ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ САЛЫҚ КОДЕКСІ

Қазақстан Республикасының 2025 жылғы 18 шілдедегі № 214-VIII ҚРЗ Кодексі.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы Кодексті қолданысқа енгізу тәртібін 848-б. қараңыз.

Қолданушылар назарына!

Қолданушыларға ыңғайлы болуы үшін ЗҚАИ мазмұнды жасады.

Ескерту. Бүкіл мәтін бойынша "шетелдік, қандас", "шетелдік немесе азаматтығы жоқ адам", "шетелдіктер", "шетелдіктің", "шетелдік немесе азаматтығы жоқ адамның", "шетелдікке", "шетелдіктерден", "шетелдік пен азаматтығы жоқ адам", "шетелдік жеке тұлғаның", "шетелдікті", "шетелдіктердің", "шетелдіктерге", "шетелдік адам", " шетелдікпен" деген сөздер тиісінше "шетел азаматы, қандас", "шетел азаматы немесе азаматтығы жоқ адам", "шетел азаматтары", "шетел азаматының", "шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның", "шетел азаматына", "шетел азаматтарынан", "шетел азаматы мен азаматтығы жоқ адам", "жеке тұлға шетел азаматының", "шетел азаматын" , "шетел азаматтарының", "шетел азаматтарына", "шетел азаматы", "шетел азаматымен" деген сөздермен ауыстырылды – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

Ескерту. Бүкіл мәтін бойынша "облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың", "облыстар, республикалық маңызы бар қалалар және астана", "Облыстар, республикалық маңызы бар қалалар және астана", "облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың", "Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың", "облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың", "облыс, республикалық маңызы бар қала және астана" деген сөздер тиісінше "астананың, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың", "астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар", "Астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар", "астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың", "Астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың", " астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың", "астана, облыс, республикалық маңызы бар қала" деген сөздермен ауыстырылды – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

Ескерту. Бүкіл мәтін бойынша "республикалық маңызы бар қалалар, астана", " республикалық маңызы бар қала және астана", "республикалық маңызы бар қалада және астанада", "республикалық маңызы бар қаланың, астананың", "Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың" деген сөздер тиісінше "астана, республикалық маңызы бар қалалар", "астана және республикалық маңызы бар қала", "астанада және

республикалық маңызы бар қалада", "астананың, республикалық маңызы бар қаланың", "Астананың, республикалық маңызы бар қалалардың" деген сөздермен ауыстырылды – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

ЖАЛПЫ БӨЛІК

1-БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-тарау. НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап. Осы Кодекспен реттелетін сала

Осы Кодекс салық салудың негіз құраушы қағидаттарын белгілейді, салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді белгілеу, енгізу, өзгерту, олардың күшін жою, есептеу мен төлеу тәртібі жөніндегі билік қатынастарын, сондай-ақ салықтық міндеттемені орындауға байланысты қоғамдық қатынастарды реттейді.

1-параграф. Осы Кодексте пайдаланылатын негізгі ұғымдар

2-бап. Салық салу мақсаттары үшін пайдаланылатын негізгі ұғымдар жөніндегі жалпы ережелер

1. Осы Кодексте салық салу мақсаттары үшін негізгі ұғымдар осы параграфта айқындалатын мағыналарында пайдаланылады.

Қазақстан Республикасы салық заңнамасының басқа да арнаулы ұғымдары мен терминдері осы Кодекстің тиісті баптарында айқындалатын мағыналарында пайдаланылады.

2. Осы Кодекстің мақсаттарында екінші деңгейдегі банктер, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, сақтандыру брокерлері үшін көзделген ережелер Қазақстан Республикасының аумағында ашылған және қызметін қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның лицензиясы негізінде жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің филиалдарына, Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының филиалдарына, Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру брокерлерінің филиалдарына қолданылады.

3. Осы Кодекстің мақсаттары үшін бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті органда немесе оның аумақтық бөлімшелерінде ашылған шот банктік шотқа теңестіріледі, ал бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелері банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға теңестіріледі.

4. Осы Кодексте пайдаланылатын Қазақстан Республикасының азаматтық және басқа да заңнамасы салаларындағы ұғымдар, егер осы Кодексте өзгеше көзделмесе,

Қазақстан Республикасы заңнамасының сол салаларында пайдаланылатын мағыналарында қолданылады.

5. Нормативтік құқықтық актілерде қолданылатын "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі (Салық кодексі)" деген атау "Қазақстан Республикасының Салық кодексі" деген атаумен бірдей болады.

3-бап. Салықтық құқықтық қатынастар субъектілеріне байланысты ұғымдар

Салықтық құқықтық қатынастар субъектілеріне байланысты ұғымдар:

1) "Астана" халықаралық қаржы орталығы органының ұйымы – "Астана" халықаралық қаржы орталығының (бұдан әрі – АХҚО) қолданыстағы құқығына сәйкес тіркелген, қатысу үлестерінің (дауыс беретін акцияларының) 50 және одан көп пайызы АХҚО органына тікелей немесе жанама түрде тиесілі болатын заңды тұлға.

Жанама иелену АХҚО органына тікелей тиесілі басқа заңды тұлға арқылы АХҚО органының иеленуін білдіреді;

2) банк ұйымы – Қазақстан Республикасында құрылған екінші деңгейдегі банк, Қазақстанның Даму Банкі және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым;

3) бейрезидент-заңды тұлға – тиімді басқару орны (нақты басқару органы тұрған жер) Қазақстан Республикасында орналасқан ұйымды қоспағанда, шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес құрылған ұйым.

Бейрезидент-заңды тұлға деп шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес құрылған компания, әріптестік, ұйым немесе басқа корпоративтік құрылым да түсініледі, олар өздері құрылған шет мемлекеттің заңды тұлғасы мәртебесіне ие не ие емес екендігіне қарамастан, дербес заңды тұлғалар ретінде қаралады;

4) билік ету шектелген (кепілге салынған) мүлікті өткізу жөніндегі функциялары бар ұйым – уәкілетті орган айқындаған, салық төлеушінің (салық агентінің) және (немесе) үшінші тұлғаның осы Кодекске сәйкес билік етуі шектелген және (немесе) кепілге салынған мүлкін өткізу саласындағы заңды тұлға;

5) бұрын банк болған заңды тұлға – сот актісі бойынша өзіне қатысты қайта құрылымдау жүргізілген, 2013 жылғы 31 желтоқсанда дауыс беретін акцияларының 90 пайыздан астамы ұлттық басқарушы холдингке тиесілі болған, бұрын банк болып табылған заңды тұлға;

6) жеке практикамен айналысатын адам – жекеше нотариус, жеке сот орындаушысы , адвокат, кәсіпқой медиатор;

7) жеке тұлға – Қазақстан Республикасының азаматы, шетел азаматы, қандас немесе азаматтығы жоқ адам;

8) жұмыскер:

жұмыс берушімен еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты (келісімшарт) бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

мемлекеттік қызметші;

мемлекеттік қызметшілерді қоспағанда, директорлар кеңесінің немесе салық төлеушінің жоғары басқару органы болып табылмайтын өзге де басқару органының мүшесі;

қызметі тұрақты мекеме құрмайтын бейрезиденттің резидентке немесе қызметін Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын өзге бейрезидентке персоналды беруіне арналған келісімшарт бойынша жұмыс істеу үшін ұсынылған шетел азаматы немесе азаматтығы жоқ адам;

9) заңды тұлға – резидент-заңды тұлға, бейрезидент-заңды тұлға;

10) заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі – филиал, өкілдік;

11) қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компания – Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы тауарларды өткізуді жүзеге асыратын және (немесе) қызметтерді көрсететін бейрезидент-заңды тұлға;

12) резидент-заңды тұлға – мыналардың:

Қазақстан Республикасының;

тиімді басқару орны (нақты басқару органы орналасқан жер) Қазақстан Республикасында орналасқан шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес құрылған ұйым;

13) салық агенті – осы Кодексте белгіленген жағдайларда және тәртіппен салық агенті деп танылатын жеке тұлға, дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам, заңды тұлға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі, интернет-платформа операторы;

14) салық төлеуші – салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеуші болып табылатын тұлға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;

15) салықтық мониторингте тұрған салық төлеуші – деңгейлес мониторингке қатысушы, ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушы;

16) тұлға – жеке тұлға, заңды тұлға;

17) тіркеуші орган – заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) және олардың филиалдары мен өкілдіктерін және (немесе) салық салу объектілерін және салық салуға байланысты объектілерді, оның ішінде:

жылжымайтын мүлікке құқықтарды;

жылжымалы мүлік кепілі мен кеме ипотекасын;

радиоэлектрондық құралдар мен жоғары жиілікті құрылғыларды;

ғарыш объектілері мен оларға құқықтарды;

көлік құралдарын;

дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды;

туындылар мен сабақтас құқықтар объектілеріне құқықтарды, туындылар мен сабақтас құқықтар объектілерін пайдалануға арналған лицензиялық шарттарды;

сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарын есепке қоюды есептік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдар және "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация);

18) уәкілетті мемлекеттік органдар – салық органдары мен жергілікті атқарушы органдарды қоспағанда, жекелеген салада немесе мемлекеттік басқару саласында басшылықты, оның ішінде бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді есептеуді және (немесе) жинауды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары;

19) уәкілетті орган – салықтар мен бюджетке төленетін басқа да төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

20) ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушы – уәкілетті орган бекіткен ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушылар тізбесіне енгізілген салық төлеуші.

4-бап. Салықтарға және басқа да төлемдерге байланысты ұғымдар

Салықтарға және басқа да төлемдерге байланысты ұғымдар:

1) әлеуметтік төлемдер – Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес төленетін міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары, жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары, әлеуметтік аударымдар, "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес төленетін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар мен жарналар;

2) бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер (бұдан әрі – бюджетке төленетін төлемдер) – осы Кодексте белгіленген мөлшерлерде және жағдайларда жүргізілетін кедендік төлемдерді қоспағанда, бюджетке төлемақылар, алымдар, баждар түріндегі міндетті ақша аударымдары;

3) салық – осы Кодексте көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекет біржақты тәртіппен заң жүзінде белгілеген, белгілі бір мөлшерде жүргізілетін, қайтарымсыз және өтеусіз сипатқа ие, бюджетке төленетін міндетті ақшалай төлем.

5-бап. Салықтық берешекке байланысты ұғымдар

Салықтық берешекке байланысты ұғымдар:

1) бересі – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағым жасалу кезеңінде шағым жасалатын бөлігінде салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламада көрсетілген сомаларды қоспағанда, салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің, сондай-ақ олар бойынша аванстық және ағымдағы төлемдердің есептелген және есепке жазылған, мерзімінде төленбеген сомалары;

2) өсімпұлдар – мерзімі өткен әрбір күнге Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – Ұлттық Банк) қолданыста болатын базалық мөлшерлемесіне еселенген мөлшерде есептелетін және мыналарға:

бюджетке төлеу күнін қоса алғанда, төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімінен кейінгі күннен бастап салықтың және бюджетке төленетін төлемнің, оның ішінде аванстық және (немесе) ағымдағы төлемнің салық төлеушінің (салық агентінің) мерзімінде төлемеген сомасына;

төленген және (немесе) артық төленген салықтың, бюджетке төленетін төлемнің сомасына және (немесе) қайтару күнін қоса алғанда, есепке жатқызуды және (немесе) қайтаруды жүргізу мерзімі аяқталған күннен кейінгі күннен бастап салық төлеушінің салықтық өтініші бойынша есепке жатқызуды және (немесе) қайтаруды жүргізу мерзімін салық органы бұзған қосылған құн салығының асып кеткен сомасына есепке жазылатын ақшалай сомалар.

Ұлттық Банктің базалық мөлшерлемесінің осы тармақшада көзделген еселенуі:

деңгейлес мониторингке қатысушы үшін – 0,65;

өзге салық төлеушілер (салық агенттері) үшін – 1,25 құрайды.

3) салықтық берешек – бересі сомасы, өсімпұлдар мен айыппұлдардың төленбеген сомалары.

Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен шағым жасалу кезеңінде шағым жасалатын бөлігінде салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламада көрсетілген өсімпұлдар сомасы, сондай-ақ әкімшілік жаза қолдану туралы қаулыда көрсетілген айыппұлдар сомасы салықтық берешекке қосылмайды;

4) салықтық берешектің шекті мөлшері – уәкілетті орган айқындаған салықтық берешектің мөлшері, ол асып кеткен кезде салық органы салық төлеуші заңды тұлғаға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесіне, қызметін Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидентке, дара кәсіпкерге, жеке практикамен айналысатын адамға осы Кодекстің 86 және 87-баптарында және 185, 186, 187, 188 және 189-баптарында көзделген салықтық міндеттемені қамтамасыз ету тәсілін және (немесе) салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу шарасын қолданады.

Салықтық берешектің шекті мөлшері салықтық міндеттемені қамтамасыз етудің әрбір тәсілі және (немесе) салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алудың әрбір шарасы үшін жеке-жеке тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің кемінде 20 еселенген мөлшерінде айқындалады.

6-бап. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу, төлеу тәртібіне байланысты ұғымдар

Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу, төлеу тәртібіне байланысты ұғымдар:

1) арнаулы салық режимі – салық төлеуші осы Кодексте белгіленген шарттарды сақтаған кезде салық төлеушілердің жекелеген санаттары үшін жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібінен өзгеше, жекелеген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу, төлеу, сондай-ақ олар бойынша салықтық есептілікті ұсыну тәртібі ;

2) жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібі – осы Кодекстің Ерекше бөлігінде белгіленген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеудің, төлеудің базалық тәртібі.

7-бап. Роялти

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, роялти – мыналар:

1) пайдалы қазбаларды өндіру және техногендік түзілімдерді қайта өңдеу процесінде жер қойнауын пайдалану құқығы үшін;

2) авторлық құқықтарды, сызбаларды немесе модельдерді пайдаланғаны немесе пайдалану құқығы үшін;

3) патенттерді, тауар белгілерін немесе басқа да осыған ұқсас құқықтарды пайдаланғаны немесе пайдалану құқығы үшін;

4) бағдарламалық қамтылымды дамытуға қатысы жоқ қателерді, ақауларды түзетуге , осындай бағдарламалық қамтылымды пысықтап жетілдіруді жүзеге асыруға арналған нұсқаларды қоспағанда, осындай бағдарламалық қамтылымның нұсқасын жаңарту бойынша көрсетілетін қызметтерді қоса алғанда, бағдарламалық қамтылымды пайдаланғаны немесе пайдалану құқығы үшін;

5) "ноу-хауды" пайдаланғаны үшін төленетін төлем.

"Ноу-хау" – коммерциялық құндылығы бар және кәсіби немесе кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын техникалық, технологиялық, ұйымдастырушылық немесе өзге де сипаттағы құпия ақпарат;

6) кинофильмдерді, бейнефильмдерді, дыбыстық жазбаны немесе өзге де жазу құралдарын пайдаланғаны немесе пайдалану құқығы үшін;

7) сауда, ғылыми-зерттеу және (немесе) өнеркәсіптік жабдықтарды, оның ішінде теңіз кемелерін немесе әуе кемелерін (экипажсыз жалға алынатын кемелерді қоспағанда) пайдаланғаны немесе пайдалану құқығы үшін төленетін төлем.

2. Зияткерлік меншік объектісіне мүліктік (айрықша) құқықтарды толық іске асырғаны үшін төленетін төлем роялти болып танылмайды.

8-бап. Көрсетілетін қызметтер мен операциялардың кейбір түрлеріне байланысты ұғымдар

Көрсетілетін қызметтер мен операциялардың кейбір түрлеріне байланысты ұғымдар :

1) ақпаратты өңдеу бойынша көрсетілетін қызметтер – ақпаратты жинауды жүзеге асыру және қорыту, ақпараттық массивтерді (деректерді) жүйеге келтіру және (немесе) ақпаратты өңдеу нәтижелерін пайдаланушының билік етуіне беру бойынша көрсетілетін қызметтер, оның ішінде рейтингтік көрсетілетін қызметтер.

Бұл ретте рейтингтік көрсетілетін қызметтер деп белгілі бір объектінің немесе құбылыстың маңыздылығының немесе мәнділігінің сандық немесе реттік көрсеткішін көрсететін талдау мен бағалаудың көрсетілетін қызметтері түсініледі;

2) дизайнерлік көрсетілетін қызметтер – көркемдік нысандарды, бұйымдардың сыртқы түрін, ғимараттардың қасбеттерін, үй-жайлардың интерьерлерін жобалау бойынша көрсетілетін қызметтер; көркемдік конструкциялау;

3) инжинирингтік көрсетілетін қызметтер – инженерлік-консультациялық көрсетілетін қызметтер, зерттеу, жобалау-конструкторлық, есептеу-талдау сипатындағы жұмыстар, жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін дайындау, өндірісті ұйымдастыру және басқару, өнімдерді өткізу саласында ұсынымдар әзірлеу;

4) интернет-алаң – ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі мен Интернет арқылы тауарлар сатуға, қызметтер көрсетуге, қызметтер көрсету туралы ұсыныстарға, оның ішінде интернет-дүкенге және (немесе) сауда алаңына қолжетімділік беру арқылы өзге тұлғаларға көрсетілетін қызметтерді сату және көрсету, тапсырысты ресімдеу және төлем жасау үшін мүмкіндік беру бойынша делдалдық қызметтер көрсетуге арналған интернет-дүкен және (немесе) сауда алаңы;

5) консультациялық көрсетілетін қызметтер – басқарушылық, экономикалық, қаржылық, инвестициялық мәселелерді, оның ішінде стратегиялық жоспарлау, кәсіпкерлік қызметті ұйымдастыру мен жүзеге асыру, персоналды басқару мәселелерін шешу мақсатында адамның проблемаларын және (немесе) мүмкіндіктерін айқындауды және (немесе) бағалауды қоса алғанда, түсіндірмелер, ұсынымдар, кеңестер және консультациялардың өзге де нысандарын ұсыну бойынша көрсетілетін қызметтер;

6) маркетингтік көрсетілетін қызмет – мыналарға:

үздік экономикалық жағдайлар жасау жөніндегі шараларды айқындау мақсатында тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің өндірісі және (немесе) айналысы саласындағы зерттеуге, талдауға, жоспарлауға және болжауға;

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді немесе брендті ілгерілетуге, нысаналы аудиторияны тартуға, сатуды арттыруға, сату саласында белгіленген көрсеткіштерге және (немесе) мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған іс-шаралар мен шешімдер кешеніне байланысты кез келген өтеулі көрсетілетін қызмет;

7) өткізу:

сату, айырбастау, өтеусіз беру мақсатында тауарларды не өзге де мүлікті тиеп-жөнелту және (немесе) беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету;

лизинг шарты бойынша мүлікті беру;

борышкер кепілмен қамтамасыз етілген міндеттемені орындамаған кезде кепілге салынған тауарларды кепіл ұстаушыға беру;

8) тауарлардың электрондық саудасы – интернет-алаң арқылы жүзеге асырылатын, жеке тұлғаларға тауарларды өткізу жөніндегі кәсіпкерлік қызмет;

9) тауарлар импорты – тауарларды:

Еуразиялық экономикалық одақтың (бұдан әрі – ЕАЭО) кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын, ЕАЭО-ның кедендік аумағына;

ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу;

10) электрондық нысанда көрсетілетін қызметтер – интернет-алаң арқылы көрсетілетін қызметтер.

9-бап. Мүлікті өтеусіз беруге байланысты ұғымдар

Мүлікті өтеусіз беруге байланысты ұғымдар:

1) грант – белгілі бір мақсаттарға (міндеттерге) қол жеткізу үшін өтеусіз негізде:

мемлекеттер, мемлекеттердің үкіметтері – Қазақстан Республикасына, Қазақстан Республикасының Үкіметіне, жеке, сондай-ақ заңды тұлғаларға беретін;

қызметі қайырымдылық және (немесе) халықаралық сипатқа ие және Қазақстан Республикасының Конституциясына қайшы келмейтін, мемлекеттік органдардың қорытындылары бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейтін тізбеге енгізілген халықаралық және мемлекеттік ұйымдар, шетелдік және қазақстандық үкіметтік емес қоғамдық ұйымдар мен қорлар – Қазақстан Республикасына, Қазақстан Республикасының Үкіметіне, жеке, сондай-ақ заңды тұлғаларға беретін;

шетел азаматтары және азаматтығы жоқ адамдар – Қазақстан Республикасына және Қазақстан Республикасының Үкіметіне беретін мүлік;

2) гуманитарлық көмек – халықтың өмірі мен тұрмыс жағдайларын жақсарту, сондай-ақ әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою үшін шет елдерден және халықаралық ұйымдардан жіберілген азық-түлік, халық тұтынатын тауарлар, техника, жарақтар, жабдықтар, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдар, өзге де мүлік түрінде Қазақстан Республикасына өтеусіз негізде берілетін, Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілетті ұйымдар арқылы бөлетін мүлік;

3) демеушілік көмек – осы көмекті көрсететін тұлға туралы ақпаратты тарату мақсатында өтеусіз негізде:

жарыстарға, конкурстарға, көрмелерге, байқауларға қатысу және шығармашылық, ғылыми, ғылыми-техникалық, өнертапқыштық қызметті дамыту, білім мен спорт шеберлігі деңгейін арттыру үшін жеке тұлғаларға қаржылай қолдау (әлеуметтік қолдаудан басқа) түрінде;

өздерінің жарғылық мақсаттарын іске асыру үшін коммерциялық емес ұйымдарға берілетін мүлік;

4) жеке тұлғаны әлеуметтік қолдау – салық агентінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік қорғалуға құқығы бар осындай тұлғалардың жекелеген санатына жатқызылған жеке тұлғаға тиісті қаржы жылының басына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 647 еселенген мөлшері шегінде мүлікті бір жыл ішінде өтеусіз беруі.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген жеке тұлғалардың жекелеген санаттарының тізбесін уәкілетті органмен және халықты әлеуметтік қорғау саласындағы орталық атқарушы органмен келісу бойынша мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті орган бекітеді;

5) қайырымдылық көмек – өтеусіз негізде:

демеушілік көмек түрінде;

жеке тұлғаны әлеуметтік қолдау түрінде;

төтенше жағдай салдарынан зардап шеккен жеке тұлғаға;

коммерциялық емес ұйымның жарғылық қызметін қолдау мақсатында осы ұйымға;

әлеуметтік салада қызметін жүзеге асыратын ұйымға;

Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес мүгедектігі бар адамдардың мамандандырылған ұйымына берілетін мүлік.

10-бап. Жер қойнауын пайдалануға байланысты ұғымдар

Жер қойнауын пайдалануға байланысты ұғымдар:

1) жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт – Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында белгіленген құзыретке сәйкес құзыретті орган немесе жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган немесе астананың, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың жергілікті атқарушы органы мен жеке және (немесе) заңды тұлға арасындағы пайдалы қазбаларды барлауды, өндіруді, бірлескен барлау мен өндіруді жүргізуге не барлаумен және (немесе) өндірумен байланысты емес жерасты құрылысжайларын салуға және (немесе) пайдалануға арналған не жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеуге арналған шарт.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған лицензиялар мен жер қойнауын пайдалану және (немесе) су пайдалану құқығын берудің басқа түрлері де жатады.

Бұл ретте осы Кодексте пайдаланылатын "барлауға арналған келісімшарт", " өндіруге арналған келісімшарт", "бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарт" және "барлауға немесе өндіруге арналған лицензия" деген терминдер "жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт" деген ұғымға сәйкес келеді, "барлау мен өндіруге

арналған келісімшарт" деген термин "бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарт" деген ұғымға сәйкес келеді;

2) жер қойнауын пайдаланушылар – Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағында мұнай операцияларын қоса алғанда, жер қойнауын пайдалану және (немесе) су пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу құқығына ие жеке немесе заңды тұлғалар.

Бұл ретте:

жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялар деп жер қойнауын геологиялық зерттеуге, пайдалы қазбаларды барлауға және (немесе) өндіруге қатысты, оның ішінде жерасты суларын, емдік балшықтарды барлауға және өндіруге, жер қойнауын ағынды суларды ағызу үшін барлауға байланысты, сондай-ақ барлауға және (немесе) өндіруге байланысты емес жерасты құрылысжайларын салу және (немесе) пайдалану жөніндегі жұмыстар танылады;

мұнай операциялары деп көмірсутектерді барлау, өндіру, қажетті технологиялық және өндірістік объектілерді салу және (немесе) пайдалану жөніндегі жұмыстар танылады;

3) келісімшарттан тыс қызмет – жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың ережелерінде тікелей көзделмеген қызметі, кез келген өзге де қызмет;

4) келісімшарттық қызмет – жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт ережелеріне сәйкес жүзеге асырылатын қызметі;

5) көмірсутектерді дайындау – көмірсутектерді дайындайтын технологиялық процестер кешені, оның ішінде ұңғыма сұйықтығын жинау, оны дайындауға жеткізу, оның өлшегіш қондырғыларына түсуі, газсыздандыру, сусыздандыру, тұзсыздандыру, тұрақтандыру, меркаптансыздандыру;

6) мемлекет атынан алушы – Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған, Қазақстан Республикасының салық заңнамасында және (немесе) осы Кодекстің 755-бабында көзделген, өнімдерді бөлу туралы келісімдерде (келісімшарттарда), Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта көзделген салықтық міндеттемені орындау есебіне жер қойнауын пайдаланушы заттай нысанда беретін пайдалы қазбаларды алушы ретінде мемлекет атынан әрекет ететін заңды тұлға;

7) минералды шикізат – құнарсыздануды есепке алмағанда, жер қойнауының жер үстіне шығарылған, құрамында пайдалы қазба (пайдалы қазбалар) бар бір бөлігі (тау-кен жынысы, кен шикізаты және басқалар);

8) минералды шикізатты бастапқы қайта өңдеу (байыту) – тау-кен өнеркәсібі қызметінің түрі, ол:

өндірілген жерінде жинауды, бөлшектеуді немесе ұсақтауды, сыныптауды (сұрыптауды), брикеттеуді, агломерациялауды және физикалық-химиялық әдістермен

байытуды (пайдалы қазбалардың минералды нысандарын, олардың агрегаттық-фазалық жай-күйін, кристалдық-химиялық құрылымын сапалық жағынан өзгертпестен) қамтиды ;

пайдалы қазбаларды өндіру жөніндегі жұмыстардың арнаулы түрлері (жерасты газдандыру және балқыту, химиялық және бактериялық сілтісіздендіру, ұсақ тау-кен жынысы бар кен орындарын түйіршіктеу және гидравликалық жолмен игеру) болып табылатын өңдеу технологияларын қамтуы мүмкін;

9) оператор – өнімдерді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жай серіктестік (консорциум) құрамында жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес құратын немесе айқындайтын заңды тұлға;

10) өндіру – көмірсутектерді, минералды шикізатты немесе пайдалы қатты қазбаларды жер қойнауынан жер бетіне шығарумен және (немесе) пайдалы қазбалар жатқан жерлерден, оның ішінде техногендік минералды түзілімдерден оларды бөліп алумен тікелей байланысты, сондай-ақ жерасты суларын алумен байланысты жұмыстардың (операциялардың) бүкіл кешені;

11) пайдалы қазбалар – химиялық құрамы мен физикалық қасиеттері оларды материалдық өндіру және (немесе) тұтыну саласында және (немесе) өзге де мұқтаждықтарға тікелей немесе өңдеуден кейін пайдалануға мүмкіндік беретін жер қойнауындағы табиғи минералды түзілімдер, көмірсутектер мен жерасты сулары, сондай-ақ құрамында пайдалы құрауыштар бар табиғи минералды түзілімдер мен органикалық заттар.

11-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) тұрған жеріне байланысты ұғымдар

Салық төлеушінің (салық агентінің) тұрған жері (бұдан әрі – тұрған жері) деп салық төлеуші (салық агенті) жатқызылған субъектінің санаттарына байланысты мынадай жерлер танылады:

1) жеке тұлғаның тұрғылықты жері – Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасына сәйкес азаматтың тіркелген жері;

2) Қазақстан Республикасында тіркелген жері жоқ, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тұратын Қазақстан Республикасы азаматының тұрғылықты жері – Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасына сәйкес азаматтың Қазақстан Республикасында соңғы тіркелген жері;

3) дара кәсіпкердің және жеке практикамен айналысатын адамның тұрған жері – Қазақстан Республикасында салықтық тіркелу кезінде мәлімделген, олардың қызметі басым түрде жүзеге асырылатын жер;

4) резидент-заңды тұлғаның, оның құрылымдық бөлімшесінің, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің тұрған жері – Қазақстан Республикасында тіркелу

кезінде Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізіліміне енгізілген, оның тұрақты жұмыс істейтін органының орналасқан жері;

5) қызметін құрылымдық бөлімше ашпай, тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның тұрған жері – Қазақстан Республикасында салықтық тіркелу кезінде мәлімделген, қызметті Қазақстан Республикасында жүзеге асыратын жер;

6) тиімді басқару орны Қазақстан Республикасында орналасқан, шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес құрылған заңды тұлғаның тұрған жері – Қазақстан Республикасында салықтық тіркелу кезінде мәлімделген және басқару органының тиісті хаттамасында көрсетілген, директорлар кеңесінің жиналысы немесе осыған ұқсас басқару органы айқындаған Қазақстан Республикасындағы нақты басқару органының тұрған жері;

7) шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның болатын жері – Қазақстан Республикасында мемлекеттік тіркелу кезінде мәлімделген, шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның уақытша болатын жері;

8) Қазақстан Республикасында болмайтын, салық агенті болып табылмайтын адамнан Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістерден жеке табыс салығын төлеу бойынша салықтық міндеттемесі туындайтын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның болатын жері – Қазақстан Республикасындағы көздерден осындай шетел азаматына немесе азаматтығы жоқ адамға кіріс төлейтін адамның тұрғылықты (тұрған) жері.

12-бап. Сыйақы

1. Сыйақы деп мыналар танылады:

1) кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша сыйақы;

2) қаржы лизингі шарты бойынша сыйақы;

3) салым (депозит) бойынша сыйақы;

4) жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша сыйақы;

5) вексель бойынша сыйақы;

6) репо операциялары бойынша сыйақы;

7) борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы;

8) исламдық жалдау сертификаттары бойынша сыйақы;

9) банктік шот шарты бойынша сыйақы.

2. Кредитке (қарызға, микрокредитке) байланысты барлық төлемдер:

1) қарыз берушіге;

2) кредит (қарыз, микрокредит) бойынша талап ету құқығы берілген, "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" және "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында көрсетілген заңды тұлғаға;

3) қарыз алушы үшін өзара байланысты тарап болып табылатын тұлғаға жүзеге асырылған жағдайларда, мұндай төлемдер кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша сыйақы болып табылады.

Бұл ретте кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша мыналар сыйақы болып табылмайды:

1) кредиттің (қарыздың, микрокредиттің) төленуге жататын (алынған) сомасы;

2) валюта бағамының өзгеруіне байланысты теңгемен төленуге жататын (алынған) кредит (қарыз, микрокредит) сомасын түзету (индекстеу);

3) екінші деңгейдегі банктердің ақша аударғаны үшін комиссия.

3. Қаржы лизингі шарты бойынша мүлікті беруге байланысты барлық төлемдер:

1) лизинг берушіге;

2) лизинг алушы үшін өзара байланысты тарап болып табылатын тұлғаға жүзеге асырылған жағдайларда, мұндай төлемдер қаржы лизингі шарты бойынша сыйақы болып табылады.

Бұл ретте қаржы лизингі шарты бойынша мыналар сыйақы болып табылмайды:

1) осындай мүлік қаржы лизингіне алынған (берілген) құн;

2) қаржы лизингі шартының талаптарына сәйкес коэффициентті (индексті) қолдану кезінде лизингтік төлемдер мөлшерінің өзгеруіне байланысты төлемдер.

4. Салым (депозит) бойынша барлық төлемдер:

1) салымшыға (депозиторға);

2) салымды (депозитті) қабылдаған тұлға үшін өзара байланысты тарап болып табылатын тұлғаға жүзеге асырылған жағдайларда, мұндай төлемдер салым (депозит) бойынша сыйақы болып табылады.

Бұл ретте салым (депозит) сомасы салым (депозит) бойынша сыйақы болып табылмайды.

5. Жинақтаушы сақтандыру шартына байланысты барлық төлемдер:

1) сақтандырушыға;

2) сақтанушы үшін өзара байланысты тарап болып табылатын тұлғаға жүзеге асырылған жағдайларда, мұндай төлемдер жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша сыйақы болып табылады.

Бұл ретте сақтандыру сомасының мөлшері жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша сыйақы болып табылмайды.

6. Борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт не борыштық бағалы қағаздар бойынша купон түріндегі төлемдер (борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконтты не бастапқы орналастыру құнынан және (немесе) сатып алу құнынан сыйлықақыны ескере отырып):

1) борыштық бағалы қағаздарды ұстаушыға;

2) сыйақы төлейтін тұлға үшін өзара байланысты тарап болып табылатын тұлғаға жүзеге асырылған жағдайларда, мұндай төлемдер борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы болып табылады.

7. Вексель бойынша барлық төлемдер:

1) вексельдерді ұстаушыға;

2) вексель беруші үшін өзара байланысты тарап болып табылатын тұлғаға жүзеге асырылған жағдайларда, мұндай төлемдер вексель бойынша сыйақы болып табылады.

Бұл ретте вексельде көрсетілген сома вексель бойынша сыйақы болып табылмайды.

8. Репоны жабу бағасы мен ашу бағасы арасындағы айырма түріндегі төлемдер репо операциялары бойынша сыйақы болып табылады.

9. Исламдық жалдау сертификаттары бойынша барлық төлемдер исламдық жалдау сертификаттары бойынша сыйақы болып табылады.

10. Банктің банктік шот шартында көзделген кірісті төлеу жөніндегі шығыстары банктік шот шарты бойынша төленетін сыйақы болып табылады.

11. Сыйақының осы бапта белгіленген анықтамасы қай мемлекеттің заңнамасына сәйкес туындайтынына қарамастан қолданылады.

13-бап. Дивидендтер

1. Дивидендтер деп дивидендтердің мынадай түрлері танылады:

1) кірісті бөлуден түсетін дивидендтер;

2) конструктивтік дивидендтер.

2. Мынадай:

1) акциялар бойынша, оның ішінде депозитарлық қолхаттардың базалық активтері болып табылатын акциялар бойынша төленуге жататын таза кіріс немесе оның бір бөлігі түріндегі;

2) қордың басқарушы компаниясы сатып алған кездегі пайлар бойынша кірісті қоспағанда, инвестициялық пай қорының пайлары бойынша төленуге жататын;

3) заңды тұлға өзінің құрылтайшылары, қатысушылары арасында бөлетін таза кіріс немесе оның бір бөлігі түріндегі;

4) исламдық қатысу сертификаттары бойынша төленуге жататын;

5) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капиталы азайтылған кезде, сондай-ақ заңды тұлғаның құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғадағы қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алуы, эмитент-заңды тұлғаның осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алуы кезінде, адвокаттық кеңсе әріптесі болып табылатын адвокаттың осындай адвокаттық кеңседен шығуы кезіндегі, осындай адвокаттық кеңсе арқылы адвокаттық қызметті тоқтатуы не адвокаттық кеңсені тарату кезінде мүлікті бөлуден түскен кіріс;

6) мыналардан:

эмитент өзі шығарған акцияларды орналастырудан алған мүлік құнының осындай акциялардың номиналды құнынан асып кетуі түріндегі қосымша төленген капиталдан;

заңды тұлға қатысушысының осындай заңды тұлғаның мүлкіне қосымша жарналарынан;

қайта бағалауға байланысты құнның өсуінен басқа, заңды тұлғаның меншікті капиталы есебінен осындай заңды тұлғаның жарғылық капиталының мөлшерін ұлғайту арқылы заңды тұлғаның жарғылық капиталына салымды ұлғайту түріндегі кіріс кірісті бөлуден түскен дивиденд болып табылады.

3. Мынадай:

1) акционер, қатысушы, құрылтайшы немесе өзара байланысты тарап заңды тұлғадан алатын, Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда және тәртіппен жүргізілетін салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді түзету кезінде туындайтын кіріс конструктивтік дивиденд болып табылады.

Осы кірісті есептеу кезінде өзара байланысты тараптар Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасына сәйкес айқындалады;

2) акционер, қатысушы, құрылтайшы немесе олардың өзара байланысты тарапы заңды тұлғадан:

заңды тұлғаның кәсіпкерлік қызметіне байланысты емес, оның акционерінде, қатысушысында, құрылтайшысында немесе олардың өзара байланысты тарапында үшінші тұлға алдында туындайтын шығыстардың немесе міндеттемелердің, заңды тұлғаға акционер, құрылтайшы, қатысушы немесе олардың өзара байланысты тарапы өтемей, заңды тұлға өтейтін құны;

жұмыскердің кірістері мен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түскен кірістерді қоспағанда, заңды тұлға өзінің акционеріне, қатысушысына, құрылтайшысына немесе олардың өзара байланысты тарапына беретін кез келген мүлік пен материалдық пайда түрінде алатын кіріс конструктивтік дивиденд болып табылады

.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін өзара байланысты тараптар осы Кодекстің 14-бабына сәйкес айқындалады.

Акционер, қатысушы, құрылтайшы немесе олардың өзара байланысты тарапы патенттелген өнеркәсіптік меншік объектілерін коммерциялық қызметте пайдаланғаны немесе пайдалану құқығы үшін роялти түрінде заңды тұлғадан алатын кіріс конструктивтік дивиденд деп танылмайды.

4. Осы баптың 2-тармағының 5) тармақшасында көрсетілген мүлікті бөлуден түскен кіріс мынадай тәртіппен айқындалады:

К = Қа – Қк,

мұнда:

К – мүлікті бөлуден түсетін кіріс;

Қа – мүлікті бөлу кезінде акционер, қатысушы, құрылтайшы, адвокаттық кеңсе әріптесі алатын (алған), оның ішінде бұрын енгізілгеннің орнына алатын (алған) мүліктің қайта бағалау мен құнсыздануын есепке алмағанда, беретін тұлғаның бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) беру күнгі баланстық құны;

Қк:

эмитент өзі шығарған акцияларды орналастырудан алған мүлік құнының осындай акциялардың номиналды құнынан асып кетуі түріндегі қосымша төленген капиталды ескере отырып, төленген жарғылық капиталдың мүлікті бөлу жүзеге асырылатын акциялар санына тиесілі мөлшері;

заңды тұлға қатысушысының осындай заңды тұлғаның мүлкіне қосымша жарналарын және заңды тұлғаның меншікті капиталы есебінен жарғылық капиталдың мөлшерін ұлғайтуды ескере отырып, пайдасына мүлікті бөлу жүзеге асырылатын қатысушыда төленген жарғылық капиталдың мүлікті бөлу жүзеге асырылатын қатысу үлесіне тиесілі, бірақ осы Кодексте айқындалатын тәртіппен осындай қатысу үлесінің бастапқы құнынан аспайтын мөлшері;

адвокаттық кеңсе әріптесі болып табылатын адвокат осындай адвокаттық кеңсенің меншігіне берген мүліктің құны.

14-бап. Өзара байланысты тараптар

1. Өзара байланысты тараптар деп өзара қатынастары бар, мынадай шарттардың біреуіне не бірнешеуіне сәйкес келетін жеке және (немесе) заңды тұлғалар танылады:

1) бір тұлға Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес басқа тұлғаның үлестес тұлғасы болып танылады;

2) бір тұлға басқа тұлғаның ірі қатысушысы болып табылады;

3) тұлғалар шартпен байланысты болады, оған сәйкес олардың біреуі екіншісі қабылдайтын шешімдерді айқындауға құқылы болады;

4) заңды тұлға басқа заңды тұлғаның ірі қатысушысының немесе лауазымды адамының бақылауында болады;

5) бір заңды тұлғаның ірі акционері, ірі қатысушысы немесе лауазымды адамы басқа заңды тұлғаның ірі акционері, ірі қатысушысы не лауазымды адамы болып табылады;

6) заңды тұлға басқа заңды тұлғамен бірлесіп, үшінші тұлғаның бақылауында болады;

7) тұлға өзінің үлестес тұлғаларымен бірлесіп, заңды тұлғаның не осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) – 6) тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғалардың қатысу үлестерінің он және одан көп пайызын иеленеді, пайдаланады, оған билік етеді;

8) акционерлік қоғамның тәуелсіз директорын қоспағанда, жеке тұлға осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) – 7) тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғаның лауазымды адамы болып табылады;

9) жеке тұлға заңды тұлғаның ірі қатысушысының не лауазымды адамының жұбайы (зайыбы), жақын туысы не жекжаты (жұбайының (зайыбының) аға-інісі, әпке-сіңлісі (қарындасы), ата-анасы, ұлы немесе қызы) болып табылады.

Осы тармақтың мақсатында ірі қатысушы деп, акционерлік қоғамдарды қоспағанда, заңды тұлғаның мүлкіндегі үлесі он және одан көп пайызды құрайтын қатысушы түсініледі.

Заңды тұлғаны бақылау деп заңды тұлға қабылдайтын шешімдерді айқындау мүмкіндігі түсініледі.

2. Трансферлік баға белгілеу шеңберінде салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді түзету кезінде өзара байланысты тараптар Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасына сәйкес айқындалады.

15-бап. Әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйым

1. Осы баптың 2-тармағында көрсетілген әлеуметтік саладағы қызметтің бір немесе бірнеше түрін жүзеге асырудан түсетін кірістері, осы баптың 3-тармағында көзделген кірістер ескеріле отырып, жылдық жиынтық кірістің кемінде 90 пайызын құрайтын заңды тұлға әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйым деп танылады.

2. Әлеуметтік саладағы қызметке мынадай қызмет түрлері жатады:

1) медициналық қызметке лицензиясы бар денсаулық сақтау субъектісінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес медициналық қызметтер көрсетуі, оның ішінде кешенді түрде медициналық қызметтер көрсетуі;

2) білім беру саласында:

білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензиялар бойынша жүзеге асырылатын қызметтерді көрсету;

мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту;

білім беру қызметімен айналысуға лицензиясы бар білім беру ұйымы жүзеге асыратын қосымша білім беру;

3) ғылым саласындағы уәкілетті орган аккредиттеген ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектілері жүзеге асыратын ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет (ғылыми зерттеулер жүргізуді, зияткерлік меншік объектілерін пайдалануды, оның ішінде өткізуді қоса алғанда).

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көрсетілген кірістерге ғылым саласындағы уәкілетті орган аккредиттеген ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектілерінің зерттеу университеттері жанынан ғылыми орталықтар құруға арналған қаржыландыру түріндегі кірістері де жатады;

4) спорт саласындағы қызмет;

5) мәдениет ұйымдары жүзеге асыратын мәдениет саласындағы қызмет;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Тарих және мәдениет ескерткіштерінің мемлекеттік тізіміне енгізілген тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау бойынша қызметтер көрсету (ақпарат тарату мен насихаттауды қоспағанда);

7) арнаулы әлеуметтік көрсетілетін қызметтерге мұқтаж деп танылған адамдарға (отбасыларға) көмек көрсету;

8) кітапхананың қызмет көрсетуі;

9) дербес білім беру ұйымдарының:

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген білім берудің мынадай деңгейлері: бастауыш мектеп (мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды қоса алғанда), негізгі мектеп, жоғары мектеп, орта білімнен кейінгі білім, жоғары білім, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бойынша;

қосымша білім беру жөніндегі қызметі;

ғылыми-техникалық, инновациялық, ғылыми-зерттеу қызметі (іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулерді қоса алғанда).

3. Осы баптың 1-тармағын қолдану мақсатында кірістердің мынадай түрлері де ескеріледі:

1) өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс (қайырымдылық және демеушілік көмекті қоса алғанда);

2) құрылтайшыдан, қатысушыдан, мүшеден өтеусіз және қайтарымсыз негізде түсетін кіру жарналары, мүшелік жарналар және өзге де түсімдер;

3) депозиттер бойынша сыйақылар;

4) оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуі.

4. Әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға акцизделетін тауарларды өндіру және өткізу жөніндегі қызметтен кірістер алатын ұйымдар жатпайды.

16-бап. Ауыл шаруашылығы кооперативі

1. Ауыл шаруашылығы кооперативі деп Қазақстан Республикасының ауыл шаруашылығы кооперативтері туралы заңнамасына сәйкес құрылған, мынадай қызмет түрлерінің бірімен және (немесе) бірнеше түрімен айналысатын заңды тұлға танылады:

1) ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру (акцизделетін өнімдерді қоспағанда) және оны өткізу;

2) осындай кооператив мүшелері өндірген ауыл шаруашылығы өнімдерін дайындау, сақтау және өткізу;

3) өз өндірісінің және (немесе) осындай кооператив мүшелері өндірген ауыл шаруашылығы өнімдерін (акцизделетін өнімдерді қоспағанда) қайта өңдеу, сондай-ақ осындай қайта өңдеу нәтижесінде алынған өнімдерді өткізу;

4) қосалқы жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді қоса алғанда, өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру және қайта өңдеу мақсатында осындай кооператив мүшелері үшін жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету;

5) өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру және қайта өңдеу мақсатында осындай кооператив мүшелеріне тауарларды өткізу.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 4) және 5) тармақшаларында көзделген тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің тізбесін мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен келісу бойынша агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

2. Осы Кодекстің ауыл шаруашылығы кооперативтері үшін көзделген ережелері жеке меншік және (немесе) жер пайдалану құқықтарында (қайталама жер пайдалану құқығын қоса алғанда) жер учаскелері болған кезде қолданылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің талабы ара шаруашылығы өнімдерін өндіру, сондай-ақ өз өндірісінің көрсетілген өнімдерін қайта өңдеу мен өткізу саласындағы қызметті жүзеге асыратын ауыл шаруашылығы кооперативтеріне қолданылмайды.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

17-бап 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

17-бап. "Астана Хаб" қатысушысы

1. Бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін заңды тұлға "Астана Хаб" қатысушысына жатады:

1) Қазақстан Республикасының инновациялық кластер туралы заңнамасына сәйкес " Астана Хаб" дербес кластерлік қорында қатысушы ретінде тіркелген;

2) осындай заңды тұлғаның жылдық жиынтық кірісінің кемінде 90 пайызын ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы қызметтің басым түрлерін жүзеге асырудан түсетін кірістер құрайтын;

3) тауарларды өндіру және өткізу жағдайында – мұндай тауарлар өз өндірісінің өлшемшарттарына сәйкес келетін заңды тұлға.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) тармақшасында көзделген кірісті айқындау кезінде, егер олар ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы қызметтің басым түрлерін жүзеге асырудан кіріс алуға байланысты болса, мына кірістер де ескеріледі:

өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс,

депозиттер бойынша сыйақы,

оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуі,

күмәнді міндеттемелер бойынша өсімпұлдар мен айыппұлдарды қоса алғанда, осындай міндеттемелер бойынша кіріс.

2. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы қызметтің басым түрлерінің тізбесін және өз өндірісінің өлшемшарттарын мемлекеттік жоспарлау

жөніндегі орталық уәкілетті органмен, техникалық реттеу саласындағы уәкілетті органмен, инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

18-бап. Бағалы қағаздарға байланысты ұғымдар

Бағалы қағаздарға байланысты ұғымдар:

1) борыштық бағалы қағаздар – бағалы қағаздарды шығару шарттарымен эмитенттің (борышкердің) борыштың негізгі сомасын төлеу жөніндегі міндеттемесін куәландыратын осындай бағалы қағаздар, оның ішінде мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар, облигациялар;

2) борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт (бұдан әрі – дисконт) – борыштық бағалы қағаздардың номиналдық құны мен бастапқы орналастырылу (купон есепке алынбаған) құны немесе сатып алыну (купон есепке алынбаған) құны арасындағы оң айырма;

3) борыштық бағалы қағаздар бойынша купон (бұдан әрі – купон) – шығарылым шарттарына сәйкес эмитент борыштық бағалы қағаздардың номиналдық құнының үстінен төлейтін (төленуге жататын) сома;

4) борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы – шығарылым шарттарымен купон төлеу көзделетін борыштық бағалы қағаздардың бастапқы орналастырылу (купон есепке алынбаған) құны немесе сатып алыну (купон есепке алынбаған) құны мен номиналдық құны арасындағы оң айырма;

5) исламдық бағалы қағаздар – исламдық жалдау сертификаттары мен исламдық қатысу сертификаттары.

19-бап. Ақшалай есеп айырысуларға және бақылау-касса машиналарына байланысты ұғымдар

Ақшалай есеп айырысуларға және бақылау-касса машиналарына байланысты ұғымдар:

1) ақшалай есеп айырысулар – қолма-қол ақша және (немесе) төлем карточкаларын және (немесе) мобильдік төлемдерді пайдалана отырып есеп айырысулар арқылы тауарды сатып алу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету үшін жүзеге асырылатын есеп айырысулар;

2) бақылау-касса машиналарының мемлекеттік тізілімі (бұдан әрі – касса машиналарының тізілімі) – уәкілетті орган Қазақстан Республикасының аумағында пайдалануға рұқсат берген бақылау-касса машиналары модельдерінің тізбесі;

3) бақылау-касса машинасы – ақшалай есеп айырысулар туралы ақпаратты тіркеу мен көрсетуді қамтамасыз ететін, фискалдық жады блогы бар электрондық құрылғы

және деректерді беру функциясы жоқ аппараттық-бағдарламалық кешен, деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар электрондық құрылғы мен аппараттық-бағдарламалық кешен;

4) бақылау-касса машинасының тіркеу карточкасы – бақылау-касса машинасының салық органында тіркелу (есептен шығарылу) фактісін растайтын есепке алу құжаты;

5) бақылау-касса машинасының чегі – сатушы (тауарды, жұмысты, көрсетілетін қызметті беруші) мен сатып алушы (клиент) арасындағы ақшалай есеп айырысудың жүзеге асырылу фактісін растайтын, қағаз түрінде не электрондық тәсілмен берілген бақылау-касса машинасының бастапқы есепке алу құжаты;

6) көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу терминалы – көрсетілген қызметтер үшін қолма-қол ақшаны қабылдауға не төлем карточкаларын және (немесе) мобильдік төлемдерді пайдалана отырып есеп айырысуларға арналған электрондық-механикалық құрылғы;

7) сауда автоматы – қолма-қол ақша не төлем карточкаларын және (немесе) мобильдік төлемдерді пайдалана отырып есеп айырысулар арқылы тауарларды өткізуді автоматты режимде жүзеге асыратын электрондық-механикалық құрылғы;

8) тауар чегі – бақылау-касса машинасының техникалық ақауы болған немесе электр энергиясы болмаған жағдайларда пайдаланылатын ақшалай есеп айырысудың жүзеге асырылу фактісін растайтын бастапқы есепке алу құжаты;

9) тауар чектерінің кітабы – кітапқа біріктірілген тауар чектерінің жиынтығы;

10) үш құрауышты интеграцияланған жүйе – деректерді тіркеп-белгілеу және беру функциясы бар бақылау-касса машинасынан, қолма-қол ақшасыз төлемдерді қабылдауға арналған жүйеден (құрылғыдан), сондай-ақ сауданы басқаруды, қызметтерді көрсетуді, жұмыстарды орындауды және тауарларды есепке алуды автоматтандыру жүйесімен жарақтандырылған жабдықтан (құрылғыдан) немесе интеграцияланған жүйенің барлық үш құрауышын алмастыратын бағдарламалық-аппараттық кешеннен тұратын интеграцияланған жүйе;

11) фискалдық белгі – бақылау-касса машинасының фискалдық режимде жұмыс істейтінін растау ретінде бақылау-касса машинасының чектерінде көрсетілетін айрықша символ;

12) фискалдық деректер – фискалдық жады блогы бар бақылау-касса машинасының фискалдық жадында не деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау-касса машинасының фискалдық деректерді жинақтауышында тіркелетін және салық органдарына берілген, фискалдық белгісі бар ақшалай есеп айырысулар туралы ақпарат;

13) фискалдық деректерді жинақтауыш – деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау-касса машинасында жүргізілген ақшалай есеп айырысулар туралы ақпараттың түзетілмей тіркелуін және энергияға тәуелсіз ұзақ уақыт сақталуын қамтамасыз ететін бағдарламалық-аппараттық құралдар кешені;

14) фискалдық деректер операторы – ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желілері бойынша салық органдарына ақшалай есеп айырысулар туралы мәліметтерді жедел режимде беруді қамтамасыз ететін, фискалдық деректер операторларының тізбесіне енгізілген заңды тұлға;

15) фискалдық режим – ақшалай есеп айырысулар туралы мәліметтерді фискалдық деректер операторы арқылы салық органдарына бір мезгілде бере отырып, ақпараттың фискалдық жадыда не фискалдық деректерді жинақтауышта түзетілмей тіркелуін және энергияға тәуелсіз ұзақ уақыт сақталуын қамтамасыз ететін бақылау-касса машинасының жұмыс істеу режимі.

20-бап. Жеңілдікті салық салынатын мемлекет

1. Жеңілдікті салық салынатын мемлекет деп мынадай шарттардың біріне сай келетін шет мемлекет немесе шетелдік аумақ танылады:

1) осындай мемлекетте немесе осындай аумақта пайда салығының мөлшерлемесі 10 пайыздан аз мөлшерде белгіленген;

2) осындай мемлекетте немесе осындай аумақта қаржылық ақпараттың құпиялылығы туралы заңдар немесе мүліктің, кірістің іс жүзіндегі иеленушісі немесе заңды тұлғаның (компанияның) іс жүзіндегі иеленушілері, қатысушылары, құрылтайшылары, акционерлері туралы құпияны сақтауға мүмкіндік беретін заңдар болады.

Салық салу мақсаттары үшін уәкілетті органмен ақпарат алмасуды қамтамасыз етпейтін шет мемлекетті немесе шетелдік аумақты қоспағанда, осы тармақтың бірінші бөлігі 2) тармақшасының ережелері өзімен Қазақстан Республикасының құзыретті органдар арасындағы салық салу мәселелері бойынша ақпарат алмасу туралы ереже көзделетін халықаралық шарты қолданылатын шет мемлекетке немесе шетелдік аумаққа қатысты қолданылмайды.

2. Мынадай шарттардың бірі орындалған:

1) уәкілетті орган шет мемлекеттің немесе шетелдік аумақтың құзыретті немесе уәкілетті органынан алмасылуы халықаралық шартта көзделген мәліметтерді ұсынудан жазбаша бас тартуды алған;

2) уәкілетті орган тиісті сұрау салуды жібергеннен кейін екі жылдан астам уақыт ішінде шет мемлекеттің немесе шетелдік аумақтың құзыретті немесе уәкілетті органы талап етілетін мәліметтерді ұсынбаған кезде, шет мемлекет немесе шетелдік аумақ салық салу мақсаттары үшін уәкілетті органмен ақпарат алмасуды қамтамасыз етпейтін мемлекет немесе аумақ деп танылады.

3. Осы баптың 1 және 2-тармақтарына сәйкес айқындалған жеңілдікті салық салынатын мемлекеттер тізбесін уәкілетті орган бекітеді.

21-бап. Өзге де ұғымдар

Өзге де ұғымдар:

1) айлық есептік көрсеткіш – тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және осы Кодексте айқындалған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіш;

2) әлеуметтік міндеттеме – әлеуметтік төлемдерді есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттер;

3) валютаның ресми бағамы – "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Ұлттық Банк белгілеген Қазақстан Республикасы ұлттық валютасының шетел валюталарына қатысты ресми бағамы;

4) ең төмен жалақы – тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және осы Кодексте айқындалған күнге қолданыста болатын ең төмен жалақы мөлшері;

5) есепке алынуы салық органында жүргізілетін берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтер (бұдан әрі – берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтер) – есепке алынуын салық органы жүзеге асыратын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер, әлеуметтік төлемдер, өсімпұлдар мен айыппұлдар бойынша берешектің бар немесе жоқ екенін растайтын құжат.

Берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтер нысаны уәкілетті орган айқындаған жеке шотты жүргізу тәртібімен (бұдан әрі – жеке шотты жүргізу тәртібі) белгіленеді;

6) кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы – мынадай формула бойынша айқындалған бағам:

$R = (R1 + R2 + ... + Rn)/n,$

мұнда:

R – кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы;

R1, R2., Rn – кезең ішінде кезеңнің әрбір жұмыс күніне белгіленген тиісті валютаның ресми бағамы;

n – кезеңдегі жұмыс күндерінің саны.

Бұл ретте осы Кодексте пайдаланылатын "кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы" термині Ұлттық Банк жариялайтын, кезең үшін валюталардың орташа ресми бағамына сәйкес келеді.

7) қатысу үлесі – акционерлік қоғамдар мен пайлық инвестициялық қорларды қоспағанда, жеке және (немесе) заңды тұлғаның бірлескен қызметке, заңды тұлғаның жарғылық капиталына үлестік қатысуы;

8) негізгі қорлар сыныптауышы – бухгалтерлік және статистикалық есепке алу салаларындағы негізгі қорларды есепке алу мақсатында "Стандарттау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган бекіткен негізгі қорлар сыныптауышы;

9) салық органының ақпараттық жүйесі – меншік құқығында уәкілетті органға тиесілі және салықтық әкімшілендіруге арналған ақпараттық жүйе;

10) салық органының сәйкестендіру деректері – салық органының атауы, коды, мекенжайы;

11) салық төлеушілердің мемлекеттік дерекқоры (бұдан әрі – салық төлеушілер базасы) – салық төлеушілерді салықтық тіркеуді жүзеге асыруға арналған ақпараттық жүйе;

12) салық төлеушінің (салық агентінің) жеке шоты (бұдан әрі – жеке шот) – салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің, әлеуметтік төлемдердің есептелген, есепке жазылған (азайтылған), аударылған және төленген (есепке жатқызылған және қайтарылған) сомаларын, сондай-ақ өсімпұлдар мен айыппұлдардың сомаларын есепке алуға арналған құжат;

13) салық төлеушінің (салық агентінің) сәйкестендіру деректері – тегі, аты және әкесінің аты (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе) (бұдан әрі – тегі, аты және әкесінің аты) немесе атауы, сәйкестендіру нөмірі, тұрған жері, сондай-ақ салық төлеуші (салық агенті) заңды тұлға болып табылатын жағдайларда – басшының тегі, аты және әкесінің аты;

14) салықтық мобильдік қосымша – салық төлеушінің электрондық көрсетілетін салықтық қызметтерді алуы және өзінің салықтық міндеттемелерін орындауы үшін ұялы байланыстың абоненттік құрылғысында орнатылған және іске қосылған бағдарламалық өнім;

15) сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімдері (бұдан әрі – нөмірлер тізілімдері) – қызметін бірлескен кәсіпкерлік түрінде жүзеге асыратын жеке тұлғалардың жеке сәйкестендіру нөмірлерін және заңды тұлғалардың (филиалдар мен өкілдіктердің), дара кәсіпкерлердің бизнес-сәйкестендіру нөмірлерін тіркеу есебін жүзеге асыруға арналған мемлекеттік дерекқорлар;

16) тауарларға ілеспе жүкқұжат – тауарлардың қозғалысын бақылауға арналған, оның ішінде тауарлардың салық төлеушіге тиеп-жөнелтілгенін растайтын тауарға ілеспе құжат;

17) ұтыс – салымдар мен борыштық бағалы қағаздар бойынша ұтыс ойындарын қоса алғанда, салық төлеушінің конкурстарда, жарыстарда (олимпиадаларда), лотереялар, ұтыс ойындары бойынша фестивальдарда заттай және ақшалай түрде алған кірісі, сондай-ақ құмар ойыннан және (немесе) бәс тігуден мүліктік пайда түрінде алған кірісі;

18) электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесі – салық органының шот-фактураларды электрондық нысанда жазып беруді, электрондық нысанда жазып берілген электрондық шот-фактураларды және орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің актілерін, тауарларға ілеспе жүкқұжаттарды қабылдауды, өңдеуді, тіркеуді, беруді және сақтауды жүзеге асыратын ақпараттық жүйесі.

Бұл ретте осы Кодексте пайдаланылатын "электрондық шот-фактура" термині " электрондық нысанда жазып берілген шот-фактура" ұғымымен бірдей болады.

2-параграф. Салық салудың құқықтық негіздері

22-бап. Қазақстан Республикасының салық заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының салық заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді, осы Кодекстен, сондай-ақ қабылдануы осы Кодексте көзделген нормативтік құқықтық актілерден тұрады.

2. Осы Кодексте көзделмеген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу жөніндегі міндет ешкімге жүктелмеуге тиіс.

3. Осы Кодекс пен Қазақстан Республикасының басқа да заңдарының арасында қайшылықтар болған кезде салық салу мақсаттары үшін осы Кодекстің нормалары қолданылады.

4. Осы Кодексте көзделген жағдайлардан басқа, салықтық қатынастарды реттейтін нормаларды Қазақстан Республикасының салықтық емес заңнамасына қосуға тыйым салынады.

5. Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттардың осы Кодекс алдында басымдығы болады. Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын халықаралық шарттардың Қазақстан Республикасының аумағында қолданылу тәртібі мен талаптары Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалады.

23-бап. Қазақстан Республикасы салық заңнамасының қолданылуы

1. Қазақстан Республикасының салық заңнамасы Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында қолданылады және осы Кодексте салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеушілер ретінде, сондай-ақ салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді алу және әкімшілендіру жөніндегі тиісті салықтық және өзге де рәсімдерге қатысушылар ретінде айқындалған барлық жеке тұлғаларға, заңды тұлғаларға және олардың құрылымдық бөлімшелеріне қолданылады.

2. Жаңа салықты және (немесе) бюджетке төленетін төлемді белгілеу, мөлшерлемені арттыру, салық салу объектісін және (немесе) салықтық базаны өзгерту, салық төлеушілердің (салық агенттерінің) санаттарын ұлғайту, салықтар мен бюджетке төлемдер төлеу бойынша шегерімнің немесе жеңілдіктің күшін жою немесе оны азайту бөлігінде осы Кодекске өзгерістер мен толықтырулар енгізетін заңдар ағымдағы жылғы 1 шілдеден кешіктірілмей қабылдануы және олар қабылданған жылдан кейінгі жылғы 1 қаңтардан кейін қолданысқа енгізілуі мүмкін.

3. Осы Кодексте өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу Қазақстан Республикасының басқа да заңдарына өзгерістер мен толықтырулар енгізуді көздемейтін заңмен жүзеге асырылады.

Бұл ретте Қазақстан Республикасы Үкіметінің заң шығару бастамасы тәртібімен осы Кодексте өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген кезде мұндай заң жобасын салық саясаты саласындағы уәкілетті орган және (немесе) бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган әзірлейді.

4. Заңдардың салықтардың және (немесе) бюджетке төленетін төлемдердің жаңа түрлерін белгілейтін, мөлшерлемелерді арттыратын, жаңа міндеттер белгілейтін, сондай-ақ салық төлеушінің (салық агентінің) жағдайын нашарлататын ережелерінің кері күші болмайды.

Ескерту. 23-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

24-бап. Қазақстан Республикасы салық заңнамасының негізгі мақсаты мен міндеті

1. Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді, сондай-ақ салық салу қағидаттары негізінде салықтық міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін салықтық құқықтық қатынастар тараптарының құқықтары мен міндеттерін белгілеу Қазақстан Республикасы салық заңнамасының негізгі мақсаты болып табылады.

2. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу және төлеу, салықтық міндеттемелерді орындау үшін құқықтық негіздер құру Қазақстан Республикасы салық заңнамасының негізгі міндеті болып табылады.

25-бап. Салық салу қағидаттары

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы осы Кодексте белгіленген салық салу қағидаттарына негізделеді.

Салық салу қағидаттарына салық салудың міндеттілігі, айқындылығы, салық салудың әділдігі, салық салудың ашықтығы, салық төлеушінің (салық агентінің) адалдығы, салық жүйесінің біртұтастығы және Қазақстан Республикасы салық заңнамасының жариялылығы қағидаттары жатады.

Қазақстан Республикасы салық заңнамасының ережелері салық салу қағидаттарына қайшы келмеуге тиіс.

26-бап. Салық салудың міндеттілігі қағидаты

Салық төлеуші (салық агенті) Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес толық көлемде және белгіленген мерзімдерде салықтық міндеттемені орындауға міндетті.

27-бап. Салық салудың айқындылығы қағидаты

Қазақстан Республикасының салықтары мен бюджетке төленетін төлемдері айқын болуға тиіс. Салық салудың айқындылығы салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемесінің туындауының, орындалуының және тоқтатылуының барлық негіздері мен тәртібінің Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленуін білдіреді.

28-бап. Салық салудың ашықтығы қағидаты

1. Қазақстан Республикасында салық салу салықтық құқықтық қатынастардың барлық субъектілері үшін салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер, оларды есептеу, төлеу, салықтық тексерулер жүргізу кезінде олардың түсуін бақылау тәртібі туралы ақпараттың ашықтығын, айқындылығы мен қолжетімділігін қамтамасыз етуді көздейтін ашықтық қағидаты негізінде жүзеге асырылады.

2. Салық органдары салықтық әкімшілендіруді жүзеге асырған кезде ашық, объективті және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына қатаң сәйкестікте әрекет етуге міндетті.

3. Салық төлеуші (салық агенті) Қазақстан Республикасының салық заңнамасын қолдану мәселелері бойынша, сондай-ақ салықтық әкімшілендіру шеңберінде жүзеге асырылатын салық органдарының әрекеттері (әрекетсіздігі) бойынша уәжді, айқын және толық түсініктеме алуға құқылы.

4. Салық салудың ашықтығы қағидатының бұзылуы осы Кодексте белгіленген тәртіппен салық органдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым жасау үшін негіз болып табылады.

29-бап. Салық салудың әділдігі қағидаты

1. Қазақстан Республикасында салық салу жалпыға бірдей және міндетті болып табылады.

2. Жеке-дара сипаттағы салықтық жеңілдіктерді беруге тыйым салынады.

3. Ешкімге де сол бір кезең үшін сол бір салық салу объектісі бойынша салықтың сол бір түрімен, бюджетке төленетін төлемнің сол бір түрімен қайтадан салық салуға болмайды.

30-бап. Салық төлеушілердің (салық агенттерінің) адалдығы қағидаты

1. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемені орындау жөніндегі әрекеттерді (әрекетсіздікті) жүзеге асыру адалдығы көзделеді.

2. Салық төлеушінің:

салықтық және (немесе) бухгалтерлік есепке алуда не салық төлеушінің салықтық есептілігінде көрсетілуге жататын шаруашылық қызмет фактілері (осындай фактілер жиынтығы) туралы, салық салу объектілері туралы мәліметтерді бұрмалау;

салық сомасын төлемеу (толық төлемеу) мақсатында мәмілелер жасау;

шарт тарапы болып табылмайтын тұлғаның мәміле (операция) бойынша міндеттемені орындауы нәтижесінде салықтық міндеттемені азайтуына жол берілмейді.

Салықтық есептілікте салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің сомаларын төмендету және (немесе) өнім берушінің оларды төлемеуі осы өнім берушімен өзара есеп айырысулар фактісін растамауға бірден-бір негіз бола алмайды.

3. Егер уәкілетті органның алдын ала алынған жазбаша жеке-дара түсіндірмесіне сәйкес салық төлеуші (салық агенті) орындаған салықтық міндеттеме кейіннен кері қайтарып алынса, қате деп танылса немесе жаңа, мағынасы жағынан өзге түсіндірме жіберілсе, онда салық төлеушінің есебіне айыппұлдар мен өсімпұлдар жазылмай, салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымды қарау кезінде салықтық міндеттеме түзетілуге (түзеуге) жатады.

4. Салық төлеуші (салық агенті) жол берген, Қазақстан Республикасының салық заңнамасын және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасын салықтық міндеттемені орындауға байланысты бұзушылық салықтық тексерулер жүргізу барысында сипатталуға тиіс.

Қазақстан Республикасының салық заңнамасын және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасын бұзу фактісін айғақтайтын дәлелдерді негіздеу және мән-жайларды ашып көрсету салық органдарына жүктеледі.

5. Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымды қарау кезінде Қазақстан Республикасының салық заңнамасының барлық айқын емес тұстары мен реттелмеген мәселелері салық төлеушінің (салық агентінің) пайдасына түсіндіріледі.

6. Салықтық міндеттемелерді айқындаған кезде, заңды күшіне енген сот актісінің немесе қылмыстық істі ақталмайтын негіздер бойынша тоқтату туралы қаулының негізінде пара және (немесе) өзге де заңсыз материалдық сыйақы деп танылған, қылмыстық құқық бұзушылық (әрекет) нәтижесінде алынған (келтірілген) активтерді, кірістер мен шығыстарды есепке алуға жол берілмейді.

31-бап. Салық жүйесінің біртұтастығы қағидаты

Қазақстан Республикасының салық жүйесі Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында барлық салық төлеушілерге (салық агенттеріне) қатысты бірыңғай жүйе болып табылады.

32-бап. Қазақстан Республикасы салық заңнамасының жариялылығы қағидаты

Салық салу мәселелерін реттейтін нормативтік құқықтық актілер міндетті түрде ресми жариялануға тиіс.

3-параграф. Салық саясаты жөніндегі жалпы ережелер

33-бап. Салық саясаты

Мемлекеттің қаржылық қажеттіліктерін мемлекет пен салық төлеушілердің экономикалық мүдделерінің теңгерімін сақтау негізінде қамтамасыз ету мақсатында жаңа салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді белгілеу және қолданыстағыларының күшін жою, мөлшерлемелерді, салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілерді, салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық базаны өзгерту жөніндегі шаралардың жиынтығы салық саясаты болып табылады.

34-бап. Салықтық жеңілдіктер

1. Салықтық жеңілдік – салық төлеушілерге Қазақстан Республикасы салық заңнамасының нормаларына сәйкес мөлшерлемені төмендету, салық салынатын базадан бір немесе бірнеше салықтарды төлеуден толық босату, шегерімдер, түзетулер түрінде берілген артықшылық.

2. Салық саясаты саласындағы уәкілетті орган Қазақстан Республикасының Бюджет кодексіне сәйкес жыл сайын салықтық жеңілдіктердің тиімділігін және оларды одан әрі қолданудың орындылығын бағалауды қамтитын салықтық шығыстар туралы талдамалық есеп жасайды.

3. Салық саясаты саласындағы уәкілетті органның салықтық жеңілдік беру туралы мәселені қарауына уәкілетті мемлекеттік органдардың жолданымдары негіз болып табылады

4. Уәкілетті мемлекеттік органдар жетекшілік ететін салалар бойынша салықтық жеңілдік беру (ұзарту) қажеттілігі туындаған жағдайда Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен көрсетілген жеңілдіктің қажеттілігіне негіздемелерді салық саясаты саласындағы уәкілетті органға жібереді.

Уәкілетті мемлекеттік органдар салық саясаты саласындағы уәкілетті органға жүгінгенге дейін ұсынылатын (ұзартылатын) салықтық жеңілдікті монополияға қарсы органмен және бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті органмен келіседі.

Уәкілетті мемлекеттік органдар салық саясаты саласындағы уәкілетті органға жүгінген кезде монополияға қарсы орган берген Қазақстан Республикасының бәсекелестікті қорғау саласындағы заңнамасына сәйкестігі тұрғысындағы қорытындыны және бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган берген қорытындыны ұсынады.

5. Салық саясаты саласындағы уәкілетті орган бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті органмен бірлесіп, салықтық жеңілдікті беру немесе одан бас тарту, салықтық жеңілдікті ұзарту немесе оның күшін жою, салықтық жеңілдікті беру мерзімі жөніндегі ұсыныстарға бастамашылық жасайды.

6. Уәкілетті мемлекеттік органдар жетекшілік ететін салалар бойынша салықтық жеңілдіктерге мониторинг пен бақылауды жүзеге асыруға міндетті.

7. Салықтық жеңілдікті енгізу кезінде мәлімделген әлеуметтік-экономикалық мақсаттарға қол жеткізілмеген жағдайда, сондай-ақ оның бюджетке әсерін ескере отырып, салық саясаты саласындағы уәкілетті орган бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті органмен бірлесіп, салықтық жеңілдікті нақтылауға немесе оның күшін жоюға бастамашылық жасайды.

Бұл ретте салықтық жеңілдіктерді қолданудың әлеуметтік-экономикалық мақсаттарына қол жеткізу өлшемшарттары мен оларды белгілеу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

8. Егер қолданылатын салықтық жеңілдіктердің сомасы бойынша ағымдағы жылдың алдындағы күнтізбелік жылдағы жалпы ішкі өнімнің он пайыздық шегіне жеткізілсе, салықтық жеңілдіктер берілмейді.

35-бап. Салық салу мәселелері жөніндегі әдіснамалық кеңес

1. Салықтық міндеттемелерді орындау барысында туындауы мүмкін түсініксіздіктерді, дәлсіздіктер мен қайшылықтарды жою бойынша ұсыныстар әзірлеу мақсатында Салық салу мәселелері жөніндегі әдіснамалық кеңес құрылады.

2. Салық салу мәселелері жөніндегі әдіснамалық кеңес туралы ережені және оның құрамын Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі бекітеді.

2-тарау. САЛЫҚ ТӨЛЕУШІНІҢ ЖӘНЕ САЛЫҚ АГЕНТІНІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ. САЛЫҚТЫҚ ҚАТЫНАСТАРДА ӨКІЛДІК ЕТУ

1-параграф. Салық төлеушінің және салық агентінің құқықтары мен міндеттері

36-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) құқықтары мен міндеттері

1. Салық төлеуші (салық агенті):

1) салық органынан қолданылып жүрген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер, Қазақстан Республикасының салық заңнамасындағы өзгерістер туралы ақпарат алуға;

2) салық органынан өзі ұсынған мәліметтер мен құжаттар шегінде салықтық міндеттемесінің туындауы, орындалуы және тоқтатылуы бойынша түсіндірме және комментарий алуға құқылы.

Деңгейлес мониторингке қатысушы үшін осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген түсіндірмелерді жүзеге асыру мен комментарийлер беруді, сондай-ақ жоспарланған мәмілелерге (операцияларға) қатысты алдын ала түсіндірме беруді уәкілетті орган жүргізеді;

3) Қазақстан Республикасының салық заңнамасымен реттелетін қатынастарда жеке өзі немесе өкілі арқылы өзінің мүдделерін білдіруге;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салықтар бойынша аудит жүргізуге шарт жасасуға;

5) осы Кодексте белгіленген жағдайларда салықтық бақылау нәтижелерін алуға;

6) осы Кодексте айқындалған тәртіппен салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімін өзгерту үшін салық органына жүгінуге;

7) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға, салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қарау қорытындылары туралы хабарламаға, сондай-ақ салық органы лауазымды адамының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым жасауға;

8) салық салу объектілеріне және (немесе) салық салуға байланысты объектілерге қатысы жоқ ақпарат пен құжаттарды бермеуге құқылы.

2. Салық төлеуші (салық агенті):

1) салықтық міндеттемелерді уақтылы және толық көлемде орындауға;

2) салық органының талап етуімен салықтар бойынша аудит жүргізуге арналған шартты және осындай шарт жасалған жағдайда, салықтар бойынша аудиттің қорытындысын ұсынуға;

3) осы Кодексте және сақталуын бақылау салық органдарына жүктелген Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында көзделген жағдайларда салық органы сұрататын ақпарат пен құжаттарды беруге;

4) қалыпты сақтау жағдайлары кезінде табиғи тозу және (немесе) табиғи кему салдарынан билік ету шектелген мүліктің өзгерулерін қоспағанда, мұндай мүліктің шектеу алынғанға дейін өзгеріссіз күйде сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

3. Салық төлеуші:

1) бақылау-касса машиналарын қолданған кезде қойылатын талаптарды сақтауға;

2) бақылау-касса машинасының тауар чектерінің кітаптарын осындай кітаптар толығымен толтырылған күннен бастап талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде сақтауға;

3) деректерді беру функциясы жоқ бақылау-касса машинасы қолданылған кезде ауыспалы есептерді, қолма-қол ақшаны есепке алу кітаптарын, сондай-ақ жою, қайтару чектерін және жою мен қайтару операциялары жүргізілген чектерді талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде сақтауға;

4) осы Кодексте белгіленген жағдайларда биометриялық сәйкестендіруден өтуге міндетті.

4. Қоғамдық тамақтандыру және сауда салаларында қызметін жүзеге асыратын салық төлеуші халықты хабардар ету үшін салық төлеушінің паспортын тікелей бақылау-касса машиналары тұрған және жалпыға бірдей қолжетімді жерлерге орналастыруға міндетті.

Осы баптың мақсатында салық органы қалыптастыратын, салықтық құпия болып табылмайтын және штрих-кодта қамтылған кәсіпкерлік субъектісінің ақпараттық картасы салық төлеушінің паспорты болып табылады.

Салық төлеушінің паспорты уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылады.

Салық төлеушінің паспортындағы мәліметтердің тізбесін, оны қалыптастыру және интернет-ресурста орналастыру тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган белгілейді.

5. Салық төлеушінің (салық агентінің) осы Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында белгіленген өзге де құқықтары болады және ол өзге де міндеттерді орындайды.

37-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) құқықтарын қамтамасыз ету және қорғау

1. Салық төлеушіге (салық агентіне) оның құқықтары мен заңды мүдделерінің қорғалуына кепілдік беріледі.

2. Салық төлеушінің (салық агентінің) құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау осы Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

3. Салық органы мен салық органының лауазымды адамының салық төлеушіден (салық агентінен) осы Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделмеген міндеттерді орындауын талап етуіне тыйым салынады.

2-параграф. Салықтық қатынастарда өкілдік ету

38-бап. Салықтық қатынастарда өкілдік ету

1. Салық төлеуші (салық агенті) Қазақстан Республикасының салық заңнамасымен реттелетін қатынастарға:

1) жеке тұлғаның заңды өкілі;

2) уәкілетті өкіл, оның ішінде оператор арқылы қатысуға құқылы.

2. Қазақстан Республикасының салық заңнамасымен реттелетін қатынастарға салық төлеушінің (салық агентінің) жеке өзінің қатысуы оны өкілінің болуы құқығынан айырмайды, сол сияқты өкілдің қатысуы салық төлеушіні (салық агентін) көрсетілген қатынастарға жеке өзінің қатысу құқығынан айырмайды.

39-бап. Жеке тұлғаның заңды өкілі

Жеке тұлғаның заңды өкілі – Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жеке тұлғаның атынан өкілдік етуге уәкілеттік берілген адам.

Жеке тұлғаның заңды өкілінің осы жеке тұлғаның атынан жасаған әрекеттері (әрекетсіздігі) жеке тұлғаның заңды өкілінің әрекеттері (әрекетсіздігі) деп танылады.

40-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) уәкілетті өкілі

1. Салық төлеушінің (салық агентінің) уәкілетті өкілі – салық органымен және осы Кодекспен реттелетін қатынастарға өзге де қатысушылармен қарым-қатынастарда:

1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес берілген, нотариат куәландырған немесе оған теңестірілген, өкілдің тиісті өкілеттіктері көрсетілетін сенімхаттың негізінде – жеке тұлға, оның ішінде дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам;

2) құрылтай құжаттарының және (немесе) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес берілген, өкілдің тиісті өкілеттіктері көрсетілетін сенімхаттың негізінде – заңды тұлға не оның құрылымдық бөлімшесі болып табылатын салық төлеушінің (салық агентінің) мүдделерін білдіруге уәкілеттік берілген тұлға.

Салық төлеуші (салық агенті) салық органының ақпараттандыру объектісі арқылы өкілдің тиісті өкілеттіктері көрсетілетін салық төлеушінің (салық агентінің) электрондық құжатын ресімдеу жолымен уәкілетті өкілді айқындауға құқылы.

2. Салық төлеушінің (салық агентінің) уәкілетті өкілінің салық төлеушінің (салық агентінің) атынан жасаған әрекеттері (әрекетсіздігі) салық төлеушінің (салық агентінің) әрекеттері (әрекетсіздігі) деп танылады.

41-бап. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияны жасау кезіндегі өкілдік етудің ерекшеліктері

1. Өнімдерді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жай серіктестік (консорциум) құрамында жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар Қазақстан Республикасының салық заңнамасымен реттелетін қатынастарға оператор арқылы қатысуға құқылы.

Қазақстан Республикасының салық заңнамасымен реттелетін қатынастардағы оператордың өкілеттіктері осы Кодекске қайшы келмейтін бөлігінде өнімдерді бөлу туралы келісімге (келісімшартқа) сәйкес айқындалады.

Осы Кодекстің 755-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес салықтық міндеттемелерді орындаған кезде оператор салық төлеушілер (салық агенттері) үшін осы Кодексте көзделген барлық құқықтар мен міндеттерге ие болады.

Операторға осы Кодексте салық төлеушілер (салық агенттері) үшін көзделген салықтық әкімшілендіру тәртібі қолданылады.

2. Жер қойнауын пайдаланушылардың атынан және (немесе) тапсырмасы бойынша жасалған оператордың әрекеттері (әрекетсіздігі) осындай жер қойнауын пайдаланушылардың және олардың атынан және (немесе) олардың тапсырмасы бойынша әрекет ететін оператордың әрекеттері (әрекетсіздігі) деп танылады.

3-тарау. САЛЫҚ ОРГАНДАРЫ. САЛЫҚТЫҚ ҚАТЫНАСТАРДАҒЫ ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

1-параграф. Салық органдары, олардың міндеттері, жүйесі, құқықтары мен міндеттері

42-бап. Салық органдары, олардың міндеттері мен жүйесі

1. Салық органдары мынадай міндеттерді орындайды:

1) Қазақстан Республикасы салық заңнамасының және сақталуын бақылау салық органдарына жүктелген Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасының сақталуын қамтамасыз ету;

2) Қазақстан Республикасының салық саясатын іске асыруға қатысу;

3) өз құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының экономикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

4) салық органының ақпараттандыру объектілерін қалыптастыру, олардың дамуын және салық төлеушілер үшін электрондық көрсетілетін қызметтердің қолжетімділігін қамтамасыз ету;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де міндеттерді орындау.

Мемлекеттік кіріс органы – өз құзыреті шегінде салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің түсуін қамтамасыз етуді, Қазақстан Республикасында кедендік реттеуді, Қазақстан Республикасының заңнамасында осы органның қарауына жатқызылған әкімшілік құқық бұзушылықтардың алдын алу, анықтау, жолын кесу және ашу жөніндегі өкілеттіктерді жүзеге асыратын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де өкілеттіктерді орындайтын мемлекеттік орган салық органы болып табылады.

2. Салық органдарының жүйесі:

1) уәкілетті органнан;

2) астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар, аудандар, қалалар мен қалалардағы аудандар бойынша аумақтық бөлімшелерден;

3) ауданаралық аумақтық бөлімшелерден;

4) арнайы экономикалық аймақтар аумақтарындағы аумақтық бөлімшелерден;

5) мамандандырылған мемлекеттік мекемеден тұрады.

Мамандандырылған мемлекеттік мекеме – Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша құрылған, салық органының лауазымды адамдарын даярлауды, қайта даярлауды және олардың кәсіби біліктілігін арттыруды, сондай-ақ халықтың салық

мәдениетін арттыруға байланысты функцияларды жүзеге асыратын оқу-әдістемелік орталық.

Уәкілетті орган салық органдарына басшылықты жүзеге асырады.

3. Салық органдарының уәкілетті орган бекіткен кодтары болады.

4. Салық органының нышаны болады, оның сипаттамасы мен пайдаланылу тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

43-бап. Салық органының құқықтары мен міндеттері

1. Салық органы:

1) салық салу мәселелері бойынша халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асыруға, оның ішінде шет мемлекеттердің уәкілетті органдарымен ақпарат алмасуға;

2) осы Кодексте көзделген жағдайларда салық төлеушіден (салық агентінен):

салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша салықтық міндеттемелерді, сондай-ақ әлеуметтік міндеттемені есептеудің дұрыстығын және төлеудің (ұстап қалудың және аударудың) уақтылылығын растайтын құжаттарды ұсынуды;

салық төлеуші (салық агенті) жасаған салықтық нысандар бойынша жазбаша түсініктерді, сондай-ақ оның қаржылық есептілігін, оның ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлерде орналасқан оның еншілес ұйымдарының қаржылық есептілігін қоса алғанда, егер осындай тұлға үшін Қазақстан Республикасының заңдарында міндетті түрде аудит жүргізу белгіленсе, аудиторлық есепті қоса бере отырып, шоғырландырылған қаржылық есептілікті талап етуге;

3) уәкілетті мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардан, Мемлекеттік корпорациядан, қаржы және төлем ұйымдарынан, коллекторлық агенттіктерден, банк ұйымдарынан, сондай-ақ өзге де тұлғалардан осы Кодексте айқындалған тәртіппен және мақсаттарда мәліметтерді сұратуға және (немесе) алуға;

4) жеке тұлғаның салықтық есептілігінде көрсетілген кірістер мен мүлік туралы мәліметтерінің анықтығы бөлігінде жеке тұлғаны салықтық міндеттемелерді орындауының толықтығы фактісіне тексеруді жүзеге асыруға;

5) салықтық тексерулерге және өзге де бақылау нысандарына мамандарды тартуға;

6) осы Кодексте белгіленген жағдайларда фото және бейнетүсірілімді, үшінші тұлғаларға сауалнама жүргізуді жүзеге асыруға;

7) Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 49-бабы 2-тармағының 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша соттарға мәмілелерді жарамсыз деп тану, заңды тұлғаны тарату туралы талап қоюлар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құзыреті мен міндеттеріне сәйкес өзге де талап қоюлар беруге;

8) Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасына сәйкес салық төлеушіні банкрот деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуге;

9) салық органдарының лауазымды адамдарын даярлауды, қайта даярлауды және олардың кәсіби біліктілігін арттыруды жүргізуге;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасы салық төлеушілерінің салық мәдениетін арттыру үшін оқу және баспа қызметін жүзеге асыруға;

11) осы Кодекске сәйкес қабылданатын шешімдерді салық органының ақпараттық жүйесінің электрондық цифрлық қолтаңбасы арқылы куәландыруға;

12) салықтық әкімшілендіру кезінде салық органдарының ақпараттық жүйелерінде биометриялық сәйкестендіру құралын қолдануға;

13) салық мәдениетін арттыруға және салық тәртібін күшейтуге бағытталған іс-шараларды жүргізуге құқылы.

2. Салық органы:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) құқықтарын сақтауға;

2) мемлекеттің мүдделерін қорғауға;

3) салық төлеушіге (салық агентіне) қолданыстағы салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер туралы, Қазақстан Республикасының салық заңнамасындағы өзгерістер туралы ақпарат беруге;

4) өз құзыреті шегінде салық төлеуші (салық агенті) ұсынған мәліметтер мен құжаттар шегінде оның салықтық міндеттемесінің туындауы, орындалуы және тоқтатылуы бойынша түсіндірмені жүзеге асыруға және комментарийлер беруге міндетті.

Деңгейлес мониторингке қатысушы үшін осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген түсіндірмелерді жүзеге асыру мен комментарийлер беруді, сондай-ақ жоспарланатын мәмілелерге (операцияларға) қатысты алдын ала түсіндірме беруді уәкілетті орган жүргізеді.

5) талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу фактісін растайтын мәліметтердің сақталуын қамтамасыз етуге;

6) салық төлеушінің (салық агентінің) салық органдары лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне), сондай-ақ салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қарауға;

7) салықтық бақылау барысында анықталған әкімшілік құқық бұзушылықтар жасау фактісі бойынша Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінде көзделген шараларды қабылдауға немесе осындай факт бойынша материалдарды ведомстволық бағыныстылығы бойынша тиісті органға беруге;

8) салықтық бақылау барысында анықталған қылмыстық құқық бұзушылық белгілеріне нұсқайтын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеуден жалтару және (немесе) әдейі банкроттық фактілері бойынша Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес процестік шешім қабылдау үшін материалдарды тергелуі бойынша құқық қорғау органына жіберуге;

9) Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қаржылық мониторингті жүзеге асыратын және кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) қарсы іс-қимыл жасау бойынша өзге де шараларды қабылдайтын уәкілетті мемлекеттік органға, активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға және Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарына салық органының ақпараттық жүйесіне қолжетімділік беруге;

10) салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін қолдануға және салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық берешегін мәжбүрлеу тәртібімен өндіріп алуға міндетті.

3. Салық органы:

1) салықтық берешегі бар;

2) салық органы мүлік салығы, жер салығы бойынша салықтық міндеттемелерінің сомаларын есептеген жеке тұлға;

3) әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізілген;

4) электрондық шот-фактураларды жазып беру тоқтатыла тұрған;

5) тіркелуі заңды күшіне енген сот актісі негізінде жарамсыз деп танылған;

6) қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаңдар арқылы жүзеге асыратын, қосылған құн салығын төлеуші-шетелдік компаниялардың тізіліміне енгізілген;

7) тұрған жерінде оның жоқ екені салықтық зерттеп-қарау актісімен анықталған;

8) дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын және осындай есептен шығарудан бас тартылған адамның тіркеу есебінен шығарылған;

9) таратылуына немесе қызметін тоқтатуына байланысты таратудың салықтық есептілігін ұсынған;

10) кірістер мен мүлік туралы және активтер мен міндеттемелер туралы салықтық есептілікті ұсынған;

11) салық төлеушінің паспортында қамтылған;

12) шет мемлекеттерден, халықаралық және шетелдік ұйымдардан, шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ адамдардан алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті алған және жұмсаған тұлғалар мен заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелері туралы дерекқорға енгізілген;

13) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданудың басталу және (немесе) тоқтатылу күндері көрсетіле отырып, осындай режимді қолданатын (қолданған) салық төлеуші (салық агенті) туралы мәліметтерді осы Кодексте айқындалған тәртіппен және жағдайларда уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыруға міндетті.

4. Салық органы тоқсан сайын масс-медиада:

1) салықтық берешектің шекті мөлшерінен асқан сомада салықтық берешегі бар дара кәсіпкерлер, жеке практикамен айналысатын адамдар, заңды тұлғалар және заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелері;

2) қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаңдар арқылы жүзеге асыратын және салық органында тіркеу есебіне қою туралы хабарламаны орындамаған шетелдік компаниялар туралы мәліметтерді жариялауға міндетті.

Масс-медиада жариялануға жататын мәліметтердің тізбесі, сондай-ақ оларды жариялау тәртібі мен мерзімдері тиісінше:

1) салық органының осы Кодекстің 183-бабында көзделген салық төлеушіден (салық агентінен) салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу тәртібінде;

2) осы Кодекстің 102-бабында көзделген қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебіне шартты түрде қоюды жүзеге асыру тәртібінде белгіленеді.

5. Салық органының Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген өзге де құқықтары болады және ол өзге де міндеттерді орындайды.

44-бап. Салық органының лауазымды адамын материалдық қамтамасыз ету, құқықтық және әлеуметтік қорғау

1. Салық органының лауазымды адамы қызметтік міндеттерін орындау кезінде заңмен қорғалады.

2. Салық органы лауазымды адамының заң талаптарын орындамау, қызметтік жұмысына байланысты оны немесе оның отбасы мүшелерін қорлау, қорқыту, оларға зорлық-зомбылық көрсету немесе олардың өміріне, денсаулығына, мүлкіне қолсұғушылық, оның қызметтік міндеттерін орындауына кедергі келтіретін басқа да әрекеттер Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа алып келеді.

3. Салық органы лауазымды адамының қызметтік жұмысты жүзеге асыруына байланысты денсаулығына ауырлығы орташа зиян келтірілген кезде оған бюджет қаражатынан бес ең төмен жалақы мөлшерінде біржолғы өтемақы төленеді.

4. Салық органы лауазымды адамының қызметтік жұмысты жүзеге асыруына байланысты оның денсаулығына кәсіптік қызметпен айналысуына одан әрі мүмкіндік бермейтіндей ауыр зиян келтірілген кезде салық органының лауазымды адамына бюджет қаражатынан бес жылдық ақшалай қамтылым мөлшерінде біржолғы өтемақы, сондай-ақ оның лауазымдық айлықақысы мен зейнетақысының мөлшерлері арасындағы айырма (өмір бойы) төленеді.

5. Салық органының лауазымды адамы қызметтік міндеттерін орындау кезінде қаза тапқан жағдайда, қаза тапқан адамның отбасына немесе оның асырауындағы адамдарға (мұрагерлеріне):

1) қаза тапқан адамның соңғы атқарған лауазымы бойынша бюджет қаражатынан он жылдық ақшалай қамтылым мөлшерінде біржолғы жәрдемақы төленеді;

2) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында белгіленген мөлшерлерде және тәртіппен асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы тағайындалады.

6. Салық органы лауазымды адамының қызметтік міндеттерді орындауына байланысты оның, сондай-ақ оның отбасы мүшелері мен жақын туыстарының өмірі мен денсаулығына және мүлкіне келтірілген нұқсан Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өтеледі.

45-бап. Салықтық құпия

1. Салықтық құпия – егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші (салық агенті) туралы салық органы алған кез келген мәліметтер.

2. Салық төлеуші (салық агенті) – заңды тұлға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі, қызметін Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент, дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам туралы мынадай:

1) салық төлеуші (салық агенті) төлеген (аударған), салық төлеушінің (салық агентінің) есебіне жазылған салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің сомасы туралы;

2) есепке жатқызылған қосылған құн салығы сомасының есепке жазылған қосылған құн салығы сомасынан асып кетуінің салық төлеушіге бюджеттен қайтарылатын сомасы туралы;

3) салықтық берешек сомасы туралы;

4) мынадай тіркеу мәліметтері:

сәйкестендіру нөмірі;

басшының тегі, аты және әкесінің аты;

атауы;

салық төлеушілер базасына осындай салық төлеуші немесе оны тіркеу есебіне қою туралы мәліметтер енгізілген күн;

салық төлеушілер базасынан осындай салық төлеуші туралы мәліметтер алып тасталған және тіркеу есебінен шығарылған күн және олардың негіздемесі;

қызмет түрі;

салықтық есептілікті ұсыну мерзімін тоқтата тұру басталған және аяқталған күн;

резиденттігі;

бақылау-касса машинасының салық органында тіркелу нөмірі;

бақылау-касса машинасы пайдаланылатын орын;

салық салудың қолданылатын тәртібі туралы;

5) салықтық есептілікте көрсетілген жалдамалы жұмыскерлердің саны туралы;

6) салық төлеуші есептеген салықтық кезеңдегі салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің жалпы сомасының, сыйақылар мен амортизациялық аударымдар бойынша шығыстарды есепке алмағанда, салық салынатын кіріс сомасымен арақатынасы түрінде

айқындалатын, талдамалық мақсаттар үшін пайдаланылатын салықтық жүктеменің коэффициентін қоса алғанда, уәкілетті орган айқындаған тәртіппен есептелетін салықтық жүктеменің коэффициенті туралы;

7) Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзғаны үшін қолданылған жауаптылық шаралары туралы;

8) салықтық жеңілдіктер туралы;

9) осы Кодексте көзделген жағдайларда уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылуға жататын;

10) Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасына сәйкес құпия ақпарат болып табылмайтын мәліметтер салықтық құпия болып табылмайды.

3. Салық төлеуші (салық агенті)-жеке тұлға туралы мынадай:

1) салықтық берешек сомасы туралы;

2) мынадай тіркеу мәліметтері:

жеке тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты;

сәйкестендіру нөмірі;

салық төлеушілер базасына осындай салық төлеуші туралы мәліметтер енгізілген күн;

салық төлеушілер базасынан осындай салық төлеуші туралы мәліметтер алып тасталған күн және оның негіздемесі;

резиденттігі туралы;

3) Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзғаны үшін қолданылған жауаптылық шаралары туралы;

4) "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жариялануға жататын;

5) салықтық жеңілдіктер туралы;

6) осы Кодексте көзделген жағдайларда уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылуға жататын;

7) Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құпия ақпарат болып табылмайтын мәліметтер салықтық құпия болып табылмайды.

4. Салықтық жеңілдіктерді, оның ішінде Қазақстан Республикасының Бюджет кодексінде көзделген салықтық шығыстар туралы талдамалық есепті қалыптастыру мен ұсыну мақсаттары үшін қолданатын салық төлеуші (салық агенті) туралы мәліметтер де салық құпиясы болып табылмайды.

5. Осы баптың 4 және 6-тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда, салық органы салық төлеуші (салық агенті) туралы салықтық құпия болып табылатын мәліметтерді, сондай-ақ осындай мәліметтерді қамтитын құжаттарды салық төлеушінің (салық агентінің) келісімінсіз басқа тұлғаға ұсына алмайды.

6. Салық органы салық төлеуші (салық агенті) туралы салықтық құпияны құрайтын мәліметтерді салық төлеушінің (салық агентінің) келісімін алмастан:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құзыреттері шегінде Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары мен Мемлекеттік күзет қызметіне ұсынады.

Мәліметтер тергеу судьясы, прокурор санкциялаған уәжді сұрау салудың негізінде ұсынылады. Мұндай мәліметтерді тергеу судьясы, прокурор сұратқан кезде санкция талап етілмейді.

Сұрау салу қағаз жеткізгіште не электрондық құжат нысанында жіберіледі;

2) егер салық төлеуші қаралатын істің тарапы болып табылса, сот төрелігін іске асыру кезінде жіберілген жолданымдарының (өкімі, талабы, тапсырмасы, сұрау салуы) негізінде сотқа және судьяларға;

3) жеке сот орындаушысының не аумақтық бөлімнің мөрімен расталған қаулының негізінде іс жүргізуіндегі атқарушылық іс жүргізу істері бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құзыреті шегінде сот орындаушысына;

4) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларда мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органға, қаржылық мониторингті жүзеге асыратын және кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) қарсы іс-қимыл жасау бойынша өзге де шараларды қабылдайтын уәкілетті органға, активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға, сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жөніндегі уәкілетті органға, ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті органға және Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органына ұсынады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көрсетілген уәкілетті мемлекеттік органдар осындай мәліметтерге қол жеткізе алатын лауазымды адамдардың тізбесін бекітеді;

5) Қазақстан Республикасының заңдарымен өздеріне жүктелген міндеттерді орындау және функцияларды жүзеге асыру үшін уәкілетті мемлекеттік органдарға, Ұлттық Банкке ұсынады.

Салықтық құпияны құрайтын мәліметтердің тізбесі және оларды ұсыну тәртібі уәкілетті органмен бірлескен актімен бекітілген өзара іс-қимыл жасау қағидаларында белгіленеді;

6) Қазақстан Республикасының заңдарымен өздеріне жүктелген міндеттерді орындау және функцияларды жүзеге асыру үшін банк ұйымдарына, төлем ұйымдарына , жергілікті атқарушы органдарға, жергілікті өзін-өзі басқару органдарына, Мемлекеттік корпорацияға ұсынады.

Салықтық құпияны құрайтын мәліметтердің тізбесі және оларды ұсыну тәртібі құзыреті шегінде уәкілетті органның және тиісті салада басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органның немесе Ұлттық Банктің бірлескен актісімен бекітілген өзара іс-қимыл жасау қағидаларында белгіленеді.

7) салықтық тексеру жүргізуге және бақылаудың өзге де нысандарына тартылған маманға (бұдан әрі – маман);

8) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес басқа мемлекеттердің салық немесе құқық қорғау органдарына, халықаралық ұйымдарға;

9) құзыреті шегінде қаралатын жолданымдар бойынша апелляциялық комиссияның мүшелеріне;

10) құзыреті шегінде қаралатын мәселелер бойынша Деңгейлес мониторингке байланысты мәселелерді қарау жөніндегі консультативтік кеңестің (бұдан әрі – Консультативтік кеңес) мүшелеріне;

11) құзыреті шегінде қаралатын жолданымдар бойынша Салық салу мәселелері жөніндегі әдіснамалық кеңестің мүшелеріне;

12) құзыреті шегінде қаралатын жолданымдар бойынша салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымдарды қарауды жүзеге асыратын уәкілетті органның құрылымдық бөлімшесіне;

13) тақырыптық салықтық тексеру шеңберінде "Өнім берушілер бойынша пирамида " талдамалық есебі бойынша өздерінің өнім берушілерінің анықталған бұзушылықтары бөлігінде қосылған құн салығының асып кеткен сомасын қайтару туралы талап қойған салық төлеушілерге ұсынады.

7. Осы баптың ережелерін іске асыру мақсатында мәліметтер "Ақпараттандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы ұсынылады. Интеграция болмаған жағдайда мәліметтер қағаз жеткізгіште не өзге электрондық нысанда ұсынылуы мүмкін.

Ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы мәліметтер алмасу жағдайында мәліметтерді ұсынудың бөлек тәртібін орнату талап етілмейді.

8. Осы баптың 6-тармағының ережелері "Қазақстан Республикасының азаматтарына , оралмандарға және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдарға олардың мүлікті жария етуіне байланысты рақымшылық жасау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес салық төлеуші туралы салық органы алған мәліметтерге қолданылмайды.

9. Салықтық құпияға қол жеткізе алатын адамдар өздерінің міндеттерін атқару кезеңінде, сол сияқты оларды атқаруды аяқтағаннан кейін де салықтық құпияны жария етпеуге тиіс.

10. Салықтық құпияны құрайтын мәліметтер қамтылған құжаттарды жоғалту не мұндай мәліметтерді жария ету Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа алып келеді.

11. Мыналар:

1) салық органының "Ақпараттандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес электрондық ақпараттық ресурстың резервтік көшірмесін электрондық

ақпараттық ресурстарды резервтік сақтаудың бірыңғай платформасына сақтауға беруі салықтық құпияны жария ету болып табылмайды.

Бұл ретте сақтауға берілген мұндай деректерді пайдалануды салық органы ғана жүзеге асырады;

2) Қазақстан Республикасының сауда қызметін реттеу, сондай-ақ үшінші елдерге қатысты арнайы қорғау, демпингке қарсы және өтемақы шаралары туралы заңнамасында көзделген тәртіппен және шарттарда алынған мәліметтерді мыналарға:

Қазақстан Республикасынан шығарылатын тауарларға қатысты арнайы қорғау, демпингке қарсы, өтемақылық тергеп-тексерулерді жүргізу кезінде үшінші елдің және (немесе) үшінші елдер одағының құзыретті органына;

Қазақстан Республикасынан шығарылатын тауарларға қатысты өтемақылық тергеп-тексеру жүргізілген жағдайда ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің құзыретті органына және (немесе) Еуразиялық экономикалық комиссияға (бұдан әрі – ЕЭК);

Қазақстан Республикасының үшінші елдерге қатысты арнайы қорғау, демпингке қарсы және өтемақы шаралары туралы заңнамасына сәйкес тергеп-тексеру мақсаттары үшін ЕЭК-ке беру салықтық құпияны жария ету болып табылмайды;

3) салық органының салық төлеуші (салық агенті) туралы, мыналарды:

салық төлеушінің (салық агентінің) салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша өз салықтық міндеттемелерін, сондай-ақ әлеуметтік міндеттемені;

банк ұйымдарының осы Кодексте көзделген міндеттерді орындауы үшін қажетті мәліметтерді банк ұйымдарына беруі;

4) ақпараттандыру саласындағы уәкілетті органның мемлекеттік бақылау мен қадағалауды жүргізу мақсатында тәуекелдерді бағалау жүйесін қалыптастыру үшін, сондай-ақ деректерді басқару жөніндегі талаптарға сәйкес деректер талдамасын жүзеге асыру үшін алынған мәліметтерді "электрондық үкімет" ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының операторына беруі;

5) мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстарды есепке алу және өңдеу үшін қажетті ақпараттандыру субъектілерінің ақпараттық жүйелеріне мәліметтерді беру салықтық құпияны жария ету болып табылмайды. Мұндай мәліметтерді пайдалануды салық органы ғана жүзеге асырады;

6) салық органының осы Кодекстің 56-бабының 16-тармағында көрсетілген мәліметтерді Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасына (бұдан әрі – ҰКП) беруі;

7) салық органының өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолданатын және қызметін интернет-платформаны пайдалана отырып жүзеге асыратын жеке тұлғалар бойынша салықтар мен әлеуметтік төлемдердің есептелген сомалары туралы мәліметтерді интернет-платформа операторына беруі салықтық құпияны жария ету болып табылмайды.

2-параграф. Салық органының салық төлеушімен (салық агентімен) өзара іс-қимыл жасауы

46-бап. Салық органының салық төлеушімен (салық агентімен) өзара іс-қимыл жасауының жалпы ережелері

1. Салық органы салық төлеушімен (салық агентімен) тиімді өзара іс-қимыл жасау мақсатында мынадай:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемені орындауы үшін жағдайлар жасау;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемені уақтылы орындауын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға құқылы.

2. Салық органы:

1) салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық есептіліктің, салықтық өтініштер нысандарының бланкілерін және (немесе) салықтық есептілік пен салықтық өтінішті электрондық құжат нысанында ұсыну үшін қажетті бағдарламалық қамтылымды, оның ішінде веб-қосымшаны тегін береді;

2) жыл сайын, салықтық есептілік ұсынылатын жылдың алдындағы жылдың 31 желтоқсанынан кешіктірмей, салықтық есептіліктің электрондық форматының құрылымын және форматтық-логикалық бақылау талаптарын уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырады;

3) бейрезидент-салық төлеушіге, салық агентіне Қазақстан Республикасындағы көздерден түскен кірістер мен ұстап қалынған (төленген) салықтардың бейрезидент алған сомалары туралы анықтамаларды ұсынады;

4) салық төлеушіге (салық агентіне) веб-қосымша арқылы жеке шоттан салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, әлеуметтік төлемдердің, өсімпұлдардың, айыппұлдардың барлық немесе жекелеген түрлері бойынша бюджетпен есеп айырысулардың жай-күйі туралы үзінді көшірмелерді және олар бойынша берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтерді ұсынады.

Жеке шоттан салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, әлеуметтік төлемдердің, өсімпұлдар мен айыппұлдардың барлық немесе жекелеген түрлері бойынша бюджетпен есеп айырысулардың жай-күйі туралы үзінді көшірменің нысаны жеке шотты жүргізу тәртібімен айқындалады.

5) аумағында ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желілері жоқ Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктері туралы ақпаратты уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырады.

3. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық міндеттемелерді орындау мәселелері жөнінде хабардар ету үшін:

1) тұрған жеріндегі салық органына өзінің, салық төлеуші (салық агенті) заңды тұлға болып табылған жағдайда, заңды тұлға басшысының және (немесе) бюджетпен есеп айырысуларды жүзеге асыратын жұмыскердің (бар болса) ұялы байланыс

абоненттік нөмірлері мен электрондық пошта мекенжайлары туралы мәліметтерді ұсынады және олардың жаңартылып отыруын қамтамасыз етеді;

2) салық органының веб-қосымшасында немесе өзге де ақпараттандыру объектісінде тіркеледі.

47-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемелерді орындауы үшін жағдайлар жасау жөніндегі іс-шаралар

Салық органы салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемелерді орындауы үшін мыналар:

1) жаңадан тіркелген салық төлеушілерді салықтық міндеттемелерді орындау тәртібіне, оның ішінде салық органының ақпараттандыру объектілерін пайдалана отырып оқытып-үйрету арқылы;

2) салық органдарының мемлекеттік қызметтерін көрсетуді, оның ішінде салық органдары сервистік топтарының:

бірінші немесе екінші топтағы мүгедектігі бар адамдардың;

екі айдан артық уақытша еңбекке жарамсыздық мерзімі белгіленуі мүмкін сырқаттары бар адамдардың;

бөгде адамның күтімі мен көмегіне мұқтаж сексен жастан асқан қарт адамдардың;

аумақтарында ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желілері жоқ шалғай елді мекендерде тұратын жеке тұлғалардың декларацияларын қабылдауын қамтамасыз ету арқылы жағдайлар жасайды.

Салық органының сервистік тобы деп салық органдарының лауазымды адамдарынан тұратын, мыналар:

салықтық міндеттемелерді орындау, оның ішінде жеке тұлғалардың декларацияларын жасау мен ұсыну бойынша салық төлеушілерге ақпараттық-түсіндіру тұрғысынан қолдау көрсететін;

салық органы сервистік тобының ережесіне сәйкес салық органдарының өзге де мемлекеттік қызметтерін көрсететін көшпелі топ түсініледі.

Салық органының сервистік тобы туралы үлгілік ережені уәкілетті орган бекітеді.

Сервистік топтың құрамын және салық органының сервистік тобы туралы ережені сервистік топ туралы үлгілік ереженің негізінде салық органының басшысы бекітеді;

3) мыналарды:

оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілерге арналған декларацияны;

жеке тұлғалардың активтер мен міндеттемелер туралы, кірістер мен мүлік туралы декларацияларын;

жаңадан тіркелген қосылған құн салығын төлеушілер үшін қосылған құн салығы бойынша декларацияны ұсыну үшін салық органында бар мәліметтердің негізінде салықтық есептіліктің нысандарын алдын ала толтыру арқылы жағдайлар жасайды.

Салық органы алдын ала толтырған салықтық есептілікте көрсетілген мәліметтердің дұрыстығын тексеру салық төлеушіге жүктеледі;

4) салық төлеушіге (салық агентіне) телефон байланысы арқылы салықтық міндеттемені орындауға байланысты мәселелер бойынша түсіндірме беру арқылы жағдайлар жасайды.

48-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемені уақтылы орындауын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар

Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемені уақтылы орындауын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларға мыналар жатады:

1) салық төлеушіге (салық агентіне) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін, бейне, аудио және басқа да техникалық құралдар арқылы салықтық міндеттемені орындау мерзімдерінің басталғаны туралы хабарлау;

2) салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық міндеттеме мәселелері бойынша ақпараттандыру объектілері арқылы ақпараттық хабарламалар жіберу.

49-бап. Салық органының және салық төлеушінің (салық агентінің) құжаттар мен ақпаратты ұсыну жөніндегі жалпы ережелер

1. Салық органы және салық төлеуші (салық агенті) құжаттарды және (немесе) ақпаратты осы Кодекстің 50 және 51-баптарында айқындалған тәртіппен береді.

Салық органының шешімдері де осы параграфтың мақсатындағы құжаттарға жатады.

2. Құжат және (немесе) ақпарат Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нысан мен мазмұнға қойылатын талаптар сақтала отырып беріледі.

Құжаттарды және (немесе) ақпаратты электрондық тәсілмен беру Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасының талаптары сақтала отырып жүзеге асырылады.

3. Салық органының шешімдері мынадай нысандарда қабылданады:

1) хабархат;

2) хабарлама;

3) қорытынды;

4) ұсыным;

5) талап;

6) шешім;

7) бұйрық;

8) өкім;

9) акт;

10) қаулы;

11) анықтама;

12) куәлік;

13) хаттама;

14) нұсқама;

15) сертификат;

16) резиденттікті растайтын құжат.

Салық органының шешім қабылдау тәртібі, оны ұсыну және орындау мерзімдері осы Кодекске сәйкес белгіленеді.

4. Егер осы тармақтың екінші бөлігінде өзгеше белгіленбесе, салық органының шешімінде міндетті түрде мынадай ақпарат:

1) күні мен нөмірі;

2) тақырыбы;

3) салық органының сәйкестендіру деректері;

4) салық төлеушінің (салық агентінің) сәйкестендіру деректері;

5) қабылдану негізі;

6) салық органының Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзу фактісін айғақтайтын дәлелдерді негіздеген және мән-жайларды ашып көрсеткен қорытындысы;

7) осы Кодексте көзделген жағдайларда осындай шешімнің орындалу тәртібі мен мерзімі;

8) осы Кодексте көзделген орындалу тәртібі мен мерзімін бұзудың салдары қамтылуға тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 6), 7) және 8) тармақшаларында айқындалған ақпарат салық органының шешімдерінде анықтама, куәлік, хаттама, нұсқама, сертификат және резиденттікті растайтын құжат нысанында көрсетілмеуі мүмкін.

Салық органының шешімдері осы Кодексте көзделген жағдайларда қосымша ақпаратты қамтуы мүмкін.

Егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, салық органы шешімдерінің нысандарын уәкілетті орган бекітеді.

Салық органының автоматтандырылған ақпараттық жүйесі пайдаланыла отырып қабылданатын салық органының шешімдері осындай ақпараттық жүйенің электрондық цифрлық қолтаңбасы арқылы куәландырылуы мүмкін.

5. Осы параграфтың құжаттар мен ақпарат алмасу бөлігіндегі ережелері салық органының осы Кодексте ұсынудың ерекше тәртібі айқындалған немесе таратылуына тыйым салынған шешімдеріне қолданылмайды.

50-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) құжатты салық органына ұсыну тәртібі

1. Салық төлеушінің (салық органының) құжаты салық органына мынадай тәсілдердің бірімен:

1) өзі келу тәртібімен (оның ішінде Мемлекеттік корпорация арқылы) – қағаз жеткізгіште немесе хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге де байланыс ұйымы арқылы ұсынылады. Қосылған құн салығы бойынша салықтық есептілікті Мемлекеттік корпорация арқылы және хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге де байланыс ұйымы арқылы ұсынуға жол берілмейді;

2) электрондық тәсілмен (ақпаратты компьютерлік өңдеуге мүмкіндік беретін электрондық нысанда) – электрондық құжат нысанында ұсынылады.

2. Ұсынылу тәсіліне қарай мынадай күн:

1) өзі келу тәртібімен – салық органы немесе Мемлекеттік корпорация құжатты тіркеген күн;

2) хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге де байланыс ұйымы арқылы – осындай ұйымның қабылдағаны туралы белгі қойылған күн;

3) электрондық тәсілмен (ақпаратты компьютерлік өңдеуге мүмкіндік беретін электрондық нысанда) – салық органының ақпараттық жүйесі орталық торабының салықтық есептілікті қабылдаған күні;

4) электрондық тәсілмен – "электрондық үкімет" веб-порталы (бұдан әрі – веб-портал) немесе Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес құжаттар алмасуды қамтамасыз ететін өзге де ақпараттандыру объектісі арқылы жіберілген күн құжаттың салық органына ұсынылған күні болып табылады.

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бір реттік парольдерді пайдалана отырып салықтық нысандарға қол қоюға және куәландыруға жол беріледі.

51-бап. Салық органының салық төлеушіге (салық агентіне) құжатты ұсыну тәртібі

1. Салық органының лауазымды адамы құжатты салық төлеушінің (салық агентінің) жеке өзіне қолын қойғызып қағаз жеткізгіште табыс ету немесе жөнелту мен алу фактісін растайтын өзге де тәсілмен жіберу арқылы ұсынады.

2. Егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, жөнелту мен алу фактісін растайтын мынадай тәсілдермен:

1) салық төлеуші (салық агенті) пошта немесе өзге де байланыс ұйымының хабарламасына белгі қойған күннен бастап – хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге де байланыс ұйымы арқылы жіберілген кезде құжат табыс етілді деп есептеледі.

Бұл ретте пошта немесе өзге де байланыс ұйымының құжатты қағаз жеткізгіште жеткізуі оның қабылданғаны туралы белгі қойылған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде жүзеге асырылады.

2) электрондық құжат:

веб-қосымшаға, арнаулы мобильді қосымшаға және (немесе) салықтық мобильді қосымшаға;

веб-порталда тіркелген ұялы байланыстың абоненттік нөміріне қысқа мәтіндік хабарлама жібере отырып, веб-порталдағы пайдаланушының кабинетіне;

салық органының өзге де ақпараттандыру объектісіне жеткізілген күннен бастап электрондық тәсілмен жіберілген кезде табыс етілді деп есептеледі.

Бұл тәсіл тиісті ақпараттандыру объектісінде тіркелген салық төлеушіге (салық агентіне) қолданылады;

3) өзі келу тәртібімен құжат қағаз жеткізгіште алынған күннен бастап – Мемлекеттік корпорация арқылы жіберілген кезде табыс етілді деп есептеледі.

3. Пошта немесе өзге де байланыс ұйымы хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта арқылы жіберілген құжатты салық төлеушіге (салық агентіне) қайтарған кезде, салықтық зерттеп-қарау жүргізілген күн осындай құжаттың табыс етілген күні болып табылады.

4. Пошта немесе өзге де байланыс ұйымы салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаны немесе салықтық зерттеп-қарау актісі негізінде аяқталған салықтық тексерудің қорытындылары бойынша жіберілген, тарату кезеңінде есепке жазылған сомалар туралы хабарламаны қайтарған кезде осындай қайтару күні табыс етілген күн болып есептеледі.

5. Салық төлеуші (салық агенті) бас тартқан жағдайда, салық органының лауазымды адамы салық органының шешімін алудан (салық органы шешімінің данасына қол қоюдан) бас тартқаны туралы акт (бұдан әрі – бас тарту туралы акт) жасайды.

Бас тарту туралы акт куәгерлердің қатысуымен жасалады.

6. Бас тарту туралы актіде:

1) жасалған орны мен күні;

2) салық төлеуші (салық агенті) алудан немесе оның данасына қол қоюдан бас тартқан салық органы шешімінің күні, нөмірі;

3) әрбір куәгердің тегі, аты және әкесінің аты, жеке басты куәландыратын құжаттың түрі мен нөмірі, сәйкестендіру нөмірі және тұрғылықты жерінің мекенжайы;

4) салық төлеушінің (салық агентінің) бас тарту себептері көрсетіледі.

Бас тарту туралы актіге оны жасаған салық органының лауазымды адамы мен куәгерлер қол қояды.

Салық органының лауазымды адамы әрекет жасалған кезде орындалған фотографиялық түсірілімдер мен негативтерді, бейнежазбаларды немесе басқа да материалдарды бас тарту туралы актіге қоса беруге құқылы.

7. Осы баптың ережелері осы Кодекстің және сақталуын бақылау салық органына жүктелген Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасының орындалуын қамтамасыз ету мақсатында салық органының шешімді өзге де тұлғаларға ұсынуы кезінде де қолданылады.

3-параграф. Уәкілетті мемлекеттік органдармен, жергілікті атқарушы органдармен және өзге де тұлғалармен өзара іс-қимыл жасау

52-бап. Салық органының уәкілетті мемлекеттік органдармен, жергілікті атқарушы органдармен және Мемлекеттік корпорациямен өзара іс-қимыл жасауы

1. Салық органы салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру кезінде уәкілетті мемлекеттік органдармен, жергілікті атқарушы органдармен және Мемлекеттік корпорациямен өзара іс-қимыл жасайды.

Өзара іс-қимыл жасау шеңберінде мәліметтерді ұсыну ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы жүзеге асырылады. Ақпараттық жүйелер интеграцияланғанға дейін мәліметтер қағаз жеткізгіште не өзге де электрондық тәсілмен ұсынылуы мүмкін.

2. Уәкілетті мемлекеттік органдар, жергілікті атқарушы органдар және Мемлекеттік корпорация:

1) салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру жөніндегі міндеттерді орындауда салық органына жәрдем көрсетуге;

2) ақпараттық жүйелердің салық органының ақпараттық жүйесімен интеграциялануын қамтамасыз етуге;

3) салық органына өз құзыреті шегінде өздеріне жүктелген міндеттерді орындау мен функцияларды жүзеге асыру үшін қажетті мәліметтерді, оның ішінде тізбеге, мерзімге, тәртіпке және уәкілетті орган мен тиісті уәкілетті мемлекеттік органның бірлескен актісімен бекітілген өзара іс-қимыл жасау қағидаларында белгіленген нысандарға сәйкес дербес деректер қамтылған мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Мемлекеттік корпорацияның мәліметтерді ұсынуы уәкілетті орган мен мемлекеттік қызметтер көрсету саласындағы уәкілетті органның бірлескен актісімен бекітілген өзара іс-қимыл жасау қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы мәліметтер алмасылған жағдайда мәліметтерді ұсынудың жеке тәртібін белгілеу талап етілмейді.

3. Аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері:

1) жеке тұлғалар төлейтін мүлік, көлік құралдары салықтарын жинауды ұйымдастырады;

2) жеке тұлғаларға есептелген мүлік салығының сомасы туралы хабарламаларды салық органы есептеген күннен кейінгі он жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынуды қамтамасыз етеді.

4. Мемлекеттік корпорация және бюджетке төленетін төлемдерді жинауды, салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілерді есепке алуды және (немесе) тіркеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдар ұсынылатын мәліметтерде салық төлеушінің сәйкестендіру нөмірін көрсетуге міндетті.

5. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган салық органының сұрау салуы бойынша тексерілетін салық төлеушіге қатысты оның Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкестігі бойынша сақтандыру міндеттемелері туралы қорытынды ұсынады.

Осы тармақта көрсетілген қорытындының нысаны, оны ұсыну тәртібі мен мерзімі уәкілетті органның және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның бірлескен актісімен бекітілген өзара іс-қимыл жасау қағидаларында белгіленеді.

6. Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрлігі (бұдан әрі – Сыртқы істер министрлігі) Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің дипломатиялық немесе оған теңестірілген өкілдігі, шет мемлекеттің консулдық мекемесі (бұдан әрі – дипломатиялық өкілдік) тұрған жеріндегі салық органына осындай дипломатиялық өкілдіктің аккредиттелген күнінен бастап он жұмыс күні ішінде аккредиттелгенін және орналасқан жерін растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті.

7. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелері өздерінің тұрған жеріндегі салық органдарына Қазақстан Республикасы экология заңнамасының сақталуы бойынша тексерулерді (мемлекеттік экологиялық бақылау) жүзеге асыру барысында анықталған қоршаған ортаға теріс әсер етудің нақты көлемдері туралы мәліметтерді ұсынады.

Қоршаған ортаға теріс әсер етудің нақты көлемдері туралы мәліметтер Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тексерулердің нәтижелеріне шағым жасау ескеріле отырып, сот актісі заңды күшіне енген немесе Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген осындай тексерулердің нәтижелеріне шағым жасау мерзімдері өткен күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде ұсынылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтердің нысаны және оларды ұсыну тәртібі уәкілетті орган мен қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның бірлескен актісімен бекітілген өзара іс-қимыл жасау қағидаларында белгіленеді.

53-бап. Салық органының Ұлттық Банкпен өзара іс-қимыл жасауы

1. Салық органы салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру кезінде Ұлттық Банкпен өзара іс-қимыл жасайды.

Өзара іс-қимыл жасау шеңберінде мәліметтерді ұсыну ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы жүзеге асырылады. Ақпараттық жүйелер интеграцияланғанға дейін мәліметтер қағаз жеткізгіште не өзге де электрондық тәсілмен ұсынылуы мүмкін.

2. Ұлттық Банк:

1) салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру жөніндегі міндеттерді орындауда салық органына жәрдем көрсетуге;

2) ақпараттық жүйелердің салық органының ақпараттық жүйесімен интеграциялануын қамтамасыз етуге;

3) салық органына өз құзыреті шегінде өздеріне жүктелген міндеттерді орындау мен функцияларды жүзеге асыру үшін қажетті мәліметтерді, оның ішінде уәкілетті орган мен Ұлттық Банктің бірлескен актісімен бекітілген өзара іс-қимыл жасау қағидаларында (бұдан әрі – уәкілетті орган мен Ұлттық Банктің өзара іс-қимыл жасау қағидалары) белгіленген тізбеге, мерзімге, тәртіпке және нысандарға сәйкес дербес деректер қамтылған мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы мәліметтер алмасылған жағдайда мәліметтерді ұсынудың жеке тәртібін белгілеу талап етілмейді.

3. Ұлттық Банк пен банк ұйымдары салық органына валюталық түсімнің түсуі туралы қорытынды ұсынады.

Валюталық түсімнің түсуі туралы қорытындының нысаны, осындай қорытындыны ұсынудың тәртібі мен мерзімдері уәкілетті орган мен Ұлттық Банктің өзара іс-қимыл жасау қағидаларында белгіленеді.

4. Ұлттық Банк:

1) жеке тұлғаның (жеке тұлғаға), заңды тұлғаның (заңды тұлғаға), сондай-ақ заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің (құрылымдық бөлімшесіне) мәмілелер (келісімшарттар) бойынша, оның ішінде тауарсыз операциялар бойынша уәкілетті банктер арқылы жүргізілген, 50 000 АҚШ доллары сомасы баламасындағы валюталық операциялар бойынша Қазақстан Республикасынан және Қазақстан Республикасына төлемдері және (немесе) ақша аударымдары туралы уәкілетті банктерден алынған ақпаратты уәкілетті органға береді;

2) осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 39) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасындағы көздерден бейрезиденттің кірістері деп танылатын операциялар туралы мәліметтерді салық органына ұсынады;

3) АХҚО қатысушылары АХҚО аумағында жүргізілген валюталық операциялар туралы АХҚО-ның Қаржылық қызметтерді реттеу жөніндегі комитетінен алынған мәліметтерді уәкілетті органға ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген ақпарат пен мәліметтер уәкілетті орган мен Ұлттық Банктің өзара іс-қимыл жасау қағидаларында белгіленген тәртіппен, нысан бойынша және мерзімдерде ұсынылады.

54-бап. Салық органының қаржы және төлем ұйымдарымен, коллекторлық агенттіктермен өзара іс-қимыл жасауы

1. Қаржы және төлем ұйымдары, коллекторлық агенттіктер салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру жөніндегі міндеттерді орындауда салық органына жәрдем көрсетуге міндетті.

Өзара іс-қимыл жасау шеңберінде мәліметтерді ұсыну ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы жүзеге асырылады. Ақпараттық жүйелер интеграцияланғанға дейін мәліметтер қағаз жеткізгіште не өзге де электрондық тәсілмен ұсынылуы мүмкін.

Ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы мәліметтер алмасылған жағдайда мәліметтерді ұсынудың жеке тәртібін белгілеу талап етілмейді.

2. Коллекторлық агенттіктер тұрған жердегі салық органына есепті тоқсаннан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей:

1) құқықтың (талаптың) коллекторлық агенттікке өтуі талаптарын қамтитын шарттар;

2) коллекторлық агенттікпен жасалған сенімгерлік басқару шарты шеңберінде банктік қарыз шарты бойынша өзіне берілген құқыққа (талапқа) қатысты кредитордың құқықтарын іске асыратын салық төлеушілер жөніндегі мәліметтерді ұсынуға міндетті.

3. Бағалы қағаздарды номиналды ұстаушылар ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығына ие кастодиандар, орталық депозитарий, брокерлер және (немесе) дилерлер салық органына:

1) бейрезидент-жеке тұлғаларға, бейрезидент-заңды тұлғаларға, бейрезиденттер бенефициарлық меншік иелері болып табылатын заңды тұлғаларға ашылған бағалы қағаздарды есепке алуға арналған шоттардың бар-жоғы туралы, сондай-ақ осы шоттардағы бағалы қағаздардың қалдықтары мен қозғалысы туралы мәліметтерді;

2) шет мемлекеттің уәкілетті органының Қазақстан Республикасының ақпарат алмасу туралы халықаралық шартына (бұдан әрі – халықаралық шарт) сәйкес жіберілген сұрау салуында көрсетілген жеке және заңды тұлғаларға ашылған бағалы қағаздарды есепке алуға арналған жеке шоттардың бар-жоғы туралы, сондай-ақ осы шоттардағы бағалы қағаздардың қалдықтары мен қозғалысы туралы мәліметтерді және осындай тұлғалар жеке немесе заңды тұлғамен жасасқан шартқа қатысты өзге де ақпаратты ұсынуға міндетті.

4. Инвестициялық портфельді басқаратын кастодиандар салық органына:

1) бейрезидент-жеке тұлғаларға, бейрезидент-заңды тұлғаларға, сондай-ақ бейрезиденттер бенефициарлық меншік иелері болып табылатын заңды тұлғаларға тиесілі бағалы қағаздарды қоспағанда, өзге активтердің бар-жоғы туралы мәліметтерді;

2) шет мемлекеттің уәкілетті органының ақпарат алмасу туралы халықаралық шартқа сәйкес жіберген сұрау салуында көрсетілген жеке және заңды тұлғаларға тиесілі, осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілгендерді қоспағанда, өзге активтердің бар-жоғы туралы мәліметтерді, сондай-ақ осындай тұлғалар жеке немесе заңды тұлғамен жасасқан шартқа қатысты өзге де ақпаратты ұсынуға міндетті.

5. Қызметін "өмірді сақтандыру" саласы бойынша жүзеге асыратын сақтандыру ұйымдары салық органына:

1) бейрезидент-жеке тұлғалар пайда алушылар болып табылатын, жасалған жинақтаушы сақтандыру шарттары туралы мәліметтерді;

2) шет мемлекеттің уәкілетті органының ақпарат алмасу туралы халықаралық шартқа сәйкес жіберген сұрау салуында көрсетілген жеке тұлғалар пайда алушылар болып табылатын, жасалған жинақтаушы сақтандыру шарттары туралы мәліметтерді, сондай-ақ осы жинақтаушы сақтандыру шарттарына қатысты өзге де ақпаратты ұсынуға міндетті.

6. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, сақтандыру брокерлері жеке тұлғалар жасасқан сақтандыру шарттары жөніндегі мәліметтерді салық органына ұсынуға міндетті.

7. Осы баптың 1 – 6-тармақтарында көзделген мәліметтердің нысандарын, оларды ұсыну тәртібі мен мерзімдерін қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді
.

8. Брокерлер салық органына сауда-саттық қорытындылары бойынша жасалған бағалы қағаздармен мәмілелер жөніндегі мәліметтерді, ал тауар биржалары және (немесе) тауар биржаларының клирингтік орталықтары ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы тауар биржасында өткізілген биржалық тауарлармен тұлғалардың мәмілелері туралы мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын уәкілетті орган белгілейді.

9. Төлем ұйымдары қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компаниялардың пайдасына және бөлінісінде күнтізбелік тоқсанда жүзеге асырылған төлемдер мен аударымдардың жиынтық сомалары туралы мәліметтерді салық органына ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысандарын, оларды ұсыну тәртібі мен мерзімдерін Ұлттық Банкпен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді.

55-бап. Салық органының банк ұйымдарымен өзара іс-қимыл жасауы

1. Банк ұйымдары салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру жөніндегі міндеттерді орындауда салық органына жәрдем көрсетуге міндетті.

Өзара іс-қимыл жасау шеңберінде мәліметтер алмасу телекоммуникация желісі арқылы жүзеге асырылады, техникалық істен шығу туындаған жағдайларда мәліметтер қағаз жеткізгіште жіберіледі.

2. Банк ұйымдары:

1) заңды тұлғаның, оның құрылымдық бөлімшесінің, дара кәсіпкердің, жеке практикамен айналысатын адамның, шетел азаматының, азаматтығы жоқ адамның банктік шоттар ашқаны, жапқаны не "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда осындай тұлғалардың сәйкестендіру нөмірін көрсете отырып, банктік шоттың жеке сәйкестендіру кодының өзгергені туралы олар ашылған, жабылған не өзгерген күннен кейінгі екі жұмыс күнінен кешіктірмей салық органын хабардар етуге міндетті.

Хабарлама мыналар:

бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтерін, әлеуметтік медициналық сақтандыру қорының активтерін, Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорының (бұдан әрі – МӘСҚ) активтерін, арнайы қаржы компаниясының облигацияларын шығаруды қамтамасыз ету болып табылатын активтерді және инвестициялық қордың активтерін сақтауға арналған банктік шоттар бойынша;

бейрезидент-заңды тұлғалардың, шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың жинақ шоттары, шетелдік корреспондент-банктердің корреспонденттік шоттары бойынша;

мемлекеттік бюджеттен және (немесе) МӘСҚ-тан төленетін жәрдемақылар мен әлеуметтік төлемдерді алуға арналған банктік шоттар бойынша;

нотариус депозиті шарттарында ақшаны есепке жатқызуға арналған ағымдағы шоттар бойынша;

жеке сот орындаушысының өндіріп алушылардың пайдасына өндіріп алынған сомаларды сақтауға арналған ағымдағы шоты, эскроу-шоттар бойынша;

"Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жасалған білім беру жинақтау салымы туралы шарт бойынша банктік шоттар бойынша талап етілмейді.

2) Ұлттық Банкпен келісу бойынша уәкілетті орган белгілеген тәртіппен, мерзімдерде және нысан бойынша салық органына:

ақпарат алмасу туралы халықаралық шартқа сәйкес банктік шоттардың бар-жоғы және олардың нөмірлері туралы, осы шоттардағы ақша қалдықтары туралы, өзге де мүліктің, оның ішінде металл шоттарда орналастырылған немесе бейрезидент-жеке тұлғалардың, бейрезидент-заңды тұлғалардың, бейрезиденттер бенефициарлық меншік иелері болып табылатын заңды тұлғалардың басқаруында өзге мүліктің бар-жоғы, түрі және құны туралы мәліметтерді;

мәліметтері арнаулы мобильдік қосымшаға түсетін төлемдер сомаларын қоспағанда , жеке тұлғаның, арнаулы салық режимін қолданатын және (немесе) арнаулы мобильдік қосымшаны пайдаланушы болып табылатын дара кәсіпкердің кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға арналған шотына күнтізбелік айда түскен төлемдердің жиынтық сомалары туралы мәліметтерді;

қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компаниялардың пайдасына және бөлінісінде жүзеге асырылған, бір тоқсандағы төлемдер мен аударымдардың жиынтық сомалары туралы мәліметтерді беруге міндетті;

3) салық органының сұрау салуы бойынша ақпарат алмасу туралы халықаралық шартқа сәйкес жіберілген шет мемлекеттің уәкілетті органының сұрау салуында көрсетілген ақпаратты, оның ішінде мыналарды:

банктік шоттардың бар-жоғы және олардың нөмірлері, осы шоттардағы ақша қалдықтары мен қозғалысы туралы мәліметтерді;

банктік қызметтер көрсетуді көздейтін, жеке немесе заңды тұлға мен банк ұйымы арасында жасалған шартқа қатысты өзге де ақпаратты, сондай-ақ өзге де мүліктің, оның ішінде металл шоттарда орналастырылған немесе жеке және заңды тұлғалардың басқаруындағы мүліктің бар-жоғы, түрі мен құны туралы мәліметтерді қоса ұсынады;

4) шетел азаматы мен азаматтығы жоқ адам төлейтін, бюджетке төленетін төлемдерді қоспағанда:

сәйкестендіру нөмірлері жоқ;

нөмірлер тізілімдерінің деректеріне сәйкес келмейтін сәйкестендіру нөмірлері көрсетілген, салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді, әлеуметтік төлемдерді төлеудегі төлем құжатын орындаудан бас тартуға;

5) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті орган ұсынған деректерде көлік құралының сәйкестендіру нөмірі болмаған жағдайды қоспағанда, жеке тұлғалардан алынатын көлік құралдары салығын төлеу бойынша төлем құжатында көрсетілген жеңіл және жүк автомобильдерінің, автобустардың сәйкестендіру нөмірі көрсетілген орган ұсынған деректерге сәйкес келмеген кезде төлем құжатын орындаудан бас тартуға;

6) дара кәсіпкерге немесе заңды тұлғаға берілген кредит (қарыз) бойынша сыйақыны есепке жазуды тоқтата тұру арқылы осындай сыйақы түріндегі кірістерді тану тоқтатылған кезде, есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей салық органын мұндай тануды тоқтату туралы хабардар етуге міндетті.

Дара кәсіпкерге немесе заңды тұлғаға берілген кредит (қарыз) бойынша сыйақыны есепке жазуды тоқтата тұру арқылы осындай сыйақы түріндегі кірістерді тану туралы хабарламаның нысанын уәкілетті орган белгілейді;

7) клиентке қойылатын барлық талаптарды қанағаттандыру үшін клиенттің банктік шоттарда ақшасы жеткілікті болған кезде, банктік шоттан салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша салық төлеушінің төлем тапсырмаларын бірінші кезектегі тәртіппен орындауға;

8) салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімді орындауға және салық органының

инкассолық өкімін (бұдан әрі – инкассолық өкім) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген кезектілік тәртібімен орындауға;

9) клиентке қойылатын барлық талаптарды қанағаттандыру үшін банктік шоттарда клиенттің ақшасы жеткілікті болған кезде инкассолық өкімді осындай өкімді алған күннен кейінгі бір операциялық күннен кешіктірмей орындауға;

10) Қазақстан Республикасы Әлеуметтік кодексінің талаптарын ескере отырып, инкассолық өкімді орындауға;

11) клиентке қойылатын барлық талаптарды қанағаттандыру үшін банктік шоттарда ақша болмаған немесе жеткіліксіз болған кезде Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде айқындалған кезектілік тәртібімен салықтық берешекті өтеу есебіне ақшаны алып қоюды жүргізуге;

12) салық төлеушінің (салық агентінің) ұлттық валютадағы банктік шотында ақша болмаған кезде ұлттық валютадағы инкассолық өкімнің негізінде шетел валютасындағы банктік шоттарынан салықтық берешекті өндіріп алуды жүргізуге міндетті;

13) салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің және әлеуметтік төлемдердің сомаларын:

төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асыруды қоспағанда, салық төлеуші оларға бастамашылық жасаған күні;

төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асыру кезінде салық төлеушінің банктік шотынан ақша есептен шығарылған күннен бастап бір операциялық күннен кешіктірмей;

операциялық күн ішінде, бірақ банк ұйымдарының кассаларына қолма-қол ақша енгізілген не электрондық терминалдары арқылы енгізілген күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей аударуға;

14) тексерілетін дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның немесе заңды тұлғаның банктік шоттары бойынша ақшасының бар-жоғын және жасалатын операцияларын тексеруге салық органдарының лауазымды адамын нұсқамасы болған кезде жіберуге;

15) корреспонденттік операцияларды қоспағанда, салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттары бойынша барлық шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім бойынша оның банктік шоттарындағы барлық шығыс операцияларын Қазақстан Республикасының заңдарында айқындалған тәртіппен тоқтата тұруға;

16) міндеттемені орындау арқылы оны тоқтатуды қоспағанда, Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес дара кәсіпкер немесе заңды тұлға болып табылатын қарыз алушыға берілген банктік қарыз шарттары бойынша міндеттемелер тоқтатылған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде қарыз алушының тұрған жеріндегі салық органын тоқтатылған міндеттеменің мөлшері туралы хабардар етуге міндетті;

17) салық органының сұрау салуын алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде:

салық салуға байланысты мәселелер бойынша тексерілетін заңды тұлғаның және (немесе) оның құрылымдық бөлімшесінің;

осы Кодекстің 417-бабы 1-тармағының 6) тармақшасына сәйкес кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну міндеті туындаған жеке тұлғаның;

салық салуға байланысты мәселелер бойынша тексерілетін жеке тұлғаның, оның ішінде дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның;

тарату (қызметін тоқтату) сатысындағы дара кәсіпкердің, жеке практикамен айналысатын адамның, заңды тұлғаның;

орналасқан жерінде іс жүзінде болмауы жүргізілген салықтық зерттеп-қараумен расталған және осы Кодексте белгіленген ұсынылу мерзімінен кейін алты ай өткенге дейін салықтық есептілікті өз бетінше ұсынбаған дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның, заңды тұлғаның және (немесе) оның құрылымдық бөлімшесінің;

талап қоюдың ескіру мерзімінен аспайтын уақыт кезеңі үшін қызметін оңайлатылған тәртіппен тоқтатқан дара кәсіпкердің;

туындаған күнінен бастап екі ай ішінде тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 2 500 еселенген мөлшерінен асатын мөлшерде өтелмеген салықтық берешегі бар дара кәсіпкердің, заңды тұлғаның, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің;

әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізілген дара кәсіпкердің және заңды тұлғаның;

Қазақстан Республикасының заңында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Қазақстан Республикасы Құрылтайының және мәслихатының депутаттығына, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқару органдарының мүшелігіне кандидат ретінде тіркелген адамның және оның жұбайының (зайыбының);

мемлекеттік лауазымға не мемлекеттік немесе оған теңестірілген функцияларды орындауға байланысты лауазымға кандидат болып табылатын адамның және оның жұбайының (зайыбының);

өз өкілеттіктерін орындау кезеңінде мемлекеттік қызметті атқаратын адамның және осы кезеңдегі оның жұбайының (зайыбының);

жазаны өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босатылған адамның;

қызметі құмар ойындарды және (немесе) бәс тігуді ұйымдастыру және өткізу болып табылатын заңды тұлғаның;

өздеріне қатысты электрондық шот-фактуралардың жазып берілуіне салыстырмалы бақылау жүргізілетін тұлғалардың банктік шоттарының бар-жоғы және олардың нөмірлері туралы, осы шоттардағы ақша қалдықтары мен қозғалысы туралы мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Осы Кодекстің 417-бабы 1-тармағының 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген тұлғаларды қоспағанда, салық органының сұрау салуын алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде банктік шоттардың бар-жоғы және олардың нөмірлері туралы, активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны, кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну міндеті туындаған жеке тұлғалардың осы шоттарындағы ақша қалдықтары туралы мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің сегізінші абзацын қоспағанда, осы тармақшада көзделген мәліметтердің нысандарын Ұлттық банкпен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді. Бұл ретте осы тармақшаның үшінші абзацында көзделген мәліметтер активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны және кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну міндетінің негіздерін және олардың туындау кезеңін көрсете отырып, салық органының сұрау салуы бойынша ұсынылады.

18) сұрау салуды алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде, сыйақыны қоса алғанда, өтеу сомаларын көрсете отырып, активтер мен міндеттемелер туралы, кірістер мен мүлік туралы декларацияларды ұсыну міндеті туындаған жеке тұлғаға берілген кредиттер туралы мәліметтерді салық органына ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді.

19) корреспонденттік шоттарды, сондай-ақ мемлекеттік бюджеттен және МӘСҚ-тан төленетін жәрдемақылар мен әлеуметтік төлемдерді, мемлекеттік бюджеттен және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорынан төленетін зейнетақыларды, алименттерді (кәмелетке толмаған және еңбекке жарамсыз кәмелетке толған балаларды күтіп-бағуға арналған ақшаны) алуға арналған банктік шоттарды, сондай-ақ "Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жасалған білім беру жинақтау салымы туралы шарт бойынша банктік шоттарды, жеке тұрғын үй қорынан жалға алынған тұрғын үй үшін ақы төлеу мақсатында төлемдер мен субсидияларды, тұрғын үй жағдайларын жақсартуға және (немесе) емделуге ақы төлеу мақсатында бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан есепке жатқызылатын біржолғы зейнетақы төлемдерін есепке жатқызуға арналған банктік шоттарды қоспағанда, мыналарға:

әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізілген салық төлеушіге;

осы банк ұйымдарында ашылған, салық органы инкассолық өкім немесе салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім берген банктік шоты бар салық төлеушіге;

салықтық берешегі, әлеуметтік төлемдер бойынша берешегі бар салық төлеушіге банктік шоттарды ашудан бас тартуға міндетті.

Бұл ретте салықтық берешегі, әлеуметтік төлемдер бойынша берешегі бар салық төлеуші келіскен жағдайда, банк ұйымдары толық өтелгеннен кейін осындай банктік

шот бойынша шығыс операцияларын жүзеге асыру шартымен, оның ішінде салық төлеушінің салықтық берешегін, әлеуметтік төлемдер бойынша берешегін өтеу есебіне сомаларды көрсетілген банктік шоттан аудару арқылы банктік шот ашуға құқылы.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің ережелері:

бас банк Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес екінші деңгейдегі банктердің активтері мен міндеттемелерін бір мезгілде беру жөніндегі операциялар шеңберінде екінші деңгейдегі банк берген банктік шоттардың орнына банктік шоттарды және оларды қайта ұйымдастыру шеңберінде оны біріктірген жағдайда екінші деңгейдегі банк берген банктік шоттардың орнына құқық мирасқоры банк ашатын банктік шоттарды ашқан кезде;

өзіне қатысты банкрот деп тану және банкроттық рәсімін қозғай отырып тарату туралы сот актісі заңды күшіне енген салық төлеуші банктік шоттарды ашқан кезде;

салық төлеуші банктік шотты ашу үшін банк ұйымдарына өтініш жасаған күні осы тармақшаның бірінші бөлігінің төртінші абзацында көзделген берешек сомасын төлеген кезде қолданылмайды;

20) салық төлеушілер тұрған жеріндегі салық органына есепті тоқсаннан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей:

коллекторлық қызметті құқықтың (талап етудің) өту жағдайларын қамтитын шарттың шеңберінде жүзеге асыратын;

коллекторлық агенттікпен жасасқан сенімгерлік басқару шарты шеңберінде банктік қарыз шарты бойынша өзіне берілген құқыққа (талап етуге) қатысты кредитордың құқықтарын іске асыратын салық төлеушілер жөніндегі мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысандарын қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді;

21) салық органына тауарлардың электрондық саудасын жүзеге асыратын салық төлеушілерде банктік шоттардың бар-жоғы және олардың нөмірлері туралы, осы шоттардағы ақша қалдықтары мен қозғалысы туралы мәліметтерді Ұлттық Банкпен келісу бойынша уәкілетті орган белгілеген тәртіппен және мерзімдерде ұсынуға;

22) салық органына салық төлеушілердің – дара кәсіпкерлердің немесе жеке практикамен айналысатын адамдардың, заңды тұлғалардың жекелеген санаттары бойынша ақы төлеу терминалын қолдану арқылы ағымдағы шотқа келіп түскен, күнтізбелік жылдағы көрсетілетін қызметтерге төлемдердің жиынтық сомалары жөніндегі мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтер ұсынылатын салық төлеушілердің санаттарын, оларды ұсыну нысанын, тәртібі мен мерзімдерін Ұлттық Банкпен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді;

23) салық органына Ұлттық Банктің, уәкілетті органның және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның

бірлескен актісімен бекітілген кәсіпкерлік субъектілерінің банктік шоттардан қолма-қол ақшаны алу қағидаларына сәйкес мәліметтерді және (немесе) құжаттарды ұсынуға;

24) жеке тұлғаның кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырудан кіріс алу белгілері бар операцияларды жүргізу анықталған банктік шотына өзге жеке тұлғалардан түскен ақшаның жиынтық сомасы жөніндегі мәліметтерді беруге міндетті.

Жеке тұлғаның банктік шотына өзге жеке тұлғалардан түскен ақшаның жиынтық сомасы жөніндегі мәліметтер осы тармақшаның бірінші бөлігінде айқындалған операцияларды жүргізу анықталған кезең үшін ұсынылады.

Жеке тұлғаның банктік шоттарында жүргізілетін операцияларды кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырудан кіріс алу белгілері бар операцияларға жатқызу өлшемшарттарын, осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің тізбесі мен берілу тәртібін Ұлттық Банкпен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді;

25) салық органына валюталық түсімнің түсуі туралы қорытындыны ұсынуға міндетті.

Валюталық түсімнің түсуі туралы қорытындының нысанын, осындай қорытындыны ұсыну тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган Ұлттық Банкпен келісу бойынша белгілейді.

3. Банк ұйымдары:

1) салық органы банктік шоттар бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімнің күшін жойғанға дейін салық төлеуші (салық агенті) осындай өкімде көрсетілген салықтық берешегінің сомасын өтеген кезде банктік шоттар бойынша шығыс операцияларын қайта бастауға;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоты жабылған кезде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес инкассолық өкімді, банктік шоттар бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімді тиісті салық органына салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шотының жабылғаны туралы хабарламамен бірге қайтаруға құқылы.

Банктік шоттар бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімде бір банктік шоттан артық көрсетілсе, банк ұйымдары осындай өкімде көрсетілген банктік шоттардың соңғысы жабылған күннен кейінгі бір жұмыс күнінен кешіктірмей мұндай өкімді тиісті салық органына қайтарады.

3) салық төлеушінің (салық агентінің) бір немесе бірнеше банктік шотынан салық төлеушінің (салық агентінің) сол банк ұйымында ашылған басқа банктік шоттарына сол күнмен, сол сомаға және берешектің сол түрі бойынша шығарылған инкассолық өкімде көрсетілген жалпы сомаға ақшаны есептен шығару арқылы инкассолық өкімді толық орындаған кезде, салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттарына шығарылған инкассолық өкімдерді орындаусыз салық органына қайтаруға құқылы.

4. Осы баптың 2-тармағының 1), 6), 16) және 17) тармақшаларында көзделген хабарлама, есептер және мәліметтер телекоммуникация желісі арқылы ұсынылады.

5. Салық органы банк ұйымдарына салық төлеуші (салық агенті туралы:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) салықтарды, бюджетке төленетін төлемдер мен әлеуметтік төлемдерді төлеу жөніндегі өзінің салықтық міндеттемелерін;

2) банк ұйымдарының осы бапта көзделген міндеттерді орындауы үшін қажетті мәліметтерді ұсынады.

6. Салық органы банк ұйымдарының:

осы Кодексте;

Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде;

"Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңында;

сақталуын бақылау салық органдарына жүктелген Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында белгіленген міндеттерді орындауына салықтық тексеру жүргізуге құқылы.

7. Осы Кодекске сәйкес банк ұйымдары ұсынатын мәліметтерді салық органы тек салықтық әкімшілендіру мақсатында ғана пайдаланады.

Ескерту. 55-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

56-бап. Салық органының өзге тұлғалармен өзара іс-қимыл жасауы

1. Нотариус салық органы мен Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің ақпараттық жүйелерін интеграциялау арқылы тұлғалар бойынша салық органына мыналар:

1) мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлік, сондай-ақ құқықтары және (немесе) мәмілелері мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлік бойынша мәмілелер мен шарттар;

2) мұраға құқық туралы берілген куәліктер;

3) қарыз шарттары;

4) бағасы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын, мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жатпайтын, сондай-ақ олардан бөлек, басқа да мәмілелер мен шарттар туралы мәліметтерді ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің тізбесі мен нысандарын және оларды ұсыну тәртібін Қазақстан Республикасының Әділет министрлігімен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді.

2. Бағалаушылар палатасы бағаланатын салық салу объектісінің тұрған жеріндегі салық органына есептің жасалған күні мен оның реттік нөмірін, сәйкестендіру нөмірлері көрсетілген бағалау субъектісі мен объектісін көрсете отырып, есепті кезеңде

қол қойылған бағалау туралы есептер, белгілі бір нарықтық құн туралы мәліметтерді жыл сайын, есепті жылдан кейінгі жылдың 25 ақпанынан кешіктірмей ұсынады.

Осы тармақта көзделген мәліметтердің тізбесі мен нысандарын және оларды ұсыну тәртібін уәкілетті орган белгілейді.

3. Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша құрылған, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зейнетақы жарналарын, әлеуметтік аударымдар мен әлеуметтік төлемдерді, міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға арналған жарналар мен аударымдарды есепке алуды қамтамасыз ететін заңды тұлға ақпараттық жүйелерді интеграциялау арқылы салық органына жеке тұлғалар туралы қолда бар мәліметтерді ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын уәкілетті орган мемлекеттік қызметтер көрсету саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша белгілейді.

4. Бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйым салық органына сұрау салуды алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде бағалы қағаздарды ұстаушы тұлғалар туралы, сондай-ақ тұлғалардың бағалы қағаздармен жасаған мәмілелері туралы мәліметтерді ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын және оларды ұсыну тәртібін қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді.

5. Интернет-алаң иелері ай сайын есепті айдан кейінгі айдың 5-інен кешіктірмей Қазақстан Республикасының резидент-жеке тұлғаларына өткізілген тауарлар, көрсетілген қызметтер (жұмыстар) және (немесе) төлемдер туралы мәліметтерді салық органына ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын және оларды ұсыну тәртібін уәкілетті орган белгілейді.

6. Сумен жабдықтау, су бұру, кәріз, газбен жабдықтау, электрмен жабдықтау, жылумен жабдықтау, қалдықтарды жинау (қоқыс шығару), лифтілерге қызмет көрсету және (немесе) тасымалдаулар саласындағы қызметтерді көрсететін ұйымдар есепті тоқсаннан кейінгі айдың 10-ынан кешіктірмей үшінші тұлғаларға көрсетілген қызметтер туралы мәліметтерді электрондық нысанда өзінің тұрған жеріндегі салық органына ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын және оларды ұсыну тәртібін уәкілетті орган белгілейді.

7. Арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың басқарушы компаниялары, инвестициялық қорлардың және өзге де қорлардың активтерін басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын басқарушы компаниялар, "Астана Хаб" дербес кластерлік қоры және квазимемлекеттік сектор субъектілері уәкілетті органға салықтық әкімшілендіру үшін қажетті мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын, оларды ұсыну тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган белгілейді.

8. Тауарлардың электрондық саудасы кезінде тауарларды жөнелтуді, тасымалдауды, жеткізуді жүзеге асыратын тұлға салық органына сұрау салуды алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде жөнелтілетін, тасымалданатын және жеткізілетін тауарлар туралы мәліметтерді ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын уәкілетті орган белгілейді.

9. Тұлға және (немесе) заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі:

1) егер мұндай салық төлеушінің қызметі:

заң көмегін көрсетуге, оның ішінде құқықтық ақпараттандыруға, азаматтар мен ұйымдардың мүдделерін қорғауға және білдіруге, сондай-ақ оларға консультация беруге;

коммерциялық мақсатта жүргізілетін қоғамдық пікірлерге сауалнамалар мен әлеуметтанушылық сауалнамаларды қоспағанда, қоғамдық пікірге сауалнамалар мен әлеуметтанушылық сауалнамаларды зерделеуге және жүргізуге, сондай-ақ олардың нәтижелерін таратуға және орналастыруға;

аталған қызмет коммерциялық мақсатта жүзеге асырылатын жағдайларды қоспағанда, ақпаратты жинауға, талдауға және таратуға бағытталса, шет мемлекеттерден, халықаралық және шетелдік ұйымдардан, шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ адамдардан уәкілетті орган белгілеген мөлшерден асатын ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті алғаны туралы салық органын хабардар етеді;

2) салық органдарына осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті алғаны және жұмсағаны туралы мәліметтерді ұсынады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің 2) тармақшасында көзделген мәліметтер салық органы қалыптастыратын, шет мемлекеттерден, халықаралық және шетелдік ұйымдардан, шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ адамдардан алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті алған және жұмсаған тұлғалар мен заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелері туралы дерекқорға (бұдан әрі – дерекқор) енгізіледі.

Дерекқорды қалыптастыру мыналарды көздейді:

1) тұлғалар мен заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелерін енгізу;

2) тұлғалар мен заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелерін алып тастау;

3) дерекқорға енгізілген тұлғалар мен заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелерінің тізілімін уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру.

Хабарламаның және осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысандарын, оларды ұсыну тәртібі мен мерзімдерін, сондай-ақ дерекқорды қалыптастыру тәртібін уәкілетті орган белгілейді.

Осы тармақта көзделген талаптар:

1) мемлекеттік мекемелерге;

2) лауазымдық міндеттерін орындау кезінде жауапты мемлекеттік лауазымдарды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға, өз қызметін босатылмаған негізде жүзеге асыратын мәслихаттар депутаттарын қоспағанда, Қазақстан Республикасының Құрылтайы мен мәслихаттарының депутаттарына, әскери қызметшілерге, құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне;

3) банк ұйымдарына, сақтандыру ұйымдарына;

4) салықтық мониторингте тұрған салық төлеушілерге;

5) білім беру ұйымдарына;

6) жеке практикамен айналысатын адамдардың, төрешілердің, бағалаушылардың, аудиторлардың қызметін жүзеге асыруға байланысты алынған ақшаға және (немесе) өзге де мүлікке;

7) квазимемлекеттік сектор субъектілеріне;

8) дипломатиялық өкілдіктерге, сондай-ақ олардың қызметкерлеріне;

9) спорттың ұлттық, техникалық және қолданбалы түрлерін дамытуға, дене шынықтыру мен спортты қолдауға және ынталандыруға бағытталған, сондай-ақ спорттық іс-шараларды, оның ішінде халықаралық спорттық жарыстарды, спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізуге арналған ақшаға және (немесе) өзге де мүлікке;

10) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттардың негізінде алынатын ақшаға және (немесе) өзге де мүлікке;

11) емделу ақысын төлеу немесе сауықтыру, профилактикалық рәсімдерден өту мақсатында алынатын ақшаға және (немесе) өзге де мүлікке;

12) сыртқы сауда келісімшарттары бойынша пайда түрінде алынатын ақшаға және (немесе) өзге де мүлікке;

13) халықаралық тасымалдарды ұйымдастырғаны және жүзеге асырғаны, халықаралық пошта байланысы қызметтерін көрсеткені үшін алынатын ақшаға және (немесе) өзге де мүлікке;

14) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасалған инвестициялық келісімшарттар шеңберінде алынатын ақшаға және (немесе) өзге де мүлікке;

15) төлем көзінен жеке табыс салығы ұсталғанын растайтын құжаттар болған кезде, төлем көзінен бұрын осындай салық салынған дивидендтердің, сыйақылардың, ұтыстардың сомаларына;

16) Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген өзге де жағдайларға қолданылмайды.

Салық органы жеке жағдайларда шет мемлекеттерден, халықаралық және шетелдік ұйымдардан, шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ адамдардан ақша және (немесе)

өзге де мүлікті алу, оларды жұмсау кезінде тұлғаның және (немесе) заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің осы тармақта белгіленген талаптарды орындауына салықтық тексеру жүргізуге құқылы.

10. Цифрлық майнинг пулы ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей салық органына цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғалар арасында өзі бөлген цифрлық активтер туралы мәліметтерді ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын уәкілетті орган белгілейді.

11. Цифрлық активтер биржалары, сондай-ақ АХҚО-ның өзге де қатысушылары есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей салық органына Қазақстан Республикасының резиденттері мен бейрезиденттерінің цифрлық активтер биржаларында жүргізген операциялары және резиденттер мен бейрезиденттерге цифрлық активтерге байланысты қызметті жүзеге асырудан төленген сыйақылар туралы мәліметтерді ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын және оларды ұсыну тәртібін уәкілетті орган белгілейді.

12. Букмекерлік кеңсенің және (немесе) тотализатордың қызметін жүзеге асыратын ойын бизнесін ұйымдастырушылар аппараттық-бағдарламалық кешендерді салық органының ақпараттық жүйелерімен интеграциялау арқылы мәліметтерді салық органына ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің тізбесі мен нысанын уәкілетті орган белгілейді.

13. Бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары салық органының сұрау салуын алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде бағалы қағаздармен, туынды қаржы құралдарымен мәмілелер туралы мәліметтерді, ал тауар биржалары және (немесе) тауар биржаларының клирингтік орталықтары – жеке тұлғалардың тауар биржасында өткізілген биржалық тауарлармен жасаған мәмілелері туралы мәліметтерді ұсынады.

Сұрау салудың және осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысандарын қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен және сауда қызметін реттеу саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді.

14. Сауда объектілерін, сауда объектілеріндегі, оның ішінде сауда базарларындағы сауда орындарын уақытша иеленуге және пайдалануға беретін тұлға (жалға беруші) мүліктік жалдау (жалға беру) шарттарының тізілімін жасайды және есепті жылдан кейінгі жылғы 31 наурыздан кешіктірілмейтін мерзімде тұрған жеріндегі салық органына ұсынады.

Мүліктік жалдау (жалға беру) шарттары тізілімінің нысанын, оны жасау және ұсыну тәртібін уәкілетті орган белгілейді.

15. Қарыз краудфандингтік платформаны басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар АХҚО қатысушысы уәкілетті органға краудфандингтік платформаларда жасалған шарттар, сондай-ақ резиденттер мен бейрезиденттерге төленген сыйақылар туралы мәліметтерді жыл сайын, есепті жылдан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын және оларды ұсыну тәртібін уәкілетті орган белгілейді.

16. Бақылау-касса машинасын және төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдерді қабылдауға арналған жабдықты (құрылғыны) қолданудағы бұзушылықтар туралы ақпаратқа ие адам салық органына мынадай тәсілдердің бірімен:

бақылау-касса машиналарының чектерін бермеу фактілерін бейнетіркеумен;

уәкілетті орган бекіткен нысанға сәйкес келмейтін бақылау-касса машиналарының берілген чектерін фототіркеумен;

ақшаның мобильді аударымдар арқылы аударылғаны туралы банктік түбіртектермен расталған, өзіне белгілі бұзушылық фактілері туралы хабарлауға құқылы.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген бұзушылық фактісі туралы хабарлаған адам, мұндай факт расталған кезде, Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен сыйақы беруге жатады.

Осы тармақтың екінші бөлігінің ережелері жасалған құқық бұзушылық фактілері туралы көрінеу жалған ақпарат хабарлаған адамға қолданылмайды. Бұл ретте көрінеу жалған ақпарат хабарлаған адам Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.

17. Салық органы жыл сайын ҰКП-ның сұрау салуы бойынша жиынтық жылдық кірістері "Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген өлшемшарттарға сәйкес келетін, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексімен кәсіпкерлік субъектілеріне жатқызылған салық төлеушілердің атауы мен сәйкестендіру нөмірі туралы мәліметтерді ұсынады.

18. Интернет-платформалар операторлары салық органының сұрау салуы бойынша қызметін интернет-платформаны пайдалана отырып жүзеге асыратын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес орындаушылар болып табылатын жеке тұлғалар жөніндегі мәліметтерді салық органына ұсынады.

Өзара іс-қимыл жасау қағидаларын және осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын уәкілетті орган белгілейді.

19. Кредиттік бюролар активтер мен міндеттемелер туралы, кірістер мен мүлік туралы декларацияларды ұсыну міндеті туындаған жеке тұлғалардың коллекторлық және (немесе) микроқаржы ұйымдарының алдындағы берешегі бойынша кредиттік есептен мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысандарын және осындай мәліметтерді ұсыну тәртібін қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережесі жеке тұлғаның кредиттік тарихын қалыптастыру үшін банк ұйымдарының кредиттік бюроларға беретін мәліметтеріне қолданылмайды.

20. Қор биржалары сауда жүйелерін салық органының ақпараттық жүйесімен интеграциялау арқылы өткізілген сауда-саттық қорытындылары бойынша жасалған мәмілелер жөніндегі мәліметтерді салық органына ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің нысанын уәкілетті орган белгілейді.

Ескерту. 56-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

2-БӨЛІМ. САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕ

4-тарау. САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕ

57-бап. Салықтық міндеттеме

Салықтық міндеттеме – салық төлеушінің (салық агентінің) осы Кодекске сәйкес мемлекет алдында туындайтын міндеттемесі.

58-бап. Салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объект

1. Мүлік пен әрекет салық салу объектілері болып табылады, олардың болуына байланысты және (немесе) солардың негізінде салық төлеушінің салықтық міндеттемесі туындайды.

2. Пайдаланылуы және (немесе) жасалуы салық төлеушіде салықтық міндеттеменің туындауына әсер ететін оның мүлкі және (немесе) әрекеті салық салуға байланысты объект болып табылады.

59-бап. Салықтық база

Салықтық база салық салу объектісінің құндық, физикалық немесе өзге де сипаттамаларын білдіреді, олардың негізінде салықтардың және бюджетке төленуге жататын төлемдердің сомалары айқындалады.

60-бап. Салықтық мөлшерлеме

1. Салықтық мөлшерлеме – салық салу объектісінің немесе салықтық базаның өлшем бірлігіне есептегендегі салықты және бюджетке төленетін төлемді есептеу бойынша салықтық міндеттеменің шамасын білдіреді.

2. Салықтық мөлшерлеме пайыздармен немесе абсолюттік сомада белгіленеді.

61-бап. Салықтық кезең

Салықтық кезең – салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлеріне қатысты белгіленген уақыт кезеңі, ол аяқталған соң салық салу объектісі, салықтық база айқындалады, салықтардың және бюджетке төленуге жататын төлемдердің сомалары есептеледі.

5-тарау. САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕНІ ОРЫНДАУ

62-бап. Салықтық міндеттемені орындау

1. Егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші салықтық міндеттемені орындауды өзі дербес жүзеге асырады.

2. Салық төлеуші салықтық міндеттемені орындау үшін мынадай әрекеттер жасайды:

1) салық органында тіркеу есебіне тұрады;

2) салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді есепке алуды жүргізеді;

3) салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді, салықтық база мен салықтық мөлшерлемелерді негізге ала отырып, салықтардың және бюджетке төленуге жататын төлемдердің сомаларын есептейді;

4) салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша аванстық және ағымдағы төлемдерді есептейді;

5) салықтық нысандарды және осы Кодексте белгіленген өзге де нысандарды жасайды және салық органдарына ұсынады;

6) салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің есептелген және есепке жазылған сомаларын, салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша аванстық және ағымдағы төлемдерді төлейді;

7) осы Кодексте көзделген жағдайларда өсімпұлдар мен айыппұлдардың есепке жазылған сомаларын төлейді.

3. Салықтық міндеттемені орындау үшін салық агенті мынадай әрекеттер жасайды:

1) төлем көзінен ұсталатын салықтардың сомаларын есептейді;

2) салықтық есептілікті және осы Кодексте белгіленген өзге де нысандарды жасайды және салық органдарына ұсынады;

3) төлем көзінен ұсталатын салықтардың есептелген және есепке жазылған сомаларын ұстайды және аударады;

4) әрбір салық төлеуші бойынша есепке жазылған және төленген кірістердің, төлем көзінен ұсталатын, ұсталған және бюджетке аударылған салықтарды есепке алуды жүргізеді;

5) осы Кодексте көзделген жағдайларда өсімпұлдар мен айыппұлдардың есепке жазылған сомаларын төлейді.

4. Салық төлеуші (салық агенті) осы Кодексте белгіленген тәртіппен және мерзімдерде салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді, өсімпұлдар мен айыппұлдарды төлеу бойынша салықтық міндеттемені, Қазақстан Республикасының заңнамасында төлеудің заттай нысаны немесе шетелдік валютамен төлеу тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, ұлттық валютамен орындайды.

5. Салық төлеушінің салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді, өсімпұлдар мен айыппұлдарды төлеу жөніндегі, сондай-ақ салық агентінің салықты аудару (төлеу) бойынша салықтық міндеттемесі:

1) қолма-қол ақшасыз нысанда:

банк ұйымы міндеттеме сомасына төлем тапсырмасын орындауға алған;

төлем жүзеге асырылған, оның ішінде осы тармақшаның екінші абзацында көзделмеген төлем құралы арқылы есепке жатқызу арқылы жүзеге асырылған күннен бастап;

2) қолма-қол ақша нысанында – көрсетілген сомаларды:

банк ұйымдарына;

уәкілетті мемлекеттік органға немесе жергілікті атқарушы органға енгізген күннен бастап орындалған болып есептеледі.

6. Осы баптың 5-тармағында көзделген ережелерге қарамастан, салық агенті салықты ұстап қалу арқылы орындайтын, салық төлеушінің салықты төлеу бойынша салықтық міндеттемесі салық ұсталған күннен бастап орындалды деп есептеледі.

Салық агенті салықты ұстап қалмай өз қаражаты есебінен орындайтын салық төлеушінің ұстап қалуға жататын салықты төлеу бойынша салықтық міндеттемесі осы баптың 5-тармағына сәйкес орындалды деп есептеледі.

7. Салық төлеушінің уәкілетті өкілі салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша салықтық міндеттемені және әлеуметтік міндеттемені орындау кезінде ақша жөнелтуші төлем құжаттарында салық төлеушінің тегін, атын және әкесінің атын немесе атауын, сондай-ақ сәйкестендіру нөмірін көрсетеді.

8. Салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді, өсімпұлдар мен айыппұлдарды төлеу бойынша салықтық міндеттеме осы Кодекске сәйкес есепке жатқызу жүргізу арқылы орындалуы мүмкін.

9. Осы баптың 5-тармағына сәйкес айқындалатын күн салықты, бюджетке төленетін төлемді, әлеуметтік төлемді, өсімпұлдарды және айыппұлды төлеу күні деп танылады.

10. Салықтық берешекті өтеу мынадай кезектілікпен жүргізіледі:

1) бересі сомасы;

2) есепке жазылған өсімпұлдар;

3) айыппұлдар сомасы.

63-бап. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу бойынша салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

Осы Кодекстің Ерекше бөлігінде көзделген жағдайларда салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлерінің сомасын есептеу жөніндегі міндет салық органына және (немесе) уәкілетті мемлекеттік органдарға жүктеледі.

64-бап. Салықтық міндеттемені орындау мерзімдері

1. Салықтық міндеттемені орындау мерзімдері осы Кодексте белгіленеді.

Салықтық міндеттемені орындаудың басталуы оқиғаны, заңды әрекетті немесе күнді көрсетумен айқындалған осы міндеттемені орындау мерзімінің өтуі, тиісінше, осындай оқиға, заңды әрекет орын алған немесе күн басталған күннен кейінгі күннен басталады.

2. Салықтық міндеттеме:

1) қағаз жеткізгіште – белгіленген мерзімнің соңғы күні салық органының немесе Мемлекеттік корпорацияның жұмыс уақытының соңына дейін;

2) электрондық тәсілмен – белгіленген мерзімнің соңғы күні сағат жиырма төртке дейін орындалуы мүмкін.

Бұл ретте, егер мерзімнің соңғы күні жұмыс күні болмаса, онда осындай күннен кейінгі келесі жұмыс күні салықтық міндеттемені орындаудың белгіленген мерзімі аяқталған күн болып есептеледі.

3. Салық төлеуші (салық агенті) салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді, өсімпұлдар мен айыппұлдарды төлеу бойынша салықтық міндеттемені мерзімінен бұрын орындауға құқылы.

4. Егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші (салық агенті) салықтық есептілікті ұсыну бойынша салықтық міндеттемені салықтық кезең аяқталғаннан кейін орындайды.

65-бап. Салықтық міндеттеме мен талап бойынша талап қоюдың ескіру мерзімдері

1. Мынадай:

1) салық органы салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеуге, есепке жазуға немесе олардың есептелген, есепке жазылған сомасын қайта қарауға құқылы болатын;

2) салық төлеуші (салық агенті):

салықтық есептілікті ұсынуға міндетті;

салықтық есептілікке өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы болатын;

салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді, өсімпұлдарды есепке жатқызуды және (немесе) қайтаруды талап етуге құқылы болатын уақыт кезеңі салықтық міндеттеме мен талап бойынша талап қоюдың ескіруі деп танылады.

2. Талап қоюдың ескіру мерзімі:

1) салық төлеушілердің мынадай санаттары:

Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексімен ірі кәсіпкерлік субъектілеріне жатқызылған;

қызметін жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа сәйкес жүзеге асыратын;

осы Кодекстің 33-тарауында белгіленген талаптарды сақтау жөніндегі міндеттемелері бар Қазақстан Республикасының резиденттері;

есепке жатқызу әдісімен төленген импортталатын тауарларға қосылған құн салығының сомалары бөлігінде қосылған құн салығын төлеушілер үшін бес жылды құрайды;

2) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілмеген салық төлеушілер үшін үш жылды құрайды.

3. Егер осы баптың 4 – 7-тармақтарында өзгеше көзделмесе, талап қоюдың ескіру мерзімінің өтуі тиісті салықтық кезең аяқталғаннан кейін басталады.

4. Мынадай жағдайларда:

1) преференциялар объектісі танылғанға дейін инвестициялық салықтық преференциялар шегерім әдісімен қолданылған кезде – инвестициялық салықтық преференциялардың қолданылуы кезінде және преференциялар объектісі танылған күннен бастап бес жыл бойы;

2) тиісті келісімнің (шарттың, келісімшарттың) қолданылу кезеңінде осы Кодекстің 17-бөліміне сәйкес салықтық преференциялар мен жеңілдіктерді қолдану көзделген салықтар бойынша – осындай келісімнің (шарттың, келісімшарттың) қолданылу кезеңі ішінде және:

осындай келісімнің (шарттың, келісімшарттың) қолданылу мерзімі өткен күннен бастап;

осындай келісімнің (шарттың, келісімшарттың) қолданысы өзгедей тоқтатылған жылдан кейінгі жылдың бірінші қаңтарынан бастап бес жыл бойы салық төлеуші салықтардың сомаларын есептеуге құқылы, ал салық органы есептеуге және есепке жазуға құқылы.

5. Қызметін жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа сәйкес жүзеге асыратын салық төлеушілер бойынша салық органы осындай келісімшарттың қолданылу кезеңі ішінде және қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін бес жыл бойы:

үстеме пайда салығын;

өнімдерді бөлу бойынша Қазақстан Республикасының үлесін;

есептеу әдістемесінде рентабельділіктің ішкі нормасының көрсеткіші немесе пайданың ішкі нормасының көрсеткіші не R-фактор (кірістілік көрсеткіші) пайдаланылатын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің сомасын есепке жазуға және (немесе) олардың есептелген, есепке жазылған сомасын қайта қарауға құқылы.

6. Талап қоюдың ескіру мерзімінің өтуі:

1) Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға берілген өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайларды салу кезеңіндегі салықтық міндеттеме және қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талап бойынша осы Кодекстің 129-бабы 2-тармағының 2) тармақшасы қолданылған жағдайда – мұндай ғимараттар мен құрылысжайлар алғаш рет пайдалануға берілген салықтық кезең аяқталғаннан кейін;

2) геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу және кен орнын жайластыру кезеңіндегі салықтық міндеттеме және қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талап бойынша осы Кодекстің 129-бабы 2-тармағының 1) тармақшасында көзделген қайтару тәртібі қолданылған жағдайда – кең таралған пайдалы қазбаларды, жерасты суларын және емдік балшықтарды қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт шеңберінде өндірілген пайдалы қазбалар экспортының басталуы тұспа-тұс келетін салықтық кезең аяқталғаннан кейін басталады;

3) осы Кодекстің 122 және 126-баптарында көзделген тәртіппен қосылған құн салығының асып кетуінің расталған сомасын есепке жатқызу (немесе) қайтару жүргізілген жағдайда – осындай соманың анықтығы, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салықтық тексеру нәтижелеріне шағым жасау нәтижелері бойынша расталған салықтық кезең аяқталғаннан кейін басталады.

7. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдардың артық (қате) төленген сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару үшін талап қоюдың ескіру мерзімінің өтуі осы Кодекстің 122-бабының 5-тармағына сәйкес айқындалады.

8. Талап қоюдың ескіру мерзімі:

1) салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есепке жазу және (немесе) олардың есептелген сомасын қайта қарау бөлігінде салық төлеуші (салық агенті) талап қоюдың ескіру мерзімі күнтізбелік бір жылға жетпей өтетін кезеңдегі қосымша салықтық есептілікті немесе хабарлама бойынша салықтық есептілікті ұсынған жағдайда – күнтізбелік бір жылға;

2) бюджетке төленетін корпоративтік табыс салығын есепке жазу және (немесе) оның есептелген сомасын қайта қарау бөлігінде салық төлеуші (салық агенті) талап қоюдың ескіру мерзімі күнтізбелік бір жылға жетпей өтетін кезеңдегі залалдарды ауыстыру бөлігінде қосымша салықтық есептілікті ұсынған жағдайда – күнтізбелік үш жылға;

3) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттың негізінде бейрезиденттің бюджеттен табыс салығын қайтаруға арналған салықтық өтінішін қарау нәтижелері бойынша шығарылған шешім орындалғанға дейін;

4) осы Кодекстің 232-бабына сәйкес жүргізілген өзара келісу рәсімінің қорытындылары бойынша қабылданған шешім орындалғанға дейін;

5) анықталған бұзушылықтар бөлігінде – талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін жіберілген және табыс етілген, камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарлама, тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның нақты жасалғанын растау туралы хабарлама орындалғанға дейін;

6) салықтық берешекті өтеу туралы хабарлама және жеке тұлғаның салықтық берешегі өтелгені туралы хабарлама орындалғанға дейін;

7) салық органы инвестор халықаралық төрелікте бастамашылық жасаған төрелік талқылау бойынша ол шағым жасаған салықтық кезең басталғаннан бастап осындай төрелік талқылау бойынша түпкілікті шешім шығарылғанға дейінгі кезеңде талқылаудың нысанасы болып табылған салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есепке жазу және (немесе) олардың есептелген, есепке жазылған сомаларын қайта қарау бөлігінде – осындай талқылау аяқталғаннан кейін бес жылға;

8) салық органының Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген берешекті өндіріп алу туралы шарт бойынша коллекторлық қызметті жүзеге асыратын салық төлеушінің салықтарын және бюджетке төленетін төлемдерін есепке жазу және (немесе) олардың есептелген, есепке жазылған сомасын қайта қарауы бөлігінде – көрсетілген шарт бойынша коллекторлық қызмет бойынша қызмет көрсету аяқталған жылдан кейінгі жылдан бастап күнтізбелік үш жылға ұзартылады.

9. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есепке жазу және (немесе) олардың есептелген, есепке жазылған сомасын қайта қарау бөлігінде талап қоюдың ескіру мерзімі:

1) салықтық тексеру басталған күннен бастап салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама орындалған күнге дейінгі;

2) салық органы лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым берілген күннен бастап жоғары тұрған салық органы шешім шығарған және (немесе) сот актісі заңды күшіне енген күнге дейінгі кезеңге тоқтатыла тұрады.

Салықтық тексеру салықтық тексерудің басталу күніне күнтізбелік отыз күннен аз уақыт қалған салықтық кезеңдегі талап қоюдың ескіру мерзімінің өтуіне дейін осындай мерзім өткеннен кейін аяқталған жағдайда, талап қоюдың ескіру мерзімін тоқтата тұру көрсетілген салықтық кезеңге қолданылмайды. Осындай салықтық тексерумен қамтылған қалған салықтық кезеңдер бойынша тексерілетін кезеңдегі талап қоюдың ескіру мерзімі салықтық тексеру басталған салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнен бастап тоқтатыла тұрады.

1-параграф. Мүлікті сенімгерлік басқаруға беру кезінде салықтық міндеттемені орындау

66-бап. Мүлікті сенімгерлік басқаруға беру кезінде салықтық міндеттемені орындау жөніндегі жалпы ережелер

1. Осы Кодекстің мақсаттары үшін мүлікті сенімгерлік басқаруға беру жөніндегі қызмет бойынша салықтық міндеттеме деп мүлікті сенімгерлік басқаруды құру нәтижесінде, оны жүзеге асыру және (немесе) тоқтату процесінде туындайтын салықтық міндеттеме түсініледі.

Сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындауды:

1) мүлікті сенімгерлік басқару шарты, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы акт бойынша сенімгерлік басқару құрылтайшысы немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайларда пайда алушы (бұдан әрі – осы Кодекстің мәтіні бойынша – сенімгерлік басқару құрылтайшысы) мыналар бойынша:

сенімгерлік басқаруға берілген қатысу үлесі және (немесе) акциялар;

Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерін қоспағанда, Ұлттық Банкке сенімгерлік басқаруға берілген мүлік;

мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы акт бойынша сенімгерлік басқаруға берілген мүлік;

заңды тұлға, дара кәсіпкер сенімгерлік операциялар бойынша екінші деңгейдегі банктен алған кіріс;

егер сенімгерлік басқару құрылтайшысы осындай міндет жүктелген жеке тұлға болып табылса, "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық Заңына, Қазақстан Республикасының Қылмыстық-атқару кодексіне және "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес декларацияны жасау және тапсыру бойынша жүзеге асырады.

Осы Кодекстің мақсаттары үшін мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы акт деп мүлікті сенімгерлік басқарудың туындауына негіз болатын, қызметін Қазақстан Республикасында жүзеге асырмайтын бейрезидент-жеке тұлға немесе бейрезидент-заңды тұлға сенімгерлік басқарушылар болып табылатын құжат түсініледі ;

2) мүлікті сенімгерлік басқарудың өзге де жағдайларында – сенімгерлік басқарушы жүзеге асырады. Бұл ретте дара кәсіпкерден басқа, жеке тұлғаның және тұрақты мекеме құрмай, қызметін Қазақстан Республикасында жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның салық агенті болып табылатын екінші деңгейдегі банк

жүзеге асыратын сенімгерлік операциялардан алған кірісі бойынша салықтық міндеттемені осындай екінші деңгейдегі банк салық агентінің міндеттерін атқару түрінде орындайды.

Сенімгерлік басқарушы мынадай:

егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мүлікті сенімгерлік басқару құқығы мемлекеттік тіркеуге жататын болса – мұндай құқық мемлекеттік тіркелген;

егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сенімгерлік басқару құқығы мемлекеттік тіркеуге жатпайтын болса – мүлікті сенімгерлік басқару шартын жасасқан немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайдың басталғанын растайтын құжат жасалған күннен бастап туындайтын салықтық міндеттемелерді орындайды.

2. Сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша қосылған құн салығы бойынша туындайтын салықтық міндеттемені орындауды сенімгерлік басқарушы осы Кодекстің 7-бөлігінде және 99 – 101-баптарында айқындалған тәртіппен жүзеге асырады.

3. Осы баптың 1 және 2-тармақтарында көрсетілмеген салық және бюджетке төленетін төлемдер бойынша туындайтын салықтық міндеттемені орындауды, егер осы Кодекстің 67-бабында өзгеше белгіленбесе, осы Кодексте сәйкес осындай салықтарды, бюджетке төленетін төлемді төлеуші деп танылған тұлға жүзеге асырады.

4. Резидент болып табылатын сенімгерлік басқарушы-жеке тұлға, мүлікті қатысу үлесі мен акциялар түрінде сенімгерлік басқаруға алған жағдайлардан басқа, осы Кодекстің 97-бабында айқындалған тәртіппен дара кәсіпкер ретінде салық органында тіркеу есебіне тұруға тиіс.

5. Осы параграфтың ережелері Қазақстан Республикасының инвестициялық және венчурлік қорлар туралы заңнамасына сәйкес басқарушы компанияның инвестициялық қор активтерін сенімгерлік басқаруды құруы, жүзеге асыруы және (немесе) тоқтатуы нәтижесінде туындайтын салықтық міндеттемелерге қолданылмайды.

67-бап. Мемлекеттік мекемелердің мүлікті сенімгерлік басқаруға беруі кезінде салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Мемлекеттік мекемелер мүлікті сенімгерлік басқаруға берген кезде мемлекеттік заңды тұлғалардың шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару құқығындағы, "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 13-1-бабына сәйкес электр желілеріне тікелей қосылған энергия беруші ұйымдарға сенімгерлік басқаруға немесе өтеусіз пайдалануға берілген электр желілерін қоспағанда, егер мүлікті сенімгерлік басқару шартында немесе мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде өзгеше белгіленбесе, мүлік салығы, жер салығы және көлік құралдары салығы бойынша салықтық міндеттемелер сенімгерлік басқарушының орындауына жатады.

2. Сенімгерлік басқарушы, егер мүлікті сенімгерлік басқару шартында немесе мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде өзгеше белгіленбесе, салықты

есептеу мен төлеу, салықтық есептілікті жасау және ұсыну бойынша салықтық міндеттемелерді:

егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сенімгерлік басқару құқығын мемлекеттік тіркеу талап етілетін болса – осындай құқық мемлекеттік тіркелген;

егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сенімгерлік басқару құқығын мемлекеттік тіркеу талап етілмейтін болса – мүлікті сенімгерлік басқару шарты немесе мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы акт жасалған күннен бастап орындайды.

3. Сенімгерлік басқарушы:

егер мүлікті сенімгерлік басқару шартында немесе мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде өзгеше белгіленбесе, салықтарды есептеу мен төлеу, салықтық есептілікті жасау және ұсыну бойынша салықтық міндеттемені өз атынан, осындай сенімгерлік басқарушы қатарына жататын тұлғалар үшін осы Кодекстің Ерекше бөлігінде белгіленген мөлшерлемелер бойынша және тәртіппен орындайды;

мүлікті сенімгерлік басқаруға берген кезде салықтық міндеттемені орындау мақсатында осы Кодекстің 210-бабына сәйкес бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

4. Егер мемлекеттік мекемелер мүлікті сенімгерлік басқаруға берген кезде мемлекеттік мекеменің мүлкі халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар құрамында сенімгерлік басқарушының есебіне алынбайтын болса, онда мұндай мүлікті қабылдау-беру актісінде мұндай мүліктің акт жасалған күнгі баланстық құны көрсетілуге тиіс.

68-бап. Корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша мүлікті сенімгерлік басқару нәтижесінде туындайтын кірістерді, шығындарды және мүлікті есепке алу жөніндегі жалпы ережелер

1. Осы Кодекстің мақсаттары үшін мүлікті сенімгерлік басқарудың кірістері, шығындары және мүлкі деп сенімгерлік басқарушы өз атынан және сенімгерлік басқару құрылтайшысының мүддесіне орай мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі міндеттерді жүзеге асыруы процесінде туындайтын, тиісінше:

алынуға жататын (алынған) кірістер;

мүлікті сенімгерлік басқару шартында, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайларда өтеу көзделген, төленуге жататын (жүргізілген) шығындар, оның ішінде сыйақы;

сенімгерлік басқарушы өз атынан және сенімгерлік басқару құрылтайшысының мүддесіне орай мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі міндеттерді жүзеге асыру процесінде сатып алған және (немесе) алған мүлік түсініледі.

2. Сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқару шарты жөніндегі қызмет бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындау мақсатында осы Кодекстің 210 және 211-баптарына сәйкес бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

3. Сенімгерлік басқару құрылтайшысының мүлікті сенімгерлік басқарушыға беруі осы құрылтайшы үшін осындай мүлікті өткізу болып табылмайды және ол сенімгерлік басқарушының кірісі деп танылмайды.

4. Сенімгерлік басқарушының сенімгерлік басқару құрылтайшысына мүлікті немесе мүліктің бір бөлігін қайтаруы немесе ішінара қайтаруы, оның ішінде мүлікті сенімгерлік басқару шартының, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актінің қолданылуы тоқтатылған кезде немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайларда қайтаруы немесе ішінара қайтаруы осы басқарушы үшін осындай мүлікті өткізу болып табылмайды және ол сенімгерлік басқару құрылтайшысының кірісі (залалы) деп танылмайды.

Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда сенімгерлік басқарушының (көмірсутектер немесе уран саласындағы ұлттық компанияның) мүлікті жаңа жер қойнауын пайдаланушыға беруі осы басқарушы үшін осындай мүлікті өткізу болып табылмайды.

5. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделген сенімгерлік басқарушының өз қызметі туралы есебі негізінде айқындалатын салықтық кезеңдегі сенімгерлік басқарудың кірістері мен шығындары арасындағы оң айырма сенімгерлік басқару құрылтайшысының сенімгерлік басқаруынан түсетін таза кірісі болып табылады.

6. Осы Кодекстің 66-бабының 1-тармағына сәйкес сенімгерлік басқарушы мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемелерді орындауды жүзеге асырған жағдайларда, сенімгерлік басқару құрылтайшысы мүлікті сенімгерлік басқару шартында немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайда көзделген және сенімгерлік басқарушыға төленетін сыйақы сомасын шегерімдерге жатқызуға құқылы емес.

69-бап. Корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындайтын сенімгерлік басқарушыны салықтық есепке алу ерекшеліктері

1. Осы Кодекстің 66-бабына сәйкес сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындауды жүзеге асырған жағдайда, мүлікті сенімгерлік басқарудың кірістері, шығындары және мүлкі салықтық есепке алу мақсаттары үшін сенімгерлік басқарушының кірістері, шығындары және мүлкі болып табылады.

Мүлікті сенімгерлік басқару шартында немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайда көзделген сыйақы сенімгерлік басқарушының мүлікті сенімгерлік басқарудың кірістерінен бөлек есептелетін жылдық жиынтық кірісіне қосылады.

Сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша салық салу объектісін айқындаған кезде мүлікті сенімгерлік басқарудың кірістерінен бөлек есепке алынатын өзінің жылдық жиынтық кірісіне қосылған сыйақының сомасын шегерімдерге жатқызады.

2. Сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқару құрылтайшысының мүддесіне орай жүзеге асырылатын қызметті қоса алғанда, тұтастай бүкіл қызмет бойынша – корпоративтік табыс салығы бойынша бірыңғай декларацияны және мүлікті сенімгерлік басқарудың әрбір шарты немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын әрбір өзге де жағдай бойынша – бөлек сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет және өзге де қызмет бойынша декларацияға қосымшаны жасайды және ұсынады.

3. Сенімгерлік басқарушы – заңды тұлға осы Кодексте айқындалған тәртіппен корпоративтік табыс салығы жөніндегі міндеттемені мынадай ерекшеліктерді ескере отырып орындайды:

мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша корпоративтік табыс салығының осы Кодекстің 357-бабының 1-тармағында көрсетілген мөлшерлемесін қолданады;

мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша осы Кодекстің 34-тарауының және 17-бөлімінің ережелерін қолданбайды;

мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша арнаулы салық режимдерін қолданбайды.

4. Сенімгерлік басқару құрылтайшысы заңды тұлға болып табылатын жағдайларда, сенімгерлік басқарушы-жеке тұлға:

мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша жеке табыс салығын осы Кодекстің 400-бабының ережелерін қолданбай, осы Кодекстің 357-бабында көрсетілген мөлшерлеме бойынша есептеу бойынша салықтық міндеттемені орындайды;

мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша арнаулы салық режимдерін қолдануға құқылы емес;

қатарына сенімгерлік басқарушы жататын тұлғалар үшін осы Кодекстің Ерекше бөлігінде айқындалған тәртіппен жеке табыс салығы бойынша өзге де салықтық міндеттемелерді орындайды.

5. Сенімгерлік басқару құрылтайшысы резидент-жеке тұлға болып табылатын жағдайларда, сенімгерлік басқарушы-жеке тұлға:

осы Кодекстің 400-бабының ережелерін қолданбай, мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша жеке табыс салығын есептеу бойынша салықтық міндеттемені орындайды;

сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша арнаулы салық режимін қолдануға құқылы емес;

қатарына сенімгерлік басқарушы жататын тұлғалар үшін осы Кодекстің Ерекше бөлігінде айқындалған тәртіппен жеке табыс салығы бойынша өзге де салықтық міндеттемелерді орындайды.

6. Сенімгерлік басқару құрылтайшысы бейрезидент-жеке тұлға болып табылатын жағдайларда, сенімгерлік басқарушы-жеке тұлға мынадай ерекшеліктерді ескере отырып, осы Кодексте айқындалған тәртіппен жеке табыс салығы бойынша салықтық міндеттемелерді орындайды:

мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша осы Кодекстің 682-бабы 1-тармағының бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген мөлшерлемені қолданады;

осы Кодекстің 400-бабының ережелерін қолданбайды;

арнаулы салық режимдерін қолданбайды.

70-бап. Қатысу үлесі және акциялар түріндегі мүлікті сенімгерлік басқару кезінде корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық есепке алу ерекшеліктері

1. Салықтық есепке алу мақсаттары үшін:

сенімгерлік басқарудағы қатысу үлесі мен акциялар бойынша дивидендтер түріндегі, сенімгерлік басқарушы жұмсаған шығындар сомасына азайтылған, мүлікті сенімгерлік басқару шарты, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы акт немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайлар және сенімгерлік басқарушының өз қызметі туралы есебі негізінде өтелген (өтеуге жататын) кіріс сенімгерлік басқару құрылтайшысының кірісі болып табылады;

қатысу үлестерін және акцияларды сенімгерлік басқарудан түсетін мүлік сенімгерлік басқару құрылтайшысының мүлкі болып табылады.

Мүлікті сенімгерлік басқару шартында, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайда көзделген, сенімгерлік басқарушыға төлеуге жататын сыйақы сенімгерлік басқару құрылтайшысының шығындары болып табылады.

Сенімгерлік басқарушының қатысу үлестері мен акцияларды сенімгерлік басқарудың кірісіне мыналар қосылады:

мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде көзделген сыйақы;

сенімгерлік басқарушы жұмсаған, өтелуі мүлікті сенімгерлік басқару шартында, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайда және сенімгерлік басқарушының өз қызметі туралы есебінде көзделген шығындар сомасы.

Сенімгерлік басқарушы жұмсаған, өтелуі мүлікті сенімгерлік басқару шартында, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайда және сенімгерлік басқарушының өз қызметі туралы

есебінде көзделген қатысу үлестері мен акцияларды сенімгерлік басқару шығындары салықтық есепке алу мақсаттары үшін осындай сенімгерлік басқарушының шығындары болып табылады.

Мұндай шығындар сенімгерлік басқарудағы қатысу үлесі мен акциялар бойынша дивидендтер түріндегі сенімгерлік басқару құрылтайшысының кірісін азайтады және сенімгерлік басқару құрылтайшысында шығындар, шығыстар ретінде есепке алынбайды.

2. Сенімгерлік басқару құрылтайшысы осы Кодексте айқындалған тәртіппен корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындайды.

3. Сенімгерлік басқарушы қатарына осындай сенімгерлік басқарушы жататын тұлғалар үшін осы Кодекстің Ерекше бөлігінде айқындалған тәртіппен қатысу үлестері мен акцияларды сенімгерлік басқарудың кірістері, шығындары және мүлкі бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындайды.

71-бап. Қатысу үлесі мен акциялардан басқа, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актілер бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық есепке алу ерекшеліктері

1. Салықтық есепке алу мақсаттары үшін:

қатысу үлесі мен акциялардан басқа, сенімгерлік басқарудағы мүлік бойынша, бейрезидент-сенімгерлік басқарушы жұмсаған, мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы акт және сенімгерлік басқарушының өз қызметі туралы есебі негізінде өтелген (өтеуге жататын) шығындар сомасына азайтылған кіріс сенімгерлік басқару құрылтайшысының кірісі болып табылады;

мүлікті сенімгерлік басқарудан түсетін мұндай мүлік сенімгерлік басқару құрылтайшысының мүлкі болып табылады;

мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде көзделген, сенімгерлік басқарушыға төлеуге жататын сыйақы сенімгерлік басқару құрылтайшысының шығындары болып табылады.

Қатысу үлесі мен акциялардан басқа, сенімгерлік басқарушының мүлікті сенімгерлік басқарудан түсетін кірісіне мыналар қосылады:

мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде көзделген сыйақы;

сенімгерлік басқарушы жұмсаған, өтелуі мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде және сенімгерлік басқарушының өз қызметі туралы есебінде көзделген шығындар сомасы.

Қатысу үлесі мен акциялардан басқа, сенімгерлік басқарушы жұмсаған, өтелуі мүлікті сенімгерлік басқаруды құру туралы актіде және сенімгерлік басқарушының өз

қызметі туралы есебінде көзделген мүлікті сенімгерлік басқару шығындары осындай сенімгерлік басқарушының шығындары болып табылады.

Мұндай шығындар сенімгерлік басқарудағы мүлік бойынша сенімгерлік басқару құрылтайшысының кірісін азайтады және сенімгерлік басқару құрылтайшысында шығындар ретінде есепке алынбайды.

2. Сенімгерлік басқару құрылтайшысы қатарына осындай құрылтайшы жататын тұлғалар үшін осы Кодексте айқындалған тәртіппен сенімгерлік басқарудан түсетін кіріс пен сенімгерлік басқарудан түсетін мүлік бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындайды.

3. Сенімгерлік басқарушы қатарына осындай сенімгерлік басқарушы жататын тұлғалар үшін осы Кодексте айқындалған тәртіппен сенімгерлік басқарудың кірістері, шығындары мен мүлкі бойынша корпоративтік және жеке табыс салықтары бойынша салықтық міндеттемені орындайды.

2-параграф. Қайтыс болған жеке тұлғаның және хабарсыз кеткен деп танылған жеке тұлғаның салықтық міндеттемесін орындау

72-бап. Хабарсыз кеткен деп танылған жеке тұлғаның салықтық міндеттемесін орындау

1. Сот хабарсыз кеткен деп таныған жеке тұлғаның салықтық міндеттемесі:

1) меншік құқығында салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект болып табылатын мүлік болмаған жағдайда тоқтатыла тұруға жатады;

2) меншік құқығында салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект болып табылатын мүлік болған жағдайда, сот хабарсыз кеткен деп таныған жеке тұлғаның мүлкіне қорғаншылық жасау жөніндегі міндет жүктелген тұлға (бұдан әрі – мүліктің қорғаншысы) тарапынан орындалады.

Сот хабарсыз кеткен деп таныған жеке тұлғаның салықтық міндеттемесі оны хабарсыз кеткен деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап:

1) осындай адамның мұрасы қабылданған не мүлкі иесіз деп танылған;

2) оны хабарсыз кеткен деп тану туралы сот актісінің күші жойылған күнге дейінгі кезеңде тоқтатыла тұрады немесе оны мүліктің қорғаншысы орындайды.

2. Мүлік қорғаншысы сот хабарсыз кеткен деп таныған жеке тұлғаның мүлкінен салық төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындайды.

3. Егер хабарсыз кеткен деп танылған жеке тұлғаның мүлкі оның салықтық берешегін өтеу үшін жеткіліксіз болса, онда оның салықтық берешегінің өтелмеген бөлігі салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімге сәйкес есептен шығарылады.

Салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімді салық органы мүлкінің жеткіліксіздігі туралы заңды күшіне енген сот актісінің негізінде шығарады.

4. Адамды хабарсыз кеткен деп тану туралы сот актісінің күші жойылған кезде бұрын есептен шығарылған салықтық берешектің қолданылуын талап қоюдың ескіру мерзіміне қарамастан, салық органы салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімнің күшін жою туралы шешімге сәйкес қайта бастайды және ол өндіріп алынуға тиіс.

Салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімнің күшін жою туралы шешімді салық органы адамды хабарсыз кеткен деп тану туралы шешімнің күшін жою туралы заңды күшіне енген сот актісінің негізінде шығарады.

73-бап. Қайтыс болған жеке тұлғаның, дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысқан адамның салықтық берешегін өтеу

1. Жеке тұлғаның қайтыс болған күніне немесе оны қайтыс болды деп жариялау туралы сот актісі заңды күшіне енген күнге жиналып қалған салықтық берешегін, егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, оның мұрагері (мұрагерлері) мұраға қалдырылған мүліктің құны шегінде және мұраны алған күнге ондағы үлесіне пропорционалды түрде өтейді.

Дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысқан адамның қайтыс болған күніне немесе оны қайтыс болды деп жариялау туралы сот актісі заңды күшіне енген күнге жиналып қалған салықтық берешегін өтеу осы бапта көзделген тәртіппен жүзеге асырылады.

2. Егер жетім бала, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған бала дара кәсіпкердің және (немесе) жеке практикамен айналысқан адамның тіркеу есебінде тұрмаған қайтыс болған жеке тұлғаның мұрагері болып табылса, онда мұндай мұрагер мұра қалдырушының салықтық берешегін өтеуден босатылады, ал мұра қалдырушының салықтық берешегі салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімнің негізінде есептен шығарылады.

Салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімді салық органы жетім баланың, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланың мәртебесін растайтын құжаттың және салық органындағы тіркеу есебі мен қайтыс болған күніне салықтық берешегі туралы деректердің негізінде шығарады.

3. Егер қайтыс болған дара кәсіпкердің және (немесе) жеке практикамен айналысқан адамның мұрагері жетім бала, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған бала болып табылса, онда мұра қалдырушының салықтық берешегін өтеу жөніндегі міндеттеме салықтық берешекті өндіріп алу туралы заңды күшіне енген сот актісінің негізінде ғана осындай мұрагерге жүктеледі.

Салық органы жетім баланың, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланың мәртебесін растайтын құжаттың және салық органындағы тіркеу есебі мен қайтыс болған күніне салықтық берешегі туралы деректердің негізінде салықтық берешегін өндіріп алу туралы талап қоюмен сотқа жүгінеді.

Салықтық берешекті өндіріп алу туралы талап қоюды қанағаттандырудан бас тартылған кезде мұра қалдырушының салықтық берешегі салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімге сәйкес есептен шығарылады.

Салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімді салық органы салықтық берешекті өндіріп алу туралы талап қоюды қанағаттандырудан бас тарту туралы заңды күшіне енген сот актісінің негізінде шығарады.

4. Егер қайтыс болған жеке тұлғаның мүлкі салықтық берешекті өтеу үшін жеткіліксіз болса, онда салықтық берешектің өтелмеген бөлігі салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімге сәйкес есептен шығарылады.

Салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімді салық органы мүліктің жеткіліксіздігі туралы заңды күшіне енген сот актісінің негізінде шығарады.

5. Мұрагерлер болмаған немесе барлық мұрагерлер мұрадан бас тартқан және мүлік коммуналдық меншікке берілген кезде қайтыс болған жеке тұлғаның салықтық берешегі салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімге сәйкес есептен шығарылады.

Салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімді салық органы қайтыс болған адамның мүлкін иесіз қалған мүлік деп тану туралы заңды күшіне енген сот актісінің негізінде шығарады.

6. Жеке тұлғаны қайтыс болды деп жариялау туралы сот актісінің күші жойылған кезде мұндай жеке тұлғаның бұрын есептен шығарылған салықтық берешегінің қолданылуын талап қоюдың ескіру мерзіміне қарамастан, салық органы салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімнің күшін жою туралы шешімге сәйкес қайта бастайды және ол өндіріп алынуға тиіс.

Салықтық берешекті есептен шығару туралы шешімнің күшін жою туралы шешімді салық органы жеке тұлғаны қайтыс болды деп жариялау туралы сот актісінің күшін жою туралы заңды күшіне енген сот актісінің негізінде шығарады.

3-параграф. Таратылған, қайта ұйымдастырылған және қызметін тоқтатқан кезде жекелеген салықтық міндеттемелерді орындау

74-бап. Таратылған, қайта ұйымдастырылған және қызметін тоқтатқан кезде салықтық міндеттемені орындаудың жалпы ережелері

1. Осы баптың мақсаттары үшін мыналар қызметі тоқтатылатын тұлға деп танылады:

таратылатын резидент-заңды тұлға;

Қазақстан Республикасында қызметі тоқтатылатын бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;

Қазақстан Республикасында қызметі тоқтатылатын бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі;

қызметі тоқтатылатын резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;

қызметі тоқтатылатын дара кәсіпкер;

қызметі тоқтатылатын жеке практикамен айналысатын адам;

бөлініп шығу, бірігу, бөліну немесе қосылу арқылы қайта ұйымдастырылатын заңды тұлға;

құқықтары мен міндеттерін шетелдік резидент-заңды тұлғаға беретін, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық мекемесін ашпаған тұрақты мекеме.

2. Таратудың салықтық есептілігі қызметі тоқтатылатын тұлға төлеуші және (немесе) салық агенті болып табылатын салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің түрлері мен әлеуметтік төлемдер бойынша таратудың салықтық есептілігін ұсыну міндеттемесі туындаған салықтық кезеңнің басталуынан бастап осындай есептілік салық органына ұсынылған күнге дейінгі кезең үшін жасалады.

Егер кезекті салықтық есептілікті ұсыну міндеттемесі туындаған салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезең үшін осындай кезекті салықтық есептілікті ұсыну мерзімі таратудың салықтық есептілігі ұсынылғаннан кейін басталса, мұндай кезекті салықтық есептілікті ұсыну таратудың салықтық есептілігі ұсынылған күннен кешіктірілмей жүргізіледі.

3. Осы баптың 2-тармағының екінші бөлігіне сәйкес ұсынылған кезекті салықтық есептілікте және таратудың салықтық есептілігінде көрсетілген салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді және әлеуметтік төлемдерді төлеу таратудың салықтық есептілігі салық органына ұсынылған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей жүргізіледі.

4. Ақшалай есеп айырысулармен байланысты қызметті жүзеге асыру тоқтатылған кезде қызметі тоқтатылатын тұлға тұрған жеріндегі салық органына осы Кодексте айқындалған тәртіппен бақылау-касса машинасын (бар болса) есептен шығару туралы салықтық өтініш беруге міндетті.

5. Қызметті тоқтату туралы өтініш тиісті тіркеуші органға ұсынылған күннен бастап қызметі тоқтатылатын тұлғаны салық органы тарату (қызметін тоқтату) сатысындағы салық төлеуші деп таниды.

Осындай салық төлеуші туралы мәліметтер осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген өтініш ұсынылған күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылуға жататын тарату (қызметін тоқтату) сатысындағы салық төлеушілердің тізіміне енгізіледі.

6. Қызметі тоқтатылатын тұлғаның салықтық міндеттемені тиісінше орындауы осы Кодекске сәйкес салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру, оның ішінде салықтық тексеру жүргізу арқылы тексеріледі.

Салықтық тексеру қызметі оңайлатылған тәртіппен тоқтатылған кезде жүргізілмейді.

Салық төлеушілердің (салық агенттерінің), оның ішінде салық төлеушілердің (салық агенттерінің) жекелеген санаттарының қызметін тарату, қайта ұйымдастыру және тоқтату кезінде салықтық міндеттемені орындау тәртібін, қызметін тоқтату кезінде салықтық міндеттемені орындаудың оңайлатылған тәртібін, сондай-ақ салық төлеушілерді салық төлеушілердің жекелеген санаттарына жатқызу шарттарын уәкілетті орган айқындайды.

7. Салық төлеушіні таратылу (қызметін тоқтату) сатысындағы салық төлеушілер тізімінен алып тастауды салық органы:

1) нөмірлер тізілімдерінен шығару туралы мәліметтер алынған;

2) дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам тіркеу есебінен шығарылған;

3) дара кәсіпкерді немесе жеке практикамен айналысатын адамды тіркеу есебінен шығарудан бас тарту туралы шешім шығарылған;

4) салық төлеушінің тарату (қызметін тоқтату) туралы шешімді өзгерту жөнінде жүгінген күнінен кейінгі үш жұмыс күні ішінде жүргізеді.

75-бап. Тарату кезінде салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Осы баптың мақсаттары үшін мыналар таратылатын салық төлеуші деп танылады :

таратылатын резидент-заңды тұлға;

Қазақстан Республикасында қызметі тоқтатылатын бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;

Қазақстан Республикасында қызметі тоқтатылатын бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі;

қызметі тоқтатылатын резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі.

2. Осы Кодекстің 74-бабының 2-тармағында көзделген таратудың салықтық есептілігін ұсыну міндеттемесі аралық тарату балансы бекітілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде мынадай тұлғаларда:

таратылатын резидент-заңды тұлғада;

Қазақстан Республикасында қызметі тоқтатылатын бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінде немесе тұрақты мекемесінде;

қызметі тоқтатылатын резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді дербес төлеуші болып танылған жағдайда, осы құрылымдық бөлімшеде туындайды.

Осы Кодекстің 74-бабының 2-тармағында көзделген таратудың салықтық есептілігін ұсыну салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру, оның ішінде салықтық тексеру жүргізу үшін негіз болып табылады.

3. Таратылатын салық төлеушінің салықтық берешегі осындай тұлғалардың, оның ішінде олардың мүлкін өткізуден алынған ақшаның есебінен Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген кезектілік тәртібімен өтеледі.

Қызметі тоқтатылатын резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелерінің салықтық берешегі қызметі тоқтатылатын тұрақты мекеме немесе құрылымдық бөлімше арқылы оларды құрған заңды тұлғаның ақшасы есебінен өтеледі.

Егер таратылатын салық төлеушінің мүлкі салықтық берешегін толық көлемде өтеу үшін жеткіліксіз болса, салықтық берешегінің қалған бөлігін Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жағдайларда таратылатын салық төлеушінің құрылтайшылары (қатысушылары) өтейді.

4. Таратылатын салық төлеушінің салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің және өсімпұлдардың, айыппұлдардың артық (қате) төлеген сомалары, сондай-ақ кедендік баждардың, кедендік алымдардың, салықтар мен өсімпұлдардың артық төленген және (немесе) артық өндіріп алынған сомалары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және шарттар ескеріле отырып, оның берешегін өтеу есебіне есепке жатқызылуға, ал қалған бөлігі таратылатын салық төлеушіге қайтарылуға жатады.

Егер таратылатын салық төлеуші құрылымдық бөлімшесі бар заңды тұлға болып табылатын жағдайларда, осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген сомалар да осындай салық төлеушінің құрылымдық бөлімшесінің берешегін өтеу есебіне жатқызылуға тиіс.

Егер таратылатын салық төлеушінің қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебінен шығару күніне есепке жатқызылатын қосылған құн салығының қайтарылуға жататын есепке жазылған салық сомасынан асып кеткен сомасы болса, көрсетілген асып кету осы Кодексте айқындалған тәртіппен қайтарылуға жатады.

5. Таратылатын салық төлеушіде таратудың салықтық есептілігін ұсынған күннен бастап салықтық әкімшілендіру аяқталған күнге дейінгі кезең ішінде салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу мен төлеу бойынша салықтық міндеттемелер әлеуметтік міндеттеме туындаған кезде мұндай тұлға тарату кезеңінде есепке жазылған сомалар туралы хабарламаның негізінде көрсетілген міндеттемелерді толық көлемде орындауға міндетті.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігіне сәйкес ұсынылған қосымша салықтық есептілікте көрсетілген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді, әлеуметтік төлемдерді төлеу салық органына осындай қосымша салықтық есептілік ұсынылған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей жүргізіледі.

6. Жеке тұлғалар мен бейрезиденттердің төлем көзінен салық салуға жататын, салықтық әкімшілендіру аяқталған күннен кейінгі күннен бастап тарату балансы бекітілген күнге дейінгі кезең ішінде дивидендтер түрінде кірістері пайда болған кезде

таратылатын заңды тұлға тұрған жеріндегі салық органына осындай салықтық міндеттеме бойынша таратудың салықтық есептілігіне қосымша салықтық есептілікті ұсынуға және оны толық көлемде орындауға міндетті.

7. Таратылатын салық төлеушінің тұрған жеріндегі салық органына тарату балансын ұсынуы үшін мынадай талаптардың бір мезгілде сақталуы:

1) салықтық берешектің, әлеуметтік төлемдер бойынша, оның ішінде жүзеге асырылған салықтық әкімшілендіру қорытындылары бойынша берешектің болмауы;

2) салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, өсімпұлдар мен айыппұлдардың артық (қате) төленген сомаларының, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының есепке жазылған салық сомасынан асып кетуінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен және жағдайларда қайтарылуға жататын кедендік баждардың, кедендік алымдардың, салықтар мен өсімпұлдардың артық төленген және (немесе) артық өндіріп алынған сомаларының болмауы негіз болып табылады.

8. Осы баптың 7-тармағына сәйкес таратылатын салық төлеуші ұсынған тарату балансы осындай салық төлеушіні бұл туралы хабардар ете отырып, тіркеуші органға таратылатын салық төлеушіде берешектің болмауын көздейтін берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтерді салық органының жіберуі үшін негіз болып табылады.

9. Таратылатын салық төлеуші өзінде берешектің болмауын көздейтін берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтерді тіркеуші органға жіберу туралы салық органының хабарламасын алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей қызметін тоқтату рәсімін аяқтау үшін тіркеуші органға жүгінуге міндетті.

76-бап. Қызметі тоқтатылған кезде дара кәсіпкердің және жеке практикамен айналысатын адамның салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам қызметті тоқтату туралы шешім қабылданған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей тұрған жеріндегі салық органына бір мезгілде:

1) қызметін тоқтату туралы өтінішті;

2) осы Кодекстің 74-бабының 2-тармағына сәйкес таратудың салықтық есептілігін ұсынады.

2. Қызметі тоқтатылатын дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның салықтық берешегі осындай адамдардың ақшасы, оның ішінде олардың мүлкін өткізуден алынған ақша есебінен Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген кезектілік тәртібімен өтеледі.

3. Дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам салық органында тіркеу есебінен шығарылған кезде мұндай адамдар қызметін тоқтатты деп танылады.

Дара кәсіпкерді немесе жеке практикамен айналысатын адамды тіркеу есебінен шығару үшін мынадай шарттардың бір мезгілде сақталуы:

1) салықтық берешектің, әлеуметтік төлемдер бойынша, оның ішінде жүзеге асырылған салықтық әкімшілендіру қорытындылары бойынша берешектің болмауы;

2) салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, өсімпұлдар мен айыппұлдардың артық (қате) төленген сомаларының, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен және жағдайларда қайтарылуға жататын кедендік баждардың, кедендік алымдардың, салықтар мен өсімпұлдардың артық төленген және (немесе) артық өндіріп алынған сомаларының болмауы негіз болып табылады.

4. Жүргізілген салықтық әкімшілендіру қорытындылары бойынша дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның осы баптың 3-тармағында белгіленген шарттарға сәйкес келмеуі тіркеу есебінен шығарудан бас тарту үшін негіз болып табылады.

5. Дара кәсіпкерді және жеке практикамен айналысатын адамды тіркеу есебінен шығару туралы және одан бас тарту туралы ақпарат уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылуға тиіс.

6. Салық органы дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның қызметін салықтық әкімшілендіруді жеке тұлға мұндай қызметті талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде оңайлатылған тәртіппен тоқтатқаннан кейін жүргізуге құқылы.

Салық органы осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген қызмет бойынша сәйкессіздіктерді (бұзушылықтарды) анықтаған кезде жеке тұлға:

1) осындай қызметті жүзеге асыру кезінде қолданыста болған Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салықтар, бюджетке төленетін төлемдер мен әлеуметтік міндеттемелер бойынша салықтық міндеттемелерін есептейді;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салықтық міндеттемелері мен әлеуметтік міндеттемесін орындайды.

77-бап. Заңды тұлғаны қайта ұйымдастыру кезінде салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Бөліну және бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру кезінде таратудың салық есептілігін ұсынуды қоспағанда, қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның салықтық міндеттемесін орындау оның құқық мирасқорына жүктеледі.

Қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның құқық мирасқорын, сондай-ақ оның салықтық берешегін өтеуге қатысу үлесін белгілеу Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Заңды тұлғаны қайта ұйымдастыру құқық мирасқорының салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгертуге негіз болып табылмайды.

3. Қайта ұйымдастырылатын заңды тұлға салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің және өсімпұлдардың, айыппұлдардың, қосылған құн салығынан асып кетуінің артық (қате) төлеген сомалары, сондай-ақ кедендік баждардың, кедендік

алымдардың, салықтар мен өсімпұлдардың артық төленген және (немесе) артық өндіріп алынған сомалары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және шарттар ескеріле отырып, осындай тұлғаның және (немесе) оның құрылымдық бөлімшесінің берешегін өтеу есебіне есепке жатқызылуға, ал қалған бөлігі қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның құқық мирасқорына қайта ұйымдастыру кезінде алған мүліктегі үлесіне пропорционалды түрде қайтарылуға жатады.

4. Бірігу немесе қосылу жолымен қайта ұйымдастырылатын заңды тұлға беру актісі бекітілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде тұрған жеріндегі салық органына бір мезгілде:

1) осы Кодекстің 74-бабының 2-тармағында көзделген таратудың салықтық есептілігін;

2) беру актісін ұсынады.

5. Заңды тұлға:

1) бөліну жолымен қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылданған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде – тұрған жеріндегі салық органына осы Кодекстің 74-бабының 2 -тармағында көзделген таратудың салықтық есептілігін және салықтық тексеру жүргізу туралы салықтық өтінішті береді;

2) бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылданған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде – тұрған жеріндегі салық органына салықтық тексеру жүргізу туралы салықтық өтінішті береді.

6. Бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның жүргізілген салықтық тексеру қорытындылары бойынша мынадай шарттарға бір мезгілде сәйкес келуі:

1) салықтық берешектің, әлеуметтік төлемдер бойынша берешектің болмауы;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен және жағдайларда салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, өсімпұлдар мен айыппұлдардың артық (қате) төленген сомаларының, сондай-ақ қайтарылуға жататын кедендік баждардың, кедендік алымдардың, салықтар мен өсімпұлдардың артық төленген және (немесе) артық өндіріп алынған сомаларының болмауы осындай заңды тұлғаның тұрған жеріндегі салық органына бөлу балансын ұсынуы үшін негіз болып табылады.

7. Осы баптың 6-тармағына сәйкес бөліну және бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастырылатын заңды тұлға ұсынған бөлу балансы осындай заңды тұлғаға хабархат жібере отырып, қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғада берешектің болмауын көздейтін, берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтерді салық органының тіркеуші органға жіберуі үшін негіз болып табылады.

8. Салық органы заңды тұлғаны қайта ұйымдастыру туралы нөмірлер тізілімінің мәліметтерін алғаннан кейін осындай заңды тұлғаның жеке шоттары бойынша сальдоны тиісті салық органына береді.

78-бап. Бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесін ашпай тұрақты мекеменің Қазақстан Республикасында тиімді басқару орнының (нақты басқару органының тұрған жерінің) болуына байланысты құқықтар мен міндеттерді беруі кезінде салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Осы баптың мақсаттары үшін:

бейрезиденттің тұрақты мекемесі деп бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесін ашпай құрылған тұрақты мекеме түсініледі;

бейрезидент-заңды тұлға деп қызметін құрылымдық бөлімше ашпай тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға түсініледі;

шетелдік резидент-заңды тұлға деп шет мемлекеттің заңнамасы бойынша құрылған, тиімді басқару орны (нақты басқару органының тұрған жері) Қазақстан Республикасында орналасқан және бейрезидент тұрақты мекеменің құқықтары мен міндеттері ауысатын заңды тұлға түсініледі.

2. Бейрезидент-заңды тұлға тиімді басқару орнын (нақты басқару органының тұрған жерін) шет мемлекеттен Қазақстан Республикасына ауыстыру туралы шешім қабылдаған жағдайда, мұндай тұлғаның тұрақты мекемесі өзінің құқықтары мен міндеттерін беру актісіне сәйкес көрсетілген бейрезидент-заңды тұлғаға беруге міндетті.

Бұл ретте бейрезидент-заңды тұлға осындай тұлға тіркеу есебіне қою туралы салықтық өтініш берген күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде бейрезиденттің тұрақты мекемесі тұрған жеріндегі салық органына осындай тұрақты мекеменің шетелдік резидент-заңды тұлғаға құқықтары мен міндеттерін бергені туралы хабарлауға міндетті
.

3. Бейрезидент-заңды тұлға салық төлеуші шетелдік резидент-заңды тұлға ретінде тіркеу есебіне қойылған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде бейрезидент тұрақты мекеме салық органына:

1) тұрақты мекеме арқылы қызметін тоқтату туралы салықтық өтінішті;

2) таратудың салық есептілігін;

3) беру актісін ұсынуға міндетті.

4. Құқықтары мен міндеттерін шетелдік резидент-заңды тұлғаға беретін бейрезидент-тұрақты мекеменің салықтық міндеттемесін орындау шетелдік резидент заңды тұлғаға жүктеледі.

5. Бейрезиденттің тұрақты мекемесінің құқықтары мен міндеттерін шетелдік резидент-заңды тұлғаға беруі құқық мирасқорының салықтарды, бюджетке төленетін

төлемдерді төлеу бойынша салықтық міндеттемесін орындау мерзімдерін өзгертуге негіз болып табылмайды.

6. Бейрезиденттің тұрақты мекемесінің салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің және өсімпұлдардың, айыппұлдардың артық (қате) төлеген сомалары, сондай-ақ кедендік баждардың, кедендік алымдардың, салықтар мен өсімпұлдардың артық төленген және (немесе) артық өндіріп алынған сомалары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және шарттар ескеріле отырып, осындай тұрақты мекеменің берешегін өтеу есебіне есепке жатқызуға, ал қалған бөлігі шетелдік резидент-заңды тұлғаға қайтарылуға жатады.

7. Мұндай тұрақты мекемені бейрезиденттің тіркеу есебінен шығару тұрақты мекеме арқылы құрылымдық бөлімше ашпай қызметін тоқтату деп танылады.

Салық органы осы баптың 3-тармағында көрсетілген бейрезиденттің тұрақты мекемесінің құжаттарын алғаннан кейін жеке шоты бойынша сальдоны шетелдік резидент-заңды тұлғаның тұрған жеріндегі салық органына береді.

79-бап. Салықтық міндеттемені тоқтату негіздері

1. Заңды тұлғаның салықтық міндеттемесі:

1) мұндай тұлға таратылғаннан;

2) мұндай тұлға қосылу (қосылған заңды тұлғаға қатысты), бірігу және бөліну жолымен қайта ұйымдастырылғаннан кейін тоқтатылады.

2. Дара кәсіпкердің, жеке практикамен айналысатын адамның салықтық міндеттемесі мұндай адамдар Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен қызметін тоқтатқаннан кейін тоқтатылады.

3. Жеке тұлғаның салықтық міндеттемесі ол қайтыс болған немесе осы Кодекстің 73 -бабының ережелері ескеріле отырып заңды күшіне енген сот актісінің негізінде қайтыс болды деп жарияланған жағдайда тоқтатылады.

4-параграф. Салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету

80-бап. Салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз етуге байланысты алдын ала шаралар

Салық органы осы Кодексте көзделген жағдайларда салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдері қолданылғанға дейін салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ететін алдын ала шараларды:

1) салық органының хабархаттарын;

2) салық органының ақпараттық-ескертпелік сипаттағы хабарламаларын;

3) салық органының міндетті сипаттағы хабарламаларын ұсыну арқылы жүзеге асырады.

81-бап. Салық органының хабархаттары

1. Салық органы салық төлеушіні (салық агентін):

1) салықтық берешектің шекті мөлшерінен аспайтын сомада салықтық берешектің бар екендігі туралы хабардар етеді.

Осы тармақшаның мақсатында салық төлеуші (салық агенті) деп заңды тұлға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі, қызметін Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент, дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам түсініледі;

2) тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның іс жүзінде жасалғанын растау туралы хабарламасы орындалмаған деп танылған салық төлеушімен өзара есеп айырысу жасау туралы;

3) тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның іс жүзінде жасалғанын растау туралы хабарламасы орындалмаған деп танылған салық төлеушімен өзара есеп айырысу жасалғаны туралы хабардар етеді.

2. Салық органы салықтық берешектің бар екендігі туралы хабархатты салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық берешектің шекті мөлшерінен аспайтын сомада салықтық берешегі түзілген күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады.

3. Осы баптың 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген хабархаттар осы Кодекстің 82-бабы 1-тармағының 5) тармақшасында көзделген хабарламада көрсетілген электрондық шот-фактура бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші немесе алушы болып табылатын салық төлеушінің контрагентіне салық төлеушілерге электрондық шот-фактуралар жазып беру тоқтатыла тұрған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде ұсынылады.

Мұндай хабархаттарда көрсетілген электрондық шот-фактуралар туралы мәліметтер қамтылады.

82-бап. Салық органының ақпараттық-ескертпелік сипаттағы хабарламалары

1. Салық органының ақпараттық-ескертпелік сипаттағы хабарламаларына мыналар жатады:

1) есептелген мүлік салығының сомасы туралы хабарлама.

Есептелген мүлік салығының сомасы туралы хабарламада есептелген салықтың сомасы және салықтық міндеттемені орындаудың шекті мерзімі туралы мәліметтер қамтылады.

Есептелген мүлік салығының сомасы туралы хабарламаны салық төлеушіге (салық агентіне) есептелген салық сомасын және салықтық міндеттемені орындаудың шекті мерзімін көрсете отырып, салық органы мүлік салығы есептелген күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады;

2) салық органы есептеген салықтардың және (немесе) төлемақылардың сомасы туралы хабарлама.

Салық органы есептеген салықтардың және (немесе) төлемақылардың сомасы туралы хабарламада мүлік салығынан басқа, есептелген салықтардың, төлемақылардың сомасы және салықтық міндеттемені орындаудың шекті мерзімі туралы мәліметтер қамтылады.

Салық органы есептеген салықтардың және (немесе) төлемақылардың сомасы туралы хабарламаны салық органы салықтардың және (немесе) төлемақылардың сомасын және салықтық міндеттемені орындаудың шекті мерзімін көрсете отырып, құзыреті шегінде уәкілетті мемлекеттік органдардан салықтар және (немесе) төлемдер алынған мәліметтердің негізінде салық төлеушіге (салық агентіне) есептеген күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады;

3) қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін есептелген төлем сомасы туралы хабарлама.

Қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақының есепке жазылған сомасы туралы хабарламада есепке жазылған төлемақы сомасы және салықтық міндеттемені орындаудың шекті мерзімі туралы мәліметтер қамтылады.

Қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақының есепке жазылған сомасы туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органнан төлемақының есепке жазылған сомасы туралы мәліметтерді және оның аумақтық бөлімшелерінен қоршаған ортаға теріс әсер етудің нақты көлемдері туралы мәліметтерді алған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмей ұсынылады;

4) камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарлама.

Камералдық бақылау нәтижелері бойынша алшақтықтар туралы хабарламада анықталған алшақтықтардың сипаттамасы және оларды салық төлеушінің (салық агентінің) өз бетінше жоюы немесе түсініктеме беруі үшін осы алшақтықтар анықталған кезең қамтылады.

Камералдық бақылау нәтижелері бойынша алшақтықтар туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) камералдық бақылау аяқталған күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде ұсынылады;

5) тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның іс жүзінде жасалғанын растау туралы хабарлама.

Тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның іс жүзінде жасалғанын растау туралы хабарламада оларды салық төлеушінің (салық агентінің) өз бетінше жоюы немесе осындай айналымның іс жүзінде

жасалғанын растайтын түсініктеме беру үшін олардың іс жүзінде жасалғанына салық органында күмән болатын тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету жөніндегі операциялардың сипаттамасы және олар жасалған кезең қамтылады.

Тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның іс жүзінде жасалғанын растау туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) олардың нақты жасалғанына салық органында күмән болатын тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету жөніндегі операциялар анықталған күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде ұсынылады;

6) салық органында тіркеу есебіне қою туралы хабарлама.

Салық органында тіркеу есебіне қою туралы хабарламада салық төлеушінің (салық агентінің) дербес салықтық тіркелуі немесе түсініктеме беруі үшін салықтық тіркеу талаптарының бұзылу белгілерінің сипаттамасы және осындай белгілердің туындау кезеңі қамтылады.

Салық органында тіркеу есебіне қою туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тіркеу талаптарын сақтау мониторингінің қорытындылары бойынша ұсынылады;

7) оңайлатылған тәртіппен қайтаруға расталған қосылған құн салығының асып кету сомасы туралы хабарлама.

Оңайлатылған тәртіппен қайтаруға расталған қосылған құн салығының асып кету сомасы туралы хабарламада қайтаруға расталған қосылған құн салығының асып кету сомасы туралы мәліметтер қамтылады және ол қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтаруға салықтық өтініш беру қажеттілігі туралы хабардар етеді.

Оңайлатылған тәртіппен қайтаруға расталған қосылған құн салығының асып кеткен сомасы туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) қосылған құн салығының асып кеткен сомасын қайтару туралы талап ұсынылған күннен кейінгі екі жұмыс күні ішінде ұсынылады;

8) тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті алу туралы хабарлама.

Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті алу туралы хабарлама салық төлеушілері тауарларды импорттаған ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің салық органдарынан тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті электрондық нысанда алған жағдайда ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерге тауарларды экспорттауды жүзеге асырған Қазақстан Республикасының салық төлеушісіне ұсынылады.

Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті алу туралы хабарлама осындай өтініш келіп түскен күннен бастап он жұмыс күні ішінде ұсынылады.

2. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, ақпараттық-ескертпелік сипаттағы хабарламаларды орындау мерзімі тапсырылған күннен кейінгі отыз жұмыс күнін құрайды.

Тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның нақты жасалғанын растау туралы хабарламаны орындау мерзімі табыс етілген күннен кейінгі он жұмыс күнін құрайды.

Оңайлатылған тәртіппен қайтаруға расталған қосылған құн салығының асып кету сомасы туралы және тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті алу туралы хабарламалардың орындалу мерзімі болмайды.

83-бап. Салық органының міндетті сипаттағы хабарламалары

1. Салық органының міндетті сипаттағы хабарламаларына мыналар жатады:

1) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама.

Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеру актісі табыс етілген күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмей, жүргізілген салықтық тексеру қорытындылары бойынша салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің сомаларын есепке жазуға, залалдардың азаюына, қосылған құн салығының және (немесе) бейрезиденттердің кірістерінен төлем көзінен ұсталатын корпоративтік (жеке) табыс салығының асып кеткен сомаларын қайтаруды растамауға алып келетін бұзушылықтар анықталған кезде ұсынылады;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қарау нәтижелері туралы хабарлама.

Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қарау нәтижелері туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеру нәтижелері туралы шағым жасалған хабарламаның күші жойылған жағдайда шағымды қарау нәтижелері бойынша шешім қабылданған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмей ұсынылады;

3) Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарлама.

Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарлама осы Кодексте белгіленген талаптарды сақтамау фактілері анықталған кезде салық органы Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды анықтаған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмей салық төлеушіге (салық агентіне) ұсынылады;

4) тарату кезеңінде есепке жазылған сомалар туралы хабарлама.

Тарату кезеңінде есепке жазылған сомалар туралы хабарламада тарату кезеңінде есептелген салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің және әлеуметтік төлемдердің сомасы және салықтық міндеттемені орындаудың шекті мерзімі туралы мәліметтер қамтылады.

Тарату кезеңінде есепке жазылған сомалар туралы хабарлама таратылатын салық төлеушіге (салық агентіне) таратудың салықтық есептілігі ұсынылған күннен бастап салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді және әлеуметтік төлемдерді есептеу және төлеу жөніндегі міндеттемелерді салықтық әкімшілендіру аяқталған күнге дейінгі кезең ішінде туындаған кезде таратудың салықтық тексеруі актісі табыс етілген күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмей ұсынылады;

5) салық төлеушінің тұрған жерін (оның жоқ екенін) растау туралы хабарлама.

Салық төлеушінің орналасқан жерін (жоқ болғанын) растау туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) тіркеу деректерінде көрсетілген, салықтық зерттеп-қарау кезінде салық төлеушінің (салық агентінің) тұрған жерінде болмауы кезінде салықтық зерттеп-қарау актісі жасалған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде ұсынылады;

6) салықтық берешекті өтеу туралы хабарлама.

Салықтық берешекті өтеу туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне) заңды тұлғада, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінде, қызметін Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидентте, дара кәсіпкерде, жеке практикамен айналысатын адамда салықтық берешектің шекті мөлшерінен асатын сомада салықтық берешек пайда болған күннен кейінгі бес жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынылады;

7) дебиторлық берешекті растау туралы хабарлама.

Дебиторлық берешекті растау туралы хабарлама салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешегін өтемеген кезде салық төлеушінің (салық агентінің) дебиторына оның банктік шоттарындағы ақша есебінен мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары қабылданғаннан кейін өндіріп алу қолданылғанға дейін он жұмыс күнінен кешіктірілмей ұсынылады;

8) жеке тұлғалардың салықтық берешегін өтеу туралы хабарлама.

Жеке тұлғада кәсіпкерлік қызметті және жеке практиканы жүзеге асыруға байланысты емес салықтық міндеттемелер бойынша салықтық берешек қалыптасқан кезде салық төлеушіге жеке тұлғалардың салықтық берешегін өтеу туралы хабарлама беріледі.

Жеке тұлғалардың салықтық берешегін өтеу туралы хабарлама салық төлеушіге салықтық берешек түзілген күннен бастап жиырма жұмыс күнінен кешіктірілмей ұсынылады.

2. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, міндетті сипаттағы хабарламаларды орындау мерзімі табыс етілген күннен кейінгі отыз жұмыс күнін құрайды.

Мыналар:

1) салықтық берешекті өтеу туралы хабарламаны орындау мерзімі – табыс етілген күннен кейінгі он жұмыс күнін құрайды;

2) дебиторлық берешекті растау туралы хабарламаны орындау мерзімі – табыс етілген күннен кейінгі жиырма жұмыс күнін құрайды;

3) салық төлеушінің орналасқан жерін (жоқ болғанын) растау туралы хабарламаны орындау мерзімі табыс етілген күннен кейінгі жиырма жұмыс күнін құрайды.

84-бап. Салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету

1. Салық органы осы Кодексте айқындалған жағдайларда салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін (бұдан әрі – қамтамасыз ету тәсілі) қолданады.

2. Қамтамасыз ету тәсілдері – салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемені тиісінше орындауын ынталандыратын мүліктік және (немесе) шектеу сипатындағы шаралар.

3. Мыналар қамтамасыз ету тәсілдері болып табылады:

1) өсімпұлдарды есепке жазу;

2) шығыс операцияларын тоқтата тұру;

3) мүлікке билік етуді шектеу;

4) электрондық шот-фактураларды жазып беруді тоқтата тұру;

5) қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компанияның интернет-ресурстарына және (немесе) интернет-алаңына қолжетімділікті шектеу (бұдан әрі – интернет-ресурстарға және (немесе) интернет алаңға қолжетімділікті шектеу).

4. Осы баптың 3-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген қамтамасыз ету тәсілдерінің:

1) кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген сомалар бөлігінде салық төлеушіні банкрот деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап;

2) кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген сомалар бөлігінде оңалту рәсімінің жоспарын бекіту туралы келісімді сот бекіткен күннен бастап;

3) берешекті қайта құрылымдау туралы келісімге енгізілген сомалар бөлігінде осындай келісімді бекіту туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап;

4) қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкінің филиалын , Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының филиалын банк операцияларын жүргізуге арналған лицензиясынан айыру туралы шешім қабылдаған күннен бастап;

5) екінші деңгейдегі банкті, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымын мәжбүрлеп тарату туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап;

6) осы Кодекстің 86-бабының 7-тармағында және 87-бабының 5-тармағында көзделген жағдайларда күші жойылуға тиіс.

5. Осы баптың 3-тармағының 1), 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген қамтамасыз ету тәсілдерін қолдану:

1) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға уәкілетті органға шағым жасалған жағдайда:

уәкілетті орган шағымды қарау нәтижелері бойынша шешім шығарғанға дейін;

шағымды қарау нәтижелері бойынша қанағаттандырусыз қалдыру туралы шешім шығарылған сәттен бастап он бес жұмыс күніне;

2) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға сотқа шағым жасалған жағдайда шағымды қарау нәтижелері бойынша шешім заңды күшіне енгенге дейін тоқтатыла тұрады.

85-бап. Өсімпұлдар

1. Өсімпұлдар басқа да қамтамасыз ету тәсілдерінің, мәжбүрлеп өндіріп алу шараларының және Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзғаны үшін өзге де жауаптылық шараларының қолданылатынына қарамастан, есепке жазылады.

2. Банк ұйымына өсімпұлдар:

1) банктік шоттардан сомаларды есептен шығару кезектілігін сақтамағаны;

2) оларды бюджетке аудармағаны (есепке жатқызбағаны);

3) бюджетке:

салық төлеушілердің (салық агенттерінің) банктік шоттарынан есептен шығарылған сомаларды;

салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді, оның ішінде олар бойынша аванстық және (немесе) ағымдағы төлемдерді, өсімпұлдарды, айыппұлдарды төлеу есебіне банк ұйымының кассаларына енгізілген қолма-қол ақшаны;

есепке жазылған банктік сыйақыларды уақтылы аудармағаны үшін есепке жазылады.

3. Өсімпұлдар мыналарға:

1) егер салықтық берешектің пайда болуының жалғыз себебі дебитордың таратылуы немесе қызметін тоқтатуы болып табылса, мәжбүрлеп таратылатын екінші деңгейдегі банктің немесе қызметі тоқтатылатын Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының кредиторына – қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган лицензиядан айыру туралы шешім қабылдаған күннен бастап;

2) Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзу анықталған күнтізбелік жылға дейінгі бес салықтық кезеңнің алдындағы кезең үшін үстеме пайдаға салынатын салық бойынша;

3) салық органы тиісті салықтық кезең үшін осы салықты төлеу мерзімінен кейін жеке тұлғалардан мүлік пен көлік құралдарына салынатын салықтардың есептелген сомаларын есептеген немесе қайта қараған кезде;

4) жарияланған акцияларды мәжбүрлеп шығару кезінде – жарияланған акцияларды мәжбүрлеп шығару туралы сотқа талап арыз берілген күннен бастап және оларды орналастыру аяқталғанға дейін;

5) жеке тұлға хабарсыз кеткен деп танылған кезде – оны хабарсыз кеткен деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап;

6) "Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" немесе "Оңалту және банкроттық туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес төлем қабілетін қалпына келтіру рәсімін немесе сот арқылы банкроттығын немесе банкроттықты немесе оңалтуды қолдану туралы іс бойынша іс жүргізу қозғалған кезде – сот кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген сома бөлігінде тиісті сот актісі шығарылған күннен бастап;

7) берешекті қайта құрылымдау рәсімін қолдану кезінде – берешекті қайта құрылымдау туралы келісімге енгізілген сома бөлігінде осындай рәсімді қолдану туралы сот актісі шығарылған күннен бастап;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес енгізілген төтенше жағдай және (немесе) жарияланған төтенше жағдай кезеңінде;

9) бұрын белгісіз мән-жайларды анықтауды қоспағанда, алынған алдын ала түсіндірмеге сәйкес салықтық міндеттемелерін орындауы нәтижесінде деңгейлес мониторингтеуге қатысушы Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзған кезде туындаған, есептелген (есепке жазылған) салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер сомасына есепке жазылмайды.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін бұрын белгісіз мән-жайлар деп деңгейлес мониторингке қатысушының сұрау салуы бойынша берілген алдын ала түсіндірмеде көрсетілген уәкілетті органның ұстанымына әсер ететін:

1) көрсетілген сұрау салуда;

2) уәкілетті органға немесе оның лауазымды адамдарына осындай сұрау салуды қарау шеңберінде берілген салық төлеушінің (салық агентінің) жазбаша түсіндірмелерінде бұған дейін уәкілетті органның назарына жеткізілмеген мән-жайлар танылады.

4. Өсімпұлдарды есепке жазу мынадай жағдайларда:

1) салық төлеушіні банкрот деп танудан немесе оған қатысты оңалту рәсімін немесе төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот арқылы банкроттық рәсімін қолданудан бас тарту туралы сот актісі заңды күшіне енген жағдайда – тиісті іс жүргізуді қозғау туралы сот актісі шығарылған күннен бастап;

2) салық төлеуші берешекті қайта құрылымдау туралы келісім жасаспаған не мұндай келісімді бекітуден бас тарту туралы сот актісі шығарылған жағдайда – берешекті қайта құрылымдау рәсімін қолдану туралы сот актісі қабылданған күннен бастап;

3) жеке тұлғаны хабарсыз кеткен деп тану туралы сот актісінің күші жойылған кезде – жеке тұлғаны хабарсыз кеткен деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап қайта басталады.

86-бап. Шығыс операцияларын тоқтата тұру

1. Шығыс операцияларын тоқтата тұру салық органының салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттары және (немесе) кассасы бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім шығаруы арқылы жүргізіледі.

2. Банктік шоттар (корреспонденттік шоттарды қоспағанда) бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру мынадай жағдайларда:

1) салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешектің шекті мөлшерінен асатын сомадағы салықтық берешекті өтемеген;

2) салық органында тіркеу есебіне қою туралы хабарлама орындалмаған;

3) салық органының лауазымды адамдарының осы Кодексте белгіленген салықтық тексеру жүргізу тәртібін бұзған жағдайлардан басқа, олар салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді салықтық тексеруге және зерттеп-қарауға жіберілмеген;

4) камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарлама орындалмаған;

5) дебиторлық берешекті растау туралы хабарлама орындалмаған;

6) тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның нақты жасалғанын растау туралы хабарлама орындалмаған жағдайларда жүргізіледі.

3. Салық төлеушінің (салық агентінің) кассасы бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешектің шекті мөлшерінен одан асатын сомадағы салықтық берешекті өтемеген кезде жүргізіледі.

4. Егер осы тармақтың екінші бөлігінде өзгеше белгіленбесе, шығыс операцияларын тоқтата тұру салық төлеушінің (салық агентінің) барлық шығыс операцияларына қолданылады.

Шығыс операцияларын тоқтата тұру мыналарға:

1) кейіннен оларды:

осы Кодексте көзделген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді;

Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген кедендік төлемдерді;

әлеуметтік төлемдерді;

уақтылы төлем жасамағаны үшін есепке жазылған өсімпұлдарды;

бюджетке енгізуге жататын айыппұлдарды төлеу шотына аудару үшін қолма-қол ақшаны төлеу және банк ұйымдарына тапсыру жөніндегі операцияларға қолданылмайды;

2) өмір мен денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу, алимент, жалақы, зейнетақы, жәрдемақы өндіріп алу, еңбек шарты бойынша жұмыс істейтін адамдармен жұмыстан шығу жәрдемақысын және еңбекақыны төлеу, авторлық шарт бойынша сыйақы төлеу, әлеуметтік төлемдерді аудару, мемлекет кірісіне өндіріп алу туралы атқарушылық құжаттар бойынша, сондай-ақ салықтық берешекті, әлеуметтік төлемдер бойынша берешекті өтеу бойынша ақшаны алып қоюға;

3) банк ұйымына қатысты касса бойынша операцияларды тоқтата тұру туралы өкім шығарылған кезде банк ұйымының клиенттердің қолма-қол ақшасын беруі жөніндегі операцияларға қолданылмайды.

5. Мыналар:

1) банктік шоттар бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім банк ұйымы алған күннен бастап күшіне енеді және сөзсіз орындалуға тиіс;

2) касса бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім салық төлеуші (салық агенті) келіп түскен қолма-қол ақшаны олар түскен күннен кейінгі бір жұмыс күнінен кешіктірмей бюджетке аудару арқылы сөзсіз орындалуға тиіс.

6. Банктік шоттар бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімнің нысанын Ұлттық Банкпен келісу бойынша уәкілетті орган белгілейді.

7. Шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімді шығарған салық органы шығыс операцияларын тоқтата тұру себептері жойылған күннен кейінгі бір жұмыс күнінен кешіктірмей оның күшін жояды.

87-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) мүлікке билік етуін шектеу

1. Салық төлеушінің (салық агентінің) мүлікке билік етуін шектеуді салық органы мынадай:

1) салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешектің шекті мөлшерінен асатын сомадағы салықтық берешекті өтемеген жағдайда – салықтық берешек сомасы шегінде;

2) деңгейлес мониторингке қатысушыны қоспағанда, салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағым жасаған жағдайда – салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаларда көрсетілген шағымданатын сома шегінде жүргізеді.

Билік ету шектелген мүліктің тізімдемесін жасау салық төлеушінің (салық агентінің) қатысуымен жүргізіледі.

Салық төлеуші (салық агенті) салықтық зерттеп-қарау актісімен расталған тіркеу деректерінде көрсетілген тұрған жерінде болмаған жағдайда, билік ету шектелген мүліктің тізімдемесін жасау салық төлеушінің (салық агентінің) қатысуынсыз жүргізіледі.

2. Мыналарға:

тыныс-тіршілікті қамтамасыз ету объектілеріне;

электр, жылу және өзге де энергия түрлеріне;

сақтау және (немесе) жарамдылық мерзімі бір жылдан аспайтын тамақ өнімдеріне немесе шикізатқа билік ету шектелуге жатпайды.

3. Лизинг және (немесе) кепіл шартының қолданылуы тоқтатылғанға дейін қаржы лизингіне берілген (алынған) не кепілге берілген салық төлеушінің (салық агентінің) билік ету шектелген мүлкі алып қоюға жатпайды.

Жалғыз тұрғынжай заңды күшіне енген сот актісінің негізінде ғана алып қойылуға жатады.

4. Салық органы мүлікке билік етуді шектеген күннен бастап және оның күші жойылғанға дейін салық төлеушіге (салық агентіне) шарт талаптарын өзгертуге (шарттың қолданылу мерзімін ұзартуға, сублизингке және (немесе) қайта кепілге қоюға) тыйым салынады.

5. Салық органы мынадай:

1) салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешек сомасын төлеу арқылы өтеген;

2) уәкілетті органның шешімімен немесе заңды күшіне енген сот актісімен салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаның күші жойылған;

3) тіркеуші орган мемлекеттің меншігіне айналдырылған (түскен) мүлікті мемлекеттік тіркеу үшін өтініш жасаған;

4) мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган мемлекеттік меншікке қабылдау туралы шешім қабылдаған жағдайларда мүлікке билік етуді шектеудің күшін жояды.

6. Салық төлеушінің (салық агентінің) мүлкіне билік етуді шектеу туралы шешім, билік ету шектелген мүлікті тізімдеу актісі, мүлікке билік етуді шектеуді жою туралы шешім тіркеуші органға жіберіледі және салық төлеушіге (салық агентіне) ұсынылады.

88-бап. Электрондық шот-фактураларды жазып беруді тоқтата тұру

1. Электрондық шот-фактураларды жазып беруді тоқтата тұруды салық органы:

1) салық органы тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның нақты жасалғанын растау туралы хабарламаны орындамаған немесе орындалмаған деп тану туралы шешім шығарған;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) тұрған жерін растау туралы хабарлама орындалмаған;

3) алдыңғы алты ай ішінде қосылған құн салығы бойынша салықтық есептілікті өз бетінше ұсынбаған қосылған құн салығын төлеушінің мұндай салықтық есептілікті ұсыну мерзімі өткен;

4) қосылған құн салығы бойынша салықтық есептілікті ұсыну қайта басталған күнге дейін осындай салықтық есептілікті табыс етуді осындай салықты төлеуші тоқтата тұрған;

5) дара кәсіпкерді немесе заңды тұлғаны тіркеуді жарамсыз деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген;

6) заңды тұлғаны қайта тіркеуді жарамсыз деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген;

7) заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлғаны әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген;

8) заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлғаны хабарсыз кеткен деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген;

9) заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлғаның қайтыс болғаны немесе қайтыс болды деп танылғаны туралы нөмірлер тізілімінен мәліметтер келіп түскен;

10) заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе жалғыз құрылтайшысы (қатысушысы) немесе дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлға Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 216, 238 немесе 245-баптары бойынша осы заңды тұлғаның немесе дара кәсіпкердің қызметі бойынша қылмыстық құқық бұзушылық жасағаны үшін кінәлі деп танылған сот актісі заңды күшіне енген;

11) заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлғаны іздестіру туралы қаулы шығарылған;

12) болу мақсаты Қазақстан Республикасында еңбек қызметін жүзеге асыруға байланысты емес екендігі не заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе жалғыз құрылтайшысы (қатысушысы) немесе дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлға шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның Қазақстан Республикасының аумағында болуының рұқсат етілген мерзімінің өткені туралы мәліметтер келіп түскен;

13) дара кәсіпкер әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізілген;

14) бірінші басшысы немесе жалғыз құрылтайшысы (қатысушысы) қосылған құн салығын төлеуші-заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе жалғыз құрылтайшысы (қатысушысы) болып табылатын салық төлеуші әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізілген;

15) салық төлеуші камералдық бақылау нәтижелері бойынша болжамды алшақтықтар туралы хабарламаны орындамаған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде жүргізеді.

2. Салық органы:

1) осы баптың 1-тармағының 1) – 4) және 12) – 14) тармақшаларында көрсетілген жағдайларда осындай тоқтата тұру себептері жойылған;

2) осы баптың 1-тармағының 7) – 12) тармақшаларында көзделген шарттарға сәйкестігі тоқтатылған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін тоқтата тұрудың күшін жояды.

3. Электрондық шот-фактуралар жазып беруді тоқтата тұру және тоқтата тұрудың күшін жою туралы шешімдерді салық органы электрондық шот-фактуралардың

ақпараттық жүйесінде қабылдау үшін негіздер туындаған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде қабылдайды.

Электрондық шот-фактуралар жазып беруді тоқтата тұру және тоқтата тұрудың күшін жою туралы шешімдер қабылданған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде салық төлеушіге ұсынылады.

4. Электрондық шот-фактураларды жазып беру тоқтатыла тұрған салық төлеушілер туралы мәліметтер уәкілетті органның интернет-ресурсында электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін тоқтата тұру туралы шешім шығарылған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде орналастырылады.

Осы мәліметтер электрондық шот-фактуралар жазып беруді тоқтата тұру туралы шешімнің күші жойылған күннен бастап бір жұмыс күні ішінде уәкілетті органның интернет-ресурсынан алып тасталуға жатады.

89-бап. Интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеу

1. Интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеу салық органының интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеу туралы шешімі негізінде жүргізіледі.

2. Салық органы интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеу туралы шешімді қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компания:

1) салық органында тіркеу есебіне қою туралы хабарламаның орындалу мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде көрсетілген хабарламаны;

2) камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарламаны орындау мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде көрсетілген хабарламаны орындамаған жағдайларда шығарады.

3. Салық органы осындай шешім шығарылған күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеу туралы шешімді масс-медиа саласындағы уәкілетті органға ұсынады.

4. Масс-медиа саласындағы уәкілетті орган интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеу туралы шешім келіп түскен күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде мұндай қолжетімділікті шектеу бойынша шаралар қабылдайды.

5. Интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеу қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компания осындай шектеуге негіз болған себептерді жойған кезде жойылады.

6. Салық органы:

1) осындай шектеудің себептері жойылған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеуді алып тастау туралы шешім шығарады;

2) интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеуді алып тастау туралы шешімді масс-медиа саласындағы уәкілетті органға осындай шешім шығарылған күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде ұсынады.

7. Масс-медиа саласындағы уәкілетті орган интернет-ресурстарға және (немесе) интернет-алаңға қолжетімділікті шектеуді алып тастау туралы шешім түскен күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде осындай шектеуді алып тастау бойынша шаралар қабылдайды.

3-БӨЛІМ. САЛЫҚТЫҚ ӘКІМШІЛЕНДІРУ

6-тарау. САЛЫҚТЫҚ ӘКІМШІЛЕНДІРУ

90-бап. Салықтық әкімшілендіру ұғымы және оның түрлері

1. Салықтық әкімшілендіру – сақталуын бақылау салық органдарына жүктелген, Қазақстан Республикасының салық заңнамасының және Қазақстан Республикасының өзге заңнамасының сақталуын қамтамасыз етуге және салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу үшін жағдай жасауға бағытталған салық органының және өзге уәкілетті мемлекеттік органдардың іс-шаралар кешені.

Салықтық әкімшілендіру салықтық тәуекелдерді басқару жүйесін қолдана отырып та жүзеге асырылады.

2. Салықтық әкімшілендіру сервистік рәсімдерді құру және салықтық тәуекелді барынша азайту және салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу жөніндегі бақылау шараларын қолданғанға дейін салықтық тәуекелді барынша азайту жөніндегі алдын алу шараларын қолдану қағидаттарына негізделеді.

Осы Кодекстің мақсаттарында сервистік рәсімдер деп салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық нысандарды ұсыну, салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу, тіркеу есебіне қою мерзімдерінің басталғаны және (немесе) өзге де салықтық міндеттемелерді орындау қажеттілігі туралы хабархат жіберу және (немесе) хабардар ету, оның ішінде ақпараттандыру объектілері арқылы хабархат жіберу және (немесе) хабардар ету түсініледі.

3. Салықтық әкімшілендіру мыналарды қамтиды:

1) салықтық тіркелу;

2) бақылау-касса машиналарын қолдану;

3) салықтық нысандарды қабылдау;

4) салықтық міндеттеменің, әлеуметтік төлемдерді, айыппұлдар мен өсімпұлдарды аудару жөніндегі міндеттің орындалуын есепке алу;

5) салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту;

6) қамтамасыз ету тәсілдерін қолдану;

7) камералдық бақылау;

8) электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін бақылау;

9) салықтық мониторинг;

10) салықтық бақылау;

11) бақылаудың өзге де нысандары;

12) салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу.

4. Кеден органдары өз құзыреті шегінде осы Кодекске, ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес ЕАЭО-ның кедендік шекарасы арқылы тауарлардың өткізілуіне байланысты салықтық бақылауды жүзеге асырады, төленуге тиіс салықтар бойынша қамтамасыз ету тәсілдерін және мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолданады.

91-бап. Төтенше жағдай енгізу және төтенше ахуал кезеңіндегі салықтық әкімшілендірудің ерекшеліктері

1. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес төтенше жағдай енгізілген немесе төтенше ахуал жарияланған кезеңде салықтық әкімшілендіру осы бапта көзделген ерекшеліктермен жүзеге асырылады.

2. Енгізілген төтенше жағдай және (немесе) жарияланған төтенше ахуал кезеңінде, сондай-ақ төтенше жағдай енгізілген немесе төтенше ахуал жарияланған жерде орналасқан және (немесе) оларды енгізуге негіз болған мән-жайлардың салдарынан зардап шеккен салық төлеушіге салықтарды және (немесе) төлемдерді төлеу бойынша берілген кейінге қалдырудың (бөліп төлеудің) қолданылу кезеңінде өсімпұлдар есептелмейді.

3. Салық органы төтенше жағдай енгізуге немесе төтенше ахуал жариялауға негіз болған мән-жайлардың салдарынан зардап шеккен салық төлеушілерге қатысты шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімнің күшін жергілікті атқарушы органдардан осындай салық төлеушілердің тізбесін алған күннен кейінгі бір жұмыс күнінен кешіктірмей жояды.

4. Мыналар:

1) осы Кодекстің 82 және 83-баптарында көзделген қамтамасыз ету тәсілдерін қолдану, сондай-ақ хабарламаларды орындау мерзімдері;

2) салықтық есептілікті ұсыну;

3) салықтық тексеруді жүргізу мерзімінің өтуі тоқтатыла тұрады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген әрекеттерді тоқтата тұру:

1) төтенше жағдай енгізілген немесе төтенше ахуал жарияланған жерде орналасқан салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты – олар қолданылатын кезеңге;

2) төтенше жағдайды енгізуге немесе төтенше ахуалды жариялауға негіз болған мән-жайлардың салдарынан зардап шеккен адамға қатысты – олардың қолданылу кезеңі аяқталған күннен бастап бір айдан аспайтын мерзімге жүзеге асырылады.

5. Жергілікті атқарушы орган ұсынған осы баптың 4-тармағының екінші бөлігінде айқындалған салық төлеушілердің тізбесі осы баптың 4-тармағының бірінші бөлігінде көзделген әрекеттерді тоқтата тұру үшін негіз болып табылады.

Салықтық есептілікті ұсынуды, салықтық тексеру жүргізу мерзімінің өтуін тоқтата тұру (немесе) қайта бастау туралы мәліметтер жергілікті атқарушы орган осы баптың 4 -тармағының екінші бөлігінде айқындалған салық төлеушілердің тізбесін ұсынған күннен кешіктірілмей уәкілетті органның интернет-ресурсында жарияланады.

6. Салық органы осы баптың 4-тармағының екінші бөлігінде айқындалған салық төлеушілерге қатысты және кезеңдерге салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есепке жазу және (немесе) олардың есептелген, есепке жазылған сомаларын қайта қарау бөлігінде талап қоюдың ескіру мерзімін тоқтата тұрады.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

92-бап 01.01.2027 бастап қолданысқа енгізіледі – осы Кодекстің 848-бабымен.

92-бап. Салықтық әкімшілендіруді жетілдіру жөніндегі пилоттық жобалар

1. Салықтық әкімшілендіруді жетілдіру мақсатында салық органдары салықтық әкімшілендірудің және салық төлеушілердің салықтық міндеттемелерін орындауының, оның ішінде салық агентінің функцияларын жүктей отырып, өзге де тәртібін көздейтін пилоттық жобаны іске асыруды жүзеге асыруға құқылы.

Пилоттық жобаны іске асыру кезінде салық органы өзге де уәкілетті мемлекеттік органдармен және ұйымдармен өзара іс-қимыл жасайды.

Пилоттық жобаны іске асыру қағидаларын уәкілетті орган айқындайды.

Пилоттық жобаны іске асыру қағидалары:

1) пилоттық жобаның мақсаттары мен міндеттерін;

2) пилоттық жобаны іске асыру тәртібін;

3) пилоттық жобаны іске асыру мерзімін;

4) пилоттық жоба қолданылатын салық төлеушілердің (салық агенттерінің) санаттарын;

5) пилоттық жобаны қолдану аумағын (учаскесін) қамтуға тиіс.

Пилоттық жобаны іске асыру қағидаларын салық органдары, пилоттық жобаға қатысушылар, уәкілетті мемлекеттік органдар мен ұйымдар орындауға тиіс.

Пилоттық жобаны іске асыру кезеңінде пилоттық жобаға қатысушылар пилоттық жобаны іске асыру қағидаларында айқындалған тәртіппен осы Кодексте белгіленген салықтық міндеттемелерге ұқсас міндеттемелерді орындайды.

2. Пилоттық жоба салықтық әкімшілендіруді жетілдіру және салық төлеушілердің салықтық міндеттемелерін орындау қажеттілігінің тиісті негіздемесі бар Қазақстан Республикасының заңнамасын талдау қорытындылары бойынша іске асырылады.

Талдау уәкілетті органның интернет-ресурсында жариялануға тиіс.

3. Пилоттық жобаны іске асыру туралы шешім мынадай:

1) салықтық әкімшілендіруді жаңғырту мен жетілдіру салықтық міндеттемелердің орындалуын жеңілдету, заңсыз экономикалық қызметтің және салық төлеуден жалтару схемаларының жолын кесу, сондай-ақ адал салық төлеушілердің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау мақсатында жүзеге асырылатыны түсінілетін негізділік;

2) енгізілетін пилоттық жоба туралы ақпараттың қолжетімділігі, Қазақстан Республикасының салық заңнамасында салық құпиясына қатысты белгіленген шектеулерді ескере отырып, оны енгізу уәждерінің айқындығы түсінілетін ашықтық;

3) салық төлеушілердің енгізілетін пилоттық жобаның шарттарын орындау мүмкіндігі түсінілетін орындалу;

4) пилоттық жобаның әсер ету деңгейінің қолайсыз оқиғалардың туындау тәуекелі дәрежесіне сәйкестігі түсінілетін мөлшерлестік пен ұтымдылық шарттары бір мезгілде сақталған кезде қабылданады.

4. Пилоттық жобаның басталу күні және пилоттық жоба қолданылатын салық төлеушілердің санаттары басталғанға дейін кемінде күнтізбелік отыз күн бұрын масс-медиада жариялануға тиіс.

5. Салық төлеушінің пилоттық жобаға қатысуы, егер пилоттық жобаларды іске асыру қағидалары:

1) салық төлеуші үшін осындай пилоттық жобаны іске асыруға, атап айтқанда материалдық-техникалық құралдарды, бағдарламалық қамтылымды және олармен байланысты өнімдерді (компьютерлік жабдықты қоспағанда) өзі дербес сатып алуға, еңбек шарттарының болуымен расталған қызметкерлерді қосымша жалдауға байланысты қосымша шығыстардың қажеттілігін белгілесе;

2) пилоттық жобаларды іске асыру күнінің алдындағы салықтық кезеңдер үшін салық төлеуші орындаған салықтық міндеттемелерге қолданылса;

3) салықтық тіркеу мәселелерімен, салықтық есептілік нысандарын қабылдаумен байланысты болса, ерікті болып табылады.

Салық төлеушінің жоғарыда көрсетілген пилоттық жобаларға ерікті түрде қатысуы және оларды іске асыру қағидаларын орындау мұндай салық төлеушіні осы баптың 1-тармағының алтыншы бөлігінде көзделген шарт ескеріле отырып, осы Кодексте көзделген салықтық міндеттемелерді орындаудан босатпайды.

Пилоттық жобаларға ерікті негізде қатысатын салық төлеушілерге, егер бұзушылық уәкілетті органның пилоттық ақпараттық жүйесіндегі техникалық және (немесе) әдіснамалық қателерге және (немесе) пилоттық жоба шеңберінде операцияларды ресімдеу кезінде жіберілген салық төлеушінің қателеріне байланысты болса, оларды іске асыру қағидаларын бұзғаны үшін:

салық төлеушінің банктік шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру;

Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінде көзделген әкімшілік жазалар мен әкімшілік-құқықтық ықпал ету шаралары қолданылмайды.

6. Пилоттық жобаға қатысушы осы Кодексте көзделген құқықтар мен міндеттерді қоса алғанда:

1) мыналарға:

құпия ақпаратты қоспағанда, салық органдарынан пилоттық жоба туралы ақпарат алуға;

пилоттық жобаны іске асыру барысында туындайтын мәселелер бойынша сұрау салулар жіберуге және түсіндірмелер алуға;

пилоттық жобаны іске асыру шеңберінде белгіленген салықтық міндеттемені орындау мәселелері бойынша бұзушылықтарды жою жөнінде түсіндірмелер алуға;

салықтық міндеттемені орындау мәселелері бойынша іске асырылатын пилоттық жоба шеңберінде анықталған бұзушылықтардың себептері мен жағдайларын өз бетінше жоюға құқылы;

2) мыналарға:

қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде мәліметтер мен құжаттарды, сондай-ақ жазбаша түсінікті беруге;

автоматтандырылған бухгалтерлік есепке алу жүйесіне қолжетімділік беруге;

мүлікке түгендеу жүргізу үшін, оның ішінде пилоттық жобаны іске асыру қағидаларында көзделген жағдайларда құжаттарда көрсетілген мәліметтерге сәйкестігіне түгендеу жүргізу үшін салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект болып табылатын мүлікке, тұрған жеріне қарамастан, қолжетімділік беруге міндетті.

7. Осы Кодексте көзделген құқықтар мен міндеттерді қоса алғанда, салық органы:

1) мыналарға:

пилоттық жобаны іске асыру қағидаларында көзделген жағдайларда пилоттық жоба барысында туындайтын мәселелер бойынша мәліметтерді, құжаттарды және жазбаша түсіндірмелерді қағаз жеткізгіште және (немесе) электрондық құжат нысанында сұратуға және алуға;

пилоттық жобаны іске асыру қағидаларында көзделген негіздер бойынша және жағдайларда салық органының ақпараттық жүйесіне қолжетімділікті шектеуге құқылы;

2) мыналарға:

іске асыру жоспарланған пилоттық жоба туралы ақпаратты масс-медиада алдын ала жариялауға;

қолданыстағы пилоттық жобалар туралы ақпарат беруге;

пилоттық жобаны іске асыру барысында туындайтын мәселелер бойынша түсіндірмелер беруге;

пилоттық жобаны іске асыру шеңберінде салықтық міндеттемені орындау мәселелері бойынша бұзушылықтарды жою жөнінде түсіндірмелер беруге міндетті.

8. Пилоттық жобаны жүргізу қорытындылары бойынша салық органы жетілдірілген салықтық әкімшілендіруді енгізу (тоқтату) және (немесе) салық төлеушілердің

салықтық міндеттемелерді орындауы, оның ішінде салық агентінің функцияларын жүктеу туралы шешімді қамтитын талдау жасайды.

Бұл ретте пилоттық жоба оны енгізу тиімділігіне, оның ішінде:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық міндеттемелерді орындау деңгейін;

2) салық төлеуші (салық агенті) және салық органы үшін әкімшілік және қаржылық шығасыларды төмендетуді;

3) салық және бюджетке төленетін төлемдердің түсімдерін ескере отырып талдау жасалады.

Талдау пилоттық жоба аяқталғаннан кейін күнтізбелік отыз күннен кешіктірілмей масс-медиада жариялануға тиіс.

9. Салық органдары әрбір пилоттық жобаның ұзақтығы үш жылға дейін болатын бесеуден аспайтын пилоттық жобаны күнтізбелік жыл ішінде бастауға құқылы.

Осы тармақтың ережесі салық төлеушілердің ерікті түрде қатысуын көздейтін пилоттық жобаларға қолданылмайды.

93-бап. Салықтық тәуекелдерді басқару жүйесі

1. Салықтық тәуекелдерді басқару жүйесі – салықтық тәуекелдерді анықтау, оларды барынша азайту жөніндегі шараларды айқындау мақсатында салықтық әкімшілендіру кезінде салық органы жүргізетін іс-шаралар кешені.

Салықтық тәуекел – сақталуын бақылау салық органдарына жүктелген Қазақстан Республикасы салық заңнамасының және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасының орындалмауының ықтималдығы.

2. Салықтық әкімшілендіру кезінде салықтық тәуекелді азайту жөніндегі шаралар алдын алу және бақылау шараларына бөлінеді.

Салықтық тәуекелді барынша азайту жөніндегі алдын алу шаралары салық төлеушілерді (салық агенттерін) салықтық нысандарды табыс ету, салықты және бюджетке төленетін төлемдерді төлеу, тіркеу есебіне қою мерзімдерінің басталғаны және (немесе) өзге де салықтық міндеттемелерді орындау қажеттілігі туралы хабардар ету арқылы жүзеге асырылады.

Салықтық тәуекелді барынша азайту жөніндегі бақылау шаралары камералдық бақылау, электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін бақылау, салықтық бақылау және бақылаудың өзге де нысандары арқылы жүзеге асырылады.

Салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тәуекелді барынша азайту жөніндегі шараларды қолдану салық органының автоматтандырылған ақпараттық жүйесі пайдаланыла отырып та айқындалады.

Салықтық тәуекелдерді басқаруды ұйымдастыру тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

3. Салықтық тәуекелдерді басқару кезінде алынған ақпарат, сондай-ақ салықтық тәуекелдерді басқаруды ұйымдастыру тәртібі қолжетімділігі Қазақстан Республикасының заңнамасымен шектелген құпия ақпарат болып табылады.

Салық органдарының лауазымды адамдары алынған ақпаратты тек салық органына жүктелген міндеттер мен функцияларды орындау үшін ғана пайдаланады және оларды өз міндеттерін орындау кезеңінде де, оларды орындау аяқталғаннан кейін де таратуға құқылы емес.

Көрсетілген ақпаратты өзге тұлғаларға, оның ішінде салық төлеушілерге беруге тыйым салынады.

7-тарау. САЛЫҚТЫҚ ТІРКЕУ

94-бап. Салықтық тіркеу жөніндегі жалпы ережелер

1. Қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компанияларды қоспағанда, салық төлеушілерді салықтық тіркеу салық төлеушілердің базасын қалыптастыру арқылы жүзеге асырылады.

Қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компаниялар осы Кодекстің 102-бабына сәйкес жүзеге асырылатын қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебіне шартты түрде қоюға жатады.

2. Салық төлеушілер базасын қалыптастыру:

1) жеке тұлғаны, оның ішінде шетел азаматын немесе азаматтығы жоқ адамды, резидент-заңды тұлғаны, сондай-ақ осындай тұлғаның құрылымдық бөлімшесін, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесін тіркеуден;

2) мыналарды:

бейрезидент-заңды тұлғаны, дипломатиялық өкілдікті (бұдан әрі осы тараудың мақсаттары үшін – бейрезидент-заңды тұлға);

дара кәсіпкерді;

жеке практикамен айналысатын адамды;

тіркеу есебіне шартты түрде қоюға жататындарды қоспағанда, қосылған құн салығын төлеушіні;

жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебінен тұрады.

3. Салық төлеушілер базасы салық төлеушілер туралы мәліметтерді енгізу және алып тастау, мұндай мәліметтерге өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу, сондай-ақ тіркеу есебіне қою және осындай есептен шығару арқылы қалыптастырылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген әрекеттерді салық органы уәкілетті мемлекеттік органдардың, резидент-банктердің нөмірлер тізілімдерінің мәліметтері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы

заңнамасында көзделген салық төлеушінің салықтық өтініші немесе хабарламасы негізінде жүргізеді.

4. Егер осы тарауда өзгеше белгіленбесе, салық органының тіркеу есебінен шығаруы мынадай:

1) жеке тұлғаның қайтыс болуы немесе оны қайтыс болған деп жариялау;

2) орындалмаған салықтық міндеттемелер не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер болмаған жағдайда жеке тұлғаның Қазақстан Республикасынан тұрақты тұруға кетуі және оның азаматтығын тоқтату;

3) шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның Қазақстан Республикасындағы қызметін тоқтатуы;

4) резидент-заңды тұлғаларды, олардың құрылымдық бөлімшелерін нөмірлер тізілімінен алып тастау немесе бейрезидент-заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелерін есептік тіркеуден шығару;

5) шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес құрылған заңды тұлғаның Қазақстан Республикасындағы тиімді басқару орнын (нақты басқару органының тұрған жерін) өзгерту негіздері бойынша жүргізіледі.

5. Салық органы осы Кодексте көзделген жағдайларда салық органының шешімі негізінде жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні шығарып тастайды.

Салық органының шешімі бойынша тіркеу есебінен шығарылған жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеуші туралы ақпарат шешім қабылданған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылуға тиіс.

6. Салық органы мониторинг жүргізу арқылы осы тарау талаптарының сақталуын тексереді.

7. Салық төлеушілерді салықтық тіркеу тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

1-параграф. Бейрезидент-заңды тұлғаны тіркеу есебінің ерекшеліктері

95-бап. Бейрезидент-заңды тұлғаны тіркеу есебіне қою және тіркеу мәліметтерін өзгерту ерекшеліктері

1. Қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компанияларды қоспағанда, бейрезидент-заңды тұлғаны тіркеу есебін салық органы бейрезидент-заңды тұлғаның салықтық өтініші, уәкілетті мемлекеттік органдардың, жергілікті атқарушы органдардың немесе резидент-банктердің мәліметтері негізінде жүргізеді.

2. Салықтық өтініш негізінде тіркеу есебіне қою жөніндегі міндет мынадай бейрезидент-заңды тұлғаларда:

1) қызметін құрылымдық бөлімше ашпай тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғада – Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыруды бастаған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде;

2) тиімді басқару орны (нақты басқару органының тұрған жері) Қазақстан Республикасында орналасқан бейрезидент-заңды тұлғада – Қазақстан Республикасын тиімді басқару орны (нақты басқару органының тұрған жері) деп тану туралы шешім қабылданған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде;

3) төлем көзінен табыс салығын бюджетке есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндет пен жауаптылық жүктелетін, салық агенті болып табылатын және Қазақстан Республикасында мүлік сатып алатын (өткізетін) бейрезидент-заңды тұлғада – мүлік сатып алынғанға (өткізілгенге) дейін;

4) бейрезидент осындай мақсаттар үшін жалдаған жұмыскерлер немесе басқа персонал арқылы жүзеге асырылатын қызметті қоспағанда, бір жоба немесе байланысты жобалар шеңберінде кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап кез келген қатарынан он екі айлық кезең шегінде күнтізбелік бір жүз сексен үш күннен астам кезеңде қызметі осы Кодекске сәйкес бейрезиденттің тұрақты мекемесі ретінде қаралатын сақтандыру ұйымында (сақтандыру брокерінде) немесе тәуелді агентте – осы Кодекстің 231-бабының 2-тармағына сәйкес айқындалған қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде;

5) қызметі тұрақты мекеме құруға алып келетін резидентпен жасалған бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушы бейрезидент-заңды тұлғада – осы Кодекстің 231-бабының 2-тармағына сәйкес айқындалған қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде;

6) резидент-банктерде ағымдағы шот ашатын бейрезидент-заңды тұлғада – резидент-банктерде ағымдағы шот ашылғанға дейін;

7) төлем көзінен табыс салығын бюджетке есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндет пен жауапкершілік жүктелген кірісті төлейтін немесе салық агенті болып табылмайтын тұлғадан осы баптың 1-тармағында көрсетілген құн өсімі түрінде кіріс алатын және осы Кодекстің 687-бабы 1-тармағының 3), 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген акцияларды, қатысу үлестерін сатып алатын салық агенті болып табылатын бейрезидент-заңды тұлғада – осы Кодекстің 687-бабы 1-тармағының 3), 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген акциялар, қатысу үлестері сатып алынғанға дейін;

8) осы Кодекстің 681-бабының 9) тармақшасында белгіленген шарттар орындалмаған жағдайда – бағалы қағаздарды, қатысу үлестерін сатып алатын бейрезидент-заңды тұлғада;

9) дипломатиялық өкілдікте туындайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 7) тармақшасында көзделген жағдайда, тіркеу есебі Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы

заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану саласындағы құзыреті шегінде мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың осы Кодекстің 687-бабы 1-тармағының 3), 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген акцияларды, қатысу үлестерін бейрезидент-заңды тұлғаның сатып алғаны туралы мәліметтері негізінде жүргізіледі.

Резидент-банкте ағымдағы шот ашу мақсатындағы тіркеу есебін қоспағанда, бейрезидент-заңды тұлғаның тіркеу есебі кезінде салық органы тіркеу куәлігін береді.

3. Өзгерістер және (немесе) толықтырулар бейрезидент-заңды тұлғаның:

1) мыналардың:

нөмірлер тізілімі мәліметтерінің;

тиімді басқару орны (нақты басқару органының тұрған жері) Қазақстан Республикасында орналасқан, шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес құрылған заңды тұлға ретінде тіркеу есебіне қою туралы салықтық өтініштің негізінде – бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің;

2) осындай заңды тұлғаны тіркеу есебіне қою туралы салықтық өтініштің негізінде – Қазақстан Республикасында құрылымдық бөлімше ашпай тұрақты мекеме арқылы қызметін жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның тіркеу мәліметтеріне енгізіледі ;

3) мыналардың:

осындай заңды тұлғаны тіркеу есебіне қою туралы салықтық өтініштің;

Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес құзыреті шегінде жер қойнауын пайдалану саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың бейрезидент-заңды тұлғаның осы Кодекстің 687-бабы 1-тармағының 3), 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген акцияларды, қатысу үлестерін сатып алғаны туралы мәліметтерінің негізінде – осы Кодекстің 687-бабы 1-тармағының 3), 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген, Қазақстан Республикасында жер қойнауын пайдалану құқығына ие тұлғаның орналасқан жері өзгерген кезде төлем көзінен табыс салығын есептеу, ұстап қалу және бюджетке аудару жөніндегі міндет пен жауаптылық жүктелетін салық агенті болып табылатын бейрезидент-заңды тұлғаның;

4) осындай резидент туралы нөмірлер тізілімінің мәліметтері негізінде – бағалы қағаздарды, қатысу үлестерін сатып алатын бейрезидент-заңды тұлғаның;

5) осындай тұлғалардың салықтық өтініші негізінде – дипломатиялық өкілдіктің;

6) қызметін тәуелді агент арқылы жүзеге асыратын осындай бейрезидент-заңды тұлғаның немесе тәуелді агенттің салықтық өтінішінің негізінде – қызметін осы Кодекстің 226-бабы 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі ретінде қаралатын тәуелді агент арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның;

7) резидент-банктің хабарламасының негізінде – резидент-банкте ағымдағы шоты бар бейрезидент-заңды тұлғаның тіркеу мәліметтеріне енгізіледі.

4. Бейрезидент-заңды тұлға тіркеу есебіне қою немесе осындай есептен шығару мақсатында салық органына салықтық өтініш ұсынған кезде салықтық тіркеуді жүзеге асыру тәртібінде көзделген құжаттарды бір мезгілде ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мақсаттарда ұсынылатын құжаттардың көшірмелерін нотариат куәландырған болуға тиіс.

96-бап. Бейрезидент-заңды тұлғаны тіркеу есебінен шығару ерекшеліктері

1. Салық органдары бейрезидент-заңды тұлғаны тіркеу есебінен салықтық өтініші бойынша мынадай:

1) бейрезидент тұрақты мекеме арқылы қызметін тоқтатқан;

2) егер мұндай бейрезиденттің Қазақстан Республикасында өзге салық салу объектісі болмаған жағдайда бейрезиденттің мүлкіне, акцияларына және (немесе) қатысу үлесіне құқықтары тоқтатылған;

3) бейрезиденттің қызметі осындай бейрезиденттің тұрақты мекемесі ретінде қаралатын Қазақстан Республикасындағы тәуелді агенті арқылы тоқтатылған;

4) дипломатиялық өкілдіктің қызметі тоқтатылған;

5) бейрезиденттің резидент-банктерде ағымдағы шоты болмау шартымен резидент-банкте ағымдағы шот ашу мақсатында салық төлеуші ретінде тіркелген осындай бейрезидент-заңды тұлғаның шоты жабылған, сондай-ақ резидент-банктің хабарламасын алған күннен бастап алты ай ішінде ағымдағы шот ашылғаны туралы мәліметтер болмаған жағдайларда шығарады.

2. Салық органы мыналарды:

1) сыртқы саяси қызмет саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның осындай тұлғалардың қызметін тоқтату туралы мәліметтерінің негізінде – дипломатиялық өкілдікті;

2) тәуелді агенттің салықтық өтінішінің негізінде – осы Кодекстің 226-бабы 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес қызметін бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі ретінде қаралатын тәуелді агент арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаны;

3) резидент-банктің бейрезиденттің ағымдағы шотын жабу туралы жіберген хабарламасының негізінде – резидент-банкте ағымдағы шоты бар бейрезидент-заңды тұлғаны қоспағанда, салықтық өтінішінің негізінде бейрезидент-заңды тұлғаны тіркеу есебінен шығарады.

2-параграф. Дара кәсіпкерді және жеке практикамен айналысатын адамды тіркеу есебінің ерекшеліктері

97-бап. Дара кәсіпкерді және жеке практикамен айналысатын адамды тіркеу есебіне қою және тіркеу мәліметтерін өзгертудің ерекшеліктері

1. Дара кәсіпкерді және жеке практикамен айналысатын адамды тіркеу есебіне қою қызметтің басталғаны туралы хабарламаның негізінде жүзеге асырылады.

2. Қазақстан Республикасының заңдарында дара кәсіпкерлікті жүзеге асыруға тыйым салынған жеке тұлға дара кәсіпкерді тіркеу есебіне қойылмайды.

3. Тіркеу мәліметтерін өзгертуді салық органы тіркеу деректері, оның ішінде бірлескен кәсіпкерлікке қатысушылар (мүшелер) туралы деректер өзгерген күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмей ұсынылған дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның қызметінің басталғаны туралы хабарламаның негізінде жүргізеді.

98-бап. Дара кәсіпкерді және жеке практикамен айналысатын адамды тіркеу есебінен шығарудың ерекшеліктері

1. Дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның тіркеу есебінен жеке тұлғаны шығаруды салық органы осы Кодекстің 5-тарауының 3-параграфында айқындалған тәртіппен және (немесе) Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес жүргізеді.

Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінде көзделген жағдайларды қоспағанда, орындалмаған салықтық міндеттемелері болмаған жағдайда, салық органы осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген тіркеу есебінен шығаруды жүргізеді.

2. Жеке тұлға салық органында қағаз жеткізгіште немесе салық органының ақпараттандыру объектілері арқылы оны дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның тіркеу есебінен шығарғаны (алып тастаудан бас тартқаны) туралы растама алуға құқылы.

3-параграф. Қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебі

99-бап. Қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебіне қою жөніндегі жалпы ережелер

1. Қосылған құн салығын (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – салық) төлеушіні тіркеу есебіне қою:

1) салық төлеушіні тіркеу есебіне ерікті түрде қою;

2) салық төлеушіні тіркеу есебіне міндетті түрде қою;

3) салық төлеушіні тіркеу есебіне шартты түрде қою түрінде жүзеге асырылады.

2. Салық төлеушіні міндетті және шартты түрде тіркеу есебіне қою салық төлеушілердің базасында жүзеге асырылады.

3. Салық төлеушінің тіркеу есебіне қоюға:

1) мемлекеттік мекеме;

2) резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;

3) жеке практикамен айналысатын адам;

4) арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші;

5) жеке тұлға жатпайды.

4. Салық төлеушіні тіркеу есебіне қою мақсаттары үшін:

1) айналым осы Кодекстің 449-бабының 1-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген айналымдар сомасы ретінде осы Кодекстің 101-бабында белгіленген күннен бастап өсу нәтижесімен айқындалады;

2) айналымның шекті шегі – тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшеріне тең айналым.

5. Салық төлеушіні тіркеу есебіне қою осындай өтініш ұсынылған күннен бастап салық төлеушінің тұрған жеріндегі салық органына ұсынылған салықтық өтініш негізінде жүзеге асырылады.

6. Салық төлеушіні тіркеу есебіне қойғаннан кейін басшы және (немесе) бюджетпен есеп айырысуға жауапты адам салық органдарында электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесімен және электрондық шот-фактураларды жазып беру тәртібімен танысуға міндетті.

Заңды тұлғаны тіркеу есебіне қою және (немесе) тіркеу деректерін өзгерту, сондай-ақ басшыны ауыстыру кезінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде басшыны биометриялық сәйкестендіру жүргізіледі.

7. Заңды тұлғаны қайта тіркеу мемлекеттік органдардың талап қоюы бойынша заңды күшіне енген сот актісімен жарамсыз деп танылған жағдайларда, аталған заңды тұлға осындай қайта тіркелген күннен бастап нөмірлер тізіліміне тиісті өзгеріс енгізілгенге дейінгі кезеңде салық төлеуші болып танылмайды.

8. Осы баптың 1-тармағының 3) тармақшасын қоспағанда, осы баптың ережелері қызметін Қазақстан Республикасының аумағында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын, тіркеу есебіне шартты түрде қоюға жататын шетелдік компанияға (бұдан әрі осы параграфтың мақсаттарында – шетелдік компания) қолданылмайды.

Салық төлеуші шетелдік компанияны тіркеу есебіне шартты түрде қою осы Кодекстің 102-бабына сәйкес жүзеге асырылады.

100-бап. Салық төлеушіні тіркеу есебіне ерікті түрде қою

Осы Кодекстің 99-бабының 3-тармағында және 102-бабында көрсетілмеген салық төлеушілердің айналымның шекті шегіне жеткенге дейін салық төлеушіні тіркеу есебіне ерікті түрде қоюға құқығы бар.

101-бап. Салық төлеушіні тіркеу есебіне міндетті түрде қою

1. Айналымы күнтізбелік жыл ішінде, сондай-ақ осы бапта көзделген жағдайларда айналымның шекті шегінен асатын салық төлеушілер салық төлеушіні тіркеу есебіне міндетті түрде қоюға жатады.

2. Айналым:

1) бейрезидент Қазақстан Республикасында қызметін жүзеге асыратын жаңадан құрылған резидент-заңды тұлға, құрылымдық бөлімше – тіркеуші органда мемлекеттік (есептік) тіркелген күннен бастап;

2) салық органдарында дара кәсіпкерді тіркеу есебіне қайта тұрған жеке тұлға – дара кәсіпкер тіркеу есебіне қойылған күннен бастап;

3) арнаулы салық режимін қолданған салық төлеуші – жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне көшкен күннен бастап;

4) өзге салық төлеуші – ағымдағы күнтізбелік жылдың 1 қаңтарынан бастап айқындалады.

3. Салықтық өтініш айналымның шекті шегінен асқан кезде, бірақ айналымның шекті шегінен асқан күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмей беріледі.

4. Айналымның шекті шегінен асатын мәміле жасалған жағдайда, салық төлеуші осындай мәміле бойынша айналым жасалғанға дейін салықтық өтініш береді.

5. Сенімгерлік басқарушы:

1) егер сенімгерлік басқару шарты бойынша құрылтайшы (не сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайларда пайда алушы) салық төлеуші болып табылса – келу тәртібімен осындай шарт (өзге құжат) жасалған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмей салықтық өтініш береді;

2) өзге жағдайларда мұндай құрылтайшыны немесе пайда алушыны, сондай-ақ сенімгерлік басқарушыны міндетті түрде тіркеу есебіне қою осы баптың ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады.

6. Айналымның шекті шегінен асатын және салық төлеушіні тіркеу есебіне қойған күнге дейінгі кезеңде жасалған айналым Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жауаптылыққа тарту үшін есепке қойылмаған кезең үшін салық салынатын айналым деп танылады.

102-бап. Салық төлеушіні тіркеу есебіне шартты түрде қою

1. Салық төлеушіні тіркеу есебіне шартты түрде қою уәкілетті орган айқындаған тәртіппен (бұдан әрі – шартты түрде қоюды жүзеге асыру тәртібі) шетелдік салық төлеуші компаниялардың тізілімін қалыптастыру арқылы жүзеге асырылады.

Салық органы шетелдік салық төлеуші компаниялардың тізіліміне шартты түрде қоюды жүзеге асыру тәртібімен белгіленген тізбеге сәйкес шетелдік компания туралы деректерді енгізеді.

Салық төлеуші шетелдік компаниялардың тізіліміне енгізілген салық төлеуші шетелдік компаниялар туралы мәліметтер шартты түрде қоюды жүзеге асыру тәртібіне сәйкес уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылады.

2. Шетелдік компания салық төлеушіні тіркеу есебіне шартты түрде қою үшін салық органына салық төлеушіні тіркеу есебіне қою туралы растау хатын (бұдан әрі – растау хаты) шетелдік салық төлеуші компаниялардың тізіліміне енгізілуге жататын деректерді көрсете отырып ұсынады.

3. Растау хатын шетелдік компания салық органына тауарды және (немесе) көрсетілетін қызметтерді сатып алушы бірінші төлемді жүзеге асырған күннен бастап бір айдан кешіктірмей ұсынады.

Шетелдік компания салық төлеуші шетелдік компаниялардың тізіліміне енгізілуге жататын деректердің өзгергені және (немесе) толықтырылғаны туралы салық органын деректердің өзгерістері және (немесе) толықтырулары енгізілген күннен кейінгі он жұмыс күнінен кешіктірмей хабардар етуге міндетті.

4. Шетелдік компания тауарды және (немесе) көрсетілетін қызметтерді сатып алушы бірінші төлемді жүзеге асырған күннен бастап салық төлеуші болып танылады.

103-бап. Салық төлеушіні тіркеу есебінен шығару

1. Салық төлеуші салық төлеушінің тіркеу есебінен:

1) жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібінен арнаулы салық режиміне көшкен кезде;

2) салық төлеушінің қызметі тоқтатылған немесе ол таратылған кезде шығарылады.

Салық төлеуші жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібінен арнаулы салық режиміне ауысқан кезде Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасында көзделген хабарламамен бір мезгілде салық органына салық бойынша таратудың салықтық есептілігін ұсынады.

2. Салық төлеушіні тіркеу есебінен алу мынадай жағдайларда:

1) банкроттық себебі бойынша қызметін тоқтатқанды немесе таратылғанды қоспағанда, салық төлеушінің қызметін тоқтатқан немесе ол таратылған жағдайда – тиісті тіркеуші органға қызметті тоқтату туралы өтініш (салықтық өтініш) ұсынылған күннен бастап;

2) банкроттық себебі бойынша салық төлеушінің қызметі тоқтатылған немесе ол таратылған жағдайда – дара кәсіпкер тіркеу есебінен шығарылған немесе заңды тұлға нөмірлер тізілімінен алынған күннен бастап;

3) заңды күшіне енген сот актісімен дара кәсіпкерді немесе заңды тұлғаны тіркеуді жарамсыз деп тану себебі бойынша салық төлеушінің қызметі тоқтатылған немесе ол таратылған жағдайда – салық төлеуші тіркеу есебіне қойылған күннен бастап;

4) заңды тұлғалар бірігу, қосылу жолымен қайта ұйымдастырылған жағдайда – таратудың салықтық есептілігі мен беру актісі ұсынылған күннен бастап;

5) заңды тұлға бөліну жолымен қайта ұйымдастырылған жағдайда – таратудың салықтық есептілігі мен бөлу актісі ұсынылған күннен бастап;

6) дара кәсіпкердің тіркеу есебінде тұрған жеке тұлға қайтыс болған жағдайда – салық төлеушілер базасынан алынған күннен бастап;

7) жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібінен арнаулы салық режиміне көшкен жағдайда – арнаулы салық режимін қолдануды бастаған күннен бастап жүргізіледі.

3. Осы баптың ережелері салық төлеушінің тіркеу есебіне шартты түрде қойылуға жататын салық төлеушілерге қолданылмайды.

4-параграф. Жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебіне қою

104-бап. Жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебіне қою

1. Жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебіне қоюға мынадай қызмет түрлерін:

1) бензин (авиациялықтан басқа), дизель отыны, газохол, бензанол, мұнай еріткіші, жеңіл көмірсутектер қоспасы, экологиялық отын өндірісін;

2) бензинді (авиациялықтан басқа), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутектер қоспасын, экологиялық отынды көтерме және (немесе) бөлшек саудада өткізуді;

3) этил спиртін және (немесе) алкоголь өнімдерін өндіруді;

4) алкоголь өнімдерін көтерме және (немесе) бөлшек саудада өткізуді;

5) темекі өнімдерін өндіруді және (немесе) көтерме саудада өткізуді;

6) ойын бизнесін;

7) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес, сондай-ақ өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болған кезде төлем жүргізілген акцизделетін тауарлардың импортын қоспағанда, осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 6) тармақшасында көзделген акцизделетін тауарларды өндіруді, құрастыруды (жинақтауды);

8) тауарлардың электрондық саудасын жүзеге асыратын салық төлеушілер жатады.

2. Жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебіне қою жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын салық салу объектілерінің және (немесе) салық салуға байланысты объектілердің тұрған жеріндегі салық органдарында жүргізіледі.

Осы баптың 1-тармағының 1) – 5) тармақшаларының мақсаттары үшін салық салуға байланысты объектілер деп мұнай өнімдерін өндірушінің өндірістік объектісі, мұнай өнімдерінің базасы, резервуар, жанармай құю станциясы, мұнай өнімдерін өндірушімен мұнай және (немесе) газ конденсатын қайта өңдеу шартында (мұнайды жеткізушілер үшін) немесе қосымшада (ерекшеліктер) көрсетілген мұнай және (немесе) газ

конденсаты мен мұнай өнімдерінің шығу көлемі, осы баптың 1-тармағының 1) – 5) тармақшаларында көрсетілген қызмет түрлерін жүзеге асыру үшін пайдаланылатын стационарлық және (немесе) қойма үй-жайлары түсініледі.

3. Лицензиялауға жататын қызметтің жекелеген түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебіне қою тиісті лицензия болған жағдайда лицензияның қолданылу мерзімінен аспайтын мерзімге жүргізіледі.

4. Осы баптың 1-тармағының 1), 2) және 5) (темекі бұйымдарын өндіруді қоспағанда), 6) – 8) тармақшаларында көрсетілген қызметтің жекелеген түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебіне қою Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасында айқындалатын тәртіппен қызметтің басталғаны немесе тоқтатылғаны туралы хабарлама (бұдан әрі осы параграфтың мақсаттарында – қызметтің басталғаны немесе тоқтатылғаны туралы хабарлама) негізінде жүргізіледі.

5. Уәкілетті орган айқындаған салық төлеушілер базасын қалыптастыру тәртібімен белгіленген құжаттармен қызметтің басталғаны немесе тоқтатылғаны туралы хабарлама қызметтің жекелеген түрін жүзеге асыру басталғанға дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей салық органына ұсынылады.

6. Салық төлеушіде осы баптың 1-тармағының 1) – 5) тармақшаларында көрсетілген қызмет түрлерін жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын бірнеше салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілер болған кезде әрбір салық салу объектісі мен салық салуға байланысты объектіні тіркеу есебі жеке-жеке жүргізіледі.

7. Салық төлеушіде бірнеше ойын мекемелері болған жағдайда тіркеу есебіне қою әрбір ойын мекемесі бойынша жеке-жеке жүзеге асырылады.

Ойын мекемесінің аумағында салық органдарында тіркелмеген салық салу объектілерін және салық салуға байланысты объектілерді пайдалануға және олардың болуына тыйым салынады.

105-бап. Жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебінен шығару

1. Салық органы салық төлеушіні қызметтің басталғаны немесе тоқтатылғаны туралы хабарламаның негізінде лицензиялауға жатпайтын қызметтің жекелеген түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебінен:

1) осы Кодекстің 104-бабының 1-тармағында көрсетілген қызмет түрлерін жүзеге асыру тоқтатылған;

2) барлық салық салу объектілерін және тіркеу деректерінде көрсетілген салық салуға байланысты объектілер есептен шығарылған жағдайларда шығарады.

2. Лицензиялауға жататын қызметтің жекелеген түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушіні тіркеу есебінен шығаруды салық органы рұқсаттардың және лицензияның

қолданылуын тоқтату туралы хабарламалардың мемлекеттік электрондық тізілімінен алынған мәліметтер негізінде жүргізеді.

3. Салық төлеушіні жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушінің тіркеу есебінен шығару салық органының шешімі негізінде мынадай:

1) осы Кодекстің 104-бабы 1-тармағының 1), 2) және 5) тармақшаларында көрсетілген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушінің:

мұнай өнімдерін өндірушінің өндірістік объектісін жалға алу;

мұнай өнімдері базасын (резервуарды), автожанармай құю станциясын жалға алу;

автожанармай құю станциясының иесі (сенім білдірілген өкіл) тапсырма шарты бойынша өтініш берушінің (сенім білдірушінің) атынан және тапсырмасы бойынша бензинді (авиациялықтан басқа) және (немесе) дизель отынын бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыратын автожанармай құю станциясының иесімен тапсырмалар;

мұнай өнімдерін өндірушімен мұнай жеткізушінің мұнайын өңдеу;

темекі бұйымдарын көтерме саудада сату кезінде қойма үй-жайын жалға алу шартының қолданылуы тоқтатылған;

2) осы Кодекстің 104-бабы 1-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеуші лицензияда көрсетілген мекенжай бойынша болмаған;

3) осы Кодекстің 104-бабы 1-тармағының 1), 2), 3), 5) және 7) тармақшаларында көрсетілген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеуші акциз бойынша декларацияны және (немесе) есеп-қисапты осы Кодексте белгіленген ұсыну күнінен кейінгі күннен бастап үш айлық кезең ішінде ұсынбаған жағдайларда жүргізіледі.

5-параграф. Салықтық тіркеу талаптарының сақталуын мониторингтеу

106-бап. Салықтық тіркеу талаптарының сақталуын мониторингтеу

Салықтық тіркеу талаптарының сақталуын мониторингтеу – салықтық тіркеу туралы ережелердің сақталуы бөлігінде осы Кодекс талаптарының сақталуын бақылау мақсатында салық төлеушінің қызметі туралы салық органында бар мәліметтерді және уәкілетті мемлекеттік органдардың, банк ұйымдарының өзге мәліметтерін жинау және талдау.

107-бап. Салықтық тіркеу тәртібінің сақталуына мониторинг жүргізу тәртібі

1. Салық төлеуші туралы мәліметтерді зерделеу және талдау нәтижелері бойынша осы Кодекстің талаптарын бұзу белгілері анықталған жағдайда салық төлеушіге салық органында тіркеу есебіне қою туралы хабарлама (бұдан әрі осы баптың мақсатында – хабарлама) ұсынылады.

Қызметін Қазақстан Республикасында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компанияға хабарлама ұсынылған кезде салық органы Қазақстан

Республикасының заңдарында тыйым салынбаған кез келген тәсілмен Қазақстан Республикасының халқын мұндай компанияның хабарламаны орындамауының салдары туралы хабардар етеді.

2. Салық төлеуші:

1) хабарламамен келіскен жағдайда хабарламада көрсетілген салықтық тіркелу туралы талапты орындайды;

2) хабарламамен келіспеген жағдайда осындай келіспеушілігін негіздей отырып, түсініктеме (бұдан әрі осы баптың мақсатында – түсініктеме) береді.

3. Түсініктеме еркін нысанда ұсынылады және мыналарды:

1) хабарламаны жіберген салық төлеушінің және салық органының сәйкестендіру деректерін;

2) хабарламаның күні мен нөмірін;

3) хабарламамен келіспеуінің негіздемесін қамтуға тиіс.

Салық төлеуші өзінің негіздемесін растайтын құжаттардың көшірмелерін қоса беруге құқылы.

Хабарламаны түсініктеме беру арқылы орындау кезінде хабарламада көрсетілген бұзушылықтарға жатпайтын құжаттарды талап етуге жол берілмейді.

4. Ұсынылған түсініктемеде негіздеме болмаған және (немесе) негіздеме құжаттармен расталмаған жағдайда, хабарлама орындалмаған деп танылады.

5. Салық органы түсініктеме келіп түскен күннен кейінгі жиырма жұмыс күні ішінде, осы баптың 4-тармағында көрсетілген жағдайларда хабарламаны орындалмаған деп тану туралы шешім шығарады.

Хабарламаны орындалмаған деп тану туралы шешім (бұдан әрі осы баптың мақсатында – шешім) салық төлеушіге осындай шешім шығарылған күннен кейінгі екі жұмыс күні ішінде беріледі.

6. Қызметін Қазақстан Республикасында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компанияны қоспағанда, орындалмаған деп танылған хабарлама бойынша салық төлеушіге салықтық тексеру жүргізіледі.

7. Салық органы хабарламаны осы Кодексте белгіленген мерзімде:

1) қызметін Қазақстан Республикасында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компанияны қоспағанда, салық төлеуші орындамаған кезде – хабарламаны орындау мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде салық төлеушінің банктік шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешім шығарады;

2) қызметін Қазақстан Республикасында интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компания орындамаған кезде – хабарламаны орындау мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде осындай компанияның интернет-ресурстарына және (немесе) интернет-алаңына қолжетімділікті шектеу туралы шешім шығарады.

Егер көрсетілген бөлікте өзгеше белгіленбесе, осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген қамтамасыз ету тәсілдері осы Кодекстің 5-тарауының 4-параграфында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қолданылады.

6-параграф. Әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімі. Салық төлеушінің қызметін мәжбүрлеу тәртібімен тоқтату

108-бап. Әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімі

1. Салық органы әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімін жүргізеді.

Әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне соңғы салықтық есептілікті ұсынғаннан кейін он екі ай ішінде салықтық есептілікті дербес ұсынбаған салық төлеуші енгізіледі.

Осы баптың ережелері осы Кодексте сәйкес салықтық есептілік ұсынуды тоқтата тұрған салық төлеушілерді қоспағанда, резидент-заңды тұлғаға, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға немесе құрылымдық бөлімшеге, дара кәсіпкерге қатысты қолданылады.

2. Салық органы жыл сайын 30 сәуірден кешіктірмей салық төлеушіні әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізу туралы шешім шығарады.

Әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімі уәкілетті органның интернет-ресурсында осындай шешім шығарылған күннен кешіктірілмей орналастырылады.

3. Салық төлеуші салықтық есептілігі нөлдік көрсеткіштермен ұсынылған деп автоматты түрде танылған салықтық кезең үшін қосымша салықтық есептілікті ұсынған кезде әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімінен шығарылады.

Салық органының әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімінен шығару туралы шешімін салық органы қосымша салықтық есептілік ұсынылған күннен кейінгі үш жұмыс күнінен кешіктірмей шығарады.

Әрекет етпейтін салық төлеушілердің жаңартылған тізілімі уәкілетті органның интернет-ресурсында салық органы салық төлеушіні әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімінен шығару туралы шешім шығарған күннен кешіктірілмей орналастырылады.

4. Салық төлеушіні нөмірлер тізілімінен алып тастаған немесе дара кәсіпкерді тіркеу есебінен шығарған жағдайда мұндай салық төлеушілер бір мезгілде әрекет етпейтін салық төлеушілер тізілімінен шығарылады.

109-бап. Салық төлеушінің қызметін мәжбүрлеу тәртібімен тоқтату

1. Әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізілген және талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін:

1) салықтық есептілікті дербес ұсынбаған;

2) экспорттық-импорттық операциялар жасамаған;

3) банктік шоттар бойынша төлемдерді және (немесе) ақша аударымдарын жүзеге асырмаған;

4) қосылған құн салығын төлеуші ретінде тіркеу есебінде тұрмаған;

5) басқа заңды тұлғаның басшысы және (немесе) құрылтайшысы, бірлескен кәсіпкерлікке қатысушы болып табылмайтын;

6) салықтық есептілік ұсынуды тоқтата тұрмаған;

7) жеке тұлғаларға мүлік, көлік құралдары салығын, жер салығын салу объектілерін қоспағанда, меншік құқығында көрсетілген салықтарды салу объектілері жоқ;

8) әлеуметтік төлемдер бойынша берешегі жоқ;

9) тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшерінен асатын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер, кедендік төлемдер мен салықтар бойынша берешегі жоқ салық төлеушінің қызметі мәжбүрлеу тәртібімен тоқтатылуға жатады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері:

1) салықтық мониторингке жататын;

2) жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа сәйкес қызметті жүзеге асыратын;

3) камералдық бақылау нәтижелері, салықтық тексерулер бойынша бұзушылықтарды жою туралы орындалмаған немесе түсініктеме беру арқылы орындалған хабарламасы бар салық төлеушіге – мұндай бұзушылықтар болған кезде;

4) өзіне қатысты сот орындаушылары және (немесе) басқа да уәкілетті органдар шаралар (қамауға алу, шектеулер) қолданған;

5) ұлттық және (немесе) шетел валютасын репатриациялау мақсаттары үшін валюталық бақылау рәсімдері аяқталмаған экспорт немесе импорт жөніндегі валюталық шарттың тарапы болып табылатын немесе болып табылған;

6) талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде банктік шоттар бойынша төлемдерді және (немесе) ақша аударымдарын жүзеге асырған салық төлеушіге қолданылмайды.

Салық төлеушіні әрекет етпейтін салық төлеушілер тізіліміне енгізу кезінде ескерілген мерзім қызметті мәжбүрлеп тоқтату кезінде қаралатын кезеңге қосылады.

2. Салық төлеушінің қызметін мәжбүрлеу тәртібімен тоқтатуды Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарына сәйкес заңды күшіне енген сот актісінің негізінде салық органы жүргізеді.

Қызметі мәжбүрлеу тәртібімен тоқтатылған салық төлеуші заңды күшіне енген сот актісінің негізінде салықтық тіркеу тәртібімен салық органының тіркеу есебінен шығарылады.

8-тарау. БАҚЫЛАУ-КАССА МАШИНАЛАРЫН ҚОЛДАНУ

110-бап. Бақылау-касса машинасын қолдану жөніндегі жалпы ережелер

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының аумағында ақшалай есеп айырысулар деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар, модельдері кассалық машиналар тізіліміне енгізілген бақылау-касса машинасы міндетті түрде қолданылып жүргізіледі.

2. Бақылау-касса машинасын қолданудан:

1) жеке тұлға;

2) жеке сот орындаушысы, адвокат және кәсіби медиатор;

3) қалалық қоғамдық көлікте билеттер бере отырып, тасымалдау бойынша халыққа қызмет көрсету бөлігіндегі тұлға босатылады.

Қоғамдық қалалық көлік билеттерінің нысанын уәкілетті органмен келісу бойынша көлік саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган бекітеді;

4) Ұлттық Банк;

5) екінші деңгейдегі банк;

6) діни бірлестік;

7) ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде жүзеге асырылатын ақшалай есеп айырысуларды қоспағанда, Ұлттық пошта операторы;

8) арнаулы мобильді қосымша арқылы есеп айырысуды жүзеге асыратын тұлға босатылады.

3. Қызметі ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде болатын салық төлеуші ақшалай есеп айырысуларды жүзеге асыру кезінде бақылау-касса машиналарын деректерді бермей қолданады.

4. Қолма-қол ақша арқылы сауда операциялары немесе қызметтер көрсету кезінде ақшалай есеп айырысуларды жүзеге асыратын сауда автоматтары мен көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу терминалдары деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау-касса машинасымен жарақтандырылуға жатады.

111-бап. Бақылау-касса машинасын қолдану

1. Бақылау-касса машинасын қолдану кезінде мынадай талаптар қойылады:

1) ақшалай есеп айырысуларға байланысты қызмет басталғанға дейін бақылау-касса машинасын салық органында есепке қою жүзеге асырылады;

2) өткізілген тауар, орындалған жұмыс, көрсетілген қызмет үшін төленген сомаға бақылау-касса машинасының чегін немесе тауар чегін беру жүзеге асырылады;

3) бақылау-касса машинасына салық органдары лауазымды адамдарының қол жеткізуі қамтамасыз етіледі.

2. Бақылау-касса машинасын қолдану:

1) бақылау-касса машинасының моделін кассалық машиналар тізіліміне енгізуді;

2) бақылау-касса машинасын салық органында есепке қоюды;

3) бақылау-касса машинасы чегінің мазмұнына қойылатын талаптарды сақтауды;

4) бақылау-касса машинасының тіркеу карточкасындағы мәліметтерді өзгертуді;

5) салық органында бақылау-касса машинасын есептен шығаруды;

6) тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде жүзеге асырылатын ақшалай есеп айырысулар туралы деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау-касса машиналарынан мәліметтерді қабылдауды, сақтауды, сондай-ақ оларды салық органдарына беруді көздейді.

Бақылау-касса машинасын қолдану тәртібін және бақылау-касса машинасы чегінің мазмұнына қойылатын талаптардың тізбесін уәкілетті орган белгілейді.

3. Техникалық ақауы жоқ бақылау-касса машиналары пайдаланылатын жеріндегі салық органдарына есепке қоюға жатады.

Бақылау-касса машинасын есепке қоюды, тіркеу карточкасының мәліметтерін өзгертуді және бақылау-касса машинасын есептен шығаруды салық органы мынадай негіздердің бірі:

1) деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау-касса машинасы бойынша – фискалдық деректер операторының мәліметтері;

2) деректерді беру функциясы жоқ бақылау-касса машинасы бойынша – бақылау-касса машинасын салық органында есепке қою туралы салықтық өтініш бойынша жүзеге асырады.

4. Бақылау-касса машинасын салық органында есептен шығару:

1) сауда операциялары, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде жүргізілетін ақшалай есеп айырысуларға байланысты қызметті жүзеге асыру тоқтатылған;

2) салық төлеуші таратылған, қайта ұйымдастырылған және оның қызметі тоқтатылған;

3) бақылау-касса машинасын техникалық ақауының болуына байланысты одан әрі қолдану мүмкін болмаған;

4) бақылау-касса машинасы кассалық машиналар тізілімінен алып тасталған;

5) бақылау-касса машинасының техникалық ақауы жоқ моделі бақылау-касса машинасының жаңа моделіне ауыстырылған;

6) бақылау-касса машинасы ұрланған, жоғалған жағдайларда, ұрланғаны туралы ішкі істер органдарында арыздың көшірмесі және (немесе) Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында таралатын мерзімді баспасөз басылымдарында жарияланған жоғалғаны туралы хабарландырудың көшірмесі болған кезде жүргізіледі.

5. Уәкілетті орган ақпараттандыру саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша:

1) фискалдық деректердің әлеуетті операторына қойылатын біліктілік талаптарын;

2) фискалдық деректер операторын тізбеге енгізу және тізбеден шығару тәртібін;

3) фискалдық деректер операторларының тізбесін белгілейді.

6. Уәкілетті орган ақпараттандыру саласындағы уәкілетті органмен және Ұлттық Банкпен келісу бойынша:

1) үш құрауышты интеграцияланған жүйеге және оны есепке алуға қойылатын талаптарды;

2) оны орнату және қолдану тәртібін белгілейді.

9-тарау. САЛЫҚТЫҚ НЫСАНДАР

112-бап. Салықтық нысандар

1. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық міндеттемелерді орындау мақсатында салықтық нысандарды жасайды және салық органына ұсынады.

Салықтық нысандарға мыналар жатады:

1) салықтық өтініш;

2) салықтық есептілік.

Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған жағдайларда және тәртіппен салық төлеуші (салық агенті) салық органына Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасында көзделген хабарламаны ұсынады.

2. Салықтық нысандар қазақ немесе орыс тілінде жасалады және қағаз жеткізгіште немесе электрондық құжат нысанында ұсынылады.

Салықтық нысандар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларда мөрмен куәландырылады.

3. Салықтық нысандар талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде сақталады.

Салық төлеуші (салық агенті), оператор – заңды тұлға қайта ұйымдастырылған кезде қайта ұйымдастырылған тұлға үшін салықтық нысандарды сақтау жөніндегі міндеттеме оның құқық мирасқорына жүктеледі.

113-бап. Салықтық өтініш

1. Салықтық өтініш – салық төлеушінің (салық агентінің) құжаты, ол осы Кодексте белгіленген жағдайларда оның құқықтарын іске асыру және міндеттерін орындау мақсатында салық органына ұсынылады.

2. Салықтық өтініштердің нысандарын уәкілетті орган бекітеді.

114-бап. Салықтық есептілік, салықтық есептіліктің түрлері

1. Салықтық есептілік – салық төлеуші (салық агенті), салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер, активтер мен міндеттемелер, кірістер мен мүлік туралы, сондай-ақ салықтық міндеттемелер мен әлеуметтік төлемдерді есептеу туралы мәліметтерді қамтитын салық төлеушінің (салық агентінің) құжаты.

2. Салықтық есептілікке декларациялар, оның ішінде тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш, сондай-ақ салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің түрлері, әлеуметтік төлемдер бойынша есеп-қисаптар жатады.

Декларация – декларацияның өзінен және қосымшалардан, есеп-қисап – есеп-қисаптың өзінен және қосымшалардан тұрады.

3. Егер осы Кодекстің 422-бабының 5-тармағында өзгеше көзделмесе, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті қоспағанда, салықтық есептілік мынадай түрлерге бөлінеді:

1) бастапқы салықтық есептілік – салық төлеушіні (салық агентін) салықтық тіркеу жүргізілген, салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің белгілі бір түрі бойынша салықтық міндеттеме, сондай-ақ әлеуметтік міндеттеме алғаш рет пайда болған салықтық кезең үшін ұсынылатын салықтық есептілік;

2) кезекті салықтық есептілік – бастапқы салықтық есептілік ұсынылғаннан кейін келесі салықтық кезеңдерге ұсынылатын салықтық есептілік;

3) қосымша салықтық есептілік – бұрын ұсынылған салықтық есептілікке өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген кезде ұсынылатын салықтық есептілік;

4) хабарлама бойынша салықтық есептілік – салық органы хабарлама нысанында шешімді жіберген салықтық кезең үшін ұсынылатын салықтық есептілік.

Хабарлама бойынша бастапқы немесе қосымша салықтық есептілік ұсынылуы мүмкін;

5) таратудың салықтық есептілігі – салық төлеуші (салық агенті) қызметін тоқтатқан, таратылған немесе қайта ұйымдастырылған кезде, сондай-ақ қосылған құн салығын төлеуші тіркеу есебінен шығарылған кезде ұсынылатын салықтық есептілік.

4. Мыналарды:

1) өзін-өзі жұмыспен қамтушыларға арналған арнаулы салық режимін қолданатын жеке тұлғалардың салықтық есептілікті ұсынуы;

2) салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект болмаған кезде – кірістер болып табылмайтын және (немесе) салық салуға жатпайтын кірістерге байланысты төлемдерді көрсетуді көздейтін салықтық есептілікті қоспағанда, салықтық есептілікті;

3) декларацияларға және (немесе) есеп-қисаптарға қосымшаларда көрсетілуге жататын деректер болмаған кезде декларацияларға және (немесе) есеп-қисаптарға қосымшаларды ұсыну талап етілмейді.

5. Мыналарды:

1) заңды күшіне енген сот актісі негізінде тіркеуі жарамсыз деп танылған дара кәсіпкердің немесе заңды тұлғаның салықтық есептілікті;

2) корпоративтік табыс салығы және (немесе) қосылған құн салығы бойынша салықтық міндеттемелердің азаюына алып келетін, таратылған немесе қызметін тоқтатқан салық төлеушімен жасалатын мәмілелер бойынша сомаларды көрсету бөлігінде қосымша салықтық есептілікті ұсынуға тыйым салынады.

115-бап. Салықтық есептілікті ұсыну бойынша негізгі ережелер

1. Салықтық есептілікті ұсыну:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) ұсынуын;

2) салық органының қабылдауын;

3) салық төлеушінің (салық агентінің) өзгерістер мен толықтырулар енгізуін;

4) салық төлеушінің (салық агентінің) ұсынуын тоқтата тұруды, қайта бастауды көздейді.

2. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тіркеуден кейін веб-қосымшада ұсынылуға тиіс салықтық есептілік нысандарын көрсетеді.

Салықтық есептіліктің басқа нысандарын ұсыну қажеттілігін көздейтін қызмет түрлері өзгерген жағдайда, салық төлеуші (салық агенті) салықтық есептілікті ұсыну мерзімі өткенге дейін веб-қосымшада ұсынылуға тиіс салықтық есептілік нысандарын көрсетеді.

Корпоративтік табыс салығы мен қосылған құн салығын қоспағанда, салық төлеуші (салық агенті) заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесін салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Құрылымдық бөлімшені салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді дербес төлеуші деп тану үшін салық төлеуші (салық агенті) салық органын электрондық түрде хабардар етуге және веб-қосымшада салықтық есептіліктің осындай құрылымдық бөлімше ұсынуға тиісті нысандарын көрсетуге міндетті.

3. Салықтық есептілікті салық төлеуші (салық агенті) қағаз жеткізгіште немесе электрондық құжат нысанында ұсынады.

Салықтық есептілік:

1) веб-қосымшалар;

2) салықтық мобильдік қосымша;

3) "Ақпараттандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес салық органының ақпараттық жүйесіне қосылған сыртқы ақпараттық жүйелер арқылы электрондық құжат нысанында ұсынылады.

Есептілікті жасау бойынша түсінік берілген салықтық есептіліктің нысандарын және оларды ұсыну тәртібін (бұдан әрі – салықтық есептілікті ұсыну тәртібі) уәкілетті орган белгілейді.

"Жедел-іздестіру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жедел-іздестіру қызметін жүзеге асыратын органдардың қызметкерлері салықтық есептілікті ерекше тәртіппен ұсынады.

Салықтық есептілікті ұсынудың ерекше тәртібін арнаулы мемлекеттік органдармен, Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің әскери барлау органдарымен, құқық қорғау органдарымен бірлесіп, уәкілетті орган айқындайды.

4. Осы Кодекстің Ерекше бөлігінде:

арнаулы төлемдер бойынша;

жер қойнауын пайдаланушылардың салықтары бойынша;

ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушылардың;

бөлек салықтық есепке алуды жүргізу кезінде;

арнаулы салық режимін қолдану кезінде салықтық есептілікті жасау мен ұсыну ерекшеліктері белгіленеді.

5. Салықтық есептілік салықтық есептіліктің толық және дұрыс толтырылуын форматты-логикалық бақылауға жатады.

Форматты-логикалық бақылау – форматтарының дұрыс болмауы, мәндердің, сомалардың қалдырылып кетуі немесе сәйкессіздіктер секілді қателерді анықтауды қоса алғанда, салықтық есептілікті жасаудың берілген өлшемдері мен логикалық қағидаларына сәйкестігі тұрғысынан салықтық есептілікте көрсетілген деректерді тексерудің автоматтандырылған процесі.

Бұл ретте салық төлеуші (салық агенті):

1) ақпаратты компьютерлік өңдеуге жол беретін электрондық нысанда ұсынған салықтық есептілікті форматты-логикалық бақылау салық органының ақпараттық жүйесінде толтырған, қабылдаған және (немесе) өңдеген кезде жүзеге асырылады;

2) қағаз жеткізгіште ұсынған салықтық есептілікті форматты-логикалық бақылау салықтық есептілікті ұсыну тәртібіне сәйкес салық органының ақпараттық жүйесіне салық органының лауазымды адамы енгізгеннен кейін жүзеге асырылады.

Форматты-логикалық бақылау қорытындылары бойынша осындай салықтық есептілікке "Құжат қабылданды" деген мәртебенің берілуі салықтық есептілікті ұсынылды деп танудың міндетті шарты болып табылады.

Осы тармақтың үшінші бөлігінің 2) тармақшасында көзделген нысанда ұсынылған салықтық есептілікті форматты-логикалық бақылау қорытындылары бойынша "Құжат қабылданбады" деген мәртебе берілген жағдайда, мұндай салықтық есептілік ұсынылмады деп танылады.

6. Осы Кодексте белгіленген бастапқы немесе кезекті салықтық есептілікті ұсыну мерзімі өткеннен кейін салық органының ақпараттық жүйесінде осы салықтық кезең үшін нөлдік көрсеткіштері бар тиісті салықтық есептілік автоматты түрде қалыптастырылады (бұдан әрі – автоматты салықтық есептілік).

Осы тармақтың ережелері дара кәсіпкердің қызметіне байланысты емес қызмет бойынша жеке тұлғалардың салықтық есептілікті ұсынуына қолданылмайды.

Салық органының ақпараттық жүйесінде қосымша салықтық есептілікті, сондай-ақ осы Кодексте белгіленген есептілікті ұсыну мерзімі шегінде қағаз жеткізгіштегі салықтық есептілікті қоспағанда, қалыптастырылған автоматты салықтық есептілік сияқты салықтың, бюджетке төленетін төлемнің осындай түрі бойынша сол салықтық кезең үшін салықтық есептілік қабылданбайды.

Салық органының ақпараттық жүйесіне қағаз жеткізгіште бастапқы немесе кезекті салықтық есептілік енгізілгеннен және "Құжат қабылданды" деген мәртебе берілгеннен

кейін осы салықтық кезең үшін қалыптастырылған автоматты салықтық есептілік жойылады.

7. Салық төлеуші осындай есептілікте көрсетілуге жататын салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект болған кезде салықтық кезең үшін автоматты салықтық есептілікке қосымша салықтық есептілікті ұсынуға міндетті.

8. Салықтық есептілік мынадай:

1) салықтық есептілік уәкілетті орган белгілеген нысанға сәйкес келмеген;

2) салықтық есептілікте салық төлеушінің (салық агентінің) және (немесе) салық органының міндетті сәйкестендіру деректері және (немесе) салықтық есептілікті жасау күні және (немесе) түрі көрсетілмеген немесе дұрыс көрсетілмеген;

3) салықтық есептілікке қол қойылмаған және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларда өз мөрімен куәландырылмаған;

4) байланыс желісінің болмауы себебінен қағаз шот-фактуралар жазып берілген жағдайда – қосылған құн салығы бойынша салықтық есептілік салықтық кезең ішінде сатып алынған және (немесе) өткізілген тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралар тізілімінсіз жасалған;

5) жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша салықтық есептілік әрбір жеке тұлға бөлінісінде жеке тұлғалардың кірістерінен есептелген салықтар мен әлеуметтік төлемдер көрсетілмей жасалған жағдайларда, салық органының қабылдауына жатпайды.

9. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті қоспағанда, салықтық есептілік кері қайтарып алуға жатпайды.

Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті кері қайтарып алу осы Кодекстің 532-бабында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

116-бап. Қосымша салықтық есептілікті және хабарлама бойынша салықтық есептілікті ұсынуға байланысты негізгі ережелер

1. Бұрын ұсынылған салықтық есептілікте көрсетілген мәліметтерді өзгерту және (немесе) толықтыру қосымша салықтық есептілікті және (немесе) хабарлама бойынша салықтық есептілікті ұсыну арқылы жүргізіледі.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтердің өзгерістерін және (немесе) толықтыруларын көрсету мынадай түрде жүргізіледі:

1) салықтық есептілікте көрсетілген сомалар өзгерген кезде салықтық есептіліктің тиісті жолында нақты сома мен салықтық есептілікте көрсетілген сома арасындағы айырма көрсетіледі;

2) салықтық есептілікте көрсетілген сомаға қатысы жоқ өзге мән өзгертілген кезде салықтық есептіліктің тиісті жолында жаңа мән көрсетіледі.

Қосымша салықтық есептілікті және (немесе) хабарлама бойынша салықтық есептілікті ұсынған кезде салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, әлеуметтік

төлемдердің сомалары салық төлеушіні (салық агентін) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа тартпай төлеуге жатады.

2. Таратудың салықтық есептілігін ұсынғаннан кейін салық төлеушінің (салық агентінің) хабарлама бойынша салықтық есептілікті ұсынуына жол беріледі.

Аяқталмаған салықтық кезең үшін салық төлеуші (салық агенті) ұсынған таратудың салықтық есептілігі мынадай:

1) салықтық тексеру аяқталғаннан кейін қызметті тоқтату немесе тарату, бөлу арқылы қайта ұйымдастыру туралы шешім өзгерген;

2) дара кәсіпкер тіркеу есебінен шығарылғанға дейін қызметін тоқтату туралы шешімді өзгерткен;

3) дара кәсіпкерді тіркеу есебінен шығарудан бас тартылған жағдайларда, салықтық кезеңдегі кезекті салықтық есептілікке теңестіріледі.

3. Мынадай:

1) нұсқамада көрсетілген салықтар, бюджетке төленетін төлемдер, әлеуметтік төлемдер бойынша салықтық тексерулерді жүргізу кезеңінде (тоқтата тұруды ескере отырып) – тексерілетін салықтық кезеңдегі;

2) шағымда көрсетілген салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, әлеуметтік төлемдердің түрлері бойынша шағым берудің қалпына келтірілген мерзімін ескере отырып, салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға салық төлеушінің (салық агентінің) шағым беру және шағымын қарау мерзімі кезеңінде – шағым жасалатын салықтық кезеңдегі;

3) қосылған құн салығын қайтару туралы талап көрсетілген;

4) ағымдағы салықтық кезеңнің соңғы жұмыс күнінен кешіктірмей – есепті салықтық кезеңнің екінші, үшінші және төртінші тоқсандары үшін төленуге жататын корпоративтік табыс салығы бойынша аванстық төлемдер бойынша;

5) "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының талаптарына сәйкес активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсынған адамдардың активтер мен міндеттемелер туралы салықтық есептілікке қосымша салықтық есептілікті ұсынуына жол берілмейді.

117-бап. Салықтық есептілікті ұсынуды тоқтата тұруға және қайта бастауға байланысты негізгі ережелер

1. Салық төлеуші (салық агенті):

1) салықтық есептілікті ұсынуды тоқтата тұруға;

2) тоқтата тұру мерзімі өткенге дейін салықтық есептілікті ұсынуды қайта бастауға құқылы.

Салық төлеуші қызметі қайта басталған кезде салықтық есептілікті ұсынуды міндетті түрде қайта бастайды.

Салықтық есептілікті ұсынуды тоқтата тұрудың жалпы мерзімі талап қоюдың ескіру мерзімінен аспауға тиіс.

Салықтық есептілікті ұсынуды тоқтата тұрған күннен бастап қайта басталған күнге дейінгі кезеңде қосылған құн салығын төлеушіге электрондық шот-фактуралар жазып беру тоқтатыла тұрады.

Салық салу объектілері болған кезде салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық есептілігін ұсыну тоқтатыла тұрмайды.

2. Салықтық есептілікті ұсынуды тоқтата тұру және (немесе) қайта бастау туралы мәліметтер салық органы тиісті шешімді қабылдаған күннен кешіктірілмей уәкілетті органның интернет-ресурсында жарияланады.

Уәкілетті органның интернет-ресурсында салықтық есептілікті ұсынуды тоқтата тұру және (немесе) қайта бастау туралы мәліметтерді жариялау салықтық өтініште немесе жергілікті атқарушы органның жолданымында көрсетілген кезең үшін салықтық есептілікті ұсынбауға негіз болып табылады.

3. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық есептілікті ұсынуын тоқтата тұрудан бас тарту:

1) салықтық берешек, әлеуметтік төлемдер бойынша берешек болған;

2) салық төлеуші әрекет етпейтін салық төлеушілердің тізіліміне енгізілген;

3) салық органының орындалмаған хабарламалары болған жағдайда қабылданады.

4. Салық органы:

1) салық төлеуші (салық агенті) салықтық есептілікті ұсыну күнінен бастап салықтық есептілікті ұсынған;

2) қызметін тоқтата тұру кезеңінде немесе қайта бастаған күннен бастап салық төлеушінің (салық агентінің) қызметін қайта бастау фактісі анықталған жағдайда, салықтық есептілікті ұсынуды қайта басталды деп таниды.

Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді және әлеуметтік міндеттемелерді есептеу, төлеу бойынша салықтық міндеттеменің туындауына алып келетін қызметті жүзеге асыруды бастауы осы баптың мақсаттары үшін қызметті қайта бастау деп танылады.

10-тарау. САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕНІҢ, ӘЛЕУМЕТТІК МІНДЕТТЕМЕНІҢ ОРЫНДАЛУЫН ЕСЕПКЕ АЛУ

118-бап. Салықтық міндеттеменің, әлеуметтік міндеттеменің орындалуын есепке алу жөніндегі жалпы ережелер

1. Салық органы осы тарауға және жеке шотты жүргізу тәртібіне сәйкес жеке шотты жүргізеді. Жеке шот ұлттық валютада, сондай-ақ Қазақстан Республикасының салық заңнамасында заттай нысанда төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау тікелей көзделгенде заттай нысанда жүргізіледі.

2. Жеке шотты жүргізу:

1) салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің, әлеуметтік төлемдердің, өсімпұл мен айыппұлдардың есептелген, есепке жазылған, төленген сомаларын есепке алуды, оның ішінде салықтар, бюджетке төленетін төлемдер және әлеуметтік төлемдер бойынша есеп айырысуларды салыстырып тексеруді жүзеге асыруды, берешектің жоқ (бар) екендігі туралы мәліметтерді және салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің, әлеуметтік төлемдердің, өсімпұлдың, айыппұлдардың барлық немесе жекелеген түрлері бойынша бюджетпен есеп айырысулардың жай-күйі туралы салық төлеушінің жеке шотынан үзінді-көшірме ұсынуды;

2) салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұл мен айыппұлдардың артық (қате) төленген сомасын есепке жатқызуды;

3) салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұл мен айыппұлдардың артық (қате) төленген сомасын қайтаруды;

4) салықты, бюджетке төленетін төлемді, өсімпұл мен айыппұлдарды есептен шығаруды;

5) есеп-қисаптар сальдосын қалыптастыруды;

6) жеке шотқа байланысты әрекеттерді көздейді.

3. Осы тараудың ережелері Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне сәйкес іс жүргізу салық органының құзыретіне жатқызылған әкімшілік құқық бұзушылықтар жасағаны үшін салынатын айыппұлдарға қолданылады.

119-бап. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің және әлеуметтік төлемнің есептелген, есепке жазылған, төленген сомаларын айқындау

1. Мыналар:

1) салық төлеуші (салық агенті) салықтық есептілікте;

2) көлік құралдарына салынатын салық пен жеке тұлғалардың мүлкіне салынатын салық сомаларын есептеу кезінде уәкілетті мемлекеттік органдардың мәліметтері негізінде салық органы;

3) есепті салықтық кезеңнің 1-тоқсанындағы корпоративтік табыс салығы бойынша аванстық төлемдердің сомаларын есептеу кезінде салық органы;

4) осы Кодексте көзделген негіздер бойынша уәкілетті мемлекеттік органдар айқындаған сома салықтың, бюджетке төленетін төлемнің және әлеуметтік төлемнің есептелген сомасы болып табылады.

2. Мыналар салықтың, бюджетке төленетін төлемнің және әлеуметтік төлемнің есепке жазылған сомасы болып табылады:

1) салық органы:

салықтық тексеру нәтижелері бойынша;

салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қарау нәтижелері бойынша;

уәкілетті мемлекеттік органдардың мәліметтері негізінде айқындаған сома;

2) осы Кодексте белгіленген құзыреті шегінде уәкілетті мемлекеттік органдар айқындаған сома.

3. Осы Кодексте көзделген түзетулерді, жеңілдіктерді, шегерімдерді немесе азайтуларды ескере отырып, салық, бюджетке төленетін төлем және әлеуметтік төлем сомасын есептеу нәтижесі салықтың, бюджетке төленетін төлемнің және әлеуметтік төлемнің есептелген және есепке жазылған сомасы болып табылады.

4. Мыналар салықтың, бюджетке төленетін төлемнің төленген сомасы болып табылады:

1) салық төлеуші (салық агенті) төлеген салық, бюджетке төленетін төлем сомасы, оның ішінде осы салықты, бюджетке төленетін төлемді төлеу есебіне есепке жатқызылған сома;

2) салықтық берешекті өтеу есебіне салық органы немесе сот орындаушысы өндіріп алған сома.

Белгілі бір уақыт кезеңі үшін төленген салық, бюджетке төленетін төлем сомасы осындай уақыт кезеңі үшін салық төлеушіге (салық агентіне) есепке жатқызылған және қайтарылған салық, бюджетке төленетін төлем сомасы шегеріліп есептеледі.

5. Мыналар әлеуметтік төлемнің төленген сомасы болып табылады:

1) салық төлеуші (салық агенті) төлеген әлеуметтік төлем сомасы;

2) салық органы өндіріп алған сома.

Белгілі бір уақыт кезеңі үшін төленген әлеуметтік төлем сомасы осындай уақыт кезеңі үшін салық төлеушіге (салық агентіне) қайтарылған әлеуметтік төлем сомасы шегеріліп есептеледі.

6. Салықтық және (немесе) кедендік тексеруді жүргізу кезінде өсімпұл осындай тексеру аяқталған күнге дейін есепке жазылады.

Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламада көрсетілген есепке жазылған (есептелген) сомалар жеке шотта көрсетілгеннен кейін салық төлеушіге (салық агентіне) өсімпұл, төлеу күнін қоса алғанда, салықтық және (немесе) кедендік тексеру аяқталған күннен бастап жеке шотта есепке жазылады.

1-параграф. Салықты, бюджетке төленетін төлемді, өсімпұл мен айыппұлды есепке жатқызу және қайтару

120-бап. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің немесе өсімпұлдың, айыппұлдың артық төленген сомасы туралы ұғым

1. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің немесе өсімпұлдың артық төленген сомасы – салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың осы түрі бойынша

бюджетке төленген және есептелген, есепке жазылған сомалар, сондай-ақ есепке жатқызуды және (немесе) қайтаруды жүргізу күніне басқа салықты, бюджетке төленетін төлемді, өсімпұлды төлеу есебіне есепке жатқызылған және салық төлеушіге қайтарылған сомалар арасындағы оң айырма.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережесі осы баптың 2, 3 және 4-тармақтарында көзделген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша артық төленген сомаларды айқындау кезінде қолданылмайды.

2. Қосылған құн салығының артық төленген сомасы – салықтық кезең үшін қосылған құн салығының бюджетке төленген (түскен) және есептелген, есепке жазылған сомалары, сондай-ақ алдыңғы салықтық кезеңдер үшін қосылған құн салығы бойынша есеп айырысуларды ескере отырып, басқа салықты, бюджетке төленетін төлемді, өсімпұлды төлеу есебіне есепке жатқызылған және салық төлеушіге қайтарылған сомалар арасындағы оң айырма.

3. Осы тармақта санамаланған салықтардың немесе бюджетке төленетін төлемдердің артық төленген сомалары деп мыналар танылады:

1) жүзеге асыру үшін төлемдерді төлеу талап етілетін әрекеттерді салық төлеушінің жасамауы (оның ішінде, тиісті құжаттарды бергенге дейін оның әрекеттер жасаудан бас тартуы нәтижесінде) фактісін тиісті уәкілетті мемлекеттік орган электрондық база арқылы және (немесе) қағаз жеткізгіштерде растаған кезде төленген:

тіркеу алымы;

жекелеген қызмет түрлерімен айналысуға лицензиялар бергені үшін алым;

радиожиілік спектрін пайдалануға рұқсат бергені үшін алым;

АХҚО-ның инвестициялық резиденті болып табылатын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның резиденттігін растайтын құжатты бергені үшін алым;

мемлекеттік баж;

орманды пайдаланғаны үшін төлемақы сомасы;

2) АХҚО инвестициялық резиденті болып табылатын шетел азаматына немесе азаматтығы жоқ адамға резиденттігін растайтын құжатты беруден бас тартқан кезде – көрсетілген құжатты бергені үшін төленген алым сомасы;

3) есепке алу-бақылау маркаларымен таңбалануға жататын акцизделетін тауарларды өндіру бойынша салық төлеушінің қызметі тоқтатылған және бұрын алынған осындай маркаларды қабылдау-беру актісі бойынша салық органына қайтарған кезде – осындай тауарлар үшін акциздердің төленген сомасы;

4) аукцион жеңімпазын айқындауға әсер еткен, Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында белгіленген өткізу қағидаларының бұзылуына байланысты жер қойнауын пайдалану құқығын беруге арналған аукцион жарамсыз деп танылған кезде – қол қою бонусының төленген сомасы
;

5) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттың ережелерін қолданатын бейрезидент-салық төлеушіге қайтарылуға жататын табыс салығының сомасы – табыс салығының төленген немесе аударылған сомасы.

4. Қайтару мақсаттары үшін артық төленген сома деп мыналар танылады:

1) айыппұлдың күші жойылған немесе айыппұл мөлшері азайтылған кезде – салық салу, Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы, міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы заңнамасы саласындағы құқық бұзушылықтар бойынша құқыққа сыйымсыз салынған айыппұлдың төленген сомасы;

2) әкімшілік жаза қолдану туралы қаулыны орындау мақсатында айыппұл төлеген кезде – айыппұлдың артық төленген сомасы;

3) билік ету шектелген (кепілге қойылған) мүлікті өткізу жөніндегі функциялар берілген ұйым өткізген электрондық аукцион қорытындыларының күші заңды күшіне енген сот актісі бойынша жойылған кезде – салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұл мен айыппұлдың төленген сомасы;

4) мемлекеттік баждың:

іс тараптардың татуласу келісімімен, дауды (жанжалды) медиация тәртібімен реттеу туралы келісіммен немесе дауды партисипативтік рәсім тәртібімен реттеу туралы келісіммен аяқталған кезде:

бірінші және апелляциялық сатылардағы соттарда – толық көлемде;

кассациялық сатыдағы сотта – сот актісін кассациялық тәртіппен қайта қарау туралы кассациялық шағым берген кезде төленген соманың 50 пайызы мөлшерінде төленген сомасы;

5) мемлекеттік баждың:

істі төрелікке берген;

талап қоюды немесе өзге де арызды (шағымды) қайтарған немесе оны қабылдаудан бас тартқан, сондай-ақ нотариустар немесе оған уәкілетті адамдар нотариаттық әрекеттерді жасаудан бас тартқан;

егер іс сотта қаралуға жатпайтын болса, сондай-ақ егер талап қоюшы дауды алдын ала шешудің осы санаттағы істер үшін белгіленген тәртібін сақтамаса не талап қоюды әрекетке қабілетсіз адам берген болса, іс бойынша іс жүргізу тоқтатылған немесе талап қою қараусыз қалдырылған;

мемлекеттік бажды төлеген адамдар заңдық мәні бар әрекеттерді жасаудан немесе осы заңдық мәні бар әрекеттерді жасайтын органға жүгінгенге дейін құжатты алудан бас тартқан;

сот актісін кассациялық тәртіппен қайта қарау туралы кассациялық шағым қайтарылған;

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген өзге де жағдайлар басталған кезде толық көлемде төленген сомасы;

6) талап қоюшы сотқа талап қою және өзге де арыздар (шағымдар) беру кезінде өз талаптарын азайтқан жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік баж төлеу есебіне осы Кодекс бойынша талап етілгеннен көп мөлшердегі соманы енгізген кезде мемлекеттік баждың артық төленген сомасы.

121-бап. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің және өсімпұлдың есепке жатқызуға және (немесе) қайтаруға жатпайтын артық төленген және төленген сомалары

1. Заңды тұлға мен оның құрылымдық бөлімшесі арасындағы есепке жатқызуды қоспағанда, салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың артық төленген сомасы басқа салық төлеушінің салықтық берешегін өтеу есебіне есепке жатқызуға жатпайды.

2. Мемлекеттік баждың төленген сомасы:

1) есепке жатқызуға;

2) мынадай:

талап қоюшы талап қоюдан бас тартқан;

талап қоюшы өз талаптарын азайтқан;

сот бұйрығының күші жойылған кезде қайтаруға жатпайды.

3. Осы Кодекстің 120-бабының 3 және 4-тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда, мыналар:

1) автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағы арқылы жүріп өткені үшін төленген алым сомасы;

2) консулдық алымның төленген сомасы;

3) қол қою бонусының төленген сомасы;

4) жер учаскелерін пайдаланғаны, пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес мемлекеттің жер қойнауы учаскесін бергені үшін артық төленген төлемақы сомасы;

5) жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін төленген төлемақы сомасы;

6) АХҚО-ның инвестициялық резиденті болып табылатын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның резиденттігін растайтын құжатты бергені үшін төленген алым сомасы;

7) есепке алу-бақылау маркаларымен таңбалауға жататын акцизделетін тауарлар үшін акциздердің артық төленген сомасы;

8) орманды пайдаланғаны үшін төленген төлемақы сомасы;

9) тіркеу алымының төленген сомасы;

10) жекелеген қызмет түрлерімен айналысуға арналған лицензиялар бергені үшін төленген алым сомасы;

11) мемлекеттік баждың төленген сомасы есепке жатқызуға және қайтаруға жатпайды.

4. Жер учаскелерін пайдаланғаны, жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны, қоршаған ортаға жағымсыз әсер еткені үшін салықтың, төлемақының артық төленген сомасы мынадай:

1) осындай салықтар мен төлемақылар бойынша салықтың есептілікті ұсыну тоқтатыла тұрған кезеңде оны ұсыну күніне дейін;

2) салықтық тексеру жүргізілген кезеңде аяқталғанға дейін есепке жатқызуға және қайтаруға жатпайды.

5. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының декларация бойынша қалыптасқан есепке жазылған салық сомасынан асып кетуі салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беру туралы шешімде көзделген қосылған құн салығын төлеу есебіне есепке жатқызуға жатпайды.

6. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың артық төленген сомасы талап қоюдың ескіру мерзімі өткеннен кейін есепке жатқызуға және қайтаруға жатпайды.

Талап қоюдың ескіру мерзімі өткен салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың артық төленген сомасы салық органының шешімі негізінде есептен шығаруға жатады.

7. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компания төлеген қосылған құн салығының сомасы қайтаруға жатпайды.

122-бап. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұл мен айыппұлдың артық төленген және (немесе) төленген сомаларын есепке жатқызу және қайтару тәртібінің негізгі ережелері

1. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің (есепке жатқызуға жатпайтын салықтар мен бюджетке төленетін төлемді қоспағанда) және өсімпұлдың төленген және (немесе) артық төленген сомасын есепке жатқызуды салық органы ұлттық валютада:

1) салық төлеушінің салықтық өтінішінсіз;

2) салық төлеушінің салықтық өтініші негізінде жүргізеді.

2. Салықтың, бюджетке төленетін төлем мен өсімпұлдың артық төленген сомасын есепке жатқызу салық төлеушінің салықтық өтінішінсіз мынадай реттілікпен:

1) артық төленген сома түзілген және төлеу мерзімі басталған салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің есептелген, есепке жазылған сомаларын төлеу;

2) мынадай:

артық төленген сома түзілген салық, бюджетке төленетін төлем түрі бойынша;

салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің өзге де түрлері бойынша бересіні өтеу;

3) осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген реттілікпен салықтар, бюджетке төленетін төлемдер бойынша өсімпұлды өтеу;

4) осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген реттілікпен салықтар, бюджетке төленетін төлемдер бойынша айыппұлды өтеу есебіне жүргізіледі.

3. Салық төлеушінің салықтық өтініші бойынша салықтың, бюджетке төленетін төлем мен өсімпұлдың артық төленген сомасын есепке жатқызу:

1) салық төлеушіде және (немесе) осындай салық төлеушінің құрылымдық бөлімшесінде салықтық берешек болмаған жағдайда, осындай өтініште көрсетілген салықтың және (немесе) бюджетке төленетін төлемнің тиісті түрі бойынша алдағы төлемдер;

2) мыналардың:

осындай салық төлеушінің құрылымдық бөлімшесінің;

егер салық төлеуші заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі болып табылса, мұндай заңды тұлғаның осындай өтінішінде көрсетілген салықтың және (немесе) бюджетке төленетін төлемнің тиісті түрі бойынша салықтық берешекті өтеу есебіне жүргізіледі.

4. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің (қайтарылуға жатпайтын салықтар мен бюджетке төленетін төлемді қоспағанда), өсімпұл мен айыппұлдың төленген және (немесе) артық төленген сомасын қайтаруды салық органы салық төлеушінің салықтық өтініші негізінде салық төлеушінің осындай өтініште көрсетілген банктік шотына аудару арқылы жүргізеді.

Осы Кодекстің мақсаттары үшін салық органының салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұл мен айыппұлдың артық төленген және (немесе) төленген сомасын, қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтаруы деп салық органының Қазақстан Республикасының Бюджет кодексіне сәйкес тиісті төлем тапсырмасын ұсынуы түсініледі.

Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұл мен айыппұлдың төленген, оның ішінде артық төленген сомаларын қайтаруды салық органы салық төлеуші мен оның құрылымдық бөлімшесінде салықтық берешек болмаған кезде жүргізеді.

Салықтық берешек болған жағдайда қайтару осы баптың 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес салықтың, бюджетке төленетін төлем мен өсімпұлдың артық төленген сомасын есепке жатқызу жүргізілгеннен кейін жүзеге асырылады.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген жағдайда салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұл мен айыппұлдың артық төленген сомасының қалдығы есепке жатқызуды жүргізгеннен кейін қайтаруға жатады.

5. Мемлекеттік баждан басқа, салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың артық (қате) төленген сомасы:

ағымдағы жыл;

осындай сомалар төленген күнтізбелік жылдан кейінгі күнтізбелік жылдан бастап талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде алдыңғы күнтізбелік жылдар ішінде төленген сомалар мөлшерінде есепке жатқызылуға және (немесе) қайтарылуға жатады.

Мемлекеттік баждың артық төленген сомасы бюджетке мемлекеттік баждың осындай сомасы төленген күннен бастап үш жыл ішінде қайтаруға арналған құжаттар ұсынылған кезде қайтарылуға жатады.

6. Салық органы салықтың, бюджетке төленетін төлемнің төленген және (немесе) артық төленген сомаларын есепке жатқызуды және (немесе) қайтаруды жүргізу мерзімін бұзған кезде есепке жазылған өсімпұл сомасы салық төлеушінің салықтық өтініші бойынша бюджеттік сыныптаманың тиісті коды бойынша бюджетке түсетін түсімдер есебінен салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың артық төленген сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару жүргізілген күні аударылуға жатады.

123-бап. Салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың қате төленген сомасын есепке жатқызу және қайтару тәртібін айқындау және оның негізгі ережелері

1. Аудару кезінде мынадай қателердің кез келгені жіберілген:

1) төлем құжатында:

салық төлеушінің немесе салық органының сәйкестендіру нөмірі дұрыс көрсетілмеген;

төлемнің мәтіндік мақсаты төлем мақсатының кодына және (немесе) кірістердің бюджеттік сыныптамасының кодына сәйкес келмеген;

2) банк ұйымы салық төлеушінің төлем құжатын қате орындаған;

3) тіркеу есебінде тұрмайтын немесе салықтың немесе бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың осы түрі бойынша төлеуші болып табылмайтын салық төлеуші төлеуді жүргізген сома салықтың, бюджетке төленетін төлемнің, өсімпұлдың қате төленген сомасы болып табылады.

2. Осы бапта көрсетілген қателердің біреуінің бар екендігі расталған кезде салық органы:

1) бюджеттік сыныптаманың тиісті кодына және (немесе) тиісті салық органына қате төленген соманы есепке жатқызуды жүргізеді;

2) салық төлеушінің банктік шотына қайтаруды жүргізеді.

3. Банк ұйымының сол бір төлем құжаты бойынша салық, бюджетке төлем, өсімпұл сомасын қайта аударуға алып келген салық төлеушінің төлем құжатын қате орындау фактісі расталған кезде салық органы банк ұйымының өтініші бойынша қате төленген соманы:

1) банктік шоттан ақша есептен шығарылған немесе банк ұйымының электрондық терминалы арқылы төлем қолма-қол ақшасыз нысанда жүзеге асырылған жағдайда – салық төлеушінің банктік шотына;

2) ақша банк ұйымына қолма-қол ақшалай енгізілген немесе төлем банк ұйымының электрондық терминалы арқылы қолма-қол ақшалай нысанда жүзеге асырылған жағдайда, банк ұйымының банктік шотына қайтаруды жүргізеді.

4. Салық органы салық төлеушінің салықтық өтінішінде немесе банк ұйымының өтінішінде көрсетілген қателердің бар екенін растамаған кезде салық төлеушіге немесе банк ұйымына тиісті хабарлама ұсынылады.

124-бап. Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесіне қатысты салықтық міндеттеме бойынша заттай нысанда есепке жатқызу ерекшеліктері

1. Жеке шот заттай нысанда жүргізілген кезде Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесіне қатысты салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне жер қойнауын пайдаланушы заттай нысанда беретін пайдалы қазбалардың артық берілген көлемі (бұдан әрі осы баптың мақсатында – пайдалы қазбалардың артық берілген көлемі) осы баптың талаптары сақталған кезде есепке жатқызылуға тиіс.

Пайдалы қазбалардың артық берілген көлемі – есепке жатқызуды жүргізу күніне салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне берілген пайдалы қазбалар көлемі мен салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне берілуге жататын пайдалы қазбалар көлемі арасындағы оң айырма.

2. Пайдалы қазбалардың артық берілген көлемін есепке жатқызуды салық органы жеке шоттың мәліметтері негізінде, жер қойнауын пайдаланушының Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесі жөніндегі жеке шотын жүргізу орны бойынша жүзеге асырады.

3. Жер қойнауын пайдаланушының Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесі жөніндегі заттай нысанда мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттемесі болған кезде салық органы салықтық өтінішсіз, мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттемені өтеу есебіне пайдалы қазбалардың артық берілген көлемін есепке жатқызуды жүргізеді.

2-параграф. Қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару

125-бап. Қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтарудың жалпы ережелері

1. Осы параграфтың мақсаттары үшін қосылған құн салығының асып кету сомасы деп (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – салық) есепке жатқызылатын салық сомасының есепті салықтық кезеңнің соңында декларация бойынша өсу қорытындысымен қалыптасқан есепке жазылған салық сомасынан асып кетуі танылады
.

2. Салықтың асып кету сомасы мынадай:

1) нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын тауарларды өткізуді, жұмыстарды орындауды, қызметтерді көрсетуді жүзеге асыратын;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт (кең таралған пайдалы қазбаларды,

жерасты суларын және емдік балшықтарды барлауға және (немесе) өндіруге арналған келісімшарттарды қоспағанда) шеңберінде қызметін жүзеге асыратын;

3) Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға берілетін өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайлардың ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша құрылысына байланысты тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алатын салық төлеушілерге қайтарылуға жатады.

3. Мынадай:

1) агроөнеркәсіптік кешен саласындағы дайындаушы ұйым жазып берген шот-фактуралар бойынша есепке жатқызылған;

2) салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне берілетін пайдалы қазбалар бойынша тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер (оның ішінде, осындай пайдалы қазбаларды өткізуге байланысты тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер) бойынша есепке жатқызылған;

3) салық төлеуші салықтың қосымша сомасын есепке жатқызған салықтық кезеңдер бойынша қалыптасқан салықтың асып кету сомасы қайтарылуға жатпайды.

4. Салық төлеушінің талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде салық бойынша кезекті салық декларациясында салықтың асып кету сомасын қайтаруды талап етуге (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – қайтару туралы талап) құқығы бар.

5. Салықтың қайтарылуы расталған асып кету сомасын қайтаруға мыналар негіз болып табылады:

1) оңайлатылған тәртіппен салықтың қайтарылуы расталған асып кету сомасы туралы хабарлама;

2) шағым жасау нәтижелері ескерілген салықтық тексеру актісі;

3) салықтық тексеру актісіне қорытынды.

Салық органы осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген құжаттарды ұсынғаннан кейін салық төлеуші тұрған жеріндегі салық органына салықтық өтінішті ұсынады.

6. Салық төлеуші салықтық өтінішті ұсынған кезде салық органы салықтың асып кету сомасын қайтаруды жүргізетін мерзім осы Кодекстің 127-бабының 4-тармағында, 128-бабының 5-тармағында және 129-бабының 9-тармағында белгіленген.

Салықтық өтініш осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген мерзімде ұсынылмаған кезде салықтың асып кету сомасын қайтару салықтық өтініш ұсынылған күннен кейінгі он жұмыс күні ішінде жүргізіледі.

7. Салықтық берешек болған кезде салық органы салықтық өтінішсіз салық төлеушінің, оның ішінде оның құрылымдық бөлімшелерінің орын алған салықтық берешегін өтеу есебіне салықтың асып кету сомасын есепке жатқызуды жүргізеді.

8. Салықтың расталған асып кету сомаларын (салықтық берешек өтелгеннен кейін салықтың асып кету сомасының қалдығын) қайтаруды салық төлеушінің салықтық өтініші бойынша салық төлеушінің таңдауымен салық органы:

1) оның банктік шотына есепке жатқызу;

2) салықтардың басқа түрлеріне есепке жатқызу арқылы жүргізеді.

9. Салықтың қайтарылуға жататын асып кету сомасы салық органы осындай салықтың асып кету сомасын қайтаруға төлем құжатын жасаған күнгі жеке шоттағы салық бойынша асып кету сомасынан аспауға тиіс.

10. Салықтың асып кету сомасын қайтаруды жүргізу мерзімі бұзылған кезде салық төлеушінің пайдасына есепке жазылған өсімпұл сомасы салықтың асып кету сомасын қайтару күні салық төлеушінің банктік шотына аударуға жатады.

Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында көзделген қолма-қол ақшаны бақылау шотында қаражат жеткіліксіз болған жағдайда, салықтың асып кету сомасын уақтылы қайтармау сомасына өсімпұл есепке жазылмайды.

11. Бұрын бюджеттен қайтарылған, бірақ кейіннен салықтық бақылау нәтижелері бойынша қайтарылуы расталмаған салықтың асып кету сомасы бюджеттен қайтарылған күннен бастап бюджетке есепке жатқызылған күнге дейінгі әрбір күн үшін өсімпұл есепке жазылып, салық төлеушінің бюджетке төлеуіне жатады.

Салықтың асып кету сомасының уақтылы қайтарылмауына байланысты төленген, бірақ кейіннен салықтық бақылау нәтижелері бойынша қайтарылуы расталмаған өсімпұл сомасы да бюджеттен қайтарылған күнінен бастап бюджетке есепке жатқызылған күнге дейінгі әрбір күн үшін өсімпұл есепке жазылып, салық төлеушінің бюджетке төлеуіне жатады.

12. Салық органы салықтың асып кету сомасын қайтару кезінде:

1) тақырыптық салықтық тексерулер жүргізеді;

2) салықтық тәуекелдерді басқару жүйесін қолданады;

3) "Өнім берушілер бойынша пирамида" талдамалық есебінің нәтижелерін пайдаланады;

4) салықтың қайтарылуға жататын асып кету сомасын айқындайды.

Салықтың асып кету сомасын қайтару тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

126-бап. Нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын тауарларды өткізуді, жұмыстарды орындауды, қызметтерді көрсетуді жүзеге асыратын салық төлеушілерге салықтың асып кету сомасын қайтару тәртібі

1. Нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын тауарларды өткізуді, жұмыстарды орындауды, қызметтерді көрсетуді жүзеге асыратын салық төлеушілерге:

1) тұрақты өткізу кезінде – салықтың асып кету сомасы;

2) тұрақты емес өткізу кезінде – нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын өткізу жөніндегі айналым мақсаттары үшін пайдаланылған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылған салық сомасының бір бөлігі қайтарылуға жатады.

2. Бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келген кезде:

1) өткізу қатарынан үш салықтық кезеңде жүзеге асырылғанда;

2) салықтық кезеңде нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналым өткізу бойынша жалпы салық салынатын айналымның кемінде 70 пайызын құрағанда, нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету тұрақты өткізу деп танылады.

Бұл ретте көрсетілген салықтық кезеңдердің әрқайсысында мұндай өткізу тұрақты өткізу деп танылады.

Халықаралық тасымалдарды жүзеге асыру кезінде салықтың қайтаруға жататын асып кету сомасы қайтару туралы талап ұсынылған салықтық кезең үшін есепке жатқызылған салық сомасына тасымалдардың жалпы көлемінде халықаралық тасымалдардың іс жүзіндегі көлемінің үлес салмағын қолдану арқылы есептеледі.

3. Салықтың асып кету сомасын қайтару салық төлеушінің таңдауы бойынша:

1) осы Кодекстің 127-бабына сәйкес оңайлатылған тәртіппен;

2) осы Кодекстің 128-бабына сәйкес тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша жүргізіледі.

Салықтың асып кету сомасының бір бөлігін қайтарудың оңайлатылған тәртібін таңдаған кезде, салық төлеуші салықтың асып кету сомасының қалған бөлігін тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша қайтаруды талап етуге құқылы.

4. Салық органы оңайлатылған тәртіппен салықтың асып кету сомасын қайтару кезінде салық төлеушіге оңайлатылған тәртіппен салықтың қайтару расталған асып кету сомасы туралы хабарламаны ұсынады.

5. Салық органы тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша салықтың асып кету сомасын қайтару кезінде салық төлеушіге:

1) салықтың қайтарылуы расталған асып кету сомасын көрсете отырып, салықтық тексеру актісін;

2) осы Кодексте көзделген жағдайларда, салықтық тексеру актісіне қорытындыны ұсынады.

127-бап. Салықтың асып кету сомасын қайтарудың оңайлатылған тәртібі

1. Салықтың асып кету сомасын қайтарудың оңайлатылған тәртібі салықтық тексеруді жүргізбестен, салықтық тәуекелдерді басқару жүйесін қолдана отырып, салықтың асып кету сомасын қайтаруды жүзеге асырудан тұрады.

2. Асып кету сомасын қайтарудың оңайлатылған тәртібін:

1) салықтық мониторингте тұрған, күнтізбелік жыл ішінде нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын өткізу жөніндегі айналымдарды жасаған;

2) нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын өткізу жөніндегі айналымдар салықтық кезеңде өткізу бойынша жалпы салық салынатын айналымда кемінде 50 пайызды құрайтын салық төлеушілер қолдануға құқылы.

3. Салықтың асып кету сомасы бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келген кезде:

1) қайтару туралы талапты ұсыну күнінде орындалмаған хабарлама болмағанда;

2) қайтару туралы талапты ұсыну күнінің алдындағы он екі ай ішінде салықтық тексеру нәтижелері бойынша салықтың қайтарылуы расталған асып кету сомасы болғанда, осы баптың 1-тармағында көрсетілген салық төлеушілерге қайтарылуға жатады.

4. Салық төлеушіге салықтың асып кету сомасын оңайлатылған тәртіппен қайтару – қайтару туралы талап ұсынылған күннен кейінгі он бес жұмыс күні ішінде жүргізіледі.

128-бап. Тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша салықтың асып кету сомасын қайтару тәртібі

1. Нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын тауарларды өткізуді, жұмыстарды орындауды, қызметтерді көрсетуді жүзеге асыратын салық төлеушіге оңайлатылған тәртіппен қайтарылмаған салықтың асып кету сомасы тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша қайтарылуға жатады.

2. Тақырыптық салықтық тексеру осы Кодекстің 15-тарауына сәйкес жүргізіледі.

3. Тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша салық органы ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық қызметі қайта өңдеу өнімдерін сатып алушыға қатысты жүзеге асырған тексеру нәтижелері туралы салық органының сұрау салуына жауап алған кезде салықтық тексеру актісіне қорытынды жасайды.

Салықтық тексеру актісіне қорытынды сұрау салуға жауап алған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмей жасалады және салық төлеушіге табыс етіледі.

4. Тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша салықтың асып кету сомасын қайтару кезінде салық органы:

1) салықтың қайтаруға ұсынылған асып кету сомасының анықтығын растау жөніндегі салықтық тексеру актісін жасайды, бұл ретте оған шағым жасау нәтижелерін ескереді (салық төлеуші шағым жасаған кезде);

2) осы Кодексте көзделген жағдайларда, салықтық тексеру актісіне қорытынды жасайды.

5. Тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша салықтың қайтарылуы расталған асып кету сомасы қайтару туралы талап көрсетіле отырып, салық бойынша декларацияны ұсыну мерзімі өткен күннен кейінгі елу бес жұмыс күні ішінде қайтарылуға жатады.

Салықтық тексеру актісіне қорытынды негізінде салықтың асып кету сомасы салықтық тексеру актісіне қорытынды табыс етілген күннен кейінгі он жұмыс күні ішінде қайтарылуға жатады.

129-бап. Салық төлеушілердің жекелеген санаттарына салықтың асып кету сомасын қайтару тәртібі

1. Салықтың асып кету сомалары қайтарылуға жататын салық төлеушілердің жекелеген санаттарына:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт (кең таралған пайдалы қазбаларды, жерасты суларын және емдік балшықтарды барлауға және (немесе) өндіруге арналған келісімшарттарды қоспағанда) шеңберінде қызметін жүзеге асыратын;

2) Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға берілетін өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайлардың ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша құрылысына байланысты тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алатын салық төлеушілер жатады.

2. Салықтың асып кету сомасы:

1) геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу және кен орнын жайластыру кезеңінде;

2) Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға берілетін өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайлардың құрылысына байланысты сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылған салық сомасы бөлігінде қайтарылуға жатады.

Осы тармақтың бірінші бөлігі 2) тармақшасының ережелері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес толық бітіріп берілетін құрылыс кезінде де қолданылады.

3. Геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу мен кен орнын жайластыру кезеңі деп кең таралған пайдалы қазбаларды, жерасты суларын және емдік балшықтарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт жасалған күн мен жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт шеңберінде өндірілген пайдалы қазбалардың экспорты басталған күн арасындағы уақыт кезеңі түсініледі.

4. Құрылыс басталған күн мен ғимараттарды, құрылысжайларды пайдалануға беру күні арасындағы уақыт кезеңі құрылыс кезеңі деп түсініледі.

Салықтың асып кету сомасын қайтару мақсатында мына күндердің неғұрлым ертерегі:

1) құрылысты жүзеге асыруға арналған келісімшарт (шарт) жасалған күн;

2) жобалау жұмыстарын жүзеге асыруға арналған келісімшарт (шарт) жасалған күн құрылыстың басталуы деп танылады.

5. Өндірістік мақсаттағы ғимараттарға:

1) өнеркәсіптік ғимараттар мен қоймалар;

2) көлік, байланыс және коммуникация ғимараттары;

3) тұрғын емес ауыл шаруашылығы ғимараттары жатады.

Спорт пен демалу орындарына, әкімшілік мақсаттарға, автомобильдер тұрағына немесе орынтұрағына арналған, сондай-ақ мәдени-ойын-сауық, қонақ үй, мейрамхана

мақсатындағы құрылысжайлардан басқа құрылысжайлар өндірістік мақсаттағы құрылысжайларға жатады.

Өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайларды осы тармақтың бірінші және екінші бөліктерінде көрсетілген ғимараттар мен құрылысжайларға жатқызу негізгі қорлардың сыныптауышына сәйкес жүргізіледі.

6. Салықтың асып кету сомасының анықтығын растау мақсатында салық төлеуші осы баптың 7-тармағында көзделген жағдайлар басталғанға дейін салықтық өтінішті ұсынуға құқылы.

7. Салық төлеуші мынадай:

1) талап қоюдың ескіру мерзімін ескере отырып, кең таралған пайдалы қазбаларды, жерасты суларын және емдік балшықтарды қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт шеңберінде өндірілген пайдалы қазбалардың экспорты басталған күнге тура келетін салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңдер үшін – геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу және кен орнын жайластыру кезеңінде сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылған салық сомасының бір бөлігін қайтару үшін;

2) мемлекеттік сәулет-құрылыс бақылауын жүзеге асыратын орган құрылыс-монтаждау жұмыстарының басталғаны туралы хабарламаны қабылдағаннан кейін инвестициялық жоба шеңберінде жүргізілген, орындалған құрылыс-монтаждау жұмыстарының актісіне қол қойылған салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңдер үшін – құны тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің 150 000 000 еселенген мөлшерінен асатын инвестициялық жоба шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға берілетін өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайлардың құрылысына байланысты 2024 жылғы 1 қаңтардан кейін сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылған салық сомасының бір бөлігін қайтару үшін;

3) талап қоюдың ескіру мерзімін ескере отырып, ғимараттарды, құрылысжайларды пайдалануға беру жүргізілген салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңдер үшін – осы тармақтың 2) тармақшасында көзделмеген жобалар бойынша Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға берілетін өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайлардың құрылысына байланысты сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылған салық сомасының бір бөлігін қайтару туралы талапты ұсынады.

8. Салықтық өтініш пен қайтару туралы талап негізінде осы Кодекстің 15-тарауына сәйкес тақырыптық салықтық тексеру жүргізіледі.

9. Салықтың асып кету сомасын қайтару:

1) осы баптың 7-тармағының 1) және 3) тармақшаларына сәйкес қайтару туралы талап ұсынылған салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнен бастап және салықтық тексеру актісіне қорытынды негізінде әрбір салықтық кезеңнің екінші айының 25-інен

кешіктірілмей тең үлестермен жиырма салықтық кезең ішінде жүргізіледі. Салықтық тексеру актісіне қорытынды қайтару туралы талап ұсынылған тоқсанның екінші айының 5-інен кешіктірілмей жасалады және салық төлеушіге табыс етіледі;

2) осы баптың 7-тармағының 2) тармақшасына сәйкес салықтың асып кету сомасын қайтару туралы талап көрсетілген салық бойынша декларацияны салық органына ұсыну үшін осы Кодексте белгіленген соңғы күн өткеннен кейін елу бес жұмыс күні ішінде жүргізіледі.

10. Жобада көрсетілген мерзімде құрылыс аяқталмаған жағдайда, осы баптың 9-тармағының 2) тармақшасына сәйкес бұрын бюджеттен қайтарылған салықтың асып кету сомасы бюджеттен қайтарылған күнінен бастап бюджетке есепке жатқызылған күніне дейінгі әрбір күн үшін өсімпұл есепке жазыла отырып, салық төлеушінің бюджетке төлеуіне жатады.

3-параграф. Қосылған құн салығын өзге де негіздер бойынша қайтару

130-бап. Грант қаражаты есебінен сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленген қосылған құн салығын қайтару

1. Грант қаражаты есебінен сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленген қосылған құн салығы (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – салық):

1) грант алушыға – Қазақстан Республикасына грант беру туралы халықаралық шартқа сәйкес бенефициар болып табылатын және егер көрсетілген халықаралық шартта өзгеше көзделмесе, орындаушыны тағайындайтын мемлекеттік органға;

2) орындаушыға – грантты іске асыру мақсаттары үшін грант алушы болып тағайындалған тұлғаға қайтарылуға жатады.

2. Грант қаражаты есебінен сатып алынған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушілерге төленген салықты қайтаруды салық органы, егер бір мезгілде мынадай шарттар сақталса:

1) қаражаты есебінен тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер сатып алынған грант мемлекеттер, мемлекеттердің үкіметтері, халықаралық ұйымдар желісінен берілсе;

2) тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер оларды өткізу үшін грант берілген мақсаттарда ғана сатып алынса;

3) тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету грант алушымен не грант мақсаттарын жүзеге асыру үшін грант алушы тағайындаған орындаушымен жасалған шартқа (келісімшартқа) сәйкес жүзеге асырылса, салықтық өтініш ұсынылған күннен бастап отыз жұмыс күні ішінде жүргізеді.

3. Грант алушыларға немесе орындаушыларға салықты қайтару осы тараудың 1-параграфында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

4. Грант қаражаты есебінен сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленген салықты қайтару үшін грант алушы немесе орындаушы тұрған жері бойынша салық органына мынадай құжаттарды:

1) Қазақстан Республикасы мен шет мемлекет, шет мемлекеттің үкіметі не Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тізбеге енгізілген халықаралық ұйым арасындағы грант беру туралы шарттың көшірмесін;

2) грант алушы не орындаушы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушімен жасасқан шарттың (келісімшарттың) көшірмесін;

3) салықтық өтінішпен жүгінген кезде оның орындаушы ретінде тағайындалуын растайтын құжаттың көшірмесін;

4) тауарлардың тиеп жөнелтілгенін, жұмыстардың орындалғанын, қызметтердің көрсетілгенін және осы тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің алынғанын растайтын құжаттарды;

5) көрсетілген салық сомасын бөліп көрсете отырып, салық төлеуші болып табылатын өнім беруші жазып берген шот-фактураны;

6) жүкқұжатты, тауар-көлік жүкқұжатын;

7) грант алушының немесе орындаушының материалдық жауапты адамының тауарды алғанын растайтын құжатты;

8) орындалған және грант алушы немесе орындаушы қабылдаған жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің белгіленген тәртіппен ресімделген актілерін;

9) алынған тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін ақы төленгенін, оның ішінде салықтың төленгенін растайтын құжаттарды қоса бере отырып , салықтық өтінішті ұсынады.

Осы баптың ережелері салық төлеушілер болып табылмайтын грант алушыларға немесе орындаушыларға да қолданылады.

131-бап. Дипломатиялық өкілдіктерге және олардың персоналына салықты қайтару

1. Мыналарға:

1) дипломатиялық өкілдіктерге;

2) бірге тұратын отбасы мүшелерін қоса алғанда, осы өкілдіктердің дипломатиялық, әкімшілік-техникалық персоналына жататын адамдарға, бірге тұратын отбасы мүшелерін қоса алғанда, консулдық лауазымды адамдарға, консулдық қызметшілерге (бұдан әрі осы баптың мақсатында – персонал) Қазақстан Республикасының аумағында сатып алған тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін салық қайтарылуға жатады, бұл ретте осындай қайтару халықаралық шарттарда немесе салық бойынша жеңілдіктер беру кезінде өзаралық қағидатын растайтын құжаттарда көзделуге тиіс.

Салықты қайтаруды Сыртқы істер министрлігі бекіткен тізбеге енгізілген дипломатиялық өкілдіктердің тұрған жері бойынша салық органы жүзеге асырады.

2. Кейбір дипломатиялық өкілдіктерге қатысты өзаралық қағидаты негізге алынып, салықты қайтару мөлшері мен шарттары бойынша шектеулер белгіленуі мүмкін.

Салықты қайтару бойынша шектеулер белгіленетін дипломатиялық өкілдіктердің тізбесін уәкілетті органмен келісу бойынша Сыртқы істер министрлігі бекітеді.

3. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, өкілдіктерге салықты қайтару әрбір жеке шот-фактурада және ақы төлеу фактісін растайтын құжаттарда, салықты қоса алғанда, сатып алынған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің сомасы, шот-фактураны жазып беру күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 8 еселенген мөлшерін құрайтын немесе одан асып кететін жағдайларда жүргізіледі.

Осы тармақта белгіленген шектеулер байланыс, электр энергиясы, су, газ және өзге де коммуналдық көрсетілетін қызметтер үшін төлемақыға қолданылмайды.

4. Салық органдары есепті тоқсанда сатып алынған тауарлар, орындалған жұмыстар , көрсетілген қызметтер бойынша дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомостары (тізілімдері) (бұдан әрі осы баптың мақсатында – дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомостары) және шот-фактуралар мен салықтың төленгенін растайтын құжаттардың көшірмелері (бұдан әрі осы баптың мақсатында – растайтын құжаттар) негізінде салықты қайтаруды жүзеге асырады.

Дипломатиялық өкілдік персоналының отбасы мүшелеріне қатысты Сыртқы істер министрлігі берген аккредиттеу құжаттарының көшірмелері қосымша ұсынылады.

Дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомостарын дипломатиялық өкілдіктер тоқсан сайын жасайды, оған дипломатиялық өкілдіктің басшысы не соған уәкілеттік берілген өзге де лауазымды адамы қол қояды және қағаз жеткізгіште жасалған кезде мөрмен куәландырылады.

Дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомосының нысанын уәкілетті орган белгілейді.

Дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомостары және растайтын құжаттар, дипломатиялық өкілдік персоналының отбасы мүшесінің (мүшелерінің) Қазақстан Республикасында болу мерзімі аяқталған жағдайларды қоспағанда, есепті тоқсаннан кейінгі айдың ішінде Сыртқы істер министрлігінің дипломатиялық өкілдіктермен жұмыс жөніндегі ұйымына беріледі.

5. Өзаралық қағидаты расталғаннан кейін Сыртқы істер министрлігінің дипломатиялық өкілдіктермен жұмыс жөніндегі ұйымы дипломатиялық өкілдіктердің тұрған жері бойынша салық органына ілеспе құжатпен бірге дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомостарын және растайтын құжаттарды ұсынады.

Дипломатиялық өкілдіктер салық органдарына құжаттарды қазақ және (немесе) орыс тілдерінде ұсынады.

Шет тілдерінде жасалған жекелеген құжаттар болған кезде дипломатиялық өкілдіктің мөрімен куәландырылған қазақ және (немесе) орыс тілдеріне аудармасы ұсынылады.

6. Өкілдіктерге салықты қайтаруды салық органы дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомостары мен растайтын құжаттарды алған күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

7. Дипломатиялық өкілдік ұсынған құжаттарда бұзушылықтар анықталған, оның ішінде салық сомалары бөлек жолмен бөліп көрсетілмеген кезде салық органы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге қарсы салықтық тексеруді жүзеге асырады.

8. Салық органдары дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомостарын, растайтын құжаттарды тексергеннен кейін және тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге қарсы салықтық тексеру жүргізгеннен кейін Сыртқы істер министрлігінің дипломатиялық өкілдіктермен жұмыс жөніндегі ұйымына салық сомаларын қайтару және (немесе) қайтарудан бас тарту туралы хабарлайды.

Салық сомаларын қайтарудан бас тартылған кезде салық органдары қандай бұзушылықтар бар екенін және қандай құжаттар бойынша оларға жол берілгенін хабарлайды.

9. Егер осы баптың 6-тармағында белгіленген қайтару мерзімі ішінде қарсы салықтық тексеруді жүргізу барысында анықталған бұзушылықтар жойылмаса, салықты қайтару бұзушылықтар анықталмаған не жойылған сомалар шегінде жүргізіледі.

Егер бұзушылықтар қарсы салықтық тексеру аяқталғаннан кейін жойылса, салықты қайтару дипломатиялық өкілдіктің ұсынылған қосымша жиынтық ведомосы және растайтын құжаттар негізінде жүргізіледі.

10. Тауарлар сатып алынған, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген тоқсанда қайтаруға ұсынылмаған салық сомасын дипломатиялық өкілдіктің жиынтық ведомосы және растайтын құжаттар негізінде дипломатиялық өкілдіктер қайтаруға ұсынуы мүмкін.

11. Салықты қайтаруды салық органы дипломатиялық өкілдіктердің және (немесе) дипломатиялық өкілдіктер персоналының Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының банк ұйымдарында ашылған тиісті шоттарына жүргізеді.

11-тарау. САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕНІ ОРЫНДАУ МЕРЗІМДЕРІН ӨЗГЕРТУ

132-бап. Төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту туралы жалпы ережелер

1. Төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту – салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеудің осы Кодексте белгіленген мерзімін неғұрлым кешірек мерзімге ауыстыру не салықтық берешекті өтеу мерзімдерін ұзарту.

2. Төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту:

1) салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша кейінге қалдыру (бөліп төлеу);

2) импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеу мерзімін өзгерту;

3) мемлекеттік баж төлеу бойынша кейінге қалдыру нысандарында жүзеге асырылады.

3. Салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту:

1) өнім өндіру кезінде пайдаланылатын импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығы бойынша меншікті өндіріс тауарларын өндіруші – салық төлеушіге бір күнтізбелік жылға дейінгі кезеңге кейінге қалдыруды;

2) Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасында көзделген берешекті қайта құрылымдау рәсімі шеңберінде кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беру жағдайларын қоспағанда, салық төлеушіні оларды уақтылы төлемегені үшін өсімпұл төлеуден босатпайды.

133-бап. Салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу бойынша кейінге қалдыру (бөліп төлеу)

1. Салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу бойынша кейінге қалдыру (бұдан әрі осы тараудың мақсатында – кейінге қалдыру) – уәкілетті орган он екі айдан аспайтын мерзімге кейінге қалдыруды беретін деңгейлес мониторингке қатысушыны қоспағанда, салық органының алты айдан аспайтын мерзімге тиесілі сомаларды толық көлемде біржолғы төлеу үшін неғұрлым кешірек мерзімді белгілеуі арқылы салық төлеушіге салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу мерзімін өзгерту.

Салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу бойынша бөліп төлеу (бұдан әрі осы тараудың мақсатында – бөліп төлеу) – уәкілетті орган он екі айдан аспайтын мерзімге кейінге қалдыруды беретін деңгейлес мониторингке қатысушыны қоспағанда, салық органының отыз алты айдан аспайтын мерзімге өсімпұлдың тиесілі сомаларын тең үлестермен төлеудің кезеңдік (ай, тоқсан) мерзімін белгілеуі арқылы салық төлеушіге салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу мерзімін өзгерту.

Кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беру тәртібі мен шарттарын уәкілетті орган айқындайды.

2. Қаржылық жағдайы салықты және (немесе) төлемақыны белгіленген мерзімде төлеуге мүмкіндік бермейтін, алайда оларды төлеу мүмкіндігі кейінге қалдыру немесе

бөліп төлеу берілетін мерзім ішінде пайда болады деп пайымдауға жеткілікті негіздер бар салық төлеушіге салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша кейінге қалдыру немесе бөліп төлеу мынадай негіздердің бірі болғанда:

1) салық төлеушіге еңсерілмейтін күш (әлеуметтік, табиғи, техногендік, экологиялық сипаттағы төтенше жағдайлар, әскери іс-қимылдар және еңсерілмейтін күштің өзге де мән-жайлары) салдарынан залал келтірілген;

2) салық төлеушінің тауарларды өндіруі, жұмыстарды орындауы немесе қызметтерді көрсетуі және (немесе) өткізуі маусымдық сипатта болған;

3) дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебінде тұрмайтын жеке тұлғаның мүліктік жағдайы (Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өндіріп алуға болмайтын мүлікті есепке алмағанда) салықты біржолғы төлеу мүмкіндігін жоққа шығаратын;

4) сот берешекті қайта құрылымдау рәсімін қолдану туралы шешім қабылдаған;

5) салық төлеуші қызметінің негізгі түрі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес стратегиялық маңызы бар экономика саласына жататын;

6) салық төлеуші қосымша салықтық есептілік ұсынған;

7) салық төлеуші тексеру нәтижелері туралы хабарламада көрсетілген салықтардың және (немесе) төлемақылардың есепке жазылған сомаларымен келіскен кезде берілуі мүмкін. Осы тармақшаның ережелері салық төлеуші ретінде тіркелген күнінен бастап кейінге қалдыруды немесе бөліп төлеуді беру туралы өтініш берілген күнге дейінгі кезең бес жылдан кем болатын салық төлеушілерге қолданылмайды.

3. Кейінге қалдыру (бөліп төлеу) мынадай салықтарды:

1) төлем көзінен ұсталатын салықтарды;

2) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын тауарларға акциздерді ;

3) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын тауарларға қосылған құн салығын;

4) қол қою бонусын;

5) Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық қорына түсетін салықтарды қоспағанда, ұсынылған салықтық есептілікке сәйкес салық төлеуші есептеген, сондай-ақ уәкілетті мемлекеттік органдардың деректері бойынша салықтық тексерулердің нәтижелері бойынша салық органы есепке жазған салықтарға, төлемақыларға және (немесе) өсімпұлға қолданылады.

Кейінге қалдыру (бөліп төлеу) мынадай:

жер учаскелерін пайдаланғаны үшін;

қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақылар бойынша беріледі.

Кейінге қалдыру (бөліп төлеу) бір немесе бірнеше салық және (немесе) төлемақы бойынша беріледі, сондай-ақ салықтың және (немесе) төлемақының төлеуге жататын барлық сомасына не оның бір бөлігіне қатысты берілуі мүмкін.

4. Кейінге қалдыру (бөліп төлеу):

1) деңгейлес мониторингке қатысушыға – мүлік кепілінсіз және банк кепілдігінсіз;

2) өзге салық төлеушіге:

мүлік кепілінсіз және банк кепілдігінсіз;

салық төлеушінің және (немесе) үшінші тұлғаның мүлкін кепілге қою арқылы және (немесе) банк кепілдігімен беріледі.

5. Салық төлеуші салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу бойынша салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз етуге берген банк кепілдігі мынадай талаптарға сәйкес келуге:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптар сақтала отырып берілуге;

2) кері қайтарып алынбайтын болуға;

3) мұндай кепілдіктің қолданылу мерзімі салықтық міндеттемені орындау мерзімдері өзгерген кезде салық органы белгілеген салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу мерзімі өткен күннен бастап алты айдан кейін аяқталуға;

4) банк кепілдігі шарты бойынша төлеуге жататын ең жоғары ақшалай сома кепілгердің салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу бойынша салықтық міндеттемені толық көлемде орындауын қамтамасыз етуге тиіс.

Банк кепілдігі шарты бойынша төлеуге жататын ең жоғары ақшалай соманың мөлшері бөліп төлеуді берген салық органының жазбаша келісуі бойынша осындай кепілдікпен қамтамасыз етілген салықтардың және (немесе) төлемақылардың төленген сомалары ескеріле отырып өзгертілуі мүмкін.

6. Кепілге берілетін мүлік мынадай талаптарға сәйкес келуге:

1) жоғалудан немесе зақымданудан сақтандырылуға, өтімді болуға;

2) мұндай мүліктің нарықтық құны, салық төлеуші белгіленген мерзім өткенге дейін салықтардың, төлемақылардың және (немесе) өсімпұлдың барлық сомасын төлеген жағдайды қоспағанда, салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту бойынша салық органы қабылдаған шешімнің қолданылу кезеңіндегі өсімпұлды, сондай-ақ салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту бойынша салық органы қабылдаған шешімнің қолданысы мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде оны өткізуге арналған шығыстарды ескере отырып, төлеу мерзімі ауыстырылатын салықтардың, төлемақылардың және (немесе) өсімпұлдың сомасынан кем болмауға тиіс.

Мыналар:

тыныс-тіршілікті қамтамасыз ету объектілері;

электр, жылу және өзге де энергия түрлері;

тыйым салынған мүлік;

салық органы қойған шектеулерді қоспағанда, уәкілетті мемлекеттік органдар шектеулер қойған мүлік;

үшінші тұлғалардың құқықтарымен ауыртпалық салынған мүлік;

жеке тұлғаның, дара кәсіпкердің, жеке практикамен айналысатын адамның жалғыз тұрғынжайы;

тез бүлінетін шикізат, тамақ өнімдері кепіл нысанасы бола алмайды.

Салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеуді қамтамасыз ету үшін кепілге берілген мүлік қайта кепілге қоюға жатпайды.

Салықтардың, төлемақылардың және (немесе) өсімпұлдың төленуін қамтамасыз ету үшін мүлікті кепілге қою шарты уәкілетті орган бекіткен салықтардың, төлемақылардың және (немесе) өсімпұлдың төленуін қамтамасыз ету үшін мүлікті кепілге қоюдың үлгілік шартына сәйкес жасалады.

7. Деңгейлес мониторингке қатысушыны қоспағанда, салық төлеушіге кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беруден бас тарту үшін мыналар негіз болып табылады:

1) уәкілетті орган айқындаған кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беру тәртібінде көзделген негіздерге сәйкес келмеуі және талаптарды сақтамауы;

2) өтініш берген күнінің алдындағы екі жыл ішінде, салық органы белгілеген салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу мерзімін бұзуына байланысты оған бұрын берілген кейінге қалдырудың (бөліп төлеудің) қолданысын мерзімінен бұрын тоқтату фактісінің болуы.

Деңгейлес мониторингке қатысушыға кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беруден бас тарту үшін уәкілетті органға өтініш берген күнінің алдындағы екі жыл ішінде, салық органы белгілеген салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу мерзімін бұзуына байланысты оған бұрын берілген кейінге қалдырудың (бөліп төлеудің) қолданысын мерзімінен бұрын тоқтату фактісінің болуы негіз болып табылады.

8. Кейінге қалдырудың (бөліп төлеудің) қолданысы:

1) кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беру туралы шешімнің қолданылу мерзімі өткен соң;

2) мынадай:

кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беру туралы шешімде белгіленген мерзім өткенге дейін салық төлеуші салықтардың, төлемақылардың және (немесе) өсімпұлдың барлық сомасын төлеген кезде;

заңды күшіне енген сот актісі бойынша;

кейінге қалдыруды (бөліп төлеуді) беру туралы шешімде көзделген салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу мерзімі бес жұмыс күнінен астам мерзімге бұзылған кезде мерзімінен бұрын тоқтатылады.

9. Салық төлеуші белгіленген мерзім өткенге дейін салықтардың, төлемақылардың және (немесе) өсімпұлдың барлық сомасын төлеген жағдайды қоспағанда, кейінге қалдырудың (бөліп төлеудің) қолданысы мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде салық органы:

1) салық төлеушіге кейінге қалдырудың (бөліп төлеудің) қолданысын тоқтату туралы хабарлайды;

2) екінші деңгейдегі банкке (кепілгерге) банк кепілдігі бойынша ақшалай соманы төлеу туралы талапты жібереді.

Банк кепілдігі бойынша міндеттемені екінші деңгейдегі банк (кепілгер) көрсетілген талапты алған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде, мұндай талап кепілгерге оның қолданылу мерзімі өткен соң қойылуын қоспағанда, орындауға тиіс.

10. Салық төлеуші кейінге қалдырудың (бөліп төлеудің) қолданысын тоқтату туралы хабархатты алған күннен бастап үш жұмыс күні өткен соң салықтарды, төлемақыларды және (немесе) өсімпұлды төлеу туралы міндеттемені орындамаған кезде салық органы салық төлеушінің және (немесе) үшінші тұлғаның кепілге қойылған мүлкіне өндіріп алуды қолданады.

Салық төлеуші және (немесе) үшінші тұлға кепілге қойған мүлікті өткізу салық төлеуші және (немесе) үшінші тұлға кепілге қойған мүлікті, сондай-ақ уәкілетті орган айқындаған, салық төлеушінің (салық агентінің) билік етуі шектелген мүлікті өткізу тәртібімен жүзеге асырылады.

134-бап. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын тауарларды қоспағанда, импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеу мерзімін өзгерту

1. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын тауарларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағында өндірісі жоқ немесе Қазақстан Республикасының қажеттіліктерін жаппайтын, импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеу мерзімін өзгерту салық төлеуші өнімді өндіру кезінде осындай тауарларды пайдаланған жағдайда жүргізіледі.

2. Тауарлар Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған тәртіппен өнім өндіру мақсаттары үшін импортталған деп танылады.

Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын, осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген, қайта өңдеуге арналған тауарлардың, сондай-ақ осындай тауарларды импорттайтын Қазақстан Республикасы салық төлеушілерінің тізбесін уәкілетті органмен келісу бойынша мемлекеттік жоспарлау жөніндегі уәкілетті орган бекітеді.

3. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын тауарларды қоспағанда, импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеу мерзімін өзгерту тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган айқындайды.

135-бап. Мемлекеттік баж төлеу бойынша кейінге қалдыру

1. Мемлекеттік баж төлеу бойынша кейінге қалдыру жеке тұлғаның мүліктік жағдайын немесе ірі кәсіпкерлік субъектісін қоспағанда, заңды тұлғаның қаржылық жағдайын негізге ала отырып, соттарда мемлекеттік баж төлеу мерзімін мемлекеттік баж төлеу бойынша кейінге қалдыру туралы сот актісімен өзгертуді білдіреді.

Мемлекеттік баж төлеу мерзіміне қатысты мемлекеттік баж төлеу бойынша кейінге қалдыру туралы сот актісінің көшірмесі істі қарау орны бойынша салық органдарына жіберілуі тиіс.

2. Мемлекеттік баж төлеу бойынша кейінге қалдыру, егер жеке тұлғаның мүліктік жағдайы немесе заңды тұлғаның қаржылық жағдайы талап қою кезінде мемлекеттік баж төлеуге мүмкіндік бермейтін болса, алайда оны төлеу мүмкіндігі осындай кейінге қалдыру берілген мерзім ішінде туындайды деп пайымдауға жеткілікті негіздер болса, мынадай негіздердің бірі болғанда:

1) дүлей зілзаланың, технологиялық апаттың салдарынан залал келтірілген;

2) жеке тұлғаға жалақы уақтылы төленбеген;

3) жұмыссыз адам ретінде есепке қойылған;

4) жеке тұлғаның ауыр сырқаты болған және үш айдан астам ем алған;

5) заңды тұлғаға берген тауары, орындаған жұмыстары, көрсеткен қызметтері үшін ақша төленбеген;

6) заңды тұлғаның тауарларды өндіруі және (немесе) өткізуі, жұмыстарды орындауы немесе қызметтерді көрсетуі маусымдық сипатта болған;

7) атаулы әлеуметтік көмек берілген кезде мемлекеттік баж төлеуді кейінге қалдыру туралы сот актісі шығарылған күннен бастап бір жылдан аспайтын мерзімге беріледі.

Бұл ретте жеке немесе заңды тұлға мемлекеттік баж төлеу бойынша кейінге қалдыру мерзімі аяқталғанға дейін мемлекеттік баж сомасын ішінара және (немесе) мерзімінен бұрын төлеуге құқылы.

12-тарау. КАМЕРАЛДЫҚ БАҚЫЛАУ

136-бап. Камералдық бақылау

1. Камералдық бақылау – салық органы салықтық нысандарды, сондай-ақ салық төлеушінің (салық агентінің) қызметі туралы басқа да құжаттар мен мәліметтерді зерделеу және талдау негізінде жүзеге асыратын іс-шара.

2. Камералдық бақылаудың мақсаты салық төлеушіге (салық агентіне) салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу бойынша салықтық міндеттемелерді дербес орындау құқығын беру болып табылады.

137-бап. Камералдық бақылау жүргізу тәртібі және нәтижелері

1. Камералдық бақылау:

1) салық органдарында, оның ішінде салықтық нысандарда бар мәліметтерде;

2) өзге де уәкілетті мемлекеттік органдардың салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер туралы мәліметтерінде;

3) әртүрлі ақпарат көздерінен алынған салық төлеушінің (салық агентінің) қызметі туралы мәліметтерде қамтылатын деректерді салыстыру арқылы жүргізіледі.

2. Камералдық бақылауды салық органы осы Кодексте белгіленген салықтық есептілікті ұсыну мерзімі өткеннен кейін тиісті салықтық кезең үшін жүргізеді.

Салықтық кезеңдегі камералдық бақылау осындай кезең бойынша талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде жүргізіледі.

3. Камералдық бақылау нәтижелері бойынша алшақтықтар анықталған кезде, деңгейлес мониторингке қатысушыны қоспағанда, салық төлеушіге (салық агентіне) камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарлама (бұдан әрі осы баптың мақсатында – хабарлама) ұсынылады.

4. Мыналар хабарламаның орындалуы деп танылады:

1) хабарламада көрсетілген алшақтықтармен келіскен жағдайда – салық төлеушінің (салық агентінің) Қазақстан Республикасы салық заңнамасының анықталған бұзушылықтарын:

алшақтықтар анықталған салықтық кезең үшін хабарлама бойынша салықтық есептілікті ұсыну;

қосылған құн салығын қайтару туралы салық төлеушінің (салық агентінің) талабы бойынша бюджеттен бұрын қайтарылған қосылған құн салығының сомасын, сондай-ақ осындай сомаларды салық төлеушіге (салық агентіне) аудару күнінен бастап төлеу күніне дейінгі әрбір күн үшін өсімпұлды бюджетке төлеу;

өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер үшін – арнаулы мобильді қосымшада деректерді көрсету және (немесе) салық пен әлеуметтік төлемдерді төлеу;

тиісті салық режиміне көшу мақсатында осы Кодекстің 716-бабында көзделген әрекеттерді жасау арқылы жоюы;

2) хабарламада көрсетілген алшақтықтармен келіспеген жағдайда – осы баптың 6-тармағының бірінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, салық төлеушінің (салық агентінің) хабарламаны ұсынған салық органына Қазақстан Республикасы салық заңнамасының бұзылуына алып келмейтін алшақтықтардың себептері туралы түсінік (бұдан әрі осы баптың мақсатында – түсінік) ұсынуы.

Хабарламада көрсетілген алшақтықтардың бір бөлігімен келіскен жағдайда, салық төлеушінің (салық агентінің) алшақтықтарды анықталған бөлігінде жоюы және қалған бөлікте алшақтықтардың жоқтығы жөнінде түсінікті ұсынуы хабарламаның орындалуы деп танылады.

5. Салық төлеушінің (салық агентінің) түсінігінде:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) және хабарламаны ұсынған салық органының сәйкестендіру деректері;

2) түсінік ұсынылатын хабарламаның күні мен нөмірі;

3) хабарламада көрсетілген алшақтықтармен келіспеу себептері;

4) күні, қолтаңбасы;

5) хабарламамен келіспеудің негізділігін растайтын құжаттардың тізбесі (бар болса) қамтылуға тиіс.

Салық органдарының хабарламаны орындау үшін құжаттарды талап етіп алдыруына тыйым салынады.

6. Корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде шығыстарды шегерімге жатқызу және мыналар:

1) жазып берілуі бойынша әрекетті (әрекеттерді) заңды күшіне енген сот актісімен немесе қылмыстық қудалау органының сотқа дейінгі тергеп-тексеруді ақталмайтын негіздер бойынша тоқтату туралы қаулысымен жеке кәсіпкерлік субъектісі іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасаған (жасалған) деп танылған шот-фактураның және (немесе) өзге құжаттың негізінде;

2) заңды күшіне енген сот актісі негізінде жарамсыз деп танылған мәмілелер бойынша;

3) заңды күшіне енген сот актісінде белгіленген, басшысының және (немесе) құрылтайшысының (қатысушысының) мұндай заңды тұлғаны тіркеуге (қайта тіркеуге) және (немесе) оның қаржылық-шаруашылық қызметін жүзеге асыруға қатысы жоқ салық төлеушімен іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасалған операциялар бойынша;

4) заңды күшіне енген сот актісі негізінде тіркелуі (қайта тіркелуі) жарамсыз деп танылған заңды тұлғалармен және (немесе) дара кәсіпкерлермен жасалған мәмілелер (операциялар) бойынша сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызу кезінде хабарламаға түсінік беруге тыйым салынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің күші салық төлеушінің (салық агентінің) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді іс жүзінде сатып алуын (алуын) сот белгілеген мәмілелерге (операцияларға) қолданылмайды.

7. Хабарламаны орындау мерзімі осы баптың 6-тармағының 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген жағдайларда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді іс жүзінде сатып алуды (алуды) растау бойынша сотқа шағым берген кезде тоқтатыла тұрады.

Шағымды іс жүргізуге қабылдау туралы сот актісінің көшірмесін салық төлеуші (салық агенті) хабарламаны ұсынған салық органына ұсынады.

Бұл ретте тоқтата тұру осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген сот актісі шығарылған күннен бастап ол заңды күшіне енгенге дейінгі кезеңге қолданылады.

8. Салықтық тексеру жүргізілген кезеңде салық төлеушіге (салық агентіне) тексерілетін кезеңге хабарлама берілмейді, бұл ретте камералдық бақылау нәтижелері жүргізілетін салықтық тексеру барысында пайдалануға жатады.

9. Хабарламаны орындамаған кезде:

1) Қазақстан Республикасының аумағында қызметін интернет-алаң арқылы жүзеге асыратын шетелдік компанияның интернет-ресурстарына және (немесе) интернет-алаңына қолжетімділік шектеледі;

2) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілмеген салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттары бойынша шығыс операциялары хабарламаны орындау мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде тоқтатыла тұрады;

3) салық төлеушінің электрондық шот-фактураларын жазып беру хабарламаны орындау мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде тоқтатыла тұрады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген қамтамасыз ету тәсілдері, егер көрсетілген бөлікте өзгеше белгіленбесе, осы Кодекстің 5-тарауының 4-параграфында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қолданылады.

10. Салық органы түсінікте баяндалған себептердің анықтығын растау үшін немесе хабарлама осы Кодексте белгіленген мерзімде орындалмаған кезде камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар бойынша салықтық тексеру жүргізуге құқылы.

13-тарау. ЭЛЕКТРОНДЫҚ ШОТ-ФАКТУРАЛАРДЫҢ ЖАЗЫП БЕРІЛУІН БАҚЫЛАУ

138-бап. Электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін бақылау

1. Электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін бақылауды салық органы тәуекелі жоғары электрондық шот-фактуралардың жазып берілуінің жолын кесу мақсатында жүргізеді.

2. Электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін бақылау:

1) электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін автоматтандырылған бақылау (бұдан әрі – автоматтандырылған бақылау);

2) электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін салыстырмалы бақылау (бұдан әрі – салыстырмалы бақылау) нысанында жүргізіледі.

1-параграф. Автоматтандырылған бақылау

139-бап. Автоматтандырылған бақылаудың жалпы ережелері

1. Автоматтандырылған бақылау – салық төлеушілердің жекелеген санатына жатқызылған салық төлеуші жазып берген электрондық шот-фактураға салық органының ақпараттық жүйесінде тіркеу нөмірін берудің автоматтандырылған процесі.

Электрондық шот-фактураға тіркеу нөмірін беру кезінде автоматтандырылған бақылау операторының ақпараттық жүйесінде қосылған құн салығын төлеушінің салық шотының деректері (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – салық шоты) ескеріледі.

Автоматтандырылған бақылау жүргізілетін салық төлеушілердің санаттарын уәкілетті орган бекітеді.

2. Осы параграфтың мақсаттары үшін:

1) қосылған құн салығының (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – салық) баланстық сомасын есепке алу;

2) электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін қамтамасыз ету шотына аударылған салық төлеушінің ақшасының сақталуын қамтамасыз ету;

3) электрондық шот-фактураны жазып беру үшін пайдаланылған салық төлеушінің ақшасын бюджетке аударуды қамтамасыз ету;

4) салық төлеушінің электрондық шот-фактура жазып беру үшін пайдаланылмаған ақшасын қайтару арқылы салық шотын жүргізетін уәкілетті орган айқындаған заңды тұлға автоматтандырылған бақылау операторы болып танылады.

3. Автоматтандырылған бақылауды жүргізу қағидаларын уәкілетті орган белгілейді және олар мыналарды:

1) салық шотын жүргізу тәртібін;

2) салықтың баланстық сомасын есепке алу тәртібін;

3) салық шотын салық төлеушінің толықтыру тәртібін;

4) электрондық шот-фактура жазып беру үшін пайдаланылған салық төлеушінің ақшасын бюджетке аудару тәртібін;

5) салық төлеушінің ақшаны қайтару туралы өтінішін беру және оны қарау тәртібі мен мерзімдерін;

6) салық төлеушіге ақшаны қайтару тәртібін;

7) автоматтандырылған бақылауды жүргізу кезеңін қамтуға тиіс.

140-бап. Автоматтандырылған бақылауды жүргізу тәртібі

1. Автоматтандырылған бақылау барысында салық органының ақпараттық жүйесінде салықтық есеп-қисап жүргізіледі.

Салықтық есеп-қисап мынадай формула бойынша жүргізіледі:

Б = ҚҚС1+ҚҚС2+ҚҚС3+ҚҚС4-ҚҚС5-ҚҚС6, мұндағы:

Б – салықтың баланстық сомасы;

ҚҚС1 – салық төлеуші алған электрондық шот-фактураларда көрсетілген салықтың жалпы сомасы;

ҚҚС2 – ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес импорт кезінде төленген салықтың жалпы сомасы;

ҚҚС3 – бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде төленген салықтың жалпы сомасы;

ҚҚС4 – салық бойынша тіркеу есебіне қойылған күнге дейін салық төлеуші сатып алған, жасаған, салған тауарлар бойынша есепке жатқызылатын салықтың жалпы сомасы;

ҚҚС5 – салық төлеуші жазып берген электрондық шот-фактураларда көрсетілген салықтың жалпы сомасы;

ҚҚС6 – тауарлар қалдығы түрінде айналымдар жөніндегі салық бойынша тіркеу есебінен алу кезінде есепке жазылған салықтың жалпы сомасы.

Салықтық есеп-қисап нәтижелері салық органының ақпараттық жүйесінде және салық шотында көрсетіледі.

2. Салықтық есеп-қисап қорытындысы бойынша, егер электрондық шот-фактурада көрсетілген салық сомасы салықтың баланстық сомасынан аспаса, онда мұндай электрондық шот-фактураға тіркеу нөмірі автоматты түрде беріледі.

Тіркеу нөмірі берілмеген электрондық шот-фактура жазып берілмеген болып есептеледі.

Салық төлеуші салықтың баланстық сомасын ұлғайту үшін салық шотын өзінің ақшасымен толықтыруға құқылы.

3. Электрондық шот-фактураны жазып беру үшін пайдаланылмаған ақша салық төлеушінің банктік шотына оның қаражатты қайтару туралы өтініші бойынша бір жұмыс күні ішінде қайтарылуға жатады.

Қайтаруға мәлімделмеген ақша келесі салықтық кезеңнің электрондық шот-фактураларын жазып беруді қамтамасыз ету есебіне пайдаланылады.

4. Есепті салықтық кезеңнің қорытындылары бойынша электрондық шот-фактураны жазып беру үшін пайдаланылған қаражат салық төлеу есебіне есепке жатқызылады.

2-параграф. Салыстырмалы бақылау

141-бап. Салыстырмалы бақылау

1. Салыстырмалы бақылау – салық төлеуші жазып берген электрондық шот-фактураларды:

1) оның өнім берушілері жазып берген электрондық шот-фактуралардың;

2) салықтық есептіліктің;

3) салық төлеушінің қызметі жөніндегі өзге де уәкілетті мемлекеттік органдардың, оның ішінде салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер туралы мәліметтердің;

4) банктік шоттар бойынша екінші деңгейдегі банктер мәліметтерінің деректерімен салыстыру арқылы салық органы жүзеге асыратын іс-шара.

Салыстырмалы бақылауды салық органы тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету жөніндегі айналымның іс жүзінде жасалғанын анықтау мақсатында жүргізеді.

2. Салыстырмалы бақылау талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде жазып берілген электрондық шот-фактуралар бойынша жүзеге асырылады.

142-бап. Салыстырмалы бақылауды жүргізу

1. Жүргізілген салыстырмалы бақылау нәтижелері бойынша салық органы іс жүзінде жасалғанына күмән келтіретін тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету жөніндегі операциялар анықталған жағдайда, осындай өткізу жөнінде айналым жасаған салық төлеушіге тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету жөніндегі айналымның іс жүзінде жасалғанын растау туралы хабарлама (бұдан әрі осы баптың мақсатында – хабарлама) ұсынылады.

2. Салық төлеуші хабарламаны:

1) хабарламада көрсетілген электрондық шот-фактуралар бойынша айналым жасау фактісінің болмауымен келіскен жағдайда, осындай электрондық шот-фактураларды кері қайтарып алу және оларды кері қайтарып алу туралы түсінік беру арқылы;

2) хабарламада көрсетілген электрондық шот-фактуралар бойынша айналым жасау фактісінің болмауымен келіспеген жағдайда, операциялар (мәмілелер) және (немесе) тауарлардың шығу тегі бойынша құжаттардың, сондай-ақ іс жүзінде жұмыстардың орындалуын, қызметтердің көрсетілуін растайтын кез келген басқа құжаттардың көшірмелерін міндетті түрде қоса бере отырып, айналымның іс жүзінде жасалғанын растайтын негіздememен түсінік (бұдан әрі осы баптың мақсатында – түсінік) беру арқылы орындайды.

3. Түсінік еркін нысанда ұсынылады және мыналарды:

1) салық төлеушінің және хабарламаны ұсынған салық органының сәйкестендіру деректерін;

2) хабарламаның күні мен нөмірін;

3) осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасына сәйкес келіспеу негіздемесін қамтуға тиіс.

Салық төлеуші түсінікке өз дәлелдерін растайтын құжаттардың көшірмелерін қоса беруге құқылы.

Салық органының хабарламада көрсетілген бұзушылықтарға қатысы жоқ құжаттарды талап етіп алдыруына жол берілмейді.

4. Егер ұсынылған түсінік хабарламада көрсетілген электрондық шот-фактуралар бойынша тауарлардың шығу тегін, іс жүзінде жұмыстардың орындалуын, қызметтердің көрсетілуін растамаса, хабарлама орындалмады деп танылады.

5. Салық органы түсінік келіп түскен күннен кейінгі он жұмыс күні ішінде хабарламаны орындалмады деп тану туралы шешім шығарады.

Хабарламаны орындалмады деп тану туралы шешім (бұдан әрі осы баптың мақсатында – шешім) шығарылған күнінен кейінгі екі жұмыс күні ішінде салық төлеушіге ұсынылады.

6. Салық органы шешім шығарылған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде электрондық шот-фактураларды жазып беруді тоқтата тұрады.

7. Салық төлеуші хабарламаны орындамаған кезде салық органы осындай хабарламаны орындау мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде:

1) салық төлеушінің банктік шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім шығарады;

2) электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін тоқтата тұрады.

8. Осы баптың 5, 6 және 7-тармақтарында көзделген қамтамасыз ету тәсілдері, егер көрсетілген тармақтарда өзгеше белгіленбесе, осы Кодекстің 5-тарауының 4-параграфында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қолданылады.

9. Электрондық шот-фактураларды жазып беру тоқтатыла тұрған салық төлеушілер туралы мәліметтер электрондық шот-фактураларды жазып беруді тоқтата тұру туралы шешім шығарылған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылады.

10. Салық органы хабарламасы орындалмады деп танылған немесе хабарламаны орындамаған салық төлеушінің контрагенттеріне хабарламада көрсетілген өзара есеп айырысулар бойынша хабархат жібереді.

14-тарау. САЛЫҚТЫҚ МОНИТОРИНГ

143-бап. Салықтық мониторингтің жалпы ережелері

1. Салықтық мониторинг – Қазақстан Республикасының салық заңнамасының және Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасының сақталуын бақылау мақсатында салық төлеушілердің жекелеген санаттарының қызметі туралы ақпаратты жинау және талдау.

2. Салықтық мониторинг түрлері:

1) ірі салық төлеушілер мониторингі;

2) трансферттік баға белгілеу мәселелерін қоспағанда, деңгейлес мониторинг.

3. Ірі салық төлеушілер мониторингі – ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушы ұсынған ақпаратты және құжаттарды зерделеу жолымен, оның ішінде уәкілетті органның талабы бойынша жүзеге асырылады.

Деңгейлес мониторинг уәкілетті орган мен деңгейлес мониторингке қатысушы арасында ақпараттық өзара іс-қимыл жасау арқылы жүзеге асырылады.

Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушылардың тізбесіне енгізілген деңгейлес мониторингке қатысушыларға қатысты ірі салық төлеушілер мониторингі жүзеге асырылмайды.

1-параграф. Ірі салық төлеушілер мониторингі

144-бап. Ірі салық төлеушілер мониторингі

1. Ірі салық төлеушілер мониторингі ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушылардың тізбесіне (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – қатысушылар тізбесі) енгізілген салық төлеушілерге қатысты жүзеге асырылады.

2. Қатысушылар тізбесіне:

1) 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе құзыретті орган және жер қойнауын пайдаланушы арасында жасалған және міндетті салықтық сараптамадан өткен өнімді бөлу туралы келісімде (келісімшартта) көрсетілген және (немесе) мұнай-газ конденсаты немесе теңіз кен орнында қызметін жүзеге асыратын сенім білдірілген тұлға (оператор) және (немесе) жер қойнауын пайдаланушы (жер қойнауын пайдаланушылар);

2) қатысушылар тізбесі қолданысқа енгізілген жылдың алдындағы жылдың 1 қазанында мынадай шарттарға сәйкес келетін:

кең таралған пайдалы қазбаларды және жерасты суларын барлауға, өндіруге арналған келісімшарттарды қоспағанда, пайдалы қазбаларды барлауға, өндіруге, бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарт жер қойнауын пайдаланушымен жасалса;

жер қойнауын пайдаланушы өңірлік саясат саласындағы орталық уәкілетті орган бекітетін тізбеге сәйкес қала құраушы заңды тұлғалар санатына жатқызылса, жер қойнауын пайдаланушы;

3) жыл сайынғы төленген салықтар сомасы қатысушылар тізбесі бекітілуге тиісті жылдың соңына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің кемінде 2 000 000 еселенген мөлшерін құрайтын салық төлеушілер енгізіледі.

Бұл ретте жыл сайынғы төленген салықтар сомасы қатысушылар тізбесі бекітілуге тиісті жылдың алдындағы күнтізбелік үш жылдың әрқайсысы үшін айқындалады;

4) қатысушылардың тізбесі бекітілуге тиісті жылдың алдындағы салықтық кезең үшін осы Кодекстің 255-бабында көзделген азайтуды есепке алмағанда, жылдық жиынтық кірісі қатысушылардың тізбесі бекітілуге жататын жыл соңында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 3 000 000 еселенген мөлшерінен асатын екінші деңгейдегі банктер мен сақтандыру ұйымдары;

5) осы тармақтың екінші бөлігінде белгіленген шарттарға сәйкес келетін ірі салық төлеушілердің ішінен осы Кодекстің 255-бабында көзделген азайтуды есепке алмағанда , неғұрлым көп жылдық жиынтық кірісі бар алғашқы үш жүз ірі салық төлеуші енгізіледі.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 5) тармақшасында көрсетілген алғашқы үш жүз ірі салық төлеуші салықтық кезеңнің соңында тіркеп-белгіленген активтерінің құндық баланстарының сомасы қатысушылар тізбесі бекітілуге тиісті жылдың соңында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің кемінде 325 000 еселенген мөлшерін құрайтын салық төлеушілер арасынан іріктеледі.

Осы баптың мақсаттары үшін:

1) осы Кодекстің 255-бабында көзделген азайтуды есепке алмағанда, жылдық жиынтық кіріс қатысушылар тізбесі бекітілуге тиісті жылдың алдындағы салықтық

кезеңдегі корпоративтік табыс салығы бойынша декларация деректерінің негізінде айқындалады;

2) тіркеп-белгіленген активтердің құндық баланстарының сомасы қатысушылар тізбесі бекітілуге тиісті жылдың алдындағы жылға салықтық есептілік негізінде айқындалады;

3. Қатысушылардың бекітілген тізбесі бекітілген жылынан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан кейін қолданысқа енгізіледі және қолданысқа енгізілген күнінен бастап екі жыл бойы қолданыста болады.

Қатысушылардың тізбесі осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген тізбе қолданысқа енгізілген жылдың алдындағы жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша ұсынылған салықтық есептілік деректері негізінде қалыптастырылады.

4. Салық төлеушілер қатысушылар тізбесіне енгізілуге жататын шарттар өзгерген жағдайларды қоспағанда, қатысушылар тізбесі қолданылу кезеңінің ішінде қайта қаралуға жатпайды.

5. Егер қатысушылар тізбесі қолданысқа енгізілетін жылдың алдындағы жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша қатысушылар тізбесіне енгізілуге жататын салық төлеуші таратылу сатысында болса, мұндай салық төлеуші осы тізбеге енгізілуге жатпайды.

Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушы қайта ұйымдастырылған жағдайда, оның құқық мирасқоры (құқық мирасқорлары) қатысушылардың кейінгі тізбесі қолданысқа енгізілгенге дейін ірі салық төлеушілер мониторингіне жатады.

Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушы таратылған жағдайда, сондай-ақ оны банкрот деп тану туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап мұндай қатысушы қатысушылар тізбесінен шығарылды деп танылады.

6. Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушы деңгейлес мониторинг туралы келісімнің қолданылу кезеңінде қатысушылар тізбесінен шығарылуға жатпайды.

145-бап. Ірі салық төлеушілерге мониторинг жүргізу тәртібі

1. Ірі салық төлеушілер мониторингін жүргізу барысында уәкілетті орган ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушылардан:

1) салықтардың дұрыс есептелуін және салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің уақтылы төленуін (ұстап қалуды және аударуды) растайтын құжаттар мен жазбаша түсініктер;

2) қатысушының және оның еншілес ұйымдарының қаржылық есептілігін ұсынуды талап етуге құқылы.

Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушының талапты орындау мерзімі табыс етілген күннен кейінгі он бес жұмыс күнін құрайды.

2. Ірі салық төлеушілер мониторингінің нәтижелері бойынша бұзушылықтар мен алшақтықтар анықталған жағдайда, уәкілетті орган ірі салық төлеушілер

мониторингіне қатысушыға бұзушылықтар мен алшақтықтарды өз бетінше жоюы үшін ірі салық төлеушілер мониторингінің нәтижелері жөнінде ұсыным (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – ұсыным) береді.

Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушы ұсыным табыс етілген күннен кейінгі он бес жұмыс күні ішінде:

1) ұсынымда көрсетілген бұзушылықтармен және алшақтықтармен келіскен жағдайда, анықталған бұзушылықтар мен алшақтықтарды жояды;

2) ұсынымда көрсетілген бұзушылықтар мен алшақтықтармен келіспеген жағдайда, бұзушылықтар мен алшақтықтардың жоқ екендігі туралы түсінікті (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – түсінік) ұсынады.

Уәкілетті орган бұзушылықтар мен алшақтықтарды, сондай-ақ қатысушының ұсынымға түсінікте баяндалған дәлелдерін негіздеу үшін ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушымен кездесу өткізеді.

3. Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушының баяндалған дәлелдерімен келіспеген жағдайда, уәкілетті орган түсінікті алған күнінен кейінгі отыз жұмыс күнінен кешіктірмей ірі салық төлеушілер мониторингі бойынша уәжді шешім (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – уәжді шешім) шығарады.

Уәжді шешім ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушыға ол шығарылған күннен кейінгі екі жұмыс күні ішінде ұсынылады.

Ірі салық төлеушілер мониторингіне қатысушының уәжді шешімді орындау мерзімі табыс етілген күннен кейінгі бес жұмыс күнін құрайды.

4. Уәжді шешімді орындамау салықтық тексеруді тағайындауға негіз болып табылады.

2-параграф. Деңгейлес мониторинг

146-бап. Деңгейлес мониторинг

1. Деңгейлес мониторинг – уәкілетті органның деңгейлес мониторингке қатысушымен ақпараттық өзара іс-қимыл жасауы арқылы жүзеге асырылатын салықтық мониторинг түрі, ол:

1) өзара сенімге негізделеді;

2) салықтық тәуекелдерді барынша азайтуға бағытталады;

3) деңгейлес мониторингке қатысушының қызметін оның кәсіпкерлік қызметіне араласпай зерделеу мен талдаудан және деңгейлес мониторинг нәтижелері бойынша мынадай:

салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөнінде ұсыным (бұдан әрі – салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі ұсыным);

салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөнінде ұсыным (бұдан әрі – салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі ұсыным) беруден тұрады;

4) деңгейлес мониторингке қатысушының алдын ала түсіндірмелер алуына мүмкіндік береді.

2. Ақпараттық өзара іс-қимыл деректер сөресін пайдалану арқылы жүзеге асырылады.

Деректер сөресі – деңгейлес мониторинг шеңберінде уәкілетті орган мен салық төлеуші арасында кеңейтілген ақпараттық өзара іс-қимыл жүзеге асырылатын ақпараттық жүйе.

Деректер сөресі салықтық, бухгалтерлік есепке алудың және есепке алудың өзге де түрлерінің ақпараттары мен құжаттарын, бастапқы құжаттарды, сондай-ақ салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесі бойынша деңгейлес мониторингке қатысушының есептерін орналастыру арқылы ақпарат пен құжаттармен алмасуға, салықтық есептіліктің деректерін ашып көрсетуге арналған.

Деңгейлес мониторингке кіру үшін салық төлеушінің деректер сөресін ұйымдастыру жөніндегі ең төменгі талаптарды уәкілетті орган бекітеді.

Салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесі салықтық міндеттеменің дұрыс есептелуіне қол жеткізу мақсатында салықтық, бухгалтерлік, өндірістік есепке алудың және өзге де есепке алу түрлерінің анықтығын қамтамасыз ету үшін салық төлеуші өзінің бизнес-процестерінде қолданатын қағидалардың, саясат пен ұйымдастыру шараларының жиынтығын қамтиды.

Салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесі жөніндегі ақпарат пен есептерге қойылатын талаптарды уәкілетті орган бекітеді.

Ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асыру тәртібі деңгейлес мониторинг туралы келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын ақпараттық өзара іс-қимыл регламентінде белгіленеді.

Ақпараттық өзара іс-қимыл регламентінде уәкілетті органға бухгалтерлік және (немесе) салықтық есепке алуларды автоматтандыруға арналған бағдарламалық қамтамасыз ету деректерін қарауға қашықтан қолжетімділік беру тәртібі мен мерзімдері де айқындалады.

3. Деңгейлес мониторингке қатысушы мынадай салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер:

1) корпоративтік табыс салығы;

2) қосылған құн салығы;

3) жеке табыс салығы;

4) әлеуметтік салық;

5) мүлік салығы;

6) жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдері мен салықтары;

7) акциз бойынша ақпараттық өзара іс-қимылды қамтамасыз етеді.

Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің көрсетілген тізбесі түбегейлі болмайды және деңгейлес мониторинг туралы келісімде кеңейтілуі мүмкін.

4. Ақпараттық өзара іс-қимыл жүзеге асырылмайтын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық бақылау жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

147-бап. Деңгейлес мониторингке қатысу

1. Деңгейлес мониторингке қатысу ерікті болып табылады.

Салық төлеушіні деңгейлес мониторинг туралы келісім жасалатын салық төлеушілердің жекелеген санатына жатқызу өлшемшарттарына сәйкес келетін салық төлеуші деңгейлес мониторингке қатыса алады.

Деңгейлес мониторинг туралы келісімге және ақпараттық өзара іс-қимыл регламентіне қол қойылғаннан кейін деңгейлес мониторингке қатысу жүзеге асырылады.

Деңгейлес мониторинг туралы келісімнің, ақпараттық өзара іс-қимыл регламентінің нысаны, салық төлеушіні деңгейлес мониторинг туралы келісім жасалатын салық төлеушілер санатына жатқызу өлшемшарттары уәкілетті орган бекітетін деңгейлес мониторинг туралы келісімді жасасу және бұзу қағидаларында белгіленеді.

2. Салық төлеуші деңгейлес мониторингке қатысу үшін уәкілетті органға салық төлеушінің қызметі туралы жалпы ақпаратты, салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесі туралы ақпаратты, деректер сөресі туралы ақпаратты, сондай-ақ салықтар мен төлемдер бойынша салықтық есептіліктің көрсеткіштерін ашып көрсету және олардың салықтық, бухгалтерлік тіркелімдердің және салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындауға негіз болып табылатын өзге де құжаттардың көрсеткіштерімен өзара байланысы сипаттамасын қоса бере отырып, деңгейлес мониторингке қатысу туралы өтінішті ұсынады.

Деңгейлес мониторингке қатысу туралы өтініштің нысаны, сондай-ақ осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген өтінішке қосымшалардың нысандары, оларды беру мерзімдері мен қарау тәртібі уәкілетті орган бекітетін деңгейлес мониторингке қатысу туралы өтінішті беру және қарау қағидаларында белгіленеді.

Деңгейлес мониторинг туралы келісімге қол қойылғаннан кейін салықтар мен төлемдер бойынша салықтық есептіліктің көрсеткіштерін ашып көрсету және олардың салықтық, бухгалтерлік тіркелімдердің және салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындауға негіз болып табылатын өзге де құжаттардың көрсеткіштерімен өзара байланысы сипаттамасына өзгерістер мен толықтырулар ақпараттық өзара іс-қимыл регламентіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу жолымен енгізіледі.

Салықтық есептіліктің көрсеткіштерін ашып көрсетуге, сондай-ақ олардың салықтық, бухгалтерлік тіркелімдердің және салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін негіз болып табылатын өзге де құжаттардың көрсеткіштерімен өзара байланысына қойылатын ең төменгі талаптарды уәкілетті орган бекітеді.

3. Деңгейлес мониторинг туралы келісім оны ұзарту және (немесе) бұзу мүмкіндігімен кемінде үш жыл мерзімге жасалады.

148-бап. Деңгейлес мониторингті жүргізу тәртібі бойынша жалпы ережелер

1. Деңгейлес мониторингті жүзеге асыру деңгейлес мониторинг туралы келісім жасалған жылдан кейінгі жылдың бірінші қаңтарынан басталады.

Деңгейлес мониторинг жүргізілетін күнтізбелік жыл есепті кезең болып табылады (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – мониторингтің есепті кезеңі).

2. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, мониторингтің есепті кезеңінде деңгейлес мониторинг көрсетілген кезең ішінде де, ол аяқталғаннан кейін де жүргізіледі, бірақ ол мониторингтің тиісті есепті кезеңі аяқталған жылдан кейінгі екінші жылдың 30 маусымынан кешіктірілмеуге тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мерзім аяқталған соң мониторингтің есепті кезеңіне қатысты деңгейлес мониторинг тоқтатылады.

Деңгейлес мониторинг жүргізуді тоқтатқанға дейін үш айдан аз уақытта деңгейлес мониторингтің есепті кезеңіне кіретін салықтық кезеңдер үшін деңгейлес мониторингке қатысушы қосымша салықтық есептілікті ұсынған жағдайда, деңгейлес мониторинг ұзартылады, бірақ ол күнтізбелік тоқсан күннен аспауға тиіс.

3. Уәкілетті орган:

1) деңгейлес мониторингке қатысушы мониторингтің көрсетілген есепті кезеңіне кіретін салықтық кезеңдер үшін қосымша салықтық есептілік ұсынған;

2) деңгейлес мониторингті жүргізу кезеңінде уәкілетті орган жіберген сұрау салуларға жауаптар алынған;

3) құжаттамамен расталған, Қазақстан Республикасының салық заңнамасын болжамды бұзушылықтарды көрсететін деңгейлес мониторингке қатысушының қызметі туралы мәліметтерді алған кезде деңгейлес мониторингті жүргізу тоқтатылған мониторингтің есепті кезеңінде күнтізбелік жүз жиырма күннен аспайтын мерзімге деңгейлес мониторинг жүргізуді қайта бастауға құқылы.

Деңгейлес мониторинг осы тармақта көзделген құжаттар мен мәліметтерде көрсетілген мәселелер шеңберінде қайта басталады.

4. Деңгейлес мониторингті уәкілетті орган:

1) деректер сөресінде орналастырылған ақпараттар мен құжаттарды, салықтық, бухгалтерлік есепке алуды және өзге де есепке алу түрлерін, бастапқы құжаттарды талдау;

2) мониторингтің есепті кезеңінде салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесі бойынша деңгейлес мониторингке қатысушының есептері;

3) салық органдарында бар деңгейлес мониторингке қатысушының қызметі туралы басқа да құжаттар мен мәліметтер негізінде жүргізеді.

Уәкілетті орган мониторингтің есепті кезеңінде салықтық есепке алудың дұрыстығын анықтау және салықтық міндеттемелерді есептеу мақсатында, талдау үшін қажет етілетін қосымша ақпарат пен құжаттарды сұратуға құқылы.

5. Деңгейлес мониторингті жүргізу барысында уәкілетті орган мен деңгейлес мониторингке қатысушы арасында туындайтын келіспеушіліктерді реттеу мақсатында уәкілетті орган Консультативтік кеңес құрады.

Консультативтік кеңес:

1) хаттамада көрсетілген деңгейлес мониторингке қатысушымен келіспеушіліктер;

2) деңгейлес мониторинг туралы келісімді бұзу мәселелерін қарайды.

Мәселелерді қараудың қорытындысы бойынша Консультативтік кеңес уәжді шешім шығарады.

Деңгейлес мониторинг туралы келісімді бұзу туралы уәжді шешім деңгейлес мониторингті жүргізу тәртібінде айқындалған және осы Кодекстің 149-бабы 6-тармағының үшінші абзацында белгіленген жағдайларда қабылданады.

Консультативтік кеңестің құрамын және оның қызметі туралы ережені уәкілетті орган айқындайды. Бұл ретте Консультативтік кеңестің құрамына уәкілетті органның және деңгейлес мониторингке қатысушының өкілдері кіреді.

6. Деңгейлес мониторингті жүргізу тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

149-бап. Деңгейлес мониторингтің нәтижелері бойынша ұсынымдар

1. Уәкілетті орган деңгейлес мониторингті жүргізу барысында:

Қазақстан Республикасының салық заңнамасының бұзылуы анықталған кезде деңгейлес мониторингке қатысушыға өз бетінше жою үшін Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзу фактісін куәландыратын негіздемелер мен дәлелдерді сипаттай отырып, салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі ұсынымды жібереді;

деңгейлес мониторингке қатысушыға салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөнінде ұсыным беруге құқылы.

2. Деңгейлес мониторингке қатысушы салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі ұсыным және (немесе) салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі ұсыным табыс етілген күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде:

1) салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі ұсыныммен келіскен жағдайда, бұзушылықтар анықталған салықтық кезеңге қосымша салықтық есептілік ұсынады және бұл туралы уәкілетті органға хабар береді;

2) салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі ұсыныммен келіскен жағдайда, оны іске асыру мерзімдері көрсетілген хатты ұсынады;

3) салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі ұсыныммен және (немесе) салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі ұсыныммен келіспеген жағдайда, түсінік береді.

3. Уәкілетті орган салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі ұсынымға және (немесе) салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі ұсынымға деңгейлес мониторингке қатысушының түсінігін алған күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде:

1) ұсынылған түсінікпен келіскен жағдайда – деңгейлес мониторингке қатысушыға түсінікпен келісетіні туралы хабархат ұсынады;

2) ұсынылған түсінікпен келіспеген жағдайда, деңгейлес мониторингке қатысушымен қосымша талқылау жүргізеді.

Егер қосымша талқылау нәтижелері бойынша келіспеушіліктер жойылмаса, уәкілетті орган деңгейлес мониторингке қатысушымен келіспеушіліктер хаттамасын жасайды.

4. Консультативтік кеңес келіспеушіліктер хаттамасында көрсетілген мәселелерді қарау қорытындылары бойынша деңгейлес мониторинг бойынша мынадай:

1) салықтық міндеттемені орындау мәселелері және (немесе) салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі ұсынымдарды өзгеріссіз қалдыру туралы;

2) салықтық міндеттемені орындау мәселелері және (немесе) салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі ұсынымдардың күшін толық немесе бір бөлігінде жою туралы уәжді шешімдердің (бұдан әрі осы параграфтың мақсатында – уәжді шешім) бірін қабылдайды.

Уәжді шешім деңгейлес мониторингке қатысушыға осындай шешім қабылданған күннен кейінгі бес жұмыс күні ішінде табыс етіледі.

5. Деңгейлес мониторингке қатысушы:

1) уәжді шешіммен келіспеген жағдайда, бұл туралы уәкілетті органға осындай шешім табыс етілген күннен кейінгі бес жұмыс күні ішінде хабарлайды;

2) мынадай:

салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі уәжді шешіммен келіскен жағдайда, осындай шешім табыс етілген күннен кейінгі он бес жұмыс күні ішінде мұндай шешімді орындайды;

салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі уәжді шешіммен келіскен жағдайда, іске асыру мерзімдерін көрсете отырып, осындай шешімді орындайды, бұл туралы уәкілетті органға осындай шешім табыс етілген күннен кейінгі он бес жұмыс күні ішінде хабарлайды.

6. Салықтық міндеттемені орындау мәселелері жөніндегі деңгейлес мониторинг бойынша уәжді шешіммен келіспеген және (немесе) мұндай шешімді орындамаған жағдайда, тақырыптық салықтық тексеру жүргізіледі.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде айқындалған уәжді шешім – салықтық тексеруді тағайындауды көздейтін салық органының алдын ала актісі, ал деңгейлес мониторингке қатысушының түсінігі – осындай алдын ала шешімге ұстанымы деп танылады.

Салық салу саласындағы ішкі бақылау жүйесін жақсарту мәселелері жөніндегі деңгейлес мониторинг бойынша уәжді шешіммен келіспеген және (немесе) мұндай шешімді орындамаған жағдайда, уәкілетті орган Консультативтік кеңеске деңгейлес мониторинг туралы келісімді бұзу туралы мәселені шығарады.

150-бап. Алдын ала түсіндірмені ұсыну тәртібі

1. Уәкілетті орган жоспарланып отырған мәмілелерге (операцияларға) қатысты салықтық міндеттеменің туындауы бойынша алдын ала түсіндірме ұсыну туралы деңгейлес мониторингке қатысушының сұрау салуы (бұдан әрі осы тараудың мақсатында – сұрау салу) бойынша алдын ала түсіндірме ұсынады.

2. Сұрау салуда:

1) деңгейлес мониторингке қатысушының сәйкестендіру деректері;

2) жоспарланып отырған мәміленің (операцияның) мақсаты мен шарттарының, оның ішінде тараптардың құқықтары мен міндеттерінің сипаттамасы;

3) жоспарланып отырған мәмілеге (операцияға) қатысты салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу мәселесі бойынша деңгейлес мониторингке қатысушының ұстанымы;

4) қоса беріліп отырған құжаттардың, оның ішінде сұрау салуда көрсетілген мәліметтерді растайтын құжаттардың тізбесі (бар болса);

5) қол қойылған күні қамтылуға тиіс.

Сұрау салуда алдын ала түсіндірмені дайындау үшін маңызы бар өзге де мәліметтер көрсетілуі мүмкін.

3. Деңгейлес мониторингке қатысушы уәкілетті орган алдын ала түсіндірме ұсынған күнге дейін сұрау салуды кері қайтарып алуға құқылы.

4. Деңгейлес мониторингке қатысушының осы баптың 2-тармағында белгіленген талаптарды сақтамауы сұрау салуды қараудан бас тартуға негіз болып табылады.

5. Сұрау салуды қарау Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінде айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

6. Алдын ала түсіндірмені дайындау барысында уәкілетті орган деңгейлес мониторингке қатысушыны алдын ала түсіндірмені дайындау үшін маңызы бар қосымша мәліметтер алу үшін шақыруға құқылы.

7. Алдын ала түсіндірме деңгейлес мониторингке қатысушы ұсынған мәліметтер мен құжаттар шегінде ұсынылады.

15-тарау. САЛЫҚТЫҚ БАҚЫЛАУ

1-параграф. Салықтық бақылаудың жалпы ережелері

151-бап. Салықтық бақылау

1. Салықтық бақылау – сақталуын бақылау салық органдарына жүктелген, салық органдары жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының салық заңнамасы мен Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасы нормаларының орындалуын мемлекеттік бақылау.

2. Салықтық бақылауды салықтық тексеруді жүргізу арқылы тек салық органдары жүзеге асырады.

3. Салықтық тексеру жүргізудің жалпы тәртібі осы Кодексте, сондай-ақ осы Кодексте реттелмеген бөлігінде Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінде айқындалады.

152-бап. Салықтық тексеру

1. Салықтық тексеру кешенді, тақырыптық, қарсы салықтық тексеру, хронометраждық зерттеп-қарау нысанында жүзеге асырылады.

Салықтық тексеруге жататын кезең талап қоюдың ескіру мерзімінен аспауға тиіс.

Салық органдары заңды тұлғаның өзіне салықтық тексеру жүргізілуіне қарамастан, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелеріне салықтық тексерулерді жүзеге асыруға құқылы.

2. "Жедел-іздестіру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жедел-іздестіру қызметін жүзеге асыратын органдардың қызметкерлеріне қатысты салықтық тексеру ерекше тәртіппен жүргізіледі.

Салықтық тексеруді жүргізудің ерекше тәртібін арнаулы мемлекеттік органдармен, Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің әскери барлау органдарымен, құқық қорғау органдарымен бірлесіп, уәкілетті орган айқындайды.

3. Тексерілетін кезеңді айқындау кезінде:

1) резидент-заңды тұлғаны, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесін қайта ұйымдастыру немесе тарату кезінде тағайындалатындарды қоспағанда, кешенді салықтық тексеру;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) өзінің салықтық өтініші немесе шағымы бойынша, оның ішінде:

қосылған құн салығы бойынша төлеушіні тіркеу есебінен шығаруға байланысты салықтық өтініші бойынша;

салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға салық төлеушінің (салық агентінің) шағымына байланысты тақырыптық салықтық тексеру тағайындалған кезде салықтар бойынша аудитпен қамтылған салықтық кезең енгізілмейді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережесі:

1) салықтық мониторингке жататын салық төлеушілерге;

2) жер қойнауын пайдаланушыларға;

3) акцизделетін өнімнің, биоотынның жекелеген түрлерін өндіру және олардың айналымы жөніндегі қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушілерге қатысты салықтық тексерулерге қолданылмайды.

4. Салықтық тексеру салықтық жүктеме коэффициентінің көрсеткішін ескере отырып, осы Кодекске сәйкес тағайындалады.

Бұл ретте салық төлеушінің салықтық жүктемесінің коэффициенті тиісті қызмет түрі бойынша және қызмет жүзеге асырылатын өңірді ескере отырып, салықтық жүктеме коэффициенті жоғарғы көрсеткішінің кемінде 90 пайызын құрайтын салықтық кезеңге кешенді салықтық тексеру тағайындалмайды.

Осы тармақтың екінші бөлігінің ережелері прокуратура органдарының талабы бойынша Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік заңнамасында көзделген негіздерде салық төлеушінің өз өтініші бойынша кешенді салықтық тексеру тағайындалған жағдайларға қолданылмайды.

153-бап. Салықтық тексеруді тағайындау жағдайлары мен негіздері

1. Салықтық тексеру:

1) салық төлеуші (салық агентінің) осы Кодексте көзделген өтінішті, талаптарды берген;

2) Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде көзделген негіздер болған;

3) салық органы салықтық тексеруді жүргізу туралы шешім қабылдаған жағдайларда тағайындалады.

Салық органының салықтық тексеруді жүргізу туралы шешім қабылдау тәртібі мен негізін уәкілетті орган айқындайды;

4) жер қойнауын пайдалану құқығын жер қойнауын пайдаланудың лицензиялық режиміне қайта ресімдеу жағдайларын қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылу мерзімі өткен жағдайларда тағайындалады.

2. Салықтық тексеру нұсқама негізінде жүргізіледі.

3. Салықтық тексеру бұрын тексерілген кезеңге жүргізілуі мүмкін.

Бұрын тексерілген кезеңге салықтық тексеру:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) өтініші, талабы, шағымы бойынша;

2) Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде көзделген негіздер бойынша;

3) уәкілетті органның шешімі негізінде жүргізіледі.

Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға сотқа шағым берген жағдайда, бұрын тексерілген кезеңге шағым жасалған мәселе бойынша салықтық тексеру сот актісі заңды күшіне енгенге дейін жүргізілмейді.

4. Салық төлеуші деңгейлес мониторингте болған салықтық кезеңдерге салықтық тексеру жүргізілмейді, бұған мыналар:

1) қарсы тексерулер;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) өтініші, талабы, шағымы бойынша салықтық тексерулер;

3) Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде көзделген негіздер бойынша салықтық тексерулер;

4) салықтық міндеттемені орындау мәселелері бойынша деңгейлес мониторинг жөніндегі уәжді шешіммен келіспеуге және (немесе) мұндай шешімді орындамауға байланысты салықтық тексерулер;

5) мынадай:

тауарларды Қазақстан Республикасының аумағы арқылы, оның ішінде ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер арасында халықаралық автомобиль тасымалдарымен жүзеге асырылатын алып өту, өткізу және (немесе) тиеп-жөнелту кезінде;

тауарларды ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу кезінде;

тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына әкету кезінде тауарларға ілеспе жүккұжаттардың болуы және тауарлар атауының, санының (көлемінің) тауарларға ілеспе жүккұжаттарда көрсетілген мәліметтерге сәйкестігі мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

6) сәйкестендіру құралдарының және есепке алу-бақылау маркаларының болуы мен төлнұсқалығы мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

7) лицензияның болуы мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

8) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер арасында импортталатын және алып өтілетін тауарларға тауар-көлік жүккұжаттарының болуы және тауарлар атауының тауар-көлік жүккұжаттарында көрсетілген мәліметтерге сәйкестігі мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

9) бақылау-касса машиналарын қолдану тәртібін сақтау мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

10) Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасын және акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерін өндіру, сақтау және өткізу шарттарын сақтау мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

11) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті таңбалауға жататын

тауарлар бойынша тауарда сәйкестендіру құралының болуы және оның төлнұсқалығы мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

12) акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерінің өндірісін және айналымын, сондай-ақ авиациялық отын, биоотын, мазут айналымын мемлекеттік реттеу мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

13) салық төлеуші мен оның дебиторлары арасындағы өзара есеп айырысуларды айқындау мәселелері бойынша салықтық тексерулер;

14) трансферттік баға белгілеу мәселелері бойынша салықтық тексерулер кірмейді.

154-бап. Салық органының нұсқамасы

1. Салық органының нұсқамасында:

1) салық органында нұсқаманың тіркелген күні мен нөмірі;

2) салықтық тексеру салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты тікелей тағайындалған жағдайларда – салық төлеушінің (салық агентінің) сәйкестендіру деректері;

3) нұсқаманы шығарған салық органының атауы;

4) Кәсіпкерлік кодексте көзделген жағдайларда салықтық тексерудің түрі мен нысаны;

5) салықтық тексеру салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты тікелей тағайындалатын жағдайларда – хронометраждық зерттеп-қарауды қоспағанда, салықтық тексеру мерзімі, тексерілетін кезеңдер;

6) салықтық тексеру нақты салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты тағайындалмаған жағдайларда – аумақтың тексерілетін учаскесі, салықтық тексеру барысында анықталуға жататын мәселелер;

7) салық органының салықтық тексеруді жүргізуге уәкілеттік берілген лауазымды адамдарының, сондай-ақ осы Кодекске сәйкес салықтық тексеру жүргізуге қатысу үшін тартылатын мамандардың тегі, аты және әкесінің аты қамтылуға тиіс.

Салық органының нұсқамасы электрондық құжат нысанында жазып берілуі мүмкін.

2. Хронометраждық зерттеп-қарауды қоспағанда, салықтық тексерулерді тағайындау кезінде салық органының нұсқамасында салықтық тексерудің нысанына қарай, тексеруге жататын мәселелер көрсетіледі.

Кешенді салықтық тексеру жүргізуге арналған нұсқамада тексерілетін салықтардың , бюджетке төленетін төлемдердің және әлеуметтік төлемдердің түрлері көрсетілмейді.

3. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, нұсқамаға салық органының бірінші басшысы немесе оны алмастыратын адам қол қояды.

Қарсы салықтық тексеруді, сондай-ақ хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізуге арналған нұсқамаға салық органы басшысының орынбасары не оны алмастыратын адам қол қоя алады.

4. Салық органы қосымша нұсқаманы мынадай:

1) салықтық тексеру жүргізу мерзімдері ұзартылған;

2) салық органының салықтық тексеруді жүргізетін лауазымды адамдарының саны өзгерген және (немесе) олар алмастырылған;

3) тексерілетін кезең өзгерген жағдайда жазып береді.

Қосымша нұсқамада:

1) алдыңғы нұсқаманың тіркелген күні мен нөмірі;

2) салық органы лауазымды адамдарының және осы Кодекске сәйкес салықтық тексеруді жүргізуге тартылатын мамандардың тегі, аты және әкесінің аты қамтылуға тиіс.

155-бап. Кешенді салықтық тексеру

1. Кешенді салықтық тексеру – салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің барлық түрлері бойынша салықтық міндеттемені және әлеуметтік міндеттемелерді орындау мәселелері бойынша салықтық тексеру.

Кешенді салықтық тексеруге тақырыптық салықтық тексерулер мәселелері енгізілуі мүмкін.

2. Салық төлеуші таратылған немесе оның қызметі тоқтатылған кезде тек қана кешенді салықтық тексеру (бұдан әрі – таратудың салықтық тексеруі) жүргізіледі.

Резидент – заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі тіркеу есебінен шығарылған кезде кешенді салықтық тексеру, салық төлеуші осындай тексеруді жүргізуге өтініш берген жағдайды қоспағанда, жүргізілмейді.

156-бап. Тақырыптық салықтық тексеру

1. Тақырыптық салықтық тексеру – сақталуын бақылау салық органына жүктелген, салықтардың және (немесе) бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлері бойынша салықтық міндеттеменің және (немесе) әлеуметтік міндеттеменің және осы Кодекс пен Қазақстан Республикасы заңнамасының өзге де талаптарының орындалуын салықтық тексеру.

2. Тақырыптық салықтық тексеру:

1) салықтардың және (немесе) бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлері бойынша салықтық міндеттемені орындау;

2) әлеуметтік төлемдерді есептеудің, ұстап қалудың және аударудың толықтығы мен уақтылығы;

3) сот шот-фактура жазып берудің жасалуын іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жүзеге асырылды деп танған шот-фактура жазып беру жөніндегі әрекет (әрекеттер) бойынша салықтық міндеттемені айқындау;

4) іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей шот-фактураларды жазып беру жөніндегі әрекеттерді жасау фактісі бойынша өзіне (өздеріне) қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізіліп жатқан салық төлеушімен (салық төлеушілермен) өзара есеп айырысулар бойынша салықтық міндеттемені айқындау;

5) салық органы осы Кодекстің 88-бабы 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін тоқтата тұруды қолданған салық төлеушімен (салық төлеушілермен) өзара есеп айырысулар бойынша салықтық міндеттемені айқындау;

6) салық төлеуші мен оның дебиторлары арасындағы өзара есеп айырысуларды айқындау;

7) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер арасында импортталатын және алып өтілетін тауарларға тауар-көлік жүкқұжаттарының болуы және тауарлар атауының тауар-көлік жүкқұжаттарында көрсетілген мәліметтерге сәйкестігі;

8) мынадай:

тауарларды Қазақстан Республикасының аумағы арқылы, оның ішінде ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер арасында халықаралық автомобиль тасымалдарымен жүзеге асырылатын алып өту, өткізу және (немесе) тиеп-жөнелту кезінде;

тауарларды ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу кезінде;

тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына әкету кезінде тауарларға ілеспе жүкқұжаттардың болуы және тауарлар атауының, санының (көлемінің) тауарларға ілеспе жүкқұжаттарда көрсетілген мәліметтерге сәйкестігі;

9) Қазақстан Республикасының Дүниежүзілік сауда ұйымына қосылуына байланысты кедендік баждардың төмендетілген мөлшерлемелері қолданылатын тауарлардың тізбесіне енгізілген тауарлар қалдықтарының болуын растау;

10) халықаралық шарттардың ережелерін қолданудың құқыққа сыйымдылығы;

11) бейрезидент қосарланған салық салуды болғызбау және салықтарды төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шарттың ережелерін қолдануға байланысты бюджеттен қайтаруды ұсынған табыс салығын растау;

12) бейрезиденттің қосарланған салық салуды болғызбау және салықтарды төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шарттың ережелерін қолдануға байланысты бюджеттен табыс салығын қайтаруға арналған салықтық өтінішін қайтадан қарау туралы жолданымында баяндалған мәселелер;

13) тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына әкету кезінде халықаралық шарттарды іске асыру үшін қабылданған Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген құжаттардың болуы және тауарлардың құжаттарда көрсетілген мәліметтерге сәйкестігі;

14) жекелеген жағдайларда шет мемлекеттерден, халықаралық және шетелдік ұйымдардан, шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ адамдардан ақша және (немесе) өзге де мүлікті алу, жұмсау кезінде тұлғаның және (немесе) заңды тұлға құрылымдық бөлімшесінің осы Кодексте белгіленген талаптарды орындауы;

15) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті таңбалауға жататын тауарлар бойынша тауарда сәйкестендіру құралдарының болуы және оның төлнұсқалығы;

16) Қазақстан Республикасының акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерінің өндірісін және айналымын, сондай-ақ авиациялық отынның, биоотынның, мазуттың айналымын мемлекеттік реттеу туралы заңнамаларының талаптарын сақтау;

17) сәйкестендіру құралдары мен есепке алу-бақылау маркаларының болуы және олардың төлнұсқалығы;

18) лицензияның болуы;

19) салық органдарында тіркеу есебіне қою;

20) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығы және (немесе) акциз бойынша салықтық міндеттемені орындау;

21) қосылған құн салығының асып кету сомаларының, оның ішінде қайтаруға ұсынылған соманың анықтығын растау;

22) тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету бойынша айналымның іс жүзінде жасалғанын растау;

23) электрондық шот-фактураларды жазып беру тәртібін сақтау;

24) камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарламада көрсетілген бұзушылықтардың болуын растау;

25) салықтық тіркеу талаптарын сақтау;

26) бақылау-касса машиналарын және (немесе) үш құрауышты интеграцияланған жүйені қолдану тәртібін сақтау;

27) бақылау-касса машиналарының және (немесе) үш құрауышты интеграцияланған жүйенің болуы;

28) төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдерді жүзеге асыруға арналған жабдықтың (құрылғының) болуы;

29) ірі салық төлеушілер мониторингі бойынша уәжді шешімнің орындалмауы;

30) салықтық міндеттемені орындау мәселелері бойынша деңгейлес мониторинг жөніндегі уәжді шешіммен келіспеу және (немесе) мұндай шешімді орындамау;

31) салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымында баяндалған мәселелер;

32) банк ұйымдарының:

осы Кодексте;

Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде;

"Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңында;

сақталуын бақылау салық органдарына жүктелген Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында белгіленген міндеттерді орындауы;

33) Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасының және акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерін өндіру, сақтау және өткізу шарттарының сақталуы;

34) трансферттік баға белгілеу;

35) салық төлеушінің (салық агентінің) кассасы бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкімді орындау жөніндегі мәселелер бойынша жүргізіледі.

Тақырыптық салықтық тексеру бір мезгілде бірнеше мәселе бойынша жүргізілуі мүмкін.

3. Салық органдары салық төлеушіге (салық агентіне) камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарлама жіберілгенге және оның орындалу мерзімі өткенге дейін сот шот-фактура жазып берудің жасалуын іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жүзеге асырылды деп танған шот-фактураны жазып беру жөніндегі әрекеттерге тақырыптық салықтық тексеруді жүзеге асыруға құқылы емес.

4. Жеке кәсіпкерлік субъектілерінің бірлестіктерімен келісу бойынша мұндай бірлестіктердің өкілдері нақты салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты тағайындалмаған тақырыптық салықтық тексеруді жүргізу кезінде қатысу үшін тартылуы мүмкін.

Жеке кәсіпкерлік субъектілері бірлестіктерінің өкілдері көрсетілген тақырыптық салықтық тексерулерді жүргізу кезінде салық төлеушінің (салық агентінің) құқықтарының сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

5. Тақырыптық салықтық тексеру мынадай негіздердің бірі:

1) қосылған құн салығының асып кету сомасының анықтығын растау бойынша – жиырма салықтық кезең ішінде қосылған құн салығының асып кету сомасын тең үлестермен қайтару тәртібін қолдану үшін қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы салық төлеушінің салықтық өтініші;

2) қосылған құн салығының қайтаруға ұсынылған асып кету сомасының анықтығын растау бойынша – қосылған құн салығы бойынша декларацияда көрсетілген салық төлеушінің қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талабы бойынша тағайындалған кезде салықтардың және (немесе) бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлері бойынша салықтық міндеттемені орындау және қосылған құн салығының асып кету сомаларының, оның ішінде қайтаруға ұсынылған сомаларының анықтығын растау мәселелері бойынша бір мезгілде жүргізіледі.

157-бап. Қарсы салықтық тексеру

1. Қарсы салықтық тексеру – кешенді немесе тақырыптық салықтық тексеру жүргізілетін салық төлеушімен (салық агентімен) операцияларды жүзеге асырған тұлғаларды осындай операциялар туралы қосымша ақпарат алу, көрсетілген салық төлеушіні (салық агентін) салықтық тексеру барысында туындайтын мәселелер бойынша операциялар фактісі мен мазмұнын растау мақсатында қосалқы салықтық тексеру.

Бұл ретте қарсы салықтық тексеру талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде салық төлеушіні (салық агентін) тексеру кезеңіне сәйкес келетін кезеңге жүргізіледі.

2. Қарсы салықтық тексеру уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен тағайындалады.

3. Қарсы салықтық тексеру деп:

1) тараптардың бірі Қазақстан Республикасы болып табылатын, салық немесе құқық қорғау органдары арасындағы өзара ынтымақтастық туралы халықаралық шарттарға (келісімдерге), сондай-ақ Қазақстан Республикасы халықаралық ұйымдармен жасасқан шарттарға сәйкес басқа мемлекеттердің салық немесе құқық қорғау органдарының, халықаралық ұйымдардың сұрау салулары бойынша;

2) деңгейлес мониторингке қатысушылармен операцияларды жүзеге асыратын тұлғаларға қатысты жүргізілетін тексеру де танылады.

158-бап. Хронометраждық зерттеп-қарау

1. Хронометраждық зерттеп-қарау – зерттеп-қарау жүргізілетін кезең ішінде салық төлеушінің нақты кірісін және кіріс алуға бағытталған қызметке байланысты нақты шығындарын анықтау мақсатында салық органы жүргізетін салықтық тексеру.

2. Хронометраждық зерттеп-қарау нәтижелері:

1) салықтық тәуекелдерді басқару жүйесінде пайдаланылады;

2) кешенді немесе тақырыптық салықтық тексеру қорытындылары бойынша салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер сомаларын есепке жазуды жүргізу кезінде ескеріледі.

3. Салық органы хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізу туралы шешімді уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен, салық төлеушінің тіркеу деректерінде көрсетілген тұрған жері бойынша және (немесе) салық салу объектісінің және (немесе) салық салуға байланысты объектінің тұрған жері бойынша шығарады.

159-бап. Салықтық тексеруге қатысушылар

1. Мыналар салықтық тексеруге қатысушылар болып табылады:

1) салық органының салықтық тексеруді жүргізетін лауазымды адамдары;

2) осы Кодексте сәйкес салық органы салықтық тексеруді жүргізуге тартатын, нұсқамада көрсетілген мамандар (бұдан әрі – маман);

3) тексерілетін тұлғалар:

нақты салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты тағайындалмаған тақырыптық салықтық тексерулер кезінде – нұсқамада көрсетілген аумақ учаскесіндегі салық төлеуші, оның ішінде ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің салық төлеушісі;

салықтық тексерулердің басқа нысандары кезінде – нұсқамада көрсетілген салық төлеуші (салық агенті).

2. Арнаулы білім мен дағдыларды талап ететін мәселелерді зерттеу және консультациялар алу үшін салық органы осындай арнаулы білімі мен дағдылары бар маманды, оның ішінде Қазақстан Республикасының өзге де мемлекеттік органдарының лауазымды адамдарын салықтық тексеруге тартуға құқылы.

Қағаз жеткізгіште немесе электрондық құжат нысанында ұсынылған, салық органының лауазымды адамы көтерген мәселелер бойынша тексеруге тартылған маман салықтық тексеру барысында пайдаланылатын қорытынды жасайды.

Осындай жазбаша мәселелер мен қорытындылардың көшірмелері салықтық тексеру актісіне, оның ішінде салық төлеушіге (салық агентіне) табыс етілетін данаға қоса беріледі.

3. Салықтық тексеру тексерілетін салық төлеушінің (салық агентінің) кәсіпкерлік қызметіне байланысты мәселелер бойынша тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) туралы мәліметтерді алу үшін осындай қызмет бойынша жиынтық салықтық есепке алуды жүргізуге жауапты жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкіліне қатысты да жүзеге асырылады.

160-бап. Салық органының лауазымды адамдарының салықтық тексеруді жүргізу кезіндегі құқықтары мен міндеттері

1. Тексерілетін кезең үшін салықтық тексеруді жүргізу кезінде салық органының лауазымды адамдарының:

1) банк ұйымдарынан тексерілетін тұлғаның банктік шоттарының болуы және нөмірлері туралы құжаттар мен мәліметтерді, сондай-ақ тексеруді жүргізу үшін қажетті , оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес банктік құпияны құрайтын салық төлеушілердің (тексерілетін тұлғалардың) шоттары бойынша ақша қалдықтары мен қозғалысына қатысты құжаттар және мәліметтерді талап етуге және алуға;

2) мемлекеттік органдардан тексеруді жүргізу үшін қажетті, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес коммерциялық, банктік, салықтық және өзге де заңмен қорғалатын құпияны құрайтын құжаттар мен мәліметтерді сұратуға және алуға;

3) қағаз және электрондық жеткізгіштерде есепке алу құжаттамасын, сондай-ақ салықтық тексеру нысанасына сәйкес автоматтандырылған дерекқорларға (ақпараттық жүйелерге) қолжетімділікті талап етуге және алуға;

4) салықтық тексеру барысында туындайтын мәселелер бойынша салық төлеушіден , оның ішінде оның жұмыскерлерінен жазбаша түсініктер талап етуге және алуға;

5) салықтық тексеруді жүргізу барысында туындаған мәселелер бойынша мемлекеттік және шет мемлекеттердің өзге де органдарына (ұйымдарына) сұрау салулар жіберуге;

6) салық төлеушіден (салық агентінен) бухгалтерлік және салықтық есепке алуды автоматтандыруға арналған бағдарламалық қамтамасыз ету деректерін қарауға және (немесе) олар пайдаланатын және:

бастапқы есепке алу құжаттарының деректерін;

бухгалтерлік есепке алу тіркелімдерінің деректерін;

салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер туралы ақпаратты қамтитын ақпараттық жүйеге қол жеткізу құқығын беруді талап етуге құқығы бар.

Кірістер мен шығыстарға қатысты деңгейлес мониторингті жүзеге асыру және салықтық тексеруді жүргізу барысында осындай талап қойылған жағдайды қоспағанда, осы тармақшаның бірінші бөлігінің ережесі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес банк құпиясын құрайтын мәліметтерді қамтитын банк ұйымдарының бағдарламалық қамтамасыз етілуіне және (немесе) ақпараттық жүйесіне қолданылмайды;

7) тұрған жеріне қарамастан, салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект болып табылатын мүлікті зерттеп-қарауға, тексерілетін тұлғаның мүлкіне (тұрғын үй-жайлардан басқа), оның ішінде тауар-көлік жүккұжаттарында көрсетілген мәліметтерге сәйкестігіне түгендеу жүргізуге;

8) салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді осы Кодексте айқындалған тәртіппен жанама әдіспен айқындауға;

9) осы Кодекске және Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқығы бар.

2. Салықтық тексеруді жүргізу кезінде салық органының лауазымды адамдары:

1) тексерілетін тұлғаның құқықтары мен заңды мүдделерін сақтауға, құқыққа сыйымсыз шешімдермен және әрекеттермен (әрекетсіздігімен) тексерілетін тұлғаға зиян келтіруге жол бермеуге;

2) салықтық тексеруді жүргізу кезінде алынған және жасалған құжаттардың сақталуын қамтамасыз етуге, Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, тексерілетін тұлғаның келісімінсіз олардың мазмұнын жария етпеуге;

3) қызметтік әдепті сақтауға;

4) салықтық тексеруді жүргізу кезеңінде тексерілетін салық төлеушінің белгіленген жұмыс режимін бұзбауға;

5) тексерілетін тұлғаның талап етуі бойынша салықтық тексерулерді жүргізу тәртібіне қатысты осы Кодекстің ережелері туралы қажетті ақпарат беруге;

6) салықтық тексеруді жүргізу кезінде тексерілетін тұлғаның өкілдеріне нұсқаманы, сондай-ақ өздерінің қызметтік куәліктерін не сәйкестендіру карталарын көрсетуге;

7) осы Кодексте көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

161-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеруді жүргізу кезіндегі құқықтары мен міндеттері

1. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексеру жүргізу кезінде:

1) салық органынан осы Кодекстің және тексеру жүргізу тәртібіне қатысты Қазақстан Республикасы заңнамасының ережелері туралы ақпаратты сұратуға және алуға;

2) салық органдарының салықтық тексеру жүргізетін лауазымды адамдарынан салықтық тексеру жүргізу туралы нұсқаманы, сондай-ақ қызметтік куәліктерін не сәйкестендіру карталарын көрсетуді талап етуге;

3) салықтық тексеруді жүргізу кезінде қатысуға және салықтық тексеру нысанасына қатысты мәселелер бойынша түсініктеме беруге;

4) Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған тәртіппен салықтық тексерудің алдын ала актісіне жазбаша қарсылық беруге;

5) тексерудің стандартты файлын – салық органының ақпараттық жүйелері арқылы талдауды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін электрондық форматтағы бухгалтерлік есепке алу деректерін ұсынуға құқылы.

Стандартты файлға қойылатын талаптарды, оны жасау және ұсыну тәртібін уәкілетті орган белгілейді;

6) осы Кодексте көзделген өзге де құқықтарды пайдалануға құқылы.

2. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексерулер жүргізу кезінде:

1) салық органы лауазымды адамдарының талап етуі бойынша белгіленген мерзімдерде құжаттар мен мәліметтерді қағаз және электрондық жеткізгіштерде ұсынуға;

2) салық төлеуші (салық агенті) жасаған есепке алу құжаттамасын ұсынуға;

3) салық органының салықтық тексеру жүргізетін лауазымды адамдарының және осындай тексеруді жүргізуге қатысу үшін тартылатын лауазымды адамдардың тексерілетін тұлғаның аумағына және (немесе) үй-жайларына кедергісіз кіруін қамтамасыз етуге және оларға жұмыс орнын беруге;

4) салықтық тексерулер барысында түгендеу жүргізуді қамтамасыз етуге;

5) салық органының салықтық тексеру жүргізетін лауазымды адамдарының талап етуі бойынша салық төлеушінің (салық агентінің) қызметі мәселелері бойынша жазбаша және ауызша түсінік беруге;

6) бухгалтерлік және салықтық есепке алуды автоматтандыруға арналған бағдарламалық қамтамасыз ету деректерін қарауға және (немесе) ол пайдаланатын және:

бастапқы есепке алу құжаттарының деректерін;

бухгалтерлік есеп тіркелімдерінің деректерін;

салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер туралы ақпаратты қамтитын ақпараттық жүйеге қолжетімділік беруге;

7) осы Кодексте және Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

Осы Кодекстің 156-бабы 2-тармағының 7), 8), 9), 13) және 15) тармақшаларында көрсетілген мәселелер бойынша тақырыптық тексерулерді жүргізу кезінде тексерілетін тұлғалар тексеруді жүргізу кезінде туындайтын түсіру, тиеу, сақтау жөніндегі шығыстарды өтейді.

2-параграф. Салықтық тексеруді жүргізу тәртібі мен мерзімдері

162-бап. Салықтық тексеру жүргізудің басталуы

1. Егер осы баптың 6-тармағында өзгеше белгіленбесе, салық органының нұсқамасын салық төлеушіге (салық агентіне) жеке қолын қойғызып табыс еткен күн салықтық тексеру жүргізудің басталу күні болып есептеледі.

2. Салық органының нұсқамасы үзінді-көшірме жасалған күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде салық төлеушіге (салық агентіне) ұсынылады.

Салық төлеуші (салық агенті) салық органы нұсқамасының данасына танысқаны және алғаны туралы қолтаңбасын, сондай-ақ алған күні мен уақытын қояды.

Осы тармақтың бірінші және екінші бөліктерінің ережелері нақты салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты тағайындалмаған тақырыптық салықтық тексерулерге қолданылмайды.

3. Нақты салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты тағайындалмаған тақырыптық салықтық тексеруді жүргізу кезінде салық төлеушіге (салық агентіне) немесе тауарларды өткізуді, жұмыстарды орындауды немесе қызметтерді көрсетуді жүзеге асыратын оның жұмыскеріне танысу үшін нұсқаманың түпнұсқасы көрсетіледі және оның көшірмесі табыс етіледі.

Салық органы нұсқамасының түпнұсқасына салық төлеуші (салық агенті) немесе тауарларды өткізуді, жұмыстарды орындауды немесе қызметтерді көрсетуді жүзеге асыратын оның жұмыскері:

салық органының нұсқамасымен танысқаны және көшірмесін алғаны туралы тиісті жазба енгізеді;

қолтаңбасын, салық органы нұсқамасының көшірмесін алу күні мен уақытын қояды

.

4. Салық төлеуші (салық агенті) салық органының нұсқамасын алудан бас тартқан жағдайда, салық органының лауазымды адамы:

1) бас тарту фактісін бейне тіркеп-белгілеуді жүргізеді;

2) салық органы нұсқамасының данасына тиісті жазба жасайды;

3) куәгерлерді тарта отырып, салық органының нұсқамасын алудан бас тарту туралы акт жасайды.

5. Салық төлеушінің (салық агентінің) салық органының нұсқамасын алудан бас тартуы салықтық тексерудің күшін жоюға негіз болып табылмайды.

Салық төлеушінің (салық агентінің) салық органының нұсқамасын алудан бас тартуы салық органының лауазымды адамдарын салықтық тексеруге жібермеуді білдіреді.

Салық төлеушіде (салық агентінде) салық органының лауазымды адамдарын аумағына және (немесе) үй-жайларына кіргізуден бас тарту құқығы болған кезде осы тармақтың екінші бөлігінің ережесі қолданылмайды.

6. Салық төлеуші (салық агенті) салық органының нұсқамасын алудан бас тартқан жағдайда, нұсқаманы алудан бас тарту туралы акт жасалған күн тексеру жүргізудің басталу күні болып есептеледі.

7. Салықтық тексеруді жүргізу кезеңінде осы салықтық тексеруді:

1) салық төлеушінің (салық агентінің) салық өтініші бойынша тоқтатуға;

2) егер тексеру сотқа дейінгі тергеп-тексеру шеңберінде жүргізілсе, Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде көзделген негіздер бойынша қылмыстық істі және салықтық тексеруді тоқтатуға жол берілмейді.

8. Салық төлеуші салықтық тексеруді жүзеге асыру кезеңінде салық органының нұсқамасына шағым жасаған кезде мұндай салықтық тексеруді тоқтата тұруға жол берілмейді.

163-бап. Салықтық тексерулерді жүргізу мерзімі

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салық органының нұсқамасында көрсетілген салықтық тексеруді жүргізу мерзімі нұсқама табыс етілген күннен бастап отыз жұмыс күнінен аспауға тиіс.

2. Құрылымдық бөлімшелері жоқ заңды тұлғаларға, дара кәсіпкерлерге және Қазақстан Республикасында біреуден аспайтын тұрған жері болған кезде қызметін тұрақты мекемелер арқылы жүзеге асыратын бейрезиденттерге қатысты:

1) салық органы тағайындаған салықтық тексеруді жүргізу мерзімін:

салық органы – қырық жұмыс күніне дейін;

жоғары тұрған салық органы – елу жұмыс күніне дейін ұзартуы мүмкін;

2) уәкілетті орган тағайындаған салықтық тексеруді жүргізу мерзімі елу жұмыс күніне дейін ұзартылуы мүмкін.

3. Құрылымдық бөлімшелері бар заңды тұлғаларға және Қазақстан Республикасында біреуден астам тұрған жері болған кезде қызметін тұрақты мекемелер арқылы жүзеге асыратын бейрезиденттерге қатысты:

1) салық органы тағайындаған салықтық тексеруді жүргізу мерзімін:

салық органы – алпыс бес жұмыс күніне дейін;

жоғары тұрған салық органы – бір жүз алпыс жұмыс күніне дейін ұзартуы мүмкін;

2) уәкілетті орган тағайындаған салықтық тексеруді жүргізу мерзімін уәкілетті орган бір жүз алпыс жұмыс күніне дейін ұзартуы мүмкін.

Осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілген салықтық тексеруді жүргізу мерзімі, ірі кәсіпкерлік субъектілеріне қатысты салықтық тексерулерді қоспағанда немесе шет мемлекеттерге ақпарат беру туралы сұрау салу жіберілген және халықаралық келісімдерге сәйкес ол бойынша мәліметтер алған кезде осындай тексеруді жүргізу басталған күннен бастап күнтізбелік бір жүз сексен күннен аспауға тиіс.

4. Салықтық мониторингте тұрған салық төлеушілерге қатысты:

1) салық органы тағайындаған салықтық тексеруді жүргізу мерзімін:

салық органы – жетпіс бес жұмыс күніне дейін;

жоғары тұрған салық органы – бір жүз сексен жұмыс күніне дейін ұзартуы мүмкін;

2) уәкілетті орган тағайындаған салықтық тексеруді жүргізу мерзімін уәкілетті орган бір жүз сексен жұмыс күніне дейін ұзартуы мүмкін.

5. Осы бапта көзделген ұзартуды ескере отырып, салықтық тексеруді жүргізудің жалпы мерзімі осы баптың 2, 3 және 4-тармақтарында айқындалған мерзімдерден аспауға тиіс.

6. Салықтық тексеруді жүргізу мерзімінің өтуін салық органдары:

салық органының мәліметтерді және (немесе) құжаттарды ұсыну туралы талабын салық төлеушіге (салық агентіне) табыс ету және салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеруді жүргізу кезінде сұратылатын мәліметтерді және (немесе) құжаттарды ұсынуы;

салық органының сұрау салуын басқа салық органдарына, мемлекеттік органдарға, банк ұйымдарына және Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын өзге де ұйымдарға жіберу және көрсетілген сұрау салу бойынша мәліметтерді және (немесе) құжаттарды алу;

шет мемлекеттерге ақпарат беру туралы сұрау салуды жіберу және халықаралық келісімдерге сәйкес салық органдарының ол бойынша мәліметтер алуы;

салықтық тексерудің алдын ала актісіне тексерілетін салық төлеушінің (салық агентінің) жазбаша қарсылықты дайындауы және оны салық органының Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен қарауы кезеңінде тоқтата тұруы мүмкін.

Салық органы салықтық тексеруді жүргізу мерзімін тоқтата тұру немесе қалпына келтіру кезінде мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы қызметті өз құзыреті шегінде жүзеге асыратын мемлекеттік органды хабардар етеді.

Осы бапта көзделген негіздер бойынша тоқтата тұру мерзімі:

1) салықтық мониторингке тұрған салық төлеушілерді;

2) резидент-заңды тұлғаның, бейрезидент-заңды тұлға құрылымдық бөлімшесінің таратылуына, бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын қызметін тоқтатуына, дара кәсіпкер қызметінің тоқтатылуына байланысты жүргізілетін;

3) мынадай:

трансферттік баға белгілеу;

қосылған құн салығының қайтаруға ұсынылған асып кету сомаларының анықтығын растау;

бейрезиденттің өтініші негізінде бюджеттен табыс салығын қайтару бойынша салық агенттерін тексеру мәселелері;

салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға салық төлеушінің (салық агентінің) шағымында баяндалған мәселелер бойынша тақырыптық салықтық тексерулер;

4) Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде көзделген негіздер бойынша жүргізілетін;

5) салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексерулер жүргізу барысында құжаттарды (мәліметтерді) ұсыну туралы салық органының талабын қойған жағдайда;

6) салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексерудің алдын ала актісі шығарылған, сондай-ақ салық органы Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен салықтық тексерудің алдын ала актісіне салық төлеушінің (салық агентінің) жазбаша қарсылығын қараған жағдайларда салықтық тексеру мерзіміне кірмейді.

Осы тармақта көрсетілмеген өзге де салықтық тексерулерді тоқтата тұру мерзімі салықтық тексеру мерзіміне енгізіледі.

7. Салық органы тексерілетін салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеруді тоқтата тұру немесе қайта бастау туралы хабархатты тоқтата тұру немесе қайта бастау күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде:

1) егер салық төлеуші веб-порталда тіркелген болса – веб-портал арқылы электрондық тәсілмен жіберу жолымен ұсынуға міндетті.

Салықтық тексеруді тоқтата тұру немесе қайта бастау туралы хабархат электрондық тәсілмен жіберілген кезде тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) веб-портал пайдаланушысының жеке кабинетінде танысқан кезден бастап оған табыс етілді деп есептеледі;

2) осындай хабархат электрондық тәсілмен жіберілген күннен кейінгі бір жұмыс күні өткен соң веб-портал пайдаланушысының жеке кабинетінде мұндай хабархатпен таныспаған жағдайда – қолын қойғызып жеке табыс ету немесе хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге де байланыс ұйымы арқылы жіберу жолымен ұсынуға міндетті.

Салықтық тексеруді тоқтата тұру немесе қайта бастау туралы хабархат хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге байланыс ұйымы арқылы жіберілген кезде тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) пошта немесе өзге байланыс ұйымының хабарламасына белгі қойған күннен бастап оған табыс етілді деп есептеледі.

Салықтық тексеруді тоқтата тұру немесе қайта бастау туралы хабархатты қолын қойғызып жеке табыс еткен кезде тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) салық органының данасына танысқаны және алғаны туралы қолтаңбасын, сондай-ақ алған күні мен уақытын қояды.

8. Қосылған құн салығының қайтаруға ұсынылған асып кету сомаларының анықтығын растау бойынша тақырыптық салықтық тексерулерді жүргізу, ұзарту және тоқтата тұру мерзімі осы Кодекстің 10-тарауының 2-параграфында көзделген мерзімдер сақтала отырып белгіленеді.

9. Хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізу мерзімі отыз жұмыс күнінен аспайды.

Осы бапта көзделген салықтық тексеру мерзімінің өтуін ұзарту және (немесе) тоқтата тұру хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізу кезінде қолданылмайды.

Хронометраждық зерттеп-қарау жұмыстан тыс уақытта (түнгі уақытта, демалыс, мереке күндері), егер тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) өз қызметін көрсетілген уақытта жүзеге асырса, жүргізілуі мүмкін.

10. Салықтық тексеруді жүргізу мерзіміне:

1) салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеру актісін электрондық тәсілмен жіберу күні мен мұндай актіні электрондық цифрлық қолтаңба арқылы куәландыру күні;

2) салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеру актісін электрондық тәсілмен жіберу күні мен электрондық цифрлық қолтаңба арқылы мұндай актіні куәландыру болмаған жағдайда, қолын қойғызып табыс ету күні арасындағы кезең енгізілмейді.

164-бап. Құжаттарды ұсыну туралы талап

1. Салық органының нұсқамасы табыс етілген кезде салық төлеушіге (салық агентіне) құжаттарды ұсыну туралы талап табыс етілуі мүмкін.

Орта және ірі кәсіпкерлік субъектілеріне жатқызылған салық төлеушілерді тексерулерді қоспағанда, тексеру жүргізу уақытында құжаттарды ұсыну туралы талап екі реттен асырмай табыс етіледі.

2. Салық төлеушінің (салық агентінің) құжаттарды ұсыну туралы талапты орындау мерзімі табыс етілген күннен кейінгі күннен бастап он жұмыс күнін құрайды.

Салық төлеуші (салық агенті) құжаттарды ұсыну туралы талапты орындау үшін қосымша мерзімнің қажеттілігі туралы өтінішхат жолдаған жағдайларда, салық органы сұратылатын құжаттардың көлемін негізге ала отырып, орындау мерзімін отыз жұмыс күніне дейін ұзарта алады.

165-бап. Хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізу ерекшеліктері

1. Хронометраждық зерттеп-қарау салық төлеушінің (салық агентінің) және (немесе) оның өкілінің қатысуымен жүзеге асырылады.

2. Хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізу үшін салық органы зерттеп-қаралатын салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объекті бойынша мәселелерді өзі дербес айқындайды.

Міндетті түрде зерттеп-қарауға мыналар:

1) салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер жатады. Салық органының, қажет болған кезде, салық төлеушінің тауарлық-материалдық құндылықтарына түгендеу жүргізуге құқығы бар;

2) ақшаның, ақша құжаттарының, бухгалтерлік кітаптардың, есептердің, сметалардың, бағалы қағаздардың, есеп-қисаптардың, декларациялардың және зерттеп-қаралатын салық салу объектісіне және (немесе) салық салуға байланысты объектіге байланысты өзге де құжаттардың болуы;

3) бақылау-касса машинасының фискалдық есебі жатады.

3. Хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізетін салық органының лауазымды адамы хронометраждық-байқау карталарына зерттеп-қарау барысында алынған мәліметтердің толық және дәл енгізілуін күн сайын қамтамасыз етеді.

Хронометраждық-байқау картасы әрбір салық салу объектісіне және (немесе) салық салуға байланысты объектіге, сондай-ақ басқа да әрбір кіріс алу көзіне жасалады.

Хронометраждық-байқау картасында:

1) салық төлеушінің сәйкестендіру деректері және қызмет түрі;

2) хронометраждық зерттеп-қарауды жүргізу күні, оның басталу және аяқталу уақыты;

3) салық салу объектісінің және (немесе) салық салуға байланысты объектінің тұрған жері;

4) өткізілетін тауарлардың, орындалатын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны;

5) зерттеп-қаралатын салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект жөніндегі деректер;

6) зерттеп-қарау нәтижелері қамтылуға тиіс.

4. Күн сайын зерттеп-қаралатын күннің соңында барлық зерттеп-қаралатын салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер, сондай-ақ басқа да кіріс алу көздері бойынша жиынтық кесте жасалады.

5. Хронометраждық-байқау картасы мен жиынтық кестеге салық органының лауазымды адамы және салық төлеуші немесе оның өкілі міндетті түрде қол қояды және ол хронометраждық зерттеп-қарау актісіне қоса беріледі.

Хронометраждық-бақылау картасына, қажет болған кезде, растайтын құжаттардың, есеп-қисаптардың және зерттеп-қарау барысында алынған басқа материалдардың көшірмелері қоса беріледі.

166-бап. Қосылған құн салығының асып кету сомаларының анықтығын растау бойынша тақырыптық салықтық тексеруді жүргізу ерекшеліктері

1. Қосылған құн салығының асып кету сомаларының анықтығын растау бойынша тақырыптық салықтық тексеру мынадай:

1) Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға берілетін өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайларды салуға байланысты, сондай-ақ геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу және кен орнын жайластыру кезеңінде сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылған салық сомасы бөлігінде қосылған құн салығының асып кету сомаларының анықтығын растау бойынша салықтық өтініш ұсынылған;

2) қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талап ұсынылған;

3) бұрын бюджеттен салық төлеушіге қайтарылған, оның ішінде оңайлатылған тәртіппен қайтарылған қосылған құн салығының асып кету сомаларының анықтығын растау бойынша тақырыптық салықтық тексеру жүргізілген жағдайда жүзеге асырылады.

2. Қосылған құн салығын қайтару бойынша тақырыптық салықтық тексеру бір мезгілде мынадай:

1) қосылған құн салығы бойынша салықтық міндеттемені орындау;

2) қайтаруға ұсынылған немесе бұрын расталған қосылған құн салығының асып кету сомаларының анықтығын растау мәселелері бойынша жүргізіледі.

3. Тексерілетін кезеңге:

1) осы Кодекстің 129-бабын қолдануға байланысты түзілген қосылған құн салығының асып кетуін қайтаруға өтініш берілген кезде – салықтық өтініште көрсетілген салықтық кезең;

2) қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талап берілген кезде – қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талапты көрсете отырып, салық төлеуші қосылған құн салығы бойынша декларация ұсынылған салықтық кезең бойынша қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талап қойған салықтық кезең;

3) қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы талап берілген кезде – салықтың осы түрі бойынша тексерулер жүргізілмеген және талап қоюдың ескіру мерзімінен аспайтын салықтық кезеңдер;

4) бұрын бюджеттен салық төлеушіге қайтарылған қосылған құн салығының асып кету сомаларының анықтығын растау бойынша тақырыптық салықтық тексеру немесе кешенді салықтық тексеру жүргізілген жағдайда – бұрын қосылған құн салығының асып кету сомалары қайтарылған салықтық кезеңдер кіреді.

4. Осы Кодекстің 129-бабына сәйкес қосылған құн салығының қайтаруға ұсынылған асып кету сомасының анықтығын растау мақсатында қосылған құн салығын қайтару бойынша тақырыптық салықтық тексеру жүргізу кезінде тексерілетін кезеңге:

1) өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылысжайлардың құрылысы басталған;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жер қойнауын пайдалануға келісімшарт жасалған салықтық кезеңнен басталатын уақыт кезеңі кіреді.

5. Мынадай:

1) осы Кодекстің 129-бабына сәйкес қосылған құн салығының қайтаруға ұсынылған асып кету сомасының анықтығын растау кезінде қосылған құн салығының асып кету сомаларының анықтығын растау бойынша салық төлеушінің салықтық өтініші бойынша жүргізілген салықтық тексерулердің нәтижелері ескеріледі;

2) 2013 жылғы 1 қаңтарға дейінгі салықтық кезеңдер үшін түзілген қосылған құн салығының асып кету сомасының анықтығын растау кезінде қарсы салықтық тексерулерді қоса алғанда, салық төлеушіге бұрын жүргізілген салықтық тексерулер нәтижелері ескеріледі.

6. Осы Кодекске сәйкес қосылған құн салығының қайтарылуға жататын сомасын айқындау кезінде мынадай:

1) тауарлар экспортталған жағдайда – ЕАЭО-ның кедендік аумағынан экспорттың кедендік рәсімімен тауарларды әкету фактісін растайтын мәліметтер және тауарлар экспортын растайтын құжаттардан алынған мәліметтер;

2) кейіннен басқа мемлекеттің аумағына қайта өңдеу өнімдері әкетіле отырып, ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстар орындалған жағдайда – Қазақстан Республикасы салық төлеушісінің алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау фактісін растайтын құжаттардан алынған мәліметтер;

3) ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің аумағына қайта өңдеу өнімдері кейіннен өткізіле отырып, ЕАЭО-ға мүше бір мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстар орындалған жағдайда – ЕАЭО-ның кедендік аумағынан қайта өңдеу өнімдерін әкету фактісін растайтын кеден органының мәліметтері ескеріледі.

7. Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктерде ашылған салық төлеушінің банктік шоттарына валюталық түсімнің түсуі мынадай:

1) тауарлар экспортталған;

2) тауардың (лизинг нысанасының) бастапқы құнын өтеу бөлігінде – тауарға меншік құқығының лизинг алушыға өтуі көзделетін лизинг шарты (келісімшарты) бойынша Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына тауарлар әкетілген;

3) қайта өңдеу өнімдері кейіннен басқа мемлекеттің аумағына не ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің аумағына әкетіле отырып, ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстар орындалған жағдайда, қосылған құн салығының қайтарылуға жататын сомасын айқындау кезінде ескеріледі.

Салық төлеушінің Қазақстан Республикасы аумағындағы банк ұйымдарындағы банктік шоттарына валюталық түсімнің түсуі жөніндегі осы тармақтың бірінші бөлігінің талаптары:

1) 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін Қазақстан Республикасының Үкіметі мен жер қойнауын пайдаланушы арасында жасалған өнімді бөлу туралы келісім шеңберінде қызметті жүзеге асыратын, өндірілген тұрақсыз конденсатты Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттердің аумағына өткізетін;

2) жер қойнауын пайдаланушының роялтиді және (немесе) Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін заттай нысанда төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындауы есебінен пайдалы қазбаларды беруді көздейтін өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде теңізде көмірсутектерді барлауды және (немесе) өндіруді жүзеге асыратын салық төлеушілерге қолданылмайды.

8. Сыртқы саудадағы тауар алмасу (бартерлік) операциялары бойынша тауарлар экспортталған жағдайда, қосылған құн салығының қайтарылуға жататын сомасын айқындау кезінде:

1) сыртқы саудадағы тауар алмасу (бартерлік) операциясы жөніндегі шарттың (келісімшарттың);

2) сыртқы саудадағы тауар алмасу (бартерлік) операциясы бойынша экспортталған тауарларды сатып алушы қосылған құн салығын төлеушіге жеткізген тауарлар бойынша тауарларға арналған импорттық декларацияның болуы ескеріледі.

9. Сыртқы саудадағы тауар алмасу (бартерлік) операциялары бойынша Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына тауарлар экспортталған, заттай түрде қарыз берілген жағдайда, қосылған құн салығының қайтарылуға жататын сомасын айқындау кезінде:

1) сыртқы саудағы тауар алмасу (бартерлік) операциясы жөніндегі шарттың (келісімшарттың);

2) заттай түрде қарыз беру жөніндегі шарттың (келісімшарттың);

3) көрсетілген операциялар бойынша экспортталған тауарларды сатып алушы қосылған құн салығын төлеушіге жеткізген тауарлар бойынша тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініштің болуы ескеріледі.

10. Қосылған құн салығының асып кету сомасының анықтығын айқындау мақсатында тексеруді жүргізу кезінде салықтық тәуекелдерді басқару жүйесі пайдаланылады, оның шеңберінде "Өнім берушілер бойынша пирамида" талдамалық есебі қалыптастырылады.

Электрондық шот-фактураларды, қосылған құн салығы бойынша салықтық есептілікті және (немесе) салық органының ақпараттандыру объектілерінің мәліметтерін зерделеу және талдау негізінде салық органдары жүзеге асыратын электрондық шот-фактураларды жазып беру бойынша салыстырмалы бақылау нәтижелері осы баптың мақсаттары үшін "Өнім берушілер бойынша пирамида" талдамалық есебі болып табылады.

11. Қосылған құн салығын қайтару бойынша тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша қосылған құн салығының қайтарылуға жататын асып кету сомасы айқындалады.

Тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері бойынша, егер:

1) өнім берушімен және сатып алушымен өзара есеп айырысулардың анықтығын растау үшін қарсы тексерулер жүргізуге берілген сұрау салуларға жауап алынбаса немесе оның ішінде:

тұрған жері бойынша өнім берушінің болмауы;

өнім берушінің есепке алу құжаттамасының жоғалуы себебі бойынша қарсы салықтық тексеру жүргізілмесе;

2) салықтық кезеңде тікелей өнім берушіде қосылған құн салығы бойынша салықтық есептілікте көрсетілген мәліметтер мен өнім берушінің барлық жазып берілген шот-фактуралары бойынша электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесіндегі мәліметтер арасындағы салыстыру кезінде өткізілген тауарлар, орындалған жұмыстар және көрсетілген қызметтер бойынша қосылған құн салығы сомасының төмендетілгені анықталса;

3) салықтық тексеру жүргізіліп жатқан салық төлеушіге немесе оның тікелей өнім берушісіне қатысты Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 216 және 245-баптары бойынша қылмыстық іс қозғалса;

4) тексерілетін салық төлеуші немесе оның тікелей өнім берушісі бойынша электрондық шот-фактураларды жазып беру тоқтатыла тұрса;

5) тікелей өнім берушіде қосылған құн салығы бойынша бересі болса;

6) валюталық түсім түспесе (толық көлемде түспесе);

7) экспорттау кезінде тауарларды әкету фактісі расталмаса (толық көлемде расталмаса), қосылған құн салығын қайтару жүргізілмейді.

12. Осы баптың ережелері салық органы қосылған құн салығының қайтаруға ұсынылған асып кету сомаларының анықтығын растау мәселесін кешенді тексеруге енгізген жағдайда да қолданылады.

167-бап. Бейрезиденттің салықтық өтініші негізінде бюджеттен табыс салығын қайтару мәселесі бойынша тақырыптық салықтық тексеруді жүргізу ерекшеліктері

1. Бейрезиденттің салықтық өтініші негізінде бюджеттен табыс салығын қайтару мәселесі бойынша тақырыптық салықтық тексеру талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде осындай өтініш берген бейрезиденттің кірісінен төлем көзінен табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару бойынша салықтық міндеттемелерді орындауы тұрғысынан салық агентіне қатысты жүргізіледі.

2. Салық органы бейрезиденттің салықтық өтінішін алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде тақырыптық салықтық тексеруді тағайындайды.

3. Салық органы тақырыптық салықтық тексеруді жүргізу барысында құжаттарды мынадай тұрғыдан:

1) бейрезиденттің кірістерінен төлем көзінен табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару бойынша салықтық міндеттемелерді салық агентінің толық орындауын;

2) бейрезиденттің осы Кодекске немесе халықаралық шартқа сәйкес тұрақты мекеме құруын;

3) Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы заңнамасына сәйкес өтініш беруші-бейрезиденттің есептік тіркелуін, тіркеу есебін;

4) бюджеттен табыс салығын қайтаруға арналған салықтық өтініште көрсетілген деректердің анықтығын тексереді.

168-бап. Салықтық тексеруді жүргізу үшін аумаққа және (немесе) үй-жайларға кіру

1. Тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) салық органының лауазымды адамдарының және салықтық тексеруді жүргізуге тартылатын өзге де адамдардың:

кірістер алу үшін пайдаланылатын аумаққа және (немесе) үй-жайларға (тұрғын үй-жайлардан басқа);

салық салу объектілеріне және (немесе) салық салуға байланысты объектілерге зерттеп-қарау үшін кіруін;

осы Кодекстің 160-бабы 1-тармағының 6) тармақшасына сәйкес бағдарламалық қамтамасыз ету деректерін қарауға қол жеткізуін қамтамасыз етуге міндетті.

Тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) салық органының лауазымды адамдарының және салықтық тексеруді жүргізуге тартылатын өзге де адамдардың:

салық органының нұсқамаларын, сондай-ақ қызметтік куәліктерін не сәйкестендіру карталарын;

егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тексерілетін салық төлеушінің (салық агентінің) аумағына және (немесе) үй-жайларына кіру үшін арнаулы рұқсаттар қажет болса, арнаулы рұқсаттарды көрсеткен кезде кіруін қамтамасыз етуге міндетті.

2. Тексерілетін салық төлеуші (салық агенті):

1) нұсқаманы, сондай-ақ қызметтік куәліктерін не сәйкестендіру карталарын көрсетпеген;

2) салық органының лауазымды адамдары және (немесе) салықтық тексеруді жүргізуге тартылатын адамдар нұсқамада көрсетілмеген;

3) егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес арнаулы рұқсат қажет болса, салық органының лауазымды адамдарында және (немесе) салықтық тексеруді жүргізуге тартылатын адамдарда салық төлеушінің (салық агентінің) аумағына және (немесе) үй-жайларына кіруге арнаулы рұқсат болмаған жағдайларда, аумағына және (немесе) үй-жайларына кіргізуден бас тартуға құқылы.

3. Салық органдарының салықтық тексеруді жүргізетін лауазымды адамдарының және салықтық тексеруді жүргізуге тартылатын адамдардың кіруіне тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) негізсіз бас тартқан және (немесе) кедергі келтірген жағдайда, рұқсат бермеу туралы акт жасалады.

4. Рұқсат бермеу туралы актіге:

1) салық органының салықтық тексеруді жүргізетін лауазымды адамдары;

2) мамандар;

3) тексерілетін салық төлеуші (салық агенті);

4) осы Кодекстің 182-бабында айқындалған тәртіппен тартылған куәгерлер қол қояды.

Салықтық тексеру тағайындалған салық төлеуші (салық агенті) рұқсат бермеу туралы актіге қол қоюдан бас тартқан жағдайда, салық органының салықтық тексеру жүргізуге арналған нұсқамада көрсетілген лауазымды адамы осындай актіге бұл туралы тиісті жазба жасайды.

169-бап. Салықтық тексерудің алдын ала актісі

1. Салықтық тексерудің алдын ала актісі – тексеруші Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жасаған және салықтық тексеру актісі жасалғанға дейін салық төлеушіге (салық агентіне) табыс етілетін салықтық тексерудің алдын ала нәтижелері туралы құжат.

Тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексерудің алдын ала актісіне жазбаша қарсылық беруге құқылы.

2. Салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексерудің алдын ала актісін табыс ету, салықтық тексерудің алдын ала актісіне жазбаша қарсылық ұсыну, сондай-ақ осындай қарсылықты қарау тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган бекітеді.

3. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қарау кезінде жіберілген тақырыптық салықтық тексеруді

тағайындау және жүргізу туралы уәкілетті органның тапсырмасы негізінде тағайындалған салықтық тексеруді тағайындау кезінде салықтық тексерудің алдын ала актісі жасалмайды және табыс етілмейді.

170-бап. Салықтық тексерудің аяқталуы

1. Салықтық тексеру аяқталған соң салық органының салықтық тексеру жүргізген лауазымды адамы салықтық тексеру актісін жасайды.

Салықтық тексеру актісінде:

1) жасалған күні мен орны;

2) тексеру нысаны, тексерілетін кезең;

3) салық органының салықтық тексеруді жүргізген лауазымды адамдарының лауазымы, тегі, аты және әкесінің аты;

4) салықтық тексеруді жүргізу кезінде қатысқан жеке кәсіпкерлік субъектілері бірлестіктері өкілдерінің лауазымы, тегі, аты және әкесінің аты;

5) салық органының атауы;

6) тексерілген салық төлеушінің (салық агентінің) сәйкестендіру деректері;

7) тексерілген салық төлеушінің (салық агентінің) банктік деректемелері;

8) салық төлеуші (салық агенті) басшысының және салықтық есептілік пен бухгалтерлік есептілікті жүргізуге және салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеуге жауапты лауазымды адамдарының тегі, аты және әкесінің аты;

9) алдыңғы тексеру және бұрын анықталған бұзушылықтарды жою бойынша қабылданған шаралар туралы мәліметтер (кешенді немесе тақырыптық салықтық тексеруді жүргізу кезінде);

10) тексерілген салық төлеуші (салық агенті) ұсынған құжаттар туралы жалпы мәліметтер;

11) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары бұзылған тиісті ережелерін көрсете отырып, анықталған бұзушылықтардың егжей-тегжейлі сипаттамасы;

12) тексеру нәтижелері қамтылуға тиіс.

Салықтық тексеру актісіне салық құпиясы болып табылатын мәліметтерді қоспағанда, құжаттардың қажетті көшірмелері, салық органының салықтық тексеруді жүргізген лауазымды адамы жасаған есеп-қисаптар және салықтық тексеру барысында алынған басқа да материалдар қоса беріледі.

2. Салықтық тексеру актісі кемінде екі данада жасалады және оған:

1) қолын қойғызып жеке табыс еткен жағдайда – салық органының осындай тексеруді жүргізген лауазымды адамдары қол қояды;

2) электрондық тәсілмен табыс етілген жағдайда – салық органының осындай тексеруді жүргізген лауазымды адамдарының электрондық цифрлық қолтаңбасы арқылы куәландырылады.

3. Тексерілген салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеру актісі табыс етілген күн салықтық тексеру мерзімінің аяқталуы болып есептеледі.

Салықтық тексеру актісі осы Кодекстің 163-бабының 7-тармағында айқындалған тәртіппен тексерілген салық төлеушіге (салық агентіне) ұсынылады.

4. Тексерілген салық төлеушінің (салық агентінің) тұрған жерінде болмауына байланысты оған салықтық тексеру актісін қолын қойғызып жеке табыс ету мүмкін болмаған жағдайда, куәгерлерді тарта отырып, салықтық зерттеп-қарау жүргізіледі және салықтық тексеру актісіне тиісті жазба жасалады.

Салықтық зерттеп-қарау актісі жасалған күн салықтық тексеру актісін табыс ету күні болып табылады.

5. Тексерілген салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексеру актісін алудан бас тартқан кезде салықтық тексеру актісіне тиісті жазба жасалады және салықтық тексеру актісін алудан бас тарту туралы акт жасалады.

Салықтық тексеру актісін алудан бас тарту туралы акт жасалған күн салықтық тексеру актісін табыс ету күні болып табылады.

6. Егер таратудың салықтық есептілігін алған күннен бастап таратудың салықтық тексеруі аяқталған күнге дейінгі кезеңде салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді есептеу, төлеу бойынша салықтық міндеттеме және әлеуметтік міндеттеме туындайтын болса, мұндай міндеттемелер өсімпұл есепке жазылмай және айыппұл санкциялары қолданылмай салықтық тексеру актісіне қосымшада көрсетіледі.

171-бап. Салықтық тексеру нәтижелері бойынша шешім

1. Салықтық тексеру аяқталған соң салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер сомаларын есепке жазуға, залалдардың азаюына, қосылған құн салығының асып кету сомаларын және (немесе) бейрезиденттердің кірістерінен төлем көзінен ұстап қалынған корпоративтік (жеке) табыс салығы сомаларын қайтарудың расталмауына алып келетін бұзушылықтар анықталған жағдайда, салық органы салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама шығарады.

2. Салық органы салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаны және салықтық тексеру актісін тіркеуді бір нөмірмен жүзеге асырады.

3. Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламада:

1) осы Кодекстің 49-бабының 4-тармағында айқындалған ақпарат;

2) хабарламаның және салықтық тексеру актісінің тіркелген күні мен нөмірі;

3) мынадай:

есепке жазылған салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер, әлеуметтік төлемдер мен өсімпұл;

азайтылған залалдар;

қайтарылуы расталмаған қосылған құн салығының асып кетуі;

бейрезиденттердің кірістерінен төлем көзінен ұстап қалынған корпоративтік (жеке) табыс салығының қайтаруға расталмаған сомасы;

4) тиісті салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің және өсімпұлдың деректемелері;

5) шағым жасау мерзімдері мен орны қамтылуға тиіс.

4. Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама салық төлеушіге (салық агентіне):

1) салық төлеуші (салық агенті) веб-порталда тіркелген жағдайда – веб-портал арқылы электрондық тәсілмен жіберу жолымен ұсынылады.

Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама электрондық тәсілмен жіберілген кезде салық төлеуші (салық агенті) веб-портал пайдаланушысының жеке кабинетінде танысқан кезден бастап оған табыс етілді деп есептеледі;

2) электрондық тәсілмен жіберілген күннен кейінгі үш жұмыс күні өткен соң веб-портал пайдаланушысының кабинетінде мұндай хабарламамен танысу болмаған жағдайда – қолын қойғызып жеке табыс ету немесе хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге байланыс ұйымы арқылы жіберу жолымен ұсынылады.

Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта немесе өзге байланыс ұйымы арқылы жіберілген кезде салық төлеуші (салық агенті) пошта немесе өзге байланыс ұйымының хабарламасына белгі қойған күннен бастап салық төлеушіге (салық агентіне) табыс етілді деп есептеледі.

Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама қолын қойғызып жеке табыс етілген кезде салық төлеуші (салық агенті) салық органының данасына танысқаны және алғаны туралы қолтаңбасын, сондай-ақ алған күні мен уақытын қояды.

5. Хабарламасы бар тапсырысты хатпен салық төлеушіге (салық агентіне) жіберілген салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаны пошта немесе өзге байланыс ұйымы қайтарған жағдайда:

1) салықтық зерттеп-қарауды жүргізген;

2) егер салықтық тексеру актісі салықтық зерттеп-қарау актісінің негізінде табыс етілген болса, мұндай хатты пошта немесе өзге байланыс ұйымы қайтарған күн осындай хабарламаны табыс ету күні болып табылады.

6. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламада көрсетілген салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің және (немесе) өсімпұлдың есепке жазылған сомаларымен келіскен жағдайда, салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша салықтық міндеттемені, сондай-ақ өсімпұлды төлеу жөніндегі міндеттемені орындау мерзімдері салық төлеушінің (салық агентінің) өтініші бойынша төлеу графигі қоса беріле отырып, алпыс жұмыс күніне ұзартылуы мүмкін.

Бұл ретте көрсетілген сома төлеу мерзімі ұзартылған әрбір күнге өсімпұл есепке жазыла отырып, бюджетке төленуге жатады және көрсетілген кезеңнің әрбір он бес жұмыс күні сайын тең үлестермен төленіп отырады.

Тексеру нәтижелері бойынша есепке жазылған акциздің және төлем көзінен ұстап қалынатын салықтардың сомаларын төлеу бойынша осы тармақтың бірінші бөлігінде айқындалған тәртіппен салықтық міндеттемені орындау мерзімі ұзартылуға жатпайды.

7. Таратудың салықтық есептілігін алған күннен бастап таратудың салықтық тексеруі аяқталған күнге дейінгі кезеңде пайда болған салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді есептеу, төлеу бойынша салықтық міндеттеменің және әлеуметтік міндеттеменің сомалары тарату кезеңінде есепке жазылған сомалар туралы хабарламада көрсетіледі.

8. Егер салықтық тексеруді жүргізу кезінде салық органы сол бір салықтық кезеңде сол бір мәселе бойынша салық төлеушінің (салық агентінің) алдыңғы салықтық тексерулердің кез келгенін жүргізу кезінде анықталмаған Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылық жасау фактісін анықтаса, салық төлеушіге қатысты мұндай бұзушылық үшін әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс бойынша іс жүргізу басталмайды, ал басталған іс тоқтатылуға жатады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері қосарланған салық салуды болдырмау және салықтарды төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шарттың ережелерін қолдануға байланысты бюджеттен табыс салығын қайтаруға арналған салықтық өтінішті қайта қарау туралы бейрезиденттің жолданымы бойынша тақырыптық салықтық тексерулерге қолданылмайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері:

1) салықтың немесе бюджетке төленетін төлемнің осы түрі бойынша бұрын тексерілген салықтық кезеңге қосымша салықтық есептілікті ұсыну арқылы салық төлеушінің (салық агентінің) салықтың немесе бюджетке төленетін төлемнің төлеуге жататын сомасын азайтуы бөлігінде;

2) салық органының сол бір салықтық кезеңде алдыңғы салықтық тексерулердің кез келгенін жүргізу кезінде жіберген сұрау салуына жауаптың нәтижелері бойынша, егер көрсетілген жауап осындай тексеру аяқталғаннан кейін алынған болса;

3) салықтың немесе бюджетке төленетін төлемнің төлеуге жататын сомасына әсер ететін және салық төлеуші (салық агенті) салықтың немесе бюджетке төленетін төлемнің осы түрі бойынша сол бір салықтық кезеңде алдыңғы салықтық тексерулердің кез келгенін жүргізу барысында салық органының сұрау салуына ұсынбаған құжаттарды қарау нәтижелері бойынша;

4) сот актісі заңды күшіне енгеннен кейін жеке кәсіпкерлік субъектісі іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасаған шот-фактура жазып беру жөніндегі әрекетке қатысты, егер салық органы осындай әрекет туралы мәліметтерді мұндай әрекет жасалған салықтық кезеңде алдыңғы салықтық тексерулердің кез келгені аяқталғаннан кейін алғаш рет алса, анықталған Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарға қолданылмайды.

3-параграф. Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді жекелеген жағдайларда жанама әдіспен айқындау

172-бап. Есепке алу құжаттары және өзге де құжаттар болмаған кездегі салықтық тексерулер

1. Егер салықтық тексеруді жүргізу барысында салық төлеуші (салық агенті) салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін қажетті құжаттардың барлығын немесе бір бөлігін ұсынбаған болса, салық төлеушіге (салық агентіне) міндетті түрде салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін қажетті құжаттарды және (немесе) мәліметтерді ұсыну немесе қалпына келтіру туралы талап (бұдан әрі – құжаттарды және (немесе) мәліметтерді ұсыну немесе қалпына келтіру туралы талап), сондай-ақ салықтық тексеруді тоқтата тұру туралы хабархат ұсынылады.

2. Құжаттарды және (немесе) мәліметтерді ұсыну немесе қалпына келтіру туралы талап салық төлеушіге (салық агентіне) осы Кодекстің 171-бабының 4-тармағында айқындалған тәртіппен ұсынылады.

3. Құжаттарды және (немесе) мәліметтерді ұсыну немесе қалпына келтіру туралы талапты орындау мерзімі табыс етілген күнінен кейінгі күннен бастап отыз жұмыс күнін құрайды.

4. Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін қажетті құжаттарды ұсынбаған салық төлеуші (салық агенті) құжаттарды және (немесе) мәліметтерді ұсыну немесе қалпына келтіру туралы талап бойынша көрсетілген құжаттарды ұсынбау себептеріне жазбаша түсініктеме беруге міндетті.

173-бап. Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді жанама әдіспен айқындау

1. Есепке алуды жүргізу тәртібі бұзылған жағдайда, есепке алу құжаттамасы жоғалған немесе жойылған кезде, жеке тұлғаның кірісін айқындау кезінде салық органдары жанама әдістер (активтер, мүлік, міндеттемелер, айналым, кірістер, шығындар, шығыстар) негізінде салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындайды.

Есепке алуды жүргізу тәртібінің бұзылуы, есепке алу құжаттамасының жоғалуы немесе жойылуы деп салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін негіз болып табылатын құжаттарды ұсыну немесе қалпына келтіру туралы салық органының талаптары негізінде сұратылатын салықтық міндеттемелерді есептеу үшін көрсетілген құжаттардың болмауы немесе салық төлеушінің (салық агентінің) оларды ұсынбауы түсініледі.

Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындаудың жанама әдісі деп осы Кодексте сәйкес нақты салық пен бюджетке төленетін төлемге қатысты салықтық міндеттемені есептеу үшін қабылданатын активтерді, мүлікті, міндеттемелерді, кірістерді, айналымды, шығыстарды бағалау, сондай-ақ басқа да салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді бағалау негізінде салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер сомаларын айқындау түсініледі.

2. Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді жанама әдістер негізінде айқындау үшін салық органы салық органдарында бар, оның ішінде салықтық әкімшілендіру бойынша өзара іс-қимыл шеңберінде алынған, сондай-ақ бақылаудың өзге де нысандары мен кедендік бақылау нәтижелері бойынша алынған салық төлеуші, оның өнім берушілері мен сатып алушылары туралы мәліметтерді пайдалана алады.

3. Салық органдары:

1) банк ұйымдарына;

2) тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға, жергілікті атқарушы органдарға және Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын өзге де ұйымдарға;

3) тексерілетін салық төлеушінің өнім берушілерімен және сатып алушыларымен өзара есеп айырысулар мәселесі бойынша қарсы салықтық тексерулер жүргізу туралы басқа салық органдарына;

4) шет мемлекеттердің құзыретті органдарына сұрау салулар жібереді.

Қажетті ақпарат мынадай көздерден де (құжаттамалық расталған):

1) тексерілетін салық төлеуші (салық агенті) көрсеткен қызметтердің құны туралы тапсырыс берушілерден және сатып алынған өнімнің құны мен көлемі туралы сатып алушылардан;

2) тексерілетін салық төлеушіге (салық агентіне) акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерінің өндірісі және айналымы саласында қызметтер көрсеткен, шикізатты, энергия ресурстарын және қосалқы материалдарды жіберуді жүзеге асырған жеке және заңды тұлғалардан алынуы мүмкін.

Ақпарат көздері мән-жайларға, тексерілетін салық төлеушінің (салық агентінің) қызмет сипаты мен түріне қарай әрбір нақты жағдайда ерекшеленуі мүмкін.

4. Салық салуға жататын жеке тұлғаның кірісін жанама әдіспен айқындау жеке тұлғаның салық декларацияларында көрсетілген мәліметтер бойынша, сондай-ақ жеке табыс салығы бойынша салықтық міндеттеменің пайда болуына алып келетін уәкілетті органдар (ұйымдар) мен үшінші тұлғалардың деректері бойынша жеке тұлғаға қатысты салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру барысында қолданылады.

5. Егер жеке тұлғаның салық декларацияларында көрсетілген кірістері мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын мүлікті, сондай-ақ құқықтары және (немесе) мәмілелері Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерлерде мемлекеттік немесе

өзге тіркеуге жататын мүлікті сатып алуға жұмсалған шығыстардан аз болса, салық органдары жеке тұлғалардың кірістері мен мүлкін салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру барысында жеке тұлғаның кірісін айқындаудың жанама әдісін қолдануға құқылы
.

Осы Кодексте көзделген салық декларацияларында көрсетілген мәліметтер, кірістердің алынғанын, міндеттемелердің пайда болғанын, меншік құқығындағы мүліктің болуын растайтын құжаттар, уәкілетті органдар (ұйымдар) мен үшінші тұлғалардың деректері жеке тұлғаның мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын мүлікті, сондай-ақ құқықтары және (немесе) мәмілелері Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерлерде мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын мүлікті сатып алуға жұмсалатын шығыстарын жүзеге асыруға бағытталған кірістерін растау үшін ескеріледі.

Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді жанама әдіспен айқындау тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

16-тарау. БАҚЫЛАУДЫҢ ӨЗГЕ ДЕ НЫСАНДАРЫ

174-бап. Бақылаудың өзге де нысандары бойынша жалпы ережелер

Салықтық әкімшілендіру шеңберіндегі бақылаудың өзге нысандары мыналарды қамтиды:

1) Қазақстан Республикасында өндірілген немесе Қазақстан Республикасына импортталған акцизделетін тауарларды бақылау;

2) трансферттік баға белгілеу кезіндегі бақылау;

3) мемлекет меншігіне айналдырылған (түскен) мүлікті есепке алу, сақтау, бағалау, одан әрі пайдалану және өткізу тәртібінің сақталуын бақылау;

4) уәкілетті мемлекеттік органдардың, жергілікті атқарушы органдардың және Мемлекеттік корпорацияның қызметін бақылау;

5) тауарларға ілеспе жүккұжаттарды ресімдеу тәртібінің сақталуын бақылау;

6) ЕАЭО-ның кедендік аумағына әкелінген тауарлар айналымының қадағаланып отыруы;

7) салықтық зерттеп-қарау.

175-бап. Қазақстан Республикасында өндірілген немесе Қазақстан Республикасына импортталған акцизделетін тауарларды бақылау

1. Салық органы акцизделетін тауарларды бақылауды:

1) өндірушілердің, акцизделетін тауарлар айналымын жүзеге асыратын тұлғалардың
;

2) борышкердің мүлкін өткізу кезінде банкроттықты және оңалтуды басқарушылардың осы бапта айқындалған, акцизделетін тауарлардың жекелеген

түрлерін таңбалау, акцизделетін тауарлардың Қазақстан Республикасының аумағында орын ауыстыру тәртібін сақтауы бөлігінде жүзеге асырады.

Салық органы акцизделетін тауарларды бақылауды акциздік бекеттерді орнату арқылы да жүзеге асыра алады.

2. Таңбалауды:

1) акцизделетін тауарларды өндірушілер мен импорттаушылар;

2) борышкердің мүлкін (активтерін) өткізу кезінде банкроттықты және оңалтуды басқарушылар жүзеге асырады.

3. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, мыналар:

1) толысылған шарапты (шарап материалын), сыра мен сыра сусынын қоспағанда, алкоголь өнімі – есепке алу-бақылау маркаларымен;

2) темекі бұйымдары сәйкестендіру құралдарымен міндетті таңбалауға жатады.

4. Таңбалауға жататын акцизделетін тауарлардың, осы баптың 5-тармағында көзделген жағдайлардан басқа, сәйкестендіру құралдары және (немесе) есепке-бақылау таңбалары жоқ, сондай-ақ белгіленбеген үлгідегі және (немесе) сәйкестендіруге келмейтін сәйкестендіру құралдары және (немесе) есепке алу-бақылау таңбалары бар акцизделетін өнімді сақтау, өткізу және (немесе) тасымалдау түріндегі айналымына тыйым салынады.

5. Міндетті таңбалауға жататын тауарларды бөлшек саудада өткізу кезінде деректерді тіркеп-белгілеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау-касса машиналары арқылы операцияларды есепке алу тауарларға салынған сәйкестендіру құралдарын оқу арқылы ғана жүзеге асырылады.

6. Мыналар:

1) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге экспортталатын;

2) бажсыз сауда дүкендерінің иелері Қазақстан Республикасының аумағына әкелетін, бажсыз сауданың кедендік рәсімімен орналастыруға арналған;

3) уақытша әкелу (рұқсат беру) және уақытша әкету кедендік рәсімдерімен ЕАЭО-ның кедендік аумағына әкелінетін, оның ішінде бірлі-жарым даналарда жарнама жасау және (немесе) демонстрациялау мақсатында ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына уақытша әкелінетін;

4) кедендік транзиттеу кедендік рәсімімен ЕАЭО-ның кедендік аумағы арқылы алып өтілетін, оның ішінде ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерден Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзитпен алып өтілетін алкоголь өнімі мен темекі бұйымдары;

5) Қазақстан Республикасының аумағына жиырма бір жасқа толған жеке тұлға – үш литрден аспайтын шекте әкелетін (жөнелтетін) алкоголь өнімі, сондай-ақ он сегіз жасқа толған жеке тұлға екі жүз сигареттен немесе елу сигарадан (сигарилладан) немесе

темекінің екі жүз елу грамынан аспайтын шекте не көрсетілген бұйымдарды жалпы салмағы екі жүз елу грамнан аспайтын ассортиментте әкелетін (жөнелтетін) темекі мен темекі бұйымдары міндетті таңбалауға жатпайды.

7. Қазақстан Республикасында алкоголь өнімін өндіруді жүзеге асыратын тұлға алкоголь өнімін тиеп-жөнелткен (берген) күні акциз төлеген жағдайда, алкоголь өнімін тиеп-жөнелткен (берген) күні акциз төлеу туралы міндеттемені (бұдан әрі – акциз төлеу туралы міндеттеме) ұсынады.

Қазақстан Республикасына алкоголь өнімінің импортын жүзеге асыратын тұлға Қазақстан Республикасына алкоголь өнімінің импорты кезінде есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы міндеттемені (бұдан әрі – есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы міндеттеме) ұсынады.

8. Есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы импорттаушының міндеттемесі және акцизді төлеу туралы міндеттеме есепке алу-бақылау маркаларын алғанға дейін астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар бойынша уәкілетті органның аумақтық бөлімшесіне ұсынылады.

9. Акциз төлеу туралы міндеттеме немесе есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы міндеттеме ұсынылмаған жағдайда, есепке алу-бақылау маркалары берілмейді.

10. Акциз төлеу туралы міндеттеме және есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы міндеттеме мынадай тәсілдермен:

1) ақшаны уақытша орналастыру шотына ақша енгізу арқылы;

2) банк кепілдігімен;

3) кепілгерлікпен;

4) мүлікті кепілге қою арқылы қамтамасыз етіледі.

11. Ақшаны уақытша орналастыру шотын астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар бойынша уәкілетті органның аумақтық бөлімшелеріне бюджетті атқару жөніндегі орталық уәкілетті орган ашады.

12. Астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар бойынша уәкілетті органның ақшаны уақытша орналастыру шоты алкоголь өнімін өндіруді және (немесе) Қазақстан Республикасына импорттауды жүзеге асыратын тұлғаның ақша салуына арналған.

Ақшаны уақытша орналастыру шотына ақша салу Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен жүргізіледі.

13. Төтенше ахуалдар салдарынан және (немесе) төтенше жағдай қолданылған кезеңде туындаған жағдайларды қоспағанда, өндіруші және (немесе) импорттаушы ақшамен қамтамасыз етілген акцизді төлеу туралы міндеттемені және есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы міндеттемені орындамаған кезде

астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар бойынша уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі бес жұмыс күні өткен соң ақшаны уақытша орналастыру шотынан ақшаны бюджет кірісіне аударады.

14. Астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар бойынша уәкілетті органның уақытша орналастыру шотына салынған ақшаны қайтару (есепке жатқызу) акцизді төлеу және есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы міндеттемелердің орындалуы туралы есеп ұсынылғаннан кейін он жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

15. Уәкілетті орган мыналарды:

1) толысылған шарапты (шарап материалын), сыра мен сыра сусынын қоспағанда, алкоголь өнімін есепке алу-бақылау маркаларымен таңбалау (қайта таңбалау) тәртібін, сондай-ақ есепке алу-бақылау маркаларының нысандарын, мазмұны мен қорғау элементтерін;

2) есепке алу-бақылау маркаларын алу, есепке алу, сақтау, беру және өндірушінің акцизді төлеу туралы және (немесе) импорттаушының есепке алу-бақылау маркаларын нысаналы пайдалану туралы міндеттемесін, есебін ұсыну тәртібін, сондай-ақ осындай міндеттемені есепке алу тәртібін және оны қамтамасыз ету мөлшерін белгілейді.

16. Тауарларға ілеспе жүкқұжаттарды ресімдеу жөніндегі міндет қолданылатын акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерінің тізбесі, сондай-ақ оларды ресімдеу тәртібі мен олардың құжат айналымы осы Кодекстің 179-бабына сәйкес белгіленеді.

17. Салық органдары этил спирті мен алкоголь өнімін (сыра мен сыра сусынынан басқа), бензинді (авиациялықтан бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішті, жеңіл көмірсутектер қоспасын, экологиялық отын мен темекі бұйымдарын өндіруді жүзеге асыратын салық төлеушінің аумағында акциздік бекеттер орнатады.

Акциздік бекет салық органының лауазымды адамдарының арасынан қалыптастырылады.

Акциздік бекеттің қызметін ұйымдастыру тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

Акциздік бекеттің тұрған жері мен құрамын, оның жұмыс регламентін салық органы айқындайды.

18. Салық органының акциздік бекеттегі лауазымды адамы:

1) салық төлеушінің Қазақстан Республикасының жекелеген акцизделетін тауарлардың өндірісі мен айналымын реттейтін заңнамасының талаптарын сақтауын;

2) акцизделетін тауарлардың тек қана өлшеуіш аппараттары арқылы бөлінуін және (немесе) босатылуын немесе есепке алу аспаптары арқылы өткізілуін (құйылуын), сондай-ақ осындай есепке алу аспаптарының пломбаланған түрде пайдаланылуын;

3) салық төлеушінің акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерін таңбалау тәртібін сақтауын;

4) дайын өнімнің, есепке алу-бақылау маркаларының немесе сәйкестендіру құралдарының қозғалысын бақылауды жүзеге асырады.

19. Салық органының акциздік бекеттегі лауазымды адамы:

1) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтай отырып, салық төлеушінің акцизделетін тауарларды өндіру, сақтау және өткізу үшін пайдаланатын әкімшілік, өндірістік, қойма, сауда, қосалқы үй-жайларын зерттеп-қарауға;

2) акцизделетін тауарларды өткізу кезінде болуға;

3) салық төлеушінің аумағынан (аумағына) шығып бара жатқан (кіріп келе жатқан) жүк көлігі құралдарын қарап-тексеруге құқылы.

Салық органының акциздік бекеттегі лауазымды адамының акциздік бекеттің қызметін ұйымдастыру тәртібінде көзделген өзге де құқықтары бар.

176-бап. Трансферттік баға белгілеу кезіндегі бақылау

Салық органдары мәмілелер бойынша трансферттік баға белгілеу кезінде бақылауды Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында көзделген тәртіппен және жағдайларда жүзеге асырады.

177-бап. Мемлекет меншігіне айналдырылған (түскен) мүлікті есепке алу, сақтау, бағалау, одан әрі пайдалану және өткізу тәртібінің сақталуын бақылау

1. Салық органы мемлекет меншігіне айналдырылған (түскен) мүлікті есепке алу, сақтау, бағалау, одан әрі пайдалану және өткізу тәртібінің сақталуын бақылауды (бұдан әрі осы баптың мақсатында – бақылау):

1) мемлекет меншігіне айналдырылған (түскен) мүлікті есепке алу, сақтау, бағалау, одан әрі пайдалану және өткізу тәртібін сақтау;

2) оны өткізген жағдайда бюджетке ақшаның толық және уақтылы түсуі;

3) мемлекет меншігіне айналдырылған (түскен) мүлікті беру тәртібін сақтау;

4) ұсынылған мәліметтердің уақтылы және анық болуы;

5) мүлікті жою тәртібін сақтау мәселелері бойынша жүзеге асырады.

2. Бақылау мынадай:

1) мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органның аумақтық бөлімшелерінің;

2) коммуналдық меншікті басқаруға уәкілеттік берілген жергілікті атқарушы органдардың;

3) белгіленген тәртіппен мемлекет кірісіне айналдырылған деп танылған, меншік иесі жоқ немесе меншік иесі белгісіз мүліктің (заттай дәлелдемелерді қоса алғанда) не меншік иесі меншік құқығынан бас тартқан заттың болуы, оны берудің толықтығы және уақтылығы мәселесі бойынша мемлекеттік мекемелердің;

4) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес мүлікті сақтауға және өткізуге шарт жасасқан кәсіпкерлік субъектілерінің, сондай-ақ мемлекеттік органдардың бақылау субъектілеріне қатысты жүзеге асырылады.

3. Салық органының бақылауды тағайындау туралы шешімі (бұдан әрі осы баптың мақсатында – шешім) бақылауды жүзеге асыруға негіз болып табылады.

Шешімде мынадай ақпарат:

1) шешімнің салық органында тіркелген күні мен нөмірі;

2) бақылау субъектісінің атауы мен сәйкестендіру нөмірі;

3) бақылауды тағайындау негіздемесі;

4) салық органының бақылауды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген лауазымды адамдарының, сондай-ақ бақылауды жүзеге асыруға тартылатын мамандардың лауазымы, тегі, аты және әкесінің аты қамтылуға тиіс.

Маман бақылауды жүзеге асыруға арнаулы білім мен дағдыны талап ететін мәселелерді зерттеу және консультация алу үшін тартылады.

Маман ретінде арнаулы білімі мен дағдысы бар адам, оның ішінде Қазақстан Республикасының өзге де мемлекеттік органдарының лауазымды адамдары тартылады.

Салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамы қойған, қағаз жеткізгіште және (немесе) электрондық құжат нысанында ұсынылған мәселелер бойынша маман бақылау барысында пайдаланылатын қорытынды жасайды.

Осындай мәселелер мен қорытындылардың көшірмелері бақылау актісіне, оның ішінде бақылау субъектісіне берілетін данасына қоса беріледі;

5) бақылауды жүзеге асыру мерзімі;

6) бақылау кезеңі;

7) бақылау субъектісінің шешіммен танысқаны және оны алғаны туралы белгісі қамтылуға тиіс.

Шешім бақылауды жүзеге асыру басталғанға дейін мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы қызметті өз құзыреті шегінде жүзеге асыратын мемлекеттік органда мемлекеттік тіркелуге жатады.

4. Шешім бақылау субъектісіне осы Кодекстің 51-бабында айқындалған тәртіппен, осындай шешімді мемлекеттік тіркеу жүзеге асырылған күннен кейінгі бес күн ішінде ұсынылады.

Бақылау субъектісі немесе бақылау субъектісінің басшысы (уәкілетті лауазымды адамы) шешімнің данасына қол қоюдан бас тартқан жағдайда, салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамы бас тарту туралы акт жасайды.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген жағдайда, бақылау субъектісі немесе бақылау субъектісінің басшысы (уәкілетті лауазымды адамы) бас тарту себептеріне жазбаша түсініктеме беруге міндетті.

Бақылау субъектісінің немесе бақылау субъектісі басшысының (уәкілетті лауазымды адамының) шешімді алудан бас тартуы бақылаудың күшін жоюға негіз болып табылмайды.

5. Мынадай:

1) бақылау субъектісі немесе бақылау субъектісінің басшысы (уәкілетті лауазымды адамы) шешімнің данасын алған;

2) бас тарту туралы акт жасалған күн бақылауды жүзеге асырудың басталуы деп есептеледі.

6. Бақылауды жүзеге асыру кезінде бақылау субъектісі мен бақылау субъектісінің лауазымды адамдары салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдарына:

1) бақылауды жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді алуға;

2) зерттеп-қарауды жүзеге асыру үшін бақылау объектілеріне кіруге жәрдем көрсетеді.

Салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдарына осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген әрекеттерді жасауға кедергі келтірілген кезде бақылауды жүзеге асыруға кедергі келтіру туралы акт жасалады.

Бақылауды жүзеге асыруға кедергі келтіру туралы актіге салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдары және бақылау субъектісі немесе бақылау субъектісінің басшысы (уәкілетті лауазымды адамы) қол қояды.

Бақылау субъектісінің немесе бақылау субъектісі басшысының (уәкілетті лауазымды адамының) бақылауды жүзеге асыруға кедергі келтіру туралы актіге қол қоюдан бас тартуы осы баптың 4-тармағының екінші және үшінші бөліктерінде айқындалған тәртіппен ресімделеді.

7. Бақылау субъектісіне қатысты бақылау жылына бір реттен жиілетпей жүзеге асырылады.

8. Бақылауды жүзеге асыру мерзімі бақылауды жүзеге асыру басталған күннен бастап отыз жұмыс күнінен аспауға тиіс.

Бақылауды тағайындаған салық органы бақылауды жүзеге асыру мерзімін елу жұмыс күніне дейін ұзарта алады.

Бақылауды жүзеге асыру мерзімінің өтуі:

1) салық органының құжаттарды ұсыну туралы талабы бақылау субъектісіне немесе бақылау субъектісінің басшысына (уәкілетті лауазымды адамына) табыс етілген күннен бастап осындай талап бойынша құжаттар ұсынылған күнге дейінгі;

2) басқа салық органдарына, уәкілетті мемлекеттік органдарға, банк ұйымдарына және Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын өзге де ұйымдарға бақылау субъектісінің қызметі жөнінде мәліметтер және (немесе) құжаттар ұсыну туралы сұрау салу жіберілген күннен бастап осындай сұрау салу бойынша мәліметтер мен құжаттарды алған күнге дейінгі кезеңге тоқтатыла тұрады.

9. Бақылауды жүзеге асыру мерзімін ұзарту, тоқтата тұру кезінде, сондай-ақ кезеңі және (немесе) салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдарының тізімі өзгерген кезде шешімге қосымша шешім ресімделеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайларда, бақылау субъектісіне осы Кодекстің 48-бабында айқындалған тәртіппен хабархат ұсынылады.

10. Бақылау аяқталған соң салық органының бақылауды жүзеге асырған лауазымды адамы бақылау актісін жасайды.

Бақылау актісінде:

1) бақылауды жүзеге асыру орны, бақылау актісі жасалған күн;

2) бақылауды жүзеге асырған салық органының атауы;

3) салық органының бақылауды жүзеге асырған лауазымды адамдарының лауазымы , тегі, аты және әкесінің аты;

4) бақылау субъектісінің тегі, аты және әкесінің аты немесе атауы, басшысының (уәкілетті лауазымды адамының) тегі, аты және әкесінің аты, сәйкестендіру нөмірі, сондай-ақ бақылау субъектісінің мекенжайы;

5) келісімімен және қатысуымен бақылау жүзеге асырылған бақылау субъектісі лауазымды адамдарының лауазымы, тегі, аты және әкесінің аты;

6) алдыңғы бақылау және бұрын анықталған бұзушылықтарды жою бойынша қабылданған шаралар туралы мәліметтер;

7) жүзеге асырылған бақылау нәтижелері қамтылуға тиіс.

Бақылау актісі осы баптың 4-тармағында айқындалған тәртіппен бақылау субъектісіне бақылау аяқталған күннен кейінгі үш күн ішінде ұсынылады.

11. Жүзеге асырылған бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтар болған кезде бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы талап жасалады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген талап бақылау актісі бақылау субъектісіне табыс етілген күннен кейінгі бес жұмыс күні ішінде ұсынылады.

12. Бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы талапты бақылау субъектісі осындай талапты алған күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде орындауға тиіс.

Бақылау субъектісі бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы талапты орындау мерзімі ішінде бақылауды жүзеге асырған салық органына бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою және (немесе) мүлікті өткізуден түскен сомаларды өндіріп алу туралы хабарлайды.

Бақылау субъектісі хабархатты бақылауды жүзеге асырған салық органына осы Кодекстің 50-бабында айқындалған тәртіппен ұсынады.

178-бап. Уәкілетті мемлекеттік органдардың, жергілікті атқарушы органдардың және Мемлекеттік корпорацияның қызметін бақылау

1. Салық органы бюджетке төленетін төлемдердің дұрыс есептелуі, толық алынуы және уақтылы аударылуы мәселелері бойынша уәкілетті мемлекеттік органдардың, жергілікті атқарушы органдардың және Мемлекеттік корпорацияның қызметін бақылауды (бұдан әрі осы баптың мақсатында – бақылау) жүзеге асырады.

2. Бақылау:

1) уәкілетті мемлекеттік органдар мен Мемлекеттік корпорацияның бақылау субъектілеріне қатысты бюджетке төленетін төлемдердің дұрыс есептелуі, толық алынуы және уақтылы аударылуы, сондай-ақ салық органдарына мәліметтердің анық және уақтылы ұсынылуы мәселелері бойынша жүзеге асырылады;

2) жергілікті атқарушы органдардың бақылау субъектілеріне қатысты бюджетке төленетін төлемдердің дұрыс есептелуі, толық алынуы және уақтылы аударылуы, салық органдарына мүлікке, көлік құралдарына салынатын салық пен төлемдер бойынша мәліметтердің анық және уақтылы ұсынылуы мәселелері бойынша жүзеге асырылады.

3. Салық органының бақылауды тағайындау туралы шешімі (бұдан әрі осы баптың мақсатында – шешім) бақылау субъектілерінің қызметіне бақылауды жүзеге асыруға негіз болып табылады.

Шешімде осы Кодекстің 177-бабы 3-тармағының екінші бөлігінде көзделген ақпарат қамтылуға тиіс.

Шешім бақылауды жүзеге асыру басталғанға дейін мемлекеттік құқықтық статистика және арнайы есепке алу саласындағы қызметті өз құзыреті шегінде жүзеге асыратын мемлекеттік органда мемлекеттік тіркелуге жатады.

4. Шешім бақылау субъектісіне осындай шешімді мемлекеттік тіркеу жүзеге асырылған күннен кейінгі бес жұмыс күні ішінде ұсынылады.

Басшы (бақылау субъектісінің уәкілетті лауазымды адамы) шешімнің данасына қол қоюдан бас тартқан жағдайда, салық органының осындай бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамы бас тарту туралы акт жасайды.

Бақылау субъектісінің басшысы (уәкілетті лауазымды адамы) осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген жағдайда, бас тарту себептеріне жазбаша түсініктеме беруге міндетті.

Бақылау субъектісі басшысының (уәкілетті лауазымды адамының) шешімді алудан бас тартуы бақылаудың күшін жоюға негіз болып табылмайды.

5. Мынадай:

1) бақылау субъектісінің басшысы (уәкілетті лауазымды адамы) шешімнің данасын алған;

2) бас тарту туралы акт жасалған күн бақылауды жүзеге асырудың басталуы деп есептеледі.

6. Бақылауды жүзеге асыру кезінде осындай бақылау субъектісінің лауазымды адамдары салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдарына:

1) осындай бақылауды жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді алуға;

2) зерттеп-қарауды жүзеге асыру үшін бақылау объектілеріне кіруге жәрдем көрсетеді.

Салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдарына осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген әрекеттерді жасауға кедергі келтірілген кезде осындай бақылауды жүзеге асыруға кедергі келтіру туралы акт жасалады.

Бақылауды жүзеге асыруға кедергі келтіру туралы актіге салық органының осындай бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдары және бақылау субъектісінің басшысы (уәкілетті лауазымды адамы) қол қояды.

Бақылау субъектісі басшысының (уәкілетті лауазымды адамының) осындай бақылауды жүзеге асыруға кедергі келтіру туралы актіге қол қоюдан бас тартуы осы Кодекстің 177-бабы 4-тармағының екінші және үшінші бөліктерінде айқындалған тәртіппен ресімделеді.

7. Бақылау субъектісіне қатысты бақылау жылына бір реттен жиілетпей жүзеге асырылады.

8. Бақылауды жүзеге асыру мерзімі осындай бақылауды жүзеге асыру басталған күннен бастап отыз жұмыс күнінен аспауға тиіс.

Осындай бақылауды тағайындаған салық органы бақылауды жүзеге асыру мерзімін елу жұмыс күніне дейін ұзарта алады.

Бақылауды жүзеге асыру мерзімінің өтуі:

1) бақылау субъектісінің басшысына (уәкілетті лауазымды адамына) салық органының құжаттарды ұсыну туралы талабы табыс етілген күннен бастап осындай талап бойынша құжаттар ұсынылған күнге дейінгі;

2) басқа салық органдарына, уәкілетті мемлекеттік органдарға, банк ұйымдарына және Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын өзге де ұйымдарға бақылау субъектісінің қызметі жөнінде мәліметтер мен құжаттарды ұсыну туралы сұрау салу жіберілген күннен бастап осындай сұрау салу бойынша мәліметтер мен құжаттарды алған күнге дейінгі кезеңге тоқтатыла тұрады.

9. Бақылауды жүзеге асыру мерзімін ұзарту, тоқтата тұру кезінде, сондай-ақ кезеңі және (немесе) салық органының бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдарының тізімі өзгерген кезде шешімге қосымша шешім ресімделеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайларда, бақылау субъектісіне осы Кодекстің 51-бабында айқындалған тәртіппен хабархат ұсынылады.

10. Бақылау аяқталған соң салық органының бақылауды жүзеге асырған лауазымды адамы бақылау актісін жасайды.

Бақылау актісінде осы Кодекстің 177-бабы 10-тармағының екінші бөлігінде айқындалған ақпарат қамтылуға тиіс.

Бақылау актісі осы баптың 4-тармағында айқындалған тәртіппен бақылау субъектісіне осындай бақылау аяқталған күннен кейінгі үш күн ішінде ұсынылады.

11. Жүзеге асырылған бақылаудың нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтар болған кезде бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы талап жасалады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген талап осындай бақылау жөніндегі акт бақылау субъектісіне табыс етілген күннен кейінгі бес жұмыс күні ішінде ұсынылады.

Бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы талапты осындай бақылау субъектісі көрсетілген талапты алған күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде орындауға тиіс.

12. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің дұрыс есептелуіне, толық алынуына және уақтылы аударылуына жауапты бақылау субъектісі бақылау нәтижелері бойынша анықталған салықтық берешек сомаларын өндіріп алуды жүзеге асырады.

13. Бақылау субъектілері салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің дұрыс есептелуі, толық алынуы және уақтылы аударылуы, сондай-ақ салық органдарына мәліметтердің анық және уақтылы ұсынылуы үшін Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.

179-бап. Тауарларға ілеспе жүккұжаттарды ресімдеу тәртібінің сақталуын бақылау

1. Салық органдары:

1) Қазақстан Республикасының аумағымен тауарларды алып өту, өткізу және (немесе) тиеп-жөнелту, оның ішінде ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер арасында халықаралық автомобиль тасымалдарын жүзеге асыру;

2) тауарларды ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу;

3) тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына әкету кезінде тауарларға ілеспе жүккұжаттарды ресімдеу тәртібінің сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

2. Тауарларға ілеспе жүккұжаттарды ресімдеу жөніндегі міндеттеме мынадай мерзімдерде:

1) тауарларды Қазақстан Республикасының аумағы арқылы алып өту, өткізу және (немесе) тиеп-жөнелту кезінде – тауарларды алып өту, өткізу және (немесе) тиеп-жөнелту басталғаннан кешіктірілмей;

2) тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу кезінде – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өткенге дейін;

3) тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына әкету

кезінде – тауарларды алып өту, өткізу және (немесе) тиеп-жөнелту басталғаннан кешіктірілмей;

4) ЕАЭО-ға мүше бір мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағы арқылы ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына халықаралық автомобиль тасымалдарын жүзеге асыру кезінде – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өткен кезде автомобиль өткізу пунктінде туындайды.

3. Тауарларға ілеспе жүкқұжаттарды ресімдеу жөніндегі міндет қолданылатын тауарлардың тізбесін, сондай-ақ ресімдеу нысандарын, тәртібін және олардың құжат айналымын уәкілетті орган айқындайды.

180-бап. ЕАЭО-ның кедендік аумағына әкелінген тауарлардың айналымын қадағалап отыру

1. Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартқа сәйкес ЕАЭО-ның кедендік аумағына әкелінген тауарлар айналымын қадағалап отыру ұлттық қадағалап отыру жүйесі пайдаланыла отырып, қадағалап отыруға жататын тауарларды және осындай тауарлар айналымына байланысты операцияларды есепке алу жүйесін ұйымдастыру арқылы жүзеге асырылады.

2. Ұлттық қадағалап отыру жүйесі – қадағалап отыруға жататын тауарлар және осындай тауарлардың айналымына байланысты операциялар туралы мәліметтерді жинауды, есепке алуды және сақтауды Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартта айқындалған тәртіппен және мерзімдерде қамтамасыз ететін электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесі.

3. Қадағалап отыруға жататын тауарлар айналымын жүзеге асыратын салық төлеушілер:

1) электрондық құжаттар түрінде ресімдеу:

техникалық іркілістерден;

байланыс құралдарының (телекоммуникация желілерінің және Интернет ақпараттық-телекоммуникациялық желісінің) жұмысының бұзылуынан;

электр энергиясының өшіп қалуынан;

халықаралық шартта белгіленген тәртіппен айқындалған өзге де жағдайларда туындаған ақпараттық жүйелердің жарамсыздығына байланысты мүмкін болмайтын жағдайды қоспағанда, ілеспе құжаттарды электрондық құжаттар түрінде ресімдеуге;

2) ұлттық қадағалап отыру жүйесіне енгізілуге жататын толық және анық мәліметтерді ұсынуға міндетті.

Электрондық шот-фактура ұлттық қадағалап отыру жүйесінің ілеспе құжаты болып табылады.

Бұл ретте алып өткен кезде тауарларға ілеспе жүкқұжатты ресімдеу талап етілетін тауарлар бойынша электрондық шот-фактура тауарларға ілеспе жүкқұжат негізінде жазып беріледі.

4. Халықаралық шарттан туындайтын тауарлар айналымын қадағалап отыру жөніндегі міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін салық төлеушілер Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.

5. Салық органы:

1) халықаралық шартқа сәйкес қадағалап отыруға жататын тауарлар айналымын қадағалап отыру тетігінің жұмыс істеуін;

2) ұлттық қадағалап отыру жүйесінде қамтылған, қадағалап отыруға жататын тауарлар және осындай тауарлардың айналымына байланысты операциялар туралы мәліметтерді халықаралық шартқа сәйкес ЕАЭО-ға мүше тиісті мемлекетке жіберуді қамтамасыз етеді.

6. Тауарларды қадағалап отыру тетігінің жұмыс істеуі қағидаларын уәкілетті орган бекітеді.

181-бап. Салықтық зерттеп-қарау

1. Салықтық зерттеп-қарау – салық төлеушінің (салық агентінің) тіркеу деректерінде көрсетілген тұрған жері бойынша іс жүзінде бар немесе жоқ екенін растау мақсатында салық органы жүзеге асыратын іс-шара.

Салықтық зерттеп-қарау салық төлеушінің (салық агентінің) тіркеу деректерінде көрсетілген тұрған жері бойынша жұмыс уақытында жүргізіледі.

Салықтық зерттеп-қарауды жүргізуге қатысу үшін осы Кодексте айқындалған тәртіппен куәгерлер тартылады.

2. Салықтық зерттеп-қарауды жүргізу үшін:

1) салық төлеушіге (салық агентіне) нұсқаманы, салықтық тексерудің алдын ала актісін, салықтық тексеру актісін, мүлікке билік етуді шектеу туралы шешімді және (немесе) билік етуі шектелген мүлік тізімдемесінің актісін табыс етудің мүмкін болмауы ;

2) адресаттың тіркеу деректерінде көрсетілген тұрған жері бойынша болмауына, сондай-ақ ұялы байланыстың абоненттік нөмірлері мен электрондық пошта мекенжайлары туралы деректердің болмауына немесе ұсынылған деректер бойынша кері байланыстың болмауына орай табыс етілуінің мүмкін еместігі туралы белгі қойылған пошта хат-хабарының қайтарылуына байланысты, салық төлеушінің (салық агентінің) іс жүзінде бар немесе жоқ екенін растау қажеттілігі негіз болып табылады.

3. Салықтық зерттеп-қараудың жүргізілетіні туралы салық төлеушіге (салық агентіне) (басшысына) веб-қосымша немесе веб-портал арқылы күні бұрын, бірақ салықтық зерттеп-қарау жүргізілгенге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей хабарланады.

4. Салықтық зерттеп-қарау нәтижелері бойынша салық төлеушінің (салық агентінің) тұрған жері бойынша болмау фактісі анықталған кезде салықтық зерттеп-қарау актісі жасалады.

Салықтық зерттеп-қарау актісіне оны жасаған салық органының лауазымды адамы, сондай-ақ куәгерлер қол қояды.

Әрекет жасалған кезде орындалған фотографиялық түсірілімдер мен негативтер, бейнежазбалар немесе басқа да материалдар актіге қоса тігілуі мүмкін.

Салықтық зерттеп-қарау актісінің көшірмесі салық төлеушіге (салық агентіне) оның сұрау салуы бойынша веб-қосымша арқылы ұсынылады.

5. Салық органы салықтық зерттеп-қарау актісі жасалған күннен кейінгі күннен кешіктірмей:

1) уәкілетті органның интернет-ресурсында салық төлеуші (салық агенті) туралы мәліметтерді сәйкестендіру нөмірін, тегін, атын және әкесінің атын немесе атауын, салықтық зерттеп-қарауды жүргізу күнін көрсете отырып орналастырады;

2) салық төлеушінің тұрған жерін (болмауын) растау туралы хабарламаны (бұдан әрі осы баптың мақсатында – хабарлама) салық төлеушіге (салық агентіне) жібереді.

6. Салық төлеуші (салық агенті) хабарламаны салық органына өзі келу тәртібімен:

1) салықтық зерттеп-қарау кезінде болмау себептері туралы түсінікті;

2) жылжымайтын мүлікке құқықтылығына қарай салық төлеушінің (салық агентінің) тұрған жерін растайтын құжатты:

жылжымайтын мүлікке меншік құқығын немесе оны пайдалану құқығын растайтын (кемінде бір жыл мерзімге) құжаттың көшірмесін;

пайдалану құқығын растайтын (бір жылдан аз мерзімге) құжаттың көшірмесін, ұсынғанға дейін кемінде он жұмыс күні бұрын салыстырып тексеру үшін көрсетілген құжаттың түпнұсқасын немесе нотариат куәландырған көшірмесін ұсына отырып;

тұрған жері ретінде мәлімделген жылжымайтын мүлік меншік құқығында болатын жеке тұлғаның нотариат куәландырған келісімін ұсыну арқылы орындауға тиіс.

7. Хабарлама осы бапта белгіленген мерзімде орындалмаған кезде салық органы хабарламаны орындау мерзімі өткеннен кейінгі келесі жұмыс күні электрондық шот-фактуралардың жазып берілуін тоқтата тұрады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген қамтамасыз ету тәсілі, егер көрсетілген бөлікте өзгеше белгіленбесе, осы Кодекстің 5-тарауының 4-параграфында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қолданылады.

182-бап. Куәгердің қатысуы

1. Салық органдары лауазымды адамдарының мынадай әрекеттер жасауы:

1) салық органдарының осы Кодексте көзделген құжаттарын табыс етуі (салық төлеуші (салық агенті) оларды қабылдаудан бас тартқан кезде);

2) салық төлеушінің (салық агентінің) билік ету шектелген мүлкін тізімдеу;

3) салық салу объектісі және (немесе) салық салуға байланысты объект болып табылатын мүлікке оның тұрған жеріне қарамастан, нұсқаманың негізінде жүргізілетін зерттеп-қарау;

4) нұсқаманың негізінде салық төлеушінің (салық агентінің) мүлкіне (тұрғын үй-жайлардан басқа), оның ішінде осы Кодексте айқындалған тәртіппен арнаулы құралдарды (фото-, аудио-, бейнеаппаратураларды) қолдана отырып түгендеу жүргізу;

5) салықтық зерттеп-қарау өздерінің талап етуі немесе салық төлеушінің (салық агентінің) талап етуі бойынша кемінде екі куәгердің қатысуымен жүзеге асырылады.

2. Куәгер ретінде салық органы лауазымды адамының және салық төлеушінің (салық агентінің) әрекеттерінің нәтижесіне мүдделі емес кәмелетке толған, әрекетке қабілетті азаматтар тартылады.

Салық органының, уәкілетті мемлекеттік органдардың лауазымды адамының, өзіне қатысты осы баптың 1-тармағында көзделген әрекет жасалып жатқан салық төлеуші (салық агенті) жұмыскерінің және құрылтайшысының куәгер ретінде қатысуына жол берілмейді.

3. Куәгер әрекеттер жасалған кезде өзі қатысқан, салық органының лауазымды адамы жасайтын, куәгердің қатысуымен әрекет жасау туралы актіде тіркеп-белгіленген салық органының лауазымды адамдары мен салық төлеуші (салық агенті) әрекеттерінің фактісін, мазмұнын және нәтижелерін куәландырады.

Куәгер жасалған әрекеттер туралы ескертулер жасауға құқылы. Куәгердің жасаған ескертулері салық органының лауазымды адамы жасайтын, куәгердің қатысуымен әрекет жасау туралы актіге енгізілуге тиіс.

Салық органының лауазымды адамы жасайтын, куәгердің қатысуымен әрекет жасау туралы актіде куәгер ретінде қатысқан адамның тегі, аты және әкесінің аты, жеке сәйкестендіру нөмірі, тұрғылықты жері, жеке басын куәландыратын құжаттың түрі мен нөмірі міндетті түрде көрсетіледі.

17-тарау. САЛЫҚТАР МЕН БЮДЖЕТКЕ ТӨЛЕНЕТІН ТӨЛЕМДЕРДІ ТӨЛЕУ ЖӨНІНДЕГІ САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕНІ МӘЖБҮРЛЕП ОРЫНДАТУ

183-бап. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу жөніндегі салықтық міндеттемені мәжбүрлеп орындату

1. Салық органы осы Кодексте көзделген тәртіппен және мерзімдерде:

1) салықтық берешектің шекті мөлшерінен асатын сомада салықтық берешек түзілген кезде заңды тұлғаға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесіне, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидентке, дара кәсіпкерге, жеке практикамен айналысатын адамға салықтық берешекті өтеу туралы хабарлама ұсынады;

2) салықтық берешек түзілген кезде жеке тұлғаға жеке тұлғаның салықтық берешегін өтеу туралы хабарлама ұсынады.

2. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешек сомасымен келіспеген кезде осы баптың 1-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген хабарламаларды орындау мерзімі өткенге дейін салық органымен бірлесіп, салықтар, бюджетке төленетін төлемдер бойынша есеп-қисаптарды салыстырып тексеруді жүргізеді.

Салықтар, бюджетке төленетін төлемдер бойынша есеп-қисаптарды салыстырып тексерудің қорытындылары бойынша салық органының лауазымды адамы мен салық төлеуші (салық агенті) қол қоятын салықтар, бюджетке төленетін төлемдер бойынша есеп-қисаптарды салыстырып тексеру актісі жасалады.

Салық төлеушінің (салық агентінің) деректері мен салық органының деректері бойынша алшақтықтар болған жағдайда, салық органы жеке шотты жүргізу тәртібіне сәйкес пайда болған алшақтықтарды жою жөнінде шаралар қабылдайды.

3. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешекті өз бетінше өтеу мүмкіндігі болмаған жағдайда, салықтық берешекті өтеу туралы хабарламаны орындау мерзімі ішінде салық органына:

1) дебиторлық берешек сомасын көрсете отырып, дебиторлардың тізімін;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) пайдасына берешек сомаларын дебиторлардан өндіріп алу туралы заңды күшіне енген сот актісінің көшірмесін (бар болса) ұсынады.

Сотта дау айтылатын дебиторлық берешек сомалары растауға жатпайды.

4. Салық органы салықтық берешекті өтеу туралы хабарламаны немесе жеке тұлғаның салықтық берешегін өтеу туралы хабарламаны орындау мерзімі өткен соң салық төлеушіге (салық агентіне) осы Кодекстің 5-тарауының 4-параграфында көзделген тәртіпке сәйкес қамтамасыз ету тәсілдерін қолданады.

Осы Кодекстің 84-бабы 3-тармағының 2) тармақшасында белгіленген, шығыс операцияларын тоқтата тұру түріндегі қамтамасыз ету тәсілі салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша салықтық міндеттеме мәжбүрлеп орындалған кезде салықтық берешек шегінде жүргізіледі.

Салық төлеуші (салық агенті) салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша қамтамасыз етілген салықтық міндеттемені орындамаған жағдайда, салық органы осы тарауда көзделген салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолданады.

Жеке тұлғаның салықтық берешегін мәжбүрлеп өндіріп алуды "Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сот орындаушысы жүзеге асырады.

Салықтық берешек салық төлеушіден (салық агентінен) немесе осы тарауда көзделген жағдайда өзге тұлғалардан өндіріп алынады.

5. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық берешегін салық органының мәжбүрлеп өндіріп алу тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық берешегін салық органының мәжбүрлеп өндіріп алу тәртібі салықтық берешек пайда болған күннен бастап салық төлеушіге (салық агентіне) қатысты салық органы жүргізетін рәсімдерді қамтуға тиіс.

184-бап. Салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары

1. Салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары (бұдан әрі – мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары) – салық төлеушінің (салық агентінің) белгіленген мерзімде ерікті түрде орындалмаған салықтарды, бюджетке төленетін төлемдерді төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындауын қамтамасыз етуге бағытталған салық органының әрекеттері.

2. Салық төлеушіге (салық агентіне) қолданылатын мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары мыналар болып табылады:

1) оның банктік шоттарындағы ақша есебінен өндіріп алу;

2) дебиторлардың шоттарынан өндіріп алу;

3) оның билік ету шектелген мүлкін өткізу есебінен өндіріп алу;

4) жарияланған акцияларды мәжбүрлеп шығару;

5) Қазақстан Республикасынан шығуды уақытша шектеу;

6) жеке тұлғаның берешегін өндіріп алу туралы салық бұйрығын шығару.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) – 4) тармақшаларында көзделген мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары заңды тұлғаға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесіне, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидентке, дара кәсіпкерге, жеке практикамен айналысатын адамға қолданылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 5) – 6) тармақшаларында көзделген мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары осы Кодекстің 189 және 190-баптарында айқындалған субъектілерге қолданылады.

3. Осы баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің 1) – 5) тармақшаларында көзделген мәжбүрлеп өндіріп алу шараларының күші:

1) банкроттық туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау туралы сот актісі шығарылған күннен бастап;

2) оңалту туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау туралы сот актісі шығарылған күннен бастап;

3) борышкерге қатысты берешекті қайта құрылымдау рәсімін қолдану туралы сот актісі шығарылған күннен бастап;

4) қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган Қазақстан Республикасының бейрезидент-банк филиалын, Қазақстан

Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының филиалын банк операцияларын жүргізуге арналған лицензиядан айыру туралы шешім қабылдаған күннен бастап;

5) екінші деңгейдегі банкті, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымын мәжбүрлеп тарату туралы сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап жойылуға жатады.

Осы тармақтың ережелері банкроттық және оңалту туралы істер бойынша іс жүргізу қозғалған, сондай-ақ борышкерге қатысты берешекті қайта құрылымдау рәсімін қолдану туралы сот актісі шығарылған күннен кейінгі күннен бастап пайда болған салықтық берешек сомаларына қолданылмайды.

4. Лауазымды адамдардың салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу жөніндегі әрекеттеріне шағым жасау салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу шараларының қолданылуын немесе күшін тоқтата тұрмайды.

185-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттарындағы ақша есебінен салықтық берешекті өндіріп алу

1. Салық төлеушінің (салық агентінің) банктік шоттарындағы ақша есебінен салықтық берешекті өндіріп алуды салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешектің шекті мөлшерінен асатын сомада салықтық берешекті өтемеген кезде салық органы мәжбүрлеу тәртібімен жүзеге асырады.

2. Инкассолық өкімді салық органы салық төлеушінің (салық агентінің) барлық банктік шоттарына шығарады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне сәйкес өндіріп алуға жол берілмейтін банктік шоттарға қолданылмайды.

Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық берешек сомасы туралы деректер инкассолық өкім жасалған күні ескеріледі.

3. Салық органы салықтық берешек толық өтелген кезде инкассолық өкімдерді кері қайтарып алады.

4. Инкассолық өкімнің және инкассолық өкімді кері қайтарып алудың нысандарын Ұлттық Банк белгілейді.

186-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық берешегін оның дебиторларының шоттарынан өндіріп алу

1. Мәжбүрлеп өндіріп алу шарасы қабылданғаннан кейін салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешектің шекті мөлшерінен асатын сомадағы салықтық берешегін өзінің банктік шоттарындағы ақша есебінен өтемеген жағдайда, салықтық берешекті өндіріп алу оның дебиторларының банктік шоттарындағы ақшаға қолданылады.

Осы баптың мақсаттарында дебитор деп салық төлеушінің (салық агентінің) алдында берешегі бар жеке тұлға, заңды тұлға, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі

, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент, дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам түсініледі.

2. Салық органы салық төлеушінің (салық агентінің) дебиторларын анықтау мақсатында:

1) салық органының ақпараттық жүйесінің деректерін пайдалануға;

2) салық төлеуші (салық агенті) мен оның дебиторлары арасындағы өзара есеп айырысуларды айқындау мәселесі бойынша салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеруді және дебиторларды қарсы салықтық тексеруді жүргізуге құқылы.

3. Салық органы дебиторға дебиторлық берешекті растау туралы хабарлама жібереді.

4. Дебитор салық органына қағаз немесе электрондық жеткізгіште салық төлеушімен (салық агентімен) бірлесіп жасалған өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеру актісін және (немесе) хабарламаны алған күні өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеру актісін жасау мүмкін болмаған жағдайда, салық төлеушімен өзара есеп айырысуларды растайтын құжаттарды ұсынады.

5. Салық органы дебиторлық берешек сомасын растау туралы хабарлама орындалмаған кезде:

1) дебиторларды салықтық тексеруді жүргізеді;

2) осындай хабарламаны орындау мерзімі өткен күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде банктік шоттар бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім шығарады.

6. Салық органы дебитордың банктік шоттарына мынадай құжаттардың бірімен:

1) өзара есеп айырысуларды салыстырып тексеру актісімен;

2) дебиторлық берешек сомасын растайтын салықтық тексеру актісімен;

3) заңды күшіне енген сот шешімімен расталған дебиторлық берешек шегінде салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық берешегі сомасына инкассолық өкімдер шығарады.

7. Дебитордың банктік шоттарына шығарылған инкассолық өкімдер салық төлеуші (салық агенті) немесе дебитор салықтық берешекті өтеген кезде кері қайтарып алуға жатады.

8. Дебитордың бірнеше банкте ашылған банктік шоттарынан артық есептен шығарылған, инкассолық өкімде көрсетілген сомадан асатын мөлшердегі сома салық төлеушінің (салық агентінің) өтінішінсіз дебитордың сол банктік шотына қайтарылуға жатады.

187-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) билік ету шектелген мүлкін өткізу есебінен салықтық берешегін өндіріп алу

1. Салық органы салықтық берешекті өндіріп алуды салық төлеуші (салық агенті) мынадай:

1) оның банктік шоттарындағы ақша есебінен;

2) оның дебиторларының шоттарынан мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары қабылданғаннан кейін салықтық берешегін өтемеген кезде, салық төлеушінің (салық агентінің) билік ету шектелген мүлкіне қолданады.

2. Салық төлеушінің (салық агентінің) билік ету шектелген мүлкіне өндіріп алуды қолдану туралы қаулыны салық органы салық төлеушінің (салық агентінің) келісімінсіз шығарады.

3. Салық төлеушінің (салық агентінің) билік ету шектелген мүлкін салықтық берешек есебіне өткізу уәкілетті орган айқындаған, салық төлеуші және (немесе) үшінші тұлға кепілге қойған мүлікті, сондай-ақ салық төлеушінің (салық агентінің) билік ету шектелген мүлкін өткізу тәртібімен жүзеге асырылады.

188-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) жарияланған акцияларын мәжбүрлеп шығарту

Салық төлеушінің (салық агентінің) жарияланған акцияларын мәжбүрлеп шығарту салық төлеуші (салық агенті) – жарғылық капиталына мемлекет қатысатын акционерлік қоғам мынадай:

1) осындай тұлғаның банктік шоттарындағы ақша есебінен;

2) осындай тұлғаның дебиторларының шоттарынан;

3) осындай тұлғаның билік ету шектелген мүлкін өткізу есебінен мәжбүрлеп өндіріп алу шаралары қабылданғаннан кейін салықтық берешегінің сомаларын өтемеген кезде Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жарияланған акцияларды мәжбүрлеп шығарту туралы талап қоюмен сотқа салық органының жүгінуі арқылы қолданылады.

189-бап. Заңды тұлғаның, заңды тұлға құрылымдық бөлімшесінің бірінші басшысының (оны алмастыратын адамның), сондай-ақ дара кәсіпкердің және жеке практикамен айналысатын адамның Қазақстан Республикасынан шығуын уақытша шектеу

1. Заңды тұлғаның, заңды тұлға құрылымдық бөлімшесінің бірінші басшысының (оны алмастыратын адамның), сондай-ақ дара кәсіпкердің және жеке практикамен айналысатын адамның Қазақстан Республикасынан шығуын уақытша шектеуді (бұдан әрі – шығуды уақытша шектеу) салық органы шығуды уақытша шектеу туралы қаулы шығару арқылы қолданады.

Салық төлеуші (салық агенті) салықтық берешегінің шекті мөлшерінен асатын сомадағы салықтық берешегін осындай берешек пайда болған күннен бастап үш айдан астам уақыт бойы өтемеген жағдайда және осындай салық төлеушіге (салық агентіне) көзделген мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолдану талабымен, шығуды уақытша шектеу туралы қаулы шығарылады.

Шығуды уақытша шектеу туралы қаулыға салық органының басшысы немесе оның орынбасары қол қояды және Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінде белгіленген тәртіппен соттың санкциялауына жатады.

2. Шығуы уақытша шектелуге жататын адам салық органы шығуды уақытша шектеу туралы қаулы шығарған күнде заңды тұлға немесе заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі басшысының (бұдан әрі осы баптың мақсатында – бірінші басшы) міндетін кімнің атқаратындығына байланысты айқындалады.

3. Өзіне қатысты шығуды уақытша шектеу туралы қаулы шығарылған және сотқа жіберілген бірінші басшыны алмастыратын адам бірінші басшының міндетін атқаруды мұндай қаулы санкцияланған кезге дейін тоқтатқан жағдайларда, салық органы бірінші басшы өз міндеттеріне кіріскен күннен кейінгі бір күн ішінде сотқа аталған адамға қатысты шығуды уақытша шектеудің күшін жою туралы қаулыны ұсынады.

Шығуды уақытша шектеудің күшін жою туралы қаулыға салық органының басшысы немесе оның орынбасары қол қояды және ол Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінде белгіленген тәртіппен соттың санкциялауына жатады.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайда шығуды уақытша шектеудің күшін жою туралы қаулыны сотқа ұсынуды салық органы бірінші басшының шығуын уақытша шектеу туралы қаулыны ұсынумен бір мезгілде жүзеге асырады.

4. Шығуы уақытша шектелген адамның емін Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлерде жүргізу қажет болған кезде мұндай қажеттілікті құжаттамамен растау шартымен, шығуды уақытша шектеуді тоқтата тұру туралы қаулымен шығуды уақытша шектеу белгілі бір мерзімге тоқтатыла тұруы мүмкін.

Шығуды уақытша шектеуді тоқтата тұру туралы қаулыға салық органының басшысы немесе оның орынбасары қол қояды және ол Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінде белгіленген тәртіппен соттың санкциялауына жатады.

5. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, шығуды уақытша шектеудің күшін жоюды салық органы:

1) салықтық берешек өтелген және (немесе) салықтық берешектің жоқтығы анықталған;

2) салықтық міндеттеме тоқтатылған бір жұмыс күні ішінде шығуды уақытша шектеудің күшін жою туралы қаулы шығару арқылы жүзеге асырады.

Шығуды уақытша шектеудің күшін жою туралы қаулыға салық органының басшысы немесе оның орынбасары қол қояды және ол Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінде белгіленген тәртіппен соттың санкциялауына жатады.

6. Шығуды уақытша шектеу туралы, шығуды уақытша шектеуді тоқтата тұру туралы және (немесе) шығуды уақытша шектеудің күшін жою туралы қаулылар салық органының ақпараттық жүйесі арқылы Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің ақпараттық жүйесіне жіберіледі.

Шығуды уақытша шектеу туралы, шығуды уақытша шектеуді тоқтата тұру туралы және (немесе) шығуды уақытша шектеудің күшін жою туралы қаулылар дереу орындалуға тиіс.

190-бап. Жеке тұлғаның салықтық берешегін өндіріп алу

1. Жеке тұлғаның салықтық берешегін өндіріп алуды салық органы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 еселенген мөлшерінен астам салықтық берешегі өтелмеген кезде жүзеге асырады.

Жеке тұлғаның салықтық берешегі деп кәсіпкерлік қызметті және жеке практиканы жүзеге асыруға байланысты емес салықтық міндеттемелер бойынша дара кәсіпкердің тіркеу есебінде тұрған жеке тұлғаның немесе жеке практикамен айналысатын адамның салықтық берешегі де түсініледі.

2. Салық органы жеке тұлғаның салықтық берешегін өтеу туралы хабарламаны орындау мерзімі өткеннен кейін жеке тұлғаның берешегін өндіріп алу туралы салық бұйрығын (бұдан әрі осы баптың мақсатында – салық бұйрығы) шығарады.

Салық бұйрығын орындау мерзімі табыс етілген күнінен кейінгі бес жұмыс күнін құрайды.

3. Жеке тұлға салық бұйрығын орындамаған кезде салық органы Қазақстан Республикасының атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы заңнамасында айқындалған тәртіппен мәжбүрлеп орындату үшін салық бұйрығын аумақтылығы бойынша тиісті әділет органдарына не жеке сот орындаушыларының өңірлік палатасына жібереді.

4. Салық бұйрығының күші:

1) жеке тұлға салықтық берешегін өтеген;

2) салық бұйрығын шығару тәртібі бұзылған;

3) жеке тұлғаға қатысты "Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сот арқылы банкроттық рәсімі қолданылған;

4) жеке тұлғаға қатысты "Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімі қолданылған жағдайларда жойылады.

18-тарау. САЛЫҚТЫҚ ТЕКСЕРУ НӘТИЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ ХАБАРЛАМАҒА ЖӘНЕ САЛЫҚ ОРГАНДАРЫ ЛАУАЗЫМДЫ АДАМДАРЫНЫҢ ӘРЕКЕТТЕРІНЕ (ӘРЕКЕТСІЗДІГІНЕ) ШАҒЫМ ЖАСАУ ТӘРТІБІ

191-бап. Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға және салық органдары лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым жасау жөніндегі жалпы ережелер

1. Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға және салық органы лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) сотқа шағым жасау Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінде көзделген тәртіппен жүргізіледі.

2. Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға уәкілетті органға шағым жасау осы тараудың 1-параграфында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымды беру және қарау осы Кодекстің 192 – 198-баптарында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

3. Салық төлеушінің (салық агентінің) уәкілетті органға немесе сотқа шағым (арыз) беруі салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаның шағым жасалған бөлігінде орындалуын тоқтата тұрады.

Салық төлеуші (салық агенті):

1) уәкілетті органға шағым берген жағдайда, салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаны шағым жасалған бөлігінде орындау шағым бойынша шешім шығарылғанға дейін тоқтатыла тұрады;

2) сотқа талап қою берген жағдайда, салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаны шағым жасалған бөлігінде орындау сот әкімшілік істі іс жүргізуге қабылдаған күннен бастап сот актісі заңды күшіне енгенге дейін тоқтатыла тұрады.

1-параграф. Салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағым жасау тәртібі

192-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) шағым беру тәртібі

1. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымы салық төлеушіге (салық агентіне) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама табыс етілген күннен кейінгі отыз жұмыс күні ішінде уәкілетті органға беріледі.

Бұл ретте салық төлеуші (салық агенті) шағымның көшірмесін салықтық тексеру жүргізген және салықтық тексерудің алдын ала актісіне салық төлеушінің (салық агентінің) қарсылығын қараған салық органдарына ұсынуға тиіс.

Беру тәсіліне қарай:

1) келу тәртібімен берілгенде – уәкілетті органның шағымды тіркеу күні;

2) пошта немесе өзге байланыс ұйымы арқылы берілгенде – пошта немесе өзге байланыс ұйымының қабылдау туралы белгі қойған күні;

3) электрондық тәсілмен берілгенде – веб-порталы арқылы жөнелтілген күні уәкілетті органға шағымды беру күні болып табылады.

2. Осы баптың 1-тармағында белгіленген мерзімді дәлелді себеппен өткізіп алған жағдайда, шағымды беруші салық төлеушінің (салық агентінің) өтінішхаты бойынша осы мерзімді шағымды қарайтын уәкілетті орган қалпына келтіруі мүмкін.

3. Уәкілетті орган шағымды берудің өткізіп алған мерзімін қалпына келтіру мақсатында салықтық тексеру жүргізілген жеке тұлғаның, сондай-ақ салық төлеушінің (салық агентінің) басшысының және (немесе) бас бухгалтерінің (ол болған кезде) еңбекке уақытша жарамсыздығын дәлелді себеп ретінде таниды.

Осы тармақтың ережелері салықтық тексеру жүргізілген жеке тұлғаларға, сондай-ақ ұйымдық құрылымы жоғарыда аталған адамдар болмаған кезде оларды алмастыратын адамдардың болуын көздемейтін салық төлеушілерге (салық агенттеріне) қолданылады .

Бұл ретте салық төлеуші (салық агенті) шағымды берудің өткізіп алған мерзімін қалпына келтіру туралы өтінішхатқа осы тармақтың бірінші бөлігінде аталған адамдардың еңбекке уақытша жарамсыздық кезеңін растайтын құжатты және осындай салық төлеушінің (салық агентінің) ұйымдық құрылымын белгілейтін құжатты қоса беруге тиіс.

4. Уәкілетті орган салық төлеушінің (салық агентінің) шағымды берудің өткізіп алған мерзімін қалпына келтіру туралы өтінішхатын салық төлеуші (салық агенті) шағым мен өтінішхатты осы баптың 3-тармағының бірінші бөлігінде аталған адамдардың еңбекке уақытша жарамсыздық кезеңі аяқталған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей берген жағдайда, қанағаттандырады.

5. Уәкілетті органға шағым берген салық төлеуші (салық агенті) осы шағым бойынша шешім қабылданғанға дейін, осы тармақтың үшінші бөлігінде белгіленген жағдайды қоспағанда, оны қағаз жеткізгіштегі немесе электрондық құжат нысанындағы өзінің өтініші негізінде кері қайтарып алуға құқылы.

Салық төлеушінің (салық агентінің) шағымды кері қайтарып алуы осы баптың 1-тармағында белгіленген мерзімдер сақталған жағдайда, оны қайтадан шағым беру құқығынан айырмайды.

Салық төлеуші (салық агенті) шағымды қарау кезінде уәкілетті орган тақырыптық салықтық тексеру тағайындаған күннен бастап оны аяқтаған күнге дейінгі кезеңде шағымды кері қайтарып алуды жүргізуге құқылы емес.

193-бап. Салық төлеуші (салық агенті) шағымының нысаны мен мазмұны

1. Салық төлеушінің (салық агентінің) шағымы қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде беріледі.

2. Шағымда:

1) шағым берілетін уәкілетті органның атауы;

2) шағым беретін салық төлеушінің (салық агентінің) тегі, аты және әкесінің аты не толық атауы, оның тұрған жері;

3) шағым беретін салық төлеушінің (салық агентінің) сәйкестендіру нөмірі;

4) салықтық тексеру жүргізген салық органының атауы;

5) шағым беруші тұлға өз талаптарын негіздейтін мән-жайлар және осы мән-жайларды растайтын дәлелдемелер;

6) салық төлеушінің (салық агентінің) қолтаңбасы және шағымды берген күні;

7) қоса берілетін құжаттардың тізбесі көрсетілуге тиіс.

3. Шағымда дауды шешу үшін маңызы бар өзге де мәліметтер көрсетілуі мүмкін.

4. Шағымға салық төлеуші (салық агенті) не оның өкілі болып табылатын адам қол қояды.

5. Шағымға:

1) салық төлеуші (салық агенті) өз талаптарын негіздейтін мән-жайларды растайтын құжаттар;

2) шағымды салық төлеушінің (салық агентінің) уәкілетті өкілі берген жағдайда сенімхат;

3) іске қатысы бар өзге де құжаттар қоса беріледі.

194-бап. Шағымды қараудан бас тарту

1. Уәкілетті орган мынадай:

1) салық төлеуші (салық агенті) шағымды осы Кодекстің 192-бабы 1-тармағының бірінші бөлігінде белгіленген шағым жасау мерзімін өткізіп алып берген;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) шағымы осы Кодекстің 193-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келмеген;

3) салық төлеуші (салық агенті) үшін шағымды оның өкілі болып табылмайтын адам берген;

4) салық төлеуші (салық агенті) шағымда баяндалған мәселелер бойынша сотқа талап қою берген жағдайларда, салық төлеушінің (салық агентінің) шағымын қараудан бас тартады.

2. Уәкілетті орган:

1) осы баптың 1-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген жағдайларда – шағым тіркелген;

2) осы баптың 1-тармағының 4) тармақшасында көзделген жағдайда – салық төлеушінің (салық агентінің) сотқа жүгіну фактісі анықталған күннен кейінгі он жұмыс күні ішінде салық төлеушіге (салық агентіне) шағымды қараудан бас тарту туралы, мұндай бас тартудың себебін көрсете отырып, хабарлайды.

3. Уәкілетті органның осы баптың 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көзделген жағдайларда шағымды қараудан бас тартуы салық төлеушіні (салық агентін) осы Кодекстің 192-бабының 1-тармағында белгіленген мерзім шегінде, жол берілген бұзушылықтарды жойған кезде шағымды қайта беру құқығынан айырмайды.

195-бап. Уәкілетті органның шағымды қарау тәртібі мен мерзімдері

1. Уәкілетті орган:

1) шағым тіркелген күннен кейінгі қырық бес жұмыс күнінен аспайтын мерзімде – салықтық мониторингте тұрған салық төлеушілердің;

2) шағым тіркелген күннен кейінгі отыз жұмыс күнінен аспайтын мерзімде – қалған салық төлеушілердің (салық агенттерінің) шағымы бойынша уәжді шешім шығарады.

Осы Кодекстің 196-бабында көзделген шағымды қарауды ұзарту және тоқтата тұру мерзімдері көрсетілген мерзімге енгізілмейді.

2. Уәкілетті орган салық төлеушінің (салық агентінің) шағымын қарау кезінде осы Кодекстің 198-бабында айқындалған тәртіппен тақырыптық салықтық тексеру, сондай-ақ қайталама тақырыптық салықтық тексеру тағайындауға құқылы.

3. Шағым салық төлеуші (салық агенті) шағым жасап отырған мәселелер шегінде қаралады.

4. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тексеру барысында ұсынбаған құжаттарды шағымды қарауға берген жағдайда, уәкілетті орган мұндай құжаттардың анықтығын осы Кодекстің 198-бабында айқындалған тәртіппен тағайындалатын тақырыптық және (немесе) қайталама тақырыптық салықтық тексерулер барысында анықтауға құқылы.

5. Уәкілетті орган салық төлеушінің (салық агентінің) шағымын қарау кезінде:

1) салық төлеушіге (салық агентіне) және (немесе) салықтық тексеруді жүргізген және салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексерудің алдын ала актісіне қарсылығын қараған салық органдарына шағымда баяндалған мәселелер бойынша жазбаша түрде қосымша ақпарат не түсінік беру туралы сұрау салулар жіберуге;

2) мемлекеттік органдарға, шет мемлекеттердің тиісті органдарына және өзге де ұйымдарға осындай органдар мен ұйымдардың құзыретіндегі мәселелер бойынша сұрау салулар жіберуге;

3) шағымда баяндалған мәселелер бойынша салық төлеушімен (салық агентімен) кездесулер өткізуге;

4) салықтық тексеруді жүргізуге және салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексерудің алдын ала актісіне қарсылығын қарауға қатысқан салық органының лауазымды адамдарынан туындаған мәселелер бойынша қосымша ақпарат және (немесе) түсінік сұратуға құқылы.

6. Шағымды қарау жөніндегі өкілеттіктерді жүзеге асыру кезінде:

1) уәкілетті органның қызметіне араласуға;

2) шағымды қарауға қатысы бар лауазымды адамдарға қандай да бір ықпал етуге тыйым салынады.

196-бап. Шағымды қарау мерзімін тоқтата тұру және (немесе) ұзарту

1. Осы Кодекстің 195-бабының 1-тармағында белгіленген шағымды қарау мерзімі мынадай:

1) тақырыптық және қайталама тақырыптық салықтық тексерулер жүргізген жағдайда – осы Кодекстің 198-бабында айқындалған тәртіппен осындай тексерулер тағайындалған күннен бастап уәкілетті орган салықтық тексеру актісін алғаннан кейін он бес жұмыс күні өткен күнге дейінгі уақыт кезеңіне тоқтатыла тұрады.

Бұл ретте уәкілетті орган салықтық тексеру актісін алған күннен бастап шағымды қарау мерзімін тоқтата тұрудың көрсетілген кезеңі ішінде осы Кодекстің 197-бабының 1-тармағында көзделген шешімді шығаруға құқылы;

2) мемлекеттік органдарға, шет мемлекеттердің тиісті органдарына және өзге де ұйымдарға осындай органдар мен ұйымдардың құзыретіндегі мәселелер бойынша сұрау салу жіберген жағдайда – осындай сұрау салу жіберілген күннен бастап жауап алынған күнге дейінгі уақыт кезеңіне тоқтатыла тұрады.

2. Уәкілетті орган шағымды қарау мерзімін тоқтата тұру туралы салық төлеушіге (салық агентіне) тоқтата тұру себептерін көрсете отырып, тексеру тағайындалған және (немесе) сұрау салу жіберілген күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде хабарлайды.

3. Осы Кодекстің 195-бабының 1-тармағында белгіленген шағымды қарау мерзімі мынадай:

1) салық төлеуші (салық агенті) шағымға толықтыру (толықтырулар) ұсынған жағдайда он бес жұмыс күніне ұзартылады.

Бұл ретте осы Кодекстің 195-бабының 1-тармағында белгіленген мерзім шағымға кейіннен толықтырулар берудің әрбір жағдайында, осы тармақшада көрсетілген мерзімге ұзартылады;

2) уәкілетті орган шағым жасалған мәселені қосымша зерделеу қажет болған жағдайда тоқсан жұмыс күніне дейін ұзартады.

Уәкілетті орган осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген жағдайда, салық төлеушіге (салық агентіне) шағымды қарау мерзімі ұзартылған күннен кейінгі үш жұмыс күні ішінде хабарлайды.

197-бап. Шағымды қарау нәтижелері бойынша шешім

1. Уәкілетті орган салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымды қарау үшін апелляциялық комиссия құрады.

Апелляциялық комиссияның құрамы мен ережесін уәкілетті орган айқындайды.

Уәкілетті орган шағымды қарау аяқталғаннан кейін апелляциялық комиссияның шешімін ескере отырып, уәжді шешім шығарады.

2. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қараудың қорытындылары бойынша уәкілетті орган мынадай шешімдердің бірін шығарады:

1) шағым жасалып отырған салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарлама – өзгеріссіз, ал шағым қанағаттандырусыз қалдырылсын;

2) шағым жасалып отырған салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаның толық немесе бір бөлігінің күші жойылсын.

3. Уәкілетті органның шағымды қарау нәтижелері бойынша шешімінде мыналар:

1) шешім қабылданған күн;

2) шағымды қараған уәкілетті органның атауы;

3) шағым берген салық төлеушінің (салық агентінің) тегі, аты және әкесінің аты не толық атауы;

4) шағым берген салық төлеушінің (салық агентінің) сәйкестендіру нөмірі;

5) шағым жасалатын салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаның қысқаша мазмұны;

6) шағымның мәні;

7) уәкілетті орган шағым бойынша шешім шығарған кезде басшылыққа алған, Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттардың және (немесе) Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына сілтеме жасалған негіздеме;

8) қабылданған шешім көрсетіледі.

Бұл ретте осы Кодексте белгіленген, уәкілетті органның салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға салық төлеушінің (салық агентінің) шағымын қарау тәртібінің ерекшеліктерін ескере отырып, шағым бойынша алдын ала шешім шығару талап етілмейді.

4. Уәкілетті органның шағымды қарау нәтижелері бойынша шешімі – шағым берген тұлғаға, ал көшірмесі салықтық тексеруді жүргізген салық органына жіберіледі немесе табыс етіледі.

5. Шағымды қарау нәтижелері бойынша шағым жасалып отырған хабарламаның бір бөлігінің күші жойылған жағдайда, салықтық тексеру жүргізген салық органы салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қараудың қорытындылары туралы хабарлама шығарады және осы Кодекстің 83-бабы 1-тармағының 2) тармақшасында белгіленген мерзімде салық төлеушіге (салық агентіне) жібереді.

6. Салық төлеушінің (салық агентінің) салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымын қараудың нәтижелері бойынша уәкілетті органның шешімі салық органдарының орындауы үшін міндетті.

198-бап. Салық төлеушінің (салық агентінің) шағымын қарау кезінде тақырыптық салықтық тексеруді тағайындау тәртібі

1. Уәкілетті орган салық төлеушінің (салық агентінің) шағымын қарау кезінде тақырыптық салықтық тексеруді тағайындау және жүргізу туралы тапсырма жіберуге құқылы.

Бұл ретте тақырыптық салықтық тексеруді тағайындау және жүргізу туралы тапсырма және осындай тексерудің нәтижелері бойынша жасалған салықтық тексеру актісі бойынша алдын ала шешім шығару талап етілмейді.

Тақырыптық салықтық тексеруді тағайындау және жүргізу туралы тапсырма тексеруге жататын мәселелер көрсетіле отырып ресімделеді.

2. Тақырыптық салықтық тексеруді тағайындау және жүргізу туралы тапсырманы орындау кезінде мұндай тексеруді жүргізу, шағым жасалып отырған салықтық тексеруді уәкілетті салық органы жүргізген жағдайды қоспағанда, нәтижелеріне шағым жасалатын салықтық тексеруді жүргізген салық органына тапсырыла алмайды.

3. Тақырыптық салықтық тексеруді салық органы осы Кодексте белгіленген тәртіппен және мерзімдерде жүргізеді және осындай тексеруді тағайындау және жүргізу туралы тапсырманы алған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмей басталуға тиіс.

4. Деректер жеткілікті дәрежеде айқын немесе толық болмаған, сондай-ақ тақырыптық салықтық тексеру барысында бұрын тексерілген мән-жайлар мен құжаттарға қатысты жаңа сұрақтар туындаған кезде уәкілетті орган оны қайтадан тағайындауға құқылы.

5. Уәкілетті органның шағымды қарау нәтижелері бойынша шешімі тақырыптық және (немесе) қайталама тақырыптық салықтық тексерулердің нәтижелері ескеріле отырып шығарылады. Бұл ретте уәкілетті орган мұндай тексерулердің нәтижелерімен келіспеген жағдайда, ол шағым бойынша шешім қабылдау кезінде оларды ескермеуге құқылы, алайда мұндай келіспеу уәжді болуға тиіс.

2-параграф. Салық органдары лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым жасау тәртібі

199-бап. Шағым жасау құқығы

1. Салық төлеуші мен салық агентінің салық органдары лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) жоғары тұрған салық органына немесе сотқа шағым жасауға құқығы бар.

2. Лауазымды адамдардың салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету, салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу жөніндегі әрекеттеріне шағым жасау қамтамасыз ету тәсілдері мен мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолдануды немесе олардың қолданысын тоқтата тұрмайды.

200-бап. Салық органдары лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым жасау тәртібі

Салық органдары лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінде көзделген тәртіппен шағым жасалады.

ЕРЕКШЕ БӨЛІК

19-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

201-бап. Салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің түрлері

1. Қазақстан Республикасында мынадай:
1) салықтар:
корпоративтік табыс салығы;
жеке табыс салығы;
қосылған құн салығы;
акциз;
экспортқа рента салығы;
жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдері мен салықтары;
әлеуметтік салық;
көлік құралы салығы;
жер салығы;
мүлік салығы;
ойын бизнесі салығы;
2) бюджетке төленетін төлемдер:
мемлекеттік баж;
алымдар;
мыналар:
жер учаскелерін пайдаланғаны;
табиғи ресурстарды пайдаланғаны;
сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны;
қоршаған ортаға жағымсыз әсер еткені;
радиожиілік спектрін пайдаланғаны;
қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты бергені;
цифрлық майнинг үшін төлемақылар қолданылады.

2. Қосылған құн салығы, акциздер халықаралық шарттарды қолдану мақсаттары үшін жанама салықтар деп танылады.

3. Салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің сомасы Қазақстан Республикасының Бюджет кодексінде және республикалық бюджет туралы заңда айқындалған тәртіппен тиісті бюджеттердің кірістеріне түседі.

20-тарау. САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПКЕ АЛУ

202-бап. Салықтық есепке алу және есепке алу құжаттамасы

1. Салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер туралы ақпаратты қорыту және жүйелеу, сондай-ақ салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу және салықтық есептілікті жасау мақсатында салық төлеушінің (салық агентінің) осы Кодекстің талаптарына сәйкес есепке алу құжаттамасын жүргізу процесі салықтық есепке алу болып табылады.

Осы Кодекстің 216-бабына сәйкес бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың уәкілетті өкілі жай серіктестік нысанында тұтастай осындай қызмет бойынша да және бірлескен қызмет туралы шартқа әрбір қатысушының қатысу үлесі бойынша да жүзеге асыратын салықтық есепке алу жиынтық салықтық есепке алу болып табылады.

2. Есепке алу құжаттамасында:

1) "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес оны жүргізу жөніндегі міндет жүктелген тұлғалар үшін – бухгалтерлік құжаттама;

2) осы файлдарды ерікті түрде ұсынатын тұлғалар үшін – тексерудің стандартты файлы;

3) осы баптың 4-тармағында аталған тұлғалар үшін – бастапқы есепке алу құжаттары;

4) шот-фактура;

5) салықтық тіркелімдер;

6) салықтық нысандар;

7) салықтық есепке алу саясаты;

8) салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін, сондай-ақ салықтық міндеттемені есептеу үшін негіз болып табылатын өзге де құжаттар қамтылады.

3. Егер осы баптың 4-тармағында өзгеше белгіленбесе, салықтық есепке алу бухгалтерлік есепке алу деректеріне негізделеді. Бухгалтерлік құжаттаманы жүргізу тәртібі Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасында белгіленеді.

4. "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізу және қаржылық есептілікті жасау жөніндегі міндет жүктелмеген оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимдерін қолданатын дара кәсіпкерлер осы тарауға, осы Кодекстің 21-тарауына және уәкілетті орган бекіткен салықтық есепке алуды ұйымдастыру және жүргізу қағидаларына (бұдан әрі – салықтық есепке алуды ұйымдастыру және жүргізу қағидалары) сәйкес салықтық есепке алуды ұйымдастырады және жүргізеді.

5. Салық төлеуші (салық агенті) өзі дербес және (немесе) жиынтық салықтық есепке алуды жүргізуге жауапты бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың уәкілетті өкілі арқылы салықтық есепке алуды ұйымдастырады және мыналарды:

1) салықтық кезең ішінде салық төлеуші (салық агенті) жүзеге асырған операцияларды салық салу мақсатында есепке алу тәртібі туралы толық және анық ақпараттың қалыптастырылуын;

2) салықтық есептілік нысандарының әрбір жолының таратып жазылуын;

3) салықтық есептіліктің анық жасалуын;

4) салықтық бақылау үшін салық органдарына ақпарат беруді қамтамасыз ету үшін салықтық тіркелімдер түрінде ақпаратты қорыту мен жүйелеу нысандарын айқындайды

.

6. Салықтық есепке алуды жүргізу тәртібі салық төлеуші (салық агенті) осы Кодекстің талаптарын ескере отырып өзі дербес бекіткен құжатта – салықтық есепке алу саясатында белгіленеді.

Салықтық есепке алу саясаты, "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізу және қаржылық есептілікті жасау жөніндегі міндет жүктелмеген салық төлеушінің салықтық есепке алу саясатын қоспағанда, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес әзірленген есепке алу саясатына жеке бөлім түрінде енгізілуі мүмкін.

7. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимдерін қолданатын дара кәсіпкерлер уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша салықтық есепке алу саясатын бекітеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген салықтық есепке алу саясаты салықтық есепке алуды ұйымдастыру және жүргізу қағидаларында белгіленген нысан бойынша бекітіледі.

203-бап. Салықтық есепке алу саясатына қойылатын талаптар

1. Салықтық есепке алу саясатында мынадай ережелер:

1) салық төлеуші (салық агенті) өзі дербес әзірлеген салықтық тіркелімдердің нысандары мен жасалу тәртібі;

2) салықтық есепке алу саясатының сақталуына жауапты адамдардың лауазымдарының атауы;

3) бөлек салықтық есепке алуды жүргізу жөніндегі міндет осы Кодексте көзделген жағдайларда, осындай есепке алуды жүргізу тәртібі;

4) жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялар жүзеге асырылған жағдайда, бөлек салықтық есепке алуды жүргізу тәртібі;

5) корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында шығыстарды шегерімдерге жатқызудың, сондай-ақ қосылған құн салығын есепке жатқызудың салық төлеуші таңдаған әдістері;

6) хеджирлеу операцияларын жүзеге асырған жағдайда хеджирленетін тәуекелдерді айқындау саясаты, хеджирленетін құжаттар және оларға қатысты пайдаланылатын хеджирлеу құралдары, хеджирлеу тиімділігінің дәрежесін бағалау әдістемесі;

7) исламдық бағалы қағаздармен операцияларды жүзеге асырған жағдайда исламдық бағалы қағаздар бойынша кірістерді есепке алу саясаты;

8) осы Кодекстің 280-бабы 2-тармағының ережелерін ескере отырып, тіркеп-белгіленген активтердің әрбір кіші тобы, тобы бойынша амортизация нормалары ;

9) қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелері осы Кодекске сәйкес шот-фактураларды жазып берген жағдайда, осындай құрылымдық бөлімшелерді сәйкестендіру үшін шот-фактураларды нөмірлегенде пайдаланылатын осындай құрылымдық бөлімшелердің әрқайсысының коды;

10) шот-фактураларды жазып берген кезде оларды нөмірлеуде қолданылатын цифрлардың ең жоғары саны көзделуге тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 4), 8), 9) және 10) тармақшаларының ережелері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізу және қаржылық есептілікті жасау жөніндегі міндет жүктелмеген тұлғаларға қолданылмайды.

2. Бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылар осы Кодексте белгіленген тәртіппен және негіздер бойынша бірлескен қызмет жөніндегі салықтық есепке алу саясатын бекітеді.

3. Өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жай серіктестік (консорциум) құрамында жер қойнауын пайдалану жөніндегі қызметті жүзеге асыру кезінде салықтық есепке алу саясатында осы баптың 1-тармағының талаптарымен қатар жай серіктестік қатысушыларының және (немесе) оператордың Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің әрбір түрі бойынша салықтық міндеттемені орындауының осы Кодекстің 755-бабының 3-тармағына сәйкес таңдап алынған тәсілі қамтылуға тиіс.

4. Салықтық есепке алу саясатының мынадай ережелерінің күші кемінде күнтізбелік бір жыл мерзімге қолданылады:

бөлек салықтық есепке алуды жүргізу тәртібі;

корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында шығыстарды шегерімдерге жатқызудың салық төлеуші таңдаған әдістері.

Қосылған құн салығын есепке жатқызудың салық төлеуші таңдаған әдістерінің күші мынадай мерзімге:

осы Кодекстің 487-бабы 2-тармағының 5) тармақшасында көзделген жағдайда – қосылған құн салығын есептеу мақсатында белгіленген кемінде бір салықтық кезеңге;

қалған жағдайларда – кемінде күнтізбелік бір жыл қолданылады.

5. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық есепке алу саясатын өзгертуді және (немесе) толықтыруды мынадай тәсілдердің бірімен жүзеге асырады:

1) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес әзірленген жаңа салықтық есепке алу саясатын немесе оның жаңа бөлімін бекіту;

2) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес әзірленген қолданыстағы салықтық есепке алу саясатына немесе қолданыстағы есепке алу саясатының бөліміне өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу.

6. Салық төлеушінің (салық агентінің):

1) кешенді және тақырыптық тексерулер жүргізу кезеңінде – тексерілетін салықтық кезеңнің;

2) шағымды берудің қалпына келтірілген мерзімін ескере отырып, тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағымды беру және оны қарау мерзімі кезеңінде – шағым жасалатын салықтық кезеңнің;

3) салықтық тексеру жүргізілген салықтық кезеңдер бойынша салықтық есепке алу саясатына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуіне жол берілмейді.

7. Жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 312-бабының ережелерін қолдану туралы шешімді өзінің салықтық есепке алу саясатында көрсетуге міндетті.

204-бап. Салықтық есепке алу қағидалары

1. Егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші (салық агенті) салықтық есепке алуды жүргізуді осы Кодексте белгіленген тәртіппен және шарттарда есепке жазу әдісі бойынша теңгемен жүзеге асырады.

2. Есепке жазу әдісі операциялар мен өзге де оқиғалардың нәтижелері ақшаны немесе оның баламасын алған немесе төлеген күннен бастап емес, олардың жасалу фактісі бойынша, оның ішінде мүлікті өткізу немесе кіріске алу мақсатында жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген, тауарлар сатып алушыға немесе оның сенім білдірілген тұлғасына тиеп-жөнелтілген және берілген күннен бастап танылатын есепке алу әдісі болып табылады.

3. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық кезеңнің қорытындылары бойынша салықтық есепке алу негізінде салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындайды және салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептейді.

4. Салық салу мақсатында бағамдық айырманы есепке алу, оның ішінде бағамдық айырма сомасын айқындау халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

5. Запастарды есепке алу халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады. Бұл ретте салық салу мақсатында запастардың құны – сатудың ықтимал таза бағасына дейін есептен шығару және сатудың ықтимал таза бағасының ұлғаюынан туындаған, бұрын есептен шығару жүргізілген запастарға қатысты қалпына келтіру арқылы запастар құнының өзгеруін есепке алмай айқындалады.

Запастарды бағалау әдісі өзгерген жағдайда мұндай ауысу салықтық кезеңнің басынан бастап жүргізіледі.

6. Валюта бағамының өзгеруіне байланысты теңгемен төленуге (алынуға) жататын міндеттемені (талапты) түзету (индекстеу) сомасы, осы Кодекстің 237-бабының 4-тармағында, 256-бабында, 257-бабының 7-тармағында және 288-бабында көзделген жағдайларды қоспағанда, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес салық салу мақсатында ескеріледі.

205-бап. Салықтық тіркелімдер

1. Салықтық тіркелім – салық төлеушінің (салық агентінің) салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер туралы, сондай-ақ шет мемлекеттерден, халықаралық және шетелдік ұйымдардан, шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ адамдардан алынған ақша және (немесе) мүлік туралы, сондай-ақ осы Кодекстің 56-бабының 8-тармағына сәйкес көрсетілген ақшаның және (немесе) өзге де мүліктің жұмсалуы туралы мәліметтерді қамтитын құжаты.

Салықтық тіркелімдер осы Кодекстің 202-бабының 5-тармағында көрсетілген салықтық есепке алу мақсатын қамтамасыз ету үшін ақпаратты қорыту мен жүйелеуге арналған.

Салықтық есепке алу деректерін қалыптастыру салық салу мақсаты үшін пайдаланылатын ақпаратты хронологиялық тәртіппен көрсету арқылы және салықтық есепке алу деректерінің салықтық кезеңдер арасындағы (оның ішінде нәтижелері бірнеше салықтық кезеңде ескерілетін, келесі салықтық кезеңдерде салық салу объектісінің мөлшеріне әсер ететін не бірқатар жылға ауысатын операциялар бойынша) сабақтастығын қамтамасыз ете отырып жүзеге асырылады.

Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тіркелімдерді арнаулы нысандар түрінде жасайды. Уәкілетті орган белгілеген салықтық тіркелімдердің нысандарын қоспағанда, салық төлеуші (салық агенті) салықтық тіркелімдердің нысандарын және оларда

салықтық есепке алу деректерін көрсету тәртібін осы баптың ережелерін ескере отырып, өзі дербес әзірлейді және салықтық есепке алу саясатында бекітеді.

Салықтық тіркелімдерде шаруашылық операцияларының дұрыс көрсетілуін оларға қол қойған адамдар қамтамасыз етеді.

2. Салықтық тіркелімдер:

1) салық төлеуші (салық агенті) осы Кодекстің 202-бабының ережелерін ескере отырып, салықтық есепке алу саясатында белгілеген нысандар бойынша салық төлеуші (салық агенті) өзі дербес жасайтын салықтық тіркелімдерді;

2) салық төлеуші (салық агенті) жасайтын, жасалу нысандары мен қағидаларын уәкілетті орган бекітетін салықтық тіркелімдерді қамтиды.

3. Салықтық тіркелімдер мынадай міндетті деректемелерді қамтуға тиіс:

1) тіркелімнің атауы;

2) салық төлеушінің (салық агентінің) сәйкестендіру нөмірі;

3) тіркелім жасалған кезең;

4) тіркелімді жасауға жауапты адамның тегі, аты және әкесінің аты.

4. Уәкілетті орган:

1) инвестициялық салықтық преференциялар;

2) тіркеп-белгіленген активтер және тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстар;

3) туынды қаржы құралдары;

4) бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемесі шегерімге жатқызған басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарының сомасы;

5) лизинг шарты бойынша берілген мүлік;

6) осы Кодекстің 320-бабы 2-тармағының 8) – 10) тармақшаларында көзделген, борышкерлерге қойылатын талаптар мөлшерін азайтуларды есепке алу;

7) агроөнеркәсіптік кешен саласындағы дайындаушы ұйымның, ауыл шаруашылығы кооперативінің және (немесе) ауыл шаруашылығы шикізатын, жеке қосалқы шаруашылықтан алынатын ауыл шаруашылығы өнімін қайта өңдеуді жүзеге асыратын заңды тұлғаның жеке қосалқы шаруашылықпен айналысатын тұлғадан ауыл шаруашылығы өнімін сатып алуын есепке алу;

8) шығу, ішкі және келу туризмі бөлінісінде – туроператордың көрсетілетін қызметтері;

9) шет мемлекеттерден, халықаралық және шетелдік ұйымдардан, шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ адамдардан ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті алу бойынша, сондай-ақ көрсетілген ақшаның және (немесе) өзге де мүліктің жұмсалуы;

10) қосылған құн салығын есептеу мақсатында тауар қалдықтары түріндегі айналым ;

11) тауар қалдықтары бойынша есепке жатқызылған қосылған құн салығы;

12) ауыл шаруашылығы кооперативінің осындай кооперативтің мүшелеріне өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімін өндіру және қайта өңдеу мақсатында тауарларды өткізуі;

13) ауыл шаруашылығы кооперативінің осындай кооперативтің мүшелері үшін өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімін өндіру және қайта өңдеу мақсатында жұмыстарды орындауы және қызметтерді көрсетуі бойынша ақпаратты көрсету үшін салықтық тіркелімдердің нысандарын белгілеуге құқылы.

Осы тармақтың ережелері "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізу мен қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлерге қолданылмайды.

5. "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізу мен қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлер үшін уәкілетті орган мыналарды:

1) кірістерді, оның ішінде қолма-қол ақшасыз есеп айырысу арқылы алынған кірістерді;

2) сатып алынған тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді;

3) төлем көзінен салық салуға жататын жеке тұлғалардың кірістерінен жеке табыс салығын, сондай-ақ әлеуметтік салықты және әлеуметтік төлемдерді салу объектілерін;

4) мыналар:

қоршаған ортаға жағымсыз әсер еткені;

жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша салықтық міндеттемелерді есепке алу жөніндегі ақпаратты көрсетуге арналған салықтық тіркелімдердің нысандарын белгілеуге құқылы.

6. Экспедитор тасымалдаушылар және (немесе) көлік экспедициясы шарты шеңберінде ұсынылатын жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушілер туралы, сондай-ақ осындай жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны туралы ақпаратты ашу үшін салықтық тіркелімді жүргізеді, онда мынадай деректер:

1) қосылған құн салығын төлеушілер болып табылатын тасымалдаушы және (немесе) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші жазып берген шот-фактураның реттік нөмірі мен күні;

2) тасымалдаушы және (немесе) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші салық төлеушінің сәйкестендіру нөмірі;

3) тасымалдаушының және (немесе) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушінің тегі, аты және әкесінің аты немесе атауы;

4) қосылған құн салығын төлеушілер болып табылатын тасымалдаушылар және (немесе) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушілер жүзеге асыратын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің шот-фактурада көрсетілген, салық салынатын (салық салынбайтын) айналымының мөлшеріне қосылатын құны;

5) "Қосылған құн салығынсыз" деген нұсқауы бар, қосылған құн салығын төлеушілер болып табылмайтын тасымалдаушы және (немесе) өнім беруші жүзеге асыратын, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны;

6) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді бейрезиденттен сатып алу бойынша экспедитордың айналымы болып табылатын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны көрсетілуге тиіс.

7. Төтенше ахуалдар салдарынан не төтенше жағдайдың қолданылуы кезеңінде тауарлар бүлінген, жоғалған жағдайларда қосылған құн салығын төлеуші салықтық тіркелім жасайды, онда осы баптың 3-тармағында көзделген мәліметтер, сондай-ақ мынадай деректер көрсетіледі:

1) тауардың атауы;

2) есепке жатқызылған қосылған құн салығының сомасы;

3) тауардың баланстық құны;

4) мұндай тауар бойынша қосылған құн салығын бұрын есепке жатқызуға негіз болған құжаттың деректемелері (атауы, нөмірі, күні), сондай-ақ тауардың қосылған құн салығынсыз құны (салық салынатын айналым мөлшері).

8. Салықтық тіркелімдер қағаз жеткізгіштерде жүргізілген жағдайда мұндай салықтық тіркелімдердегі қателерді түзету негізделген болуға және түзету енгізген жауапты адамның қолтаңбасымен расталып, енгізілген түзетулердің күні мен негіздемесі көрсетілуге тиіс.

9. Салықтық тіркелімдер тексеруді жүзеге асыратын салық органдары лауазымды адамдарының талап етуі бойынша салықтық тексерулерді жүргізу кезінде салық органдарының лауазымды адамдарына қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде ұсынылады.

Салықтық мониторингте тұрған салық төлеушілер салық органдарының немесе олардың лауазымды адамдарының талап етуі бойынша салықтық тіркелімдерді ұсынады.

Салық төлеуші (салық агенті) салықтық тіркелімдерді электрондық құжат нысанында жасаған кезде салықтық тексеру барысында және салықтық мониторинг шеңберінде салық органдарының немесе олардың лауазымды адамдарының талап етуі бойынша салықтық тіркелімдерді электрондық жеткізгіштерде және осындай салықтық тіркелімдердің қағаз жеткізгіштегі көшірмелерін ұсынуға міндетті, олар басшысының және салық төлеушінің (салық агентінің) осы салықтық тіркелімдерін жасауға жауапты адамдардың (адамның) қолымен, сондай-ақ салық төлеушіде (салық агентінде) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша мөр болмаған жағдайларды қоспағанда, салық төлеушінің (салық агентінің) мөрімен куәландырылуға тиіс.

10. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін төлеушілер, қоршаған ортаға жағымсыз әсер еткені үшін төлемақы бойынша салықтық

міндеттемелерді есепке алу бойынша салықтық тіркелімді қоспағанда, осы баптың 5-тармағында көзделген салықтық тіркелімдерді жүргізуге міндетті.

206-бап. Есепке алу құжаттамасын жасауға және сақтауға қойылатын талаптар

1. Салық төлеуші (салық агенті) есепке алу құжаттамасын қазақ және (немесе) орыс тілдерінде қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде жасайды.

Шет тілдерінде жасалған жекелеген құжаттар болған кезде салық органы салық төлеушіден (салық агентінен) олардың қазақ немесе орыс тіліне аудармасын талап етуге құқылы.

2. Салық төлеуші (салық агенті) есепке алу құжаттамасын электрондық нысанда жасаған кезде салықтық тексеру барысында салық органдарының лауазымды адамдарының талап етуі бойынша, электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде тіркелген шот-фактураларды, бухгалтерлік құжаттаманы және бастапқы есепке алу құжаттарын қоспағанда, осындай құжаттаманың көшірмелерін қағаз жеткізгіштерде ұсынуға міндетті.

3. Салық төлеуші (салық агенті) салық салу объектілеріне немесе салық салуға байланысты объектілерге қатысты есепке алу құжаттамасын салықтың немесе бюджетке төленетін төлемнің әрбір түрі үшін осы Кодекстің 65-бабында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін, бірақ кемінде бес жыл сақтайды.

Есепке алу құжаттамасын сақтау мерзімі, егер олар белгілеген сақтау мерзімі осы тармақта белгіленген мерзімінен асып кететін болса, осы баптың 4 және 5-тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда, осындай есепке алу құжаттамасының негізінде салықтық міндеттеме есептелген кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнен басталады.

4. Салық төлеуші I топтың тіркеп-белгіленген активінің, осы Кодекстің 303 – 313-баптарына сәйкес түзілген амортизацияланатын активтердің жеке топтарының, оның ішінде мүліктік жалдау (жалға беру) шарты бойынша берілген (алынған) тіркеп-белгіленген активтің құнын растайтын есепке алу құжаттамасын осындай актив бойынша амортизациялық аударымдар есептелген соңғы салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнен бастап бес жыл өткенге дейін сақтайды.

Салық төлеуші II, III және IV топтың тіркеп-белгіленген активінің, оның ішінде мүліктік жалдау (жалға беру) шарты бойынша берілген (алынған) тіркеп-белгіленген активінің құнын растайтын есепке алу құжаттамасын осы Кодекстің 65-бабында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде, бірақ осындай актив тіркеп-белгіленген активтер тобының құндық балансына енгізілген салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнен бастап кемінде бес жыл сақтайды.

Салық төлеуші салық салу мақсатында амортизацияға жатпайтын активтердің құнын растайтын есепке алу құжаттамасын салық төлеушіде амортизацияға жатпайтын

активтің шығып қалуы орындалған салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнен бастап бес жыл бойы сақтайды.

5. Салық салу объектілеріне немесе салық салуға байланысты объектілерге қатысты , салық төлеушінің (салық агентінің) осы Кодекстің 17-бөліміне сәйкес салықтық преференциялар мен жеңілдіктерді қолдануы көзделген салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша есепке алу құжаттамасы осы Кодекстің 65-бабында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімі бойы сақталады.

6. Салық төлеушіні қайта ұйымдастырған кезде қайта ұйымдастырылған тұлғаның есепке алу құжаттамасын сақтау жөніндегі міндеттеме оның құқық мирасқорына (құқық мирасқорларына) жүктеледі.

1-параграф. Шот-фактура

207-бап. Шот-фактураны жазып беруге міндетті тұлғалардың санаттары

1. Шот-фактураны мынадай:

қосылған құн салығын төлеуші ретінде тіркелген салық төлеушілер – осы Кодекстің 50-тарауына сәйкес;

қосылған құн салығын төлеушілер болып табылмайтын салық төлеушілер (бұдан әрі – қосылған құн салығын төлемеушілер) – осы Кодекстің 208 және 209-баптарына сәйкес жазып беруге міндетті.

2. Шот-фактура осы Кодекстің ережелері ескеріле отырып, уәкілетті орган айқындаған тәртіппен және нысан бойынша жазып беріледі.

208-бап. Қосылған құн салығын төлемеушілердің шот-фактураны жазып беруі

1. Осы тармақта белгіленген жағдайларда мына қосылған құн салығын төлемеушілер шот-фактура жазып беруге міндетті:

1) осы Кодекстің 495-бабында белгіленген жағдайларда – комиссионер;

2) осы Кодекстің 494-бабында белгіленген жағдайларда – экспедитор;

3) мемлекеттік материалдық резерв саласындағы уәкілетті органның мемлекеттік материалдық резервтен тауарлар шығарған кезде оның ведомствосы;

4) жүктерді халықаралық тасымалдаудың көрсетілетін қызметтері бойынша – салық төлеуші;

5) Қазақстан Республикасының техникалық реттеу туралы заңнамасында айқындалған, сәйкестікті растау жөніндегі қызметті жүзеге асыру үшін белгіленген тәртіппен аккредиттелген заңды тұлға;

6) ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес кеден өкілі, кедендік тасымалдаушы, уақытша сақтау қоймаларының иесі, кедендік қоймалардың иесі және уәкілетті экономикалық оператор болып табылатын салық төлеуші;

7) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші;

8) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарды іске асыру мақсатында қабылданған Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген жағдайларда салық төлеуші;

9) импортталған тауарларды өткізген жағдайда салық төлеуші;

10) салық төлеушіге келіп түскен және электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінің "Виртуалды қойма" модуліне келіп түскен кезде есепке алынған тауарларды өткізетін осы салық төлеуші.

Электрондық шот-фактуралары электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінің "Виртуалды қойма" модулі арқылы жазып берілетін тауарлардың тізбесін уәкілетті орган бекітеді және оның интернет-ресурсында орналастырылады;

11) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес медициналық көрсетілетін қызметтер бойынша, дәрілік заттарды, медициналық бұйымдарды, медициналық бұйымдардың жиынтықтауыштарын, сондай-ақ техникалық қосалқы (компенсаторлық) құралдарды өткізу бойынша – салық төлеуші;

12) адвокаттық кеңсе жасаған шарттар бойынша адвокаттық осындай кеңсені дербес немесе басқа адвокаттармен бірлесіп құрған адвокат көрсеткен заң көмегі жөніндегі адвокаттық кеңсе.

Осы тармақтың ережелері жеке тұлға, оның ішінде дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлға немесе жеке практикамен айналысатын адам жеке мүлкін өткізген кезде қолданылмайды.

2. Осы баптың 1-тармағының 1) – 7) және 11) тармақшаларында көзделген жағдайларда:

1) есеп айырысу:

сатып алушыға бақылау-касса машинасының чегі беріле отырып және (немесе) көрсетілетін қызметтердің ақысын төлеу терминалдары арқылы;

сатып алушыға тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді арнаулы мобильді қосымшаның чегі беріле отырып жүзеге асырылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілген жағдайларда шот-фактура жазып беру талап етілмейді. Бұл ретте сатып алушының талап етуі бойынша чекте тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осындай сатып алушының сәйкестендіру нөмірі қамтылуға тиіс;

2) есеп-айырысу электрондық ақшамен немесе электрондық төлем құралдары пайдаланыла отырып жүзеге асырылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер жеке тұлғаларға өткізілген;

3) жеке тұлғаға ұсынылған коммуналдық көрсетілетін қызметтер, көрсетілетін байланыс қызметтері үшін екінші деңгейдегі банктер, пошта операторы арқылы есеп айырысу жүзеге асырылған;

4) теміржол немесе әуе көлігімен жолаушыны тасымалдау қағаз жеткізгіштегі жол жүру билетімен, электрондық билетпен немесе электрондық жол жүру құжатымен ресімделген;

5) дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам болып табылмайтын жеке тұлғаға тауар өтеусіз берілген, жұмыстар өтеусіз орындалған, қызметтер өтеусіз көрсетілген;

6) осы Кодекстің 477-бабында көзделген қаржы операциялары іске асырылған жағдайларда шот-фактура жазып беру талап етілмейді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларының ережелері тауарлар өткізілген, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген жағдайларда осы Кодекстің 131-бабының 1-тармағында көрсетілген адамдарға қолданылмайды.

3. Осы баптың 1-тармағының 8) – 10) тармақшаларында көзделген жағдайларда шот-фактураны жазып беру тауарлар:

1) сатып алынған тауарды жеке, отбасылық, үйде немесе кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес өзге де пайдалану мақсатында пайдаланатын жеке тұлғаларға (түпкілікті тұтыну);

2) Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес микрокәсіпкерлік субъектілері болып табылатын жеке немесе заңды тұлғаларға өткізілген кезде талап етілмейді.

4. Өнім беруші өткізу бойынша айналым жасаған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы:

осы баптың 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында;

осы баптың 3-тармағында көзделген жағдайларда, осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге шот-фактураны жазып беруді талап ете отырып жүгінуге құқылы.

Өнім беруші осындай талапты осы баптың ережелерін ескере отырып, оның ішінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы туралы мәліметтерде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу жүзеге асырылатын сенімді тұлға арқылы заңды тұлғаның немесе тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алатын дара кәсіпкердің деректемелерін көрсету бөлігінде орындауға міндетті.

5. Өнім беруші өткізу бойынша айналым жасаған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде көрсетілетін қызметтерді алушы осы баптың 2-тармағының 4) тармақшасында көзделген жағдайда жеке тұлғаның жол жүру фактісін растайтын құжатты немесе осындай көрсетілетін қызметтерді берушіге шот-фактураны жазып беруін талап ете отырып жүгінуге құқылы. Өнім беруші осындай талапты осы баптың ережелерін ескере отырып, оның ішінде жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы туралы мәліметтерде тасымалдау жөніндегі қызмет көрсетілген жеке тұлғаның деректемелерін көрсету бөлігінде орындауға міндетті.

209-бап. Қосылған құн салығын төлемеушілердің шот-фактураны жазып беруіне қойылатын талаптар

1. Салық төлеуші шот-фактураны қағаз жеткізгіште жазып беруге құқылы болатын:

1) салық төлеушінің Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктерінің шекараларында тұрған жері бойынша жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі болмаған;

2) уәкілетті органның интернет-ресурсындағы техникалық қателер себебінен электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде шот-фактураларды жазып берудің мүмкін еместігі туралы ақпарат расталған жағдайларды қоспағанда, шот-фактура электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде электрондық нысанда жазып беріледі.

Қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура техникалық қателер жойылған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесіне енгізілуге жатады.

3) осы Кодекстің 88-бабына сәйкес электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде шот-фактураларды жазып беру тоқтатыла тұрған кездегі жағдайларды қоспағанда, шот-фактура электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде электрондық нысанда жазып беріледі.

Бұл ретте қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура осы Кодекстің 88-бабына сәйкес шот-фактураларды электрондық нысанда жазып беруді тоқтата тұрудың күші жойылған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесіне енгізілуге жатады;

4) төтенше жағдай немесе төтенше жағдайдың қолданылу кезеңіндегі жағдайларды қоспағанда, шот-фактура электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде электрондық нысанда жазып беріледі.

Бұл ретте қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура төтенше жағдай немесе төтенше жағдайдың қолданылу кезеңі аяқталған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесіне енгізілуге жатады.

2. Қағаз жеткізгіштегі шот-фактура электрондық шот-фактура нысанында екі данада жазып беріледі, оның біреуі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушыға беріледі.

Салық төлеушілер қағаз жеткізгіште жазып берілетін шот-фактурада шот-фактураның электрондық нысанында көзделмеген қосымша мәліметтерді көрсетуге құқылы.

3. Шот-фактурадағы құндық және сомалық мәндер Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында көрсетіледі.

4. Егер заңды тұлғаның атынан тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші ретінде оның құрылымдық бөлімшесі әрекет етсе және заңды тұлғаның шешімі

бойынша шот-фактураларды жазып беруді осындай құрылымдық бөлімше жүргізсе, сондай-ақ, егер құрылымдық бөлімше заңды тұлғаның атынан тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы болған жағдайда, онда шот-фактурада осындай құрылымдық бөлімшенің деректемелерін көрсетуге жол беріледі.

5. Шот-фактураны жазып беру мақсаттары үшін:

айналым жасалған күн осы Кодекстің 460-бабының ережелеріне сәйкес айқындалады;

айналым мөлшері осы Кодекстің 461 және 462-баптарының ережелеріне сәйкес айқындалады.

6. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, электрондық нысанда жазып берілген шот-фактура электрондық цифрлық қолтаңба арқылы куәландырылады.

Шот-фактура осы Кодекстің 93-бабына сәйкес тәуекелдерді басқару жүйесі негізінде салық төлеушіге қатысты тәуекел анықталған кезде уәкілетті орган көздеген тәртіппен шот-фактураны жазып беруді жүзеге асыратын жеке тұлғаның биометриялық деректерімен қосымша куәландырылады.

Қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура:

заңды тұлғалар үшін – басшының және бас бухгалтердің қолтаңбасымен, сондай-ақ егер осы тұлғаның Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөрі болуға тиіс болса, атауы және ұйымдық-құқықтық нысанын көрсету қамтылған мөрмен;

дара кәсіпкерлер үшін – тегі, аты және әкесінің және (немесе) атауы қамтылған мөрмен (ол болған кезде), сондай-ақ дара кәсіпкердің қолтаңбасымен куәландырылады.

Шот-фактура салық төлеушінің бұйрығымен уәкілеттік берілген жұмыскердің қолтаңбасымен куәландырылуы мүмкін. Бұл ретте бұйрықтың көшірмесі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушылардың көзбен шолып танысуы үшін қолжетімді болуға тиіс.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге шот-фактураларға қол қоюға уәкілетті адамды тағайындау туралы бұйрықтың осыған уәкілетті адам куәландырған көшірмесін ұсынуды талап ете отырып жүгінуге құқылы, ал өнім беруші осы талапты тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы жүгінген күні орындауға міндетті.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші болып табылатын заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі, егер осы тұлғаның Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөрі болуға тиіс болса, салық төлеушінің шешімі бойынша өзі жазған шот-фактураларды осындай құрылымдық бөлімшенің заңды тұлғаның атауы және ұйымдық-құқықтық нысанын көрсету қамтылған мөрімен куәландыруға құқылы.

Жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкілі жазып берген шот-фактура осы Кодекстің 216-бабының 2-тармағында көзделген жағдайларда атауының және ұйымдық-құқықтық нысанының көрсетілуін қамтитын уәкілетті өкілдің

мөрімен, сондай-ақ осындай уәкілетті өкілдің басшысы мен бас бухгалтерінің қолтаңбаларымен куәландырылады.

Егер Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына және есепке алу саясатына сәйкес басшы немесе дара кәсіпкер бухгалтерлік есепке алуды жеке өзі жүргізсе, бас бухгалтердің қолтаңбасының орнына "көзделмеген" деп көрсетіледі.

7. Қосылған құн салығын төлемеушілер шот-фактураны осы Кодекстің 493-бабында белгіленген мерзімдерде жазып береді.

8. Жекелеген жағдайларда шот-фактураларды жазып беру ерекшеліктері осы Кодекстің 494 – 498-баптарында белгіленген.

210-бап. Бөлек салықтық есепке алуды жүргізу қағидалары

1. Жалпыға бірдей белгіленгенге қарағанда осы Кодекспен өзге салық салу шарттары көзделген, мынадай бөлінетін санаттар:

қызметтің түрі немесе түрлерінің жиынтығы;

жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт;

рентабельділігі төмен, тұтқырлығы жоғары, суландырылған, шағын дебитті және игерілген санаттарға жатқызылған кен орны (кен орындарының тобы, кен орнының бір бөлігі);

сенімгерлік басқару шарты немесе сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдай;

бірлескен қызмет туралы шарт;

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілген қызметтерді өткізу жөніндегі айналым;

кірістің түрі;

құрылыс объектісі:

салық мөлшерлемесі бойынша салықтардың белгілі бір түрі бойынша салықтық міндеттемелерді бөлек есептеу мақсаттары үшін салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді салықтық есепке алу бөлек салықтық есепке алу болып табылады.

Жалпыға бірдей белгіленген салық салу шарттарына қарағанда өзге салық салу шарттарына салықтың сомасын азайту, салық салудан босату, арнаулы салық режимін қолдану да жатады.

Салық төлеуші (салық агенті) осы Кодексте бөлек салықтық есепке алуды жүргізу жөніндегі талаптар белгіленген бөлінетін санаттар бойынша салықтық міндеттемелерді есептеу мақсатында салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді біріктіруге құқылы емес.

2. Салық төлеуші (салық агенті) осы Кодексте көзделген жағдайларда бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

Салық салу объектілеріне және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды:

бірлескен қызмет туралы шарт бойынша бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың уәкілетті өкілі;

сенімгерлік басқару құрылтайшысы немесе сенімгерлік басқарушы жүргізуге міндетті.

3. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен салық салынуға жататын кірістер пайда болған кезде оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режиміндегі салықтық міндеттемелерден бөлек жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен салықтық міндеттемелерді есептеу мақсатында салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

4. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық есепке алу саясатында бөлек салықтық есепке алуды жүргізу тәртібін, оның ішінде жалпы кірістер мен шығыстар түрлерінің тізбесін, осындай кірістер мен шығыстарды осы Кодексте салық салудың әртүрлі шарттары белгіленген бөлінетін санаттар мен өзге де қызмет арасында бөлу әдістерін өзі дербес белгілейді.

5. Жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 757-бабында айқындалған тәртіппен келісімшарттан тыс қызметтен бөлек келісімшарттық қызмет бойынша салықтық міндеттемелерді есептеу мақсатында салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

6. Туынды қаржы құралдарымен жасалатын операциялар жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларға (келісімшарттық қызметке) жатпайды.

7. Салық төлеушілер (салық агенттері) бөлек салықтық есепке алуды бекітілген салықтық есепке алу саясатына сәйкес және осы бапта белгіленген ережелерді ескере отырып, есепке алу құжаттамасының деректері негізінде жүргізеді.

8. Салық төлеуші (салық агенті) салықтық міндеттемені есептеу үшін бөлек салықтық есепке алуды жүргізу кезінде:

1) өзге қызметтен бөлек әрбір бөлінетін санат бойынша – осы Кодексте бөлек салықтық есепке алуды жүргізу туралы талап белгіленген салықтарды есептеу үшін салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді салықтық есепке алуда көрсетуді;

2) тұтастай бүкіл қызмет бойынша – осы Кодексте бөлек салықтық есепке алуды жүргізу туралы талап белгіленбеген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеуді;

3) мыналарды:

корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны;

кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы бойынша декларацияны;

осы тармақтың 6) тармақшасында көзделген жағдайда, қосылған құн салығы бойынша декларацияны қоспағанда, тұтастай бүкіл қызмет бойынша – салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық есептілікті ұсынуды;

4) мыналарды:

оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі қолданылатын кіріс түрлері бойынша – оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі бойынша декларацияны;

шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі қолданылатын қызметтен түсетін кірістер бойынша – шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі бойынша декларацияны;

кірістің өзге түрлері бойынша – корпоративтік немесе жеке табыс салығы бойынша декларацияны бөлек ұсынуды;

5) тұтастай бүкіл қызмет бойынша кәсіпкерлік қызмет бойынша корпоративтік немесе жеке табыс салығы жөніндегі бірыңғай декларацияны және осы тармақтың 4) тармақшасында көрсетілмеген жағдайларда әрбір бөлінетін санат бойынша оған тиісті қосымшаларды ұсынуды;

6) мыналар:

осы Кодекстің 490-бабында көзделген қызмет бойынша;

өзге де қызмет бойынша қосылған құн салығы бойынша декларацияны бөлек ұсынуды қамтамасыз етуге міндетті.

211-бап. Корпоративтік табыс салығы бойынша бөлек салықтық есепке алуды жүргізудің жалпы қағидаттары

1. Осы баптың мақсаттары үшін мынадай ұғымдар қолданылады:

1) жалпы кірістер мен шығыстар – бөлінетін санат бойынша қызметті және өзге қызметті жүзеге асырумен бір мезгілде байланысты болатын және олардың арасында бөлуге жататын жалпы тіркеп-белгіленген активтер бойынша кірістер мен шығыстарды қоса алғанда, есепті салықтық кезеңдегі кірістер мен шығыстар;

2) жалпы тіркеп-белгіленген активтер – бөлінетін санат бойынша қызметті және өзге қызметті жүзеге асырумен бір мезгілде байланысты болатын және оларды пайдаланудың өзіндік ерекшелігіне қарай нақты бөлінетін санатпен немесе өзге қызметпен тікелей себеп-салдарлық байланысы жоқ тіркеп-белгіленген активтер;

3) жанама кірістер мен шығыстар – есепті салықтық кезеңдегі кірістер мен шығыстар, оның ішінде бірнеше бөлінетін санатпен тікелей себеп-салдарлық байланысы бар және осындай санаттар арасында ғана бөлінуге жататын тіркеп-белгіленген активтер бойынша кірістер мен шығыстар;

4) жанама тіркеп-белгіленген активтер – пайдаланудың өзіндік ерекшелігіне қарай бірнеше бөлінетін санатпен тікелей себеп-салдарлық байланысы бар тіркеп-белгіленген активтер;

5) тікелей кірістер мен шығыстар – нақты бөлінетін санатпен немесе өзге қызметпен тікелей себеп-салдарлық байланысы бар тіркеп-белгіленген активтер бойынша кірістер мен шығыстарды қоса алғанда, есепті салықтық кезеңдегі кірістер мен шығыстар.

2. Бөлек салықтық есепке алуды жүргізу мақсатында салық төлеушінің барлық кірісі мен шығысы тікелей, жанама және жалпы болып бөлінеді.

Салық төлеуші (салық агенті) кірістер мен шығыстарды тікелей, жанама және жалпы деп сыныптауды қызметтің өзіндік ерекшелігін негізге ала отырып, өзі дербес жүзеге асырады.

Тікелей кірістер мен шығыстар тікелей себеп-салдарлық байланысы бар бөлінетін санатқа немесе өзге қызметке ғана толық көлемде жатқызылуға тиіс.

Жалпы кірістер мен шығыстар бөлінетін санат пен өзге қызмет арасында бөлуге жатады және себеп-салдарлық байланысы бар сол бөлінетін санат пен өзге қызметтің кірістері мен шығыстарына тиісті үлесте жатады.

Жанама кірістер мен шығыстар бөлінетін санаттар арасында ғана бөлінуге жатады және тиісті үлесте себеп-салдарлық байланысы бар сол санаттың кірістері мен шығыстарына жатады.

Жалпы және жанама кірістер мен шығыстарды бөлу осы баптың 4-тармағында белгіленген әдістерге сәйкес және осы баптың 3-тармағының ережелері ескеріле отырып жүзеге асырылады.

3. Жалпы және жанама тіркеп-белгіленген активтер бойынша бөлінетін санат пен өзге қызмет арасында бөлуге – салық төлеуші осы тіркеп-белгіленген активтер бойынша шеккен шығыстар, оның ішінде амортизация бойынша шығыстар және кейінгі шығыстар жатады.

Сыйақыларға қатысты жалпы және жанама шығыстар бойынша – осы Кодекстің 263 -бабына сәйкес айқындалған, осындай сыйақылар бойынша шегерімнің жалпы сомасы бөлінуге жатады.

Егер бағамдық айырма тікелей себеп-салдарлық байланыс бойынша салық төлеушінің бөлінетін санатына және өзге қызметіне жатқызылмайтын болса, салықтық кезеңде оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуі немесе теріс бағамдық айырма сомасының оң бағамдық айырма сомасынан асып кетуі түрінде алынған қорытынды (сальдоланған) нәтиже бағамдық айырма бойынша бөлуге жатады.

Жалпы немесе жанама шығыстар ретінде шегерімдерге жатқызылуға жататын салықтар оларға тиісті салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер бөлінбей, осы баптың 4-тармағында белгіленген әдістерге сәйкес бөлуге жатады.

4. Салық төлеуші (салық агенті) әрбір бөлінетін санат пен өзге қызмет үшін жалпы және жанама кірістер мен шығыстарды бөлуді салықтық есепке алу саясатында қабылдаған бөлек салықтық есепке алуды жүргізудің бір немесе бірнеше әдісі негізінде , қызметтің өзіндік ерекшелігін ескере отырып, оның ішінде:

1) салық төлеуші (салық агенті) салықтық кезеңде алған тікелей кірістердің жалпы сомасындағы, әрбір бөлінетін санат пен өзге қызметке келетін тікелей кірістердің үлес салмағы бойынша;

2) салық төлеуші (салық агенті) салықтық кезеңде жұмсаған тікелей шығыстардың жалпы сомасындағы, әрбір бөлінетін санат пен өзге қызметке келетін тікелей шығыстардың үлес салмағы бойынша;

3) мына баптардың бірі бойынша шеккен шығыстардың үлес салмағы бойынша – салық төлеуші (салық агенті) салықтық кезеңде жұмсаған осы бап бойынша шығыстардың жалпы сомасындағы, әрбір бөлінетін санат пен өзге қызметке келетін тікелей өндірістік шығыстар, еңбекке ақы төлеу қоры немесе тіркеп-белгіленген активтердің құны бойынша;

4) салық төлеуші (салық агенті) жұмыскерлерінің жалпы орташа тізімдік санына бөлінетін санат пен өзге қызмет бойынша қызметке қатысатын жұмыскерлердің орташа тізімдік санының үлес салмағы бойынша;

5) өзге де әдістерді ескере отырып, өзі дербес жүргізеді.

Жалпы және жанама кірістер мен шығыстардың әр түріне қатысты оларды бөлудің салық төлеуші (салық агенті) айқындайтын саналуан әдістері қолданылуы мүмкін.

Жалпы және (немесе) жанама кірістер мен шығыстарды неғұрлым дәл бөлу үшін жоғарыда көрсетілген әдістердің бірін қолдану нәтижесінде алынған үлес салмақтың мәнін салық төлеуші (салық агенті) жүзден бір (0,01%) үлеске дейін пайызбен айқындайды.

Егер салықтық есепке алу саясатында жалпы кірістер мен шығыстарды бөлу әдісі белгіленбесе, онда салық органдары салықтық тексеруді жүргізу барысында осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында белгіленген әдіс негізінде осындай кірістер мен шығыстарды бөлуді жүзеге асырады.

5. Салық төлеушінің қызметі бойынша тұтастай корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде қандай да бір бөлінетін санат бойынша шеккен залалдар есепке алынбайды, салық төлеушінің оларды осы Кодекстің 307-бабының ережелерін ескере отырып, келесі салықтық кезеңдерде осындай бөлінетін санат бойынша қызметтен алған кірістердің есебінен ғана өтеуге құқығы болады.

212-бап. Қаржы лизингі

1. Қазақстан Республикасының қаржы лизингі туралы заңнамасына сәйкес жасалған лизинг шарты бойынша мүлікті беру, сондай-ақ лизинг нысанасын қайталама лизингке не қосалқы лизингке беру қаржы лизингі болып табылады.

2. Егер лизинг шартында лизинг алушының қаржы лизингінің мерзімін ұзарту құқығы айқындалса, онда қаржы лизингінің мерзімі іс жүзінде ұзарту жүзеге асырылған мерзім ескеріле отырып айқындалады.

3. Лизинг алушының лизинг шарты негізінде алуына жататын лизинг нысанасы қаржы лизингі бойынша берілетін мүлік болып табылады.

Салықтық есепке алу мақсаттары үшін лизинг алушы лизинг нысанасын сатып алушы ретінде қаралады.

Лизинг шарты негізінде айқындалатын лизинг нысанасының құны лизинг нысанасы берілетін (алынатын) құн болып табылады. Егер лизинг шартында лизинг нысанасы берілетін (алуға жататын) құн жеке бөлініп көрсетілмесе, онда қосылған құн салығын қоспағанда, көрсетілген құн лизингтің бүкіл кезеңінде төлеуге жататын барлық лизингтік төлемдер сомасы ретінде айқындалады.

Салықтық есепке алу мақсаттары үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лизинг шартына сәйкес келмейтін мүліктік жалдау (жалға беру) шарты бойынша мүлікті беру қызметтерді көрсету ретінде, ал қосылған құн салығын қоспағанда, төлеуге жататын жалға беру төлемдері, тиісінше, көрсетілген қызметтер үшін төлемақы ретінде қаралады.

213-бап. Салық салу ерекшеліктерін қолдану мақсаттары үшін мүлікті қаржы лизингіне беру шарттары

1. Осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 1) тармақшасын және 478-бабын қолдану мақсаттары үшін мүлікті қаржы лизингіне беру осы бапта көзделген шарттарға сәйкес келуге тиіс.

2. Егер осы тармақта және осы баптың 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес үш немесе одан көп жыл мерзімге жасалған лизинг шарты бойынша мүлікті беру, егер ол мынадай шарттардың біріне сай келсе:

1) мүлікті лизинг алушының меншігіне беру және (немесе) лизинг алушыға тіркеп-белгіленген баға бойынша мүлікті сатып алу құқығын беру лизинг шартында айқындалса;

2) қаржы лизингінің мерзімі мүлік берілген күннен бастап үш жылдан асатын болса және қаржы лизингі бойынша берілетін мүліктің пайдалы қызмет ету мерзімінің 75 пайызынан асатын болса;

3) қаржы лизингінің бүкіл мерзімінде лизингтік төлемдердің ағымдағы (дисконтталған) құны қаржы лизингі бойынша берілетін мүлік құнының 90 пайызынан асатын болса, қаржы лизингі болып табылады.

Қайталама лизинг деп лизинг шарты (бұдан әрі осы баптың мақсаттарында – бастапқы лизинг шарты) тоқтатылған, бұзылған не лизинг нысаналары санының өзгеруіне байланысты ол өзгертілген жағдайда, лизинг берушінің меншігінде қалған лизинг нысаналарын басқа лизинг алушыға (лизинг алушыларға) лизингке беру танылады, бұл ретте бір мезгілде мынадай талаптар сақталуы:

бастапқы лизинг шартын бұзу, тоқтату не өзгерту күні мен қайталама лизинг шартын (шарттарын) жасасу күні осы Кодекстің 504-бабында белгіленген бір салықтық кезеңге келуі;

лизинг нысаналарының санына, лизингтік төлемдерге және лизинг мерзіміне арналған талаптарды қоспағанда, бастапқы лизинг шартында көзделген талаптар қайталама лизинг шартында (шарттарында) сақталуы;

бастапқы лизинг шарты бойынша лизинг нысаналарының жалпы санынан аспайтын көлемде олардың қайталама лизингке берілуі;

қайталама лизингке берілетін лизинг нысанасының құны лизинг шарты бұзылған күні төленген, лизинг бойынша сыйақыны қоспағанда, лизингтік төлемдердің сомасына азайтылған бастапқы лизинг шарты бойынша лизинг нысанасының құнынан аспауы, қайталама лизинг шарты (шарттары) бойынша сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері бастапқы лизинг шарты бойынша сыйақы мөлшерлемесінің мөлшерінен аспауы;

лизинг нысаналары кемінде үш жыл мерзімге қайталама лизингке берілуі керек.

3. Осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 1) тармақшасын және 478-бабын қолдану мақсаттары үшін мыналар қаржы лизингі болып табылмайды:

1) мынадай:

лизинг алушы Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасына сәйкес банкрот деп танылған және Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімінен алып тасталған;

лизинг алушы-жеке тұлға заңды күшіне енген сот шешімі негізінде хабарсыз кеткен деп танылған немесе қайтыс болды, әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп жарияланған, оған бірінші, екінші топтардағы мүгедектік белгіленген, сондай-ақ лизинг алушы-жеке тұлға қайтыс болған жағдайда;

лизинг алушыда өндіріп алуды қолдануға болатын мүліктің, оның ішінде ақшаның, бағалы қағаздардың немесе кірістердің болмауына байланысты лизинг берушіге атқару құжатын қайтару туралы сот орындаушысының қаулысы заңды күшіне енген және (немесе) сот орындаушысы оның мүлкін, оның ішінде ақшасын, бағалы қағаздарын немесе кірістерін анықтау жөніндегі нәтижесіз болған, Қазақстан Республикасының атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы заңнамасында көзделген шараларды қабылдаған жағдайда;

лизинг алушының мүлкіне, оның ішінде ақшасына, бағалы қағаздарына немесе кірістеріне өндіріп алуды қолданудан лизинг берушіге бас тарту туралы сот шешімі заңды күшіне енген;

лизинг нысаналары қайталама лизингке берілген;

төтенше жағдайлар салдарынан не төтенше жағдай қолданылған кезеңде мүлік бүлінген, жоғалған жағдайлардан басқа, осындай шарттарды жасасқан күннен бастап үш жыл өткенге дейін олар бойынша лизинг шарттары бұзылған (лизинг шарты бойынша міндеттемелер тоқтатылған) жағдайдағы лизингтік мәмілелер;

2) лизинг шарты қолданылған бірінші жылы сыйақы есепке алынбаған лизингтік төлемдердің сомасы (шарт бойынша және (немесе) нақты) лизинг нысанасы құнының 50 пайызынан астамын құрайтын лизингтік мәмілелер;

3) лизинг алушыны қайта ұйымдастыру жағдайынан басқа, лизинг шартын жасасқан күннен бастап үш жыл өткенге дейін міндеттемедегі тұлғалардың ауысуы нәтижесінде лизинг алушы ауысқан лизингтік мәмілелер;

4) лизинг берушіні қайта құру арқылы қайта ұйымдастыру жағдайынан басқа, міндеттемедегі тұлғалардың ауысуы нәтижесінде лизинг беруші ауысқан лизингтік мәмілелер;

5) қосалқы лизингке беруші мүлікті қосалқы лизинг шарты бойынша қосалқы лизингке алушыға қосалқы лизингке беру жөніндегі мәмілелер.

214-бап. Бірлескен кәсіпкерлік кезінде салықтық міндеттемені орындаудың ерекшеліктері

1. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, бірлескен кәсіпкерлік жүзеге асырылған жағдайда салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер осы бапта айқындалған тәртіппен есепке алынады және оларға салықтар салынады.

Бірлескен қызмет туралы шарт (жай серіктестік нысанында) негізінде бірлескен кәсіпкерлік жүзеге асырылған жағдайда салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер осы Кодекстің 215-бабында айқындалған тәртіппен есепке алынады және оларға салықтар салынады.

Осы Кодекстің ерекше бөлігінде салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді есепке алудың және оларға салықтар салудың өзгеше тәртібін көздейтін шаруа немесе фермер қожалықтарына қатысты арнаулы салық режимдері белгіленуі мүмкін.

2. Бірлескен дара кәсіпкерлік шеңберіндегі қызмет бойынша, сондай-ақ бірлескен дара кәсіпкерлікте пайдаланылатын ортақ бірлескен меншікке қатысты салықтық міндеттемелерді орындауды:

1) шаруа қожалығы нысанында бірлескен дара кәсіпкерлікті жүзеге асырған кезде – шаруа қожалығының басшысы;

2) қалған жағдайларда – бірлескен дара кәсіпкерліктің уәкілетті тұлғасы жүзеге асырады.

3. Егер мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін және салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолданғаннан кейін осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында аталған тұлғаның бірлескен дара кәсіпкерлік бойынша салықтық берешегі болса, осындай берешекті өтеу жөніндегі міндет бірлескен дара кәсіпкерліктің барлық мүшесіне тең үлестермен жүктеледі.

Бұл ретте осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында аталған тұлға бірлескен дара кәсіпкерліктің барлық мүшесін бірлескен дара кәсіпкерлік бойынша салықтық

берешектің бар екені және осындай берешектің сомасы туралы салықтық берешекті мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолдану басталған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде хабардар етуге міндетті.

215-бап. Бірлескен қызметті жүзеге асыру

1. Егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, бірлескен қызметті жүргізу туралы уағдаластық не заңды тұлғаны құрмай бірлескен қызмет туралы шартқа екі және одан да көп қатысушыны көздейтін өзге де уағдаластық (бұдан әрі – бірлескен қызмет туралы шарт) болған жағдайда, салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер осы Кодексте айқындалған тәртіппен бірлескен қызмет туралы шартқа әрбір қатысушы бойынша тиісінше есепке алынады және оларға салықтар салынады.

2. Бірлескен қызмет туралы шартқа әрбір қатысушы өзінің қатысу үлесіне қатысты, егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін бірлескен қызмет бойынша активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды есепке алуды өзі дербес жүргізеді.

3. Бірлескен қызмет туралы шартта салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін бірлескен қызмет бойынша активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бөлу тәртібі болмаған жағдайда, бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылар алғашқы салықтық есептілікті ұсынғанға дейін бірлескен қызмет бойынша салықтық есепке алу саясатын әзірлейді және бекітеді, онда осындай тәртіп және бірлескен қызмет нәтижесінде туындайтын салықтық міндеттеме көрсетіледі.

4. Бірлескен қызмет туралы шартта, егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың осындай қызмет немесе оның бір бөлігі бойынша салықтық есепке алуды жүргізуге жауапты уәкілетті өкілі айқындалуы мүмкін.

5. Бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың уәкілетті өкілі бірлескен қызмет немесе оның бір бөлігі бойынша активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды салық мақсатына орай осы уәкілетті өкілдің өзге қызметі бойынша активтерінен, міндеттемелерінен, кірістері мен шығыстарынан бөлек есепке алады.

6. Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін бірлескен қызмет бойынша активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылар арасында бөлуді бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылар және (немесе) егер болса, олардың уәкілетті өкілі бірлескен қызмет туралы шартта айқындалған тәртіппен әрбір салықтық кезеңнің қорытындылары бойынша жүзеге асырады.

Егер бірлескен қызмет туралы шарт талаптарында және (немесе) бірлескен қызмет бойынша салықтық есепке алу саясатында салық салу объектілерін және (немесе)

салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бөлу тәртібі белгіленбесе, бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылар және (немесе) егер болса, мұндай қатысушылардың уәкілетті өкілі көрсетілген бөлуді бірлескен қызмет туралы шартқа сәйкес қатысу үлестеріне пропорционалды түрде жүзеге асырады.

Салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді айқындау үшін активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылар арасында бөлу нәтижелері жазбаша түрде ресімделуге, оған бірлескен қызмет туралы шартқа барлық қатысушы және (немесе) егер болса, олардың уәкілетті өкілі қол қоюға, сондай-ақ мөрлермен (Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайда олар болған кезде) бекітілуге тиіс. Активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бөлу нәтижелері туралы құжатты бірлескен қызмет туралы шартқа әрбір қатысушы салықтық тексеруді жүргізу кезінде салық органдарына ұсынады.

Бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың уәкілетті өкілінде, егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бөлуге негіз болған барлық құжаттың көшірмелері болуға тиіс.

216-бап. Жер қойнауын пайдаланушылардың бірлескен қызметті жүзеге асыру ерекшеліктері

1. Егер жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану құқығы жай серіктестік (консорциум) құрамындағы бірнеше жеке және (немесе) заңды тұлғаға тиесілі болса, жай серіктестікке (консорциумға) әрбір қатысушы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салық төлеуші болады.

2. Егер жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану құқығы жай серіктестік (консорциум) құрамындағы бірнеше жеке және (немесе) заңды тұлғаға тиесілі болса, онда жер қойнауын пайдалануға арналған мұндай келісімшарт бойынша жүзеге асырылатын қызмет бойынша жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылар осындай қызмет бойынша жиынтық салықтық есепке алуды жүргізуге жауапты жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкілін айқындауға міндетті.

Жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкілі осы Кодекстің талаптарына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша жүзеге асырылатын қызмет бойынша жиынтық салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

Өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялар жүзеге асырылған жағдайда, оператор осындай уәкілетті өкіл ретінде әрекет етеді.

Жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкілінің, оның ішінде оператордың өкілеттіктері осы Кодекстің 38 – 41-баптарының талаптарына сәйкес расталуға тиіс.

3. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша салықтық міндеттемелерді орындауды осы Кодексте айқындалған тәртіппен жай серіктестікке (консорциумға) қатысушы (қатысушылар) және (немесе) осындай қызмет бойынша жиынтық салықтық есепке алуды жүргізуге жауапты жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкілі жиынтық салықтық есепке алу деректерінің негізінде жүргізеді. Бұл ретте осы Кодекстің 755-бабы 3-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, салықтық есептілік нысандарын ұсыну бойынша салықтық міндеттемелерді орындауды жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың өздері дербес жүзеге асырады.

217-бап. Адвокаттың кеңседе адвокаттық қызметті жүзеге асыру

1. Адвокат адвокаттық кеңседе заң көмегін көрсеткен кезде салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер осы Кодексте айқындалған тәртіппен тиісінше адвокаттық кеңсенің әрбір адвокатынан есепке алынады және оларға салық салынады.

2. Әрбір адвокат адвокаттық кеңсемен өз атынан, оған кіретін адвокаттардың тапсырмасы бойынша, олардың есебінен және мүдделері үшін жасалған шарттар бойынша жүзеге асырылатын адвокаттық қызмет бойынша өз мүлкін, кірістері мен салық салу объектілеріндегі және (немесе) салық салуға байланысты объектілердегі өз үлесін есепке алуды дербес жүргізеді.

3. Адвокаттық кеңсемен жасалған шарттар бойынша адвокаттық қызметті жүзеге асыруға байланысты туындаған мүлікті, талаптарды, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бөлу, сондай-ақ осындай адвокаттық кеңсеге кіретін әрбір адвокаттың салық салу объектілеріндегі және (немесе) салық салуға байланысты объектілердегі үлестерін айқындау тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес адвокаттармен жасалған серіктестік шартында айқындалады.

Адвокаттар мүлікті, талаптарды, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды осындай бөлуді, сондай-ақ салық салу объектілеріндегі және (немесе) салық салуға байланысты объектілердегі үлестерді айқындауды әрбір салықтық кезеңнің қорытындысы бойынша жүзеге асырады. Мұндай бөлудің нәтижелері жазбаша түрде ресімделуге, оған адвокаттық кеңседе қызметін жүзеге асыратын барлық адвокат қол қоюға тиіс. Әрбір адвокат мүлікті, талаптарды, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды бөлу, сондай-ақ салық салу объектілеріндегі және (немесе) салық салуға байланысты объектілердегі үлестерді айқындау нәтижелері туралы құжатты салықтық тексеру жүргізілген жағдайда салық органдарына ұсынады.

21-тарау. "БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ПЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК ТУРАЛЫ" ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫНА СӘЙКЕС БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕПКЕ АЛУДЫ ЖҮРГІЗУДІ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК ЖАСАУДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРМАЙТЫН ДАРА КӘСІПКЕРЛЕРДІҢ САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПКЕ АЛУДЫ ЖҮРГІЗУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

218-бап. Жалпы ережелер

"Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлердің салықтық есепке алуды жүргізуі және салықтық міндеттемелерін айқындау және орындау тәртібі бөлігінде осы Кодекстің нормаларын қолдану мақсатында мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) активтер – дара кәсіпкер бақылап отыратын, болашақта экономикалық пайда алу күтілетін мүлік;

2) бастапқы есепке алу құжаттары – салықтық есепке алуды жүргізуге негіз болатын, операцияның немесе оқиғаның жасалу фактісін және оны жасауға құқықты қағаз жеткізгіште де, электрондық жеткізгіште де құжатпен куәландыру;

3) биологиялық актив – ауыл шаруашылығы қызметінде пайдалануға арналған жануар немесе өсімдік;

4) запастар – сатуға, сондай-ақ өндірістік процесте, әкімшілік мақсаттар үшін немесе жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде пайдалануға арналған активтер;

5) капитал – дара кәсіпкердің активтерінде барлық міндеттеме шегерілгеннен кейін қалатын үлес;

6) кірістер – есепті кезең ішінде активтердің түсуі немесе өсуі немесе міндеттемелердің азаюы нысанында экономикалық пайданың ұлғаюы, олар капиталға қатысушы тұлғаның жарналарымен байланысты ұлғаюдан өзгеше капиталдың ұлғаюына алып келеді;

7) материалдық емес актив – физикалық пішіні жоқ, өндірісте пайдалануға немесе әкімшілік мақсаттарға, оның ішінде басқа тұлғаларға мүліктік жалдауға (жалға) беруге арналған сәйкестендірілетін ақшалай емес актив;

8) міндеттеме – дара кәсіпкердің қолданыстағы міндеті, оны реттеу экономикалық пайданы қамтитын ресурстардың шығып қалуына алып келеді;

9) негізгі құралдар – материалдық активтер:

олар тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде өндірісте пайдалануға немесе әкімшілік мақсаттарға, оның ішінде басқа тұлғаларға мүліктік жалдауға (жалға) беруге арналған;

оларды бір жылдан астам уақыт бойы пайдалану болжанады.

219-бап. Бастапқы есепке алу құжаттарының нысандары және оларды жасау жөніндегі талаптар

1. Уәкілетті орган салықтық есепке алуды ұйымдастыру және жүргізу қағидаларында "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алу мен қаржылық есептілікті жүргізуді жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлер қолданатын бастапқы есепке алу құжаттарының нысандарын және (немесе) оларды жасау жөніндегі талаптарды белгілеуге құқылы.

Аталған дара кәсіпкерлер электрондық цифрлық қолтаңбаны қолдана отырып, электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде бастапқы есепке алу құжаттарын ресімдеуді жүргізуге де құқылы.

2. Салықтық тіркелімдердегі жазбалар бастапқы құжаттар негізінде жүргізіледі.

220-бап. Салықтық есепке алуды жүргізу ерекшеліктері

1. Дара кәсіпкерлер шетел валютасында жасалған операцияларды операция жасалған күнге белгіленген валютаның ресми бағамын қолдана отырып теңгемен қайта есептейді. Бағамдық айырма салық салу мақсатында есепке алынбайды.

2. Салықтық есепке алуда запастар дара кәсіпкер не ол уәкілеттік берген тұлға оларды алған кезде, оның ішінде дара кәсіпкер өзге де активтерді құрамнан ауыстыру арқылы негізгі құралдарды бөлшектеу нәтижесінде оларды өндіргеннен кейін өзіндік құны бойынша танылады.

Запастардың өзіндік құны сатып алуға, қайта өңдеуге жұмсалатын шығындарды, запастарды ағымдағы жай-күйіне жеткізу және ағымдағы орналасу орнына дейін жеткізіп беру мақсатында жүргізілген өзге де шығындарды қамтиды.

Сатып алуға жұмсалатын шығындар импорттық баждарды, салықтарды (өтелетіндерінен басқа), тасымалдауға, өңдеуге жұмсалатын шығыстарды және сатып алуға тікелей байланысты басқа да шығыстарды қамтиды. Өнім беруші ұсынған сауда жеңілдіктері, өнім берушінің төлемдерді қайтаруы және өзге де осыған ұқсас жеңілдіктер мен қайтарулар шығындарды айқындаған кезде шегеріп тасталады.

Запастарды қайта өңдеуге жұмсалатын шығындар шикізатты дайын өнім етіп қайта өңдеуге тікелей байланысты шығындарды, оның ішінде еңбекке ақы төлеуге жұмсалатын тікелей шығындарды, сондай-ақ өндірістік үстеме шығыстарды қамтиды.

Салықтық есепке алу мақсаты үшін запастар бірлігінің өзіндік құны запастардың осындай бірлігіне осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген іс жүзіндегі шығындар бойынша айқындалады.

Дара кәсіпкер салықтық есепке алу мақсаты үшін запастар бірлігінің өзіндік құнын орташа өлшемді құн әдісі бойынша айқындауға құқылы. Орташа өлшемді құн әдісі бойынша запастардың өзіндік құны кезең басындағы запастардың және кезең ішінде

сатып алынған (өндірілген) ұқсас запастардың өзіндік құнының орташа мәні ретінде айқындалады. Бұл әдісті таңдауды дара кәсіпкер салықтық есепке алу саясатында көрсету арқылы жүзеге асырады.

Тауарлар өндіруді жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер, сондай-ақ орташа өлшемді құн әдісін таңдаған дара кәсіпкерлер запастарды олардың келіп түсуі мен шығып қалуы кезінде салықтық тіркелімдерде ескереді, олардың нысанын дара кәсіпкерлер өзі дербес әзірлейді.

Запастардың ішкі орын ауыстыру арқылы түсуі дара кәсіпкердің кірісі болып табылмайды. Запастардың ішкі орын ауыстыруы деп олардың дара кәсіпкер тағайындаған бір материалдық жауапты тұлғадан сол дара кәсіпкер тағайындаған басқа материалдық жауапты тұлғаға ауысуы түсініледі.

Дара кәсіпкердің салықтық есепке алу мақсаты үшін запастарды сақтауға немесе алыс-беріс шикізаты ретінде беру запастардың шығып қалуы болып табылмайды.

Запастарды сақтауға алуды дара кәсіпкер сақтау шарты негізінде немесе егер дара кәсіпкер запастарды алса және осы запастарды берушілердің төлем талаптары шоттарының акцептінен және оларды төлеуден заңды негізде бас тартса, акцептен бас тарту туралы өтініш негізінде жүзеге асырады. Осындай запастардың құны дара кәсіпкердің кірісі болып табылмайды.

Мыналар:

1) актив ретінде тануды тоқтату, оның ішінде запастарды басқа жаққа өткізген, өтеусіз берген, өндіріс процесінде, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде және өзге де мақсаттар үшін пайдаланған, жарғылық капиталға жарна ретінде берген кезде, айырбастаған кезде, түгендеу кезінде жетіспеушіліктер анықталған, мүліктер ұрланған, бүлінген, сақтау мерзімдері өткен, моральдық тұрғыдан тозған кезде және тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқан өзге де жағдайларда тануды тоқтату;

2) активті қайта сыныптау, оның ішінде негізгі құралдардың, өзге де активтердің құрамына аудару запастардың шығып қалуы болып табылады.

4-БӨЛІМ. РЕЗИДЕНТТЕР МЕН БЕЙРЕЗИДЕНТТЕРДІҢ КІРІСТЕРІНЕ САЛЫҚ САЛУ ЖӨНІНДЕГІ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

22-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

221-бап. Резиденттер мен бейрезиденттерге салық салу жөніндегі жалпы ережелер

1. Қазақстан Республикасының резиденті Қазақстан Республикасында осы Кодекстің ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасындағы және оның шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған кірістерден салықтар төлейді.

2. Бейрезидент Қазақстан Республикасында осы Кодекстің ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістерден салықтар төлейді.

Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент Қазақстан Республикасында осы Кодекстің ережелеріне сәйкес мұндай тұрақты мекеменің қызметіне байланысты, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған кірістерден де салықтар төлейді.

3. Резиденттер мен бейрезиденттер Қазақстан Республикасында өзге де салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді, сондай-ақ әлеуметтік төлемдерді осындай міндеттемелер туындаған кезде төлейді.

222-бап. Резидент-жеке тұлға

1. Жеке тұлға:

1) Қазақстан Республикасында тұрақты болатын;

2) өмірлік мүдделер орталығы Қазақстан Республикасында болатын жағдайларда резидент деп танылады.

2. Жеке тұлғаның осы салықтық кезеңде аяқталатын кез келген қатарынан он екі айлық кезеңде:

1) кемінде күнтізбелік бір жүз сексен үш күн (келу және кету күндерін қоса алғанда);

2) "Астана" халықаралық қаржы орталығы туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында белгіленген шарттарға сәйкес АХҚО-ның инвестициялық резиденті үшін кемінде күнтізбелік тоқсан күн (келу және кету күндерін қоса алғанда) Қазақстан Республикасында болуы салықтық кезең үшін Қазақстан Республикасында тұрақты болуы болып табылады.

3. Бір мезгілде мынадай шарттарды орындаған кезде:

1) жеке тұлғаның Қазақстан Республикасының азаматтығы немесе Қазақстан Республикасында тұруға рұқсаты немесе ықтиярхаты болса;

2) жеке тұлғаның жұбайы (зайыбы) және (немесе) жақын туыстары (олар болған жағдайда) Қазақстан Республикасында тұрса;

3) Қазақстан Республикасында жеке тұлғаның кез келген уақытта тұруы және (немесе) жұбайының (зайыбының) және (немесе) оның жақын туыстарының тұруы үшін қолжетімді, оған және (немесе) жұбайына (зайыбына) және (немесе) оның жақын туыстарына меншік құқығында немесе өзге де негіздерде тиесілі жылжымайтын мүлкі болса, өмірлік мүдделер орталығы Қазақстан Республикасында деп танылады.

4. Жеке тұлға Қазақстан Республикасында тұрған уақытына және осы бапта көзделген басқа да кез келген өлшемшарттарға қарамастан:

1) мемлекеттік билік органдары шет елге іссапарға жіберген жеке тұлға, оның ішінде дипломатиялық, консулдық мекемелердің, халықаралық ұйымдардың қызметкері, сондай-ақ аталған жеке тұлғаның отбасы мүшелері;

2) тұрақты халықаралық тасымалдарды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының заңды тұлғасына немесе азаматтарына тиесілі көлік құралы экипажының мүшесі;

3) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлерге көшірілген Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің құрамалары мен әскери бөлімдерінің әскери қызметшілері мен азаматтық персоналы;

4) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі және Қазақстан Республикасының немесе Қазақстан Республикасы субъектілерінің меншігі болып табылатын объектілерде (оның ішінде концессиялық шарттар негізінде) жұмыс істейтін жеке тұлға;

5) оқу, оның ішінде тағылымдамадан немесе практикадан өту, емделу немесе сауықтыру, профилактикалық рәсімдерден өту мақсатында, оқу, оның ішінде тағылымдамадан немесе практикадан өту, емделу немесе сауықтыру, профилактикалық рәсімдерден өту кезеңі ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлерде болатын жеке тұлға;

6) сабақ беру, консультациялар беру немесе ғылыми жұмыстарды жүзеге асыру мақсатында аталған қызметтерді (жұмыстарды) көрсету (орындау) кезеңі ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлерде болатын оқытушы және (немесе) ғылыми қызметкер резидент деп танылады.

Осы тармақтың ережелері Қазақстан Республикасының азаматы болып табылатын (немесе Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы немесе Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдаусыз Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат беру туралы өтініш берген) жеке тұлғаға қолданылады.

223-бап. Резидент-заңды тұлға

1. Заңды тұлға:

1) заңды тұлға Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған;

2) заңды тұлға шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес құрылған, тиімді басқару орны (нақты басқару органының тұрған жері) Қазақстан Республикасында болатын жағдайларда резидент деп танылады.

2. Нақты басқару органының (директорлар кеңесінің немесе соған ұқсас органның) басқару және (немесе) бақылау жүзеге асырылатын, сондай-ақ заңды тұлғаның кәсіпкерлік қызметін жүргізу үшін қажетті шешімдер қабылданатын жиналысы өткізілетін орын тиімді басқару орны (нақты басқару органының тұрған жері) деп танылады.

224-бап. Резиденттікті растау тәртібі

1. Резиденттік резиденттің қосарланған салық салуды болғызбау және салықтар төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шартты қолдану мақсатында және Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде қолдану үшін өзге де мақсаттарда расталады.

Салық органы резиденттің салықтық өтініші негізінде резиденттікті растайтын құжат береді.

Резиденттікті растау тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган белгілейді.

2. Салық төлеушінің резиденттігін растауды осындай салық төлеуші тұрған жері бойынша тіркелген салық органына қатысты жоғары тұрған салық органы жүзеге асырады.

3. Резиденттік:

1) жеке тұлғаның резиденттігін тануға алып келетін жағдай туындаған күннен бастап көрсетілген жағдай туындаған күнтізбелік жылдың соңына дейінгі кезең үшін;

2) жеке тұлға Қазақстан Республикасында тұрақты болған жағдайда оның алдыңғы күнтізбелік жылдағы резиденттігі расталған жағдайда күнтізбелік жылға;

3) Қазақстан Республикасында тұрақты болатын немесе өмірлік мүдделер орталығы Қазақстан Республикасында орналасқан жеке тұлғаның резиденттігін растауға арналған өтініште көрсетілген күнтізбелік жыл үшін;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасына да сәйкес құрылған, сондай-ақ тиімді басқару орны (нақты басқару органының тұрған жері) Қазақстан Республикасында орналасқан, шет мемлекеттің заңнамасына да сәйкес құрылған заңды тұлға тіркелген күннен бастап күнтізбелік жылдың соңына дейінгі кезең үшін расталады. Келесі жылдары заңды тұлғаның резиденттігі күнтізбелік жылдың басынан осы күнтізбелік жылдың соңына дейін расталады.

4. Резиденттік өткен және (немесе) ағымдағы күнтізбелік жылдар үшін расталады.

225-бап. Бейрезиденттер

1. Бейрезидент – осы Кодекстің немесе қосарланған салық салуды болғызбау және салық төлеуден жалтарудың алдын алу мәселелерін реттейтін халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасының резиденті болып табылмайтын тұлға.

Бейрезидент-заңды тұлға қызметін Қазақстан Республикасында:

1) тұрақты мекеме құрмай;

2) тұрақты мекеме құру арқылы жүзеге асырады.

Бұл ретте бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекеме құрмай қызметін жүзеге асыруы тұрақты мекеменің құрылуына әкелуі мүмкін.

226-бап. Бейрезиденттің тұрақты мекемесі

1. Бейрезиденттің тұрақты мекемесі:

1) қызметтің тұрақты орны болған;

2) бейрезидент жалдаған жұмыскерлер немесе басқа персонал арқылы қызметтер көрсетілген, жұмыстар орындалған;

3) бейрезидент қызметті тәуелді агент арқылы жүзеге асырған;

4) бейрезидент бірлескен қызметті жүзеге асырған кезде бейрезиденттің қызметі Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылған жағдайда құрылады.

Бейрезиденттің тұрақты мекемесі осы Кодекске сәйкес айқындалады.

Халықаралық шарт болған кезде тұрақты мекеме осындай халықаралық шарттың ережелері ескеріле отырып айқындалады.

2. Қазақстан Республикасында:

1) бейрезиденттің кейінгі қызметі үшін:

кез келген орынды бейрезидентке тиесілі тауарды өткізбей оны сақтау және (немесе) көрсету мақсаттары үшін ғана пайдалану;

тұрақты қызмет орнын ақпарат жинау, өңдеу және (немесе) тарату, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді жарнамалау немесе олардың нарығын зерделеу үшін ғана ұстау дайындық немесе көмекші сипатқа ғана ие қызмет тұрақты мекеменің құрылуына алып келмейді.

Бұл ретте дайындық немесе көмекші сипаттағы қызмет бейрезиденттің өзі үшін жүзеге асырылуға тиіс және бейрезидент қызметінің негізгі түрлерінің бөлігі бола алмайды;

2) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істеу үшін шетелдік персоналды ұсыну бойынша қызметтер көрсету бір мезгілде мынадай шарттар орындалған кезде:

егер мұндай персонал өзі ұсынылған тұлғаның атынан және соның мүдделерін көздеп әрекет етсе;

шетелдік персоналды ұсыну бойынша қызметтер көрсететін бейрезидент ұсынылған персоналдың жұмыс нәтижелері үшін жауапты болмаса;

салықтық кезең ішінде бейрезиденттің шетелдік персоналды ұсыну бойынша қызметтер көрсетуден түсетін кірісі бейрезиденттің көрсетілген кезең ішінде осындай персоналды ұсыну бойынша жалпы шығындары сомасының 10 пайызынан аспайтын болса, тұрақты мекеменің құрылуына алып келмейді.

Бұл ретте мұндай кірістің мөлшері салықтық кезең ішінде шетелдік персоналды ұсыну бойынша бейрезидент көрсеткен қызметтердің құны мен көрсетілген кезең ішінде бейрезиденттің персоналды ұсыну бойынша жалпы шығындары сомасының құны арасындағы оң айырма түрінде айқындалады.

Шетелдік персоналдың кірістерін қоса алғанда, осындай қызметтер көрсетуге арналған шығындардың сомасын растау үшін бейрезидент көрсетілетін қызметтерді алушыға Қазақстан Республикасының және (немесе) шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес жасалған бастапқы құжаттардың көшірмесін ұсынуға міндетті.

Шетелдік персоналды ұсыну бойынша қызметтер көрсететін бейрезиденттің кірісінен корпоративтік табыс салығын есептеу мақсаттары үшін, осы тармақта белгіленген шарттар орындалған кезде, бейрезиденттің мұндай көрсетілетін қызметтері Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлерде көрсетілген қызметтер болып танылады.

3) Қазақстан Республикасының банктерінде тек қана банктік шот ашу мақсатында салық органдарында салық төлеуші ретінде тіркелу;

4) Қазақстан Республикасында мүлік сатып алатын салық агентінің міндеттемелерін ғана орындау үшін салық төлеуші ретінде тіркелу тұрақты мекеменің құрылуына алып келмейді.

227-бап. Қызметтің тұрақты орны болған кездегі бейрезиденттің тұрақты мекемесі

1. Қазақстан Республикасының аумағында:

1) тауарларды өндіру, қайта өңдеу, жасақтау, орау, қаптау және (немесе) өткізу жүзеге асырылатын кез келген орын;

2) кез келген басқару орны, офис, кеңсе, фабрика, бөлімше, шеберхана, шахта, мұнай немесе газ ұңғымасы, карьер немесе табиғи ресурстарды өндіретін басқа да орын ;

3) жер қойнауы геологиялық зерделенетін, пайдалы қазбаларды барлау, барлауға және өндіруге дайындық жұмыстары және (немесе) пайдалы қазбаларды өндіру жүзеге асырылатын және (немесе) пайдалы қазбаларды барлауды және (немесе) өндіруді бақылау, байқау және (немесе) қадағалау жөніндегі жұмыстар орындалатын, қызметтер көрсетілетін кез келген орын;

4) құбыржолға байланысты қызмет (оның ішінде бақылау немесе байқау қызметі) жүзеге асырылатын кез келген орын;

5) ойын автоматтарын (жалғамаларымен қоса), компьютерлік желілер мен байланыс арналарын, аттракциондарды орнатуға, баптауға және пайдалануға байланысты, сондай-ақ көліктік немесе өзге де инфрақұрылымға байланысты қызмет жүзеге асырылатын кез келген орын;

6) құрылыс қызметі және (немесе) құрылыс-монтаждау жұмыстары жүзеге асырылатын, сондай-ақ осы жұмыстардың орындалуын бақылау, байқау және (немесе) қадағалау жөніндегі қызметтер көрсетілетін кез келген орын;

7) осы Кодекстің 226-бабы 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қызметті жүзеге асыратын өкілдікті қоспағанда, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі тұрған жер;

8) "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасында бейрезиденттің атынан делдалдық қызметті жүзеге асыратын тұлға тұрған жер;

9) егер бірлескен қызмет Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылған жағдайда, бейрезидентпен жасалған мұндай бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушы резидент тұрған жер бейрезидент қызметінің тұрақты орны деп танылады.

Тауарларды көрмелер мен жәрмеңкелерде өткізуді қоспағанда, осы тармақтың ережелері жүзеге асырылу мерзімдеріне қарамастан, бейрезидент көрсетілген тұрақты орын арқылы Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асырған жағдайда қолданылады.

2. Бейрезиденттің Қазақстан Республикасының аумағында өткізілетін көрмелер мен жәрмеңкелерде тауарларды өткізуі, егер мұндай өткізу күнтізбелік он күннен асатын болса, Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құрады.

228-бап. Бейрезидент жалданған жұмыскерлер немесе басқа персонал арқылы қызметтерді көрсеткен, жұмыстарды орындаған кездегі бейрезиденттің тұрақты мекемесі

1. Бейрезидент жалданған жұмыскерлер немесе басқа персонал арқылы қызметтерді көрсеткен, жұмыстарды орындаған кезде бейрезидент қызметінің тұрақты орны, егер мұндай қызмет бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келсе:

1) кез келген қатарынан он екі айлық кезең шегінде Қазақстан Республикасының аумағында күнтізбелік бір жүз сексен үш күннен астам жалғасатын болса;

2) бір жоба немесе байланысты жобалар шеңберінде қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап жүзеге асырылса, тұрақты мекеменің құрылуына алып келеді.

2. Мынадай:

1) өзара байланысты;

2) өзара тәуелді;

3) ұқсас келісімшарттар (шарттар) байланысты жобалар деп танылады.

3. Бір мезгілде мынадай шарттарға сай келетін:

1) мұндай келісімшарттар (шарттар) бойынша бейрезидент немесе оның өзара байланысты тарапы бір ғана сол салық агентіне немесе оның өзара байланысты тарапына бірдей немесе осыған ұқсас қызметтер (жұмыстар) көрсететін (орындайтын);

2) бір келісімшарт (шарт) бойынша қызметтер көрсету (жұмыстар орындау) аяқталған күн мен басқа келісімшарт (шарт) жасалған күн арасындағы уақыт кезеңі қатарынан он екі айдан аспайтын келісімшарттар (шарттар) өзара байланысты келісімшарттар (шарттар) деп танылады.

Бірдей жұмыстар, көрсетілетін қызметтер – өздеріне тән бірдей негізгі белгілері бар , оның ішінде біліктілігі мен іскерлік беделі салыстырмалы мердігерлер, орындаушылар орындайтын бірдей әдістемелер, технологиялар, тәсілдер пайдаланыла отырып іске асырылатын жұмыстар, көрсетілетін қызметтер.

Ұқсас жұмыстар, көрсетілетін қызметтер – бірдей емес, ұқсас сипаттамалары бар және сол бір функцияларды орындауға және бірін-бірі алмастыруға мүмкіндік беретін ұқсас құрамдастардан тұратын жұмыстар, көрсетілетін қызметтер.

4. Бейрезиденттің немесе оның өзара байланысты тарапының бір келісімшарт (шарт) бойынша міндеттемелерді орындамауы осындай бейрезиденттің немесе оның өзара байланысты тарапының басқа келісімшарт (шарт) бойынша міндеттемелерді орындауына әсер ететін жағдайда салық агентімен немесе оның өзара байланысты тарапымен бейрезидент немесе оның өзара байланысты тарапы арасында жасалған келісімшарттар (шарттар) шеңберінде көрсетілетін қызметтер, жұмыстар жүзеге асырылатын келісімшарттар (шарттар) өзара тәуелді келісімшарттар (шарттар) деп танылады.

5. Бейрезидент немесе оның өзара байланысты тарапы:

ұқсас сипаты мен мақсаты бар;

ұқсас мазмұны бар;

сол бір технология бойынша жүзеге асырылатын;

сол бір инфрақұрылыммен байланысты;

жүзеге асыру кезінде сол бір ресурстар (жабдықтар, жұмыскерлер, инфрақұрылым) пайдаланылатын;

бірдей немесе ұқсас қызметтерді көрсететін және (немесе) жұмыстарды орындайтын келісімшарттар (шарттар) ұқсас келісімшарттар (шарттар) деп танылады.

229-бап. Бейрезидент тәуелді агент арқылы қызметті жүзеге асырған кездегі бейрезиденттің тұрақты мекемесі

1. Бейрезидент қызметті Қазақстан Республикасының аумағында тәуелді агент арқылы жүзеге асырған жағдайда, мұндай қызмет осындай қызметті жүзеге асыру мерзімдеріне қарамастан, тұрақты мекеменің құрылуына алып келеді.

2. Тәуелді агент – бейрезидентпен шарттық қатынастар негізінде:

1) Қазақстан Республикасында бейрезиденттің мүдделерін білдіруге;

2) бейрезиденттің атынан және есебінен әрекет етуге және (немесе) белгілі бір заңдық әрекеттер жасауға, оның ішінде шарттар жасасуға уәкілеттік берілген тұлға.

Тәуелді агенттің қызметі дайындық немесе көмекші сипаттағы қызмет түрлерімен шектелмейді.

Осы тармақтың ережесі кеден өкілінің, бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушының қызметіне және өзге де брокерлік қызметке (сақтандыру брокерінің қызметін қоспағанда) қолданылмайды.

3. Қазақстан Республикасында тауарлар запасының сақталуын қамтамасыз ететін және (немесе) мұндай тауарларды өз атынан немесе бейрезиденттің атынан тұрақты түрде жеткізетін тұлға да тәуелді агент деп танылады.

4. Егер еншілес ұйым осы баптың 1-тармағына сәйкес тәуелді агент деп танылса, бейрезиденттің Қазақстан Республикасының аумағында Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған еншілес ұйым арқылы жүзеге асырылатын қызметі бейрезиденттің тұрақты мекемесінің құрылуына алып келеді.

Резидент-заңды тұлғаның капиталына бейрезиденттің қатысуы мұндай резидент-заңды тұлғаны бейрезидент қатысушының тәуелді агенті деп тануға негіз болып табылмайды.

230-бап. Бейрезидент бірлескен қызметті жүзеге асырған кездегі бейрезиденттің тұрақты мекемесі

1. Бейрезиденттің бірлескен қызмет туралы шарт негізінде қызметті жүзеге асыруы осындай қызмет Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылған жағдайда бейрезиденттің тұрақты мекемесінің құрылуына алып келеді.

Мынадай:

1) қызмет тікелей Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылған;

2) тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге тапсырыс беруші Қазақстан Республикасының аумағында болған жағдайларда қызметті бірлескен қызмет туралы шарт негізінде Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыру деп танылады.

2. Бірлескен қызмет туралы шарт бойынша салықтық міндеттемелерді орындауды осындай шарттың әрбір қатысушысы осы Кодексте айқындалған тәртіппен дербес жүзеге асырады.

231-бап. Бейрезиденттің тұрақты мекемесін тіркеу есебіне алу ерекшеліктері

1. Тұрақты мекеме құрылған кезде Қазақстан Республикасында қызметті жүзеге асыратын бейрезидент осы Кодекстің 95-бабына сәйкес салық органында тіркеу есебіне алынуға жатады.

2. Бейрезиденттің тұрақты мекеменің құрылуына алып келетін қызметі қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап салық органдарында тіркеу есебіне қойылғанына немесе тіркеуші органда есептік тіркелгеніне қарамастан, тұрақты мекеменің қызметі ретінде қаралады.

Келісімшарт (шарт) жасалған күн осындай тұрақты мекеме қызметінің жүзеге асырылуының басталған күні деп танылады.

3. Егер бейрезидент бір салық органында тіркелуге жататын екі және одан көп тұрақты мекеменің құрылуына алып келетін қызметті жүзеге асырса, онда бейрезиденттің осындай тұрақты мекемелер тобы бойынша жиынтығында бір тұрақты мекеме тіркелуге жатады.

4. Егер бейрезиденттің тіркелген тұрақты мекемесі болса және осындай тұрақты мекеменің тіркелген жерінен басқа жерде ұқсас немесе сол қызметті жүзеге асырса, онда ұқсас немесе сол қызметті жүзеге асыру тұрақты мекеменің құрылуына алып келеді және қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап ұқсас немесе сол қызметті жүзеге асыратын жерде тіркелуге жатады.

5. Егер бейрезиденттің тұрақты мекемесі салық төлеушілер базасынан шығарылған күннен кейін мұндай бейрезидент осы Кодекстің 228-бабында және 227-бабының 2-тармағында көрсетілген қызметті қатарынан он екі айлық кезең ішінде қайта бастаса, онда ол тұрақты мекеме құрған деп танылады және осындай қызметті жүзеге асыра бастаған күннен бастап салық төлеуші ретінде тіркелуге жатады.

6. Егер бейрезидент қызметті қосарланған салық салуды болғызбау және салық төлеуден жалтарудың алдын алу мәселелерін реттейтін халықаралық шартқа немесе осы Кодекстің 226-бабының 2-тармағына сәйкес тұрақты мекеменің құрылуына алып келмейтін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асыратын болса, онда бейрезиденттің мұндай құрылымдық бөлімшесіне бейрезиденттің тұрақты мекемесі үшін көзделген осы Кодекстің ережелері қолданылатын болады.

Бұл ретте мұндай құрылымдық бөлімшенің осы Кодекстің 699, 700 және 701-баптарына сәйкес қосарланған салық салуды болғызбау және салық төлеуден жалтарудың алдын алу мәселелерін реттейтін халықаралық шарттың ережелерін қолдануға құқығы бар.

232-бап. Өзара келісу рәсімі

1. Тұлға Қазақстан Республикасының халықаралық шарт жасасқан шет мемлекеттің құзыретті органымен:

1) егер уағдаласушы мемлекеттердің бірінің немесе екеуінің әрекеттері осындай халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес келмейтін салық салуға алып келді немесе алып келеді деп есептесе, халықаралық шарттың ережелерін қолдану туралы мәселелені қарау үшін;

2) резиденттілік мәртебесін айқындау үшін өзара келісу рәсімін жүргізу туралы өтінішпен уәкілетті органға жүгінуге құқылы.

2. Өтініште тұлғаның талаптары негізделген мән-жайлар көрсетіледі.

Осы баптың 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес ұсынылған өтінішке тұлға алынған (алынуға жататын) кірістердің және (немесе) ұсталған салықтардың (олар ұсталған жағдайда) сомасын растайтын бухгалтерлік құжаттардың көшірмесін, сондай-ақ:

1) жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге немесе өзге де мақсаттарға арналған келісімшарттардың (шарттардың, келісімдердің);

2) мынадай құжаттардың:

заңды тұлғалар үшін:

құрылтай құжаттарының не заңды тұлғаның құрылтайшыларын (қатысушыларын) және мажоритарлық акционерлерін көрсете отырып, сауда тізілімінен үзінді-көшірмелердің;

заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында тиімді басқару орнының (нақты басқару органының тұрған жерінің) бар екенін растайтын құжаттың (өткізілетін орны

көрсетілген директорлар кеңесінің немесе осыған ұқсас органның жалпы жиналысы хаттамасының немесе басқару және (немесе) бақылау орнын, сондай-ақ заңды тұлғаның кәсіпкерлік қызметін жүргізу үшін қажетті коммерциялық шешімдердің қабылданғанын растайтын құжаттардың;

жеке тұлғалар үшін:

жеке куәліктің немесе Қазақстан Республикасы паспортының;

шетелдік паспорттың немесе азаматтығы жоқ адам куәлігінің;

Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаттың (ол болған кезде);

Қазақстан Республикасында болу кезеңін растайтын құжаттың (визаның немесе өзге де құжаттардың);

3) Қазақстан Республикасы және (немесе) шет мемлекет сотының заңды күшіне енген шешімінің (ол болған кезде) нотариат куәландырған көшірмесін қоса беруге міндетті.

Тұлға өзара келісу рәсімін жүргізу үшін қажетті, осы тармақта көрсетілмеген өзге де құжаттарды ұсынуға құқылы.

Осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасына сәйкес ұсынылған өтінішке тұлға осы тармақтың екінші бөлігінің 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды қоса беруге міндетті.

3. Уәкілетті орган тұлғадан өзара келісу рәсімін жүргізу үшін қажетті қосымша құжаттарды ұсынуын талап етуге құқылы.

4. Уәкілетті орган мынадай:

1) Қазақстан Республикасының халықаралық шарт жасаспаған мемлекеттің құзыретті органымен өзара келісу рәсімін жүргізуге өтініш ұсынылған;

2) осы баптың 3-тармағында көзделген құжаттар ұсынылмаған жағдайларда, өтініш ұсынылған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде тұлғаға өтінішті қабылдаудан бас тарту туралы шешімді жібереді.

Уәкілетті орган осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) тармақшасында көзделген негіз бойынша өтінішті қабылдаудан бас тартқан жағдайда, тұлға, егер олар жол берген бұзушылықтарды жойған болса, өтінішті қайта беруге құқылы.

5. Уәкілетті орган, осы баптың 4-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда, өтінішті алған күннен бастап күнтізбелік қырық бес күн мерзімі ішінде қарайды.

6. Уәкілетті орган өтінішті қараудың қортындысы бойынша мынадай:

1) өзара келісу рәсімін жүргізуден бас тарту туралы;

2) өзара келісу рәсімін жүргізу туралы шешімдердің бірін шығарады.

7. Уәкілетті орган мынадай:

1) өтініште көрсетілген негіздер Қазақстан Республикасының халықаралық шартының ережелеріне сәйкес келмеген;

2) тұлға анық емес ақпарат берген;

3) өтінішті қарау барысында тұлға осы баптың 3-тармағына сәйкес уәкілетті органның талап етуі бойынша қосымша құжаттарды ұсынбаған жағдайларда, өзара келісу рәсімін жүргізуден бас тарту туралы шешім шығарады.

Өзара келісу рәсімін жүргізуден бас тарту туралы шешім тұлғаға шығарылған күнінен бастап екі жұмыс күні ішінде ұсынылады.

Қос резиденттік себебі бойынша өзара келісу рәсімін жүргізуден бас тарту туралы шешім қабылданған кезде осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында белгіленген негіздер бойынша бас тарту қолданылмайды.

8. Өзара келісу рәсімін жүргізу туралы шешім қабылданған жағдайда, уәкілетті орган шет мемлекеттің құзыретті органына осындай рәсім жүргізу туралы сұрау салумен жүгінеді.

9. Уәкілетті орган мынадай:

1) тұлға өзара келісу рәсімін жүргізуді тоқтату туралы өтініш ұсынған;

2) өзара келісу рәсімін жүргізу барысында тұлғаның анық емес ақпарат беру фактісі анықталған;

3) өзара келісу рәсімін жүргізу барысында тұлға осы баптың 3-тармағына сәйкес уәкілетті органның талап етуі бойынша қосымша құжаттарды ұсынбаған жағдайларда, шет мемлекеттің құзыретті органымен арада басталған өзара келісу рәсімін жүргізуді тоқтатады.

10. Уәкілетті орган өзара келісу рәсімін жүргізу қорытындылары бойынша қабылданған шешім туралы ақпаратты тұлғаға осындай шешім қабылданған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде жібереді.

11. Осы бапта айқындалған тәртіппен жүргізілген өзара келісу рәсімінің қорытындылары бойынша қабылданған шешім, сондай-ақ шет мемлекеттің құзыретті органының сұрау салуы негізінде жүргізілген өзара келісу рәсімінің қорытындылары бойынша қабылданған шешім салық органдарының орындауы үшін міндетті.

5-БӨЛІМ. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ

23-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

233-бап. Төлеушілер

1. Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғалары, сондай-ақ Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын немесе Қазақстан Республикасындағы көздерден кіріс алатын бейрезидент-заңды тұлғалар корпоративтік табыс салығын төлеушілер болып табылады.

2. Мемлекеттік мекемелер корпоративтік табыс салығын төлеушілер болып табылмайды.

234-бап. Салық төлеушілердің жекелеген санаттарының корпоративтік табыс салығын есептеу мен төлеу ерекшеліктері

Арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер осы Кодекстің 16-бөліміне сәйкес көрсетілген режимдер шеңберінде салық салынатын кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын есептейді және төлейді.

235-бап. Салық салу объектілері

Мыналар корпоративтік табыс салығын салу объектілері болып табылады:

1) салық салынатын кіріс;

2) төлем көзінен салық салынатын кіріс;

3) Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның таза кірісі;

4) бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісі.

24-тарау. САЛЫҚ САЛЫНАТЫН КІРІС НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ

236-бап. Салық салынатын кіріс немесе залал

1. Салық салынатын кіріс, залал мынадай формула бойынша айқындалады:

ССК/Зал = ЖЖК – Аз +(–) Кт – Ш +(–) Шт, мұндағы:

ССК – егер мән оң болса, салық салынатын кіріс;

Зал – егер мән теріс болса, кәсіпкерлік қызметтен келетін залал;

ЖЖК – осы бөлімге сәйкес айқындалатын жылдық жиынтық кіріс;

Аз – осы Кодекстің 255-бабына сәйкес жылдық жиынтық кірісті азайту;

Кт – осы Кодекстің 256-бабына сәйкес кірісті түзету;

Ш – осы бөлімге сәйкес айқындалатын шегерімдер;

Шт – осы Кодекстің 288-бабына сәйкес шегерімдерді түзету.

2. Осы баптың 1-тармағына сәйкес формуланы қолдану кезінде алынған оң мән салық салынатын кіріс деп танылады.

3. Осы баптың 1-тармағына сәйкес формуланы қолдану кезінде алынған теріс мән кәсіпкерлік қызметтен келетін залал деп танылады.

Салықтық кезеңдегі кәсіпкерлік қызметтен келетін залалды одан әрі салықтық есепке алу тәртібі осы Кодекстің 339 және 344-баптарында белгіленген.

25-тарау. ЖЫЛДЫҚ ЖИЫНТЫҚ КІРІС

1-параграф. Жалпы ережелер

237-бап. Жылдық жиынтық кіріс

1. Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғасының жылдық жиынтық кірісі салықтық кезең ішінде осы тұлғаның:

1) Қазақстан Республикасындағы көздерден;

2) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алуына жататын (алынған) кірістерінен тұрады.

Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістер болып табылмайтын кірістердің барлық түрі төленген жеріне қарамастан, осы бөлімнің мақсаттары үшін Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған кірістер болып танылады.

Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның жылдық жиынтық кірісі осы Кодекстің 688-бабында көрсетілген кірістерден тұрады.

2. Қосылған құн салығының және акциздің сомасы қосылмаған кірістің барлық түрі жылдық жиынтық кіріске енгізіледі, оның ішінде:

1) өткізуден түсетін кіріс;

2) құн өсімінен түсетін кіріс;

3) күмәнді міндеттемелер бойынша кіріс;

4) міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріс;

5) талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс;

6) тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуынан түсетін кіріс;

7) бірлескен қызметті жүзеге асырудан түсетін кіріс;

8) борышкерге ұйғарылған немесе борышкер таныған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұл);

9) алынған өтемақылар;

10) сенімгерлік басқару құрылтайшысы алған (оның алуына жататын), мүлікті сенімгерлік басқарудан түсетін таза кіріс;

11) өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс;

12) дивидендтер;

13) депозит, борыштық бағалы қағаз, вексель, исламдық жалдау сертификаты бойынша сыйақы;

14) ислам банкінде орналастырылған инвестициялық депозит бойынша кіріс;

15) оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуі;

16) ұтыстар;

17) кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатудан түсетін кіріс;

18) қалдықтарды көму полигондарын жою қорының қаражатын мақсатсыз пайдаланудан түскен кіріс;

19) мемлекеттік кәсіпорынға шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару құқығында бекітіп берілген негізгі құралдардың амортизациясына байланысты осындай кәсіпорынның халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе)

Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес туындайтын кірісі;

20) туынды қаржы құралдары бойынша кіріс;

21) сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша кіріс;

22) салықтық міндеттеме заттай нысанда орындалған жағдайда көмірсутектерді беру кезіндегі кіріс;

23) пайдалы қазбаларды геологиялық зерделеуге және өндіруге дайындық жұмыстарына арналған шығыстарды, сондай-ақ жер қойнауын пайдаланушылардың басқа да шығыстарын түзетуден түсетін кіріс;

24) кен орындарын игеру салдарын жою қорына аударымдар сомасының кен орындарын игеру салдарын жою жөніндегі іс жүзіндегі шығыстар сомасынан асып кетуінен түсетін кіріс;

25) осы Кодекстің 323-бабына сәйкес провизияларды (резервтерді) шегеруге құқығы бар салық төлеуші құрған провизиялардың (резервтердің) мөлшерлерін төмендетуден түсетін кіріс;

26) цифрлық майнингті жүзеге асыратын тұлғаның кірісі;

27) цифрлық майнинг пулының кірісі;

28) цифрлық активтер биржасының кірісі;

29) запастарды бағалаудың жаңа әдісін қолданған кездегі оң айырма;

30) көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін жер қойнауын пайдаланушы қалыптастырған банк салымы кепілінің сомасы толық немесе ішінара қайтарылған кезде алынған кіріс;

31) осы тармақтың 1) – 30) тармақшаларында көрсетілмеген басқа да кірістер.

Мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша сенімгерлік басқарушы мен сенімгерлік басқару құрылтайшысының жылдық жиынтық кірісі осы Кодекстің 66, 68, 69, 70 және 71-баптарының ережелері ескеріле отырып айқындалады.

3. Егер сол бір кірістер кірістердің бірнеше баптарында көрсетілуі ықтимал жағдайда, көрсетілген кірістер жылдық жиынтық кіріске бір рет енгізіледі.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін кірісті тану күнін қоса алғанда, оны тану халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

Кірісті халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындау және тану тәртібі кірісті осы Кодекске сәйкес айқындау және тану тәртібінен ерекшеленген жағдайда, мұндай кіріс салық салу мақсаттары үшін осы Кодексте айқындалған тәртіппен есепке алынады.

4. Жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес ішінара немесе толық мөлшерде алған , жер қойнауын пайдаланушы көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін қалыптастырған банк салымы кепілінің сомасы осындай қайтару жүргізілген салықтық кезеңнің жиынтық жылдық кірісіне енгізілуге жатады.

5. Осы бөлімде мынадай жағдайларда:

1) осы бөлімнің 27-тарауында – туынды қаржы құралдары бойынша;

2) осы бөлімнің 28-тарауында – ұзақ мерзімді келісімшарттар бойынша;

3) осы бөлімнің 29-тарауында – жер қойнауын пайдаланушылардың;

4) осы бөлімнің 30-тарауында – қаржылық қызметті жүзеге асыратын тұлғалардың;

5) осы бөлімнің 31-тарауында – цифрлық активтермен жасалатын операцияларды жүзеге асыратын тұлғалардың кірістерін айқындау ерекшеліктері белгіленген.

6. Салық төлеуші кірістерді осы Кодекстің 256-бабына сәйкес түзетеді. Бұл ретте осы Кодекстің 256-бабына сәйкес түзетулер ескеріле отырып, жылдық жиынтық кірістің теріс мәні болуы мүмкін.

2-параграф. Кіріс деп танылмайтын экономикалық пайда

238-бап. Корпоративтік табыс салығы мақсатында кіріс деп танылмайтын экономикалық пайда

1. Мыналар салық салу мақсаттарында кіріс ретінде қарастырылмайды:

1) жарғылық капиталға салым ретінде алынған мүліктің құны, сондай-ақ заңды тұлға қатысушысының осындай заңды тұлғаның мүлкіне қосымша жарнасы;

2) акционер немесе қатысушы, құрылтайшы алатын (алған), оның ішінде:

заңды тұлғаны тарату немесе жарғылық капиталды азайту кезінде;

эмитент-заңды тұлға шығарған акцияларды осы эмитент акционерден сатып алған кезде;

заңды тұлға осы заңды тұлғаның қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін құрылтайшыдан, қатысушыдан сатып алған кездегі мүлікті бөлу кезінде бұрын енгізілген мүліктің орнына алатын (алған) мүліктің құны.

Осы тармақшаның ережесі:

эмитент өзі шығарған акцияларды орналастырудан алған, мүлік құнының осындай акциялардың номиналдық құнынан асып кетуі түріндегі қосымша төленген капитал ескеріле отырып, мүлікті бөлу жүзеге асырылатын акциялар санына тура келетін төленген жарғылық капиталдың мөлшері;

заңды тұлға қатысушысының осындай заңды тұлғаның мүлкіне қосымша жарналары және заңды тұлғаның меншікті капиталы есебінен жарғылық капиталдың мөлшерін ұлғайту ескеріле отырып, мүлікті бөлу жүзеге асырылатын қатысу үлесіне

тура келетін төленген жарғылық капиталдың мөлшері, бірақ осындай қатысушыдағы, құрылтайшыдағы мұндай қатысу үлесінің осы Кодекстің 251-бабының 3-тармағында көзделген тәртіппен айқындалатын бастапқы құнынан аспайтын мөлшері шегінде қолданылады;

3) акциялар эмитенті үшін – эмитент өзі шығарған акцияларды орналастырудан алған мүліктің құны;

4) мүлікті беретін салық төлеуші үшін – өтеусіз берілген мүліктің құны;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептен шығарылған салықтық берешектің сомасы;

6) егер жарнамалық мақсатта (оның ішінде сыйға тарту түрінде) өтеусіз алынған тауар бірлігінің құны тауарды осындай алу күнінде қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 5 еселенген мөлшерінен аспаса, осындай тауардың құны;

7) осы Кодексте көзделген жағдайларда, салықтық міндеттеменің мөлшерін азайту сомасы;

8) бухгалтерлік есепке алуда халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес:

егер осы Кодексте өзгеше көзделмесе, басқа адамнан алынуға жататын (алынған) активтердің және (немесе) міндеттемелердің құны өзгерген кезде;

міндеттеменің іс жүзінде орындалуға жататын мөлшері мен бухгалтерлік есепке алуда танылған осы міндеттеменің құны арасындағы оң айырма түрінде міндеттеменің бухгалтерлік есепке алуда танылуына байланысты;

аяқталмаған құрылыс объектісінің құнын ұлғайтатын сыйақының төленуге жататын (төленген) сомасы шегінде осындай объектінің құнын азайтатын, алынған (алынуға жататын) сыйақы мөлшерінде туындайтын кіріс;

9) бөлінбеген пайданың халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес активтерді қайта бағалауға арналған резервтерді азайту есебінен ұлғайтылуы;

10) осы Кодекстің 244-бабының 1-тармағында көзделген тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуынан оң нәтиже мен бар болған жағдайда, осы Кодекстің 244-бабының 2-тармағында көзделген тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуынан түсетін кіріс ескеріле отырып, осы Кодекстің 279-бабының 12-тармағына сәйкес топтың құндық балансын азайту жүргізілген сома шегінде алынған сақтандыру төлемі;

11) егер мәміле шарттарында тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің сапасына кепілдік беру көзделген жағдайда, мәміледе белгіленген кепілдік мерзімі ішінде алынған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, кемшіліктерді жою жөніндегі көрсетілген қызметтердің құны;

12) мыналардың:

Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес иесіз деп танылған, энергия беруші ұйым өтеусіз негізде меншікке қабылдаған;

энергия беруші ұйым мемлекеттік немесе жергілікті атқарушы органдардан, басқа да энергия беруші ұйымдардан немесе электр энергиясын беру жөніндегі қызметті жүзеге асырмайтын электр желілерінің меншік иелерінен балансқа өтеусіз негізде қабылдаған электр желілерінің (электр желілерінің бір бөлігі және (немесе) бір бөліктері) құны;

13) мемлекеттік меншіктен өтеусіз берілген, алынған техногендік минералды түзілімдер;

14) осы Кодекстің 277-бабының 5-тармағына және (немесе) 305-бабының 5-тармағына сәйкес күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушының шартты коэффициентті қолдануы салдарынан пайда болған I топ объектілерінің құндық балансының және (немесе) амортизацияланатын активтер топтарының құндық балансының ұлғайтылуы;

15) жарғылық капиталына мемлекет жүз пайыз қатысатын заңды тұлға Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қор нысанында құрылған коммерциялық емес ұйымнан қайырымдылық көмек шеңберінде өтеусіз алған мүліктің құны, мемлекеттік меншік объектілерін күрделі жөндеу, реконструкциялау құны;

16) қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган айқындаған тәртіппен Көміртегі квоталарының ұлттық жоспарына сәйкес алынған парниктік газдар шығарындыларына квота түрінде өтеусіз алынған мүліктің құны;

17) адвокаттық кеңсе осы Кодекстің 497-бабында белгіленген талаптар сақталған кезде адвокаттық кеңседе қызметті жүзеге асыратын адвокаттардың есебінен және солардың мүдделері үшін жасасқан заң көмегін көрсету туралы шарт бойынша адвокаттық кеңсенің кірістері;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

18) тармақша 01.01.2030 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

18) басқарушы орган 2019 жылғы 1 шілдеге дейін бекіткен, 2019 жылғы 1 тамыздан кешіктірілмей уәкілетті органға ұсынылған тізбе бойынша бұрын банк болып табылған заңды тұлғаға борышы кешірілуге жататын кредиттер (қарыздар) және (немесе) кредитке (қарызға) байланысты берешек бойынша ұйғарылған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұл);

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

19) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

19) Қазақстан Республикасы Үкіметінің және жергілікті атқарушы органдардың резервінен бөлінген субсидиялар, гранттар немесе акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) жүз пайызы мемлекетке тиесілі коммуналдық меншіктегі және бір мезгілде электр энергиясын, суды (дистиллятты) және жылу энергиясын өндіру

жөніндегі қызметті жүзеге асыратын энергия өндіруші ұйымдар үшін басқа да өтеусіз көмек алу.

2. Осы тармақта көзделген салық төлеушілер салық салу мақсаттарында жекелеген экономикалық пайданы мынадай кіріс ретінде танымайды:

1) меншікті активтерін орналастырудан алған кірістерді қоспағанда, "Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес өзінің арнаулы резервін қалыптастыратын депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымдардың кірістері;

2) Тұрғын үй құрылысының бірыңғай операторы "Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес:

кепілдік жағдайларды реттеу үшін резервті ұлғайтуға бағытталған қаражат шегінде алған кепілдік жарналар сомасы,

көппәтерлі тұрғын үйлер құрылысы аяқталғаннан кейін төлемдер бойынша талаптарды қанағаттандыру тәртібімен алған ақша сомасы,

кепілдік жағдайларды реттеу үшін резервті ұлғайтуға бағытталған қаражат шегінде алған инвестициялық кірістер;

3) Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры "Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес алған:

қатысушы сақтандыру ұйымдарының міндетті, қосымша және төтенше жарналарының сомасы,

зиянды өтеу резервін және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервін ұлғайтуға бағытталған қаражат шегінде алған инвестициялық кірістер;

өтелген депозиттер мен жүзеге асырылған кепілдікті және өтемақы төлемдері бойынша талаптарды қанағаттандыру тәртібімен алған ақша сомасы;

4) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес зейнетақы активтерін инвестициялау нәтижесінде алған зейнетақы активтерінің инвестициялық кірістері;

5) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес МӘСҚ-ның активтерін ұлғайтуға бағытталған сомада алынған инвестициялық кірістер;

6) Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес алынған және әлеуметтік медициналық сақтандыру қорының активтерін ұлғайтуға бағытталған инвестициялық кірістер;

7) мыналардан:

акционерлік инвестициялық қорлар Қазақстан Республикасының инвестициялық және венчурлік қорлар туралы заңнамасына сәйкес инвестициялық қызметтен алған және акционерлік инвестициялық қордың кастодианы есепке алған;

АХҚО-ның қолданыстағы құқығына сәйкес тіркелген инвестициялық қорлар инвестициялық қызметтен алған және инвестициялық қордың кастодианы немесе басқарушы компаниясы есепке алған инвестициялық кірістер.

Осы тармақшаның ережелері Қазақстан Республикасының инвестициялық және венчурлік қорлар туралы заңнамасына немесе АХҚО-ның қолданыстағы құқығына сәйкес қызметті жүзеге асыратын жылжымайтын мүлік қорларының кірістеріне қолданылмайды;

8) пайлық инвестициялық қордың активтерін инвестициялық портфельді басқаруға арналған лицензия негізінде сенімгерлік басқаруды жүзеге асыратын басқарушы компания үшін – осындай басқарушы компанияның сыйақысын қоспағанда, Қазақстан Республикасының инвестициялық және венчурлік қорлар туралы заңнамасына сәйкес пайлық инвестициялық қорлар алған және пайлық инвестициялық қордың кастодианы осындай деп таныған инвестициялық кірістер;

9) алыс-беріс шикізатынан бензинді, дизель отынын өндірген тұлғаның осындай бензин (авиациялық бензинді қоспағанда) және дизель отыны бойынша акцизді төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау есебіне алуға жататын (алынған) өтеу сомасы;

10) астық қолхаттары бойынша міндеттемелердің орындалуына кепілдік беру қоры:

астық қабылдау кәсіпорындарынан алған жыл сайынғы міндетті жарналар сомасы,

жүзеге асырылған кепілдік төлемдер бойынша талаптарды қанағаттандыру тәртібімен алған ақша сомасы;

11) мемлекет атынан алушы үшін – жер қойнауын пайдаланушыдан салықтарды төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда алынған пайдалы қазбалардың құны (ақшалай көрінісі);

12) есепке жазылған, бірақ төленбеген және осы Кодекстің 305-бабына сәйкес амортизацияланатын активтердің жеке тобын қалыптастыру мақсаттары үшін есепке алынуға жататын сыйақы мөлшерінде – жер қойнауын пайдалану жөніндегі ұлттық компанияның немесе акциялары (жарғылық капиталға қатысу үлестері) тікелей немесе жанама түрде осындай жер қойнауын пайдалану жөніндегі ұлттық компанияға тиесілі заңды тұлғаның міндеттемесін стратегиялық серіктестің барлау кезеңінде коммерциялық табуға дейін есептен шығаруынан түсетін және "Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Қазақстан Республикасының Кодексіне сәйкес инвестициялық қаржыландыру бойынша сыйақы жөніндегі кіріс;

13) ақшаны басқару процесінде ислам банкі инвестициялық депозиттер түрінде алған, осы инвестициялық депозиттер депозиторларының шоттарына бағытталған және соларда болатын кірістер. Мұндай кірістерде ислам банкінің сыйақысы қамтылмайды;

14) мемлекет атынан алушы немесе осындай өткізуді жүзеге асыруға мемлекет атынан алушы уәкілеттік берген тұлға жер қойнауын пайдаланушыдан салықтық

міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда алған пайдалы қазбаларды өткізуден түсетін кіріс;

15) мемлекет атынан алушының немесе мемлекет атынан алушы уәкілеттік берген тұлғаның жер қойнауын пайдаланушыдан салықтық міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда алынған пайдалы қазбаларды өткізуге байланысты шығыстарды өтеуді білдіретін комиссиялық сыйақысы;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

16) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

16) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған венчурлік қор өтеусіз алған және "Астана Хаб" қатысушыларына өтеусіз беруге арналған мүліктің құны;

17) бюджет қаражатынан қаржыландыру, жеке және заңды тұлғалардың ерікті қайырмалдықтары мен аударымдары, сондай-ақ "Дамуға ресми көмек туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабында айқындалған оператордың дамуға ресми көмек саласындағы қызметінен түсетін кірістер;

18) жолаушыларды, багажды, жүк-багажды, пошта жөнелтілімдерін тасымалдау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын теміржол тасымалдаушысының жолаушыларды теміржол көлігімен тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің көрсетілетін қызметтерін Ұлттық инфрақұрылым операторынан өтеусіз негізде, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жолаушыларды теміржол көлігімен тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне арналған тарифке 0 мөлшеріндегі уақытша төмендету коэффициентін қолдана отырып алуға байланысты туындайтын кірісі;

19) акцияларының бақылау пакеті Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес ұлттық басқарушы холдингке тиесілі, Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша құрылған кәсіпкерлікті дамытудың арнаулы қоры алған және жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелеріне кепілдік беру жүйесі шеңберінде туындаған жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелері бойынша төлемдерді жүзеге асыруға арналған:

жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелеріне кепілдік беру жүйесіне қатысу шеңберінде міндетті және ерікті жарналардың сомасы;

республикалық және жергілікті бюджеттерден қаражат бөлуге байланысты туындайтын кірістер;

көрсетілген кірістер кепілдік беру қорын ұлғайтуға жіберілген жағдайда кепілдік беру қорының активтерін орналастыру нәтижесінде алынған кірістер.

3-параграф. Кірістердің жекелеген түрлері

239-бап. Өткізуден түсетін кіріс

1. Осы Кодекстің 237-бабы 2-тармағының 2) – 31) тармақшаларына сәйкес жылдық жиынтық кіріске енгізілетін кірістерден басқа, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілген қызметтерді өткізу кезінде туындайтын кіріс сомасы өткізуден түсетін кіріс деп танылады.

Осы Кодекстің 310-бабының 1-тармағында көрсетілген кірістер осы Кодекстің 305-бабының 1-тармағында көрсетілген шығыстар сомасынан аспайтын бөлікте өткізуден түсетін кіріс деп танылмайды.

2. Өткізуден түсетін кіріс өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер құнының мөлшерінде, оған қосылған құн салығы мен акциздің сомасы қосылмастан айқындалады.

3. Өткізуден түсетін кірісті тану күні халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалады.

4. Осы бөлімнің мақсаттарында қызметтер көрсетуден түсетін кіріске, сондай-ақ:

1) кредит (қарыз, микрокредит) бойынша, репо операциялары бойынша сыйақылар түріндегі кіріс;

2) мүлікті лизинг шарты бойынша беру жөніндегі сыйақылар түріндегі кіріс;

3) роялти;

4) лизингтен басқа, мүлікті мүліктік жалдауға (жалға беруге) тапсырудан түсетін кіріс жатады.

5. Өткізуден түсетін кіріс Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда және тәртіппен түзетілуге жатады.

240-бап. Борышкерге ұйғарылған немесе борышкер таныған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұл)

Міндеттеме орындалмаған немесе тиісінше орындалмаған кезде борышкер Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің заңнамасында немесе шартта көзделген жағдайларда кредиторға төлеуге міндетті, ұйғарылған немесе танылған ақшалай сома борышкерге ұйғарылған немесе борышкер таныған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұл) түріндегі кіріс деп танылады.

Бұл ретте, егер бұл сомалар бұрын шегерімге жатқызылмаған болса, бюджеттен қайтарылған, негізсіз ұсталған айыппұлдар кіріс деп танылмайды.

241-бап. Күмәнді міндеттемелер бойынша кіріс

1. Сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша, сондай-ақ жұмыскерлердің үш жылдық кезең ішінде қанағаттандырылмаған, есепке жазылған кірістері бойынша міндеттемелер күмәнді міндеттемелер деп танылады.

Алынған кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) жөніндегі күмәнді міндеттемелер бойынша кіріске алынған кредиттің (қарыздың, микрокредиттің) сомасы енгізілмейді.

Есепке жатқызудан алып тасталуға жататын қосылған құн салығын қоспағанда, күмәнді міндеттемелер салық төлеушінің жылдық жиынтық кірісіне енгізілуге жатады.

Осы бапты қолдану мақсатында жұмыскердің кірісі осы Кодекстің 426-бабына сәйкес айқындалады.

2. Күмәнді міндеттеме бойынша кіріс:

1) кредит (қарыз, микрокредит) шарттары бойынша туындаған күмәнді міндеттемелер бойынша – кредит (қарыз, микрокредит) шартының талаптарына сәйкес сыйақы төлеу мерзімі басталған күннен кейінгі күннен бастап;

2) лизинг шарттары бойынша туындаған күмәнді міндеттемелер бойынша – лизинг шартының талаптарына сәйкес лизингтік төлемді төлеу мерзімі басталған күннен кейінгі күннен бастап;

3) жұмыскерлердің есепке жазылған кірістері бойынша туындаған күмәнді міндеттемелер бойынша – жұмыскерлердің кірістері есепке жазылған күннен бастап;

4) осы тармақтың 1) – 3) тармақшаларында көрсетілмеген күмәнді міндеттемелер бойынша:

орындау мерзімі айқындалған, сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттемені орындау мерзімі аяқталған күннен кейінгі күннен бастап;

орындау мерзімі айқындалмаған, сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттеме бойынша тауар берілген, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген күннен бастап есептелетін үш жылдық кезең аяқталған салықтық кезеңде танылады.

3. Осы баптың ережелері осы Кодекстің 263-бабы 3-тармағының ережелері ескеріле отырып, шегерімге жатпайтын кредиттер (қарыздар) бойынша сыйақыға қолданылмайды.

242-бап. Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріс

1. Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріске:

1) кредитор ол бойынша салық төлеушіге оны орындау туралы талап етуді тоқтатқан міндеттеменің мөлшері;

2) егер осы тармақшада өзгеше көзделмесе, салық төлеуші таратылған кезде таратудың салықтық есептілігі ұсынылған күні кредитор талап етпеген міндеттеменің мөлшері жатады.

Осы Кодексе сәйкес салық төлеушіні тарату кезінде таратудың салықтық тексеруін жүргізу немесе камералдық бақылау нәтижесі бойынша қорытынды беру көзделген жағдайда, мұндай міндеттеменің мөлшері:

салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес төленуге жататын және аралық тарату балансын бекіту күні осындай баланста көрсетілуге жататын (көрсетілген) міндеттемелер сомасы (қосылған құн салығының сомасын қоспағанда)

алу

аралық тарату балансы бекітілген күннен бастап таратудың салықтық тексеруі немесе камералдық бақылау аяқталған күнге дейінгі кезеңде қанағаттандырылатын міндеттемелер сомасы ретінде айқындалады.

Таратудың салықтық тексеруінің нәтижелері бойынша міндеттеменің мөлшерін салық органы көрсетілген кезеңде қанағаттандырылған міндеттемелердің іс жүзіндегі сомасын негізге ала отырып айқындайды. Мұндай міндеттеменің мөлшері салықтық тексеру актісінде көрсетіледі.

Камералдық бақылау нәтижелері бойынша міндеттеменің мөлшерін салық органы көрсетілген кезең ішінде қанағаттандырылған міндеттемелердің іс жүзіндегі сомасын негізге ала отырып айқындайды және ол камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы хабарламада көрсетіледі;

3) салықтық кезеңде Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімі өткен міндеттеменің мөлшері;

4) заңды күшіне енген сот актісі негізінде кредитор орындалуын талап етуге құқылы болмайтын міндеттеменің мөлшері жатады.

2. Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріс сомасы салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес:

1) талап ету тоқтатылған жағдайда – талап ету тоқтатылған күні;

2) талап қоюдың ескіру мерзімі өткен жағдайда – Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімі өткен күні;

3) кредитор сот актісінің негізінде міндеттеменің орындалуын талап етуге құқылы болмаған жағдайда – сот актісінің заңды күшіне енген күні төленуге жататын міндеттемелер сомасына (қосылған құн салығының сомасын қоспағанда) тең.

3. Осы Кодекске сәйкес күмәнді деп танылған міндеттемелерге осы баптың 1 және 2 -тармақтарының ережелері қолданылмайды.

4. Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріске кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатып алу-сату шарты бойынша міндеттемелердің берілуіне байланысты олардың мөлшерін азайту жатпайды.

243-бап. Талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс

Егер осы Кодекстің 321-бабында өзгеше белгіленбесе, мыналар:

1) талап ету құқығын сатып алатын салық төлеуші үшін – негізгі борышты талап ету бойынша борышкерден алуға жататын сома, оның ішінде талап ету құқығын басқаға берген күнгі негізгі борыштан асатын сома мен талап ету құқығын сатып алу құны арасындағы оң айырма;

2) талап ету құқығын басқаға берген салық төлеуші үшін – салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес, басқаға беру жүргізілген талап ету құқығының құны мен талап ету құқығы басқаға берілген күні борышкерден алынуға жататын талап ету құны арасындағы оң айырма талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс болып табылады.

Талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс талап ету құқығын басқаға беру жүргізілген салықтық кезеңде танылады.

244-бап. Тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуынан түсетін кіріс

1. I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің шығып қалуының нәтижесі мынадай формула бойынша айқындалады:

Тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалған объектісінің құны

алу

салықтық кезеңнің басындағы осындай объектінің құндық балансының сомасы

алу

осындай объектінің құндық балансын ұлғайтуға жатқызылған, салықтық кезеңде жүргізілген кейінгі шығыстардың жалпы сомасы.

Алынған нәтиженің оң немесе теріс мәні болуы мүмкін.

Егер салықтық кезеңде I топтың шығып қалған барлық тіркеп-белгіленген активінің шығып қалуынан алынған нәтижелердің жалпы сомасы оң мәнге ие болса, онда мұндай мән I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің шығып қалуынан түскен кіріс деп танылады.

Егер I топтың шығып қалған барлық тіркеп-белгіленген активінің шығып қалуынан алынған нәтижелердің жалпы сомасы теріс мәнге ие болса, онда мұндай мән I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің шығып қалуынан келген залал деп танылады.

2. Мынадай формула бойынша алынған оң мән топтың (II, III және IV топтар бойынша) тіркеп-белгіленген активтерінің шығып қалуынан түскен кіріс деп танылады:

салықтық кезеңде топтың шығып қалған барлық тіркеп-белгіленген активі құнының жалпы сомасы

алу

салықтық кезеңнің басындағы осындай топтың құндық балансының сомасы

алу

салықтық кезеңде осындай топқа келіп түскен барлық тіркеп-белгіленген активтің жалпы құны

алу

осындай топтың құндық балансын ұлғайтуға жатқызылған, салықтық кезеңде жүргізілген кейінгі шығыстардың жалпы сомасы.

3. Осы бапты қолдану мақсатында осы Кодекстің 279-бабына сәйкес I топ және (немесе) топтар (II, III және IV топтар бойынша) объектілерінің құндық балансы азайтылатын құн шығып қалған тіркеп-белгіленген активтің құны болып табылады.

4. Тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуынан түсетін кіріс осындай активтердің шығып қалуы орын алған салықтық кезеңде танылады.

245-бап. Алынған өтемақылар

1. Өтемақы түріндегі кірістерге мыналар жатады:

1) талаптарды, оның ішінде бұрын күмәнді деп танылған және шегерімге жатқызылған құқықтарды басқаға қайта беру жолымен өтеу сомасы;

2) шығындарды (шығыстарды) жабуға мемлекеттік бюджет қаражатынан алынған сомалар;

3) сақтандырылған тіркеп-белгіленген активтер жоғалған, бүлінген кездегі сақтандыру төлемдерін қоспағанда, сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтанушыға, сақтандырылушыға, пайда алушыға төленген немесе залал келтірген тұлға төлеген залалды өтеу сомасы;

4) жинақтаушы емес сақтандыру шарттары бойынша Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтанушыға қайтарылуға жататын немесе оған қайтарылған және бұрын сақтанушы шегерімге жатқызған сақтандыру сыйлықақыларының сомасы;

5) жеке тұлғаның оқыту шығыстарын салық төлеушіге өтеу сомасы, ол алдыңғы салықтық кезеңдерде осындай шығыстар сомасына салық салынатын кірісті азайтуды жүргізген;

6) бұрын шегерімге жатқызылған шығындарды өтеу үшін алынған басқа да өтемақылар.

2. Өтемақы түріндегі кіріс осындай өтемақы алынған салықтық кезеңде танылады.

246-бап. Өтеусіз алынған мүлік

1. Егер осы Кодекстің 242-бабында өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші өтеусіз алған кез келген мүліктің, оның ішінде жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің құны оның кірісі болып табылады.

Заңды тұлғаның қатысушысынан өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріске, оның ішінде осындай заңды тұлғаның меншікті капиталы құрамындағы қайта бағалаудан болатын құн өсімі есебінен заңды тұлғаның жарғылық капиталын ұлғайту жолымен осындай заңды тұлғаның жарғылық капиталына салымды ұлғайту жатады.

2. Өтеусіз алынған мүлік, оның ішінде жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер түріндегі кіріс осындай мүлік алынған, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген салықтық кезеңде танылады.

3. Өтеусіз алынған мүлік, оның ішінде жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер түріндегі кірістің мөлшері халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша, бірақ беруші тараптың құжаттарында көрсетілген қосылған құн салығы ескеріле отырып, осындай мүлікті беруге байланысты ресімделген құжатта көрсетілген құннан төмен емес болып айқындалады.

247-бап. Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатудан түсетін кіріс

Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатудан алынатын оң нәтиже кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатудан түсетін кіріс деп танылады. Мұндай нәтиже кәсіпорынды өткізу күнгі бухгалтерлік есепке алу деректері негізінде мынадай формула бойынша айқындалады:

кәсіпорынды (кәсіпорынның бір бөлігін) мүліктік кешен ретінде сатып алу-сату шарты бойынша өткізу құны

алу

берілетін активтердің баланстық құны

қосу

берілетін міндеттемелердің баланстық құны.

Егер алынған нәтиже теріс болып табылса, онда ол осы Кодекстің 258-бабының 11-тармағына сәйкес шегерімге жатады.

248-бап. Запастарды бағалаудың жаңа әдісін қолдану кезіндегі оң айырма

Салық төлеуші бухгалтерлік есепке алуда алдыңғы салықтық кезеңде қолданылғаннан басқа запастарды бағалаудың өзге әдісіне ауысқан жағдайда, осындай ауысу нәтижесінде пайда болған оң айырма сомасы кіріс деп танылады.

249-бап. Қалдықтарды көму полигондарын жою қорының қаражатын мақсатсыз пайдаланудан түсетін кіріс

Салық төлеушінің қалдықтарды көму полигондарын жою қорының қаражатын мақсатсыз пайдалануының қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган белгілеген сомасы қалдықтарды көму полигондарын жою қорының қаражатын мақсатсыз пайдаланудан түсетін кіріс деп танылады және салық төлеушінің осындай пайдалануға жол берілген салықтық кезеңнің жылдық жиынтық кірісіне енгізілуге жатады.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган қалдықтарды көму полигондарын жою қорының қаражатын мақсатсыз пайдалану сомасын белгілейді және мәліметтерді салық төлеушілерге және салық органына жібереді.

4-параграф. Құн өсімінен түсетін кіріс

250-бап. Жалпы ережелер

1. Құн өсімінен түсетін кіріс:

1) амортизацияға жатпайтын активтерді өткізу;

2) амортизацияға жатпайтын активтерді жарғылық капиталға салым ретінде беру;

3) амортизацияға жатпайтын активтердің бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастырылу нәтижесінде шығып қалуы кезінде құралады.

2. Осы параграфтың мақсаттарында амортизацияға жатпайтын активтерге активтердің мынадай түрлері жатады:

1) жер учаскелері;

2) аяқталмаған құрылыс объектілері;

3) орнатылмаған машиналар мен жабдықтар;

4) тіркеп-белгіленген активтерге, запастарға немесе цифрлық активтерге жатпайтын , қызмет мерзімі бір жылдан асатын активтер жатады. Осы тармақшада көзделген активтерге, оның ішінде сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер жатады;

5) инвестициялық алтын;

6) бағалы қағаздар;

7) қатысу үлесі;

8) құны толығымен шегерімге жатқызылған активтер.

3. Амортизацияға жатпайтын активтер құнының өсімінен түсетін кірісті айқындау тәртібі:

қатысу үлесі бойынша – осы Кодекстің 251-бабында;

бағалы қағаздар бойынша – осы Кодекстің 252-бабында;

құны толығымен шегерімге жатқызылған активтер бойынша – осы Кодекстің 253-бабында;

амортизацияға жатпайтын өзге де активтер бойынша – осы Кодекстің 254-бабында белгіленген.

4. Құн өсімінен түсетін кіріс:

1) амортизацияға жатпайтын активті өткізу жүзеге асырылған;

2) амортизацияға жатпайтын актив жарғылық капиталға салым ретінде берілген;

3) амортизацияға жатпайтын актив бірігу, қосылу, бөліну жолымен қайта ұйымдастырылу нәтижесінде шығып қалған кезде таратудың салықтық есептілігі ұсынылған;

4) амортизацияға жатпайтын актив бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастырылу нәтижесінде шығып қалған кезде бөлу балансы бекітілген салықтық кезеңде танылады.

5. Амортизацияға жатпайтын актив жарғылық капиталға салым ретінде берілген құн осындай активтің қабылданғанын және берілгенін растайтын құжат негізінде, бірақ осы актив төлеу есебіне берілген сомадан аспайтын сомада айқындалады.

6. Осы Кодекстің мақсаттары үшін жарғылық капиталға салым жарғылық капиталға қосымша салымды қамтиды.

7. Цифрлық активтер құны өсімінен түсетін кіріс осы Кодекстің 326-бабына сәйкес айқындалады.

8. Егер осы баптың 2-тармағында көзделген активтің құны шетел валютасында көрсетілсе және (немесе) операция шетел валютасында жүргізілсе, құн өсімі активтің құны көрсетілген және (немесе) операция жүргізілген валютада айқындалады және содан кейін мұндай құн өсімі осы баптың 4-тармағында көрсетілген тиісті күнге белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша теңгемен қайта есептеледі.

251-бап. Қатысу үлесі бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Қатысу үлесінің шығып қалуынан алынатын нәтиже оң немесе теріс мәнге ие болуы мүмкін және шығып қалудың әрбір операциясы бойынша мынадай тәртіппен айқындалады:

1) өткізу кезінде – қатысу үлесінің өткізу құны мен бастапқы құны арасындағы айырма;

2) қатысу үлесін жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – қатысу үлесінің жарғылық капиталға салым ретінде берілген құны мен осы қатысу үлесінің бастапқы құны арасындағы айырма;

3) заңды тұлғаны бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде шығып қалу кезінде – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген қатысу үлесінің құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма.

Жеңілдік жасалатын қатысу үлестерінен басқа, қатысу үлестерінің шығып қалуының барлық операциясынан алынған нәтижелердің жалпы сомасы салықтық кезеңде:

егер мұндай сома оң мәнге ие болса, құн өсімінен түсетін кіріс;

егер мұндай сома теріс мәнге ие болса және осы Кодекстің 338, 341 және 344-баптарында белгіленген тәртіппен есепке алынса, қатысу үлестерінің шығып қалуынан келген залал деп танылады.

2. Егер салықтық кезеңде жеңілдік жасалатын қатысу үлестерінің әрбір түрі бойынша шығып қалудың барлық операциясынан алынатын нәтижелердің жалпы сомасы оң мәнге ие болса, онда мұндай сома жылдық жиынтық кіріске енгізілетін, жеңілдік жасалатын қатысу үлестері құнының өсімінен түсетін кіріс деп танылады және осы Кодекстің 337-бабының 2-тармағында белгіленген тәртіппен есепке алынады.

Егер салықтық кезеңде жеңілдік жасалатын қатысу үлестерінің әрбір түрі бойынша барлық шығып қалу операциясынан алынатын нәтижелердің жалпы сомасы теріс мәнге ие болса, онда мұндай мән корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде есепке алынбайды.

Осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 7) және 10) тармақшаларында көрсетілген қатысу үлестері жеңілдік жасалатын қатысу үлестері болып табылады.

3. Қатысу үлесінің бастапқы құны шығып қалатын қатысу үлесінің мөлшеріне пропорционалды болып табылады:

1) оны сатып алуға арналған іс жүзіндегі шығындардың, қатысу үлесін сатып алуға байланысты және оның құнын халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес ұлғайтатын шығындардың жиынтығы

және (немесе)

2) жарғылық капиталға салым, заңды тұлға қатысушысының осындай заңды тұлғаның мүлкіне қосымша жарнасы ретінде берілген, бірақ төлеу есебіне актив берілген сомадан аспайтын активтің құны. Бұл ретте мұндай құн салымның енгізілгенін және активтің берілген құнын растайтын құжаттар (қабылдау-беру актісі және (немесе) өзге де құжаттар) негізінде айқындалады

және (немесе)

3) жарғылық капиталға салым, заңды тұлға қатысушысының қосымша жарнасы ретінде енгізілген, бірақ төлеу есебіне ақша берілген сомадан аспайтын ақша сомасы,

және (немесе)

4) егер қатысу үлесі жарғылық капиталға салым ретінде алынған жағдайда – жарғылық капиталға салым, заңды тұлға қатысушысының қосымша жарнасы ретінде алынған, бірақ ол төлеу есебіне алынған сомадан аспайтын қатысу үлесінің құны. Бұл ретте мұндай құн салымның алынғанын және қатысу үлесі алынған құнды растайтын құжаттар (қабылдау-беру актісі және (немесе) өзге де құжаттар) негізінде айқындалады

және (немесе)

5) егер қатысу үлесі қайта ұйымдастырылу нәтижесінде алынған жағдайда – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген құн

және (немесе)

6) егер қатысу үлесін акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде алған жағдайда – мүлікті бөлу кезінде акционер, қатысушы, құрылтайшы алатын (алған), оның ішінде бұрын енгізілген мүліктің орнына алатын (алған) қатысу үлесінің, қатысу үлесінің берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбастан, беруші тұлғаның бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) беру күніндегі баланстық құны

және (немесе)

7) егер қатысу үлесі өтеусіз алынған жағдайда – осы Кодекске сәйкес өтеусіз алынған мүліктің құны түрінде жылдық жиынтық кіріске енгізілген құн

және (немесе)

заңды тұлғаның жарғылық капиталына салымды ұлғайту заңды тұлғаның жарғылық капиталын осындай заңды тұлғаның меншікті капиталының құрамындағы қайта бағалаудан құн өсімі есебінен ұлғайту жолымен жүргізілді.

252-бап. Бағалы қағаздар бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Борыштық бағалы қағаздардан басқа, бағалы қағаздардың шығып қалуынан алынатын нәтиже оң немесе теріс мәнге ие болуы мүмкін және салықтық кезеңде шығып қалудың әрбір операциясы бойынша мынадай тәртіппен айқындалады:

1) өткізу кезінде – бағалы қағазды өткізу құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма;

2) жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – бағалы қағаздың жарғылық капиталға салым ретінде берілген құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма;

3) заңды тұлғаны бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде шығып қалған кезде – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген бағалы қағаздың құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма.

2. Борыштық бағалы қағаздардың шығып қалуынан алынатын нәтиже оң немесе теріс мәнге ие болуы мүмкін және салықтық кезеңде шығып қалудың әрбір операциясы бойынша мынадай тәртіппен айқындалады:

1) өткізу, оның ішінде өтеу кезінде – өткізу күніндегі борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконттың және (немесе) сыйлықақының амортизациясы ескеріле отырып, борыштық бағалы қағазды өткізу, өтеу құны мен оның бастапқы құны арасындағы купонды есепке алмағандағы айырма;

2) жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – беру күніндегі борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконттың және (немесе) сыйлықақының амортизациясы ескеріле отырып, борыштық бағалы қағаздың жарғылық капиталға салым ретінде берілген құны мен оның бастапқы құны арасындағы купонды есепке алмағандағы айырма;

3) заңды тұлғаны бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде шығып қалу кезінде – шығып қалу күніндегі борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконттың және (немесе) сыйлықақының амортизациясы ескеріле отырып, беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген борыштық бағалы қағаздың құны мен оның бастапқы құны арасындағы купонды есепке алмағандағы оң айырма.

3. Жеңілдік жасалатын бағалы қағаздардан басқа, бағалы қағаздардың шығып қалуының барлық операциясынан алынған нәтижелердің жалпы сомасы салықтық кезеңде:

егер мұндай сома оң мәнге ие болса, құн өсімінен түсетін кіріс;

егер мұндай сома теріс мәнге ие болса және осы Кодекстің 338, 341 және 344-баптарында белгіленген тәртіппен есепке алынса, шығып қалудан келетін залал деп танылады.

4. Егер салықтық кезеңде жеңілдік жасалатын бағалы қағаздардың әрбір түрі бойынша шығып қалудың барлық операциясынан алынатын нәтижелердің жалпы сомасы оң мәнге ие болса, онда мұндай сома жылдық жиынтық кіріске енгізілетін, жеңілдік жасалатын бағалы қағаздар құнының өсімінен түсетін кіріс деп танылады және осы Кодекстің 337-бабының 2-тармағында белгіленген тәртіппен есепке алынады.

Егер салықтық кезеңде жеңілдік жасалатын бағалы қағаздардың әрбір түрі бойынша барлық шығып қалу операциясынан алынатын нәтижелердің жалпы сомасы теріс мәнге ие болса, онда мұндай мән корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде есепке алынбайды.

Осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 5), 6), 7), 8), 9), 10) тармақшаларында және үшінші бөлігінде көрсетілген бағалы қағаздар жеңілдік жасалатын бағалы қағаздар болып табылады.

5. Бағалы қағаздардың бастапқы құны мынадай көрсеткіштердің сомасы ретінде айқындалады:

1) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бағалы қағаздардың құнына енгізілетін сатып алуға арналған шығындардың жиынтығы,

немесе

егер бағалы қағаздар жарғылық капиталға салым ретінде алынған жағдайда – бағалы қағаздардың жарғылық капиталға салым ретінде алынған, бірақ төлеу есебіне алынған сомадан аспайтын құны. Бұл ретте мұндай құн салымның алынғанын және бағалы қағаздар алынған құнды растайтын құжаттар (қабылдау-беру актісі және (немесе) өзге де құжаттар) негізінде айқындалады,

немесе

егер бағалы қағаздар қайта ұйымдастырылу нәтижесінде алынған жағдайда – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген құн,

немесе

егер бағалы қағаздарды акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған

кезде, мүлікті бөлу нәтижесінде алған жағдайда – мүлікті бөлу кезінде акционер, қатысушы, құрылтайшы алатын (алған), оның ішінде бұрын енгізілген мүліктің орнына алатын (алған), осындай бағалы қағаздардың берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбастан, беруші тұлғаның бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) беру күніндегі баланстық құны,

немесе

егер бағалы қағаздар өтеусіз алынған жағдайда – осы Кодекске сәйкес жылдық жиынтық кіріске өтеусіз алынған мүліктің құны түрінде енгізілген құн;

2) осы Кодекстің 286-бабының 2), 13) және 16) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындардан (шығыстардан) басқа, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бағалы қағаздардың құнын, оның ішінде сатып алынғаннан кейін де ұлғайтатын басқа да шығындар.

Бағалы қағаздар шығып қалған кезде олардың бірлігінің бастапқы құны бағалы қағаздардың келіп түскен уақыты бойынша алғашқысының бастапқы құны бойынша айқындалады.

253-бап. Құны толығымен шегерімге жатқызылған активтер бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Осы баптың мақсаттары үшін мыналар:

1) 2000 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданыста болған Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес құны толығымен шегерімге жатқызылған негізгі құралдар;

2) Қазақстан Республикасының инвестициялар туралы заңнамасына сәйкес 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған келісімшарттар бойынша инвестициялық жоба шеңберінде пайдалануға енгізілген, құны толығымен шегерімге жатқызылған активтер құны толығымен шегерімге жатқызылған активтер болып табылады.

2. Құны толығымен шегерімге жатқызылған активтер бойынша құн өсімінен түсетін кіріс әрбір актив бойынша мынадай сомада танылады:

1) өткізу кезінде – активті өткізу құны;

2) жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – активтің жарғылық капиталға салым ретінде берілген құны;

3) заңды тұлғаны бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде шығып қалу кезінде – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген активтің құны.

254-бап. Амортизацияға жатпайтын өзге активтер бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Осы баптың ережелері амортизацияға жатпайтын мынадай активтер бойынша қолданылады:

1) жер учаскелері;

2) аяқталмаған құрылыс объектілері;

3) орнатылмаған машиналар мен жабдықтар;

4) тіркеп-белгіленген активтерге немесе запастарға жатпайтын, қызмет мерзімі бір жылдан асатын активтер. Осы тармақшада көзделген активтерге, оның ішінде сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер жатады;

5) инвестициялық алтын.

2. Активтің шығып қалуынан алынған нәтиже оң немесе теріс мәнге ие болуы мүмкін және активтің әрбір түрі бойынша шығып қалудың әрбір операциясы бойынша мынадай тәртіппен айқындалады:

1) өткізу кезінде – активті өткізу құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма ;

2) жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – активтің жарғылық капиталға салым ретінде берілген құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма;

3) заңды тұлғаны бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде шығып қалу кезінде – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген активтің құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

3-тармақ 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

3. Корпоративтік табыс салығын есептеу мақсаттары үшін "Астана Хаб" қатысушылары қызметтің басым түрлерін жүзеге асыруы кезінде зияткерлік меншік объектісінің шығып қалуынан алынған нәтиженің теріс мәні есепке алынбайды.

4. Осы баптың 3-тармағында көрсетілгендерді қоспағанда, салықтық кезеңде активтердің әрбір түрі бойынша шығып қалудың операциясынан алынған нәтижелердің жалпы сомасы:

егер мұндай сома оң мәнге ие болса, құн өсімінен түсетін кіріс;

егер мұндай сома теріс мәнге ие болса және осы Кодекстің 338, 340, 341, 343 және 344-баптарында белгіленген тәртіппен есепке алынса, шығып қалудан келетін залал деп танылады.

5. Егер осы баптың 6-тармағында өзгеше көзделмесе, активтердің бастапқы құны мынадай көрсеткіштердің сомасы ретінде айқындалады:

1) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес активтердің құнына енгізілетін сатып алуға, өндіруге, салуға арналған шығындардың жиынтығы

немесе

егер активтер жарғылық капиталға салым ретінде алынған жағдайда – активтің жарғылық капиталға салым ретінде алынған, бірақ ол төлеу есебіне алынған сомадан аспайтын құны. Мұндай құн салымның алынғанын және активтің алынған құнын растайтын құжаттар (қабылдау-беру актісі және (немесе) өзге де құжаттар) негізінде айқындалады,

немесе

егер активтер қайта ұйымдастыру нәтижесінде алынған жағдайда – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген активтің құны,

немесе

егер активтерді акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде, мүлікті бөлу нәтижесінде алған жағдайда – мүлікті бөлу кезінде акционер, қатысушы, құрылтайшы алатын (алған), оның ішінде бұрын енгізілгеннің орнына алатын (алған) активтің, осындай активтің қабылданғанын-берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбастан, беруші тұлғаның бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) беру күніндегі баланстық құны,

немесе

егер активтер өтеусіз алынған жағдайда – осы Кодекске сәйкес жылдық жиынтық кіріске өтеусіз алынған мүліктің құны түрінде енгізілген құн,

2) мыналардан:

осы Кодекстің 286-бабының 2), 13) және 16) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындардан (шығыстардан);

амортизациялық аударымдардан басқа, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес активтердің құнын, оның ішінде танылғаннан кейін де ұлғайтатын басқа да шығындар.

6. Егер осы баптың 1-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген актив бұрын тіркеп-белгіленген активтердің құрамында есепке алынған болса, онда оның бастапқы құны мынадай тәртіппен айқындалады:

қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбастан, тіркеп-белгіленген активтер құрамынан шығып қалған күнге осындай активтің халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған баланстық құны

қосу

мыналардан:

осы Кодекстің 286-бабының 2), 13) және 16) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындардан (шығыстардан);

амортизациялық аударымдардан басқа, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес осы активтің құнын тіркеп-белгіленген активтер құрамынан алып тасталғаннан кейін де ұлғайтатын басқа да шығындар.

5-параграф. Кірісті азайту және түзету

255-бап. Жылдық жиынтық кірісті азайту

1. Салық салынатын кірісті айқындау мақсатында салық төлеушінің жылдық жиынтық кірісі мынадай кірістерге азайтылуға жатады:

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

1) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

1) Қазақстан Республикасында бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі алған дивидендтерден басқа, осы Кодекстің 681-бабының 7) тармақшасында айқындалған шарттарға сәйкес келмейтін дивидендтер;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

2) цифрлық майнингті жүзеге асыратын тұлғаның цифрлық майнинг бойынша қызметтен түсетін кірісі осы Кодекстің 325-бабының 1-тармағына сәйкес айқындалған цифрлық активтерді өткізуден түсетін кірісі;

3) сенімгерлік басқару құрылтайшысы алған (оның алуына жататын), мүлікті сенімгерлік басқарудан түсетін таза кіріс;

4) осы Кодекстің 329-бабының 1-тармағында көзделген коммерциялық емес ұйымның кірістері;

5) Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы мемлекеттік бағдарламасына, ҰКП операторы болып табылатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен бағдарламаларға сәйкес кәсіпкерлік субъектілерін мемлекеттік қаржылық емес қолдау түрінде бюджет қаражаты есебінен алынған көрсетілетін қызметтердің құны.

2. Салық салынатын кірісті айқындау мақсатында осы тармақта көзделген салық төлеушілер жылдық жиынтық кірісті мынадай кірістерге азайтады:

1) "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-1-бабында көрсетілген екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға маманданатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымның кірістері;

2) екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымнан осындай ұйымға бұрын берілген, кредиттер (қарыздар) бойынша талап ету құқықтарын сатып алуға байланысты екінші деңгейдегі банк алған талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кірістер.

256-бап. Кірістерді түзету

1. Осы бапта белгіленген жағдайларда, есепті салықтық кезеңдегі кірістің мөлшерін бұрын танылған кірістің сомасы шегінде ұлғайту немесе азайту түзету болып танылады .

2. Кірістер:

1) тауарлар толық немесе ішінара қайтарылған;

2) мәміле шарттары өзгертілген;

3) өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін баға, өтемақы өзгертілген жағдайларда түзетілуге жатады. Осы тармақшаның ережесі өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің ұлттық валютада төленуге құнының сомасы шарттың талаптары негізге алына отырып өзгертілген кезде де қолданылады;

4) баға жеңілдіктері, сатылым жеңілдіктері жасалған жағдайларда түзетілуге жатады.

3. Кірістерді түзету осы баптың 2-тармағында көрсетілген жағдайлар туындаған салықтық кезеңде жүргізіледі.

26-тарау. ШЕГЕРІМДЕР

1-параграф. Жалпы ережелер

257-бап. Жалпы ережелер

1. Осы Кодексте сәйкес шегерімге жатпайтын шығындарды (шығыстарды) қоспағанда, салық төлеушінің кіріс алуға бағытталған қызметті жүзеге асыруға байланысты шығыстары салық салынатын кірісті айқындау кезінде осы Кодекстің 258 – 273-баптарында және 27 – 31-тарауларында белгіленген ережелер ескеріле отырып, шегерімге жатады.

Осы тармақтың ережелері салық төлеушінің Қазақстан Республикасында да, оның шегінен тысқары жерлерде де шеккен шығыстарына қолданылады.

2. Салық төлеушінің тіркеп-белгіленген активтерді салуға, сатып алуға арналған шығындары және күрделі сипаттағы басқа да шығындары осы Кодекстің 273 – 285-баптарына сәйкес шегерімге жатқызылады.

3. Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын болашақ кезеңдердің шығыстары өздері жататын салықтық кезеңде шегерімге жатады.

4. Салық төлеуші шегерімдерді өзінің кіріс алуға бағытталған қызметіне байланысты шығыстарды растайтын құжаттары болған кезде іс жүзінде жүргізілген осындай шығыстар бойынша жүргізеді.

5. Егер осы бапта, осы Кодекстің 258 – 273-баптарында және 27 – 31-тарауларында өзгеше белгіленбесе, осы бөлімнің мақсаттары үшін шығыстарды тану күнін қоса алғанда, оларды тану халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес тану тәртібі осы Кодексе сәйкес шегерімдерді айқындау тәртібінен ерекшеленген жағдайда, көрсетілген шығыстар осы Кодексте айқындалған тәртіппен салық салу мақсаттары үшін есепке алынады.

6. Егер осы Кодекстің 204-бабының 4-тармағында өзгеше көзделмесе, төленуге жататын (төленген) шығындардан басқа, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасын қолдану кезінде активтер және (немесе) міндеттемелер құнының өзгеруіне байланысты бухгалтерлік есепке алуда туындайтын шығындар салық салу мақсаттарында шығындар ретінде қаралмайды.

7. Валюта бағамының өзгеруіне байланысты теңгемен төленуге жататын міндеттемені түзету (индекстеу), егер мұндай түзету төленуге жатса және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есепке алуда шығындар (шығыстар) деп танылса, салық салу мақсатында шығындар (шығыстар) деп танылады.

Бұл ретте осы Кодекстің 288-бабында көзделген жағдайларды қоспағанда, валюта бағамының өзгеруіне байланысты теңгемен төленуге жататын міндеттемені түзетуден (индекстеуден) келетін шығындар (шығыстар) сомасы бухгалтерлік есепке алуда жатқызылған сол шығындар (шығыстар) түрінің құрамында есепке алынады.

Мұндай шығындар (шығыстар) осы бөлімнің ережелері ескеріле отырып шегерімдерге жатқызылады.

8. Егер шығыстардың сол бір түрлері шығыстардың бірнеше баптарында көзделсе, онда салық салынатын кірісті есептеу кезінде көрсетілген шығыстар бір рет шегеріледі.

9. Салық төлеушінің шет мемлекетте қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыруға байланысты шығыстары осы Кодексе сәйкес шегерімге жатады.

Резидент-заңды тұлғаның шет мемлекеттегі тұрақты мекемесінің салық салынатын кірісін айқындау кезінде осындай шет мемлекеттің салық заңнамасының немесе халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес осындай салық салынатын кірісті алу мақсатында Қазақстан Республикасында да, оның шегінен тысқары жерлерде де жұмсалған басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарды шегеруге жол беріледі.

Басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстардың сомасы резидент-заңды тұлға кіріс алған көздерден шет мемлекетте салық заңнамасында айқындалған тәртіппен осындай шет мемлекетте шегерімге жатады.

Егер резидент-заңды тұлға кіріс алған көздерден шет мемлекеттің салық заңнамасында немесе халықаралық шартта басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарды шегеруге жол берілген, бірақ бұл ретте шет мемлекеттің салық заңнамасында мұндай шығыстарды шегерімге жатқызу тәртібі көзделмеген жағдайда, резидент-салық төлеуші көрсетілген шет мемлекетте басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарды осы Кодекстің 708 – 711-баптарында айқындалған тәртіппен шегерімге жатқызады.

10. Салық төлеуші осы Кодекстің 288-бабына сәйкес шегерімдерді түзетуді жүзеге асырады. Бұл ретте осы түзетулер есепке алынған шегерімдер сомасы теріс мәнге ие болуы мүмкін.

11. Салық төлеуші алдыңғы салықтық кезеңде қолданғаннан басқа запастарды бағалаудың өзге әдісіне көшкен кезде бухгалтерлік есепке алуда пайда болған теріс айырма сомасы шегерімге жатады.

12. Осы бөлімде мынадай жағдайларда:

1) осы бөлімнің 27-тарауында – туынды қаржы құралдары бойынша;

2) осы бөлімнің 28-тарауында – ұзақ мерзімді келісімшарттар бойынша;

3) осы бөлімнің 29-тарауында – жер қойнауын пайдаланушылардың;

4) осы бөлімнің 30-тарауында – қаржылық қызметті жүзеге асыратын тұлғалардың;

5) осы бөлімнің 31-тарауында – цифрлық активтермен операцияларды жүзеге асыратын тұлғалардың шегерімдерді айқындау ерекшеліктері белгіленген.

2-параграф. Шегерімдердің жекелеген түрлері

258-бап. Шығыстардың жекелеген түрлері бойынша шегерімдер

1. Шегерімге мынадай:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгіленген нормативтік техникалық ысыраптар шегінде және (немесе) шектеулер ескеріле отырып, табиғи монополия субъектісі реттелетін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді ұсыну мақсатында шеккен ысыраптар;

2) табиғи кемудің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нормалары шегінде салық төлеуші (табиғи монополия субъектісінен басқа) шеккен ысыраптар;

3) алынған өтемақы сомасы шегінде тауарлардың баланстық құны мөлшерінде – бұрын шегерімге жатқызылмаған, жойылуына, бүлінуіне байланысты нұқсан келтірген тұлғадан залалды өтеу сомасы алынған тауарларды өндіру және (немесе) сатып алу бойынша шығыстар;

4) алынған сақтандыру төлемінің сомасы шегінде тауарлардың баланстық құны мөлшерінде – бұрын шегерімге жатқызылмаған, сақтандыру жағдайының басталуына байланысты сақтандыру ұйымынан сақтандыру төлемдері алынған тауарларды өндіру және (немесе) сатып алу жөніндегі шығыстар түріндегі ысыраптар жатады.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін:

тауардың бүлінуі тауардың барлық немесе жекелеген сапасының (қасиетінің) нашарлауын білдіреді, соның салдарынан аталған тауар кіріс алуға бағытталған қызметте пайдаланылмайды;

салдарынан тауардың жойылуы немесе ысырабы орын алған оқиға тауардың шығыны деп түсініледі. Салық төлеуші табиғи кемудің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нормалары шегінде шеккен тауардың ысырабы шығын болып табылмайды;

Ысыраптар тиісінше ысырапты есепке алу күні немесе залалдың өтемақы сомасын, сақтандыру төлемінің сомасын алу күні тура келетін кезеңде шегерімдерге жатады.

2. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда салық төлеушінің келісімде, ұжымдық шартта, жұмыс берушінің актісінде:

1) міндетті, мерзімді (еңбек қызметі ішінде) медициналық тексеріп-қарауға;

2) жұмыскерлерді ауысым алдындағы, ауысымнан кейінгі және өзге де медициналық куәландыруға (тексеріп-қарауға);

3) медициналық пункттерді күтіп-ұстауға немесе оларды ұйымдастыру бойынша көрсетілетін қызметтерге;

4) жұмыскерлерді еңбек қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және еңбек гигиенасы талаптарына, оның ішінде санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сай келетін еңбек жағдайларымен қамтамасыз етуге;

5) жұмыскерлерді арнайы жабдықталған жерде демалу және тамақтану мүмкіндігімен қамтамасыз етуге;

6) жұмыскерлерді тамақтандыруды ұйымдастыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға көзделген шығыстары шегерімге жатады.

3. Мыналарды:

осы Кодекстің 263-бабына сәйкес шегерімге жатқызылатын, өзара байланысты тараптар арасындағы кредит (қарыз) шарты бойынша тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлды);

осы Кодекстің 286-бабы негізінде шегерімге жатқызылмайтын тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлды) қоспағанда, ұйғарылған немесе танылған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұл) бойынша шығыстар шегерімге жатады.

4. Салық төлеушінің мәміледе белгіленген кепілдік мерзімі ішінде жүргізілген өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің кемшіліктерін жою жөніндегі іс жүзіндегі шығыстары шегерімге жатады.

5. Салық төлеушінің жеке кәсіпкерлік субъектілерінің:

1) бір жыл ішіндегі жұмыскерлердің орташа тізімдік санын негізге ала отырып, бір жұмыскерге салықтық кезеңнің соңғы күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштен аспайтын мөлшерде Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік саласындағы заңнамасына сәйкес жеке кәсіпкерлік субъектілерінің бірлестіктеріне;

2) мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті орган бекіткен міндетті мүшелік жарналардың шекті мөлшерінен аспайтын мөлшерде ҰКП-ға мүшелік жарналарын төлеу жөніндегі шығыстары шегерімге жатады.

Осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларының ережелері есепті салықтық кезеңде алдыңғы және (немесе) оның алдындағы салықтық кезеңдер үшін мүшелік жарналар төленген жағдайда да қолданылады.

6. Салық төлеушінің:

1) МӘСҚ-ға аударымдар;

2) әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдар;

3) жұмыс берушінің жұмыскердің пайдасына міндетті зейнетақы жарналары бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын мөлшердегі шығыстары шегерімге жатады.

Есепті салықтық кезең үшін шегерімге жатқызылатын, осы тармақта көзделген шығыстардың мөлшері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес:

1) есепті салықтық кезең және (немесе) есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңдер үшін есептелген, ұсталған, есепке жазылған шекте есепті салықтық кезеңде;

2) есепті салықтық кезең үшін есептелген, ұсталған, есепке жазылған шекте есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңдерде төленген аударымдар мен жарналар сомасында айқындалады.

7. Егер жарнама мақсатында өтеусіз (оның ішінде сыйға тарту түрінде) берілген тауар бірлігінің құны мұндай тауарды беру күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 5 еселенген мөлшерінен аспаса, салық төлеушінің мұндай тауардың баланстық құны мөлшеріндегі шығыстары шегерімге жатады.

Шегерімге жатқызу осындай тауарды беру жүзеге асырылған салықтық кезеңде жүргізіледі.

8. Салық төлеушінің жеке тұлғаларға мынадай төлемдер түріндегі шығыстары шегерімге жатады:

1) моральдық нұқсанды қоспағанда, жеке тұлғаның өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өтеу;

2) заңды күшіне енген сот актісі бойынша ұйғарылатын материалдық залалды, сондай-ақ сот шығыстарын өтеу сомалары.

9. Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда айқындалған тәртіппен иеленетін және (немесе) пайдаланатын (оның ішінде лицензиялық немесе қосалқы лицензиялық шарт (келісім) негізінде) фирмалық атаумен, тауар белгісімен және (немесе) қызмет көрсету белгісімен тауарды өндіруді және (немесе) өткізуді жүзеге асыратын салық төлеуші мұндай тауарға меншік құқығының бар-жоғына қарамастан, оны сату көлемдерін ұстап тұруға және (немесе) ұлғайтуға бағытталған қызмет бойынша шығыстарды шегерімге жатқызады.

10. Осы бөлімнің мақсаттарында сенімгерлік басқарушыға осы Кодексте мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі қызмет бойынша салықтық міндеттемені орындау жүктелген жағдайда, осындай сенімгерлік басқарушының шығыстары шегерімге жатқызу мақсаттары үшін осы Кодекстің 66, 68, 69, 70 және 71-баптарының ережелері ескеріле отырып айқындалады.

11. Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатудан, осы Кодекстің 247-бабына сәйкес формула бойынша алынған теріс нәтиже шегерімге жатады.

12. Жүк тасымалдаушының Қазақстан Республикасының теміржол көлігі туралы заңнамасына сәйкес төленген уақытша теңгерімдеу төлемақысы бойынша шығыстарды шегеруге құқығы бар. Мұндай шығыстарды шегеру табиғи монополиялардың тиісті салаларында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган белгілеген мөлшерлер шегінде жүзеге асырылады.

13. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды, пошта жөнелтілімдерін тасымалдау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын теміржол тасымалдаушысына теміржол көлігімен жолаушыларды тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің қызметтерін өтеусіз негізде, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жолаушыларды теміржол көлігімен тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне арналған тарифке 0 мөлшеріндегі уақытша төмендету коэффициентін қолдана отырып көрсетуге байланысты Ұлттық инфрақұрылым операторы шеккен шығыстар шегерімге жатады.

14. Қызметті Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында айқындалған тәртіппен жасалған көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт негізінде жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы салық салынатын кірісті айқындау кезінде жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді орындауын банк салымы кепілі түрінде қамтамасыз етуді қалыптастыруға арналған аударымдар сомасын шегерімге жатқызады.

Көрсетілген шегерім жер қойнауын пайдаланушының салықтық кезең үшін Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкінде немесе Ұлттық пошта операторында орналастырылған банк салымына іс жүзінде жүргізген аударымдары мөлшерінде жүргізіледі.

Мұндай аударымдардың мөлшері мен тәртібі Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес базалық жобалау құжаттарында белгіленеді.

Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға келісімшартты беру кезінде Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес басқа жер қойнауын пайдаланушыдан көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді орындауын банк салымы кепілі түрінде қамтамасыз ету қаражатын алған жағдайда, мұндай қаражат:

Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына белгіленген тәртіпке сәйкес жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді орындауын банк салымы кепілі түрінде қамтамасыз ету қаражаты орналастырылған жағдайда, оларды алған жылы немесе оларды алған кезден бастап күнтізбелік отыз күн ішінде оларды алған жер қойнауын пайдаланушыда жылдық жиынтық кіріске енгізілмейді;

оларды беретін жер қойнауын пайдаланушыда шегерімге жатқызылуға жатпайды.

Жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жоюға салықтық кезең ішінде іс жүзінде жүргізілген және жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді орындауын банк салымы кепілі түрінде қамтамасыз ету (прогрессивті жою) қалыптастырылмайтын шығыстары олар жұмсалған салықтық кезеңде шегерімдерге жатқызылады.

Жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді орындауын банк салымы кепілі түрінде қамтамасыз ету қаражаты шегінде барлау және (немесе) өндіру кезеңі аяқталғаннан кейін жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі іс жүзінде жүргізілген шығыстары олар жұмсалған салықтық кезеңде шегерімдерге жатқызылады.

259-бап. Қосылған құн салығын төлеушілердің қосылған құн салығын шегеруі

1. Осы бап қосылған құн салығын төлеушіні салық төлеушілер базасында тіркеу есебіне қою жүргізілген салық төлеушінің қосылған құн салығының, оның ішінде сатып алынған тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құнында есепке алынатын сомаларын шегерімге жатқызу тәртібін айқындайды.

2. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер құнында қосылған құн салығы бойынша мынадай шығындар есепке алынады:

1) осы Кодекстің 482-бабының 1-тармағына сәйкес есепке жатқызуға жатқызылмайтын қосылған құн салығының сомасы;

2) осы Кодекстің 489-бабы 2-тармағының 2) тармақшасына сәйкес есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы;

3) осы Кодекстің 484-бабы 2-тармағының 1) және 4) тармақшаларында көрсетілген жағдайларда, есепке жатқызуға жатқызылатын қосылған құн салығын азайту жағына қарай түзету сомасы.

3. Қосылған құн салығын төлеуші, егер бухгалтерлік есепке алуда мұндай салық сатып алынған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құнында есепке алынбаса, осы Кодекстің 488-бабына және 489-бабы 2-тармағының 3) тармақшасына сәйкес есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасын шегерімдерге жатқызуға құқылы. Шегерім есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығы туындайтын салықтық кезеңде жүргізіледі.

4. Қосылған құн салығын төлеуші есепке жатқызуға жататын қосылған құн салығын :

1) егер тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер кіріс алуға бағытталған қызметті жүзеге асыру кезінде пайдаланылса (пайдаланылатын болса), салық салынатын айналым мақсатында пайдаланылмаған мұндай тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша осы Кодекстің 484-бабы 2-тармағының 1) тармақшасына;

2) амортизацияға жатпайтын активтерді жарғылық капиталға салым ретінде беруді қоспағанда, жарғылық капиталға салым ретінде берілген мүлік бойынша осы Кодекстің 484-бабы 2-тармағының 4) тармақшасында сәйкес жүргізілген азайту жағына қарай түзету сомасын шегерімге жатқызуға құқылы.

Шегерім есепке жатқызуға жататын қосылған құн салығының сомасы түзетілуге жататын салықтық кезеңде жүргізіледі.

5. Салық салынатын айналым мақсатында пайдаланылмаған немесе жарғылық капиталға салым ретінде берілген, амортизацияға жатпайтын активтер бойынша осы Кодекстің 484-бабы 2-тармағының 1) және 4) тармақшаларына сәйкес есепке жатқызуға жатқызылатын қосылған құн салығын азайту жағына қарай түзету сомалары осы Кодекстің 253 және 254-баптарына сәйкес көрсетілген активтердің бастапқы құнында ескеріледі.

6. Осы баптың ережелері осы Кодекстің 314-бабына сәйкес құны шегерімге жатқызылуға жататын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер жөніндегі қосылған құн салығы бойынша қолданылмайды.

260-бап. Іссапарлар кезіндегі өтемақылар сомасын шегеру

1. Іссапарлар кезінде өтемақылар:

1) бронь мен багаж үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда, іссапар орнына және кері қайтуға жол жүру;

2) бронь үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда, іссапарда болған уақыт ішінде жұмыскердің тұрақты жұмыс орнынан тыс жерде тұру;

3) іссапарда болған уақыты үшін жұмыскерге салық төлеушінің шешімі бойынша белгіленген мөлшерде төленетін тәулікақы;

4) келуге және кетуге рұқсаттарды (визаны) ресімдеу (визаның, консулдық көрсетілетін қызметтердің, міндетті медициналық сақтандырудың құны) шығыстары түрінде шегерімге жатады.

Шегерім осы тармақтың 1) – 4) тармақшаларында көрсетілген, оның ішінде электрондық нысанда ресімделген шығыстарды растайтын құжаттар негізінде жүргізіледі.

Бір елді мекен шегінде жол жүру шығыстары осы бапта көзделген шығыстарға жатпайды.

Іссапарға жіберілген жұмыскердің еңбекке уақытша жарамсыздығы кезінде оның тұруы шығыстары және тәулікақысы (іссапарға жіберілген жұмыскер стационарлық емделуде болған жағдайларды қоспағанда) шегерімге жатқызылуға жатады.

2. Осы баптың 1-тармағының мақсаттарында:

1) жұмыс берушінің жұмыскерді іссапарға жіберу туралы бұйрығында немесе өкімінде көрсетілген, жұмыскер еңбек міндеттерін орындайтын, оны оқыту, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау жүзеге асырылатын межелі жер іссапарда болатын жер болып табылады;

2) іссапарда болу уақыты:

жұмыс берушінің жұмыскерді іссапарға жіберу туралы бұйрығы немесе өкімі;

кету және келу күнін қоса алғанда, жол жүруді растайтын құжаттарда көрсетілген іссапарда болатын жерге кету және кері қайтып келу күндерін негізге ала отырып, іссапарда болу күндерінің саны негізінде айқындалады. Мұндай құжаттар болмаған кезде іссапар күндерінің саны салық төлеушінің салықтық есепке алу саясатында көзделген, іссапарда болатын жерге кету күнін және (немесе) кері қайтып келу күнін растайтын басқа құжаттар негізге алына отырып айқындалады.

261-бап. Директорлар кеңесі немесе өзге басқару органы мүшелерінің сапарлары бойынша өтемақыларды шегеру

1. Жүктелген басқарушылық міндеттерді орындауға байланысты салық төлеушінің директорлар кеңесі немесе жоғары басқару органы болып табылмайтын өзге де басқару

органы мүшелерінің сапарлары бойынша шеккен шығыстардың өтемақысы шегерілуге жатады.

Мұндай шығыстарға:

1) бронь мен багаж үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда, басқарушылық міндеттерді орындайтын жерге және кері қайтуға жол жүру шығыстары;

2) бронь үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда, басқарушылық міндеттерді орындау үшін сапарда болған уақыт ішінде тұру шығыстары;

3) директорлар кеңесінің немесе жоғары басқару органы болып табылмайтын өзге басқару органының мүшесіне басқарушылық міндеттерді орындау үшін сапарда болған уақыт үшін салық төлеушінің шешімі бойынша белгіленген мөлшерде төленетін ақша сомасы;

4) келуге және кетуге рұқсаттарды (визаны) ресімдеу (визаның, консулдық көрсетілетін қызметтердің, міндетті медициналық сақтандырудың құны) жатады.

Шегерім осы тармақтың 1) – 4) тармақшаларында көрсетілген, оның ішінде электрондық нысанда ресімделген шығыстарды растайтын құжаттар негізінде жүргізіледі.

2. Осы баптың 1-тармағының мақсаттары үшін:

1) салық төлеуші дербес ресімдеген, директорлар кеңесінің немесе жоғары басқару органы болып табылмайтын өзге басқару органының мүшесін басқарушылық міндеттерді орындау үшін іс-шараға шақыруы, осындай іс-шара өткізілетін орын мен күн қамтылған құжатта көрсетілген межелі орын басқарушылық міндеттерді орындау орны болып табылады;

2) басқарушылық міндеттерді орындау үшін сапарда болу уақыты, кету және келу күндерін қоса алғанда, жол жүруді растайтын құжаттарда көрсетілген басқарушылық міндеттерді орындау орнына кету және кері қайтып келу күндері негізге алына отырып, күндер саны негізінде айқындалады.

262-бап. Өкілдік шығыстарды шегеру

1. Өкілдік шығыстарға мынадай:

1) өзара ынтымақтастықты орнату немесе қолдап отыру бойынша;

2) салық төлеушінің директорлар кеңесінің, атқарушы органдарынан басқа, өзге басқару органының отырыстарын ұйымдастыру және (немесе) өткізу бойынша өкілдік іс-шараларын өткізу кезінде олардың өткізілу орнына қарамай жүргізілетін, жеке тұлғаларды, оның ішінде салық төлеушінің штатында тұрмайтындарды қабылдау жөніндегі шығыстар жатады.

Өкілдік шығыстарға, оның ішінде:

1) іссапарлар кезіндегі өтемақыларға жатқызылатын шығыстарды қоспағанда, өкілдік іс-шараларға қатысушы адамдарды көлікпен қамтамасыз етуге;

2) өкілдік іс-шараларды өткізу барысында мұндай адамдарды тамақтандыруға;

3) ұйымның штатында тұрмайтын аудармашылардың көрсетілетін қызметтеріне ақы төлеуге;

4) өкілдік іс-шараларды өткізу үшін үй-жайларды жалдауға және (немесе) безендіруге арналған шығыстар да жатады.

2. Мыналар:

1) салық төлеушінің өкілдік іс-шараны өткізу мақсаты және оны өткізуге жауапты адамдар көрсетілген, оны өткізу туралы бұйрығы немесе өкімі;

2) салық төлеуші бекіткен осындай іс-шара шығыстарының сметасы;

3) жауапты адамдардың өткізілген өкілдік іс-шара туралы оның өткізілген күні мен орны, өткізілген іс-шараның нәтижелері, қатысушылар құрамы, іс-шаралар бағдарламасы, іс жүзінде жүргізілген шығыстар көрсетілген есебі;

4) өкілдік шығыстардың негіздері мен жүзеге асырылуын растайтын бастапқы және өзге де құжаттар өкілдік шығыстарын шегеруді жүзеге асыруға негіз болып табылады.

3. Өкілдік шығыстар салықтық кезең ішінде жұмыс берушінің осы Кодекстің 426-бабының 1) тармақшасында көрсетілген, жұмыскерлердің салық салынуға жататын кірістері бойынша шығыстары сомасының 1 пайызынан аспайтын мөлшерде шегерімге жатады.

4. Шақырылған адамдарды теміржол, теңіз және әуе көлігімен көліктік қамтамасыз етуге, олардың тұруына, визаларды ресімдеуге, сондай-ақ өкілдік іс-шараларға қатысатын адамдардың бос уақытын, ойын-сауықтарын, демалысын ұйымдастыруға арналған шығыстар өкілдік шығыстарға жатпайды және шегерімге жатқызылмайды.

263-бап. Сыйақы бойынша шегерім

1. Осы баптың мақсаттары үшін мыналар сыйақылар болып танылады:

1) осы Кодекстің 12-бабында айқындалған сыйақылар;

2) өзара байланысты тараптар арасындағы кредит (қарыз) шарты бойынша тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл);

3) өзара байланысты тарапқа берілетін кепілдік үшін төлемақы.

2. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, шегерімге жатқызылуға жататын сыйақы сомасы есепке жазу әдісі бойынша айқындалады.

3. Осы тармақтың екінші бөлігінде аталған тұлғаға міндеттемелер бойынша сыйақылар салық төлеуші немесе үшінші тұлға осындай салық төлеушінің міндеттемелері есебіне іс жүзінде төлеген:

1) есепті салықтық кезеңде салық төлеуші есепті салықтық кезеңде және (немесе) есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңдерде таныған шығыстар сомасы шегіндегі;

2) есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңдерде салық төлеуші есепті салықтық кезеңде таныған шығыстар сомасы шегіндегі мөлшерде шегерімге жатқызылуға жатады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері мынадай тұлғалар:

акцияларының бақылау пакеті ұлттық басқарушы холдингке тиесілі ұлттық даму институты болып табылатын банкті қоспағанда, екінші деңгейдегі банктер;

"Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйым (ломбардты қоспағанда);

кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша талап ету құқығына ие болған, " Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" және " Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында көрсетілген салық төлеушілер алдындағы міндеттемелер бойынша сыйақыға қатысты қолданылады .

4. Сыйақыны шегеру осы баптың 2 және 3-тармақтарында белгіленген ережелер ескеріле отырып, мынадай формула бойынша есептелетін сома шегінде жүргізіледі:

(А+Д)+(КС/МС) х (ШК) х (Б+В+Г),

мұнда:

А – Б, В, Г, Д көрсеткіштеріне енгізілген сомаларды қоспағанда, сыйақы сомасы;

Б – Д көрсеткішіне енгізілген сомаларды қоспағанда, өзара байланысты тарапқа осы баптың 3-тармағының ережелері ескеріле отырып төленген (төленуге жататын) сыйақы сомасы;

В – Б көрсеткішіне енгізілген сомаларды қоспағанда, жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген тұлғаларға осы баптың 3-тармағының ережелері ескеріле отырып төленген (төленуге жататын) сыйақы сомасы;

Г – В көрсеткішіне енгізілген сомаларды қоспағанда, осы баптың 3-тармағының ережелері ескеріле отырып, Г1 және Г2 көрсеткіштерінің сомасы;

Г1 – өзара байланысты тараптың депозитімен берілген қарыздар бойынша тәуелсіз тарапқа төленген (төленуге жататын) сыйақы сомасы;

Г2 – есепті салықтық кезеңде өзара байланысты тарап кепілдік, кепілгерлік немесе өзге қамтамасыз ету нысаны бойынша міндеттемелерді орындаған (қарыз бойынша төлемдерді жүзеге асырған) жағдайда, өзара байланысты тараптардың қамтамасыз етілген кепілдігімен, кепілгерлігімен немесе өзге қамтамасыз ету нысанымен берілген қарыздар бойынша тәуелсіз тарапқа төленген (төленуге жататын) сыйақы сомасы;

Д – мынадай:

Қазақстан Республикасында құрылған кредиттік серіктестік, акцияларының бақылау пакеті ұлттық басқарушы холдингке тиесілі ұлттық даму институты болып табылатын банк беретін кредиттер (қарыздар) үшін;

ұстаушысы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры болып табылатын борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт не купон (борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконтты не бастапқы орналастыру құнынан және (немесе) сатып алу құнынан алынатын сыйлықақыны ескере отырып) түріндегі сыйақы сомасы;

ШК – шекті коэффициент;

КС – меншікті капиталдың орташа жылдық сомасы;

МС – міндеттемелердің орташа жылдық сомасы.

А, Б, В, Г, Д сомаларын есептеу кезінде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес құрылыс объектісінің құнына енгізілетін сыйақылар алып тасталады. Өзара байланысты болып табылмайтын тарап осы баптың мақсаттары үшін тәуелсіз тарап деп танылады.

5. Осы баптың 4-тармағының мақсаттары үшін:

1) меншікті капиталдың орташа жылдық сомасы меншікті капиталдың есепті салықтық кезеңнің әрбір айының соңындағы орташа арифметикалық сомасына тең. Меншікті капиталдың орташа жылдық сомасының теріс мәні осы баптың мақсаттары үшін нөлге тең деп танылады;

2) міндеттемелердің орташа жылдық сомасы міндеттемелердің есепті салықтық кезеңнің әрбір айындағы орташа арифметикалық ең үлкен сомаға тең. Міндеттемелердің орташа жылдық сомасын есептеу кезінде мыналар:

салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер;

жұмыскерлердің жалақысы және өзге де кірістері;

өзара байланысты тараптан алынатын кірістерді қоспағанда, болашақ кезеңдердің кірістері;

сыйақылар мен комиссиялар;

дивидендтер;

бухгалтерлік есепке алуда халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес есепке жазылған бағалау міндеттемелері бойынша есепке жазылған міндеттемелер есепке алынбайды;

3) шекті коэффициент қаржы ұйымдары (микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдарды қоспағанда) үшін – 7-ге, өзге заңды тұлғалар үшін, оның ішінде микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін 4-ке тең.

6. Бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемесінің меншікті капиталының сомасы осы баптың 4-тармағының мақсаттары үшін осындай тұрақты мекеменің активтері мен міндеттемелері арасындағы айырма ретінде айқындалады.

Бұл ретте бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемесінің меншікті капиталының сомасы осы тармақтың қолданылу мақсаттары үшін осы тұрақты мекеме оқшауландырылған және жеке заңды тұлға болғандай және өзі тұрақты мекемесі болып табылатын бейрезидент-заңды тұлғадан тәуелсіз әрекет ететіндей түрде қарастырылады.

264-бап. Бейрезидент-өзара байланысты тараппен өзара есеп айырысу бойынша шегерімдердің ерекшеліктері

1. Басқарушылық, консультациялық, консалтингтік, аудиторлық, дизайнерлік, заңгерлік, бухгалтерлік, адвокаттық, жарнамалық, маркетингтік, франчайзингтік, қаржылық (сыйақы бойынша шығыстарды қоспағанда), инжинирингтік, агенттік қызметтер, роялти, жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген өзара байланысты тараптан сатып алынған зияткерлік меншік объектілерін пайдалануға құқықтар осы бапта көзделген шығыстар шегерілгенге дейін айқындалатын есепті салықтық кезеңнің салық салынатын кірісінің 3 пайызынан аспайтын жалпы сома мөлшерінде шегерілуге жатады.

2. Осы баптың мақсаттарында:

1) осы Кодекстің 14-бабында аталған тұлғалар;

2) басқа заңды тұлғамен бірлесіп компаниялардың бір тобына кіретін заңды тұлға өзара байланысты тараптар деп танылады.

Бұл ретте компаниялар тобы деп бас компания мен акцияларын, қатысу үлестері мен өзге де үлестік құралдарын осындай бас компания тікелей немесе жанама түрде иеленетін компаниялар қамтылатын коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдардың құрылымы түсініледі;

3) егер жеке және (немесе) заңды тұлғалар арасындағы қатынастар осы бөлікте көрсетілген шарттарға қарамастан өзара байланыстылық белгілеріне ие болса, осындай тұлғалар өзара байланысты тараптар деп танылады. Бұл ретте салық төлеуші өзара байланыстылықты мойындамаған жағдайда мұндай мойындауды салық органының талап қоюы негізінде сот белгілейді.

265-бап. Төленген міндеттемелер бойынша шегерім

1. Салық төлеуші өзінің міндеттемелері бойынша жүргізген, алдыңғы салықтық кезеңдерде күмәнді міндеттемелер бойынша кіріс немесе міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріс деп танылған төлем сомасы бұрын танылған кіріс мөлшері шегінде шегерілуге жатады.

Бұл ретте төлем сомасы осы Кодекстің 485-бабының 2-тармағына сәйкес есепке жатқызуға жатқызылатын қосылған құн салығын ұлғайту жағына қарай түзету сомасы шегеріле отырып айқындалады.

2. Шегерім төлем жүргізілген салықтық кезеңде жүргізіледі.

266-бап. Есептен шығарылған талап бойынша шегерім

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе:

1) дебитор-салық төлеуші таратылған, қызметі тоқтатылған кезде оның тарату балансы бекітілген күнге кредитор талап етпеген талаптың, бірақ мұндай талап бойынша бұрын танылған кіріс мөлшерінен аспайтын мөлшері;

2) заңды күшіне енген сот шешімі бойынша талапты есептен шығарудың, бірақ мұндай талап бойынша бұрын танылған кіріс мөлшерінен аспайтын мөлшері;

3) тауарларды өткізуге, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты туындаған, борышкердің банкрот деп танылуына байланысты есептен шығарылған талаптың, бірақ мұндай талап бойынша бұрын танылған кіріс мөлшерінен аспайтын мөлшері шегерілуге жатады.

2. Есептен шығарылған талап бойынша шегерім кредитор-салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес мына күндер неғұрлым кеш келетін салықтық кезеңде жүргізіледі:

1) бухгалтерлік есепке алуда есептен шығарылу күні;

2) дебитор таратылған кезде – тарату балансы бекітілген күн;

3) дебитор банкрот деп танылған кезде – соттың банкроттық рәсімді аяқтау туралы ұйғарымы заңды күшіне енген күн не Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру мен банкроттығы жөніндегі мемлекеттік басқару саласындағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органның соттан тыс банкроттық рәсімді аяқтау және борышкерді банкрот деп тану туралы шешімі шығарылған күн.

3. Шегерім бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде жүргізіледі:

1) талаптың туындағанын растайтын бастапқы құжаттардың болуы;

2) есептен шығару күніне тура келетін салықтық кезеңде бухгалтерлік есеп алуда талаптың көрсетілуі не алдыңғы салықтық кезеңдерде бухгалтерлік есепке алуда шығыстарға (есептен шығаруға) жатқызу.

4. Осы баптың ережелері:

1) осы Кодекске сәйкес күмәнді деп танылған талаптарға;

2) кәсіпорынды (кәсіпорынның бір бөлігін) мүліктік кешен ретінде сатып алу-сату шарты бойынша талаптарды беруге байланысты олардың мөлшері азайған кезде қолданылмайды.

267-бап. Күмәнді талаптар бойынша шегерім

1. Егер осы баптың 6-тармағында өзгеше белгіленбесе:

1) үш жылдық кезең ішінде қанағаттандырылмаған, резидент-заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлерге, сондай-ақ Қазақстан Республикасында қызметті заңды тұлғаның тұрақты мекемесі, құрылымдық бөлімшесі арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаларға тауарлар өткізуге, жұмыстар орындауға, қызметтер көрсетуге байланысты туындаған;

2) үш жылдық кезең ішінде қанағаттандырылмаған, екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандырылған, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымның талап ету құқықтары бойынша, банктік кредит (қарыз) шарттары және микрокредиттер беру туралы шарттар бойынша заңды күшіне енген сот шешімі негізінде айыппұлдар мен өсімпұлдарды жылдық жиынтық кірістің құрамына енгізуге байланысты талаптар күмәнді талаптар болып танылады.

2. Мыналарды:

1) тауарлар өткізуді, жұмыстар орындауды, қызметтер көрсетуді жүзеге асырған және осындай талап ету құқығын басқаға бермеген;

2) тауарлар өткізуді, жұмыстар орындауды, қызметтер көрсетуді жүзеге асырған және осындай талап ету құқығын басқаға берген;

3) осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген тұлғадан өткізілген тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер бойынша талап ету құқығын сатып алуды;

4) екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандырылған, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымның талап ету құқықтары бойынша, банктік кредит (қарыз) шарттары және микрокредиттер беру туралы шарттар бойынша заңды күшіне енген сот актісі негізінде айыппұлдар мен өсімпұлдарды жылдық жиынтық кіріс құрамына енгізуді жүзеге асырған тұлғада күмәнді талаптар шегерімге жатады.

3. Мыналарда:

1) осы баптың 2-тармағының 1) тармақшасында айқындалған тұлғада – өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құнын, сондай-ақ тауарларды осындай өткізуге, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты туындаған басқа да талаптар сомасын, оның ішінде тұрақсыздық айыбының (айыппұлдардың, өсімпұлдың) сомасын қамтитын, бірақ бұрын танылған кіріс мөлшерінен аспайтын мөлшерде;

2) осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында айқындалған тұлғада – талап сомасы мен басқаға беру жүргізілген талап ету құқығының құны арасындағы оң айырма мөлшерінде күмәнді талаптар шегерімге жатады. Бұл ретте талап сомасы өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құнын және тауарларды осындай өткізуге, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты туындаған басқа да талаптар сомасын, оның ішінде тұрақсыздық айыбының (айыппұлдардың, өсімпұлдың) сомасын қамтиды, бірақ бұрын танылған кіріс мөлшерінен аспайды;

3) осы баптың 2-тармағының 3) тармақшасында айқындалған тұлғада – өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құнын, сондай-ақ тауарларды осындай өткізуге, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге

байланысты туындаған басқа да талаптар сомасын, оның ішінде тұрақсыздық айыбының (айыппұлдардың, өсімпұлдың) сомасын қамтитын, бірақ осы Кодекстің 243-бабына сәйкес бұрын танылған кірістің талап ету құқығын сатып алу құнына ұлғайтылған мөлшерінен аспайтын мөлшерде;

4) осы баптың 2-тармағының 4) тармақшасында айқындалған тұлғада – ұйғарылған немесе танылған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұл) түрінде танылған кіріс сомасы мөлшерінде күмәнді талаптар шегерімге жатады.

4. Осы баптың 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген жағдайларда, күмәнді талаптар:

1) осы баптың 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында айқындалған тұлғаларда:

кредит (қарыз) шарттары бойынша туындаған күмәнді талаптар бойынша – кредит (қарыз) шартының талаптарына сәйкес сыйақы төлеу мерзімі басталған күннен кейінгі күннен бастап;

лизинг шарттары бойынша туындаған күмәнді талаптар бойынша – лизинг шартының талаптарына сәйкес лизингтік төлемді төлеу мерзімі басталған күннен кейінгі күннен бастап;

қалған жағдайларда:

өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша орындалу мерзімі айқындалған талап етуді орындау мерзімі аяқталған күннен кейінгі күннен бастап;

өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша орындалу мерзімі айқындалмаған талап ету бойынша тауарлар берілген, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген күннен бастап;

2) осы баптың 2-тармағының 3) тармақшасында айқындалған тұлғаларда:

кредит (қарыз) шарттары бойынша туындаған күмәнді талаптар бойынша – кредит (қарыз) шартының талаптарына сәйкес сыйақы төлеу мерзімі басталған күннен кейінгі күннен бастап;

лизинг шарттары бойынша туындаған күмәнді талаптар бойынша – лизинг шартының талаптарына сәйкес лизингтік төлемді төлеу мерзімі басталған күннен кейінгі күннен бастап;

қалған жағдайларда – мына күндердің:

өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша орындалу мерзімі айқындалған талап етуді орындау мерзімі аяқталған күннен кейінгі күннің;

өткізілген тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер бойынша орындалу мерзімі айқындалмаған талап ету құқығы басқаға берілген күннің ішінде неғұрлым кеш болатын күннен бастап есептелетін үш жылдық кезең өткен салықтық кезеңде шегерімге жатады.

5. Осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайларда, күмәнді талаптар сот актісі заңды күшіне енген күннен бастап есептелетін үш жылдық кезең өткен салықтық кезеңде шегерімге жатады.

6. Осы Кодекстің 323-бабының 1-тармағына сәйкес провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеушілердің 2012 жылғы 31 желтоқсаннан кейін есепке жазылған:

1) басқа банктерде орналастырылған корреспонденттік шоттардағы қалдықтарды қоса алғанда, депозиттер бойынша сыйақыларды;

2) басқа банктер мен клиенттерге берілген кредиттер (қаржы лизингін қоспағанда) бойынша сыйақыларды;

3) құжаттық есеп-қисаптар мен кепілдіктер бойынша дебиторлық берешекті;

4) жабылмаған аккредитивтер, шығарылған немесе расталған кепілдіктер бойынша шартты міндеттемелерді төлеу жөніндегі талаптары күмәнді болып танылмайды.

7. Салық төлеушінің күмәнді талаптарды шегерімге жатқызуы бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде жүргізіледі:

1) талаптардың туындағанын растайтын құжаттардың болуы;

2) шегерімге жатқызу кезінде бухгалтерлік есепке алуда талаптардың көрсетілуі не мұндай талаптардың алдыңғы кезеңдердегі бухгалтерлік есепке алуда шығыстарға жатқызылуы.

268-бап. Қалдықтарды көму полигондарын жоюға арналған шығыстар бойынша шегерімдер және қалдықтарды көму полигондарын жою қорына аударымдар сомасының шегерімдері

1. Салық төлеуші Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктегі арнаулы депозиттік шотқа аударылған, қалдықтарды көму полигондарын жою қорына аударымдар сомасын салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен және мөлшерде шегерімге жатқызады.

2. Салық төлеушінің салықтық кезең ішінде қалдықтарды көму полигондарын жоюға іс жүзінде шеккен шығыстары сол шығыстар шегілген салықтық кезеңде шегерімге жатады.

Салық төлеушінің арнаулы депозиттік шотта орналастырылған жою қорының қаражаты есебінен жүргізілген шығыстары шегерімге жатпайды.

269-бап. Ғылыми-зерттеу жұмыстарына, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға арналған, зияткерлік меншік объектілеріне айрықша құқықтарды сатып алуға және ғылыми орталықтар құруға арналған шығыстар бойынша шегерім

1. Тіркеп-белгіленген активтерді сатып алуға, оларды орнатуға арналған шығыстар мен күрделі сипаттағы басқа да шығыстардан бөлек, ғылыми-зерттеу жұмыстарына, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға арналған шығыстар Қазақстан Республикасының ғылым және технологиялық саясат туралы заңнамасына сәйкес ғылым саласындағы уәкілетті органның ғылыми-зерттеу

жұмыстары, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар бойынша хабарламалары болған жағдайда шегерімге жатады.

Осындай шығыстарды шегерімге жатқызуға мыналар негіз болып табылады:

ғылыми-зерттеу жұмыстарын, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды жүзеге асыруға арналған шығыстар бойынша – ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет туралы есеп, сондай-ақ осындай қызметке байланысты шығыстарды растайтын құжаттар;

ғылыми-зерттеу жұмыстарын, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды сатып алуға арналған шығыстар бойынша – іс жүзінде орындалған техникалық тапсырма және осындай жұмыстардың аяқталған кезеңдерін қабылдау актілері.

2. Зияткерлік меншік объектілеріне айрықша құқықтарды лицензиялық шарт немесе айрықша құқықты басқаға беру шарты бойынша жоғары оқу орындарынан, ғылыми ұйымдардан, дербес білім беру ұйымдарынан, стартап-компаниялардан сатып алуға арналған, оларды одан әрі коммерцияландыруға бағытталған шығыстар шегерімге жатады.

Осындай шығыстарды шегерімге жатқызуға Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен уәкілетті мемлекеттік орган тіркеген лицензиялық шарт немесе басқаға беру (ішінара беру) шарты негіз болып табылады.

3. Егер осы Кодекстің 302-бабында өзгеше көзделмесе, зерттеу университеттері жанынан ғылыми орталықтар құруды қаржыландыру Қазақстан Республикасының ғылым және технологиялық саясат туралы заңнамасына сәйкес ғылым саласындағы уәкілетті органның ғылыми орталық құру туралы хабарламасы болған кезде шегерімге жатады.

270-бап. Жұмыскерлердің есепке жазылған кірістері бойынша шығыстарды және жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын жұмыс берушінің жекелеген шығыстарын шегеру

1. Жұмыс берушінің:

1) мыналарды:

тіркеп-белгіленген активтердің;

преференциялар объектілерінің;

амортизацияға жатпайтын активтердің бастапқы құнына енгізілетіндерді;

2) запастардың өзіндік құнына енгізілетіндерді және осындай запастардың халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, өзіндік құны арқылы шегерімге жатқызылуға жататындарды;

3) бақылау кезеңі ішінде тіркеп-белгіленген активтер мен преференциялар объектілеріне қатысты кейінгі шығыстар деп танылатындарды;

4) салық төлеушінің осы баптың 2-тармағында көзделген шығыстарын қоспағанда, жұмыскердің осы Кодекстің 426-бабының 1) тармақшасында көрсетілген, салық салынуға жататын кірістері бойынша шығыстары (оның ішінде жұмыскердің осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 23), 25), 26) және 27) тармақшаларында көрсетілген кірістері бойынша жұмыс берушінің шығыстары) шегерімге жатады.

Жұмыс беруші жұмыскерді оқытуға, жұмыскердің біліктілігін арттыруға және (немесе) оны қайта даярлауға жұмсаған іс жүзіндегі шығыстар да шегерімге жатады.

2. Осы Кодекстің 366-бабының 1), 5), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 18) және 20) тармақшаларында көрсетілген, жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын жұмыс берушінің шығыстары шегерімге жатады.

271-бап. Бағамдық айырма бойынша шегерім

Теріс бағамдық айырма шамасының оң бағамдық айырма сомасынан асып кету сомасы шегерімге жатады.

272-бап. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің шегерімі

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, есепті салықтық кезеңде Қазақстан Республикасының немесе өзге мемлекеттің бюджетіне төленген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер:

1) есепті салықтық кезеңде – есепті салықтық кезең және (немесе) есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңдер үшін есепке жазылған және (немесе) есептелген шекте;

2) есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңдерде – есепті салықтық кезең үшін есепке жазылған және (немесе) есептелген шекте шегерімге жатады.

Бұл ретте салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің төленген сомасы осы Кодекстің 122 және 123-баптарында айқындалған тәртіппен есепке жатқызу жүргізілгені ескеріле отырып айқындалады.

Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу және есепке жазу Қазақстан Республикасының немесе өзге мемлекеттің (өзге мемлекеттің бюджетіне төленген салықтар мен төлемдер үшін) салық заңнамасына сәйкес жүргізіледі.

2. Мыналар:

1) жылдық жиынтық кіріс айқындалғанға дейін алып тасталатын салықтар;

2) корпоративтік табыс салығы және Қазақстан Республикасының аумағында және басқа мемлекеттерде төленген, заңды тұлғалардың кірістеріне (пайдасына) салынатын корпоративтік табыс салығына ұқсас салықтар;

3) жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде төленген салықтар;

4) үстеме пайда салығы;

5) жер қойнауын пайдалануға балама салықтар шегерімге жатпайды.

273-бап. Кейінгі шығыстар шегерімі

1. Мынадай мүлікке:

1) осы Кодекстің 281-бабына сәйкес тіркеп-белгіленген активтерге;

2) осы баптың 2-тармағында көрсетілгендерден басқа, осы Кодекстің 275-бабының 2-тармағына сәйкес тіркеп-белгіленген активтерге жатпайтын активтерге;

3) лизинг шартынан басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша алынған мүлікке;

4) осы Кодекстің 316-бабында көрсетілген активтерге қатысты жұмсалған пайдалану, жөндеу, реконструкциялау, жаңғырту, күтіп-ұстау, жою жөніндегі шығындар және басқа да шығындар, оның ішінде салық төлеушінің резервтік қорлары есебінен болған шығындар кейінгі шығыстар деп танылады.

2. Осы баптың ережелері мынадай активтерге қатысты қолданылмайды:

1) коммерциялық табудан кейін өндіру басталған кезге дейінгі кезеңде – жер қойнауын пайдаланушы коммерциялық табудан кейін өндіру басталған кезге дейін пайдалануға енгізетін және осы Кодекстің 305-бабына сәйкес салық салу мақсаттарында есепке алынатын негізгі құралдар мен материалдық емес активтер;

2) аяқталмаған құрылыс объектілері.

3. Мыналарды:

1) осы тараудың 3-параграфына сәйкес есепке алынатын тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстарды;

2) осы Кодекстің 25-тарауының 4-параграфына сәйкес амортизацияға жатпайтын активтердің бастапқы құнына енгізілуге жататын осындай активтерге қатысты жүргізілген кейінгі шығыстарды;

3) осы Кодекстің 275-бабы 1-тармағының 4) тармақшасына сәйкес тіркеп-белгіленген актив болып табылатын лизинг шартынан басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша алынған мүлікке қатысты кейінгі шығыстарды;

4) жер қойнауын пайдаланушылардың осы Кодекстің 301-бабына сәйкес аударымдары шегерімге жатқызылатын жою қорының қаражаты есебінен жүргізілген шығындарын;

5) осы баптың 4-тармағында көрсетілген кейінгі шығыстарды қоспағанда, кейінгі шығыстар олар жүргізілген салықтық кезеңде шегерімге жатқызылуға жатады.

4. Жер қойнауын пайдаланушы коммерциялық табудан кейін өндіру басталған күнге дейін пайдалануға енгізетін және осы Кодекстің 305-бабына сәйкес салық салу мақсатында есепке алынатын негізгі құралдар мен материалдық емес активтер бойынша пайдалы қазбаларды коммерциялық табудан кейін өндіру басталған күннен бастап шегілген кейінгі шығыстардың бухгалтерлік есепке алуда осындай активтердің баланстық құнын ұлғайтуға жатқызуға жататын сомасы осы Кодекстің 305-бабының 1-тармағында көзделген амортизацияланатын активтердің тобы бойынша жинақталған

шығыстардың салықтық кезеңнің соңындағы сомасын, оның ішінде мұндай сома салықтық кезеңнің соңында нөлге тең болған жағдайда да ұлғайтады.

Осы тармақта көзделген кейінгі шығыстар олар бухгалтерлік есепке алуда активтердің баланстық құнын ұлғайтуға жатқызылған салықтық кезеңде салық салу мақсаттарында танылады.

5. Осы Кодекстің мақсаттары үшін реконструкциялауға, жаңғыртуға арналған шығындар – нәтижелері бір мезгілде:

мүліктің конструкциясын өзгерту, оның ішінде жаңарту;

мүліктің қызмет мерзімін үш жылдан астам уақытқа ұзарту;

мүлікті реконструкциялауды, жаңғыртуды жүзеге асыру үшін оның пайдаланудан уақытша шығарылғандағы күнтізбелік айдың басындағы техникалық сипаттамаларымен салыстырғанда мүліктің техникалық сипаттамаларын жақсарту болып табылатын шығындар түрі.

3-параграф. Тіркеп-белгіленген активтер бойынша шегерімдер

274-бап. Тіркеп-белгіленген активтер бойынша шегерімдер

Мыналар:

1) тіркеп-белгіленген активтер бойынша осы Кодекстің 280-бабына сәйкес есептелген амортизациялық аударымдар;

2) осы Кодекстің 281-бабына сәйкес тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстар;

3) осы Кодекстің 282-бабының 2, 4 және 5-тармақтарына сәйкес салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің және (немесе) топтың құндық балансы тіркеп-белгіленген активтер бойынша шегерімдер болып табылады.

275-бап. Тіркеп-белгіленген активтер

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, мыналар тіркеп-белгіленген активтерге жатады:

1) осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген активтерді қоспағанда, келіп түскен кезде салық төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес есепке алынған және есепті және (немесе) болашақ кезеңдерде кіріс алуға бағытталған қызметте пайдалануға арналған негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер;

2) концессия шарты шеңберінде концессионер концеденттен иеленуге және пайдалануға алған, қызмет мерзімі бір жылдан асатын активтер.

Осы Кодекстің мақсаттарында "Концессиялар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес концессионер деп танылған тұлға, сондай-ақ "Мемлекеттік-жекешелік әріптестік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес концессия шартын жасасқан жекеше әріптес, құқық мирасқоры немесе концессионер тек қана концессия шартын іске асыру үшін арнайы құрған заңды тұлға концессионер деп танылады;

3) кіріс алуға бағытталған қызметте бір жылдан астам уақыт бойы пайдалануға арналған, сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқаруға алған, қызмет мерзімі бір жылдан асатын активтер;

4) лизинг шартынан басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша алынған және бухгалтерлік есепке алуда ұзақ мерзімді актив ретінде танылған мүлікке қатысты шегілген кейінгі шығыстар;

5) жалға берушіде – лизинг шарты бойынша берілген мүліктен басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша берілген, осындай шарт бойынша берілгеннен кейін бухгалтерлік есепке алуда негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер ретінде есепке алынбайтын мүлік.

2. Мыналар тіркеп-белгіленген активтерге жатпайды:

1) жер қойнауын пайдаланушы коммерциялық табудан кейін өндіру басталған кезге дейін пайдалануға енгізетін және осы Кодекстің 305-бабына сәйкес салық салу мақсаттарында есепке алынатын негізгі құралдар және материалдық емес активтер;

2) мыналарды:

осы баптың 1-тармағының 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген активтерді;

осындай активтерді халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес әділ құны бойынша есепке алуға байланысты амортизациялық аударымдарын есептеу жүргізілмейтін биологиялық активтерді, жылжымайтын мүлікке инвестицияларды қоспағанда, олар бойынша халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес амортизациялық аударымдарын есептеу жүргізілмейтін активтер;

3) ортақ пайдаланылатын құрылысжайлар (концессия шарты шеңберінде концессионер құрған және (немесе) алған, концессия объектілері болып табылатындарын қоспағанда): автомобиль жолдары, тротуарлар, бульварлар, гүлзарлар ;

4) Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес бұрын құны толығымен шегерімге жатқызылған негізгі құралдар;

5) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес салық төлеушінің бухгалтерлік балансында пайдалы қызмет

мерзімі айқындалмаған деп танылған және солай деп ескерілетін, пайдалы қызмет мерзімі айқындалмаған материалдық емес активтер;

6) бақылау кезеңі ішінде күші жойылмаған инвестициялық салықтық преференциялардың объектілері;

7) осы Кодекстің 316-бабында аталған жер қойнауын пайдаланушының амортизацияланатын активтері;

8) жалға алушыда – лизинг шарты бойынша алынған активтерден басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша уақытша иеленуге және пайдалануға алынған, осындай шарт бойынша алынғаннан кейін бухгалтерлік есепке алуда негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер ретінде есепке алынатын активтер.

276-бап. Тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу

1. Тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу негізгі қорлар сыныптауышына сәйкес қалыптастырылатын топтар бойынша мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

Р/с №	Топтың №	Тіркеп-белгіленген активтердің атауы
1	2	3
1.	I	Мұнай және газ ұңғымаларын, сондай-ақ беру құрылғыларын қоспағанда, ғимараттар, құрылысжайлар
2.	II	Мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтарын, сондай-ақ ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер мен жабдықтарды қоспағанда, машиналар мен жабдықтар
3.	III	Ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер, бағдарламалық қамтылым және жабдықтар
4.	IV	Басқа топтарға енгізілмеген тіркеп-белгіленген активтер, оның ішінде мұнай және газ ұңғымалары, беру құрылғылары, мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтары

2. Тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу мыналарды:

1) салықтық кезеңнің басындағы және соңындағы I топ объектілерінің құндық баланстарын және (немесе) топтардың құндық баланстарын;

2) тіркеп-белгіленген активтердің салықтық кезеңдегі түсімдерін;

3) тіркеп-белгіленген активтердің салықтық кезеңдегі шығып қалуын;

4) I топ объектілерінің қалдық құнын;

5) тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстарды есепке алу түрінде жүргізіледі.

3. Топтардың құндық баланстары салықтық кезеңнің басында және соңында:

I топ бойынша – әрбір объект бойынша айқындалады. Әрбір объект бойынша құндық баланстардың жалпы сомасы I топтың құндық балансын құрайды;

II, III және IV топтар бойынша – әрбір топ бойынша айқындалады.

4. Салықтық кезеңнің басындағы I топ объектісінің құндық балансы және (немесе) топтардың құндық баланстары мынадай формуланы қолдану кезінде алынған соманың оң мәні ретінде айқындалады:

алдыңғы салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің құндық балансы және (немесе) топтардың құндық балансы

алу

алдыңғы салықтық кезеңде есептелген амортизациялық аударымдардың сомасы

алу

осы Кодекстің 282-бабына сәйкес шегерімдер мен түзетулер.

5. Салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектілерінің құндық балансы және (немесе) топтардың құндық баланстары:

салықтық кезеңнің басындағы I топ объектісінің құндық балансы және (немесе) топтың құндық балансы

қосу

осы Кодекстің 277-бабына сәйкес айқындалатын құн бойынша салықтық кезеңде түскен тіркеп-белгіленген активтер

алу

осы Кодекстің 279-бабына сәйкес айқындалатын құн бойынша салықтық кезеңде шығып қалған тіркеп-белгіленген активтер,

қосу

осы Кодекстің 281-бабына сәйкес I топ объектісінің құндық балансы немесе топтың (II, III немесе IV топтар бойынша) құндық балансын ұлғайтуға немесе қалыптастыруға жатқызылатын тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстар.

6. Салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің қалдық құны:

салықтық кезеңнің басындағы I топ объектісінің құндық балансы

қосу

осы Кодекстің 281-бабына сәйкес тіркеп-белгіленген активтер бойынша осы объектінің құндық балансын ұлғайтуға немесе I топ объектісінің құндық балансын қалыптастыруға жатқызылатын кейінгі шығыстар ретінде айқындалады.

7. Сенімгерлік басқарушы осы Кодекстің 275-бабы 1-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген тіркеп-белгіленген активтер бойынша I топ объектілерінің

жекелеген құндық баланстарын және (немесе) топтардың (II, III немесе IV топтар бойынша) құндық баланстарын қалыптастырады және осындай активтер бойынша осы Кодекстің 210 және 211-баптары негізінде бөлек салықтық есепке алуды жүргізеді.

277-бап. Тіркеп-белгіленген активтердің келіп түсуі

1. Мыналар:

1) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есепке алуда есепті және (немесе) болашақ кезеңдерде кіріс алуға бағытталған қызметте пайдалануға арналған негізгі құралдарды, жылжымайтын мүлікке инвестицияларды, материалдық емес және биологиялық активтерді тану;

2) концессия шарты шеңберінде концессионердің концеденттен қызмет мерзімі бір жылдан асатын активтерді иеленуге және пайдалануға алуы;

3) сенімгерлік басқарушының қызмет мерзімі бір жылдан асатын, кіріс алуға бағытталған қызметте бір жылдан астам уақыт пайдалануға арналған активтерді сенімгерлік басқаруға алуы;

4) лизинг шартынан басқа, бухгалтерлік есепке алуда мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша алынған мүлікке қатысты жұмсалған кейінгі шығыстарды ұзақ мерзімді актив ретінде тану;

5) жалға берушіде – жалға берушінің осындай берілгенге дейін бухгалтерлік есепке алуда негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес немесе биологиялық активтер ретінде есепке алынбаған мүлікті мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша беруі тіркеп-белгіленген активтердің келіп түсуі болып табылады Осы тармақшаның ережелері лизинг шарты бойынша мүлікті беруге қолданылмайды;

6) пайдаланылуы уақытша тоқтатылғаннан кейін, бұрын салықтық есепке алуда осы Кодекстің 279-бабының 18-тармағына сәйкес шығып қалу көрсетілген, кіріс алуға бағытталған қызметте пайдалану үшін I топ объектісін пайдалануға беру;

7) бақылау кезеңі ішінде инвестициялық салықтық преференциялар жойылмай қолданылған объектіні бақылау кезеңінен кейінгі салықтық кезеңде тіркеп-белгіленген активтердің құрамына аудару тіркеп-белгіленген активтердің келіп түсуі болып табылады.

2. Салық салу мақсаттарында тіркеп-белгіленген активтердің келіп түсуін тану келіп түскен активтерді тіркеп-белгіленген активтердің құрамына енгізуді білдіреді.

Келіп түскен активтерді тіркеп-белгіленген активтердің құрамына енгізу салықтық кезеңнің басындағы I топ объектілерінің және (немесе) топтардың тиісті құндық балансын келіп түскен тіркеп-белгіленген активтердің бастапқы құнына ұлғайту жолымен жүзеге асырылады.

Лизинг шартынан басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша алынған мүлікке қатысты шеккен және бухгалтерлік есепке алуда ұзақ мерзімді актив ретінде танылған кейінгі шығыстарды тіркеп-белгіленген активтердің құрамына енгізу:

егер осы баптың 1-тармағына сәйкес мүліктік жалдау (жалға алу) объектісі I топқа жататын болса – салықтық кезеңнің басындағы I топ объектісінің құндық балансын бастапқы құнға ұлғайту немесе осындай құндық баланс болмаған кезде оны қалыптастыру;

егер мүліктік жалдау (жалға алу) объектісі осы баптың 1-тармағына сәйкес II, III немесе IV топтарға жататын болса – салықтық кезеңнің басындағы топтың тиісті құндық балансын бастапқы құнға ұлғайту жолымен жүзеге асырылады.

3. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, тіркеп-белгіленген активтердің бастапқы құны тіркеп-белгіленген актив келіп түскен күн бойынша салық төлеуші шеккен мынадай шығындардың сомасы түрінде айқындалады:

1) тіркеп-белгіленген активті сатып алуға арналған шығындар;

2) тіркеп-белгіленген активті өндіруге арналған шығындар;

3) тіркеп-белгіленген активті салуға арналған шығындар;

4) тіркеп-белгіленген активті монтаждауға және орнатуға арналған шығындар;

5) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес активтің құнын ұлғайтатын басқа да шығындар.

4. Осы баптың мақсаттары үшін тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құнына:

осы Кодекстің 286-бабының 2), 13) және 16) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындар (шығыстар);

амортизациялық аударымдар;

бухгалтерлік есепке алуда туындайтын және осы Кодекстің 257-бабының 6-тармағына сәйкес салық салу мақсаттарында шығыс ретінде қаралмайтын шығындар (шығыстар) енгізілмейді.

5. Жер қойнауын пайдаланушы күрделі жобалар бойынша (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша осы Кодекстің 305-бабының 5-тармағында көзделген тиісті коэффициентті қолдана отырып, осы бапта белгіленген тәртіппен активтердің бастапқы құнын айқындайды.

6. Запастардың немесе сатуға арналған активтердің құрамынан аудару арқылы келіп түскен тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес активтің осындай келіп түскен күнге баланстық құны мөлшерінде айқындалады.

Егер осындай активтер бұрын тіркеп-белгіленген активтерден запастардың немесе сатуға арналған активтердің құрамына ауыстырылса, онда оларды тіркеп-белгіленген

активтерге кері ауыстыру кезінде осындай активтің бастапқы құны осы Кодекстің 279-бабының 4-тармағында көрсетілген құннан аспайды.

7. Өтеусіз алынған тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны:

1) осы Кодекстің 246-бабына сәйкес жылдық жиынтық кіріске енгізілген өтеусіз алынған мүлік құнының; және

2) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бастапқы тану кезінде келіп түскен активтің құнын ұлғайтатын іс жүзіндегі шығындардың сомасы ретінде айқындалады.

8. Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бастапқы тану кезінде тіркеп-белгіленген активтердің құнын ұлғайтатын іс жүзіндегі шығындар ескеріле отырып, алынған активтердің баланстық құны мемлекеттік кәсіпорын мемлекеттік мекемеден алған осындай активтердің бастапқы құны болып табылады.

Активтердің баланстық құны активтерді қабылдау-беру актісі негізінде айқындалады.

9. Жарғылық капиталға салым ретінде алынған тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны:

1) жарғылық капиталға салым ретінде алынған, бірақ төлеу есебіне актив алынған сомадан аспайтын актив құнының сомасы ретінде айқындалады. Мұндай құн салымның алынғанын және активтің алынған құнын растайтын құжаттар (қабылдау-беру актісі және (немесе) өзге де құжаттар) негізінде айқындалады; және

2) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бастапқы тану кезінде келіп түскен активтің құнын ұлғайтатын іс жүзіндегі шығындар сомасы ретінде айқындалады.

10. Егер осы тармақтың екінші бөлігінде өзгеше белгіленбесе, салық төлеушіні бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыруға байланысты алынған тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны:

1) беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген баланстық құн; және

2) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бастапқы тану кезінде осындай активтің құнын ұлғайтатын іс жүзіндегі шығындар сомасы ретінде айқындалады.

Бірігу, бөлініп шығу арқылы құрылған, жаңадан пайда болған заңды тұлғаның немесе өзіне басқа заңды тұлға қосылған заңды тұлғаның I тобы объектілерінің құндық балансы және (немесе) топтардың (II, III немесе IV топтар бойынша) құндық баланстары осындай құн осы Кодекстің 279-бабы 9-тармағына сәйкес беру актісінде

көрсетілген жағдайда беруші тұлғаның салықтық есепке алу деректері бойынша берілетін тіркеп-белгіленген активтердің құнына ұлғаяды.

11. Мыналар сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқаруға алған тіркеп-белгіленген активтердің бастапқы құны болып табылады:

1) егер беруші тұлғада осы активтер тіркеп-белгіленген активтер болып табылған болса – осы Кодекстің 279-бабының 14-тармағына сәйкес айқындалған құн;

2) өзге жағдайларда – көрсетілген активтерді қабылдау-беру актісінің деректері бойынша айқындалған құн.

12. Мыналар сенімгерлік басқару жөніндегі міндеттемелердің тоқтатылуына байланысты сенімгерлік басқарушыдан алынған тіркеп-белгіленген активтердің бастапқы құны болып табылады:

1) егер сенімгерлік басқарушыда осы активтер тіркеп-белгіленген активтер болып табылған болса – осы Кодекстің 279-бабының 15-тармағына сәйкес айқындалған құн;

2) өзге жағдайларда – осы Кодекстің 279-бабының 14-тармағына сәйкес айқындалған, амортизациялық аударымдар сомасына азайтылған құн. Бұл ретте амортизациялық аударымдар мынадай формула бойынша есептеледі:

осы Кодекстің 279-бабының 14-тармағына сәйкес айқындалған құн,

көбейту

тіркеп-белгіленген активтердің тиісті тобы үшін осы Кодексте көзделген амортизацияның шекті нормасы,

көбейту

актив сенімгерлік басқаруда болған есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңдердің саны.

13. Концедент пен концессионер жасаған және қол қойған концессия объектісін қабылдау-беру актісінде көрсетілген алынған концессия объектісінің құны концессионер концессия шарты бойынша алған тіркеп-белгіленген активтердің бастапқы құны болып табылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген құн болмаған жағдайда I, II, III және IV топтардың тіркеп-белгіленген активтері ретінде танылатын концессия объектілерінің бастапқы құны концессионер тіркеп-белгіленген активтер пайдалануға берілген күнге дейін концессия шарты шеңберінде әрбір осындай объект бойынша жүргізген:

концессия объектісін құру мақсатында сатып алуға, салуға, монтаждауға және орнатуға арналған шығындар; және

халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес осы Кодекстің 257 – 273-баптарының ережелері ескеріле отырып, оның құнын ұлғайтатын концессия объектісін құру мақсатындағы басқа да шығындар түрінде жеке айқындалады.

14. Бұрын салықтық есепке алуда осы Кодекстің 279-бабының 18-тармағына сәйкес шығып қалу көрсетілген, пайдалануға берілген I топ объектісінің оны пайдалану уақытша тоқтатылғаннан кейінгі бастапқы құны:

1) осы Кодекстің 279-бабының 18-тармағына сәйкес айқындалған шығып қалу құнының; және

2) осы Кодекстің 281-бабына сәйкес осы объектінің құндық балансын ұлғайтуға жатқызылған жағдайда, тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстар сомасы ретінде айқындалады.

15. Инвестициялық салықтық преференциялар жойылған активтер инвестициялық салықтық преференцияларды қолдану басталған күннен бастап осы параграфқа сәйкес тіркеп-белгіленген активтер ретінде есепке алынады.

16. Осы Кодекстің 284-бабының 5-тармағына сәйкес инвестициялық бақылау кезеңі ішінде салықтық преференциялар жойылмай қолданылған объектіні тіркеп-белгіленген активтердің құрамына енгізу жолымен келіп түскен тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны нөлге тең.

17. Лизинг шартынан басқа, мүліктік жалдау (жалға беру) шарты бойынша алынған мүлікке қатысты салық төлеуші шеккен жөндеу, реконструкциялау, жаңғырту, күтіп-ұстау жөніндегі шығындар және басқа да шығындар, лизинг шартынан басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша алынған мүлікке қатысты жұмсалған, ұзақ мерзімді актив ретінде танылған кейінгі шығыстар түріндегі тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны болып табылады.

Осы тармаққа сәйкес бухгалтерлік есепке алуда ұзақ мерзімді актив ретінде танылған күні жұмсалған, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес оның құнын ұлғайтатын шығындар есепке алынады.

18. Лизинг нысанасы алынған құн лизинг шарты бойынша келіп түскен тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны болып табылады.

19. Бұрын лизинг нысанасы болған тіркеп-белгіленген активтің бастапқы құны – оны лизинг алушы лизинг берушіге қайтарған кезде:

бұрын лизинг нысанасы лизинг шарты бойынша лизинг алушыға берілген құн және

лизингтің осы нысанасы берілген күннен бастап қайтарылған күнге дейінгі кезеңде лизингтік төлемдер сомасына енгізілген лизинг нысанасының құны арасындағы оң айырма болып табылады.

278-бап. Арнаулы салық режимдерін қолданған салық төлеушілердің тіркеп-белгіленген активтер бойынша шегерімдерді қолдану ерекшеліктері

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне

ауысқан кезде, тіркеп-белгіленген активтердің амортизацияның есеп айырысу сомасына азайтылған сатып алыну құны олардың бастапқы құны болып табылады.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, осы Кодекстің 286-бабының 2), 13) және 16) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындардан (шығыстардан) басқа, активтің пайдаланылуы басталғанға дейін жасалған сатып алуға, өндіруге, салуға, монтаждауға, орнатуға, реконструкциялауға және жаңғыртуға арналған шығындардың жиынтығы сатып алу құны болып табылады.

Егер актив бұрын өтеусіз алынған болса, осы баптың мақсатында оның осы Кодекстің 724-бабының 2-тармағына сәйкес өтеусіз алынған мүлік түрінде салық салу объектісіне қосылған құны осындай активті сатып алу құны болып табылады.

Қайырымдылық көмек, мұрагерлік түрінде алынған активтер бойынша, осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, активтің осы активке меншік құқығы туындаған күнгі Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған нарықтық құны активті сатып алу құны болып табылады.

Амортизацияның есеп айырысу сомасы мынадай шамалардың:

осы тармаққа сәйкес айқындалған активті сатып алу құнының;

осы баптың 3-тармағында көзделген амортизацияның шекті айлық нормасының;

осындай салық төлеуші активті алғаш пайдалануға енгізген күннен бері өткен айлар санының көбейтіндісі ретінде айқындалады.

2. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, тіркеп-белгіленген активтің пайдалануы басталғаннан кейін жасалған оны реконструкциялауға және жаңғыртуға арналған шығыстар, амортизацияның есеп айырысу құнына азайтылған, осы Кодекстің 286-бабының 2), 13 және 16) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындардан (шығыстардан) басқа, осындай шығыстардың сомасына тең бастапқы құны бар жеке тіркеп-белгіленген актив болып танылады.

Амортизацияның есеп айырысу сомасы мынадай шамалардың:

осы тармаққа сәйкес айқындалған реконструкциялауға және жаңғыртуға арналған шығыстар сомасының;

осы баптың 3-тармағында көзделген амортизацияның шекті айлық нормасының;

реконструкциялау, жаңғырту аяқталған күннен бері өткен айлар санының көбейтіндісі ретінде айқындалады.

Осы тармақтың, осы Кодекстің 390-бабы 3-тармағының және 591-бабы 6-тармағының мақсаттары үшін нәтижелері бір мезгілде:

негізгі құралдың конструкциясын өзгерту, оның ішінде жаңарту;

негізгі құралдың қызмет мерзімін үш жылдан астам уақытқа ұзарту;

реконструкциялауды және жаңғыртуды жүзеге асыру үшін негізгі құрал пайдаланудан уақытша шығарылған күнтізбелік айдың басындағы техникалық

сипаттамаларымен салыстырғанда осы негізгі құралдың техникалық сипаттамаларының жақсаруы болып табылатын реконструкциялау және жаңғырту реконструкциялау және жаңғырту деп танылады.

3. Тіркеп-белгіленген актив осы Кодекстің 276-бабының 1-тармағына сәйкес енгізілуге жататын топқа қарай амортизацияның мынадай айлық нормалары қолданылады:

Р/с №	Топтың №	Тіркеп-белгіленген активтердің атауы	Амортизацияның айлық нормасы, %
1.	I	Мұнай және газ ұңғымаларын, сондай-ақ беру құрылғыларын қоспағанда, ғимараттар, құрылысжайлар	0,83
2.	II	Мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтарын, сондай-ақ ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер мен жабдықтарды қоспағанда, машиналар мен жабдықтар	2,08
3.	III	Ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер, бағдарламалық қамтылым және жабдықтар	3,33
4.	IV	Басқа топтарға енгізілмеген тіркеп-белгіленген активтер, оның ішінде мұнай және газ ұңғымалары, беру құрылғылары, мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтары	1,25

Реконструкциялау және жаңғырту нәтижесінде құрылған тіркеп-белгіленген актив осы баптың 2-тармағын қолдану мақсаттарында реконструкциялауға және жаңғыртуға ұшыраған тіркеп-белгіленген актив енгізілуге жататын топқа енгізіледі.

4. Тіркеп-белгіленген активтердің бастапқы құны мынадай шарттар бір мезгілде орындалған:

оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне ауысқан;

салық төлеуші оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін күнтізбелік 12 айдан аз уақыт қолданған;

салық төлеуші оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режиміне немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режиміне ауысқанға дейін жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданған кезде осы тармаққа сәйкес айқындалады.

Тіркеп-белгіленген активтердің бастапқы құны оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі қолданыла бастаған күннің алдындағы күнгі I топ объектісінің құндық балансының және (немесе) топтың (II, III немесе IV топтар бойынша) құндық балансының және оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі қолданылған кезеңде осы Кодекстің 275 – 277 және 279 – 282-баптарына сәйкес айқындалған тіркеп-белгіленген активтер бойынша шегерімдердің мөлшері негізге алына отырып айқындалады.

279-бап. Тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуы

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, мыналар:

1) толық амортизация және (немесе) құнсыздану салдарынан танылуы тоқтатылған, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша берілген жағдайларды қоспағанда, осы активтерді бухгалтерлік есепке алуда негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер ретінде тануды тоқтату;

2) осы активтерді лизинг шарты бойынша беру;

3) осы активтерді сатуға арналған активтердің, запастардың құрамына ауыстыру;

4) жалға берушіде – мына:

қолданылу кезеңінде жалға алушыға берілген мүлік жалға берушіде тіркеп-белгіленген актив болып табылатын; және

шарт тоқтатылғаннан кейін – жалға берушінің бухгалтерлік есеп алуында тіркеп-белгіленген активтерге жатпайтын актив деп танылған мүліктік жалдау (жалға алу) шартының тоқтатылуы тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуы болып табылады.

2. Мыналар:

1) жоғалуына, бүлінуіне байланысты тіркеп-белгіленген активтердің II, III, IV топтарына енгізілген сақтандырылмаған активті бухгалтерлік есепке алуда тануды тоқтату;

2) маусымдық өндірісте пайдаланылатын I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің кірісін алуға бағытталған қызметте пайдалануды уақытша тоқтату;

3) активті пайдаланудан уақытша шығарудың және оны пайдалануды уақытша тоқтатқаннан кейін пайдалануға берудің салықтық кезеңдері сәйкес келген жағдайда I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің кірісін алуға бағытталған қызметте пайдалануды уақытша тоқтату;

4) II, III және IV топтардың тіркеп-белгіленген активтерінің кірісін алуға бағытталған қызметте пайдалануды уақытша тоқтату тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуы болып табылмайды.

Осы параграфтың мақсаттары үшін:

тіркеп-белгіленген активтерді пайдалануды уақытша тоқтатуға тіркеп-белгіленген активтерді бухгалтерлік есепке алуда негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер ретінде тануды тоқтатпай, мұндай активтерді пайдаланудан уақытша шығару жатады;

бір мезгілде мынадай:

пайдалану туралы техникалық құжаттамада көрсетілген талаптарға байланысты есепті кезеңнің соңында белгілі бір температуралық режимдерде пайдаланылмайтын;

күнтізбелік жылдың белгілі бір, бірақ үш айдан кем емес кезеңі ішінде климаттық, табиғи немесе технологиялық жағдайларға байланысты өндірістік процеске қатысатын;

есепті салықтық кезеңде кіріс алуға бағытталған қызметте пайдаланылған деген шарттарға сәйкес келетін I топтың тіркеп-белгіленген активтері маусымдық өндірісте пайдаланылатын I топтың тіркеп-белгіленген активтері болып табылады.

3. Тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуын салық салу мақсаттарында тану шығып қалған активтерді тіркеп-белгіленген активтердің құрамынан алып тастауды білдіреді.

Шығып қалған активтерді тіркеп-белгіленген активтер құрамынан алып тастау салықтық кезеңнің басындағы I топ объектілерінің және (немесе) топтардың тиісті құндық балансын тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалу құнына азайту жолымен жүзеге асырылады.

4. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалу күніне халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған баланстық құны олардың шығып қалу құны болып табылады.

5. Мыналар:

1) егер кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатып алу-сату шартын қоса алғанда, сатып алу-сату шартында өткізу құны тіркеп-белгіленген активтер объектілері бөлінісінде айқындалса – қосылған құн салығын қоспағанда, тіркеп-белгіленген активтерді өткізу құны;

2) егер кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатып алу-сату шартын қоса алғанда, сатып алу-сату шартында өткізу құны тіркеп-белгіленген активтер объектілері

бөлінісінде айқындалмаса – өткізілген тіркеп-белгіленген активтердің өткізу күніне халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған баланстық құны, лизинг шарты бойынша беруден басқа, тіркеп-белгіленген активтерді өткізу кезінде олардың шығып қалу құны болып табылады.

6. Лизинг нысанасы лизинг шартына сәйкес берілген құн тіркеп-белгіленген активтерді осындай шарт бойынша беру кезінде олардың шығып қалу құны болып табылады.

7. Берілген активтерді қабылдау-беру актісінде көрсетілген, бірақ беру күніне бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша олардың баланстық құнынан кем емес құны тіркеп-белгіленген активтер өтеусіз берілген кездегі олардың шығып қалу құны болып табылады.

8. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес айқындалатын құн тіркеп-белгіленген активтер жарғылық капиталға салым ретінде берілген кездегі олардың шығып қалу құны болып табылады.

9. Мыналар:

қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғада берілген активтердің беру актісінде көрсетілген баланстық құны; не

беру актісінде көрсетілген, қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның салықтық есепке алу деректері бойынша берілетін тіркеп-белгіленген активтердің құны бірігу, қосылу немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру кезінде қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғадан тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалу құны болып табылады. Ол үшін салық төлеушілер беру актісінде берілетін тіркеп-белгіленген активтердің мынадай құнын көрсетуге құқылы:

1) I топтың тіркеп-белгіленген активтері бойынша – салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің қалдық құны;

2) топтың барлық тіркеп-белгіленген активін беру шартымен II, III, IV топтардың тіркеп-белгіленген активтері бойынша – салықтық кезеңнің соңындағы топтың тиісті құндық балансының шамасы.

10. Берілген активтердің бөлу балансында көрсетілген баланстық құн бөлу жолымен қайта ұйымдастыру кезінде қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғадағы тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалу құны болып табылады.

11. Құрылтайшылардың, қатысушылардың келісімі бойынша айқындалған құн мүлікті құрылтайшы, қатысушы алып қойған кезде тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалу құны болып табылады.

12. Мыналар:

1) сақтандыру болған кезде – сақтандыру (қайта сақтандыру) шартына сәйкес сақтанушыға, сақтандырылушыға, пайда алушыға төленетін сақтандыру төлемдерінің сомасына тең құн;

2) сақтандыру болмаған кезде – салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектілерінің қалдық құны тіркеп-белгіленген активтердің жоғалуына, бүлінуіне байланысты бухгалтерлік есепке алуда активті тану тоқтатылатын кездегі олардың шығып қалу құны болып табылады.

13. Тіркеп-белгіленген активтердің осы актив құрамына енгізілген бастапқы құн мен лизинг нысанасы алынған күнінен бастап қайтарылған күніне дейінгі кезең үшін лизинг нысанасының лизингтік төлемдер сомасына енгізілген құны арасында оң айырма лизинг алушыда лизинг нысанасы болып табылатын тіркеп-белгіленген актив лизинг берушіге қайтарылған кездегі оның шығып қалу құны болып табылады.

14. Мыналар:

1) I топ бойынша – салықтық кезеңнің соңындағы тіркеп-белгіленген активтердің қалдық құны;

2) II, III және IV топтар бойынша – беру күніне халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған баланстық құн тіркеп-белгіленген активтер мүлікті сенімгерлік басқару шарты бойынша сенімгерлік басқаруға берілген кездегі олардың шығып қалу құны болып табылады.

15. Мыналар:

1) I топ бойынша – салықтық кезеңнің соңындағы тіркеп-белгіленген активтердің қалдық құны;

2) II, III және IV топтар бойынша:

топтың барлық активін беру кезінде – салықтық кезеңнің соңындағы топтың құндық балансының шамасы;

қалған жағдайларда – тіркеп-белгіленген активтердің құрамына енгізілген берілетін активтердің амортизациялық аударымдар сомасына азайтылған бастапқы құны сенімгерлік басқару жөніндегі міндеттемелер тоқтатылған кезде сенімгерлік басқарушыда тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалу құны болып табылады. Бұл ретте амортизациялық аударымдар тіркеп-белгіленген активтердің тиісті тобы үшін осы Кодексте көзделген, алдыңғы кезеңдердегі амортизациялық аударымдар сомасына азайтылған бастапқы құнға қолданылатын амортизацияның шекті нормасы негізге алына отырып, есепті салықтық кезеңнің алдындағы сенімгерлік басқарудың әрбір салықтық кезеңі үшін есептеледі.

16. Мыналар:

1) I топ бойынша – салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің қалдық құны;

2) II, III және IV топтар бойынша:

барлық активті беру кезінде – салықтық кезеңнің соңындағы топтың құндық балансының шамасы;

қалған жағдайларда – тіркеп-белгіленген активтердің құрамына енгізілген берілетін активтердің амортизациялық аударымдар сомасына азайтылған бастапқы құны концессия шарты тоқтатылған жағдайда тіркеп-белгіленген активтер концедентке берілген кездегі олардың шығып қалу құны болып табылады. Бұл ретте амортизациялық аударымдар:

амортизация нормалары белгіленген жағдайда – концессия объектілерін пайдалану жүзеге асырылған салықтық кезеңдер үшін тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу бойынша концессионердің салықтық тіркелімінде белгіленген осындай амортизация нормалары негізге алына отырып, есепті салықтық кезеңнің алдындағы әрбір салықтық кезең үшін есептеледі. Концессионер белгілеген амортизация нормалары тіркеп-белгіленген активтердің тиісті тобы үшін осы Кодексте көзделген амортизацияның шекті нормаларынан аспауға тиіс;

концессионер белгілеген амортизация нормалары болмаған кезде – тіркеп-белгіленген активтердің тиісті тобы үшін осы Кодексте көзделген амортизацияның шекті нормасы негізге алына отырып, есепті салықтық кезеңнің алдындағы әрбір салықтық кезең үшін есептеледі.

17. Мүліктік жалдау (жалға беру) шарты тоқтатылған күнге бухгалтерлік есепте танылған активтің халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған баланстық құны берілген мүлік жалға берушіде осындай шарттың қолданылу кезеңінде жалға берушіде тіркеп-белгіленген актив болып табылған, ал шарт тоқтатылғаннан кейін жалға берушінің бухгалтерлік есепке алуында тіркеп-белгіленген активтерге жатпайтын актив деп танылған осы шарт тоқтатылған кездегі жалға берушіде тіркеп-белгіленген активтің шығып қалу құны болып табылады.

18. Салықтық кезеңнің соңындағы I топтың тіркеп-белгіленген активінің қалдық құны, осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, кіріс алуға бағытталған қызметте пайдаланылуы уақытша тоқтатылған кезде оның шығып қалу құны болып табылады.

19. Тіркеп-белгіленген активтің шығып қалу күніне осы Кодекстің 305-бабының 5-тармағында белгіленген, бұрын қолданылған шартты коэффициент ескеріле отырып, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған баланстық құн күрделі жобалар бойынша (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушыда оның шығып қалу құны болып табылады.

280-бап. Амортизациялық аударымдарды есептеу

1. Тіркеп-белгіленген активтер бойынша осы бапқа сәйкес есептелген амортизациялық аударымдар шегерімге жатады.

2. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, амортизациялық аударымдар салық төлеуші тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу жөніндегі салықтық тіркелімде белгілеген амортизация нормаларын салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің және топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансына қолдану жолымен I топтың әрбір объектісі бойынша және (немесе) тұтастай алғанда әрбір топ (II, III және IV топтар бойынша) бойынша есептеледі.

Салық төлеуші белгілеген мұндай амортизация нормалары амортизацияның мынадай шекті нормаларынан аспауға тиіс:

Р/с №	Топтың №	Тіркеп-белгіленген активтердің атауы	Амортизацияның шекті нормасы (%)
1	2	3	4
1.	I	Мұнай және газ ұңғымаларын, сондай-ақ беру құрылғыларын қоспағанда, ғимараттар, құрылысжайлар	10
2.	II	Мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтарын, сондай-ақ ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер мен жабдықтарды қоспағанда, машиналар мен жабдықтар	25
3.	III	Ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер, бағдарламалық қамтылым және жабдықтар	40
4.	IV	Басқа топтарға енгізілмеген тіркеп-белгіленген активтер, оның ішінде мұнай, газ ұңғымалары, беру құрылғылары, мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтары	15

3. Амортизациялық аударымдар:

1) таратылатын заңды тұлғаның таратылатын салықтық есептілігі жасалатын салықтық кезеңдегі;

2) заңды тұлғаларды қайта ұйымдастыруға байланысты тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуы және келіп түсуі жүзеге асырылатын салықтық кезеңде бірігу, қосылу, бөліну және бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру кезіндегі;

3) заңды тұлғаның арнаулы салық режимін қолданудан корпоративтік табыс салығын есептеуге ауысуы жүзеге асырылған салықтық кезеңде осы бөлімге сәйкес осындай ауысу кезіндегі қызмет кезеңіне түзетіледі.

4. Жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында алғаш рет пайдалануға енгізілген тіркеп-белгіленген активтер бойынша пайдаланудың бірінші салықтық кезеңінде, осы тіркеп-белгіленген активтерді жылдық жиынтық кіріс алу мақсатында кемінде үш жыл пайдалану шартымен амортизацияның қосарланған нормалары бойынша амортизациялық аударымдарды есептеуге құқылы. Осы тіркеп-белгіленген активтер пайдаланудың бірінші салықтық кезеңінде топтың құндық балансынан бөлек есепке алынады. Келесі салықтық кезеңде осы тіркеп-белгіленген активтер тиісті топтың құндық балансына енгізілуге жатады.

Осы тармаққа сәйкес амортизациялық аударымдарды есептеу жүргізілген, пайдалануға алғаш рет енгізілген тіркеп-белгіленген актив үш жылдық кезең өткенге дейін шығып қалған жағдайда, көрсетілген тіркеп-белгіленген актив бойынша жүргізілген шегерімнің осы бапта көзделген амортизацияның шекті нормалары бойынша айқындалған амортизациялық аударымдар сомасынан асып кеткен сомасы амортизацияның қосарланған нормасы қолданылған салықтық кезеңнің жылдық жиынтық кірісіне енгізілуге жатады.

Осы тармақтың ережелері бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін:

1) өздерін пайдаланудың өзіндік ерекшеліктеріне орай жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт (келісімшарттар) бойынша қызметті жүзеге асырумен тікелей себептік-салдарлық байланысы бар активтер болып табылатын;

2) салықтық есепке алуда жер қойнауын пайдаланушы осы активтер бойынша шеккен кейінгі шығыстар жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт (келісімшарттар) бойынша қызмет пен келісімшарттан тыс қызмет арасында бөлінуге жатпайтын тіркеп-белгіленген активтерге ғана қолданылады.

Осы тармақтың мақсатында жерасты суларын өндіруді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы осындай жерасты суларын өндіру құқығын иеленгендіктен ғана жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын және өндірілген жерасты суын алкогольсіз сусындар өндіру үшін пайдаланатын жағдайда, жерасты суларын өндіруге арналған келісімшарт, сондай-ақ күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт деп танылмайды.

5. Күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 756-бабының 4-тармағында көзделген

ерекшеліктерді ескере отырып, I топтың немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) әрбір объектісі бойынша амортизациялық аударымдарды тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу жөніндегі салықтық тіркелімде көрсетілген, осы тармақта белгіленген шекті нормалардан аспауға тиіс амортизация нормаларын салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің құндық балансына немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансына қолдану арқылы айқындайды:

Р/с №	Топтың №	Тіркеп-белгіленген активтердің атауы	Амортизацияның шекті нормасы (%)
1	2	3	4
1.	I	Мұнай, газ ұңғымаларын және беру құрылғыларын қоспағанда, ғимараттар, құрылысжайлар	15
2.	II	Мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтарын, сондай-ақ ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер мен жабдықтарды қоспағанда, машиналар мен жабдықтар	37,5
3.	III	Ақпаратты өңдеуге арналған компьютерлер, бағдарламалық қамтылым және жабдықтар	60
4.	IV	Басқа топтарға енгізілмеген тіркеп-белгіленген активтер, оның ішінде мұнай, газ ұңғымалары, беру құрылғылары, мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтары	22,5

281-бап. Тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстар шегерімі

1. Осы баптың 2-тармағында көрсетілген шығындарды қоспағанда, мыналарға:

салық салу мақсаттарында келіп түсуі танылғаннан кейін тіркеп-белгіленген активтерге;

пайдаланылуы уақытша тоқтатылған кезеңде салықтық есепке алуда осы Кодекстің 279-бабының 18-тармағына сәйкес шығып қалуы көрсетілген активке қатысты жұмсалған кейінгі шығыстар тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстар деп танылады.

2. Аударымдары осы Кодекстің 301-бабына сәйкес шегерімге жатқызылатын жою қорының қаражаты есебінен жүргізілген жер қойнауын пайдаланушының шығындары тіркеп-белгіленген активтер бойынша кейінгі шығыстарға жатпайды.

3. Салық төлеуші таңдауы бойынша кейінгі шығыстар жүргізілген салықтық кезеңде тіркеп-белгіленген активтер бойынша олардың сомасын:

1) шегерімдерге;

2) өзіне қатысты осындай кейінгі шығыстар жүргізілген актив түріне сәйкес келетін I топ объектісінің құндық балансын немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансын ұлғайтуға;

3) актив түріне сәйкес келетін I топ объектісінің немесе топтың құндық балансы болмаған кезде – өзіне қатысты осындай кейінгі шығыстар жүргізілген актив түріне сәйкес келетін I топ объектісінің құндық балансын немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансын қалыптастыруға жатқызуға құқылы.

282-бап. Тіркеп-белгіленген активтер бойынша басқа да шегерімдер

1. Өтеусіз беруді қоспағанда, I топ объектісі шығып қалған кезде салықтық кезеңнің соңындағы осындай объектінің құндық балансы мөлшеріндегі сома I топтың тіркеп-белгіленген активінің шығып қалуынан алынған нәтиже деп танылады және осы Кодекстің 340-бабының 2 және 6-тармақтарында белгіленген тәртіппен есепке алынады
.

Бұл жағдайда салықтық есепке алуда салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің құндық балансы нөлге дейін түзетіледі. Бұл ретте түзету сомасы шегерімге жатпайды.

2. Өтеусіз беруді қоспағанда, топтың барлық тіркеп-белгіленген активі (II, III және IV топтар бойынша) шығып қалған кезде, егер осы бапта өзгеше көзделмесе, салықтық кезеңнің соңындағы тиісті топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансы шегерілуге жатады.

3. I топ объектісін немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) барлық тіркеп-белгіленген активін өтеусіз беру кезінде салықтық кезең соңындағы тиісті топтың құндық балансы нөлге дейін түзетіледі. Бұл ретте түзету сомасы шегерімге жатпайды.

4. Салық төлеуші салықтық кезеңнің соңғы күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 300 еселенген мөлшерінен аз соманы құрайтын, салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің құндық балансының немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансының шамасын шегерімге жатқызуға құқылы.

5. Пайдалы қатты қазбаларды өндіруді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңнің соңындағы I топ объектісінің құндық балансының немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансының шамасын шегерімге жатқызуға құқылы. Шегерім өндіруге арналған келісімшарт бойынша

барлық кен орнын игеру салдарын жою жөніндегі жұмыс аяқталған салықтық кезеңде жүргізіледі.

Өндіруге арналған көрсетілген келісімшарт бойынша жылдық жиынтық кіріс болмаған немесе залал болған жағдайда шегерім осындай жер қойнауын пайдаланушының өндіруге арналған басқа келісімшарты бойынша жүргізіледі.

Бұл ретте шегерім мөлшері салықтық кезеңнің соңғы күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 150 000 еселенген мөлшерінен аспауға тиіс.

4-параграф. Инвестициялық салықтық преференциялар

283-бап. Инвестициялық салықтық преференциялар

1. Мынадай шарттардың біріне немесе одан көбіне сай келетін заңды тұлғаларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының инвестициялық салықтық преференцияларды қолдануға құқығы бар:

1) салық төлеуші "Астана Хаб" қатысушысы болып табылады;

2) салық төлеуші АХҚО қатысушысы болып табылады;

3) салық төлеуші спирттің, алкоголь өнімінің, темекі бұйымдарының барлық түрін өндіруді және (немесе) өткізуді жүзеге асырады;

4) салық төлеуші осы Кодекстің 16-бөлімінде көзделген арнаулы салық режимін қолданады.

2. Инвестициялық салықтық преференциялар (бұдан әрі осы параграфта – преференциялар) салық төлеушінің таңдауы бойынша қолданылады және осы параграфқа сәйкес преференциялар объектісінің бастапқы құнына енгізілетін шығындарды шегерімдерге жатқызуды білдіреді.

3. Преференциялар объектілеріне негізгі қорлар сыныптауышына сәйкес мынадай активтер жатады:

ғимараттар;

құрылысжайлар;

машиналар;

жабдықтар;

бағдарламалық қамтылым.

Осындай активтер бақылау кезеңі ішінде бір мезгілде мынадай талаптарға сәйкес келуге тиіс:

1) мыналар:

бухгалтерлік есепке алуда халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар немесе материалдық емес активтер ретінде танылған;

және (немесе)

жалға беруші мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша берген және лизинг шарты бойынша берілген мүліктен басқа, негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес активтер ретінде осындай шарт бойынша берілгеннен кейін бухгалтерлік есепке алуда есепке алынбайтын;

немесе

концессионер концессия шарты шеңберінде концеденттен иелену және пайдалану үшін алған активтер болып табылады;

2) Қазақстан Республикасының аумағында болады. Бұл талап материалдық емес активтерге, машиналар мен жабдықтарға қолданылмайды;

3) преференцияларды қолданған салық төлеуші кіріс алуға бағытталған қызметте, оның ішінде лизинг шарты бойынша берілген активтерден басқа, мүліктік жалдау (жалға беру) шарты бойынша активтерді беру жолымен пайдаланады;

4) салықтық есепке алуда амортизациялық аударымдар және осы активтер бойынша кейінгі шығыстар тек жерасты суларын өндіру құқығына ие болуына орай жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын тұлғадан жерасты суларын өндіруге арналған келісімшарттан басқа, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт (келісімшарттар) бойынша қызметті жүзеге асыруға байланысты тікелей, жанама немесе жалпы шығыстар болып табылмайды;

5) Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік саласындағы заңнамасына сәйкес жасалған:

инвестициялық келісімшарт бойынша инвестициялық басым жоба,

инвестициялар туралы келісімдер шеңберінде пайдалануға арналған (пайдаланылатын) активтер болып табылмайды;

6) арнаулы экономикалық аймақтардың қатысушылары жүзеге асыратын қызметтің басым түрлері шеңберінде пайдалануға арналған (пайдаланылатын) активтер болып табылмайды.

4. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, осы параграфтың мақсаттары үшін преференциялар объектісінің бастапқы құны салық төлеуші ол танылған күні шеккен шығындар сомасы ретінде айқындалады. Мұндай шығындарға:

осы Кодекстің 286-бабының 2), 13) және 16) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындардан (шығыстардан);

амортизациялық аударымдардан;

бухгалтерлік есепке алуда туындайтын және осы Кодекстің 257-бабының 6-тармағына сәйкес салық салу мақсаттарында шығыс ретінде қаралмайтын шығындардан (шығыстардан) басқа, объектіні сатып алуға, оны өндіруге, салуға, монтаждауға және орнатуға жұмсалатын шығындар, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес оның құнын ұлғайтатын басқа да шығындар жатады.

Концессионер концеденттен концессия шарты шеңберінде иеленуге және пайдалануға алған преференциялар объектілерінің бастапқы құны осы Кодекстің 277-бабының 13-тармағына сәйкес айқындалады.

5. Мынадай күндердің бірі преференциялар объектісін тану күні болып табылады:

бухгалтерлік есепке алуда халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес активті негізгі құрал, жылжымайтын мүлікке инвестициялар немесе материалдық емес актив ретінде тану күні;

концессионердің концессия шарты шеңберінде концессионерден активті иеленуге және пайдалануға алған күні.

6. Преференцияларды қолдану мақсаттары үшін преференциялар объектісін тану күніне келетін салықтық кезеңнен кейінгі кемінде үш салықтық кезеңнің кезеңі бақылау кезеңі болып табылады.

284-бап. Преференцияларды қолдану

1. Преференцияларды қолдану мынадай әдістердің бірі бойынша жүзеге асырылады :

1) объект танылғаннан кейінгі шегерім әдісі;

2) объект танылғанға дейінгі шегерім әдісі.

Әдісті таңдау преференциялардың әрбір объектісі бойынша инвестициялық салықтық преференциялар бойынша салықтық тіркелімде жүзеге асырылады.

2. Объект танылғаннан кейінгі шегерім әдісін қолдану объектіні тану күніне келетін салықтық кезеңдегі преференциялар объектілерінің бастапқы құнын шегерімге жатқызуды білдіреді.

3. Объект танылғанға дейінгі шегерім әдісін қолдану шығындар іс жүзінде жүргізілген салықтық кезеңде объектінің бастапқы құнына енгізілетін мұндай шығындарды шегерімдерге жатқызуды білдіреді.

4. Салық төлеуші бақылау кезеңі ішінде преференциялар объектілерін есепке алуды тіркеп-белгіленген активтерден бөлек жүзеге асырады.

Преференциялар объектілері преференция қолданылған әрбір объект бөлінісінде есепке алынады.

5. Преференциялар жойылмаған преференциялар объектісі бақылау кезеңінен кейінгі салықтық кезеңде осы Кодекстің 275-бабы 1-тармағының ережелеріне сәйкес болған кезде осы Кодекстің 276 және 277-баптарында айқындалған тәртіппен осындай активтің түріне сәйкес келетін тіркеп-белгіленген активтер тобының құндық балансына енгізіледі.

285-бап. Преференцияларды жою

1. Преференциялар олар қолданыла басталған күннен бастап жойылады және салық төлеуші, егер бақылау кезеңінде мынадай жағдайлардың кез келгені туындаса, олар қолданылған әрбір салықтық кезең үшін шегерімдерді преференциялар сомасына азайтуға міндетті:

1) салық төлеушінің осы Кодекстің 283-бабының ережелерін бұзылуына жол беруі;

2) преференцияларды қолданған салық төлеуші осы Кодекстің 283-бабы 1-тармағы шарттарының кез келгеніне сәйкес келетін жағдайдың туындауы;

3) преференцияларды қолданған салық төлеушінің бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастырылуы.

2. Преференциялары жойылған активтер осы Кодекстің 275-бабы 1-тармағының ережелеріне сәйкес болған кезде олар бухгалтерлік есепке алуда танылған күннен бастап тіркеп-белгіленген активтер деп танылады және осы Кодекстің 276 және 277-баптарында айқындалған тәртіппен осындай активтің түріне сәйкес келетін топтың құндық балансына енгізіледі.

5-параграф. Шегерімге жатпайтын шығындар

286-бап. Шегерімге жатпайтын шығындар

Мыналар:

1) кіріс алуға бағытталған қызметке байланысты емес шығындар;

2) іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтер көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасалған операциялар бойынша шығыстар;

3) мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша бюджетке енгізілуге жататын (енгізілген) тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлды) қоспағанда, бюджетке енгізілуге жататын (енгізілген) тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұл);

4) осы Кодексте шегерімге жатқызу нормалары белгіленген шығыстардың көрсетілген нормалар қолданыла отырып есептелген шегерімнің шекті сомасынан асып кету сомасы;

5) Қазақстан Республикасының немесе өзге мемлекеттің (өзге мемлекеттің бюджетіне төленген салықтар мен төлемдер үшін) заңнамасында белгіленген мөлшерлерден артық есептелген (есепке жазылған) және төленген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер сомасы;

6) егер осы Кодексте өзгеше көзделмесе, салық төлеуші өтеусіз негізде берген мүліктің құны шегерімге жатпайды. Өтеусіз орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құны осындай жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты жұмсалған шығыстар мөлшерінде айқындалады;

7) осы Кодекстің 490-бабын қолданатын салық төлеушіде туындаған, есепке жатқызуға жататын қосылған құн салығы сомасының салықтық кезеңде есепке жазылған қосылған құн салығы сомасынан асып кетуі;

8) осы Кодекстің 268, 301 және 323-баптарында көзделген шегерімдерді қоспағанда, резервтік қорларға аударымдар;

9) кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сатып алу-сату шарты бойынша берілетін запастардың баланстық құны;

10) салық төлеушінің осы Кодекстің 25-тарауының 4-параграфына сәйкес амортизацияға жатпайтын активтердің бастапқы құнына қосылатын шығындары;

11) лизинг шартынан басқа, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша уақытша иеленуге және пайдалануға берілетін активтердің баланстық құны;

12) коммерциялық емес ұйымдардың осы Кодекстің 329-бабының 1-тармағында көрсетілген кірістер есебінен жүргізілген шығыстары;

13) төлем жасау күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын сомада төлем кезеңділігіне қарамастан, қосылған құн салығы ескеріле отырып, қолма-қол ақшамен есеп айырысу арқылы төлеу жүргізілген азаматтық-құқықтық мәміле бойынша қосылған құн салығын төлеуші ретінде тіркеу есебінде тұрған дара кәсіпкердің немесе қосылған құн салығын төлеуші ретінде тіркеу есебінде тұрған басқа дара кәсіпкердің пайдасына заңды тұлғаның немесе заңды тұлғаның шығыстары;

14) осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 14) тармақшасы қолданылған кезде, салық төлеушінің Қазақстан Республикасының халықаралық кеме тізілімінде тіркелген теңіз кемесімен жүк тасымалдауды жүзеге асырудан және (немесе) бербоут-чартер, тайм-чартер шарттары бойынша көрсетілетін қызметтерді ұсынудан кіріс алуға бағытталған шығыстары;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

15) тармақша 01.01.2028 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

15) осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 15) тармақшасы қолданылған кезде, Қазақстан Республикасының кинематография туралы заңнамасына сәйкес ұлттық фильм деп танылған фильмнің құқық иеленушісінің "Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айрықша құқығы болған кезде Қазақстан Республикасының аумағында осындай ұлттық фильмді прокаттаудан және кинозалдарда көрсетуді жүзеге асырудан болатын шығыстары;

16) салық төлеушінің оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын тұлғалардан тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алған күнге осындай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу жөніндегі шығыстары шегерімге жатпайды.

Растайтын құжаттар негізінде тауарларды сатып алушыға іс жүзінде берген күн тауарларды алған күн болып танылады.

Орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісіне немесе жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын өзге де құжатқа қол қойылған күн жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алған күн болып танылады;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

17) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

17) Қазақстан Республикасы Үкіметінің және жергілікті атқарушы органдардың резервінен бөлінген субсидиялар, акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) жүз пайызы мемлекетке тиесілі, коммуналдық меншіктегі және электр энергиясын, суды (дистиллятты) және жылу энергиясын өндіру жөніндегі қызметті бір мезгілде жүзеге асыратын энергия өндіруші ұйымдар үшін гранттар немесе басқа да өтеусіз көмек есебінен жүргізілген шығындар шегерімге жатпайды.

287-бап. Салық салу мақсатында есепке алынған шығындардан (шығыстардан) алып тастауға жататын шығындар (шығыстар)

Салық төлеушінің алдыңғы есепті салықтық кезеңдерде салық салу мақсатында есепке алынған шығындары (шығыстары) мынадай жағдайларда:

1) сот тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің осындай салық төлеушіден іс жүзінде алынғанын анықтаған операцияларды қоспағанда, заңды күшіне енген сот актісімен анықталған, басшысы және (немесе) құрылтайшысы (қатысушысы) осындай заңды тұлғаны тіркеуге (қайта тіркеуге) және (немесе) оның қаржы-шаруашылық қызметін жүзеге асыруға қатысты болмайтын салық төлеушімен іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасалған операциялар бойынша;

2) осы Кодекстің 7-тарауының 6-параграфында айқындалған тәртіппен әрекет етпейтін деп танылған салық төлеушіні әрекет етпейтін деп тану туралы шешім шығарылған күннен бастап онымен жасалған операциялар бойынша;

3) жеке кәсіпкерлік субъектісі іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасаған, жазып берілуі заңды күшіне енген сот актісімен немесе қылмыстық тергеп-тексеру органының сотқа дейінгі тергеп-тексеруді ақталмайтын негіздер бойынша тоқтату туралы қаулысымен танылған шот-фактурада және (немесе) өзге де құжатта көрсетілген сома бойынша;

4) заңды күшіне енген сот актісі негізінде жарамсыз деп танылған мәміле бойынша шығыстар алып тастауға жатады.

6-параграф. Шегерімдерді түзету

288-бап. Шегерімдерді түзету

1. Осы бапта белгіленген жағдайларда, есепті салықтық кезеңдегі шегерімдердің мөлшерін бұрын танылған шегерімнің сомасы шегінде ұлғайту немесе азайту шегерімдерді түзету деп танылады.

2. Шегерімдер мынадай:

1) тауарлар толық немесе ішінара қайтарылған;

2) мәміле шарттары өзгертілген;

3) сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін баға, өтемақы өзгертілген жағдайларда түзетілуге жатады. Осы тармақшаның ережесі сатып алынған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің ұлттық валютада төленуге жататын сомасы шарттың талаптары негізге алына отырып өзгертілген кезде де қолданылады;

4) баға жеңілдіктері, сатылым жеңілдіктері жасалған жағдайларда түзетілуге жатады.

3. Шегерімдерді түзету осы баптың 2-тармағында көрсетілген жағдайлар басталған салықтық кезеңде жүргізіледі.

27-тарау. ТУЫНДЫ ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ БОЙЫНША КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕРДІ АЙҚЫНДАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

289-бап. Жалпы ережелер

1. Салық салу мақсатында туынды қаржы құралдары:

1) хеджирлеу мақсатында;

2) базалық активті беру мақсаттарында;

3) өзге де мақсатта пайдаланылатын туынды қаржы құралдарына бөлінеді.

2. Әрбір туынды қаржы құралы бойынша осы Кодекстің 290, 291-баптарына және 342-бабына сәйкес кіріс немесе залал айқындалады.

3. Туынды қаржы құралы хеджирлеу немесе базалық активті беру мақсаттарында қолданылған жағдайда, туынды қаржы құралының салықтық есепке алынуы осы Кодекстің 292 және 293-баптарына сәйкес жүзеге асырылады.

4. Туынды қаржы құралдары бойынша кіріс хеджирлеу немесе базалық активті беру мақсаттарынан өзге мақсатта пайдаланылатын туынды қаржы құралдары жөніндегі кірістер бойынша түзіледі және ол мынадай тәртіппен айқындалады:

хеджирлеу немесе базалық активті беру мақсаттарынан өзге мақсатта пайдаланылатын, осы Кодекстің 290 және 291-баптарына сәйкес айқындалған туынды қаржы құралдары бойынша кірістердің жалпы сомасы

алу

хеджирлеу немесе базалық активті беру мақсаттарынан өзге мақсаттарда пайдаланылатын туынды қаржы құралдары бойынша есепті салықтық кезеңдегі залалдардың жалпы сомасы

алу

туынды қаржы құралдары бойынша алдыңғы салықтық кезеңдерден ауыстырылған залалдар.

290-бап. Орындалу мерзімі ұзақ туынды қаржы құралын қоспағанда, туынды қаржы құралы бойынша кіріс

1. Кірісі осы Кодекстің 291-бабына сәйкес айқындалатын туынды қаржы құралын қоспағанда, туынды қаржы құралы бойынша кіріс туынды қаржы құралы бойынша түсімдердің шығыстардан асып кетуі ретінде айқындалады.

Салықтық есепке алу мақсатында мұндай кіріс салық төлеушінің туынды қаржы құралы бойынша құқықтары немесе міндеттемелері орындалған, мерзімінен бұрын немесе өзгедей тоқтатылған күні, сондай-ақ талаптары туынды қаржы құралымен бұрын жасалған мәміле бойынша міндеттемелерді толығымен немесе ішінара өтейтін туынды қаржы құралымен мәміле жасасу күні танылады.

2. Туынды қаржы құралы бойынша мәміле мерзімі ішінде аралық есеп айырысу кезінде, сондай-ақ орындау немесе мерзімінен бұрын тоқтату күні алынуға жататын (алынған) төлемдер осы туынды қаржы құралы бойынша түсімдер болып табылады.

3. Туынды қаржы құралы бойынша мәміле мерзімі ішінде аралық есеп айырысу кезінде, сондай-ақ орындау немесе мерзімінен бұрын тоқтату күні төленуге жататын (төленген) төлемдер осы туынды қаржы құралы бойынша шығыстар болып табылады.

291-бап. Орындалу мерзімі ұзақ туынды қаржы құралы бойынша кіріс

1. Своп бойынша, сондай-ақ қолданылу мерзімі жасалған күнінен бастап он екі айдан асатын және орындалуы қаржы құралының қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін мөлшерлері бағаның, валюта бағамының, пайыздық мөлшерлемелер көрсеткіштерінің, индекстердің және осындай туынды қаржы құралы белгілеген өзге де көрсеткіштің өзгеруіне байланысты болатын төлемдерді жүзеге асыруды көздейтін өзге туынды қаржы құралы бойынша кіріс осы бапта белгіленген ережелер ескеріле отырып, түсімдердің шығыстардан асып кетуі ретінде айқындалады.

Салықтық есепке алу мақсатында осы тармақта көрсетілген туынды қаржы құралы бойынша кіріс осы тармақта көрсетілген асып кету пайда болатын әрбір салықтық кезеңде танылады.

2. Есепті салықтық кезең ішінде осы баптың 1-тармағында көрсетілген туынды қаржы құралы бойынша алынуға жататын (алынған) төлемдер осы туынды қаржы құралы бойынша түсімдер болып табылады.

3. Есепті салықтық кезең ішінде осы баптың 1-тармағында көрсетілген туынды қаржы құралы бойынша төленуге жататын (төленген) төлемдер осы туынды қаржы құралы бойынша шығыстар болып табылады.

292-бап. Хеджирлеу операциялары бойынша салықтық есепке алу ерекшеліктері

1. Бағаның, валюта бағамының, пайыздық мөлшерлеменің қолайсыз өзгеруі немесе хеджирлеу объектісінің өзге көрсеткішінің қолайсыз өзгеруі нәтижесіндегі ықтимал залалдарды азайту мақсатында туынды қаржы құралдарымен жасалатын және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан

Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес салық төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында хеджирлеу құралдары болып танылған операциялар хеджирлеу болып табылады. Активтер және (немесе) міндеттемелер, сондай-ақ көрсетілген активтерге және (немесе) міндеттемелерге немесе күтілетін мәмілелерге байланысты ақша ағындары хеджирлеу объектілері болып табылады.

2. Туынды қаржы құралдарымен жасалатын операцияларды хеджирлеу операцияларына жатқызудың негізділігін растау үшін салық төлеуші осы операцияларды жасау хеджирлеу объектісімен жасалатын мәмілелер бойынша ықтимал залалдардың (пайданы толық алмаудың) мөлшерін төмендетуге алып келетінін (алып келуі мүмкін екенін) растайтын есеп-қисап жасайды.

3. Хеджирлеу объектісі ол бойынша нақты мәміле болып табылатын туынды қаржы құралы бойынша кіріс немесе залал салықтық есепке алуда хеджирлеу мәмілесінің нәтижесі танылған күні осы Кодекстің хеджирлеу объектісі үшін белгіленген нормаларына сәйкес есепке алынады.

4. Хеджирлеу объектісі ол бойынша нақты мәміле болып табылмайтын туынды қаржы құралы бойынша кіріс немесе залал мұндай кіріс немесе залал тиісінше осы Кодекстің 290 және 291-баптарына сәйкес танылған салықтық кезеңде тиісінше жылдық жиынтық кіріске қосылады немесе шегерімге жатады.

293-бап. Базалық активті беру жолымен орындау кезіндегі салықтық есепке алу ерекшеліктері

1. Егер туынды қаржы құралы базалық активті сатып алу немесе өткізу мақсаттарында қолданылатын болса, онда көрсетілген базалық активті сатып алу немесе өткізу нәтижесінде төленуге жататын (жұмсалған) шығыстар және алынуға жататын (алынған) төлемдер туынды қаржы құралдары бойынша шығыстарға және түсімдерге жатпайды.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген операциялардан болатын түсімдер мен шығыстар салықтық есепке алу мақсаттарында осы Кодекстің базалық актив үшін белгіленген нормаларына сәйкес есепке алынады.

28-тарау. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ КЕЛІСІМШАРТТАР БОЙЫНША КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕРДІ АЙҚЫНДАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

294-бап. Жалпы ережелер

1. Қолданылу мерзімі күнтізбелік 12 айдан асатын құрылыс мердігерлік шарты ұзақ мерзімді келісімшарт болып табылады.

Осы параграфтың мақсаттары үшін мынадай күндердің неғұрлым кеші ұзақ мерзімді келісімшарттың қолданылу мерзімінің аяқталу күні болып табылады:

1) осындай келісімшарт бойынша соңғы кезең немесе жұмыстардың барлық көлемі үшін орындалған жұмыстар актісіне қол қойылған күн;

2) объектіні пайдалануға қабылдау актісіне қол қойылған күн.

2. Салықтық есепке алу әрбір ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша бөлек жүргізіледі.

3. Ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша мердігер болып табылатын салық төлеушінің осындай келісімшарт бойынша кірісі оның таңдауы бойынша әрбір ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша іс жүзіндегі әдіс немесе аяқтау әдісі бойынша бөлек айқындалады.

Кірістерді айқындаудың таңдап алынған әдісі әрбір ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша қолданылатын әдістерді көрсетуге арналған салықтық тіркелімде көрсетіледі және оны ұзақ мерзімді келісімшарттың қолданылу мерзімі ішінде өзгертуге болмайды.

Осындай салықтық тіркелім немесе онда таңдап алынған әдіс туралы ақпарат болмаған кезде іс жүзіндегі әдіс осындай әдіс болып танылады.

4. Ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша жұмсалған шығыстар сомасы осы бөлімнің 29, 30 және 31-тарауларында белгіленген ерекшеліктер ескеріле отырып, 26-тарауға сәйкес шегерімге жатқызылуға жатады.

5. Ұзақ мерзімді келісімшарттың қолданысы аяқталған күннен кейін келтірілген осындай келісімшарт бойынша шығыстар сомасы осы параграфтың мақсаттары үшін есепке алынбайды.

6. Ұзақ мерзімді келісімшарттың қолданылу мерзімі ішінде кірістер мен шығыстардың сомалары өзгерген кезде осы параграфтың мақсаттары үшін мұндай өзгерістер осындай өзгерістер болған салықтық кезеңнен бастап есепке алынады.

295-бап. Іс жүзіндегі әдісті қолданған кезде ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша кірісті айқындау тәртібі

1. Есепті салықтық кезеңде алынуға жататын (алынған), бірақ ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша осындай кезеңде шегерімге жатқызылған шығыстар сомасынан кем емес кіріс іс жүзіндегі әдіс бойынша есепті салықтық кезеңдегі ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша кіріс болып танылады.

2. Егер ұзақ мерзімді келісімшарттың қолданылу мерзімі ішінде осындай келісімшарт бойынша осы баптың 1-тармағына сәйкес айқындалған кіріс ұзақ мерзімді келісімшартты қолдану бүкіл кезеңінде ол бойынша айқындалатын жалпы кіріс сомасынан асып кетсе:

1) осындай асып кету болған салықтық кезеңде – ұзақ мерзімді келісімшартты қолдану бүкіл кезеңінде ол бойынша айқындалатын жалпы кіріс сомасы мен ұзақ мерзімді келісімшарт қолданылған алдыңғы салықтық кезеңдерде жылдық жиынтық кіріске қосылған осындай келісімшарт бойынша кіріс сомасы арасындағы оң айырма мөлшеріндегі кіріс;

2) ұзақ мерзімді келісімшарт қолданылатын келесі салықтық кезеңдерде – нөлге тең сома ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша кіріс болып танылады.

296-бап. Аяқтау әдісін қолданған кезде ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша кірісті айқындау тәртібі

1. Аяқтау әдісін қолданған кезде есепті салықтық кезеңде салық салу мақсаттары үшін ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша кіріс мынадай тәртіппен айқындалады:

ұзақ мерзімді келісімшартты қолдану бүкіл кезеңінде ол бойынша алынуға жататын осы келісімшарт бойынша жалпы кіріс сомасы мен ағымдағы салықтық кезеңнің соңындағы осындай келісімшартты орындау үлесінің көбейтіндісі

алу

алдыңғы салықтық кезеңдерде салық салу мақсаттарында осындай келісімшарт бойынша кіріс.

2. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, ұзақ мерзімді келісімшартты орындау үлесі мынадай формула бойынша есептеледі:

А / (А+Б), мұнда:

А – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес ұзақ мерзімді келісімшарт қолданысының алдыңғы және есепті салықтық кезеңдерінде осындай деп танылған ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша шығыстар сомасы;

Б – ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша жұмыстарды аяқтау үшін ұзақ мерзімді келісімшарт қолданысының келесі салықтық кезеңдерінде жүргізілуге тиіс осындай келісімшарт бойынша шығыстар сомасы.

Б көрсеткішіне енгізілетін шығыстар сомасы жобалау-сметалық құжаттамаға (немесе жұмыстардың осындай түрлері мен көлемдері туралы мәліметтер қамтылатын және тапсырыс берушімен келісілген өзге де құжаттарға) сәйкес ұзақ мерзімді келісімшарт қолданысының келесі салықтық кезеңдерінде жүргізілуге тиіс жұмыстардың түрлері мен көлемдері негізінде айқындалады.

3. Ұзақ мерзімді келісімшарттың қолданылу мерзімі аяқталатын салықтық кезеңде осындай келісімшарттың орындалу үлесі бірге тең.

29-тарау. ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУШЫЛАРДЫҢ КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕРДІ АЙҚЫНДАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

1-параграф. Кірістер

297-бап. Пайдалы қазбаларды геологиялық зерттеуге және өндіруге дайындық жұмыстарына арналған шығыстарды, сондай-ақ жер қойнауын пайдаланушылардың басқа да шығыстарын түзетуден түсетін кіріс

Егер осы Кодекстің 310-бабына сәйкес өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын түзететін сомалардың мөлшері соңғының салықтық кезеңнің басындағы салықтық кезеңде жүргізілген шығыстар ескерілген мөлшерінен асып кетсе, асып кету шамасы жылдық жиынтық кіріске қосуға жатады. Бұл топтың мөлшері салықтық кезеңнің соңында нөлге тең болады.

298-бап. Кен орындарын игеру салдарын жою қорына аударымдар сомасының кен орындарын игеру салдарын жою бойынша іс жүзіндегі шығыстар сомасынан асып кетуінен түсетін кіріс

Егер жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың бүкіл қолданылу кезеңінде, кен орындарын игеру салдарын жою қоры есебінен жүргізілген, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың бүкіл қолданылу кезеңінде қалыптастырылған кен орындарын игеру салдарын жою бойынша іс жүзіндегі шығыстары көрсетілген қорға жүргізілген аударымдардан төмен болса, онда айырма жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылуы тоқтайтын салықтық кезеңнің жылдық жиынтық кірісіне қосуға жатады.

Бұл ретте жылдық жиынтық кіріске қосуға жататын мұндай айырманың сомасы жер қойнауын пайдаланушының жою қорының қаражатын мақсатсыз пайдалануына байланысты жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 301-бабына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылу кезеңі ішінде жүргізген жылдық жиынтық кірісті түзету сомасына азайтылады.

299-бап. Салықтық міндеттеме заттай нысанда орындалған жағдайда, көмірсутектерді беру кезінде корпоративтік табыс салығының мақсаттары үшін жылдық жиынтық кіріс пен шегерімдердің мөлшерін айқындау ерекшеліктері

Жер қойнауын пайдаланушы салықтарды төлеу бойынша салықтық міндеттемені заттай нысанда орындаған жағдайда, пайдалы қазбаларды мемлекет атынан алушыға беру күнінде:

1) заттай нысанда орындалған, салықтарды төлеу бойынша орындалған салықтық міндеттеме сомасы жылдық жиынтық кіріске қосуға жатады;

2) салықтарды төлеу есебіне заттай нысанда берілген пайдалы қазбалардың өзіндік құны шегерімге жатқызылады;

3) салықтарды төлеу бойынша заттай нысанда орындалған салықтық міндеттеменің сомасы осы Кодекстің 272-бабында айқындалған тәртіппен шегерімге жатқызылады.

2-параграф. Шегерімдер

300-бап. Қосылған құн салығы шегерімінің ерекшеліктері

Егер корпоративтік табыс салығын төлеуші жай серіктестік (консорциум) құрамында өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) бойынша қызметті жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы болып табылса және қосылған құн салығы бойынша салықтық нысандарды жасау және ұсыну бойынша салықтық міндеттемелерді орындау осы Кодекстің 507-бабының 3-тармағына сәйкес операторға жүктелсе, осы Кодекстің 259-бабының 3-тармағында көзделген қосылған құн салығы оператордың қосылған құн салығы бойынша декларациясының деректері бойынша көрсетілген жер қойнауын пайдаланушының үлесіне тура келетін мөлшерде шегерімге жатады.

Осы баптың ережелері құны осы Кодекстің 314-бабына сәйкес шегерімге жатқызылуға тиіс тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығы бойынша қолданылмайды.

301-бап. Кен орындарын игеру салдарын жоюға арналған шығыстар бойынша шегерімдер және жою қорларына аударымдар сомасының шегерімдері

1. Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт негізінде қызметті жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы жою қорына аударымдар сомасын жылдық жиынтық кірістен шегерімге жатқызады. Көрсетілген шегерім жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңде Қазақстан Республикасының аумағындағы кез келген екінші деңгейдегі банктегі арнаулы депозиттік шотқа іс жүзінде жүргізген аударымдар мөлшерінде жүргізіледі.

Жою қорына аударымдардың мөлшері мен тәртібі Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта немесе кен орнын игеру жобасында белгіленеді.

Талап қоюдың ескіру мерзімі ағымдағы салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңде өтетін, мақсатсыз пайдаланылған қаражат сомасы салықтық кезеңдегі жер қойнауын пайдаланушының жылдық жиынтық кірісіне қосуға жататын, талап қоюдың ескіру мерзімінен асып кететін салықтық кезеңде анықталған мақсатсыз пайдалану фактісін қоспағанда, көмірсутектер саласындағы немесе пайдалы қатты қазбалар саласындағы уәкілетті орган жер қойнауын пайдаланушының жою қорының қаражатын мақсатсыз пайдалану фактісін анықтаған жағдайда, мақсатсыз пайдаланылған қаражат сомасы мақсатсыз пайдалануға жол берілген салықтық кезеңдегі жер қойнауын пайдаланушының жылдық жиынтық кірісіне қосуға жатады.

Жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты беру кезінде басқа жер қойнауын пайдаланушыдан жою қорының қаражатын алған жағдайда , оны алған жер қойнауын пайдаланушыдағы осындай қаражат:

1) алынған жылы немесе алынған кезінен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде жою қорын қалыптастыру үшін Қазақстан Республикасының аумағындағы кез келген екінші деңгейдегі банктегі арнаулы депозиттік шотта орналастырылған жағдайда, жылдық жиынтық кіріске қосылмайды;

2) шегеруге жатқызылмауға тиіс.

2. Жою қорының арнаулы депозиттік шотта орналастырылған қаражаты есебінен жүргізілген шығыстарды қоспағанда, жер қойнауын пайдаланушының салықтық кезең ішінде кен орындарын игеру салдарын жоюға іс жүзінде шеккен шығыстары, осы шығыстар шегілген сол салықтық кезеңде шегерімге жатады.

302-бап. Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдаланушының шығыстарын шегеру

1. Жер қойнауын пайдаланушының келісімшарттық қызмет бойынша:

1) ғылым саласындағы уәкілетті орган аккредиттеген, ғылым саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың, сондай-ақ дербес білім беру ұйымдарының;

2) "Астана Хаб" қатысушыларының жобаларын қаржыландыру үшін дербес кластерлік қордың Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес ғылыми зерттеулерін қаржыландыруға (ақша аударуға) арналған шығыстарды шегеруге құқығы бар.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген шығыстарды шегеру мынадай тәртіппен айқындалған оң айырма мөлшерінен аспауға тиіс:

есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңнің қорытындысы бойынша келісімшарттық қызмет бойынша жылдық жиынтық кірістің 1 пайызына тең сома

алу

осы Кодекстің 269-бабына сәйкес есепті салықтық кезеңдегі шегерімге жатқызылған шығыстар.

3-параграф. Табиғи ресурстарды геологиялық зерттеуге, барлауға және өндіруге дайындық жұмыстарына арналған шығыстарды шегеру

303-бап. Осы параграфтың ережелерін қолдану тәртібі

1. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше көзделмесе, осы параграфтың ережелері осы Кодекстің 304-бабы 1-тармағының 5) тармақшасында көрсетілген өндіру басталғанға дейінгі шығыстарды салықтық есепке алу тәртібінің және жер қойнауын пайдаланушының осындай шығыстарды шегеруге жатқызу мөлшерін айқындаудың жекелеген мәселелерін белгілейді.

2. Осы параграфтың ережелері жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған мынадай:

1) барлауға;

2) жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеуге;

3) жер қойнауын геологиялық зерттеуге;

4) бірлескен барлау мен өндіруге;

5) өндіруге дайындық жұмыстарын көздейтін өндіруге;

6) барлаумен және (немесе) өндірумен байланысты жерасты құрылысжайларын салуға және (немесе) пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша жүзеге асырылатын қызметіне қолданылады.

3. Осы параграфтың ережелері жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған мынадай:

1) осы тармақшада көрсетілген келісімшарттар бойынша операциялар көмірсутектерді немесе пайдалы қатты қазбаларды барлауға және (немесе) өндіруге арналған келісімшарттар (лицензиялар) бойынша қызметтің бір бөлігі болып табылатын жағдайларды қоспағанда, осы Кодекстің 781-бабы 1-тармағы 1) тармақшасы кестесінің 13-жолында көрсетілген кең таралған пайдалы қазбаларды, кендік емес пайдалы қатты қазбаларды, жерасты суларын, емдік балшықтарды барлауға және (немесе) өндіруге арналған;

2) барлаумен және (немесе) өндірумен байланысты емес жерасты құрылысжайларын салуға және (немесе) пайдалануға арналған;

3) осы Кодекстің 755-бабының 1-тармағында көрсетілген келісімшарттар бойынша жүзеге асырылатын қызметіне қолданылмайды.

304-бап. Осы параграфта пайдалану үшін айқындалатын негізгі ұғымдар

1. Осы параграфта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) ауыстырылатын активтер тобы – осы Кодекстің 312-бабында белгіленген тәртіппен және шарттармен өндіру басталғанға дейінгі шығыстарды (шығыстардың бір бөлігін) есепке алу үшін өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшартта жер қойнауын пайдаланушы қалыптастыратын амортизацияланатын активтер тобы;

2) бекітілген запастар – бекітілуі (қабылдануы) Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес мынадай тәртіппен жүргізілген запастар:

көмірсутектер бойынша – жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органның геологиялық запастарды есептеу жөніндегі есепке қатысты жер қойнауын мемлекеттік сараптаудың оң қорытындысымен запастарды бекітуі, онымен бекітілген запастар (баланстық запастар) көлемі белгіленеді. Бұл ретте алдын ала бағаланған запастардың көлемі белгіленетін көмірсутектердің геологиялық запастарын жедел есептеу жөніндегі есепке қатысты жер қойнауын мемлекеттік сараптаудың қорытындысы көмірсутектер бойынша запастарды бекіту болып табылмайды;

пайдалы қатты қазбалар бойынша:

жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органның сыныптамасы бойынша бекітілген запастардың (баланстық запастардың) көлемі белгіленетін геологиялық запастарды есептеу жөніндегі есепке қатысты жер қойнауын мемлекеттік сараптаудың оң қорытындысымен запастарды бекіту;

жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органның Қазақстан кодексіне сәйкес құзыретті адам дайындаған пайдалы қатты қазбалардың ресурстарын және (немесе) запастарын бағалау туралы есепті геологиялық барлау жұмыстарының нәтижелері, минералдық ресурстар мен минералдық запастар туралы жария есептілікпен қабылдауы (бұдан әрі – Кодекс KAZRC);

3) жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарт – өндіруге немесе бірлескен барлау мен өндіруге арналған:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ауыстыру жүргізілетін, өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан;

жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарттан айырмашылығы бар келісімшарт;

4) жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт – өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттың келісімшарт аумағындағы (жер қойнауы учаскесіндегі) қызмет нәтижелері бойынша жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт.

Жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшартқа:

өндіруге арналған, оның ішінде жер қойнауы учаскесін бөлу және осындай учаске бойынша өндіруге жеке келісімшарт жасасу нәтижесінде жасалған;

өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттың келісімшарт аумағындағы (жер қойнауы учаскесіндегі) қызмет нәтижесінде, оның ішінде жер қойнауы учаскесінің қайта құрылуына байланысты жасалған барлауға арналған;

бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарт жатады;

5) өндіру басталғанға дейінгі шығыстар – жер қойнауын пайдаланушының табылғаннан кейін өндіру басталған күнге дейін жүргізілген, өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша шығыстары мыналарды қоса алғанда:

геологиялық зерттеуге, барлауға (пайдалану барлауын қоспағанда), оның ішінде бағалауға арналған шығыстар;

пайдалы қазбаларды өндіруге дайындық жұмыстарына арналған шығыстар;

кен орнын жайластыру бойынша шығыстар;

жалпы әкімшілік шығыстар;

төленген қол қою бонусының сомалары;

төленген коммерциялық анықтау бонусының сомалары;

осы Кодекстің 275-бабы 2-тармағының 2) – 6) тармақшаларында көрсетілген активтерді қоспағанда, негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу және (немесе) құру жөніндегі шығыстар (шығындар). Мұндай шығындарға (

шығыстарға) осы Кодекстің 277-бабының 3-тармағына сәйкес негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің бастапқы құнына енгізуге жататын шығыстар (шығындар), сондай-ақ осы Кодекстің 273-бабына сәйкес жүргізілген осындай активтер бойынша кейінгі шығыстар жатады;

жер қойнауын пайдалану құқығының (құқығының бір бөлігінің) және (немесе) басқа жер қойнауын пайдаланушы бұрын қалыптастырған өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың, сондай-ақ жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша қызметті одан әрі жүзеге асыру үшін тұлғаның жарғылық капиталына табылғаннан кейін өндіру басталған күнге дейін осындай басқа жер қойнауын пайдаланушы енгізген негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құны;

басқа жер қойнауын пайдаланушының өндіру басталғанға дейінгі шығыстары және (немесе) бас тарту төлемін беру, қарсы біртектес талапты есепке жатқызу және (немесе) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес бір тұлғаның екінші тұлға алдындағы міндеттемесін тоқтатудың өзге де негіздері есебіне алынған, өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша басқа жер қойнауын пайдаланушының негізгі құралдары мен материалдық емес активтерінің құны;

басқа жер қойнауын пайдаланушы өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша шеккен және жер қойнауын пайдалану құқығына ие болуға немесе жер қойнауын пайдалануға арналған келісім жасауға (пайдалы қатты қазбаларды өндіруге арналған лицензия алуға) байланысты осындай тұлғадан сатып алынған материалдық емес активтердің құнына енгізілген өндіру басталғанға дейінгі шығыстар;

өзге де шығыстар.

Осы параграфтың мақсаттары үшін өндіру басталғанға дейінгі шығыстарға осы Кодекстің 273-бабының 4-тармағында көрсетілген, бухгалтерлік есепке алуда осындай активтердің баланстық құнын ұлғайту үшін жатқызылуға тиіс, табылғаннан кейін өндіру басталған күнге дейін жер қойнауын пайдаланушы пайдалануға енгізген негізгі құралдар мен материалдық емес активтер бойынша табылғаннан кейін өндіру басталған күннен кейін шеккен шығыстар да жатады;

6) өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топ – осы Кодекстің 305-бабында белгіленген тәртіппен және шарттармен жер қойнауын пайдаланушы қалыптастыратын , осы баптың 5) тармақшасында көрсетілген шығыстардан тұратын амортизацияланатын активтер тобы;

7) өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт – осы параграфтың ережелері қолданылатын және жер қойнауын пайдаланушы осы тармақтың 5) тармақшасында көрсетілген өндіру басталғанға дейінгі шығыстарды жүргізетін жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт;

8) табылғаннан кейін өндірудің басталу күні – жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша қызмет шеңберінде күнтізбелік күн:

көмірсутектер бойынша бірінші мынадай оқиға болады:

жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган запастарды бекітті және көмірсутектерді өндіру жүзеге асырылады; немесе

жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган көмірсутектер запастарын бекіткеннен кейін не бекітілген запастар болған кезде көмірсутектерді өндіру жүзеге асырылды;

пайдалы қатты қазбалар бойынша:

өндіруге тау-кен дайындық жұмыстары аяқталғаннан кейін минералды шикізатты өндіру жүзеге асырылды; немесе

өндіру басталған айы мен жылы көрсетіле отырып, уәкілетті органға хабарлама жіберілді.

Осы тармақшада белгіленген пайдалы қатты қазбалар бойынша табылғаннан кейін өндірудің басталу күні жер қойнауын пайдаланушының таңдауы бойынша айқындалады;

9) топтың құндық балансы – өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топ бойынша және салықтық кезеңнің басында және соңында айқындалатын, ауыстырылатын активтер тобы бойынша қорытынды сома.

2. Осы баптың 1-тармағының 2) және 5) тармақшаларында айқындалған ұғымдар осы Кодекстің басқа баптарында осы бапта айқындалған мағыналарында пайдаланылады.

305-бап. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстардың шегерімі жөніндегі жалпы ережелер

1. Жер қойнауын пайдаланушы өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша шеккен өндіру басталғанға дейінгі шығыстар өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша жеке топты қалыптастырады.

2. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топқа енгізу кезінде өндіру басталғанға дейінгі шығыстардың мөлшері осы Кодекстің 258 – 272, 286 және 287-баптарында белгіленген шегерімдерге осындай шығыстарды жатқызу үшін нормадан аспауға тиіс.

3. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген шығыстар:

өндіру табылғаннан кейін жүзеге асырылатын, өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт немесе

келісімшарттан тыс қызмет бойынша

осы параграфта белгіленген тәртіппен және шарттармен амортизациялық аударымдар түрінде немесе осы Кодекстің 310-бабының 3-тармағына сәйкес жылдық жиынтық кірістен шегеріледі.

4. Осы баптың 1-тармағына сәйкес құрылған, өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топ салықтық есепке алу мақсаттары үшін өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан:

осы Кодекстің 308-бабында көзделген тәртіппен – жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшартқа; немесе

осы Кодекстің 311 немесе 312-бабында көзделген тәртіппен – жер қойнауын пайдалануға немесе келісімшарттан тыс қызметке арналған басқа келісімшартқа толық немесе ішінара ауыстырылуы мүмкін.

5. Осы Кодекстің 756-бабының 4-тармағында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, күрделі жобалар бойынша (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшартқа қатысты өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топқа енгізу үшін өндіру басталғанға дейінгі шығыстар мөлшері осындай шығыстарға мынадай шартты коэффициентті қолдану жолымен айқындалады:

құрлықтағы күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша – 1,5;

күрделі теңіз жобалары бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша – 2,0.

6. Егер осы Кодекстің 309-бабында өзгеше белгіленбесе, жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 257 – 282, 286 – 288-баптарында белгіленген тәртіппен өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт шеңберінде табылғаннан кейін өндіру басталған күннен кейін туындайтын шығыстарды салықтық есепке алуды жүргізеді.

306-бап. Амортизациялық аударымдарды есептеу тәртібі

1. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топ бойынша амортизациялық аударымдар өндіру басталғанға дейінгі шығыстарды есепке алу жөніндегі салықтық тіркелімде жер қойнауын пайдаланушы белгілеген шығыстар бойынша топтың құндық балансына амортизация нормаларын қолдану жолымен салықтық кезеңнің соңында өндіру басталғанға дейін айқындалады.

Жер қойнауын пайдаланушы белгілеген мұндай амортизация нормалары амортизацияның мынадай шекті нормаларынан:

1) күрделі теңіз жобалары бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша жылдық жиынтық кірістен осы Кодекстің 756-бабының 4-тармағында көзделген мерзімге шегеру үшін амортизациялық аударымдардың сомасын айқындау үшін – 37,5 пайыздан;

2) мыналар:

осы тармақтың 1) тармақшасында көзделген мерзім аяқталғаннан кейін жер қойнауын пайдалануға арналған өзге де келісімшарттар, оның ішінде күрделі теңіз

жобалары бойынша көмірсутектерді барлауға және өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт;

осы Кодекстің 312-бабының 1-тармағына сәйкес өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы ауыстырылған жағдайда келісімшарттан тыс қызмет бойынша жылдық жиынтық кірістен шегеру үшін амортизациялық аударымдардың сомасын айқындау үшін – 25 пайыздан аспауға тиіс.

2. Осы бапқа сәйкес өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша шегерімді айқындау мақсаттары үшін амортизациялық аударымдарды есептеу:

1) өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша – өндірудің басталу күні табылғаннан кейін басталған салықтық кезеңнен;

2) жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт бойынша немесе жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарт бойынша – өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы немесе ауыстырылатын активтер тобының құндық балансы өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан ауыстырылған және:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топты ұлғайтқан;

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топ болмаған кезде осындай топты қалыптастырған салықтық кезеңнен;

3) келісімшарттан тыс қызмет бойынша – өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан келісімшарттан тыс қызмет бойынша салықтық есепке алуға ауыстырылған және:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топты ұлғайтқан;

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топ болмаған кезде осындай топты қалыптастырған салықтық кезеңнен басталады.

307-бап. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық баланстарын айқындау

1. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың салықтық кезеңнің басындағы құндық балансын салық төлеуші былайша айқындайды:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың алдыңғы салықтық кезеңнің соңындағы құндық балансы

алу

алдыңғы салықтық кезеңде есептелген амортизациялық аударымдардың сомасы.

2. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың салықтық кезеңнің соңындағы құндық балансын салық төлеуші былайша айқындайды:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың салықтық кезеңнің басындағы құндық балансы

қосу

жер қойнауын пайдаланушының өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша табылғаннан кейін өндіру басталған күнге дейінгі салықтық кезең ішінде шеккен және өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топқа енгізілуге жататын шығыстарының немесе шығындарының сомасы,

қосу

негізгі құралдар және осы Кодекстің 273-бабының 4-тармағында көрсетілген материалдық емес активтердің баланстық құнын бухгалтерлік есепке алуда ұлғайтуға жатқызылуға тиіс, жер қойнауын пайдаланушы табылғаннан кейін өндіру басталған күнге дейін пайдалануға енгізген осындай активтер бойынша табылғаннан кейін өндіру басталған күннен кейін шеккен кейінгі шығыстардың сомасы

қосу

жер қойнауын пайдаланушының ауыстырылатын активтер тобының құндық балансынан өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топқа ауыстырылған шығыстарының сомасы

қосу

осы Кодекстің 308 немесе 312-бабына сәйкес өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан ауыстырылған, өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы немесе оның бір бөлігі

қосу

осы Кодекстің 309-бабында көрсетілген тіркеп-белгіленген активтер топтарының және кәсіпкерлік қызметтен болған залалдардың құндық баланстарының мөлшері

алу

осы Кодекстің 310-бабына сәйкес түзетулер

алу

жер қойнауын пайдаланушы өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансынан ауыстырылатын активтер тобының құндық балансына ауыстырған шығыстар сомасы

алу

осы Кодекстің 312-бабына сәйкес жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшартқа толық немесе ішінара ауыстырған өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы.

308-бап. Жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт бойынша өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша шегерімді айқындау үшін өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ауыстыру

1. Жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт жасалған жағдайда, осы Кодекстің 305-бабының 1-тармағына сәйкес қалыптастырылған өндіруге дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы жалғастырушы келісімшартқа (келісімшарттарға) ауыстырылады.

2. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ауыстыру бір мезгілде:

1) өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын азайту жолымен; және

2) мынадай:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ұлғайту;

жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт бойынша салықтық есепке алуда өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы болмаған кезде осындай топты қалыптастыру жолымен жер қойнауын пайдаланушының қалауы бойынша толық немесе бір бөлігінде жүзеге асырылады.

3. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған бірнеше жалғастырушы келісімшарт жасасқан жағдайда, өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың ауыстырылатын құндық балансының шамасы бөлінеді және тиісті бөлігінде жер қойнауын пайдалануға арналған осындай жалғастырушы келісімшарттар бойынша салықтық есепке алуға ауыстырылады. Жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарттар арасында мұндай бөлу осындай жағдай үшін салықтық есепке алу саясатында қабылданған бөлек салықтық есепке алуды жүргізу әдісі негізінде немесе ол салықтық есепке алу саясатында болмаған кезде жер қойнауын пайдалануға арналған барлық жалғастырушы келісімшарттар бойынша бекітілген запастардың жалпы көлеміндегі жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жалғастырушы келісімшарт бойынша бекітілген запастар көлемдерінің үлес салмағы бойынша жүргізіледі, оларды салықтық есепке алуға аталған шығыстарды ауыстыру жүргізіледі.

4. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшартқа толық немесе ішінара ауыстыруды жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт жасалған салықтық кезеңде жүзеге асырады.

5. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың ауыстырылатын құндық балансының мөлшері осы Кодекстің 307-бабында белгіленген тәртіппен ауыстыру күніне айқындалады.

6. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт (жалғастырушы келісімшарттар) бойынша шегерім мақсаттары үшін өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ауыстыруды жер қойнауын пайдаланушының салықтық тіркелімі негізінде жүргізеді.

7. Жер қойнауын пайдаланушыда өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттың қолданылуы тоқтатылатын күні жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт болмаған және (немесе) жер қойнауын пайдаланушының

жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт жасасу құқығын пайдалануы үшін табу болмаған жағдайда, жер қойнауын пайдаланушы шегеруге жатқызу мақсатында осы Кодекстің 312-бабында белгіленген тәртіппен шығыстарды ауыстыруды жүргізеді.

309-бап. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша қалыптасқан тіркеп-белгіленген активтер топтарының құндық баланстарын, кәсіпкерлік қызметтен болған залалдарды жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшартта ауыстыру және шегерімдерге жатқызу тәртібі

Табылғаннан кейін басталған өндіруді бастау күні өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт шеңберінде жер қойнауын пайдалану жөніндегі қызмет аяқталған кезде, тіркеп-белгіленген активтер топтарының қалыптасқан құндық баланстары және кәсіпкерлік қызметтен болған залалдар:

1) өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансына енгізілуге;

2) осы Кодекстің 308-бабында белгіленген тәртіппен жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшартқа (келісімшарттарға) ауыстырылуға;

3) осы Кодекстің 306-бабында белгіленген тәртіппен осындай жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшартта шегерімдерге жатқызылуға тиіс.

310-бап. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын түзету

1. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы (Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес инвестициялық қаржыландыру бойынша есепке жазылған, бірақ төленбеген сыйақыдан басқа) мынадай сомаға азайтылады:

1) пайдалы қазбаларды өткізуден түскен кірісті қоса алғанда, табылғаннан кейін өндіру басталған күнге дейін жер қойнауын пайдаланушы алған, өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшартқа байланысты кірістер, сондай-ақ өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топқа енгізілген активтердің шығып қалуынан түскен кірістер;

2) жер қойнауын пайдалану құқығын немесе оның бір бөлігін өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар осы келісімшарт бойынша өткізуден алынған кірістер;

3) өзге заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде берілген кезде өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топта ескерілген активтердің құны. Бұл ретте мұндай құн заңды тұлғаның құрылтай құжаттарында көрсетілген салымның құны негізінде айқындалады;

4) беру күніндегі жер қойнауын пайдаланушының бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша осындай активтердің баланстық құнынан кем емес мөлшерде

аталған активтерді өзге тұлғаға қабылдау-беру актісінде көрсетілген өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топта ескерілген өтеусіз берілген активтердің құны.

2. Күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлауға және өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарттар бойынша (құрлықтағы газ жобаларынан басқа) осы баптың 1-тармағының 3) және 4) тармақшаларында көзделген активтер құны түріндегі шығыстар сомасы осы Кодекстің 305-бабының 5-тармағында белгіленген бұрын қолданылған шартты коэффициент ескеріле отырып айқындалады.

3. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша қызмет аяқталған жағдайда, жер қойнауын пайдаланудың лицензиялық режиміне жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеуге байланысты жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылуы тоқтатылған жағдайды қоспағанда, жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылуы аяқталған соңғы салықтық кезеңнің соңында қалыптасқан өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансының шамасын жер қойнауын пайдалануға арналған осындай келісімшарт бойынша салықтық есепке алудағы шегерімдерге жатқызуға құқығы бар. Салықтық кезеңнің соңындағы осы топтың мөлшері нөлге тең болады.

311-бап. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылуы аяқталған кезде өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың шегерімі

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша салық төлеушінің қызметі аяқталған жағдайда, салық төлеушінің жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылуы аяқталған соңғы салықтық кезеңнің соңында қалыптасқан өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансының сомасын жер қойнауын пайдалануға арналған осындай келісімшарт бойынша салықтық есепке алудағы шегерімдерге жатқызуға құқығы бар.

312-бап. Жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт болмаған кезде өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша шегерімді айқындау үшін өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ауыстыру

1. Жер қойнауын пайдаланушыда өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттың қолданылуы тоқтатылатын күні жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт болмаған және (немесе) жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған жалғастырушы келісімшарт жасасу құқығын пайдалануы үшін пайдалы қазбаларды табу болмаған жағдайда, жер қойнауын пайдаланушы өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын жер қойнауын пайдаланушының таңдауы бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарт бойынша жүзеге асырылатын қызмет немесе келісімшарттан тыс қызмет бойынша салықтық есепке алуға ауыстыруға құқылы.

2. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарт бойынша немесе келісімшарттан тыс қызмет бойынша салықтық есепке алуға ауыстыру бір мезгілде:

1) өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша салықтық есепке алуда – мыналар:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар;

осындай келісімшарт бойынша міндеттемелерді орындау болып табылатын осындай келісімшарттың қолданылуы тоқтатылғаннан кейінгі шығыстар; және

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансының түзетулері ескеріле отырып, салықтық кезеңнің басында осындай келісімшарт бойынша өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын азайту жолымен;

2) жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарт бойынша немесе келісімшарттан тыс қызмет бойынша салықтық есепке алуда – мыналар:

- өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ұлғайту;

- өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы болмаған кезде осындай топты қалыптастыру жолымен жүзеге асырылады.

3. Жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарт бойынша және (немесе) келісімшарттан тыс қызмет бойынша біреуден көп салықтық есепке алуға ауыстырылған жағдайда, өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың берілетін құндық балансы осы Кодекстің 757-бабының 12-тармағында ортақ шығыстарды бөлу үшін белгіленген және жер қойнауын пайдаланушының салықтық есепке алу саясатында көрсетілген бөлу әдістерінің бірі негізінде осындай салықтық есепке алу арасында бөлінеді және ауыстырылады.

4. Осы бапта белгіленген ауыстыру жер қойнауын пайдаланушының салықтық тіркелімі негізінде жүргізіледі.

313-бап. Жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарттар бойынша өндіру басталғанға дейінгі шығыстарды шегерудің ерекшеліктері

1. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топты құрған шығыстар бойынша жер қойнауын пайдаланушы кез келген салықтық кезеңде осы жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарты (келісімшарттары) бойынша шегерімдерге ауыстыру және жатқызу мақсатында ауыстырылатын активтер тобын қалыптастыруға құқылы.

2. Ауыстырылатын активтер тобын қалыптастыруды жер қойнауын пайдаланушының салықтық тіркелімі негізінде ауыстырылатын активтер тобының

шамасын азайту сомасына бір мезгілде ұлғайта отырып, өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың шамасын азайту жолымен жер қойнауын пайдаланушы жүргізеді.

Осы баптың 8-тармағында белгіленген жағдайлар басталған кезде ауыстырылатын активтер тобының құндық балансының жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшартқа (келісімшарттарға) ауыстырылмаған бір бөлігі өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансына енгізілуге жатады.

3. Ауыстырылатын активтер тобының құндық балансын өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшартқа ауыстыру бір мезгілде:

1) өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша салықтық есепке алуда – осындай келісімшарт бойынша ауыстырылатын активтер тобының құндық балансын азайту жолымен;

2) жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарт бойынша салықтық есепке алуда – мынадай:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын ұлғайту;

өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансы болмаған кезде осындай топты қалыптастыру жолымен жүзеге асырылады.

4. Осы бапта белгіленген ауыстыру жер қойнауын пайдаланушының салықтық тіркелімі негізінде жүргізіледі.

Ауыстырылатын активтер тобының жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшартқа (келісімшарттарға) ауыстырылатын құндық балансының шамасы салық төлеушінің таңдауы бойынша ауыстыру күніне толық немесе бір бөлігінде айқындалады.

5. Жер қойнауын пайдаланушыда жер қойнауын пайдалануға арналған екі және одан көп басқа келісімшарт болған жағдайда, ауыстырылатын активтер тобының берілетін құндық балансы жер қойнауын пайдалануға арналған осындай басқа келісімшарттар бойынша бөлінеді және тиісті бөлігінде салықтық есепке алуға ауыстырылады. Ауыстырылатын активтер тобының құндық балансын жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарттар арасында бөлу осындай жағдай үшін салықтық есепке алу саясатында қабылданған бөлек салықтық есепке алуды жүргізу әдісінің негізінде немесе ол салықтық есепке алу саясатында болмаған кезде – жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір басқа келісімшартқа жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңдегі осындай келісімшарттар бойынша алған тікелей кірістердің жалпы сомасында келетін тікелей кірістердің үлес салмағы бойынша жүргізіледі.

6. Өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансын жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшартта (келісімшарттарда) шегерімдерге жатқызу осы Кодекстің 306-бабында белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

7. Жер қойнауын пайдаланушы ауыстырылатын активтер тобының және өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың бөлек салықтық есепке алынуын жүргізуге міндетті.

8. Бұрын жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшартқа (келісімшарттарға) ауыстырылмаған ауыстырылатын активтер тобының құндық балансының шамасы өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топтың құндық балансына енгізілуге және өндіру басталғанға дейінгі шығыстар бойынша топ үшін осы параграфта белгіленген тәртіппен:

өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша өндіру кезеңі басталған немесе өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарт бойынша кен орнын табу және бағалау негізінде өндіруге келісімшарт жасалған салықтық кезеңде;

өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттың қолданысы тоқтатылған күнге жылдық жиынтық кірістен шегерілуге жатады.

314-бап. Өнімсіз ұңғымалар бойынша шығыстарды шегеру

Егер ұңғыма Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес оны сынау кезінде көмірсутек шикізатының өнеркәсіптік ағынының алынбауына байланысты жойылған болса (бұдан әрі осы тармақтың мақсатында – өнімсіз ұңғыма), онда мұндай ұңғыманы салуға және жоюға іс жүзінде шеккен шығыстар мынадай тәртіппен шегерімге жатқызылады:

1) өнімсіз ұңғыманы салуға және (немесе) жоюға арналған шығыстар немесе табылған соң өндіру басталған күнге дейін шеккен осындай шығыстардың бір бөлігі осы Кодекстің 305-бабында белгіленген тәртіппен шегерілуге тиіс;

2) өнімсіз ұңғыманы салуға және (немесе) жоюға арналған шығыстар немесе табылған соң өндіру басталған күннен кейін шеккен осындай шығыстардың бір бөлігі осындай ұңғыма жойылған салықтық кезеңде шегерімге жатқызылады.

315-бап. Шығыстарды келісімшарттан тыс қызметке жатқызудың ерекшеліктері

Келісімшарттан тыс қызмет бойынша салықтық есепке алу үшін салық төлеушінің шығыстарына жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа байланысты шығыстардың мынадай түрлері жатады:

1) төленген қол қою бонусының сомаларын қоспағанда, салық төлеушінің келісімшарт жасалған күнге дейін жүргізілген, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт жасасуға және жер қойнауын пайдалану құқығына ие болуға байланысты шығыстары;

2) осы Кодекстің 312-бабының 1-тармағына сәйкес өндіру басталғанға дейінгі шығыстары бар келісімшарттан келісімшарттан тыс қызмет бойынша салықтық есепке алуға ауыстырылған шығыстар.

316-бап. Коммерциялық табудан кейін өндіру басталған соң жерасты ұңғымалық сілтілеу әдісімен уран өндіруге дайындық жұмыстарына арналған шығыстар бойынша шегерімдер

1. Коммерциялық табудан кейін өндіру басталған кезден кейінгі кезеңде пайдалану блоктарын (полигондарын) жерасты ұңғымалық сілтілеу әдісімен уран өндіруге дайындау кезінде жер қойнауын пайдаланушы іс жүзінде шеккен, амортизацияланатын активтерді сатып алуға және (немесе) құруға арналған шығындар (шығыстар) жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт шеңберінде амортизацияланатын активтердің жеке тобын түзеді.

Осы тармақта көрсетілген амортизацияланатын активтерге:

1) блоктарда (полигондарда) салынған сору, айдау және технологиялық байқау ұңғымалары, пайдалану-барлау ұңғымалары, оның ішінде олар бойынша геофизикалық зерттеулер бойынша шығындар;

2) пайдалану блоктарынан (полигондарынан) бастап өнімдік ерітінділерді қайта өңдеу учаскесінің өнеркәсіптік алаңындағы құм тоғанға дейін салынған технологиялық құбыржолдар, оның ішінде блоктардағы (полигондардағы) айдау және сору коллекторлары;

3) блоктар (полигон учаскелері) арасына салынған технологиялық құбыржолдар;

4) блоктарда (полигондарда) салынған технологиялық құбыржолдар;

5) блоктарда (полигондарда) салынған қышқылданудың технологиялық тораптары;

6) блоктарда (полигондарда) салынған өнімдік ерітінділерді тарату тораптары;

7) блоктарда (полигондарда) салынған техникалық ерітінділерді қабылдау тораптары;

8) блоктарда (полигондарда) салынған қышқылды қабылдау тораптары және сұйық реагенттер қоймасы, сондай-ақ қышқыл құбыржолдары;

9) блоктарда (полигондарда) орнатылған, жабдық пен бақылау-өлшеу аппаратурасы бар технологиялық сорғы станциялары;

10) тау-кен дайындық жұмыстары кезеңінде блоктарда (полигондарда) орнатылған, жабдық пен бақылау-өлшеу аппаратурасы бар ерітінділерді айдауға арналған сорғылар;

11) тау-кен дайындық жұмыстары кезеңінде салынған ұңғымаларда орнатылған, басқару шкафтары бар батырып соратын сорғылар;

12) блоктарда (полигондарда) орнатылған немесе салынған энергетикалық жабдықтау объектілері: трансформаторлық кіші станциялар, компрессорлық станциялар, әуе электр желілері, кәбілдік желілер;

13) блоктарда (полигондарда) орнатылатын процестерді бақылау және автоматтандыру аппаратурасы;

14) блоктардағы (полигондардағы) ауа құбыржолдары;

15) блоктарға (полигондарға) апаратын және блоктар ішіндегі технологиялық кірме автожолдар;

16) блоктардағы (полигондардағы) құм тоғандар немесе өнімдік ерітінділер және сілтілендіру ерітінділері құйылатын ыдыстар;

17) блоктардағы (полигондардағы) құмның ұшырылып әкетілуіне қарсы қорғаныш;

18) қышқылдандыруға арналған күкірт қышқылы жатады.

Осы тармақта көрсетілген амортизацияланатын активтер құнына активтерді сатып алуға және (немесе) құруға арналған шығындар (шығыстар), сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес осындай активтердің құнына қосуға жататын басқа да шығындар (шығыстар) қосылады.

Бұл ретте осы Кодексте көзделген жағдайларда, осы тармақта көрсетілген, амортизацияланатын активтердің жеке тобына жатқызылатын шығыстардың мөлшері осындай шығыстарды корпоративтік табыс салығының мақсатында шегерімге жатқызу үшін белгіленген нормалардан аспауға тиіс.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген шығындар (шығыстар) пайдалы қазбаларды коммерциялық табудан кейін өндіру басталған кезден бастап амортизациялық аударымдар түрінде жылдық жиынтық кірістен шегеріледі.

Бұл ретте осы бапқа сәйкес есептелген амортизациялық аударымдар сомасы салық төлеушінің бухгалтерлік есепке алуының деректері бойынша есептелген активтердің осындай тобының амортизациялық аударымдар сомасы шегінде шегерімге жатқызылады.

Осы бапқа сәйкес амортизацияланатын активтер тобы бойынша амортизациялық аударымдардың сомасы мынадай формула бойынша есептеледі:

$S = \frac{C1+C2+C3}{V1+V2+V3} V4$, мұнда:

S – амортизациялық аударымдар сомасы;

C1 – салықтық кезеңнің басындағы амортизацияланатын активтер тобының құны;

C2 – салықтық кезеңде өндіруге дайындалған амортизацияланатын активтердің құны;

C3 – жер қойнауын пайдалану құқығына ие болуға байланысты үшінші тұлғалардан сатып алынған немесе жарғылық капиталға салым ретінде алынған, осы баптың 3-тармағында көрсетілген амортизацияланатын активтердің жеке тобының құны;

V1 – уран қорларының салықтық кезеңнің басындағы өндіруге дайын физикалық көлемі;

V2 – салықтық кезеңде өндіруге дайындалған уран қорларының физикалық көлемі;

V3 – жер қойнауын пайдалану құқығына ие болуға байланысты үшінші тұлғалардан сатып алынған немесе жарғылық капиталға салым ретінде алынған уран қорларының өндіруге дайын физикалық көлемі;

V4 – өндірілген уранның салықтық кезең үшін жер қойнауындағы нормаланатын ысырабы есепке алынған физикалық көлемі.

2026 жылғы салықтық кезең үшін амортизацияланатын активтердің жеке тобының салықтық кезеңнің басындағы құны деп уран өндіруге дайындық бойынша жинақталған шығындардың (шығыстардың) 2026 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша осы баптың 1-тармағына сәйкес айқындалатын сомасы танылады.

2026 жылғы салықтық кезең үшін салықтық кезеңнің басында өндіруге дайын уран қорларының физикалық көлемі 2026 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша өндіруге дайын уран қорларының физикалық көлемі танылады.

2026 жылға арналған C2 көрсеткіші 2026 жылғы 1 қаңтардың алдындағы кезеңдерде амортизацияланатын активтердің жеке тобының құрамына енгізілген және 2026 жылғы 31 желтоқсанға өндіру басталмаған активтердің құнын шегергенде өндіруге дайындалған және есепті салықтық кезеңде өндіру басталған активтердің құны ретінде айқындалады;

2026 жылға арналған V2 көрсеткіші 2026 жылғы 31 желтоқсанда өндіру басталмаған полигон учаскелерінде (блоктарында) алдыңғы кезеңдерде өндіруге дайын қорлардың физикалық көлемін шегергенде, салықтық кезеңде өндіру басталған полигонның дайындалған учаскелерінде (блоктарында) өндіруге дайын уран қорларының физикалық көлемі ретінде айқындалады.

2026 жылдан кейінгі келесі салықтық кезеңдерде салықтық кезеңнің басындағы амортизацияланатын активтердің жеке тобының құны мынадай тәртіппен айқындалатын алдыңғы салықтық кезеңнің соңындағы активтердің көрсетілген тобының құны болып табылады:

салықтық кезеңнің басындағы амортизацияланатын активтердің жеке тобының құны

қосу

салықтық кезеңде өндіруге дайындалған амортизацияланатын активтер құны

қосу

осы баптың 3-тармағында көрсетілген амортизацияланатын активтер тобын үшінші тұлғалардан сатып алу бойынша шығындар

қосу

осы баптың 3-тармағында көрсетілген жарғылық капиталға салым ретінде алынған амортизацияланатын активтер тобының құны

алу

салықтық кезеңде амортизациялық аударымдардың сомасы.

2026 жылдың салықтық кезеңі үшін салықтық кезеңнің басында өндіруге дайын уран запастарының физикалық көлемі 2026 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша өндіруге дайын уран қорларының физикалық көлемі болып танылады.

Бұл ретте 2026 жылға арналған V2 көрсеткіші салықтық кезеңде өндіру басталған жаңа дайындалған блоктарда өндіруге дайын уран қорларының физикалық көлемі қосу құны 2026 жылғы 1 қаңтардың алдындағы кезеңдерде топтың құрамына енгізілген блоктарда (полигон учаскелерінде) өндіруге дайын запастардың физикалық көлемі ретінде айқындалады.

2026 жылдан кейінгі келесі салықтық кезеңдерде салықтық кезеңнің басында өндіруге дайын уран қорларының көлемі алдыңғы салықтық кезеңнің соңында өндіруге дайын қорлардың мынадай тәртіппен айқындалатын физикалық көлемі болып табылады:

салықтық кезеңнің басында өндіруге дайын уран қорларының физикалық көлемі қосу

салықтық кезеңде өндіруге дайындалған уран қорларының физикалық көлемі қосу

үшінші тұлғалардан сатып алынған немесе жер қойнауын пайдалану құқығына ие болуға байланысты жарғылық капиталға салым ретінде алынған өндіруге дайын уран қорларының физикалық көлемі

алу

салықтық кезең ішінде жер қойнауындағы нормаланған шығындарды ескере отырып өндірілген уран көлемі.

Полигондағы жеке учаскеде (блокта) өндіруге дайын уранның қорларының мөлшері азайған жағдайда, осы жеке учаскенің (блоктың) есептен шығарылған дайын қорларының көлемі салық төлеуші запастарға қайта есептеуді бекіткен салықтық кезеңнің V2 көрсеткішін азайтады.

Өндіруге немесе бірлескен барлауға және өндіруге арналған жеке келісімшарт шеңберінде жер қойнауын пайдалану қызметі аяқталған жағдайда, жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану бойынша қызметті коммерциялық табудан кейін өндіруді бастаған соң аяқтаған жағдайда, амортизацияланатын активтердің жеке тобының салықтық кезеңнің соңындағы құны өндіру жүзеге асырылған соңғы салықтық кезеңде шегерімге жатады.

3. Осы бапта белгіленген тәртіп осы баптың 1-тармағында көрсетілген, үшінші тұлғалардан сатып алынған және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығына ие болуға байланысты жарғылық капиталға салым ретінде алынған амортизацияланатын активтердің жеке тобына да қолданылады.

Үшінші тұлғалардан сатып алуға байланысты осы баптың 1-тармағында көрсетілген амортизацияланатын активтердің жеке тобы келіп түскен кезде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын оны сатып алу құны осындай активтер тобының құны болып табылады. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген амортизацияланатын активтердің жеке тобы жарғылық

капиталға салым ретінде алынған кезде заңды тұлғаның құрылтай құжаттарында көрсетілген салым құны осындай активтер тобының құны болып табылады.

317-бап. Жер қойнауын пайдаланушының қазақстандық кадрларды оқытуға және өңірлердің әлеуметтік саласын дамытуға арналған шығыстары бойынша шегерім

1. Жер қойнауын пайдаланушының өзінің жұмыскерлері болып табылмайтын қазақстандық кадрларды оқытуға, сондай-ақ өңірлердің әлеуметтік саласын дамытуға іс жүзінде шеккен шығыстары жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта белгіленген сомалар шегінде шегерімге жатқызылады.

Жер қойнауын пайдаланушының жұмыскерді жер қойнауын пайдаланушының өндірістік қызметімен байланысты мамандық бойынша оқытуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға бағытталған шығыстары осы Кодекстің 270-бабына сәйкес шегерімге жатқызылады.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген, жер қойнауын пайдаланушы коммерциялық табудан кейін өндіру басталғанға дейін іс жүзінде шеккен шығыстар жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта белгіленген сомалар шегінде, осы Кодекстің 305-бабында айқындалған тәртіппен шегерімге жатқызылады.

3. Осы баптың мақсаттары үшін жер қойнауын пайдаланушының:

1) қазақстандық кадрларды оқытуға іс жүзінде шеккен шығыстары деп:

Қазақстан Республикасының азаматтарын оқытуға, біліктілігін арттыруға және қайта даярлауға бағытталған ақша;

Қазақстан Республикасының азаматтарын оқытуға, біліктілігін арттыруға және қайта даярлауға мемлекеттік бюджетке аударылған ақша;

Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдаланушының міндеттерін тиісті астананың, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың аумағында жер қойнауын пайдалану саласымен тікелей байланысты мамандықтар бойынша кадрлар даярлауды жүзеге асыратын білім беру ұйымдарының материалдық-техникалық базасын жақсарту үшін қажетті тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары ұсынған және құзыретті органмен келісілген тізбе бойынша сатып алу түрінде Қазақстан Республикасының азаматтарын даярлау мен қайта даярлауды қаржыландыру бөлігінде орындау мақсатында салық төлеуші шеккен іс жүзіндегі шығыстар танылады;

2) өңірдің әлеуметтік саласын дамытуға шеккен іс жүзіндегі шығыстары деп өңірдің әлеуметтік инфрақұрылым объектілерін дамытуға және қолдауға арналған шығыстар, сондай-ақ осы мақсатқа мемлекеттік бюджетке аударылған ақша танылады.

318-бап. Шегерімге жатпайтын жер қойнауын пайдаланушының шығындары

Жер қойнауын пайдаланушының шегерімдеріне мыналар жатпайды:

1) өнімді бөлу туралы келісімшарт бойынша қызметті жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушының төленген қосымша төлемінің сомасы;

2) жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда берген пайдалы қазбаларды өткізуге байланысты шығыстар;

3) мемлекет атынан алушыда – жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда беретін пайдалы қазбалар көлемінің құны;

4) жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда беретін пайдалы қазбалар көлемінің құны.

30-тарау. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ТҰЛҒАЛАРДЫҢ КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕРДІ АЙҚЫНДАУЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

1-параграф. Қаржылық қызметті жүзеге асыратын тұлғалардың кірістері

319-бап. Сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру қызметін жүзеге асыратын салық төлеушінің кірістері

1. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру, қайта сақтандыру ұйымы немесе Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі болып табылатын салық төлеуші мынадай түрдегі кірістерді сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер деп таниды:

1) сақтандыру түсімі (сақтандырудан түсетін кіріс);

2) сақтандыру (қайта сақтандыру) бойынша қаржылық кірістер;

3) залал құрауышы бойынша шығыстарды түзету;

4) қайта сақтандыру бойынша залалды өтеу құрауышы;

5) туындаған залалдар бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін қалыптастыру бойынша кіріс;

6) туындаған залалдар бойынша қайта сақтандыру активін қалыптастыру бойынша кіріс;

7) тәуекелдік түзетуді туындаған залалдар міндеттемесі бойынша қаржылық емес тәуекелге азайтудан түсетін кіріс;

8) регрессиялық талаптар мен залалдарды өтеуге байланысты кіріс (суброгация);

9) сақтанушылардың қарыздары бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

10) осы Кодекстің 245-бабында көрсетілген кірістерді қоспағанда, сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша өзге де кірістер.

Мыналар:

1) сыйлықақыларды бөлу тәсілін пайдалана отырып, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес танылған сақтандыру түсімі (сақтандырудан түсетін кіріс);

2) бағалаудың жалпы моделін пайдалана отырып, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес танылған сақтандыру түсімі (сақтандырудан түсетін кіріс);

3) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша маржа амортизациясынан түсетін кіріс;

4) тәуекелдік түзетуді қалған өтем міндеттемесі бойынша қаржылық емес тәуекелге азайтудан түсетін кіріс сақтандыру түсімі (сақтандырудан түсетін кіріс) түріндегі кіріс деп танылады.

Осы тармақта көзделген кірістер халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалады.

2. Осы баптың ережелері өздері бойынша сақтандыру сыйақылары түріндегі кіріс халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес 2012 жылғы 1 қаңтарға дейін толық мөлшерде танылған сақтандыру, қайта сақтандыру шарттарына қолданылмайды.

3. Зиян келтірген тұлғаға және (немесе) қайта сақтандыру шартына сәйкес қайта сақтандыру ұйымына кері талап қою (регресс) құқығы негізінде сақтандыру төлемдері бойынша салық төлеушіге шығыстарын өтеу сақтандыру төлемдері бойынша шығыстарды өтеу түріндегі кіріс болып танылады.

Бұл ретте 2012 жылғы 1 қаңтарға дейін күшіне енген, сақтандыру жарналары түріндегі кірістер халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес, оның ішінде 2011 жылғы 31 желтоқсаннан кейін де танылатын жинақтаушы сақтандыру, қайта сақтандыру шарты, жинақтаушы емес сақтандыру, өмірді қайта сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемдері бойынша шығыстарды өтеу түріндегі салық төлеушінің кірісі мынадай формула бойынша айқындалады:

К х (А/Б), мұнда:

К – есепті салықтық кезеңде алынуға жататын (алынған), сақтандыру төлемдері бойынша шығыстарды өтеу түріндегі кіріс;

А – 2011 жылғы 31 желтоқсаннан кейін есепті салықтық кезеңде сақтандыру төлемдері бойынша шығыстарды өтеу түріндегі кірісті тану күнін қоса алғанда, алынуға жататын (алынған) сақтандыру жарналары;

Б – шарт күшіне енген күннен бастап есепті салықтық кезеңде сақтандыру төлемдері бойынша шығыстарды өтеу түріндегі кірісті тану күнін қоса алғанда, алынуға жататын (алынған) сақтандыру жарналары.

320-бап. Құрылған провизиялардың (резервтердің) мөлшерлерін төмендетуден түсетін кіріс

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, осы Кодекстің 323-бабына сәйкес провизияларды (резервтерді) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеуші құрған провизиялардың (резервтердің) мөлшерін төмендетуден түсетін кірістер деп:

1) борышкер талапты орындаған кезде – орындау сомасына пропорционалды мөлшерде есепті және (немесе) алдыңғы салықтық кезеңдерде шегерімге жатқызылған провизиялар (резервтер) сомасы;

2) борышкерге қойылатын талаптардың мөлшерін цессия шартын жасасу жолымен талап ету құқықтарын басқаға қайта табыстау туралы шарттың, жаңарту, басқаға қайта беру шартының негізінде және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де негіздерде азайтқан кезде, есепті және (немесе) алдыңғы салықтық кезеңдерде талаптар мөлшерін азайту сомасына пропорционалды мөлшерде шегерімге жатқызылған провизиялар (резервтер) сомасы;

3) есепті және (немесе) алдыңғы салықтық кезеңдерде шегерімге жатқызылған провизияларды (резервтерді) күтілетін кредиттік залалдардың бағалануын өзгерту нәтижесінде азайту сомалары танылады.

2. Есепті және (немесе) алдыңғы салықтық кезеңдерде шегерімге жатқызылған провизиялар (резервтер) сомасы борышкерге қойылатын талаптар мөлшері мынадай жағдайларда азайтылған кезде осы Кодекстің 323-бабына сәйкес провизияларды (резервтерді) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеуші құрған провизиялардың (резервтердің) мөлшерлерін төмендетуден түсетін кіріс деп танылмайды:

1) борышкер заңды тұлғаның Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген негіздер бойынша заңды күшіне енген сот шешімі бойынша таратылуына байланысты оны Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімінен алып тастау;

2) борышкер жеке тұлғаны заңды күшіне енген сот шешімі негізінде хабарсыз кеткен, әрекетке қабілетсіз, әрекет қабілеті шектеулі деп танығанда немесе оны заңды күшіне енген сот шешімі негізінде қайтыс болды деп жариялау;

3) борышкер жеке тұлғаға бірінші, екінші топтардағы мүгедектік белгіленгенде, сондай-ақ борышкер жеке тұлға қайтыс болған жағдайда;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

4) тармақша 01.01.2027 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

4) борышкердің және осы Кодекстің 323-бабына сәйкес провизияларды (резервтерді) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеуші алдында борышкермен бірлесіп ортақ немесе субсидиарлық жауапкершілігі бар үшінші тұлғалардың өндіріп алуды қолдануға болатын мүлкі, оның ішінде ақшасы, бағалы қағаздары, немесе кірістері болмаған және оның мүлкін немесе кірістерін анықтау

бойынша сот орындаушысы қолданған, Қазақстан Республикасының атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы заңнамасында көзделген шаралар нәтижесіз болған жағдайда, сот орындаушысының осы Кодекстің 323-бабына сәйкес провизияларды (резервтерді) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеушіге атқарушылық құжатты қайтару туралы қаулысының заңды күшіне енуі;

5) борышкер-дара кәсіпкердің Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасына сәйкес банкрот деп танылуына байланысты жеке тұлғаны дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебінен шығару;

6) екінші деңгейдегі банктің, ипотекалық ұйымның, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымның (ломбардты қоспағанда) бастапқы құжаттарына сәйкес кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы, микрокредит) бойынша талап ету құқығы басқаға берілген күні екінші деңгейдегі банк, ипотекалық ұйым, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйым (ломбардты қоспағанда) басқаға беруді жүргізген кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы, микрокредит) бойынша талап ету құқығының құны мен екінші деңгейдегі банктің, ипотекалық ұйымның, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымның (ломбардты қоспағанда) борышкерден алуына жататын кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы, микрокредит) бойынша талап ету құқығының құны арасындағы теріс айырма бөлігінде екінші деңгейдегі банктің, ипотекалық ұйымның, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымның (ломбардты қоспағанда) кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы, микрокредит) бойынша талап ету құқықтарын "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы", "Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы" және " Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында көрсетілген заңды тұлғаларға беруі;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есепті салықтық кезеңде борышкерге салық төлеушінің мұндай талап қою құқығын толық немесе ішінара тоқтатуы болмаған жағдайда, осы Кодекстің 323-бабының 1 және 4-тармақтарына сәйкес провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеушінің бухгалтерлік есепке алуда төленбеген, мерзімі өткен кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы) және ол бойынша сыйақы, құжаттық есеп айырысулар және кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек түрінде борышкерге қойылатын талаптың мөлшерін халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес азайтуы;

8) осы Кодекстің 323-бабының 1 және 3-тармақтарына сәйкес провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеушінің кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы) бойынша үмітсіз

берешекті және ол бойынша сыйақыны кешіруіне байланысты борышкерге қойылатын талап мөлшерін кредиттер (қарыздар, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы) бойынша үмітсіз берешектің және олар бойынша сыйақының салықтық кезеңде кешірілген жалпы сомасының салықтық кезеңнің басындағы кредиттер (қарыздар, ипотекалық қарыздар, ипотекалық тұрғын үй қарыздары) бойынша негізгі борыш сомасына және олар бойынша сыйақыларға арақатынасының ең жоғары мөлшері шегінде азайту. Бұл ретте мұндай арақатынастың ең жоғары мөлшері 0,1 коэффициентке тең;

9) осы Кодекстің 323-бабының 3-тармағына сәйкес провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар салық төлеушінің кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті және ол бойынша сыйақыны кешіруіне байланысты, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі бекіткен ипотекалық тұрғын үй қарыздарын (ипотекалық қарыздарды) қайта қаржыландыру бағдарламасы шеңберінде қайта қаржыландырылуға жататын ипотекалық тұрғын үй қарызы (ипотекалық қарыз) бойынша борышкерге қойылатын талап мөлшерін кредиттер (қарыздар) бойынша үмітсіз берешектің және олар бойынша сыйақының салықтық кезеңде кешірілген жалпы сомасының салықтық кезеңнің басындағы кредиттер (қарыздар) бойынша негізгі борыш сомасына және олар бойынша сыйақыларға арақатынасының ең жоғары мөлшері шегінде азайту. Бұл ретте мұндай арақатынастың ең жоғары мөлшері 0,1 коэффициентке тең.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

10) тармақша 01.01.2027 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

10) осы Кодекстің 323-бабының 2-тармағына сәйкес провизиялар (резервтер) құру жөніндегі шығыстардың сомасын, микрокредиттер бойынша үмітсіз берешекті және олар бойынша сыйақыны шегеруге құқығы бар салық төлеушінің кешіруіне байланысты борышкерге қойылатын талаптың мөлшерін салықтық кезең үшін кешірілген микрокредиттер бойынша үмітсіз берешектің және олар бойынша сыйақының жалпы сомасының салықтық кезеңнің басындағы микрокредиттер және олар бойынша сыйақылар бойынша негізгі борыш сомасына арақатынасының ең жоғары мөлшері шегінде азайту. Бұл ретте мұндай арақатынастың ең жоғары мөлшері 0,2 коэффициентке тең.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

3-тармақ 01.01.2030 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

3. Құрылған провизиялардың (резервтердің) мөлшерін азайтудан түсетін кірісті айқындау кезінде бұрын банк болып табылған заңды тұлға:

1) осы баптың 1 және 2-тармақтарының ережелерін қолданады;

2) егер осы баптың 2-тармағында өзгеше көзделмесе, осы тармақта айқындалған жағдайларда және шарттармен осы баптың 4-тармағына сәйкес провизиялар (резервтер) мөлшерін азайтудан түсетін кірістерді танымайды;

3) 2029 жылға келетін салықтық кезеңдегі құрылған провизиялардың (резервтердің) мөлшерін азайтудан түсетін кірісті таниды және оны осы баптың 5-тармағына сәйкес жылдық жиынтық кіріске енгізеді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

4-тармақ 01.01.2030 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

4. Бұрын банк болып табылған заңды тұлға:

негізгі борыш бойынша берешектен;

2012 жылғы 31 желтоқсаннан кейін есепке жазылған сыйақы бойынша берешектен;

кредитке (қарызға) байланысты берешектен тұратын кредит (қарыз) бойынша борыш кешірілген жағдайда, есепті және (немесе) алдыңғы салықтық кезеңдерде шегерімге жатқызылған провизиялар (резервтер) сомасын провизиялар (резервтер) мөлшерінің төмендеуінен түсетін кіріс деп танымайды.

Бұрын банк болып табылған заңды тұлға кредит (қарыз) бойынша борыш және (немесе) кредитке (қарызға) байланысты берешек кешірілген жағдайда, мынадай шарттар бір мезгілде орындалған кезде:

1) кредит (қарыз) 2009 жылғы 1 қазанға дейін берілсе;

2) кредит (қарыз) бойынша және (немесе) кредитке (қарызға) байланысты берешек бойынша борышкер банктің немесе бұрын осындай банк болып табылған заңды тұлғаның басқару органы 2019 жылғы 1 шілдеге дейін бекіткен және 2019 жылғы 1 тамыздан кешіктірілмей уәкілетті органға ұсынылған, борышы кешірілуге жататын борышкерлердің тізбесінде (тізбелерінде) көрсетілсе;

3) кредит (қарыз) бойынша борышты және (немесе) кредитке (қарызға) байланысты берешекті кешіру банктің немесе бұрын осындай банк болып табылған заңды тұлғаның басқару органы 2019 жылғы 1 шілдеге дейін бекіткен және 2019 жылғы 1 тамыздан кешіктірілмей уәкілетті органға ұсынылған, борышы кешірілуге жататын борышкерлердің тізбесінде (тізбелерінде) көрсетілген сома шегінде жүргізілсе;

4) мыналарға берілген кредит (қарыз) бойынша бір және (немесе) одан көп құжат болса, провизиялар (резервтер) мөлшерінің төмендеуінен түсетін кірісті кіріс деп танымайды:

бейрезидентке берілген кредит (қарыз) бойынша:

борышкер жеке тұлғаға және (немесе) лауазымды адамға немесе борышкер заңды тұлға қабылдаған шешімдерді өзгеше түрде тікелей немесе жанама түрде айқындауға мүмкіндігі болған адамға қатысты қылмыстық іс қозғау туралы шет мемлекеттің құқық қорғау органына арыз;

борышты өндіріп алу туралы, кепілге өндіріп алуды қолдану және (немесе) кепілге жоғалтқан құқықтарды қалпына келтіру туралы Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің сотына талап қою;

борышкерде және борышкермен бірлесіп аталған банк алдында ортақ немесе субсидиарлық жауаптылықта болатын үшінші тұлғаларда өндіріп алу қолданылуы

мүмкін мүлік, оның ішінде ақша, бағалы қағаздар немесе кірістер болмаған және оның мүлкін немесе кірістерін анықтау бойынша қабылданған шаралар нәтижесіз болған жағдайда, атқарушылық құжатты банкке қайтару туралы сот орындаушысының заңды күшіне енген қаулысы немесе шет мемлекеттің өзге де құжаты;

борышты өндіріп алудан, кепілге жоғалтқан құқықтарды қалпына келтіруден, борышкердің мүлкіне, оның ішінде ақшасына, бағалы қағаздарына немесе кірістеріне өндіріп алуды қолданудан бас тарту туралы шет мемлекет сотының заңды күшіне енген шешімі;

борышкерді банкрот деп тану туралы шет мемлекет сотының заңды күшіне енген шешімі және (немесе) конкурстық іс жүргізуді аяқтау туралы ұйғарым;

таратылуына байланысты борышкерді немесе кепіл берушіні заңды тұлғалардың тізілімінен шығару туралы шет мемлекеттің құзыретті органының құжаты;

резидентке берілген кредит (қарыз) бойынша:

борышкер жеке тұлғаға және (немесе) лауазымды адамға немесе борышкер заңды тұлға қабылдаған шешімдерді өзгеше түрде тікелей немесе жанама айқындау мүмкіндігі болған адамға қатысты қылмыстық іс қозғау туралы Қазақстан Республикасының құқық қорғау органына арыз;

банктің арызы бойынша Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының шаралар жүргізгенін немесе қылмыстық іс қозғалғанын растайтын құжат.

Бейрезиденттерге берілген кредиттер (қарыздар) бойынша осы тармақшада көзделген құжаттардың болуы:

ипотека шартын жасасу күнге негізгі борышты толық қамтамасыз еткен кепілге қойылған мүлік соттан тыс тәртіппен сауда-саттықта негізгі борыш сомасынан төмен баға бойынша сатылғаннан кейін кредит бойынша өтелмеген борыш сомасы кешірілген кезде;

банк талап ету құқығын басқаға беру күні бейрезидент болып табылатын үшінші тұлғаға кредит (қарыз) бойынша дисконтпен талап ету құқығын берген кезде, егер басқаға беру жүргізілген кредит (қарыз) бойынша талап ету құқығының құны – бағалаушы мен осындай үшінші тұлға немесе банк не банктің мүддесін білдіретін немесе осындай банктің мүддесі үшін мүлікті басқаруға шет мемлекеттің соты тағайындаған тұлға арасындағы шарт бойынша бағалау қызметі туралы Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған банктің талап ету құқығының нарықтық құнына тең болса, талап етілмейді.

Осы тармақшаның мақсаттары үшін банк басқаға беруді жүргізген кредит (қарыз) бойынша талап ету құқығының құны мен кредит бойынша талап ету құқығының құны арасындағы теріс айырма дисконт деп танылады;

банктің басқару органы мынадай құжаттардың болмауына байланысты шет мемлекеттің құқық қорғау органына немесе сотына жүгіну мүмкін емес екенін құжаттамалық растаған жағдайда:

қылмыстық және (немесе) азаматтық істер бойынша Қазақстан Республикасы мен осындай шет мемлекет арасындағы құқықтық көмек туралы келісім;

кредит (қарыз) берілгенін растайтын шарттың түпнұсқасы;

кредит (қарыз) бойынша борыш сомасы мен осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген банктің талап ету құқығының бағалаушы мен борышкер немесе осындай банк арасындағы шарт бойынша бағалау қызметі туралы Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған нарықтық құны арасындағы айырма ретінде айқындалатын борыштың бір бөлігі борышты кешіру күніне бейрезидент болып табылатын борышкерге кешірілген кезде, егер:

кредит (қарыз) берілген шартқа борыштың қалған бөлігін (бұдан әрі – борыш қалдығы) өтеу шартымен борыштың бір бөлігін кешіру көзделетін, борышкер қол қойған өзгеріс болса;

осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген банк:

осы баптың 1-тармағына сәйкес борыш қалдығы мөлшерінде құрылған провизиялар (резервтер) мөлшерін төмендетуден түсетін кірісті таныса;

кіріске осы Кодекстің 256-бабында көзделген түзету жүргізбесе;

борыштың бір бөлігі кешірілгеннен кейін құрылған, борыш қалдығының сомасына қарсы провизиялар (резервтер) бойынша шығыстар сомасын шегерімге жатқызбаса;

5) кредит (қарыз) бойынша кредиттік бюрода Қазақстан Республикасының кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы заңнамасына сәйкес банк берген осындай кредит (қарыз) бойынша борыш сомасы туралы ақпарат болса;

6) кредит (қарыз) бойынша осы Кодекстің 323-бабының 1-тармағына сәйкес шегерімге жатқызылған провизиялар (резервтер) құрылған осындай кредит (қарыз) бойынша бастапқы бухгалтерлік құжат болса;

7) кредит (қарыз) бойынша кредиттік тіркелімде банк Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Ұлттық Банкке берген ақпарат болса, провизиялар (резервтер) мөлшерінің төмендеуінен түсетін кіріс деп танымайды.

Бұл ретте, борышы кешірілуге жататын кредиттер (қарыздар) бойынша борышкерлердің тізбесінде әрбір кредит (қарыз) бойынша:

1) кредиттік дерекнаманың нөмірі;

2) кредитті (қарызды) беру күні;

3) қарыз алушының (бірлесіп қарыз алушының) тегі, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе) және (немесе) атауы;

4) кредит (қарыз) бойынша 2012 жылғы 31 желтоқсаннан кейін есепке жазылған сыйақы және негізгі борыш бөлінісінде кешірілуге жататын борыштың шекті сомасы көрсетіледі.

Осы тармақтың ережелері банк жұмыскеріне, банк жұмыскерінің жұбайына (зайыбына) және жақын туыстарына берілген кредиттерге (қарыздарға) қолданылмайды.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

5-тармақ 01.01.2030 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

5. Бұрын банк болып табылған заңды тұлға 2029 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бухгалтерлік есепке алуда көрсетілген, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес есепті және (немесе) алдыңғы салықтық кезеңдерде шегерімдерге жатқызылған провизиялар (резервтер) мөлшерінің төмендеуінен түсетін кірісті таниды және мұндай кірісті 2029 жылға келетін салықтық кезеңдегі жылдық жиынтық кіріске енгізеді.

321-бап. Қаржылық қызметті жүзеге асыратын тұлғалардың талап ету құқығын басқаға беруінен түсетін кіріс

1. Кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша талап ету құқығына ие болатын және "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" және " Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында көрсетілген салық төлеуші талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кірісті борышкер іс жүзінде төлеген сома мен талап ету құқығына ие болу құны арасындағы оң айырма түрінде айқындайды.

Осы тармақтың ережелері жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылатын екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға маманданған ұйымнан талап ету құқығына ие болатын салық төлеушілерге де қолданылады.

2. Талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс оң айырма туындайтын (ұлғаятын) салықтық кезеңде танылады.

Бұл ретте алдыңғы салықтық кезеңдерде бұрын танылған оң айырма ескерілмейді.

3. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген салық төлеуші осы Кодекстің 243-бабына сәйкес талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кірісті айқындауға құқылы.

2-параграф. Қаржылық қызметті жүзеге асыратын тұлғалардың шегерімдері

322-бап. Сақтандыру қызметін жүзеге асыратын салық төлеушінің сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша шегерімдері

1. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру, қайта сақтандыру ұйымы немесе Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі болып табылатын салық төлеуші мынадай шығыстарды шегерімге жатқызуға құқылы:

1) сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру төлемдері;

2) туындаған сақтандыру залалдары бойынша міндеттемелер бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметіне байланысты шығыстар;

3) залал құрауышы түрінде;

4) сақтандыру (қайта сақтандыру) бойынша қаржылық шығыстар;

5) қайта сақтандыру активі бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалаудың амортизациясы бойынша;

6) қайта сақтандыру активі бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту бойынша;

7) тәуекелдік түзетуді туындаған залалдар міндеттемесі бойынша қаржылық емес тәуекелге қалыптастыру бойынша;

8) аквизициялық шығыстар;

9) ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша маржаның амортизациясы түріндегі шығыстар;

10) қайта сақтандырушыға регрессиялық талаптар мен залалдарды өтеу жөніндегі шығыстар (суброгация);

11) салық төлеушінің кіріс алуға бағытталған қызметпен байланысты өзге де шығыстары;

12) залалдарды реттеуге арналған шығыстар;

13) сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметіне байланысты аквизициялық емес шығыстар (жатқызылатын шығыстар).

2. Осы бапта көзделген шығыстар халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалады.

323-бап. Резервтік қорларға аударымдар бойынша шегерім

1. Акцияларының бақылау пакеті ұлттық басқарушы холдингке тиесілі, ұлттық даму институты болып табылатын банкті қоспағанда, банктердің халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес және уәкілетті органмен келісу бойынша қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган айқындаған тәртіппен құрылған провизиялар (резервтер) бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар.

Кепілдің және басқа да қамтамасыз етудің құны, сондай-ақ жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелері бойынша арнаулы қор берген кепілдік сомасы провизияларды (резервтерді) құру қағидаларында айқындалған жағдайларда және тәртіппен провизиялардың (резервтердің) сомасын айқындау кезінде ескеріледі.

Осы тармақтың ережелері мынадай активтерге, шартты міндеттемелерге:

1) басқа банктерде орналастырылған, корреспонденттік шоттардағы қалдықтарды қоса алғанда, депозиттерге, сондай-ақ осындай депозиттер бойынша 2012 жылғы 31 желтоқсаннан кейін есепке жазылған сыйақыларға;

2) басқа банктер мен клиенттерге берілген кредиттерге (қаржы лизингін қоспағанда) , сондай-ақ осындай кредиттер бойынша 2012 жылғы 31 желтоқсаннан кейін есепке жазылған сыйақыларға;

3) құжаттық есеп-қисаптар, кепілдіктер және факторингтік операциялар бойынша дебиторлық берешекке;

4) жабылмаған аккредитивтер, шығарылған немесе расталған кепілдіктер бойынша шартты міндеттемелерге қарсы провизиялар (резервтер) бойынша қолданылады.

Осы тармақтың ережелері өзара байланысты тараптардың пайдасына не өзара байланысты тараптардың міндеттемелері бойынша үшінші тұлғаларға берілген активтер мен шартты міндеттемелерге қарсы провизиялар (резервтер) бойынша қолданылмайды.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

1-тармақтың бесінші бөлігі 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

Банктер екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылатын ұйымнан сатып алынған активтерге қарсы провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын шегерімге жатқызуға құқылы емес.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

1-тармақтың алтыншы бөлігі 01.01.2030 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

Осы тармақтың ережелерін бұрын банк болып табылған заңды тұлға да қолданады.

2. Микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың (ломбардты қоспағанда), өзара байланысты тарапқа не өзара байланысты тараптың міндеттемелері бойынша үшінші тұлғаларға берілген активтерді қоспағанда, берілген микрокредиттер бойынша күмәнді және үмітсіз активтерге қарсы провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын, сондай-ақ олар бойынша сыйақыларды шегеруге құқығы бар.

Микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (ломбардты қоспағанда) провизиялар (резервтер) бойынша шығыстар сомасын жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелері бойынша арнаулы қор салықтық кезең үшін берген кепілдік сомасына азайтады.

Осы тармақтың өзара байланысты тарапқа не өзара байланысты тараптың міндеттемелері бойынша үшінші тұлғаларға берілген активтерді алып тастау бөлігіндегі ережелері Қазақстан Республикасының микроқаржылық қызмет туралы заңнамасына сәйкес кредиттік серіктестіктер өз қатысушыларына беретін микрокредиттерге қолданылмайды.

Берілген микрокредиттер бойынша активтерді күмәнді және үмітсіз активтерге жатқызу тәртібін, сондай-ақ оларға қарсы провизиялар (резервтер) құру тәртібін уәкілетті органмен келісу бойынша қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган айқындайды.

3. Банктік қарыз операцияларын жүргізуге арналған лицензия негізінде банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес және уәкілетті органмен келісу бойынша қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган айқындаған тәртіппен құрылған күмәнді және үмітсіз активтерге қарсы провизиялар (резервтер) бойынша шығыстар сомасын, мыналарды қоспағанда, кредиттерге (қарыздарға) қарсы шегеруге құқығы бар:

1) қаржы лизингі;

2) өзара байланысты тараптардың пайдасына не өзара байланысты тараптардың міндеттемелері бойынша үшінші тұлғаларға берілген кредиттер (қарыздар).

Кепіл мен басқа да қамтамасыз етудің құны провизияларды (резервтерді) құру қағидаларында айқындалған жағдайларда және тәртіппен провизиялардың (резервтердің) сомасын айқындау кезінде ескеріледі.

Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар провизиялар (резервтер) бойынша шығыстар сомасын жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелері бойынша арнаулы қор салықтық кезең үшін берген кепілдік сомасына азайтады.

4. Ұлттық басқарушы холдингтің, сондай-ақ негізгі қызмет түрі қарыз операцияларын жүзеге асыру немесе талап ету құқықтарын сатып алу болып табылатын және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 100 пайызы ұлттық басқарушы холдингке тиесілі заңды тұлғалардың өзара байланысты тараптар пайдасына не өзара байланысты тараптардың міндеттемелері бойынша үшінші тұлғаларға берілген активтер мен шартты міндеттемелерді (кредиттік серіктестіктердің активтері мен шартты міндеттемелерінен басқа) қоспағанда, мынадай күмәнді және үмітсіз активтерге, шартты міндеттемелерге:

банктерде орналастырылған, корреспонденттік шоттардағы қалдықтарды қоса алғанда, депозиттерге;

банктер мен клиенттерге берілген кредиттерге (қаржы лизингін қоспағанда);

құжаттық есеп-қисаптар мен кепілдіктер бойынша дебиторлық берешекке;

жабылмаған аккредитивтер, шығарылған немесе расталған кепілдіктер бойынша шартты міндеттемелерге қарсы провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар.

Осы тармақта көзделген салық төлеушілер провизиялар (резервтер) бойынша шығыстар сомасын жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелері бойынша арнаулы қор салықтық кезең үшін берген кепілдік сомасына азайтады.

Провизиялар (резервтер) құру бойынша шығыстар сомасын шегеру Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен құрылған провизиялар (резервтер) сомасы шегінде жүзеге асырылады.

Осы тармақта көрсетілген заңды тұлғалардың тізбесін және осындай тізбені қалыптастыру тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді.

324-бап. Кепілдік беру жүйелеріне қатысушылардың сақтандыру сыйлықақылары мен жарналары бойынша шығыстарды шегеру

1. Жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларын қоспағанда, сақтандыру шарттары бойынша сақтанушының төлеуіне жататын немесе ол төлеген сақтандыру сыйлықақылары шегерімге жатады.

2. Жеке тұлғалардың депозиттеріне міндетті кепілдік беру жүйесіне қатысушы банкте жеке тұлғалардың депозиттеріне кепілдік беруге байланысты аударылған міндетті күнтізбелік, қосымша және төтенше жарналардың сомасы шегерімге жатады.

3. Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру жүйесіне қатысушы болып табылатын сақтандыру, қайта сақтандыру ұйымдарында сақтандыру төлемдеріне кепілдік беруге байланысты аударылған міндетті, төтенше және қосымша жарналардың сомасы шегерімге жатады.

4. Астық қолхаттары бойынша міндеттемелерді орындауға кепілдік беру жүйесіне қатысушы астық қабылдау кәсіпорнында астық қолхаттары бойынша міндеттемелерді орындауға кепілдік беруге байланысты аударылған жыл сайынғы міндетті жарналар сомасы шегерімге жатады.

5. Жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелеріне кепілдік беруге байланысты аударылған міндетті және қосымша жарналардың сомасы жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелеріне кепілдік беру жүйесіне қатысушы болып табылатын банктерден, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдардан және өзге де заңды тұлғалардан шегеруге жатады.

31-тарау. ЦИФРЛЫҚ АКТИВТЕРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ТҰЛҒАЛАРДЫҢ КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕРДІ АЙҚЫНДАУЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

325-бап. Цифрлық майнингтік пулдың, цифрлық активтер биржасының және цифрлық майнингті жүзеге асыратын тұлғаның кірісі

1. Цифрлық майнингті жүзеге асыратын тұлғаның цифрлық майнинг жөніндегі қызметтен түскен кірісі цифрлық майнингтік пул оған бөлген, өз қызметі нәтижесінде

туындаған цифрлық активтер санының және осы баптың 4-тармағына сәйкес айқындалған олардың құнының көбейтіндісі ретінде айқындалады.

2. Тұлғаның цифрлық майнинг жөніндегі қызметтен түскен кірісіне цифрлық майнингтік пул комиссия ретінде ұстап қалған цифрлық активтердің құны жатқызылмайды.

3. Цифрлық майнингтік пулдың, цифрлық активтер биржасының цифрлық активтер түрінде алынған кірісі осы баптың 4-тармағына сәйкес айқындалған құн бойынша есептеледі.

4. Осы баптың мақсатында цифрлық активтердің құнын және олардың түрлерінің тізбесін айқындау, жариялау тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

326-бап. Цифрлық активтер шығып қалған кезде құн өсімінен түсетін кіріс

1. Цифрлық активтер құнының өсімінен түсетін кіріс мынадай жағдайларда және салықтық кезеңдерде:

1) цифрлық активті өткізу кезінде – осындай цифрлық активті өткізу жүзеге асырылған салықтық кезеңде;

2) цифрлық активті жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – осындай цифрлық активті жарғылық капиталға салым ретінде беру жүзеге асырылған салықтық кезеңде танылады.

Осы баптың мақсатында жарғылық капиталға салымның құны ол бойынша жарғылық капиталға салым ретінде берілген цифрлық активтің құны болып табылады, ол активті қабылдауды және беруді растайтын құжаттың негізінде айқындалады, бірақ төлеу есебіне актив берілген сомадан аспайды;

3) бірігу, қосылу, бөліну жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде цифрлық актив шығып қалған кезде – таратудың салықтық есептілігі ұсынылған салықтық кезеңде;

4) бөлу жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде цифрлық актив шығып қалған кезде – бөлу балансы бекітілген салықтық кезеңде танылады.

2. Цифрлық активтер құнының өсімінен түсетін кіріс мынадай:

1) өткізу кезінде – өткізу құны мен цифрлық активтің бастапқы құны арасындағы оң айырма;

2) цифрлық активті жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – ол жарғылық капиталға салым ретінде берілген цифрлық активтің құны мен осы цифрлық активтің бастапқы құны арасындағы оң айырма;

3) заңды тұлғаны бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде шығып қалу кезінде – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген цифрлық активтің құны мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма сомасында айқындалады.

3. Мыналар цифрлық активтің бастапқы құны болып табылады:

халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес оны сатып алуға нақты шығындардың, цифрлық активті сатып алуға байланысты және оның құнын ұлғайтатын шығындардың жиынтығы

және (немесе)

жарғылық капиталға салым ретінде берілген цифрлық активтің құны

және (немесе)

жарғылық капиталға салым ретінде алынған цифрлық активтің құны

және (немесе)

егер цифрлық актив қайта ұйымдастыру нәтижесінде алынса – беру актісінде немесе бөлу балансында көрсетілген құн

және (немесе)

егер цифрлық активті акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капиталы азайған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғадағы цифрлық активті немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде алса – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алатын (алған), оның ішінде бұрын енгізілген мүліктің орнына алынатын (алынған) цифрлық активтің қайта бағалау мен құнсыздану ескерілмей, мүлікті беру күніне беруші тұлғаның бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген), цифрлық активтің берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген баланстық құны

және (немесе)

осы Кодекске сәйкес өтеусіз алынған мүліктің құны түріндегі жылдық жиынтық кіріске енгізілген құн – егер цифрлық актив өтеусіз алынса,

қосу

осы Кодекстің 286-бабының 2), 13) және 16) тармақшаларында және 287-бабында көзделген шығындардан (шығыстардан) басқа, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес цифрлық активтердің құнын ұлғайтатын, оның ішінде оларды сатып алғаннан кейін ұлғайтатын басқа да шығындар.

4. Осы баптың ережелерін осы Кодекстің 325-бабының 1-тармағына сәйкес цифрлық майнинг жөніндегі қызметтен түсетін кіріс айқындалған жағдайда цифрлық майнингті жүзеге асыратын тұлғалар қолданбайды.

5. Осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайларда, цифрлық активтер шығып қалған кезде теріс айырма туындаған кезде мұндай теріс айырма цифрлық активтер шығып қалған салықтық кезеңнің цифрлық активтері шығып қалған кезде туындайтын құн өсімінен түсетін кірісті азайтады.

Салықтық кезеңде осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайларда теріс айырма асып кеткен кезде мұндай сомалар залал деп танылады және талап қою мерзімі ішінде тек қана цифрлық активтерді өткізу кезінде алынған құн өсімінен түскен кірістер есебінен өтелуі мүмкін.

327-бап. Цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғалардың шегеруіне жатпайтын шығындар

Салық салынатын кірісті айқындау кезінде цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғаның цифрлық майнингтік пул көрсететін қызметтер бойынша шығындары шегерімге жатпайды.

32-тарау. КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС ҰЙЫМДАРҒА ЖӘНЕ МҮГЕДЕКТІГІ БАР АДАМДАРДЫҢ ҰЙЫМДАРЫНА САЛЫҚ САЛУ

328-бап. Жалпы ережелер

Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес тіркелген коммерциялық емес ұйым осы тарауда көзделген баптардың бірінің ережелерін қолдануға құқылы.

329-бап. Коммерциялық емес ұйымдарға салық салу

1. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында коммерциялық емес ұйым үшін белгіленген нысанда тіркелген, қызметін қоғамдық мүддені көздеп жүзеге асыратын және мынадай шарттарға сай келетін:

1) кіріс ретінде кіріс алу мақсаты жоқ;

2) алынған таза кірісті немесе мүлікті қатысушылар арасында бөлмейтін ұйым осы Кодекстің мақсаттары үшін коммерциялық емес ұйым болып танылады.

Коммерциялық емес ұйым жылдық жиынтық кірістен мынадай кірістерді алып тастайды:

осы Кодекстің 9-бабына сәйкес келетін қайырымдылық көмекті, демеушілік көмекті , ақшаны, гранттарды, сондай-ақ өтеусіз негізде алынған кез келген басқа көмекті, гранттарды, мүлікті қоса алғанда, өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс;

кіру жарналары және мүшелік жарналар;

адвокаттық кеңседе қызметін жүзеге асыратын адвокаттардың оның мүлкіне салымдары, сондай-ақ олар жүргізетін адвокаттық кеңсені ұстауға арналған жарналар (аударымдар);

мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты жүзеге асыруға арналған шарт бойынша кіріс;

депозиттер бойынша сыйақылар;

депозитке салынған ақша бойынша, оның ішінде оларға қатысты сыйақы бойынша туындаған оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуі;

"Тұрғын үй қатынастары туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген міндетті және нысаналы жарналар, сондай-ақ пәтердің, тұрғын емес үй-жайдың, тұрақ орнының, қойманың меншік иесінің ақы төлеу мерзімін өткізіп алғаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалған өсімпұл.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген шарттар сақталмаған жағдайда, осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген жылдық жиынтық кірістен алып тастау жүргізілмейді.

2. Коммерциялық емес ұйымның осы баптың 1-тармағында көрсетілмеген кірістері жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен салық салынуға жатады.

Бұл ретте коммерциялық емес ұйым шығыстарының шегерімге жатқызылуға тиіс сомасы мына тәсілдердің бірімен:

осы баптың 1-тармағының екінші бөлігінде көрсетілмеген кірістердің коммерциялық емес ұйым кірістерінің жалпы сомасындағы үлес салмағы негізге алына отырып;

осы баптың 1-тармағының екінші бөлігінде көрсетілген кірістер есебінен жүргізілген шығыстардың және басқа кірістер есебінен жүргізілген шығыстардың бөлек есепке алынуын көздейтін салықтық есепке алу деректері негізінде айқындалады.

3. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам, мекеме және тұтынушылар кооперативі нысанында тіркелген коммерциялық емес ұйым осы баптың ережелерін қолдануға құқылы емес.

330-бап. Әлеуметтік салада қызметті жүзеге асыратын коммерциялық емес ұйымдарға салық салу

Салықтық кезеңде осы Кодексте әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін белгіленген шарттарға сәйкес келетін коммерциялық емес ұйымдар осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын 100 пайызға азайтады.

331-бап. Мүгедектігі бар адамдардың ұйымдарына салық салу

1. Осы Кодекстің мақсаттары үшін мүгедектігі бар адамдардың ұйымдарына есепті салықтық кезеңде, сондай-ақ есепті салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңде мынадай шарттарға сәйкес келетін заңды тұлғалар жатады:

мүгедектігі бар адамдардың орташа жылдық саны жұмыскерлердің жалпы санының кемінде 51 пайызын құрайды;

мүгедектігі бар адамдардың еңбегіне ақы төлеу бойынша шығыстар еңбекақы төлеу бойынша жалпы шығыстардың кемінде 51 пайызын құрайды.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген шартқа сәйкес келуін:

әділет органында тіркелуі жүзеге асырылған есепті салықтық кезеңде – жаңадан құрылған (пайда болған) ұйымдар;

осындай келісімшартты қолдану бүкіл кезеңі ішінде – ұзақ мерзімді келісімшарт шеңберінде қызметін жүзеге асыратын ұйымдар айқындайды.

2. Мүгедектігі бар адамдардың ұйымдары бюджетке төленуге жататын корпоративтік табыс салығының сомасын айқындау кезінде осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын осы баптың 3-тармағында белгіленген мөлшерде, мынадай шарттар сақталған кезде азайтады:

1) кірістердің 90 пайызы осындай ұйымның жұмыскерлері болып табылатын мүгедектігі бар адамдардың қатысуымен тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден және алынған кірістерді осындай ұйымның қызметін жүзеге асыруға жіберуден алынған (алынуға тиіс);

2) мүгедектігі бар адамдар ұйымының жұмыскерлері болып табылатын мүгедектігі бар адамдар мүгедектігі бар адамдардың басқа ұйымдарымен еңбек қатынастарында тұрмайды.

Осы тармақтың 1) тармақшасын қолдану мақсатында мүлікті жалға (жалға) беруден алынған кірістер есепке алынбайды.

3. Мүгедектігі бар адамдардың ұйымдары осы баптың 2-тармағының шарттары сақталған жағдайда, бюджетке төленуге жататын корпоративтік табыс салығының сомасын айқындау кезінде осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын мүгедектігі бар адамдар болып табылатын жұмыскерлер санына қарай есепті салықтық кезең ішінде мынадай мөлшерде азайтады:

1) мүгедектігі бар адамдар болып табылатын жұмыскерлер саны 3-тен 10-ға дейін болған кезде есептелген корпоративтік табыс салығын 50 пайызға азайту жүргізіледі;

2) мүгедектігі бар адамдар болып табылатын жұмыскерлер саны 10 және одан көп болған кезде есептелген корпоративтік табыс салығын 100 пайызға азайту жүргізіледі.

33-тарау. БАҚЫЛАНАТЫН ШЕТЕЛДІК КОМПАНИЯНЫҢ ПАЙДАСЫНА САЛЫҚ САЛУ

332-бап. Осы тарауда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

1. Бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін тұлға:

1) осындай тұлға мынадай тұлғалардың бірі болып табылғанда:

бейрезидент-заңды тұлға болғанда;

заңды тұлға құрмай кәсіпкерлік қызметті ұйымдастырудың өзге шетелдік нысаны (бұдан әрі – ұйымның өзге нысаны) болғанда;

өзімен жасалған қосарланған салық салуды болғызбау және салықтарды төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шарт күшіне енген шет мемлекетте тіркелген немесе инкорпорацияланған немесе өзге де түрде құрылған бейрезидент-заңды тұлғаны және (немесе) ұйымның өзге нысанын қоспағанда, бұл ретте мұндай шет мемлекетте пайда салығының номиналды мөлшерлемесі осы Кодекстің 357-бабының 2-тармағының 5) тармақшасында көзделген Қазақстан Республикасындағы корпоративтік табыс салығы мөлшерлемесінің 75 пайызынан астамын құрауы шарт.

Осы тармақшаны қолдану мақсатында пайда салығының номиналды мөлшерлемесі Қазақстан Республикасындағы корпоративтік табыс салығы мөлшерлемесінің 75 пайызынан астамын құрайтын, өзімен жасалған қосарланған салық салуды болғызбау және салықтарды төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шарт күшіне енген елдердің тізімін уәкілетті орган есепті кезеңнен кейінгі жылдың 31 желтоқсанынан кешіктірмей бекітеді;

2) есепті кезеңнің 31 желтоқсанына осындай тұлға мынадай шарттардың біріне сай келгенде:

тұлғаға қатысу үлестерінің (дауыс беретін акциялардың) 25 және одан көп пайызы Қазақстан Республикасының резиденті (бұдан әрі осы тараудың мақсатында – резидент) болып табылатын заңды немесе жеке тұлғаға тікелей немесе жанама немесе конструктивті тиесілі;

резидентпен бақылау арқылы байланысты тұлға (егер резиденттің тұлғаға тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы болса);

3) осындай тұлға мынадай шарттардың біріне сай келгенде:

осы баптың 3-тармағының 3) тармақшасына сәйкес айқындалатын бейрезидент-заңды тұлғаның немесе ұйымның өзге нысанының пайдасына салынатын тиімді салық мөлшерлемесі 10 пайыздан аз болса;

бейрезидент-заңды тұлға немесе ұйымның өзге нысаны жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелсе немесе онда оның құрылтай құжаты (құрылуы туралы құжаты) тіркелсе немесе өзіне осындай ұйымның өзге нысаны бойынша кірістер мен шығыстарды есепке алуды жүргізу немесе активтерді басқару жүктелген қатысушы тіркелсе, ол бақыланатын шетелдік компания болып танылады.

Бақыланатын шетелдік компанияны айқындау мақсатында "бақылау" ұғымы осы баптың 3-тармағының 4) тармақшасына сәйкес айқындалады.

2. Мынадай шарттардың біріне сай келетін құрылымдық бөлімше немесе тұрақты мекеме бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі болып танылады:

1) ол жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген болуы;

2) ол шет мемлекетте тіркелген және осы баптың 3-тармағының 3) тармақшасына сәйкес айқындалған пайда салығының тиімді мөлшерлемесі 10 пайыздан кем болуы керек.

Бұл ретте осындай құрылымдық бөлімшені немесе тұрақты мекемені осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігі 1) және 2) тармақшаларының шарттарына бір мезгілде сай келетін тұлға құруға тиіс.

Осы баптың 1-тармағында және осы тармақтың бірінші және екінші бөліктерінде айқындалған шарттар бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін бақыланатын шетелдік компанияларға және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелеріне:

1) бақыланатын шетелдік компания немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелмесе;

2) әрбір бақыланатын шетелдік компания немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі кірісінің жиынтық сомасы салықтық кезеңнің бірінші күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 195 еселенген мөлшерінен кем болса, қолданылмайды.

Егер осы баптың 1-тармағында немесе осы тармақтың бірінші және екінші бөліктерінде айқындалған шарттарға сәйкес келетін тұлғада тиісті кезеңнің қорытындылары бойынша бекітілген жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілікте қаржылық залалы болса, онда мұндай тұлға бақыланатын шетелдік компания және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі болып танылмайды.

Осы тараудың мақсаттары үшін кірістің жиынтық сомасы осы Кодекстің 358-бабына сәйкес айқындалатын салықтық кезеңнің соңғы күнтізбелік күніне белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша теңгемен қайта есептеледі.

Егер кірістің жиынтық сомасы көрсетілген валюта өздеріне қатысты валютаның есепті салықтық кезеңде қолданыста болған ресми бағамы белгіленетін шетел валюталарының тізбесіне енгізілмеген болса, онда кірістің жиынтық сомасы резиденттік елдегі салықтық кезеңнің соңғы күнтізбелік күні бақыланатын шетелдік компанияның резиденттік елінің орталық банкі немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі айқындаған еуроға қатысты валютаның соңғы бағамы қолданыла отырып, теңгемен қайта есептеледі.

3. Осы тараудың және Осы Кодекстің 36-тарауының мақсатында мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) аудиттелген қаржылық есептілік – аудитті орындауға құқығы бар тұлға жүргізген аудиттің нәтижесі болып табылатын қаржылық есептілік;

2) бақыланатын тұлға – мынадай шарттардың біріне сай келетін тұлға:

резидентпен бақылау арқылы байланысты тұлға (егер резиденттің тұлғаға тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы болса);

өзіне резиденттің қатысу үлесі тікелей немесе жанама немесе конструктивті түрде 50 пайыздан астамды құрайтын тұлға;

резидентпен (резидент – жеке тұлғаға қатысы бойынша) жақын туысы ретінде байланысты тұлға;

3) бақыланатын шетелдік компанияның тиімді салық мөлшерлемесі немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің тиімді салық мөлшерлемесі – бақыланатын шетелдік компанияның тиімді пайда салығы мөлшерлемелерінің немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің тиімді пайда салығы мөлшерлемелерінің есепті кезең және есепті кезеңнің алдындағы қатарынан екі кезең үшін осы тармақтың 18) тармақшасына сәйкес айқындалатын орташа арифметикалық мәні.

Егер тиісті кезеңнің (кезеңдердің) қорытындысы бойынша бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы нөлге тең болса немесе қаржылық залалы бар болса, тиімді мөлшерлеменің есеп-қисабында осындай кезеңдегі (кезеңдердегі) тиісті көрсеткіштер есепке алынбайды. Мұндай жағдайда, бақыланатын шетелдік компанияның тиімді пайда салығының мөлшерлемесі немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің тиімді пайда салығының мөлшерлемесі өздерінде қаржылық пайда алынған қалған кезеңдер санының тиісті көрсеткіштері негізге алына отырып айқындалады.

Егер бақыланатын шетелдік компания тіркелген мемлекеттің заңдарында еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымдардың деректерін шоғырландырылмаған жеке қаржылық есептілік жасамай көрсете отырып, шоғырландырылған қаржылық есептілік жасау бойынша міндеттеме белгіленсе, бақыланатын шетелдік компанияның тиімді салық мөлшерлемесін есептеу үшін салық салынғанға дейінгі қаржылық пайда және пайда салығы көрсеткіштері мынадай тәртіппен қайта есептеледі:

егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі шоғырландырылған қаржылық пайдасы осындай сомаларды есепке алса, салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдадан бақыланатын шетелдік компанияның шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша танылған, еншілес ұйымдардың салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының (залалының) топішілік операциялардан болатын пайда (залал) сомасына азайтылған сомасы, қауымдастырылған (бірлескен) ұйымдардың кірістеріндегі үлес алып тасталады;

егер бақыланатын шетелдік компанияның шоғырландырылған пайда салығының сомасы осындай сомаларды қамтыса, пайда салығынан бақыланатын шетелдік компанияның шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша, кейінге қалдырылатын салықтарды қоспағанда, ағымдағы салықтық шығыс ретінде танылған еншілес ұйымдардың пайда салығының сомасы алып тасталады;

4) бақылау – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына не бағалы қағаздарды сауда-саттыққа жіберу үшін қор биржалары қабылдайтын қаржылық

есептілікті жасаудың халықаралық танылған өзге стандарттарына сәйкес айқындалатын бақылау;

5) бекітілген қаржылық есептілік – бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің осы Кодекстің 335-бабы 3-тармағының шарттарына сәйкес келетін, бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған және бухгалтерлік балансты, пайда мен залал туралы есепті, ақша қозғалысы туралы есепті, капиталдағы өзгерістер туралы есепті, түсіндірме жазбаны (немесе өзге құжатты) қамтитын құжат;

6) есепті кезең – қаржылық пайда танылған қаржы кезеңі;

7) жақын туыстар:

жұбай (зайып);

балалар, оның ішінде асырап алынған балалар;

жұбайының (зайыбының), оның ішінде асырап алынған балалары;

немерелер;

жұбайының (зайыбының) немерелері;

асырауындағылар;

жұбайының (зайыбының) асырауындағылары;

ата-аналар;

жұбайының (зайыбының) ата-аналары;

бірге туған, бірге тумаған аға-інілер, әпке-сіңлілер (қарындастар);

жұбайының (зайыбының) бірге туған, бірге тумаған аға-інілері, әпке-сіңлілері (қарындастары);

8) жанама бақылау – резидентте бақыланатын тұлға (бақыланатын тұлғалар) арқылы бақылаудың болуы;

9) жанама иелену (жанама қатысу) – резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін бақыланатын тұлға (бақыланатын тұлғалар) арқылы иеленуі;

10) конструктивті бақылау – резидентте тікелей және жанама бақылаудың болуы немесе резидентте және жақын туыста (туыстарда) (екеуінде бірлесіп) тікелей және (немесе) жанама бақылаудың болуы;

11) конструктивті иелену (конструктивті қатысу) – резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей және жанама иеленуі немесе резиденттің және жақын туыстың (туыстардың) бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей және (немесе) жанама иеленуі (бірлесіп иеленуі);

12) кірістердің жиынтық сомасы – бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің есепті кезеңдегі бекітілген жеке

шоғырландырылмаған қаржылық есептілігінде көрсетілген, осындай бақыланатын шетелдік компанияның немесе осындай бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің барлық кірісінің сомасы.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін есепті кезеңдегі кірістердің жиынтық сомасынан осы Кодекстің 238-бабы 1-тармағының 2) және 8) тармақшаларында көрсетілгенге ұқсас кірістер алып тасталады. Осы абзацты қолдану үшін резидентте бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, сомалар бөлінісінде әрбір алып тасталған кіріс пен шығыс түрі туралы ақпаратты ашатын құжат (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, сомалар бөлінісінде әрбір алып тасталған кіріс түрі туралы ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) болуға тиіс;

13) қатысу үлесі (қатысу) – жарғылық капиталға қатысу үлесі (қатысу), дауыс беретін акциялардың жарғылық (акционерлік) капиталдағы үлесі (қатысуы) немесе ұйымның өзге нысанына қатысу үлесі (қатысу);

14) пайда салығы – шетелдік пайда салығы немесе үстеме пайда салығын немесе жер қойнауын пайдаланушылардың арнайы төлемдері мен салықтарын қоспағанда, Қазақстан Республикасындағы корпоративтік немесе жеке табыс салығына ұқсас өзге шетелдік салық;

15) пайда салығының номиналды мөлшерлемесі – бейрезидент-заңды тұлға немесе ұйымның өзге нысаны алған кірістерден алынатын пайда салығының немесе корпоративтік табыс салығына ұқсас өзге шетелдік салықтың тіркелген мөлшерлемесі.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсатында, егер шет мемлекеттің салық заңнамасында салық салу мөлшерлемелерінің прогрессивті шәкілі белгіленсе, онда арнаулы салық режимдерін және осындай шет мемлекет көздеген басқа да жеңілдіктерді есепке алмағанда, пайда салығы немесе корпоративтік табыс салығына ұқсас өзге шетелдік салық мөлшерлемесінің жоғарғы деңгейі пайда салығының номиналды мөлшерлемесі ретінде қабылданады.

Егер шет мемлекеттің салық салу жүйесінде ұлттық, федералдық, кантондық, жергілікті, өңірлік, муниципалдық, коммуналдық, провинциялық, штаттық, префектуралық және басқа да аумақтық пайда салықтарын қоса алғанда, бірнеше салық деңгейі көзделсе, онда пайда салығының номиналды мөлшерлемесі пайда салығының тиісті мөлшерлемелерінің сомасы ретінде есептеледі;

16) пассив кірістер – мынадай кіріс түрлері пассив кірістер деп танылады:

дивидендтер;

сыйақы түріндегі кірістер;

құн өсімінен түсетін кіріс;

роялти түріндегі кіріс;

егер мұндай қызмет бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің негізгі қызметі болып табылмаса, сақтандыру қызметінен түсетін кіріс;

егер аталған қызмет түрлері бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің негізгі қызметі болып табылмаса , консультациялық, заңдық, бухгалтерлік, аудиторлық, инжинирингтік, жарнамалық, маркетингтік қызметтер көрсетуден, сондай-ақ ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар жүргізуден түсетін кіріс.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін, алынатын кіріс осындай бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бүкіл жылдық жиынтық кірісі сомасының 50 пайызынан астамын құрайтын қызмет бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің негізгі қызметі деп танылады;

17) пассив кірістер үлесі – бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің пассив кірістерінің бақыланатын шетелдік компания немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі кірістерінің жиынтық сомасына арақатынасы.

Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің пассив кірістерінің үлесі айқындалмайды;

18) тиімді мөлшерлеме – мынадай:

бекітілген қаржылық есептілік бойынша, кейінге қалдырылған салықтарды қоспағанда, ағымдағы салықтық шығыс ретінде қарастырылатын есепті кезеңдегі пайда салығы сомасының есепті кезеңде осы Кодекстің 335-бабының 3-тармағына сәйкес айқындалатын салық салынғанға дейінгі қаржылық пайданың оң шамасына қатынасы ретінде есептелген;

есепті кезеңдегі төленген пайда салығы сомасының есепті кезеңде осы Кодекстің 335-бабының 3-тармағына сәйкес айқындалатын салық салынғанға дейінгі қаржылық пайданың оң шамасына қатынасы ретінде есептелген мөлшерлемелердің ең азы ретінде айқындалатын пайда салығының мөлшерлемесі.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсатында пайда салығының сомасы пайда салығын, оның ішінде ұлттық, федералдық, кантондық, жергілікті, өңірлік, муниципалдық, коммуналдық, провинциялық, штаттық, префектуралық және басқа да аумақтық пайда салықтарын және егер салық салынғанға дейінгі қаржылық пайда ағымдағы немесе алдыңғы кезеңде төлем көзінен ұсталған салық салынған кірісті қамтитын (қамтыған) болса, төлем көзінен ұсталған салықты қамтиды;

19) тұлға:

жеке тұлға;

бейрезидент-заңды тұлға;

ұйымның өзге нысаны;

20) тікелей бақылау – егер номиналды ұстаушыдағы немесе сенімгерлік басқарушыдағы осындай бақылау іс жүзінде осындай резидентке тиесілі болса, резидентте тікелей немесе сенімгерлік басқарушы немесе номиналды ұстаушы арқылы бақылаудың болуы;

21) тікелей иелену (тікелей қатысу) – егер номиналды ұстаушыдағы немесе сенімгерлік басқарушыдағы осындай қатысу үлестері іс жүзінде осындай резидентке тиесілі болса, резиденттің қатысу үлестерін тікелей немесе сенімгерлік басқарушы немесе номиналды ұстаушы арқылы иеленуі;

22) шетелдік компания – осы баптың 1-тармағында айқындалған шарттарға сәйкес келетін тұлғаны қоспағанда, бейрезидент-заңды тұлға немесе ұйымның өзге нысаны;

23) шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымы – резидент тікелей немесе жанама және (немесе) конструктивті түрде иеленетін және (немесе) бақылайтын жеке тұлғалардан өзге тұлғалар.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына басқа резидент арқылы жанама тиесілі болатын және (немесе) бақыланатын жеке тұлғалардан өзге тұлғалар кірмейді. Егер резидент басқа резидентке тікелей иелік ететін және (немесе) оны бақылайтын болса, онда осы басқа резидент шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына кірмейді.

Ескерту. 332-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

333-бап. Жалпы ережелер

Бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасы екі рет салық салынуға жатпайды.

Қосарланған салық салу мынадай ережелерді қолдану арқылы жойылады:

1) осы Кодекстің 334-бабына сәйкес салық салудан босату;

2) осы Кодекстің 335-бабының 3-тармағында көрсетілген шарттарға сәйкес келген кезде бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасын салық салынғанға дейін түзету;

3) осы Кодекстің 335-бабының 5-тармағына сәйкес бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасын салық салынғанға дейін азайту;

4) осы Кодекстің 346-бабының 4-тармағында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасында корпоративтік табыс салығын төлеу есебіне есепке жатқызу.

334-бап. Салық салудан босату

1. Мынадай шарттардың бірі орындалған кезде:

1) резидент бақыланатын шетелдік компанияға басқа резидент арқылы жүзеге асырылатын жанама қатысқан немесе жанама бақылау жасаған кезде;

2) резидент бақыланатын шетелдік компанияға бақыланатын тұлға болып табылмайтын тұлға арқылы жүзеге асырылатын жанама қатысқан немесе жанама бақылау жасаған кезде;

3) егер тұрақты мекеме құрған бақыланатын шетелдік компания тіркелген мемлекетте бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасына 20 және одан көп пайызды құрайтын тиімді мөлшерлеме бойынша пайда салығы салынған болса;

4) егер резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін сол арқылы жанама иеленетін немесе жанама бақылау жасауға ие болатын бақыланатын тұлға тіркелген мемлекетте бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасына 20 және одан көп пайызды құрайтын тиімді мөлшерлеме бойынша салық салынған болса;

5) жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелгендерді қоспағанда, егер бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің пассив кірістерінің үлесі 20 пайыздан кем болса;

6) бақыланатын шетелдік компанияда АХҚО инвестициялық резиденті тікелей және (немесе) жанама иеленген және (немесе) бақылаған кезде бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасы Қазақстан Республикасында салық салудан босатылады.

2. Осы баптың 1-тармағын қолдану мақсаттары үшін резидентте мынадай құжаттар (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) болуға тиіс:

1) осы баптың 1-тармағының 1) немесе 2) тармақшасын қолданған жағдайда:

осы баптың 1-тармағының 1) немесе 2) тармақшаларында көрсетілген бақыланатын шетелдік компанияда резиденттің жанама қатысуын немесе жанама бақылауын растайтын құжаттардың көшірмелері,

немесе

резиденттің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, резидент қатысушысы (акционері) болып табылатын шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымын ашатын, осындай шоғырландырылған топқа барлық қатысушылардың атауы және олардың географиялық орналасқан жері (шоғырландырылған топқа қатысушылар жасалған (құрылған) мемлекеттердің (аумақтардың) атаулары),

шоғырландырылған топқа барлық қатысушылардың қатысу үлестерінің мөлшері әрі мемлекеттік және салықтық тіркеу нөмірлері (салықтық тіркеу болған кезде) көрсетілген құжаттың көшірмесі;

2) осы баптың 1-тармағының 3) тармақшасын қолданған жағдайда:

тұрақты мекеме құрған бақыланатын шетелдік компанияның бекітілген жеке қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бекітілген қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, тұрақты мекеме құрған бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына осындай тұрақты мекеменің қаржылық пайдасын қосу туралы ақпаратты ашатын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, тұрақты мекеме құрған бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына осындай тұрақты мекеменің қаржылық пайдасын қосу туралы ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

тұрақты мекеме құрған бақыланатын шетелдік компания тіркелген шет мемлекетте бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан пайда салығының төленгенін растайтын, шет тілінде жасалған құжаттың (құжаттардың) көшірмесі.

Тиімді мөлшерлемені айқындау кезінде төлем көзінен алынатын салықты қосқан жағдайда резидентте мыналар болуға тиіс:

салық салынғанға дейін қаржылық пайдаға қосылған кірістен (кірістерден) төлем көзінен алынатын салықты ұстап қалуды және шет мемлекеттің (шет мемлекеттердің) бюджетіне аударуды растайтын, шет тілінде жасалған құжаттың (құжаттардың) көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдаға төлем көзінен алынатын салық салынған кірісті (кірістерді) қосу туралы ақпаратты ашатын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдаға төлем көзінен алынатын салық салынған кірісті (кірістерді) қосу туралы ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

3) осы баптың 1-тармағының 4) тармақшасын қолданған жағдайда:

бақыланатын шетелдік компанияда жанама иелену немесе жанама бақылау сол арқылы жүзеге асырылатын бақыланатын тұлғаның бекітілген шоғырландырылған қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның бекітілген жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілігінің немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, резидент сол арқылы бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін жанама иеленетін немесе жанама бақылауы болатын бақыланатын тұлғаның шоғырландырылған қаржылық пайдасына бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасын немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасын қосу туралы ақпаратты ашатын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, резидент сол арқылы бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін жанама иеленетін немесе жанама бақылауы болатын бақыланатын тұлғаның шоғырландырылған қаржылық пайдасына бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасын немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасын қосу туралы ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

резидент сол арқылы бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін жанама иеленетін немесе жанама бақылауы болатын бақыланатын тұлға тіркелген шет мемлекетте бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан пайда салығының төленгенін растайтын, шет тілінде жасалған құжаттың (құжаттардың) көшірмесі.

Тиімді мөлшерлемені айқындау кезінде төлем көзінен алынатын салықты қосқан жағдайда резидентте мыналар болуға тиіс:

салық салынғанға дейін қаржылық пайдаға қосылған кірістен (кірістерден) төлем көзінен алынатын салықты ұстап қалуды және шет мемлекеттің (шет мемлекеттердің) бюджетіне аударуды растайтын, шет тілінде жасалған құжаттың (құжаттардың) көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдаға төлем көзінен алынатын салық салынған кірісті (кірістерді) қосу туралы ақпаратты ашатын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, салық салынғанға дейін қаржылық пайдаға төлем көзінен алынатын салық салынған кірісті (кірістерді) қосу туралы ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

4) осы баптың 1-тармағының 5) тармақшасын қолданған жағдайда:

бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бекітілген жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, есепті кезеңде бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің алынған кірістерінің сомаларын көрсете отырып, әрбір пассив кіріс түрінің бөлінісіндегі ақпаратты ашатын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, есепті кезеңде бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің алынған кірістерінің сомаларын көрсете отырып, әрбір пассив кіріс түрінің бөлінісіндегі ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба.

335-бап. Бақыланатын шетелдік компанияның пайдасына салық салу

1. Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелгендерін қоспағанда, бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің осы баптың 2, 3, 4 және 5-тармақтарына сәйкес айқындалған жиынтық пайдасы жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелгендерін қоспағанда, бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісі деп танылады және оған Қазақстан Республикасында корпоративтік немесе жеке табыс салығы салынады.

Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің осы баптың 2 және 3-тармақтарына сәйкес айқындалған жиынтық пайдасы жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісі деп танылады және оған Қазақстан Республикасында корпоративтік немесе жеке табыс салығы салынады.

2. Бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасы мынадай формула бойынша айқындалады:

П = П1 × Ү1 + П2 × Ү2 +...+ Пn × Үn, мұнда:

П – қаржылық пайдасы осы Кодекстің 334-бабына сәйкес салық салудан босатылатын бақыланатын шетелдік компанияларды немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерін қоспағанда, барлық бақыланатын шетелдік

компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасы;

Ү1,2,...,n – резиденттің әрбір бақыланатын шетелдік компаниядағы тікелей, жанама, конструктивті қатысу немесе тікелей, жанама, конструктивті бақылау үлесі;

П1,2,...,n – резидент мынадай формулалардың бірі бойынша айқындайтын, әрбір бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің Қазақстан Республикасында салық салуға жататын қаржылық пайдасының оң шамасы:

П1, П2,..., Пn = Псд 1,2,...n – А1,2,...n – З1,2,...n

немесе

П1, П2,..., Пn = Псд1,2,...n × ПКҮ1,2,...n, мұнда:

Псд1,2,...n – әрбір бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің есепті кезеңдегі салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

А1,2,...n – осы баптың 4-тармағына сәйкес резидент есепті кезеңде әрбір бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасынан жүргізген азайту сомасы;

ПКҮ1,2,...n – осы Кодекстің 332-бабы 3-тармағының 17) тармақшасына сәйкес айқындалатын, әрбір бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің пассив кірістерінің үлесі;

З1,2,...n – әрбір бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің есепті кезеңнің алдындағы қатарынан екі кезеңде туындаған залалының сомасы. Бұл ретте азайтылған залалдар кейінгі кезеңдерде есепке алынбайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің мақсаттары үшін залал деп залалды қолданатын резидентте болуға тиіс бекітілген жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілікте (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) көрсетілген залал танылады.

Бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің залалы:

1) осы бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның осы тұрақты мекемесінің осы баптың 3-тармағына сәйкес есептелген қаржылық пайдасын;

2) басқа бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның басқа тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын;

3) резиденттің салық салынатын кірісін азайтпайды.

Резидент жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің залалдарын пайдалануға құқылы емес.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің мақсаттары үшін резидент бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің жиынтық пайдасын есептеу кезінде пассив кірістердің үлесі бар формуланы пайдаланған жағдайда, есепті салықтық кезеңде оның барлық қалған бақыланатын шетелдік компанияларына немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелеріне дәл сол формуланы қолдану қажет.

3. Есепті кезеңде бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын айқындау бақыланатын шетелдік компания тіркелген немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі тіркелген елдің заңнамасында белгіленген стандартқа сәйкес немесе халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бекітілген жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілігі негізінде жүзеге асырылады. Бұл ретте резиденттің аудиттелген қаржылық есептілік болған кезде ғана бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған бекітілген жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілік негізінде айқындауға құқығы бар.

Егер бақыланатын шетелдік компания тіркелген мемлекеттің заңдарында жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілікті жасамай еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымдардың деректерін шоғырландыра отырып, шоғырландырылған қаржылық есептілікті ғана жасау жөніндегі міндеттеме белгіленген және жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілік болмаса, резидент аудиторлық қорытындымен расталған мынадай сомаларды:

бақыланатын шетелдік компанияның шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша шоғырландырылған қаржылық пайдаға (шоғырландырылған залалға) жиналған еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымдардың есепті кезеңдегі қаржылық пайдасының (залалының) сомасын;

шоғырландырған жағдайда алып тасталу кезінде топішілік операциялардан қаржылық пайданың (залалдардың) сомаларына ұлғайтуға (азайтуға) жататын, бас компанияның есепті кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша шоғырландырылған қаржылық пайдадан (шоғырландырылған залалдан) шоғырландырылу кезінде еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымдардың есепті кезеңдегі қаржылық пайдасының (залалының) сомасын алып тастау арқылы резидентте болуға тиіс есепті кезеңдегі қаржылық есептілікте айқындалған бақыланатын шетелдік

компанияның есепті кезеңдегі қаржылық пайдасынан (залалынан) осындай түзетулер жүргізеді.

Осы тармаққа сәйкес бақыланатын шетелдік компанияның есепті кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілігінің деректерін түзету кезінде еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымнан алынған немесе алуға жататын, шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша шоғырландырылған қаржылық пайдада (шоғырландырылған залалда) көрсетілмеген, есепті кезеңде бухгалтерлік есепке алуда танылған дивидендтер бақыланатын шетелдік компанияның есепті кезеңдегі кірістеріне қосылуға жатады және аудиторлық қорытындымен расталады.

Осы тармақтың мақсаттары үшін, егер салық салынғанға дейінгі қаржылық пайда осындай кірістерді және (немесе) шығыстарды қамтыса, бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің есепті кезеңдегі салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасынан осы Кодекстің 238-бабы 1-тармағының 2) және 8) тармақшаларында көрсетілгенге ұқсас кірістер және осы Кодекстің 257-бабының 5 және 6-тармақтарында көрсетілгенге ұқсас шығыстар алып тасталады. Осы бөлікті қолдану үшін резидентте бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, сомалар бөлінісінде кіріс пен шығыстың әрбір алып тасталған түрі туралы ақпаратты ашатын құжат (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, сомалар бөлінісінде кіріс пен шығыстың әрбір алып тасталған түрі туралы ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) болуға тиіс.

4. Есепті кезеңнен кейінгі екінші жылдың 31 наурызына дейін резидентте бекітілген жеке шоғырландырылмаған қаржылық есептілік болмаған кезде осындай есепті кезеңдегі бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының сомасын резидент өз таңдауы бойынша мынадай тәртіптердің бірімен:

1) осы Кодекстің ережелеріне сәйкес салық салынатын кірісті айқындау тәртібіне ұқсас тәртіппен;

2) есепті кезеңдегі бақыланатын шетелдік компания кірісінің немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі кірісінің сомасы мен 0,5 коэффициентінің көбейтіндісі ретінде айқындайды. Кіріс сомасы есепті кезеңде бақыланатын шетелдік компанияның банктік шоттарына немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің банктік шоттарына түсетін ақша түсімдері негізге алына отырып айқындалады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін растайтын құжаттар болған кезде түсімдердің мынадай түрлері алып тастауға жатады:

есепті кезеңде бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің банктік шоттарына осы бақыланатын шетелдік компанияның немесе оның тұрақты мекемесінің басқа банктік шоттарынан түсетін ақшаның түсімі (ақшаның ішкі және банкаралық аударымдары);

қарыздар бойынша сыйақыларды және өсімпұлды, айыппұлдарды қоспағанда, қарыз қаражатының түсімі және (немесе) қайтарылуы. Осы абзацты қолдану үшін резидентте қарыз шартының және қарыз қаражатын қайтару және (немесе) оның түсімі туралы төлем тапсырмасының көшірмесі болуға тиіс;

ағымдағы салықтық кезеңде қайтару шартымен, ақшаның қате есепке жатқызылған сомаларының түсімі;

жарғылық капиталға салым ретінде ақшаның түсімі.

Резидент осы баптың 3-тармағының шарттарына сәйкес келетін құжатты осы Кодекстің 359-бабының 4-тармағында белгіленген мерзімнен кейін алған кезде бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасының сомасын қайта есептеуге міндетті.

Осы Кодекстің 332-бабы 3-тармағы 1) тармақшасының шарттарына сәйкес келетін құжат болған кезде салық төлеуші бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасының сомасын қайта есептеуге міндетті.

5. Растайтын құжаттар болған кезде резиденттің бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын мынадай сомаларға азайтуға құқығы бар:

1) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(1)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(1) – егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осы тармақшада көрсетілген салық салынатын кірісті ескеретін болса, бақыланатын шетелдік компанияның филиал, өкілдік, тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлік қызметтен түскен, Қазақстан Республикасында 20 және одан көп пайыз мөлшерлемесі бойынша корпоративтік табыс салығы салынған, филиалдың салық салынатын кірісі шегіндегі кірісі;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

2) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(2)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(2) – егер салық салынғанға дейінгі қаржылық пайда осы тармақшада көрсетілген кіріс ескеріле отырып айқындалған болса, тұрақты мекеме құрмай Қазақстан Республикасында қызметтерді көрсетуден (жұмыстарды орындаудан) түскен, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, Қазақстан Республикасында төлем көзінен 20 пайыз мөлшерлемесі бойынша корпоративтік табыс салығы салынған кіріс;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

3) егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осындай кірісті қамтитын болса, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, осы Кодекстің 681-бабының 7) тармақшасына сәйкес төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салуға жатпайтын дивидендтер;

4) шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына кіретін бір бақыланатын шетелдік компания басқа бақыланатын шетелдік компаниядан алған дивидендтердің сомасы.

Бұл ретте бір бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы Қазақстан Республикасында басқа осындай бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан бұрын корпоративтік табыс салығы салынған (ағымдағы кезеңде салуға жатады) және (немесе) осы тармақтың 3), 5), 6), 7), 8) және 9) тармақшаларына немесе осы тармақшаның бірінші бөлігіне сәйкес азайтылған дивидендтерді қамтуға тиіс;

5) шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына кіретін бақыланатын шетелдік компания шетелдік компаниядан алған дивидендтердің сомасы.

Бұл ретте осындай бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы Қазақстан Республикасында басқа осындай бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан бұрын корпоративтік табыс салығы салынған (ағымдағы кезеңде салуға жатады) және (немесе) осы тармақтың 3), 4), 6), 7), 8) және 9) тармақшаларына немесе осы тармақшаның бірінші бөлігіне сәйкес азайтылған дивидендтерді қамтуға тиіс;

6) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(6)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(6) – егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осындай кірістерді қамтитын болса, бақыланатын шетелдік

компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, бұрын Қазақстан Республикасында төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынған сыйақылар түріндегі және (немесе) құн өсімінен түсетін және (немесе) роялти түріндегі кірістер;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

7) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(7)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(7) – егер бір бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы осындай кірісті қамтитын болса, бір бақыланатын шетелдік компания осы Кодекстің 681-бабы 4) тармақшасының шарттарына сәйкес келетін Қазақстан Республикасы резидентінің құрылтайшысы болып табылатын басқа бақыланатын шетелдік компанияға өткізуден алған құн өсімінен түсетін кіріс;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

8) егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осындай кірістерді қамтитын болса, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, осы Кодекстің 681-бабының 1) және 4) тармақшаларына сәйкес төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салуға жатпайтын сыйақылар түріндегі және (немесе) құн өсімінен түсетін және (немесе) роялти түріндегі кірістер;

9) егер салық салынғанға дейінгі қаржылық пайда осындай дивидендтерді қамтитын болса, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған , бұрын Қазақстан Республикасында төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынған дивидендтердің сомасы;

10) шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына кіретін бақыланатын шетелдік компания шетелдік компаниядан алған дивидендтердің сомасы. Бұл ретте осындай бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған, бұрын Қазақстан Республикасында төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынған және (немесе) осы Кодекстің 681-бабының 7) тармақшасына сәйкес төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салуға жатпаған дивидендтерді қамтуға тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компанияға және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесіне қолданылмайды.

6. Шет мемлекеттегі есепті кезең мен Қазақстан Республикасындағы осы Кодекстің 358-бабына сәйкес айқындалатын есепті салықтық кезеңнің ұзақтығы немесе басталу және аяқталу күндері сәйкес келмеген жағдайда, салық төлеуші Қазақстан Республикасында салық салынуға жататын, әрбір бақыланатын шетелдік компанияның

қаржылық пайдасының немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасының мөлшерін (К1, К2) түзету коэффициенттерін қолдану арқылы, былайша:

П1, П2, …, Пn = Пб × К1 + Пб+1 × К2,

К1 = СК (БЕ)1 / СК (БЕ)3,

К2 = СК (БЕ)2 / СК (БЕ)3 түзетуге міндетті, мұнда:

П1, П2, …, Пn – әрбір бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің Қазақстан Республикасында салық салынуға жататын қаржылық пайдасының оң шамасы;

Пб – Қазақстан Республикасындағы есепті салықтық кезеңнің шеңберіне кіретін бір есепті кезеңде, Қазақстан Республикасында салық салынуға жататын, бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасының немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасының оң шамасы;

Пб + 1 – Қазақстан Республикасындағы есепті салықтық кезеңнің шеңберіне кіретін басқа есепті кезеңде, Қазақстан Республикасында салық салынуға жататын, бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасының немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасының оң шамасы;

СК (БЕ)1 – Қазақстан Республикасындағы есепті салықтық кезеңнің шеңберіне кіретін, өзінің шегінде резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін иеленетін немесе бақылау жасауға ие болатын, шет мемлекеттегі бір есепті кезең айларының саны;

СК (БЕ)2 – Қазақстан Республикасындағы есепті салықтық кезеңнің шеңберіне кіретін, өзінің шегінде резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін иеленетін немесе бақылау жасауға ие болатын, шет мемлекеттегі келесі есепті кезең айларының саны;

СК (БЕ)3 – шет мемлекеттегі есепті кезең айларының жалпы саны.

7. Қазақстан Республикасында салық салынуға жататын, әрбір бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасының немесе бақыланатын шетелдік компанияның әрбір тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасының шетелдік валютада көрсетілген сомасын резидент есепті кезеңдегі валютаның ресми бағамының орташа арифметикалық ресми бағамын қолдана отырып теңгеге қайта есептейді.

8. Резиденттің әрбір бақыланатын шетелдік компанияға тікелей қатысу немесе тікелей бақылау жасау коэффициенті мынадай формула бойынша айқындалады:

Д1, Д 2, …, Дn = Х/100 %, мұнда:

Д1, Д2, …, Дn – резиденттің әрбір бақыланатын шетелдік компанияға тікелей қатысу немесе тікелей бақылау жасау коэффициенті;

Х – резиденттің әрбір бақыланатын шетелдік компанияға тікелей қатысу немесе тікелей бақылау жасау үлесі, пайызбен.

Резиденттің әрбір бақыланатын шетелдік компанияға жанама қатысу немесе жанама бақылау жасау коэффициенті мынадай формула бойынша айқындалады:

Д1, Д 2, …, Дn = X1/100 % x X2/100 % x...x Xn/100 %, мұнда:

Д1, Д 2, …, Дn – резиденттің әрбір бақыланатын шетелдік компанияға жанама қатысу немесе жанама бақылау жасау коэффициенті;

X1 – резиденттің жанама қатысу немесе жанама бақылау жасау өзі арқылы жүзеге асырылатын тұлғаға тікелей қатысу немесе тікелей бақылау жасау үлесі, пайызбен;

X2, ... – жанама қатысу немесе жанама бақылау жасау өздері арқылы жүзеге асырылатын әрбір алдыңғы тұлғаның әрбір келесі тұлғаға тиісті реттілікпен тікелей қатысу немесе тікелей бақылау жасау үлесі, пайызбен;

Xn – алдыңғы тұлғаның бақыланатын шетелдік компанияға тікелей қатысу немесе тікелей бақылау жасау үлесі, пайызбен.

Резиденттің әрбір бақыланатын шетелдік компанияға конструктивті қатысу немесе конструктивті бақылау жасау коэффициенті мынадай тәртіптердің бірімен есептеледі:

1) резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға тікелей қатысу немесе тікелей бақылау жасау коэффициенті

қосу

резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға жанама қатысу немесе жанама бақылау жасау коэффициенті;

2) резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға тікелей және (немесе) жанама қатысу немесе тікелей және (немесе) жанама бақылау жасау коэффициенті

қосу

егер бақыланатын тұлға резиденттің жақын туысы және Қазақстан Республикасының резиденті болып табылса, бақыланатын тұлғаның бақыланатын шетелдік компанияға тікелей және (немесе) жанама қатысу немесе тікелей және (немесе) жанама бақылау жасау коэффициенті.

Резидент-жеке тұлға кәмелеттік жасқа толмаған резидент-жақын туыстар қатысатын бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін конструктивті иеленген кезде немесе резидент-жеке тұлғада осы компанияға конструктивті бақылау жасау болған кезде, осы баптың ережелері осындай конструктивті иеленуге немесе осындай конструктивті бақылау жасауға қолданылады. Резидент-жеке тұлға кәмелеттік және (немесе) зейнеткерлік жасқа толған резиденттер-жақын туыстар қатысатын бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін конструктивті иеленген кезде немесе резидент-жеке тұлғада осы компанияға конструктивті бақылау жасау болған кезде, осы тармақтың ережелері, осындай жақын туыстардың жазбаша келісуі болған жағдайда, осындай конструктивті иеленуге немесе осындай конструктивті бақылау жасауға қолданылады. Осындай жақын туыстың (жақын туыстардың) жазбаша келісуі болмаған кезде, осы тарауға сәйкес салықтық міндеттемені әрбір тұлға (резидент және резиденттің осындай жақын туысы (туыстары)), егер резиденттің және осындай жақын

туыстың (туыстардың) бақыланатын шетелдік компанияға жиынтық қатысу үлесі 25 пайыздан асқан немесе резидент пен жақын туыс (туыстар) жиналып бақыланатын шетелдік компанияға бақылау жасауға ие болса, бақыланатын шетелдік компаниядағы иелену немесе бақылау жасау үлесіне мөлшерлес түрде өзі дербес орындайды.

9. Осы баптың ережелері бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесіне қолданылады.

10. Осы баптың ережелері Қазақстан Республикасы резидентке берген және (немесе) резидент үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жеңілдіктерге, инвестициялық салықтық преференцияларға, барынша қолайлылық режиміне, сондай-ақ осы Кодексте көзделгеннен анағұрлым қолайлырақ өзге де салық салу шарттарына қарамастан қолданылады.

11. Осы баптың мақсаттары үшін мынадай құжаттар растайтын құжаттар деп түсініледі:

1) осы баптың 4-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасын қолдану үшін бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің есепті кезеңдегі салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының сомасын айқындауға мүмкіндік беретін құжаттардың көшірмелері. Іскерлік айналым ғұрыптарына сәйкес бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің жүргізілген операцияларын растайтын бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің банктік шоттарынан үзінді көшірмелер, бастапқы құжаттар осындай құжаттар болып табылады;

2) осы баптың 4-тармағы бірінші бөлігінің 2) тармақшасын қолдану үшін:

бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің барлық банктік шоттарынан есепті кезеңдегі қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштердегі ай сайынғы үзінді көшірмелердің көшірмелері;

осы баптың 4-тармағы бірінші бөлігі 2) тармақшасының екінші бөлігінде көзделген ақпаратты ашатын және бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің барлық банктік шоттары туралы мәліметтерді қамтитын банк берген ресми құжат және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған құжат;

3) осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасын қолдану үшін:

бақыланатын шетелдік компанияның бекітілген қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, бақыланатын шетелдік компания филиалдарының бизнес-сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, осындай әрбір филиалдың бақыланатын шетелдік компанияның

қаржылық пайдасына қосылған кірістері мен шығыстарының таратып жазылуын қамтитын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, бақыланатын шетелдік компания филиалдарының бизнес-сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, осындай әрбір филиалдың бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына қосылған кірістері мен шығыстарының таратып жазылуын қамтитын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

4) осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 2) тармақшасын қолдану үшін:

бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бекітілген қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, бизнес-сәйкестендіру нөмірлері және (немесе) жеке сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар мен сатып алушылар бөлінісінде бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесін құрмай Қазақстан Республикасында қызметтерді көрсетуден (жұмыстарды орындаудан) түсетін кірістердің таратып жазылуын қамтитын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, бизнес-сәйкестендіру нөмірлері және (немесе) жеке сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар мен сатып алушылар бөлінісінде бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесін құрмай Қазақстан Республикасында қызметтерді көрсетуден (жұмыстарды орындаудан) түсетін кірістердің таратып жазылуын қамтитын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

5) осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 3), 4), 5), 9) және 10) тармақшаларын қолдану үшін:

бақыланатын шетелдік компания дивидендтерінің бөлінгенін растайтын құжаттың (құжаттардың) көшірмелері;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, Қазақстан Республикасындағы көздерден дивидендтердің бақыланатын шетелдік компанияға бөлінгенін және төленгенін және (немесе) оларды шетелдік компанияның азайтуды (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 3), 9) және 10) тармақшалары қолданылған жағдайда) қолданатын басқа бақыланатын шетелдік компанияға бөлгенін және төлегенін растайтын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, Қазақстан Республикасындағы көздерден дивидендтердің бақыланатын шетелдік компанияға бөлінгенін және төленгенін және (

немесе) оларды шетелдік компанияның азайтуды (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 3), 9) және 10) тармақшалары қолданылған жағдайда) қолданатын басқа бақыланатын шетелдік компанияға бөлгенін және төлегенін растайтын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бекітілген қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, резиденттік еліндегі тіркеу нөмірі көрсетіле отырып, дивидендтердің сомалары мен оларды бөлетін компаниялардың атаулары бөлінісінде бақыланатын шетелдік компанияның еншілес (қауымдастырылған) ұйымдарынан алынған дивидендтер туралы мәліметтерді қамтитын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, резиденттік еліндегі тіркеу нөмірі көрсетіле отырып, дивидендтердің сомалары мен оларды бөлетін компаниялардың атаулары бөлінісінде бақыланатын шетелдік компанияның еншілес (қауымдастырылған) ұйымдарынан алынған дивидендтер туралы мәліметтерді қамтитын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба;

резиденттің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына барлық қатысушылардың резиденттік еліндегі атаулары, тіркеу нөмірлері, олардың географиялық орналасқан жері (мемлекеттердің (аумақтардың) атауы), қатысу үлестерінің (дауыс беретін акцияларының) мөлшері көрсетіле отырып, шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымы туралы мәліметтерді қамтитын құжат;

6) осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 6), 7) және 8) тармақшаларын қолдану үшін:

бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бекітілген қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, бизнес-сәйкестендіру нөмірлері және (немесе) жеке сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар және кірістерді төлеген Қазақстан Республикасы резиденттерінің атаулары бөлінісінде Қазақстан Республикасындағы көздерден сыйақылар, роялти түріндегі кірістердің таратып жазылуын қамтитын құжат (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 6) және 8) тармақшалары қолданылған жағдайда, сыйақылар, роялти түріндегі кірістерге қатысты) немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (

немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, бизнес-сәйкестендіру нөмірлері және (немесе) жеке сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар және кірістерді төлеген Қазақстан Республикасы резиденттерінің атаулары бөлінісінде Қазақстан Республикасындағы көздерден сыйақылар, роялти түріндегі кірістердің таратып жазылуын қамтитын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 6) және 8) тармақшалары қолданылған жағдайда, сыйақылар, роялти түріндегі кірістерге қатысты);

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, резиденттік еліндегі тіркеу нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар, атаулар және өткізілген, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы активтер бөлінісінде құн өсімі түріндегі кірістің таратып жазылуын қамтитын құжат (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 6), 7) және 8) тармақшалары қолданылған жағдайда, құн өсімі түріндегі кіріске қатысты) немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, резиденттік еліндегі тіркеу нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар, атаулар және өткізілген, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы активтер бөлінісінде құн өсімі түріндегі кірістің таратып жазылуын қамтитын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 6), 7) және 8) тармақшалары қолданылған жағдайда, құн өсімі түріндегі кіріске қатысты);

резиденттің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына барлық қатысушылардың резиденттік еліндегі атаулары, тіркеу нөмірлері, олардың географиялық орналасқан жері (мемлекеттердің (аумақтардың) атауы), қатысу үлестерінің (дауыс беретін акцияларының) мөлшері көрсетіле отырып, шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымы туралы мәліметтерді қамтитын құжат;

осы Кодекстің 681-бабы 4) тармақшасының шарттарына сәйкес келетін Қазақстан Республикасы резидентінің құқық белгілейтін құжаттарының көшірмелері;

7) осы баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің он бірінші абзацын қолдану үшін:

бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бекітілген қаржылық есептілігінің көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, сатып алушының резиденттік еліндегі тіркеу нөмірі көрсетіле отырып, кірістердің жиынтық сомасына қосылған пассив кірістер мен сомалардың әрбір түрі бөлінісінде кірістердің

жиынтық сомасына пассив кірістердің арақатынасын ашатын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, сатып алушының резиденттік еліндегі тіркеу нөмірі көрсетіле отырып, кірістердің жиынтық сомасына қосылған пассив кірістер мен сомалардың әрбір түрі бөлінісінде кірістердің жиынтық сомасына пассив кірістердің арақатынасын ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба.

Осы тармақта көрсетілген құжаттар немесе олардың көшірмелері осы баптың 4 және 5-тармақтарының ережелерін қолданатын резидентте (қажет болған жағдайда, қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) болуға тиіс.

12. Резидент бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасы қосылған корпоративтік немесе жеке табыс салығы бойынша декларацияны тапсырғаннан кейін он жұмыс күнінен кешіктірмей, уәкілетті органға трансформациялық құжатты ұсынуға міндетті.

Осы бөлімнің мақсатында резиденттің (немесе нотариат куәландырған сенімхат негізінде қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен және мөрімен (ол болған кезде) куәландырылған, мынадай мәліметтерді қамтитын құжат трансформациялық құжат деп танылады:

1) шоғырландырылған топқа барлық қатысушылардың атауын және олардың географиялық орналасқан жерін (шоғырландырылған топқа қатысушылар жасалған (құрылған) мемлекеттердің (аумақтардың) атауын), қатысу үлестерінің мөлшерін, шоғырландырылған топқа барлық қатысушылардың мемлекеттік және салықтық тіркеу нөмірлерін (салықтық тіркеу болған кезде) көрсете отырып, резидент қатысушысы (акционері) болып табылатын шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымы ;

2) әрбір бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасы және кірістерінің жиынтық сомасы;

3) сатып алушының резиденттік еліндегі тіркеу нөмірі көрсетіле отырып, кірістердің жиынтық сомасына қосылған пассив кірістер мен сомалардың әрбір түрі бөлінісінде пассив кірістердің әрбір бақыланатын шетелдік компания немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі кірістерінің жиынтық сомасына арақатынасы (осы баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің он бірінші абзацы қолданылған жағдайда);

4) залалдың сомалары мен пайда болған жылы көрсетіле отырып, әрбір бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің есепті кезеңнің алдындағы қатарынан екі кезеңде туындаған залалы (осы баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің он екінші абзацы қолданылған жағдайда);

5) сомалар бөлінісінде бақыланатын шетелдік компания немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі кірістерінің жиынтық сомасынан немесе салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасынан кіріс пен шығыстың әрбір алып тасталған түрі (осы Кодекстің 332-бабы 3-тармағының 12) тармақшасы немесе осы баптың 3-тармағының екінші бөлігі қолданылған жағдайда);

6) сомалар, еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымдардың резиденттік еліндегі атаулары мен тіркеу нөмірлері бөлінісінде әрбір еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымның бақыланатын шетелдік компанияның шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша шоғырландырылған қаржылық пайдаға (шоғырландырылған залалға) шоғырландырылған есепті кезеңдегі қаржылық пайдасы (залалы) (осы баптың 3-тармағының үшінші бөлігі қолданылған жағдайда);

7) сомалар, еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымдардың резиденттік еліндегі атаулары мен тіркеу нөмірлері бөлінісінде шоғырланған жағдайда алып тасталу кезінде топішілік операциялардан қаржылық пайданың (залалдардың) сомаларына ұлғайтуға (азайтуға) жататын, бас компанияның есепті кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша шоғырландырылған қаржылық пайдадан (шоғырландырылған залалдан) шоғырландырылуы кезінде әрбір еншілес (қауымдастырылған, бірлескен) ұйымның есепті кезеңдегі қаржылық пайдасы (залалы) (осы баптың 3-тармағының төртінші бөлігі қолданылған жағдайда);

8) есепті кезеңде түскен ақшаның жалпы сомасы көрсетіле отырып, банктік шоттардың нөмірлері, қаржы ұйымының атауы және оның географиялық орналасқан жері (мемлекеттердің (аумақтардың) атауы) бөлінісінде бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің банктік шоттары (осы баптың 4-тармағы қолданылған жағдайда);

9) банктік шоттардың нөмірлері, сомалар және операцияларды жасау күндері көрсетіле отырып, есепті кезеңде бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің банктік шоттарына осы бақыланатын шетелдік компанияның немесе оның тұрақты мекемесінің басқа банктік шоттарынан түсетін ақшаның түсімі (ақшаның ішкі және банкаралық аударымдары) (осы баптың 4-тармағы қолданылған жағдайда);

банктік шоттардың нөмірлері, сомалар және операцияларды жасау күндері көрсетіле отырып, қарыздар бойынша сыйақыларды және өсімпұлды, айыппұлдарды қоспағанда, қарыз қаражатының түсімі және (немесе) қайтарылуы (осы баптың 4-тармағы қолданылған жағдайда);

ағымдағы салықтық кезеңде қайтару шартымен, қате есепке жатқызылған ақшаның түсімі (осы баптың 4-тармағы қолданылған жағдайда);

банктік шоттардың нөмірлері, сомалар және операцияларды жасау күндері көрсетіле отырып, жарғылық капиталға салым ретінде ақшаның түсімі (осы баптың 4-тармағы қолданылған жағдайда);

10) бақыланатын шетелдік компания филиалдарының бизнес-сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, осындай әрбір филиалдың бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына қосылған кірістері мен шығыстары (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасы қолданылған жағдайда);

11) бизнес-сәйкестендіру нөмірлері және (немесе) жеке сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар мен сатып алушылар бөлінісінде бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесін құрмай Қазақстан Республикасында қызметтерді көрсетуден (жұмыстарды орындаудан) түсетін кіріс (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 2) тармақшасы қолданылған жағдайда);

12) осындай дивидендтердің бастапқы көзден бөлінуін көрсететін бақыланатын шетелдік компанияның дивидендтерді алу құрылымы (осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 3), 4), 5), 9) және 10) тармақшалары қолданылған жағдайда).

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсатында құрылым жеке тұлғалардан өзге тұлғалардың атауын қамтуға, сондай-ақ құрылымға әрбір қатысушы туралы мынадай мәліметтерді қамтуға тиіс:

дивидендтерді бөлу сомалары мен кезеңдері;

резиденттік еліндегі тіркеу нөмірлері;

дивидендтер бөлінген кезеңдердегі қаржылық пайданың сомалары;

13) бизнес-сәйкестендіру нөмірлері және (немесе) жеке сәйкестендіру нөмірлері көрсетіле отырып, сомалар және кірістерді төлеген Қазақстан Республикасы резиденттерінің атаулары бөлінісінде Қазақстан Республикасындағы көздерден сыйақылар, роялти түріндегі кірістер (сыйақылар, роялти түріндегі кірістерге қатысты осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 6) және 8) тармақшалары қолданылған жағдайда);

14) резиденттік еліндегі тіркеу нөмірлері көрсетіле отырып, активтердің сомалары, атаулары және өткізілген, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы активтер бөлінісінде құн өсімі түріндегі кіріс (құн өсімі түріндегі кіріске қатысты осы баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 6), 7) және 8) тармақшалары қолданылған жағдайда);

15) осы Кодекстің 346-бабының 4-тармағы, 413-бабының 2-тармағы және 414-бабының 2-тармағы қолданылған жағдайда:

бақыланатын шетелдік компания және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі тіркелген шет мемлекетте бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығын төлеу сомасы;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасына қосылған кірістен (кірістерден) төлем көзінен салықты ұстау және шет мемлекеттің (шет мемлекеттердің) бюджетіне аудару;

төлем көзінен салық салынған кірісті (кірістерді) салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдаға қосу.

13. Резидент-заңды тұлғаның салық салынатын кірісіне немесе резидент-жеке тұлғаның салық декларациясы бойынша жылдық кірісіне осы бапта айқындалған тәртіппен салық салынуға жататын, бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасын немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасын қоспау немесе резиденттің салық декларациясында бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің осындай қаржылық пайдасының сомасын төмендету Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылыққа алып келеді.

14. Резидент бір мезгілде мынадай шарттар орындалған кезде:

1) егер осы баптың 15-тармағына сәйкес уәкілетті органда бар мәліметтер негізінде, халықаралық шартқа сәйкес шет мемлекеттің құзыретті немесе уәкілетті органымен жүргізілген ақпарат алмасу нәтижелері бойынша уәкілетті орган:

резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленетіні не резидентте осы компанияға тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылаудың бар екені туралы;

пайда салығының тиімді мөлшерлемесі туралы;

бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы туралы ақпарат алса;

2) резиденттің осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген ақпаратты өзі дербес алуы мүмкін болмаған жағдайда;

3) резидент тиісті салық органына бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтініш және резидент-заңды тұлғаның салық салынатын кірісіне немесе резидент-жеке тұлғаның жылдық кірісіне салық салынуға жататын бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасын немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасын қоса отырып, алдыңғы және (немесе) есепті салықтық кезең (кезеңдер) үшін корпоративтік немесе жеке табыс салығы бойынша декларацияны салық органының хабарламасында белгіленген мерзімдерде берген жағдайда, жауаптылықтан және өсімпұлдың есепке жазылуынан босатылады.

Бір мезгілде мынадай шарттардың орындалуы:

1) резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға қатысу немесе бақылау жасау үлесінің мөлшері және (немесе) тиісті кезең (кезеңдер) үшін бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің бекітілген қаржылық есептілігін және (немесе) аудиттелген қаржылық есептілігін ұсыну бөлігінде бақыланатын шетелдік компанияға өзі дербес және (немесе) бақыланатын тұлға арқылы бір реттен көп сұрау салу жіберуі және өзінің сұрау салуларына жауап алмауы;

2) бақыланатын шетелдік компанияның жариялануды қаламайтыны себепті интернет-ресурстарда, бұқаралық ақпарат құралдарында және өзге ақпарат көздерінде бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілік деректері туралы ақпараттың болмауы ақпарат алу мүмкіндігінің болмауы деп түсініледі.

15. Резиденттің ақпаратты өз бетінше алуы мүмкін болмаған жағдайда резиденттің онымен арада Қазақстан Республикасының халықаралық шарты қолданылатын шет мемлекеттің құзыретті немесе уәкілетті органынан мынадай:

1) резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлесінің мөлшері не резиденттің оған бақылауының бар екені туралы;

2) тиісті кезеңде (кезеңдерде) бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің пайда салығының тиімді мөлшерлемесі туралы (қажет болған кезде);

3) тиісті кезеңде (кезеңдерде) бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы туралы (қажет болған кезде);

4) тиісті кезеңде (кезеңдерде) бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің аудиттен өткен қаржылық есептілігі туралы ақпарат және (немесе) құжаттар алу бөлігінде оған сұрау салуды жіберу туралы өтінішпен уәкілетті органға жүгінуге құқығы бар.

Резидент уәкілетті органға берілетін жолданымға жанама немесе конструктивті қатысу не жанама немесе конструктивті бақылау өздері арқылы жүзеге асырылатын, барлық қатысы бар бақыланатын тұлғаларды ашып көрсете отырып, бақыланатын шетелдік компания туралы ақпаратты қоса береді. Резидент жолданымға, сондай-ақ, бақыланатын шетелдік компанияның атына өзі дербес жіберген немесе бақыланатын тұлға арқылы жіберілген бақыланатын шетелдік компанияның осы тармақта көрсетілген ақпаратты және (немесе) құжаттарды беруі туралы сұрау салулардың көшірмесін қоса беруге құқылы.

16. Салықтық бақылауды жүзеге асырған кезде салық органының резиденттен бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің аудиттелген қаржылық есептілігін сұратуға құқығы бар.

Резидент сұрау салу жіберілген күннен бастап күнтізбелік екі жүз елу күн ішінде аудиттелген қаржылық есептілікті (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) ұсынуға міндетті.

Аудиттелген қаржылық есептілікті алғаннан кейін салық органы бекітілген қаржылық есептілікпен алшақтықтар болған жағдайда бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасын қайта есептеуге құқылы.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген мерзім өткен соң аудиттелген қаржылық есептілік ұсынылмаған жағдайда салық органы осы баптың 4-тармағында белгіленген тәртіппен бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасын қайта есептеуге құқылы.

Ескерту. 335-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

336-бап. Бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтініш

1. Резидент есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей, бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтінішті ұсынуға міндетті.

Бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтініш салық органына есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша ұсынылады.

Осы тармақтың ережелері осы Кодекстің 334-бабы 1-тармағы 1) тармақшасының талаптарына сай келетін резиденттерге қолданылмайды.

2. Резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтінішті тұрғылықты немесе тұрған жеріндегі салық органына ұсынады.

3. Бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы ұсынылған өтініште мәліметтердің толық еместігі, оны толтырудағы дәлсіздіктер не қателер анықталған жағдайда, резидент жаңартылған ақпарат ескеріле отырып түзетілген өтініш ұсынуға құқылы.

4. Салық органында, оның ішінде тараптарының бірі Қазақстан Республикасы болып табылатын халықаралық шартқа сәйкес салық салу мақсатында ақпарат алмасу шеңберінде шет мемлекеттің құзыретті немесе уәкілетті органынан алынған, бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлесінің не тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылау жасаудың резидентке тікелей немесе жанама немесе конструктивті тиесілі екенін куәландыратын ақпарат болған кезде және осындай резидент осы бапқа сәйкес бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтінішті белгіленген мерзімдерде ұсынбаған жағдайда, салық органы осындай резидент-салық төлеушіге Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарлама жібереді, онда мынадай ақпарат көрсетілуге тиіс:

1) хабарлама жіберілетін резиденттің атауы немесе тегі, аты және әкесінің аты;

2) салық органында осы компанияға немесе тұрақты мекемеге қатысты резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленетінін не оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы бар екенін куәландыратын ақпарат бар, бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің атауы;

3) бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің мемлекеттік және (немесе) салықтық тіркелу нөмірлері (салықтық тіркелу болған кезде);

4) бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестері не оған бақылау жасау резидентке тиесілі деп тану бойынша салық органдарында бар негіздердің сипаттамасы ;

5) бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтінішті ұсыну туралы талап;

6) осы Кодекстің 335-бабына сәйкес салықтық міндеттемені көрсете отырып, корпоративтік немесе жеке табыс салығы бойынша декларацияны ұсыну туралы талап.

5. Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарламада көрсетілген бұзушылықтармен келіскен жағдайда, резидент Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарлама алынған күннен кейінгі отыз жұмыс күнінен кешіктірмей, тиісті салық органына бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтінішті, бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иелену не оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы болу кезеңі үшін, осы Кодекстің 335-бабына сәйкес туындайтын салықтық міндеттемені қосу бөлігінде салықтық есептілікті ұсынады.

6. Хабарламада көрсетілген бұзушылықтармен келіспеген жағдайда, резидент мына құжаттардың бірін ұсынады:

1) Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарлама жіберген салық органына – анықталған бұзушылықтар бойынша қағаз жеткізгіште жазбаша нысанда немесе электрондық құжат нысанында түсінік;

2) Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарлама жіберген салық органының лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) уәкілетті органға немесе сотқа шағым.

Бұл ретте резидент түсініктермен бірге резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленуі не резидентте оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылау жоқ екенін куәландыратын құжаттарды ұсынуға міндетті.

7. Салық органы резидент ұсынған түсініктерді және растайтын құжаттарды қарауға міндетті.

8. Резидент-салық төлеуші мынадай шарттардың бірі орындалған кезде:

1) хабарлама жіберген салық органының лауазымды адамдарының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағым болмаған және салық төлеуші хабарламаны орындамаған кезде;

2) резидент-салық төлеушінің түсініктерін және растайтын құжаттарын қарау қорытындысы бойынша, салық органында бар және (немесе) болған, осы баптың 4-тармағында көрсетілген, бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерінің

резидентке тікелей немесе жанама немесе конструктивті тиесілі екені не оның осы компанияға тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы бар екені туралы ақпаратты теріске шығаратын негіздер болмаған кезде, бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленуші не оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы бар болып танылады.

Осы тарауға сәйкес резидентті бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленуші деп таныған не резиденттің оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы бар деп таныған жағдайда, осындай резидентке осы тараудың ережелері қолданылады. Бұл ретте салық органы осындай резидент-салық төлеушіге оны бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленуші не оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы бар деп тану туралы шешімді осындай тану туралы шешім қабылданған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей жібереді.

9. Бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленуші не оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы бар деп танылған резидент-салық төлеуші осындай шешімді алған күннен бастап он бес жұмыс күнінен кешіктірмей, осы шешімге уәкілетті органға шағым жасауға құқылы.

10. Осы баптың 8-тармағының ережелері бір уақытта мынадай шарттарға сай келетін:

1) резидент мынадай түрдегі:

соттың;

жоғары тұрған салық органының;

уәкілетті органның шағымды қанағаттандырудан бас тартуының бірін алған кездегі;

2) салық төлеуші Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзушылықтарды жою туралы хабарламаны немесе салық органының резидент-салық төлеушіні бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін тікелей немесе жанама немесе конструктивті иеленуші не оған тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылауы бар деп тану туралы шешімін орындамаған кездегі жағдайларға да қолданылады.

11. Осы баптың 4 – 10-тармақтарының ережелері резидент онда бір немесе бірнеше бақыланатын шетелдік компания туралы мәліметтер болмаған кезде, бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау жасау) туралы өтінішті уақтылы ұсынған жағдайларға да қолданылады.

34-тарау. САЛЫҚ САЛЫНАТЫН КІРІСТІ АЗАЙТУ

337-бап. Салық салынатын кірісті азайту

1. Салық төлеушінің салық салынатын кірісті мынадай шығыстар түрлеріне:

1) деңгейлес мониторингке қатысушыларды қоспағанда, салықтық кезеңде ірі салық төлеушілер мониторингінде тұрған салық төлеушілердің – мынадай:

көмек алатын тұлғаның тарапынан өтініш жасалу негізінде салық төлеушінің шешімі болған кезде қайырымдылық көмекті;

алушысы:

коммерциялық емес ұйым;

әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйым болып табылатын өтеусіз берілген мүліктің құнын салық салынатын кірістің 3 пайызынан аспайтын жалпы сомасы мөлшерінде азайтуға құқығы бар.

Осы тармақшаның ережелері жер қойнауын пайдаланушының келісімшарттық қызметі бойынша салық салынатын кірісіне де қатысты қолданылады;

2) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген салық төлеушілерді қоспағанда, салық төлеушілердің мынадай:

көмек алатын тұлғаның тарапынан өтініш жасалу негізінде салық төлеушінің шешімі болған кезде қайырымдылық көмекті;

алушысы:

коммерциялық емес ұйым;

әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйым болып табылатын, өтеусіз берілген мүліктің құнын салық салынатын кірістің 4 пайызынан аспайтын жалпы сомасы мөлшерінде азайтуға құқығы бар.

Осы тармақшаның ережелері жер қойнауын пайдаланушының келісімшарттық қызметі бойынша салық салынатын кірісіне де қатысты қолданылады;

3) мүгедектігі бар адамдардың еңбегіне ақы төлеуге жұмсалған шығыстардың 2 еселенген мөлшерін және мүгедектігі бар адамдарға төленетін жалақыға және төлемдерге есептелген әлеуметтік салық сомасының 50 пайызын;

4) әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілерінің тізіліміне енгізілген әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілерінің:

мүгедектігі бар адам;

мүгедектігі бар баланы тәрбиелеп отырған ата-ана және басқа да заңды өкілдер;

зейнеткерлер мен зейнеткерлік жас алдындағы азаматтар (жасына байланысты зейнетақы төлемдеріне құқық беретін жасқа келгенге дейін бес жыл ішінде);

жиырма тоғыз жасқа дейінгі балалар ауылдарының тәрбиеленушілері және балалар үйлерінің, жетім балалар мен ата-ана қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернаттардың түлектері;

қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесі мекемелерінен жазасын өтеуден босатылғаннан кейін он екі ай ішінде босатылған адамдар;

қандас болып табылатын жұмыскерлерді кәсібін игеру бойынша оқытуға, кәсіптік даярлауға, қайта даярлауға немесе олардың біліктілігін арттыруға ақы төлеуге жұмсалған шығыстар мөлшерінде азайтуға құқығы бар.

Осы тармақшада көзделген салық салынатын кірісті азайту салықтық кезеңде бір жұмыскерге жұмсалған шығыстар сомасында, бірақ тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіш мөлшерінің 120 еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде қолданылады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген жұмыскердің мәртебесі өзгерген кезде салық салынатын кіріс мөлшерінің азаюы жұмыскер осы тармақшаның бірінші бөлігінде айқындалған мәртебеге сәйкес келген салықтық кезеңдегі айлардың үлес салмағы негізге алына отырып жүргізіледі.

Жұмыскер бойынша салық салынатын кірісті азайту бір рет жүргізіледі және келесі салықтық кезеңдерде қайта қолдануға жол берілмейді;

5) жеке тұлға салық төлеушіде кемінде үш жыл жұмыспен өтеу міндеттемесі туралы шарт жасасқан жағдайда, салық төлеушімен еңбек қатынастарында тұрмайтын жеке тұлғаны оқытуға арналған шығыстарды азайтуға құқығы бар.

Осы тармақшаның мақсатында оқытуға арналған шығыстар:

оқытуға ақы төлеуге іс жүзінде жұмсалған шығыстарды;

салық саясаты саласындағы уәкілетті орган белгілеген нормалар шегінде тұруға арналған іс жүзінде жұмсалған шығыстарды;

салық төлеуші айқындаған, бірақ салық саясаты саласындағы уәкілетті орган белгілеген нормадан аспайтын мөлшердегі ақша сомасын білім алушыға төлеуге арналған шығыстарды;

оқуға түскен кезде оқу орнына баруы және оқу аяқталғаннан кейін қайтуына іс жүзінде жұмсалған шығыстарды;

білім алушы адам оқыту кезеңінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде уақытша болған кезеңде науқастанып қалған жағдайға арналған сақтандыру бойынша іс жүзінде жұмсалған шығыстарды қамтиды.

Осы тармақшаның ережелері:

жеке тұлға оқыту шығыстарын жеке тұлғаның оқуы аяқталған салықтық кезеңді, сондай-ақ келесі салықтық кезеңді қамтитын уақыт кезеңі ішінде толық немесе ішінара өтеген жағдайды қоспағанда, өзін оқыту шығыстары бойынша осы тармақшаның ережелері қолданылған жеке тұлғамен еңбек шарты жеке тұлғаның оқуы аяқталған күннен бастап үш ай ішінде жасалмаған жағдайда қолданылмайды. Мұндай өтеу жағдайында осы тармақшаның ережелері оқыту шығыстарының жеке тұлға өтемеген сомасының мөлшерінде қолданылмайды;

жеке тұлға оқыту шығыстарын еңбек шарты бұзылған салықтық кезеңді, сондай-ақ келесі салықтық кезеңді қамтитын уақыт кезеңі ішінде толық немесе ішінара өтеген жағдайды қоспағанда, өзін оқыту шығыстары бойынша осы тармақшаның ережелері қолданылған жеке тұлғамен еңбек шарты мұндай тұлғамен еңбек шарты жасалған

күннен бастап үш жыл өткенге дейін бұзылған жағдайда қолданылмайды. Мұндай өтеу жағдайында осы тармақшаның ережелері оқыту шығыстарының жеке тұлға өтемеген сомасының мөлшерінде қолданылмайды;

жер қойнауын пайдаланушы мұндай оқыту шығыстарына қатысты осы Кодекстің 317-бабының ережелерін қолданған жағдайда қолданылмайды;

6) мыналарға:

қорғау құжаты бар жұмыстарды қоса алғанда, өнеркәсіптік меншік объектісін құруға байланысты ғылыми-зерттеу, ғылыми-техникалық және (немесе) тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға;

ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру мақсатында лицензиялық шарт немесе айрықша құқықты басқаға беру шарты бойынша жоғары оқу орындарынан, ғылыми ұйымдардан, автономиялық білім беру ұйымдарынан, стартап-компаниялардан зияткерлік меншік объектілеріне айрықша құқықтарға ие болуға арналған, осы Кодекстің 269-бабына сәйкес шегерімге жатқызылған соманың 200 пайызы мөлшерінде азайтуға құқығы бар.

Осы тармақшаның ережелері Қазақстан Республикасының аумағында аталған жұмыстар жүргізілген және (немесе) ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызметтің нәтижелері енгізілген (пайдаланылған) жағдайда қолданылады.

Тиісті саланың уәкілетті органдарымен келісу бойынша ғылым саласындағы уәкілетті орган айқындайтын нысан бойынша жасалған және тәртіппен келісілген ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін ендіру (пайдалану) актісі ғылыми-зерттеу, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды жүргізуді және (немесе) көрсетілген жұмыстардың нәтижесін және (немесе) ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін ендіруді (пайдалануды) растау болып табылады;

7) Қазақстан Республикасының нысаналы капитал қорлары және эндаумент – қорлар (нысаналы капиталдар) туралы заңнамасына сәйкес эндаумент – қордың (нысаналы капиталдың) қайырымдылық бағдарламасында көзделген қайырымдылық объектілерін қаржыландыру жолымен эндаумент – қорға (нысаналы капиталға) эндаумент (нысаналы салым) түріндегі шығыстарды, бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде, азайтуға құқығы бар:

Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы заңнамасына сәйкес тіркелген нысаналы капитал қоры эндаументті (нысаналы салымды) алушы болып табылады;

нысаналы салым шарты эндаументті (нысаналы салымды) мерзімсіз және кері қайтарып алынбайтын беруді көздейді;

эндаументті (нысаналы салымды) нысаналы пайдалануды көздейтін нысаналы салым шарты бойынша міндеттемелердің орындалғанын растайтын құжаттардың болуы.

Жер қойнауын пайдаланушылар "Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің 36-бабы 2-тармағының 5), 9) және 10) тармақшаларында және 2-1-тармағының 5), 6) және 8) тармақшаларында көзделген міндеттемелерді орындағаннан кейін осы тармақшаның ережелерін қолданады.

2. Салық төлеушінің мынадай кіріс түрлеріне салық салынатын кірісті азайтуға құқығы бар:

1) тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) қоспағанда, лизинг шарты бойынша сыйақы сомасының 50 пайызы, бірақ осы бапта көзделген, азайтылғанға дейін айқындалатын, есепті салықтық кезең үшін салық салынатын кіріс сомасының 50 пайызынан аспайды;

2) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының ресми тізімінде осындай сыйақыны есепке жазу күніндегі борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы;

3) агенттік облигациялар бойынша сыйақы;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

4) тармақша 01.01.2031 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

4) даму институттарын, қаржы ұйымдарын басқару жүйесін оңтайландыру және ұлттық экономиканы дамыту жөніндегі шаралар шеңберінде құрылған, ұлттық басқарушы холдинг шығарған бағалы қағаздар бойынша сыйақы;

5) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасында ашық сауда-саттық әдісімен осы қор биржасының ресми тізімдерінде өткізілген күні тұрған бағалы қағаздарды өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кірістер;

6) агенттік облигацияларды өткізу кезіндегі құн өсімінен түсетін кірістер;

7) егер осы тармақтың 5) және 10) тармақшаларында өзгеше белгіленбесе, мынадай шарттар бір мезгілде орындалған кезде:

акциялар немесе қатысу үлестері өткізілген күні салық төлеуші осы акцияларға немесе қатысу үлестеріне үш жылдан астам иелік еткенде;

осындай эмитент-заңды тұлға немесе қатысу үлесі өткізілетін осындай заңды тұлға немесе осындай консорциумға қатысу үлесін өткізетін осындай консорциумға қатысушы жер қойнауын пайдаланушы болып табылмағанда;

жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалардың (тұлғаның) мүлкі осындай эмитент-заңды тұлға немесе қатысу үлесі өткізілетін осындай заңды тұлға активтерінің құнында немесе қатысу үлесі өткізілетін осындай консорциумға қатысушылар активтерінің жалпы құнында осындай өткізу күніне 50 пайыздан аспағанда, резидент-заңды тұлға шығарған акцияларды немесе резидент-заңды тұлғаға немесе Қазақстан Республикасында құрылған консорциумға қатысу үлестерін өткізу кезіндегі құн өсімінен түсетін кірістер.

Салық төлеушінің акцияларды немесе қатысу үлестерін иеленуінің осы тармақшада көрсетілген мерзімі, егер акцияларды немесе қатысу үлестерін салық төлеуші бұрынғы

меншік иелерінің қайта ұйымдастырылуы нәтижесінде алса, бұрынғы меншік иелерінің мұндай акцияларды немесе қатысу үлестерін иелену мерзімдері ескеріле отырып, жиынтық түрде айқындалады.

Осы тармақшаның мақсатында өз мұқтаждықтары үшін жерасты суларын және (немесе) кең таралған пайдалы қазбаларды өндіру құқығына ие болғандықтан ғана жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын осындай пайдаланушы жер қойнауын пайдаланушы деп танылмайды.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалар (тұлға) мүлкінің акциялары немесе қатысу үлестері өткізілетін заңды тұлғаның немесе консорциумның активтері құнындағы үлесі осы Кодекстің 687-бабына сәйкес айқындалады;

8) мынадай шарттар бір мезгілде орындалған кезде:

борыштық бағалы қағаздарды өткізу күніне салық төлеуші осы борыштық бағалы қағаздарды үш жылдан астам иеленіп келгенде;

мұндай эмитент-заңды тұлға жер қойнауын пайдаланушы болып табылмағанда;

жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалардың (тұлғаның) мүлкі эмитент-заңды тұлға активтерінің құнында осындай өткізу күніне 50 пайыздан аспағанда, осы тармақтың 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген кірістерді, сондай-ақ жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің резиденті болып табылатын тұлғаның кірістерін қоспағанда, эмитенті резидент-заңды тұлға болып табылатын борыштық бағалы қағаздарды өткізу кезіндегі құн өсімінен түсетін кірістер.

Осы тармақшаның мақсатында өз мұқтаждықтары үшін жер асты суларын және (немесе) кең таралған пайдалы қазбаларды өндіру құқығына ие болғандықтан ғана жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын осындай пайдаланушы жер қойнауын пайдаланушы деп танылмайды.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалар (тұлға) мүлкінің эмитент-заңды тұлға активтерінің құнындағы үлесі осы Кодекстің 687-бабына сәйкес айқындалады;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

9) тармақша 01.01.2031 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

9) даму институттарын, қаржы ұйымдарын басқару жүйесін оңтайландыру және ұлттық экономиканы дамыту жөніндегі шаралар шеңберінде құрылған ұлттық басқарушы холдинг шығарған бағалы қағаздарды өткізу кезіндегі құн өсімінен түсетін кіріс;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

10) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

10) "Астана Хаб" қатысушылары шығарған акцияларды, "Астана Хаб" қатысушысының жарғылық капиталына қатысу үлестерін өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кірістер;

11) төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою үшін Қазақстан Республикасының Үкіметі бөлетін гуманитарлық көмек түрінде уәкілетті органдар арқылы алынған және мақсаты бойынша пайдаланылған мүліктің құны;

12) республикалық мемлекеттік кәсіпорын Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі негізінде мемлекеттік органнан немесе республикалық мемлекеттік кәсіпорыннан өтеусіз негізде алған мүліктің құны;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

13) тармақша 01.01.2027 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

13) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

13) дауыс беретін акцияларының 100 пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі орнықтылық ұйымы ипотекалық тұрғын үй қарыздарын (ипотекалық қарыздарды) қайта қаржыландыру бағдарламасы шеңберінде алған, екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйым берген банктік салым шарты бойынша сыйақы;

14) салық төлеушінің Қазақстан Республикасының халықаралық кеме тізілімінде тіркелген теңіз кемесімен бербоут-чартер, тайм-чартер шарттары бойынша жүкті тасымалдауды жүзеге асырудан және (немесе) көрсетілетін қызметтерді ұсынудан түсетін кірісі;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

15) тармақша 01.01.2028 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

15) "Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айрықша құқығы болған кезде Қазақстан Республикасының аумағында ұлттық фильмді прокаттаудан және кинозалдарда көрсетуді жүзеге асырудан түсетін Қазақстан Республикасының кинематография туралы заңнамасына сәйкес ұлттық фильм деп танылған осындай фильмнің құқық иеленушісінің кірістері.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) және 5) тармақшаларының ережелері мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша сыйақыға және құн өсімінен түсетін кіріске қатысты қолданылмайды.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2-тармақтың үшінші бөлігі 01.01.2031 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) және 5) тармақшаларының ережелері Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі есепті салықтық кезең үшін алынған кіріс

сомасының 50 пайызы мөлшерінде шығарған мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша сыйақы түріндегі кіріске және құнның өсімінен түсетін кіріске қолданылады.

35-тарау. ЗАЛАЛДАР

338-бап. Залалдарды есепке алу

Салық салу мақсатында мынадай:

1) кәсіпкерлік қызметтен;

2) ұзақ мерзімді материалдық активтердің шығып қалуынан;

3) инвестициялық активтердің шығып қалуынан;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

4) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

4) "Астана Хаб" қатысушыларының қызметтің басым түрлерін жүзеге асыруы кезінде зияткерлік меншік объектісі бойынша;

5) туынды қаржы құралы бойынша залалдарды есепке алу жүргізіледі.

339-бап. Кәсіпкерлік қызметтен болатын залал

1. Осы Кодекстің 236-бабының 1-тармағына сәйкес формуланы қолдану кезінде алынған теріс мән кәсіпкерлік қызметтен болған залал деп танылады. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салықтық кезеңдегі кәсіпкерлік қызметтен болған залал қоса алынатын келесі он салықтық кезеңге қатарынан ауыстырылады және осы салықтық кезеңдерде салық салынатын кіріс есебінен өтеледі.

Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелгендерді қоспағанда, бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісі есепті және есепті салықтық кезеңнің алдындағы екі салықтық кезеңде туындаған Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлік қызметтен болған залалдар сомасына азаяды. Осы Кодекстің 235-бабында айқындалған салық салу объектілері есебінен ағымдағы және (немесе) алдыңғы кезеңдерде есепке алынған залалдар есепке алынбайды.

2. Бас банктің күмәнді және үмітсіз активтерін сатып алатын банктің еншілес ұйымы алған кәсіпкерлік қызметтен болған залалдар келесі салықтық кезеңдерге ауыстырылмайды.

340-бап. Ұзақ мерзімді материалдық активтердің шығып қалуынан болған залал

1. Мынадай залал түрлерінің жалпы сомасы ұзақ мерзімді материалдық активтердің шығып қалуынан болған залал деп танылады:

1) I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің шығып қалуынан болған залал;

2) аяқталмаған құрылыс объектілерінің шығып қалуынан болған залал;

3) белгіленбеген машиналар мен жабдықтардың шығып қалуынан болған залал;

4) тіркеп-белгіленген активтерге немесе запастарға жатпайтын, қызмет ету мерзімі бір жылдан астам активтердің шығып қалуынан болған залал.

2. Осы Кодекстің 244-бабының 1-тармағына сәйкес алынған салықтық кезеңде I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің бүкіл шығып қалуынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні I топтың тіркеп-белгіленген активтерінің шығып қалуынан болған залал деп танылады.

3. Осы Кодекстің 254-бабының 4-тармағына сәйкес алынған салықтық кезеңдегі осындай объектілердің шығып қалуының барлық операцияларынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні аяқталмаған құрылыс объектілерінің шығып қалуынан болған залал болып табылады.

4. Осы Кодекстің 254-бабының 4-тармағына сәйкес алынған, салықтық кезеңдегі машиналар мен жабдықтардың шығып қалуының барлық операцияларынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні белгіленбеген осындай машиналар мен жабдықтардың шығып қалуынан болған залал болып табылады.

5. Осы Кодекстің 254-бабының 4-тармағына сәйкес алынған салықтық кезеңдегі тіркеп-белгіленген активтердің шығып қалуының барлық операцияларынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні осындай активтерге немесе запастарға жатпайтын, қызмет ету мерзімі бір жылдан астам активтердің шығып қалуынан болған залал болып табылады.

6. Ұзақ мерзімді материалдық активтердің шығып қалуынан болған залал ол айқындалған салықтық кезеңде есепке алынбайды.

Мұндай залал қоса алғанда кейінгі он салықтық кезеңге дәйекті түрде ауыстырылады және осы салықтық кезеңдерде салық салынатын кіріс есебінен өтеледі.

341-бап. Инвестициялық активтердің шығып қалуынан болған залал

1. Инвестициялық активтердің шығып қалуынан болған залал деп активтердің мынадай түрлерінің шығып қалуынан болған залалдар танылады:

1) жер учаскелері;

2) бағалы қағаздар;

3) қатысу үлестері;

4) инвестициялық алтын.

2. Осы Кодекстің 254-бабының 4-тармағына сәйкес алынған салықтық кезең үшін жер учаскелерінің шығып қалуының барлық операцияларынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні жер учаскелерінің шығып қалуынан болған залал болып табылады.

3. Осы Кодекстің 251-бабының 1-тармағына сәйкес алынған салықтық кезең үшін қатысу үлестерінің шығып қалуының барлық операцияларынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні қатысу үлестерінің шығып қалуынан болған залал болып табылады.

4. Осы Кодекстің 252-бабының 3-тармағына сәйкес алынған салықтық кезең үшін бағалы қағаздардың шығып қалуының барлық операцияларынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні бағалы қағаздардың шығып қалуынан болған залал болып табылады.

5. Осы Кодекстің 254-бабының 4-тармағына сәйкес алынған салықтық кезең үшін инвестициялық алтынның шығып қалуының барлық операцияларынан алынған нәтижелердің жалпы сомасының теріс мәні инвестициялық алтынның шығып қалуынан болған залал болып табылады.

6. Осы баптың 2 – 5-тармақтарында көрсетілген активтердің әрбір түрінің шығып қалуынан салықтық кезеңде туындаған залалдар сол салықтық кезеңде активтің сол түрі бойынша өсімнен түсетін кіріс есебінен өтеледі.

Залал алған кезеңде өтелмеген, активтердің әрбір түрінің шығып қалуынан болған залал сомасы қоса алғанда кейінгі он салықтық кезеңге дәйекті түрде ауыстырылады және осы салықтық кезеңдер активінің сол түрі бойынша құн өсімінен түскен кірістер есебінен өтеледі.

342-бап. Туынды қаржы құралы бойынша залал

1. Туынды қаржы құралы бойынша залал осы Кодекстің 290 және 291-баптарына сәйкес айқындалатын шығыстардың түсімдерден асып кетуі ретінде айқындалады.

Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, туынды қаржы құралы бойынша залал құқықтар орындалған, мерзімінен бұрын немесе өзгеше тоқтатылған күні, сондай-ақ өзі бойынша талаптар туынды қаржы құралымен бұрын жасалған мәміле бойынша міндеттемелерді толық немесе ішінара өтейтін туынды қаржы құралымен мәміле жасалған күні танылады.

Своп бойынша, сондай-ақ қолданылу мерзімі жасалған күнінен бастап он екі айдан асатын, орындалуы қаржы құралының қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін мөлшері бағаның, валюта бағамының, пайыздық мөлшерлемелер көрсеткіштерінің, индекстердің және осындай туынды қаржы құралы белгілеген өзге көрсеткіштің өзгеруіне байланысты болатын төлемдерді жүзеге асыруды көздейтін өзге туынды қаржы құралы бойынша залал осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген асып кету пайда болатын әрбір салықтық кезеңде танылады.

Бұл ретте хеджирлеу немесе базалық активті беру мақсаттарынан өзге мақсаттарда пайдаланылатын туынды қаржы құралы бойынша залал осы баптың 2-тармағында айқындалған тәртіппен ауыстырылады.

Хеджирлеу мақсатында қолданылатын туынды қаржы құралы бойынша залал осы Кодекстің 292-бабына сәйкес есепке алынады.

2. Базалық активті хеджирлеу немесе жеткізу мақсаттарына қарағанда өзге мақсаттарда пайдаланылатын туынды қаржы құралдары бойынша залалдар базалық

активті хеджирлеу немесе жеткізу мақсаттарына қарағанда өзге мақсаттарда пайдаланылатын туынды қаржы құралдары бойынша кірістер есебінен өтеледі.

Егер мұндай залалдар туындаған кезеңінде өтелмесе, онда олар соңғы кезеңі қоса алынатын кейінгі он жылға ауыстырылуы және базалық активті хеджирлеу немесе жеткізу мақсаттарына қарағанда өзге мақсаттарда пайдаланылатын туынды қаржы құралдары бойынша кірістер есебінен өтелуі мүмкін.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

343-бап 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

343-бап. "Астана Хаб" қатысушыларының қызметтің басым түрлерін жүзеге асыруы кезіндегі зияткерлік меншік объектісі бойынша залал

1. "Астана Хаб" қатысушыларының қызметтің басым түрлерін жүзеге асыруы кезінде зияткерлік меншік объектісі бойынша залал осы Кодекстің 255-бабында көрсетілген жылдық жиынтық кірістің азайтуы ескеріле отырып, осы бөлімде көзделген шегерімдердің жылдық жиынтық кірістен асып кетуі ретінде айқындалады. Залал зияткерлік меншіктің әрбір объектісі бойынша айқындалады.

2. "Астана Хаб" қатысушылары қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру кезінде зияткерлік меншік объектісі бойынша залалдар талап қою мерзімі шегінде зияткерлік меншіктің әрбір объектісі бойынша келесі салықтық кезеңдерге ауыстырылады және осы салықтық кезеңдер үшін салық салынатын кіріс есебінен өтеледі.

344-бап. Қайта ұйымдастыруға байланысты берілетін залалдар

1. Осы Кодекстің 338-бабында белгіленген, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастыруға байланысты берілетін залалдар жаңадан құрылған салық төлеушілер арасында бөлу балансы негізінде берілетін активтер құнының бөлу балансы жасалған күннің алдындағы күнгі жағдай бойынша қайта ұйымдастырылатын заңды тұлға активтерінің құнындағы үлес салмағына пропорционалды түрде бөлінеді. Берілген залалдар есепке алынады және оларды жаңадан құрылған салық төлеушілер осы Кодекстің 339 – 343-баптарында айқындалған тәртіппен ауыстырады.

2. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, заңды тұлға қосылу немесе бірігу жолымен қайта ұйымдастырылған кезде қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның құқық мирасқорындағы залалдары есепке алынбайды.

3. Заңды тұлға Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешіміне сәйкес қосылу немесе бірігу жолымен қайта ұйымдастырылған кезде, қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның залалдары құқық мирасқорына әрбір қайта ұйымдастыру кезінде бір рет беріледі және оларды құқық мирасқоры осы Кодекстің 339 – 343-баптарында айқындалған тәртіппен ауыстырады.

36-тарау. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫН ЕСЕПТЕУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ТӨЛЕУ МЕРЗІМДЕРІ

1-параграф. Корпоративтік табыс салығын есептеу мен төлеу

345-бап. Корпоративтік табыс салығының сомасын есептеу

1. Таза кіріске салынатын корпоративтік табыс салығын және төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығын қоспағанда, салықтық кезең үшін корпоративтік табыс салығы мынадай тәртіппен есептеледі:

осы баптың 2-тармағына сәйкес қызметтің әрбір түрі бойынша салық салынатын кірістен есептелген корпоративтік табыс салығының сомаларын қосу арқылы алынған, салық төлеушінің есептелген корпоративтік табыс салығының сомасы

қосу

осы баптың 3-тармағына сәйкес бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісінен есептелген корпоративтік табыс салығының сомасы

алу

осы Кодекстің 346-бабына сәйкес есепке жатқызу жүзеге асырылатын корпоративтік табыс салығының сомасы

алу

салықты ұстап қалуды растайтын құжаттар болған кезде осы Кодекстің 352-бабына сәйкес төлем көзінен салықтық кезеңде ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасы

алу

осы баптың 4-тармағына сәйкес алдыңғы салықтық кезеңдерден ауыстырылған кірістен төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасы.

2. Осы Кодекстің 357-бабының 2-тармағында көзделген қызметтің әрбір түрі бойынша салық салынатын кірістен алынатын корпоративтік табыс салығы салықты және қызмет түрі бойынша корпоративтік табыс салығының тиісті мөлшерлемесін есептеу үшін салық салынатын кірістің туындысы ретінде есептеледі.

Салықты есептеу үшін салық салынатын кіріс мынадай тәртіппен айқындалады:

осы Кодекстің 236-бабына сәйкес айқындалған салық салынатын кіріс

алу

салық салынатын кірісті осы Кодекстің 337-бабында көзделген кірістер мен шығыстар сомасына азайту

алу

осы Кодекстің 339 – 344-баптарында айқындалған тәртіппен ауыстырылатын не өтелетін залалдар.

3. Бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісінен корпоративтік табыс салығының сомасы мыналарды қосу арқылы есептеледі:

осы Кодекстің 339-бабына сәйкес залалдар сомасына азайтуды ескере отырып, жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелгендерді қоспағанда, бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің корпоративтік табыс салығы мөлшерлемесінің және салық салынатын кірісінің туындысы ретінде есептелетін корпоративтік табыс салығының сомалары; және

жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің корпоративтік табыс салығы мөлшерлемесінің және салық салынатын кірісінің туындысы ретінде есептелетін корпоративтік табыс салығының сомалары.

4. Төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасы мен бюджетке төленуге жататын, осы баптың 1-тармағына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығының сомасы арасындағы оң айырма талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде келесі салықтық кезеңдерге ауыстырылады және осы салықтық кезеңдерде бюджетке төленуге жататын корпоративтік табыс салығының сомаларын дәйекті түрде азайтады.

346-бап. Шетелдік салықты есепке жатқызу

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, резидент-салық төлеушінің Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алған кірістерінен Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлерде төленген кіріс немесе пайда салығының немесе корпоративтік немесе жеке табыс салығына ұқсас өзге шетелдік салықтың (бұдан әрі осы баптың мақсатында – шетелдік табыс салығы) сомалары осындай шетелдік табыс салығының төленгенін растайтын құжат болған кезде Қазақстан Республикасында корпоративтік немесе жеке табыс салығын төлеу есебіне есепке жатқызылуға тиіс.

Мұндай құжат шет мемлекеттің салық органы берген және (немесе) куәландырған, шет мемлекеттегі көздерден алынған кірістердің және төленген салықтардың сомалары туралы анықтама болып табылады.

Егер шет мемлекеттің салық органы берген және (немесе) куәландырған, шет мемлекеттегі көздерден алынған кірістердің және төленген салықтардың сомалары туралы анықтама шет тілде жасалса, оның Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен нотариат куәландырған, қазақ немесе орыс тіліне аудармасының болуы міндетті.

Шет мемлекетте төленген шетелдік табыс салығының сомаларын корпоративтік немесе жеке табыс салығын төлеу есебіне есепке жатқызу кезінде салық төлеуші салық

органының талап етуі бойынша осы тармақта көрсетілген анықтаманы ұсынуға құқылы
.

2. Резидент-салық төлеушінің Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған:

осы Кодекстің ережелеріне сәйкес салық салудан босатылған;

осы Кодекстің 255-бабына сәйкес азайтылуға жататын;

шет мемлекетте осындай кірістерден шетелдік табыс салығының төлену және (немесе) ұсталу фактісіне қарамастан, халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасында салық салынуға жататын кірістерінен есептелген шетелдік табыс салығына Қазақстан Республикасында шет мемлекетте артық төленген салық сомасы шегінде есепке жатқызу берілмейді. Бұл ретте салықтың артық төленген сомасы шетелдік табыс салығының іс жүзінде төленген сомасы мен халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес шет мемлекетте төленуге жататын шетелдік табыс салығы сомасының арасындағы айырма ретінде айқындалады.

3. Осы бапта көзделген, есепке жатқызылатын сомалардың мөлшері әрбір шет мемлекет бойынша жеке айқындалады.

Бұл ретте шетелдік табыс салығының есепке жатқызылатын сомасының мөлшері мынадай сомалардың:

1) резидент-салық төлеуші Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алған кірістерден шет мемлекетте іс жүзінде төленген шетелдік табыс салығы сомасының;

2) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған кірістерден Қазақстан Республикасының халықаралық шартының ережелеріне сәйкес шет мемлекетте төленуге жататын шетелдік табыс салығы сомасының;

3) Қазақстан Республикасында осы Кодексте белгіленген мөлшерлеме бойынша есептелген, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған кірістерден корпоративтік немесе жеке табыс салығы сомасының ең азын білдіреді.

Салық төлеуші осы Кодекстің 65-бабында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімі ішінде көрсетілген кіріс алынуға жататын (алынған) салықтық кезеңде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған кірістерден шетелдік табыс салығын есепке жатқызуды жүргізеді.

Кіріс шет мемлекетте көрсетілген кіріс осы Кодекске сәйкес танылатын салықтық кезеңнен ерекшеленетін салықтық кезеңде танылған жағдайда, резидент-салық төлеуші Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес осындай кіріс есепке жазылған салықтық кезеңде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерлердегі көздерден алынған кірістерден шетелдік табыс салығын есепке жатқызуды жүргізуге құқылы.

Осы тармақтың ережелері осы баптың 4-тармағының ережелеріне қолданылмайды.

4. Бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан табыс салығының мынадай формула бойынша есептелген сомасы Қазақстан Республикасында корпоративтік табыс салығын төлеу есебіне есепке жатқызуға жатады:

Се = П ×Y × Мт/100%, мұнда:

Се – табыс салығының есепке жатқызылатын сомасы;

П – осы Кодекстің 228-бабына сәйкес резиденттің салық салу объектісіне қосылған бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасының оң шамасы немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі қаржылық пайдасының оң шамасы;

Y – осы Кодекстің 335-бабына сәйкес айқындалатын, резиденттің бақыланатын шетелдік компанияға тікелей немесе жанама немесе конструктивті қатысу немесе тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылау жасау коэффициенті;

Мт – табыс салығын, оның ішінде осы Кодекстің 335-бабы 5-тармағы бірінші бөлігінің 1) – 10) тармақшаларында көрсетілген кірістерден Қазақстан Республикасында төлем көзінен ұсталған табыс салығын есепке алмай, осы Кодекстің 332-бабы 3-тармағының 18) тармақшасына сәйкес айқындалатын тиімді мөлшерлеме.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген және (немесе) резидент бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің жиынтық пайдасын есептеу кезінде ағымдағы салықтық кезеңде пассив кірістердің үлесі бар формуланы пайдаланатын бақыланатын шетелдік компанияға және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесіне қолданылмайды.

Бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасына екі және одан көп шет мемлекетте шетелдік табыс салығы салынған жағдайда, тиімді мөлшерлемесі осындай шет мемлекеттерде төленген шетелдік табыс салығының тиімді мөлшерлемелерінің ең үлкен шамасын құрайтын шетелдік табыс салығы ғана есепке жатқызуға қабылданады. Осы бөліктің ережелері:

1) бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларды) жанама иелену немесе жанама бақылау жасау кезінде және бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығы екі және одан көп шет мемлекетте (осындай жанама иелену немесе осындай жанама бақылау өзі (солар) арқылы жүзеге асырылатын бақыланатын тұлға (бақыланатын тұлғалар) тіркелген) төленген кезде, немесе

2) бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларды) тікелей иелену немесе тікелей бақылау жасау кезінде және бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығы:

бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі;

тұрақты мекемені құрған бақыланатын шетелдік компания тіркелген шет мемлекеттерде төленген кезде қолданылады.

Резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларды) тікелей және жанама иеленген не резиденттің онда тікелей және жанама бақылауы болған жағдайда бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығының осы тармаққа сәйкес есепке жатқызуға жататын сомасы бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларды) әрбір тікелей және жанама иелену не ондағы тікелей және жанама бақылау бойынша жеке есептеледі. Бұл ретте бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларды) тікелей және жанама иелену не ондағы тікелей және жанама бақылау бойынша жеке есептелген осындай шетелдік табыс салығы шамаларының сомасы осы тармаққа сәйкес есепке жатқызуға жатады.

Осы тармақты қолдану үшін резидентте мынадай құжаттар (қазақ немесе орыс тіліне міндетті түрде аударыла отырып) болуға тиіс:

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бекітілген жеке қаржылық есептілігінің көшірмесі;

резиденттің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, шоғырландырылған топқа барлық қатысушылардың атауын және олардың географиялық орналасқан жерін (шоғырландырылған топқа қатысушылар жасалған (құрылған) мемлекеттердің (аумақтардың) атауын), шоғырландырылған топқа барлық қатысушылардың қатысу үлестерінің мөлшері мен мемлекеттік және салықтық тіркеу нөмірлерін (салықтық тіркеу болған кезде) көрсете отырып, резидент қатысушысы (акционері) болып табылатын осындай шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымын ашатын құжат;

бақыланатын шетелдік компания тіркелген немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі тіркелген шет мемлекетте бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығының төленгенін растайтын, шет тілінде жасалған құжаттың (құжаттардың) көшірмесі;

салық салынғанға дейін қаржылық пайдаға қосылған кірістен (кірістерден) төлем көзінен салықтың ұсталғанын және шет мемлекеттің (шет мемлекеттердің) бюджетіне аударылғанын растайтын, шет тілінде жасалған құжаттың (құжаттардың) көшірмесі;

бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің бірінші басшысының (немесе қаржылық есептілікке қол қоюға уәкілеттік берілген адамның) қолтаңбасымен куәландырылған, төлем көзінен салық салынған кірістің (кірістердің) салық салынғанға дейін қаржылық пайдаға

қосылғаны туралы ақпаратты ашатын құжат немесе бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігіне аудит жүргізген адам куәландырған, төлем көзінен салық салынған кірістің (кірістердің) салық салынғанға дейін қаржылық пайдаға қосылғаны туралы ақпаратты ашатын аудиттелген қаржылық есептілікке түсіндірме жазба.

347-бап. Корпоративтік табыс салығын төлеу мерзімі мен тәртібі

1. Салық төлеушілер осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығын төлеуді тұрған жері бойынша жүзеге асырады.

2. Салықтық кезең ішінде бюджетке енгізілген аванстық төлемдердің сомасы есепті салықтық кезең үшін корпоративтік табыс салығы жөніндегі декларация бойынша есептелген корпоративтік табыс салығын төлеу есебіне есепке жатқызылады.

Салық төлеуші салықтық кезеңнің қорытындылары бойынша корпоративтік табыс салығы бойынша төлеуді декларация тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей жүзеге асырады.

3. Салық төлеуші салықтық кезеңнің қорытындылары бойынша осы Кодекстің 33-тарауына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығын төлеуді осы Кодекстің 359-бабының 4-тармағында белгіленген соңғы мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей жүзеге асырады.

Осы тармақтың ережелері жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісінен есептелген корпоративтік табыс салығына қолданылмайды.

2-параграф. Корпоративтік табыс салығы бойынша аванстық төлемдер

348-бап. Аванстық төлемдерді төлеушілер

1. Мынадай тұлғаларды қоспағанда, корпоративтік табыс салығын төлеушілер аванстық төлемдерді төлеушілер болып табылады:

1) алдыңғы салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезеңде түзетулер ескеріле отырып, жылдық жиынтық кірісі алдыңғы қаржы жылының алдындағы айлық есептік көрсеткіштің 600 000 еселенген мөлшеріне тең сомадан аспайтын салық төлеушілер. Осы тармақшаның мақсаттары үшін жылдық жиынтық кірісті айқындау кезінде осы баптың 3-тармағында көрсетілген кірістер есепке алынбайды;

2) егер осы тармақшада өзгеше белгіленбесе, тіркеуші органда мемлекеттік (есептік) тіркеу жүзеге асырылған салықтық кезең ішінде, сондай-ақ келесі салықтық кезең ішінде – жаңадан құрылған (пайда болған) салық төлеушілер. Бөліну немесе бөлініп шығу арқылы қайта ұйымдастыру нәтижесінде жаңадан пайда болған заңды тұлға осындай қайта ұйымдастыру жүзеге асырылған салықтық кезеңде, сондай-ақ егер

бөліну немесе бөлініп шығу жолымен қайта ұйымдастырылған заңды тұлға осындай қайта ұйымдастыру жүзеге асырылған салықтық кезеңде корпоративтік табыс салығы бойынша аванстық төлемдерді есептесе, кейінгі екі салықтық кезең ішінде аванстық төлемдерді төлеуші болып табылады;

3) салық органдарында тіркеу жүзеге асырылған салықтық кезең ішінде, сондай-ақ келесі салықтық кезең ішінде – салық төлеушілер ретінде салық органдарында жаңадан тіркелген, Қазақстан Республикасында қызметін заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесін ашпай тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғалар;

4) осы Кодекстің 329-бабы 1-тармағының және 330-бабының ережелерін қолданатын коммерциялық емес ұйымдар;

5) осы Кодекстің 331-бабының талаптарына сәйкес келетін мүгедектігі бар адамдардың ұйымдары;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

6) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

6) "Астана-Хаб" қатысушылары;

7) екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйым;

8) "Астана" халықаралық қаржы орталығы туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына сәйкес Орталықтың органдары және АХҚО органының ұйымдары;

9) осы Кодекстің 83-тарауында көзделген Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес құрлықта газ жобаларын игеруді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар.

2. Цифрлық активтер саласындағы қызметті жүзеге асыратын салық төлеушілерге осы баптың 1-тармағының 1) – 9) тармақшаларында көзделген ерекшеліктер қолданылмайды.

3. Жылдық жиынтық кірісті айқындау кезінде:

1) осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 15) тармақшасына сәйкес салық салынатын кірісті азайту қолданылған кезде, Қазақстан Республикасының кинематография туралы заңнамасына сәйкес ұлттық фильм деп танылған фильмді пайдалануға айрықша құқығы бар, оны Қазақстан Республикасының аумағындағы кинозалдарда прокаттаудан және көрсетуді жүзеге асырудан түсетін кірістер;

2) осы Кодекстің 337-бабы 2-тармағының 14) тармақшасына сәйкес салық салынатын кірісті азайту қолданылған кезде, теңіз кемесімен жүкті тасымалдауды жүзеге асыратын және (немесе) бербоут-чартер, тайм-чартер шарттары бойынша қызметтер көрсететін салық төлеушінің кірістері;

3) осы Кодекстің 17-бөліміне сәйкес корпоративтік табыс салығын азайту қолданылатын қызметтің басым түрлерінен түсетін кірістер есепке алынбайды.

349-бап. Бірінші тоқсандағы аванстық төлемдер

1. Есепті салықтық кезеңнің 1-тоқсанындағы корпоративтік табыс салығы бойынша аванстық төлемдерді алдыңғы салықтық кезеңде аванстық төлемдерді төлеушілер болып табылған аванстық төлемдерді төлеушілер төлейді.

2. Есепті салықтық кезеңнің бірінші тоқсанындағы аванстық төлемдерді салық органы қосымша есеп-қисаптарды қоса алғанда, алдыңғы салықтық кезеңде аванстық төлемдер сомаларының есеп-қисаптарында есептелген аванстық төлемдердің жалпы сомасының он екіден бір бөлігі мөлшерінде бірінші тоқсанның әрбір айы үшін есептейді (есепке жазады).

3. Бірінші тоқсанның әрбір айы үшін аванстық төлемдер бірінші тоқсанның әрбір айының 25-інен кешіктірілмей бюджетке төленуге жатады.

350-бап. Декларациядан кейінгі аванстық төлемдер

1. Есепті салықтық кезеңнің екінші, үшінші, төртінші тоқсандары үшін корпоративтік табыс салығы бойынша аванстық төлемдерді (бұдан әрі осы баптың мақсаттары үшін – декларациядан кейінгі аванстық төлемдер) аванстық төлемдерді төлеушілер төлейді.

2. Декларациядан кейінгі аванстық төлемдер есепті салықтық кезеңнің екінші, үшінші, төртінші тоқсандарының әрбір айы үшін мынадай тәртіппен есептеледі:

1) осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Кодекстің 345-бабының 1-тармағына және 689-бабына сәйкес алдыңғы салықтық кезең үшін есептелген корпоративтік табыс салығы сомасының он екіден бір бөлігі мөлшерінде. Аванстық төлемдерді есептеу мақсатында алдыңғы салықтық кезең үшін есептелген корпоративтік табыс салығының сомасына корпоративтік табыс салығының осы Кодекстің 335-бабына сәйкес бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасынан есептелген сомасы қосылмайды;

2) мынадай жағдайларда ағымдағы салықтық кезеңде корпоративтік табыс салығының болжамды сомасын негізге ала отырып:

егер осы Кодекстің 345-бабының 1-тармағына және 689-бабына сәйкес алдыңғы салықтық кезең үшін есептелген корпоративтік табыс салығының сомасы салық органының ақпараттық жүйесі автоматты түрде қалыптастырған салықтық есептілік бойынша нөлдік көрсеткіштерді қоса алғанда, нөлге тең болса;

егер бөлу немесе бөліну жолымен қайта ұйымдастыру нәтижесінде жаңадан пайда болған заңды тұлға аванстық төлемдерді төлеуші болып табылса – бөлу немесе бөліну

жолымен қайта ұйымдастыру жүзеге асырылған салықтық кезеңде, сондай-ақ кейінгі екі салықтық кезеңде;

цифрлық активтер саласындағы қызметті жүзеге асыратын салық төлеушілер есептейді.

3. Аванстық төлемдерді төлеушілер декларациядан кейінгі аванстық төлемдердің есеп-қисабын жасайды және салық төлеушінің тұрған жері бойынша салық органына ұсынады. Осы есеп-қисапты ұсыну мерзімі – есепті салықтық кезеңнің 20 сәуірінен кешіктірілмейді.

4. Салық төлеушілер ағымдағы салықтық кезеңде корпоративтік табыс салығының болжамды сомасын негізге ала отырып, осы баптың 2-тармағына сәйкес есептелген декларациядан кейін аванстық төлемдер сомасын түзетуге құқылы. Мұндай түзетулер ескеріле отырып, декларациядан кейінгі аванстық төлемдердің сомалары теріс мәнге ие бола алмайды.

Осы тармақта көзделген түзетулер сомасы декларациядан кейінгі аванстық төлемдердің қосымша есеп-қисабында көрсетіледі. Салық төлеуші мұндай есеп-қисапты салықтық кезеңнің 31 желтоқсанынан кешіктірмей ұсынуға құқылы.

5. Есепті салықтық кезеңнің екінші, үшінші, төртінші тоқсандарының әрбір айы үшін декларациядан кейінгі аванстық төлемдер осы тоқсандардың әрбір айының 25-інен кешіктірілмей бюджетке төленуге жатады.

37-тарау. ТӨЛЕМ КӨЗІНЕН ҰСТАЛАТЫН КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ

351-бап. Төлем көзінен салық салынатын кірістер

1. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғасы, қызметін Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға кірістерді төлеген кезде Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғасының мынадай кіріс түрлеріне төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынуға жатады:

1) ұтыстар;

2) сыйақы.

2. Қазақстан Республикасының бейрезидент-заңды тұлғасының мынадай кіріс түрлеріне төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынуға жатады:

1) егер осы баптың 3-тармағында өзгеше көзделмесе, қызметін Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғасы, Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға төлеген кездегі ұтыстар мен сыйақылар;

2) осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілгендерді қоспағанда, осы Кодекстің 679-бабына сәйкес айқындалатын, осындай бейрезиденттердің тұрақты мекемесімен

байланысты емес, Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғасы, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға кірістерді төлеген кезде бейрезиденттердің Қазақстан Республикасындағы көздерден түсетін кірістері;

3) резидент-заңды тұлға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес құрылған пайлық инвестициялық қорлар, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесіне немесе бейрезиденттің тұрақты мекемесіне төлеген кездегі дивидендтер.

3. Мыналар төлем көзінен салық салуға жатпайды:

1) мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар және агенттік облигациялар бойынша сыйақы;

2) орналастырылған зейнетақы активтері бойынша бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына төленетін сыйақы;

3) орналастырылған зейнетақы активтері бойынша ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына төленетін сыйақы;

4) өмірді сақтандыру саласындағы қызметті жүзеге асыратын сақтандыру ұйымдарына төленетін сыйақы;

5) пайлық және акционерлік инвестициялық қорларға төленетін сыйақы;

6) Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына төленетін сыйақы;

7) әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына төленетін сыйақы;

8) жеке тұлғалардың депозиттеріне міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымға төленетін сыйақы;

9) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының ресми тізімінде осындай сыйақыны есепке жазу күніндегі борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы;

10) банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға төленетін кредиттер (қарыздар) бойынша сыйақы;

11) резидент-банкке төленетін кредит (қарыз), депозит бойынша сыйақы;

12) резидент-лизинг берушіге төленетін лизинг шарты бойынша сыйақы;

13) репо операциялары бойынша сыйақы;

14) микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға (ломбардтарды қоспағанда) төленетін микрокредиттер бойынша сыйақы;

15) мыналарға:

бағалы қағаздар нарығында кәсіптік қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға;

бағалы қағаздар нарығында кәсіптік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар арқылы заңды тұлғаларға төленетін борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы;

16) мыналарға:

көппәтерлі тұрғын үй мүлкі меншік иелерінің бірлестіктерінен, пәтер (тұрғын емес үйжайлар) меншік иелерінің кооперативтерінен басқа, акционерлік қоғамдар,

мекемелер және тұтыну кооперативтері нысанында тіркелгендерді қоспағанда, коммерциялық емес ұйымдарға;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

16) тармақшаның үшінші абзацы 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

"Астана Хаб" қатысушыларына төленетін депозиттер бойынша сыйақы;

17) талап ету құқығы "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" және "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында көрсетілген заңды тұлғаға берілген кредит (қарыз, микрокредит) бойынша төленетін сыйақы;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

18) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

18) Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын ұйымға төленетін сыйақы;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

19) тармақша 01.01.2027 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

19) екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйым берген ипотекалық тұрғын үй қарыздарын (ипотекалық қарыздарды) қайта қаржыландыру бағдарламасы шеңберінде, дауыс беретін акцияларының 100 пайызы Ұлттық Банкке тиесілі орнықтылық ұйымына банктік салым шарты бойынша төленетін сыйақы.

352-бап. Төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығын есептеу тәртібі

1. Төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығының сомасын салық агенті төлем көзінен салық салынатын төленетін кіріс сомасына осы Кодекстің 357-бабы 1-тармағының 2) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені қолдану арқылы айқындайды.

2. Салық агенті осы Кодекстің 351-бабы 3-тармағында көзделген кірістерді қоспағанда, кірісті төлеудің нысаны мен орнына қарамастан, осы Кодекстің 351-бабының 1 және 2-тармақтарында көрсетілген кірістерді төлеу кезінде төлем көзінен ұсталатын салықты ұстап қалуға міндетті.

3. Заңды тұлға өзінің құрылымдық бөлімшесі төлеген (төлеуге жататын) төлем көзінен салық салынатын кірістер бойынша осындай құрылымдық бөлімшесін өз шешімімен төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы бойынша салық агенті деп тануға құқылы.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, заңды тұлғаның шешімі немесе мұндай шешімнің күшін жою мұндай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесі салық агенті деп танылса, онда заңды тұлғаның мұндай тану туралы шешімі осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Осы тармақтың ережелері Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме құрмай жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға төленетін (төлеуге жататын) кірістерден төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығына қолданылмайды.

353-бап. Қызметі Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құруға алып келмейтін бейрезидент-заңды тұлғалардың кірістеріне салық салу тәртібі

Қызметі Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құруға алып келмейтін бейрезидент-заңды тұлғалардың осы Кодекстің 351-бабының 2-тармағында белгіленген кірістерінен корпоративтік табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару, сондай-ақ салықтық есептілікті ұсыну осы Кодекстің 72-тарауында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

354-бап. Депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түрінде резидентке төленетін кірістер бойынша салық агентінің салықтық міндеттемені орындау, сондай-ақ төлем көзінен ұсталған табыс салығын қайтару тәртібі

1. Депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістерді резидентке – кірісті түпкілікті (нақты) алушыға (иеленушіге) депозитарлық қолхаттарды номиналды ұстаушы арқылы төлеу кезінде салық агентінің бір мезгілде мынадай шарттар орындалған кезде:

1) мыналар:

депозитарлық қолхаттарды ұстаушылар болып табылатын жеке тұлғалардың тегі, аты және әкесінің аты немесе заңды тұлғалардың атаулары;

депозитарлық қолхаттардың саны мен түрі туралы ақпарат;

депозитарлық қолхаттарды ұстаушылар болып табылатын жеке тұлғалардың жеке басын куәландыратын құжаттардың атаулары және деректемелері немесе заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу нөмірлері мен күндері қамтылатын депозитарлық қолхаттарды ұстаушылардың тізімі немесе депозитарлық қолхаттарға меншік құқығын растайтын құжат болған;

2) депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтерді түпкілікті (нақты) алушы (иеленуші) тұлғаның Қазақстан Республикасының резиденттігін растайтын құжаты болған кезде осы Кодексте көзделген жағдайларда және тәртіппен мұндай кірістерге төлем көзінен табыс салығын

салмауға немесе резидент-жеке тұлғаның кірістеріне осы Кодекстің 363-бабының 1-тармақшасында көзделген табыс салығының мөлшерлемесін қолдануға құқығы бар.

Бұл ретте Қазақстан Республикасының резиденттігін растайтын құжат салық агентіне осы Кодекстің 705-бабының 3-тармағында көрсетілген, бірінші болып басталатын күндердің бірінен кешіктірілмей ұсынылады.

Егер депозитарлық қолхаттарға меншік құқықтарын есепке алуды және растауды жүзеге асыруға арналған шарт депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялардың резидент-эмитенті мен осындай ұйым арасында жасалса, депозитарлық қолхаттарды ұстаушылардың осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген тізімін Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің бағалы қағаздар нарығында депозитарлық қызметті жүзеге асыру құқығына ие ұйым жасайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген, депозитарлық қолхаттарға меншік құқығын растайтын құжатты Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес номиналды ұстау қызметтерін көрсететін мынадай тұлғалардың бірі береді:

Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің бағалы қағаздар нарығында депозитарлық қызметті жүзеге асыру құқығына ие ұйым;

клиенттердің қаржы құралдары мен ақшасын есепке алуды және оларға құқықтарды растауды, олардың сақталуы бойынша өзіне міндеттемелер қабылдай отырып, клиенттердің құжаттық қаржы құралдарын сақтауды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушы;

бағалы қағаздарды номиналды ұстау бойынша қызметтер көрсететін, сондай-ақ осындай ұстаушылардың бағалы қағаздарына құқықтарды есепке алу мен растауды және бағалы қағаздарымен жасалатын мәмілелерді тіркеуді жүзеге асыратын өзге ұйым

.

2. Салық агенті салық органына ұсынылатын салықтық есептілікте осы Кодексе сәйкес есепке жазылған (төленген) кірістердің және ұсталған, ұстап қалудан босатылған салықтардың сомаларын, табыс салығының мөлшерлемелерін көрсетуге міндетті.

3. Салық агенті осы баптың 1-тармағында айқындалған тәртіппен депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістерді бейрезидент-депозитарлық қолхаттарды номиналды ұстаушы арқылы резидентке төлеу кезінде осы Кодекстің ережелерін қолданбаған жағдайда, салық агенті осы Кодекстің 682-бабында белгіленген мөлшерлеме бойынша төлем көзінен табыс салығын ұстап қалуға міндетті.

Ұсталған табыс салығының сомасы осы Кодекстің 683-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында белгіленген мерзімде аударылуға жатады.

4. Салық агенті резидент-түпкілікті (нақты) кіріс алушының кірістерінен ұсталған табыс салығын бюджетке аударған жағдайда, осы Кодекске сәйкес мұндай резиденттің төлем көзінен артық ұсталған табыс салығын қайтаруға құқығы бар.

Бұл ретте резидент өзі дивидендтер түріндегі кіріс алған кезең үшін салық агентіне:

1) депозитарлық қолхаттарға меншік құқығын растайтын құжаттың;

2) Қазақстан Республикасының резиденттігін растайтын құжаттың;

3) депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістің алынғанын растайтын құжаттың нотариат куәландырған көшірмелерін ұсынуға міндетті.

Осы тармақта көрсетілген құжаттарды резидент төлем көзінен ұсталған табыс салығының бюджетке соңғы аударылған күнінен бастап осы Кодекстің 65-бабында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін ұсынады.

Бұл ретте резидентке артық ұсталған табыс салығын қайтаруды салық агенті жүргізеді.

5. Салық агенті өзінің тұрған жеріндегі салық органына депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түріндегі резиденттің кірістерінен табыс салығын ұстап қалу және аудару жүргізілген салықтық кезең үшін резиденттер үшін көзделген салық мөлшерлемесі қолданылған кезде салық салуды азайту немесе одан босату сомасына төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша қосымша есеп-қисап ұсынуға құқылы.

Аталған жағдайда төлем көзінен ұсталған табыс салығының артық төленген сомасын есепке жатқызу салық агентіне осы Кодекстің 122-бабында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

355-бап. Төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығын аудару тәртібі

1. Егер осы Кодексте өзгеше көзделмесе, салық агенті төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасын төлем көзінен салық салынатын кірісті төлеу жүзеге асырылған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей аударуға міндетті.

2. Төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасын аудару салық агентінің тұрған жері бойынша жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасын бюджетке аударуды тұрақты мекеменің тұрған жері бойынша жүргізеді.

356-бап. Төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығы бойынша есеп-қисап

Салық агенттері төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомалары бойынша есеп-қисапты төлем көзінен салық салынатын кірісті төлеу жүргізілген тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей ұсынуға міндетті.

38-тарау. САЛЫҚ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕРІ, САЛЫҚТЫҚ КЕЗЕҢ ЖӘНЕ САЛЫҚ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ

357-бап. Салық мөлшерлемелері

1. Корпоративтік табыс салығы салық салу объектісіне байланысты мынадай мөлшерлемелер бойынша есептеледі:

1) салықты есептеу үшін салық салынатын кіріс – осы баптың 2-тармағында белгіленген мөлшерлемелер;

2) бейрезиденттердің Қазақстан Республикасындағы көздерден алатын кірістерін қоспағанда, төлем көзінен салық салынатын кірістер – 15 пайыз;

3) бейрезиденттердің Қазақстан Республикасындағы көздерден алатын кірістері – осы Кодекстің 682-бабында белгіленген мөлшерлемелер;

4) Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның таза кірісі – 15 пайыз;

5) бақыланатын шетелдік компаниялардың және бақыланатын шетелдік компаниялар тұрақты мекемелерінің салық салынатын кірісі – 20 пайыз.

2. Салықты есептеу үшін салық салынатын кіріске қызмет түрлері бойынша корпоративтік табыс салығының мынадай мөлшерлемелері қолданылады:

1) ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық өсіру шаруашылығы) өнімін өндіруші заңды тұлғалар алған ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық өсіру шаруашылығы) өнімін өндіру, сондай-ақ өзі өндірген аталған өнімді қайта өңдеу және осындай қайта өңдеу өнімдерін өткізу жөніндегі қызметтен – 3 пайыз;

2) осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес келетіндерден басқа, ауыл шаруашылығы кооперативтерінің қызметінен – 6 пайыз;

3) осы Кодекстің 330-бабын қолданатындардан басқа, әлеуметтік салада қызметін жүзеге асыратын ұйымдардың қызметінен – 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы дейінгі салықтық кезең үшін – 5 пайыз, 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап – 10 пайыз;

4) қызметтің мынадай түрлерінен – 25 пайыз:

кәсіпкерлік субъектілеріне кредит беру жөніндегі қызметтен алынған салық салынатын кірісті қоспағанда, екінші деңгейдегі банктер жүзеге асыратын банк қызметі

.

Екінші деңгейдегі банктер жүзеге асыратын банк қызметі бойынша салық салынатын кірісті айқындау тәртібі уәкілетті органмен және Ұлттық Банкпен бірлесіп айқындалады.

Осы тармақшаны екінші деңгейдегі банктер жүзеге асыратын банк қызметіне қолдану мақсатында Ұлттық Банк шығарған мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша сыйақы түріндегі кіріс және құн өсімінен түсетін кіріс жатады;

казино, ойын автоматтары залы, тотализатор және букмекерлік кеңсе қызметі;

5) осы тармақтың 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделмеген өзге де қызметтен – 20 пайыз.

3. 2-тармақтың 1) және 2) тармақшаларын қолдану мақсатында осы тармақшаларда көрсетілген қызметті жүзеге асырудан алынған кірістерге, оның ішінде " Агроөнеркәсіптік кешенді және ауылдық аумақтарды дамытуды мемлекеттік реттеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасына сәйкес ауыл шаруашылығы өнімін өндірушілерге берілген бюджеттік субсидиялар да жатады.

358-бап. Салықтық кезең

1. 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы күнтізбелік жыл корпоративтік табыс салығы үшін салықтық кезең болып табылады.

2. Егер заңды тұлға күнтізбелік жыл басталғаннан кейін құрылған болса, құрылған күнінен бастап күнтізбелік жылдың соңына дейінгі уақыт кезеңі ол үшін бірінші салықтық кезең болып табылады.

Бұл ретте осы баптың мақсаттары үшін заңды тұлғаның тіркеуші органда мемлекеттік тіркелген күні оның құрылған күні болып табылады.

3. Егер заңды тұлға күнтізбелік жылдың соңына дейін таратылған, қайта ұйымдастырылған болса, жыл басталғаннан бастап тарату, қайта ұйымдастыру аяқталған күнге дейінгі уақыт кезеңі ол үшін соңғы салықтық кезең болып табылады.

4. Егер күнтізбелік жыл басталғаннан кейін құрылған заңды тұлға сол жылдың соңына дейін таратылған, қайта ұйымдастырылған болса, құрылған күнінен бастап тарату, қайта ұйымдастыру аяқталған күнге дейінгі уақыт кезеңі ол үшін салықтық кезең болып табылады.

5. Салық төлеуші оңайлатылған декларация негізінде тек қана арнаулы салық режимін қолданған уақыт кезеңі салықтық кезеңге кірмейді.

359-бап. Салық декларациясы

1. Корпоративтік табыс салығын төлеушілер болып табылатын Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғалары және Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын, бейрезидент-заңды тұлғалар, егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, тұрған жері бойынша салық органына корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей ұсынады.

2. Корпоративтік табыс салығы бойынша декларация салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объектілер туралы ақпаратты ашып көрсету жөніндегі декларациядан және оған қосымшалардан тұрады.

3. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын заңды тұлға осы Кодекстің 16-бөліміне сәйкес көрсетілген режим шеңберінде салық салынатын кірістер бойынша корпоративтік табыс салығы жөніндегі декларацияны ұсынбайды.

4. Егер корпоративтік табыс салығы бойынша декларация ұсынылған күнге бекітілген қаржылық есептілік болмаса, бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасын есептеу осы Кодекстің 9-тарауының ережелері ескеріле отырып, қаржылық есептілік бекітілген күннен кейінгі алпыс жұмыс күні ішінде, бірақ есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші жылдың 31 наурызынан кешіктірілмей ұсынылатын корпоративтік табыс салығы бойынша қосымша декларацияда жүргізіледі.

6-БӨЛІМ. ЖЕКЕ ТАБЫС САЛЫҒЫ

Осы бөлімнің ережелері резидент-жеке тұлғалардың кірістеріне қолданылады.

Бейрезидент-жеке тұлғалардың кірістеріне салық салу осы Кодекстің 15-бөліміне сәйкес жүзеге асырылады.

39-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

360-бап. Төлеушілер

Мынадай:

1) жеке табыс салығы есептелетін, төлем көзінен ұсталатын және салық агенті бюджетке аударатын резидент-жеке тұлғаның салық салынатын кірісі;

2) жеке табыс салығы есептелетін және резидент-жеке тұлға бюджетке төлейтін, дербес салық салуға жататын осындай жеке тұлғаның салық салынатын кірісі түріндегі салық салу объектілері бар резидент-жеке тұлғалар жеке табыс салығын төлеушілер болып табылады.

361-бап. Салық агенттері

1. Осы бөлімнің мақсаттары үшін, егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, резидент жеке тұлғаға кіріс төлейтін мынадай тұлғалар салық агенттері болып танылады:

1) дара кәсіпкер;

2) жеке практикамен айналысатын адам;

3) Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғасы;

4) Қазақстан Республикасында қызметін:

тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға. Бұл ретте бейрезидент-заңды тұлға оның құрылымдық бөлімшесі немесе тұрақты мекемесі Қазақстан Республикасының салық органдарында тіркеу есебіне құрылымдық бөлімше ашпай қойылған күннен бастап салық агенті болып танылады;

егер осы құрылымдық бөлімше қосарланған салық салуды болғызбау және салық төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шартқа немесе осы Кодекстің 226-бабына сәйкес тұрақты мекеме құрмаса, құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға;

5) осы Кодекстің 721-бабының 3-тармағына сәйкес салық агенті айқындаған интернет-платформа операторы.

"Лотереялар және лотерея қызметі туралы" Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес туындайтын жеке тұлғаның кірістері бойынша лотерея операторы салық агенті болып танылады.

2. Мыналар:

1) дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркелмеген жеке тұлға;

2) дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде өз қызметіне байланысты емес қатынастарда дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркелген жеке тұлға;

3) Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің дипломатиялық және теңестірілген өкілдігі, шет мемлекеттің консулдық мекемесі;

4) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес төлем көзінен жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттемеден босатылған, халықаралық және мемлекеттік ұйым, шетелдік және қазақстандық үкіметтік емес қоғамдық ұйым және қор салық агенті болып табылмайтын тұлға деп танылады.

362-бап. Жеке табыс салығын салу жөніндегі ережелерді қолдану тәртібі

1. Жеке табыс салығын есептеуді, ұстап қалуды және аударуды, сондай-ақ салықтық есептілікті ұсынуды салық агенті Қазақстан Республикасы азаматының, Қазақстан Республикасының резиденті болып табылатын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның (бұдан әрі – резидент-жеке тұлға) төлем көзінен салық салуға жататын кірістері бойынша:

1) жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен – осы тарауда, осы Кодекстің 39, 40, 43-тарауларында және 694-бабында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде;

2) бірыңғай төлем төлеу арқылы – осы Кодекстің 94-тарауында белгіленген тәртіппен жүргізеді.

2. Резидент-жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістері бойынша жеке табыс салығын есептеуді және төлеуді, сондай-ақ салықтық есептілікті ұсынуды осындай резидент-жеке тұлға:

1) жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен – осы Кодекстің 39, 40 және 43-тарауларында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде;

2) арнаулы салық режимінде – осы Кодекстің 16-бөлімінде белгіленген тәртіппен және мерзімдерде жүргізеді.

363-бап. Салық мөлшерлемелері

Жеке тұлғаның салық салынатын кірістері жеке табыс салығының мынадай мөлшерлемелері бойынша салық салынуға жатады:

1) осы баптың 2) – 4) тармақшаларында көрсетілгендерден басқа кірістер – күнтізбелік жыл үшін мөлшерлемелердің мынадай прогрессивтік шәкілі бойынша:

№	Салық салынатын кіріс сомасы	Мөлшерлеме
1	айлық есептік көрсеткіштің 8 500 еселенген мөлшеріне дейін* (қоса алғанда)	10 пайыз
2	айлық есептік көрсеткіштің 8 500 еселенген мөлшерінен жоғары*	салық салынатын кірістен айлық есептік көрсеткіштің 8 500 еселенген мөлшеріндегі* салық сомасы + одан асатын сомадан 15 пайыз

2) жеке практикамен айналысатын адамның кірістері – 9 пайыз;

3) салық салынатын дивидендтер түріндегі кіріс күнтізбелік жыл үшін – мөлшерлемелердің мынадай прогрессивтік шәкілі бойынша:

№	Салық салынатын кіріс сомасы	Мөлшерлеме
1	айлық есептік көрсеткіштің 230 000 еселенген мөлшеріне дейін* (қоса алғанда)	5 пайыз
2	айлық есептік көрсеткіштің 230 000 еселенген мөлшерінен жоғары *	салық салынатын кірістен айлық есептік көрсеткіштің 230 000 еселенген мөлшеріндегі* салық сомасы + одан асатын сомадан 15 пайыз

4) жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданатын дара кәсіпкердің, шаруа немесе фермер қожалығының салық салынатын кірісі күнтізбелік жыл үшін – мөлшерлемелердің мынадай прогрессивтік шәкілі бойынша:

№	Салық салынатын кіріс сомасы	Мөлшерлеме
1	айлық есептік көрсеткіштің 230 000 еселенген мөлшеріне дейін* (қоса алғанда)	10 пайыз
2		салық салынатын кірістен айлық есептік көрсеткіштің 230 000 еселенген мөлшеріндегі* салық

	айлық есептік көрсеткіштің 230 000 еселенген мөлшерінен жоғары *	сомасы + одан асатын сомадан 15 пайыз

*осы баптың 1), 3) және 4) тармақшаларын қолдану мақсатында тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіш қолданылады.

Шаруа немесе фермер қожалықтары мыналар:

өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру және өткізу бойынша;

өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу және осындай қайта өңдеу өнімдерін өткізу бойынша кірістерден түсетін, осы баптың 4) тармақшасында белгіленген тәртіппен есептелген жеке табыс салығының сомасын 70 пайызға азайтуға құқылы.

364-бап. Салық салу объектілері

Мыналар жеке табыс салығы салынатын объектілер болып табылады:

1) жеке тұлғаның төлем көзінен салық салуға жататын, оның ішінде кіріс түрлері бойынша салық салынатын кірісі;

2) жеке тұлғаның дербес салық салуға жататын, оның ішінде кіріс түрлері бойынша салық салынатын кірісі.

40-тарау. КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕР

1-параграф. Жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын экономикалық пайда

365-бап. Жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын экономикалық пайда жөніндегі жалпы ережелер

Мыналар жеке тұлғаның кірісі болып табылмайды:

1) осы Кодекстің 366-бабында көрсетілген жұмыс берушінің шығыстары;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынған, осы Кодекстің 367-бабында көрсетілген материалдық пайда;

3) жеке тұлғаның осы Кодекстің 368-бабында көрсетілген тоқтатылған міндеттемелері;

4) осы Кодекстің 382-бабының 5 және 6-тармақтарында көзделген экономикалық пайда;

5) осы Кодекстің 369-бабында көрсетілген зейнетақы аннуитетіне байланысты сомалар;

6) осы Кодекстің 370-бабында көрсетілген өзге де экономикалық пайда.

366-бап. Жұмыс берушінің жеке тұлға кірісі болып табылмайтын шығыстары

Жұмыс берушінің жеке тұлға кірісі болып табылмайтын шығыстарына мыналар жатады:

1) жұмыскерлердің жұмысы жол бойында өтетін, жол жүру сипатына ие, қызмет көрсетілетін учаскелер шегіндегі қызметтік сапарларға байланысты болатын жағдайларда, оларға ұжымдық, еңбек шарттарында және (немесе) жұмыс берушінің актісінде белгіленген нормалар шегіндегі өтемақы төлемдері;

2) егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, шығыстарды растайтын құжаттар, оның ішінде электронды нысандағы құжаттар негізінде іссапарлар, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыскерді оқыту, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау мақсатындағы іссапарлар кезіндегі өтемақылар;

бронь және багаж үшін шығыстарға ақы төлеуді қоса алғанда, іссапарға баратын жерге жетуге және кері қайтуға арналған шығыстар. Осы тармақшада көзделген шығыстарға бір елді мекен шегінде жол жүру бойынша шығыстар жатпайды;

бронь үшін шығыстарға ақы төлеуді қоса алғанда, іссапарда болған уақыт ішінде жұмыскердің тұрақты жұмыс орнынан тыс жерде тұруға арналған шығыстары. Мұндай шығыстар, оның ішінде іссапарға жіберілген жұмыскердің еңбекке уақытша жарамсыздық күндері үшін тұруға арналған шығыстарын да (іссапарға жіберілген жұмыскер стационарлық емделуде болған жағдайлардан басқа) қамтиды;

салық төлеуші келуге және кетуге рұқсаттар (визалар) ресімдеген кезде жүргізген шығыстар (визаның, консулдық көрсетілетін қызметтердің, міндетті медициналық сақтандырудың құны).

Қазақстан Республикасының шегіндегі іссапар бойынша – іссапарда болған күнтізбелік қырық күннен аспайтын кезең ішінде іссапарда болған әрбір күнтізбелік күн үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшерінен аспайтын тәуліктік өтемақылар;

Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі іссапар бойынша – іссапарда болған күнтізбелік қырық күннен аспайтын кезең ішінде іссапарда болған әрбір күнтізбелік күн үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 8 еселенген мөлшерінен аспайтын тәуліктік өтемақылар;

3) Ұлттық Банк бюджетінің қаражаты (шығыстар сметасы) есебінен ұсталатын мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, мемлекеттік мекемелер Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мөлшерлерде және тәртіппен жүргізетін қызметтік, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыскерді оқыту, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау мақсатындағы іссапарлар кезіндегі өтемақылар;

4) Ұлттық Банк бюджетінің қаражаты (шығыстар сметасы) есебінен ұсталатын мемлекеттік мекемелер Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мөлшерлерде және тәртіппен жүргізетін қызметтік, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыскерді оқыту, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау мақсатындағы іссапарлар кезіндегі өтемақылар;

5) жұмыскер басқа жерге жұмысқа ауысқан не жұмыс берушімен бірге басқа жерге көшкен кездегі жол жүру, мүлкін көшіру, күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімге тұрғынжайды жалдау (жалға алу) бойынша құжатпен расталған шығыстардың өтемақылары;

6) жұмыс берушінің кіріс алуға бағытталған қызметті жүзеге асырумен байланысты емес және шегерімдерге жатқызылмайтын, нақты жеке тұлғаларға бөлінбейтін шығыстары;

7) далалық жағдайда геологиялық-барлау, топографиялық-геодезиялық және іздестіру жұмыстарымен айналысатын жұмыскерлердің мұндай жұмыстың әрбір күнтізбелік күні үшін келісімдерде, ұжымдық шартта, еңбек шартында белгіленген және жұмыс берушінің актісімен бекітілген мөлшер шегінде, бірақ тәуліктік өтемақы мөлшерінен аспайтын далалық үлесі;

8) жұмыс берушінің вахталық әдіспен жұмыс істейтін адамдардың өндіріс объектісінде болу кезеңінде жұмыстарды орындауы мен ауысымаралық демалысы үшін жағдай жасай отырып, тұрмыс-тіршілігін қамтамасыз ету үшін:

тұрғынжайды мүліктік жалдау (жалға алу) бойынша;

осы тармақтың 2) тармақшасында белгіленген мөлшерде тәуліктік өтемақы шегінде тамақтануға арналған шығыстары;

9) еңбек шартында көзделген тәртіппен және мөлшерлерде жұмыс берушінің жұмыскерлерді Қазақстан Республикасындағы тұрғылықты (болатын) жерінен жұмыс орнына дейін және кері жеткізуге байланысты шығыстары;

10) Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес жұмыс берушінің қаражаты есебінен кәсіптік төлем;

11) Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында белгіленген тәртіп пен нормаларға сәйкес берілген арнаулы киім мен аяқ киімнің, оның ішінде оларды жөндеудің, жеке және ұжымдық қорғану құралдарының, жуу және дезинфекциялау құралдарының, профилактикалық өңдеу құралдарының, медициналық қобдишаның, сүттің немесе бағасы тең басқа да тамақ өнімдерінің және (немесе) диеталық (емдік және профилактикалық) тамақтануға арналған арнаулы өнімдердің құны;

12) Қазақстан Республикасының заңнамасында нысанды киім киіп жүру және (немесе) онымен қамтамасыз ету жөніндегі міндет белгіленген жағдайларда, жұмыскерге берілген нысанды киімнің құны;

13) Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасына сәйкес шектеу іс-шараларының енгізілуіне байланысты зертханалық зерттеп-қарауға, медициналық қарап-тексерулер жүргізуге, профилактикалық екпелерге, медициналық байқауға, емдеуге, оқшаулауға, емдеуге жатқызуға бағытталған, жұмыс берушінің жұмыскерлер пайдасына шығыстары (жұмыскерлер шығыстарының орнын толтыруды қоса алғанда);

14) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тізбе бойынша – жұмыс берушінің кінәсінан жұмыста мертігуге ұшырау немесе кәсіптік ауруға шалдығу салдарынан мүгедектігі бар адам деп танылған жұмыскерге жұмыс беруші өтеусіз берген техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдар мен арнаулы жүріп-тұру құралдарының құны;

15) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес жұмыс берушінің кінәсінан жұмыста мертігуге ұшырау немесе кәсіптік ауруға шалдығу салдарынан мүгедектігі бар адам деп танылған жұмыскерге жұмыс беруші өтеусіз көрсеткен протездік-ортопедиялық көмек түріндегі көрсетілетін қызметтердің құны;

16) жұмыс берушінің қызметімен байланысты мамандық бойынша жұмыскерді оқуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға жіберген кезде басқа жерге іссапарды ресімдей отырып жасалған, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыс берушінің оқытуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға ақы төлеуге іс жүзінде жұмсаған шығыстары;

17) жұмыс берушінің қызметімен байланысты мамандық бойынша оқыту, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау жағдайында, іссапарды ресімдемей жасалған, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыскерді оқуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға жіберу бойынша жұмыс берушінің шығыстары:

жұмыскерді оқытуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға ақы төлеуге іс жүзінде жұмсалған шығыстар;

салық саясаты саласындағы уәкілетті орган белгілеген нормалар шегінде жұмыскердің тұруына іс жүзінде жұмсалған шығыстар;

жұмыскер оқуға түскен кезде оқу орнына баруға және оқу, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау аяқталғаннан кейін кері қайтуына іс жүзінде жұмсалған шығыстар;

жұмыс беруші:

жұмыскердің Қазақстан Республикасының шегінде оқудан, біліктілігін арттырудан немесе қайта даярлаудан өту мерзімі ішінде – жұмыскер оқудан, біліктілігін арттырудан немесе қайта даярлаудан өткен әрбір күнтізбелік күн үшін айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшері;

жұмыскердің Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде оқудан, біліктілігін арттырудан немесе қайта даярлаудан өту мерзімі ішінде – жұмыскер оқудан , біліктілігін арттырудан немесе қайта даярлаудан өткен әрбір күнтізбелік күн үшін айлық есептік көрсеткіштің 8 еселенген мөлшері шегінде жұмыскерге төлеуге тағайындаған ақша сомасы;

18) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары, жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары, сондай-ақ салық агенті бірыңғай

жинақтаушы зейнетақы қорына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына жұмыскердің пайдасына аударған ерікті зейнетақы жарналары;

19) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде әлеуметтік төлемдерді уақтылы есептемегені, ұстап қалмағаны, аудармағаны үшін салық агентіне есепке жазылған өсімпұл сомасы;

20) жұмыс берушінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келісімде, ұжымдық шартта, жұмыс берушінің актісінде көзделген, мыналарға арналған шығыстары:

міндетті, мерзімді (еңбек қызметі барысында) медициналық қарап-тексерулер;

жұмыскерлерді ауысым алдындағы, ауысымнан кейінгі және өзге де медициналық куәландыру (қарап-тексеру);

медициналық пункттерді күтіп-ұстау немесе ұйымдастыру бойынша көрсетілетін қызметтер;

жұмыскерлерге еңбек қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және гигиена талаптарына, оның ішінде санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сай келетін еңбек жағдайларын қамтамасыз ету;

жұмыскерлерге арнайы жабдықталған жерде демалу және тамақтану мүмкіндігін қамтамасыз ету.

367-бап. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынған, жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын материалдық пайда

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынған материалдық пайданың мынадай түрлері жеке тұлғаның кірісі болып табылмайды:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бюджет қаражаты есебінен, оның ішінде:

Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы заңнамасына сәйкес мемлекеттік білім беру тапсырысы нысанында жүзеге асырылатын мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту бойынша, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру, жұмыскерлер мен мамандардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау, сондай-ақ оқу орындарының дайындық бөлімдерінде оқыту бойынша көрсетілетін қызметтердің көлемін ұсыну;

тегін медициналық көмектің кепілдендірілген көлемін ұсыну;

Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес мемлекеттің міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналарды төлеу;

санаторийлік-курорттық мақсаттағы объектілерде оңалту емін, сауықтыру мен демалуды ұсыну;

дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды ұсыну;

Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес жергілікті атқарушы органдардың мүгедектігі бар адамға тауарлардың және (немесе) көрсетілетін қызметтердің құнын өтеуі кезінде алынған материалдық пайда. Бұл ретте осы абзацтың ережесі:

мүгедектігі бар адам;

жүріп-тұруы қиын, бірінші топтағы мүгедектігі бар адамға әлеуметтік қызметтер көрсететін жеке көмекші болып табылатын жеке тұлғаларға қолданылады;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес төтенше ахуал, төтенше жағдай режимі енгізілген кезде халыққа медициналық көмек беру;

3) Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде медициналық көмек беру;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар салдарынан денсаулығына келтірілген зиянды және зардап шеккен жеке тұлғаларға келтірілген залалды өтеу;

5) Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы мемлекеттік бағдарламасына, ҰКП операторы болып табылатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен бағдарламаларға сәйкес кәсіпкерлік субъектілерін мемлекеттік қаржылық емес қолдау түрінде бюджет қаражаты есебінен алынған көрсетілетін қызметтердің құны;

6) бақылау-касса машинасын және төлем карточкаларын пайдалана отырып, төлемдерді қабылдауға арналған жабдықты (құрылғыны) қолданудағы бұзушылықтар туралы ақпаратқа ие адамдар өздеріне белгілі болған, бейнетіркеумен расталған бұзушылық фактілері туралы салық органына хабарлаған адамдарға берілетін сыйақы сомасы.

368-бап. Жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын тоқтатылған міндеттемелері

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынған материалдық пайданың мынадай түрлері жеке тұлғаның кірісі болып табылмайды:

1) кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы, микрокредит) бойынша, оның ішінде негізгі борыш, сыйақы, комиссия және тұрақсыздық айыбы (өсімпұл, айыппұл) бойынша Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес мұндай тұлғаға кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы , микрокредит) берілгеннен кейін басталған мынадай жағдайларда:

заңды күшіне енген сот шешімі негізінде қарыз алушы-жеке тұлға хабарсыз кеткен, әрекетке қабілетсіз, әрекет қабілеті шектеулі деп танылған немесе заңды күшіне енген сот шешімі негізінде қайтыс болды деп жарияланған;

қарыз алушы-жеке тұлғаға бірінші немесе екінші топтағы мүгедектік белгіленген, сондай-ақ қарыз алушы-жеке тұлға қайтыс болған;

асыраушысынан айырылған, жүктілігіне және босануына, жаңа туған баланы (балаларды) асырап алуына, бала бір жарым жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты кірісінен айырылған жағдайларда Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес әлеуметтік төлемдер алатын қарыз алушы жеке тұлғаның көрсетілген төлемдерден басқа кірісі болмаған;

қарыз алушы-жеке тұлғаның және банк (микроқаржы ұйымы, ипотекалық ұйым) алдында қарыз алушы-жеке тұлғамен бірлесіп ортақ немесе субсидиарлық жауапкершілікте болатын үшінші тұлғалардың өндіріп алуды қолдануға болатын мүлкі, оның ішінде ақшасы, бағалы қағаздары немесе кірістері болмаған және Қазақстан Республикасының атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы заңнамасына сәйкес оның мүлкін немесе кірістерін анықтау бойынша сот орындаушысы қабылдаған шаралар нәтижесіз болған жағдайда, сот орындаушысының атқарушылық құжатты банкке (микроқаржы ұйымына, ипотекалық ұйымға) қайтару туралы қаулысы заңды күшіне енген;

ипотекалық шарт жасасқан кезде негізгі міндеттемені толық қамтамасыз еткен кепілге салынған мүлік соттан тыс тәртіппен сауда-саттықта негізгі міндеттеме сомасынан төмен бағамен сатылған, сондай-ақ кепілге салынған мүлік сатылғаннан кейін мұндай мүлік "Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес өтелмеген кредиттің (ипотекалық қарыздың, ипотекалық тұрғын үй қарызының, микрокредиттің) сомасына кепіл ұстаушының меншігіне өткен жағдайларда тоқтатылған міндеттемелердің сомасы.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің бесінші және алтыншы абзацтарының ережелері:

банктің (ипотекалық ұйымның, микроқаржы ұйымының) жұмыскеріне, банк (ипотекалық ұйым, микроқаржы ұйымы) жұмыскерінің жұбайына (зайыбына), жақын туыстарына, банкпен (ипотекалық ұйыммен, микроқаржы ұйымымен) өзара байланысты тарапқа берілген;

талап ету құқығын басқаға беру және (немесе) борышты аудару жүргізілген кредит (қарыз, ипотекалық қарыз, ипотекалық тұрғын үй қарызы, микрокредит) бойынша міндеттемелердің тоқтатылуына қолданылмайды;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

2) талап ету құқығын екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйым сатып алған кредит (қарыз) бойынша міндеттемелер тоқтатылған кезде:

негізгі борышты кешіру;

сыйақы, комиссия, тұрақсыздық айыбы (өсімпұл, айыппұл) бойынша берешекті кешіру түрінде түзілген кіріс;

3) "Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес банкроттық немесе төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімі қолданылған борышкердің міндеттемелерін есептен шығару.

369-бап. Жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын зейнетақы аннуитетіне байланысты сомалар

Жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын зейнетақы аннуитетімен байланысты сомаларға мыналар жатады:

1) жасалған жинақтаушы сақтандыру (зейнетақы аннуитеті) шарты бойынша сақтандыру сыйлықақыларына ақы төлеу үшін, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында атына жеке зейнетақы шоттары ашылған жеке тұлғалардың өмірді сақтандыру жөніндегі сақтандыру ұйымдарына жіберілген зейнетақы жинақтарының сомалары;

2) зейнетақы аннуитеті шарты бойынша бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына қайтарылуға жататын ақша сомасы;

3) бір сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шарты мерзімінен бұрын бұзылған кезде алынған және Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында көзделген тәртіппен басқа сақтандыру ұйымына жіберілген сатып алу сомасы.

370-бап. Жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын өзге де экономикалық пайда

Жеке тұлғаның кірісі болып табылмайтын өзге де экономикалық пайдаға мыналар жатады:

1) адамдарды қабылдау және оларға қызмет көрсету бойынша осы Кодекстің 262-бабына сәйкес жүргізілген өкілдік шығыстар;

2) егер салық агентінің жарнама мақсатында өтеусіз (оның ішінде сыйға тарту түрінде) берген тауар бірлігінің құны мұндай беру күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 5 еселенген мөлшерінен аспаса, осындай тауар құны;

3) жеке тұлғаның жеке мүлкі басқа тұлғаға өткізілген не өзгеше түрде иеліктен шығарылған күн. Осы тармақшаның ережелері дара кәсіпкер болып табылмайтын жеке тұлғаның, жеке практикамен айналысатын адамның, жеке қосалқы шаруашылықпен айналысатын адамның жеке мүлкіне қатысты қолданылады;

Осы бөлімнің мақсаттары үшін "Мүліктік кіріс" деген 3-параграфта көрсетілген мүліктен басқа, жеке тұлғаның меншік құқығындағы, оның ішінде ортақ үлестік меншіктегі оның үлесі болып табылатын материалдық нысандағы заттары жеке тұлғаның жеке мүлкі болып табылады;

4) дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам, жеке қосалқы шаруашылықпен айналысатын адам болып табылатын жеке тұлғаның жеке мүлкі басқа тұлғаға өткізілген не өзгеше түрде иеліктен шығарылған құн. Осы тармақшаның ережелері мұндай құн осындай дара кәсіпкердің немесе жеке практикамен айналысатын адамның өткізуден түсетін кірісі немесе жеке табыс салығы дербес есептелетін жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кіріс болып табылмайтын жағдайда қолданылады. Салық агенті осы тармақшаның ережелерін жеке тұлғаның өтініші негізінде қолданады;

5) резидент-жеке тұлғаның кірістерінен ұстамай, өз қаражаты есебінен, осы Кодекстің ережелеріне сәйкес салық агенті есептеген және төлеген жеке табыс салығының, Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес міндетті зейнетақы жарналарын төлеу бойынша агент есептеген және төлеген міндетті зейнетақы жарналарының, сондай-ақ Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналарды төлеу бойынша агент есептеген және төлеген сомалары;

6) қолма-қол ақшасыз төлемдерді жүзеге асырғаны үшін:

банктің және (немесе) Ұлттық пошта операторының қаражаты есебінен жеке тұлғаның шотына банк және (немесе) Ұлттық пошта операторы;

байланыс операторының қаражаты есебінен абоненттің мобильді балансына байланыс операторы есепке жатқызатын сома;

7) тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құнын, оның ішінде:

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді бұрын жүзеге асырылған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алғаны үшін есепке жазылған сома есебінен сатып алу кезінде;

заңды тұлғалардан және дара кәсіпкерлерден алынған кредиттерді (қарыздарды, микрокредиттерді) пайдаланғаны үшін сыйақыны үнемдеуден түсетін материалдық пайда. Мұндай үнемдеуге, оның ішінде шарт бойынша пайызсыз кезең ішінде сыйақыға үнемдеу, сондай-ақ жұмыскердің өзінің жұмыс берушісінен алған кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша үнемдеу жатады;

8) опционды орындау кезінде опционның базалық активі нарықтық құнының опционды орындау бағасынан асып кетуі (опционды жеке тұлғаға беруге негіз болған тиісті құжатта опционның базалық активі тіркеп-белгіленген баға опционды орындау бағасы болып табылады);

9) жеке тұлғаның басқа жеке тұлғадан өтеусіз негізде, оның ішінде сыйға тарту және мұрагерлік түрінде алған жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді қоса алғандағы мүлік.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің ережелері дара кәсіпкер алған және кәсіпкерлік мақсаттарға пайдалануға арналған мүлікке қолданылмайды;

10) тұрғынжайды, тұрғын үй-жайды (пәтерді) мүліктік жалдауға (жалға беруге) беру кезіндегі жалға беруші-жеке тұлғаның:

дара кәсіпкер болып табылмайтын жалға алушы-жеке тұлға шеккен,

дара кәсіпкер болып табылмайтын жалға алушы-жеке тұлға, дара кәсіпкер болып табылмайтын жалға беруші-жеке тұлғаға өтеген шығыстар түріндегі кірістері.

Осы тармақшаның ережелері, егер көрсетілген шығыстар жалдау ақысынан бөлек жүргізілсе, оның ішінде:

Қазақстан Республикасының тұрғын үй заңнамасына сәйкес кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін күтіп-ұстауға;

"Тұрғын үй қатынастары туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген коммуналдық көрсетілетін қызметтерге ақы төлеуге;

тұрғынжайды, тұрғын үй-жайды (пәтерді) жөндеуге жүргізілген жағдайда қолданылады;

11) мемлекеттік қызметшілер, Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттары , судьялар мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға байланысты қызметтік іссапарға жіберілген жағдайда мынадай шарттар орындалған кезде жұмыс беруші болып табылмайтын салық агентінің аталған адамдарға жол жүру мен тұруға ақы төлеуі түріндегі кірістер:

жұмыс беруші болып табылмайтын салық агентінің есебінен мемлекетішілік және шетелдік сапарларға шақыру салық агентінің қаражаты есебінен ғылыми, спорттық, шығармашылық, кәсіби, гуманитарлық іс-шараларға, оның ішінде осындай салық агентінің жарғылық қызметі шеңберінде жүзеге асырылатын сапарларға қатысу үшін жоғары тұрған лауазымды адамның не органның келісімімен жүзеге асырылуы;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік органның лауазымды адамы бұйрығының (өкімінің) болуы;

12) сенімгерлік басқару құрылтайшысының сенімгерлік басқарудан түсетін, дара кәсіпкер ретінде тіркелместен салықтық міндеттемелерді орындаушы резидент-жеке тұлға болып табылатын сенімгерлік басқарудан алынған таза кірісі;

13) "Қазақстан Республикасындағы бала құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан төлем түріндегі, сондай-ақ ерікті зейнетақы жарналарын есепке алу үшін жеке зейнетақы шотына жіберілген нысаналы жинақтар;

14) осы Кодекстің 337-бабы 1-тармағының 5) тармақшасына сәйкес жүргізілген, оқуға бағытталған шығыстар;

15) осы Кодекстің 339-бабына сәйкес бұрын жеке табыс салығы салынған, шоғырландырылған топтың бірыңғай ұйымдық құрылымына кіретін бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан (немесе оның бір бөлігінен) бөлінген дивидендтер;

16) әлеуметтік төлемдерді Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде уақтылы есептемегені, ұстап қалмағаны, аудармағаны үшін салық агентіне есепке жазылған өсімпұл сомасы;

17) жүктелген басқарушылық міндеттерді орындауға байланысты шеккен, басқару органының (директорлар кеңесінің немесе өзге де органның) мүшелеріне жұмсалған шығыстардың мынадай:

осындай шығыстарды растайтын құжаттар негізінде бронь мен багаж үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда, басқарушылық міндеттерді орындау орнына бару және кері қайту жолына арналған шығыстар;

осындай шығыстарды растайтын құжаттардың негізінде бронь үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда, Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерде тұруға арналған, бірақ шетелде іссапарларда жүрген мемлекеттік қызметшінің отельдерден бір орынды стандартты нөмірлерді жалдауы бойынша шығыстарды өтеудің шекті нормаларынан аспайтын шығыстар;

осындай шығыстарды растайтын құжаттар негізінде бронь үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда, Қазақстан Республикасында тұруға арналған шығыстар;

осындай шығыстарды растайтын құжаттар негізінде келуге және кетуге рұқсаттарды (визаны) ресімдеуге арналған шығыстар (визаның, консулдық көрсетілетін қызметтердің, міндетті медициналық сақтандырудың құны);

күнтізбелік қырық күннен аспайтын кезең ішінде басқарушылық міндеттерді орындау үшін Қазақстан Республикасында болған күнтізбелік әрбір күн үшін, тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшерінен аспайтын ақша сомасы;

күнтізбелік қырық күннен аспайтын кезең ішінде басқарушылық міндеттерді орындау үшін Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде болған күнтізбелік әрбір күн үшін, тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 8 еселенген мөлшерінен аспайтын ақша сомасы шегіндегі өтемақысы.

Осы тармақшаның мақсаттары үшін басқарушылық міндеттерді орындау орны тұрақты тұратын жерімен сәйкес келмеуге тиіс;

18) "Жедел-іздестіру қызметі туралы", "Қарсы барлау қызметі туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес құпия көмекшілерге және "Сыртқы барлау туралы " Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сыртқы барлау субъектілеріне құпия жәрдем көрсететін адамдарға төлемдер;

19) банк, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым, сондай-ақ коллекторлық агенттік осындай қарыз алушы үшін өтеген, сотқа берілетін талап қою арызынан алынатын мемлекеттік бажды төлеу бойынша қарыз алушы міндеттемесінің сомасы.

Ескерту. 370-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

2-параграф. Жеке тұлғаның жылдық кірісі

371-бап. Жеке тұлғаның жылдық кірісі жөніндегі жалпы ережелер

1. Жеке тұлғаның жылдық кірісі осы тұлға Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерде салықтық кезең ішінде:

1) төлем көзінен;

2) жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістер түрінде алуға жататын (алынған) кірістерден тұрады.

2. Жеке тұлғаның жылдық кірісіне оның мынадай кірістерінің барлық түрлері кіреді :

1) үй жұмыскерінің кірісін қоса алғандағы, жұмыскердің кірісі;

2) резидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі;

3) өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс;

4) біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс;

5) зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс;

6) дивидендтер түріндегі кіріс;

7) сыйақылар түріндегі кіріс;

8) ұтыстар түріндегі кіріс;

9) стипендия түріндегі кіріс;

10) сақтандыру шарттары бойынша кіріс;

11) тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс;

12) мүліктік кіріс;

13) дара кәсіпкердің кірісі;

14) жеке практикамен айналысатын адамның кірісі;

15) жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кірістер;

16) басқа да кірістер;

17) осы Кодекстің 399-бабына сәйкес айқындалатын бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасы.

3. Мынадай:

1) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан осындай кірістер алған жағдайда – жеке тұлғаның дербес;

2) осы баптың 2-тармағының 12) – 14) тармақшаларында көрсетілген кірістерден басқа, салық агентінен осындай кірістер алған жағдайда – салық агентінің осы баптың 2 -тармағында көрсетілген кірістерге салық салуына жатады.

4. Осы баптың ережелері осы Кодекстің 365-бабында көрсетілген, жеке тұлғаның кірісі ретінде қаралмайтын экономикалық пайдаға қолданылмайды.

372-бап. Үй жұмыскерінің кірісін қоса алғандағы жұмыскердің кірісі

1. Жеке тұлғаның Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес еңбек қатынастарының болуына байланысты еңбекке ақы төлеу және өзге де материалдық пайда түрінде жұмыс берушіден алуға жататын және (немесе) алынған кірістері жұмыскердің салық салуға жататын кірістері болып табылады.

2. Мыналарға:

1) Қазақстан Республикасында немесе оның шегінен тысқары жерде алғанына;

2) кіріс алынған нысанға қарамастан, жұмыскердің кірісі деп танылады.

3. Мыналар жұмыскердің салық салуға жататын кірістері болып табылады:

1) жұмыскердің жұмыс берушіден қайтарымсыз негізде меншігіне алған ақшасы;

2) жұмыскер:

жұмыс берушіден;

үшінші тұлғалардан меншігіне алған тауарлардың, бағалы қағаздардың, қатысу үлесінің және өзге де мүліктің (ақшадан басқа) және жұмыс берушінің осындай үшінші тұлғаға және (немесе) жұмыскерге төлеген құны;

3) жұмыскер:

жұмыс берушіден;

үшінші тұлғалардан алған және жұмыс беруші осындай үшінші тұлғаға және (немесе) жұмыскерге төлеген орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құны;

4) жұмыс берушінің жұмыскерге тауарларды өткізу құны мен:

тауарларды өткізу күніне жұмыс берушіде ескерілген қайта бағалау есепке алынбайтын осы тауарлардың баланстық құны немесе

жұмыс беруші бухгалтерлік есепке алуды жүзеге асырмайтын жағдайларда, сатып алу бағасы арасындағы теріс айырма;

5) жұмыс беруші жұмыскерге өтеусіз негізде орындаған жұмыстардың, көрсеткен қызметтердің құны мен жұмыс берушінің осындай жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты шеккен шығыстарының арасындағы теріс айырма;

6) жұмыс берушінің шешімі бойынша есептен шығарылған, тоқтатылған, кешірілген, жұмыскердің жұмыс беруші алдындағы борышының немесе міндеттемесінің сомасы.

Осы тармақтың ережелері жеке тұлға еңбек қатынастарында тұрған адамнан осындай еңбек қатынастарынан туындаған негіздер бойынша алынуға жататын және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жұмыскер жұмыстан шығарылғаннан кейін төленетін кірістерге де қолданылады.

Осы тармақтың 1) – 3) тармақшаларының ережелері жұмыскерде алынған мүлік, оның ішінде ақша, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін дебиторлық берешек туындаған кезде қолданылмайды.

4. Осы баптың 3-тармағының 2) және 3) тармақшаларының мақсаттары үшін алынған мүліктің, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны қосылған құн салығының және акциздердің тиісті сомасы ескеріле отырып:

1) баланстық құны бойынша алынған мүлік оны берген күні беруші тұлғада ескерілген осындай баланстық құн мөлшерінде немесе баланстық құны болмаған кезде – мүлікті қабылдау-беру жүргізілген шартта немесе оның негізінде өзге де құжатта айқындалған мүліктің құны;

2) жұмыс берушінің жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты шеккен шығыстары мөлшерінде айқындалады.

5. Кірістердің мынадай түрлері жұмыскердің кірісіне жатпайды:

1) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін кіріс;

2) біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі және зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс;

3) дивидендтер, сыйақылар, ұтыстар түріндегі кіріс;

4) стипендиялар;

5) сақтандыру шарттары бойынша кіріс;

6) мүліктік кіріс;

7) дара кәсіпкердің кірісі;

8) жеке практикамен айналысатын адамның кірісі;

9) жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кірістер.

373-бап. Резидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі

1. Еңбекші көшіп келушіге берілген рұқсаттың негізінде Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес жұмыс беруші-жеке тұлғада үй шаруашылығында жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге еңбек шартын жасасқан резидент-жеке тұлға осы Кодекстің мақсаттары үшін резидент-еңбекші көшіп келуші болып табылады.

2. Резидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі жұмыскердің дербес салық салуына жататын кірісі болып табылады, ол мынадай кірістерден тұрады:

1) еңбекші көшіп келушіге берілетін рұқсатты алуға (ұзартуға) өтініште резидент-еңбекші көшіп келуші көрсеткен тиісті кезеңдегі жұмыстарды орындаудың, қызметтерді көрсетудің әрбір айы үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 40 еселенген мөлшеріндегі ең төмен салық салынатын кіріс сомасы;

2) еңбекші көшіп келушіге берілетін рұқсатты алуға (ұзартуға) өтініште еңбек шарты бойынша алуға жататын, еңбекші көшіп келуші көрсеткен тиісті кезең үшін

кірістің осы кезеңдегі ең төмен салық салынатын кіріс сомасынан асып кету болған кезде осындай асып кету сомасы.

374-бап. Өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс

Жеке тұлғаның өтеусіз алынған мүлік, оның ішінде жұмыстар, көрсетілетін қызметтер түріндегі кірісі мыналардан туындайды:

1) мүлікті өтеусіз алу;

2) орындалған жұмыстарды, көрсетілген қызметтерді өтеусіз алу;

3) басқа тұлғаның үшінші тұлғалардан жеке тұлға алған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құнына өтеусіз ақы төлеуі;

4) жеке тұлғаның борышын немесе міндеттемесін толық мөлшерде немесе ішінара кешіру (есептен шығару);

5) заңды тұлғаның жарғылық капиталын ұлғайту арқылы жүргізілген заңды тұлғаның жарғылық капиталына салымды осындай заңды тұлғаның меншікті капиталының құрамындағы қайта бағалаудан болатын құн өсімі есебінен ұлғайту.

375-бап. Біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс

Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) емделуге ақы төлеу мақсатында бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан алынатын зейнетақы жинақтарының сомасы біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс болып табылады.

376-бап. Зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс

1. Зейнетақы төлемдері түріндегі, салық салынуға жататын кіріске мыналар жатады:

1) жеке тұлғалардың зейнетақы жинақтарынан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары жүзеге асыратын зейнетақы төлемдері;

2) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылатын, оның ішінде жасы бойынша, еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдері, мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі;

3) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес төленуін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры жүзеге асыратын зейнетақылар;

4) шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес зейнетақы төлемдері;

5) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен және мөлшерде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақы жинақтары бар қайтыс болған адамды жерлеуге арналған біржолғы төлем.

377-бап. Дивидендтер түріндегі кіріс

Салық салуға жататын дивидендтер түріндегі кіріс осы Кодекстің 13-бабында айқындалған, төленген (төлеуге жататын) дивидендтер болып табылады.

Осы тараудың мақсаттары үшін салық салуға жататын дивидендтер түріндегі кіріске сенімгерлік басқарушы болып табылатын заңды тұлғадан алынған сенімгерлік басқару құрылтайшысының сенімгерлік басқаруынан түсетін таза кірісі де жатады.

378-бап. Сыйақылар түріндегі кіріс

Жеке тұлғаның борыштық бағалы қағаздар бойынша оларды өткізу, оның ішінде өтеу кезінде құн өсімінен түсетін кіріс деп тануына жататын дисконттан басқа, осы Кодекстің 12-бабында айқындалған, төленген (төлеуге жататын) сыйақылар салық салуға жататын сыйақылар түріндегі кіріс болып табылады.

379-бап. Ұтыстар түріндегі кіріс

Осы Кодекстің 21-бабының 17) тармақшасында айқындалған, төленген (төлеуге жататын) ұтыстар салық салуға жататын ұтыстар түріндегі кіріс болып табылады.

380-бап. Стипендиялар түріндегі кіріс

Мыналарға:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес білім беру ұйымдарындағы, дербес ұйымдарда білім алушыларға;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мәдениет, ғылым қайраткерлеріне, бұқаралық ақпарат құралдарының жұмыскерлеріне және басқа да жеке тұлғаларға тағайындалатын ақша сомасы салық салуға жататын, стипендиялар түріндегі кіріс болып табылады.

381-бап. Сақтандыру шарттары бойынша кіріс

Мыналар салық салуға жататын, сақтандыру шарттары бойынша кіріс болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген сақтандыру төлемдері;

2) жинақтаушы сақтандыру шарттары мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайларда төленетін сатып алу сомалары;

3) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған сақтандыру төлемдері.

3-параграф. Мүліктік кіріс

382-бап. Мүліктік кіріс жөніндегі жалпы ережелер

1. Жеке тұлғаның салық салуға жататын мүліктік кірісіне мыналар жатады:

1) осы параграфта көзделген құн өсімінен түсетін кіріс;

2) дара кәсіпкер болып табылмайтын жеке тұлға мүлікті салық агенттері болып табылмайтын тұлғаларға мүліктік жалдауға (жалға) беруден алған кіріс.

2. Құн өсімінен түсетін кіріс мына жағдайларда:

1) жеке тұлғаның осы баптың 3-тармағында көрсетілген мүлікті өткізуі;

2) салым ретінде осы баптың 3-тармағында көрсетілген мүлікті заңды тұлғаның жарғылық капиталына беру;

3) талап ету құқығын, оның ішінде тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша басқаға беру кезінде түзіледі.

Құн өсімінен түсетін кіріс осы тармақта көрсетілген жағдайлар басталған салықтық кезеңде түзіледі.

3. Егер осы баптың 5-тармағында өзгеше белгіленбесе, осы параграфтың ережелері жеке тұлғаның мынадай мүлкіне қолданылады:

1) жылжымайтын мүлік, оның ішінде жер учаскелері және (немесе) жер үлестері;

2) көлік құралдары, оның ішінде тіркемелер;

3) инвестициялық алтын;

4) заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі;

5) бағалы қағаздар;

6) туынды қаржы құралдары (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда);

7) цифрлық активтер;

8) оңайлатылған декларация негізінде не шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкердің активтері.

4. Осы параграфтың ережелері дара кәсіпкердің осы Кодекстің 393-бабына сәйкес айқындалатын кірісіне қолданылмайды.

Мүліктік кіріс салықтық және (немесе) бухгалтерлік есепке алуды жүргізу жүзеге асырылатын мүлікті қоспағанда, осы Кодекстің 393-бабына сәйкес айқындалатын дара кәсіпкердің кірісіне, жеке практикамен айналысатын адамның кірісіне қосылмайды.

5. Жеке тұлғаның кірісі мынадай мүлікті:

1) меншік құқығын тіркеу күнінен бастап осындай жеке тұлғаның меншік құқығында екі жыл және одан көп болатын, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан тұрғынжайларды, саяжай құрылыстарын, орынтұрақ орындарын, қоймаларды, гараждарды, жеке қосалқы шаруашылық объектілерін;

2) мынадай:

тұрғынжай, саяжай құрылысы, орынтұрақ орны, қойма, гараж, жеке қосалқы шаруашылық объектісі осындай жеке тұлғаның меншік құқығында меншік құқығын тіркеу күнінен бастап екі жыл және одан көп болатын

немесе

осындай шарт жасалған күннен бастап немесе талап ету құқығын басқаға беру арқылы осындай құқыққа ие болған күннен бастап мүлікті өткізу немесе оны жарғылық капиталға салым ретінде беру күніне дейінгі кезең үш және одан көп жылды құраған жағдайда, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша немесе тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын беру арқылы сатып алынған, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан тұрғынжайларды, орынтұрақ орындарын, қоймаларды, гараждарды;

3) Қазақстан Республикасында мемлекеттік тіркеуге жататын және осындай мемлекеттік тіркеу күнінен бастап осындай жеке тұлғаның меншік құқығында бір жыл және одан көп болатын механикалық көлік құралдарын және (немесе) тіркемелерді;

4) осындай жеке тұлғаның меншік құқығында екі жыл және одан көп болатын, меншік құқығы туындаған күннен бастап өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру күніне дейін нысаналы мақсаты жеке тұрғын үй құрылысы, саяжай құрылысы, жеке қосалқы шаруашылық жүргізу, бау-бақша шаруашылығы, гараж салу болып табылатын, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан жер учаскелерін және (немесе) жер үлестерін өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде түзілмейді.

6. Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беру кезінде жеке тұлғаның кірісі:

1) осындай шарт жасалған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш және одан көп жылды құрайтын жағдайда;

2) тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы осындай құқыққа ие болған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш және одан көп жылды құрайтын жағдайда түзілмейді.

7. Егер осы баптың 3-тармағында көзделген мүліктің құны шетел валютасымен көрсетілсе және (немесе) операция шетел валютасымен жүргізілсе, құн өсімі мүліктің құны көрсетілген және (немесе) операция жүргізілген валютамен айқындалады және содан кейін құнның мұндай өсімі осы баптың 2-тармағында көрсетілген жағдайлар басталған күнтізбелік жыл ішіндегі валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы қолданыла отырып, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен қайта есептеледі .

383-бап. Жылжымайтын мүлік бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Жылжымайтын мүлік бойынша құн өсімінен түсетін кіріс мынадай жылжымайтын мүлікті:

1) Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан тұрғынжайларды, саяжай құрылыстарын, гараждарды, орынтұрақ орындарын, қоймаларды, жеке қосалқы

шаруашылық объектілерін олар меншік құқығында меншік құқығын тіркеу күнінен бастап екі жылдан аз болатын жағдайда;

2) меншік құқығы туындаған күннен бастап өткізу күніне дейін нысаналы мақсаты жеке тұрғын үй құрылысы, саяжай құрылысы, жеке қосалқы шаруашылық жүргізу, гараж, орынтұрақ орындары болып табылатын Қазақстан Республикасындағы жер учаскелерін және (немесе) жер үлестерін олар меншік құқығында меншік құқығын тіркеу күнінен бастап екі жылдан аз болатын жағдайда;

3) осы Кодекстің 382-бабының 5 және 6-тармақтарында көрсетілгеннен басқа, Қазақстан Республикасында орналасқан өзге де жылжымайтын мүлікті меншік құқығында болу мерзіміне қарамастан;

4) құқықтары және (немесе) мәмілелері шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шет мемлекеттің құзыретті органында мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі немесе шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шет мемлекеттің құзыретті органында мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жатқызылатын Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан жылжымайтын мүлікті меншік құқығында болу мерзіміне қарамастан өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде пайда болады.

Осы баптың мақсаттары үшін әуе және теңіз кемелері, ішкі суда жүзетін кемелер, " өзен-теңізде" жүзетін кемелер, ғарыш объектілері, магистральдық құбырлар жылжымайтын мүлікке жатпайды.

Осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген, ерлі-зайыптылардың ортақ бірлескен меншік құқығында болатын мүлік бойынша меншік құқығында болу кезеңі мынадай:

неке бұзылған жағдайда сыйға тартылған;

ерлі-зайыптылардың біреуінің құқықтары мұраға қалдырылған жағдайларда осындай мүлікке ерлі-зайыптылардың ортақ бірлескен меншік құқығын тіркеу күнінен бастап оны өткізу (беру) күніне дейін айқындалады.

2. Мыналар:

1) өткізу кезінде – өткізу бағасы (құны) мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма;

2) мүлікті жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – жарғылық капиталға салым ретінде берілген құн, бірақ төлем шотына осындай мүлік берілген сомадан аспайтын құн мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма жылжымайтын мүлік бойынша құн өсімінен түсетін кіріс болып табылады. Бұл ретте жарғылық капиталға салым ретінде берілген мүліктің құны осындай мүліктің қабылданғанын және берілгенін растайтын құжаттың негізінде айқындалады.

3. Егер осы баптың 4 – 6-тармақтарында өзгеше белгіленбесе, құжатпен расталған:

1) осы объектіні сатып алу бағасы (құны);

2) сатып алу күнінен бастап оны өткізу (беру) күніне дейінгі кезеңде функционалдық және (немесе) нысаналы мақсаты өзгергеннен кейін өткізілетін (берілетін) жылжымайтын мүлік объектісін (объектілерін) сатып алу бағасы (құны) жылжымайтын мүлік объектісінің бастапқы құны болып табылады.

4. Өткізудің, жарғылық капиталға берудің мынадай жағдайларында:

1) дара кәсіпкер болып табылмайтын жеке тұлға өзі салған ғимаратты (оның бір бөлігін) өткізген (берген) жағдайда – ғимаратты (оның бір бөлігін) салу үшін жер учаскесін сатып алу бағасы (құны);

2) жеке тұлға Қазақстан Республикасының аумағында өзі салған жеке тұрғын үйді өткізген (берген) жағдайда – меншік құқығы туындаған күнге мүліктің нарықтық құны;

3) сатып алу бағасы (құны) жоқ және заңдастырғаны үшін алым төлеу жөніндегі міндеттеме орындалған, "Мүлікті жария етуге байланысты рақымшылық жасау туралы" және "Қазақстан Республикасының азаматтарына, қандастарға және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдарға олардың мүлікті жария етуіне байланысты рақымшылық жасау туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен заңдастырған тұлға осы мүлікті өткізген (берген) жағдайларда – өткізілетін мүлікті заңдастырғаны үшін алымды есептеу үшін теңгемен айқындалған күн;

4) жеке тұлғада Қазақстан Республикасында сатып алынған мүлік бойынша оны сатып алу бағасы (құны) туралы құжатпен расталған мәліметтер болмаған басқа жағдайларда – бағалау және (немесе) кадастрлық құны;

5) тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу жолымен сатып алынған жылжымайтын мүлік өткізілген (берілген) жағдайда – Қазақстан Республикасындағы тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарттың бағасы;

6) тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беру нәтижесінде сатып алынған жылжымайтын мүлікті өткізген (берген) жағдайда – жеке тұлға Қазақстан Республикасындағы тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша тұрғын ғимараттағы үлесті талап ету құқығын сатып алған күн;

7) өтеусіз алынған мүлікті өткізген (берген) жағдайда – осы баптың 5-тармағына сәйкес айқындалатын күн;

8) акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде активтерді алған жағдайда – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алған, оның ішінде осындай активтің қабылданғанын және берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген, бұрын енгізілгеннің орнына алынған мүліктің құны;

9) мүлік бұрын танылған кірісті төлеу ретінде алынған жағдайда – салық агентінен алынған немесе Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған және кәсіпкерлік қызмет жөніндегі декларацияда немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген осындай кірістің сомасы;

10) жылжымайтын мүлік кіріс алумен байланысы болмай пайда болған дебиторлық берешекті өтеу есебіне алынған жағдайда – өтеу есебіне жылжымайтын мүлік алынған дебиторлық берешек сомасы жылжымайтын мүліктің бастапқы құны болып табылады.

5. Мыналар өтеусіз алынған мүліктің бастапқы құны болып табылады:

1) өтеусіз алынған мүліктің құны дара кәсіпкердің салық салынатын кірісіне немесе жеке тұлғаның салық салынатын кірісіне енгізілген жағдайда – өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріске бұрын енгізілген құн;

2) мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған мүлік өткізілген (берілген) жағдайда – нарықтық құн;

3) жеке тұлғалардың мүлкіне салық салу объектісі болып табылатын мүлік өткізілген (берілген) жағдайда – бағалау құны;

4) жер учаскесі өткізілген (берілген) жағдайда – кадастрлық (бағалау) құны;

5) барлық басқа жағдайларда – нөлдік құн.

Өтеусіз алынған мүліктің бастапқы құнын айқындау осы тармақтың тармақшаларының орналасу тәртібіндегі реттілікпен жүзеге асырылады.

6. Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің аумағында орналасқан жылжымайтын мүліктің бастапқы құны нөлге тең.

7. Осы баптың 3 – 6-тармақтарының ережелері Қазақстан Республикасында орналасқан жылжымайтын мүліктің бастапқы құнын айқындау үшін қолданылмайтын жағдайда бастапқы құн нөлге тең болып қабылданады.

8. Жылжымайтын мүлік объектісінің бір бөлігін өткізу (беру) кезінде оның бастапқы құны объектінің жалпы алаңындағы объектінің өткізілетін (берілетін) бөлігінің ауданына пропорционалды түрде айқындалады.

9. Осы баптың мақсатында:

1) егер осы тармақшада өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) мүліктің нарықтық құны нарықтық құн болып табылады.

Мұрагерлік түрінде алынған, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан мүліктің нарықтық құны осындай мүлік орналасқан сол бір мемлекеттің заңнамасына сәйкес тәуелсіз бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау нәтижелері туралы есепте немесе өзге де құжатта айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) мүліктің нарықтық құны болып табылады.

Бұл ретте нарықтық құнды салық төлеуші осындай мүлік өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кешіктірмей айқындауға тиіс;

2) өткізілген (берілген) мүлікке меншік құқығы туындаған жылдың 1 қаңтарына Мемлекеттік корпорацияның мүлік салығын есептеу үшін айқындалған мүліктің құны бағалау құны болып табылады;

3) мемлекеттік жер кадастрын жүргізетін Мемлекеттік корпорация айқындаған ең соңғы күндердің біріне:

жер учаскесіне меншік құқығы туындаған күнге;

жер учаскесіне меншік құқығы туындаған күннің алдындағы соңғы күнге келетін кадастрлық құн (бағалау құны) кадастрлық құн (бағалау құны) болып табылады.

384-бап. Көлік құралдары бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Көлік құралдары бойынша құн өсімінен түсетін кіріс мынадай көлік құралдарын:

1) жеке тұлға Қазақстан Республикасында мемлекеттік тіркеуге жататын механикалық көлік құралдарын және (немесе) тіркемелерді олар меншік құқығында көлік құралын тіркеу күнінен бастап оны өткізу (беру) күніне дейін бір жылдан аз болатын жағдайда;

2) шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шет мемлекеттің құзыретті органында мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын механикалық көлік құралдарын және (немесе) тіркемелерді меншік құқығында болу мерзіміне қарамастан;

3) әуе және теңіз кемелерін, ішкі суда жүзетін кемелерді, "өзен-теңізде" жүзетін кемелерді, ғарыш объектілерін, магистральдық құбыржолдарды меншік құқығында болу мерзіміне қарамастан өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде пайда болады.

2. Мыналар:

1) өткізу кезінде – көлік құралын өткізу бағасы (құны) мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма;

2) жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – көлік құралы жарғылық капиталға салым ретінде берілген, бірақ төлем шотына осындай көлік құралы берілген сомадан аспайтын құн мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма көлік құралдары бойынша құн өсімінен түсетін кіріс болып табылады. Бұл ретте ол жарғылық капиталға салым ретінде берілген көлік құралының құны көлік құралының қабылданғанын және берілгенін растайтын құжаттың негізінде айқындалады.

3. Егер осы баптың 4 – 9-тармақтарында өзгеше белгіленбесе, көлік құралын сатып алудың құжатпен расталған бағасы (құны) көлік құралының бастапқы құны болып табылады.

4. Көлік құралдарын өткізудің, жарғылық капиталға берудің мынадай жағдайларында көлік құралдарының бастапқы құны болып табылады:

1) акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде активтерді алған жағдайда – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алған, оның ішінде осындай активтің қабылданғанын және берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген, бұрын енгізілгеннің орнына алынған мүліктің құны;

2) мүлік бұрын танылған кірісті төлеу ретінде алынған жағдайда – салық агентінен алынған немесе Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған және кәсіпкерлік қызмет жөніндегі декларацияда немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген осындай кірістің сомасы;

3) көлік құралы кіріс алумен байланысы болмай пайда болған дебиторлық берешекті өтеу есебіне алынған жағдайда – өтеу есебіне жылжымайтын мүлік алынған дебиторлық берешек сомасы;

4) өтеусіз алынған көлік құралы өткізілген (берілген) жағдайда – осы баптың 5-тармағына сәйкес айқындалатын құн.

5. Мыналар:

1) өтеусіз алынған көлік құралының құны дара кәсіпкердің салық салынатын кірісіне немесе жеке тұлғаның салық салынатын кірісіне енгізілген жағдайда – өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріске бұрын енгізілген құн;

2) мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған көлік құралын өткізген (берген) жағдайда – мүліктің нарықтық құны;

3) барлық басқа жағдайларда – нөлдік құн өтеусіз алынған көлік құралының бастапқы құны болып табылады.

Өтеусіз алынған мүліктің бастапқы құнын айқындау осы тармақтың тармақшаларының орналасу тәртібіндегі реттілікпен жүзеге асырылады.

6. Жеке тұлға өткізетін (беретін), бұрын Қазақстан Республикасының аумағына осындай тұлға әкелген көлік құралдарының бастапқы құны:

1) сатып алу бағасын (құнын);

2) осындай көлік құралдарын Қазақстан Республикасының аумағына әкелу кезінде есептелген және төленген қосылған құн салығы мен акциз сомаларын;

3) көлік құралдары ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің аумағынан әкелінген жағдайда кедендік және кәдеге жарату төлемдерін қосу жолымен айқындалады.

Осы тармақтың ережелері тиісінше мынадай құжаттар негізінде қолданылады:

1) ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекетте көлік құралын сатып алғанын растайтын шарт (келісімшарт) немесе өзге де құжат және тауарларға арналған декларация;

2) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағында көлік құралын сатып алғанын растайтын шарт (келісімшарт) немесе өзге құжат және импортталған тауарлар бойынша жанама салықтар жөніндегі салық декларациясы.

7. Осы баптың мақсатында, егер осы тармақта өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) көлік құралының нарықтық құны нарықтық құн болып табылады.

Мұрагерлік түрінде алынған, Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерде тіркелген көлік құралының нарықтық құны осындай көлік құралы тіркелген сол бір мемлекеттің заңнамасына сәйкес тәуелсіз бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау нәтижелері туралы есепте немесе өзге де құжатта айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) көлік құралының нарықтық құны болып табылады.

Бұл ретте мұндай нарықтық құнды салық төлеуші осындай көлік құралы өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кешіктірмей айқындауға тиіс.

8. Сенім білдірілген өкіл иеліктен шығару құқығымен механикалық көлік құралын және (немесе) тіркемені басқаруға арналған сенімхат негізінде алынған механикалық көлік құралын және (немесе) тіркемені өткізген, жарғылық капиталға салым ретінде берген жағдайда меншік иесіне мынадай деректерді:

көлік құралының өткізілген, жарғылық капиталға салым ретінде берілген бағасын (құнын);

олардың өткізілген, жарғылық капиталға салым ретінде берілген күнін қамтитын құжаттарды ұсынады.

Көрсетілген құжаттар осындай мүлік өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімге дейін беріледі.

9. Көлік құралдарына құқықтар немесе олар бойынша мәмілелер жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің құзыретті органында тіркелген осындай көлік құралдарының бастапқы құны нөлге тең.

10. Осы баптың 3 – 9-тармақтарының ережелері бастапқы құнды айқындау үшін қолданылмайтын жағдайларда Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көлік құралдарының бастапқы құны нөлге тең болады.

385-бап. Инвестициялық алтын бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Инвестициялық алтын бойынша құн өсімінен түсетін кіріс инвестициялық алтынды өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде пайда болады.

2. Мыналар:

1) өткізу кезінде – өткізу бағасы (құны) мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма;

2) мүлікті жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – жарғылық капиталға салым ретінде берілген құн, бірақ төлем шотына осындай мүлік берілген сомадан аспайтын құн мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма инвестициялық алтын бойынша құн өсімінен түсетін кіріс болып табылады. Бұл ретте ол жарғылық капиталға салым ретінде берілген мүліктің құны осындай мүліктің қабылданғанын және берілгенін растайтын құжат негізінде айқындалады.

3. Егер осы баптың 4 – 7-тармақтарында өзгеше белгіленбесе, инвестициялық алтынды сатып алудың құжатпен расталған бағасы (құны) оның бастапқы құны болып табылады.

4. Өткізудің, жарғылық капиталға берудің мынадай жағдайларында мыналар инвестициялық алтынның бастапқы құны болып табылады:

1) акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде активтерді алған жағдайда – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алған, оның ішінде осындай активтің қабылданғанын және берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген, бұрын енгізілгеннің орнына алынған мүліктің құны;

2) инвестициялық алтын бұрын танылған кірісті төлеу ретінде алынған жағдайда – салық агентінен алынған осындай кірістің немесе Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған және кәсіпкерлік қызмет жөніндегі декларацияда немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген осындай кірістің сомасы;

3) инвестициялық алтын кіріс алумен байланысы болмай пайда болған дебиторлық берешекті өтеу есебіне алынған жағдайда – өтеу есебіне инвестициялық алтын алынған дебиторлық берешек сомасы;

4) өтеусіз алынған инвестициялық алтын өткізілген (берілген) жағдайда – осы баптың 5-тармағына сәйкес айқындалатын құн.

5. Мыналар өтеусіз алынған инвестициялық алтынның бастапқы құны болып табылады:

1) өтеусіз алынған инвестициялық алтынның құны дара кәсіпкердің салық салынатын кірісіне немесе жеке тұлғаның салық салынатын кірісіне енгізілген жағдайда – өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріске бұрын енгізілген құн;

2) мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған инвестициялық алтын өткізілген (берілген) жағдайда – мүліктің нарықтық құны;

3) барлық басқа жағдайларда – нөлдік құн.

Өтеусіз алынған мүліктің бастапқы құнын айқындау осы тармақтың тармақшаларының орналасу тәртібіндегі реттілікпен жүзеге асырылады.

6. Осы баптың мақсатында, егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) инвестициялық алтынның нарықтық құны нарықтық құн болып табылады.

Мұрагерлік түрінде алынған, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан инвестициялық алтынның нарықтық құны осындай инвестициялық алтын орналасқан мемлекеттің заңнамасына сәйкес тәуелсіз бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау нәтижелері туралы есепте немесе өзге де құжатта айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) инвестициялық алтынның нарықтық құны болып табылады.

Бұл ретте мұндай нарықтық құнды салық төлеуші осындай мүлік өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кешіктірмей айқындауға тиіс.

7. Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің аумағында Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде сатып алынған инвестициялық алтынның немесе құқықтары немесе мәмілелері жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің құзыретті органында тіркелген инвестициялық алтынның бастапқы құны нөлге тең болады.

8. Осы баптың 3 – 6-тармақтарының ережелері бастапқы құнды айқындау үшін қолданылмайтын жағдайларда Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі инвестициялық алтынның бастапқы құны нөлге тең болады.

386-бап. Заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі бойынша құн өсімінен түсетін кіріс заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесін өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде пайда болады.

2. Мыналар:

1) өткізу кезінде – өткізу бағасы (құны) мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма;

2) қатысу үлесін жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – жарғылық капиталға салым ретінде берілген, бірақ төлем шотына осындай үлес берілген сомадан аспайтын құн мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі бойынша құн өсімінен түсетін кіріс болып

табылады. Бұл ретте ол жарғылық капиталға салым ретінде берілген қатысу үлесінің құны осындай қатысу үлесінің қабылданғанын және берілгенін растайтын құжат негізінде айқындалады.

3. Шығып қалатын қатысу үлесінің мөлшеріне пропорционалды келетін:

1) оны сатып алу бағасы (құны)

және (немесе)

2) жарғылық капиталға салым ретінде берілген, бірақ төлем шотына мүлік берілген сомадан аспайтын мүлік құны қатысу үлесінің бастапқы құны болып табылады. Бұл ретте мұндай құн салымның енгізілгенін және мүліктің берілген құнын растайтын құжаттар (қабылдау-беру актісі және (немесе) өзге де құжаттар) негізінде айқындалады

және (немесе)

3) жарғылық капиталға салым ретінде енгізілген, бірақ төлем шотына ақша берілген сомадан аспайтын ақша сомасы

және (немесе)

4) акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде қатысу үлесін алған жағдайда – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алған, оның ішінде бұрын енгізілген мүліктің орнына алынған, беру күніндегі беруші тұлғаның бухгалтерлік есебінде қайта бағалау мен құнсыздану ескерілмей көрсетуге жататын (көрсетілген), қатысу үлесінің берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген қатысу үлесінің баланстық құны

және (немесе)

5) қатысу үлесі бұрын танылған кірісті төлеу ретінде алынған жағдайда – салық агентінен алынған немесе Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған және кәсіпкерлік қызмет жөніндегі декларацияда немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген осындай кірістің сомасы

және (немесе)

6) қатысу үлесі кіріс алумен байланысы болмай пайда болған дебиторлық берешекті өтеу есебіне алынған жағдайда – өтеу есебіне қатысу үлесі алынған дебиторлық берешек сомасы

және (немесе)

7) өтеусіз алынған қатысу үлесі өткізілген (берілген) жағдайда – бұрын дара кәсіпкердің салық салынатын кірісіне немесе жеке тұлғаның салық салынатын кірісіне енгізілген құн

және (немесе)

8) мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған қатысу үлесі өткізілген (берілген) жағдайда – қатысу үлесінің нарықтық құны қатысу үлесінің бастапқы құны болып табылады.

4. Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің аумағында тіркелген заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесінің немесе жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің құзыретті органында тіркелген құқықтар немесе мәмілелер бойынша қатысу үлесінің бастапқы құны нөлге тең болады.

5. Қатысу үлесінің бастапқы құнын айқындау үшін осы баптың 1 – 3-тармақтарының ережелері қолданылмайтын жағдайларда мұндай құн нөлге тең болады.

6. Осы баптың мақсатында, егер осы тармақта өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) қатысу үлесінің нарықтық құны нарықтық құн болып табылады.

Мұрагерлік түрінде алынған, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген шетелдік заңды тұлғаның жарғылық капиталына өткізілетін (берілетін) қатысу үлесінің нарықтық құны осындай шетелдік заңды тұлға тіркелген сол бір мемлекеттің заңнамасына сәйкес тәуелсіз бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау нәтижелері туралы есепте немесе өзге де құжатта айқындалған, осындай қатысу үлесіне меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) қатысу үлесінің нарықтық құны болып табылады.

Бұл ретте мұндай нарықтық құнды салық төлеуші осындай мүлік өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кешіктірмей айқындауға тиіс.

387-бап. Бағалы қағаздар бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Бағалы қағаздар бойынша құн өсімінен түсетін кіріс:

1) жеңілдік берілетін бағалы қағаздардан басқа, бағалы қағаздар бойынша құн өсімінен түсетін кірістен;

2) жеңілдік берілетін бағалы қағаздар бойынша құн өсімінен түсетін кірістен тұрады.

2. Бағалы қағаздарды өткізудің, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде берудің нәтижесі оң немесе теріс мәнге ие болуы мүмкін және салықтық кезең үшін шығып қалудың әрбір операциясы бойынша мынадай тәртіппен айқындалады:

1) борыштық бағалы қағаздарды өткізу, оның ішінде өтеу кезінде – өткізу құны, бағалы қағазды өтеу және оның бастапқы құны арасындағы айырма;

2) жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – жарғылық капиталға салым ретінде берілген бағалы қағаздың құны мен оның бастапқы құны арасындағы айырма.

3. Жеңілдік берілетін бағалы қағаздардан басқа, салықтық кезең үшін бағалы қағаздарды өткізудің, оларды жарғылық капиталға салым ретінде берудің барлық операциясынан алынған нәтижелердің жалпы сомасы:

егер мұндай сома оң мәнге ие болса, құн өсімінен түсетін кіріс;

егер мұндай сома нөлдік немесе теріс мәнге ие болса, нөлге тең деп танылады.

4. Жеңілдік берілетін бағалы қағаздарды өткізудің, оларды жарғылық капиталға салым ретінде берудің барлық операциясынан алынған нәтижелердің жалпы сомасы салықтық кезең үшін:

егер мұндай сома оң мәнге ие болса және осы Кодекстің 400-бабы 1-тармағының 1) – 6) тармақшаларына сәйкес ескерілсе, жеңілдік берілетін бағалы қағаздар құнының өсімінен түсетін кіріс;

егер мұндай сома нөлдік немесе теріс мәнге ие болса, нөлге тең деп танылады.

Осы Кодекстің 400-бабы 1-тармағының 1) – 6) тармақшаларында, "Астана" халықаралық қаржы орталығы туралы" Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 6-бабы 7-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген бағалы қағаздар жеңілдікті бағалы қағаздар болып табылады.

5. Бағалы қағаздар құнының өсімінен түсетін кіріс бағалы қағаздардың түскен күніне байланысты оларды хронологиялық тәртіппен жүйелі түрде есептен шығару жолымен айқындалады.

6. Мыналар бағалы қағаздардың бастапқы құны болып табылады:

1) оларды сатып алу құны, Қазақстан Республикасының немесе өзге мемлекеттің заңнамасына сәйкес брокерлік қызметті жүзеге асыратын тұлғаға бағалы қағаздарды сатып алу бойынша көрсетілген қызметтер үшін комиссиялық сыйақыға арналған шығыстар. Жеке тұлға опцион бойынша сатып алған бағалы қағаздар бойынша сатып алу құны опционды орындау бағасы мен опционның сыйлықақысы мөлшерінде айқындалады

немесе

2) егер акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде активтерді алса – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алған, оның ішінде, осындай активтің қабылданғанын және берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген, бұрын енгізілгеннің орнына алынған мүліктің құны

немесе

3) бағалы қағаздар бұрын танылған кірісті төлеу ретінде алынған жағдайда – салық агентінен алынған немесе Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі

көздерден алынған және дара кәсіпкердің декларациясында немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген осындай кірістің сомасы

немесе

4) бағалы қағаздар кіріс алумен байланысы болмай пайда болған дебиторлық берешекті өтеу есебіне алынған жағдайда – өтеу есебіне бағалы қағаз алынған дебиторлық берешек сомасы

немесе

5) өтеусіз алынған бағалы қағаздардың құны дара кәсіпкердің салық салынатын кірісіне немесе жеке тұлғаның салық салынатын кірісіне енгізілген жағдайда – өтеусіз алынған мүлік түріндегі кірісіне бұрын енгізілген құн;

немесе

6) мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған бағалы қағаз өткізілген (берілген) жағдайда – бағалы қағаздың нарықтық құны.

Бағалы қағаздардың бастапқы құны құжатпен расталуға тиіс. Бағалы қағаздардың бастапқы құнын растайтын құжаттар болмаған жағдайда, мұндай құн нөлге тең деп танылады.

Бағалы қағаздар бірлігінің бастапқы құны оларды өткізу, жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде уақыт бойынша бірінші болып түскен бағалы қағаздардың бастапқы құны бойынша айқындалады.

7. Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің құзыретті органында тіркелген құқықтары немесе мәмілелері бар борыштық бағалы қағаздардан басқа бағалы қағаздардың бастапқы құны нөлге тең болады.

Эмиссиясы жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген борыштық бағалы қағаздардың бастапқы құны нөлге тең.

8. Осы баптың 6-тармағының ережелері бастапқы құнын айқындау үшін қолданылмайтын жағдайларда бағалы қағаздардың бастапқы құны нөлге тең деп танылады.

9. Осы баптың мақсатында, егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) бағалы қағаздың нарықтық құны нарықтық құн болып табылады.

Мұрагерлік түрінде алынған, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген өткізілетін (берілетін) бағалы қағаздың нарықтық құны осындай бағалы қағаз тіркелген сол бір мемлекеттің заңнамасына сәйкес тәуелсіз бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау нәтижелері туралы есепте немесе өзге де құжатта айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) бағалы қағаздың нарықтық құны болып табылады.

Бұл ретте мұндай нарықтық құнды салық төлеуші осындай мүлік өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кешіктірмей айқындауға тиіс.

388-бап. Туынды қаржы құралдары бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Туынды қаржы құралдары бойынша құн өсімінен түсетін кіріс (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) туынды қаржы құралдарын өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде пайда болады.

Егер туынды қаржы құралы базалық активті сатып алу немесе өткізу мақсатында қолданылса, онда ол базалық актив үшін белгіленген осы Кодекстің нормаларына сәйкес жеке табыс салығын есептеу мақсатында есепке алынады.

2. Мыналар:

1) өткізу кезінде – өткізу бағасы (құны) мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма;

2) мүлікті жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – жарғылық капиталға салым ретінде берілген, бірақ төлем шотына осындай мүлік берілген сомадан аспайтын құн мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма туынды қаржы құралдары бойынша (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) құн өсімінен түсетін кіріс болып табылады. Бұл ретте жарғылық капиталға салым ретінде берілген мүліктің құны осындай мүліктің қабылданғанын және берілгенін растайтын құжат негізінде айқындалады.

3. Егер осы баптың 4 және 5-тармақтарында өзгеше белгіленбесе, туынды қаржы құралдарын сатып алудың құжатпен расталған бағасы (құны) (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) оның бастапқы құны болып табылады.

4. Өткізудің, жарғылық капиталға берудің мынадай жағдайларында мыналар туынды қаржы құралдарының (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) бастапқы құны болып табылады:

1) акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде мүлікті бөлу нәтижесінде мүлікті алған жағдайда – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алған, оның ішінде осындай активтің қабылданғанын және берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген, бұрын енгізілгеннің орнына алынған мүліктің құны;

2) туынды қаржы құралдары бұрын танылған кірісті төлеу ретінде (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) алынған жағдайда – салық агентінен алынған немесе Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған және кәсіпкерлік қызмет жөніндегі декларацияда немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген осындай кірістің сомасы;

3) туынды қаржы құралдары (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) кіріс алумен байланысы болмай пайда болған дебиторлық берешекті өтеу есебіне алынған жағдайда – өтеу есебіне осындай туынды қаржы құралдары алынған дебиторлық берешек сомасы;

4) өтеусіз алынған туынды қаржы құралдарының құны (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) дара кәсіпкердің салық салынатын кірісіне немесе жеке тұлғаның салық салынатын кірісіне енгізілген жағдайда – өтеусіз алынған туынды қаржы құралдары (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) түріндегі кіріске бұрын енгізілген құн;

5) мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған туынды қаржы құралын өткізген (берген) жағдайда – туынды қаржы құралының нарықтық құны.

5. Құқықтары немесе мәмілелері жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің құзыретті органында тіркелген туынды қаржы құралдарының (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) бастапқы құны нөлге тең болады.

6. Осы баптың 3 және 4-тармақтарының ережелері бастапқы құнды айқындау үшін қолданылмайтын жағдайларда туынды қаржы құралдарының (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) бастапқы құны нөлге тең болады.

7. Осы баптың мақсатында, егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) туынды қаржы құралының нарықтық құны нарықтық құн болып табылады.

Мұрагерлік түрінде алынған, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген өткізілетін (берілетін) туынды қаржы құралының нарықтық құны осындай қаржы құралы тіркелген мемлекеттің заңнамасына сәйкес тәуелсіз бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау нәтижелері туралы есепте немесе өзге де құжатта айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге туынды қаржы құралының нарықтық құны болып табылады.

Бұл ретте мұндай нарықтық құнды салық төлеуші осындай туынды қаржы құралы өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кешіктірмей айқындауға тиіс.

389-бап. Цифрлық активтер бойынша құн өсімінен түсетін кіріс

1. Цифрлық активтер бойынша құн өсімінен түсетін кіріс цифрлық активтерді өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде пайда болады.

2. Мыналар:

1) өткізу кезінде – өткізу бағасы (құны) мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма;

2) мүлікті жарғылық капиталға салым ретінде беру кезінде – жарғылық капиталға салым ретінде берілген, бірақ төлем шотына осындай мүлік берілген сомадан аспайтын , құн мен оның бастапқы құны арасындағы оң айырма цифрлық активтер бойынша құн өсімінен түсетін кіріс болып табылады. Бұл ретте жарғылық капиталға салым ретінде берілген мүліктің құны осындай мүліктің қабылданғанын және берілгенін растайтын құжат негізінде айқындалады.

3. Егер осы баптың 4 және 5-тармақтарында өзгеше белгіленбесе, цифрлық активтерді сатып алудың құжатпен расталған бағасы (құны) олардың бастапқы құны болып табылады.

4. Өткізудің, жарғылық капиталға берудің мынадай жағдайларында мыналар цифрлық активтердің бастапқы құны болып табылады:

1) акционер (қатысушы, құрылтайшы) заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған, сондай-ақ заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғаға қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған, эмитент-заңды тұлға осы эмитент шығарған акцияларды акционерден сатып алған кезде, мүлікті бөлу нәтижесінде активтерді алған жағдайда – акционер, қатысушы, құрылтайшы мүлікті бөлу кезінде алған, оның ішінде осындай активтің қабылданғанын және берілгенін растайтын және тараптардың қолтаңбаларымен куәландырылған құжатта көрсетілген, бұрын енгізілгеннің орнына алынған мүліктің құны;

2) цифрлық активтер бұрын танылған кірісті төлеу ретінде алынған жағдайда – салық агентінен алынған немесе Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған және кәсіпкерлік қызмет жөніндегі декларацияда немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген осындай кірістің сомасы;

3) цифрлық актив кірісті алумен байланысы болмай пайда болған дебиторлық берешекті өтеу есебіне алынған жағдайда – өтеу есебіне цифрлық актив алынған дебиторлық берешек сомасы;

4) өтеусіз алынған цифрлық активтердің құны дара кәсіпкердің салық салынатын кірісіне немесе жеке тұлғаның салық салынатын кірісіне енгізілген жағдайда – өтеусіз алынған цифрлық активтер түріндегі кіріске бұрын енгізілген құн;

5) мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған цифрлық активті өткізген (берген) жағдайда – цифрлық активтің нарықтық құны.

5. Жеңілдікті салық салынатын мемлекеттегі көздерден алынған цифрлық активтердің бастапқы құны нөлге тең болады.

6. Осы баптың 3 және 4-тармақтарының ережелері бастапқы құнды айқындау үшін қолданылмайтын жағдайларда цифрлық активтердің бастапқы құны нөлге тең болады.

7. Осы баптың мақсатында, егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) цифрлық активтің нарықтық құны нарықтық құн болып табылады.

Мұрагерлік түрінде алынған, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген өткізілетін (берілетін) цифрлық активтердің нарықтық құны осындай цифрлық актив тіркелген мемлекеттің заңнамасына сәйкес тәуелсіз бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау нәтижелері туралы есепте немесе өзге де құжатта айқындалған, оған меншік құқығы туындаған күнге өткізілетін (берілетін) цифрлық активтердің нарықтық құны болып табылады.

Бұл ретте мұндай нарықтық құнды салық төлеуші осындай мүлік өткізілген (берілген) салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кешіктірмей айқындауға тиіс.

390-бап. Оңайлатылған декларация негізінде не шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкердің активтерін өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кіріс

1. Осы баптың мақсатында қорлар мен талаптар болып табылмайтын мынадай активтер:

1) кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын негізгі құралдар;

2) аяқталмаған құрылыс объектілері;

3) орнатылмаған машиналар мен жабдық;

4) материалдық емес активтер;

5) биологиялық активтер;

6) егер 2 000 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданыста болған Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес құны толығымен шегерімге жатқызылған негізгі құралдар дара кәсіпкер бюджетпен есеп айырысуды жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүзеге асырған салықтық кезеңдерде тіркеп-белгіленген активтер болып табылса және актив тіркеп-белгіленген актив болып табылса, осындай негізгі құралдар;

7) егер дара кәсіпкер бюджетпен есеп айырысуды жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен бұрын жүзеге асырса және актив тіркеп-белгіленген актив болып табылса, Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік саласындағы заңнамасына сәйкес 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған келісімшарттар бойынша инвестициялық жоба шеңберінде пайдалануға берілген, құны толығымен шегерімге жатқызылған активтер оңайлатылған декларация негізінде не шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкердің активтеріне жатады.

2. Оңайлатылған декларация негізінде не шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкер активтерді өткізген кезде, өсім әрбір актив бойынша өткізу бағасы (құны) мен бастапқы құн арасындағы оң айырма ретінде айқындалады.

3. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, осы баптың мақсатында оңайлатылған декларация негізінде не шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкер активтерінің бастапқы құны осы Кодекстің 286-бабының 1), 2), 3) және 5) тармақшаларында және 287-бабында көрсетілген шығындардан (шығыстардан) басқа, сатып алуға, өндіруге, салуға, монтаждауға, орнатуға, реконструкциялауға және жаңғыртуға арналған шығындардың жиынтығы болып табылады.

Бұл ретте реконструкциялауды, жаңғыртуды тану осы Кодекстің 278-бабына сәйкес жүзеге асырылады.

4. Егер актив бұрын өтеусіз алынған болса, осы баптың мақсатында арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушінің салық салу объектісіне енгізілген оның құны осындай активтің бастапқы құны болып табылады.

5. Осы баптың 4-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, мұрагерлік, қайырымдылық көмек түрінде алынған актив өткізілген кезде оңайлатылған декларация негізінде не шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкердің осы активке меншік құқығы туындаған күнге мұндай активтің Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен дара кәсіпкер арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған нарықтық құны бастапқы құн болып табылады.

Бұл ретте активтің нарықтық құны құқық меншігі туындаған күнгі жағдай бойынша осындай активтер өткізілген салықтық кезең үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсынуға салық төлеуші белгілеген мерзімнен кешіктірілмей айқындалуға тиіс.

6. Активтің бастапқы құны мынадай жағдайларда:

1) активтің меншік құқығы туындаған күнге айқындалатын нарықтық құны болмаған кезде;

2) нарықтық құнды айқындаудың осы баптың 5-тармағында белгіленген мерзімі сақталмаған кезде;

3) осы баптың 4 және 5-тармақтарында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, осы баптың 3-тармағында көзделген шығындарды растайтын бастапқы құжаттар болмаған жағдайларда;

4) осы баптың 1-тармағының 6) және 7) тармақшаларында көрсетілген активтер бойынша нөлге тең болады.

391-бап. Талап ету құқығын, оның ішінде тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, жеке тұлғаның борышкерден талап ету құқығын басқаға беруі жүргізілген құн мен жеке тұлға мен борышкер арасындағы шарт негізінде басқаға беру күніне осындай талаптың мөлшері арасындағы оң айырма талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс болып табылады.

Егер басқаға беру жүргізілетін талапты жеке тұлға талап ету құқығын басқаға беру жолымен сатып алса және (немесе) басқа жеке тұлғадан өтеусіз алса, онда талап ету құқығын басқаға беруден түскен кіріс жеке тұлғаның борышкерден талап ету құқығын басқаға беру жүргізілген құны мен осындай талаптың басқаға беру күніне арналған мөлшері арасындағы оң айырма болып табылады, бірақ жеке тұлға талап ету құқығын бұрын алған құннан және (немесе) басқа жеке тұлғадан өтеусіз алынған талап ету құқығының құнынан аспайды.

Талап ету құқығын басқаға беруден түскен кіріс талап ету құқығын басқаға беру жүргізілген салықтық кезеңде танылады.

2. Талап ету құқығын басқаға беру құны мен тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарттың бағасы арасындағы оң айырма осындай шарт жасалған күннен бастап талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш жылдан аз болатын жағдайда, талап ету құқығын басқаға берген салық төлеуші үшін тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс болып табылады.

3. Талап ету құқығын басқаға берген салық төлеуші үшін талап ету құқығын басқаға беру құны мен жеке тұлға осындай құқыққа бұрын ие болған құн және (немесе) басқа жеке тұлғадан өтеусіз алынған талап ету құқығының арасындағы оң айырма осындай құқыққа тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы ие болған және (немесе) оны алған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш жылдан аз болатын жағдайда, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы бұрын сатып алынған және (немесе) басқа жеке тұлғадан өтеусіз алынған, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс болып табылады.

4-параграф. Дара кәсіпкердің кірісі

392-бап. Дара кәсіпкердің кірісі

Дара кәсіпкердің салықтық кезеңдегі кірісі дара кәсіпкер ретіндегі қызметінен салықтық кезең ішінде Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерде алған кірістерінен тұрады және:

осы Кодекстің 238 – 254-баптарында, 27 – 31-тарауларында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, осы Кодекстің 237-бабында белгіленген корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында жылдық жиынтық кірісті айқындау тәртібіне ұқсас жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібімен

және (немесе)

осы Кодекстің 16-бөліміне сәйкес арнаулы салық режимінде айқындалады.

393-бап. Жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданатын дара кәсіпкердің салық салынатын және салық алынатын кірісі

1. Жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданатын дара кәсіпкердің Салықтық кезеңдегі салық салынатын кірісі мынадай тәртіппен айқындалады:

дара кәсіпкердің осы баптың 2-тармағына сәйкес айқындалған салық салынатын кірісі

алу

корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында осы Кодекстің 337-бабында белгіленген салық салынатын кірісті азайтуды айқындау тәртібіне ұқсас тәртіппен айқындалған дара кәсіпкердің салық салынатын кірісін азайту

алу

осы Кодекстің 339 – 342-баптарында корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында белгіленген тәртіпке ұқсас тәртіппен айқындалған және ауыстырылатын залалдар.

2. Жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданатын дара кәсіпкердің салықтық кезеңдегі салық салынатын кірісі мынадай тәртіппен айқындалады:

корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында осы Кодекстің 5-бөлімінде белгіленген жылдық жиынтық кірісті айқындау тәртібіне ұқсас тәртіппен айқындалған дара кәсіпкердің салықтық кезеңдегі кірісі

қосу (алу)

корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында осы Кодекстің 255-бабында белгіленген жылдық жиынтық кірісті азайтуды айқындау тәртібіне ұқсас тәртіппен айқындалған, салықтық кезең үшін жиынтық түрде алынған дара кәсіпкердің кірісін түзету және корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында осы Кодекстің 256-бабында белгіленген кірістерді түзетулер

алу

корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында осы Кодекстің 27 – 31-тарауларында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, 257 – 287-баптарында белгіленген, шегерімдерге жатқызылатын шығыстарды айқындау тәртібіне ұқсас тәртіппен айқындалған шегерімдер

қосу (алу)

корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында осы Кодекстің 288-бабында белгіленген, шегерімдерді түзетуді айқындау тәртібіне ұқсас тәртіппен айқындалған шегерімдерді түзету.

5-параграф. Жеке практикамен айналысатын адамның кірісі, сондай-ақ тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін кіріс

394-бап. Жеке практикамен айналысатын адамның кірісі жөніндегі жалпы ережелер

1. Жеке практикамен айналысатын адамның кірісіне мыналар жатады:

1) жекеше нотариустың кірісі;

2) жеке сот орындаушысының кірісі;

3) адвокаттың кірісі;

4) кәсіпқой медиатордың кірісі.

2. Заңгерлік көмек көрсеткені, нотариаттық әрекеттерді жасағаны үшін тиісінше ақы төлеуді қоса алғанда, атқарушылық құжаттарды орындау жөніндегі қызметті, нотариаттық, адвокаттық қызметті, кәсіпқой медиатор қызметін жүзеге асырудан алынған кірістердің барлық түрлері, сондай-ақ шығыстарды өтеуден алынған сомалар жеке практикамен айналысатын адамдардың кірісі болып табылады.

3. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілі сияқты кепіл ретінде жеке практикамен айналысатын адамның қызметтер көрсеткені үшін алған ақша сомасы көрсетілген қызметтер актісінде немесе қызметтердің көрсетілгенін растайтын құжатта көрсетілген кепіл ақшадан көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу күнінен бастап кіріс деп танылады.

4. Мыналар:

1) көрсетілген қызметтердің қол қойылған актісінде көрсетілген қызметтер көрсету күні;

2) көрсетілген қызметтердің актісі болмаған жағдайда, қызметтерді көрсету фактісін растайтын басқа құжатта көрсетілген қызметтер көрсету күні жеке практикамен айналысатын адамның кірісін тану күні болып табылады.

5. Жеке практикамен айналысатын адамдардың кірістері бойынша жеке табыс салығының сомасы жеке практикамен айналысатын адамның салық салынатын

кірісінің сомасына осы Кодекстің 363-бабының 2) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені қолдану арқылы әр айдың қорытындылары бойынша бір айда алынған кірістер бойынша есептеледі.

6. Есептелген салық сомасы кірістер бойынша салық есептелген айдан кейінгі айдың 5-інен кешіктірілмей ай сайын төленуге тиіс.

395-бап. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін кіріс

Жеке тұлғаның тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден алған кірісіне мыналар жатады:

1) салық агенттері болып табылмайтын тұлғаларға тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін кіріс;

2) салық агентіне тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін кіріс.

Салық төлеушінің директорлар кеңесінің немесе жоғары басқару органы болып табылмайтын өзге де басқару органының мүшесі алған (алуына жататын) кірісі де салық салуға жататын салық агентіне көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін кіріс деп танылады.

6-параграф. Басқа кірістер

396-бап. Жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кірістер

Жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кіріс деп жеке қосалқы шаруашылықпен айналысатын адамның жеке қосалқы шаруашылықтан ауыл шаруашылығы өнімін өткізуден түсетін кірісі танылады.

397-бап. Басқа кірістер

Осы Кодекстің 371-бабы 2-тармағының 1) – 15) және 17) тармақшаларында көрсетілгендерден басқа, Қазақстан Республикасындағы және (немесе) оның шегінен тысқары жердегі көздерден алынған кірістердің барлық түрлері басқа кірістер деп танылады.

7-параграф. Бақыланатын шетелдік компанияның пайдасы

398-бап. Бақыланатын шетелдік компания жөніндегі жалпы ережелер

Бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасы екі рет салық салынуға жатпайды.

Қосарланған салық салу мынадай ережелерді қолдану арқылы жойылады:

1) осы Кодекстің 399-бабына сәйкес салық салудан босату;

2) осы Кодекстің 399-бабының 3-тармағында көрсетілген шарттарға сәйкес келген кезде бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын түзету;

3) осы Кодекстің 399-бабына сәйкес бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын азайту;

4) осы Кодекстің 413-бабының 2-тармағында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасында жеке табыс салығын төлеу есебіне есепке жатқызу.

399-бап. Бақыланатын шетелдік компанияның пайдасына салық салу

1. Бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің осы баптың және осы Кодекстің 335-бабының ережелері ескеріле отырып есептелген жиынтық пайдасы резидент-жеке тұлғаның жылдық кірісіне кіреді және оған Қазақстан Республикасындағы жеке табыс салығы салынады.

Бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялар тұрақты мекемелерінің мұндай жиынтық пайдасы жеке табыс салығы жөніндегі декларацияға енгізілуге жатады.

2. Бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасы мынадай шарттардың бірі орындалған кезде:

1) басқа резидент арқылы жүзеге асырылатын бақыланатын шетелдік компанияға резидент жанама қатысқан немесе жанама бақыланған кезде;

2) бақыланатын тұлға болып табылмайтын тұлға арқылы жүзеге асырылатын бақыланатын шетелдік компанияға резидент жанама қатысқан немесе жанама бақыланған кезде;

3) егер бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасына тұрақты мекеме құрған бақыланатын шетелдік компания тіркелген мемлекетте 10 және одан көп пайызды құрайтын тиімді мөлшерлеме бойынша пайда салығы салынса;

4) егер бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасына сол арқылы резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін жанама иеленетін немесе жанама бақылау жасайтын бақыланатын тұлға тіркелген мемлекетте 10 және одан көп пайызды құрайтын тиімді мөлшерлеме бойынша салық салынса;

5) егер жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелгендерін қоспағанда, бақыланатын шетелдік компанияның немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің пассив кірістерінің үлесі 20 пайыздан аз болса;

6) АХҚО инвестициялық резиденті бақыланатын шетелдік компанияны тікелей және (немесе) жанама иеленген және (немесе) бақылаған кезде Қазақстан Республикасында салық салудан босатылады.

Осы тармақты қолдану мақсаттары үшін резидент-жеке тұлғаның осы Кодекстің 334-бабының 2-тармағында көрсетілген растайтын құжаттары болуға тиіс.

3. Резидент-жеке тұлғаның бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасын мынадай сомаларға азайтуға құқығы бар:

1) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(1)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(1) – егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осы тармақшада көрсетілген салық салынатын кірісті ескеретін болса, бақыланатын шетелдік компанияның филиал, өкілдік, тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлік қызметінен түскен, Қазақстан Республикасында 20 және одан көп пайыз мөлшерлемесі бойынша корпоративтік табыс салығы салынған, филиалдың салық салынатын кірісі шегіндегі кірісі;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

2) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(2)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(2) – егер салық салынғанға дейінгі қаржылық пайда осы тармақшада көрсетілген кірісті ескере отырып айқындалған болса, Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құрмай қызметтерді көрсетуден (жұмыстарды орындаудан) түскен, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, Қазақстан Республикасында төлем көзінен 20 пайыз мөлшерлемесі бойынша корпоративтік табыс салығы салынған кіріс;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

3) егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осындай кірісті қамтитын болса, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, осы Кодекстің 681-бабының 7) тармақшасына сәйкес төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салуға жатпайтын дивидендтер;

4) шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына кіретін бір бақыланатын шетелдік компания басқа бақыланатын шетелдік компаниядан алған дивидендтердің сомасы.

Бұл ретте бір бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы осы тармақтың 3), 5), 6), 7), 8) және 9) тармақшаларына немесе осы тармақшаның бірінші бөлігіне сәйкес бұрын Қазақстан Республикасында басқа осындай бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан жеке табыс салығы салынған (ағымдағы кезеңде салуға жататын) және (немесе) азайтылған дивидендтерді қамтуға тиіс;

5) шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына кіретін бақыланатын шетелдік компания шетелдік компаниядан алған дивидендтердің сомасы.

Бұл ретте бір бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы Қазақстан Республикасында басқа осындай бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан бұрын жеке табыс салығы салынған (ағымдағы кезеңде салуға жататын) және (немесе) осы тармақтың 3), 4), 6), 7), 8) және 9) тармақшаларына немесе осы тармақшаның бірінші бөлігіне сәйкес азайтылған дивидендтерді қамтуға тиіс;

6) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(6)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(6) – егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осындай кірістерді қамтитын болса, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, бұрын Қазақстан Республикасында төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынған сыйақылар түріндегі және (немесе) құн өсімінен түсетін және (немесе) роялти түріндегі кірістер;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

7) мынадай формула бойынша айқындалатын азайту сомасы:

А = ҚП × (К(7)/КЖС), мұнда:

А – азайту сомасы;

ҚП – бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасының оң шамасы;

К(7) – егер бір бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы осындай кірісті қамтитын болса, бір бақыланатын шетелдік компания осы Кодекстің 681-бабының 4) тармақшасының шарттарына сәйкес келетін, Қазақстан Республикасы резидентінің құрылтайшысы болып табылатын басқа бақыланатын шетелдік компанияға өткізуден алған құн өсімінен түсетін кіріс;

КЖС – кірістердің жиынтық сомасы;

8) егер бақыланатын шетелдік компанияның салық салынғанға дейінгі қаржылық пайдасы осындай кірістерді қамтитын болса, бақыланатын шетелдік компания

Қазақстан Республикасындағы көздерден алған, осы Кодекстің 681-бабының 1), 4) және 9) тармақшаларына сәйкес төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салуға жатпайтын сыйақылар түріндегі және (немесе) құн өсімінен түсетін және (немесе) роялти түріндегі кірістер;

9) егер салық салынғанға дейінгі қаржылық пайда осындай дивидендтерді қамтитын болса, бақыланатын шетелдік компания Қазақстан Республикасындағы көздерден алған , бұрын Қазақстан Республикасында төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынған дивидендтердің сомасы;

10) шоғырландырылған топтың біртұтас ұйымдық құрылымына кіретін бақыланатын шетелдік компания шетелдік компаниядан алған дивидендтердің сомасы.

Бұл ретте бір бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасы Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған, бұрын Қазақстан Республикасында төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынған және (немесе) осы Кодекстің 681-бабының 7) тармақшасына сәйкес төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салуға жатпаған дивидендтерді қамтуға тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компанияға және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесіне қолданылмайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігін қолдану үшін резидент-жеке тұлғада осы Кодекстің 335-бабының 11-тармағында көрсетілген растайтын құжаттар болуға тиіс.

4. Резидент-жеке тұлға осы Кодекстің 336-бабында айқындалған тәртіппен бақыланатын шетелдік компанияға қатысу (бақылау) туралы өтініш ұсынуға міндетті.

Ескертпе.

Осы бапта пайдаланылатын ұғымдар осы Кодекстің 332-бабында айқындалған.

8-параграф. Салық салуға жататын кірісті азайту және жеке салықтық шегерімдер

400-бап. Салық салуға жататын кірісті азайту жөніндегі жалпы ережелер

1. Жеке тұлғаның салық салуға жататын кірісі мынадай кірістерге азаяды:

1) мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздарды өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кіріс;

2) агенттік облигацияларды өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кіріс;

3) ашық және аралық инвестициялық пай қорларының пайларын өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кіріс;

4) Қазақстан Республикасында құрылған резидент-заңды тұлғадағы немесе консорциумдағы акцияларды, қатысу үлестерін өткізу кезіндегі құн өсімінен түсетін кіріс.

Осы тармақша мынадай шарттар бір мезгілде орындалған кезде қолданылады:

акцияларды немесе қатысу үлестерін өткізу күніне салық төлеуші осы акцияларды немесе қатысу үлестерін үш жылдан астам иеленеді;

осындай эмитент-заңды тұлға немесе қатысу үлесі өткізілетін осындай заңды тұлға немесе осындай консорциумға қатысу үлесін өткізетін осындай консорциумға қатысушы жер қойнауын пайдаланушы болып табылмайды;

жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалардың (тұлғаның) мүлкі осындай эмитент-заңды тұлға немесе қатысу үлесі өткізілетін осындай заңды тұлға активтерінің құнында немесе қатысу үлесі өткізілетін осындай консорциум қатысушылары активтерінің жалпы құнында осындай өткізу күніне 50 пайыздан аз болады.

Жерасты суларын және (немесе) кең таралған пайдалы қазбаларды өз мұқтаждықтары үшін өндіру құқығына ие болғандықтан ғана жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын осындай пайдаланушы осы тармақшаның мақсатында жер қойнауын пайдаланушы деп танылмайды.

Бұл ретте акциялары немесе қатысу үлестері өткізілетін заңды тұлға немесе консорциум активтерінің құнындағы жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалар (тұлға) мүлкінің үлесі осы Кодекстің 687-бабына сәйкес айқындалады;

5) жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің резиденті болып табылатын тұлғаның кірістерін қоспағанда, эмитенті резидент-заңды тұлға болып табылатын борыштық бағалы қағаздарды өткізу кезінде мынадай:

борыштық бағалы қағаздарды өткізу күніне салық төлеуші осы борыштық бағалы қағаздарды үш жылдан астам иеленеді;

осындай эмитент-заңды тұлға жер қойнауын пайдаланушы болып табылмайды;

жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалардың (тұлғаның) мүлкі осындай эмитент-заңды тұлға активтерінің құнында осындай өткізу күніне 50 пайыздан аз болады деген шарттар бір мезгілде орындалған кезде құн өсімінен түсетін кірістер.

Жерасты суларын және (немесе) кең таралған пайдалы қазбаларды өз мұқтаждықтары үшін өндіру құқығына ие болғандықтан ғана жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын осындай пайдаланушы осы тармақшаның мақсатында жер қойнауын пайдаланушы деп танылмайды.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалар (тұлғалар) мүлкінің эмитент-заңды тұлға активтерінің құнындағы үлесі осы Кодекстің 687-бабына сәйкес айқындалады.

6) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасында ашық сауда-саттық әдісімен осы қор биржасының ресми тізімдерінде өткізілген күні тұрған бағалы қағаздарды өткізу кезіндегі құн өсімінен түсетін кірістер;

7) цифрлық майнинг жөніндегі қызметтен кірісі айқындалған цифрлық активтерді өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кіріс;

8) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан қайырымдылық және демеушілік көмек түрінде алынған мүліктің құны;

9) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан гуманитарлық көмек түрінде алынған мүліктің құны;

10) Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылмайтын дипломатиялық немесе консулдық жұмыскерлердің ресми кірістері;

11) кірісі салық салуға жататын шет мемлекеттің мемлекеттік қызметіндегі шетелдіктердің ресми кірістері;

12) Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылатын және Қазақстан Республикасының шет елдердегі дипломатиялық және оларға теңестірілген өкілдіктерінде қызметте жүрген жеке тұлғалардың бюджет қаражаты есебінен төленетін шетел валютасындағы ресми кірістері;

13) Қазақстан Республикасының неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы заңнамасына сәйкес алынған алименттер;

14) моральдық зиянды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жеке тұлғаның өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу;

15) заңды күшіне енген сот актісі бойынша берілген материалдық залалды, сондай-ақ сот шығыстарын өтеу сомалары;

16) он алты жасқа толмаған балаларға арналған балалар лагерьлеріне жолдамалардың құны;

17) осы Кодекстің 429-бабында көрсетілген жұмыскердің кірісі;

18) осы Кодекстің 430-бабында көрсетілген сыйақылар;

19) осы Кодекстің 431-бабында көрсетілген біржолғы зейнетақы төлемдері, зейнетақы төлемдері;

20) осы Кодекстің 432-бабында көрсетілген бюджет қаражаты есебінен төлемдер;

21) осы Кодекстің 433-бабында көрсетілген өтеусіз алынған мүлік;

22) осы Кодекстің 434-бабында көрсетілген оқуға байланысты стипендиялар, төлемдер және өтемақылар;

23) осы Кодекстің 435-бабында көрсетілген сақтандыру төлемдері;

24) осы тармақтың 1) – 23) тармақшаларында көзделмеген және осы Кодекстің 436-бабында көрсетілген кірістер.

2. Егер жеке тұлғаның салық салуға жататын кірісінен жеке табыс салығын ұстап қалу күнінен кеш жүгінуіне байланысты жеке тұлғаның кірісіне қатысты салық агенті жеке тұлғаның осындай кірісін осы баптың 1-тармағының 12) – 24) тармақшаларында көзделген кіріске азайтпаса, онда жеке тұлға осындай кірістен жеке табыс салығын

ұстап қалуды жүргізген салық агентіне салық салуға жататын кірістерді салық агентінің қайта есептеуіне негіз болған өтініш пен растаушы құжаттарды төлем жүргізілген күнтізбелік жылдың және одан кейінгі күнтізбелік жылдың ішінде ұсынуға құқылы.

401-бап. Жеке салықтық шегерімдер жөніндегі жалпы ережелер

1. Жеке тұлғаның жеке салықтық шегерімдердің мынадай түрлерін қолдануға құқығы бар:

1) әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімі;

2) базалық салықтық шегерім;

3) әлеуметтік салықтық шегерімдер;

2. Жеке тұлға:

1) салық агентінде;

2) салық агентінде қолданбаған кезде салықтық шегерімдерді өзі дербес қолданады.

3. Салық салу объектісін айқындау кезінде салықтық шегерімдер осы баптың 1-тармағында көрсетілген тәртіппен қатар қолданылады.

402-бап. Әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімі

Әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептелген:

1) міндетті зейнетақы жарналарын;

2) міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жарналарын;

3) азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша жеке тұлғалардың кірістерінен ұсталатын әлеуметтік аударымдарды қамтиды.

403-бап. Базалық салықтық шегерім

Базалық салықтық шегерім әрбір күнтізбелік ай үшін қолданылатын тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 30 еселенген мөлшерін құрайды. Күнтізбелік жыл үшін базалық салықтық шегерімнің жалпы сомасы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 360 еселенген мөлшерінен аспауға тиіс.

404-бап. Әлеуметтік салықтық шегерімдер

1. Әлеуметтік салықтық шегерімдер:

1) осы тармақшаны қолдану күніне адамның бірінші, екінші топтағы мүгедектігі бар адам болып табылатыны негізінде күнтізбелік жыл үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 5 000 еселенген мөлшері;

2) осы тармақшаны қолдану күніне адамның:

үшінші топтағы мүгедектігі бар адам;

мүгедектігі бар бала;

Ұлы Отан соғысына қатысушы, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысына қатысушыларға теңестірілген адам және (немесе) басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагері;

Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталған адам;

1941 жылғы 22 маусым – 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адам болып табылатыны негізінде күнтізбелік жыл үшін айлық есептік көрсеткіштің 882 еселенген мөлшері;

3) осы тармақшаны қолдану күніне адамның:

он сегіз жасқа толғанға дейін әрбір мүгедектігі бар бала үшін – осындай мүгедектігі бар баланың ата-анасының, қорғаншыларының, қамқоршыларының бірі;

өмір бойына әрбір "бала кезінен мүгедектігі бар адам" деген себеппен мүгедектігі бар адам деп танылған осындай адам үшін – адамның ата-анасының, қорғаншыларының, қамқоршыларының бірі;

асырап алынған бала он сегіз жасқа толғанға дейін әрбір бала асырап алушы үшін – осындай адамдардың бірі;

жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды баланы қабылдайтын отбасына беру туралы шарттың қолданылу мерзімі кезеңінде жетім балаларды және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды баланы қабылдайтын отбасына қабылдап алған әрбір ата-ана үшін – осындай адамдардың бірі болып табылатыны негізінде күнтізбелік жыл үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 882 еселенген мөлшері.

Осы тармақшаның ережелері:

қорғаншылыққа және қамқоршылыққа мұқтаж адамдардың қорғаншылары және қамқоршылары болып табылатын тиісті білім беру ұйымдары, медициналық ұйымдар, халықты әлеуметтік қорғау ұйымдары әкімшіліктерінің жұмыскерлеріне қатысты олардың осындай ұйымдарымен еңбек қатынастарында болуына байланысты;

Қазақстан Республикасының неке-отбасы заңнамасына сәйкес асырап алынатын баланың (балалардың) анасымен немесе әкесімен некеге тұратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдарға қатысты қолданылмайды.

2. Әлеуметтік салықтық шегерімдер осы салықтық шегерімдерді қолдану үшін негіз туындаған, бар немесе болған күнтізбелік жылда қолданылады.

41-тарау. ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫҢ ДЕРБЕС САЛЫҚ САЛУЫНА ЖАТАТЫН КІРІСТЕРІ БОЙЫНША ЖЕКЕ ТАБЫС САЛЫҒЫН ЕСЕПТЕУ, ТӨЛЕУ ЖӘНЕ САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ ТӘРТІБІ

1-параграф. Кірістер мен шегерімдер

405-бап. Кірістердің түрлері

1. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістеріне мыналар жатады:

1) мүліктік кіріс;

2) дара кәсіпкердің кірісі;

3) жеке практикамен айналысатын адамның кірісі;

4) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған жұмыскердің кірісі;

5) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс;

6) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс;

7) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған дивидендтер түріндегі кіріс;

8) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған сыйақылар түріндегі кіріс;

9) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған ұтыстар түріндегі кіріс;

10) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған стипендиялар түріндегі кіріс;

11) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған сақтандыру шарттары бойынша кіріс;

12) салық агенттері болып табылмайтын тұлғаларға тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс;

13) "Медиация туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қоғамдық медиатордың кірісі;

14) Қазақстан Республикасында аккредиттелген, салық агенттері болып табылмайтын шет мемлекеттің дипломатиялық және оларға теңестірілген өкілдіктеріне, шет мемлекеттің консулдық мекемелеріне қызметтерді көрсетуден, жұмыстарды орындаудан түсетін кіріс;

15) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес төлем көзінен жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттемелерден босатылған халықаралық ұйымдарға және мемлекеттік ұйымдарға, шетелдік және қазақстандық үкіметтік емес қоғамдық ұйымдарға және қорларға қызметтер көрсетуден, жұмыстарды орындаудан түсетін кіріс;

16) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кіріс;

17) осы Кодекстің 399-бабына сәйкес айқындалатын, бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасы;

18) салық агенті болып табылмайтын тұлғадан түсетін басқа да кірістер.

2. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістері мынадай тәртіппен танылады:

1) осы баптың 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген кірістер ақшаны немесе оның баламасын алу немесе төлеу фактісіне қарамастан, есепке жазу әдісі бойынша танылады. Бұл ретте операция жасалған күн, оның ішінде жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету, мүлікті, оның ішінде тауарларды өткізу немесе кіріске алу мақсатында сатып алушыға немесе оның сенім білдірілген адамына мүлікті тиеп-жөнелту және беру күні кірісті алу күні болып табылады;

2) осы баптың 1-тармағында көрсетілген кірістердің қалған түрлері мынадай күндердің неғұрлым кешірек болатын күні бойынша танылады:

кіріс алынуға жататын күн;

мүлікті, оның ішінде ақшаны немесе оның баламасын немесе өзге де мүлікті кіріс төлемі ретінде төлеу, беру арқылы кіріс алынатын күн.

Осы тармақтың бірінші бөлігі 2) тармақшасының ережелері алынуға жататын және 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін алынбаған, кіріс алынуға жататын күні қолданыста болған Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін кіріс ретінде танылуға жататын кірістерге қолданылмайды.

3. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын, шетел валютасында алуға жататын (алынған) кіріс алынған күнтізбелік жыл ішіндегі валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы қолданыла отырып, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен қайта есептеледі.

406-бап. Жұмыскердің дербес салық салуына жататын кірісі

1. Жұмыскердің салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алуға жататын (алынған) кірісі, оның ішінде мынадай кірістері:

1) үй жұмыскерінің кірісі;

2) резидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі;

3) жұмыскердің салық агенттері болып табылмайтын, Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің дипломатиялық және оларға теңестірілген өкілдіктерімен, шет мемлекеттің консулдық мекемелерімен жасалған еңбек шарттары (келісімшарттары) бойынша кірісі;

4) жұмыскердің Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес төлем көзінен жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттемеден босатылған, халықаралық және мемлекеттік ұйымдармен, шетелдік және қазақстандық үкіметтік емес қоғамдық ұйымдармен және қорлармен жасалған еңбек шарттары (келісімшарттары) бойынша кірісі;

5) жұмыскердің Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған кірісі жұмыскердің дербес салық салуына жататын кірісі болып табылады.

2. Жұмыскердің дербес салық салуына жататын кірісі Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес жасалған еңбек шартының (

келісімшарттың, келісімнің), сондай-ақ жұмыс берушінің шешімдерінің негізінде жұмыс берушіден алуға жататын кіріс мөлшерінде айқындалады.

407-бап. Салық агенттері болып табылмайтын тұлғаларға тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс

1. Жеке тұлғаның салық агенттері болып табылмайтын тұлғаларға тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуі кезінде осы параграфтың ережелерін жеке тұлға бір мезгілде мынадай:

1) алынған кіріс дара кәсіпкердің, жеке практикамен айналысатын адамның салық салынатын кірісіне, сондай-ақ өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимінің кірісіне енгізілмеген;

2) кіріс салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған шарттарға сәйкес келетін кірістер бойынша қолданады.

2. Жеке тұлғаның салық агенттері болып табылмайтын тұлғаларға тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден алған кірісіне мыналар жатады:

1) салық агенттері болып табылмайтын тұлғаларға тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс;

2) "Медиация туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қоғамдық медиатордың кірісі;

3) Қазақстан Республикасында аккредиттелген, салық агенттері болып табылмайтын шет мемлекеттің дипломатиялық және оларға теңестірілген өкілдіктерімен, шет мемлекеттің консулдық мекемелерімен жасалған азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша кіріс;

4) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес төлем көзінен жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттемеден босатылған халықаралық және мемлекеттік ұйымдармен, шетелдік және қазақстандық үкіметтік емес қоғамдық ұйымдармен және қорлармен жасалған азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша кіріс;

5) салық төлеушінің директорлар кеңесінің немесе жоғары басқару органы болып табылмайтын өзге де басқару органының мүшесі алған (алуға жататын) кіріс.

408-бап. Салық агенттері болып табылмайтын тұлғалардан өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс

Салық агенттері болып табылмайтын тұлғалардан өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс мынадай мөлшерде:

1) мүліктің жеке тұлғаға берілуіне негіз болған шартта немесе өзге де құжатта айқындалған мүлік құнының мөлшерінде;

2) кешірудің (есептен шығарудың) жүргізілуіне негіз болған құжатта айқындалған кешірілген (есептен шығарылған) борыштың немесе міндеттеменің сомасында айқындалады.

409-бап. Жеке тұлғаның салықтық шегерімдерді дербес қолдану ерекшеліктері

1. Жеке тұлға салықтық шегерімдерді қолдану құқығын растайтын құжаттар негізінде әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімін және әлеуметтік салықтық шегерімді қолданады. Мұндай құжаттардың түпнұсқалары осы Кодекстің 65-бабының 2-тармағында белгіленген талап қою мерзімі ішінде жеке тұлғада сақталады.

2. Салық агентінде түзілген салықтық шегерімдердің асып кету сомасын, сондай-ақ салық агентінде қолданылмаған салықтық шегерімнің сомасын жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын салық салынатын кірісін есептеу кезінде жеке тұлға өзі дербес ескереді.

410-бап. Әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімінің ерекшеліктері

Жеке тұлға әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға арналған жарналардың және (немесе) міндетті зейнетақы жарналарының төленгенін растайтын құжаттың негізінде, неғұрлым кешірек болатын мынадай күндердің біріне:

1) жарналарды есептеу күніне;

2) жарналарды төлеу күніне тұспа-тұс келетін салықтық кезеңде қолданады.

2-параграф. Салық салу объектісі

411-бап. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын жеке тұлғаның салық салынатын кірісін айқындау

1. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірісінің салық салынатын сомасы (дара кәсіпкердің кірісі түріндегі, дивидендтер түріндегі және резидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі түріндегі салық салынатын соманы қоспағанда) мынадай тәртіппен айқындалады:

жеке тұлға өзі дербес салық салуға жататын жеке тұлғаның кірістері (дара кәсіпкердің дивидендтер түріндегі кірісі түріндегі және резидент – еңбекші көшіп келушінің кірісі түріндегі салық салынатын соманы қоспағанда)

қосу

салық агенті есепке жазған, төлем көзінен салық салуға жататын кірістердің (дивидендтер түріндегі кірістерді қоспағанда) сомасы

алу

осы Кодекстің 400-бабының 1-тармағында көзделген, салық салуға жататын кіріс азайтылатын кірістер

алу

салық агентінде түзілген салықтық шегерімдердің асып кетуін, сондай-ақ салық агентінде қолданылмаған осы Кодекстің 409-бабының 2-тармағында көрсетілген салықтық шегерімнің сомасын қоса алғанда, осы Кодекстің 401-бабының 1-тармағында көрсетілген салықтық шегерімдер.

Осы тармақтың үшінші және төртінші абзацтарының ережелері төлем көзінен және жеке тұлға өзі дербес салық салуға жататын кірістердің жиынтық сомасы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің 8 500 еселенген мөлшерінен асып кеткен жағдайда қолданылады.

2. Дара кәсіпкер кірісінің салық салынатын сомасы жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен мынадай түрде айқындалады:

осы Кодекстің 393-бабының 1-тармағына сәйкес айқындалған дара кәсіпкердің салық салынатын кірісі

алу

осы Кодекстің 400-бабының 1-тармағында көзделген жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірісі азайтылатын кірістер

алу

салық агентінде түзілген салықтық шегерімдердің асып кетуін, сондай-ақ салық агентінде қолданылмаған осы Кодекстің 409-бабының 2-тармағында көрсетілген салықтық шегерімінің сомасын қоса алғанда, осы Кодекстің 401-бабының 1-тармағында көрсетілген салықтық шегерімдер.

3. Салық салынатын кірісті айқындаудың жалпыға бірдей белгіленген тәртібін қолданатын шаруа немесе фермер қожалықтары бөлек салықтық есепке алу негізінде:

1) өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімін өндіру және өткізу, сондай-ақ өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімін қайта өңдеу және осындай қайта өңдеу өнімдерін өткізу жөніндегі қызмет;

2) өзге де қызмет бойынша осы баптың 2-тармағына сәйкес салық салынатын кіріс сомаларын бөлек айқындайды.

4. Резидент-еңбекші көшіп келушінің асып кету түріндегі кірісінің салық салынатын сомасы:

еңбекші көшіп келушіге рұқсатта (рұқсаттарда) көрсетілген тиісті кезеңдегі жұмыстарды орындаудың (қызметтерді көрсетудің) әрбір айы үшін жұмыстарды орындаудан (қызметтерді көрсетуден) алынған кірістер

алу

осы кезеңдегі ең төмен салық салынатын кіріс сомасы

алу

осы кезеңдегі жұмыстарды орындаудың (қызметтерді көрсетудің) әрбір айы үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 14 еселенген мөлшеріндегі сома ретінде айқындалады.

5. Дивидендтер түріндегі кірістің салық салынатын сомасы былайша айқындалады:

төлем көзінен салық салуға жататын дивидендтер түріндегі кірістер

қосу

жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын, оның ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алынған дивидендтер түріндегі кірістер

алу

осы Кодекстің 400-бабының 1-тармағына сәйкес кіріс азайтылатын кірістер

алу

төлем көзінен салық салуға жататын дивидендтер түріндегі кірісті есептеу кезінде салық агенті қолданған салықтық шегерімдер.

3-параграф. Салықты есептеу, төлеу және салықтық кезең

412-бап. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістерден жеке табыс салығын есептеу

1. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістерден жеке табыс салығын есептеуді жеке тұлға:

1) жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен айқындалатын дара кәсіпкердің кірісі бойынша – кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығының декларациясында;

2) дербес салық салуға жататын қалған кірістер бойынша – кірістер мен мүлік туралы декларацияда жүргізеді.

2. Жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістерден алынатын жеке табыс салығының сомасы осы Кодекстің 363-бабында белгіленген мөлшерлемелерді жеке тұлғаның тиісті салық салынатын кірісінің сомасына қолдану арқылы есептеледі.

3. Бюджетке төленуге жататын жеке табыс салығының сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

осы баптың 2-тармағында айқындалған тәртіппен есептелген жеке табыс салығының сомасы

алу

осы Кодекстің 413-бабына сәйкес есепке жатқызу жүзеге асырылатын жеке табыс салығының сомасы

алу

осы Кодекстің 414-бабына сәйкес есепке жатқызу жүзеге асырылатын корпоративтік табыс салығының сомасы

алу

жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістің салық салынатын сомасына қосылған жағдайда, төлем көзінен салық салуға жататын кірістерден есептелген жеке табыс салығының сомасы.

4. Еңбекші көшіп келушілердің кірістерінен жеке табыс салығының сомасын есептеуді еңбекші көшіп келушілер өзі дербес:

1) салық салынатын ең төмен кіріс сомасынан – резидент-еңбекші көшіп келушінің еңбекші көшіп келушіге берілетін рұқсатты алуға (ұзартуға) өтінішінде көрсеткен тиісті кезеңдегі жұмыстарды орындаудың (қызметтерді көрсетудің) әрбір айы үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 4 еселенген мөлшерінде;

2) кіріс және мүлік туралы декларацияда тиісті кезең үшін еңбек шарты бойынша алынған кірістің салықтық кезең аяқталғаннан кейінгі осы кезеңдегі ең төмен салық салынатын кіріс сомасынан асып кетуі түріндегі кіріс сомасынан – осы Кодекстің 363-бабының 1) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені осындай асып кету түріндегі кірістің салық салынатын сомасына қолдану арқылы жүргізеді.

413-бап. Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде төленген кіріс салықтарының немесе жеке табыс салығына ұқсас өзге де шетелдік салықтың сомаларын есепке жатқызу

1. Резидент-жеке тұлға Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден алған кірістерден Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде төленген кіріс салықтарының немесе жеке табыс салығына ұқсас өзге де шетелдік салықтың (бұдан әрі осы баптың мақсатында – шетелдік табыс салығы) сомалары осындай шетелдік табыс салығының төленгенін растайтын құжат болған кезде жеке табыс салығының мөлшерлемесі шегінде осы Кодекстің 346-бабында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасындағы жеке табыс салығын төлеу есебіне есепке жатқызылуға тиіс.

2. Қазақстан Республикасындағы жеке табыс салығын төлеу есебіне бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығының мынадай формула бойынша есептелген сомасы есепке жатқызуға жатады:

Се = П х Ү х Тм/100%, мұнда:

Се –шетелдік табыс салығының есепке жатқызылуға жататын сомасы;

П – осы Кодекстің 399-бабына сәйкес резидент-жеке тұлғаның жылдық кірісіне енгізілген, бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасының оң шамасы немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасының оң шамасы;

Ү – осы Кодекстің 335-бабына сәйкес айқындалатын, бақыланатын шетелдік компанияға резиденттің тікелей немесе жанама немесе конструктивті қатысу немесе тікелей немесе жанама немесе конструктивті бақылау коэффициенті;

Мт – осы Кодекстің 332-бабына сәйкес есептелген тиімді мөлшерлеме.

Осы тармақтың ережелері шетелдік табыс салығы бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компанияның

тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан мыналар тіркелген мемлекеттерде 10 пайыздан аз болатын тиімді мөлшерлеме бойынша төленген жағдайда қолданылады:

1) бақыланатын шетелдік компания немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі;

2) тұрақты мекемені құрған бақыланатын шетелдік компания;

3) резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларын) сол арқылы жанама иеленетін не оның жанама бақылауы болатын бақыланатын тұлға.

Егер бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасына екі және одан көп шет мемлекетте шетелдік табыс салығы салынса, онда тиімді мөлшерлемесі осындай шет мемлекеттерде төленген шетелдік табыс салығының тиімді мөлшерлемелерінен барынша көп шаманы құрайтын шетелдік табыс салығы ғана есепке жатқызуға қабылданады. Осы абзацтың ережелері:

1) бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларын) жанама иеленген немесе жанама бақылау жасаған және бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығы (осындай жанама иелену немесе осындай жанама бақылау сол (солар) арқылы жүзеге асырылатын бақыланатын тұлға (тұлғалар) тіркелген) екі және одан көп шет мемлекетте төленген кезде,

немесе

2) бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларын) тікелей иеленген немесе тікелей бақылау жасаған және бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығы:

бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесі;

тұрақты мекеме құрған бақыланатын шетелдік компания тіркелген шет мемлекеттерде төленген кезде қолданылады.

Резидент бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларын) тікелей және жанама немесе тікелей және конструктивті иеленген не резиденттің тікелей және жанама немесе тікелей және конструктивті бақылауы болған жағдайда, бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан немесе бақыланатын шетелдік компания тұрақты мекемесінің қаржылық пайдасынан шетелдік табыс салығының осы тармаққа сәйкес есепке жатқызылуға жататын сомасы бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларын) әрбір тікелей және жанама иелену немесе тікелей және конструктивті иелену не тікелей және жанама бақылау жасау немесе тікелей және конструктивті бақылау жасау бойынша жеке есептеледі. Бұл ретте бақыланатын шетелдік компанияға қатысу үлестерін (дауыс беретін акцияларын) тікелей және жанама иелену немесе тікелей және конструктивті

иелену не тікелей және жанама бақылау жасау немесе тікелей және конструктивті бақылау жасау бойынша жеке есептелген осындай шетелдік табыс салығы шамаларының сомасы осы тармаққа сәйкес есепке жатқызылуға тиіс.

Осы тармақты қолдану үшін резидентте осы Кодекстің 346-бабының 4-тармағының бесінші бөлігінде көрсетілген құжаттар болуға тиіс.

414-бап. Бақыланатын шетелдік компанияның салығын есепке жатқызу

1. Жеке табыс салығы мынадай тәртіптердің бірімен айқындалатын шамаға азайтылады:

1) дивидендтер түріндегі кірістерден Қазақстан Республикасындағы төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасын қоспағанда, осы Кодекстің 399-бабына сәйкес Қазақстан Республикасында есепті немесе алдыңғы салықтық кезеңде салық салуға жататын (салық салынатын) бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасына енгізілген, салықтық кезеңде бақыланатын шетелдік компанияның Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірісінен немесе салық салынатын кірісінен Қазақстан Республикасында төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасы. Осы тармақшаның ережесі 10 пайыздан кем құрайтын мөлшерлемені қолдана отырып есептелген төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасына және егер резидент осы Кодекстің 413-бабы 2-тармағының ережелерін қолданбаса, пайдаланылады;

2) мынадай тәртіппен айқындалатын шама:

Сш = К х(Км-Тм) / 100%, мұнда:

Сш – осы тармақшаға сәйкес шегеруге жататын салық;

К – дивидендтер түріндегі кірістерді қоспағанда, Қазақстан Республикасындағы көздерден бақыланатын шетелдік компания алған кіріс немесе салық салынатын кіріс;

Км – бақыланатын шетелдік компанияның Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірісінен немесе салық салынатын кірісінен 10 пайыздан кем құрайтын мөлшерлеме бойынша Қазақстан Республикасында ұсталған корпоративтік табыс салығының мөлшерлемесі (бұдан әрі – корпоративтік табыс салығының мөлшерлемесі);

Мт – осы Кодекстің 413-бабының 2-тармағына сәйкес есепке жатқызылған немесе есепке жатқызылуға жататын пайдаға салынатын шетелдік салық есептелген, Қазақстан Республикасындағы көздерден алынатын кірісті немесе салық салынатын кірісті қамтитын, бақыланатын шетелдік компанияның қаржылық пайдасынан шет мемлекетте төленген, Қазақстан Республикасындағы корпоративтік табыс салығына ұқсас пайдаға салынатын шетелдік салықтың немесе өзге де шетелдік салықтың тиімді мөлшерлемесі (бұдан әрі – пайдаға салынатын шетелдік салықтың тиімді мөлшерлемесі).

Егер резидент осы Кодекстің 413-бабы 2-тармағының ережелерін қолданса және егер корпоративтік табыс салығының мөлшерлемесі пайдаға салынатын шетелдік

табыс салығының тиімді мөлшерлемесінен артық болса, осы тармақшаның бірінші бөлігінің ережесі пайдаланылады.

2. Осы баптың 1-тармағының 1) немесе 2) тармақшасының ережелері резидент-жеке тұлғада мынадай:

резиденттің бақыланатын шетелдік компанияның Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірісінен немесе салық салынатын кірісінен төлем көзінен корпоративтік табыс салығы ұстап қалынғанын және Қазақстан Республикасының бюджетіне аударылғанын растайтын;

Қазақстан Республикасындағы көздерден алынатын кірістің немесе салық салынатын кірістің бақыланатын шетелдік компанияның Қазақстан Республикасында салық салуға жататын (салық салынатын) қаржылық пайдасына енгізілгенін растайтын, шет тілінде (міндетті түрде қазақ немесе орыс тіліне аударыла отырып) жасалған ішкі құжаттың (құжаттардың);

осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасын қолданған кезде осы Кодекстің 346-бабы 4-тармағының бесінші бөлігінде көрсетілген құжаттардың көшірмелері болған кезде қолданылады.

415-бап. Салықтық кезең

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістерден жеке табыс салығын есептеу үшін күнтізбелік жыл салықтық кезең болып табылады.

2. Жеке тұлғаны күнтізбелік жыл басталғаннан кейін дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркеу есебіне қою кезінде оны осындай тіркеу есебіне қойған күннен бастап:

1) осы күнтізбелік жылы тіркеу есебінен шығарылған жағдайда – дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде осындай тіркеу есебінен шығарылған күнге дейінгі;

2) қалған жағдайларда – күнтізбелік жылдың соңына дейінгі уақыт кезеңі ол үшін бірінші салықтық кезең болып табылады.

3. Дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам күнтізбелік жылдың соңына дейін дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркеу есебінен шығарылған кезде:

1) жеке тұлғаны күнтізбелік жыл басталғаннан кейін дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркеу есебіне қойған жағдайда – оны дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркеу есебіне қойған күннен бастап осындай тіркеу есебінен шығарылған күнге дейінгі;

2) қалған жағдайларда – күнтізбелік жылдың басынан бастап дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркеу есебінен шығарылған күнге дейінгі уақыт кезеңі ол үшін соңғы салықтық кезең болып табылады.

4-параграф. Салық декларациясы

416-бап. Салық декларациясы жөніндегі жалпы ережелер

1. Жеке тұлғалар салық декларацияларының мынадай түрлерін ұсынады:

1) кірістер мен мүлік туралы декларация;

2) кәсіпкерлік қызмет жөніндегі жеке табыс салығы бойынша декларация;

3) активтер мен міндеттемелер туралы декларация.

2. Салық декларацияларын ұсынудың шарттары, тәртібі мен мерзімдері осы тараудың 4-параграфында және осы Кодекстің 42-тарауында белгіленген.

417-бап. Кірістер мен мүлік туралы декларация

1. Егер осы тармақтың екінші бөлігінде өзгеше белгіленбесе, резидент-жеке тұлғалар кірістер мен мүлік туралы декларацияны есепті салықтық кезең ішінде мынадай шарттардың біріне сәйкес келген кезде ұсынады:

1) "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы", "Сақтандыру қызметі туралы" , "Бағалы қағаздар рыногы туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну жөніндегі міндет жүктелген тұлғалар;

2) коммерциялық емес ұйымдардың құрылтайшыларын (қатысушыларын) қоспағанда, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің, жарғылық капиталындағы үлестің (акционерлік қоғам акцияларының) 10 пайызынан астамын иеленетін заңды тұлғалардың басшылары, құрылтайшылары (қатысушылары), сондай-ақ олардың резидент-жұбайлары (зайыптары);

3) кәсіпкерлік қызметтен түскен кірістерді қоспағанда, жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірісті алған жеке тұлғалар;

4) есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан шетелдік банктердің банк шоттарында жиынтығында айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын сомада ақшасы бар жеке тұлғалар;

5) есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша меншік құқығында мынадай мүлкі:

мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге (есепке алуға) жататын мүлік не шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шет мемлекеттің құзыретті органында мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге (есепке алуға) жататын құқықтар және (немесе) мәмілелер;

эмитенттері Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген бағалы қағаздар;

Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі;

Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген зияткерлік меншік, авторлық құқық объектілері;

инвестициялық алтыны бар жеке тұлғалар;

6) есепті салықтық кезең ішінде Қазақстан Республикасында және (немесе) оның шегінен тысқары жерде есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына қолданыста болатын жиынтық құны айлық есептік көрсеткіштің 20 000 еселенген мөлшерінен асатын мүлікті:

мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын жылжымайтын мүлікті, сондай-ақ құқықтары және (немесе) мәмілелері мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлікті;

мемлекеттік тіркеуге жататын механикалық көлік құралдары мен тіркемелерді;

заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесін;

бағалы қағаздарды;

туынды қаржы құралдарын (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда);

тұрғын үй құрылысына қатысу үлестерін;

инвестициялық алтынды сатып алған адамдар.

Мүліктің жиынтық құны есепті салықтық кезең ішінде оны сатып алу бағаларын жинақтау арқылы айқындалады.

7) есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша меншігінде цифрлық активтері бар адамдар;

8) осы Кодекстің 363-бабының 1) тармақшасында көзделген кестенің 2-жолында көрсетілген жеке табыс салығының мөлшерлемесі қолданылған жалғыз кіріс көзі болып табылатын, төлем көзінен салық салуға жататын жұмыскердің кірісін алғандарды қоспағанда, осы Кодекстің 363-бабының 1) тармақшасында көрсетілген, оның ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде есепті салықтық кезең үшін салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 8 500 еселенген мөлшерінен асатын сомада кірістер алған жеке тұлғалар;

9) есепті салықтық кезең үшін, оның ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына қолданылатын 230 000 еселенген айлық есептік көрсеткіштен асатын сомада дивидендтер түрінде кіріс алған жеке тұлғалар.

Осы тармақтың 5) және 6) тармақшаларында айқындалған жағдайларда туындайтын табыстар мен мүлік туралы декларацияны ұсыну жөніндегі міндеттемелер ағымдағы есепті кезеңде осы Кодекстің 422-бабына сәйкес активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсыну жөніндегі міндетті орындайтын тұлғаларға қолданылмайды.

2. Кірістер мен мүлік туралы декларацияда декларация жасалған күнге:

1) жеке тұлғамен жасалған міндеттеменің немесе талаптың туындауына негіз болып табылатын нотариат куәландырған шарт (мәміле, келісім) болған кезде – жеке тұлғалар

арасында түзілген басқа тұлғалардың жеке тұлғаға дебиторлық берешегі және (немесе) жеке тұлғаның басқа тұлғаларға кредиторлық берешегі көрсетіледі.

Осы тармақшада көрсетілген берешекті декларацияны ұсынудың осы Кодекстің 418 -бабында белгіленген мерзімінен кешіктірілмейтін мерзімде нотариат куәландыруға тиіс;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған банк ұйымдарына, микроқаржы ұйымдарына берешекті қоспағанда, салыстырып тексеру актісі және азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт болған кезде – жеке тұлға мен заңды тұлға және (немесе) дара кәсіпкер, оның ішінде бейрезидент болып табылатын дара кәсіпкер арасында түзілген;

3) заңды күшіне енген сот шешімімен расталған басқа тұлғалардың жеке тұлғаға дебиторлық берешегі және (немесе) жеке тұлғаның басқа тұлғаларға кредиторлық берешегі көрсетіледі.

Осы тармақта көрсетілген құжаттар кірістер мен мүлік туралы декларациямен бір мезгілде ұсынылады.

Растайтын құжаттары ұсынылмаған берешек нөлге тең деп есептеледі.

Бұл ретте кірістер мен мүлік туралы декларацияда берілген лицензия негізінде әрекет ететін АХҚО қатысушысының қарыздық краудфандингтік платформасын пайдалана отырып жасалған шарт бойынша дебиторлық және (немесе) кредиторлық берешектер көрсетілмейді.

3. Осы баптың ережелері Қазақстан Республикасында аккредиттелген дипломатиялық немесе оларға теңестірілген өкілдіктердің, шет мемлекеттердің консулдық мекемелерінің, халықаралық ұйымдардың және олардың өкілдіктерінің қызметкерлері болып табылатын шетел азаматтарына немесе азаматтығы жоқ адамдарға, сондай-ақ олармен бірге тұратын олардың отбасы мүшелеріне қолданылмайды.

4. 1-тармақтың 1), 2) және 6) тармақшаларында көрсетілген жеке тұлғалар кірістер мен мүлік туралы декларацияда мүлікті сатып алу, иеліктен шығару және (немесе) өтеусіз алу туралы, сондай-ақ мынадай мүліктің, оның ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерден сатып алуға арналған шығыстарды жабу көздері туралы мәліметтерді де көрсетеді:

1) мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын жылжымайтын мүлік, сондай-ақ құқықтары және (немесе) мәмілелері мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлік;

2) мемлекеттік тіркеуге жататын көлік құралдары мен тіркемелер;

3) заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлестері;

4) тұрғын үй құрылысына қатысу үлестері;

5) бағалы қағаздар;

6) цифрлық активтер;

7) туынды қаржы құралдары (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда);

8) инвестициялық алтын;

9) зияткерлік меншік, авторлық құқық объектілері.

5. "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан шетелдік банктерде шоттарды (салымдарды) ашу және иелену, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтау бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеуді қабылдайтын жеке тұлғалар кірістер мен мүлік туралы декларацияда банктік салым сомасына қарамастан, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі шетелдік банктерде ақшасының бар-жоғы туралы ақпаратты көрсетеді.

Осы мәліметтерді көрсету туралы талап кірістер мен мүлік туралы декларацияға қосымшада көрсетіледі.

6. Осы Кодексті қолдану мақсатында кәмелетке толмаған адамның және (немесе) әрекетке қабілетсіз немесе әрекетке қабілеттілігі шектеулі адамның салықтық міндеттемесін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес заңды өкілі орындайды.

7. Кірістер мен мүлік туралы декларацияға қосымшалар салық органдары салықтық бақылау мақсатында пайдаланатын салықтық міндеттемені есептеу туралы ақпаратты егжей-тегжейлі көрсетуге арналған.

8. Жеке тұлғаның осы Кодекстің 418-бабында белгіленген мерзімде кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсынбауы осындай жеке тұлғада:

жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірістердің;

осы бапта белгіленген мүліктер мен міндеттемелердің жоқ екенін растау болып есептеледі.

418-бап. Кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну мерзімдері

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, кірістер мен мүлік туралы декларация есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 15 қыркүйегінен кешіктірілмей тұрғылықты (болу) жері бойынша ұсынылады.

2. Осы Кодекстің 373-бабында көзделген кірістерді алған Қазақстан Республикасының резидент-еңбекші көшіп келушілері кірістер мен мүлік туралы декларацияны есепті салықтық кезең үшін есептелген жеке табыс салығының сомасы жеке табыс салығы бойынша алдын ала төлемдер сомасынан асып кеткен жағдайда ұсынады.

Осы Кодекстің 373-бабында көзделген кірістер бойынша кірістер мен мүлік туралы декларацияны резидент-еңбекші көшіп келушілер есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 15 қыркүйегінен кешіктірмей, болатын жеріндегі салық органына ұсынады.

Бұл ретте осы Кодекстің 373-бабында көзделген кірістерді алған резидент-еңбекші көшіп келуші Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге шыққан жағдайда салықтық кезең ішінде кірістер мен мүлік туралы декларация (декларациялар) осындай адамның Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге шыққан күніне дейін ұсынылады.

3. Кірістер мен мүлік туралы декларация ұсынылған күнге бекітілген қаржылық есептілік болмаған жағдайда, бақыланатын шетелдік компаниялардың немесе бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасын есептеу осы Кодекстің 115-бабының ережелері ескеріле отырып, қаржылық есептілік бекітілген күннен кейінгі алпыс жұмыс күні ішінде, бірақ есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші жылдың 1 шілдесінен кешіктірілмей ұсынылатын кірістер мен мүлік туралы қосымша декларацияда жүргізіледі.

419-бап. Кірістер мен мүлік туралы декларацияда есептелген жеке табыс салығын төлеудің тәртібі мен мерзімдері

1. Күнтізбелік жылдың қорытындылары бойынша жеке тұлғаның дербес салық салуына жататын кірісінің салық салынатын сомасынан есептелген жеке табыс салығын төлеуді, егер осы Кодекстің 418-бабының 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші тұрғылықты (болу) жері бойынша кірістер мен мүлік туралы декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей жүзеге асырады.

2. Резидент-еңбекші көшіп келуші салық салынатын ең төмен кіріс сомасынан есептеген жеке табыс салығын төлеу еңбекші көшіп келуші рұқсат алғанға (ұзартылғанға) дейін – еңбекші көшіп келушінің болатын жері бойынша жүргізіледі.

3. Салықтық кезеңнің қорытындылары бойынша бақыланатын шетелдік компанияның және (немесе) бақыланатын шетелдік компанияның тұрақты мекемесінің жиынтық пайдасынан есептелген жеке табыс салығын төлеу осы Кодекстің 418-бабының 3-тармағында белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірілмей жүргізіледі.

Осы тармақтың ережелері жеңілдікті салық салынатын мемлекеттерде тіркелген бақыланатын шетелдік компаниялардың және (немесе) бақыланатын шетелдік компаниялардың тұрақты мекемелерінің жиынтық пайдасынан есептелген жеке табыс салығына қолданылмайды.

5-параграф. Кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы декларациясы

420-бап. Кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы декларациясы

1. Жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданатын дара кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы декларациясын ұсынады.

2. Кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы декларациясы, таратудың салықтық есептілігін қоспағанда, тұрған жері бойынша салық органына есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірілмей ұсынылады.

3. Дара кәсіпкердің қызметі тоқтатылған кезде кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы бойынша тарату декларациясын ұсыну мерзімі осы Кодекстің 74 – 76-баптарында белгіленген.

421-бап. Кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы декларациясында есептелген жеке табыс салығын төлеудің тәртібі мен мерзімдері

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы бойынша тарату декларациясында есептелген жеке табыс салығын төлеу осындай декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірілмей тұрған жері бойынша жүзеге асырылады.

2. Дара кәсіпкердің қызметі тоқтатылған кезде кәсіпкерлік қызмет бойынша жеке табыс салығы бойынша тарату декларациясында есептелген жеке табыс салығын төлеу таратудың салықтық есептілігі ұсынылған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей тұрған жері бойынша жүзеге асырылады.

42-тарау. ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ДЕКЛАРАЦИЯЛАУЫ

422-бап. Активтер мен міндеттемелер туралы декларация

1. Осы баптың 2-тармағында көрсетілген жеке тұлғалар, егер "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында және "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы", "Сақтандыру қызметі туралы" және "Бағалы қағаздар рыногы туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше белгіленбесе, активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсынған жылдың алдындағы жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны толтырады.

2. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны:

1) "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына және "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", " Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы", "Сақтандыру қызметі туралы", "Бағалы қағаздар рыногы туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес осындай декларацияны ұсыну міндеті жүктелген адамдар;

2) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде меншік (талап) құқығында мынадай мүлкі:

құқықтары және (немесе) мәмілелері шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шет мемлекеттің құзыретті органында мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлкі;

шетелдік банктердегі банктік шоттардағы барлық банктік салымдар бойынша жиынтығында есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын сомада ақшасы;

инвестициялық алтыны;

Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде құрылған заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлестері;

тұрғын үй құрылысына қатысу үлестері;

эмитенттері Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тіркелген бағалы қағаздар, туынды қаржы құралдары;

шетелдік брокерлік шоттарда ақшасы;

Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде зияткерлік меншік, авторлық құқық объектілері;

басқа тұлғалардың Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде осы Кодекстің 423-бабының 2-тармағында көрсетілген жеке тұлға алдындағы берешегі (дебиторлық берешек) және (немесе) жеке тұлғаның басқа тұлғалар алдындағы берешегі (кредиторлық берешек);

осы Кодекстің 423-бабының 3-тармағында көрсетілген өзге де мүлкі болған жағдайда Қазақстан Республикасының кәмелетке толған азаматтары, резиденттері ұсынады.

3. Осы Кодексті қолдану мақсатында кәмелетке толмаған адамның және (немесе) әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі адамның салықтық міндеттемені Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес заңды өкіл орындайды.

4. Осы баптың ережелері шет мемлекеттердің Қазақстан Республикасында аккредиттелген дипломатиялық немесе оларға теңестірілген өкілдіктерінің, консулдық мекемелерінің, халықаралық ұйымдардың және олардың өкілдіктерінің қызметкерлері болып табылатын шетел азаматтарына немесе азаматтығы жоқ адамдарға, сондай-ақ олардың өздерімен бірге тұратын отбасы мүшелеріне қолданылмайды.

5. Активтер мен міндеттемелер туралы декларация мынадай түрлерге бөлінеді:

1) бастапқы – жеке тұлға алғаш рет ұсынатын декларация;

2) кезекті – жеке тұлға активтер мен міндеттемелер туралы бастапқы декларацияны ұсынылғаннан кейін "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына және "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы", "Сақтандыру қызметі туралы", "Бағалы қағаздар рыногы туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес осындай жеке тұлға ұсынатын декларация;

3) қосымша декларация – жеке тұлғаның бұрын ұсынылған активтер мен міндеттемелер туралы декларацияға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген

кезде осы өзгерістер және (немесе) толықтырулар жататын, жеке тұлға ұсынатын декларация;

4) хабарлама бойынша қосымша декларация – жеке тұлғаның бұрын ұсынылған активтер мен міндеттемелер туралы декларацияға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген кезде жеке тұлға ұсынатын, онда салық органы активтер мен міндеттемелер бойынша камералдық бақылау нәтижелері бойынша бұзушылықтарды анықтаған декларация;

Жеке тұлға осы Кодекстің 409-бабында белгіленген мерзімде активтер мен міндеттемелер туралы бастапқы декларацияны ұсынбаған кезде салық органдары салықтық әкімшілендіруді жүргізу кезінде уәкілетті органдардан, үшінші тұлғалардан, екінші деңгейдегі банктерден және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан міндеттемелер немесе декларация ұсыну құқығы туындаған жылдың алдындағы жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша алынған мүлік (активтер) және міндеттемелер туралы мәліметтерді пайдаланады.

Уәкілетті орган жыл сайын күнтізбелік жылдың 1 маусымына дейінгі мерзімде:

мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлік, сондай-ақ құқықтары және (немесе) мәмілелері мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлік;

есепті жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банк шоттарындағы ақша қалдықтары;

есепті күнтізбелік жылда алынған кірістер жөніндегі мәліметтерді жеке тұлғаның веб-қосымшасында орналастырады.

6. Мыналарды ұсынуды қоспағанда, активтер мен міндеттемелер туралы декларация бір рет ұсынылады:

1) "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына және "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", " Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы", "Сақтандыру қызметі туралы", "Бағалы қағаздар рыногы туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес декларация ұсыну міндеті жүктелген тұлғалардың декларацияны ұсынуы;

2) осы Кодекстің 117-бабында көзделген қосымша салықтық есептілікті ұсыну.

Ескертпе. Осы бөлімнің мақсатында айлық есептік көрсеткіш деп жеке тұлғаның активтері мен міндеттемелері туралы декларацияны ұсынған жылдың алдындағы есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанында қолданыста болған айлық есептік көрсеткіш түсініледі.

423-бап. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны толтыру ерекшеліктері

1. Активтер мен міндеттемелер туралы декларация осы Кодекстің 422-бабының 2-тармағында аталған жеке тұлғалардың мыналардың бар екендігі туралы ақпаратты көрсетуіне арналады:

1) құқықтары және (немесе) мәмілелері шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шет мемлекеттің құзыретті органында мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын мүлік:

жылжымайтын мүлік, жер учаскелері және (немесе) жер үлестері, әуе және теңіз кемелері, ішкі суда жүзетін кемелер, "өзен – теңізде" жүзетін кемелер;

көлік құралдары, арнаулы техника және (немесе) тіркемелер;

Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде шетелдік банктердегі банктік шоттардағы барлық банктік салымдар бойынша жиынтығында айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын сомадағы ақша;

2) Қазақстан Республикасындағы және (немесе) оның шегінен тысқары жердегі мүлік және міндеттемелер:

жылжымайтын мүлік құрылысындағы үлес;

Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде құрылған заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі;

бағалы қағаздар, туынды қаржы құралдары (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен болатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда);

цифрлық активтер;

инвестициялық алтын;

зияткерлік меншік, авторлық құқық объектілері;

айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшерінің шегінен аспайтын сомада көрсетілетін қолма-қол ақша;

осы баптың 2-тармағында көрсетілген басқа тұлғалардың жеке тұлға алдындағы берешегі (дебиторлық берешегі) және (немесе) жеке тұлғаның басқа тұлғалар алдындағы берешегі (кредиторлық берешегі);

шетелдік брокерлік шоттардағы ақша;

3) осы баптың 3-тармағында көрсетілген өзге де мүлік.

2. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияда декларация толтырылған күнге:

1) жеке тұлғамен жасалған міндеттеменің немесе талаптың туындауына негіз болып табылатын нотариат куәландырған шарт (мәміле, келісім) болған кезде – жеке тұлғалар арасында түзілген басқа тұлғалардың жеке тұлғаға дебиторлық берешегі және (немесе) жеке тұлғаның басқа тұлғаларға кредиторлық берешегі көрсетіледі.

Осы тармақшада көрсетілген берешекті декларацияны ұсынудың осы Кодекстің 424 -бабында белгіленген мерзімінен кешіктірілмейтін мерзімде нотариат куәландыруға тиіс;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған банк ұйымдарына, микроқаржы ұйымдарына берешекті қоспағанда, салыстырып тексеру актісі және азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт болған кезде – жеке тұлға мен заңды тұлға және (немесе) дара кәсіпкер арасында, оның ішінде бейрезидент болып табылатын дара кәсіпкер арасында түзілген;

3) заңды күшіне енген сот шешімімен расталған басқа тұлғалардың жеке тұлғаға дебиторлық берешегі және (немесе) жеке тұлғаның басқа тұлғаларға кредиторлық берешегі көрсетіледі.

Осы тармақта көрсетілген құжаттар активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсыну кезінде міндетті түрде қоса берілуге тиіс.

Қоса берілген құжаттармен расталмаған берешек нөлге тең деп есептеледі.

Бұл ретте активтер мен міндеттемелер туралы декларацияда берілген лицензияның негізінде әрекет ететін АХҚО қатысушысының қарыздық краудфандингтік платформасын пайдалана отырып жасалған шарт болған кезде дебиторлық және (немесе) кредиторлық берешек көрсетілмейді.

3. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияда жеке тұлға Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына не шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған құн болған кезде бір бірлік үшін құны есепті салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын басқа мүлікті көрсетуге құқылы.

Бұл ретте бағалау құны осы Кодекстің 424-бабында белгіленген декларацияны ұсыну мерзімінен кешіктірілмей айқындалады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің ережесі мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын мүлікке, сондай-ақ құқықтар және (немесе) мәмілелер мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүлікке қатысты қолданылмайды.

4. "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жеке тұлғалардың декларацияларын ұсыну жөніндегі міндет жүктелген адамдар активтер мен міндеттемелер туралы декларацияға қосымшаларда мүлікті сенімгерлік басқаруға, трасттарға беру туралы мәліметтерді де көрсетеді.

5. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияға қосымшалар салықтық бақылау мақсаттары үшін салық органдары пайдаланатын, осы баптың 1-тармағында көрсетілген мәліметтер туралы ақпаратты егжей-тегжейлі көрсетуге арналған.

424-бап. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсыну мерзімдері

Активтер мен міндеттемелер туралы декларация декларацияны ұсыну міндеттемесі туындаған ағымдағы жылдың 15 қыркүйегіне дейінгі мерзімде тұрғылықты (болу) жері бойынша ұсынылады.

Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсыну мерзімдері бөлігінде осы баптың бірінші бөлігінің ережелері:

1) "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына және "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы"

Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сайланбалы лауазымдарға, мемлекеттік лауазымға не мемлекеттік немесе оларға теңестірілген функцияларды орындауға байланысты лауазымға кандидаттар мен олардың жұбайлары (зайыптары);

2) "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы", " Сақтандыру қызметі туралы", "Бағалы қағаздар рыногы туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, инвестициялық портфельді басқарушының ірі қатысушылары болуға ниет білдірген тұлғалар ретінде активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсынатын тұлғаларға қолданылмайды.

43-тарау. ТӨЛЕМ КӨЗІНЕН ҰСТАЛАТЫН ЖЕКЕ ТАБЫС САЛЫҒЫН ЕСЕПТЕУ, ТӨЛЕУ ЖӘНЕ ОЛ БОЙЫНША САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ ТӘРТІБІ

1-параграф. Төлем көзінен салық салуға жататын кірістердің түрлері

425-бап. Кірістердің түрлері

1. Төлем көзінен салық салуға жататын кірістерге Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістердің мынадай түрлері жатады:

1) жұмыскердің салық агентінен алған кірісі;

2) салық агентіне тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс;

3) салық агентінен өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс;

4) салық агентінен биржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс;

5) салық агентінен алынған зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс;

6) салық агентінен алынған дивидендтер түріндегі кіріс;

7) салық агентінен алынған сыйақылар түріндегі кіріс;

8) салық агентінен алынған ұтыстар түріндегі кіріс;

9) салық агентінен алынған стипендиялар түріндегі кіріс;

10) салық агентінен алынған сақтандыру шарттары бойынша кіріс;

11) агроөнеркәсіптік кешен саласындағы дайындаушы ұйымнан, ауыл шаруашылығы кооперативінен және (немесе) ауыл шаруашылығы шикізатын қайта өңдеуді жүзеге асыратын заңды тұлғадан алынған жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кірістер;

12) салық агентінен түсетін басқа да кірістер.

426-бап. Жұмыскердің жұмыс беруші-салық агентінен алатын кірісі

Төлем көзінен салық салуға жататын жұмыскердің кірісі жұмыскердің салық агенті болып табылатын жұмыс беруші есепке жазған:

1) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес жұмыс берушіде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу жөніндегі міндет болған жағдайда жұмыс берушінің бухгалтерлік есепке алуында шығыстар (шығындар) ретінде танылған;

2) Жұмыс берушіде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу жөніндегі міндет болмаған кезде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес және (немесе) жұмыс берушінің өкімдері, тапсырмалары бойынша ұстап қалуға жататын барлық сомаларды қамтитын, жұмыскердің алуына жататын сомаға тең болған кірісі мөлшерінде айқындалады.

427-бап. Салық агентіне тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс

Салық агентіне тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден жеке тұлғаның алған кірісіне дара кәсіпкер болып табылмайтын жеке тұлғаның:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салық агентімен жасалған азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар (мүліктік кірістен басқа) бойынша салық агентіне тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін;

2) жеке тұлға салық агенті алдындағы берешекті өтеу есебіне берген (орындаған, көрсеткен) тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны түрінде алған кірісі жатады.

428-бап. Салық агентінен өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс

Өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс қосылған құн салығы мен акциздердің тиісті сомасы ескеріле отырып, мынадай:

1) қайта бағалау ескерілмеген мүліктің баланстық құны мөлшерінде айқындалады. Осындай мүліктің баланстық құны болмаған жағдайда – мүліктің жеке тұлғаға берілуіне негіз болған шартта немесе өзге де құжатта айқындалған мүлік құнының мөлшерінде;

2) жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты салық агентінің шеккен шығыстары мөлшерінде орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құны;

3) жеке тұлға алған және салық агенті төлеген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құны;

4) кешірудің (есептен шығарудың) жүргізілуіне негіз болған құжатта айқындалған, кешірілген (есептен шығарылған) борыштың немесе міндеттеменің сомасы;

5) заңды тұлғаның жарғылық капиталының құрамында қайта бағалаудан болған құн өсімі есебінен заңды тұлғаның жарғылық капиталын ұлғайту арқылы жүргізілген заңды тұлғаның жарғылық капиталына салымның ұлғаюы мөлшерде айқындалады.

2-параграф. Жеке тұлғаның төлем көзінен салық салуға жататын кірістері азайтылатын кірістер

429-бап. Жұмыскердің төлем көзінен салық салуға жататын кірісін азайту

Жұмыскердің төлем көзінен салық салынатын кірісі мынадай кірістерге азайтылады :

1) әскери қызмет міндеттерін орындауына байланысты әскери қызметшінің, қызметтік міндеттерін орындауына байланысты арнаулы мемлекеттік органдар қызметкерінің, құқық қорғау органдары қызметкерінің (кеден органдарының қызметкерін қоспағанда), мемлекеттік фельдъегерлік қызмет қызметкерінің, азаматтық қорғау органдары қызметкерінің кірістері;

2) әскери, арнаулы атақтарға, сыныптық шендерге ие болу және нысанды киімді киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдар басқа да әскерлер мен әскери құралымдарда, құқық қорғау органдарында (кеден органдарын қоспағанда), мемлекеттік фельдъегерлік қызметте, азаматтық қорғау органдарындағы қызметте қызметтік міндеттерін орындауына байланысты алатын төлемдердің барлық түрлері;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

3) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

3) "Астана Хаб" қатысушылары болып табылатын заңды тұлғалар жұмыскерлерінің кірістері;

4) "Арал өңіріндегі экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы" және "Семей ядролық сынақ полигонындағы ядролық сынақтардың салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес төлемдер.

Осы тармақшаның ережелері жеке тұлға:

"Арал өңіріндегі экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы" және "Семей ядролық сынақ полигонындағы ядролық сынақтардың салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы" Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектерде кірісті түзету мөлшері көрсетілген өтінішті;

растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсынған кезде қолданылады;

5) Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылмайтын дипломатиялық немесе консулдық жұмыскерлердің ресми кірістері;

6) кірісі салық салуға жататын шет мемлекеттің мемлекеттік қызметіндегі шетелдіктердің ресми кірістері;

7) Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылатын және Қазақстан Республикасының шет елдердегі дипломатиялық және оларға теңестірілген

өкілдіктерінде қызмет істейтін жеке тұлғалардың бюджет қаражаты есебінен төленетін шетел валютасындағы ресми кірістері;

8) тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 12 еселенген мөлшері шегінде – Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылған, жүктілігі мен босануына, жаңа туған баланы (балаларды) асырап алуына байланысты кірісінен айырылған жағдайда төленетін әлеуметтік төлем сомасы шегеріле отырып, жұмыс берушінің жүктілік пен босану бойынша демалысқа, жаңа туған баланы (балаларды) асырап алған жұмыскерлердің демалысына ақы төлеуге арналған шығыстары түріндегі кірістер.

Егер жұмыс берушінің осы тармақшада көрсетілген шығыстары еңбек және (немесе) ұжымдық шарттың талаптарында, жұмыс берушінің актісінде көзделсе, осы тармақшаның ережелері қолданылады;

9) жұмыс беруші өз жұмыскерлерін міндетті сақтандыру шарттары бойынша төлейтін сақтандыру сыйлықақылары.

430-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын сыйақылар түріндегі кірісті азайту

Төлем көзінен салық салуға жататын сыйақылар түріндегі кіріс мынадай кірістерге азаяды:

1) жеке тұлғаларға Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген банктердегі және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органның лицензиясы негізінде банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардағы өздерінің салымдары (депозиттері) бойынша төленетін сыйақылар;

2) эмитенттері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақылар;

3) бағалы қағаздар бойынша сыйақылар есепке жазылған күнге Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржаларының ресми тізіміндегі осындай сыйақылар;

4) ислам банкінде орналастырылған инвестициялық депозит бойынша кіріс.

431-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын біржолғы зейнетақы төлемдері, зейнетақы төлемдері түріндегі кірісті азайту

Төлем көзінен салық салуға жататын біржолғы зейнетақы төлемдері, зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс мынадай кірістерге азайтылады:

1) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес жеке тұлғалардың зейнетақы жинақтарынан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары жүзеге асыратын зейнетақы төлемдері;

2) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры жүзеге асыратын зейнетақылар;

3) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес біржолғы зейнетақы төлемдері;

4) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен және мөлшерде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақы жинақтары бар қайтыс болған адамды жерлеуге арналған біржолғы төлемдер.

432-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен төлемдер түріндегі кірісті азайту

Төлем көзінен салық салуға жататын мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен төлемдер түріндегі кіріс мынадай кірістерге азайтылады:

1) инфляция деңгейі ескеріле отырып, іс жүзінде енгізілген міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының сомасы мен Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес алушының зейнетақы төлемдеріне құқық алу кезіне бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы зейнетақы жинақтарының сомасы арасындағы оң айырма түрінде;

2) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес жасына байланысты зейнетақы төлемдері, еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдері және (немесе) мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі;

3) өмірі мен денсаулығына зиян келтірілген кезде және (немесе) қаза тапқан (қайтыс болған) жағдайда – мемлекеттік қызметшілерге, оның ішінде арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдары, азаматтық қорғау органдары қызметкерлеріне, әскери қызметшілерге, олардың отбасы мүшелеріне, асырауындағы адамдарға, мұрагерлері мен оларды алуға құқығы бар адамдарға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерлерде;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган айқындаған тәртіппен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жасауда өзгеше түрде жәрдем көрсететін адамдарға – көтермелеу түрінде;

5) Қазақстан Республикасының азаматтық қорғау туралы заңнамасына сәйкес төтенше жағдай салдарынан, оның ішінде табиғи немесе техногендік сипаттағы зиянды (залалды) өтеу түрінде;

6) Қазақстан Республикасының төтенше жағдай туралы заңнамасына сәйкес төтенше жағдайдың қолданылу кезеңінде келтірілген материалдық залалды өтеу түрінде;

7) Қазақстан Республикасының дене шынықтыру және спорт туралы заңнамасына сәйкес халықаралық спорттық жарыстардың чемпиондары мен жүлдегерлеріне, спорт

түрлері бойынша Қазақстан Республикасы құрама командаларының (спорт түрлері бойынша ұлттық құрама командалардың) жаттықтырушылары мен мүшелеріне – көтермелеу түрінде;

8) "Қазақстан Республикасының сот жүйесі және судьяларының мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында белгіленген тәртіппен және мөлшерде зейнеткерлік жасқа толған, отставкадағы судьяларға – өмір бойына ай сайынғы қамтылым түрінде;

9) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерлерде Қазақстан Республикасының Президенті, Қазақстан Республикасының Үкіметі тағайындайтын мемлекеттік сыйлықақылар, мемлекеттік стипендиялар түрінде;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерлерде төленетін мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек, жәрдемақылар мен өтемақылар;

11) Қазақстан Республикасының тұрғын үй заңнамасына сәйкес азаматтардың жекелеген санаттарына жеке тұрғын үй қорынан жалға алынған тұрғын үй үшін төлемдер;

12) мемлекеттік қызметшіге Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет туралы заңнамасында белгіленген мөлшерлерде, жағдайларда және тәртіппен жұмыстан шығу жәрдемақысы;

13) тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 12 еселенген мөлшерінде жүзеге асырылатын кәсіптік оқытуға байланысты төлемдер;

14) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерлерде төленетін тұрғын үй құрылысы жинақтарына салымдар бойынша сыйлықақылар (мемлекет сыйлықақысы);

15) "Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген мөлшерлерде төленетін, білім беру жинақтау салымдары, сақтандыру шарттары бойынша мемлекеттің сыйлықақылары.

433-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын өтеусіз алынған мүлік түріндегі кірісті азайту

Төлем көзінен салық салуға жататын өтеусіз алынған мүлік түріндегі кіріс мынадай кірістерге азаяды:

1) қайырымдылық және демеушілік көмек түрінде алынған мүліктің құны;

2) гуманитарлық көмек түрінде алынған мүліктің құны.

434-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын, оқуға байланысты стипендиялар, төлемдер және өтемақылар түріндегі кірісті азайту

Төлем көзінен салық салуға жататын, оқуға байланысты стипендиялар, төлемдер және өтемақылар түріндегі кіріс мынадай кірістерге азаяды:

1) білім беру ұйымдарында оқитын адамдарға Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен және мөлшерлерде төленетін мемлекеттік стипендиялар;

2) білім беру ұйымдарында оқитын адамдарға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мөлшерлерде төленетін Қазақстан Республикасы Президентінің арнаулы стипендиялары мен Қазақстан Республикасы Президентінің стипендиялары;

3) білім беру ұйымдарында білім алып жатқан адамдарға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мөлшерлерде төленетін, Қазақстан Республикасының Үкіметі тағайындайтын мемлекеттік атаулы стипендиялар ;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мөлшерлерде Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендиясын тағайындауға арналған конкурс жеңімпаздарын оқытуды және олардың тағылымдамалардан өтуін ұйымдастыруға байланысты шығыстарды төлеуге арналған төлемдер;

5) мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқитын адамдарға Қазақстан Республикасының білім туралы заңнамасында белгіленген мөлшерлерде жол жүру шығыстарының өтемақылары;

6) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі білім беру ұйымдарында оқитын адамдарға төленетін стипендиялар мен гранттар.

435-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын сақтандыру төлемдері түріндегі кірісті азайту

Төлем көзінен салық салуға жататын сақтандыру төлемдері түріндегі кіріс мынадай кірістерге азаяды:

1) жинақтаушы емес сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде басталған сақтандыру жағдайына байланысты, кез келген сақтандыру түрі кезінде төленетін сақтандыру төлемдері;

2) мыналардың:

Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында көзделген тәртіппен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларындағы зейнетақы жинақтары және бір сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын бұзған кезде алынған және басқа сақтандыру ұйымына жіберілген сатып алу сомалары есебінен төленген;

жеке тұлға өз пайдасына және (немесе) жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) пайдасына;

жұмыс беруші жұмыскердің пайдасына төлеген жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру төлемдері, сақтандыру сыйлықақылары;

3) Қазақстан Республикасының қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес

жұмыскер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде оны жазатайым оқиғалардан сақтандыру шарттары, сондай-ақ зейнеткерлік алдындағы аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру төлемдері;

4) Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасына сәйкес жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру ұйымдары төлейтін сатып алу сомалары;

5) отбасына немесе жерлеуді жүзеге асырған адамға сақтандыру ұйымының меншікті қаражаты есебінен қайтыс болған адамды жерлеуге Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мөлшерде төленетін біржолғы төлемдер.

436-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын басқа кірісті азайту

Жеке тұлғаның салық салуға жататын басқа кірісі мынадай кірістерге азаяды:

1) Қазақстан Республикасының неке-отбасы туралы заңнамасына сәйкес алынған алименттер;

2) тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 282 еселенген мөлшері шегіндегі бір жыл үшін – жеке қосалқы шаруашылықпен айналысатын адамның, сондай-ақ оның кәмелетке толған отбасы мүшелерінің жеке қосалқы шаруашылықтың мүшесі ретінде шаруашылық бойынша есепке алу кітабында ескерілген кірісі.

Бұл ретте жеке қосалқы шаруашылықпен айналысатын адамның жеке қосалқы шаруашылықтан алынған ауыл шаруашылығы өнімін агроөнеркәсіптік кешен саласындағы дайындаушы ұйымға, ауыл шаруашылығы кооперативіне және (немесе) ауыл шаруашылығы шикізатын қайта өңдеуді жүзеге асыратын заңды тұлғаға және (немесе) ауыл шаруашылығы жануарларын өткізу жөніндегі сауда нарығына өткізуінен түсетін кіріс жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кіріс деп танылады.

Осы тармақшаның ережелерін бір ғана салық агенті – агроөнеркәсіптік кешен саласындағы дайындаушы ұйым, ауыл шаруашылығы кооперативі және (немесе) ауыл шаруашылығы шикізатын қайта өңдеуді жүзеге асыратын заңды тұлға агроөнеркәсіптік кешен саласындағы дайындаушы ұйымға, ауыл шаруашылығы кооперативіне және (немесе) ауыл шаруашылығы шикізатын қайта өңдеуді жүзеге асыратын заңды тұлғаға мынадай құжаттарды:

азайтуды қолдануға өтінішті;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жеке қосалқы шаруашылықтың болуы туралы анықтаманы;

жергілікті атқарушы органның жеке қосалқы шаруашылықта пайдаланылатын:

ауданы көрсетілген жер учаскесінің;

саны көрсетілген үй жануарларының;

саны көрсетілген үй құстарының бар екені туралы растауды ұсынған жеке тұлғаға қатысты қолданады.

Бұл ретте құжаттар салық агентіне осындай босату қолданылған күнтізбелік жылда кемінде бір рет ұсынылады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде белгіленген шектен асып кеткен кезде жеке тұлғаның кірісі тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 282 еселенген мөлшерінен асатын, жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін кіріс сомасының 80 пайызына азайтылады;

3) жеке тұлғаның қайтыс болуы туралы анықтама немесе қайтыс болуы туралы куәлік болған кезде күнтізбелік жыл ішінде салық агенті жүргізген, тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 94 еселенген мөлшері шегінде жеке тұлғаны жерлеуге арналған төлемдер;

4) МӘСҚ-ден төленетін әлеуметтік төлемдер;

5) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам, мекеме және тұтыну кооперативі нысанында тіркелгендерден басқа, коммерциялық емес ұйымның жарғылық мақсаттар мен міндеттерді іске асыру шеңберінде осындай ұйыммен еңбек қатынастарында тұрмайтын және (немесе) қызметтерді көрсету, жұмыстарды орындау туралы шарт жасаспаған жеке тұлғаның жол жүруіне, тұруына және тамақтануына арналған шығыстары түрінде алынған жеке тұлғаның кірістері;

6) сенімгерлік басқарушы болып табылатын дара кәсіпкерден алынған сенімгерлік басқару құрылтайшысының сенімгерлік басқарудан түскен таза кірісі;

7) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес ерікті зейнетақы жарналары есебінен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттың талаптарына сәйкес ерікті зейнетақы жарналарын есепке алу үшін жеке зейнетақы шотында есепке алынатын кепілдікті өтеудің талап етілмеген сомасы;

8) гранттар қаражаты есебінен төлемдер (еңбекке ақы төлеу түріндегі төлемдерден басқа)

9) моральдық зиянды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жеке тұлғаның өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу;

10) материалдық залалды заңды күшіне енген сот актісі бойынша тағайындалатын, сондай-ақ сот шығыстарын өтеу сомалары;

11) он алты жасқа толмаған балаларға арналған балалар лагерьлеріне жолдамалардың құны;

12) тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшері шегіндегі бір лотерея бойынша ұтыс;

13) дивидендтерді есептеу күніне Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржаларының ресми тізімінде болған бағалы қағаздар бойынша осындай дивидендтер.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің ережесі Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған өлшемшарттарға сәйкес биржада күнтізбелік жыл ішінде сауда-саттық жүзеге асырылған бағалы қағаздар бойынша дивидендтерге қолданылады.

3-параграф. Салық агентінде салықтық шегерімдерді қолдану жөніндегі жалпы ережелер

437-бап. Салық агентінде салықтық шегерімдерді қолдану ерекшеліктері

1. Төлем көзінен салық салуға жататын кірістерге салықтық шегерімдер осы Кодекстің 401 – 404-баптарында белгіленген нормаларға сәйкес қолданылады.

2. Базалық салықтық шегерім мен әлеуметтік салықтық шегерімдерді салық агенті төлем көзінен мыналардың:

1) жеке тұлғаның салықтық шегерімдерді қолдану туралы өтініші;

2) әлеуметтік салықтық шегерімді қолдану үшін растайтын құжаттардың көшірмелері негізінде қолданады.

3. Жеке тұлға базалық салықтық шегерімді бір салық агентінен ғана қолдануға құқылы.

Салық агентінде күнтізбелік ай үшін жұмыскердің кірісі және тауарларды өткізуден , жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс түріндегі бір жеке тұлғаға кірістерді төлеу бойынша міндеттемелері болған кезде базалық салықтық шегерім күнтізбелік ай үшін базалық салықтық шегерім сомасы шегінде мынадай ретпен:

1) жұмыскердің кірісіне – осындай кіріс сомасы шегінде;

2) салық агентіне тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріске – базалық салықтық шегерімнің қалған мөлшерінде қолданылады.

Салық агенті қайта ұйымдастырылған жағдайларды қоспағанда, ол күнтізбелік жыл ішінде ауысқан кезде алдыңғы салық агентінде түзілген базалық салықтық шегерімнің қолданылмаған сомасы басқа салық агентінде ескерілмейді.

4. Бір салық агентінде түзілген әлеуметтік салықтық шегерімнің қолданылмаған сомасы осы Кодексте белгіленген шектерде басқа салық агентінде ескеріледі. Ол үшін жеке тұлға осы Кодекстің 446-бабында айқындалған тәртіппен күнтізбелік жылдың басынан басталған кезең үшін әлеуметтік салықтық шегерімді қолданған салық агенті (салық агенттері) берген жеке тұлғамен есеп айырысу туралы анықтаманы ұсынады.

438-бап. Салық агентінде әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімі

Салық агентінде әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімі Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес міндетті зейнетақы жарналарының, азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша жеке тұлғалардың кірістерінен әлеуметтік аударымдардың және "Міндетті әлеуметтік медициналық

сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес есептелген міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жарналарының сомасына қолданылады.

4-параграф. Салық салу объектісі, салықты есептеу, ұстап қалу және төлеу

439-бап. Төлем көзінен жеке тұлғаның салық салынатын кірісінің сомасын айқындау

1. Жұмыскердің салық салынатын кірісінің сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

жұмыскердің салықтық кезеңге есепке жазылған, төлем көзінен салық салуға жататын кірістерінің сомасы

алу

салықтық кезең үшін осы Кодекстің 400-бабының 1-тармағында көзделген төлем көзінен салық салуға жататын кіріс азайтылатын кірістер сомасы

алу

осы Кодекстің 401-бабының 1-тармағында көрсетілген салықтық шегерімдердің сомасы.

2. Жеке тұлғаның салық агентіне тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден салық салынатын кірісінің сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

жеке тұлғаның салық агентіне салықтық кезең үшін есепке жазылған төлем көзінен салық салуға жататын, тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түскен кірістер сомасы

алу

салықтық кезең үшін осы Кодекстің 400-бабының 1-тармағында көзделген төлем көзінен салық салуға жататын кіріс азайтылатын кірістер сомасы

алу

осы Кодекстің 402-бабында көрсетілген әлеуметтік төлемдердің салықтық шегерімдерінің сомасы

алу

осы Кодекстің 404-бабында көрсетілген әлеуметтік салықтық шегерімдердің сомасы

алу

осы Кодекстің 437-бабының 3-тармағында белгіленген тәртіппен базалық шегерім сомасы.

3. Зейнетақы төлемдері, біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі салық салынатын кіріс сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

салық салуға жататын зейнетақы төлемдері, біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі кіріс сомасы

алу

салықтық кезең үшін осы Кодекстің 431-бабында көзделген төлем көзінен салық салуға жататын кіріс азайтылатын кірістер сомасы.

4. Жеке тұлғаның сақтандыру шарттары бойынша салық салынатын кірісінің сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

жеке тұлғаның сақтандыру шарттары бойынша салықтық кезең үшін есепке жазылған, төлем көзінен салық салуға жататын кірістерінің сомасы

алу

салықтық кезең үшін осы Кодекстің 435-бабында көзделген төлем көзінен салық салуға жататын кіріс азайтылатын кірістер сомасы

алу

осы Кодекстің 404-бабының 1-тармағында көрсетілген әлеуметтік салықтық шегерімдер сомасы.

5. Осы баптың 1 – 4-тармақтарында көрсетілмеген, сыйақылар, дивидендтер, ұтыстар, білім алуға байланысты стипендиялар, төлемдер, оқуға өтемақылар және төлем көзінен салық салуға жататын басқа да кірістер түріндегі жеке тұлғаның салық салынатын кірісінің сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

салықтық кезең үшін есепке жазылған, осы баптың 1 – 4-тармақтарында көрсетілмеген сыйақылар, дивидендтер, ұтыстар, стипендиялар және төлем көзінен салық салуға жататын басқа да кірістер түріндегі жеке тұлға кірістерінің сомасы

алу

салықтық кезең үшін осы Кодекстің 400-бабының 1-тармағында көзделген төлем көзінен салық салуға жататын кіріс азайтылатын кірістер сомасы

алу

осы Кодекстің 404-бабының 1-тармағында көрсетілген әлеуметтік салықтық шегерімдер сомасы.

440-бап. Төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығы бойынша жалпы ережелер, сондай-ақ осы салықты есептеу, ұстап қалу және төлеу

1. Жеке табыс салығын есептеуді, ұстап қалуды және бюджетке төлеуді, егер мұндай кірістер салық агентінің төлеуіне жататын болса (төлесе), төлем көзінен аталған салық агенті осы Кодекстің 425-бабында көрсетілген кірістер бойынша жүзеге асырады

.

2. Төлем көзінен салық салуға жататын кірістер бойынша жеке табыс салығын есептеуді салық агенті салық салуға жататын кірісті есепке жазу кезінде жүргізеді.

Жеке табыс салығының сомасы осы Кодекстің 363-бабында белгіленген мөлшерлемелерді, жұмыскердің кірісін қоспағанда, осы бөлімге сәйкес айқындалатын төлем көзінен салық салынатын тиісті кіріс сомасына қолдану арқылы есептеледі.

Жұмыскердің кірісі бойынша жеке табыс салығының сомасы осы Кодекстің 441-бабында белгіленген тәртіппен есептеледі.

3. Салық агенті жеке табыс салығын ұстап қалуды төлем көзінен салық салуға жататын кірісті төлеу күнінен кешіктірмей жүргізеді.

4. Салық агенті төленген кірістер бойынша жеке табыс салығын аударуды кіріс төлеу жүзеге асырылған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей өзінің тұрған жері бойынша жүзеге асырады.

5. Салық агентінің құрылымдық бөлімшелері жұмыскерлерінің кірістері бойынша жеке табыс салығын аудару осы құрылымдық бөлімшелердің тұрған жері бойынша тиісті бюджеттерге жүргізіледі.

6. Резидент-заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесінің:

төлем көзінен салық салуға жататын, осындай құрылымдық бөлімше есепке жазған, төлеген кірістер бойынша жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару;

осындай құрылымдық бөлімшенің шығыстары болып табылатын салық салу объектілері бойынша әлеуметтік салықты есептеу және төлеу жөніндегі міндетті бір мезгілде орындағанын тануға құқылы.

Бұл ретте резидент-заңды тұлғаның осындай шешімі:

заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесіне қатысты – осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап;

қалған жағдайларда – осындай шешім қабылданған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Резидент-заңды тұлғаның осындай шешімінің күшін жою осындай шешімнің күші жойылған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап қолданысқа енгізіледі.

7. Депозитарлық қолхаттар бойынша кірістерден жеке табыс салығын есептеуді және ұстап қалуды осындай депозитарлық қолхаттардың базалық активінің эмитенті жүргізеді.

8. Салық агенті осы Кодекстің ережелеріне сәйкес төлем көзінен салық салуға жататын кірістерден есептелген жеке табыс салығының сомасын оны ұстап қалмай, өз қаражаты есебінен төлеген кезде салық агентінің төлем көзінен жеке табыс салығын ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеті орындалды деп есептеледі.

441-бап. Жұмыскердің кірісінен жеке табыс салығын есептеу

Жұмыскердің кірісінен төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығын есептеуді салықтық кезең үшін салық агенті мынадай формула бойынша жүргізеді:

осы Кодекстің 363-бабының 1) тармақшасы кестесінің 1-жолында көзделген сома шегінде күнтізбелік жылдың 1 қаңтарынан бастап жеке табыс салығы есептелетін салықтық кезеңді қоса алғанда, өсу қорытындысымен айқындалатын, осы Кодекстің 439-бабының 1-тармағына сәйкес салық агентінен алынуға жататын жұмыскердің салық салынатын кірісінің сомасы

көбейту

осы Кодекстің 363-бабының 1) тармақшасы кестесінің 1-жолына сәйкес салық мөлшерлемесі

қосу

осы Кодекстің 439-бабының 1-тармағына сәйкес салық агентінен алынуға жататын, күнтізбелік жылдың 1 қаңтарынан бастап жеке табыс салығы есептелетін салықтық кезеңді қоса алғанда, өсу қорытындысымен айқындалатын жұмыскердің салық салынатын кірісінің осы Кодекстің 363-бабының 1) тармақшасы кестесінің 1-жолында көзделген сомадан асып кету сомасы

көбейту

осы Кодекстің 363-бабының 1) тармақшасы кестесінің 2-жолына сәйкес салық мөлшерлемесі

алу

күнтізбелік жылдың алдыңғы салықтық кезеңдер үшін салық агенті өсу қорытындысымен 1 қаңтардан бастап есептеген жеке табыс салығының сомасы.

442-бап. Депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түрінде резидентке төленетін кірістер бойынша салық агентінің салықтық міндеттемені орындау, сондай-ақ төлем көзінен ұсталған табыс салығын қайтару тәртібі

Депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түрінде резидентке төленетін кірістер бойынша салық агентінің салықтық міндеттемені орындау, сондай-ақ төлем көзінен ұсталған табыс салығын қайтару тәртібі осы Кодекстің 354-бабына сәйкес айқындалады.

443-бап. Мемлекеттік мекемелердің жеке табыс салығын есептеудің, ұстап қалу мен төлеудің ерекшеліктері

1. Мемлекеттік органның шешімі бойынша оның құрылымдық бөлімшелері және (немесе) аумақтық органдары өздеріне ведомстволық бағынысты мемлекеттік мекемелер жұмыскерлерінің кірістері бойынша салық агенттері ретінде қаралуы мүмкін.

2. Мемлекеттік орган немесе жергілікті атқарушы орган өз шешімімен өздерінің құрылымдық бөлімшелерінің және (немесе) аумақтық органдарының:

осындай мемлекеттік органға немесе жергілікті атқарушы органға ведомстволық бағынысты құрылымдық бөлімшелердің және (немесе) аумақтық органдардың жұмыскерлеріне есепке жазылған, төленген, төлем көзінен салық салуға жататын кірістер бойынша жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару;

осындай мемлекеттік органға немесе жергілікті атқарушы органға ведомстволық бағынысты құрылымдық бөлімшелердің және (немесе) аумақтық органдардың шығыстары болып табылатын салық салу объектілері бойынша әлеуметтік салықты есептеу және төлеу жөніндегі міндетті бір мезгілде орындағанын тануға құқылы.

Бұл ретте мемлекеттік органның немесе жергілікті атқарушы органның осындай шешімі:

заңды тұлғаның және (немесе) аумақтық органның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесіне қатысты – осы құрылымдық бөлімше және (немесе) аумақтық орган құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше және (немесе) аумақтық орган құрылған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап;

қалған жағдайларда – осындай шешім қабылданған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Мемлекеттік органның немесе жергілікті атқарушы органның осындай шешімнің күшін жоюы осындай шешімінің күші жойылған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап қолданысқа енгізіледі.

3. Жергілікті атқарушы органның шешімі бойынша оның құрылымдық бөлімшелері және (немесе) аумақтық (төмен тұрған) органдары өздеріне ведомстволық бағыныста мемлекеттік мекемелер жұмыскерлерінің кірістері бойынша салық агенттері ретінде қаралуы мүмкін.

Бұл ретте осы бапта айқындалған тәртіппен салық агенттері деп танылған мемлекеттік мекемелер осы Кодекстің 12-бөлімінің мақсаттары үшін әлеуметтік салық төлеушілер деп танылады.

Жеке табыс салығын төлеу салық агентінің тұрған жері бойынша тиісті бюджеттерге жүргізіледі.

Құрылымдық және (немесе) аумақтық органның салық салу объектілері бойынша жеке табыс салығын төлеу осындай құрылымдық және (немесе) аумақтық органның тұрған жері бойынша жүргізіледі.

4. Салық агенті жеке табыс салығын есептеуді, ұстап қалуды және төлеуді осы Кодекстің 440 және 441-баптарында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде жүргізеді.

5. Салық агенті жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияны осы Кодекстің 445-бабында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде ұсынады.

5-параграф. Салықтық, есепті кезеңдер және салықтық есептілік

444-бап. Салықтық және есепті кезеңдер

1. Салық агенттері төлем көзінен салық салуға жататын кірістерден жеке табыс салығын есептеу үшін күнтізбелік ай салықтық кезең болып табылады.

2. Жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияны толтыру үшін күнтізбелік тоқсан есепті кезең болып табылады.

445-бап. Жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларация

1. Жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияны салық агентінің тұрған жері бойынша салық органдарына есепті кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей:

салық агенттері;

дара кәсіпкерлер және (немесе) жеке практикамен айналысатын адамдар болып табылмайтын жеке тұлғаларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әлеуметтік төлемдердің агенттері немесе оларды төлеушілер, оның ішінде өз пайдасына төлеушілер ұсынады.

2. Салық агенті төлем көзінен салық салуға жататын кірістерді алушы болып табылатын Қазақстан Республикасының әрбір резидент-жеке тұлғасы бойынша жеке табыс салығының сомаларын есептеу, ұстап қалу және аудару туралы деректерді:

1) күнтізбелік жылдың қорытындылары бойынша жасалатын және күнтізбелік жылдың соңғы есепті кезеңі үшін жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларациямен бірге ұсынылатын;

2) таратудың салықтық есептілігі ұсынылған кезде жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларациямен бірге толтырылатын және ұсынылатын жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияға қосымша түрінде ұсынады.

3. Құрылымдық бөлімшелері бар салық агенттері осы құрылымдық бөлімшенің тұрған жері бойынша салық органына жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияға құрылымдық бөлімше бойынша жеке табыс салығы мен әлеуметтік салықтың сомасын есептеу жөніндегі қосымшаны ұсынады.

446-бап. Салық агентінің жеке тұлғамен есеп айырысу туралы анықтаманы беру тәртібі

1. Күнтізбелік жыл ішінде жеке тұлғаға төлем көзінен салық салуға жататын кіріс есепке жазылған және (немесе) төленген жағдайда, салық агенті жеке тұлғаның талабы бойынша жеке тұлға жүгінген күннен кейін күнтізбелік бес күн ішінде жеке тұлғамен есеп айырысу туралы анықтаманы беруге міндетті.

2. Жеке тұлғамен есеп айырысу туралы анықтамада:

1) төлем көзінен салық салуға жататын кірістің;

2) төлем көзінен салық салуға жататын кірістің азаю;

3) мынадай:

міндетті зейнетақы жарналары;

міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналар;

азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша кірістерден ұсталатын әлеуметтік аударымдар;

базалық салықтық шегерім;

әлеуметтік салықтық шегерімдер түрінде қолданылған салықтық шегерімдердің;

4) жеке тұлғаның салық салынатын кірісінің;

5) есептелген жеке табыс салығының;

6) төленген кірістің сомалары туралы ақпарат қамтылуға тиіс.

7-БӨЛІМ. ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫ

44-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

447-бап. Төлеушілер

1. Мыналар қосылған құн салығын төлеушілер болып табылады:

1) салық төлеушілер базасында Қазақстан Республикасында қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою жүргізілген тұлғалар;

2) ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағына тауарларды импорттайтын тұлғалар.

2. Қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою осы Кодекстің 99 – 101-баптарына сәйкес жүргізіледі.

3. Осы Кодекстің 102-бабына сәйкес Қазақстан Республикасында қосылған құн салығы бойынша шартты түрде тіркеу есебіне қою жүргізілген шетелдік компаниялар осы Кодекстің 21-бөліміне сәйкес қосылған құн салығын есептейді және төлейді.

448-бап. Салық салу объектілері

Мыналар қосылған құн салығы салынатын объектілер болып табылады:

1) салық салынатын айналым;

2) салық салынатын импорт.

449-бап. Салық салынатын айналымды айқындау

1. Мыналар салық салынатын айналым болып табылады:

1) осы Кодекстің 450-бабында көрсетілген салық салынбайтын айналымды қоспағанда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша қосылған құн салығын төлеуші жасайтын айналым.

Осы Кодекстің 213-бабында белгіленген талаптар сақталмаған жағдайда, мүлікті қаржы лизингіне беру кезінде бұрын босатылған айналым өткізу бойынша айналым жасалған күннен бастап ретроспективті түрде салық салынатын айналым деп танылады ;

2) осы Кодекстің 454-бабына сәйкес бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде қосылған құн салығын төлеуші жасайтын айналым;

3) қосылған құн салығы бойынша салық төлеушіні тіркеу есебінен шығару кезінде тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым.

Осы тармақшаның мақсатында, осы Кодекстің 450-бабының 3) тармақшасында көрсетілген салық салынбайтын айналымды қоспағанда, қосылған құн салығы есепке жатқызылатын қосылған құн салығы ретінде ескерілген тауарлар тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым деп танылады.

Тауарлардың қалдықтарына тарату есептілігін ұсыну күнінің алдындағы күнге қосылған құн салығын төлеушіге меншік құқығында тиесілі тауарлар енгізіледі.

Осы тармақтың ережесі бірігу нәтижесінде жаңадан құрылған барлық заңды тұлға немесе өзіне басқа заңды тұлға (заңды тұлғалар) қосылған заңды тұлға қайта ұйымдастырудан кейін қосылған құн салығын төлеушілер болып табылады деген шарт орындалған кезде, заңды тұлғаның қайта ұйымдастырылуына байланысты оны қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығару кезінде қолданылмайды.

2. Мыналарды:

1) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

2) ұлттық және шетел валютасындағы ақшаны, оның ішінде аванстарды;

3) цифрлық активтерді қоспағанда, осы бөлімнің мақсаттары үшін тауарларға негізгі құралдар, материалдық емес және биологиялық активтер, жылжымайтын мүлікке инвестициялар және басқа да мүлік жатады.

450-бап. Салық салынбайтын айналым

Мыналар салық салынбайтын айналым болып табылады:

1) осы Кодекске сәйкес қосылған құн салығынан босатылған, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым;

2) өткізу орны Қазақстан Республикасы болып табылмайтын, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны осы Кодекстің 459-бабына сәйкес айқындалады.

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны осы Кодекстің 515-бабына сәйкес айқындалады;

3) осы Кодекстің 474-бабында санамаланған тауарлар болып табылатын тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым;

4) ойын бизнесі саласындағы қызмет бойынша айналымдар;

5) салық салудың арнаулы салықтық режимі қолданылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу жөніндегі айналымдар;

6) лотерея қызметі бойынша айналымдар.

451-бап. Салық салынатын импортты айқындау

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына әкелінетін немесе әкелінген (осы Кодекстің 479-бабына сәйкес қосылған құн салығынан босатылғандарды қоспағанда),

ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес декларациялауға жататын тауарлар салық салынатын импорт болып табылады.

45-тарау. ТАУАРЛАРДЫ, ЖҰМЫСТАРДЫ, КӨРСЕТІЛЕТІН ҚЫЗМЕТТЕРДІ ӨТКІЗУ БОЙЫНША АЙНАЛЫМ ЖӘНЕ БЕЙРЕЗИДЕНТТЕН ЖҰМЫСТАРДЫ, КӨРСЕТІЛЕТІН ҚЫЗМЕТТЕРДІ САТЫП АЛУ БОЙЫНША АЙНАЛЫМ

452-бап. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым

1. Тауарларды өткізу бойынша айналым:

1) мыналарды:

тауарды сатуды, тауарды тиеп-жөнелтуді, оның ішінде төлемді бөліп төлеу шарттарымен және (немесе) басқа тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге айырбастай отырып, тауарды сатуды, тиеп-жөнелтуді;

кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде тұтастай сатуды;

тауарды өтеусіз беруді;

жұмыс берушінің жұмыскер алдындағы берешекті өтеу есебіне жұмыскерге тауарды беруін;

кепіл берушінің кепілге салынған мүлікті сатып алушының немесе кепіл ұстаушының меншігіне беруін қоса алғанда, тауарға меншік құқығын беруді;

2) тауар экспортын;

3) тауарды тиеп-жөнелтуді, оның ішінде төлемді бөліп төлеу шарттарымен және (немесе) басқа тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге айырбастай отырып, тауарды тиеп-жөнелтуді;

4) лизинг нысанасы берілген құн бөлігінде мүлікті қаржы лизингіне беруді;

5) тауарды комиссия шарты немесе тапсырма шарты бойынша тиеп-жөнелтуді;

6) бұрын экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген тауарды кері импорт кедендік рәсімімен орналастыруды;

7) осы Кодекстің 474-бабында көрсетілген тауардан басқа, еркін кедендік аймақ кедендік рәсімімен орналастырыла отырып, қосылған құн салығынсыз сатып алынған тауарды жоғалтуды білдіреді.

2. Жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым кез келген жұмыстар орындауды немесе қызметтер көрсетуді, оның ішінде өтеусіз орындауды немесе көрсетуді, сондай-ақ тауарды өткізуден ерекшеленетін, сыйақы үшін кез келген қызметті, оның ішінде:

1) лизинг шарттарынан басқа, мүліктік жалдау шарттары бойынша мүлікті уақытша иеленуге және пайдалануға беруді;

2) лизинг шарты бойынша мүлікті қаржы лизингіне беру кезіндегі сыйақыны;

3) зияткерлік меншік объектілеріне құқықтар беруді;

4) жұмыс берушінің жұмыскер алдындағы берешекті өтеу есебіне жұмыскерге жұмыстарды орындауын, қызметтерді көрсетуін;

5) аванстарды және айыппұл санкцияларын қоспағанда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуге байланысты талап ету құқықтарын басқаға беруді;

6) кәсіпкерлік қызметті шектеуге немесе тоқтатуға келісуді;

7) кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша сыйақыны;

8) Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес ислам банкінің үшінші тұлғаға тауарды кейіннен сату шарттарымен не мұндай шарттарсыз коммерциялық кредит беру арқылы сауда делдалы ретінде жеке және заңды тұлғаларды қаржыландыруын;

9) Қазақстан Республикасының теміржол көлігі туралы заңнамасына сәйкес уақытша теңгерімдеу төлемақысын алуды білдіреді.

3. Қазақстан Республикасында қызметін құрылымдық бөлімшелер арқылы жүзеге асыратын бейрезиденттер мынадай шарттардың бірі сақталған кезде:

бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі жасасқан келісімшарт болса;

бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша жазып берген шот-фактура болса;

бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі қол қойған орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісі болса;

бейрезидент-заңды тұлғамен жасалған, жұмыстар орындауды, қызметтер көрсетуді осындай бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің жүзеге асыратыны көзделген келісімшарт болса;

бейрезидент-заңды тұлға қол қойған орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісінде осындай бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің жұмыстарды орындағаны, қызметтерді көрсеткені көрсетілсе;

орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін кірісті төлеу бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесіне жүзеге асырылса, осындай құрылымдық бөлімшелердің жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымын таниды.

453-бап. Өткізу бойынша айналым болып табылмайтын операциялар

Мынадай операциялар өткізу бойынша айналым болып табылмайды:

1) мүлікті жарғылық капиталға салым ретінде беру;

2) мүлікті бөлу кезінде акционерге, қатысушыға, құрылтайшыға тауарды:

заңды тұлға таратылған немесе жарғылық капитал азайтылған кезде – жарғылық капиталды азайту жүзеге асырылатын қатысу үлесіне, акциялар санына тура келетін, төленген жарғылық капитал мөлшері шегінде;

заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғадағы қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған кезде – сатып алынатын қатысу үлесіне тура келетін, төленген жарғылық капитал мөлшері шегінде;

адвокаттық кеңсенің серіктесі болып табылатын адвокат осындай адвокаттық кеңседен шыққан, адвокаттық қызмет осындай адвокаттық кеңсе арқылы тоқтатылған не адвокаттық кеңсе таратылған кезде – адвокаттық кеңсенің серіктесі болып табылатын адвокат осындай адвокаттық кеңсенің меншігіне берген мүліктің құны шегінде беру;

3) тауар бірлігінің құны осындай беру күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 5 еселенген мөлшерінен аспаған жағдайда, осындай тауарды жарнама мақсатында өтеусіз беру;

4) тапсырыс берушінің мердігерге дайын өнімді соңғысының дайындауы, қайта өңдеуі, құрастыруы (монтаждауы, орнатуы), жөндеуі және (немесе) объектілер салуы үшін алыс-беріс тауарларын тиеп-жөнелтуі. ЕАЭО-ның кедендік аумағынан тыс жерде дайындалған, қайта өңделген, құрастырылған, жөнделген жағдайда, егер оларды әкету ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес кедендік аумақтан тыс жерде қайта өңдеу кедендік рәсімінде жүзеге асырылса, көрсетілген тауарларды тиеп-жөнелту өткізу бойынша айналым болып табылмайды;

5) қайтарылатын ыдысты тиеп-жөнелту. Құны онымен жіберілетін өнімді өткізу құнына енгізілмейтін және осы өнімді беруге арналған шартта (келісімшартта) белгіленген талаптармен және мерзімдерде, бірақ ұзақтығы алты айдан аспайтын мерзімде өнім берушіге қайтаруға жататын ыдыс қайтарылатын ыдыс болып табылады. Егер ыдыс белгіленген мерзімде қайтарылмаса, мұндай ыдыстың құны осы Кодекстің 462-бабының 14-тармағына сәйкес өткізу бойынша айналымға енгізіледі;

6) қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын алушының (сатып алушының) тауарды қайтаруы;

7) бұрын шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағына еркін кедендік аймағының кедендік рәсімінде әкелінген тауарды тиеп-жөнелту;

8) егер мұндай әкету ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес уақытша әкету кедендік рәсімінде ресімделсе, шартта белгіленген талаптармен және мерзімдерде қайта әкелуге жататын тауарды көрмелер, басқа да мәдени және спорттық іс-шараларды өткізу үшін ЕАЭО-ның кедендік аумағынан тыс жерге әкету;

9) жер қойнауын пайдаланушы жаңадан жасаған және (немесе) сатып алған, жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды орындау үшін пайдаланылған және жер

қойнауын пайдалануға арналған жасалған келісімшарт талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасына беруге жататын мүлікті жер қойнауын пайдаланушының Қазақстан Республикасының меншігіне беруі;

10) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздарды орналастыруы;

11) қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның негізгі құралдарын, материалдық емес активтерін және өзге мүлкін, оның ішінде осы Кодекстің 449-бабы 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым танылған тауарларды оның құқық мирасқорына (құқық мирасқорларына) беру;

12) концессия объектісін концедентке беру, сондай-ақ концессия шарты шеңберінде пайдалану үшін концессия объектісін кейіннен концессионерге (құқық мирасқорына немесе концессия шартын іске асыру үшін тек қана концессионер арнайы құрған заңды тұлғаға) беру;

13) дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам болып табылатын жеке тұлғаның жеке мүлкін осындай жеке тұлғаның өткізуі бойынша айналым.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін жеке тұлғаның материалдық нысандағы, меншік құқығындағы немесе оның ортақ меншіктегі үлесі болып табылатын заттары, жеке тұлға осындай мүлікті кәсіпкерлік қызмет мақсатында пайдаланбаған жағдайда, жеке тұлғаның жеке мүлкі деп танылады;

14) сенімгерлік басқару құрылтайшысының мүлікті сенімгерлік басқарушыға беруі;

15) сенімгерлік басқарудың туындау негізі қолданылуын тоқтатқан кезде сенімгерлік басқарушының мүлікті қайтаруы;

16) сенімгерлік басқарушының сенімгерлік басқарудан түсетін таза кірісті сенімгерлік басқару құрылтайшысына беруі;

17) салымшының (клиенттің) банктік шот және (немесе) банктік салым шарттары бойынша өзіне есепке жазылған және (немесе) төленген сыйақы сомасын алуы;

18) тауарлардың бір заңды тұлға шегінде берілуіне (өткізілуіне) байланысты оларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына әкету;

19) жер қойнауын пайдаланушының салықтарды төлеу бойынша салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне пайдалы қазбаларды мемлекет атынан алушыға беруі;

20) мемлекет атынан алушының немесе мемлекет атынан алушы осындай өткізуге уәкілеттік берген тұлғаның жер қойнауын пайдаланушы салықтарды төлеу бойынша салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне берген пайдалы қазбаларды өткізуі;

21) мемлекет атынан алушының немесе мемлекет атынан алушы осындай өткізуге уәкілеттік берген тұлғаның жер қойнауын пайдаланушы салықтарды төлеу бойынша

салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне берген пайдалы қазбаларды өткізуге байланысты шығыстарды өтеуді білдіретін комиссиялық сыйақы үшін осындай пайдалы қазбаларды өткізу бойынша қызметтер көрсетуі;

22) қаржыландырылуы өтеусіз негізде Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында көзделген нысаналы салым есебінен қамтамасыз етілетін қызмет:

23) қайырымдылық, демеушілік көмекті, грантты алушының оларды ұсыну шарттарын орындауы;

24) кірістер мен шығыстар арасындағы теріс айырма түрінде айқындалған залалдар және (немесе) шығыстар бойынша бюджеттік субсидия.

Осы тармақшаның мақсаты үшін кірістер мен шығыстар халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалады;

25) жеке сот орындаушысының өндіріп алушылардың пайдасына өндіріп алынған сомаларды сақтауға арналған ағымдағы шотына ақшаның түсуі;

26) цифрлық майнингтік пулдың цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғалар арасында цифрлық активтерді бөлуі;

27) Ұлттық инфрақұрылым операторының жолаушыларды, багажды, жүк-багажды, пошта жөнелтілімдерін тасымалдау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын теміржол тасымалдаушысына теміржол көлігімен жолаушыларды тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің көрсетілетін қызметтерін өтеусіз негізде, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес теміржол көлігімен жолаушыларды тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне арналған тарифке 0 мөлшеріндегі уақытша төмендету коэффициентін қолдана отырып көрсетуі;

28) мүлікті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекемеге өтеусіз негізде беру;

29) "Дамуға ресми көмек туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айқындалған дамуға ресми көмек жобасы шеңберінде дамуға ресми көмек саласындағы оператордың немесе оның атына өтеусіз негізде мүлікті беруі, жұмыстарды орындауы, қызметтер көрсетуі;

30) адвокаттық кеңсенің серіктесі болып табылатын адвокаттың мүлікті осындай адвокаттық кеңсеге салым ретінде беруі;

31) адвокаттық кеңсе үшін адвокаттық кеңседе қызметін жүзеге асыратын адвокаттардың есебінен және мүдделерінде адвокаттық кеңсе жасасқан заң көмегін көрсету туралы шарт бойынша заң көмегін көрсету;

32) резидент болып табылатын заңды тұлға үшін – өткізу орны Қазақстан Республикасы болып танылмайтын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді шет мемлекеттің аумағында тіркелген осындай заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің өткізуі;

33) төленуге жататын (алынған) кредит (қарыз, микрокредит) сомасы, сондай-ақ валюта бағамының өзгеруіне байланысты теңгемен төленуге жататын (алынған) кредит (қарыз, микрокредит) сомасын түзету (индекстеу).

454-бап. Бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым

1. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасы өткізу орны болып танылатын бейрезидент өтеулі негізде орындаған жұмыстарды, көрсеткен қызметтерді қосылған құн салығын төлеуші сатып алған кезде олар осы Кодекске сәйкес қосылған құн салығы салуға жататын, қосылған құн салығын осындай төлеушінің бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналымы болып табылады.

2. Қазақстан Республикасы өткізу орны деп танылатын, бейрезиденттен сатып алынған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығын төлеуші шот-фактураны осы Кодекстің 50-тарауында көзделген тәртіппен жазып береді.

3. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген жұмыстар, көрсетілетін қызметтер, егер:

1) орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер осы Кодекстің 474-бабында санамаланған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер болып табылса;

2) осындай жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын, әкелінетін тауарларға қосылған құн салығы Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес қайтарылуға жатпайтын импортталатын тауарлардың кедендік құнына енгізілсе;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

3) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

3) ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен, техникалық реттеу саласындағы уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша бекітетін, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы басым қызмет түрлерінің тізбесіне енгізілген қызмет түрлерін жүзеге асыру үшін жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу шартымен осы Кодекстің 17-бабында көрсетілген заңды тұлғаларға осындай жұмыстар орындалса және қызметтер көрсетілсе;

4) осындай жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны осы Кодекстің 518-бабына сәйкес айқындалатын, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерден әкелінетін тауарларға қосылған құн салығы Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және осы Кодекстің 52-тарауына сәйкес қайтарылуға жатпайтын салық салынатын импорттың мөлшеріне енгізілсе;

5) орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер осы Кодекстің 452-бабының 3-тармағына сәйкес бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің айналымы болып табылса;

6) бейрезиденттен алынған электрондық нысандағы көрсетілетін қызметтердің құнына осы Кодекстің 21-бөліміне сәйкес шетелдік компания төлеген қосылған құн салығының сомасы енгізілсе, бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым болып табылмайды.

Орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісіндегі немесе қызметтер көрсету фактісін растайтын өзге құжаттағы бөлінген салық сомасы шетелдік компанияның электрондық нысанда көрсетілген қызмет құнына қосылған құн салығының сомасын енгізгенін растау болып табылады.

455-бап. Тапсырма шарттары бойынша жүзеге асырылатын өткізу (сатып алу) бойынша айналымдар

1. Мыналар:

1) сенім білдірушінің атынан және есебінен тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау немесе қызметтерді көрсету, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу;

2) сенім білдірілген өкілдің сенім білдіруші үшін сатып алынған тауарларды сенім білдірушіге беруі;

3) сенім білдірілген өкіл сенім білдірушінің атынан және есебінен үшінші тұлғамен жасасқан мәміле бойынша осындай үшінші тұлғаның сенім білдіруші үшін жұмыстарды орындауы, қызметтерді көрсетуі сенім білдірілген өкілдің өткізу (сатып алу) бойынша айналымы болып табылмайды.

2. Осы баптың 1-тармағының ережесі:

1) Қазақстан Республикасында қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын және қызметті құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асырмайтын бейрезидент-сенім білдірушіден алынған тауарларды өткізуге қатысты қолданылмайды. Бұл жағдайда тауарды тиеп-жөнелту сенім білдірілген өкілдің өткізу бойынша айналымы болып табылады;

2) осы Кодекстің 507-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларда оператордың тауарларды өткізуіне, жұмыстарды орындауына, қызметтерді көрсетуіне, сондай-ақ тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуына қатысты қолданылмайды.

456-бап. Комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптармен жүзеге асырылатын өткізу бойынша айналымдар

1. Мыналар комиссионердің өткізу бойынша айналымы болып табылмайды:

1) комитенттің тапсырмасы бойынша комиссионердің комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптармен тауарларды өткізуі, жұмыстарды орындауы, қызметтерді көрсетуі;

2) комиссионердің комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптармен комитент үшін сатып алынған тауарларды комитентке беруі;

3) осындай жұмыстар, көрсетілетін қызметтер комиссионердің бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналымы болып табылатын жағдайларды қоспағанда, үшінші тұлға комиссионермен жасасқан мәміле бойынша осындай үшінші тұлғаның комитент үшін жұмыстарды орындауы, қызметтерді көрсетуі.

2. Осы баптың 1-тармағының ережелері Қазақстан Республикасында қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын және қызметін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асырмайтын бейрезидент-комитенттен алынған тауарды өткізуге қатысты қолданылмайды. Бұл жағдайда тауарды өткізу комиссионердің өткізу бойынша айналымы болып табылады.

457-бап. Көлік экспедициясы шарты бойынша жүзеге асырылатын өткізу (сатып алу) бойынша айналымдар

Тасымалдаушының және (немесе) басқа да өнім берушілердің көлік экспедициясы шарты бойынша клиент болып табылатын тарап үшін көлік экспедициясы шартында айқындалған жұмыстарды орындауы, қызметтерді көрсетуі экспедитордың өткізу бойынша айналымы болып табылмайды.

458-бап. Мүлікті сенімгерлік басқаруды құру нәтижесінде жүзеге асырылатын өткізу (сатып алу) бойынша айналымдар

Мүлікті сенімгерлік басқару шартына сәйкес немесе мүлікті сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайларда сенімгерлік басқарушы жүзеге асыратын тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу сенімгерлік басқарушының өткізу (сатып алу) бойынша айналымы болып табылады.

459-бап. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны

1. Осы бөлімнің мақсаты үшін, егер:

1) өнім беруші, алушы немесе үшінші тұлға тасымалдайтын (жіберетін) тауарлар бойынша – тасу басталған орын Қазақстан Республикасы болып табылса;

2) қалған жағдайларда – тауар алушыға Қазақстан Республикасының аумағында берілсе, Қазақстан Республикасы тауарларды өткізу орны болып танылады.

2. Осы бөлімнің мақсаттары үшін, егер:

1) жұмыстар, көрсетілетін қызметтер Қазақстан Республикасының аумағындағы жылжымайтын мүлікке тікелей байланысты болса, Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу орны немесе осындай мүлікті мемлекеттік тіркеу жөніндегі міндеттеме болмаған жағдайда іс жүзінде тұрған жері жылжымайтын мүліктің тұрған жері болып танылады.

Осы баптың мақсатында ғимараттар, құрылыстар, көп жылдық екпелер және жермен тығыз байланысты өзге де мүлік, яғни олардың пайдаланылу мақсатына мөлшерлес емес нұқсан келтірмей көшіру мүмкін болмайтын объектілер, сондай-ақ құбыржолдар, электр беру желілері, ғарыш объектілері, мүліктік кешен ретіндегі кәсіпорын жылжымайтын мүлік болып танылады. Бұл ретте осы баптың мақсатында осы тармақшада жылжымайтын мүлікке жатқызылмаған мүлік жылжымалы мүлік деп танылады;

2) жылжымалы мүлікке байланысты жұмыстар, көрсетілетін қызметтер іс жүзінде Қазақстан Республикасының аумағында көрсетілсе, Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

Мұндай жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге: монтаждау, құрастыру, жөндеу, техникалық қызмет көрсету жатады;

3) көрсетілетін қызметтер мәдениет, ойын-сауық, ғылым, өнер, білім, дене шынықтыру немесе спорт саласындағы көрсетілетін қызметтерге жатса және іс жүзінде Қазақстан Республикасының аумағында көрсетілсе, Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

Осы тармақшаның мақсатында ойын-сауық саласындағы көрсетілетін қызметтерге, ойын мекемелерін, түнгі клубтарды, кафе-барларды, мейрамханаларды, интернет-кафелерді, компьютер, бильярд, боулинг клубтарды және кинотеатрларды қоса алғанда, ойын-сауық орындарында көрсетілетін ойын-сауық-демалу мақсатындағы көрсетілетін қызметтер жатады;

4) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушы Қазақстан Республикасының аумағында кәсіпкерлік немесе кез келген басқа да қызметті жүзеге асырса, Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

Осы тармақшаның мақсатында жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушы тіркеуші органда мемлекеттік (есептік) тіркелу негізінде немесе салық органдарында дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қойылу негізінде Қазақстан Республикасының аумағында болған жағдайда, Қазақстан Республикасының аумағы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушының кәсіпкерлік немесе басқа да қызметті жүзеге асыру орны болып танылады.

Егер бейрезидент жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушы болып табылса, ал есептік тіркелуі тіркеуші органда жүргізілген оның құрылымдық бөлімшесі

алушы болып табылса, онда Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

Осы тармақшаның ережелері мынадай жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге қатысты қолданылады:

зияткерлік меншік объектілерін пайдалану құқықтарын беру; бағдарламалық қамтылымға техникалық қызмет көрсету және оны жаңарту бойынша;

интернет-ресурстарға қол жеткізуді беру;

консультациялық, аудиторлық, инжинирингтік, дизайнерлік, маркетингтік, заңдық, бухгалтерлік, жарнамалық көрсетілетін қызметтер, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарының өнімін таратудан, сондай-ақ интернет-ресурста орналастырылған бұқаралық ақпаратқа қол жеткізуді беруден басқа, ақпарат беру және (немесе) өңдеу бойынша көрсетілетін қызметтер;

адвокаттық қызмет;

персоналды беру;

жылжымалы мүлікті (көлік құралдарынан басқа) мүліктік жалдауға (жалға) беру;

агенттің тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу, сондай-ақ осы тармақшада көзделген көрсетілетін қызметтерді жүзеге асыру үшін шартқа (келісімшартқа) негізгі қатысушының атынан адамдар тарту бойынша көрсетілетін қызметтері;

байланыс қызметтері;

сыйақы үшін кәсіпкерлік қызметті шектеуге немесе тоқтатуға келісу;

радио көрсетілетін қызметтері және телевизиялық көрсетілетін қызметтер;

жүк вагондары мен контейнерлерді жалға және (немесе) пайдалануға беру бойынша көрсетілетін қызметтер;

5) осы тармақтың бірінші бөлігінің 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында және осы баптың 4-тармағында көзделмеген жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді Қазақстан Республикасының аумағында кәсіпкерлік немесе кез келген басқа да қызметті жүзеге асыратын салық төлеуші орындаса немесе көрсетсе, Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделмеген жұмыстарды орындайтын, қызметтерді көрсететін салық төлеушінің:

осындай салық төлеуші тіркеуші органда мемлекеттік (есептік) тіркелу негізінде немесе салық органдарында дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қойылу негізінде Қазақстан Республикасының аумағында болған жағдайда және мынадай шарттардың бірі немесе бірнешеуі сақталған кезде:

жолаушылар, тасылатын тауарлар (пошта, багаж) Қазақстан Республикасының аумағына әкелінсе;

жолаушылар, тасылатын тауарлар (пошта, багаж) Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерге әкетілсе;

Қазақстан Республикасының аумағы арқылы жолаушылар тасымалданса, тауарлар (пошта, багаж) тасылса – жолаушылар мен багажды тасымалдау, тауарларды, оның ішінде поштаны тасу бойынша көрсетілетін қызметтерге қатысты;

осындай салық төлеуші тіркеуші органда мемлекеттік (есептік) тіркелу негізінде немесе салық органдарында дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қойылу негізінде Қазақстан Республикасының аумағында болған жағдайда – өзге жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге қатысты кәсіпкерлік немесе басқа да қызметті жүзеге асыру орны Қазақстан Республикасының аумағы болып есептеледі.

Осы тармақтың бірінші бөлігі 2) және 3) тармақшаларының мақсаттары үшін жұмыстарды, қызметтерді көрсететін салық төлеушінің болатын орны осындай жұмыстарды, қызметтерді көрсетудің іс жүзіндегі орны деп танылады.

3. Егер тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу басқа да негізгі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуге қатысты көмекші сипатта болса, негізгі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны осындай өткізу орны болып танылады.

4. Осы баптың ережесіне қарамастан, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті құрылымдық бөлімшені ашпай тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға Қазақстан Республикасы салық төлеушісінің жұмыстарын орындаған, қызметтерін көрсеткен кезде Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

5. Осы баптың 2-тармағы қолданылған кезде көрсетілген тармақтың біреуден артық тармақшасының ережелеріне сәйкес келетін жұмыстарды орындау немесе қызметтерді көрсету орны осы тармақшалардың реті бойынша біріншісіне сәйкес айқындалады.

6. Осы баптың ережелері осы Кодекстің 21-бөлімінде белгіленген жағдайларда қолданылмайды.

460-бап. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымды жасау күні

1. Осы баптың 2, 5, 7 – 12 және 14-тармақтарында көрсетілген айналымдарды қоспағанда, мыналар:

1) егер шарттың талаптарына сәйкес өнім берушінің (сатушының) тауарды жеткізу жөніндегі міндеті көзделсе – мынадай күндердің бірі:

өнім беруші (сатушы) айқындаған, тауарды жеткізуді жүзеге асыратын тұлғаға, оның ішінде оның сенім білдірілген тұлғасына тауар берілген күн;

тауар өнім берушінің (сатушының) көлік құралына тиелген күн;

2) егер шарт бойынша өнім берушінің (сатушының) тауарды жеткізу жөніндегі міндеті болмаса:

Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес тауарды беру фактісін растайтын құжат ресімдеуге жататын кезде – өнім беруші (сатушы) және алушы (сатып алушы) осындай құжатқа қол қойған күн;

қалған жағдайларда – Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес айқындалған алушының (сатып алушының) немесе ол айқындаған адамның, оның ішінде осындай тауарды жеткізуді жүзеге асырған адамның билігіне тауар берілген күн тауарларды өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

2. Қосылған құн салығын төлеуші сатып алушының билігіне сәйкестендірілген тауарлардың берілгенін растайтын тауарға билік ету құжаттарының негізінде тауарлар өткізілген және тауарларды автожанармай құю станциялары өткізген кезде осындай тауарларды сатып алушыға іс жүзінде берілген күнге тура келетін айдың соңғы күнін өткізу бойынша айналымды жасау күні деп тануға құқылы.

3. Осы баптың 4, 5, 6 және 13-тармақтарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

Бұл ретте:

орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісінде;

орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің актісі болмаған жағдайда, Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес ресімделген жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын құжатта (шот-фактурадан басқа) көрсетілген қол қою күні жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні деп танылады.

4. Банк операцияларын жүзеге асыру, кредит (қарыз, микрокредит) беру бойынша қызметтерді, теміржол көлігімен жолаушыларды, багажды, жүк багажын және пошта жөнелтілімдерін тасымалдау бойынша қызметтерді, ойын автоматтарын ұтыссыз, дербес компьютерлерді, ойын жолдарын (боулинг (кегельбан), карттарды (картинг), бильярд үстелдерін (бильярд) пайдалануға беру бойынша қызметтерді көрсету кезінде неғұрлым ерте болатын мынадай күндердің бірі көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады:

1) әрбір төлем (есеп айырысу нысанына қарамастан) алынған күн;

2) бухгалтерлік есепке алуда қызметтерді көрсету деп танылған күн.

5. Мыналар:

электр және (немесе) жылу энергиясын, суды, газды, коммуналдық көрсетілетін қызметтерді, байланыс қызметтерін, әуе көлігімен жолаушыларды, багажды және жүктерді тасымалдау бойынша көрсетілетін қызметтерді, жүктерді магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы тасымалдау бойынша көрсетілетін қызметтерді өткізу кезінде;

Автомобиль жолдарын басқару жөніндегі ұлттық оператор ақылы автомобиль жолдары бойынша жүргені үшін төлемақы алынатын қызметтерді көрсеткен кезде;

Мемлекеттік корпорация қызмет көрсеткен кезде;

төлемдерді және (немесе) ақша аударымдарын жүзеге асыру кезінде, оның ішінде төлем карточкаларымен және электрондық ақшамен операциялар бойынша қалыптастырылатын ақпаратты жинау, алмасу, өңдеу және тарату бойынша қызметтер көрсету кезінде тауарлар берілген, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген күнтізбелік айдың соңғы күні тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін ағынды жүйелерді және кәрізді тазалау бойынша жұмыстар, қалдықтарды жинау бойынша көрсетілетін қызметтер (қоқысты жою), лифтілерге, домофондарға қызмет көрсету бойынша қызметтер коммуналдық көрсетілетін қызметтер деп түсініледі.

6. Жүзеге асырылуы кезінде құжаттар Қазақстан Республикасының теміржол көлігі туралы заңнамасына сәйкес ресімделетін жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде (теміржол көлігімен жолаушыларды, багажды, жүк багажын және поштаны тасымалдаудан басқа) жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын құжатта көрсетілген неғұрлым кеш болатын күн жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

7. Телекоммуникация желілеріндегі интернет-ресурста орналастыруды қоса алғанда , мерзімді баспасөз басылымдарын немесе бұқаралық ақпарат құралдарының өзге де өнімін өткізу кезінде мерзімді баспасөз басылымы берілген күн немесе бұқаралық ақпарат құралдарының өнімі электрондық поштаға немесе электрондық абоненттік пошта жәшігіне жіберілген күн және (немесе) бұқаралық ақпарат құралдарының өнімі жалпыға бірдей қолжетімді телекоммуникациялық желілердегі интернет-ресурста орналастырылған күн айналымды жасау күні болып табылады.

8. Тауарлар экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген жағдайда:

1) ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес тауарларға арналған декларацияның тіркелген күні;

2) тауарлар уақытша кедендік декларациялау пайдаланылып, экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген жағдайда, кедендік декларациялауды жүргізген кеден органының белгілері бар тауарларға арналған толық декларацияның тіркелген күні;

3) тауарларды Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес мерзімдік кедендік декларациялау пайдаланылып, экспорт кедендік рәсімімен орналастыра отырып берудің мәлімделген кезеңі аяқталғаннан кейін енгізілетін, тауарларға арналған декларацияда мәлімделген, әкетілген тауардың нақты саны туралы мәліметтерге өзгерістер (толықтырулар) және өзге де жетіспейтін мәліметтер енгізілген күн тауарды өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

9. Бұрын экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген тауарлар кері импорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкелінген жағдайда:

1) ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын, тауар мерзімдік немесе уақытша декларациялау пайдаланылмай, экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген кезде тауарларға декларацияны тіркеу күні;

2) тауарлар уақытша декларациялау пайдаланыла отырып, экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген кезде кедендік декларациялауды жүргізген кеден органының белгілері бар тауарларға арналған толық декларацияның тіркелген күні;

3) тауарларды Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес мерзімдік кедендік декларациялау пайдаланылып, экспорт кедендік рәсімімен орналастыра отырып берудің мәлімделген кезеңі аяқталғаннан кейін енгізілетін, тауарларға арналған декларацияда мәлімделген әкетілген тауардың нақты саны туралы мәліметтерге өзгерістер (толықтырулар) және өзге де жетіспейтін мәліметтер енгізілген күн тауарды өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

10. Кепіл беруші кепілге салынған мүлікті (тауарды) берген кезде кепіл затына меншік құқығы кепіл берушіден кепілге салынған мүлікті өндіріп алуды қолдану процесінде жүргізілген сауда-саттықтың жеңімпазына немесе кепіл ұстаушыға ауысқан күн кепіл беруші үшін өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

11. Мүлік қаржы лизингіне берілген кезде:

1) осы тармақтың 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген жағдайларды қоспағанда , сыйақы сомасы есепке алынбай, лизинг шартында белгіленген мерзімдік лизингтік төлем сомасы бөлігінде – осындай төлемді алу мерзімі басталған күн;

2) сыйақы сомасы есепке алынбай, лизинг шарты бойынша алу мерзімінің басталу күні мүлікті лизинг алушыға беру күніне дейін белгіленген барлық мерзімдік лизингтік төлемдер сомасы бөлігінде – мүлік қаржы лизингіне берілген күн;

3) осы Кодекстің 213-бабының талаптары сақталған кезде, сыйақы сомасы есепке алынбай, лизинг шартында көзделген лизингтік төлемдердің мерзімінен бұрын өтелген сомалары бөлігінде – осындай төлемді (есеп айырысу нысанына қарамастан) алу күні;

4) сыйақының есепке жазылған сомасы бөлігінде – неғұрлым ерте болатын мынадай күндердің бірі:

есепті салықтық кезеңнің соңғы күні;

қаржы лизингі шарты бойынша сыйақыны есепке жазу тоқтатылған соңғы күн өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

Осы тармақтың ережелері осы Кодекстің 213-бабында белгіленген талаптар сақталмаған жағдайда қолданылады.

12. Осы Кодекстің 474-бабында санамаланған тауарлар болып табылатын тауарлардан басқа, еркін кедендік аймағын кедендік рәсімімен орналастырыла отырып,

қосылған құн салығынсыз сатып алынған тауар жоғалған кезде, салық төлеуші жоғалу фактісін анықтаған күн тауарды өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

13. Бейрезидент орындаған және көрсеткен жұмыстар мен қызметтер осы Кодекстің 454-бабына сәйкес қосылған құн салығын төлеушінің айналымы деп танылған жағдайда, мынадай күндердің бірі осындай айналымды жасау күні болып табылады:

шарттың тараптары болып табылатын өнім беруші (сатушы) және алушы (сатып алушы) орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісіне қол қойған күн;

орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің актісі болмаған жағдайда жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын өзге құжат болған кезде – бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша шығындар бухгалтерлік есепке алуда танылған күн.

14. Қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған кезде қосылған құн салығын төлеуші қосылған құн салығы бойынша таратудың салықтық есептілігін ұсынған күннің алдындағы күн осы Кодекстің 449-бабы 1-тармағының бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген айналымды жасау күні болып табылады.

15. Егер осы баптың 3 және 13-тармақтарында айқындалған құжаттарда бірнеше күн көрсетілсе, онда көрсетілген күндердің неғұрлым кеш болатыны құжатқа қол қойылған күн болып табылады.

16. Берешекті өтеу есебіне бас банктің күмәнді және үмітсіз активтерін сатып алатын банктің еншілес ұйымының балансына бұрын қабылданған кепілге салынған мүлікті бөліп төлеу шарттарымен өткізу кезінде сатып алу-сату шарты бойынша осындай төлемді алу мерзімі басталған күн немесе оқиғаның қайсысы бұрын басталатынына қарай осындай төлемді алған күн өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады.

46-тарау. АЙНАЛЫМ ЖӘНЕ ИМПОРТ МӨЛШЕРІН АЙҚЫНДАУ

461-бап. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым мөлшері

1. Егер осы Кодекстің 462-бабында өзгеше көзделмесе, өткізу бойынша айналым мөлшері, егер Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында өзгеше көзделмесе, мәміле тараптары бағалар мен тарифтерге қосылған құн салығын қоспай қолданатын бағалар мен тарифтерді негізге ала отырып, өткізілетін тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны ретінде айқындалады.

Тауар төлемді бөліп төлеу шарттарымен өткізілген кезде өткізілетін тауардың құны шарттың талаптарында көзделген барлық төлемдер ескеріле отырып айқындалады.

2. Үшінші тұлғалар үшін төлеу бойынша көрсетілетін қызметтерді ұсыну кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері комиссиялық сыйақы мөлшерінде айқындалады.

3. Осы Кодекстің ережелеріне сәйкес төлеуге жататын (төленген) акциз сомасы:

1) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімі болып табылатын бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын беру кезінде алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу бойынша қызметтер көрсететін осындай акцизделетін тауарды өндірушінің өткізу бойынша айналымының мөлшеріне енгізілмейді;

2) қалған жағдайларда – өткізу бойынша айналым мөлшеріне енгізіледі.

4. Қосылған құн салығын төлеушінің тауарлардың қалдықтары түріндегі айналымының мөлшері қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, айналымды жасау күніне қосылған құн салығын осындай төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген), осындай тауарлардың баланстық құны мөлшерінде айқындалады.

Осы тармақтың мақсаттары үшін қосылған құн салығын төлеушіде:

1) қайта ұйымдастыруға байланысты, ол қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған кезде, сондай-ақ бөлініп шығу арқылы қайта ұйымдастыру кезінде – бөлу балансында немесе беру актісінде көрсетілген, бірақ қосылған құн салығын осындай төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) баланстық құннан төмен емес тауардың айналымды жасау күніне құны;

2) қалған жағдайларда – қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, айналымды жасау күніне қосылған құн салығын осындай төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) тауардың баланстық құны тауардың баланстық құны болып табылады.

Қосылған құн салығын төлеуші тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым бойынша осы Кодекстің 205-бабына сәйкес тауарлардың қалдықтары жөніндегі салықтық тіркелімді жасайды.

5. Қосылған құн салығын төлеуші бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде жасайтын айналым мөлшері осы Кодекстің 463-бабына сәйкес айқындалады.

6. Осы бөлімнің мақсатында шетел валютасымен операция айналым жасау күніне белгіленген валютаның ресми бағамы қолданыла отырып, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен қайта есептеледі.

462-бап. Жекелеген жағдайларда өткізу бойынша айналым мөлшерін айқындау ерекшеліктері

1. Кепіл беруші кепілге салынған мүлікті сатып алушының немесе кепіл ұстаушының меншігіне берген кезде өткізу бойынша айналым мөлшері кепіл берушіде:

1) кепіл мүлкін өткізу кезінде – оған қосылған құн салығы қосылмай, қолданылған өткізу бағасы негізге алына отырып, өткізілетін кепілге салынған мүліктің құны мөлшерінде;

2) кепілге салынған мүлікті кепіл ұстаушының меншігіне айналдыру кезінде – мүлікті (зияткерлік меншік объектілерін, материалдық емес активтердің құнын қоспағанда) бағалау жөніндегі қызметті жүзеге асыруға арналған лицензиясы бар жеке немесе заңды тұлғаның қорытындысы негізінде сот шешімімен белгіленетін немесе сенім білдірілген тұлға белгілейтін, қосылған құн салығы қосылмаған ағымдағы бағалау құны мөлшерінде айқындалады. Бұл ретте сенім білдірілген тұлға кепілге салынған мүлік соттан тыс мәжбүрлеу тәртібімен сауда-саттық арқылы өткізілген кезде Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес айқындалады.

2. Бұрын экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген тауарды кері импорт кедендік рәсімімен орналастыру кезінде салық төлеушідегі өткізу бойынша айналым мөлшері тауарды экспорт кедендік рәсімімен орналастыру кезінде қолданылған өлшем бірліктерімен, қосылған құн салығы бойынша декларацияда тауарды экспортқа өткізу жөніндегі айналым көрсетілген осы тауардың құны негізінде кері импорт кедендік рәсімімен орналастырылатын тауардың көлеміне пропорционалды түрде айқындалады.

3. Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде тұтастай сату кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері бұрын қосылған құн салығы есепке жатқызылған, сату кезінде берілетін мүліктің:

1) кәсіпорынды сатып алу-сату шарты бойынша өткізу құны мен өткізу күніне бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша берілетін міндеттемелердің баланстық құнына азайтылған, берілетін активтердің баланстық құны арасындағы оң айырмаға ұлғайтылған;

2) кәсіпорынды сатып алу-сату шарты бойынша өткізу құны мен өткізу күніне бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша берілетін міндеттемелердің баланстық құнына азайтылған, берілетін активтердің баланстық құны арасындағы теріс айырмаға азайтылған баланстық құны мөлшерінде айқындалады.

4. Мүлікті қаржы лизингіне беру кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері:

1) осы Кодекстің 460-бабы 11-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген, айналымды жасау күніне – қаржы лизингі бойынша сыйақының және қосылған құн салығының сомасы енгізілмей, қаржы лизингі шартына сәйкес белгіленген лизингтік төлемнің мөлшері негізінде;

2) осы Кодекстің 460-бабы 11-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген, айналымды жасау күніне – қаржы лизингі бойынша сыйақының және қосылған құн салығының сомасы енгізілмей, қаржы лизингі шартына сәйкес оларды алу мерзімінің басталу күні мүлік лизинг алушыға берілетін күнге дейін белгіленген барлық мерзімді лизингтік төлемдердің сомасы негізінде;

3) осы Кодекстің 460-бабы 11-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген, айналымды жасау күніне – қаржы лизингі бойынша сыйақының және қосылған құн салығының сомасы енгізілмей, қаржы лизингі шарты бойынша алынған (алынуға

жататын) барлық лизингтік төлемдердің жалпы сомасы мен осы шартқа сәйкес өткізу бойынша айналымды жасаудың алдыңғы күндеріне тура келетін салық салынатын айналымдар мөлшерлерінің сомасы ретінде айқындалатын салық салынатын айналым мөлшері арасындағы айырма ретінде;

4) осы Кодекстің 460-бабы 11-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген, айналымды жасау күніне – сыйақының есепке жазылған сомасы мөлшерінде айқындалады.

5. Егер Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында өзгеше көзделмесе, тауарларды өтеусіз беру кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, оларды беру күніне салық төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) берілетін тауарлардың баланстық құны мөлшерінде айқындалады.

Өтеусіз орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер бойынша өткізу бойынша айналым мөлшері бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келген жағдайда:

жұмыстарды өтеусіз орындауға, қызметтерді өтеусіз көрсетуге пайдаланылса;

осындай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде қосылған құн салығы, пропорционалды әдіспен айқындалғанды қоса алғанда, есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығы ретінде есепке алынса;

халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес салық төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында шығыстарға жатқызылуға жатса (жатқызылса), қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, қосылған құн салығын осындай төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) тауарлардың баланстық құны, жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құны негізге алына отырып айқындалады.

Тіркеп-белгіленген активтер, сондай-ақ осы Кодекстің 250-бабы 2-тармағының 2), 3), 4) және 8) тармақшаларында көзделген активтер салық салынатын айналымға қосу үшін өтеусіз пайдалануға берілген жағдайда олардың құны мынадай тәртіппен айқындалады:

Ақ = (ҚҚС са/Пм) х Тн/мөлшерлеме,

мұнда:

Ақ – өтеусіз пайдалануға беру кезінде салық салынатын айналымға енгізілетін актив құны;

ҚҚС са – өтеусіз пайдалануға берілетін активті сатып алу кезінде есепке жатқызылған қосылған құн салығының сомасы;

Пм – күнтізбелік айлармен есептелген активті пайдалану мерзімі, ол:

бухгалтерлік есепке алуда амортизацияға жататын активтер бойынша – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына

сәйкес амортизация үшін бухгалтерлік есепке алуда айқындалған активті пайдалы қолдану мерзімі ретінде;

өзге активтер бойынша – активке техникалық құжаттама негізінде айқындалған актив қызметінің мерзімі ретінде, ал мұндай құжаттама болмаған кезде – 120 ай деп айқындалады;

Тн – есепті салықтық кезеңге тура келетін пайдалануға берілетін айлардың нақты саны;

мөлшерлеме – пайдалануға беру күніне қолданыста болатын қосылған құн салығының пайызбен мөлшерлемесі.

6. Аванстар мен айыппұл санкцияларынан басқа, өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талап ету құқығын басқаға беру кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері басқаға беру жүргізілген талап ету құқығының құны мен салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес талап ету құқығын басқаға беру күніне борышкерден алынуға жататын талап ету құны арасындағы оң айырма ретінде айқындалады.

Кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша талап ету құқықтарын басқаға беру кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері басқаға беру жүргізілген талап ету құқығының құнына енгізілген сыйақы сомасы мен салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес талап ету құқығын басқаға беру күніне борышкерден алынуға жататын сыйақы сомасы арасындағы оң айырма ретінде айқындалады.

7. Өткізу бойынша айналым мөлшері мыналарда:

1) кәсіпкерлік қызметті шектеуге немесе тоқтатуға келіскен кезде – кәсіпкерлік қызметті шектеу немесе тоқтату туралы шартта;

2) кредит (қарыз, микрокредит) берілген кезде – кредит (қарыз, микрокредит) беру туралы шартта;

3) сенім білдірілген өкіл сенім білдірушінің атынан және есебінен тауарларды өткізген, жұмыстарды орындаған, қызметтерді көрсеткен, сенім білдірілген өкіл сенім білдіруші үшін сатып алған тауарларды сенім білдірушіге берген, сондай-ақ сенім білдірілген өкіл сенім білдірушінің атынан және есебінен үшінші тұлғамен жасасқан мәміле бойынша осындай үшінші тұлғаның сенім білдіруші үшін жұмыстарды орындаған, қызметтерді көрсеткен кезде – тапсырма шартында көзделген сыйақы мөлшерінде, оған қосылған құн салығы қосылмай айқындалады.

8. Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес ислам банкі осы Кодекстің 452-бабы 2-тармағының 7) және 8) тармақшаларына сәйкес коммерциялық кредит беру арқылы сауда делдалы ретінде жеке және заңды тұлғаларды қаржыландырған кезде өткізу бойынша айналым мөлшері ислам банкінің алуына жататын кіріс мөлшерінде айқындалады.

Осы тармақтың мақсатында ислам банкі алуға тиіс кіріске Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес жасалған ислам банкінің коммерциялық

кредит туралы шартының талаптарында айқындалатын, сатып алушыға өткізілетін тауарға үстеме бағаның сомасы жатады.

Осы тармақтың ережелері сатып алушы коммерциялық кредит туралы шартты орындаудан бас тартқан кезде ислам банкі тауарды үшінші тұлғаға өткізген жағдайларға қолданылмайды.

9. Комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптармен тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету, комиссионердің комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптармен комитент үшін сатып алынған тауарларды комитентке беруі кезінде, сондай-ақ үшінші тұлға комиссионермен жасасқан мәміле бойынша осындай үшінші тұлғаның комитент үшін жұмыстарды орындауы, қызметтерді көрсетуі кезінде комиссионердің өткізу бойынша айналымының мөлшері мынадай сомалардың бірінің:

оған қосылған құн салығын қоспай оның комиссиялық сыйақысының;

бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша комиссионердің айналымы болып табылатын жұмыстар, көрсетілетін қызметтер құнының мөлшерінде айқындалады.

10. Тасымалдаушы және (немесе) басқа да өнім берушілер көлік экспедициясы шарты бойынша клиент болып табылатын тарап үшін көлік экспедициясы шартында айқындалған жұмыстарды орындаған, қызметтерді көрсеткен кезде экспедитордың өткізу бойынша айналымының мөлшері мынадай сомалардың:

көлік экспедициясы шартында көзделген, оған қосылған құн салығын қоспай оның сыйақысының;

бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша экспедитордың айналымы болып табылатын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны мөлшерінде айқындалады.

11. Жалпыға бірдей қолжетімді телекоммуникациялық желілердегі интернет-ресурста орналастырылғандарды қоса алғанда, мерзімді баспасөз басылымдарын және бұқаралық ақпарат құралдарының өзге де өнімін өткізу бойынша айналым мөлшері мәміле тараптары қолданатын бағалар мен тарифтерді негізге ала отырып, оларға қосылған құн салығын қоспай, есепті салықтық кезеңде берілген (тиеп-жөнелтілген, орналастырылған) мерзімді баспасөз басылымдарын және бұқаралық ақпарат құралдарының өзге өнімін өткізу құны ретінде айқындалады.

12. Жұмыс берушінің жұмыскер алдындағы берешекті өтеу есебіне жұмыскерге тауарды беруі, жұмыстарды орындауы, қызметтерді көрсетуі кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері мынадай формула бойынша айқындалады:

Өа = Жж х 100/(100+мөлшерлемесі), мұнда:

Өа – жұмыс берушінің жұмыскер алдындағы берешекті өтеу есебіне жұмыскерге тауарды беруі, жұмыстарды орындауы, қызметтерді көрсетуі кезіндегі өткізу бойынша айналым;

мөлшерлеме – қосылған құн салығының тауар берілген күнге қолданыста болатын пайызбен мөлшерлемесі;

Жж – жұмыскерге төлеуге жататын, өтеу есебіне тауарды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету жүзеге асырылатын сома.

13. Осы Кодекстің 474-бабында санамаланған тауарлар болып табылатын тауарлардан басқа, еркін кедендік аймақ кедендік рәсімімен орналастырыла отырып, қосылған құн салығынсыз сатып алынған тауар жоғалған кезде өткізу бойынша айналым мөлшері салық төлеушінің бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген) тауарлардың қайта бағалау мен құсыздануды есепке алмай, жоғалған күніне олардың баланстық құны мөлшерінде айқындалады.

14. Осы Кодекстің 453-бабының 5) тармақшасына сәйкес қайтарылатын ыдыс деп танылған және белгіленген мерзімде қайтарылмаған ыдысты өткізу бойынша айналым мөлшері қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, оны қайтару күніне бухгалтерлік есепке алуда көрсетілуге жататын (көрсетілген) осындай ыдыстың баланстық құны ретінде айқындалады.

15. Осы баптың 1 – 14-тармақтарының ережелеріне қарамастан, өткізу бойынша айналым мөлшері:

1) заңды тұлға жеке тұлғалардан сатып алған автомобильдер жеке тұлғаға өткізілген кезде – автомобильдерді өткізу құны мен сатып алу құны арасындағы оң айырма ретінде;

2) туроператордың шығу туризмі бойынша қызметтері көрсетілген кезде – туристік өнімді өткізу құны мен жолаушыларды сақтандыру, тасымалдау және тұру, оның ішінде егер осындай тамақтану құны тұру құнына енгізілген болса, тамақтану бойынша көрсетілетін қызметтердің, туристік агент сыйақысының құны арасындағы оң айырма ретінде;

3) бағалы қағаздармен, қатысу үлестерімен жасалатын операциялар жүзеге асырылған кезде – осы Кодекстің 250-бабына сәйкес айқындалатын, бағалы қағаздарды , қатысу үлесін өткізу кезіндегі құн өсімі ретінде;

4) тауарларды сатып алу күніне қолданыста болған Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес осы тауарларды сатып алу кезінде жазып берілген шот-фактураларда көрсетілген қосылған құн салығы есепке жатқызылатын қосылған құн салығы деп танылмайтын тауарлар өткізілген кезде – тауардың өткізу құны және қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, ол берілген күнге бухгалтерлік есепке алуда көрсетілген баланстық құны арасындағы оң айырма ретінде;

5) тауар:

заңды тұлға таратылған кезде немесе жарғылық капитал азайған кезде мүлікті бөлу кезінде акционерге, қатысушыға, құрылтайшыға берілген кезде – қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, оны беру күніне осындай тауарды беретін заңды тұлғаның бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген), берілетін тауардың

баланстық құны мен мүлікті бөлу соларға пропорционалды түрде жүзеге асырылатын қатысу үлесіне, акциялардың санына тура келетін төленген жарғылық капиталдың мөлшері арасындағы оң айырма ретінде;

заңды тұлға құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғадағы қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған кезде осындай қатысушыға, құрылтайшыға берілген кезде – қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, оны беру күніне осындай тауарды беретін заңды тұлғаның бухгалтерлік есепке алуында көрсетілуге жататын (көрсетілген), берілетін тауардың баланстық құны мен сатып алынатын қатысу үлесіне тура келетін төленген жарғылық капиталдың мөлшері арасындағы оң айырма ретінде;

эмитент-заңды тұлға акционерден осы эмитент шығарған акцияларды сатып алған кезде акционерге берілген кезде – қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, оны беру күніне осындай тауарды беретін заңды тұлғаның бухгалтерлік есепке алуында көрсетуге жататын (көрсетілген), берілетін тауардың баланстық құны мен сатып алынатын акциялар санына тура келетін төленген жарғылық капиталдың мөлшері арасындағы оң айырма ретінде;

6) қосылған құн салығынсыз сатып алынған тұрғын үйді (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) өткізу кезінде – қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, өткізу күніне бухгалтерлік есепке алуда көрсетілген тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) өткізу құны мен баланстық құны арасындағы оң айырма ретінде айқындалады.

463-бап. Бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым мөлшері

1. Бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым мөлшері төлем көзінен ұстап қалуға жататын корпоративтік немесе жеке табыс салығын қоса алғанда, осы Кодекстің 454-бабының 1-тармағында көрсетілген жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу құны негізге алына отырып айқындалады. Бұл ретте сатып алу құны:

орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің актісі;

орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің актісі болмаған кезде – жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын өзге де құжат негізінде айқындалады.

2. Алынған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін ақы төлеу шетел валютасымен жүргізілген жағдайда, салық салынатын айналым айналымды жасау күніне белгіленген валютаның ресми бағамы қолданыла отырып, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен қайта есептеледі.

464-бап. Айналым мөлшерін түзету

1. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым мөлшері осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайларда белгілі бір жаққа өзгерген кезде, ол жасалған күннен кейін айналым мөлшері тиісті түрде түзетіледі.

2. Мынадай:

1) тауарды кері импорт кедендік рәсімімен орналастыра отырып әкелуді қоспағанда, бұрын экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген тауар толық немесе ішінара қайтарылған;

2) мәміленің шарттары өзгерген;

3) өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін баға, өтемақы өзгерген жағдайларда түзету жүргізіледі. Осы тармақшаның ережесі шарттың талаптары негізге алына отырып, оның ішінде коэффициентті (индексті) қолдануға байланысты, өткізілген тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің төлеуге жататын құны өзгерген кезде де қолданылады;

4) баға жеңілдіктері, сатылым жеңілдіктері жасалған;

5) осы Кодекстің 453-бабының 5) тармақшасына сәйкес өткізу бойынша айналымға енгізілген ыдыс қайтарылған;

6) нәтижесінде айналым мөлшерінің өзгеруі болатын өзге де жағдайлар басталған жағдайларда түзету жүргізіледі.

3. Осы баптың ережелері қателерді түзету нәтижесінде салық салынатын (салынбайтын) айналым мөлшері өзгерген жағдайда қолданылмайды.

4. Салық төлеуші айналымының мөлшерін түзету салық салынатын (салынбайтын) айналым мөлшерінің өзгеруіне негіз болатын құжаттар болған кезде жүргізіледі.

5. Салық салынатын (салынбайтын) айналым мөлшерін түзету сомасы осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайлар басталатын күнге тура келетін салықтық кезеңнің салық салынатын (салынбайтын) айналымына енгізіледі. Мұндай күн түзету сомасына айналымды жасау күні болып табылады.

6. Салық салынатын (салынбайтын) айналым мөлшерін азайту жағына қарай түзету тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша бұрын көрсетілген салық салынатын (салынбайтын) айналым мөлшерінен аспауға тиіс.

7. Салық салынатын айналым мөлшерін ұлғайту жағына қарай түзету кезінде осындай айналым бойынша қосылған құн салығының сомасы осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайлар басталатын күнге қолданыста болатын мөлшерлеме бойынша айқындалады.

465-бап. Күмәнді талаптар бойынша салық салынатын айналымның мөлшерін түзету

1. Егер өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талаптың бір бөлігі немесе бүкіл мөлшері күмәнді талап болып табылса, қосылған құн салығын төлеушінің осындай талап бойынша салық салынатын айналым мөлшерін:

1) мыналар:

егер мұндай мерзім айқындалған болса, өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талапты орындау мерзімі;

талапты орындау мерзімі айқындалмаған, тауарды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні тура келетін салықтық кезеңнің басынан бастап үш жыл өткен соң;

2) тіркеуші органның банкрот деп танылған дебиторды Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімінен алып тастау туралы шешімі шығарылған салықтық кезеңде;

3) "Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес соттан тыс банкроттық рәсімі аяқталған немесе сот арқылы банкроттық рәсімін қолдану туралы сот шешімі шығарылған салықтық кезеңде азайтуға құқығы бар.

Осы тармаққа сәйкес салық салынатын айналымның мөлшерін түзету осы Кодекстің 267-бабында көрсетілген шарттар сақталған кезде жүргізіледі.

2. Күмәнді талап бойынша салық салынатын айналым мөлшерін азайту қосылған құн салығының өткізу бойынша айналымды жасау күніне қолданыста болған мөлшерлемесі қолданыла отырып, тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету бойынша бұрын көрсетілген салық салынатын айналым мөлшері шегінде жүргізіледі.

3. Өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін төлемақы қосылған құн салығын төлеуші осы баптың 1-тармағына сәйкес өзіне берілген құқықты пайдаланғаннан кейін алынған жағдайда, салық салынатын айналымның мөлшері қосылған құн салығының өткізу бойынша айналымды жасау күніне қолданыста болатын мөлшерлемесі қолданыла отырып, төлемақы алынған салықтық кезеңде көрсетілген төлемақының құнына ұлғайтуға жатады.

466-бап. Салық салынатын импорттың мөлшері

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салық салынатын импорттың мөлшеріне Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасы ескеріле отырып, ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын импортталатын тауарлардың кедендік құны, сондай-ақ импортқа арналған қосылған құн салығын қоспағанда, Қазақстан Республикасына тауарларды импорттау кезінде бюджетке төлеуге жататын салықтардың және кедендік төлемдердің, арнаулы, демпингке қарсы және өтемақы баждарының сомалары енгізіледі.

2. Ішкі тұтыну үшін шығару кедендік рәсімімен орналастырыла отырып қайта өңдеу өнімдерін импорттау кезінде салық салынатын импорттың мөлшері ЕАЭО-ның кеден

заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес ЕАЭО-ның кедендік аумағынан тыс жерлерде тауарларды қайта өңдеу жөніндегі операциялардың құны ретінде айқындалады.

47-тарау. НӨЛДІК МӨЛШЕРЛЕМЕ БОЙЫНША САЛЫҚ САЛЫНАТЫН АЙНАЛЫМДАР

467-бап. Тауарларды экспортқа өткізу бойынша айналым

1. Осы Кодекстің 474-бабында көзделген тауарларды өткізу бойынша айналымдарды қоспағанда, тауарларды экспортқа өткізу бойынша айналымға нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынады.

ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын ЕАЭО-ның кедендік аумағынан тауарларды әкету тауарлар экспорты болып табылады.

2. Мыналар тауарлар экспортын растайтын құжаттар болып табылады:

1) экспортталатын тауарларды беруге арналған шарт (келісімшарт);

2) осы тармақтың 3) және 6) тармақшаларында көрсетілген жағдайлардан басқа, тауарлар шығаруды экспорт кедендік рәсімімен орналастыра отырып жүзеге асыратын кеден органының белгілері бар, сондай-ақ ЕАЭ-ның кедендік шекарасындағы өткізу пунктінде орналасқан Қазақстан Республикасы кеден органының немесе ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің кеден органының белгісі бар тауарларға арналған декларацияның көшірмесі;

3) экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып, тауарлар:

магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы;

уақытша кедендік декларациялау пайдаланылып әкетілген кезде кедендік декларациялауды жүргізген кеден органының белгілері бар тауарларға арналған толық декларацияның көшірмесі;

4) тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Тауарлар экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып, магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы әкетілген жағдайда тауарға ілеспе құжаттар көшірмелерінің орнына тауарларды қабылдау-беру актісі ұсынылады;

5) зияткерлік меншік объектісі экспортталған жағдайда – авторлық құқық және сабақтас құқықтар саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның зияткерлік меншік объектісіне құқығы туралы, сондай-ақ оның құнын растауы;

6) тауарлар шығаруды экспорт кедендік рәсімінде жүзеге асыратын кеден органының белгілері бар, сондай-ақ шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың бақылау-өткізу пунктінде орналасқан кеден органының белгісі бар тауарларға арналған декларацияның көшірмелері;

7) тауарлар мерзімдік кедендік декларациялау пайдаланылып, экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген жағдайда, тауарларды берудің мәлімделген кезеңі аяқталғаннан кейін енгізілген өзгерістері (толықтырулары) бар, әкетілген тауардың нақты саны туралы мәліметтерді қамтитын тауарларға арналған декларацияның көшірмесі.

3. Кедендік аумақтан тыс жерде қайта өңдеу кедендік рәсімімен орналастырыла отырып, бұрын ЕАЭО-ның кедендік аумағынан тыс жерге әкетілген тауарларды немесе олардың қайта өңдеу өнімдерін одан әрі экспорттау жүзеге асырылған жағдайда, экспортты растау осы баптың 2-тармағына сәйкес, сондай-ақ мынадай құжаттар негізінде жүзеге асырылады:

1) кедендік аумақтан тыс жерде қайта өңдеу кедендік рәсімін экспорт кедендік рәсіміне өзгерту жүргізілетін тауарларға арналған декларацияның көшірмесі;

2) кедендік аумақтан тыс жерде қайта өңдеу кедендік рәсімімен орналастырыла отырып ресімделген тауарларға арналған декларацияның көшірмесі;

3) кедендік аумақта қайта өңдеу (тауарларды ішкі тұтыну үшін қайта өңдеу) кедендік рәсімімен орналастырыла отырып, тауарларды шет мемлекеттің аумағына әкелу кезінде ресімделген, осындай ресімдеуді жүзеге асырған шет мемлекеттің кеден органы куәландырған тауарларға арналған декларацияның көшірмесі;

4) шет мемлекеттің аумағында ішкі тұтыну үшін қайта өңдеу кедендік рәсімін шет мемлекеттің аумағында ішкі тұтыну үшін шығару кедендік рәсіміне немесе экспорт кедендік рәсіміне өзгерту жүргізілетін тауарларға арналған декларацияның көшірмесі.

4. Салық органдарының ақпараттық жүйесінде кеден органдарының тауарларды іс жүзінде әкету туралы хабарламасы бар, электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация да тауарлардың экспортын растайтын құжат болып табылады. Осы тармақта көзделген, электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация болған кезде осы баптың 2-тармағының 2), 3) және 6) тармақшаларында және 3-тармағының 1) және 2) тармақшаларында белгіленген құжаттарды ұсыну талап етілмейді.

468-бап. Халықаралық тасымалдарға салық салу

1. Халықаралық тасымалдар бойынша көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымға нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынады.

Мыналар халықаралық тасымал деп танылады:

1) Қазақстан Республикасының аумағынан экспортталатын және Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын тауарларды, оның ішінде пошта жөнелтілімдерін тасу;

2) Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттік жүктерді тасу;

3) халықаралық қатынаста жолаушыларды, багажды және жүк багажын тасымалдау;

4) халықаралық қатынаста жолаушылар поездарының (вагондарының) жүріп өтуі бойынша көрсетілетін қызмет.

Егер тасымалды ресімдеу осы баптың 4-тармағында белгіленген бірыңғай халықаралық тасымалдау құжаттарымен жүзеге асырылса, осы тараудың мақсаттары үшін тасымал халықаралық тасымал болып есептеледі.

2. Осы баптың 3-тармағында белгіленген жағдайларды қоспағанда, халықаралық тасымалды бірнеше тасымалдаушы жүзеге асырған жағдайда, халықаралық тасымалға Қазақстан Республикасының шекарасына дейін тасымалдаушы немесе соның көлігі арқылы жолаушылар, тауарлар (пошта жөнелтілімдері, багаж, жүк багажы) Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген тасымалдаушы жүзеге асыратын тасымал жатады.

3. Тікелей халықаралық теміржол-паром қатынасында және жүкті теміржол көлігінен су көлігіне ауыстырып тией отырып, халықаралық теміржол-су қатынасында халықаралық тасымалды бірнеше тасымалдаушы жүзеге асырған жағдайларда тасымалдаушылар теміржол және су көлігімен жүзеге асыратын тасымал халықаралық тасымал деп танылады.

4. Осы баптың мақсаттары үшін мыналар халықаралық тасымалдарды растайтын құжаттар болып табылады:

1) жүктерді тасымалдау кезінде:

халықаралық автомобиль қатынасында – тауар-көлік жүккұжаты;

халықаралық теміржол қатынасында, оның ішінде тікелей халықаралық теміржол-паром қатынасында және жүкті теміржол көлігінен су көлігіне ауыстырып тией отырып, халықаралық теміржол-су қатынасында – бірыңғай үлгідегі жүккұжат;

әуе көлігімен – жүкке арналған жүккұжат (әуе жүккұжаты);

теңіз көлігімен – коносамент немесе теңіз жүккұжаты;

көліктің екі немесе одан көп түрімен транзитпен (аралас тасымал) – бірыңғай тауар-көлік жүккұжаты (бірыңғай коносамент);

магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы:

есеп айырысу кезеңі ішіндегі экспорт және ішкі тұтыну үшін шығару кедендік рәсімдерімен орналастырылған тауарларға арналған декларацияның не есеп айырысу кезеңі ішіндегі кедендік транзиттеу кедендік рәсімімен орналастырылған тауарларға арналған декларацияның көшірмесі;

орындалған жұмыстардың (көрсетілген қызметтердің) актілері, жүктерді сатушыдан не көрсетілген жүктерді бұрын жеткізуді жүзеге асырған басқа да тұлғалардан сатып алушыға не көрсетілген жүктерді одан әрі жеткізуді жүзеге асыратын басқа да тұлғаларға қабылдау-беру актілері;

2) жолаушыларды, багажды және жүк багажын тасымалдау кезінде:

автомобиль көлігімен:

тұрақты тасымалдар кезінде – Қазақстан Республикасында сатылған жол жүру билеттерін сату туралы есеп, сондай-ақ жүрі жолындағы автовокзалдар (автостанциялар) жасаған жолаушылар билеттері туралы есеп айырысу ведомостары;

тұрақты емес тасымалдар кезінде – халықаралық қатынаста көлік қызметтерін көрсету туралы шарт;

теміржол көлігімен:

Қазақстан Республикасында сатылған жол жүру, тасымалдау және пошта құжаттарын сату туралы есеп;

Қазақстан Республикасында халықаралық қатынаста сатылған жолаушылар билеттері туралы есеп айырысу ведомосы;

теміржол әкімшіліктері арасындағы жолаушылар тасымалдары үшін өзара есеп айырысу жөніндегі баланстық ведомость пен жол жүру және тасымалдау құжаттарын ресімдеу туралы есеп;

әуе көлігімен:

бас декларация;

жолаушы манифесі;

карго-манифест;

лоджит (орталық-тиеу графигі);

жинақтау-тиеу ведомосы (жол жүру билеті және багаж түбіртегі);

халықаралық қатынаста жолаушылар пойыздарының (вагондарының) жүріп өтуі бойынша көрсетілетін қызмет кезінде:

жолаушылар пойызының заттай парағы.

Осы тармақта көрсетілген құжаттар қағаз жеткізгіште және (немесе) электрондық нысанда жасалуы мүмкін.

5. Салық органдарының ақпараттық жүйелерінде кеден органдарының тауарларды іс жүзіндегі әкету туралы хабарламасы бар, электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация да тауарлардың экспортын растайтын құжат болып табылады. Осы тармақта көзделген, электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация болған кезде осы баптың 4-тармағы бірінші бөлігі 1) тармақшасының сегізінші абзацында белгіленген құжаттарды ұсыну талап етілмейді.

469-бап. Халықаралық ұшуды, халықаралық әуе тасымалдарын орындайтын шетелдік авиакомпаниялардың әуе кемелеріне жанармай құю кезінде әуежайлар, жерде қызмет көрсету қызметтерін берушілер, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушілер жүзеге асыратын жанар-жағармай материалдарын өткізуге салық салу

1. Халықаралық ұшуды, халықаралық әуе тасымалдарын орындайтын шетелдік авиакомпаниялардың әуе кемелеріне жанармай құю кезінде әуежайлар, жерде қызмет

көрсету қызметтерін берушілер, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушілер жүзеге асыратын жанар-жағармай материалдарын өткізу бойынша айналымға нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынады.

Осы баптың ережелері халықаралық ұшуды, халықаралық әуе тасымалдарын орындайтын шетелдік авиакомпаниялардың әуе кемелеріне жанармай құю кезінде жанар-жағармай материалдарын өткізетін әуежайларға, жерде қызмет көрсету қызметтерін берушілерге, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушілерге қатысты қолданылады.

2. Осы баптың мақсаттары үшін:

1) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерді қоса алғанда, шет мемлекеттердің авиакомпаниялары шетелдік авиакомпаниялар деп танылады;

2) әуе кемесі шет мемлекеттің шекарасын кесіп өтетін әуе кемесінің ұшуы халықаралық ұшу деп танылады;

3) тасымалдауда немесе қайта тиеуде үзілістің бар-жоғына қарамастан, тасымалды орындау кезінде жөнелту және межелі пункттері:

екі немесе одан көп мемлекеттің аумағында;

егер басқа мемлекеттің аумағында аялдау көзделсе, бір мемлекеттің аумағында орналасқан әуе тасымалы халықаралық әуе тасымалы деп танылады.

Егер Қазақстан Республикасының аумағы жөнелту және межелі пункттер болып табылса, осы тармақшаның үшінші абзацының ережесі қолданылмайды.

3. Халықаралық ұшуды, халықаралық әуе тасымалдарын орындайтын шетелдік авиакомпаниялардың әуе кемелеріне жанармай құю кезінде әуежайлар, жерде қызмет көрсету қызметтерін берушілер, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушілер жүзеге асыратын жанар-жағармай материалдарын өткізу кезінде нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналымдарды растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

1) тұрақты рейстерді жүзеге асыру кезінде – әуежайдың, жерде қызмет көрсету қызметтерін берушінің, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушінің шетелдік авиакомпаниямен жанар-жағармай материалдарын өткізуді көздейтін және (немесе) қамтитын шарты;

тұрақты емес рейстерді жүзеге асыру кезінде – шетелдік авиакомпанияның өтінімі және (немесе) әуежайдың, жерде қызмет көрсету қызметтерін берушінің, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушінің шетелдік авиакомпаниямен шарты (келісімі).

Бұл ретте өтінімде мынадай мәліметтер көрсетілуге тиіс:

тіркелген мемлекеті көрсетіле отырып, авиакомпанияның атауы;

әуе кемесінің болжамды қону күні.

Форс-мажорлық мән-жайлар салдарынан шетелдік әуе кемесі қонған кезде осы тармақшада көзделген өтінім толтырылмайды.

Осы тармақшаның мақсаттары үшін:

Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен авиакомпания белгілеген және жариялаған кестеге сәйкес орындалатын рейс тұрақты рейс деп танылады;

тұрақты болып табылмайтын және әуе тасымалы мақсатында немесе онсыз белгілі бір тапсырыс беруші үшін орындалатын рейс (ұшу) тұрақты емес рейс (ұшу) деп танылады;

2) әуе кемесіне жанар-жағармай материалдарының құйылғанын растайтын кеден органының белгісі бар шетелдік әуе кемесіне жанар-жағармай құюға арналған шығыс ордері немесе талап, онда мынадай мәліметтер көрсетілуге тиіс:

авиакомпанияның атауы;

құйылған жанар-жағармай материалдарының мөлшері;

әуе кемесіне май құйылған күн;

әуе кемесі командирінің немесе шетелдік авиакомпания өкілінің және әуежайдың, жерде қызмет көрсету қызметтерін берушінің, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушінің тиісті қызметінің жанармай құюды жүзеге асырған қызметкерінің қолтаңбалары.

Осы тармақшаның ережелері ЕАЭО-ның және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес кедендік ресімдеу және кедендік бақылау көзделмеген халықаралық ұшуды, халықаралық әуе тасымалдарын орындайтын авиакомпаниялардың әуе кемелеріне жанармай құю кезінде қолданылмайды;

3) әуежай, жерде қызмет көрсету қызметтерін беруші, мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізуші өткізген жанар-жағармай материалдары үшін ақы төлеу фактісін растайтын құжат;

4) қайтаруға ұсынылған қосылған құн салығы сомаларының анықтығын растау бойынша тақырыптық тексеру жүргізуге қатысатын азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйым қызметшісінің шетелдік авиакомпания әуе кемесінің рейсті жүзеге асыру фактісін және өткізілген жанар-жағармай материалдарының (авиакомпаниялар бөлінісінде) мөлшерін растайтын қорытындысы.

Бұл ретте ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес кедендік ресімдеу және кедендік бақылау көзделмеген рейстер жүзеге асырылған жағдайларда азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның қызметшісі осы тармақшада көзделген қорытындыны ұсынады.

470-бап. Арнайы экономикалық аймақтың аумағына өткізілетін тауарларға салық салу

1. Арнайы экономикалық аймақтарды құру мақсатына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде толық тұтынылатын тауарларды арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарды құру, олардың жұмыс істеуі және оларды тарату саласында мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган уәкілетті органмен

және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша айқындаған тауарлар тізбесі бойынша арнайы экономикалық аймақтың аумағына өткізуге қосылған құн салығы нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Бұл ретте салық төлеушінің осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген тауарлар бойынша осы Кодекстің 503-бабына сәйкес қосылған құн салығының мөлшерлемесін қолдануға құқығы бар.

Осы баптың мақсаттары үшін еркін кедендік аймақ кедендік рәсімімен орналастырылатын (орналастырылған) және кедендік бақылаудағы тауарлар осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген тауарлар деп түсініледі.

2. Арнайы экономикалық аймақтарды құру мақсатына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде толық тұтынылатын тауарларды өткізу кезінде нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналымдарды растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

1) арнайы экономикалық аймақтардың аумақтарында қызметін жүзеге асыратын ұйымдармен немесе инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлғамен тауарларды беруге арналған шарт (келісімшарт);

2) еркін кедендік аймақ кедендік рәсімі бойынша тауарлар шығаруды жүзеге асыратын кеден органының белгілері бар тауарлар тізбесі қоса беріле отырып, тауарларға арналған декларацияның және (немесе) көліктік (тасымалдау), коммерциялық және (немесе) өзге де құжаттардың көшірмелері;

3) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген ұйымдарға тауарларды тиеп-жөнелтуді растайтын тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері;

4) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген ұйымдардың тауарларды алғанын растайтын құжаттардың көшірмелері.

3. Салық органдары ақпараттық байланыс арналары арқылы кеден органдарынан алған электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация да нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналымдарды растайтын құжат болып табылады. Осы тармақта көзделген, электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация болған кезде осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көзделген тауарларға арналған декларацияның көшірмесін ұсыну талап етілмейді.

4. Арнайы экономикалық аймақтың аумағына өткізілетін тауарларды берушілерге қосылған құн салығының асып кетуін қайтару арнайы экономикалық аймақтарды құру мақсаттарына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде іс жүзінде тұтынылған әкелінген тауарлар бөлігінде жүргізіледі.

5. Осы бапқа сәйкес қайтаруға жататын қосылған құн салығының сомасын айқындау кезінде арнайы экономикалық аймақтарды құру мақсатына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде әкелінген тауарлардың іс жүзінде тұтынылғанын

растайтын, арнайы экономикалық аймаққа қатысушы немесе инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлға ұсынған деректер негізінде қалыптастырылатын кеден органының мәліметтері есепке алынады.

Арнайы экономикалық аймаққа қатысушы немесе инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлға осы баптың 1-тармағының бірінші бөлігінде көзделген шарттарды орындамаған жағдайда еркін кедендік аймақ кедендік рәсімімен орналастырылған тауарлар салық салынатын импорт деп танылады және ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған тәртіппен және мөлшерде импортталатын тауарларға қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап өсімпұл есепке жазыла отырып, арнайы экономикалық аймақтың аумағына тауарлар әкелінген күннен бастап оларға қосылған құн салығы салуға жатады.

471-бап. Шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағына өткізілетін тауарларға салық салу ерекшеліктері

1. Шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақты құру мақсаттарына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде тұтынылатын немесе өткізілетін тауарларды осындай арнайы экономикалық аймақтың аумағына өткізуге қосылған құн салығы нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Осы баптың мақсаттары үшін осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген тауарлар деп еркін кедендік аймақ кедендік рәсімімен орналастырылатын (орналастырылған) және кедендік бақылаудағы тауарлар түсініледі.

2. Мыналар шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақты құру мақсатына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде тұтынылатын немесе өткізілетін тауарларды өткізу кезінде нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналымды растайтын құжаттар болып табылады:

1) шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйымдармен және (немесе) тұлғалармен тауарларды беруге арналған шарт (келісімшарт);

2) еркін кедендік аймақ кедендік рәсімі бойынша тауарлар шығаруды жүзеге асыратын кеден органының белгілері бар тауарлар тізбесі қоса беріле отырып, тауарларға арналған декларацияның және (немесе) көліктік (тасымалдау), коммерциялық және (немесе) өзге де құжаттардың көшірмелері;

3) осы баптың 1) тармақшасында көрсетілген ұйымдарға және (немесе) тұлғаларға тауарлардың тиеп-жөнелтілгенін растайтын тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері;

4) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген ұйымдардың және (немесе) тұлғалардың тауарларды алғанын растайтын құжаттардың көшірмелері.

3. Шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағына өткізілетін тауарларды берушілерге қосылған құн салығының асып кетуін қайтару арнайы экономикалық аймақтарды құру мақсаттарына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде іс жүзінде тұтынылған әкелінген тауарлар бөлігінде жүргізіледі.

4. Осы бапқа сәйкес қайтаруға жататын қосылған құн салығының сомасын айқындау кезінде арнайы экономикалық аймақты құру мақсаттарына сай келетін қызметті жүзеге асыру кезінде әкелінген тауарлардың өткізілгенін немесе іс жүзінде тұтынылғанын растайтын, арнайы экономикалық аймаққа қатысушы ұсынған деректер негізінде қалыптастырылатын кеден органының мәліметтері есепке алынады.

Арнайы экономикалық аймаққа қатысушы осы баптың 1-тармағының бірінші бөлігінде көзделген шарттарды орындамаған жағдайда еркін кедендік аймақ кедендік рәсімімен орналастырылған тауарлар салық салынатын импорт деп танылады және ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған тәртіппен және мөлшерде импортталатын тауарларға қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап өсімпұл есепке жазыла отырып, шектері ЕАЭО-ның кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағына тауарлар әкелінген күннен бастап қосылған құн салығы салуға жатады.

472-бап. Аффинирленген алтынды өткізу бойынша айналым

1. Бағалы металдар өндірісінің субъектілері және оны қайта өңдеу нәтижесінде аффинирленген алтынның меншік иелеріне айналған тұлғалар болып табылатын салық төлеушілердің Ұлттық Банкке бағалы металдардағы активтерді толықтыру үшін өз өндірісінің шикізатынан алынған аффинирленген алтынды өткізуі бойынша айналымға қосылған құн салығы нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

2. Мыналар нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын, осы баптың 1-тармағында көрсетілген айналымды растайтын құжаттар болып табылады:

1) салық төлеуші мен Ұлттық Банк арасында жасалған бағалы металдардағы активтерді толықтыру үшін аффинирленген алтынды сатып алу-сатудың жалпы талаптары туралы шарт;

2) Ұлттық Банкке өткізілген аффинирленген алтынның құнын растайтын құжаттардың көшірмелері;

3) аффинирленген алтынның саны көрсетіле отырып, Ұлттық Банктің аффинирленген алтынды алғанын растайтын құжаттардың көшірмелері.

Осы баптың мақсатында салық төлеуші дербес өндірген немесе қайта өңдеу мақсатында меншігіне сатып алған шикізат өз өндірісінің шикізаты деп түсініледі.

473-бап. Жекелеген жағдайларда салық салу

1. Талаптарына сәйкес импортталатын тауарлар қосылған құн салығынан босатылатын, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт, өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын салық төлеушілерге өз өндірісінің тауарларын өткізу бойынша айналымға қосылған құн салығы нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта, өнімді бөлу туралы келісімде (келісімшартта) қосылған құн салығынан босатылатын импортталатын тауарлардың тізбесі айқындалған жағдайда, осы тізбеде көрсетілген тауарларды өткізу бойынша айналымдарға нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынады.

Осы баптың мақсатында салық төлеуші өндірген, шығарылған жері сертификаты бар өнім (тауар) өз өндірісінің тауары болып танылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген салық төлеушілердің тізбесін көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган уәкілетті органмен және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша бекітеді.

2. Осы Кодекстің 755-бабының 1-тармағында көрсетілген жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде қызметті жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы өндірген және өткізген тұрақсыз конденсатты Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттердің аумағына өткізу бойынша айналымға қосылған құн салығы нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Осы тармақта көрсетілген салық төлеушілердің тізбесін уәкілетті органмен және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

3. Газ саласындағы ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісім шеңберінде қызметін жүзеге асыратын салық төлеушінің бұрын осы салық төлеуші Қазақстан Республикасының аумағынан әкеткен және ЕАЭО-ға мүше осындай басқа мемлекеттің аумағында қайта өңделген алыс-беріс шикізатынан алынған қайта өңдеу өнімдерін ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағында өткізуі бойынша айналымға қосылған құн салығы нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Осы тармақта көрсетілген салық төлеушілердің тізбесін уәкілетті органмен және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

4. Мыналар осы баптың 1-тармағында көрсетілген салық төлеушілерге тауарлардың өткізілгенін растайтын құжаттар болып табылады:

1) берілетін тауарлардың жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың, өнімді бөлу туралы келісімнің (келісімшарттың) жұмыс бағдарламасын орындауға арналғаны көрсетіле отырып, талаптарына сәйкес импортталатын тауарлар қосылған құн салығынан босатылатын жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт, өнімді

бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын салық төлеушілерге тауарларды беруге арналған шарт;

2) салық төлеушілерге тауарлардың тиеп-жөнелтілгенін растайтын тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері;

3) салық төлеушілердің тауарларды алғанын растайтын құжаттардың көшірмелері.

5. Мыналар осы баптың 2-тармағында көрсетілген тұрақсыз конденсаттың өткізілгенін растайтын құжаттар болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттердің аумағына әкетілген (әкетілетін) тұрақсыз конденсатты беруге арналған шарт (келісімшарт);

2) құбыржолдар жүйесі арқылы өткізілген тұрақсыз конденсаттың мөлшерін есепке алу аспаптарының көрсетілімдерін алу актісі;

3) Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттердің аумағына құбыржолдар жүйесі арқылы әкетілген тұрақсыз конденсатты қабылдау-беру актісі.

Құбыржолдар жүйесі арқылы өткізілген тұрақсыз конденсаттың мөлшерін есепке алу аспаптарының көрсетілімдерін алу тәртібін көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган айқындайды.

6. Мыналар осы баптың 3-тармағында көрсетілген тауарлардың өткізілгенін растайтын құжаттар болып табылады:

1) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге арналған шарттар (келісімшарттар);

2) қайта өңдеу өнімдерін өткізудің жүзеге асырылуына негіз болатын шарттар (келісімшарттар);

3) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстардың орындалу фактісін растайтын құжаттар;

4) алыс-беріс шикізатының Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына әкетілгенін растайтын тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Алыс-беріс шикізаты магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы әкетілген жағдайда тауарға ілеспе құжаттар көшірмелерінің орнына осындай алыс-беріс шикізатын қабылдау-беру актісі ұсынылады;

5) аумағында алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жүзеге асырылған ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісіне – қайта өңдеу өнімдерін сатып алушыға олардың тиеп-жөнелтілгенін растайтын құжаттар;

6) салық төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен ашылған, Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктердегі банктік шоттарына өткізілген қайта өңдеу өнімдері бойынша валюталық түсімнің түскенін растайтын құжаттар;

7) осы Кодекстің 523-бабының 8-тармағында көзделген, тиісті уәкілетті мемлекеттік органның ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағында тауарларды қайта өңдеу шарттары туралы қорытындысы.

Қайтаруға жататын қосылған құн салығының асып кету сомасын айқындау кезінде Қазақстан Республикасы салық органының сұрау салуы бойынша ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық қызметі қайта өңдеу өнімдерін сатып алушыға қатысты жүзеге асырған тексерудің нәтижелері ескеріледі.

48-тарау. САЛЫҚ САЛЫНБАЙТЫН АЙНАЛЫМ ЖӘНЕ САЛЫҚ САЛЫНБАЙТЫН ИМПОРТ

474-бап. Қосылған құн салығынан босатылған, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдар

Өткізу орны Қазақстан Республикасы болып табылатын мынадай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдар қосылған құн салығынан босатылады:

1) осы Кодекстің 475 – 478-баптарында көрсетілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер;

2) мемлекеттік ислам арнаулы қаржы компаниясының мемлекеттік ислам бағалы қағаздарын шығару талаптарына сәйкес жасалған шарттар бойынша сатып алынған ғимараттарды, құрылысжайларды және осындай мүлік орналасқан жер учаскелерін мүліктік жалдау (жалға беру) шарттары бойынша уақытша иеленуге және пайдалануға беруі бойынша көрсетілетін қызметтер;

3) лотерея операторы лотереяға қатысушыға беретін ұтыстар түріндегі мүлік;

4) ЕАЭО-ның кедендік аумағына кедендік аумақта қайта өңдеу кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкелінген тауарларды қайта өңдеу және (немесе) жөндеу бойынша көрсетілетін қызметтер;

5) Қазақстан Республикасының тұрғын үй заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын, көппәтерлі тұрғын үй мүлкінің меншік иелері бірлестігінің, пәтерлердің (тұрғын емес үй-жайлардың) меншік иелері кооперативінің кондоминиум объектісін басқару жөніндегі қызметі шеңберінде көрсетілетін қызметтер;

6) ұлттық валюта банкноттары мен монеталары;

7) егер өткізу жүзеге асырылған салықтық кезеңде, сондай-ақ алдыңғы төрт салықтық кезең ішінде бір мезгілде мынадай шарттар сақталса:

мүгедектігі бар адамдардың орташа саны жұмыскерлердің жалпы санының кемінде 51 пайызын құраса;

мүгедектігі бар адамдардың еңбегіне ақы төлеу бойынша шығыстар еңбекке ақы төлеу бойынша жалпы шығыстардың кемінде 51 пайызын құраса, тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер.

Бұл ретте, егер мүгедектігі бар адамдар болып табылатын жұмыскерлердің саны кемінде 10 адамды құраса және тауарларды өндіру, қызметтерді көрсету, жұмыстарды орындау осындай жұмыскерлердің қатысуымен жүзеге асырылса, осы тармақшаның ережелері қолданылады.

Осы тармақшаның ережелері акцизделетін тауарларды өткізу бойынша айналымдарға қолданылмайды.

Ұзақ мерзімді келісімшарттар шеңберіндегі өткізу бойынша айналымдарға қатысты осы тармақшаның ережелері осы тармақта белгіленген шарттар сақталған кезде, осындай келісімшарттың бүкіл қолданылу мерзімі ішінде қолданылады;

8) егер мәміле шарттарында салық төлеушінің өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің сапасына кепілдік беруі көзделсе, тауарларды пайдаланудың мәміледе белгіленген кепілдік мерзімі кезеңінде, қосалқы бөліктері мен бөлшектерінің құнын қоса алғанда, тауарларды өтеусіз жөндеу және (немесе) оларға техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар, көрсетілетін қызметтер;

9) егер осы Кодекстің 472-бабында өзгеше белгіленбесе, қор биржасында жасалған мәміле негізінде не егер осындай мәміле тараптарының бірі екінші деңгейдегі банк, " Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Ұлттық Банк шығарған құймадағы аффинирленген алтынды өзінің айырбастау пункттері арқылы сатып алуды және (немесе) сатуды жүзеге асыруға құқығы бар уәкілетті ұйым, бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушы-заңды тұлға немесе Ұлттық Банк болып табылса, құймалар мен тілімшелер түріндегі инвестициялық алтын;

10) туроператордың келу және ішкі туризм бойынша көрсетілетін қызметтері;

11) ақылылық, мерзімділік және қайтарымдылық шарттарымен ақшалай нысанда кредит (қарыз, микрокредит) бойынша сыйақылар;

12) бажсыз сауда кедендік рәсімімен орналастырылған тауарлар;

13) түсті және қара металдардың сынықтары мен қалдықтары;

14) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес діни бірлестіктердің діни ғұрыптар мен рәсімдер өткізуі бойынша көрсетілетін қызметтер;

15) Қазақстан Республикасында тіркелген діни бірлестіктердің діни мақсаттағы заттары.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көрсетілген тауарлардың тізбесін және оны қалыптастыру өлшемшарттарын Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді;

16) жерлеу бюроларының жерлеу жоралғысы қызметтері, зираттар мен крематорийлердің көрсетілетін қызметтері;

17) Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес коммерциялық емес ұйымдар жүзеге асыратын арнаулы әлеуметтік көрсетілетін қызметтер;

18) Қазақстан Республикасының мәдениет туралы заңнамасына сәйкес мемлекеттік тапсырма шеңберінде жүзеге асырылатын мәдениет саласындағы әлеуметтік маңызы бар іс-шараларды, ойын-сауық мәдени-бұқаралық іс-шараларды өткізу бойынша көрсетілетін қызметтер;

19) музейлердің мәдени, білім беру, ғылыми-зерттеу функцияларын жүзеге асыруы және Қазақстан Республикасының тарихи-мәдени мұрасының кеңінен танылуын қамтамасыз етуі бойынша көрсетілетін қызметтер;

20) кітапханалардың ақпараттық, мәдени, білім беру функцияларын жүзеге асыруы бойынша көрсетілетін қызметтер;

21) театрлар, филармониялар, мәдени-демалыс ұйымдары жүзеге асыратын мәдениет және білім беру саласындағы көрсетілетін қызметтер мен жұмыстар;

22) қызметтің осы кіші түрін жүзеге асыру құқығына арналған лицензия негізінде жүргізілетін, тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялау жұмыстары;

23) мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласындағы білім беру қызметтері;

24) білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензиясы бар білім беру ұйымы көрсететін қосымша білім беру бойынша көрсетілетін қызметтер;

25) білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензиялар бойынша жүзеге асырылатын білім берудің көрсетілетін қызметтері;

26) дербес білім беру ұйымдарының Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген мынадай білім беру деңгейлері бойынша білім беру қызметін жүзеге асыру бойынша көрсетілетін қызметтері:

мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды қамтитын бастауыш мектеп;

негізгі мектеп;

орта мектеп;

орта білімнен кейінгі білім беру;

жоғары білім беру;

жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру;

27) осы тармақтың 26) тармақшасына сәйкес білім беру қызметін жүзеге асыратын дербес білім беру ұйымдары көрсететін қосымша білім берудің көрсетілетін қызметтері ;

28) дәрілік заттар және медициналық көрсетілетін қызметтер, оның ішінде медициналық қызметке арналған лицензиясы бар денсаулық сақтау субъектісінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес:

тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі және міндетті медициналық сақтандыру шеңберінде;

орфандық және әлеуметтік мәні бар ауруларды емдеу үшін кешенді түрде көрсететін қызметтері.

Осы тармақшада көрсетілген дәрілік заттар мен медициналық көрсетілетін қызметтердің тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді;

29) бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде:

өткізілетін көлік құралының және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасының, сондай-ақ олардың құрауыштарының құрамына бұрын әкелінген, осы Кодекстің 479-бабы 1-тармағының 9) тармақшасына немесе 525-бабы 2-тармағының 3) тармақшасына сәйкес қосылған құн салығынан босатылатын шикізат және (немесе) материалдар, сондай-ақ олардың құрауыштары кірсе;

өткізілетін көлік құралының және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасының, сондай-ақ олардың құрауыштарының құрамында шикізатты және (немесе) материалдарды, сондай-ақ олардың құрауыштарын әкелуді көрсетілген көлік құралдарын және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасын, сондай-ақ олардың құрауыштарын өткізетін заңды тұлға жүзеге асырса;

көлік құралдары және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасы, сондай-ақ олардың құрауыштары инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша бекіткен, өткізілуі қосылған құн салығынан босатылатын көлік құралдарының және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасының, сондай-ақ олардың құрауыштарының тізбесіне енгізілсе, көлік құралдары және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасы, сондай-ақ олардың құрауыштары;

30) шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағында өткізілетін тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер;

31) Қазақстан Республикасының ғылым және технологиялық саясат туралы заңнамасына сәйкес мемлекеттік тапсырманы жүзеге асыруға арналған шарттар, сондай-ақ басым бағыттар бойынша мемлекеттік тапсырыс шарттары негізінде жүргізілетін ғылыми-зерттеу жұмыстар;

32) мемлекеттік тапсырманы жүзеге асыруға арналған шарттар негізінде дене шынықтыру-спорт ұйымдары көрсететін қызметтер;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

33) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

33) осы Кодекстің 17-бабының шарттарына сәйкес келетін "Астана-Хаб" қатысушылары өндіретін және өткізетін тауарлар;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

34) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

34) осы Кодекстің 17-бабының шарттарына сәйкес келетін "Астана-Хаб" қатысушылары өткізетін жұмыстар, көрсететін қызметтер;

35) бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде:

Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық аймақтарының аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйымдармен тауарларды беруге арналған шарт (келісімшарт) болса;

арнайы экономикалық аймаққа қатысушыға тауарлардың тиеп-жөнелтілгенін растайтын құжаттар болса;

арнайы экономикалық аймаққа қатысушы-сатып алушының тауарларды алғанын растайтын құжаттар болса, арнайы экономикалық аймақтардың аумағында басым қызмет түрлерін жүзеге асыру кезінде өндірілген және өткізілетін тауарлар;

36) өткізілетін көлік құралдары және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасы өндірушіден осы баптың бірінші бөлігінің 29) тармақшасына сәйкес қосылған құн салығынсыз сатып алынған жағдайда, көлік құралдарын және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасын өндірушінің уәкілетті өкілі болып табылатын заңды тұлғаның көлік құралдарын және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасын өткізуі.

Осы тармақшаны қолдану мақсатында көлік құралдарын және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасын өндірушімен жасалған мәміле шеңберінде уәкілетті өкіл болып тағайындалған және өндірушісінен сатып алынған көлік құралдарын және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасын өткізу кезінде қосылған құн салығынан босатуды қолданатын уәкілетті өкілдердің тізбесіне енгізілген заңды тұлға көлік құралдарын және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасын өндірушінің уәкілетті өкілі болып танылады.

Өндірушісінен сатып алынған көлік құралдарын және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасын өткізу кезінде қосылған құн салығынан босатуды қолданатын уәкілетті өкілдердің тізбесін өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру саласындағы уәкілетті орган бекітеді;

37) тағайындалған оператордың Дүниежүзілік пошта одағының актілеріне сәйкес бірыңғай құжаттармен ресімделген, Дүниежүзілік пошта одағына мүше басқа елдердің тағайындалған операторларының халықаралық пошта жөнелтілімдерін Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттеу бойынша көрсетілетін қызметтері;

38) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қор нысанында құрылған коммерциялық емес ұйымның қайырымдылық көмегі шеңберінде өтеусіз негіздегі тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер;

39) бағалы металдарды өндіру субъектілері Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын зергерлік және басқа да бұйымдарды өндіру субъектілеріне өткізетін аффинирленген алтын және (немесе) күміс;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

40) тармақша 01.01.2028 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

40) мынадай шарттар сақталған кезде:

тұрмыстық аспаптарды және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптарын, сондай-ақ олардың құрауыштарын өндіруші үшін – өткізілетін тұрмыстық аспаптың

және (немесе) тұрмыстық электроника аспабының, сондай-ақ олардың құрауыштарының құрамына бұрын әкелінген, осы Кодекстің 479-бабының 2-тармағына немесе 525-бабының 5-тармағына сәйкес қосылған құн салығынан босатылатын шикізат және (немесе) материалдар кірсе;

тұрмыстық аспаптарды және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптарын, сондай-ақ олардың құрауыштарын өндірушінің уәкілетті өкілі үшін – тұрмыстық аспаптар және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптары, сондай-ақ олардың құрауыштары өндірушіден осы тармақшаға сәйкес қосылған құн салығынсыз сатып алынса;

тұрмыстық аспаптарды және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптарын, сондай-ақ олардың құрауыштарын өткізетін өзге де тұлғалар үшін – көрсетілген тұрмыстық аспаптар және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптары, сондай-ақ олардың құрауыштары өндірушіден немесе уәкілетті өкілден осы тармақшаға сәйкес қосылған құн салығынсыз сатып алынса, мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру саласындағы уәкілетті орган бекіткен тізбеге енгізілген тұрмыстық аспаптар және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптары, сондай-ақ олардың құрауыштары.

Осы тармақшаны қолдану мақсатында уәкілетті өкілдердің және тұрмыстық аспаптарды және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптарын өткізетін өзге де тұлғалардың тізбесіне енгізілген заңды тұлға тұрмыстық аспаптарды және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптарын, сондай-ақ олардың құрауыштарын өндірушінің уәкілетті өкілі және тұрмыстық аспаптарды және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптарын, сондай-ақ олардың құрауыштарын өткізетін өзге де тұлға деп танылады.

Осы тармақшаға сәйкес қосылған құн салығынан босатуды қолданатын уәкілетті өкілдердің және тұрмыстық аспаптарды және (немесе) тұрмыстық электроника аспаптарын өткізетін өзге де тұлғалардың тізбесін өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру саласындағы уәкілетті орган бекітеді;

41) тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын ерекше маңызды концессиялық жобалар бойынша қолжетімділік үшін төлемақыны қолдана отырып, мемлекеттік меншіктегі концессия объектісін концессионердің пайдалануы;

42) тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын ерекше маңызды концессиялық жобалар бойынша қолжетімділік үшін төлемақыны қолдана отырып, концессионердің концессия объектісін басқаруы;

43) өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері операторларының қалдықтарды жинауды, тасуды, қайта пайдалануға дайындауды, қайта өңдеуді, залалсыздандыруды және (немесе) кәдеге жаратуды ұйымдастырғаны үшін төлемақы алуы;

44) Қазақстан Республикасында экологиялық таза автомобиль көлік құралдарының (ЕАЭО техникалық регламентінде белгіленген экологиялық сыныпқа сәйкес келетін; электр қозғалтқыштары бар) және олардың құрауыштарының өндірісін ынталандыру шеңберінде кәсіпорындардың қаржыландыруды алуы;

45) осы Кодекстің 175-бабына сәйкес акцизделетін тауарларды таңбалауға арналған есепке алу-бақылау маркалары;

46) отандық басылым кітаптары, баспа түрінде кітаптар шығару бойынша көрсетілетін қызметтер;

47) археологиялық жұмыстар;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

48) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

48) Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын, екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға маманданған ұйым "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-1-бабында айқындалған қызмет бойынша өткізетін тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер.

475-бап. Халықаралық тасымалдарға байланысты айналымдар

1. Өткізу орны Қазақстан Республикасы болып табылатын, осы Кодекстің 468 және 522-баптарына сәйкес халықаралық болып табылатын тасымалдарға байланысты мынадай жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдар қосылған құн салығынан босатылады:

1) тиеу, түсіру, қайта тиеу (ағызу, құю, өнімді басқа магистральдық құбыржолдарға беру, басқа көлік түріне ауыстырып тиеу);

2) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің кедендік шекарасын кесіп өту кезінде вагондарды арбаларға немесе жолтабанының ені басқа дөңгелек жұптарына ауыстыру;

3) Қазақстан Республикасының аумағынан экспортталатын, Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын тауарларды, оның ішінде поштаны, сондай-ақ транзиттік жүктерді экспедициялау;

4) вагондар (контейнерлер) операторының көрсетілетін қызметтері;

5) әуеайлақтық және жерде қызмет көрсетудің Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әуежай қызметінің құрамына кіретін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша көрсетілетін қызметтері;

6) халықаралық рейстерге қызмет көрсету бойынша теңіз порттарының көрсетілетін қызметтері;

7) пошта байланысының әмбебап көрсетілетін қызметтері;

8) тіркелетін пошта жөнелтілімдерін жіберу бойынша көрсетілетін қызметтер.

2. Осы бөлімнің мақсатында жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру мақсатында өзі кешенді түрде көрсететін және тасымалдау құжатында тасымалдау процесіне қатысушы ретінде көрсетілген вагондар (контейнерлер) операторы ұсынатын мынадай көрсетілетін қызметтер вагондар (контейнерлер) операторының көрсетілетін қызметтері болып табылады:

1) вагондарды (контейнерлерді) пайдалануға беру жоспарын қалыптастыру және оны тасымалдау процесіне қатысушылар арасында келісу;

2) вагондарды (контейнерлерді) пайдалануға беру;

3) жүк тиелген және бос вагондардың (контейнерлердің) іс жүзіндегі қозғалысын орталықтан жедел бақылау және қашықтан басқару арқылы диспетчерлік ету.

476-бап. Жерге және тұрғын ғимараттарға байланысты өткізу бойынша айналымдар

1. Мыналар қосылған құн салығынан босатылады:

1) тұрғын ғимараттың тек қана тұрғын емес үй-жайлардан тұратын бөлігінен басқа, 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін құрылысы басталған және (немесе) пайдалануға қабылдау жүзеге асырылған тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) өткізу. Осы тармақшаның ережелерін осындай тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) салуды жүзеге асыратын (жүзеге асырған) тұлға қолданады;

2) 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған, сатып алу құқығымен тұрғынжайды ұзақ мерзімді жалға беру шарты бойынша тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) жалға беру;

3) студенттік және мектеп жатақханаларын, балалар демалыс үйлерін өткізу;

4) студенттік және мектеп жатақханаларында, жұмысшылар кенттерінде, балалар демалыс үйлерінде, теміржол жатын вагондарында тұруды ұйымдастыру бойынша көрсетілетін қызметтер.

2. Мыналарды:

1) ақылы автотұрақтарды (автоорынтұрақтарды) орналастыру үшін берілген және (немесе) пайдаланылатын жер учаскесін (жер үлесін) иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оған билік ету құқығын беруді және (немесе) оны жалға беруді;

2) тұрғын ғимараттың тек қана тұрғын емес үй-жайлардан тұратын бөлігін өткізу кезінде жер учаскесін (жер үлесін) иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оған билік ету құқығын беруді;

3) осы баптың 1-тармағының ережелерін ескере отырып, қосылған құн салығы салынуға жататын тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) өткізу кезінде жер учаскесін (жер үлесін) иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оған билік ету құқығын беруді қоспағанда, жер учаскесін иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оған билік ету құқығын беру және (немесе) жер учаскесін (жер үлесін) жалға беру, оның ішінде қосалқы жалға беру қосылған құн салығынан босатылады.

477-бап. Қосылған құн салығынан босатылатын, қаржылық операцияларды өткізу бойынша айналымдар

1. Осы баптың 2-тармағында көзделген қаржылық операциялар қосылған құн салығынан босатылады.

2. Қосылған құн салығынан босатылатын қаржылық операцияларға мыналар жатады:

1) бағалы қағаздармен жасалатын операциялар;

2) бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың, сондай-ақ бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес лицензиясыз жүзеге асыратын тұлғалардың көрсетілетін қызметтері;

3) туынды қаржы құралдарымен жасалатын операциялар;

4) сақтандыру (қайта сақтандыру) жөніндегі операциялар, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын жасасу және орындау бойынша сақтандыру брокерлерінің (сақтандыру агенттерінің) көрсетілетін қызметтері;

5) МӘСҚ активтерін басқару жөніндегі қызмет;

6) ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша талап ету құқықтарын басқару бойынша көрсетілетін қызметтер;

7) қатысу үлесін өткізу;

8) кредиттік серіктестіктің өз қатысушыларына кредиттік серіктестікке қатысушылар үшін ақшалай нысанда орындауды көздейтін кепілдіктерді, кепілгерліктерді және өзге де міндеттемелерді беруі;

9) екінші деңгейдегі банктерде, сондай-ақ Ұлттық Банкте қызмет көрсетілетін заңды тұлғалар санаты үшін Ұлттық Банкте ашылған металл шоттар арқылы инвестициялық алтынды өткізу;

10) кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) бойынша талап ету құқығын басқаға беру;

11) осы баптың 3-тармағында көрсетілген операциялар;

12) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры мен ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы жарналары мен ерікті зейнетақы жарналарын тарту, зейнетақы активтерінен алынған инвестициялық кірісті бөлу және есепке жатқызу жөніндегі көрсетілетін қызметтері;

13) жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелеріне кепілдік беру жүйесі шеңберінде жеке кәсіпкерлікті дамытудың арнаулы қоры жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелеріне кепілдік беру;

14) әлеуметтік медициналық сақтандыру қорының міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар мен жарналарды шоғырландыру, денсаулық сақтау субъектілерінен медициналық көмек көрсету бойынша көрсетілетін қызметтерді

сатып алуды жүзеге асыру, Қазақстан Республикасының заңдарында айқындалған өзге де функцияларды іске асыру жөніндегі көрсетілетін қызметтері;

15) қолма-қол шетел валютасымен жасалатын айырбастау операцияларын қоса алғанда, шетел валютасымен жасалатын айырбастау операциялары;

16) төлем карточкаларымен жасалатын операциялар.

3. Ислам банкі сатып алушыға өткізетін тауардың үстеме бағасының Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес жасалған коммерциялық кредит туралы шарттың талаптарында айқындалатын сомасы қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақтың ережелері:

1) тауарды кейіннен үшінші тұлғаға сату туралы шарттарынсыз;

2) тауарды кейіннен үшінші тұлғаға сату шарттарымен коммерциялық кредит беру арқылы сауда делдалы ретінде жеке және заңды тұлғаларды қаржыландыру шеңберінде Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес ислам банкі мүлікті берген жағдайда қолданылады.

Осы тармақтың ережелері сатып алушы коммерциялық кредит туралы шартты орындаудан бас тартқан кезде ислам банкінің тауарды үшінші тұлғаға өткізу жағдайларына қолданылмайды.

4. АХҚО аумағында қызметті жүзеге асыруға рұқсаты бар цифрлық активтер биржасы көрсететін, сауда-саттықты ұйымдастырушылық және техникалық қамтамасыз ету, цифрлық активтерді шығару, айналдыру және сақтау жөнінде көрсетілетін қызметтер қосылған құн салығынан босатылады.

478-бап. Мүлікті қаржы лизингіне беру

1. Мүлікті қаржы лизингіне беру, егер мұндай беру осы Кодекстің 213-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келсе, лизинг берушінің алуына жататын сыйақы сомасы бөлігінде қосылған құн салығынан босатылады.

2. Мынадай шарттардың біреуі сақталған кезде:

1) берілетін мүлік осы Кодекстің 474-бабы бірінші бөлігінің 29) тармақшасына сәйкес қосылған құн салығынсыз сатып алынса;

2) берілетін мүлік осы Кодекстің 508 немесе 509-баптарына сәйкес есепке жатқызу әдісімен қосылған құн салығы төлене отырып импортталса, осы Кодекстің 213-бабының талаптарына сәйкес келетін, мүлікті қаржы лизингіне беру сыйақы сомасы есепке алынбай, барлық кезеңдік лизингтік төлем сомасы бөлігінде қосылған құн салығынан босатылады.

479-бап. Қосылған құн салығынан босатылатын импорт

1. Мыналарды:

1) ұлттық және шетел валютасы банкноттары мен монеталарын (мәдени-тарихи құндылықты білдіретін банкноттар мен монеталардан басқа), сондай-ақ бағалы қағаздарды;

2) Ұлттық Банктің ақша белгілерін шығару үшін әкелінетін шикізаттың мақсаты туралы растамасы болған кезде Ұлттық Банк және оның ұйымдары жүзеге асыратын, ақша белгілерін шығаруға арналған шикізатты;

3) ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес бекітілген, тауарларды бажсыз әкелу нормалары бойынша жеке тұлғалар жүзеге асыратын тауарларды;

4) Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің дипломатиялық және оларға теңестірілген өкілдіктерінің, шет мемлекеттің консулдық мекемелерінің ресми пайдалануы үшін, сондай-ақ бірге тұратын отбасы мүшелерін қоса алғанда, осы өкілдіктердің дипломатиялық және әкімшілік-техникалық персоналына жататын адамдардың, бірге тұратын отбасы мүшелерін қоса алғанда, консулдық лауазымды адамдардың, консулдық қызметшілердің жеке пайдалануы үшін әкелінген және Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес қосылған құн салығынан босатылатын тауарларды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Қосылған құн салығынан босату мақсатында дипломатиялық немесе оларға теңестірілген өкілдіктердің немесе консулдық мекемелердің тауарды әкелгені туралы растамасы ұсынылады;

5) салық төлеуден босатуды көздейтін кедендік рәсіммен орналастырыла отырып, ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес кедендік декларациялауға жататын тауарларды;

6) ғарыш қызметіне қатысушылар әкелетін, тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған ғарыш объектілерінің, жерүсті ғарыш инфрақұрылымы объектілерінің жабдығын импорттау қосылған құн салығынан босатылады. Осы тармақшаның ережелері нысанын Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітетін, ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті органның осындай ғарыш объектілері мен жабдықтың ғарыш қызметінің мақсаттары үшін әкелінгенін растауы негізінде қолданылады.

Бұл ретте, аталған тауарларды ғарыш кеңістігін зерттеу және пайдалану, оның ішінде ғарыш аппараттарын ұшыру бойынша қызметтер көрсету саласындағы халықаралық ынтымақтастыққа қатыспайтын тұлғаларға өткізу немесе өзге нысанда беру кезінде қосылған құн салығы импортталатын тауарларға қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап өсімпұл есептеле отырып, ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған тәртіппен және мөлшерде төленуге жатады;

7) Ұлттық Банк, екінші деңгейдегі банк немесе бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушы-заңды тұлға импорттайтын инвестициялық алтынды;

8) тіркеуші органда тіркелген діни бірлестіктер әкелетін діни мақсаттағы заттарды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Көрсетілген тауарлардың тізбесін және оны қалыптастыру өлшемшарттарын Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді;

9) мынадай шарттар сақталған кезде:

көлік құралдарын өндірушілерге қатысты – инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен моторлы көлік құралдарын өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім немесе көлік құралдарын өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болса;

ауыл шаруашылығы техникасын өндірушілерге қатысты – инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен ауыл шаруашылығы техникасын өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болса;

құрауыштарды өндірушілерге қатысты – инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен көлік құралдарына және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасына құрауыштарды өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болса, Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын арнаулы инвестициялық келісімшарттар жасасу жөніндегі уәкілетті органмен жасалған арнаулы инвестициялық келісімшарт шеңберінде заңды тұлға еркін қойма немесе "Qyzyljar" арнайы экономикалық аймағының еркін кедендік аймағы кедендік рәсімімен орналастырған көлік құралдарының және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасының құрамындағы шикізатты және (немесе) материалдарды, сондай-ақ олардың құрауыштарын;

10) өңделмеген бағалы металдар, бағалы металдардың сынықтары мен қалдықтары және құрамында бағалы металдар бар шикізат тауарларын импорттау, егер:

оларды "Бағалы металдар мен асыл тастар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бағалы металдарды өндіру субъектілерінің тізбесіне енгізілген заңды тұлға әкелсе;

олар Ұлттық Банкке өткізу үшін аффинирленген алтынды өндіру кезінде ғана пайдаланылса;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

11) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

11) бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келген кезде:

тауарлар мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган бекіткен, импорты қосылған құн салығынан босатылатын тауарлардың тізбесіне енгізілсе;

тауарларды әкелу ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес құжаттармен ресімделсе;

тауарлар мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен, техникалық реттеу саласындағы уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган бекітетін тізбе бойынша ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы басым қызмет түрлерін жүзеге асыру кезінде пайдалану мақсатында ғана әкелінсе, "Астана Хаб" қатысушылары болып табылатын салық төлеушілер әкелген тауарларды;

12) "Дамуға ресми көмек туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес дамуға ресми көмек бағдарламасы шеңберінде дамуға ресми көмек саласындағы оператор әкелген тауарларды;

13) акцизделетіндерді қоспағанда, "Азаматтық қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес келетін гуманитарлық көмек ретінде әкелінетін тауарларды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақшада көрсетілген тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығынан босату мақсаттары үшін мыналар ұсынылады:

тауарды өтеусіз негізде әкелу мақсаты көрсетіле отырып, тауарды әкелу туралы ақпаратты қамтитын тауарға ілеспе құжаттар;

шеңберінде тауарларды өтеусіз негізде әкелу жүзеге асырылатын, Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттың (бар болса) көшірмесі;

тауардың гуманитарлық көмек ретінде жіберілгенін куәландыратын, тауарды жөнелтушінің құжаты (оның ішінде шет тілінде жасалған) немесе дипломатиялық немесе оларға теңестірілген өкілдіктердің немесе консулдық мекемелердің немесе халықаралық ұйымдардың немесе олардың өкілдіктерінің, өзге де ұйымдардың немесе олардың өкілдіктерінің тауарды өтеусіз негізде әкелу мақсаты көрсетіле отырып, тауарды гуманитарлық көмек ретінде әкелу туралы растауы;

14) акцизделетіндерді қоспағанда, қайырымдылық көмек көрсету, техникалық жәрдем көрсету мақсатында мемлекеттер, мемлекеттер үкіметтері, халықаралық ұйымдар желісі бойынша әкелінетін тауарларды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақшада көрсетілген тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығынан босату мақсаттары үшін мыналар ұсынылады:

тауарды өтеусіз негізде әкелу мақсаты көрсетіле отырып, тауарды әкелу туралы ақпаратты қамтитын тауарға ілеспе құжат;

шеңберінде тауарларды өтеусіз негізде әкелу жүзеге асырылатын, Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттың (бар болса) көшірмесі;

тауарды жөнелтуші жасаған, тауарды өтеусіз негізде әкелу мақсаты көрсетіле отырып, тауарларды өтеусіз беру фактісін растайтын құжат;

орындалуы үшін берілетін тауарлар техникалық жәрдемдесу жөніндегі жобаның (келісімшарттың) көшірмесі;

15) мемлекеттер, мемлекеттер үкіметтері және халықаралық ұйымдар желісі бойынша берілген гранттар қаражаты есебінен жүзеге асырылатын тауарларды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақшада көрсетілген тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығынан босату мақсаттары үшін мыналар ұсынылады:

шет мемлекетпен (немесе мемлекеттермен) не халықаралық ұйыммен жасалған Қазақстан Республикасы халықаралық шартының (бар болса) көшірмесі;

халықаралық ұйым халықаралық шарт жасаспай грант берген жағдайда – мұндай халықаралық ұйымның өзі берген гранттың қаражаты есебінен тауарларды импорттау туралы растауы;

тауарды әкелу туралы ақпаратты және халықаралық шартқа (ол болған кезде) сілтемелерді қамтитын тауарға ілеспе құжаттар;

бенефициардың (грант алушының) әкелінетін тауар туралы растауы;

16) бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келген кезде:

технологиялық жабдықтың, оған жиынтықтауыш және қосалқы бөлшектердің тізбесі жер қойнауын пайдалану саласындағы құзыретті органмен жасалған пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімде белгіленсе;

технологиялық жабдықты, оған жиынтықтауыш және қосалқы бөлшектерді әкелу ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында көзделген құжаттармен ресімделсе;

қосылған құн салығын төлеуші әкелінген технологиялық жабдықты, оған жиынтықтауыш және қосалқы бөлшектерді талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім шеңберінде қызметті жүзеге асыру кезінде ғана пайдаланса, пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім шеңберінде технологиялық жабдықты, оған жиынтықтауыш және қосалқы бөлшектерді импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Технологиялық жабдық пен оған жиынтықтауыштарды импорттау кезінде қосылған құн салығынан босату пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімнің қолданылу мерзіміне, бірақ пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім тіркелген кезден бастап бес жылдан аспайтын мерзімге беріледі;

17) тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі және міндетті медициналық сақтандыру шеңберінде, сондай-ақ орфандық және әлеуметтік мәні бар ауруларды емдеуге арналған дәрілік заттарды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақшада көрсетілген дәрілік заттардың тізбесін, сондай-ақ оларды импорттау кезінде қосылған құн салығынан босатуды қолдану тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді;

18) әуе тасымалын жасау кезінде әуе кемесі пайдаланатын жанар-жағармай материалдарын импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақта көрсетілген тауарлар бойынша тауарға ілеспе құжаттардың орнына өтеусіз негізде әкелінетін тауардың мақсаты көрсетіле отырып, тауарды әкелу туралы дипломатиялық немесе оларға теңестірілген өкілдіктердің немесе консулдық мекемелердің растауы ұсынылады.

Осы тармақта көрсетілген тауарлар қосылған құн салығынан босату соларға сәйкес берілген мақсаттарда пайдаланылады. Көрсетілген тауарлар өзге мақсаттарда пайдаланылған жағдайда, импортталатын тауарларға қосылған құн салығы олар әкелінген кезде ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған тәртіппен және мөлшерде импортталатын тауарларға қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап өсімпұл есептеле отырып төленуге жатады.

2. Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын арнаулы инвестициялық келісімшарттар жасасу жөніндегі уәкілетті органмен арнаулы инвестициялық келісімшарт жасасқан заңды тұлға мынадай шарттар сақталған кезде:

1) тауарлар еркін кедендік аймақ немесе еркін қойма кедендік рәсімімен орналастырылса;

2) еркін кедендік аймақ немесе еркін қойма кедендік рәсімі ішкі тұтыну үшін шығару кедендік рәсімімен аяқталса;

3) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес дайын өнім құрамындағы тауарларды сәйкестендіру жүзеге асырылса, арнайы экономикалық аймақтың немесе еркін қойманың аумағында өндірілген дайын өнім құрамындағы тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығын төлеуден босатуды қолдануға құқылы.

49-тарау. ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫ БОЙЫНША ЕСЕПКЕ ЖАТҚЫЗУ

480-бап. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы

1. Қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын, салық төлеушілер базасында тіркелген, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы, егер алынған тауарлар, жұмыстар және көрсетілетін қызметтер өткізу бойынша салық салынатын айналым мақсатында пайдаланылса немесе пайдаланылатын болса, осы баптың 6 және 7-тармақтарына сәйкес құжатта көрсетілген алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін төленуге жататын қосылған құн салығының сомасы болып танылады.

2. Шығыстары халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес қосылған құн салығын төлеушінің шығыстары деп танылған және осы Кодекстің 260-бабына сәйкес іссапарлар кезінде өтемақы ретінде шегерімге жатқызылуға тиіс көрсетілетін қызметтерді жеке тұлға алған жағдайда, осы баптың 6-тармағының 1) және 2) тармақшаларының талаптары сақталған кезде қосылған құн

салығын осындай төлеушінің осы аталған көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызуға құқығы бар.

3. Осы Кодекстің 483, 484 және 485-баптарында көзделген алып тастау, ұлғайту немесе азайту жағдайлары басталған кезде осы Кодекстің 481-бабына сәйкес есепке жатқызылатын қосылған құн салығы есепке алынатын сол салықтық кезеңде есепке жатқызылатын қосылған құн салығының мөлшері осындай алып тастау, ұлғайту немесе азайту ескеріле отырып айқындалады.

4. Қосылған құн салығы бойынша есепке жатқызу осы Кодекстің 449-бабы 1-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген талап орындалғаннан кейін қосылған құн салығы бойынша тарату декларациясы ұсынылған салықтық кезеңде салық төлеушінің қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылуына байланысты қосылған құн салығының асып кету сомасына азайтылуға жатады.

5. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды, пошта жөнелтілімдерін тасымалдау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын теміржол тасымалдаушысына теміржол көлігімен жолаушыларды тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің қызметтерін өтеусіз негізде, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес теміржол көлігімен жолаушыларды тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне арналған тарифке 0 мөлшеріндегі уақытша төмендету коэффициентін қолдана отырып көрсету үшін Ұлттық инфрақұрылым операторы пайдаланған немесе пайдаланатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомасы осы баптың 1-тармағында белгіленген шарттар сақталған кезде есепке жатқызылуға тиіс.

6. Осы баптың 7-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер сатып алынған жағдайда осы баптың 1-тармағының мақсаттары үшін есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы мынадай құжаттардың бірі негізінде оларда қосылған құн салығы бөліп көрсетіліп және өнім беруші-салық төлеушінің сәйкестендіру нөмірі көрсетіле отырып, айқындалады:

1) шот-фактураны жазып беру күніне қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын өнім беруші жазып берген шот-фактура немесе жол жүру билеті (қағаз жеткізгіште, электрондық билет, электрондық жол жүру құжаты);

2) әуе көлігімен жол жүру фактісін растайтын, осындай құжаттарды жазып беру күніне қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын өнім беруші жазып берген құжат;

3) жалпыға бірдей қолжетімді телекоммуникациялық желілердегі интернет-ресурста орналастырылғандарды қоса алғанда, есепті салықтық кезеңде алынған мерзімді баспасөз басылымдарының және бұқаралық ақпарат құралдарының өзге де өнімінің құнына тура келетін бөлікте осы Кодекстің 493-бабының 6-тармағына сәйкес жалпыға бірдей қолжетімді телекоммуникациялық желілердегі интернет-ресурста

орналастырылғандарды қоса алғанда, сатып алынған мерзімді баспасөз басылымдары және бұқаралық ақпарат құралдарының өзге де өнімі бойынша жазып берілген шот-фактура;

4) мемлекеттік материалдық резервтен тауарларды шығару кезінде мемлекеттік материалдық резерв саласындағы уәкілетті органның ведомствосы жазып берген шот-фактура. Қосылған құн салығының сомасы мынадай формула бойынша, бірақ осы тауарларды мемлекеттік материалдық резервке беру кезінде төленген салық сомасынан асырылмай айқындалады:

ҚҚС = ҚШТ х МҚҚС / (100 % + МҚҚС), мұнда:

ҚҚС – қосылған құн салығының сомасы;

ҚШТ – қосылған құн салығы салынатын шығарылатын тауарлардың құны;

МҚҚС – тауарлар шығарылған күні қолданыста болатын қосылған құн салығының мөлшерлемесі.

Электрондық нысанда жазып берілген шот-фактура негізінде есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы тауарды, жұмысты, көрсетілетін қызметті алу кезеңі көрсетіле отырып, электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде көрсетілуге жатады.

7. Осы баптың 1-тармағының мақсаттары үшін осы тармақта көрсетілген жағдайларда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы:

1) тауарлар импортталған жағдайда – ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес ресімделген тауарларға арналған декларация негізінде, бірақ Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және кедендік рәсімнің шарттарына сәйкес қайтарылуға жатпайтын салық сомасынан асырылмай немесе тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш (өтініштер) негізінде, бірақ Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және қайтарылуға жатпайтын салық сомасынан асырылмай;

2) бейрезидент берген және осындай жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушының айналымы болып табылатын жұмыстар, көрсетілетін қызметтер сатып алынған жағдайда:

қосылған құн салығының мұндай сомасы төлем құжатында немесе уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша салық органы берген және қосылған құн салығының төленгенін растайтын құжатта көрсетілген жағдайда, электрондық нысанда жазылған шот-фактура негізінде;

тұрған жерінде Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктері шекарасында ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желілері жоқ қосылған құн салығын төлеушілер үшін – қосылған құн салығы бойынша декларация негізінде, бірақ төлем құжатында немесе уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша салық органы берген және қосылған құн салығының төленгенін растайтын құжатта көрсетілген салық сомасынан асырылмай айқындалады. Аумағында ортақ пайдаланылатын

телекоммуникациялар желілері жоқ Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктері туралы ақпарат уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылады.

Қосылған құн салығының сомасы электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде жұмысты, көрсетілетін қызметті алу кезеңі және осындай шот-фактура бойынша есепке жатқызылуға тиіс қосылған құн салығының сомасы көрсетілген жағдайда электрондық нысанда жазып берілген шот-фактура негізінде есепке жатқызылады;

3) осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген тұлға қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қойылған жағдайда – 6-тармаққа немесе осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес осындай сома расталған жағдайда, қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қойылған күнге дейін салық төлеуші сатып алған, жасаған, салған және қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қойылған күніне меншік құқығында болатын тауарлар бойынша, осы Кодекстің 205-бабының 4-тармағына сәйкес жасалған салықтық тіркелім негізінде айқындалады.

Осы тармақшаның ережелері қайта ұйымдастыру нәтижесінде жаңадан құрылған заңды тұлға алған тауарларға қатысты қолданылмайды.

8. Салық төлеуші электрондық нысанда алынған шот-фактура бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын таныған жағдайда, электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде қосылған құн салығының осындай сомасы есепке жатқызылатын сома ретінде есепке алынған қосылған құн салығы бойынша декларация ұсынылғанға дейін осындай тану туралы белгі жасайды.

9. Осы баптың 6 және 7-тармақтарында көрсетілген қосылған құн салығының сомаларын есепке жатқызу үшін бірнеше негіз болған кезде қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызу неғұрлым ерте болатын негіз бойынша бір рет жүргізіледі.

481-бап. Қосылған құн салығын есепке жатқызу күні

1. Сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алған күніне тура келетін салықтық кезеңде есепке алынады.

Күші жойылған шот-фактурада және түзетілген шот-фактурада көрсетілген айналым жасалған күндерінде айырмашылығы бар және күндер әртүрлі салықтық кезеңдерге тура келетін жағдайларды қоспағанда, түзетілген шот-фактура жазып берілген жағдайда қосылған құн салығының сомасы күші жойылған шот-фактура бойынша осындай салық есепке алынған сол салықтық кезеңде есепке алынады.

Егер электрондық нысанда жазып берілген шот-фактурада қағаз жеткізгіште жазып берілген күн көрсетілсе, онда осы тармақтың мақсаттары үшін осындай күн шот-фактура жазып берілген күн болып танылады.

Осы тармақтың ережелері осы баптың 2 – 5-тармақтарында белгіленген жағдайларда қолданылмайды.

2. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы:

1) тауарлар ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттерден импортталған кезде – ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес тауар шығарылған күнге;

2) тауарлар ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағынан импортталған кезде – бюджетке төлем жүзеге асырылған, оның ішінде есепке жатқызуларды осы Кодекстің 122 және 123-баптарында айқындалған тәртіппен жүргізу арқылы, бірақ осындай салық есептелген, осы Кодекстің 530-бабының 6-тармағында айқындалған салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан ерте емес күнге тура келетін салықтық кезеңде есепке алынады

.

3. Бейрезидент берген және жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушының айналымы болып табылатын осындай жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алған жағдайда, есепке жатқызылатын қосылған құн салығы электрондық нысанда шот-фактура жазып берілген күнге тура келетін салықтық кезеңде есепке алынады.

Тұрған жерінде Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктері шекарасында ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желілері жоқ қосылған құн салығын төлеушілер есепке жатқызылатын қосылған құн салығын бюджетке төлем, оның ішінде осы Кодекстің 122 және 123-баптарында айқындалған тәртіппен есепке жатқызуларды салық төлеу есебіне жүргізу арқылы жүзеге асырылған күн тура келетін салықтық кезеңде есепке алады.

4. Осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген тұлға қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қойылған жағдайда, есепке жатқызылатын қосылған құн салығы қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қойылған күн тура келетін салықтық кезеңде есепке алынады.

5. Қосымша шот-фактура бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығы осындай шот-фактура жазып берілген күн тура келетін салықтық кезеңде есепке алынады. Бұл ретте осы Кодекстің 499-бабы 1-тармағының үшінші бөлігінде көзделген қосымша шот-фактура бойынша қосылған құн салығының сомасы күші жойылды деп танылған қосымша шот-фактура жазып берілген күн тура келетін салықтық кезеңде есепке алынады.

482-бап. Есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығы

1. Осы Кодекстің 484-бабының 6-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, осы Кодекстің 480-бабының ережелеріне сәйкес келмейтін қосылған құн салығының, сондай-ақ осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілген қосылған құн салығының сомасы есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығының сомасы деп танылады.

2. Мыналарды:

1) егер қосылған құн салығын төлеуші осы Кодекстің 487 және 489-баптарына сәйкес бөлек есепке алуды жүргізу арқылы әдісін қолданса, салық салынбайтын айналым мақсатында пайдаланылып жатқан немесе пайдаланылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

2) мынадай:

шот-фактураны жазып берген тұлғаның және (немесе) осындай шот-фактура жазып берілген тұлғаның сәйкестендіру нөмірлері осындай шот-фактурада көрсетілмеген немесе дұрыс көрсетілмеген;

шот-фактурада құжат жазып берілген күн, шот-фактураның нөмірі, тауардың, жұмыстың, көрсетілетін қызметтің атауы, салық салынатын айналым мөлшері туралы деректер көрсетілмеген;

шот-фактура осы Кодекстің 492-бабының талаптарына сәйкес электрондық цифрлық қолтаңба арқылы куәландырылмаған;

осы Кодекстің 492-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген жағдайды қоспағанда, шот-фактура осы Кодекстің 492-бабы 1-тармағының талаптары бұзыла отырып, қағаз жеткізгіште жазып берілген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

3) төлемнің мерзімділігіне қарамастан, азаматтық-құқықтық мәміле бойынша төлемі қосылған құн салығы ескеріле отырып, қолма-қол есеп айырысу арқылы жүргізілген және төлем жасалған күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

4) осы Кодекстің 301-бабына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағындағы банктегі арнаулы депозиттік шотта орналастырылған тарату қорының қаражаты есебінен сатып алынған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

5) осы Кодекстің 15-бабы 2-тармағының 9) тармақшасында айқындалған дербес білім беру ұйымдары Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында көзделген, өздері алған нысаналы салым немесе осындай нысаналы салымның қаражатынан өтеусіз негізде қаржыландыру есебінен сатып алған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алуға байланысты төленуге жататын қосылған құн салығы есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығы деп танылады.

3. Мыналар:

1) комиссионерде – комиссия шартының талаптарына сай келетін талаптармен комитент үшін сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленуге жататын қосылған құн салығы;

2) экспедиторда – көлік экспедициясы шарты бойынша клиент болып табылатын тарап үшін осындай шарт бойынша міндеттерді орындау кезінде тасымалдаушыдан және (немесе) басқа да өнім берушілерден сатып алынған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленуге жататын қосылған құн салығы есепке жатқызылатын қосылған құн салығы деп танылмайды.

4. Тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) салуды жүзеге асыратын қосылған құн салығын төлеуші қосылған құн салығынан босатылатын, сол сияқты қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған осындай тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бір бөлігін) салу үшін пайдаланылып жатқан немесе пайдаланылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығын осы Кодекстің 489-бабында көрсетілген мақсаттар үшін салықтық тіркелімде бөлек есепке алады және декларацияда Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тұрғын ғимарат пайдалануға қабылданғанға дейін көрсетеді.

Мұндай қосылған құн салығы одан әрі осы Кодекстің 489-бабында айқындалған тәртіппен есепке алынады.

Мұндай құрылыс объектісі немесе оның бір бөлігі аяқталмаған құрылыс объектісі түрінде ол пайдалануға қабылданғанға дейін өткізілген кезде осындай өткізу күніне бөлек есепке алынатын қосылған құн салығының сомасы есепке жатқызуға рұқсат етілген, осы Кодекстің 489-бабының 3-тармағына сәйкес айқындалатын қосылған құн салығының сомасына азайтылады.

483-бап. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасынан алып тастау

1. Бұрын есепке жатқызылатын қосылған құн салығы деп танылған қосылған құн салығы мынадай жағдайларда:

1) шот-фактураны және (немесе) өзге де құжатты жазып беру әрекетін (әрекеттерін) сот жеке кәсіпкерлік субъектісі іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасады деп таныған немесе қылмыстық қудалау органының сотқа дейінгі тергеп-тексеруді ақталмайтын негіздер бойынша тоқтату туралы қаулысында осындай деп танылған мәміле (операция) бойынша;

2) заңды күшіне енген сот шешімі негізінде жарамсыз деп танылған мәміле бойынша;

3) қосылған құн салығын есепке жатқызуға негіз болып табылатын құжатта қате көрсетілген сома бөлігінде;

4) сот осындай салық төлеушіден тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің іс жүзінде алынғанын анықтаған мәмілелерді қоспағанда, заңды күшіне енген сот шешімімен анықталған, заңды тұлғаның тіркелуіне (қайта тіркелуіне) және (немесе) қаржы-шаруашылық қызметін жүзеге асыруына басшысының және (немесе) құрылтайшысының (қатысушысының) қатысы болмаған мұндай заңды тұлғаның іс жүзінде жұмыстарды орындамай, қызметтерді көрсетпей, тауарларды тиеп-жөнелтпей жасаған мәмілелер бойынша алып тастауға жатады.

2. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасынан осы бапта көзделген алып тастау ол үшін декларацияда қосылған құн салығы есепке жатқызылатын қосылған құн салығы ретінде танылған салықтық кезеңде жүргізіледі.

484-бап. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету

1. Осы бапта және осы Кодекстің 485-бабында белгіленген жағдайларда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын ұлғайту немесе азайту есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету болып табылады.

2. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту бұрын қосылған құн салығы есепке жатқызылған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша мынадай жағдайларда:

1) салық салынбайтын айналымның мақсатында пайдаланылғандарды қоспағанда, айналымның болуына байланысты салық төлеуші осы Кодекстің 487 және 488-баптарына сәйкес пропорционалды әдісті қолданған, салық салынатын айналым мақсаттарына сәйкес пайдаланылмаған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша;

2) өздері бүлінген, жоғалған жағдайдағы (төтенше ахуал салдарынан және (немесе) төтенше жағдайдың қолданылуы кезеңінде туындаған жағдайларды қоспағанда) тауарлар бойынша жүргізіледі. Бұл ретте тауардың бүлінуі тауардың барлық немесе жекелеген сапасының (қасиетінің) нашарлауын білдіреді, соның салдарынан аталған тауар салық салынатын айналымның мақсаттары үшін пайдаланылмайды. Салдарынан тауардың жойылуы немесе ысырабы орын алған оқиға тауардың шығыны деп түсініледі. Салық төлеуші табиғи кемудің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нормалары шегінде шеккен тауарлардың ысырабы шығын болып табылмайды.

Төтенше ахуал салдарынан туындаған жағдайларда тауарлар бүлінген, жоғалған кезде азаматтық қорғау саласындағы уәкілетті органның:

Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес ресімделген, тауардың бүліну, жоғалу фактілерін растайтын құжат;

осы Кодекстің 205-бабының 7-тармағына сәйкес жасалған салықтық тіркелімде көрсетілген мәліметтер бар тауарлар бойынша төтенше ахуалдың туындау фактісі туралы растауы болған кезде, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту жүргізілмейді.

Төтенше жағдайдың қолданылуы кезеңінде туындаған жағдайларда тауарлар бүлінген, жоғалған кезде қылмыстық қудалауды жүргізетін органның:

Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес ресімделген тауардың бүліну, жоғалу фактілерін растайтын құжат;

осы Кодекстің 205-бабының 7-тармағына сәйкес жасалған салықтық тіркелімде көрсетілген мәліметтер бар тауарлар (салық төлеуші жергілікті атқарушы орган қалыптастыратын тізілімге енгізілген кезде көрсетілген жергілікті атқарушы орган құрған комиссияның шешімі бойынша, төтенше жағдайдың қолданылуы кезеңінде келтірілген мүліктік зиянның өтеміне ақша алынған тауарларды қоспағанда) бойынша

салық төлеушіні төтенше жағдайға байланысты қылмыстық істер бойынша жәбірленуші деп тану туралы қаулысының көшірмесі болған кезде, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту жүргізілмейді;

3) табиғи монополия субъектісі шеккен нормативтен тыс ысыраптар бойынша;

4) жарғылық капиталға салым ретінде берілген мүлік бойынша;

5) жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне беретін пайдалы қазбалардың көлемдері бойынша;

6) осы Кодекстің 464-бабының 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған кезде;

7) нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналым мақсатында пайдаланылған ауыл шаруашылығы өнімі, балық өсіру немесе кәсіпшілік балық аулау өнімдері бойынша жүргізіледі.

3. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын ұлғайту осы Кодекстің 464-бабының 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған кезде жүргізіледі.

Осы Кодекстің 464-бабының 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған кезде, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын ұлғайту немесе азайту салық салынатын айналым мөлшерін ұлғайту немесе азайту жағына қарай түзетуге байланысты, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші жазып берген қосымша шот-фактурада көрсетілген қосылған құн салығының сомасы мөлшерінде жүргізіледі.

4. Осы баптың 2-тармағының 1), 2), 3), 4), 5) және 7) тармақшаларында және 3-тармағында белгіленген жағдайларда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету осындай жағдайлар басталған салықтық кезеңде жүргізіледі.

Осы баптың 2-тармағының 6) тармақшасында белгіленген жағдайда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету осы Кодекстің 481-бабының 5 -тармағында айқындалған салықтық кезеңде жүргізіледі.

5. Осы баптың 2-тармағының 1) – 5) тармақшаларында белгіленген жағдайларда, сатып алынған, салынған, жасалған тауарлар бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, сол күнге бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша тауарлардың баланстық құнына түзету жүзеге асырылатын күнге қолданыста болатын қосылған құн салығының мөлшерлемесін қолдану арқылы айқындалатын қосылған құн салығы сомасының мөлшерінде жүргізіледі.

Осы баптың 2-тармағының 7) тармақшасында белгіленген жағдайда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналым мақсатында пайдаланылған ауыл шаруашылығы өнімі, балық өсіру немесе кәсіпшілік балық аулау өнімі бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының 80 пайызын азайту жолымен жүргізіледі.

6. Егер бөлінетін жер учаскесінің бір бөлігін иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оған билік ету құқығын беру жөніндегі өткізу бойынша айналым жасалғанға

дейін қосылған құн салығы есепке жатқызылған, осындай өткізу бойынша айналым осы Кодекстің 489-бабына сәйкес бөлек есепке алуды жүргізу жүзеге асырылатын, осы Кодекстің 476-бабына сәйкес қосылған құн салығынан босатылған болып табылса, онда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету осындай жер учаскесіне тура келетін қосылған құн салығының сомасына жүргізіледі, ол мынадай формула бойынша айқындалады:

ҚҚСтүз = ҚҚСеж/ Sжер x Sжал, мұнда:

ҚҚСтүз – қосылған құн салығын түзету сомасы;

ҚҚСеж – бұрын есепке жатқызылатын деп танылған қосылған құн салығының сомасы;

Sжал – жер учаскесі бөлінгенге дейін оның жалпы алаңы;

Sжер – иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) билік ету құқығын беру бойынша айналымы осы Кодекстің 489-бабына сәйкес бөлек есепке алуды жүргізу жүзеге асырылатын осы Кодекстің 476-бабына сәйкес қосылған құн салығынан босатылатын жер учаскесінің алаңы.

7. Осы Кодекстің 453-бабы 1) және 6) тармақшаларында көрсетілгендерді қоспағанда, осы Кодекстің 453-бабында көрсетілген жағдайларда, осы бапта көзделген түзету жүргізілмейді.

8. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы осы бапта көзделген түзету ескеріле отырып, теріс мәнге ие болуы мүмкін.

485-бап. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомаларын міндеттемелерді есептен шығару кезінде күмәнді міндеттемелер бойынша түзету

1. Егер сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттеменің бір бөлігі немесе бүкіл мөлшері осы Кодекстің 241-бабына сәйкес күмәнді болып танылса, онда осы Кодекстің 480-бабы 7-тармағының 1) және 2) тармақшалары негізінде бұрын есепке жатқызылатын деп танылған қосылған құн салығынан басқа, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын күмәнді міндеттеменің мөлшеріне сәйкес келетін мөлшерде осындай тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша бұрын есепке жатқызылатын деп танылған қосылған құн салығының сомасына азайту жағына қарай түзету жүргізіледі. Осы тармақта көзделген түзету мынадай:

1) орындау мерзімі айқындалған, сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер жөніндегі міндеттемені орындау мерзімі аяқталған күннен кейінгі;

2) орындау мерзімі айқындалмаған, сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер жөніндегі міндеттеме бойынша тауарды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күнінен бастап есептелетін үш жылдық кезең өткен салықтық кезеңде жүргізіледі.

2. Егер есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы азайту жағына қарай түзетілгеннен кейін қосылған құн салығын төлеуші тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін ақы төлеуді жүргізсе, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын ақы төлеу жүргізілген салықтық кезеңде ақы төлеу сомасына сәйкес келетін мөлшерде аталған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша салық сомасына ұлғайту жағына қарай түзету жүргізіледі.

3. Осы Кодекстің 242-бабының 1-тармағында көрсетілген жағдайларда, осы баптың 1-тармағына сәйкес түзету жүргізілмеген міндеттемелер есептен шығарылған кезде есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту жағына қарай түзету бұрын есепке жатқызылатын деп танылған, осындай міндеттеменің құрамында төлеуге жататын қосылған құн салығы сомасының мөлшерінде жүргізіледі. Осы тармақта көзделген түзету осындай жағдайлар басталған кезеңде жүргізіледі.

4. Егер сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттеме тіркеуші органның банкрот деп танылған қосылған құн салығын төлеушіні-өнім берушіні Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімінен алып тастау туралы шешімі шығарылған күнге толық немесе ішінара қанағаттандырылмаса, онда есепке жатқызуға жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту жағына қарай түзету, егер мұндай түзету осы баптың 1-тармағына сәйкес жүргізілмеген болса, бұрын есепке жатқызылатын деп танылған, осындай тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленуге жататын қосылған құн салығының сомасы мөлшерінде жүргізіледі. Осы тармақта көзделген түзету тіркеуші органның көрсетілген шешімі шығарылған салықтық кезеңде жүргізіледі.

5. Осы бапта көзделген түзету олар бойынша түзету жүргізілетін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасалған кезде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші жазып берген шот-фактурада көрсетілген, қосылған құн салығының мөлшерлемесі бойынша жүргізіледі.

486-бап. Түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығы

1. Түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы салықтық кезең үшін мынадай тәртіппен есептеледі:

осы Кодекстің 480-бабына сәйкес айқындалған, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы

алу

осы Кодекстің 483, 484 және 485-баптарында көзделген, есепке жатқызылатын қосылған құн салығын азайту жағына қарай түзету сомасы

қосу

осы Кодекстің 484-бабының 3-тармағында және 485-бабының 2-тармағында көзделген, есепке жатқызылатын қосылған құн салығын ұлғайту жағына қарай түзету сомасы.

2. Осы бапқа сәйкес айқындалған, түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы теріс мәнге ие болуы мүмкін.

487-бап. Есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомаларын айқындау әдістері

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше көзделмесе, осы баптың 3-тармағында көрсетілгеннен басқа қосылған құн салығын төлеуші есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын мынадай әдістердің бірімен:

пропорционалды әдіспен;

салық салынатын және салық салынбайтын айналымдардың мақсаттары үшін пайдаланылып жатқан немесе пайдаланылатын, тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомаларын бөлек есепке алуды жүргізу арқылы айқындайды.

2. Есепке жатқызудың пропорционалды әдісін пайдаланатын мынадай тұлғалар бөлек есепке алуды жүргізу арқылы айналымдардың жекелеген түрлері бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомаларын айқындауға құқылы:

1) кепіл мүлкін (тауарларды) алуға және өткізуге байланысты айналымдар бойынша – банк ұйымдары және микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (кредиттік серіктестіктерді және ломбардтарды қоспағанда);

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2) тармақша 01.01.2028 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

2) мыналарды:

бас банктен күмәнді және үмітсіз активтер бойынша сатып алынған талап ету құқықтары бойынша өндіріп алуды қолдану нәтижесінде алынған кепіл мүлкін (тауарды);

кепілге салынған мүлікке өндіріп алуды қолдану нәтижесінде бас банктің меншігіне өткен және банктің еншілес ұйымы бас банктен сатып алған мүлікті (тауарды) сатып алуға, иеленуге және (немесе) өткізуге байланысты айналымдар бойынша – бас банктің күмәнді және үмітсіз активтерін сатып алатын банктің еншілес ұйымы;

3) мүлікті қаржы лизингіне беруге байланысты айналымдар бойынша – лизинг беруші. Қаржы лизингіне беруге жататын мүлікті сатып алуға байланысты лизинг берушінің шығындары салық салынатын айналымның мақсаттары үшін жұмсалған шығындар ретінде қаралады;

4) Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес тауарды үшінші тұлғаға кейіннен сату туралы шартсыз коммерциялық кредит беру арқылы сауда делдалы ретінде жеке және заңды тұлғаларды қаржыландыру бойынша – ислам банкі;

5) Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес тауарды үшінші тұлғаға кейіннен сату шарттарымен коммерциялық кредит беру арқылы сауда делдалы ретінде жеке және заңды тұлғаларды қаржыландыру шеңберінде тауарды сатып алу-сату операциялары бойынша – қосылған құн салығын төлеуші;

6) Қазақстан Республикасының туристік қызмет туралы заңнамасына сәйкес туристік операторлық қызметке (туроператорлық қызметке) арналған лицензиясы бар дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар туроператордың қызметтерін көрсету мақсатында тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке алуды қалған қызметтен бөлек жүргізеді. Туроператордың қызметтерін көрсету мақсатында тауарлар, жұмыстар , көрсетілетін қызметтер бойынша есепке алу осы Кодекстің 474-бабының 10) тармақшасына сәйкес қосылған құн салығынан босатылған айналым және салық салынатын айналым бойынша бөлек жүргізіледі;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

7) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

7) мыналарды:

банктен сатып алынған активтер бойынша талап ету құқықтары бойынша осындай банктен алынған кепіл мүлкін (тауарды);

кепілге салынған мүлікке өндіріп алуды қолдану нәтижесінде банктің меншігіне өткен және Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын, екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға маманданған ұйым осындай банктен сатып алынған күмәнді және үмітсіз активтер бойынша талап ету құқықтары бойынша алған мүлікті (тауарды) сатып алуға, иелік етуге және (немесе) өткізуге байланысты айналымдар бойынша – есепке жатқызудың пропорционалды әдісін пайдаланатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын, екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға маманданған ұйым.

3. Объектілер салуды жүзеге асыратын тұлға өткізуге арналған құрылыс объектілері бойынша әрбір құрылыс объектісін салу процесінде пайдаланылатын жатқан немесе пайдаланылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығы сомаларын бөлек есепке алуды жүргізуді жүзеге асыруға міндетті.

Өзге айналым бойынша мұндай тұлға осы Кодекстің 488-бабына сәйкес пропорционалды әдіспен есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын айқындауға құқылы.

488-бап. Есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомаларын пропорционалды әдіспен айқындау тәртібі

1. Пропорционалды әдіс бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы салықтық кезең үшін мынадай формула бойынша айқындалады:

ҚҚСер = ҚҚСеж х А сс/ А жал, мұнда:

ҚҚСер – есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

ҚҚСеж – түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

А сс – салық салынатын айналымның сомасы;

А жал – салық салынатын және салық салынбайтын айналымдардың сомасы ретінде айқындалатын айналымның жалпы сомасы.

Бұл ретте осы Кодекстің 487-бабының 2-тармағында көрсетілген тұлғалар А сс және А жал мәндерін айқындау кезінде осы Кодекстің 489-бабына сәйкес олар бойынша бөлек есепке алуды жүргізу жүзеге асырылатын айналымдарды есепке алмайды.

Салықтық кезеңде өткізу бойынша айналым болмаған кезде есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының мөлшерінде айқындалады.

2. Есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығы салықтық кезең үшін мынадай формула бойынша айқындалады:

ҚҚСере = ҚҚСеж – ҚҚСер, мұнда:

ҚҚСере – есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

ҚҚСеж – түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

ҚҚСер – осы баптың 1-тармағына сәйкес айқындалатын, есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін.

Есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы, оның ішінде оның теріс мәні осы Кодекстің 259-бабында айқындалған тәртіппен есепке алынады.

489-бап. Есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомаларын бөлек есепке алуды жүргізу арқылы айқындау тәртібі

1. Есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын бөлек есепке алуды жүргізу арқылы айқындау кезінде қосылған құн салығын төлеуші салық салынатын және салық салынбайтын айналымдардың мақсаттары үшін пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомаларын бөлек есепке алуды жүргізеді.

2. Осы баптың 3-тармағында көзделген жағдайлардан басқа, бөлек есепке алуды жүргізу кезінде:

1) есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы түзету ескеріле отырып, салық салынатын айналымның мақсаттары үшін пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығының мөлшерінде айқындалады;

2) есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы салық салынбайтын айналымның мақсаттары үшін пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығының мөлшерінде айқындалады;

3) бір мезгілде салық салынатын және салық салынбайтын айналымдардың мақсаттары үшін пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомасы есепке жатқызуға рұқсат етілген және есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасына бөлінеді, олар мынадай формулалар бойынша айқындалады:

ҚҚСер = ҚҚСеж х А сс / А жал;

ҚҚСере = ҚҚСеж – ҚҚСер, мұнда:

ҚҚСер – есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

ҚҚСеж – бір мезгілде салық салынатын және салық салынбайтын айналымдардың мақсаттары үшін пайдаланылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

А сс – салық салынатын айналымның салықтық кезеңдегі сомасы. Бұл ретте осы Кодекстің 487-бабының 2-тармағында көрсетілген тұлғалар А сс-ны осы бапқа сәйкес олар бойынша бөлек есепке алуды жүргізу жүзеге асырылатын айналымдар ретінде айқындайды;

А жал – салық салынатын және салық салынбайтын айналымдардың сомасы ретінде айқындалатын, айналымның жалпы сомасы;

ҚҚСере – есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін.

Есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы осы Кодекстің 259-бабында айқындалған тәртіппен есепке алынады.

3. Осы Кодекстің 476-бабының 1-тармағына сәйкес бұрын қосылған құн салығынан босатылатын айналым түрінде өткізуге арналған аяқталмаған құрылыс объектісі өткізілген жағдайда, осы объектіні салу процесінде пайдаланылған тауарлар, жұмыстар , көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығы осы бапқа сәйкес айқындалады және аяқталмаған құрылыс объектісін өткізу жүзеге асырылатын салықтық кезеңде:

1) осы Кодекстің 476-бабына сәйкес бұрын қосылған құн салығынан босатылатын айналым түрінде өткізуге арналған аяқталмаған құрылыс объектісін өткізу кезінде –

көрсетілген тауарлар бойынша оларды сатып алу күніне қолданыста болатын мөлшерлеме бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығының мөлшерінде;

2) осы Кодекстің 476-бабына сәйкес бұрын қосылған құн салығынан босатылатын, сол сияқты қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған аяқталмаған құрылыс объектісінің бөлігі болып табылатын аяқталмаған құрылыс объектісін өткізу кезінде – аяқталмаған құрылыс объектісінің өткізілетін бөлігіне тура келетін қосылған құн салығының мөлшерінде есепке алынады, ол мынадай формула бойынша есептеледі:

ҚҚС ақер = ҚҚСже х Sақб / Sақ, мұнда:

ҚҚС ақер – бұрын қосылған құн салығынан босатылатын, сол сияқты қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған аяқталмаған құрылыс объектісінің өткізілген бөлігі бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығы;

ҚҚСже – құрылысқа пайдаланылған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша осы Кодекстің 482-бабының 4-тармағына сәйкес өткізу күніне жеке есепке алынатын қосылған құн салығының сомасы;

Sақб – бұрын қосылған құн салығынан босатылатын, сол сияқты қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған аяқталмаған құрылыс объектісінің бөлігі болып табылатын өткізілетін аяқталмаған құрылыс объектісінің жобалау-сметалық құжаттама бойынша алаңы;

Sақ – бұрын қосылған құн салығынан босатылатын, сол сияқты қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған аяқталмаған құрылыс объектісінің жалпы алаңы.

4. Қосылған құн салығынан босатылатын және қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бөлігін) салуды жүзеге асыратын қосылған құн салығын төлеуші тұрғын ғимаратты пайдалануға қабылдау күніне тура келетін салықтық кезеңде осындай тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бөлігін) салуға пайдаланылған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын мынадай формула бойынша айқындауға құқылы:

ҚҚСер = (ҚҚСеж – ҚҚСақер) х Sтеү / Sтғ, мұнда:

ҚҚСер – өткізу бойынша айналымы осы Кодекстің 476-бабы 1-тармағының ережелері ескеріле отырып, қосылған құн салығы салынуға жататын тұрғын ғимарат (тұрғын ғимараттың бөлігі) бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы;

ҚҚСеж – қосылған құн салығынан босатылатын, сондай-ақ қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған тұрғын ғимаратты (тұрғын ғимараттың бөлігін) салуға пайдаланылған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылатын жеке есепке алынатын қосылған құн салығының

сомасы. Салық сомасы Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес тұрғын ғимаратты пайдалануға қабылдау күніне айқындалады;

ҚҚСақер – бұрын қосылған құн салығынан босатылатын, сол сияқты бұрын қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған аяқталмаған құрылыс объектісінің бөлігі бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығы. Салық сомасы осы баптың 3-тармағында көзделген жағдайда және тәртіппен айқындалады;

Sтеү – тұрғын ғимараттағы (тұрғын ғимараттың бөлігіндегі) тұрғын емес үй-жайлардың алаңы;

Sтғ – тұрғын ғимараттың (тұрғын ғимарат бөлігінің) жалпы алаңы.

Бұл ретте есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы осы Кодекстің 259-бабында айқындалған тәртіппен есепке алынады және мынадай формула бойынша айқындалады:

ҚҚСере = ҚҚСеж – ҚҚСақер – ҚҚСер, мұнда:

ҚҚСере – осы Кодекстің 476-бабының 1-тармағына сәйкес өткізу бойынша айналымдары қосылған құн салығынан босатылатын тұрғын ғимарат (тұрғын ғимараттың бөлігі) бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы.

490-бап. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының қосымша сомасы

1. Мынадай тұлғалар қосылған құн салығының қосымша сомасын есепке жатқызуға құқылы:

1) ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық өсіру) өнімін өндіру, өз өндірісінің көрсетілген өнімін қайта өңдеу жөніндегі қызметті жүзеге асыру нәтижесі болып табылатын тауарларды өткізу жөніндегі айналымдар бойынша – шаруа немесе фермер қожалықтарын қоса алғанда, ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық өсіру) өнімін өндірушілер;

2) ауыл шаруашылығы өнімін, балық өсіру немесе кәсіпшілік балық аулау өнімін қайта өңдеуді жүзеге асырудың нәтижесі болып табылатын тауарларды өткізу жөніндегі айналымдар бойынша – заңды тұлғалар. Қоғамдық тамақтану саласындағы қызметті қоспағанда, ауыл шаруашылығы өнімін, балық өсіру өнімін қайта өңдеуге мынадай қызмет түрлері жатады:

етті қайта өңдеу мен консервілеу және ет өнімін өндіру;

балықты, шаян тәрізділер мен моллюскаларды қайта өңдеу және консервілеу;

жемістер мен көкөністерді қайта өңдеу және консервілеу;

өсімдіктер мен жануарлардың майларын және тоңмайларды өндіру;

сүтті қайта өңдеу және ірімшік өндіру;

ұн-жарма өнімдерін өндіру;

крахмал мен крахмалдан жасалған өнімдерді өндіру;

нан, тоқаш өнімдерін, құймақ өндіру;

қант өндіру;

салық төлеуші агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган айқындаған тәртіппен келісім жасасқан жағдайда, ұзақ сақталатын шоколад, қантты кондитерлік өнімдер, печенье және ұннан жасалған кондитерлік өнімдер өндіру;

балалар тағамын және диеталық тамақ өнімдерін өндіру;

ашытқы өндіру;

жануарлар үшін дайын жемшөп өндіру;

былғарыны илеу және өңдеу, теріні өңдеу және бояу, тоқыма талшықтарын дайындау және иіру, жүн талшығын дайындау, жүн талшығын иіру;

3) мыналар:

өз өндірісінің, сондай-ақ осындай кооперативтің мүшелері өндірген ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық өсіру) өнімін өткізу;

өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық өсіру) өнімін қайта өңдеу нәтижесінде алынған, осындай өнімді отандық өндірушіден сатып алынған және (немесе) осындай кооперативтің мүшелері өндірген өнімді өткізу;

агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша айқындаған тізбе бойынша осындай кооператив мүшелеріне осы тармақшада көрсетілген айналымдарды олардың жүзеге асыруы мақсатында жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету жөніндегі айналымдар бойынша ауыл шаруашылығы кооперативтері.

Осы тармақтың ережелері акцизделетін тауарларды және оларды қайта өңдеу өнімдерін өткізу бойынша айналымдарға қолданылмайды.

Осы тармақты қолдану мақсатында қызмет түрлерін айқындау техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган бекіткен Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы сыныптауышына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген салық төлеушілер:

осы баптың 1-тармағында көзделген қызмет және өзге қызмет бойынша өткізу жөніндегі айналымдарды;

осы баптың 1-тармағында көзделген қызметте және өзге де қызметте пайдаланылып жатқан немесе пайдаланылатын алуға жататын (алынған) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді бөлек есепке алуды жүргізген жағдайда осы баптың ережелерін қолдануға құқылы.

Осы баптың 1-тармағында көзделген қызметте және өзге қызметте бір мезгілде пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілген қызметтер бойынша

қосылған құн салығының сомасы есепке жатқызуға рұқсат етілген және есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомаларына бөлінеді, олар мынадай формулалар бойынша айқындалады:

ҚҚСер 1 = ҚҚСеж х А сс / А жал;

ҚҚСер 2 = ҚҚСеж – ҚҚСер 1, мұнда:

ҚҚСер 1 – осы баптың 1-тармағында көзделген қызмет бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін ;

ҚҚСеж – осы баптың 1-тармағында көзделген қызметте және өзге де қызметте бір мезгілде пайдаланылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша түзетулер ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

А сс – осы бапқа сәйкес олар бойынша бөлек есепке алуды жүргізу жүзеге асырылатын салықтық кезең үшін салық салынатын айналым сомасы;

А жал – осы баптың 1-тармағында көзделген қызмет және өзге де қызмет бойынша айналымдар сомасы ретінде айқындалатын айналымның жалпы сомасы;

ҚҚСер 2 – өзге де қызмет бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін.

Салық салынбайтын айналымдар болған кезде өзге қызмет бойынша есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы осы Кодекстің 488 және 489 -баптары ескеріле отырып айқындалады.

Өзге айналым бойынша қосылған құн салығын осындай төлеуші есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын осы Кодекстің 488-бабына сәйкес пропорционалды әдіспен айқындауға құқылы.

3. Егер тұлға шетел азаматы, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға болып табылса, осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 1) және 3) тармақшаларында көрсетілген салық төлеушілер осы баптың ережелерін қолдануға құқылы емес.

4. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының қосымша сомасын есептеу мынадай формула бойынша жүргізіледі:

ҚҚСек = (ҚҚСсс – ҚҚСер – ҚҚСак) х 80 %, мұнда:

ҚҚСек – есепке жатқызылатын қосылған құн салығының қосымша сомасы;

ҚҚСсс – осы баптың 1-тармағында көзделген қызмет бойынша салық салынатын өткізу бойынша айналымнан есептелген қосылған құн салығының сомасы;

ҚҚСер – есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының осы Кодекстің 488 және 489-баптарына сәйкес айқындалған сомасы. Мұндай сома осы баптың 1-тармағында көзделген қызметте пайдаланылып жатқан немесе пайдаланылатын алуға жататын (алынған) тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша айқындалады ;

ҚҚСак – есепке жатқызылған қосылған құн салығы сомасының осы баптың 1-тармағында көзделген қызмет бойынша есепті салықтық кезеңнің басында өспелі қорытындысымен қалыптасқан есепке жазылған салық сомасынан асып кету сомасы.

Алынған нөлдік немесе теріс мән салықтық кезең үшін қосылған құн салығын есептеу кезінде есепке алынбайды.

50-тарау. ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫН ТӨЛЕУШІЛЕРДІҢ ШОТ-ФАКТУРА ЖАЗЫП БЕРУІ

491-бап. Жалпы ережелер

1. Қосылған құн салығын төлеушілер тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасау кезінде шот-фактура жазып беруге міндетті.

Осы тармақтың ережелері дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлғаның жеке мүлкін өткізу кезінде қолданылмайды.

2. Осы баптың 3-тармағында өзгеше көзделмесе, шот-фактураны жазып беру мынадай жағдайларда:

1) есеп-айырысулары:

сатып алушыға бақылау-касса машинасының чегін ұсына отырып және (немесе) көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу терминалдары арқылы;

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушыға арнаулы мобильді қосымшаның чегін ұсына отырып жүзеге асырылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілген жағдайларда талап етілмейді. Бұл ретте сатып алушының талап етуі бойынша мұндай чекте тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осындай сатып алушының сәйкестендіру нөмірі қамтылуға тиіс;

2) есеп айырысулары электрондық ақшамен немесе электрондық төлем құралдарын пайдалана отырып жүзеге асырылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер жеке тұлғаларға өткізілген;

3) жеке тұлғаға ұсынылған коммуналдық көрсетілетін қызметтер, байланыс қызметтері үшін есеп айырысулар екінші деңгейдегі банктер, пошта операторы арқылы жүзеге асырылған;

4) теміржол немесе әуе көлігімен жолаушыны тасымалдау қағаз жеткізгіштегі жол жүру билетімен, электрондық билетпен немесе электрондық жол жүру құжатымен ресімделген;

5) дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам болып табылмайтын жеке тұлғаға тауар өтеусіз берілген, жұмыстар өтеусіз орындалған, қызметтер өтеусіз көрсетілген;

6) осы Кодекстің 477-бабында көзделген қаржы операциялары, сондай-ақ жеке тұлғаларға өткізілетін, қосылған құн салығы салынатын қызметтер іске асырылған жағдайларда талап етілмейді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларының ережелері осы Кодекстің 131-бабының 1-тармағында көрсетілген тұлғаларға тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілген жағдайда қолданылмайды.

3. Қосылған құн салығын төлеуші осы Кодекстің 208-бабының 1-тармағының 8) – 10) тармақшаларында көзделген тауарларды:

1) сатып алынған тауарды жеке, отбасылық, үй ішінде немесе кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес өзге де пайдалану (түпкілікті тұтыну) мақсаттарында пайдаланатын жеке тұлғаларға;

2) Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес микрокәсіпкерлік субъектілері болып табылатын жеке немесе заңды тұлғаларға өткізген кезде шот-фактура жазып беру талап етілмейді.

4. Мынадай:

осы баптың 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында;

осы баптың 3-тармағында көзделген жағдайларда тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы өнім беруші өткізу бойынша айналым жасаған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде шот-фактураны жазып беру талабымен осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге жүгінуге құқылы.

Өнім беруші мұндай талапты осы баптың ережелерін ескере отырып, оның ішінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы туралы мәліметтерде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу сенім білдірілген адамы арқылы жүзеге асырылатын заңды тұлғаның немесе тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алатын дара кәсіпкердің деректемелерін көрсету бөлігінде орындауға міндетті.

5. Көрсетілетін қызметтерді алушы өнім беруші өткізу бойынша айналым жасаған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде осы баптың 2-тармағының 4) тармақшасында көзделген жағдайда жеке тұлғаның жол жүру фактісін растайтын құжатты немесе осындай көрсетілетін қызметтерді берушіге шот-фактура жазып беру талабымен жүгінуге құқылы. Өнім беруші мұндай талапты осы баптың ережелерін ескере отырып, оның ішінде жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы туралы мәліметтерде тасымалдау жөніндегі қызмет көрсетілген жеке тұлғаның деректемелерін көрсету бөлігінде орындауға міндетті.

492-бап. Қосылған құн салығын төлеушілердің шот-фактура жазып беруіне қойылатын талаптар

1. Шот-фактура электрондық нысанда жазып беріледі, оған қосылған құн салығын төлеуші шот-фактураны қағаз жеткізгіште жазып беруге құқылы болатын мынадай:

1) қосылған құн салығын төлеушінің тұрған жерінде әкімшілік-аумақтық бірліктер шекарасында жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі болмаған жағдай;

2) техникалық қателер себебінен электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде шот-фактураларды жазып беру мүмкін емес екені туралы ақпарат уәкілетті органның интернет-ресурсында расталған жағдай жатпайды.

Бұл ретте қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура техникалық қателер жойылған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесіне енгізілуге тиіс;

3) осы Кодекстің 88-бабына сәйкес электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде шот-фактураларды жазып беру тоқтатыла тұрған жағдай жатпайды.

Бұл ретте қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура осы Кодекстің 88-бабына сәйкес шот-фактураларды электрондық нысанда жазып беруді тоқтата тұрудың күші жойылған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесіне енгізілуге тиіс;

4) төтенше ахуал немесе төтенше жағдай қолданылған кезең жатпайды.

Бұл ретте қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура төтенше ахуал кезеңі немесе төтенше жағдайдың қолданылуы аяқталған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесіне енгізілуге тиіс. Шот-фактураны жазып берудің тәртібі мен нысанын уәкілетті орган белгілейді.

2. Қағаз жеткізгіштегі шот-фактура электрондық шот-фактура нысаны бойынша екі данада жазып беріледі, оның біреуі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушыға беріледі.

Салық төлеушілер қағаз жеткізгіште жазып берілетін шот-фактурада шот-фактураның электрондық нысанында көзделмеген қосымша мәліметтерді көрсетуге құқылы.

3. Мынадай:

1) өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт), Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде жасалған (орындалған) мәмілелер (операциялар) бойынша;

2) осы Кодекстің 467, 521 және 523-баптарына сәйкес қосылған құн салығының нөлдік мөлшерлемесі бойынша салық салынатын, тауарларды экспортқа өткізу жөніндегі мәмілелер (операциялар) бойынша;

3) осы Кодекстің 468-бабына сәйкес қосылған құн салығының нөлдік мөлшерлемесі бойынша салық салынатын, халықаралық тасымалдар бойынша көрсетілетін қызметтерді өткізу жөніндегі айналымдар бойынша;

4) осы Кодекстің 473-бабының 3-тармағына сәйкес қосылған құн салығының нөлдік мөлшерлемесі бойынша салық салынатын өткізу жөніндегі айналымдар бойынша шетел валютасымен көрсету мүмкін болатын жағдайларды қоспағанда,

шот-фактурадағы құндық және сомалық мәндер Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен көрсетіледі.

4. Егер заңды тұлғаның атынан тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші ретінде оның құрылымдық бөлімшесі әрекет етсе және заңды тұлғаның шешімі бойынша шот-фактуралар жазып беруді осындай құрылымдық бөлімше жүргізсе, сондай-ақ, егер заңды тұлғаның атынан құрылымдық бөлімше тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы болып әрекет етсе, онда шот-фактурада осындай құрылымдық бөлімшенің деректемелерін көрсетуге жол беріледі.

5. Қосылған құн салығын төлеушілер шот-фактурада немесе осы Кодекстің 480-бабының 6-тармағында көзделген өзге құжатта:

1) қосылған құн салығы салынатын айналымдар бойынша – қосылған құн салығының сомасын;

2) салық салынбайтын, оның ішінде қосылған құн салығынан босатылған айналымдар бойынша – "ҚҚС-сыз" деген белгіні, өткізу орны Қазақстан Республикасының аумағы болып табылмаса – "ҚҚС-сыз – ҚР емес" деген белгіні көрсетеді.

6. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, электрондық нысанда жазып берілген шот-фактура электрондық цифрлық қолтаңба арқылы куәландырылады.

Шот-фактура осы Кодекстің 93-бабына сәйкес тәуекелдерді басқару жүйесінің негізінде салық төлеушіге қатысты тәуекел анықталған кезде уәкілетті орган көздеген тәртіппен шот-фактура жазып беруді жүзеге асыратын жеке тұлғаның биометриялық деректерімен қосымша куәландырылады.

Қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура:

заңды тұлғалар үшін – басшысы мен бас бухгалтерінің қолтаңбаларымен, сондай-ақ , егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес осы тұлғада мөр болуға тиіс болса, атауы және ұйымдық-құқықтық нысанын көрсету қамтылған мөрмен;

дара кәсіпкерлер үшін – тегі, аты және әкесінің аты және (немесе) атауы қамтылған мөрмен (ол болған кезде), сондай-ақ дара кәсіпкердің қолтаңбасымен куәландырылады.

Шот-фактура салық төлеушінің бұйрығымен осыған уәкілеттік берілген жұмыскердің қолтаңбасымен куәландырылуы мүмкін. Бұл ретте бұйрықтың көшірмесі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушылардың көріп-танысуы үшін қолжетімді болуға тиіс.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы шот-фактураға қол қоюға уәкілетті адамды тағайындау туралы бұйрықтың осыған уәкілеттік берілген адам куәландырған көшірмесін ұсыну талабымен осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге жүгінуге құқылы, ал өнім беруші бұл талапты тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы жүгінген күні орындауға міндетті.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші болып табылатын заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі, егер Қазақстан Республикасының

заңнамасына сәйкес осы тұлғада мөр болуға тиіс болса, салық төлеуші жазып берген шот-фактураларды оның шешімі бойынша осындай құрылымдық бөлімшенің заңды тұлғаның атауы және ұйымдық-құқықтық нысанын көрсету қамтылған мөрімен куәландыруға құқылы.

Жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкілі осы Кодекстің 216-бабының 2-тармағында көзделген жағдайларда жазып берген шот-фактура уәкілетті өкілдің атауы және ұйымдық-құқықтық нысанын көрсету қамтылған мөрімен, сондай-ақ осындай уәкілетті өкіл басшысының және бас бухгалтерінің қолтаңбаларымен куәландырылады.

Егер Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына және есепке алу саясатына сәйкес басшы немесе дара кәсіпкер бухгалтерлік есепті жеке өзі жүргізсе, бас бухгалтер қолтаңбасының орнына "көзделмеген" деп көрсетіледі.

7. Жекелеген жағдайларда шот-фактураларды жазып беру ерекшеліктері осы Кодекстің 494 – 498-баптарында белгіленген.

493-бап. Шот-фактураларды жазып беру мерзімдері

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, шот-фактура өткізу бойынша айналым жасалған күннен кейін және осындай күннен кейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмей жазып беріледі.

2. Мынадай:

1) электр және (немесе) жылу энергиясын, суды, газды өткізген;

2) коммуналдық қызметтерді көрсеткен;

3) байланыс қызметтерін көрсеткен;

4) теміржол көлігімен тасымалдау бойынша көрсетілетін қызметтерді, әуе көлігімен жолаушыларды, багажды және жүктерді тасымалдау бойынша қызметтерді көрсеткен;

5) көлік экспедициясы шарты бойынша, талаптары комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін шарт бойынша қызметтерді, вагондар (контейнерлер) операторының қызметтерін көрсеткен;

6) жүктерді магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы тасымалдау бойынша қызметтерді, жүйелік оператор көрсететін жүйелік қызметтерді көрсеткен;

7) кредит (қарыз, микрокредит) беру бойынша қызметтерді көрсеткен;

8) қосылған құн салығы салынатын банк операцияларын жүргізген;

9) осы Кодекстің 131-бабының 1-тармағында көрсетілген тұлғаларға бір жыл немесе одан көп мерзімге жасалған шарттар бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізген;

10) осы Кодекстің 460-бабының 2-тармағы бойынша айналым жасалған күн танылған;

11) Автомобиль жолдарын басқару жөніндегі ұлттық оператор ақылы автомобиль жолдары бойынша жүріп өткені үшін ақы алынатын қызметтерді көрсеткен;

12) Мемлекеттік корпорация қызметтерді көрсеткен;

13) төлемдерді және (немесе) ақша аударымдарын жүзеге асыру кезінде, оның ішінде төлем карточкаларымен және электрондық ақшамен операциялар бойынша қалыптасатын ақпаратты жинау, алмасу, өңдеу және тарату бойынша қызметтерді көрсеткен кезде шот-фактура айдың қорытындысы бойынша осындай тауарлар, көрсетілетін қызметтер бойынша айналым жасалған күн тура келетін айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей жазып беріледі.

3. Тауарлар экспорт кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген жағдайда, шот-фактура өткізу бойынша айналым жасалған күннен кейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірілмей жазып беріледі.

4. Есепке жазылған сыйақы сомасы бөлігінде мүлікті қаржы лизингіне беру кезінде қорытындылары бойынша шот-фактура жазып берілетін тоқсаннан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей, күнтізбелік тоқсанның қорытындылары бойынша жазып беріледі.

5. Жалпыға бірдей қолжетімді телекоммуникациялық желілердегі интернет-ресурста орналастырылғандарды қоса алғанда, мерзімді баспасөз басылымдары немесе бұқаралық ақпарат құралдарының өзге өнімі өткізілген жағдайда, шот-фактура өткізу бойынша айналым жасалған күннен кейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмей жазып беріледі.

Салық төлеуші айналым жасау күні күнтізбелік жылға тура келетін өткізу бойынша бүкіл айналымға шот-фактураны ол жасалған күннен бұрын жазып беруге құқылы.

6. Түзетілген шот-фактура осы Кодекстің 499-бабының 1-тармағында көзделген жағдай басталған кезде жазып беріледі.

7. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, қосымша шот-фактура түзету сомасына айналым жасалған күннен кейін және осындай күннен кейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмей жазып беріледі.

Қайта ұйымдастырылған заңды тұлғаның құқық мирасқоры ұлғайту жағына қосымша шот-фактураны жазып беруді айналым жасалған күннен кейін күнтізбелік бір жүз сексен күннен кешіктірмей жүргізеді.

Осы Кодекстің 213-бабының талаптары сақталмаған кезде лизинг беруші қосымша шот-фактураны осындай жағдай басталған күннен бастап күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмейтін мерзімде жазып береді.

8. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы осы Кодекстің 208-бабының 4 және 5-тармақтарына және 491-бабының 4 және 5-тармақтарына сәйкес шот-фактураны жазып беруді талап етумен жүгінген кезде шот-фактураны жазып беру айналым жасалған күннен кейін күнтізбелік отыз күннен кешіктірілмей жүзеге асырылады.

9. Жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушының айналымы болып табылатын осындай жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бейрезиденттен сатып алынған жағдайда, электрондық нысандағы шот-фактураны бейрезидент үшін осындай айналым бойынша қосылған құн салығын бюджетке төлегеннен кейін, бірақ мұндай төлем жасалған күннен бастап күнтізбелік бес күннен кешіктірмей, оның ішінде осы Кодекстің 122 және 123-баптарында айқындалған тәртіппен есепке жатқызуды жүргізу арқылы сатып алушы жазып береді.

494-бап. Экспедиторлардың шот-фактураларды жазып беру ерекшеліктері

1. Көлік экспедициясы шарты бойынша клиент болып табылатын тарап үшін осындай шарт бойынша жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде шот-фактуралар жазып беруді қосылған құн салығын төлеуші болып табылатынына не болып табылмайтынына қарамастан, экспедитор жүзеге асырады.

Экспедитор шот-фактураны қосылған құн салығын төлеушілер болып табылатын тасымалдаушылар және жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді басқа да берушілер жазып берген шот-фактуралар негізінде жазып береді.

Егер тасымалдаушы (өнім беруші) қосылған құн салығын төлеуші болып табылмаса , шот-фактураны жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құнын растайтын құжат негізінде экспедитор жазып береді.

2. Экспедитор жазып беретін шот-фактурада салық салынатын (салық салынбайтын) айналым:

1) қосылған құн салығын төлеушілер болып табылатын;

2) қосылған құн салығын төлеушілер болып табылмайтын тасымалдаушылар және (немесе) өнім берушілер көлік экспедициясы шартының шеңберінде орындаған және көрсеткен жұмыстар мен қызметтердің құны ескеріле отырып көрсетіледі.

Шот-фактурада экспедитордың айналымына енгізілетін көлік экспедициясы шарты бойынша сыйақы сомасы бөлек жолмен бөліп көрсетіледі.

Экспедитор жазып беретін шот-фактурада:

өнім берушінің деректемелері ретінде экспедитордың деректемелері көрсетіледі;

алушының деректемелері ретінде көлік экспедициясы шарты бойынша клиент болып табылатын салық төлеушінің деректемелері көрсетіледі.

3. Көлік экспедициясы шарты бойынша қызметті жүзеге асыру кезінде экспедитор осы Кодекстің 205-бабына сәйкес тасымалдаушылар және (немесе) осындай шарт шеңберінде жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушілер, сондай-ақ олардың құны туралы ақпаратты ашатын салықтық тіркелімді жасайды.

4. Көрсетілген талаптарға сәйкес жазып берілген шот-фактура көлік экспедициясы шарты бойынша клиент болып табылатын тараптың қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызуы үшін негіз болып табылады.

495-бап. Талаптары комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін шарттар бойынша шот-фактураларды жазып беру ерекшеліктері

1. Комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптарда тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде, егер комитент және (немесе) комиссионер қосылған құн салығын төлеушілер болып табылса, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушыға шот-фактуралар жазып беруді қосылған құн салығын төлеуші болып табылатынына не болып табылмайтынына қарамастан, комиссионер жүзеге асырады.

Комиссионер жазып беретін шот-фактурадағы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымның мөлшері комиссионер сатып алушыға өткізуді жүзеге асыратын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны негізге алынып көрсетіледі.

Комиссионер шот-фактураны:

қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын комитент комиссионерге жазып берген шот-фактураның (бұл жағдайда комитент комиссионерге жазып берген шот-фактурада көрсетілген салық салынатын (салынбайтын) айналымның сомасы комиссионер сатып алушыға жазып беретін шот-фактурадағы салық салынатын (салынбайтын) айналымға қосылады);

қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын комитент жазып берген, тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құнын растайтын құжаттың (бұл жағдайда мұндай құжатта көрсетілген тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны комиссионер сатып алушыға жазып беретін шот-фактурадағы салық салынбайтын айналымға қосылады) деректерін ескере отырып жазып береді.

Комитент комиссионерге жазып беретін шот-фактурадағы айналымның мөлшері өткізу мақсатында комиссионерге ұсынылған тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны негізге алынып көрсетіледі.

Комиссионер комитентке жазып беретін шот-фактурадағы айналымның мөлшері комиссионердің комиссиялық сыйақысының сомасы және бейрезиденттен жұмыстарды , көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша комиссионердің айналымы болып табылатын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны негізге алынып көрсетіледі.

2. Комитент комиссионердің атына комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптарда тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуге арналған шот-фактураны жазып берген кезде:

өнім берушінің деректемелері ретінде "комитент" мәртебесі көрсетіле отырып, комитенттің деректемелері көрсетіледі;

алушының деректемелері ретінде "комиссионер" мәртебесі көрсетіле отырып, комиссионердің деректемелері көрсетіледі.

Комиссионер тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушыға шот-фактураны жазып берген кезде өнім берушінің деректемелері ретінде " комиссионер" мәртебесі көрсетіле отырып, комиссионердің деректемелері көрсетіледі.

3. Комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін талаптарда комитент үшін сатып алынған тауарларды комиссионер комитентке берген, сондай-ақ үшінші тұлға комиссионермен жасасқан мәміле бойынша осындай үшінші тұлға комитент үшін жұмыстарды орындаған, қызметтерді көрсеткен кезде комитенттің атына шот-фактуралар жазып беруді комиссионер жүзеге асырады.

Комиссионер және (немесе) комиссионер комитент үшін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді содан сатып алатын тұлға қосылған құн салығын төлеушілер болып табылған жағдайда, осы тармақтың ережелері қолданылады.

Комиссионер жазып беретін шот-фактурадағы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымның мөлшері комиссионер комиссия шартының талаптарында комитент үшін сатып алған тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны ескеріліп көрсетіледі.

Комиссионер шот-фактураны:

қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын үшінші тұлға комиссионерге жазып берген шот-фактураның (бұл жағдайда үшінші тұлға комиссионерге жазып берген шот-фактурада көрсетілген салық салынатын (салынбайтын) айналымның сомасы комиссионер комитентке жазып беретін шот-фактурадағы салық салынатын (салынбайтын) айналымға қосылады);

қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын үшінші тұлға жазып берген, тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құнын растайтын құжаттың (бұл жағдайда осындай құжатта көрсетілген тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны комиссионердің бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналымы болып табылатын жұмыстардан, көрсетілетін қызметтерден басқа, комиссионер комитентке жазып беретін шот-фактурадағы салық салынбайтын айналымға қосылады);

комиссионердің бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналымы болып табылатын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құнын растайтын құжаттың негізінде комиссионер жазып берген электрондық нысандағы шот-фактураның және бейрезидент үшін қосылған құн салығы төленгенін растайтын төлем құжатының;

тауарларды импорттау жағдайында – ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес ресімделген тауарларға арналған декларацияның деректерін немесе тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініштің деректерін ескере отырып жазып береді.

Комитентке жазып берілетін шот-фактурадағы комиссионердің комиссиялық сыйақысының сомасы және комиссионердің бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін

қызметтерді сатып алу бойынша айналымы болып табылатын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны бөлек жолдармен көрсетіледі. Бұл ретте, егер комиссионер қосылған құн салығын төлеуші болып табылмаса, сыйақы сомасы " ҚҚС-сыз" деген белгімен көрсетіледі.

4. Комиссионер комитентке комиссия шартының талаптарында комитент үшін сатып алынған тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге шот-фактура жазып берген кезде:

өнім берушінің деректемелері ретінде "комиссионер" мәртебесі көрсетіле отырып, комиссионердің деректемелері көрсетіледі;

алушының деректемелері ретінде "комитент" мәртебесі көрсетіле отырып, комитенттің деректемелері көрсетіледі.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші болып табылатын үшінші тұлға комиссионерге шот-фактураны жазып берген кезде алушының деректемелері ретінде комиссионердің деректемелері көрсетіледі.

5. Осы бапта көзделген жағдайларда комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін шарт бойынша комиссионер шот-фактураны жазып берген кезде шот-фактурада сыйақы болған кезде мұндай сыйақы сомасы бөлек жолмен бөлініп көрсетіледі.

6. Көрсетілген талаптарға, сондай-ақ осы Кодекстің 480-бабының талаптарына сәйкес жазып берілген шот-фактура комиссия шарты бойынша комитенттің немесе тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушының қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызуына негіз болып табылады.

496-бап. Бірлескен қызмет туралы шарттардың шеңберінде жүзеге асырылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу (сатып алу) кезінде шот-фактураларды жазып берудің ерекшеліктері

1. Бірлескен қызмет туралы шарт шеңберінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу кезінде:

1) шот-фактураны бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың бірі өнім берушіге (сатушыға) бөлініп берілген жолда бірлескен қызмет туралы шартқа әрбір қатысушының деректемелерін көрсете отырып жазып береді;

2) шот-фактурада айналымның жалпы сомасы, сондай-ақ бірлескен қызмет туралы шарттың талаптарына сәйкес қатысушылардың әрқайсысына тиесілі айналым сомасы көрсетіледі.

2. Бірлескен қызмет туралы шарт шеңберінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде:

1) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші жазып берген шот-фактурада алушыға (сатып алушыға) бөлініп берілген жолда бірлескен қызмет туралы шартқа әрбір қатысушының деректемелерін көрсете отырып, тауарларды,

жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы (сатып алушы) ретінде бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың бірі көрсетіледі;

2) шот-фактурада сатып алудың жалпы сомасы, оның ішінде бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың әрқайсысына тиесілі қосылған құн салығының сомасы көрсетіледі.

3. Егер бірлескен қызмет шарты бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуді немесе сатып алуды сенім білдірілген өкіл жүргізсе, сенім білдірілген өкілдің деректемелері шот-фактурада өнім берушінің сенім білдірілген өкілінің деректемелері немесе алушының сенім білдірілген өкілі үшін бөлініп берілген жолда көрсетіледі, ал бірлескен қызмет туралы шартқа қатысушылардың деректемелері және айналым сомасы немесе сатып алу сомасы осы баптың 1 және 2-тармақтарының ережелері ескеріле отырып көрсетіледі.

4. Осы баптың ережелері осы Кодекстің 507-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларда оператор тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізген (сатып алған) кезде қолданылмайды.

497-бап. Адвокат адвокаттық кеңсе арқылы заң көмегін көрсеткен кезде шот-фактураларды жазып беру ерекшеліктері

1. Адвокаттық кеңсені өзі дербес немесе басқа адвокаттармен бірлесіп құрған адвокат заң көмегін көрсеткен кезде осындай адвокаттық кеңсе жасаған шарттар бойынша шот-фактураны адвокаттық кеңсе:

1) сенім білдірілген өкіл үшін бөлініп берілген жолда – өз деректемелерін;

2) өнім берушіге (сатушыға) бөлініп берілген жолда – заң көмегін көрсету туралы шарт бойынша заң көмегін көрсеткен әрбір адвокаттың деректемелерін көрсете отырып , өз атынан жазып береді.

2. Осы бапқа сәйкес жазып берілетін шот-фактурада:

1) айналымның жалпы сомасы;

2) заң көмегін көрсету туралы шарт шеңберінде заң көмегін көрсеткен әрбір адвокатқа тиесілі айналым сомасы көрсетіледі.

498-бап. Жекелеген жағдайларда шот-фактураларды жазып беру ерекшеліктері

1. Осы Кодекстің 507-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді оператор өткізген (сатып алған) кезде шот-фактура оператордың өнім беруші (сатып алушы) ретіндегі деректемелері көрсетіле отырып, осы тараудың талаптарына сәйкес жазып беріледі.

2. Тапсырма шартына сәйкес келетін талаптарда өткізілетін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушыға шот-фактура жазып беруді сенім білдірушінің деректемелерін көрсете отырып, сенім білдірілген өкіл, ал осы

Кодекстің 455-бабының 2-тармағында көзделген жағдайларда, осы бөлімде айқындалған тәртіппен сенім білдірілген өкіл жүзеге асырады.

3. Салық төлеуші жалпыға қолжетімді телекоммуникациялық желілерде интернет-ресурста орналастырылғандарды қоса алғанда, мерзімді баспасөз басылымдарын немесе бұқаралық ақпарат құралдарының өзге де өнімдерін өткізу бойынша күнтізбелік жыл ішіндегі барлық айналымға айналым жасалған күннен бұрын шот-фактураны жазып берген жағдайда, шот-фактурада өткізу бойынша айналымның мөлшері және осындай күнтізбелік жылға кіретін әрбір салықтық кезеңге тура келетін қосылған құн салығының тиісті сомасы бөлек көрсетіледі.

499-бап. Түзетілген шот-фактураны жазып беру

1. Түзетілген шот-фактура бұрын жазып берілген шот-фактураға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіні және (немесе) алушыны ауыстыруға алып келмейтін қателерді түзету қажет болған жағдайда жазып беріледі.

Түзетілген шот-фактура жазып берілген кезде бұрын жазып берілген шот-фактураның күші жойылады, қосымша шот-фактуралар болған кезде олардың да күші жойылады.

Күші жойылған қосымша шот-фактураларды қалпына келтіру үшін түзетілген шот-фактураға қосымша шот-фактуралар жазып беріледі.

2. Түзетілген шот-фактура:

1) шот-фактураларды жазып беруге қойылатын, осы тарауда белгіленген талаптарға сәйкес келуге;

2) мынадай ақпаратты:

шот-фактура түзетілген болып табылатыны туралы белгіні;

түзетілген шот-фактураның реттік нөмірі мен жазып берілген күнін;

күші жойылатын шот-фактураның реттік нөмірі мен жазып берілген күнін қамтуға тиіс.

3. Қағаз жеткізгіште жазып берілген түзетілген шот-фактура бойынша осындай шот-фактураны тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының алғаны туралы растаулардың бірінің:

1) осы Кодекстің 492-бабының 6-тармағына сәйкес тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының осындай шот-фактураны қолтаңбаларымен және мөрімен растауы;

2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушінің осындай шот-фактураны тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының мекенжайына тапсырысты хатпен жіберуі және оның алынғаны туралы хабарламаның болуы;

3) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының қол қойылған және:

заңды тұлғалар үшін – егер осы тұлғада Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөр болуға тиіс болса, оның атауы қамтылған және ұйымдық-құқықтық нысаны көрсетілген;

дара кәсіпкерлер үшін – мөрі болған кезде, тегі, аты және әкесінің аты және (немесе) атауы қамтылған мөр басылған осындай шот-фактураны алғандығы туралы хаты болуы міндетті.

4. Электрондық нысанда жазып берілген түзетілген шот-фактура бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы:

1) егер осындай түзетілген шот-фактураны алушы қосылған құн салығын төлеуші болып табылса – осындай шот-фактураның жазып берілгенін растауға немесе келіспеген кезде қабылдамауға міндетті. Бұл ретте осындай шот-фактураны алушыдан растау болған кезде шот-фактура жазып берілген болып есептеледі;

2) егер түзетілген шот-фактураны алушы қосылған құн салығын төлеуші болып табылмаса – түзетілген шот-фактураны алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде сондай шот-фактураны жазып беруді қабылдамауға құқылы. Егер осындай қабылдамау осы тармақшада көрсетілген мерзім ішінде жүргізілмесе, онда шот-фактура тауарларды , жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы растаған болып есептеледі. Бұл ретте алушы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге осындай түзетілген шот-фактураны кері қайтарып алуды талап ете отырып жүгінуге құқылы.

Осы баптың ережелері осы Кодекстің 500-бабында көзделген жағдайларда қолданылмайды.

5. Қайта құру жолымен қайта ұйымдастыру жағдайларын қоспағанда, қайта ұйымдастырылған заңды тұлғаның құқық мирасқоры түзетілген шот-фактураны жазып беруді жүргізбейді.

500-бап. Қосымша шот-фактураны жазып беру

1. Қосымша шот-фактураны өнім беруші:

1) осы Кодекстің 464-бабына сәйкес айналым мөлшері түзетілген;

2) осы Кодекстің 213-бабының талаптары сақталмаған жағдайларда жазып береді.

2. Қосымша шот-фактура:

1) шот-фактураларды жазып беруге қойылатын, осы тарауда белгіленген талаптарға сәйкес келуге;

2) мына ақпаратты:

шот-фактура қосымша болып табылатыны туралы белгіні;

қосымша шот-фактураның реттік нөмірі мен жазып берілген күнін;

қосымша шот-фактура жазып берілетін шот-фактураның реттік нөмірі мен жазып берілген күнін;

айналым мөлшері өзгертілген жағдайда, оны түзету сомасын;

қосылған құн салығы өзгертілген жағдайда, оны түзету сомасын;

электрондық нысанда жазып берілген кезде айналым мөлшерін түзету сомасына айналым жасалған күнді;

осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасында белгіленген жағдайда, "Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 213-бабын сақтамау" деген белгіні қамтуға тиіс.

3. Қағаз жеткізгіште жазып берілген қосымша шот-фактура бойынша осындай шот-фактураны тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының алғаны туралы растаулардың бірінің:

1) осы Кодекстің 492-бабының 6-тармағына сәйкес тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының осындай шот-фактураны қолтаңбаларымен және мөрімен растауының;

2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушінің осындай шот-фактураны тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының мекенжайына тапсырысты хатпен жіберуі және оның алынғаны туралы хабарламаның болуы;

3) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының қол қойылған және:

заңды тұлғалар үшін – егер осы тұлғада Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөр болуға тиіс болса, оның атауы қамтылған және ұйымдық-құқықтық нысаны көрсетілген;

дара кәсіпкерлер үшін – мөрі болған кезде, тегі, аты және әкесінің аты және (немесе) атауы қамтылған мөр басылған осындай шот-фактураны алғандығы туралы хаты болуы міндетті.

4. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы электрондық нысанда жазып берілген қосымша шот-фактура бойынша:

1) егер осындай қосымша шот-фактураны алушы қосылған құн салығын төлеуші болып табылса – осындай шот-фактураның жазып берілгенін растауға немесе келіспеген жағдайда қабылдамауға міндетті. Бұл ретте осындай шот-фактураны алушыдан растау болған кезде шот-фактура жазып берілген болып есептеледі;

2) егер қосымша шот-фактураны алушы қосылған құн салығын төлеуші болып табылмаса – қосымша шот-фактураны алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде осындай шот-фактураның жазып берілуін қабылдамауға құқылы. Егер осындай қабылдамау осы тармақшада көрсетілген мерзім ішінде жүргізілмесе, онда шот-фактура тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы растаған болып есептеледі. Бұл ретте алушы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге осындай қосымша шот-фактураны кері қайтарып алу талабымен жүгінуге құқылы.

501-бап. Шот-фактураны кері қайтарып алу

1. Электрондық нысанда жазып берілген шот-фактураны кері қайтарып алу шот-фактураның жазып берілуін жарамсыз деп тану мақсатында жүргізіледі. Шот-фактураны кері қайтарып алуды шот-фактураны жазып берген салық төлеуші жүргізеді.

2. Электрондық нысанда жазып берілген, кері қайтарып алынған шот-фактура бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы:

1) егер осындай шот-фактураны алушы қосылған құн салығын төлеуші болып табылса – осындай шот-фактураны кері қайтарып алуды растауға немесе келіспеген кезде қабылдамауға міндетті. Бұл ретте осындай шот-фактураны алушыдан растау болған кезде шот-фактура кері қайтарып алынған болып есептеледі;

2) егер шот-фактураны алушы қосылған құн салығын төлеуші болып табылмаса – шот-фактураны кері қайтарып алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде осындай шот-фактураны кері қайтарып алуды қабылдамауға құқылы. Егер осындай қабылдамау осы тармақшада көрсетілген мерзім ішінде жүргізілмесе, онда шот-фактураны кері қайтарып алуды тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы растаған болып есептеледі. Бұл ретте алушы бұрын жазып берілген шот-фактураны қалпына келтіруді талап ете отырып, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге жүгінуге құқылы.

51-тарау. САЛЫҚТЫ ЕСЕПТЕУ МЕН ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

502-бап. Қосылған құн салығын есептеу

1. Салық салынатын импорт бойынша есептелген қосылған құн салығын қоспағанда , қосылған құн салығы салықтық кезең үшін мынадай тәртіппен есептеледі:

салық салынатын айналымнан есептелген қосылған құн салығының сомасы

алу

осы Кодекстің 488 және 489-баптарына сәйкес айқындалған есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы

алу

осы Кодекстің 490-бабына сәйкес айқындалған есепке жатқызылатын қосылған құн салығының қосымша сомасы.

2. Салық салынатын айналымнан есептелген қосылған құн салығының сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

осы Кодекстің 503-бабының 1, 2 және 3-тармақтарында белгіленген мөлшерлемені және осы Кодекстің 47-тарауында көрсетілген өткізу бойынша айналымдарды қоспағанда, осы Кодекстің 464 және 465-баптарында көзделген айналымдар сомасына азайтылған және (немесе) ұлғайтылған салық салынатын айналымды көбейту

қосу

осы Кодекстің 503-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемені және осы Кодекстің 47-тарауында көрсетілген, осы Кодекстің 464 және 465-баптарында көзделген айналымдар сомасына азайтылған және (немесе) ұлғайтылған өткізу бойынша айналымдарды көбейту.

3. Егер осы баптың 1-тармағында көзделген есеп айырысу нәтижесі:

1) оң мәнге ие болса, мұндай нәтиже осы Кодексте айқындалған тәртіппен бюджетке төленуге жататын салық сомасы болып табылады;

2) теріс мәнге ие болса, мұндай нәтиже есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының есептелген салық сомасынан асып кетуі болып табылады.

4. Бейрезидент үшін қосылған құн салығының сомасы осы Кодекстің 503-бабының 1-тармағында көзделген мөлшерлемені бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым мөлшеріне қолдану арқылы есептеледі.

503-бап. Қосылған құн салығының мөлшерлемелері

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, қосылған құн салығының мөлшерлемесі 16 пайызды құрайды және салық салынатын айналым мен салық салынатын импорт мөлшеріне қолданылады.

2. Қосылған құн салығының мөлшерлемесі 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап – 5 пайызды, 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап – 10 пайызды құрайды және:

1) мыналарды:

осы Кодекстің 474-бабының 28) тармақшасында және осы Кодекстің 479-бабының 1 -тармағының 17) тармақшасында көзделген тауарларды қоспағанда, дәрілік заттарды;

Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес медициналық бұйымдарды, жиынтықтауыш медициналық бұйымдарды, сондай-ақ техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдарды өткізу бойынша салық салынатын айналымның және импорттың мөлшеріне қолданылады.

Дәрілік заттардың, медициналық бұйымдардың, жиынтықтауыш медициналық бұйымдардың, сондай-ақ техникалық көмекші (компенсаторлық) құралдардың тізбесін Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді;

2) медициналық қызметке арналған лицензиясы бар денсаулық сақтау субъектісі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес медициналық, оның ішінде кешенді түрде көрсетілетін қызметтерді өткізуі бойынша салық салынатын айналымның мөлшеріне қолданылады.

Осы тармақшаның ережелері осы Кодекстің 474-бабының 28) тармақшасында көзделген медициналық көрсетілетін қызметтер бойынша қолданылмайды.

3. Қосылған құн салығының мөлшерлемесі 10 пайызды құрайды және отандық мерзімді баспасөз басылымдарын өткізу бойынша айналым мөлшеріне қолданылады.

4. Осы Кодекстің 47-тарауында көрсетілген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдарға нөлдік мөлшерлеме бойынша қосылған құн салығы салынады.

Осы Кодекстің 47-тарауына сәйкес нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым расталмаған жағдайда, тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша көрсетілген айналымға осы баптың 1-тармағында көрсетілген мөлшерлеме бойынша қосылған құн салығы салынуға тиіс.

Кедендік баждардың, салықтардың, сондай-ақ жиынтық кедендік төлемнің бірыңғай мөлшерлемелерін төлеу мөлшерлері мен тәртібі ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында белгіленеді.

5. Тұлғаны қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарған кезде осы Кодекстің 461-бабының 4-тармағына сәйкес айқындалатын салық салынатын айналым мөлшеріне қосылған құн салығының:

1) қорлар бойынша – тұлғаны қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарған күні қолданыста болған;

2) негізгі құралдар, материалдық емес және биологиялық активтер, жылжымайтын мүлікке инвестициялар бойынша – оларды сатып алған күні қолданыста болған мөлшерлемесі қолданылады.

504-бап. Салықтық кезең

Күнтізбелік тоқсан қосылған құн салығы бойынша салықтық кезең болып табылады

.

505-бап. Салық декларациясы

1. Осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеуші, егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, қосылған құн салығы бойынша декларацияны әрбір салықтық кезең үшін тұрған жеріндегі салық органына есепті салықтық кезеңнен кейінгі айдың 15-інен кейін және есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей ұсынуға міндетті.

Қосылған құн салығы бойынша декларацияны ұсыну жөніндегі міндеттеме осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген, қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою жүргізілмеген тұлғаларға қолданылмайды.

Осы Кодекстің 507-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларда, оператор өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша қосылған құн салығы бойынша декларацияны ұсынады.

2. Қосылған құн салығын төлеуші:

осы Кодекстің 103-бабында көзделген тәртіппен қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығару кезінде;

осы Кодекстің 7-тарауында көзделген тәртіппен тарату кезінде қосылған құн салығы бойынша тарату декларациясын ұсынуға міндетті.

506-бап. Қосылған құн салығын төлеу мерзімдері

Қосылған құн салығы бюджетке салық төлеушінің тұрған жерінде мынадай мерзімдерде:

1) есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірілмей – әрбір салықтық кезең үшін бюджетке төленуге тиіс қосылған құн салығының, сондай-ақ осы баптың бірінші бөлігінің 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген қосылған құн салығын қоспағанда, бейрезидент үшін есептелген қосылған құн салығының сомасы;

2) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған мерзімдерде – импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығының сомасы;

3) қосылған құн салығы бойынша тарату декларациясы салық органына ұсынылған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей – осы Кодекстің 103-бабына сәйкес қосылған құн салығын төлеуші қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған жағдайда, осындай декларацияда көрсетілген қосылған құн салығының сомасы төленуге жатады.

Егер қосылған құн салығы бойынша тарату декларациясы ұсынылған салықтық кезеңнің алдындағы салықтық кезең үшін ұсынылған қосылған құн салығы бойынша декларацияда көрсетілген осындай салықты төлеу мерзімі осы баптың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген мерзім өткеннен кейін басталса, салықты төлеу салық органына тарату декларациясы ұсынылған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей жүргізіледі.

507-бап. Жай серіктестік (консорциум) құрамында өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) бойынша қызметті жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылардың қосылған құн салығы бойынша салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) бойынша қызметтің шеңберінде қосылған құн салығы бойынша салықтық нысандарды жасау мен ұсыну бойынша салықтық міндеттемені мынадай тәсілдердің бірімен:

жай серіктестікке қатысушының әрқайсысына келетін қосылған құн салығының үлесі бөлігінде аталған қатысушы;

өнімді бөлу туралы келісімнің (келісімшарттың) шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша, егер өнімді бөлу туралы келісімнің (келісімшарттың) талаптарында оператор осындай салықтық міндеттемені орындауға уәкілетті болса, оператор жиынтықтап орындауға тиіс.

2. Жай серіктестікке (консорциумға) әрбір қатысушы қосылған құн салығы бойынша салықтық нысандарды жасау мен ұсыну бойынша салықтық міндеттемені орындаған кезде:

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу (сатып алу) бойынша шот-фактуралар осы Кодекстің 496-бабының талаптарына сәйкес жазып беріледі;

қосылған құн салығы бойынша декларация мен декларацияға қосымша болып табылатын шот-фактуралардың тізілімдерін жай серіктестікке (консорциумға) қатысушының үлесіне келетін бөлігінде осындай қатысушының әрқайсысы ұсынады;

қосылған құн салығының есептелген, есепке жазылған (азайтылған), аударылған және төленген (есепке жатқызылғандары және қайтарылғандары ескеріле отырып) сомасы жай серіктестікке қатысушының әрқайсысының үлесіне келетін бөлігінде аталған тұлғаның жеке шотында көрсетіледі;

қосылған құн салығының асып кету сомасы декларацияны ұсынған жай серіктестікке (консорциумға) қатысушыға қайтарылады;

салықтық әкімшілендіру тәртібі, оның ішінде нұсқаманы, хабарламаны және салықтық тексеру актісін табыс ету осы Кодексте айқындалған тәртіппен жай серіктестікке (консорциумға) әрбір қатысушыға қатысты қолданылады.

3. Қосылған құн салығы бойынша салықтық нысандарды жасау мен ұсыну бойынша салықтық міндеттемені оператор өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) бойынша жүзеге асырылатын қызмет бойынша жиынтықтап орындаған кезде:

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу (сатып алу) бойынша шот-фактураларды осы Кодекстің 50-тарауының талаптарына сәйкес жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен оператордың деректемелерін көрсете отырып, жазып береді;

қосылған құн салығы бойынша декларация мен декларацияға қосымша болып табылатын шот-фактуралардың тізілімдерін өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша оператор жиынтықтап ұсынады;

қосылған құн салығының есептелген, есепке жазылған (азайтылған), аударылған және төленген (есепке жатқызылғандары және қайтарылғандары ескеріле отырып) сомасы оператордың жеке шотында көрсетіледі;

қосылған құн салығының асып кету сомасы операторға қайтарылады;

салықтық әкімшілендіру тәртібі, оның ішінде нұсқаманы, хабарламаны және салықтық тексеру актісін табыстау осы Кодексте салық төлеушілер (салық агенттері) үшін көзделген тәртіпке сәйкес операторға қатысты қолданылады және бұл ретте көрсетілген құжаттар өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) бойынша салық төлеуші ретінде жай серіктестікке (консорциумға) әрбір қатысушыға табыс етілді деп есептеледі.

4. Осы бапқа сәйкес қосылған құн салығы бойынша салықтық нысандарды жасау мен ұсыну бойынша салықтық міндеттемені орындаудың таңдап алынған тәсілі

салықтық есепке алу саясатында көрсетілуге және өнімді бөлу туралы келісімнің (келісімшарттың) қолданылу кезеңі өткенге дейін өзгеріссіз қалуға тиіс.

508-бап. Импортталатын тауарларға қосылған құн салығын есепке жатқызу әдісімен төлеу

1. Ішкі тұтыну үшін шығарудың кедендік рәсімімен орналастырылатын мынадай тауарлар:

1) жабдық;

2) ауыл шаруашылығы техникасы;

3) автомобиль көлігінің жылжымалы жүк құрамы;

4) тікұшақтар мен ұшақтар;

5) теңіз кемелері;

6) теміржол локомотивтері мен вагондар;

7) осы тармақтың 2) – 6) тармақшаларында көрсетілген тауарларға қосалқы бөлшектер;

8) асыл тұқымды мал және қолдан ұрықтандыруға арналған жабдық;

9) тірі ірі қара мал бойынша осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеушілер қосылған құн салығын осы бапта айқындалған тәртіппен есепке жатқызу әдісімен төлейді.

Көрсетілген тауарлардың тізбесін және оны қалыптастыру тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді.

Бұл тізбеге Қазақстан Республикасының аумағында өндірілмейтін тауарлар енгізіледі.

Бұл тізбеге Қазақстан Республикасының қажеттіліктерін жаппайтын, осы тармақтың бірінші бөлігінің 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген тауарлар енгізіледі.

2. Осы баптың қосылған құн салығын есепке жатқызу әдісімен төлеу бөлігіндегі ережелері осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеуші әкелетін:

1) одан әрі өткізуге немесе халықаралық қаржы лизингіне беруге арналмаған;

2) халықаралық қаржы лизингіне беруді қоспағанда, қаржы лизингіне беру мақсатындағы;

3) осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 7) тармақшасында көрсетілген, агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша белгілеген тізбеге енгізілген, ауыл шаруашылығы техникасы өндірісінде пайдаланылатын тауарларға қатысты қолданылады.

3. Есепке жатқызу әдісімен төленген қосылған құн салығының сомасы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған тәртіппен қосылған құн салығы бойынша декларацияда бір мезгілде есептеу мен есепке жатқызуда көрсетіледі.

Пайдаланудың міндетті кезеңі ішінде осы баптың 2-тармағында белгіленген талаптар бұзылған жағдайда, импортталатын тауарларға қосылған құн салығы ЕАЭО кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған тәртіппен және мөлшерде, импортталатын тауарларға қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап өсімпұл есептеле отырып төленуге жатады. Импортталған тауарларды пайдаланудың міндетті кезеңі Қазақстан Республикасының аумағына ішкі тұтыну үшін тауарлар шығарылған күннен басталған мерзім болып табылады:

импортталған тауарлар бойынша (ауыл шаруашылығы құстарын қоспағанда) – бес жыл;

ауыл шаруашылығы құстары бойынша – 18 ай.

Бұл ретте:

1) осы баптың 1-тармағының 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген малды мәжбүрліктен сою және (немесе) осындай мәжбүрліктен сою нәтижесінде алынған ет пен ет өнімін өткізу немесе осындай жануарлардың табиғи кему нормалары шегінде кемуі (қырылуы) осы бапта белгіленген талаптарды бұзушылық болып табылмайды.

Малды мәжбүрліктен сою тәртібі мен табиғи кему нормаларын агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган бекітеді;

2) тауарларды кері экспорттаудың кедендік рәсіміне орналастыру шарттары сақталған кезде бұрын әкелінген тауарларды кері экспорттаудың кедендік рәсіміне сәйкес әкету;

3) тауарлар шығарылғаннан кейін қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығару;

4) көрсетілген тауарды қалпына келтіру мүмкін емес екенін растайтын құжат болған кезде авария, апат және (немесе) ақау салдарынан тауардың шығуы (есептен шығарылуы) осы бапта белгіленген талаптарды бұзушылық болып табылмайды.

4. Импортталатын тауарларға қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына ішкі тұтыну үшін шығарылған күннен бастап пайдаланудың міндетті кезеңі өткен соң өткізу импортталатын тауарларға қосылған құн салығын салуға жатпайды.

Осы тармақтың ережелері импорттау кезінде қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген, өз өндірістік мұқтажы үшін 2008 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда әкелінген тауарларды 2008 жылғы 31 желтоқсаннан кейін өткізу кезінде де қолданылады.

5. Қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген осы баптың 1-тармағында көрсетілген тауарларды өткізу бойынша айналымдар қаржы лизингіне беру кезінде қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақтың ережесі қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген, өз өндірістік мұқтажы үшін 2008 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда әкелінген

тауарларды 2008 жылғы 31 желтоқсаннан кейін қаржы лизингіне беру кезінде де қолданылады.

509-бап. Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын тауарларға қосылған құн салығын есепке жатқызу әдісімен төлеу

1. Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын мынадай тауарлар:

1) жабдық;

2) ауыл шаруашылығы техникасы;

3) автомобиль көлігінің жылжымалы жүк құрамы;

4) тікұшақтар мен ұшақтар;

5) теңіз кемелері;

6) теміржол локомотивтері мен вагондар;

7) осы тармақтың 2) – 6) тармақшаларында көрсетілген тауарларға қосалқы бөлшектер;

8) асыл тұқымды мал және қолдан ұрықтандыруға арналған жабдық;

9) тірі ірі қара мал бойынша осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеушілер қосылған құн салығын осы бапта айқындалған тәртіппен есепке жатқызу әдісімен төлейді.

Көрсетілген тауарлардың тізбесін және оны қалыптастыру тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді.

Бұл тізбеге Қазақстан Республикасының аумағында өндірілмейтін тауарлар енгізіледі.

Бұл тізбеге Қазақстан Республикасының қажеттіліктерін жаппайтын, осы тармақтың бірінші бөлігінің 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген тауарлар енгізіледі.

2. Осы баптың қосылған құн салығын есепке жатқызу әдісімен төлеу бөлігіндегі ережелері осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеуші әкелетін:

1) одан әрі өткізуге немесе халықаралық қаржы лизингіне беруге арналмаған;

2) халықаралық қаржы лизингіне беруді қоспағанда, қаржы лизингіне беру мақсатындағы;

3) осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 7) тармақшасында көрсетілген, агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша белгілеген тізбеге енгізілген ауыл шаруашылығы техникасы өндірісінде пайдаланылатын тауарларға қатысты қолданылады.

3. Осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеуші тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішпен бір мезгілде салық органына:

1) осы Кодекстің 530-бабының 2-тармағында көрсетілген құжаттарды;

2) тауарды ЕАЭО-ның сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасының нақты тауар кіші қосымша позициясына жатқызуға мүмкіндік беретін, тауарлардың негізгі техникалық, коммерциялық сипаттамалары жазылған құжаттарды ұсынады. Қажет болған кезде бұйымдардың фотосуреттері, суреттері, сызбалары, паспорттары, тауарлардың сынамалары, үлгілері және басқа да құжаттар ұсынылады.

4. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген тауарларды әкелу акцизделетін тауарлар бойынша акциздер белгіленген тәртіппен төленген жағдайда қосылған құн салығы іс жүзінде төленбей жүргізіледі.

5. Есепке жатқызу әдісімен төленген қосылған құн салығының сомасы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған тәртіппен қосылған құн салығы бойынша декларацияда бір мезгілде есептеу мен есепке жатқызуда көрсетіледі.

Пайдаланудың міндетті кезеңі ішінде осы баптың 2-тармағында белгіленген талаптар бұзылған жағдайда, әкелінетін тауарларға қосылған құн салығы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған тәртіппен және мөлшерде тауарларды әкелу кезіндегі қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап өсімпұл есепке жазылып төленуге жатады. Әкелінген тауарларды пайдаланудың міндетті кезеңі Қазақстан Республикасының аумағына тауарлар әкелінген күннен басталған мерзім болып табылады:

импортталған тауарлар бойынша (ауыл шаруашылығы құстарын қоспағанда) – бес жыл;

ауыл шаруашылығы құстары бойынша – 18 ай.

Бұл ретте:

1) осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген малды мәжбүрліктен сою және (немесе) осындай мәжбүрліктен сою нәтижесінде алынған ет пен ет өнімін өткізу немесе осындай жануарлардың табиғи кему нормалары шегінде кемуі (қырылуы) осы бапта белгіленген талаптарды бұзушылық болып табылмайды.

Малды мәжбүрліктен сою тәртібі мен табиғи кему нормаларын агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган бекітеді;

2) осы Кодекстің 516-бабына сәйкес айқындалған импортталған тауарлар есепке қабылданған күннен кейін қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығару;

3) көрсетілген тауарды қалпына келтіру мүмкін емес екенін растайтын құжат болған кезде авария, апат және (немесе) ақау салдарынан тауардың шығуы (есептен шығарылуы) осы бапта белгіленген талаптарды бұзушылық болып табылмайды.

6. Қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген осы баптың 1-тармағында көрсетілген тауарларды өткізу бойынша айналымдар қаржы лизингіне беру кезінде қосылған құн салығынан босатылады.

7. Осы баптың ережелері сыйақы сепке алынбаған, лизинг шартында көзделген лизингтік төлем сомасына келетін қосылған құн салығының сомасы бөлігінде лизинг шарттары (келісімшарттары) бойынша ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталған тауарларға да қолданылады.

510-бап. Қосылған құн салығы бойынша бюджетпен өзара қатынас

1. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының есепті салықтық кезеңнің соңында өсу қорытындысымен декларация бойынша қалыптасқан, есепке жазылған салық сомасынан асып кетуі (бұдан әрі осы баптың мақсатында – салықтың асып кету сомасы) қосылған құн салығы (бұдан әрі осы баптың мақсатында – салық) бойынша алдағы төлемдер есебіне есепке жатқызылады.

Салықтың асып кету сомасы импортталатын тауарлар бойынша және (немесе) бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде салық төлеу есебіне есепке жатқызылмайды.

2. Мыналар:

1) осы Кодекстің 10-тарауының 1-параграфына сәйкес бюджетке артық төленген салық;

2) осы Кодекстің 10-тарауының 2-параграфына сәйкес салықтың асып кету сомасы;

3) осы Кодекстің 10-тарауының 3-параграфына сәйкес өзге де негіздер бойынша салық бюджеттен қайтаруға жатады.

3. Салық төлеушінің тіркеу есебінен шығарылған салық төлеушілер бойынша:

осы Кодекстің 496-бабының 2-тармағында көзделген шарттар орындалмаған жағдайда, салық төлеушіні тіркеу есебінен шығару күніне;

осы Кодекстің 439-бабы 1-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген талаптар орындалғаннан кейін қалыптасқан салықтың асып кету сомасы есептен шығаруға жатады.

Салық төлеушінің жеке шотынан салықтың асып кетуін есептен шығару уәкілетті орган айқындаған жеке шотты жүргізу тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады.

52-тарау. ЕАЭО-да ТАУАРЛАРДЫ ЭКСПОРТТАУ МЕН ИМПОРТТАУ, ЖҰМЫСТАРДЫ ОРЫНДАУ, ҚЫЗМЕТТЕРДІ КӨРСЕТУ КЕЗІНДЕ ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫН САЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

511-бап. Жалпы ережелер

1. Осы тараудың ережелері ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің арасында жасалған халықаралық шарттар негізінде белгіленген және тауарларды экспорттау мен

импорттау, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде қосылған құн салығы бөлігінде салық салуды, сондай-ақ ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің өзара саудасында оны салықтық әкімшілендіруді реттейді.

Егер осы тарауда тауарларды экспорттау мен импорттау, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде қосылған құн салығын салу, сондай-ақ оны салықтық әкімшілендіру бөлігінде осы Кодекстің басқа тарауларында қамтылғаннан өзгеше нормалар белгіленсе, осы тараудың нормалары қолданылады.

Осы тарауда реттелмеген, тауарларды экспорттау мен импорттау, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде қосылған құн салығын салуға, сондай-ақ оны салықтық әкімшілендіруге қатысты мәселелер осы Кодекстің басқа тарауларымен, сондай-ақ осы Кодексті қолданысқа енгізу туралы Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі.

Осы тарауда қолданылатын ұғымдар Қазақстан Республикасы ратификациялаған, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер арасында жасалған халықаралық шарттарда көзделген.

Егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер арасында жасалған халықаралық шарттарда осы тарауда пайдаланылатын ұғымдар көзделмесе, осы Кодекстің тиісті баптарында, Қазақстан Республикасының азаматтық және басқа да салаларындағы заңнамасында көзделген ұғымдар қолданылады.

ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығын алуды салық органдары салық салынатын импорттың мөлшеріне қолданылатын, осы Кодекстің 503-бабының 1-тармағында белгіленген мөлшерлеме бойынша жүзеге асырады.

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің өзара саудасында тауарларды экспорттау мен импорттау, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде салық төлеушінің қосылған құн салығы бойынша салықтық міндеттемені орындауына салықтық бақылауды салық органдары салық төлеуші ұсынған салықтық есептіліктің, сондай-ақ мемлекеттік органдардан және өзге де тұлғалардан алынған салық төлеушінің қызметі туралы мәліметтердің және (немесе) құжаттардың негізінде жүзеге асырады.

Осы тараудың мақсаттары үшін тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің шетел валютасындағы құны тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым, салық салынатын импорт жасалған күніне белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша теңгемен қайта есептеледі.

2. Осы тараудың мақсатында лизинг шарты бойынша мүлікті (лизинг нысанасын) үш жылдан астам мерзімге беру, егер ол мынадай шарттардың біріне сай келсе:

1) мүлікті (лизинг нысанасын) лизинг алушының меншігіне тіркелген баға бойынша беру лизинг шартында айқындалса;

2) лизинг мерзімі мүлік лизингі (лизинг нысанасы) бойынша берілетін пайдалы қызмет мерзімінің 75 пайызынан асса;

3) лизингтік төлемдердің ағымдағы (дисконтталған) құны лизингтің бүкіл мерзімінде мүлік лизингі (лизинг нысанасы) бойынша берілетін құнның 90 пайызынан асса, лизинг деп танылады.

Осы тараудың мақсатында мұндай беру лизинг берушінің мүлікті (лизинг нысанасын) сатуы және лизинг алушының осы мүлікті (лизинг нысанасын) сатып алуы ретінде қаралады. Бұл ретте лизинг алушы – лизинг нысанасының иесі ретінде, ал лизингтік төлемдер лизинг алушыға тауарлар құны бөлігінің мөлшерінде берілген кредит бойынша төлемдер ретінде қаралады.

Осы тараудың мақсатында лизингтік төлем деп лизинг шартында (келісімшартында) көзделген сыйақы ескеріле отырып, тауар (лизинг нысанасы) құнының бір бөлігі түсініледі.

Осы тараудың мақсатында жоғарыда көрсетілген талаптар сақталмаған немесе олар бойынша лизинг шарты осындай шарттар жасалған күннен бастап үш жыл өткенге дейін бұзылған (лизинг шарты бойынша міндеттемелер тоқтатылған) жағдайда, лизингтік мәмілелер лизинг деп танылмайды.

Осы тараудың мақсатында осындай мүлік (лизинг нысанасы) алынған (берілген) құнды, лизинг алушы үшін лизинг беруші, өзара байланысты тарап болып табылмайтын тұлғаға төленетін төлемдерді қоспағанда, мүлікті (лизинг нысанасын) лизингке беруге байланысты барлық төлемдер лизинг шарты бойынша сыйақы деп түсініледі.

512-бап. ЕАЭО-да қосылған құн салығын төлеушілер

Мыналар ЕАЭО-да қосылған құн салығын төлеушілер болып табылады:

1) осы Кодекстің 447-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген тұлғалар;

2) тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттайтын тұлғалар:

резидент – заңды тұлға;

егер ол шарттың (келісімшарттың) тарапы болып табылса, резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;

егер резидент-заңды тұлға мен ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісі арасындағы шарттың (келісімшарттың) талаптары бойынша резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі тауарларды алушы болып табылса, осындай заңды тұлғаның тиісті шешімі негізінде резидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;

қызметін құрылымдық бөлімше ашпай тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын, Қазақстан Республикасының салық органдарында салық төлеуші ретінде тіркелген бейрезидент-заңды тұлға;

Қазақстан Республикасында қызметін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға;

қызметін тұрақты мекеме құрмай жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға;

сенімгерлік басқару құрылтайшыларымен не сенімгерлік басқару туындайтын өзге де жағдайларда пайда алушылармен сенімгерлік басқару шарттары бойынша қызметін жүзеге асыру шеңберінде тауарларын импорттайтын сенімгерлік басқарушылар;

Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің дипломатиялық және оған теңестірілген өкілдігі, бірге тұратын отбасы мүшелерін қоса алғанда, осы өкілдіктердің дипломатиялық, әкімшілік-техникалық персоналына жататын адамдар; Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің консулдық мекемесі, бірге тұратын отбасы мүшелерін қоса алғанда, консулдық лауазымды адамдар, консулдық қызметшілер;

жеке практикамен айналысатын, нотариаттық қызметті, атқару құжаттарын орындау жөніндегі қызметті, адвокаттық қызметті, медиатордың кәсіби қызметін жүзеге асыру мақсатында тауарларды импорттайтын тұлғалар;

кәсіпкерлік қызмет мақсатында тауарларды импорттайтын жеке тұлға. Тауарларды кәсіпкерлік қызмет мақсатында импортталатын тауарларға жатқызу өлшемшарттарын уәкілетті орган белгілейді.

513-бап. Салық салу объектілері, салық салынатын айналымды айқындау

Егер осы Кодекстің 514-бабында өзгеше белгіленбесе, ЕАЭО-да қосылған құн салығы салынатын объектілер, сондай-ақ салық салынатын айналым осы Кодекстің 448 , 449 және 454-баптарына сәйкес айқындалады.

514-бап. ЕАЭО-да тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымды және салық салынатын импортты айқындау

1. Тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына экспорттау тауарларды өткізу бойынша айналым болып табылады.

2. Кейіннен Қазақстан Республикасының аумағына қасиеттері мен сипаттамаларын өзгертпей әкелінетін тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына уақытша әкету өткізу бойынша айналым болып табылмайды.

3. Егер осы Кодекстің 515-бабы 2-тармағының негізінде жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны Қазақстан Республикасы болып танылса, осы Кодекстің 452-бабының 2-тармағына сәйкес айналымдар ЕАЭО-да жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым болып табылады.

4. Мыналар:

1) Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген (әкелінетін) тауарлар (осы Кодекстің 525-бабының 2-тармағына сәйкес қосылған құн салығынан босатылғандарды қоспағанда) салық салынатын импорт болып табылады.

Осы тармақшаның ережесі Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарында мемлекеттік тіркелуге жататын, әкелінген (әкелінетін) көлік құралдарына да қатысты қолданылады;

2) Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдері болып табылатын тауарлар салық салынатын импорт болып табылады.

5. Мыналар:

1) кейіннен Қазақстан Республикасының аумағынан қасиеттері мен сипаттамаларын өзгертпей әкетілетін тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына уақытша әкелу;

2) бұрын ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына уақытша әкетілген тауарларды қасиеттері мен сипаттамаларын өзгертпей ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу салық салынатын импорт болып табылмайды.

Осы тармақтың ережелері:

1) жылжымалы мүлік пен көлік құралдарын мүліктік жалдау (жалға беру) шарттары бойынша;

2) көрмелер мен жәрмеңкелерге тауарларды уақытша әкелу кезінде қолданылады.

Осы тармақтың ережелері осы Кодекстің 468-бабының 2-тармағында көзделген халықаралық тасымалдар бойынша қызметтер көрсетілетін көлік құралдарына қолданылмайды.

Осы тармақта көрсетілген тауарлар өткізілген жағдайда, осындай тауарларды әкелу салық салынатын импорт болып танылады және осындай тауарларды есепке алуға қабылдаған күннен бастап импортталған тауарлар бойынша осы Кодексте айқындалған тәртіппен және мөлшерде қосылған құн салығын салуға жатады.

Уақытша әкелінген тауарлар әкелу күнінен бастап екі жылдан астам Қазақстан Республикасының аумағында болған жағдайда, мұндай тауарларды әкелу салық салынатын импорт болып танылады және мұндай тауарларды есепке алуға қабылдаған күннен бастап импортталған тауарлар бойынша осы Кодексте айқындалған тәртіппен және мөлшерде қосылған құн салығы салынуға жатады.

6. Жанама салықтар Қазақстан Республикасының аумағына:

1) жеке тұлғалар кәсіпкерлік қызметті мақсат етпей әкелінетін тауарларды;

2) тауарларды бір заңды тұлға шегінде беруге байланысты ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағынан әкелінетін тауарларды импорттау кезінде алынбайды.

7. Салық төлеуші осы баптың 5-тармағы екінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларында және 6-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген тауарларды әкелу (әкету) кезінде салық органдарын хабардар етуге міндетті.

Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құрмай қызметін жүзеге асыратын

бейрезидент-заңды тұлға тауарларды уақытша әкелген кезде, тауарларды уақытша пайдалануға алған Қазақстан Республикасының салық төлеушісінде хабарлама беру міндеті туындайды.

Тауарларды әкелу (әкету) туралы хабарламаның нысанын, оны салық органдарына ұсыну тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган бекітеді.

515-бап. Тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілетін орын

1. Тауарлар өткізілетін орын осы Кодекстің 459-бабының 1-тармағына сәйкес айқындалады.

2. Егер:

1) жұмыстар, көрсетілетін қызметтер осы мемлекеттің аумағында орналасқан жылжымайтын мүлікке тікелей байланысты болса, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағы жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілетін орын болып танылады.

Осы тармақшаның ережелері жылжымайтын мүлікті жалға беру, жалдау және өзге де негіздермен пайдалануға беру бойынша көрсетілетін қызметтерге де қатысты қолданылады.

Осы тармақшаның мақсаттары үшін жер учаскелері, жер қойнауы учаскелері, оқшауланған су объектілері және жермен тығыз байланыстының барлығы, яғни пайдаланылу мақсатына мөлшерлес емес нұқсан келтірмей көшіру мүмкін болмайтын объектілер, оның ішінде ормандар, көпжылдық екпелер, ғимараттар, құрылысжайлар, құбыржолдар, электр беру желілері, мүліктік кешен ретіндегі кәсіпорындар және ғарыш объектілері жылжымайтын мүлік болып танылады;

2) жұмыстар, көрсетілетін қызметтер осы мемлекеттің аумағында орналасқан жылжымалы мүлікке, көлік құралдарына тікелей байланысты болса (жылжымалы мүлікті және көлік құралдарын жалға беру, олардың лизингі бойынша және өзге де негіздерде пайдалануға беру бойынша көрсетілетін қызметтерден басқа), ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағы жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілетін орын болып танылады.

Осы тармақшаның мақсаттары үшін осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген жылжымайтын мүлікке, көлік құралдарына жатпайтын заттар жылжымалы мүлік болып танылады.

Осы тармақшаның мақсаттары үшін теңіз және әуе кемелері, ішкі жүзу кемелері, аралас (өзен-теңіз) жүзу кемелері; теміржол немесе трамвай жылжымалы құрамының бірліктері; автобустар; тіркемелер мен жартылай тіркемелерді қоса алғанда, автомобильдер; жүк контейнерлері; карьерлік өзі аударғыштар көлік құралдары болып танылады;

3) мәдениет, өнер, оқыту (білім беру), дене шынықтыру, туризм, демалыс және спорт саласында көрсетілетін қызметтер осы мемлекеттің аумағында көрсетілсе;

4) осы мемлекеттің салық төлеушісі мыналарды:

консультациялық, заң, бухгалтерлік, аудиторлық, инжинирингтік, жарнамалық, дизайнерлік, маркетингтік көрсетілетін қызметтерді, ақпаратты өңдеу жөніндегі көрсетілетін қызметтерді, сондай-ақ ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және тәжірибелік-технологиялық (технологиялық) жұмыстарды;

электрондық есептеу машиналары мен дерекқорларға арналған бағдарламаларды (есептеу техникасының бағдарламалық құралдары мен ақпараттық өнімдерін) әзірлеу, оларды бейімдеу және модификациялау, осындай бағдарламалар мен дерекқорларды қолдап отыру жөніндегі жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

егер персонал сатып алушының қызмет орнында жұмыс істесе, персоналды ұсыну бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алса, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағы жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілетін орын болып танылады.

Осы тармақшаның ережелері:

патенттерді, лицензияларды, мемлекет қорғайтын өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтарды куәландыратын өзге де құжаттарды, сауда маркаларын, тауар белгілерін, фирмалық атауларды, қызмет көрсету белгілерін, авторлық, сабақтас құқықтарды немесе өзге де осыған ұқсас құқықтарды беру, ұсыну, басқаға беру;

көлік құралдарын жалға беруді, олардың лизингін және өзге де негіздерде пайдалануға беруді қоспағанда, жылжымалы мүлікті жалға беру, лизингке және өзге де негіздерде пайдалануға беру;

шартқа (келісімшартқа) негізгі қатысушының атынан осы тармақшада көзделген жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету үшін басқа тұлғаны тартатын тұлғаның қызметтер көрсетуі кезінде де қолданылады;

5) егер осы тармақтың 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында өзгеше көзделмесе, осы мемлекеттің салық төлеушісі жұмыстарды орындаса, қызметтерді көрсетсе, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағы жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілетін орын болып танылады.

Осы тармақшаның ережелері көлік құралдарын жалға беру, лизингке және өзге негіздерде пайдалануға беру кезінде де қолданылады.

3. Мыналар жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілетін орынды растайтын құжаттар болып табылады:

Қазақстан Республикасының салық төлеушісі мен ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісі арасында жасалған, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге арналған шарт (келісімшарт);

жұмыстардың орындалу, қызметтердің көрсетілу фактісін растайтын құжаттар;

Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де құжаттар.

4. Егер салық төлеуші салық салу тәртібі осы бөлімде реттелетін жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің бірнеше түрін орындаса, көрсетсе және кейбір жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізудің басқа жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуге қатысты қосымша сипаты бар болса, онда негізгі жұмыстар, көрсетілетін

қызметтер өткізілетін орын қосалқы жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілетін орын болып танылады.

5. Осы баптың ережелері осы Кодекстің 21-бөлімінде белгіленген жағдайларда қолданылмайды.

516-бап. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым, салық салынатын импорт жасалған күн

1. Тауарларды экспортқа өткізу кезінде қосылған құн салығын есептеу мақсатында тауарлардың тиеп-жөнелтілгенін растайтын, тауарларды сатып алушыға (бірінші тасымалдаушыға) ресімделген бастапқы бухгалтерлік (есептік) құжаттың жасалу уақыты бойынша алғашқы күн ретінде айқындалатын тиеп-жөнелту күні тауарларды өткізу бойынша айналым жасалған күн болып табылады.

2. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салық төлеуші импортталған тауарларды (оның ішінде оларды дайындау туралы шарттар (келісімшарттар) бойынша жұмыстарды орындау нәтижесі болып табылатын тауарларды), сондай-ақ алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімі болып табылатын заттар, тауарлар түрінде қарыз беруді көздейтін шарт (келісімшарт) бойынша алынған тауарларды есепке қабылдаған күн салық салынатын импорт жасалған күн болып табылады.

Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, осы тараудың мақсаттары үшін:

1) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес осындай тауарларды бухгалтерлік есепке алуда тану (көрсету) күндерінің неғұрлым ертерегі;

2) мұндай тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу күні импортталған тауарларды есепке қабылдаған күн болып табылады.

Салық төлеушіде осы тармақтың екінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген күндердің екеуі де болған жағдайда, көрсетілген күндердің неғұрлым кешірегі импортталған тауарларды есепке қабылдаған күн болып табылады.

Осы тармақтың мақсаттары үшін тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына әкелген күн мыналар болып табылады:

тауарларды әуе немесе теңіз кемелерімен тасымалдау кезінде – Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан әуежайға немесе портқа әкелген күн;

тауарларды халықаралық автомобиль қатынасымен тасымалдау кезінде – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өту күні.

Бұл ретте Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өту күні Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің аумақтық бөлімшелері (құрылымдық бөлімшелері) беретін мемлекеттік бақылаудан өту туралы талонның (не мемлекеттік бақылаудан өту туралы талон көшірмесінің) негізінде айқындалады, оның нысанын және ұсыну тәртібін уәкілетті орган мен Қазақстан

Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитеті бірлесіп белгілейді. Салықтық әкімшілендіру мақсатында уәкілетті орган мен Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитеті мәліметтерді бірыңғай ақпараттық жүйе арқылы беру бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастырады;

тауарларды халықаралық және мемлекетаралық теміржол көлігі қатынасымен тасымалдау кезінде – Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген шекара маңындағы бірінші өткізу пунктіне (станциясына) әкелген күн;

тауарларды магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы тасымалдау кезінде – тауарларды тапсыру пунктіне әкелген күн;

тауарларды халықаралық пошта жөнелтілімдері арқылы жіберу кезінде – Қазақстан Республикасының пошта туралы заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағында пошта штемпелі қойылған күн.

Тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу күні туралы мәліметтер болмаған кезде осы тармақтың екінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген күн импортталған тауарларды есепке қабылдаған күн болып табылады.

Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес тауарларды бухгалтерлік есепке алуда тану (көрсету) болмаған кезде осы тармақтың екінші бөлігінің 2) тармақшасында көрсетілген күн импортталған тауарларды есепке қабылдаған күн болып табылады.

Осы тармақтың екінші – жетінші бөліктерінде көрсетілмеген өзге де жағдайларда, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында бухгалтерлік есепке алуды жүзеге асыру міндеті көзделмеген тұлғалар үшін импортталған тауарларды есепке қабылдаған күн осындай тауарларды алуды (не сатып алуды) растайтын құжат жазып берілген күн бойынша айқындалады. Бұл ретте тауарлардың жеткізілгенін растайтын құжаттар болған кезде тасымалдаушының тауарларды сатып алушыға берген күні импортталған тауарларды есепке қабылдаған күн деп танылады.

3. Сыйақы есепке алынбаған, лизинг шартында көзделген (төлемнің іс жүзіндегі мөлшері мен жүзеге асырылу күніне қарамастан) тауарлар (лизинг нысаналары) құнының бір бөлігін төлеу күні лизинг алушыға осы тауарларға (лизинг нысаналарына) меншік құқығының өтуін көздейтін лизинг шарты бойынша ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына тауарларды (лизинг нысаналарын) әкелген кезде салық салынатын импорт жасалған күн болып табылады.

Егер лизинг шарты бойынша тауарлар (лизинг нысаналары) құнының бір бөлігін төлеу мерзімінің басталу күні тауарларды (лизинг нысанасын) Қазақстан Республикасының аумағына әкелетін күнге дейін белгіленсе, импортталған тауарларды (лизинг нысаналарын) есепке қабылдаған күн салық салынатын импортты жасаудың бірінші күні болып табылады.

Егер лизинг алушы лизинг шартында көзделген лизингтік төлемдерді мерзімінен бұрын өтеуді үш жыл өткеннен кейін жүзеге асырса, түпкілікті есеп айырысу күні осы лизинг шарты бойынша салық салынатын импортты жасаудың соңғы күні болып табылады.

Осы Кодекстің 511-бабының 2-тармағында белгіленген талаптар сақталмаған жағдайда, сондай-ақ мүлікті (лизинг нысанасын) берген кезден бастап үш жыл өткеннен кейін лизинг шарты бұзылған жағдайда, импортталған тауарларды (лизинг нысаналарын) есепке қабылдаған күн салық салынатын импорт жасалған күн болып табылады.

4. Егер осы тармақта өзгеше көзделмесе, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген күн жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасалған күн болып табылады.

Жұмыстардың орындалу, қызметтердің көрсетілу фактісін растайтын құжатқа қол қойылған күн жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген күн деп танылады.

Егер жұмыстар, көрсетілетін қызметтер тұрақты (үздіксіз) негізде өткізілетін болса, онда:

1) шот-фактура жазып берілген күннің;

2) әрбір төлемді (есеп айырысу нысанына қарамастан) алған күннің бірінші басталатын күні өткізу бойынша айналым жасалған күн болып табылады.

Тұрақты (үздіксіз) негізде өткізу жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы олардың нәтижелерін өзінің өндірістік қызметінде жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні пайдалана алатын жағдайда, он екі ай және одан астам мерзімге жасалған ұзақ мерзімді келісімшарт негізінде жұмыстарды орындауды, қызметтерді көрсетуді білдіреді.

Қазақстан Республикасының салық төлеушісі жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді Қазақстан Республикасында қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын, қызметін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асырмайтын және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісі (төлеушісі) болып табылатын бейрезиденттен сатып алған жағдайда жұмыстардың орындалу, қызметтердің көрсетілу фактісін растайтын құжаттарға қол қою күні айналым жасалған күн болып табылады.

517-бап. Тауарларды экспорттау кезінде салық салынатын айналымның мөлшерін айқындау

1. Тауарларды экспорттау кезінде салық салынатын айналымның мөлшері, егер осы бапта және Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында өзгеше көзделмесе, мәміле жасасқан тараптар қолданатын бағалар мен тарифтерге сүйене отырып өткізілетін тауарлардың құны негізінде айқындалады.

2. Тауарларға (лизинг нысаналарына) меншік құқығының лизинг алушыға өтуі көзделетін лизинг шарты (келісімшарты) бойынша оларды экспорттау кезінде салық салынатын айналым мөлшері тауарлардың (лизинг нысаналарының) бастапқы құнының

әрбір лизингтік төлемге тура келетін бір бөлігі мөлшерінде әрбір лизингтік төлемді төлеуге арналған лизинг шартында (келісімшартында) көзделген күнге айқындалады.

Бұл ретте тауардың (лизинг нысанасының) бастапқы құны деп сыйақы есепке алынбаған, шартта көрсетілген лизинг нысанасының құнын түсіну керек.

3. Заттар түрінде қарыз беруді көздейтін шарттар (келісімшарттар) бойынша тауарларды экспорттау кезінде салық салынатын айналым мөлшері – шартта (келісімшартта) көзделген, берілетін (ұсынылатын) тауарлардың құны, шартта (келісімшартта) құны көрсетілмеген кезде – тауарға ілеспе құжаттарда көрсетілген құн, шарттарда (келісімшарттарда) және тауарларға ілеспе құжаттарда құны көрсетілмеген кезде тауарлардың бухгалтерлік есепке алуда көрсетілген құны ретінде айқындалады.

Бұл ретте осы тараудың мақсаттары үшін тауарға ілеспе құжаттар деп халықаралық автомобиль жүккұжаты, теміржол көлігінің жүккұжаты, тауар-көлік жүккұжаты, бірыңғай үлгідегі жүккұжат, багаж ведомосы, пошта ведомосы, багаж квитанциясы, авиа жүккұжаты, коносамент, сондай-ақ тауарларды құбыржол көлігімен және электр беру желілері арқылы өткізу кезінде пайдаланылатын құжаттар және акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерін өткізу кезінде пайдаланылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарында және Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын халықаралық шарттарда көзделген тасымалдар кезінде тауарлар мен көлік құралдарына ілеспе өзге де құжаттар; шот-фактуралар, ерекшеліктер, тиеп-жөнелту және орау парақтары, сондай-ақ тауарлар туралы мәліметтерді, оның ішінде тауарлардың құнын растайтын және Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын халықаралық шарттарға сәйкес пайдаланылатын басқа да құжаттар түсініледі.

4. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, өткізілген тауарлар бағасы ұлғайту (азайту) жағына өзгерген кезде не өткізілген тауарлардың саны (көлемі) олардың тиісті сапада және (немесе) жинақта болмауы себебінен қайтарылуына байланысты азайған кезде тауарларды экспорттау кезіндегі салық салынатын айналымның мөлшері шарт (келісімшарт) қатысушылары экспортталған тауарлардың бағасын өзгерткен (қайтаруды келіскен) салықтық кезеңде түзетіледі.

518-бап. Салық салынатын импорттың мөлшерін айқындау

1. Тауарлардың, оның ішінде оларды дайындау туралы шарт (келісімшарт) бойынша жұмыстарды орындау нәтижесі болып табылатын тауарлардың салық салынатын импортының мөлшері сатып алынған тауарлардың құны негізінде айқындалады.

2. Осы баптың мақсаттары үшін сатып алынған тауарлардың құны салық салу мақсатында бағаны айқындау қағидаты негізінде айқындалады.

Салық салу мақсатында бағаны айқындау қағидаты шарттың (келісімшарттың) талаптарына сәйкес тауарлар үшін төленуге жататын мәміле бағасының негізінде сатып алынған тауарлар құнын айқындауды білдіреді.

Егер шарттың (келісімшарттың) талаптары бойынша мәміле бағасы сатып алынған тауарлардың, сондай-ақ басқа да шығыстардың құнынан тұратын болса және бұл ретте сатып алынған тауарлардың құны және (немесе) басқа да шығыстардың құны бөлек көрсетілсе, онда тек сатып алынған тауарлардың құны ғана салық салынатын импорттың мөлшері болып табылады.

Егер шарттың (келісімшарттың) талаптары бойынша мәміле бағасы сатып алынған тауарлардың, сондай-ақ басқа да шығыстардың құнынан тұратын болса және бұл ретте сатып алынған тауарлардың құны және (немесе) басқа да шығыстардың құны бөлек көрсетілмесе, онда шартта (келісімшартта) көрсетілген мәміле бағасы салық салынатын импорттың мөлшері болып табылады.

Бағалардың ең төмен деңгейін бағалардың ең төмен деңгейін айқындау тәртібіне сәйкес бағалардың ең төмен деңгейі қолданылатын жекелеген тауар түрлерінің тізбесіне енгізілген тауарлар бойынша уәкілетті орган айқындайды.

Бағалардың ең төмен деңгейі қолданылатын жекелеген тауар түрлерінің тізбесін, сондай-ақ бағалардың ең төмен деңгейін айқындау тәртібін сауда қызметін реттеу саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган бекітеді.

Бағалардың ең төмен деңгейі қолданылатын жекелеген тауар түрлерінің тізбесіне енгізілген импортталатын тауар бойынша құн бағалардың белгіленген ең төмен деңгейінен төмен мәлімделген кезде салық төлеуші көрсетілген сомалардың айырмасы ескерілген салықты осы Кодекстің 503-бабының 1-тармағында белгіленген мөлшерлеме бойынша осы Кодекстің 530-бабында көзделген мерзімде төлеуге міндетті.

Салық органы салық төлеушінің осы тармақтың алтыншы бөлігінде белгіленген талапты сақтамағанын анықтаған кезде бағаның ең төмен деңгейі мен бағалардың ең төмен деңгейі қолданылатын жекелеген тауар түрлерінің тізбесіне енгізілген импортталған тауардың мәлімделген құнының сомасы арасындағы айырма сомасы жеке шотты жүргізу тәртібіне сәйкес жеке шотқа есепке жазылады.

3. Тауарлардың салық салынатын импортының мөлшеріне акцизделетін тауарлар бойынша акциз сомалары енгізіледі.

Лизинг шарттары бойынша тауарлардың (лизинг нысаналарының) салық салынатын импортының мөлшеріне акцизделетін тауарлар бойынша акциздің есептелген сомалары импортталған акцизделетін тауарларды (лизинг нысаналарын) есепке қабылдаған күнге енгізіледі.

4. Тауар алмасу (бартерлік) шарттары (келісімшарттары), сондай-ақ заттар түрінде қарыз беруді көздейтін шарттар (келісімшарттар) бойынша алынған тауарлардың салық

салынатын импортының мөлшері осы баптың 2-тармағында көзделген салық салу мақсатында баға айқындау қағидаты ескеріле отырып, тауарлар құнының негізінде айқындалады.

Бұл ретте тауарлардың құны – шартта (келісімшартта) көзделген тауарлар бағасы, шартта (келісімшартта) тауарлардың бағасы көрсетілмеген кезде – тауарға ілеспе құжаттарда көрсетілген тауарлардың бағасы, шарттарда (келісімшарттарда) және тауарға ілеспе құжаттарда тауарлардың бағасы көрсетілмеген кезде тауарлардың бухгалтерлік есепке алуда көрсетілген бағасы негізінде айқындалады.

5. Алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдері болып табылатын тауарлардың салық салынатын импортының мөлшері акцизделетін қайта өңдеу өнімдері бойынша төленуге жататын акциздерді қоса алғанда, осы алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстардың құны негізінде айқындалады.

6. Тауарларға меншік құқығының лизинг алушыға өтуін көздейтін лизинг шарты бойынша тауарлардың (лизинг нысаналарының) салық салынатын импортының мөлшері осы баптың 2-тармағында көзделген салық салу мақсатында баға айқындау қағидаты негізінде сыйақы есепке алынбаған, осы Кодекстің 516-бабының 3-тармағында белгіленген күнге көзделген тауар (лизинг нысанасы) құнының бір бөлігі мөлшерінде айқындалады.

Егер лизинг шарты (келісімшарты) бойынша тауарлар (лизинг нысаналары) құнының бір бөлігін төлеу мерзімінің басталу күні тауарларды (лизинг нысанасын) Қазақстан Республикасының аумағына әкелу күніне дейін белгіленсе, тауарлардың (лизинг нысаналарының) салық салынатын импортын жасаудың алғашқы күніндегі салық салынатын импорттың мөлшері төлеу мерзімінің басталған күні лизинг шартына (келісімшартына) сәйкес тауарларды (лизинг нысаналарын) лизинг алушыға беру күніне дейін белгіленген лизинг шарты (келісімшарты) бойынша сыйақы есепке алынбаған барлық лизингтік төлемдер сомасы ретінде айқындалады.

Осы Кодекстің 511-бабы 2-тармағының талаптарына сәйкес келетін лизинг шартында (келісімшартында) көзделген лизингтік төлемдерді лизинг алушы мерзімінен бұрын өтеген жағдайда, салық салынатын импортты жасаудың соңғы күніндегі оның мөлшері лизинг шарты (келісімшарты) бойынша сыйақы есепке алынбаған барлық лизингтік төлемдер мен сыйақы есепке алынбаған өтелген төлемдер сомасы арасындағы айырма ретінде айқындалады.

Осы Кодекстің 511-бабының 2-тармағында белгіленген талаптар сақталмаған жағдайда, сондай-ақ мүлікті (лизинг нысанасын) берген кезден бастап үш жыл өткеннен кейін лизинг шарты бұзылған жағдайда, салық салынатын импорттың мөлшері ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген, салық салу мақсатында баға айқындау қағидаты ескеріле отырып, олар бойынша бұрын жанама салықтар төленген лизинг шарты (келісімшарты) бойынша лизингтік төлемдердің (сыйақы есепке алынбаған) сомасына азайтылған

тауарлардың (лизинг нысаналарының) құны негізінде айқындалады. Бұл ретте лизинг шартында (келісімшартында) көзделген сыйақы көрсетілген жағдайлар басталғанға дейін салық салынатын импорт мөлшеріне қосылады.

7. Салық органдары тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттау кезінде қосылған құн салығы бойынша салықтық міндеттемелердің орындалуын бақылауды жүзеге асыру кезінде уәкілетті орган айқындаған тәртіппен және (немесе) Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасының талаптарын ескере отырып, салық салынатын импорттың мөлшерін түзетуге құқылы.

Бұл ретте салық төлеуші уәкілетті орган айқындаған жоғарыда көрсетілген тәртіпті және (немесе) Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасының талаптарын ескере отырып, салық салынатын импорттың мөлшерін өзі дербес түзетеді.

8. Импортталған тауарлар есепке қабылданған ай өткеннен кейін шартқа (келісімшартқа) қатысушылар осындай тауарлардың бағасын ұлғайту жағына өзгерткен жағдайда, салық салынатын импорттың мөлшері тиісті түрде түзетіледі.

519-бап. Жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша салық салынатын айналымның мөлшерін айқындау

Егер осы тарауда өзгеше белгіленбесе, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша салық салынатын айналымның мөлшері осы Кодекстің 461, 462 және 463-баптарына сәйкес айқындалады.

520-бап. ЕАЭО-ға тауарларды экспорттау

1. Тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына экспорттау кезінде қосылған құн салығының нөлдік мөлшерлемесі қолданылады.

Егер осы тарауда өзгеше белгіленбесе, тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына экспорттау кезінде қосылған құн салығын төлеушінің осы Кодекстің 49-тарауына сәйкес қосылған құн салығын есепке жатқызуға құқығы бар.

2. Осы баптың ережелері тауарларды дайындау туралы шарттар бойынша жұмыстарды орындау нәтижесі болып табылатын, аумағында оларды дайындау бойынша жұмыстар орындалған Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына әкетілетін тауарларға да қатысты қолданылады. Көрсетілген тауарларға алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау нәтижесі болып табылатын тауарлар жатпайды.

3. Тауарларға меншік құқығының лизинг алушыға өтуін көздейтін лизинг шарты (келісімшарты) бойынша, заттар түрінде қарыз беруді көздейтін шарт (келісімшарт) бойынша, тауарларды дайындау туралы шарт (келісімшарт) бойынша тауарларды (лизинг нысаналарын) Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына әкету кезінде қосылған құн салығының нөлдік мөлшерлемесі қолданылады.

521-бап. Тауарларды экспорттауды растау

1. Мыналар тауарларды экспорттауды растайтын құжаттар болып табылады:

1) өзгерістер, толықтырулар және оларға қосымшалар ескеріле отырып, тауарларды экспорттауды жүзеге асыруға негіз болатын шарттар (келісімшарттар) (бұдан әрі – шарттар (келісімшарттар), ал тауарлар лизингі немесе заттар түрінде қарыз берілетін жағдайда – лизинг шарттары (келісімшарттары), заттар түрінде қарыз беруді көздейтін шарттар (келісімшарттар), тауарларды дайындауға арналған шарттар (келісімшарттар);

2) аумағына тауарлар импортталған ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық органының жанама салықтарды төлеу және (немесе) оларды төлеуден босату және (немесе) төлеудің өзге тәсілі туралы белгісі бар, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш (қағаз жеткізгіштегі түпнұсқасы немесе көшірмелері не электрондық нысанда);

3) ЕАЭО-ға мүше бір мемлекеттің аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына тауарлардың өткізілуін растайтын тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Тауарларды магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы экспорттау жағдайында тауарларға ілеспе құжаттар көшірмелерінің орнына тауарларды қабылдау-тапсыру актісі ұсынылады;

4) авторлық құқық және сабақтас құқықтар саласында мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органның зияткерлік меншік объектісіне құқығы туралы, сондай-ақ зияткерлік меншік объектісін экспорттау жағдайында оның құны туралы растауы.

2. Осы Кодекстің 473-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағына қайта өңдеу үшін бұрын әкетілген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдерін ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағында өткізген жағдайда, қайта өңдеу өнімдерін экспорттауды растау мынадай құжаттардың негізінде жүзеге асырылады:

1) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге арналған шарттар (келісімшарттар);

2) қайта өңдеу өнімдерін экспорттауды жүзеге асыруға негіз болатын шарттар (келісімшарттар);

3) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау фактісін растайтын құжаттар;

4) Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына алыс-беріс шикізатының әкетілуін растайтын тауарларға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Алыс-беріс шикізаты магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы әкетілген жағдайда, тауарларға ілеспе құжаттар көшірмелерінің орнына тауарларды қабылдау-тапсыру актісі ұсынылады;

5) тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш (аумағына қайта өңдеу өнімдері импортталған ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық органының жанама салықтарды төлеу және (немесе) төлеуден босату және (немесе) төлеудің өзге тәсілі туралы белгісі бар (қағаз жеткізгіштегі түпнұсқасы немесе көшірмелері не электрондық нысанда);

6) қайта өңдеу өнімдерінің ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағынан әкетілуін растайтын тауарларға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Егер қайта өңдеу өнімдері аумағында алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстар орындалған ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісіне өткізілсе – осындай қайта өңдеу өнімдерінің тиеп-жөнелтілгенін растайтын құжаттардың негізінде жүзеге асырылады.

Қайта өңдеу өнімдерін магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы әкеткен жағдайда, тауарларға ілеспе құжаттар көшірмелерінің орнына тауарларды қабылдау-тапсыру актісі ұсынылады;

7) салық төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктерде ашылған банктік шоттарына валюталық түсімнің түскенін растайтын құжаттар.

Қайта өңдеу өнімдерін сыртқы сауда тауар алмасу (бартерлік) операциялары бойынша экспорттаған жағдайда қосылған құн салығының қайтарылуға жататын сомасын айқындау кезінде шарттың (келісімшарттың), сондай-ақ көрсетілген операция бойынша алынған тауарлардың импортталуын (жұмыстардың орындалуын, қызметтердің көрсетілуін) растайтын құжаттардың болуы ескеріледі.

3. ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағында қайта өңдеу үшін Қазақстан Республикасының аумағынан бұрын әкетілген алыс-беріс шикізатының қайта өңдеу өнімдері ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің аумағына одан әрі экспортталған жағдайда, қайта өңдеу өнімдерін экспорттауды растау мынадай құжаттар негізінде жүзеге асырылады:

1) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге арналған шарттар (келісімшарттар);

2) қайта өңдеу өнімдерін экспорттауды жүзеге асыруға негіз болатын шарттар (келісімшарттар);

3) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстардың орындалу фактісін растайтын құжаттар;

4) Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына алыс-беріс шикізатын әкетуді растайтын тауарларға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Алыс-беріс шикізаты магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы әкетілген жағдайда, тауарларға ілеспе құжаттар көшірмелерінің орнына тауарларды қабылдау-тапсыру актісі ұсынылады;

5) тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Қайта өңдеу өнімдері магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы әкетілген жағдайда, тауарларға ілеспе құжаттар көшірмелерінің орнына тауарларды қабылдау-тапсыру актісі ұсынылады;

6) осы тармақтың 7) тармақшасында көрсетілген жағдайлардан басқа, тауарларды экспорттың кедендік рәсімінде шығаруды жүзеге асыратын ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің кеден органының белгілері бар, сондай-ақ ЕАЭО кедендік шекарасындағы өткізу пунктінде орналасқан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің кеден органының белгісі бар тауарларға арналған декларация;

7) мынадай жағдайларда:

тауарларды магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы немесе электр беру желілері арқылы экспорттың кедендік рәсімінде әкету;

уақытша декларациялау рәсімін қолдана отырып, тауарларды экспорттың кедендік рәсімінде әкету кезінде кедендік декларациялауды жүргізген ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің кеден органының белгілері бар тауарларға арналған толық декларация;

8) тауарлар мерзімдік кедендік декларациялау пайдаланылып, экспорттың кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген жағдайда, тауарларды берудің мәлімделген кезеңі аяқталғаннан кейін енгізілген өзгерістері (толықтырулары) бар, әкетілген тауардың нақты саны туралы мәліметтерді қамтитын тауарларға арналған декларацияның көшірмесі;

9) салық органдарының ақпараттық жүйелерінде кеден органдарының тауарларды іс жүзінде әкету туралы хабарламасы бар, сондай-ақ тауарларды экспорттауды растайтын құжат болып табылатын электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация. Осы тармақшада көзделген электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация болған кезде осы тармақтың 6) және 7) тармақшаларында белгіленген құжаттарды ұсыну талап етілмейді;

10) салық төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктерде ашылған банктік шоттарына валюталық түсімнің түскенін растайтын құжаттар.

4. Қайта өңдеу өнімдері сыртқы сауда тауар алмасу (бартерлік) операциялары бойынша экспортталған жағдайда, қосылған құн салығының қайтарылуға жататын

сомасын айқындау кезінде шарттың (келісімшарттың), сондай-ақ көрсетілген операция бойынша алынған тауарлардың импортталуын (жұмыстардың орындалуын, қызметтердің көрсетілуін) растайтын құжаттардың болуы ескеріледі.

522-бап. ЕАЭО-да халықаралық тасымалдарға салық салу

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, ЕАЭО-да халықаралық тасымалдарға салық салу осы Кодекстің 468-бабына сәйкес жүргізіледі.

2. Экспортталатын немесе импортталатын тауарларды ЕАЭО-ның кедендік аумағында магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы тасымалдау, егер тасымалды ресімдеу экспортталатын немесе импортталатын тауарлардың сатып алушыға не көрсетілген тауарларды ЕАЭО-ның кедендік аумағында сатып алушыға дейін одан әрі жеткізуді жүзеге асыратын басқа тұлғаларға берілгенін растайтын құжаттармен жүзеге асырылса, халықаралық тасымал деп есептеледі.

3. Осы баптың 2-тармағының мақсаттары үшін растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

1) экспорттау жағдайында – тауарларды импорттаушыдан экспорттаушы алған тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініштің көшірмесі;

2) импорттау жағдайында – тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына импорттаған салық төлеушіден алынған тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініштің көшірмесі;

3) орындалған жұмыстардың актілері, жүктерді сатушыдан не көрсетілген жүктерді бұрын жеткізуді жүзеге асырған басқа тұлғалардан сатып алушыға не көрсетілген жүктерді одан әрі жеткізуді жүзеге асыратын басқа тұлғаларға қабылдау-тапсыру актілері;

4) шот-фактуралар.

4. Жүктерді магистральдық құбыржолдар жүйесі арқылы ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің бірінің аумағынан ЕАЭО-ға мүше сол немесе басқа мемлекеттің аумағына Қазақстан Республикасының аумағы арқылы тасымалдау, егер тасымалдауды ресімдеу мынадай құжаттармен:

1) орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің, жүктерді сатушыдан не көрсетілген жүктерді бұрын жеткізуді жүзеге асырған басқа тұлғалардан сатып алушыға не көрсетілген жүктерді одан әрі жеткізуді жүзеге асыратын басқа тұлғаларға қабылдау-тапсыру актілерімен;

2) шот-фактуралармен жүзеге асырылса, халықаралық тасымал деп есептеледі.

523-бап. ЕАЭО-да алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарға салық салу

1. ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына қайта өңдеу өнімдерін кейіннен басқа мемлекеттің аумағына әкету үшін

әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарға осы баптың 7-тармағында және осы Кодекстің 524-бабында көзделген тауарларды қайта өңдеу шарттары мен алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу мерзімі сақталған кезде нөлдік мөлшерлеме бойынша қосылған құн салығы салынады.

2. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына қайта өңдеу өнімдерін кейіннен ЕАЭО-ға мүше сол мемлекеттің аумағына әкету үшін әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындаған жағдайда, мыналар Қазақстан Республикасы салық төлеушісінің алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау фактісін растау болып табылады:

1) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің салық төлеушілері арасында жасалған шарттар (келісімшарттар);

2) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау фактісін растайтын құжаттар;

3) алыс-беріс шикізатын Қазақстан Республикасының аумағына әкелуді растайтын құжаттар (оның ішінде қайта өңдеу өнімдерін әкелу (әкету) туралы міндеттеме);

4) қайта өңдеу өнімдерін Қазақстан Республикасының аумағынан әкетуді растайтын құжаттар (оның ішінде қайта өңдеу өнімдерін әкелу (әкету) туралы міндеттемені орындау);

5) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстардың құнынан қосылған құн салығының төленгенін растайтын, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш (қағаз жеткізгіштегі түпнұсқасы немесе көшірмелері не электрондық нысанда).

Алыс-беріс шикізаты қайта өңдеу өнімдерін ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің аумағына әкетілген жағдайда, осы тармақшаның бірінші бөлігінде көрсетілген өтініш ұсынылмайды;

6) осы Кодекстің 166-бабының 9-тармағында көзделген, салық төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктерде ашылған банктік шоттарына валюталық түсімнің түскенін растайтын құжаттар;

7) тиісті уәкілетті мемлекеттік органның тауарларды қайта өңдеу шарттары туралы қорытындысы.

3. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ЕАЭО-ға мүше бір мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды қайта өңдеу өнімдерін кейіннен ЕАЭО-ға мүше екінші мемлекеттің аумағына өткізе отырып орындаған жағдайда, алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау фактісін растау үшін Қазақстан Республикасының салық төлеушісі:

1) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің салық төлеушілері арасында жасалған алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге, дайын өнімді беруге арналған шарттарды (келісімшарттарды) ;

2) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау фактісін растайтын құжаттарды;

3) алыс-беріс шикізатын және дайын өнімді қабылдау-тапсыру актілерін;

4) Қазақстан Республикасының аумағына алыс-беріс шикізатының әкелінуін растайтын құжаттарды (оның ішінде қайта өңдеу өнімдерін әкелу (әкету) туралы міндеттемені);

5) Қазақстан Республикасының аумағынан қайта өңдеу өнімдерінің әкетілуін растайтын құжаттарды (оның ішінде қайта өңдеу өнімдерін әкелу (әкету) туралы міндеттеменің орындалуы);

6) алыс-беріс шикізатының меншік иесінен алынған, алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстардың құнынан қосылған құн салығының төленгенін растайтын, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті;

7) тиісті уәкілетті мемлекеттік органның тауарларды қайта өңдеу шарттары туралы қорытындысын;

8) осы Кодекстің 166-бабының 9-тармағында көзделген, салық төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктерде ашылған банктік шоттарына валюталық түсімнің түскенін растайтын құжаттарды ұсынады.

4. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды қайта өңдеу өнімдерін кейіннен ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің аумағына өткізе отырып орындаған жағдайда, алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстардың орындалу фактісін растау үшін Қазақстан Республикасының салық төлеушісі:

1) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің салық төлеушілері арасында жасалған шарттарды (келісімшарттарды);

2) алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау фактісін растайтын құжаттарды;

3) Қазақстан Республикасының аумағына алыс-беріс шикізатының әкелінуін растайтын құжаттарды (оның ішінде қайта өңдеу өнімдерін әкелу (әкету) туралы міндеттемені);

4) Қазақстан Республикасының аумағынан қайта өңдеу өнімдерінің әкетілуін растайтын құжаттарды (оның ішінде қайта өңдеу өнімдерін әкелу (әкету) туралы міндеттеменің орындалуы);

5) тауарларды ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің аумағына экспорттың кедендік рәсімінде әкету кезінде ресімделген тауарларға арналған

декларацияның ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің кедендік декларациялауды жүзеге асырған кеден органы куәландырған көшірмесін;

6) салық органдарының ақпараттық жүйелерінде кеден органдарының тауарларды іс жүзінде әкету туралы хабарламасы бар, сондай-ақ тауарларды экспорттауды растайтын құжат болып табылатын электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларацияны ұсынады. Осы тармақшада көзделген электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация болған кезде осы баптың 4-тармағының 5) тармақшасында белгіленген құжатты ұсыну талап етілмейді;

7) осы Кодекстің 166-бабының 9-тармағында көзделген, салық төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағындағы екінші деңгейдегі банктерде ашылған банктік шоттарына валюталық түсімнің түскенін растайтын құжаттарды;

8) тиісті уәкілетті мемлекеттік органның тауарларды қайта өңдеу шарттары туралы қорытындысын ұсынады.

5. ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына қайта өңдеу өнімдерін кейіннен Қазақстан Республикасының аумағында өткізе отырып әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстарға осы Кодекстің 503-бабының 1-тармағында белгіленген мөлшерлеме бойынша қосылған құн салығы салынуға жатады.

6. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге әкелуді (әкетуді) жүзеге асырған жағдайда, қайта өңдеу өнімдерін әкету (әкелу) туралы міндеттемені, сондай-ақ мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган айқындаған тәртіппен, нысан бойынша және мерзімдерде оның орындалуын ұсынады.

7. Алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу уәкілетті орган айқындаған тауарларды қайта өңдеу шарттарына сәйкес келуге тиіс.

8. Тиісті уәкілетті мемлекеттік органның тауарларды қайта өңдеу шарттары туралы қорытындысы мынадай мәліметтерді қамтуға тиіс:

1) ЕАЭО-ның сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасына сәйкес тауарлар мен қайта өңдеу өнімдерінің атауы, сыныптамасы, олардың саны және құны;

2) қайта өңдеуге арналған шарттың (келісімшарттың) күні мен нөмірі, қайта өңдеу мерзімі;

3) қайта өңдеу өнімдерінің шығу нормалары;

4) қайта өңдеу сипаттамасы;

5) қайта өңдеуді жүзеге асыратын тұлға туралы мәліметтер.

9. Егер қайта өңдеуші бұрын өндірген тауарлар өзінің сипаты, саны, құны, сапасы мен техникалық сипаттамалары бойынша қайта өңдеу өнімдеріне сәйкес келетін болса,

тұлғаның уәжді сұрау салуы бойынша салық органының рұқсатымен қайта өңдеу өнімдерін солармен алмастыруға жол беріледі.

524-бап. Алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу мерзімі

1. Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына әкетілген, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу мерзімі алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге арналған шарттың (келісімшарттың) талаптарына сәйкес айқындалады және алыс-беріс шикізатын есепке қабылдау және (немесе) тиеп-жөнелту күнінен бастап екі жылдан аспайды.

2. Осы баптың 1-тармағында белгіленген мерзімнен асып кеткен жағдайда, Қазақстан Республикасының аумағына қайта өңдеу үшін әкелінген алыс-беріс шикізаты салық салу мақсатында салық салынатын импорт деп танылады және осы тарауға сәйкес тауарлар Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген күннен бастап оған қосылған құн салығы салынуға жатады.

3. Көрсетілген баптың 1-тармағында белгіленген мерзімнен асып кеткен жағдайда, Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына қайта өңдеу үшін әкетілген алыс-беріс шикізаты салық салу мақсатында өткізу бойынша салық салынатын айналым деп танылады және осы Кодекстің 473-бабының 3-тармағында және 521-бабының 2 және 3-тармақтарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағынан алыс-беріс шикізаты әкетілген күннен бастап осы Кодекстің 503-бабының 1-тармағында белгіленген мөлшерлеме бойынша оған қосылған құн салығы салынуға жатады.

Осы тармақтың мақсатында белгіленген мерзімдерде Қазақстан Республикасының аумағына қайта әкелінбеген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдерінің көлеміне тура келетін алыс-беріс шикізаты бойынша салық салынатын айналымның мөлшері халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес әзірленген есепке алу саясаты негізінде осындай қайта өңдеу өнімдерінің өзіндік құнына қосылған алыс-беріс шикізаты құнының мөлшерінде айқындалады.

Осы бапты қолдану мақсаттары үшін салық төлеушінің есепке алу саясатында белгіленген өзіндік құнды айқындау әдісі күнтізбелік бір жыл ішінде өзгертілуге жатпайды.

525-бап. Еуразиялық экономикалық одақта қосылған құн салығынан босатылған айналымдар мен импорт

1. Мыналарды өткізу бойынша айналымдар қосылған құн салығынан босатылады:

1) егер Қазақстан Республикасы оларды өткізу орны болып табылса, осы Кодекстің 48-тарауында көрсетілген жұмыстар, көрсетілетін қызметтер;

2) Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан әкелінген тауарды жөндеу бойынша, оны қалпына келтіруді, құрамдас бөліктерін ауыстыруды қоса алғанда, көрсетілетін қызметтер.

Осы Кодекстің 515-бабының 3-тармағында көзделген құжаттар осы тармақшада көрсетілген қызметтердің көрсетілгенін растайтын құжаттар болып табылады.

Осы тармақшада көрсетілген қызметтердің тізбесін уәкілетті орган бекітеді;

3) Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің салық төлеушісіне көрсететін халықаралық байланыс қызметтері.

2. Мынадай:

1) осы Кодекстің 479-бабы 1-тармағының 1), 2), 4) – 8) және 10) – 18) тармақшаларында көзделген тауарларды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

ЕАЭО шеңберінде осы тармақшада көрсетілген тауарларды импорттауды қосылған құн салығынан босату тәртібін уәкілетті орган айқындайды;

2) шартта (келісімшартта) көзделген кепілдендірілген қызмет көрсету шеңберінде импортталатын тауарларды импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

Тауарды сатып алуға негіз болған, кепілдендірілген қызмет көрсетуді көздейтін шарт (келісімшарт), тауарға ілеспе құжаттар, шартқа (келісімшартқа) қатысушылар растаған кінә қою және ақаулық актісі кепілдендірілген қызмет көрсету шеңберінде тауарларды импорттауды растау болып табылады;

3) мынадай шарттар сақталған кезде:

көлік құралдарын өндірушілерге қатысты – инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен моторлы көлік құралдарын өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім немесе көлік құралдарын өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болса;

ауыл шаруашылығы техникасын өндірушілерге қатысты – инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен ауыл шаруашылығы техникасын өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болса;

құрауыштарды өндірушілерге қатысты – инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен көлік құралдарына және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасына құрауыштарды өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болса, Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын арнаулы инвестициялық келісімшарттар жасасу жөніндегі уәкілетті органмен жасалған арнаулы инвестициялық келісімшарт шеңберінде заңды тұлға еркін қойма немесе "Qyzyljar" арнайы экономикалық аймағы еркін кедендік аймағы кедендік рәсімімен орналастырған көлік

құралдарының және (немесе) ауыл шаруашылығы техникасының құрамындағы шикізатты және (немесе) материалдарды, сондай-ақ олардың құрауыштарын импорттау қосылған құн салығынан босатылады.

3. Қазақстан Республикасының аумағына бұрын әкелінген тауарлар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес импорт бойынша қосылған құн салығынан босатылғаннан өзге мақсаттарда пайдаланылған жағдайда, мұндай тауарларды импорттау бойынша қосылған құн салығы тауарды әкелген кезде қосылған құн салығын төлеу үшін осы Кодексте белгіленген мерзімнің соңғы күніне төленуге жатады
.

4. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – лизинг алушы ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің лизинг берушісіне лизинг шарты бойынша төлейтін сыйақы қосылған құн салығынан босатылады.

5. Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын арнаулы инвестициялық келісімшарттар жасасу жөніндегі уәкілетті органмен арнаулы инвестициялық келісімшарт жасасқан заңды тұлға мынадай шарттар сақталған кезде:

1) тауарлар еркін кеден аймағы немесе еркін қойма кедендік рәсімімен орналастырылса;

2) еркін кеден аймағы немесе еркін қойма кедендік рәсімі ішкі тұтыну үшін шығару кедендік рәсімімен аяқталса;

3) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес дайын өнім құрамындағы тауарларды сәйкестендіру жүзеге асырылса, арнайы экономикалық аймақтың немесе еркін қойманың аумағында өндірілген дайын өнім құрамындағы тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығын төлеуден босатуды қолдануға құқылы.

526-бап. ЕАЭО-да қосылған құн салығының сомаларын есепке жатқызу тәртібі

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, қосылған құн салығы осы Кодекстің 49-тарауында айқындалған тәртіппен есепке жатқызылады.

2. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына тауарларды импорттау кезінде Қазақстан Республикасының бюджетіне белгіленген тәртіппен төленген импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығының сомасы есептелген және (немесе) есепке жазылған сомалар шегінде есепке жатқызылады.

Бюджетке төленген, бірақ осы Кодекстің 518-бабының 6-тармағына сәйкес айқындалатын салықтық кезең үшін салық салынатын импорттың мөлшеріне тура келетін қосылған құн салығының сомасынан аспайтын қосылған құн салығының сомасы лизинг шарты (келісімшарты) бойынша тауарларды импорттау кезінде есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы болып табылады. Бұл ретте алдыңғы салықтық кезеңдер үшін есепке жазылған (есептелген) және төленген, оның ішінде осы Кодекстің 120, 121,122 және 123-баптарында айқындалған тәртіппен ағымдағы

салықтық кезеңде есепке жатқызу арқылы төленген қосылған құн салығының сомалары ағымдағы салықтық кезеңде есепке жатқызылуға тиіс.

3. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – лизинг беруші ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің салық төлеушісі – лизинг алушының алуына жататын тауарларды (лизинг нысаналарын) лизингке берген кезде Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – лизинг беруші есепке жатқызуға тиісті қосылған құн салығының сомасы сыйақы есепке алынбаған, тауарлардың (лизинг нысаналарының) құнына тура келетін бөлігінде әрбір лизингтік төлем бойынша айқындалады.

527-бап. Шот-фактура

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, шот-фактураларды жазып беру тәртібі осы Кодекстің 20-тарауының 1-параграфына сәйкес айқындалады.

2. Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына тауарларды экспорттау жағдайында шот-фактура өткізу бойынша айналым жасалған күннен кейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірілмей жазып беріледі.

3. ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына қайта өңдеу өнімдерін кейіннен басқа мемлекеттің аумағына әкету үшін әкелінген алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстар орындалған жағдайда , шот-фактура алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстардың орындалғанын растайтын құжатқа қол қойылған күні жазып беріледі.

4. Осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілген жағдайларда жазып берілетін шот-фактура осы Кодекстің 207-бабының 2-тармағында белгіленген талаптарға сәйкес келуге, сондай-ақ онда:

1) өткізу бойынша айналым жасалған күн;

2) тұлғаны ЕАЭО-ға мүше мемлекетте салық төлеуші-сатып алушы ретінде сәйкестендіретін нөмір көрсетілуге тиіс.

5. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – лизинг беруші ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің салық төлеушісі – лизинг алушының алуына жататын тауарларды (лизинг нысанасын) лизингке берген кезде шот-фактура сыйақы есепке алынбаған әрбір лизингтік төлемнің күніне лизинг шартында көзделген тауардың (лизинг нысанасының) бастапқы құнының бір бөлігі мөлшерінде, бірақ іс жүзінде алынған төлем сомасынан аспайтын мөлшерде жазып беріледі.

Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – лизинг берушінің сыйақы сомасы шот-фактурада бөлек жолмен бөліп көрсетілуге тиіс.

6. Импорттаушы ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген тауарларды бір салықтық кезеңде өткізген кезде шот-фактура салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей электрондық нысанда жазып беріледі.

Өзге жағдайларда импорттаушы ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген тауарларды өткізген кезде шот-фактура осы Кодекстің 20-тарауының 1-параграфында белгіленген мерзімдерде жазып беріледі.

528-бап. Тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығын төлеушілерді айқындау ерекшеліктері

1. Егер тауарларды Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің салық төлеушісімен жасасқан шарт (келісімшарт) негізінде сатып алса, қосылған құн салығын төлеуді тауарлар аумағына импортталған Қазақстан Республикасының салық төлеушісі (тауарлардың меншік иесі не комиссионер, сенім білдірілген өкіл, оператор) жүзеге асырады.

Осы тараудың мақсатында тауарлардың меншік иесі деп тауарларға меншік құқығы бар немесе тауарларға меншік құқығының өтуі шартпен (келісімшартпен) көзделген тұлға түсінілуге тиіс.

2. Егер тауарларды Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің салық төлеушісімен жасасқан шарт (келісімшарт) негізінде сатып алса және бұл ретте тауарлар ЕАЭО-ға мүше үшінші мемлекеттің аумағынан импорттalса, қосылған құн салығын аумағына тауарлар импортталған Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – тауарлардың меншік иесі төлейді.

3. Егер тауарларды ЕАЭО-ға мүше бір мемлекеттің салық төлеушісі комиссия, тапсырма шарты негізінде Қазақстан Республикасының салық төлеушісіне өткізсе және тауарлар ЕАЭО-ға мүше үшінші мемлекеттің аумағынан импорттalса, қосылған құн салығын төлеуді аумағына тауарлар импортталған Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – комиссионер, сенім білдірілген өкіл жүзеге асырады.

4. Егер Қазақстан Республикасының салық төлеушісі Қазақстан Республикасының басқа салық төлеушісі ұйымдастырған көрме-жәрмеңкелік саудада ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің салық төлеушісі Қазақстан Республикасының аумағына бұрын импорттаған, олар бойынша қосылған құн салығы төленбеген тауарларды сатып алса, егер осы тармақта өзгеше көзделмесе, қосылған құн салығын төлеуді Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – тауарлардың меншік иесі не комиссионер, сенім білдірілген өкіл (оператор) жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ұйымдастырған көрме-жәрмеңкелік саудада ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына бұрын импортталған, олар бойынша қосылған құн салығы төленбеген тауарларды Қазақстан Республикасының салық төлеушісі сатып алған кезде қосылған құн салығын төлеуді бейрезидентпен оларды сатып алу-сату шарттары (келісімшарттары) болған кезде тауарлардың меншік иесі жүзеге асырады.

Тауарларды сатып алуға-сатуға арналған шарттар (келісімшарттар) болмаған кезде мұндай тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеуді көрме-жәрмеңкелік сауданы ұйымдастырған Қазақстан Республикасының салық төлеушісі жүзеге асырады.

Көрме-жәрмеңкелік сауданы ұйымдастыратын Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерден саудаға қатысушылардың тізімін қоса бере отырып, оны өткізерден он жұмыс күні бұрын тұрған жеріндегі салық органын осындай сауда өткізілетіні туралы жазбаша түрде хабардар етуге міндетті.

Көрме-жәрмеңкелік сауда бойынша қосылған құн салығының төленуін бақылау тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

5. Егер тауарлар Қазақстан Республикасының салық төлеушісі мен ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің салық төлеушісі арасындағы шарт негізінде сатып алынса және бұл ретте тауарлар ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан импортталса, қосылған құн салығын аумағына тауарлар импортталған Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – тауарлардың меншік иесі не комиссионер, сенім білдірілген өкіл (оператор) төлейді.

529-бап. Комиссия (тапсырма) шарттары бойынша тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумақтарынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттау кезінде қосылған құн салығын есептеу ерекшеліктері

1. Комиссионер (сенім білдірілген өкіл) тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына комиссия (тапсырма) шарттары негізінде әкелген кезде импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығын есептеу және бюджетке аудару жөніндегі міндет комиссионерге (сенім білдірілген өкілге) жүктеледі.

Бұл ретте Қазақстан Республикасының аумағына импортталған тауарлар бойынша комиссионер (сенім білдірілген өкіл) төлеген қосылған құн салығының сомаларын осындай тауарларды сатып алушы комиссионер (сенім білдірілген өкіл) сатып алушының атына жазып берген шот-фактураның, сондай-ақ осы Кодекстің 530-бабының 7-тармағында көзделген, салық органының белгісі бар, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш көшірмесінің негізінде есепке жатқызуға тиіс.

2. Комиссионердің өз атынан және комитент есебінен тауарларды өткізуі, жұмыстарды орындауы немесе қызметтерді көрсетуі комиссионердің өткізу бойынша айналымы болып табылмайды.

3. Сенім білдірілген өкілдің сенім білдірушінің атынан және есебінен тауарларды өткізуі, жұмыстарды орындауы немесе қызметтерді көрсетуі сенім білдірілген өкілдің өткізу бойынша айналымы болып табылмайды.

4. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісі – комитент (сенім білдіруші) пен Қазақстан Республикасының аумағында тауарларды өткізетін Қазақстан Республикасының салық төлеушісі – комиссионер (сенім білдірілген өкіл) арасында

жасалған комиссия (тапсырма) шарттары бойынша Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген тауарлар бойынша шот-фактураларды жазып беруді комиссионер (сенім білдірілген өкіл) жүзеге асырады. Бұл ретте шот-фактура өнім берушінің " комиссионер" ("сенім білдірілген өкіл") деген мәртебесін көрсете отырып жазып беріледі.

Комиссионер (сенім білдірілген өкіл) сатып алушыға жазып беретін шот-фактурада осы Кодекстің 207-бабы 2-тармағында белгіленген деректемелер, тауарлардың қосылған құн салығын есепке алмағандағы құны, сондай-ақ шот-фактураға қоса берілетін тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініштің нөмірі мен күні көрсетілуге тиіс.

Импортталатын тауарлар бойынша комиссионер (сенім білдірілген өкіл) төлеген қосылған құн салығының сомасы шот-фактурада бөлек жолмен бөліп көрсетіледі.

Мұндай шот-фактураға комиссионерден (сенім білдірілген өкілден) алынған, тауарларды импорттаған кезде комиссионер (сенім білдірілген өкіл) төлеген қосылған құн салығын есепке жатқызу үшін негіз болып табылатын тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініштің көшірмесі қоса беріледі.

Қазақстан Республикасының аумағына тауарларды импорттау кезінде комиссионер (сенім білдірілген өкіл) төлеген импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығын комиссионер (сенім білдірілген өкіл) есепке жатқызбайды.

5. Импортталған тауарларды комиссионер (сенім білдірілген өкіл) есепке қабылдаған күн комиссия (тапсырма) шарттары негізінде тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына әкелген кезде салық салынатын импорттың жасалған күні болып табылады.

Осы тармақтың мақсаттары үшін комитент (сенім білдіруші) комиссионердің (сенім білдірілген өкілдің) атына жасаған тауарлардың берілгенін растайтын бастапқы құжаттың күні есепке қабылдаған күн болып табылады.

6. Комиссия (тапсырма) шартының талаптарына сәйкес келетін жағдайларда тауарларды өткізген, жұмыстарды орындаған, қызметтерді көрсеткен кезде комиссионердің (сенім білдірілген өкілдің) салық салынатын айналымының мөлшері комиссия (тапсырма) шарты бойынша сыйақы негізінде айқындалады.

530-бап. ЕАЭО-да тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығын есептеу мен төлеудің тәртібі

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, ЕАЭО-да қосылған құн салығын есептеу мен төлеудің тәртібі осы Кодекстің 51-тарауына сәйкес айқындалады.

2. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына тауарларды, оның ішінде алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдері болып табылатын тауарларды импорттау кезінде салық төлеуші тұрған (тұрғылықты) жері бойынша салық органына тауарларды, оның ішінде лизинг шарттары (келісімшарттары

) бойынша әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті, егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей қағаз жеткізгіште және электрондық нысанда не электрондық нысанда ғана ұсынуға міндетті.

Салық төлеуші тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішпен бір мезгілде салық органына мынадай құжаттарды ұсынады:

1) импортталған тауарлар бойынша жанама салықтардың іс жүзінде төленгенін растайтын банктің үзінді көшірмесі және (немесе) Қазақстан Республикасының банк заңнамасында көзделген, импортталған тауарлар бойынша жанама салықтарды төлеу бойынша салықтық міндеттеменің орындалғанын растайтын өзге де төлем құжаты немесе осы Кодекстің 525-бабының талаптарын ескере отырып, қосылған құн салығынан босатылғанын растайтын құжаттар.

Бұл ретте көрсетілген құжаттар қосылған құн салығын төлеудің өзге тәртібі кезінде, сондай-ақ салық төлеуші көрсетілген артық төленген сомаларды салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің басқа да түрлері бойынша есепке жатқызуға немесе есеп айырысу шотына қайтаруға өтініш бермеген жағдайда, импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығы бойынша алдағы төлемдер есебіне есепке жатқызылуға тиіс импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығы бойынша жеке шоттарда артық төленген төлемдер болған жағдайда ұсынылмайды.

Лизинг шарттары (келісімшарттары) бойынша осы тармақшада көрсетілген құжаттар лизинг шартында (келісімшартында) көзделген, есепті салықтық кезеңге тура келетін лизингтік төлемнің мерзімі бойынша осы тармақта белгіленген мерзімде ұсынылады;

2) тауарлардың ЕАЭО-ға мүше бір мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына өткізілгенін растайтын тауарға ілеспе және (немесе) өзге де құжаттар (егер тауарларды өткізудің жекелеген түрлері, оның ішінде тауарларды көлік құралдарын пайдаланбай өткізу үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында осы құжаттарды ресімдеу көзделмесе, көрсетілген құжаттар ұсынылмайды);

3) егер ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің заңнамасында ұсынылуы (жазып берілуі) көзделсе, тауарларды тиеп-жөнелту кезінде ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес ресімделген шот-фактуралар.

Егер ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің заңнамасында шот-фактураны ұсыну (жазып беру) көзделмеген болса не тауарлар ЕАЭО-ға мүше мемлекет болып табылмайтын мемлекеттің салық төлеушісінен сатып алынса, шот-фактураның орнына сатушы ұсынған (жазып берген), импортталған тауарлардың құнын растайтын өзге құжат ұсынылады;

4) Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағынан импортталған тауарларды сатып алуға негіз болған шарттар (келісімшарттар), тауарлар (лизинг нысаналары) лизингі жағдайында – лизинг шарттары (келісімшарттары), заттар түрінде қарыз берілген жағдайда – қарыз шарттары, тауарларды дайындау туралы

шарттар (келісімшарттар), алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге арналған шарттар (келісімшарттар);

5) Қазақстан Республикасының салық төлеушісіне ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің салық төлеушісі не ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттің салық төлеушісі ұсынған, ЕАЭО-ға мүше үшінші мемлекеттің аумағынан импортталған тауарларды өткізетін ұйымның басшысы (дара кәсіпкер) қол қойған және мөрімен куәландырылған, ЕАЭО-ға мүше үшінші мемлекеттің салық төлеушісі және ЕАЭО-ға мүше осы үшінші мемлекеттің салық төлеушісімен жасалған импортталған тауарды сатып алу туралы шарт (келісімшарт) туралы мынадай:

тұлғаны ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісі ретінде сәйкестендіретін нөмір;

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісінің (ұйымның, дара кәсіпкердің) атауы;

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісінің тұрған (тұрғылықты) жері;

келісімшарттың (шарттың) нөмірі мен күні;

өзіндік ерекшеліктің нөмірі мен күні туралы мәліметтерді қамтитын ақпараттық хабар (осы Кодекстің 528-бабының 2, 3, 4 және 5-тармақтарында көзделген жағдайларда).

Егер тауар сатып алынатын ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің салық төлеушісі өткізілетін тауардың меншік иесі болмаса (комиссионер, сенім білдірілген өкіл болып табылса), онда осы тармақшаның бірінші бөлігінің екінші – алтыншы абзацтарында көрсетілген мәліметтер өткізілетін тауардың меншік иесіне де қатысты ұсынылады.

Ақпараттық хабар шет тілінде ұсынылған жағдайда, қазақ және орыс тілдеріндегі аудармасының болуы міндетті.

Егер осы тармақшада көзделген мәліметтер осы тармақтың екінші бөлігінің 4) тармақшасында көрсетілген шартта (келісімшартта) қамтылса, ақпараттық хабар ұсынылмайды;

6) комиссия немесе тапсырма шарттары (келісімшарттары) (олар жасалған жағдайда);

7) комиссия немесе тапсырма шарттары бойынша ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталған тауарларды сатып алуға негіз болған шарттар (келісімшарттар) (қосылған құн салығын комиссионер, сенім білдірілген өкіл төлейтін жағдайларды қоспағанда, осы Кодекстің 528-бабының 2 және 3-тармақтарында көзделген жағдайларда).

Бөлшек саудада сатып алу-сату жағдайында, осы тармақтың екінші бөлігінің 2), 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттар болмаған кезде Қазақстан Республикасының аумағына импортталған тауарлардың алынғанын (не сатып алынғанын) растайтын құжаттар (оның ішінде бақылау-касса машинасының чектері, тауар чектері, сатып алу актілері) ұсынылады.

Осы тармақтың екінші бөлігінің 1) – 7) тармақшаларында көрсетілген құжаттардың салық төлеушінің басшысы мен бас бухгалтерінің (болған кезде) не салық төлеушінің шешімі бойынша осыған уәкілеттік берілген өзге де адамдардың қолтаңбаларымен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша салық төлеушіде мөр болмайтын жағдайларды қоспағанда, салық төлеушінің мөрімен куәландырылған көшірмелері ұсынылуы мүмкін.

Бұл ретте құжаттардың көрсетілген көшірмелері соңғы парағында парақтардың жалпы саны көрсетіле отырып, тігілген, нөмірленген және соңғы парағында салық төлеушінің басшысы мен бас бухгалтерінің (болған кезде) не салық төлеушінің шешімі бойынша осыған уәкілеттік берілген өзге де адамдардың қолтаңбаларымен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша салық төлеушіде мөр болмайтын жағдайларды қоспағанда, салық төлеушінің мөрімен куәландырылған кітап (кітаптар) түрінде ұсынылуы мүмкін.

Лизинг шарттары (келісімшарттары) бойынша салық төлеуші импортталған тауарлар (лизинг нысаналары) есепке қабылданған айдан – салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей, салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішпен бір мезгілде осы тармақтың екінші бөлігінің 1) – 7) тармақшаларында көзделген құжаттарды ұсынады. Кейіннен салық төлеуші лизинг шартында (келісімшартында) көзделген төлем мерзімінің айынан – салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей, салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішпен бір мезгілде осы тармақтың екінші бөлігінің 1) тармақшасында көзделген құжаттарды (олардың көшірмелерін) ұсынады.

Лизинг шартында (келісімшартында) көзделген тауарлар (лизинг нысаналары) құнының бір бөлігін төлеу мерзімінің басталу күні тауарларды (лизинг нысаналарын) Қазақстан Республикасының аумағына әкелгеннен кейін басталған жағдайда, салық төлеуші импортталған тауарлар (лизинг нысаналары) есепке қабылданған айдан – салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей, салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішпен бір мезгілде осы тармақтың екінші бөлігінің 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген құжаттарды ұсынады. Бұл ретте салық төлеуші тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште қосылған құн салығы бойынша салықтық базаны көрсетпейді.

Егер лизинг шарты (келісімшарты) бойынша тауарлар (лизинг нысаналары) құнының бір бөлігін төлеу мерзімінің басталу күні тауарларды (лизинг нысаналарын) Қазақстан Республикасының аумағына әкелген күнге дейін белгіленсе, салық төлеуші импортталған тауарлар (лизинг нысаналары) есепке қабылданған айдан – салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей, салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішпен бір мезгілде осы тармақтың екінші бөлігінің 1) – 4) тармақшаларында көзделген құжаттарды ұсынады.

Кейіннен салық төлеуші лизинг шартында (келісімшартында) көзделген төлем мерзімінің айынан – салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей, салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішпен бір мезгілде осы тармақтың екінші бөлігінің 1) тармақшасында көзделген құжаттарды (олардың көшірмелерін) ұсынады.

3. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті қағаз жеткізгіште (төрт данада) және электрондық нысанда мыналар ұсынады:

1) осы Кодекстің 525-бабының 2-тармағына сәйкес қосылған құн салығын төлеуден босатыла отырып және (немесе) осы Кодекстің 509-бабына сәйкес қосылған құн салығын есепке жатқызу әдісімен төлей отырып, тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттайтын тұлғалар;

2) осы Кодекстің 533-бабының 2-тармағында көзделген тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішке өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда салық төлеуші.

4. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш электрондық нысанда ғана ұсынылған кезде осы баптың 2-тармағы екінші бөлігінің 1) – 7) тармақшаларында көрсетілген құжаттар ұсынылмайды.

Осы тармақтың ережесі осы баптың 3-тармағында белгіленген жағдайларда қолданылмайды.

5. Импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығы салық төлеушілердің тұрған (тұрғылықты) жері бойынша салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей төленеді.

Импортталған тауарлардың бағасы осы Кодекстің 518-бабының 8-тармағына сәйкес ұлғайту жағына өзгертілген жағдайда, импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығы шартқа (келісімшартқа) қатысушылар импортталған тауарлардың бағасын өзгерткен айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей төленеді.

6. Тауарлар, оның ішінде алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдері болып табылатын тауарлар, лизинг шарттары (келісімшарттары) бойынша тауарлар (лизинг нысаналары) есепке қабылданған немесе лизинг шартында (келісімшартында) көзделген төлем мерзімі басталатын күнтізбелік ай осындай тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттау кезінде жанама салықтарды есептеу мен төлеуге арналған салықтық кезең болып табылады.

Бұл ретте салықтық міндеттемені салықтық кезең ішінде орындауға жол беріледі.

7. Салық органдарының тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште импортталған тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеу фактісін тиісті белгі қою арқылы растауы не растаудан уәжді бас тартуы уәкілетті орган көздеген жағдайларда және тәртіппен жүзеге асырылады.

Қағаз жеткізгіште және электрондық нысанда ұсынылған өтініштер бойынша қосылған құн салығын төлеу фактісін растауды салық органы өтініш қағаз жеткізгіште келіп түскен күннен бастап он жұмыс күні ішінде осындай өтінішке тиісті белгі қою арқылы жүргізеді.

Осы баптың 4-тармағына сәйкес ұсынылған өтініштер бойынша қосылған құн салығын төлеу фактісін растауды салық органы өтініш электрондық нысанда келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күні ішінде салық төлеушіге жанама салықтарды төлеу фактісін растау туралы электрондық нысанда хабарлама жіберу арқылы жүргізеді
.

8. Қағаз жеткізгіште және электрондық нысанда ұсынылған өтініштер бойынша қосылған құн салығын төлеу фактісін растаудан бас тартуды салық органы өтініш қағаз жеткізгіште келіп түскен күннен бастап он жұмыс күні ішінде салық төлеушіге қағаз жеткізгіште уәжді бас тартуды жіберу арқылы жүргізеді.

Осы баптың 4-тармағына сәйкес ұсынылған өтініштер бойынша қосылған құн салығын төлеу фактісін растаудан бас тартуды салық органы өтініш электрондық нысанда келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күні ішінде салық төлеушіге электрондық нысанда уәжді бас тартуды жіберу арқылы жүргізеді.

9. Осы баптың 8-тармағында көрсетілген жағдайларда салық төлеуші уәжді бас тартуды алған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде бұзушылықтарды жоя отырып, салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті ұсынуға міндетті.

10. Импортталған тауарлардың бағасы осы Кодекстің 518-бабының 8-тармағына сәйкес ұлғайту жағына өзгертілген жағдайда, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш шартқа (келісімшартқа) қатысушылар импортталған тауарлардың бағасын өзгерткен айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей электрондық нысанда ұсынылады.

Бұл ретте тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште сатып алынған импортталған тауарлардың өзгертілген құны көрсетіледі.

Бағаны өзгерту туралы шарт (келісімшарт), салық салынатын импорт және қосылған құн салығы бойынша өзгертілген мән қамтылатын қосымша шот-фактура (егер шот-фактураны ұсыну (жазып беру) ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің заңнамасында көзделсе) және (немесе) импортталған тауарлар бағасының өзгергенін растайтын өзге де құжат импортталған тауарлар бағасының ұлғайғанын растайтын құжаттар болып табылады.

531-бап. Еуразиялық экономикалық одақта тауарларды экспорттау кезінде қосылған құн салығын есептеу мен төлеу тәртібі

1. Салық төлеушілері тауарларды импорттаған ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің салық органдарынан тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш

электрондық нысанда алынған жағдайда, тауарларды экспорттауды жүзеге асырған Қазақстан Республикасының салық төлеушісіне Қазақстан Республикасының салық органы осындай өтінішті алғандығы туралы хабарлама жібереді.

Осы тармақта көрсетілген хабарлама осындай өтініш келіп түскен күннен бастап он жұмыс күні ішінде жіберіледі.

2. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш Қазақстан Республикасының салық органына тауарларды экспорттау кезінде оларды өткізу бойынша, алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу жөніндегі жұмыстар орындалған жағдайда жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасалған күннен бастап күнтізбелік бір жүз сексен күн ішінде электрондық нысанда келіп түспеген кезде осы Кодекстің 521-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеуші осы Кодекстің 506-бабында көзделген мерзімде осы Кодекстің 503-бабының 1-тармағында белгіленген мөлшерлеме бойынша салық төлеуге міндетті.

Салық органының осы тармақта көрсетілген қосылған құн салығы сомаларын есепке жазу тәртібі жеке шоттарды жүргізу тәртібімен белгіленеді.

3. Осы баптың 2-тармағына сәйкес есептелген қосылған құн салығының сомалары уақтылы және толық төленбеген жағдайда, салық органы осы Кодексте айқындалған тәртіппен мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттемені орындауды қамтамасыз ету тәсілдерін және мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолданады.

4. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш Қазақстан Республикасының салық органына осы баптың 2-тармағында көзделген мерзім өткен соң электрондық нысанда келіп түскен жағдайда, қосылған құн салығының төленген сомалары осы Кодекстің 120, 121 және 122-баптарына сәйкес есепке жатқызылуға және қайтарылуға жатады.

Бұл ретте осы баптың 3-тармағына сәйкес есепке жазылған өсімпұлдың төленген сомалары қайтарылуға жатпайды.

532-бап. Еуразиялық экономикалық одақта тауарларды импорттау кезінде тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті кері қайтарып алу

1. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш салық органдарынан салық төлеушінің дербес кері қайтарып алуына, сондай-ақ салық төлеушінің тұрған (тұрғылықты) жері бойынша салық органына салық төлеуші ұсынған салықтық есептілікті кері қайтарып алу туралы салықтық өтініш негізінде кері қайтарып алуға жатады.

2. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті кері қайтарып алуды салық төлеуші тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште бұрын көрсетілген мәліметтерге жанама салықтардың сомаларын есептеу үшін салықтық базаның мөлшеріне әсер етпейтін өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда дербес жүргізеді.

3. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті кері қайтарып алуды салық төлеуші:

1) тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш қате ұсынылған;

2) салық органы тауар импортының болмау фактісін анықтаған;

3) тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште бұрын көрсетілген мәліметтерге жанама салықтардың сомаларын есептеу үшін салықтық базаның мөлшеріне әсер ететін өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайларда, оның ішінде осы Кодекстің 533-бабының 2 және 3-тармақтарында көзделген жағдайларда, салық органына салықтық өтініш беру арқылы жүргізеді.

4. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті кері қайтарып алу мынадай әдістердің бірімен жүргізіледі:

1) салықтық есептілікті қабылдау және өңдеу жүйесінің орталық торабынан өшіріп тастау, ол қате ұсынылған немесе тиісті сапада және (немесе) жинақта болмауы себебінен, сондай-ақ салық органы тауар импортының болмау фактісін анықтаған кезде толық көлемде қайтарылған импортталған тауарлар бойынша ұсынылған тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініштер бойынша қолданылады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсатында тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш, егер осындай өтінішті ұсыну жөніндегі міндет осы Кодексте көзделмесе, қате ұсынылған деп есептеледі;

2) ауыстыру, ол кезде тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішке өзгерістер мен толықтырулар енгізуді салық төлеуші бір мезгілде жаңа өтінішті ұсына отырып, бұрын ұсынылған өтінішті кері қайтарып алу арқылы жүргізеді ;

3) тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш тұрған (тұрғылықты) жерінен басқа жердегі салық органына жіберілген жағдайда өзгерту.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) және 3) тармақшаларының мақсатында тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті ауыстыру немесе өзгерту әдісімен кері қайтарып алу кезінде тіркеу есебіне қойылған жеріндегі салық органы салық төлеушінің жеке шоттарында мәлімделген өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды ескере отырып, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш бойынша деректерді жеке шотта кейіннен көрсетіп, тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы кері қайтарып алынатын өтініште көрсетілген сомаларға түзетпе жасауды жүзеге асырады.

5. Салық төлеушінің тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішке:

1) тексерілетін салықтық кезең – қосылған құн салығы және салықтық тексеру жүргізуге арналған нұсқамада көрсетілген акциздер бойынша кешенді тексерулер мен тақырыптық тексерулер жүргізу кезеңінде;

2) шағым жасалатын салықтық кезең – қосылған құн салығы және салық төлеушінің шағымында көрсетілген акциздер бойынша шағым берудің қалпына келтірілген мерзімін ескере отырып, тексеру нәтижелері туралы хабарламаға шағым беру және оны қарау мерзімі кезеңінде өзгерістер мен толықтырулар енгізуіне жол берілмейді.

6. Тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті кері қайтарып алу тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

533-бап. Тауарларды импорттау кезінде төленген қосылған құн салығының сомаларын түзету тәртібі

1. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталған тауарлардың тиісті сапада және (немесе) жинақта болмауы себебінен осындай тауарлар әкелінген ай өткенге дейін оларды ішінара және (немесе) толық қайтару жүзеге асырылған жағдайда, осындай тауарлар жөніндегі мәліметтер тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште көрсетілмейді.

2. Тауарлар тиісті сапада және (немесе) жинақта болмауы себебінен осындай тауарлар әкелінген ай өткеннен кейін ішінара қайтарылған кезде осындай тауарлар жөніндегі мәліметтер кері қайтарып алынған өтініштің орнына ұсынылған тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште көрсетілуге тиіс.

3. Тауарлар тиісті сапада және (немесе) жинақта болмауы себебінен осындай тауарлар әкелінген ай өткеннен кейін толық қайтарылған кезде осындай тауарлар бойынша ұсынылған тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш осы Кодекстің 532-бабы 3-тармағының 1) тармақшасына сәйкес өшіріп тастау әдісімен кері қайтарып алынады.

4. Осы баптың мақсатында ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталған тауарлардың тиісті сапада және (немесе) жинақта болмауы себебінен толық және (немесе) ішінара қайтарылуын растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

1) экспорттаушы салық төлеушімен және импорттаушы салық төлеушімен келісілген, тиісті сапада және (немесе) жинақта болмауы себебінен қайтарылуға жататын импортталған тауарлардың саны туралы мәліметтерді қамтитын кінә қою;

2) тауарды қабылдау-беру актілері (қайтарылған тауарларды тасымалдау болмаған жағдайда);

3) көліктік (тауарға ілеспе) құжаттар (қайтарылған тауарлар тасымалданған жағдайда);

4) жою актілері (тауарлар жойылған жағдайда).

Осы тармақта көрсетілген құжаттардың көшірмелері қағаз жеткізгіште салық органына осы Кодекстің 530-бабы 2-тармағы екінші бөлігінің 1) – 7) тармақшаларында көзделген құжаттармен бір мезгілде ұсынылады.

5. Мыналарға қосылған құн салығы салынбайды:

1) табиғи кемудің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нормалары шегінде салық төлеуші шеккен тауарлардың шығыны;

2) тауарлардың табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар салдарынан туындаған бүлінуі.

Осы баптың мақсаттары үшін салдарынан тауардың жойылуы немесе жоғалуы орын алған оқиға тауардың шығыны деп түсініледі. Тауардың бүлінуі тауардың бүкіл немесе жекелеген сапасының (қасиетінің) нашарлауын білдіреді, оның салдарынан осы тауарды салық салынатын айналым мақсаттары үшін пайдалану мүмкін емес.

8-БӨЛІМ. АКЦИЗДЕР

53-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

534-бап. Акциздерді қолдану

Қазақстан Республикасының аумағында өндірілген, Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын, осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 1) – 9) тармақшаларында көрсетілген тауарларға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында сатып алынған, осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген тауарларға акциздер салынады.

535-бап. Төлеушілер

1. Мыналар акциз төлеушілер болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес төлем жүргізілген акцизделетін тауарларды импорттауды қоспағанда, сондай-ақ өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болған кезде Қазақстан Республикасының аумағында акцизделетін тауарлар шығаратын;

2) акцизделетін тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына импорттайтын;

3) Қазақстан Республикасының аумағында бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда) және дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспасын, экологиялық отынды көтерме, бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыратын;

4) осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 5) – 7) тармақшаларында көрсетілген және олар бойынша акциз Қазақстан Республикасының аумағында Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бұрын төленбеген, Қазақстан Республикасының аумағында тәркіленген, иесіз қалған, мұрагерлік құқығы бойынша мемлекетке өткен және мемлекет меншігіне өтеусіз берілген акцизделетін тауарларды өткізуді жүзеге асыратын;

5) осы Кодекстің 536-бабында көрсетілген және олар бойынша акциз Қазақстан Республикасының аумағында Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бұрын төленбеген, акцизделетін тауарлардың мүліктік массасын өткізуді жүзеге асыратын;

6) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес төлем жүргізілген акцизделетін тауарларды импорттауды қоспағанда, сондай-ақ өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болған кезде осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 6) тармақшасында көзделген акцизделетін тауарларды құрастыруды (жинақтауды) жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар.

2. Мынадай:

1) кәсіпкерлік қызмет мақсаттарында ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан акцизделетін тауарларды импорттайтын жеке тұлғалар да акциздерді төлеушілер болып табылады.

Акцизделетін тауарларды кәсіпкерлік қызмет мақсаттарында импортталатындарға жатқызу өлшемшарттарын уәкілетті орган белгілейді;

2) осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің және (немесе) ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағынан импорттайтын, сондай-ақ осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды сатып алатын жеке тұлғалар да акциздерді төлеушілер болып табылады.

3. Осы баптың 1-тармағының ережелері ескеріле отырып, бейрезидент-заңды тұлғалар мен олардың құрылымдық бөлімшелері де акциздерді төлеушілер болып табылады.

4. Осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 5), 6) және 7) тармақшаларында көрсетілген тәркіленген, иесіз қалған, мұрагерлік құқығы бойынша мемлекетке өткен және мемлекет меншігіне өтеусіз берілген акцизделетін тауарларды өткізуді, Қазақстан Республикасының аумағында мемлекеттік материалдық резервке материалдық құндылықтарды салуды және одан шығаруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдар акциздерді төлеушілер болып табылмайды.

536-бап. Акцизделетін тауарлардың тізбесі

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, акцизделетін тауарлар мыналар болып табылады:

1) спирттің барлық түрлері;

2) алкоголь өнімі;

3) темекі бұйымдары;

4) қыздырылатын темекісі бар бұйымдар;

5) бензин (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отыны, газохол, бензанол, мұнай еріткіші, жеңіл көмірсутек қоспасы, экологиялық отын;

6) шағын автобустарды, автобустар мен троллейбустарды қоспағанда, қозғалтқышының көлемі 3 000 текше сантиметрден асатын, 10 және одан көп адам тасымалдауға арналған моторлы көлік құралдары;

қозғалтқышының көлемі 3 000 текше сантиметрден асатын, адамдар тасымалдауға арналған жеңіл автомобильдер және өзге де моторлы көлік құралдары (мүгедектігі бар адамдарға әдейі арналған қолмен басқарылатын немесе қолмен басқару адаптері бар автомобильдерден басқа);

қозғалтқышының көлемі 3 000 текше сантиметрден асатын, жүкке арналған платформасы және жүк бөлігінен қатты стационарлық қабырғамен бөлінген жүргізуші кабинасы бар жеңіл автомобиль шассиіндегі моторлы көлік құралдары (мүгедектігі бар адамдарға әдейі арналған қолмен басқарылатын немесе қолмен басқару адаптері бар автомобильдерден басқа);

7) шикі мұнай, газ конденсаты;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дәрілік зат ретінде тіркелген, құрамында спирті бар медициналық мақсаттағы өнім;

9) энергетикалық сусындар;

10) сатып алу құны тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 18 000 еселенген және одан көп мөлшерін құрайтын жеңіл автомобильдер;

сатып алу құны тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 24 000 еселенген және одан көп мөлшерін құрайтын кемелер;

сатып алу құны тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 24 000 еселенген және одан көп мөлшерін құрайтын әуе кемелері.

Сауда қызметін реттеу саласындағы уәкілетті орган шығарылған елі бойынша акциздер салуға жатқызылатын импортталатын тауарлардың қосымша тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен айқындайды.

Осы баптың екінші бөлігіне сәйкес айқындалған импортталатын тауарлардың қосымша тізбесінде көрсетілген тауарларға акциздердің мөлшерлемелерін сауда қызметін реттеу саласындағы уәкілетті органның ұсыныстары негізінде Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді;

537-бап. Акциздердің мөлшерлемелері

1. Акциздердің мөлшерлемелері заттай түрдегі өлшем бірлігіне абсолюттік сомада белгіленеді.

2. Өздеріне қатысты аралас (бекіген (өзіндік ерекше) және адвалорлық (пайызбен) салықтық мөлшерлемелерден тұратын) салықтық мөлшерлемелер белгіленген акцизделетін тауарлар бойынша акциздің сомасы бекіген (өзіндік ерекше) салықтық мөлшерлеме мен заттай түрде өткізілген (берілген, әкелінетін) акцизделетін тауарлар көлемінің көбейтіндісі ретінде және осындай тауарлардың ең жоғары бөлшек

саудадағы бағасының адвалорлық (пайызбен) салықтық мөлшерлемеге сәйкес келетін пайыздық үлесі ретінде есептелген акциз сомаларын қосу нәтижесінде алынған сома болып есептеледі.

3. Алкоголь өніміне акциздердің мөлшерлемелері осы баптың 1-тармағына сәйкес не оның құрамындағы сусыз (жүз пайыздық) спирттің көлемдік үлесіне қарай бекітіледі .

4. Спирттің барлық түріне және толысылған шарапқа (шарап материалына) акциз мөлшерлемелері спиртті және толысылған шарапты (шарап материалын) одан әрі пайдалану мақсаттарына қарай сараланады.

5. Осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларға акциздердің мөлшерлемелері олардың осы бапқа сәйкес айқындалатын құнына пайыздармен белгіленеді.

6. Акциз сомаларын есептеу мынадай мөлшерлемелер бойынша:

1) осы Кодекстің 536-бабының 1) – 4), 6) – 10) тармақшаларында көрсетілген акцизделетін тауарларға:

Р/с №	ЕАЭО СЭҚ ТН коды	Акцизделетін тауарлардың түрлері	Акциздердің мөлшерлемелері (өлшем бірлігі үшін теңгемен)
1	2	3	4
1.	2207-ден	80 көлемдік пайыз немесе одан жоғары спирт концентрациясы бар денатуратталмаған этил спирті (алкоголь өнімін өндіру үшін өткізілетін немесе пайдаланылатын, белгіленген квоталар шегінде мемлекеттік медициналық мекемелерге берілетін денатуратталмаған этил спиртінен басқа), этил спирті және кез келген концентрациядағы денатуратталған өзге де спирттер (ішкі нарықта тұтыну үшін денатуратталған отындық (түссіз емес, боялған) этил спиртінен (этанолдан) басқа)	600 теңге/литр
2.	2207-ден	Денатуратталған отындық этил спирті (этанол) (түссіз емес, ішкі нарықта тұтыну үшін боялған)	1,0 теңге/литр

3.	2208-ден	Денатурацияланбаған этил спирті, спирт тұнбалары және 80 көлемдік пайыздан төмен спирт концентрациясы бар өзге де спиртті ішімдіктер (алкоголь өнімін өндіру үшін өткізілетін немесе пайдаланылатын және белгіленген квоталар шегінде мемлекеттік медициналық мекемелерге берілетін денатурацияланбаған этил спиртінен басқа), этил спирті және кез келген концентрациядағы денатурацияланған өзге де спирттер (ішкі нарықта тұтыну үшін денатурацияланған отындық (түссіз емес, боялған) этил спиртінен (этанолдан) басқа	2550 теңге/литр 100 % спирт
4.	2207-ден	Емдік және фармацевтикалық препараттар үшін өткізілетін немесе пайдаланылатын денатурацияланбаған этил спирті	600 теңге/литр 100 % спирт
5.	2207-ден	Алкоголь өнімін өндіру үшін өткізілетін немесе пайдаланылатын 80 көлемдік пайыз немесе одан жоғары спирт концентрациясы бар денатурацияланбаған этил спирті	0 теңге/литр
6.	2208-ден	Денатурацияланбаған этил спирті, алкоголь өнімін өндіру үшін өткізілетін немесе пайдаланылатын, спирт тұнбалары және 80 көлемдік пайыздан төмен спирт концентрациясы бар өзге де спиртті ішімдіктер	75 теңге/литр 100 % спирт
7.	3003, 3004-тен	Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дәрілік зат ретінде тіркелген, құрамында	

		спирт бар медициналық мақсаттағы өнім	500 теңге/литр 100 % спирт
8.	2205, 2206, 2208-ден	Алкоголь өнімі (шараптан, толысылған шараптан (шарап материалынан), сыра мен сыра сусынынан басқа)	2850 теңге/литр 100 % спирт
9.	2204-тен	Шарап	38 теңге/литр
10.	2204-тен	Толысылған шарап (шарап материалы) (этил спирті мен алкоголь өнімін өндіру үшін өткізілетіннен немесе пайдаланылатыннан басқа)	180 теңге/литр
11.	2204-тен	Этил спирті мен алкоголь өнімін өндіру үшін өткізілетін немесе пайдаланылатын толысылған шарап (шарап материалы)	1 теңге/литр
12	220 300	Сыра және сыра сусыны	99 теңге/литр
13.	2202 91 000 0	Этил спиртінің көлемдік құрамы 0,5 пайыздан аспайтын сыра және сыра сусыны	0 теңге/литр
14.	2402-ден	Фильтрлі сигареттер: 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап 2027 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2029 жылғы 1 қаңтардан бастап 2029 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2030 жылғы 1 қаңтардан бастап	18 051 теңге/1 000 дана 21 163 теңге/1 000 дана 21 880 теңге/1 000 дана 23 279 теңге/1 000 дана 25 607 теңге/1 000 дана
		Фильтрсіз сигареттер, папиростар: 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда	

15.	2402-ден	2027 жылғы 1 қаңтардан бастап 2027 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2029 жылғы 1 қаңтардан бастап 2029 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2030 жылғы 1 қаңтардан бастап	18 051 теңге/1 000 дана 21 163 теңге/1 000 дана 21 880 теңге/1 000 дана 23 279 теңге/1 000 дана 25 607 теңге/1 000 дана
16.	2402-ден	Сигариллалар: 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап 2027 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2029 жылғы 1 қаңтардан бастап 2029 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2030 жылғы 1 қаңтардан бастап	18 051 теңге/1 000 дана 21 163 теңге/1 000 дана 21 880 теңге/1 000 дана 23 279 теңге/1 000 дана 25 607 теңге/1 000 дана
17.	2402-ден	Сигаралар	825 теңге/дана
18.	2403-тен	Құрамында никотин бар фармацевтикалық өнімді қоспағанда, тұтыну ыдысымен қапталған және түпкілікті тұтынуға арналған түтіктік, шегетін, қорқорлы және өзге де темекі: 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап 2027 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 31	15 863 теңге/килограмм 18 835 теңге/килограмм 19 692 теңге/килограмм 20 719

		желтоқсанды қоса алғанда 2029 жылғы 1 қаңтардан бастап 2029 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2030 жылғы 1 қаңтардан бастап	теңге/килограмм 22 791 теңге/килограмм
19.	2403, 2404-тен	Қыздырылатын темекісі бар бұйымдар (қыздырылатын темекі таяқшасы, темекісі бар қыздырылатын капсула және өзгелер): 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап 2027 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2029 жылғы 1 қаңтардан бастап 2029 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2030 жылғы 1 қаңтардан бастап	11 230 теңге/1 000 дана 11 330 теңге/1 000 дана 11 430 теңге/1 000 дана 11 640 теңге/1 000 дана 12 803 теңге/1 000 дана
20.	2709 00-ден	Шикі мұнай, газ конденсаты	0 теңге/ тонна
	8702-ден	Шағын автобустарды, автобустар мен троллейбустарды қоспағанда, қозғалтқышының көлемі 3 000 текше сантиметрден асатын, 10 және одан көп адам тасымалдауға арналған моторлы көлік құралдары	
	8703-тен	Қозғалтқышының көлемі 3000 текше сантиметрден асатын, негізінен адамдарды тасымалдауға арналған жеңіл автомобильдер және өзге де моторлы көлік құралдары (мүгедектігі	

21.		бар адамдарға әдейі арналған, қолмен басқарылатын немесе қолмен басқару адаптері бар автомобильдерден басқа)	100 теңге/текше см
	8704-тен	Қозғалтқышының көлемі 3 000 текше сантиметрден асатын, жүкке арналған платформасы және жүк бөлігінен қатты стационарлық қабырғамен бөлінген жүргізуші кабинасы бар жеңіл автомобиль шассиіндегі моторлы көлік құралдары (мүгедектігі бар адамдарға әдейі арналған, қолмен басқарылатын немесе қолмен басқару адаптері бар автомобильдерден басқа)	
22.	2204, 2205, 2206 00 және 2208-ден	Құны кедендік құнынан 500,0 мың теңгеге асатын алкоголь өнімін импорттау (жеке тұтынудан басқа)	құнынан 10 %, теңге/литр
23.	2402-ден	Құны кедендік құнынан 10,0 мың теңгеге асатын темекі бұйымдарын (сигараларды) импорттау (жеке тұтынудан басқа)	құнынан 10 %, теңге/дана
24.	8703-тен	Сатып алу құны тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 18 000 еселенген және одан көп мөлшерін құрайтын жеңіл автомобильдер	сатып алынған көлік құралының құнынан 10 %
25.	8903-тен	Сатып алу құны тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 24 000 еселенген және одан көп мөлшерін құрайтын кемелер	
		Сатып алу құны тиісті қаржы жылының 1	

26.	8802-ден	қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 24 000 еселенген және одан көп мөлшерін құрайтын әуе кемелері	
27.	2202-ден	Энергетикалық сусындар : 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап 2027 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2029 жылғы 1 қаңтардан бастап 2029 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда 2030 жылғы 1 қаңтардан бастап	100 теңге/литр 140 теңге/литр 180 теңге/литр 200 теңге/литр 240 теңге/литр

Ескертпе.

*Осы тармақша кестесінің 24, 25 және 26-жолдарында белгіленген мөлшерлемелерді қолдану мақсаттары үшін осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды сатып алу құны:

Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу кезінде кедендік төлемдер мен баждарды төлеу мақсатында кедендік құнды айқындау тәртібімен;

осы Кодекстің 518-бабының 1, 2, 4 – 8-тармақтарына сәйкес Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына әкелу кезінде сатып алынған тауарлардың құнын айқындау тәртібімен;

осындай көлік құралдары Қазақстан Республикасының аумағында сатып алу-сату шартына немесе келісімнің өзге түріне сәйкес сатып алынып, онда көрсетілген сатып алу құны бойынша белгіленеді;

2) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітетін, осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 5) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларға жүргізіледі.

Ескертпе.

Тауар номенклатурасы ЕАЭО Сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасының кодымен және (немесе) тауардың атауымен айқындалады.

54-тарау. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ӨНДІРІЛЕТІН, ӨТКІЗІЛЕТІН АКЦИЗДЕЛЕТІН ТАУАРЛАРҒА САЛЫҚ САЛУ

538-бап. Салық салу объектісі

1. Акциз салынатын объект мыналар болып табылады:

1) акциз төлеуші өзі шығарған және (немесе) өндірген және (немесе) ыдысқа құйған акцизделетін тауарлармен жүзеге асыратын мынадай операциялар:

Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес төлем жүргізілген акцизделетін тауарларды импорттауды қоспағанда, сондай-ақ өнеркәсіптік құрастыру туралы келісім болған кезде, акцизделетін тауарларды өткізу;

акцизделетін тауарларды алыс-беріс негізінде қайта өңдеуге беру;

алыс-беріс, оның ішінде акцизделетін шикізат пен материалдарды қайта өңдеу өнімі болып табылатын акцизделетін тауарларды беру;

жарғылық капиталға жарна;

акцизделетін тауарларды заттай нысанда пайдалы қазбаларды өндіру салығын, экспортқа рента салығын төлеу есебіне беру жағдайларынан басқа, акцизделетін тауарларды заттай ақы төлеген кезде пайдалану;

өндіруші өзінің құрылымдық бөлімшелеріне жүзеге асыратын акцизделетін тауарларды тиеп-жөнелту;

өндіруші шығарған және (немесе) өндірген және (немесе) ыдысқа құйған акцизделетін тауарларды өзінің өндірістік мұқтаждықтары үшін және акцизделетін тауарларды өзі өндіруі үшін пайдалануы;

өндіруші жүзеге асыратын, лицензияда көрсетілген өндіріс мекенжайынан акцизделетін тауарлардың орнын ауыстыру;

2) бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды көтерме саудада өткізу;

3) бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды бөлшек саудада өткізу;

4) мүліктік массаны, тәркіленген және (немесе) иесіз қалған, мұрагерлік құқығы бойынша мемлекетке өткен және мемлекет меншігіне өтеусіз берілген акцизделетін тауарларды өткізу;

5) акцизделетін тауарлардың бүлінуі, жоғалуы;

6) акцизделетін тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына импорттау;

7) осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды Қазақстан Республикасының аумағында сатып алу.

2. Сәйкестендіру құралдарының, есепке алу-бақылау маркаларының бүлінуі, жоғалуы акцизделетін тауарларды өткізу ретінде қаралады.

3. Мыналар акциз салудан босатылады:

1) егер осы Кодекстің 545-бабында белгіленген талаптарға сай келсе, акцизделетін тауарларды экспорттау;

2) этил спирті мен алкоголь өнімін өндіруді және оның айналымын бақылау жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган айқындайтын квоталар шегіндегі, өз қызметінің басталғаны туралы белгіленген тәртіппен хабардар еткен мемлекеттік денсаулық сақтау ұйымдарына босатылатын этил спирті;

3) егер аталған тауарлар бойынша акциз бұрын төленсе, жаңа үлгідегі есепке алу-бақылау маркаларымен қайта таңбалауға жататын, осы Кодекстің 175-бабының 2-тармағында көрсетілген акцизделетін тауарлар;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дәрілік зат ретінде тіркелген, құрамында спирт бар медициналық мақсаттағы өнім (бальзамдардан басқа);

5) есептен шығару және жою туралы актінің негізінде салық органдары қабылдаған, ақаулық, жоғалу, бүліну себебі бойынша айналымнан шығарылған сәйкестендіру құралдары;

6) осы Кодекстің 536-бабының 5) тармақшасында көрсетілген, алыс-беріс шикізаты мен материалдарын қайта өңдеу өнімі болып табылатын, оның ішінде акцизделетін, экспортқа өткізілген акцизделетін тауарларды, егер ол осы Кодекстің 545-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келсе беру.

539-бап. Операция жасалған күн

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, барлық жағдайларда алушыға акцизделетін тауарларды тиеп-жөнелту (беру) күні операция жасалған күн болып табылады.

2. Өндіруші өзі өндірген акцизделетін тауарларды өзінің құрылымдық бөлімшелерінің желісі арқылы өткізген жағдайда, тауарларды заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелеріне тиеп-жөнелту күні операция жасалған күн болып табылады.

3. Алыс-беріс шикізаты болып табылатын акцизделетін тауарларды беру кезінде аталған тауарларды мердігерге (қайта өңдеушіге) беру күні операция жасалған күн болып табылады.

Алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімі болып табылатын, осы Кодекстің 536-бабының 5) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды дайындау кезінде Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес ресімделген құжатта көрсетілген тапсырыс берушіге дайындалған акцизделетін тауарларды беру күні операция жасалған күн болып табылады. Тапсырыс берушіге меншік құқығындағы немесе қабылдау-алу актілерімен расталған өзге заңды негіздерде тиесілі мұнайды автомобиль және (немесе) теміржол цистерналарына құю

не құбыржол бойымен өнім берушінің резервуарына немесе құю станциясына айдау арқылы заттай түрдегі акцизделетін тауарларды іс жүзінде тиеп-жөнелту дайындалған акцизделетін тауарларды беру деп түсініледі.

Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына әкетілген, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан әкелінген акцизделетін болып табылатын алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу мерзімі алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге арналған шарттың (келісімшарттың) талаптарына сәйкес айқындалады және алыс-беріс шикізаты есепке қабылданған және (немесе) тиеп-жөнелтілген күннен бастап екі жылдан аспайды.

Алыс-беріс шикізатын қайта өңдеудің белгіленген мерзімінен асып кеткен жағдайда , Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен мөлшерлемелер бойынша шарттың (келісімшарттың) талаптарына сәйкес қайта өңдеу өнімінің болжамды көлемі акциз салынатын объект болып табылады.

Қазақстан Республикасының салық төлеушісі алыс-беріс шикізатын қайта өңдеуге әкелу (әкету) жүзеге асырылған жағдайда қайта өңдеу өнімдерін әкету (әкелу), сондай-ақ мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган айқындаған тәртіппен, нысан бойынша және мерзімдерде оны орындау туралы міндеттемені ұсынады.

4. Акцизделетін тауарлар өзінің өндірістік мұқтаждықтары және акцизделетін тауарларды өзі өндіруі үшін пайдаланылған кезде көрсетілген тауарларды осындай пайдалануға беру күні операция жасалған күн болып табылады.

5. Өндіруші жүзеге асыратын акцизделетін тауарларды өндіріс мекенжайынан орнын ауыстыру кезінде акцизделетін тауарлардың лицензияда көрсетілген өндіріс мекенжайынан орын ауыстыру күні операция жасалған күн болып табылады.

6. Акцизделетін тауарлар, сәйкестендіру құралдары, есепке алу-бақылау маркалары бүлінген жағдайда, бүлінген акцизделетін тауарларды есептен шығару туралы акт, сәйкестендіру құралдарын, есепке алу-бақылау маркаларын есептен шығару және жою туралы акт жасалған күн немесе оларды өндірістік процесте одан әрі пайдалану туралы шешім қабылданған күн операция жасалған күн болып табылады.

Акцизделетін тауарлар, сәйкестендіру құралдары, есепке алу-бақылау маркалары жоғалған жағдайда, акцизделетін тауарлар, сәйкестендіру құралдары, есепке алу-бақылау маркалары жоғалған күн операция жасалған күн болып табылады.

7. Акцизделетін тауарларды ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттау кезінде салық төлеуші импортталған акцизделетін тауарларды есепке қабылдаған күн операция жасалған күн болып табылады.

Бұл ретте осы бөлімнің мақсаттары үшін импортталған акцизделетін тауарлар халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының

талаптарына сәйкес кіріске алынған күн осындай тауарлар есепке қабылданған күн болып табылады.

8. Осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды импорттау кезінде мұндай тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу күні операция жасалған күн болып табылады.

9. Осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарлар Қазақстан Республикасының аумағында сатып алынған кезде тіркеуші органда көлік құралын тіркеу күні операция жасалған күн болып табылады.

540-бап. Салықтық база

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, акцизделетін тауарлар бойынша салықтық база өндірілген, өткізілген акцизделетін тауарлардың заттай түрдегі көлемі (саны) ретінде айқындалады.

Осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген, Қазақстан Республикасының аумағында сатып алынған акцизделетін тауарлар бойынша салықтық база осы Кодекстің 537-бабында белгіленген тәртіппен айқындалатын сатып алу құны болып табылады.

Алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдері болып табылатын бензин (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отыны, газохол, бензанол, мұнай еріткіші, жеңіл көмірсутек қоспалары және экологиялық отын бойынша салықтық база берілген акцизделетін тауарлардың заттай түрдегі көлемі (саны) ретінде айқындалады.

541-бап. Әртүрлі мөлшерлемелер белгіленген жағдайда спирттің барлық түріне және толысылған шарапқа (шарап материалына) салық салу ерекшеліктері

1. Осы Кодекстің 536-бабының 3-тармағына сәйкес спирттің барлық түріне және толысылған шарапқа (шарап материалына) әртүрлі акциз мөлшерлемелері белгіленген жағдайда, салықтық база сол бір мөлшерлемемен салық салынатын операциялар бойынша жеке айқындалады.

2. Алкоголь өнімін өндірушілер базалық мөлшерлемеден төмен акцизбен сатып алған спиртті алкоголь өнімін өндіруден басқа мақсатқа пайдаланған кезде, осы спирт бойынша акциз сомасы қайта есептелуге және алкоголь өнімін өндірушілер болып табылмайтын тұлғаларға өткізілетін спирттің барлық түрі үшін белгіленген акциздің базалық мөлшерлемесі бойынша бюджетке төленуге жатады. Акцизді қайта есептеуді және төлеуді спиртті алушы жүргізеді.

3. Алкоголь өнімін өндірушілер базалық мөлшерлемеден төмен акцизбен сатып алған толысылған шарапты (шарап материалын) спиртті және (немесе) алкоголь өнімін өндіруден басқа мақсатқа пайдаланған кезде, осы толысылған шарап (шарап материалы) бойынша акциз сомасы қайта есептелуге және алкоголь өнімін өндірушілер болып

табылмайтын тұлғаларға өткізілетін толысылған шарап (шарап материалы) үшін белгіленген акциздің базалық мөлшерлемесі бойынша бюджетке төленуге жатады. Акцизді қайта есептеуді және төлеуді толысылған шарапты (шарап материалын) алушы жүргізеді.

4. Осы баптың 2-тармағының ережелері медициналық қызметтер көрсету үшін сатып алынған спирт мақсатқа сай пайдаланылмаған жағдайда да қолданылады. Спиртті акцизсіз алған мемлекеттік медициналық мекемелер осы спирт бойынша акциз төлеушілер болып табылады.

542-бап. Акцизделетін тауарлардың бүлінуі, жоғалуы

1. Төтенше ахуал салдарынан және (немесе) төтенше жағдайдың қолданылуы кезеңінде туындаған жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағында өндірілген және импортталатын, сондай-ақ ЕАЭО-ның кедендік аумағына әкелінетін акцизделетін тауарлар бүлінген, жоғалған кезде акциз толық мөлшерде төленеді.

Осы ереже одан әрі өткізу үшін сатып алынған бензин (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отыны бүлінген, жоғалған жағдайда да қолданылады.

2. Осы баптың мақсаттары үшін:

1) тауардың барлық немесе жекелеген сапасының (қасиетінің), оның ішінде оны өндірудің барлық технологиялық сатысында нашарлауы акцизделетін өнімнің бүлінуі деп түсініледі;

2) салдарынан тауардың, оның ішінде оны өндірудің барлық технологиялық сатысында жойылуы немесе ысырабы орын алған оқиға акцизделетін тауардың шығыны деп түсініледі.

Салық төлеуші табиғи кемудің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нормалары шегінде шеккен акцизделетін тауарлардың ысырабы, сондай-ақ өндірушінің нормативтік және техникалық құжаттамасында регламенттелетін нормалар шегіндегі ысыраптар шығын болып табылмайды.

543-бап. Сәйкестендіру құралдарының, есепке алу-бақылау маркаларының бүлінуі, жоғалуы

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, сәйкестендіру құралдары, есепке алу-бақылау маркалары бүлінген, жоғалған кезде акциз мәлімделген ассортимент мөлшерінде төленеді.

Осы Кодекстің 175-бабына сәйкес алкоголь өнімін таңбалауға арналған бүлінген немесе жоғалған (оның ішінде ұрланған) есепке алу-бақылау маркалары бойынша акцизді есептеу маркада көрсетілген сыйымдылықтың (ыдыстың) көлеміне қолданылатын белгіленген мөлшерлемелер негізге алына отырып жүргізіледі.

2. Темекі бұйымдарын импорттау кезінде берілген сәйкестендіру құралдары, есепке алу-бақылау маркалары бүлінген, жоғалған кезде төленген акциз сомалары:

1) сәйкестендіру құралдарының, есепке алу-бақылау маркаларының бүлінуі, жоғалуы төтенше ахуал салдарынан және (немесе) төтенше жағдайдың қолданылуы кезеңінде туындаған;

2) бүлінген сәйкестендіру құралдарын, есепке алу-бақылау маркаларын салық органдары есептен шығару және жою туралы актінің негізінде қабылдаған жағдайларда қайта есептеуге жатады.

3. Темекі бұйымдарына берілген сәйкестендіру құралдары бүлінген, жоғалған кезде сәйкестендіру құралдарының бүлінуі, жоғалуы төтенше ахуал салдарынан және (немесе) төтенше жағдайдың қолданылуы кезеңінде туындаған жағдайларда акциз төленбейді.

544-бап. Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылатын, бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды көтерме және бөлшек саудада өткізуге жатқызудың өлшемшарттары

1. Егер сатып алу-сату (айырбастау) шарты бойынша сатып алушы бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды қабылдауға және осы сатып алу-сату (айырбастау) шарты бойынша өнім беруші:

1) бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды өндіруші;

2) өзіне меншік құқығында тиесілі алыс-беріс шикізатын одан әрі өткізу мақсатында қайта өңдеу нәтижесінде бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және (немесе) экологиялық отынды алған мұнай беруші;

3) осы Кодекстің 104-бабына сәйкес жекелеген қызмет түрлері бойынша тіркеу есебінде тұрған және Қазақстан Республикасының аумағына меншікті бензинін (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және (немесе) экологиялық отынды одан әрі өткізу мақсатында әкелуді жүзеге асырған салық төлеуші болып табылады деген шартпен оларды одан әрі өткізу үшін пайдалануға міндеттенсе, аталған акцизделетін тауарларды өткізу көтерме саудада өткізу саласына жатқызылады.

Көтерме саудада өткізу саласына бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды одан әрі өткізу үшін заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелеріне тиеп-жөнелту де жатады.

2. Бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды

бөлшек саудада өткізу саласына осы баптың 1-тармағында көрсетілген өнім берушілер жүзеге асыратын мынадай операциялар жатады:

1) алыс-беріс шикізаты мен материалдарынан дайындалған мұнай өнімдерін өндірушінің бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды олардың өндірістік мұқтаждықтары үшін тұлғаларға өткізуі, сондай-ақ беруі;

2) бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды жеке тұлғаларға өткізу;

3) одан әрі өткізу үшін өндірілген немесе сатып алынған бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда), дизель отынын, газохолды, бензанолды, мұнай еріткішін, жеңіл көмірсутек қоспаларын және экологиялық отынды өзінің өндірістік мұқтажына пайдалану.

545-бап. Акцизделетін тауарларды экспорттауды растау

1. Акцизделетін тауарларды экспорттауды растайтын құжаттар Мыналар болып табылады:

1) экспортталатын акцизделетін тауарларды беруге арналған шарт (келісімшарт);

2) акцизделетін тауарларды экспорттың кедендік рәсімінде шығаруды жүзеге асырған кеден органының белгісі бар тауарларға арналған декларация немесе кеден органы куәландырған оның көшірмесі.

Акцизделетін тауарлар экспорттың кедендік рәсімінде магистральдық құбыржолдар жүйесімен не толық емес мерзімдік декларациялау рәсімі қолданыла отырып әкетілген жағдайда, кедендік декларациялауды жүргізген кеден органының белгісі бар тауарларға толық декларация экспортты растау болады;

3) ЕАЭО-ның кедендік шекарасындағы өткізу пунктінде орналасқан кеден органының белгісі бар тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелері.

Акцизделетін тауарлар экспорттың кедендік рәсімінде магистральдық құбыржолдар жүйесімен әкетілген жағдайда тауардың ілеспе құжаттары көшірмелерінің орнына тауарларды қабылдау-тапсыру актісі ұсынылады;

4) салық төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ашылған Қазақстан Республикасындағы банктік шоттарына акцизделетін тауарларды өткізуден түсетін түсімнің іс жүзінде түскенін растайтын төлем құжаттары мен банктің үзінді көшірмесі.

2. Акцизделетін тауарлар Қазақстан Республикасы акцизделетін тауарларды экспорттауды акцизден босатуды көздейтін халықаралық шарттар жасасқан Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттерге (ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерді қоспағанда) экспортталған кезде Қазақстан Республикасының кедендік аумағынан экспорттың кедендік рәсімінде әкетілген, акцизделетін тауарлар импортталатын елде

ресімделген тауарларға арналған декларация акцизделетін тауарларды экспорттауды растайтын қосымша құжат болып табылады.

3. Акцизделетін тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына экспорттау кезінде осы Кодекстің 538-бабының 3-тармағына сәйкес акциз төлеуден босатудың негізділігін растау үшін салық төлеуші тұрған жеріндегі салық органына акциз бойынша декларациямен бір мезгілде осы Кодекстің 521-бабы 1-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген құжаттарды қоспағанда, осы Кодекстің 521-бабында көзделген құжаттарды ұсынады.

Бұл ретте салық төлеуші акциз бойынша декларацияны қоспағанда, көрсетілген құжаттарды салық органына операция жасалған күннен бастап күнтізбелік бір жүз сексен күн ішінде ұсынуға құқылы.

4. Салық органдарының ақпараттық жүйелерінде кеден органдарының тауарларды іс жүзінде әкету туралы хабарламасы бар электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация да акцизделетін тауарларды экспорттауды растайтын құжат болып табылады. Осы тармақта көзделген электрондық құжат түріндегі тауарларға арналған декларация болған кезде осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасында белгіленген құжаттарды ұсыну талап етілмейді.

5. Акцизделетін тауарларды экспортқа өткізу осы баптың 1, 2 және 3-тармақтарына сәйкес расталмаған жағдайда, акцизделетін тауарларды өткізудің расталмауына байланысты өсімпұл есепке жазыла отырып, мұндай өткізуге Қазақстан Республикасының аумағында акцизделетін тауарларды өткізу үшін осы бөлімде айқындалған тәртіппен акциз салынуға жатады.

Толысылған шарапты (шарап материалын), сыра мен сыра сусынын қоспағанда, алкоголь өнімі есепке алу-бақылау маркаларымен таңбалануға жатады.

6. Акцизделетін тауарларды экспортқа өткізу осы баптың 3-тармағында белгіленген мерзімдер өткен соң расталған жағдайда, осы баптың 5-тармағына сәйкес төленген акциздердің сомалары осы Кодекстің 120 және 122-баптарына сәйкес есепке жатқызылуға және қайтарылуға жатады.

Бұл ретте акцизделетін тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына экспортқа өткізу расталмауына байланысты есепке жазылған өсімпұлдың төленген сомасы қайтарылуға жатпайды.

546-бап. Акциз сомасын есептеу

Акциз сомасын есептеу белгіленген акциз мөлшерлемесін салықтық базаға қолдану арқылы жүргізіледі.

547-бап. Салықтық базаны түзету

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салықтық база акцизделетін тауарды қайтару жүргізілген салықтық кезеңде түзетіледі.

Осы бапқа сәйкес салықтық базаның мөлшерін түзету түзетуге жататын акциз сомасы бөлек жолмен бөліп көрсетілген қосымша шот-фактураның, сондай-ақ акцизделетін тауарды қайтару үшін негізді растайтын екіжақты актілердің және шартта (келісімшартта) көрсетілген қайтару жағдайларының басталғанын растайтын басқа да құжаттардың негізінде жүргізіледі.

Акцизделетін тауарларды өндірушіге өндіріс мекенжайына қайтарған кезде салықтық базаның мөлшерін түзету, егер өндіруші акцизделетін тауарлардың өндіріс мекенжайынан орнын ауыстырған, бірақ оларды өткізбеген жағдайда, өндірушінің тауарларға ілеспе құжаттарының негізінде жүргізіледі.

Акцизделетін тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерден импорттау кезінде салықтық базаның мөлшерін түзету осы Кодекстің 533-бабының 1, 2, 3 және 4-тармақтарына сәйкес жүргізіледі.

2. Арақты, айрықша арақты және этил спиртінің көлемдік үлесі он бес пайыздан асатын басқа да алкоголь өнімін қоспағанда, осы Кодекстің 536-бабының 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген акцизделетін тауарлар бойынша салықтық базаны, егер осындай акцизделетін тауар бойынша лицензияда көрсетілген өндірістің мекенжайынан өндіруші жүзеге асырған оның орын ауыстырылуына байланысты бұрын акциз төленсе, акцизделетін тауарды өндіруші экспортқа өткізілген акцизделетін тауар көлеміне түзетеді.

Осы тармақта көзделген салықтық базаны түзету осындай акцизделетін тауар экспортқа өткізілген салықтық кезеңде жүргізіледі.

Бұл ретте осындай түзету ескеріле отырып, салықтық базаның теріс мәні болуы мүмкін.

548-бап. Салықтан шегеру

1. Салық төлеушінің осы Кодекстің 546-бабына сәйкес есептелген акциз сомасын осы бапта белгіленген шегерулерге азайтуға құқығы бар.

2. Осы бапқа сәйкес басқа акцизделетін тауарларды өндіру үшін негізгі шикізат ретінде пайдаланылған акцизделетін тауарлар бойынша Қазақстан Республикасында төленген акциз сомалары шегеруге жатады.

3. Мыналар:

1) осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды қоспағанда, акцизделетін тауарларды сатып алған немесе Қазақстан Республикасының аумағына импорттау кезінде Қазақстан Республикасының аумағында;

2) өзі өндірген акцизделетін шикізат үшін;

3) акцизделетін алыс-беріс шикізатынан дайындалған акцизделетін тауарларды беру кезінде төленген акциз сомалары шегеруге жатады.

Спирттің барлық түріне, шикі мұнайға, газ конденсатына акциз сомалары шегеруге жатпайды.

4. Шегеру салықтық кезеңде акцизделетін тауарлар дайындауға іс жүзінде пайдаланылған акцизделетін шикізат көлемі негізге алынып есептелген акциз сомасына жүргізіледі.

5. Акцизделетін шикізатты Қазақстан Республикасының аумағында сатып алу кезінде төленген акциз сомасын шегеру мынадай құжаттар болған кезде жүзеге асырылады:

1) акцизделетін шикізатты сатып алу-сату шарты;

2) акцизделетін шикізатқа төлем жасалғанын растайтын төлем құжаттары немесе бақылау-касса машинасының чектері қоса берілген кіріс-кассалық ордерге түбіртек;

3) акцизделетін шикізат беруге тауар-көлік жүкқұжаттары;

4) акциз сомасы бөлек жолмен бөліп көрсетілген шот-фактура;

5) купаж парақтары (алкоголь өнімін өндірген кезде);

6) акцизделетін шикізатты өндіріске есептен шығару туралы акт.

6. Өзі өндірген акцизделетін шикізат үшін төленген акциз сомаларын шегеру мынадай құжаттар болған кезде жүзеге асырылады:

1) акциздің бюджетке төленгенін растайтын төлем құжаттары немесе өзге де құжаттар;

2) купаж парақтары (алкоголь өнімін өндірген кезде);

3) акцизделетін шикізатты өндіріске есептен шығару туралы акт.

7. Акцизделетін шикізатты Қазақстан Республикасының аумағына импорттаған кезде Қазақстан Республикасында төленген акциз сомасын шегеру мынадай құжаттар болған кезде жүзеге асырылады:

1) акцизделетін шикізатты сатып алу-сату шарты;

2) кедендік декларациялау кезінде акциздің бюджетке төленгенін растайтын төлем құжаттары немесе өзге де құжаттар;

3) акцизделетін шикізат ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталған кезде импортталатын акцизделетін шикізатқа тауарларға арналған декларация немесе ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталған кезде тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініш;

4) купаж парақтары (алкоголь өнімін өндірген кезде);

5) акцизделетін шикізатты өндіріске есептен шығару туралы акт.

8. Қазақстан Республикасының аумағында акцизделетін алыс-беріс шикізатынан дайындалған акцизделетін тауарларды беру кезінде төленген акциз сомасы да мынадай құжаттар болған кезде шегеруге жатады:

1) акцизделетін алыс-беріс шикізатының меншік иесі мен қайта өңдеуші арасындағы алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу туралы шарт;

2) акцизделетін алыс-беріс шикізаты меншік иесінің акцизді бюджетке төлегенін растайтын төлем құжаттары немесе өзге де құжаттар;

3) акцизделетін шикізатты босатуға арналған жүккұжат немесе қабылдау-беру актісі

.

9. Акцизделетін тауарларды өндірушілер акцизделетін шикізатты Қазақстан Республикасының аумағында сатып алған немесе импорттаған кезде төлеген акциз сомалары осы шикізаттан дайындалған акцизделетін тауарлар үшін есептелген акциз сомасынан асып кеткен жағдайда, мұндай асып кету сомасы шегеруге жатпайды.

10. Осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген импортталған акцизделетін тауарларға акциздің сомасын есептеу кезінде осы Кодекстің 537-бабы 6-тармағының 1) тармақшасы кестесінің 21-жолында көрсетілген мөлшерлемелер бойынша төленген акциздің сомасы шегеруге жатады.

549-бап. Акциз төлеу мерзімдері

1. Егер осы Кодексте өзгеше көзделмесе, акцизделетін тауарларға арналған акциз есепті салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей бюджетке аударылуға жатады.

2. Алыс-беріс шикізаты мен материалдардан өндірілген акцизделетін тауарлар бойынша акциз одан әрі экспортқа өткізілетін өнімді беруді қоспағанда, өнім тапсырыс берушіге немесе тапсырыс беруші көрсеткен тұлғаға берілген күні төленеді.

3. Қазақстан Республикасының аумағында өндірілген шикі мұнайды, газ конденсатын өнеркәсіптік қайта өңдеуге беру кезінде акциз олар берілген күні төленеді

.

4. Толысылған шарапты (шарап материалын), сыра мен сыра сусынын қоспағанда, осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 2) тармақшасында белгіленген акцизделетін тауарларға акцизді алкоголь өнімін өндірушілер таңдау бойынша:

1) есепке алу-бақылау маркаларын алғанға дейін;

2) осы Кодекстің 175-бабына сәйкес акцизді төлеу туралы міндеттеме ұсынылған жағдайда, акцизделетін тауарлар тиеп-жөнелтілген (берілген) күні төлейді.

5. Салық органдарының ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталған акцизделетін тауарлар бойынша акциздің төлену фактісін тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтініште тиісті белгі қою арқылы растауы не растаудан уәжді бас тартуы уәкілетті орган айқындаған тәртіппен жүзеге асырылады.

6. Жеке тұлғалар Қазақстан Республикасының аумағында осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларға жататын көлік құралдарын сатып алған кезде акциздерді төлеу бірінші басталатын мынадай күндердің бірінен:

осындай акцизделетін тауарлар сатып алынған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей;

осындай көлік құралдарын мемлекеттік тіркеуді жүргізу үшін құжаттарды тапсыру күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

550-бап. Акциз төленетін жер

1. Осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, акцизді төлеу салық салу объектісінің тұрған жері бойынша жүргізіледі.

2. Бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда) және дизель отынын көтерме, бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыратын акциз төлеушілер акцизді салық салуға байланысты объектілердің тұрған жері бойынша төлейді.

3. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан акцизделетін тауарлар импортталған, осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарлар ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағынан импортталған жағдайда, сондай-ақ осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарлар Қазақстан Республикасының аумағында сатып алынған кезде акцизді төлеу акцизді төлеушінің тұрған (тұрғылықты) жері бойынша жүргізіледі.

551-бап. Салықтық кезең және акциз бойынша салық декларациясы

1. Акцизге қатысты күнтізбелік ай салықтық кезең болып табылады.

2. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, әрбір салықтық кезең аяқталған соң акциз төлеушілер өзі тұрған жеріндегі салық органына акциз бойынша декларацияны есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей ұсынуға міндетті.

3. Құрылымдық бөлімшелері бар акциз төлеушілер осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімше тұрған жердегі салық органына акциз бойынша декларацияға осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімше бойынша акциз сомасын есептеу жөніндегі қосымшаны ұсынады.

4. Акцизделетін тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттайтын салық төлеушілер импортталған акцизделетін тауарлар есепке қабылданған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмейтін мерзімде тұрған (тұрғылықты) жеріндегі салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті және осы Кодекстің 530-бабының 2-тармағына сәйкес өзге де құжаттарды ұсынуға міндетті.

5. Қазақстан Республикасының аумағында осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды сатып алған жеке

тұлғалар өздерінің тұрған жеріндегі салық органына акциз бойынша декларацияны осындай көлік құралдарын сатып алған айдан кейінгі айдың 15-інен кешіктірмей ұсынуға міндетті.

6. Осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорттау кезінде салық төлеуші тұрған (тұрғылықты) жеріндегі салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті қағаз жеткізгіште және электрондық нысанда не электрондық нысанда ғана осындай акцизделетін тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу жүзеге асырылған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей ұсынуға міндетті.

55-тарау. АКЦИЗДЕЛЕТІН ТАУАРЛАРДЫҢ ИМПОРТЫНА САЛЫҚ САЛУ

552-бап. Импортталатын акцизделетін тауарлардың салықтық базасы

Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын акцизделетін тауарлар бойынша салықтық база импортталатын акцизделетін тауарлардың заттай түрдегі көлемі, құны және саны ретінде айқындалады.

553-бап. Импортталатын акцизделетін тауарларға акциз төлеу мерзімдері

1. ЕАЭО-ға мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағынан импортталатын акцизделетін тауарларға акциздер осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында кедендік төлемдерді төлеу үшін айқындалатын күні уәкілетті орган айқындаған тәртіппен төленеді.

2. Осы Кодекстің 175-бабына сәйкес таңбалануға жататын импортталатын акцизделетін тауарларға акциз сәйкестендіру құралдарын, есепке алу-бақылау маркаларын алғанға дейін төленеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген акцизделетін тауарларды импорттау жүзеге асырылған кезде акциз сомасы нақтылануға жатады және акцизделетін тауарларды импорттау күні қолданыста болатын акциз мөлшерлемесі қолданылады.

3. ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің аумағынан импортталған акцизделетін тауарлар бойынша (таңбаланатын акцизделетін тауарларды қоспағанда) акциздер импортталған акцизделетін тауарлар есепке қабылданған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмейтін мерзімде төленеді.

Таңбаланатын акцизделетін тауарлар бойынша акциздерді төлеу осы баптың 2-тармағында белгіленген мерзімдерде жүргізіледі.

Жеке тұлғалар Қазақстан Республикасының аумағына импорттайтын осы Кодекстің 536-бабы бірінші бөлігінің 10) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарлар

бойынша акциздерді төлеу осындай акцизделетін тауарларды әкелу жүзеге асырылған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмейтін мерзімде жүргізіледі.

4. Қазақстан Республикасының аумағына импорттау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акцизді төлемей жүзеге асырылған акцизделетін тауарлар төлеуден босату немесе төлеудің өзге тәртібі сол мақсаттарға байланысты берілгеннен өзге мақсаттарда пайдаланылған жағдайда, аталған акцизделетін тауарлар осы Кодекстің 537 және 552-баптарында және Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысында белгіленген тәртіппен және акциздер мөлшерлемелері бойынша акциздер салынуға жатады.

554-бап. Акцизден босатылған акцизделетін тауарларды импорттау

1. Жеке тұлғалар ЕАЭО-ның кеден заңнамасында (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында көзделген нормалар бойынша импорттайтын акцизделетін тауарларға акциздер салынбайды.

2. Мынадай:

1) халықаралық тасымалдарды жүзеге асыратын көлік құралдарын жолда жүру уақытында және аралық аялдама пункттерінде пайдалану үшін қажетті;

2) ЕАЭО-ның кедендік шекарасы арқылы өткізгенге дейін бүлінуі салдарынан бұйымдар және материалдар ретінде пайдалануға жарамсыз болып қалған;

3) шетелдік дипломатиялық және оларға теңестірілген өкілдіктердің ресми пайдалануы үшін, сондай-ақ бірге тұратын отбасы мүшелерін қоса алғанда, осы өкілдіктердің дипломатиялық және әкімшілік-техникалық персоналы қатарындағы адамдардың жеке пайдалануы үшін әкелінген импортталатын акцизделетін тауарлар акциз төлеуден босатылады. Көрсетілген тауарлар Қазақстан Республикасы қатысушы болып табылатын халықаралық шарттарға сәйкес акциз төлеуден босатылады;

4) ЕАЭО-ның кедендік шекарасы арқылы алып өтілетін, ішкі тұтыну үшін шығарудың кедендік рәсімін қоспағанда, ЕАЭО-ның кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында белгіленген кедендік рәсімдер шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағында акциз төлеуден босатылатын импортталатын акцизделетін тауарлар;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркелген құрамында спирт бар медициналық мақсаттағы өнім (бальзамдардан басқа);

6) Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, кесте бойынша азаматтық әуе авиатасымалдарын жүзеге асыруға арналған ұшақтар акциз төлеуден босатылады.

9-БӨЛІМ. ӘЛЕУМЕТТІК САЛЫҚ

56-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

555-бап. Төлеушілер

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше көзделмесе, әлеуметтік салық төлеушілер мыналар болып табылады:

1) дара кәсіпкерлер;

2) жеке практикамен айналысатын адамдар;

3) егер осы баптың 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғалары;

4) Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекемелер арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғалар;

5) қызметін тұрақты мекеме құруға алып келмейтін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғалар.

2. Мынадай салық төлеушілер әлеуметтік салық төлеушілер болып табылмайды:

1) арнаулы салық режимін:

өзін-өзі жұмыспен қамтығандар үшін;

оңайлатылған декларация негізінде;

шаруа немесе фермер қожалықтары үшін қолданатындар;

2) Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес мүгедектігі бар адамдардың мамандандырылған ұйымдары.

3. Резидент-заңды тұлға өз шешімімен:

осындай құрылымдық бөлімшенің шығыстары болып табылатын салық салу объектілері бойынша әлеуметтік салықты есептеу мен төлеу;

осындай құрылымдық бөлімше есепке жазған, төлеген төлем көзінен салық салынуға жататын кірістер бойынша жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттемелерді бір мезгілде орындайтын өзінің құрылымдық бөлімшесін әлеуметтік салық төлеуші деп тануға құқылы.

Резидент-заңды тұлғаның мұндай шешімін қабылдау немесе оның күшін жою осындай шешім қабылданған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер жаңадан құрылған құрылымдық бөлімше әлеуметтік салық төлеуші деп танылса, онда заңды тұлғаның осындай тану туралы шешімі осы құрылымдық бөлімшенің құрылған күнінен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған тоқсаннан кейінгі тоқсанның басынан бастап қолданысқа енгізіледі.

556-бап. Салық салу объектісі

1. Мыналардың:

1) жұмыскердің осы Кодекстің 426-бабында көрсетілген кірістері (оның ішінде жұмыс берушінің осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 23), 25), 26) және 27) тармақшаларында көрсетілген шығыстары) бойынша жұмыс берушінің;

2) осы Кодекстің 226-бабы 2-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген шетелдік персоналдың кірістері бойынша салық агентінің шығыстары әлеуметтік салық төлеушілер үшін салық салу объектісі болып табылады.

Осы тармақтың ережелері жеке практикамен айналысатын адамдар және (немесе) дара кәсіпкерлер болып табылатын әлеуметтік салық төлеушілерге қолданылмайды.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген салық салу объектісі объектіден мынадай ерекшеліктерге азайтылады:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына төленетін міндетті зейнетақы жарналары;

2) Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға төленетін жарналар;

3) мыналарды:

осы Кодекстің 429-бабының 2) тармақшасында белгіленген кірістерді;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

3) тармақшаның үшінші абзацы 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылатын жұмыскерлердің кірістері бөлігінде осы Кодекстің 429-бабының 3) тармақшасында белгіленген кірістерді қоспағанда, осы Кодекстің 429-бабында белгіленген кірістер;

4) осы Кодекстің 681-бабының 12) тармақшасында белгіленген кірістер.

3. Егер осы баптың 1-тармағында көрсетілген салық салу объектісі күнтізбелік ай үшін бір теңгеден бастап осы күнтізбелік айдың бірінші күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 14 еселенген мөлшеріне дейінгі соманы құраса, онда салық салу объектісі айлық есептік көрсеткіштің 14 еселенген мөлшері негізге алына отырып айқындалады. Осы тармақтың ережелері осындай жұмыскерді жалдау және (немесе) жұмыстан шығару жүргізілген күнтізбелік ай үшін есептелген жұмыскердің кірістеріне қолданылмайды.

4. Егер осы тармақта өзгеше көзделмесе, жеке практикамен айналысатын адамдар және (немесе) дара кәсіпкерлер болып табылатын әлеуметтік салық төлеушілер үшін мыналар:

әлеуметтік салық төлеушінің өзі;

әлеуметтік салық төлеуші жұмыскерлерінің саны салық салу объектілері болып табылады.

Мыналар:

1) әлеуметтік салық төлеушілер осы Кодекстің 117-бабына сәйкес салықтық есептілікті ұсынуды уақытша тоқтата тұрған кезеңде олардың өздері;

2) салықтық кезеңде кіріс алмаған әлеуметтік салық төлеушілердің өздері;

3) салықтық кезең үшін кіріс есептелмеген әлеуметтік салық төлеушінің жұмыскерлері салық салу объектісі болып табылмайды.

557-бап. Салық мөлшерлемелері

1. Осы баптың 2, 3 және 4-тармақтарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, әлеуметтік салық 6 пайыз мөлшерлеме бойынша есептеледі.

2. Мыналар:

өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімін өндіру және өткізу;

өз өндірісінің ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу және осындай қайта өңдеу өнімдерін өткізу бойынша қызметті жүзеге асыруға байланысты салық салу объектілері бойынша әлеуметтік салық 1,8 пайыз мөлшерлемемен есептеледі.

3. Осы баптың 4-тармағында белгіленген жағдайларды қоспағанда, дара кәсіпкерлер немесе жеке практикамен айналысатын адамдар болып табылатын әлеуметтік салық төлеушілер әлеуметтік салықты:

өздері үшін – төлеу күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 2 еселенген мөлшерінде;

әрбір жұмыскер үшін төлем күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 еселенген мөлшерінде есептейді.

4. Осы баптың 2-тармағында көрсетілген қызметті жүзеге асыруға байланысты салық салу объектілері бойынша шаруа немесе фермер қожалықтары әлеуметтік салықты:

өздері үшін – төлеу күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 0,6 еселенген мөлшерінде;

әрбір жұмыскер үшін – төлеу күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 0,3 еселенген мөлшерінде есептейді.

57-тарау. САЛЫҚТЫ ЕСЕПТЕУ МЕН ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

558-бап. Әлеуметтік салықты есептеу тәртібі

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, бюджетке төленуге жататын әлеуметтік салық сомасы:

1) осы Кодекстің 556-бабының 2-тармағына сәйкес объектіден алып тастау сомасына азайтылған осы Кодекстің 556-бабының 1-тармағында көзделген салық салу объектісіне;

немесе

2) осы тармақта көзделген жағдайларда осы Кодекстің 556-бабының 3-тармағында көзделген салық салу объектісіне осы Кодекстің 557-бабының 1 және 2-тармақтарында белгіленген мөлшерлемелерді қолдану жолымен айқындалады.

2. Дара кәсіпкерлер немесе жеке практикамен айналысатын адамдар болып табылатын әлеуметтік салық төлеушілер әлеуметтік салықты есептеуді осы Кодекстің 556-бабының 4-тармағында көзделген салық салу объектісіне мынадай:

1) осы Кодекстің 557-бабының 2-тармағында көрсетілген қызмет бойынша шаруа немесе фермер қожалықтары болып табылатын әлеуметтік салық төлеушілер осы Кодекстің 557-бабының 4-тармағында белгіленген;

2) өзге де дара кәсіпкерлер немесе жеке практикамен айналысатын адамдар осы Кодекстің 557-бабының 3-тармағында белгіленген мөлшерлемелерді қолдану арқылы жүргізеді.

559-бап. Мемлекеттік мекемелердің әлеуметтік салықты есептеу мен төлеу ерекшеліктері

1. Мемлекеттік орган немесе жергілікті атқарушы орган бір мезгілде мынадай:

осындай мемлекеттік органға немесе жергілікті атқарушы органға ведомстволық бағынысты құрылымдық бөлімшелердің және (немесе) аумақтық органдардың шығыстары болып табылатын салық салу объектілері бойынша әлеуметтік салықты есептеу мен төлеу;

осындай мемлекеттік органға немесе жергілікті атқарушы органға ведомстволық бағынысты құрылымдық бөлімшелердің және (немесе) аумақтық органдардың жұмыскерлеріне есептелген, төленген төлем көзінен салық салуға жататын кірістер бойынша жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттерін орындайтын өзінің құрылымдық бөлімшелерін және (немесе) аумақтық органдарын өз шешімімен әлеуметтік салық төлеуші деп тануға құқылы.

2. Мемлекеттік мекемелердің салықтық кезең үшін есептеген әлеуметтік салық сомасы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес еңбекке уақытша жарамсыздық бойынша төленген әлеуметтік жәрдемақы сомасына азайтылады.

3. Салықтық кезең үшін осы баптың 2-тармағында көрсетілген төленген әлеуметтік жәрдемақы сомасы есептелген әлеуметтік салық сомасынан асып кеткен жағдайда, асып кету сомасы келесі салықтық кезеңге ауыстырылады.

560-бап. Әлеуметтік салықты төлеу

1. Әлеуметтік салықты төлеу салық төлеушінің тұрған жері бойынша салықтық кезеңнен кейінгі айдың 25-інен кешіктірілмей жүргізіледі.

2. Құрылымдық (аумақтық) бөлімшенің шығыстары болып табылатын салық салу объектілері бойынша әлеуметтік салықты төлеу осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімшенің тұрған жері бойынша жүргізіледі.

58-тарау. САЛЫҚТЫҚ КЕЗЕҢ ЖӘНЕ САЛЫҚ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ

561-бап. Салықтық кезең

1. Күнтізбелік ай әлеуметтік салықты есептеу үшін салықтық кезең болып табылады
.

2. Күнтізбелік тоқсан жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларация жасау үшін есепті кезең болып табылады.

562-бап. Жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық бойынша декларация

1. Төлеушілер жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияны тұрған жеріндегі салық органдарына есепті кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей тоқсан сайын ұсынады.

2. Әлеуметтік салықты есептеу және төлеу жөніндегі міндет жүктелмеген құрылымдық бөлімшелері бар төлеушілер осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімше тұрған жердегі салық органына жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық бойынша декларацияға осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімше бойынша әлеуметтік салық сомасын есептеу жөніндегі қосымшаны ұсынады.

10-БӨЛІМ. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ САЛЫҒЫ

59-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

563-бап. Салық төлеушілер

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, меншік құқығында салық салу объектілері бар жеке тұлғалар және меншік, шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару құқығында салық салу объектілері бар заңды тұлғалар көлік құралдары салығын төлеушілер болып табылады.

Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін Қазақстан Республикасының көлік туралы заңнамасына сәйкес осындай құрылымдық бөлімшеге тіркелген көлік құралдары бойынша көлік құралдары салығын дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, заңды тұлғаның осындай тану немесе осындай тануды тоқтату туралы шешімі осындай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер жаңадан құрылған құрылымдық бөлімше көлік құралдары салығын дербес төлеуші деп танылса, онда заңды тұлғаның осындай тану туралы шешімі осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

2. Қаржы лизингі шарты бойынша берілген (алынған) салық салу объектілері бойынша көлік құралы салығын төлеуші лизинг алушы болып табылады.

3. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, мыналар көлік құралы салығын төлеушілер болып табылмайды:

1) осы Кодекстің 357-бабының 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген ауыл шаруашылығы өнімін өндіруші заңды тұлғалар, сондай-ақ шаруа немесе фермер қожалығының басшысы және (немесе) мүшелері – агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша белгілеген тізбеге енгізілген ауыл шаруашылығы өнімін өзі өндіру процесінде пайдаланылатын мамандандырылған ауыл шаруашылығы техникасы бойынша;

2) шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын шаруа немесе фермер қожалығының басшысы және (немесе) мүшелері – осындай арнаулы салық режимінің күші қолданылатын, қызметте пайдаланылатын мынадай қажеттілік нормативтері шегіндегі жеңіл және жүк көлік құралдары бойынша:

бір шаруа немесе фермер қожалығына қозғалтқышының көлемі 2500 текше сантиметрге дейін қоса алғанда бір жеңіл автомобиль бойынша;

бір шаруа немесе фермер қожалығына жүк бөлігінен қатты стационарлық қабырғамен бөлінген жүк платформасы және жүргізуші кабинасы бар бір жеңіл моторлы көлік құралы (пикап-автомобиль) бойынша;

бір шаруа немесе фермер қожалығына 1:1 арақатынасты сақтай отырып, қозғалтқышының шекті жиынтық қуаты егіндіктің (шабындықтардың, жайылымдардың) 1 000 гектарына 1 000 кВт мөлшеріндегі жүк автомобильдері бойынша.

Бұл ретте, егер есеп-қисап қорытындылары бойынша көлік құралдарының саны бөлшекті мәні 0,5-тен бастап және одан жоғары бір бірліктен көп болса, мұндай мән тұтас бірліктерге дейін дөңгелектеуге жатады, егер 0,5-тен төмен болса, дөңгелектеуге жатпайды.

Егер есеп-қисап қорытындылары бойынша жүк автомобильдерінің саны бір бірліктен кем болса, қозғалтқышының қуаты барынша аз бір жүк автомобилі босатылуға жатады;

3) мемлекеттік мекемелер және орта білім беретін мемлекеттік оқу орындары;

4) мүгедектігі бар адамдардың қоғамдық бірлестіктері – қозғалтқышының көлемі 3 000 текше сантиметрден аспайтын бір жеңіл автокөлік және бір автобус бойынша;

5) Ұлы Отан соғысының ардагерлері, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер және басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағы ордендерімен және медальдарымен наградталған адамдар, сондай-ақ 1941 жылғы 22 маусым – 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағы ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адамдар, Кеңес Одағының батырлары мен Социалистік Еңбек ерлері, "Халық қаһарманы", "

Қазақстанның Еңбек Ері" атақтарына ие болған адамдар, үш дәрежелі Еңбек Даңқы орденінің және "Отан" орденінің иегерлері, "Батыр ана" атағына ие болған немесе " Алтын алқа" не "Күміс алқа" алқаларымен наградталған көпбалалы аналар – салық салу объектісі болып табылатын бір автокөлік құралы бойынша;

6) меншігінде мотоколяскалары мен автомобильдері бар мүгедектігі бар адамдар – салық салу объектісі болып табылатын бір автокөлік құралы бойынша.

Осы тармақтың бірінші бөлігі 1), 2) және 4) тармақшаларының ережелері осындай көлік құралдары пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берілген жағдайларда қолданылмайды.

4. Осы баптың 3-тармағы бірінші бөлігінің 5) және 6) тармақшаларының ережелері осындай тармақшалардың ережелерін қолдану құқығы бар жеке тұлғаның оларда көрсетілген бір немесе бірнеше санаттарға жататынына не жатпайтынына қарамастан, салықтық кезең ішінде бір автокөлік құралы бойынша (қозғалтқышының көлемі 4 000 текше сантиметрден асатын, оған қатысты 2013 жылғы 31 желтоқсаннан кейін уәкілетті мемлекеттік органда көлік құралының меншік иесінің ауысуына байланысты тіркеу әрекеттері жүргізілген жеңіл автомобильден басқа) қолданылады.

5. Осы баптың 3-тармағы бірінші бөлігінің 5) және 6) тармақшаларының ережелерін қолдануға құқығы бар адамның меншік құқығында салықтық кезең ішінде бірнеше автокөлік құралы болған жағдайда, осы ережелер есептелген салық сомасы барынша көп автокөлік құралдарының біреуіне қатысты қолданылады.

6. Осы баптың 3-тармағы бірінші бөлігінің 5) және 6) тармақшаларының ережелерін қолдану құқығы салықтық кезең ішінде туындаған немесе тоқтатылған жағдайда, осындай ережелер:

құқық туындаған кезде – осындай құқық туындаған айдың 1-інен бастап салықтық кезең аяқталғанға дейін немесе осындай құқық тоқтатылатын айдың 1-іне дейін қолданылады;

құқық тоқтатылған кезде – осындай құқық тоқтатылатын айдың 1-інен бастап қолданылмайды.

7. Мемлекеттік мекемелер сенімгерлік басқаруға берген көлік құралдары бойынша салық төлеуші осы Кодекстің 67-бабына сәйкес айқындалады.

564-бап. Салық салу объектілері

1. Тіркемелерді қоспағанда, Қазақстан Республикасында тіркелген және (немесе) есепте тұрған көлік құралдары салық салу объектілері болып табылады.

2. Мыналар салық салу объектілері болып табылмайды:

1) 40 тонна және одан жоғары жүк көтеретін карьерлік автотүсіргіштер;

2) мамандандырылған медициналық көлік құралдары;

3) Қазақстан Республикасының халықаралық кеме тізілімінде тіркелген теңіз кемелері;

4) мүлік салығын салу объектісі болып табылатын арнаулы автомобильдер.

60-тарау. САЛЫҚТЫҚ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕР, САЛЫҚТЫ ЕСЕПТЕУ ТӘРТІБІ МЕН ТӨЛЕУ МЕРЗІМДЕРІ

565-бап. Салықтық мөлшерлемелер

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салықты есептеу айлық есептік көрсеткіштермен белгіленген мынадай мөлшерлемелер бойынша жүргізіледі:

Р/с №	Салық салу объектісі	Салықтық мөлшерлеме (АЕК)
1	2	3
1.	Қозғалтқышының көлемі бойынша мынадай сараланған жеңіл автомобильдер (текше см.):	
	1 100-ге дейін қоса алғанда	1
	1 100-ден жоғары 1 500-ге дейін қоса алғанда	2
	1 500-ден жоғары 2 000-ға дейін қоса алғанда	3
	2 000-нан жоғары 2 500-ге дейін қоса алғанда	6
	2 500-ден жоғары 3 000-ға дейін қоса алғанда	9
	3 000-нан жоғары 4 000-ға дейін қоса алғанда	15
	4 000-нан жоғары	117
2.	Жүк көтергіштігі бойынша мынадай сараланған жүк, арнаулы автомобильдер (тіркемелерді есептемегенде):	
	1 тоннаға дейін қоса алғанда	3
	1 тоннадан жоғары 1,5 тоннаға дейін қоса алғанда	5
	1,5 тоннадан жоғары 5 тоннаға дейін қоса алғанда	7
	5 тоннадан жоғары	9
3.	Тракторлар, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдер, жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнаулы машиналар және жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарында жүруге арналмаған басқа да автокөлік құралдары	3

4.	Отыратын орындардың саны бойынша мынадай сараланған автобустар:	
	отыратын 12 орынға дейін қоса алғанда	9
	отыратын 12-ден жоғары 25 орынға дейін қоса алғанда	14
	отыратын 25 орыннан жоғары	20
5.	Қозғалтқышының қуаты бойынша мынадай сараланған мотоциклдер, мотороллерлер, мотошаналар, шағын кемелер:	
	55 кВт-ға (75 ат күшіне) дейін қоса алғанда	1
	55 кВт-дан (75 ат күшінен) асатын	10
6.	Қозғалтқышының қуаты бойынша мынадай сараланған катерлер, кемелер, буксирлер, баржалар, яхталар (ат күшімен);	
	160-қа дейін қоса алғанда	6
	160-тан жоғары 500-ге дейін қоса алғанда	18
	500-ден жоғары 1 000-ға дейін қоса алғанда	32
	1 000-нан жоғары	55
7.	Ұшу аппараттары	қуаттың әрбір киловатынан АЕК-тің 4 пайызы
8.	Мыналар: кез келген санаттағы пойыздарды магистральдық жолдармен жүргізу үшін; магистральдық, станциялық және тар және (немесе) кең табанды кірме жолдарда маневр жұмыстарын жүргізу үшін; өнеркәсіптік теміржол көлігі жолдары мен магистральдық және станциялық жолдарға шықпайтын жолдарда пайдаланылатын теміржолдың жылжымалы тартқыш құрамы	көлік құралының жалпы қуатының әрбір киловатынан АЕК-тің 1 пайызы
	Тар және кең табанды магистральдық және станциялық жолдармен жолаушылар тасымалдауды ұйымдастыру үшін пайдаланылатын моторлы-вагонды жылжымалы құрам, сондай-ақ қалалық рельстік көліктің көлік құралдары	көлік құралының жалпы қуатының әрбір киловатынан АЕК-тің 1 пайызы

2. Салықты есептеу үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіш қолданылады.

3. Осы Кодекстің мақсаттары үшін:

1) жеңіл автомобильдерге:

B санатындағы (BE, B1-ді қоса алғанда) автомобильдер жатады;

2) жүк автомобильдеріне:

C санатындағы (CE, C1E, C1-ді қоса алғанда) автомобильдер жатады;

3) арнаулы автомобильдерге белгілі бір технологиялық процестерді немесе операцияларды орындауға арналған арнаулы жабдығы бар автомобильдер жатады;

4) автобустарға D санатындағы (DE, D1E, D1-ді қоса алғанда) автомобильдер жатады.

Бұл ретте салық салу мақсаттары үшін көлік құралын басқару құқығына санат қолданылады.

4. Қозғалтқышының көлемі 1500 текше сантиметрден жоғары жеңіл автомобильдер бойынша салық сомасы осы баптың 1-тармағында белгіленген қозғалтқыш көлемі бойынша тиісті саралаудың төменгі шекарасынан асып кеткен әрбір бірлік үшін 7 теңгеге ұлғаяды.

5. Пайдаланылу мерзіміне қарай ұшу аппараттарына салық мөлшерлемелеріне мынадай түзету коэффициенттері қолданылады:

1999 жылғы 1 сәуірден кейін Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде сатып алынған ұшу аппараттарына:

пайдаланылу мерзімі 5 жылдан жоғары 15 жылды қоса алғанға дейін – 2,0;

пайдаланылу мерзімі 15 жылдан жоғары – 3,0.

6. Көлік құралының пайдаланылу мерзімі көлік құралының паспортында (әуе кемесін ұшуда пайдалану жөніндегі нұсқамада) көрсетілген шығарылған жылы негізге алына отырып есептеледі.

7. Жүк және арнаулы автомобильдер бойынша салықты есептеу үшін көлік құралын пайдалану жөніндегі нұсқаулықта және (немесе) нұсқамада көрсетілген көлік құралының жүк көтергіштігінің көрсеткіші пайдаланылады. Егер көлік құралын пайдалану жөніндегі нұсқаулықта (нұсқамада) жүк көтергіштігінің көрсеткіші көрсетілмесе, ол көлік құралының рұқсат етілген ең жоғары массасы мен көлік құралының жүктемесіз массасы (жабдықталған көлік құралының массасы) арасындағы айырма ретінде есептеледі.

8. Жеңіл автомобильдер бойынша салықты есептеу кезінде көлік құралын пайдалану мерзіміне байланысты, шығарылған жылына қарай мынадай түзету коэффициенттері қолданылады:

пайдаланылу мерзімі 10 жылдан жоғары 20 жылды қоса алғанға дейін– 0,7;

пайдаланылу мерзімі 20 жылдан жоғары – 0,5.

566-бап. Салықты есептеу тәртібі

1. Салық төлеуші осы Кодекстің 565-бабына сәйкес салық салу объектісіне салық мөлшерлемелерін қолдану арқылы салықтық кезең үшін салық сомасын дербес есептейді.

2. Осы Кодекстің 357-бабы 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық шаруашылығы) өнімін өндіруші заңды тұлғалар, ауыл шаруашылығы кооперативтері осы Кодекстің 563-бабы 3-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген көлік құралдарын қоспағанда, көлік құралдарына салық есептеуді салық сомасын 70 пайызға төмендету құқығымен жүргізеді.

3. Көлік құралы салықтық кезеңнен аз уақыт меншік құқығында, шаруашылық жүргізу құқығында немесе жедел басқару құқығында болған жағдайда, салық сомасы көлік құралы осындай құқықта іс жүзінде болған кезең үшін жылдық салық сомасын он екіге бөлу және көлік құралы осындай құқықта іс жүзінде болған айлардың санына көбейту арқылы есептеледі.

4. Салықтық кезең ішінде меншік құқығын, шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару құқығын басқаға берген кезде салық салу объектілеріне салық сомасы мынадай тәртіппен есептеледі:

1) беруші тарап үшін:

салықтық кезеңнің басында болған көлік құралдары бойынша салық сомасы салықтық кезеңнің басынан бастап көлік құралына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы берілген айдың 1-іне дейінгі кезең үшін есептеледі;

салықтық кезеңнің ішінде беруші тарап сатып алған көлік құралдары бойынша салық сомасы көлік құралына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы алынған айдың 1-інен бастап осындай құқық басқаға берілген айдың 1-іне дейінгі кезең үшін есептеледі;

2) алушы тарап үшін – салық сомасы көлік құралына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы алынған айдың 1-інен бастап салықтық кезеңнің соңына дейін немесе алушы тарап кейіннен осындай құқықты басқаға берген айдың 1-іне дейінгі кезең үшін есептеледі.

5. Жеке тұлғалар сатып алу кезінде Қазақстан Республикасында есепте тұрмаған көлік құралын сатып алған кезде салық сомасын көлік құралына меншік құқығы туындаған айдың 1-інен бастап салықтық кезеңнің соңына дейінгі немесе меншік құқығы тоқтатылған айдың 1-іне дейінгі кезең үшін есептейді.

6. Ішкі істер органдары салық органдарына ұсынатын көлік құралын айдап әкету және (немесе) ұрлау туралы арыздың Сотқа дейінгі тергеп-тексерулердің бірыңғай тізілімінде тіркелу фактісін (күнін) растайтын мәліметтер иелерінен айдап әкетілген

және (немесе) ұрланған деп саналған көлік құралын іздестіру кезеңінде салық төлеуден босату үшін негіз болып табылады.

Бұл ретте мұндай салықты есептеу (есепке жазу) көлік құралын айдап әкету және (немесе) ұрлау туралы арыз Сотқа дейінгі тергеп-тексерулердің бірыңғай тізілімінде тіркелген күннен бастап тоқтатылады.

Салықты есептеу (есепке жазу) ішкі істер органдары салық органдарына ұсынған мәліметтер негізінде көлік құралын айдап әкету және (немесе) ұрлау және оны қайтару туралы қылмыстық іс тоқтатылған күннен бастап қайта басталады.

7. Заңды тұлғалар салықтық кезеңнің соңында меншік құқығында, шаруашылық жүргізу құқығында немесе жедел басқару құқығында болған көлік құралдары бойынша, сондай-ақ салықтық кезеңнің басынан бастап салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына дейінгі кезеңде мұндай құқықтар туындаған және (немесе) тоқтатылған көлік құралдары бойынша салық сомасын:

1) егер көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы салықтық кезеңнің басынан бастап салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына дейінгі кезеңде туындаса және салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына дейін тоқтатылмаса – осындай құқық туындаған айдың 1-інен бастап салықтық кезеңнің соңына дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасы мөлшерінде;

2) егер салықтық кезеңнің басынан бастап салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына дейінгі кезеңде көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы:

тоқтатылған жағдайда – салықтық кезеңнің басынан бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-іне дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасы мөлшерінде;

туындаған және тоқтатылған жағдайда – көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы туындаған айдың 1-інен бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-іне дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасы мөлшерінде;

3) қалған жағдайларда – жылдық салық сомасы мөлшерінде есептейді. Бұл ретте салықтық кезеңнің 1 қаңтарынан бастап салықтық кезеңнің соңына дейінгі кезеңде көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы тоқтатылған жағдайда, декларацияда салықтық кезеңнің басынан бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-іне дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасы көрсетіледі.

8. Есепті салықтық кезең үшін жеке тұлғалардың көлік құралдары салығы бойынша есеп-қисаптар сальдосын айқындау мақсатында салық органдары көлік құралдарын есепке алуды және тіркеуді жүзеге асыратын уәкілетті органдар автоматтандырылған режимде ұсынатын мәліметтердің негізінде есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 мамырынан кешіктірмейтін мерзімде салық есептеуді жүргізеді.

567-бап. Салық төлеу мерзімдері мен тәртібі

1. Заңды тұлғалар салықтық кезең үшін декларацияны ұсыну мерзімі басталғаннан кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей салық төлеуді жүргізеді.

2. Жеке тұлғалардың салық төлеуі тұрғылықты жері бойынша бюджетке есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 сәуірінен кешіктірілмей жүргізіледі.

3. Көлік құралының меншік иесі атынан иеліктен шығару құқығымен көлік құралын басқаруға арналған сенімхат негізінде сенім білдірілген болып табылатын жеке тұлғаның салықтық кезең үшін көлік құралдарына салық төлеуі көлік құралы меншік иесінің осы салықтық кезең үшін салық міндеттемесін орындауы болып табылады.

61-тарау. САЛЫҚТЫҚ КЕЗЕҢ ЖӘНЕ САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПТІЛІК

568-бап. Салықтық кезең

1 қаңтар мен 31 желтоқсан аралығындағы күнтізбелік жыл көлік құралдары салығын есептеу үшін салықтық кезең болып табылады.

569-бап. Салықтық есептілік

1. Төлеуші – заңды тұлғалар салық салу объектілерінің тіркелген жері бойынша салық органдарына декларацияны есепті жылдан кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей ұсынады.

2. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер көлік құралдары салығы бойынша салықтық есептілікті шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер үшін декларацияға тиісті қосымша түрінде ұсынады.

11-БӨЛІМ. ЖЕР САЛЫҒЫ

62-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

570-бап. Жалпы ережелер

1. Салық салу мақсатында бүкіл жер нысаналы мақсатына және тиісті санаттарға тиесілі болуына қарай қарастырылады.

2. Жердің сол немесе өзге санатқа тиесілігі Қазақстан Республикасының жер заңнамасында белгіленеді. Елді мекендердің жері салық салу мақсаты үшін мынадай екі топқа бөлінген:

1) тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерді қоспағанда, елді мекендердің жері;

2) тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жер.

3. Жердің мынадай санаттары салық салуға жатпайды:

1) ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың жері;

2) орман қорының жері;

3) су қорының жері;

4) босалқы жер;

5) ядролық қауіпсіздік аймағының жері.

Көрсетілген жерлер (босалқы жерді және ядролық қауіпсіздік аймағын қоспағанда) тұрақты жер пайдалануға немесе бастапқы өтеусіз уақытша жер пайдалануға берілген жағдайда, олар осы Кодекстің 580-бабында айқындалған тәртіппен салық салынуға жатады.

4. Жер салығы:

1) сәйкестендіру құжаттары: меншік құқығының актісі, тұрақты жер пайдалану құқығының актісі, өтеусіз уақытша жер пайдалану құқығының актісі;

2) жер ресурстарын басқару жөніндегі орталық уәкілетті орган әрбір жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша берген жердің мемлекеттік сандық және сапалық есебінің деректері негізінде есептеледі.

571-бап. Төлеушілер

1. Мынадай:

1) жеке меншік құқығында;

2) тұрақты жер пайдалану құқығында;

3) бастапқы өтеусіз уақытша жер пайдалану құқығында салық салу объектілері бар тұлғалар жер салығын төлеушілер болып табылады.

2. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін жер салығын дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, заңды тұлғаның осындай тану немесе осындай тануды тоқтату туралы шешімі осындай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер жаңадан құрылған заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі жер салығын өзі дербес төлеуші деп танылса, онда заңды тұлғаның осындай тану туралы шешімі осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

3. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, мыналар жер салығын төлеушілер болып табылмайды:

1) осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызметте пайдаланылатын жер учаскелері бойынша шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер;

2) мемлекеттік мекемелер және орта білім беретін мемлекеттік оқу орындары;

3) қылмыстық жазаларды атқару саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның түзеу мекемелерінің мемлекеттік кәсіпорындары;

4) діни бірлестіктер.

4. Осы баптың 3-тармағының 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген салық төлеушілер пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе мүлікті жалға беру (жалдау) шарты бойынша берілген жер учаскелері бойынша салық төлеушілер болып табылады.

5. Мемлекеттік мекемелер сенімгерлік басқаруға берген жер учаскелері бойынша салық төлеуші осы Кодекстің 67-бабына сәйкес айқындалады.

572-бап. Жекелеген жағдайларда төлеушіні айқындау

1. Пайлық инвестициялық қор активтерінің құрамына кіретін жер учаскесін қоспағанда, бірнеше тұлғаның ортақ меншігіндегі (пайдалануындағы) жер учаскесі бойынша, егер осы жер учаскелерін иелену немесе пайдалану құқығын куәландыратын құжаттарда немесе тараптардың келісімінде өзгеше көзделмесе, осы тұлғалардың әрқайсысы жер салығын төлеуші болып табылады.

Пайлық инвестициялық қор активтерінің құрамына кіретін жер учаскесі бойынша осы пайлық инвестициялық қорды басқарушы компания жер салығын төлеуші болып табылады.

2. Жер учаскесіне арналған сәйкестендіру құжаттары болмаған жағдайда пайдаланушыны жер учаскесіне қатысты жер салығын төлеуші ретінде тану үшін:

1) жер учаскесі мемлекеттік меншіктен берілген кезде – мемлекеттік органдардың жер учаскесін беру туралы актілері;

2) қалған жағдайларда – азаматтық-құқықтық мәмілелер негізінде немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де негіздерде осындай учаскені іс жүзінде иелену және пайдалану негіз болып табылады.

3. Лизинг алушы қаржы лизингі шартына сәйкес жылжымайтын мүлік объектісімен бірге қаржы лизингіне берілген (алынған) жер учаскесі бойынша жер салығын төлеуші болып табылады.

573-бап. Салық салу объектісі

1. Жер учаскесі (жер учаскесіне ортақ үлестік меншік кезінде – жер үлесі) салық салу объектісі болып табылады.

2. Мыналар салық салу объектісі болып табылмайды:

1) елді мекендердің ортақ пайдалануындағы жер учаскелері.

Алаңдар, көшелер, өткелдер, жолдар, жағалаулар, саябақтар, скверлер, гүлзарлар, су айдындары, жағажайлар, зираттар және халықтың қажеттерін қанағаттандыруға арналған өзге де объектілер (су құбырлары, жылу құбырлары, электр беру желілері, тазарту құрылысжайлары, күл-қоқыс құбырлары, жылу трассалары және басқа да ортақ

пайдаланудағы инженерлік жүйелер) алып жатқан және соларға арналған жер елді мекендердің ортақ пайдалануындағы жерге жатады;

2) ортақ пайдаланудағы мемлекеттік автомобиль жолдарының желісі алып жатқан жер учаскелері.

Бөлінген белдеудегі ортақ пайдаланудағы мемлекеттік автомобиль жолдарының желісі алып жатқан жерге жер алаптары, жол тарамдары, өткерме жолдар, жасанды құрылысжайлар, жол бойындағы резервтер мен өзге де жол қызметін көрсету жөніндегі құрылысжайлар, жол қызметінің қызметтік және тұрғын үй-жайлары, қардан қорғайтын және әсемдік екпелер алып жатқан жер жатады;

3) Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша консервацияланған объектілер алып жатқан жер учаскелері;

4) жалға берілетін үйлерді күтіп-ұстау үшін сатып алынған жер учаскелері;

5) осы Кодекстің 590-бабы 3-тармағының 6) тармақшасында көрсетілген ғимараттар , құрылысжайлар алып жатқан жер учаскелері.

574-бап. Жекелеген жағдайларда салық салу объектісін айқындау

1. Теміржолдар, оқшаулау белдеулері, теміржол станциялары, вокзалдар алып жатқан жер учаскелерін қоса алғанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен теміржол көлігі ұйымдарының объектілеріне берілген жер учаскелері теміржол көлігінің ұйымдары үшін салық салу объектісі болып табылады.

2. Электр беру желілері балансында бар энергетика және электрлендіру жүйесінің ұйымдары үшін электр беру желілерінің тіректері мен кіші станциялар алып жатқан жер учаскелерін қоса алғанда, осы ұйымдарға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен берілген жер учаскелері салық салу объектісі болып табылады.

3. Мұнай құбырлары, газ құбырлары балансында бар, мұнай мен газ өндіруді, тасымалдауды жүзеге асыратын ұйымдар үшін мұнай құбырлары, газ құбырлары алып жатқан жер учаскелерін қоса алғанда, осы ұйымдарға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен берілген жер учаскелері салық салу объектісі болып табылады.

4. Радиорелелік, әуе, кәбілдік байланыс желілері балансында бар байланыс ұйымдары үшін байланыс желілерінің тіректері алып жатқан жер учаскелерін қоса алғанда, осы ұйымдарға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен берілген жер учаскелері салық салу объектісі болып табылады.

575-бап. Салықтық база

Жер учаскесінің және (немесе) жер үлесінің алаңы жер салығын айқындау үшін салықтық база болып табылады.

63-тарау. САЛЫҚТЫҚ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕР

576-бап. Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерге арналған базалық салықтық мөлшерлемелер

1. Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерге арналған жер салығының базалық мөлшерлемелері бір гектарға есептеліп белгіленеді және топырақтың сапасы бойынша сараланады.

2. Далалық және қуаң далалық аймақтардың жеріне бонитет балдарына пропорционалды түрде жер салығының мынадай базалық салықтық мөлшерлемелері белгіленеді:

Р/с №	Бонитет балы	Базалық салықтық мөлшерлеме (теңге)
1	2	3
1.	1	2,4
2.	2	3,35
3.	3	4,35
4.	4	5,3
5.	5	6,25
6.	6	7,25
7.	7	8,4
8.	8	9,65
9.	9	10,8
10.	10	12,05
11.	11	14,45
12.	12	15,45
13.	13	16,4
14.	14	17,35
15.	15	18,35
16.	16	19,3
17.	17	20,45
18.	18	21,7
19.	19	22,85
20.	20	24,1
21.	21	26,55
22.	22	28,95
23.	23	31,35
24.	24	33,75
25.	25	36,2
26.	26	38,6
27.	27	41
28.	28	43,4

29.	29	45,85
30.	30	48,25
31.	31	72,35
32.	32	77,7
33.	33	82,95
34.	34	90,4
35.	35	93,8
36.	36	99,1
37.	37	104,4
38.	38	110
39.	39	115,3
40.	40	120,6
41.	41	144,75
42.	42	150,05
43.	43	155,35
44.	44	160,85
45.	45	166,15
46.	46	171,45
47.	47	176,8
48.	48	182,4
49.	49	187,7
50.	50	193
51.	51	217,1
52.	52	222,45
53.	53	227,75
54.	54	233,25
55.	55	238,55
56.	56	243,85
57.	57	249,15
58.	58	254,75
59.	59	260,05
60.	60	265,35
61.	61	289,5
62.	62	303,15
63.	63	316,3
64.	64	329,75
65.	65	343,05
66.	66	356,55
67.	67	369,8
68.	68	383,3
69.	69	396,6
70.	70	410,1

71.	71	434,25
72.	72	447,75
73.	73	460,95
74.	74	474,45
75.	75	487,8
76.	76	501,3
77.	77	514,55
78.	78	528,05
79.	79	541,35
80.	80	554,85
81.	81	579
82.	82	595,1
83.	83	611,05
84.	84	627,25
85.	85	643,35
86.	86	659,3
87.	87	675,5
88.	88	691,6
89.	89	707,55
90.	90	723,75
91.	91	747,85
92.	92	772
93.	93	796,1
94.	94	820,25
95.	95	844,35
96.	96	868,5
97.	97	892,6
98.	98	916,75
99.	99	940,85
100.	100	965
101.	100-ден жоғары	1 013,3

3. Шөлейтті, шөлді және тау бөктеріндегі шөлді аймақтардың жеріне бонитет балдарына пропорционалды түрде жер салығының мынадай базалық салықтық мөлшерлемелері белгіленеді:

Р/с №	Бонитет балы	Базалық салықтық мөлшерлеме (теңге)
1	2	3
1.	1	2,4
2.	2	2,7
3.	3	2,9
4.	4	3,1

5.	5	3,35
6.	6	3,65
7.	7	3,85
8.	8	4,05
9.	9	4,35
10.	10	4,8
11.	11	7,25
12.	12	9,15
13.	13	11,1
14.	14	12,75
15.	15	14,65
16.	16	16,6
17.	17	18,55
18.	18	20,25
19.	19	22,2
20.	20	24,1
21.	21	26,55
22.	22	28,95
23.	23	31,35
24.	24	33,75
25.	25	36,2
26.	26	38,6
27.	27	41
28.	28	43,4
29.	29	45,85
30.	30	48,25
31.	31	50,65
32.	32	53,05
33.	33	55,45
34.	34	57,9
35.	35	60,3
36.	36	62,7
37.	37	65,15
38.	38	67,55
39.	39	69,95
40.	40	72,35
41.	41	74,8
42.	42	77,2
43.	43	79,6
44.	44	82
45.	45	84,45
46.	46	86,85

47.	47	89,25
48.	48	91,65
49.	49	94,1
50.	50	96,5
51.	51	98,9
52.	52	101,3
53.	53	103,75
54.	54	106,15
55.	55	108,55
56.	56	110,95
57.	57	113,4
58.	58	115,8
59.	59	118,2
60.	60	120,6
61.	61	123,05
62.	62	126,4
63.	63	129,1
64.	64	132,2
65.	65	135,1
66.	66	138,2
67.	67	141,1
68.	68	144,25
69.	69	147,45
70.	70	150,35
71.	71	153,45
72.	72	156,35
73.	73	159,4
74.	74	162,3
75.	75	165,45
76.	76	168,4
77.	77	171,55
78.	78	174,65
79.	79	177,55
80.	80	180,75
81.	81	183,55
82.	82	186,7
83.	83	189,6
84.	84	192,8
85.	85	195,9
86.	86	198,8
87.	87	201,9

88.	88	204,75
89.	89	207,95
90.	90	210,85
91.	91	210,9
92.	92	216,95
93.	93	220
94.	94	223,1
95.	95	226
96.	96	229,2
97.	97	231,9
98.	98	235,15
99.	99	238,05
100.	100	241,25
101.	100-ден жоғары	250,9

577-бап. Елді мекендердің жеріне арналған базалық салықтық мөлшерлемелер

Елді мекендердің жеріне арналған базалық салықтық мөлшерлемелер алаңның бір шаршы метріне есептегенде мынадай мөлшерде белгіленеді:

Р/с №	Елді мекеннің санаты	Тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерді қоспағанда, елді мекендердің жеріне арналған базалық салықтық мөлшерлемелер (теңге)	Тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерге арналған базалық салықтық мөлшерлемелер (теңге)
1	2	3	4
	Қалалар:		
1.	Алматы	28,95	0,96
2.	Шымкент	9,17	0,58
3.	Астана	19,30	0,96
4.	Ақтау	9,65	0,58
5.	Ақтөбе	6,75	0,58
6.	Атырау	8,20	0,58
7.	Жезқазған	8,20	0,58
8.	Көкшетау	5,79	0,58
9.	Қарағанды	9,65	0,58
10	Қонаев	9,17	0,58
11.	Қостанай	6,27	0,58
12.	Қызылорда	8,68	0,58
13.	Орал	5,79	0,58
14.	Өскемен	9,65	0,58

15.	Павлодар	9,65	0,58
16.	Петропавл	5,79	0,58
17.	Семей	8,68	0,58
18.	Талдықорған	9,17	0,58
19.	Тараз	9,17	0,58
20.	Түркістан	7,79	0,39
21.	Алматы облысы:		
22.	облыстық маңызы бар қалалар	6,75	0,39
23.	аудандық маңызы бар қалалар	5,79	0,39
24.	Ақмола облысы:		
25.	облыстық маңызы бар қалалар	5,79	0,39
26.	аудандық маңызы бар қалалар	5,02	0,39
27.	Облыстық маңызы бар қалған қалалар	облыс орталығы үшін белгіленген мөлшерлеменің 85 пайызы	0,39
28.	Аудандық маңызы бар қалған қалалар	облыс орталығы үшін белгіленген мөлшерлеменің 75 пайызы	0,19
29.	Кенттер	0,96	0,13
30.	Ауылдар	0,48	0,09

Бұл ретте елді мекендердің санаттары техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган бекіткен әкімшілік-аумақтық объектілер сыныптауышына сәйкес белгіленеді.

578-бап. Елді мекендерден тыс орналасқан өнеркәсіп, көлік, байланыс, қорғаныс және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатына жатпайтын жерге (бұдан әрі – өнеркәсіп жері) арналған базалық салықтық мөлшерлемелер

1. Елді мекендерден тыс орналасқан өнеркәсіп жеріне арналған базалық салықтық мөлшерлемелер бір гектарға есептегенде бонитет балдарына пропорционалды түрде мынадай мөлшерлерде белгіленеді:

Р/с №	Бонитет балы	Базалық салықтық мөлшерлеме (теңге)	Р/с №	Бонитет балы	Базалық салықтық мөлшерлеме (теңге)
1	2	3	4	5	6
1.	0	48,25	52.	51	2634,45
2.	1	91,67	53.	52	2690,23
3.	2	135,1	54.	53	2745,95
4.	3	178,52	55.	54	2801,72

5.	4	221,95	56.	55	2857,46
6.	5	265,37	57.	56	2913,24
7.	6	308,8	58.	57	2968,96
8.	7	352,22	59.	58	3024,73
9.	8	395,65	60.	59	3080,47
10.	9	439,07	61.	60	3136,25
11.	10	482,5	62.	61	3188,36
12.	11	530,75	63.	62	3247,75
13.	12	592,41	64.	63	3325,49
14.	13	654,08	65.	64	3364,61
15.	14	715,68	66.	65	3423,05
16.	15	777,35	67.	66	3489,25
17.	16	839,01	68.	67	3539,95
18.	17	900,67	69.	68	3598,39
19.	18	962,29	70.	69	3656,81
20.	19	1023,96	71.	70	3715,25
21.	20	1084,66	72.	71	3769,29
22.	21	1138,7	73.	72	3829,64
23.	22	1189,07	74.	73	3890,53
24.	23	1239,35	75.	74	3951,67
25.	24	1287,73	76.	75	4012,79
26.	25	1340,29	77.	76	4073,88
27.	26	1390,66	78.	77	4135,02
28.	27	1441,07	79.	78	4196,15
29.	28	1491,45	80.	79	4257,23
30.	29	1541,88	81.	80	4319,34
31.	30	1592,25	82.	81	4371,45
32.	31	1646,29	83.	82	4432,57
33.	32	1693,03	84.	83	4493,66
34.	33	1740,76	85.	84	4554,8
35.	34	1788,47	86.	85	4615,92
36.	35	1836,2	87.	86	4677,01
37.	36	1883,87	88.	87	4738,15
38.	37	1931,58	89.	88	4799,27
39.	38	1979,31	90.	89	4860,36
40.	39	2027,02	91.	90	4921,5
41.	40	2074,75	92.	91	4975,54
42.	41	2126,86	93.	92	5054,48
43.	42	2178,19	94.	93	5134,32
44.	43	2228,61	95.	94	5214,22
45.	44	2278,98	96.	95	5294,09
46.	45	2329,41	97.	96	5373,99

47.	46	2379,79	98.	97	5453,83
48.	47	2340,22	99.	98	5533,73
49.	48	2480,57	100.	99	5613,59
50.	49	2531	101.	100	5693,5
51.	50	2582,34	102.	100-ден жоғары	5790

2. Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес басқа жер пайдаланушылар уақытша пайдаланатын жерді қоспағанда, қорғаныс мұқтаждықтары үшін берілген жер осы баптың 1-тармағында белгіленген мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

3. Қорғаныс мұқтаждықтары үшін берілген, қорғаныс мұқтаждықтары үшін уақытша пайдаланылмайтын және ауыл шаруашылығы мақсаттары үшін басқа да жер пайдаланушыларға берілген жер осы Кодекстің 582-бабы 1-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Кодекстің 576-бабында белгіленген мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

4. Магистральды теміржолдарды бойлай қорғаныштық екпе ағаштар алып жатқан теміржол көлігі кәсіпорындарының жеріне осы Кодекстің 582-бабы 1-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Кодекстің 576-бабында белгіленген мөлшерлемелер бойынша салық салынады.

579-бап. Елді мекендер шегінде орналасқан өнеркәсіп жеріне арналған салықтық мөлшерлемелер

1. Осы баптың 3-тармағында және осы Кодекстің 581-бабында көрсетілген жерді қоспағанда, өнеркәсіп жеріне (шахталарды, карьерлерді қоса алғанда) осы Кодекстің 582-бабы 1-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Кодекстің 577-бабында белгіленген базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынады.

2. Осы баптың 3-тармағында және осы Кодекстің 581-бабында көрсетілген жерді қоспағанда, өнеркәсіп жеріне (шахталарды, карьерлерді қоса алғанда) базалық мөлшерлемелер жергілікті өкілді органдардың шешімдерімен төмендетілуі мүмкін. Осы Кодекстің 582-бабының 1-тармағында көзделген азайту ескеріле отырып, көрсетілген жерге салықтық мөлшерлемелерді жалпы азайту базалық мөлшерлеменің 30 пайызынан аспауға тиіс.

3. Елді мекен шегінде орналасқан, әуеайлақтар алып жатқан өнеркәсіп жеріне осы Кодекстің 582-бабы 1-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Кодекстің 578-бабында белгіленген базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынады.

Әуеайлақтар алып жатқан жерді қоспағанда, елді мекен шегінде орналасқан, әуежайлар алып жатқан өнеркәсіп жеріне осы Кодекстің 582-бабы 1-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Кодекстің 578-бабында белгіленген базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынады.

Осы Кодекстің мақсаттары үшін әуе кемелерінің ұшуын, қонуын, бұрылуын, тұрағын қамтамасыз ету және оларға қызмет көрсету үшін арнайы дайындалған және жабдықталған жер учаскесі әуеайлақ деп түсініледі.

580-бап. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, орман қоры мен су қорының жеріне арналған салықтық мөлшерлемелер

1. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, орман қоры мен су қорының ауыл шаруашылығы мақсаттарында пайдаланылатын жеріне осы Кодекстің 582-бабы 1-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Кодекстің 576-бабында белгіленген базалық мөлшерлемелер бойынша жер салығы салынады.

2. Жеке және заңды тұлғаларға ауыл шаруашылығы мақсаттарынан басқа өзге де мақсаттар үшін пайдалануға берілген ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, орман қоры мен су қорының жеріне осы Кодекстің 582-бабы 1-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Кодекстің 578-бабында белгіленген мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

581-бап. Автотұрақтарға (паркингтерге), автожанармай құю станцияларына бөлінген, казино алып жатқан, сондай-ақ тиісті мақсаттарда пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзыла отырып пайдаланылатын жер учаскелеріне арналған салықтық мөлшерлемелер

1. Елді мекендердің автожанармай құю станцияларына бөлінген жеріне осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 3-бағанында белгіленген елді мекендер жеріне арналған, он есе ұлғайтылған базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

Автожанармай құю станцияларына бөлінген басқа санаттардағы жер жақын орналасқан елді мекеннің жері үшін осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 3-бағанында белгіленген елді мекендер жеріне арналған, он есе ұлғайтылған базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады. Бұл ретте салықты есептеу кезінде жеріне базалық мөлшерлемелер қолданылатын жақын орналасқан елді мекенді жергілікті өкілді орган айқындайды.

Жергілікті өкілді органның шешімі бойынша салықтық мөлшерлемелер төмендетілуі мүмкін, бірақ ол осы Кодекстің 577-бабында белгіленгеннен кем болмайды.

2. Елді мекендердің казино алып жатқан жеріне осы Кодекстің 577-бабында белгіленген елді мекендер жеріне арналған, он есе ұлғайтылған базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

Казино алып жатқан басқа да санаттардағы жерге, тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерді қоспағанда,

жақын орналасқан елді мекеннің жері үшін осы Кодекстің 577-бабында белгіленген елді мекендердің жеріне арналған, он есе ұлғайтылған базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

Елді мекеннің жеріне салықты есептеу кезінде қолданылатын базалық мөлшерлемелерді жергілікті өкілді орган белгілейді.

Жергілікті өкілді органның шешімі бойынша салықтық мөлшерлемелер төмендетілуі мүмкін, бірақ ол осы Кодекстің 577-бабында белгіленгеннен кем болмайды.

3. Елді мекендердің автотұрақтарға (паркингтерге) бөлінген жеріне осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 3-бағанында белгіленген елді мекендердің жеріне арналған базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

Автотұрақтарға (паркингтерге) бөлінген басқа санаттардағы жерге жақын орналасқан елді мекеннің жері үшін осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 3-бағанында белгіленген елді мекендердің жеріне арналған базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады. Бұл ретте салықты есептеу кезінде жеріне базалық мөлшерлемелер қолданылатын жақын орналасқан елді мекенді жергілікті өкілді орган айқындайды.

Автотұрақтар (паркингтер) алып жатқан жерге арналған базалық салықтық мөлшерлемелер жергілікті өкілді органның шешімі бойынша ұлғайтылуы мүмкін, бірақ ол он еседен артық болмайды. Осы тармақта көзделген, жергілікті өкілді орган белгілейтін мөлшерлемелерді ұлғайту автотұрақтар (паркингтер) санаттарына қарай жүргізіледі.

Бұл ретте жекелеген салық төлеушілер үшін жер салығының мөлшерлемелерін жеке-дара азайтуға немесе арттыруға тыйым салынады.

4. Объектілер салуға арналған және тиісті мақсаттарда пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзыла отырып пайдаланылатын жер учаскелері бойынша осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 27 – 30-жолдарында көрсетілген мөлшерлемелерден басқа, осы Кодекстің 577, 578 және 579-баптарында және осы бапта белгіленген базалық салықтық мөлшерлемелер жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын орталық уәкілетті орган ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық бөлімшесі меншік иесіне немесе жер пайдаланушыға жер учаскесін мақсаты бойынша пайдалану және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықты жою қажеттігі туралы нұсқаманы табыс еткен күннен бастап он есеге ұлғайтылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің және осы баптың 5-тармағының мақсаттары үшін тиісті мақсаттарда пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзыла отырып пайдаланылатын жер учаскелерін анықтау тәртібін жер ресурстарын басқару жөніндегі орталық уәкілетті орган уәкілетті органмен келісу бойынша айқындайды.

Осы тармақтың ережелері екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандырылған, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымға және оның еншілес компанияларына қолданылмайды.

5. Мақсаты бойынша пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзыла отырып пайдаланылатын ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелері бойынша осы Кодекстің 576-бабында белгіленген базалық салықтық мөлшерлемелер меншік иесіне немесе жер пайдаланушыға жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын орталық уәкілетті органның ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық бөлімшесі Қазақстан Республикасы жер заңнамасының талаптарын бұзушылықтарды жою туралы нұсқаманы табыс еткен күннен бастап қырық есеге ұлғайтылады.

Осы тармақтың ережелері екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандырылған, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымға және оның еншілес компанияларына қолданылмайды.

6. Жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын орталық уәкілетті органның ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық бөлімшесі салық органдарына осы баптың 4 және 5-тармақтарында көрсетілген жер учаскелері бойынша мәліметтерді ұсынады.

7. Мәліметтерін жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын орталық уәкілетті органның ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық бөлімшесі ұсынатын осы баптың 4 және 5-тармақтарында көрсетілген жер учаскелері бойынша жер салығын салық органдары салық төлеушіге салық органы есептеген салықтардың және (немесе) төлемдердің сомасы туралы хабарлама жібере отырып, жер салығының белгіленген мөлшерлемелерін және жер учаскесінің алаңын негізге ала отырып есептейді.

582-бап. Базалық салықтық мөлшерлемелерді түзету

1. Жергілікті өкілді органдардың Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес жүргізілетін жерді аймаққа бөлу жобалары (схемалары) негізінде жер салығының мөлшерлемелерін осы Кодекстің 577 және 578-баптарында белгіленген жер салығының базалық мөлшерлемелерінің 50 пайызынан асырмай азайтуға немесе арттыруға құқығы бар.

Бұл ретте жер салығының мөлшерлемелерін жекелеген салық төлеушілер үшін жеке-дара азайтуға немесе арттыруға тыйым салынады.

Жер салығының мөлшерлемелерін азайту немесе арттыру туралы мұндай шешімді жергілікті өкілді орган ол енгізілетін жылдың алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмей қабылдайды және ол қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Жергілікті өкілді органның жер салығының мөлшерлемелерін азайту немесе арттыру туралы шешімі ресми жариялануға тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері осы Кодекстің 581-бабында көрсетілген жер учаскелеріне қолданылмайды.

2. Жер салығын есептеген кезде мына төлеушілер тиісті мөлшерлемелерге 0 коэффициентін қолданады:

1) Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес мүгедектігі бар адамдардың мамандандырылған ұйымдары;

2) арнайы экономикалық аймақтар аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйымдар – арнайы экономикалық аймақтың аумағында орналасқан және осы Кодекстің 80-тарауында белгіленген ережелерді ескере отырып, қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын жер учаскелері бойынша;

3) инвестициялық басым жобаны іске асыратын ұйымдар – осы Кодекстің 837-бабында белгіленген ережелерді ескере отырып, инвестициялық басым жобаны іске асыру үшін пайдаланылатын жер учаскелері бойынша;

4) инвестициялар туралы келісім жасасқан және осы Кодекстің 81-тарауының ережелерін қолданатын тұлғалар – инвестициялық жобаны іске асыру үшін пайдаланылатын жер учаскелері бойынша;

5) арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың басқарушы компаниялары – арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарға қызмет көрсету үшін пайдаланылатын (пайдалануға жоспарланатын) салық салу объектілері (салық алу объектілері) бойынша.

3. Мына төлеушілер салықты есептеген кезде тиісті мөлшерлемелерге 0,1 коэффициентін қолданады:

1) балаларды сауықтыру мекемелері – осындай балаларды сауықтыру мекемелерінің балаларды сауықтыру жөніндегі өздерінің қызметінде пайдаланатын жер учаскелері бойынша;

2) негізгі қызмет түрі ормандарды өртке қарсы жайластыру, өртке, орман зиянкестері мен ауруларына қарсы күрес, табиғи биологиялық ресурстардың өсімін молайту және ормандардың экологиялық әлеуетін арттыру жөніндегі жұмыстарды орындау болып табылатын мемлекеттік кәсіпорындар – өздері осы қызметте пайдаланатын жер учаскелері бойынша;

3) балықты ұдайы молайту мақсатындағы мемлекеттік кәсіпорындар – өздері балықты ұдайы молайту жөніндегі қызметте пайдаланатын жер учаскелері бойынша;

4) психоневрологиялық және туберкулез мекемелері жанындағы емдеу-өндірістік кәсіпорындары;

5) технологиялық парктер – "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген негізгі қызмет түрін жүзеге асыру үшін пайдаланылатын жер учаскелері бойынша.

Осы тармақшаның ережелерін бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін технологиялық парктер қолдануға құқылы:

мұндай технологиялық парктер Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес құрылған;

осындай технологиялық парктердің дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 50 және одан көп пайызы технологиялық даму саласындағы ұлттық даму институтына тиесілі;

6) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам, мекеме, тұтыну кооперативі, діни бірлестік нысанында тіркелгендерді қоспағанда, коммерциялық емес ұйымдар;

7) осы тармақтың 6) тармақшасында көрсетілген коммерциялық емес ұйымдардан басқа, әлеуметтік салада қызметті жүзеге асыратын ұйымдар – осы Кодекстің 15-бабының 2-тармағында көрсетілген қызмет түрлерін жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын жер учаскелері бойынша.

4. Осы баптың 2-тармағы 1) тармақшасының және 3-тармағы 4) тармақшасының ережелері жер учаскесін және (немесе) оның бір бөлігін мүліктік жалдау (жалға беру) шарты бойынша берілгеннен, өзге де негіздерде пайдалануға берілгеннен түскен кіріс мемлекеттік бюджеттің есебіне жатқызылатын жағдайды қоспағанда, жер учаскесін және (немесе) оның бір бөлігін (ондағы ғимараттармен, құрылыстармен, құрылысжайлармен бірге не оларсыз) мүліктік жалдау (жалға беру) шарты бойынша берілген, өзге де негіздерде пайдалануға берген немесе оларды коммерциялық мақсаттарда пайдаланған жағдайларда қолданылмайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелерін қолданған кезде:

салық төлеушілер салық салу объектілерін бөлек-бөлек есепке алуды жүргізуге міндетті;

жер учаскесінің бөлігі бойынша жер салығының мөлшері осындай учаске бөлігі алаңының бүкіл жер учаскесінің жалпы алаңына үлестік салмағы бойынша айқындалады.

64-тарау. САЛЫҚТЫ ЕСЕПТЕУ ТӘРТІБІ МЕН ТӨЛЕУ МЕРЗІМДЕРІ

583-бап. Салықты есептеу мен төлеудің жалпы тәртібі

1. Салықты есептеу осы тараудың ережелерін ескере отырып, әрбір жер учаскесі бойынша жеке-жеке салықтық базаға тиісті салықтық мөлшерлемені қолдану арқылы жүргізіледі.

2. Егер осы тарауда өзгеше белгіленбесе, мемлекет жер учаскесіне меншік құқығын, тұрақты немесе бастапқы өтеусіз уақытша жер пайдалану құқығын берген кезде салық төлеуші жер салығын жер учаскесіне осындай құқықтар берілген айдан кейінгі айдан бастап есептейді.

3. Жер учаскесін иелену құқығы немесе пайдалану құқығы тоқтатылған жағдайда жер салығы жер учаскесін пайдаланудың іс жүзіндегі кезеңі үшін есептеледі.

4. Жер салығы бюджетке жер учаскесінің тұрған жері бойынша төленеді.

5. Салықтық жыл ішінде елді мекенді қоныстың бір санатынан басқа санатына ауыстырған кезде осындай ауыстыру жүргізілген салықтық кезең үшін жер салығы осы елді мекен осындай ауыстыруға дейін жатқызылған елді мекен санаты үшін белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

6. Әкімшілік-аумақтық бірліктің шекаралары өзгерген кезде аумағы осындай өзгеріске байланысты басқа әкімшілік-аумақтық бірліктің шекараларына ауыстырылған елді мекенде орналасқан жер учаскелері бойынша осындай өзгеріс жүргізілген салықтық кезең үшін жер салығы осындай өзгеріс күніне дейін осы елді мекен шекарасында болған елді мекен санаты үшін белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

7. Салық төлеушілер алып жатқан жер учаскелері бонитетінің балын анықтау мүмкін болмаған кезде жер салығының мөлшері іргелес орналасқан жердің бонитет балы негізге алына отырып айқындалады.

8. Ортақ үлестік меншіктегі салық салу объектілері бойынша салық осындай объектілердің жалпы алаңындағы әрбір меншік иесінің үлесіне пропорционалды түрде есептеледі.

9. Кондоминиум объектісінің бір бөлігі болып табылатын жер учаскесіне, пәтердің (тұрғынжайдың) меншік иесі – жеке тұлғаны қоспағанда, кондоминиум объектісінің бір бөлігі болып табылатын ортақ мүліктегі үй-жайдың (ғимараттың бір бөлігінің) әрбір меншік иесінің үлесіне пропорционалды түрде жер салығы салынуға жатады.

Бұл ретте:

1) жеке тұлғаны қоспағанда, ортақ мүліктегі тұрғынжай меншік иесінің үлесіне сәйкес келетін жер учаскесінің бір бөлігіне осы Кодекстің 577-бабында келтірілген кестенің 4-бағанында белгіленген елді мекендердің жеріне арналған базалық салық мөлшерлемелері бойынша жер салығы салынуға жатады;

2) ортақ мүліктегі тұрғын емес үй-жайдың (тұрғын емес ғимараттың бір бөлігінің) меншік иесінің үлесіне сәйкес келетін жер учаскесінің бір бөлігіне осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 4-бағанында белгіленген елді мекендердің жеріне арналған базалық салық мөлшерлемелері бойынша жер салығы салынуға жатады.

584-бап. Заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлердің салықты есептеу тәртібі мен төлеу мерзімдері

1. Салық төлеушілер салық базасына тиісті салық мөлшерлемесін қолдану арқылы жер салығының сомаларын дербес есептейді.

2. Салықтық кезең ішінде салық салу объектілеріне құқықтар берілген жағдайда салық сомасы жер учаскесін иеленудің іс жүзіндегі кезеңі үшін есептеледі.

Осы құқықтарды беретін тұлғаның жер учаскесін иеленуінің іс жүзіндегі кезеңі үшін төленуге жататын салық сомасы құқықтарды мемлекеттік тіркеуге дейін немесе сол сәтте бюджетке енгізілуге тиіс. Бұл ретте осы құқықтарды беретін тұлға салық сомасын ағымдағы жылғы 1 қаңтардан бастап ол жер учаскесін беретін айдың басына дейін есептейді. Осындай құқықтарды алған тұлға салық сомасын оның жер учаскесіне құқығы туындаған айдың басынан басталатын кезең үшін есептейді.

3. Салық төлеуші жер салығын салықтық кезең үшін декларацияны ұсыну мерзімі басталғаннан кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей төлейді.

4. Әкімшілік-аумақтық бірліктің шекаралары өзгерген кезде осындай өзгеріс жасалған күнге дейін ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерге жатқызылған елді мекендердің жер учаскелері бойынша жер салығы осындай учаскелер ауыл шаруашылығы мақсатында пайдаланылған жағдайда, осы Кодекстің 576-бабында белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

585-бап. Жекелеген жағдайларда салықты есептеудің, төлеудің және салық бойынша есептілік ұсынудың ерекшеліктері

1. Бірнеше салық төлеушінің пайдалануындағы ғимараттар, құрылыстар мен құрылысжайлар орналасқан жер учаскелері үшін жер салығы олардың бөлек пайдалануындағы ғимараттар мен құрылыстардың алаңына пропорционалды түрде әрбір салық төлеуші бойынша жеке-жеке есептеледі.

2. Осы Кодекстің 571-бабы 3-тармағының 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғалар ғимараттың бір бөлігін не құрылысжайдың бір бөлігін пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берген кезде жер салығы осы жер учаскесінде орналасқан барлық ғимараттың, құрылысжайдың жалпы алаңындағы пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берілген ғимараттың бір бөлігі не құрылысжайдың бір бөлігі алаңының үлес салмағына қарай есептелуге жатады.

3. Заңды тұлға тұрғын үй қорының құрамындағы жылжымайтын мүлікті сатып алған жағдайда, жер салығы тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы ғимараттар мен құрылысжайлар алып жатқан жерді қоспағанда, елді мекендердің жеріне осы Кодекстің 577-бабында белгіленген салықтың базалық мөлшерлемелері бойынша есептелуге жатады.

65-тарау. САЛЫҚТЫҚ КЕЗЕҢ ЖӘНЕ САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПТІЛІК

586-бап. Салықтық кезең

1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы күнтізбелік жыл жер салығын есептеу үшін салықтық кезең болып табылады.

587-бап. Салықтық есептілік

1. Декларацияны жер учаскелері тұрған жердегі салық органдарына есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірілмейтін мерзімде:

1) заңды тұлғалар;

2) дара кәсіпкерлер – кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын (пайдаланылуға жататын) жер учаскелері бойынша айқындалған салықтық міндеттемелер бойынша;

3) жеке тұлғалар (оның ішінде жеке практикамен айналысатын адамдар) – кәсіпкерлік қызметте және (немесе) осындай жеке практикаға байланысты қызметте пайдаланылатын (пайдаланылуға жататын) жер учаскелері бойынша айқындалған салықтық міндеттемелер бойынша ұсынады.

12-БӨЛІМ. МҮЛІК САЛЫҒЫ

66-тарау. ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР МЕН ДАРА КӘСІПКЕРЛЕРГЕ САЛЫНАТЫН МҮЛІК САЛЫҒЫ

588-бап. Салық төлеушілер

1. Мүлік салығын төлеушілер мыналар болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының аумағында меншік, шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару құқығында салық салу объектісі бар заңды тұлғалар;

2) Қазақстан Республикасының аумағында меншік құқығында салық салу объектісі бар дара кәсіпкерлер;

3) концессия шартына сәйкес концессия объектісі болып табылатын салық салу объектісін иеленуге, пайдалануға құқығы бар концессионер;

4) осы Кодекстің 589-бабында аталған тұлғалар.

2. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін мүлік салығын дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, заңды тұлғаның осындай тану немесе осындай тануды тоқтату туралы шешімі осындай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер жаңадан құрылған заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі мүлік салығын дербес төлеуші деп танылса, онда заңды тұлғаның осындай тану туралы шешімі осы

құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

3. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, мыналар мүлік салығын төлеушілер болып табылмайды:

1) өздері ауыл шаруашылығы өнімін өндіру, сақтау және қайта өңдеу процесінде тікелей пайдаланатын меншік құқығындағы салық салу объектілері бойынша шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер;

Осы тармақшада аталған салық төлеушілер өзінің ауыл шаруашылығы өнімін өндіру, сақтау және қайта өңдеу процесінде тікелей пайдаланылмайтын салық салу объектілері бойынша мүлік салығын осы бөлімде айқындалған тәртіппен төлейді;

2) мемлекеттік мекемелер және орта білім беретін мемлекеттік оқу орындары;

3) қылмыстық жазаларды атқару саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның түзеу мекемелерінің мемлекеттік кәсіпорындары;

4) діни бірлестіктер;

5) осы Кодекстің 756-бабының 4-тармағында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, келісімшарттық қызмет шеңберінде күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдаланушылар.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) және 4) тармақшаларында аталған заңды тұлғалар пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берілген салық салу объектілері бойынша салық төлеушілер болып табылады.

589-бап. Жекелеген жағдайларда салық төлеушіні айқындау

1. Мемлекеттік мекеме салық салу объектісін сенімгерлік басқаруға берген кезде салық төлеуші осы Кодекстің 67-бабына сәйкес айқындалады.

2. Егер салық салу объектісі, пайлық инвестициялық қор активтерінің құрамына кіретін салық салу объектілерін қоспағанда, бірнеше тұлғаның ортақ үлестік меншігінде болса, осы тұлғалардың әрқайсысы салық төлеуші деп танылады.

3. Ортақ бірлескен меншіктегі салық салу объектілері бойынша осы салық салу объектілері меншік иелерінің бірі олардың арасындағы келісу бойынша салық төлеуші бола алады.

4. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін, қаржылық жалдауға берілген объектілер бойынша жалға беруші салық төлеуші болып табылады.

Лизинг алушы қаржылық лизингке берілген объектілер бойынша салық төлеуші болып табылады.

5. Пайлық инвестициялық қорды басқарушы компания пайлық инвестициялық қор активтерінің құрамына кіретін салық салу объектілері бойынша салық төлеуші болып табылады.

6. Мемлекеттік тіркеуге жататын ғимараттарға, құрылысжайларға құқықтардың осындай тіркелуі болмаған жағдайда:

1) жаңадан тұрғызылған (салынған) объектілер үшін – мемлекеттік қабылдау комиссиясының актісі және (немесе) салынған объектіні пайдалануға қабылдау (іске қосу) актісі;

2) қалған жағдайларда – азаматтық-құқықтық мәмілелер негізінде немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де негіздерде осы объектіні іс жүзінде иеленетін және пайдаланатын (пайдаланып отырған) тұлға мұндай объектіге салық төлеуші болып танылады.

590-бап. Салық салу объектісі

1. "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлерді қоспағанда, дара кәсіпкерлер және заңды тұлғалар үшін Қазақстан Республикасының аумағындағы:

1) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес негізгі қаражат, жылжымайтын мүлікке инвестициялар құрамында есепке алынатын, техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган белгілеген сыныптамаға сәйкес осындайларға жататын ғимараттар, құрылысжайлар, осындай ғимараттардың бөліктері;

2) халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес ұзақ мерзімді дебиторлық берешек ретінде есепке алынатын тұрғынжайды сатып алу құқығымен ұзақ мерзімді жалдау шарттары бойынша жеке тұлғаларға берілген, техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган белгілеген сыныптамаға сәйкес осындайларға жататын ғимараттар, осындай ғимараттардың бөліктері;

3) иелену, пайдалану құқықтары концессия шарты бойынша берілген, концессия объектілері болып табылатын ғимараттар, құрылысжайлар;

4) осы Кодекстің 316-бабында көрсетілген активтер;

5) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген ғимараттарды (ғимараттардың бөліктерін) және құрылысжайларды қоспағанда, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес екінші деңгейдегі банктер активтерінің құрамында есепке алынатын, кепіл, өзге де қамтамасыз ету

ретіндегі мүлікке өндіріп алу нәтижесінде меншікке өткен, техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган белгілеген сыныптамаға сәйкес осындайларға жататын ғимараттар, құрылысжайлар, осындай ғимараттардың бөліктері;

6) осы Кодекстің 589-бабының 6-тармағында көрсетілген ғимараттар, құрылысжайлар;

7) техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган белгілеген сыныптауышқа сәйкес осындайларға жататын ғимараттар мен құрылысжайлар, осындай ғимараттар мен құрылысжайлардың қаржылық жалға берілген және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес дебиторлық берешек ретінде ескерілетін бөліктері салық салу объектісі болып табылады.

2. "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлер үшін техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган белгілеген сыныптамаға сәйкес осындайларға жататын және осы Кодекстің 218-бабының 9) тармақшасына сәйкес негізгі құралдар болып табылатын Қазақстан Республикасының аумағындағы ғимараттар, құрылысжайлар салық салу объектісі деп танылады.

3. Мыналар салық салу объектілері болып табылмайды:

1) осы Кодекстің 573 және 574-баптарына сәйкес жер салығын салу объектісі ретіндегі жер;

2) Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша консервацияда тұрған ғимараттар, құрылысжайлар;

3) ортақ пайдаланылатын мемлекеттік автомобиль жолдары мен олардағы жол құрылысжайлары:

бұрылу белдеуі;

жолдардың конструкциялық элементтері;

жолдардың жай-күйі және абаттандырылуы;

көпірлер;

өткерме жолдар;

виадуктар;

жол тарамдары;

тоннельдер;

қорғаныш галереялары;

жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыруға арналған құрылыстар мен құрылғылар;

су бұрғыш және су өткізгіш құрылысжайлар;

жол бойындағы орман алаптары;

желілік тұрғын үйлер және жол пайдалану қызметінің кешендері;

4) 589-баптың 6-тармағында және осы баптың 1-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген объектілерді қоспағанда, аяқталмаған құрылыс объектілері;

5) метрополитеннің жұмыс істеуін қамтамасыз ететін көліктік кешеннің ажырамас бөлігі болып табылатын ғимараттар, құрылысжайлар;

6) мемлекеттік ислам бағалы қағаздарын шығару талаптарына сәйкес жасалған шарттар бойынша мемлекеттік ислам арнайы қаржы компаниясы сатып алған ғимараттар, құрылысжайлар;

7) салықтық база осы Кодекстің 600-бабына сәйкес айқындалатын және салық есептеуді салық органдары осы Кодекстің 603 және 604-баптарына сәйкес жүргізетін жеке тұлғалардың кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын тұрғынжайлары мен басқа да объектілері;

8) концессия объектілерінің құны тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 50 000 000 еселенген мөлшерінен асып кеткен жағдайда, оларды иелену, пайдалану құқықтары қолжетімділік үшін төлемақы қолданыла отырып, концессия шарты бойынша тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын ерекше маңызды концессиялық жобалар бойынша берілген концессия объектілері болып табылатын ғимараттар, құрылысжайлар;

9) радиоактивті қалдықтарды орналастыру және ядролық физикалық қорғауды қамтамасыз ету үшін пайдаланылатын, ядролық қауіпсіздік аймағы жерінің аумағында орналасқан ғимараттар, құрылысжайлар.

591-бап. Салықтық база

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, бухгалтерлік есептің деректері бойынша айқындалатын салық салу объектілерінің жылдық орташа баланстық құны жүргізілген мүлікті қайта бағалауды ескере отырып, осы Кодекстің 590-бабы 1-тармағының 1), 3), 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың салық салу объектілері бойынша салықтық база болып табылады.

Бұл ретте мүлікті мұндай бағалау әр үш жылда бір реттен сиретпей жүргізілуге тиіс.

2. Осы Кодекстің 590-бабы 1-тармағының 2) және 7) тармақшаларында көрсетілген дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың салық салу объектілері бойынша салықтық база халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын дебиторлық берешектің, оның ішінде ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жылдық орташа сомасы мөлшерінде белгіленеді.

3. Салық салу объектілерінің жылдық орташа баланстық құны салық салу объектілерінің ағымдағы салықтық кезеңнің әрбір айының 1-і мен есепті кезеңнен кейінгі салықтық кезең айының 1-індегі баланстық құндарын қосу кезінде алынған соманың он үштен бірі ретінде айқындалады.

Егер жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт талаптарында салық салу объектілерін бөлшектеу және жою жөніндегі міндеттемелерді орындау, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Экология кодексінің ережелерінде қалдықтарды көму полигондарын жою қорына байланысты іс-шараларды орындау көзделген болса, онда осындай міндеттемелердің халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған бағалауы жеке есеп жүргізу кезінде салық салу объектілерінің баланстық құнына кірмейді.

Егер "Магистральдық құбыр туралы" Қазақстан Республикасы Заңының ережелерінде магистральдық құбырды жою жөніндегі міндеттемелерді орындау көзделсе, онда осындай міндеттемелердің халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған бағалауы осындай міндеттемелер құнының жеке есебін жүргізу кезінде салық салу объектілерінің баланстық құнына кірмейді.

Егер энергия беруші ұйым Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес иесіз деп танылған немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өтеусіз негізде алынған электр желілерін өз балансына қабылдаса, мұндай желілердің құны "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 13-1-бабының 8 -тармағына сәйкес тарифтік сметада мұндай желілер бойынша мүлік салығының сомалары есепке алынғанға дейін салықтық базаға кірмейді.

4. Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес белгіленетін дебиторлық берешектің, оның ішінде ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жылдық орташа сомасы ағымдағы салықтық кезеңнің әрбір айының 1-іне және есептіден кейінгі салықтық кезең айының 1-іне дебиторлық берешектің, оның ішінде ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің сомаларын қосқан кезде алынған соманың он үштен бір сомасы ретінде айқындалады.

5. Осы Кодекстің 588-бабы 3-тармағының 3) және 4) тармақшаларында аталған заңды тұлғалардың салық салу объектілері бойынша салықтық база пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берілген осы салық салу объектілерінің үлесі негізге алына отырып айқындалады.

6. Егер осы тармақта өзгеше көзделмесе, "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлердің салық салу объектілері бойынша мыналар:

салық салу объектісі ретінде танығаннан кейін алғашқы үш жылда – оларды сатып алуға, өндіруге, салуға, монтаждауға, орнатуға, сондай-ақ реконструкциялауға және жаңғыртуға жұмсалған шығындардың жиынтығы салықтық база болып табылады.

Бұл ретте реконструкциялауды, жаңғыртуды тану осы Кодекстің 278-бабының 2-тармағына сәйкес жүзеге асырылады;

кейінгі кезеңдерде нарықтық құны салықтық база болып табылады.

Бұл ретте мұндай бағалау 1 қаңтардағы жағдай бойынша әр үш жыл сайын бір реттен сиретпей жүргізілуге тиіс.

Сатып алуға, өндіруге, салуға, монтаждауға, орнатуға, реконструкциялауға, жаңғыртуға жұмсалған шығындарды растайтын және бағасы (құны) белгісіз мәмілелер бойынша не өтеусіз, оның ішінде сыйға тарту, мұраға қалдыру, қайырмалдық, қайырымдылық көмек түрінде алынған салық салу объектілері бойынша бастапқы құжаттар болмаған кезде:

1) осы активке меншік құқығы туындаған күнге салық салу объектісінің;

2) осындай объектілер бойынша төлеушілер деп тану күніне осы Кодекстің 589-бабының 6-тармағында аталған төлеушілердің салық салу объектісінің нарықтық құны салық салу объектісі ретінде танығаннан кейін алғашқы үш жылда салықтық база болып табылады.

Бұл ретте нарықтық құн Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен салық төлеуші арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалады.

7. Осы Кодекстің 67-бабының ережелеріне сәйкес мүлік салығы бойынша салықтық міндеттемелерді сенімгер басқарушы орындайтын жағдайда, осы баптың 3-тармағында айқындалған тәртіппен:

1) егер осындай мүлік оның балансына берілсе, сенімгер басқарушы дербес;

2) балансында осындай мүлік бар мемлекеттік мекеме белгілеген осындай салық салу объектілерінің орташа жылдық баланстық құны салықтық база болып табылады. Бұл ретте осындай мүліктің салықтық база бойынша деректері сенімгер басқарушыға жыл сайын, 1 ақпаннан кешіктірілмейтін мерзімде берілуге тиіс.

Мүлік салығы бойынша салықтық есептілікті жасау кезінде осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) тармақшасында көрсетілген мүліктің жылдық орташа баланстық құны бойынша деректер болмаған жағдайда, оның осы Кодекстің 67-бабының 4-тармағына сәйкес қабылдау-беру актісінде көрсетілген баланстық құны осындай мүлік бойынша салықтық база болып табылады.

8. Осы Кодекстің 588-бабы 3-тармағының 5) тармақшасына сәйкес жер қойнауын пайдаланушы күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша келісімшарттық қызмет шеңберінде мүлік салығын төлеуші болып табылмаған жағдайда, мұндай жер қойнауын пайдаланушы үшін салықтық база күрделі жобалар бойынша (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған тиісті келісімшартқа тиесілі мүліктің орташа жылдық баланстық құнының үлесін шегергенде айқындалады.

Бұл ретте мұндай үлесті айқындауды жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 757-бабының 12-тармағында көзделген, жер қойнауын пайдаланушы салықтық есепке алу саясатында қабылдаған бөлек салықтық есепке алуды жүргізудің бір немесе бірнеше әдісінің негізінде дербес жүргізеді.

592-бап. Салықтық мөлшерлемелер

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, заңды тұлғалар мүлік салығын салықтық базаға 1,5 пайыз мөлшерлеме бойынша есептейді.

2. Мүлік салығын салықтық базаға 0,5 пайыз мөлшерлеме бойынша мына төлеушілер есептейді:

1) дара кәсіпкерлер;

2) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын заңды тұлғалар;

3) әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері.

3. Төменде аталған заңды тұлғалар мүлік салығын салықтық базаға 0,1 пайыз мөлшерлеме бойынша есептейді:

1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам, мекеме, тұтыну кооперативі, діни бірлестік нысанында тіркелгендерді қоспағанда, коммерциялық емес ұйымдар;

2) әлеуметтік салада қызметті жүзеге асыратын ұйымдар;

3) Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес мүгедектігі бар адамдардың мамандандырылған ұйымдары;

4) негізгі қызмет түрі кітапханалық қызмет көрсету саласындағы жұмыстарды орындау (қызметтерді көрсету) болып табылатын ұйымдар;

5) мемлекеттік меншіктегі және бюджет қаражаты есебінен қаржыландырылатын су қоймаларының, су тораптарының объектілері бойынша заңды тұлғалар;

6) ауыл шаруашылығы тауарларын өндіруші заңды тұлғалардың және шаруа немесе фермер қожалықтарының жерін суару үшін пайдаланылатын гидромелиоративтік құрылыс объектілері бойынша заңды тұлғалар;

7) ауызсумен жабдықтау объектілері бойынша заңды тұлғалар;

8) Астана және Алматы қалаларының әуеайлақтарындағы ұшу-қону жолақтарын және әуежайларының терминалдарын қоспағанда, әуеайлақтардағы ұшу-қону жолақтары және әуежайлардың терминалдары бойынша заңды тұлғалар;

9) "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген негізгі қызмет түрін өздері жүзеге асырған кезде пайдаланатын объектілер бойынша технологиялық парктер.

Осы тармақшаның ережелерін бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін:

"Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес құрылған;

осындай технологиялық парктердің дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 50 және одан көп пайызы технологиялық даму саласындағы ұлттық даму институтына тиесілі технологиялық парктер қолдануға құқылы.

Осы тармақшаның ережелері салық салу объектілерін пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға беру жағдайларында қолданылмайды;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

10) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

10) Қазақстан Республикасының аумағында халықаралық мамандандырылған көрмені ұйымдастыру және өткізу, халықаралық мамандандырылған көрме аумағын көрмеден кейінгі пайдалану жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйым.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін Қазақстан Республикасының аумағында халықаралық мамандандырылған көрмені ұйымдастыру және өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйым деп қызметінің негізгі нысанасы Қазақстан Республикасының аумағында халықаралық мамандандырылған көрмені ұйымдастыру және өткізу, халықаралық мамандандырылған көрме аумағын көрмеден кейінгі пайдалану болып табылатын, жарғылық капиталына мемлекет жүз пайыз қатысатын заңды тұлға түсініледі.

4. Осы баптың 3-тармағының 1), 2), 3) және 10) тармақшаларында айқындалған заңды тұлғаларды қоспағанда, осы баптың 3-тармағында аталған заңды тұлғалар пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берілген салық салу объектілері бойынша мүлік салығын осы баптың 1-тармағында белгіленген салық мөлшерлемесі бойынша есептейді және төлейді.

5. Мүлік салығын салықтық базаға 0 пайыз мөлшерлеме бойынша мыналар есептейді:

1) осы Кодекстің 15-бабы 2-тармағының 19) тармақшасында айқындалған заңды тұлғалар;

2) басым қызмет түрлерін жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын салық салу объектілері бойынша – осы Кодекстің 80-тарауында белгіленген ережелер ескеріле отырып, арнайы экономикалық аймақтар аумақтарында қызметін жүзеге асыратын ұйымдар;

3) осы Кодекстің 80-тарауының ережелерін ескере отырып, инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлға;

4) дамуға ресми көмек саласындағы оператор болып табылатын ұйым;

5) арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарға қызмет көрсету үшін пайдаланылатын (пайдалануға жоспарланатын) салық салу объектілері бойынша арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың басқарушы компаниялары.

6. Тұрғын үй қатынастары және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша бекіткен тізбеде

айқындалған заңды тұлғалар салықты мемлекеттік және (немесе) үкіметтік тұрғын үй құрылысы бағдарламаларын іске асыру шеңберінде осындай бағдарламаға қатысушы болып табылатын жеке тұлғаға тұрғынжайды ұзақ мерзімді жалдау шарттары бойынша берілген салық салу объектілері бойынша осы Кодекстің 602-бабында белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептейді.

7. Егер әлеуметтік кәсіпкерлік субъектісі осы баптың 2, 3, 4 және 5-тармақтарының бірнеше ережесіне сәйкес келсе, онда осы бапта белгіленген ең төмен мөлшерлемелердің бірі қолданылады.

593-бап. Салықты есептеу мен төлеу тәртібі

1. Салық төлеушілер салықты есептеуді салықтық базаға тиісті салық мөлшерлемесін қолдану арқылы дербес жүргізеді.

Осы Кодекстің 357-бабы 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген ауыл шаруашылығы өнімін, аквашаруашылық (балық өсіру) өнімін өндіруші заңды тұлғалар салық сомасын 70 пайызға азайту құқығымен мүлік салығын есептеуді жүргізеді.

2. Осы Кодекстің 592-бабының 6-тармағында айқындалған тұлғалар салық сомасын:

салық салу объектілері жеке тұлғаларға сатып алу құқығынсыз тұрғынжайды ұзақ мерзімді жалға беру шарты бойынша жалға берілген жағдайда – осы Кодекстің 591-бабының 1-тармағына;

салық салу объектілері жеке тұлғаларға сатып алу құқығымен тұрғынжайды ұзақ мерзімді жалға беру шарты бойынша жалға берілген жағдайда – осы Кодекстің 591-бабының 2-тармағына сәйкес әрбір объект бойынша жеке-жеке айқындалатын салықтық базаға осы Кодекстің 602-бабында белгіленген мөлшерлемелерді қолдану арқылы есептейді.

3. Ортақ үлестік меншіктегі салық салу объектілері бойынша мүлік салығы әрбір салық төлеуші үшін оның мүлік құнындағы үлесіне пропорционалды түрде есептеледі.

4. Салықты төлеу бюджетке салық салу объектілерінің тұрған жері бойынша жүргізіледі.

5. Мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдердің мөлшерін осы Кодекстің 596-бабының 1-тармағына сәйкес осындай ағымдағы төлемдерді төлеушілер болып табылатын салық төлеушілер салықтық кезеңнің басында бухгалтерлік есеп деректері бойынша айқындалған салық салу объектілерінің баланстық құнына тиісті салықтық мөлшерлемелерді қолдану арқылы айқындайды.

6. Осы Кодекстің 596-бабының 1-тармағына сәйкес мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдерді төлеуші болып табылатын салық төлеушілер осындай ағымдағы төлемдердің сомаларын салықтық кезеңнің 25 ақпанынан, 25 мамырынан, 25 тамызынан және 25 қарашасынан кешіктірмей, тең үлестермен төлейді.

7. Ағымдағы төлемдерді төлеушілер салықтық кезең ішінде салық салу объектілері келіп түскен және (немесе) шығып қалған жағдайда, мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдердің мөлшерін түзетуді жүргізеді.

Салықтық кезең ішінде салық салу объектілері келіп түскен жағдайда, мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдерді төлеушіде осындай ағымдағы төлемдердің сомалары бухгалтерлік есеп деректері бойынша келіп түсетін күнге айқындалған келіп түскен салық салу объектілерінің бастапқы құнының 1/13-іне салық салу объектілері келіп түскен айдан бастап салықтық кезеңнің соңына дейінгі ағымдағы салықтық кезең айларының санына көбейтілген салықтық мөлшерлемені қолдану арқылы айқындалатын сомаға ұлғайтылады.

Мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдерді төлеушіде салықтық кезең ішінде салық салу объектілері шығып қалған жағдайда осындай ағымдағы төлемдердің сомалары шығып қалған салық салу объектілері құнының 1/13-іне салық салу объектілері шығып қалған айдан бастап салықтық кезеңнің соңына дейінгі ағымдағы салықтық кезең айларының санына көбейтілген салықтық мөлшерлемені қолдану арқылы айқындалатын сомаға азайтылады.

Бұл ретте мыналар:

ағымдағы салықтық кезеңде келіп түскен салық салу объектілері бойынша – бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша келіп түсетін күнге бастапқы құн;

қалған салық салу объектілері бойынша – бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша салықтық кезеңнің басындағы баланстық құн шығып қалған салық салу объектілерінің құны болып табылады.

8. Салық төлеушілер мүлік салығын салықтық кезең үшін декларацияны ұсыну мерзімі басталғаннан кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей төлейді.

9. Осы Кодекстің 589-бабы 6-тармағы 2) тармақшасының негізінде салық төлеуші болып табылатын тұлға үшін салық сомасы тіркелмеген салық салу объектісіне құқықтар берілген жағдайда:

1) беруші тарап үшін – осындай салық салу объектісін іс жүзінде иеленген және (немесе) пайдаланған (іске қосқан) айдың 1-інен бастап осындай объект қабылдау-беру актісінің немесе өзге де құжаттың негізінде берілген айдың 1-іне дейінгі кезең үшін;

2) қабылдаушы тарап үшін – осындай объект қабылдау-беру актісінің немесе өзге де құжаттың негізінде берілген айдың 1-інен басталған кезең үшін есептеледі.

594-бап. Жекелеген жағдайларда салықты есептеу мен төлеу

Дара кәсіпкер кәсіпкерлік қызметте пайдаланатын (пайдалануға жататын) салық салу объектілері бойынша салықты осы тарауда белгіленген мөлшерлемелер бойынша және тәртіппен есептейді және төлейді.

Бұл ретте осы тараудың мақсаттары үшін, егер салық салу объектісі:

салықтық база осы Кодекстің 600-бабына сәйкес айқындалатын тұрғынжай болып табылған және салықты салық органдары есептеген;

тек қана тұру мақсатында жалға (пайдалануға) берілген және тұрғын үй қорынан шығарылмаған жағдайларды бір мезгілде сақтаған кезде мұндай объект кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) салық салу объектісі деп танылмайды.

595-бап. Салықтық кезең

1. 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы күнтізбелік жыл мүлік салығын есептеу үшін салықтық кезең болып табылады.

2. Осы Кодекстің 588-бабы 3-тармағының 3) және 4) тармақшаларында аталған заңды тұлғалар үшін салықтық кезең салық салу объектілерін пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берген кезден бастап мұндай пайдалану аяқталған кезге дейін айқындалады.

596-бап. Салықтық есептілік

1. Кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) салық салу объектілері бойынша дара кәсіпкерлер (оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлерді қоспағанда) және заңды тұлғалар, егер олардағы салықтың есептік сомасы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 300 еселенген мөлшерінен асатын болса, мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдерді төлеушілер болып табылады. Осы тармақтың мақсаттары үшін салықтың есептік сомасы салықтық кезеңнің басындағы бухгалтерлік есеп деректері бойынша айқындалған тиісті салық мөлшерлемесінің және салық салу объектілерінің баланстық құнының туындысы ретінде айқындалады.

Мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдерді төлеушілер салық салу объектілерінің тұрған жері бойынша салық органдарына салық бойынша ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын ағымдағы салықтық кезеңнің 15 ақпанынан кешіктірмей ұсынады.

2. Мүлік салығы бойынша ағымдағы төлемдерді төлеуші салықтық кезең ішінде салық салу объектілері келіп түскен және (немесе) шығып қалған кезде ағымдағы төлемдерді төлеудің кезекті (салықтық кезең ішінде) мерзімі басталғанға дейін күнтізбелік он күннен кешіктірілмейтін мерзімде осындай төлемдердің мөлшерін тиісті түзетумен және оларды алдағы төлеу мерзімдеріне тең үлестермен бөлумен ағымдағы төлемдердің қосымша есеп-қисабын ұсынады.

Бұл ретте ағымдағы төлемдердің қосымша есеп-қисабы ағымдағы төлемдерді төлеудің кезекті мерзімі басталған айдың бірінші күніндегі жағдай бойынша келіп түскен және (немесе) шығып қалған объектілер бойынша ұсынылады.

3. Салық бойынша декларацияны салық салу объектілерінің тұрған жері бойынша салық органдарына есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмейтін мерзімде:

1) заңды тұлғалар;

2) дара кәсіпкерлер – кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) салық салу объектілері бойынша айқындалған салықтық міндеттемелер бойынша;

3) жеке тұлғалар (оның ішінде жеке практикамен айналысатын адамдар) – кәсіпкерлік қызметте және (немесе) осындай жеке практикаға байланысты қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) салық салу объектілері бойынша айқындалған салықтық міндеттемелер бойынша ұсынады.

67-тарау. ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ МҮЛІК САЛЫҒЫ

597-бап. Салық төлеушілер

1. Осы Кодекстің 599-бабына сәйкес салық салу объектісі бар жеке тұлғалар жеке тұлғалардың мүлік салығын төлеушілер болып табылады.

2. Мыналар жеке тұлғалардың мүлік салығын төлеушілер болып табылмайды:

1) Кеңес Одағының батырлары, Социалистік Еңбек ерлері, "Халық қаһарманы", " Қазақстанның Еңбек Ері" атақтарына ие болған адамдар, үш дәрежелі Еңбек Даңқы орденінің және "Отан" орденінің иегерлері – осы Кодекстің 599-бабының 1) тармақшасында көрсетілген барлық салық салу объектісінің жалпы құнынан тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшері шегінде;

2) Ұлы Отан соғысының ардагерлері, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер және басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталған адамдар, сондай-ақ 1941 жылғы 22 маусым – 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адамдар, мүгедектігі бар адамдар:

тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жер учаскелері бойынша;

үй жанындағы жер учаскелері бойынша;

құрылыс алып жатқан жерді қоса алғанда, жеке үй (қосалқы) шаруашылығын жүргізу, бағбандық және саяжай құрылысы үшін берілген жер учаскелері бойынша;

гараждар алып жатқан жер учаскелері бойынша;

осы Кодекстің 599-бабының 1) тармақшасында көрсетілген барлық салық салу объектісінің жалпы құнынан тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 500 еселенген мөлшері шегінде;

3) жетім балалар және 18 жасқа толғанға дейінгі кезеңге ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар:

тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жер учаскелері бойынша;

үй жанындағы жер учаскелері бойынша;

құрылыс алып жатқан жерді қоса алғанда, жеке үй (қосалқы) шаруашылығын жүргізу, бағбандық және саяжай құрылысы үшін берілген жер учаскелері бойынша;

гараждар алып жатқан жер учаскелері бойынша;

осы Кодекстің 599-бабының 1) тармақшасында көрсетілген салық салу объектілері бойынша;

4) бала кезінен мүгедектігі бар адамның, мүгедектігі бар баланың ата-анасының бірі :

тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жер учаскелері бойынша;

үй жанындағы жер учаскелері бойынша;

құрылыс алып жатқан жерді қоса алғанда, жеке үй (қосалқы) шаруашылығын жүргізу, бағбандық және саяжай құрылысы үшін берілген жер учаскелері бойынша;

гараждар алып жатқан жер учаскелері бойынша;

5) "Батыр ана" атағына ие болған, "Алтын алқа" алқасымен наградталған көпбалалы аналар, бөлек тұратын зейнеткерлер:

тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жер учаскелері бойынша;

үй жанындағы жер учаскелері бойынша;

осы Кодекстің 599-бабының 1) тармақшасында көрсетілген барлық салық салу объектілерінің жалпы құнынан тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшері шегінде.

Осы Кодекстің мақсаттары үшін бөлек тұратын зейнеткерлер деп заңды мекенжайы (олардың тұрғылықты мекенжайы) бойынша тек қана зейнеткерлер тіркелген зейнеткерлер түсініледі;

6) салықтық база осы Кодекстің 600-бабына сәйкес айқындалатын және салықты салық органдары осы Кодекстің 603 және 604-баптарына сәйкес есептейтін тұрғынжайлар мен басқа да объектілерді қоспағанда, кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын салық салу объектілері бойынша дара кәсіпкерлер;

7) көппәтерлі тұрғын үй алып жатқан жер учаскесіндегі пәтер (бөлме) меншік иесінің үлесі бойынша жеке тұлғалар – пәтердің (бөлменің) меншік иелері.

3. Осы баптың 2-тармағы 1) – 5) тармақшаларының ережелері пайдалануға немесе мүліктік жалдауға (жалға) берілген салық салу объектілері бойынша қолданылмайды.

598-бап. Жекелеген жағдайларда салық төлеушіні айқындау

1. Мемлекеттік мекеме салық салу объектілерін сенімгерлік басқаруға берген кезде салық төлеуші осы Кодекстің 67-бабына сәйкес айқындалады.

2. Егер салық салу объектісі бірнеше тұлғаның ортақ үлестік меншігінде болса, осы тұлғалардың әрқайсысы салық төлеуші деп танылады.

3. Бірлескен ортақ меншіктегі салық салу объектілері бойынша өздерінің арасындағы келісу бойынша осы салық салу объектісі меншік иелерінің бірі салық төлеуші бола алады.

Бұл ретте меншік құқықтарын мемлекеттік тіркеу жүргізілген бірлескен ортақ меншіктегі салық салу объектілері бойынша меншік иелері осындай объектіге меншік құқықтарын мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыруға арналған өтініште көрсеткен осы салық салу объектісі меншік иелерінің бірі салық төлеуші бола алады.

4. Жер учаскесіне сәйкестендіру құжаттары болмаған жағдайда:

1) жер учаскесі мемлекеттік меншіктен берілген кезде – мемлекеттік органдардың жер учаскесін беру туралы актілері;

2) қалған жағдайларда азаматтық-құқықтық мәмілелер негізінде немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де негіздерде осындай учаскені іс жүзінде иелену және пайдалану пайдаланушыны жер учаскесіне қатысты салық төлеуші деп тану үшін негіз болып табылады.

599-бап. Салық салу объектісі

Қазақстан Республикасының аумағындағы:

1) өздеріне меншік құқығында тиесілі тұрғынжайлар, ғимараттар, саяжай құрылыстары, гараждар, орынтұрақ орындары және өзге де құрылыстар, құрылысжайлар, үй-жайлар;

2) жеке тұлғаларға меншік құқығында тиесілі жер учаскелері жеке тұлғаларға мүлік салығын салу объектісі болып табылады.

600-бап. Салықтық база

1. Мемлекеттік корпорация салықтық кезеңнен кейінгі әрбір жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша жеке тұлғалар үшін тұрғынжайлар, саяжай құрылыстары бойынша салық салу объектілерінің құнын мынадай тәртіппен айқындайды:

Қ = Қ б х S х К физ х К функц х К айм х К аек өзг. х Ксән-сал, мұнда:

Қ – салық салу мақсаттарына арналған мүлік құны;

Қ б – тұрғынжайдың, саяжай құрылысының бір шаршы метрінің базалық құны;

S – тұрғынжайдың, саяжай құрылысының шаршы метрмен көрсетілетін пайдалы алаңы;

К физ – физикалық тозу коэффициенті;

К функц – функционалдық тозу коэффициенті;

К айм – аймаққа бөлу коэффициенті;

К аек өзг. – айлық есептік көрсеткіштің өзгеру коэффициенті;

Ксән-сал – сән-салтанат коэффициенті.

2. Тұрғынжайдың, саяжай құрылысының бір шаршы метрінің ұлттық валютадағы базалық құны (Қ б) елді мекеннің түріне қарай мынадай мөлшерде айқындалады:

Р/с №	Елді мекеннің санаты	Базалық құны теңгемен
1	2	3
	Қалалар:	
1.	Алматы	60 000
2.	Шымкент	60 000
3.	Астана	60 000
4.	Ақтау	36 000
5.	Ақтөбе	36 000
6.	Атырау	36 000
7.	Жезқазған	36 000
8.	Көкшетау	36 000
9.	Қарағанды	36 000
10.	Қонаев	36 000
11.	Қостанай	36 000
12.	Қызылорда	36 000
13.	Орал	36 000
14.	Өскемен	36 000
15.	Павлодар	36 000
16.	Петропавл	36 000
17.	Семей	36 000
18.	Талдықорған	36 000
19.	Тараз	36 000
20.	Түркістан	36 000
21.	Облыстық маңызы бар қалалар	12 000
22.	Аудандық маңызы бар қалалар	6 000
23.	Кенттер	4 200
24.	Ауылдар	2 700

Бұл ретте елді мекендердің санаттары техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган бекіткен әкімшілік-аумақтық объектілер сыныптауышына сәйкес айқындалады.

3. Мемлекеттік корпорация көппәтерлі тұрғын үйдегі және жеке мақсаттарда пайдаланылатын қойма, тұрғынжайдың салқын жапсаржайы, шаруашылық (қызметтік) құрылысы, астыңғы қабаты, жертөлесі, гараж, орынтұрақ орны бойынша салықтық кезеңнен кейінгі әрбір жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша осындай әрбір объектінің құнын мынадай формуламен айқындайды:

Қ = Қ б х S х К физ х К аек өзг. х К айм, мұнда:

Қ – салық салу мақсаттарына арналған құн;

Қ б – осы баптың 2-тармағында белгіленген базалық құннан мынадай мөлшерде айқындалатын бір шаршы метрдің базалық құны:

көппәтерлі тұрғын үйдегі және жеке мақсаттарда пайдаланылатын қойма, тұрғынжайдың салқын жапсаржайы, шаруашылық (қызметтік) құрылысы, астыңғы қабаты, жертөлесі бойынша – 25 пайыз,

гараж, орынтұрақ орны бойынша – 15 пайыз;

S – тұрғынжайдың салқын жапсаржайының, шаруашылық (қызметтік) құрылысының, астыңғы қабатының, жертөлесінің, гараждың шаршы метрмен көрсетілетін жалпы алаңы;

К физ – осы баптың 4-тармағында айқындалған тәртіппен белгіленген физикалық тозу коэффициенті;

К аек өзг. – осы баптың 7-тармағында белгіленген тәртіппен айқындалған айлық есептік көрсеткіштің өзгеру коэффициенті;

К айм – осы баптың 6-тармағында айқындалған тәртіппен белгіленген аймаққа бөлу коэффициенті.

4. Тұрғынжайдың, саяжай құрылысының физикалық тозу коэффициенті амортизация нормалары және мына формула бойынша тиімді пайдаланылған мерзімі ескеріле отырып айқындалады:

К физ = 1 - Т физ, мұнда:

Т физ – тұрғынжайдың, саяжай құрылысының физикалық тозуы.

Физикалық тозу мына формула бойынша айқындалады:

Т физ = (Т баз - Т беру) х Н аморт/100, мұнда:

Т баз – салық есепке жазылған жыл;

Т беру – салық салу объектісінің пайдалануға берілген жылы;

Н аморт – амортизация нормасы.

Ғимараттың сипаттамасына қарай физикалық тозуын айқындаған кезде мынадай амортизация нормалары қолданылады:

Р/с №	Күрделілік тобы	Ғимараттың сипаттамасы	Н аморт, %	Қызмет ету мерзімі
1	2	3	4	5
		Тас, ерекше күрделі, қабырғаларының қалыңдығы 2,5-тен		

1.	1.	артық кірпіштен қаланған кірпіш немесе темір-бетон немесе металл қаңқасы бар кірпіш, жабындары темір-бетон және бетон ғимараттар; қабырғалары ірі панельді, жабындары темір-бетон ғимараттар	0,7	143
2.	2.	Қабырғаларының қалыңдығы 1,5-2,5 кірпіштен қаланған кірпіш, жабындары темір-бетон, бетон немесе ағаш ғимараттар; қабырғалары ірі блокты, жабындары темір-бетон ғимараттар	0,8	125
3.	3.	Қабырғалары кірпіштен, монолитті шлак-бетоннан, жеңіл шлак-блоктардан, ұлутастардан жеңіл қаланған, жабындары темір-бетон немесе бетон ғимараттар; қабырғалары ірі блокты немесе кірпіштен жеңіл қаланған, монолитті шлак-бетон, ұсақ шлак-блок ғимараттар	1,0	100
4.	4.	Аралас, кесілген ағаштан жасалған немесе төсемтас қабырғалары бар ғимараттар	2,0	50
5.	5.	Шитіден жасалған, жиналмалы-қалқанды, құйма қаңқалы, балшықтан соғылған, саман ғимараттар	3,3	30

6.	6.	Қамыс қаңқалы және басқа да жеңілдетілген ғимараттар	6,6	15

Егер тұрғынжайдың, саяжай құрылысының тас немесе тіреу панельдерінің физикалық тозуы 70 пайыздан, өзге материалдардың тозуы 65 пайыздан асып кетсе, онда физикалық тозу коэффициенті 0,2-ге тең деп қабылданады.

5. Тұрғынжайдың, саяжай құрылысының сапасына қойылатын талаптардың өзгеруін ескеретін физикалық тозу коэффициенті (К функц) мына формула бойынша есептеледі:

К функц = К қабат х К бұрыш. х К қабырғ. мат х К абат. х К жылыт, мұнда:

К қабат – тұрғынжайдың орналасу қабатына қарай базалық құнның өзгеруін ескеретін коэффициент;

К бұрыш – тұрғынжайдың ғимарат бұрышындағы учаскелерде орналасуын ескеретін коэффициент;

К қабырғ.мат – қабырғалардың материалын ескеретін коэффициент;

К абат. – тұрғынжайдың, саяжай құрылысының абаттандырылуы мен оның инженерлік-техникалық құрылғылармен қамтамасыз етілу деңгейін ескеретін коэффициент;

К жылыт – жылыту түрін ескеретін коэффициент.

Қабатына қарай қабаттың мынадай түзету коэффициенттері қолданылады (К қабат):

Р/с №	Қабаты	К қабат
1	2	3
1.	Бірінші	0,95
2.	Аралық немесе жеке тұрғын үй	1,00
3.	Соңғы	0,9

Биіктігі үш қабаттан аспайтын көппәтерлі тұрғын ғимараттар үшін кез келген қабат үшін қабат коэффициенті 1-ге тең деп алынады.

Тұрғынжайдың ғимарат бұрышындағы учаскелерде орналасуына қарай мынадай түзету коэффициенттері (К бұрыш) қолданылады:

Р/с №	Тұрғынжайдың ғимарат бұрышындағы учаскелерде орналасуы	К бұрыш
1	2	3
1.	Бұрышта орналасқан	0,95
2.	Бұрышта орналаспаған немесе жеке тұрғын үй	1,0

Қабырғаларының материалына қарай мынадай түзету коэффициенттері (К қаб. мат) қолданылады:

Р/с №	Қабырғаларының материалы	Коэффициент
1	2	3

1.	Кірпіштен	1,1
2.	Керамзит-бетон блоктардан құрама	1,0
3.	Керамзит-бетон блоктардан құрама, кірпішпен қапталған	1,05
4.	Темір-бетон панельдер	1,0
5.	Темір-бетон панельдерден, кірпішпен қапталған	1,05
6.	Балшықтан соғылған саман	0,5
7.	Саман, сыртынан 0,5 кірпішпен қапталған	0,6
8.	Монолитті шлак-бетон	0,7
9.	Темір-бетон блоктардан	1,0
10.	Жиналмалы-қалқанды	0,6
11.	Жиналмалы-қалқанды, 0,5 кірпішпен қапталған	0,75
12.	Кесілген ағаштан	0,85
13.	Шпалдан	0,75
14.	Шпалдан, кірпішпен қапталған	0,95
15.	Қамыс қаңқалы	0,6
16.	Өзгелері	1,0

Тұрғынжайды, саяжай құрылысын барлық тиісті инженерлік жүйелермен және техникалық құрылғылармен қамтамасыз ету кезінде абаттандырудың түзету коэффициенті (К абат) 1-ге тең деп алынады.

Адамдардың тұруына (тұрмысына), болуына нормативтік не жайлы жағдайлар жасайтын инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар (су құбыры, кәріз, басқа абаттандыру түрлері) болмаған жағдайда К абат 0,8-ге тең деп алынады.

Жылыту түріне қарай жылытудың мынадай түзету коэффициенттері (К жылыт) қолданылады:

Р/с №	Жылыту түрлері	К жылыт
1	2	3
1.	Орталықтан жылыту	1,0
2.	Газбен немесе мазутпен жергілікті жылыту	0,98
3.	Қатты отынды қолданып, сумен жергілікті жылыту	0,95
4.	Пешпен жылыту	0,9

6. Салық салу объектісінің елді мекенде орналасуын ескеретін аймаққа бөлу коэффициентін (К айм.) жергілікті атқарушы органдар осындай коэффициент енгізілетін жылдың алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмейтін мерзімде аймаққа бөлу коэффициентін есептеу әдістемесіне сәйкес бекітеді және ол бекітілген жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Бекітілген аймаққа бөлу коэффициенттері ресми жариялануға тиіс.

Аймаққа бөлу коэффициентін есептеу әдістемесін орталық мемлекеттік органдар арасынан Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен айқындалатын уәкілетті мемлекеттік орган бекітеді.

7. Айлық есептік көрсеткіштің өзгеру коэффициенті (бұдан әрі – К аек өзг.) мынадай формула бойынша айқындалады:

К аек өзг. = ағ. ж. аек/алдыңғы ж. аек.,

мұнда:

ағ. ж. АЕК – тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын АЕК;

алдыңғы ж. АЕК – алдыңғы қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын АЕК.

8. Сән-салтанат коэффициенті (К сән-сал) 1-ге тең.

Бұл ретте жергілікті өкілді органның шешімі бойынша сән-салтанат коэффициенті тұрғынжайлар бойынша 50%-дан асырмай ұлғайтылуы мүмкін.

Сән-салтанат коэффициентін арттыру туралы мұндай шешімді жергілікті өкілді орган ол енгізілген жылдың алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмей қабылдайды және ол қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

9. Тұрғын үйдің салқын жапсаржайы, шаруашылық (қызметтік) құрылысы, астыңғы қабаты, жертөлесі, гараж тұрғынжайдың бір бөлігі болып табылған жағдайда Мемлекеттік корпорация осындай салық салу объектілерінің жиынтық құнын осы бапқа сәйкес айқындайды.

10. Бірнеше жеке тұлғаның ортақ үлестік меншігіндегі салық салу объектілері бойынша әрбір осындай тұлғаның салықтық базасына оның осы мүліктегі үлесіне пропорционалды түрде есептелетін салық салу объектісінің құны енгізіледі.

11. Әкімшілік-аумақтық бірліктің шекаралары өзгерген кезде шекаралардың осындай өзгеруі нәтижесінде басқа әкімшілік-аумақтық бірліктің шекараларына ауыстырылған аумақтағы елді мекенде тұрған салық салу объектілерінің құны, осындай өзгеріс жүргізілген салықтық кезең үшін, осындай өзгеріс күніне дейін осы елді мекен шекараларында орналасқан елді мекен санаты үшін белгіленген базалық құнға сүйене отырып айқындалады.

12. Осы Кодекстің 599-бабының 1) тармақшасында көрсетілген салық салу объектілері бойынша мыналар салықтық база болып табылады:

1) егер бір салық төлеушіде салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына осындай салық салу объектілерінің жиынтық құны құнның шекті мөлшерінен кем немесе оған тең болса, – жеке әрбір объект бойынша салық салу объектісінің құны;

2) егер бір салық төлеушіде салық салу объектілерінің жиынтық құны құнның шекті мөлшерінен асып кетсе, салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына осындай салық салу объектілерінің жиынтық құны.

Бұл ретте осы тараудың мақсаттары үшін құнның шекті мөлшері 450 000 000 теңгені құрайды.

13. Осы Кодекстің 599-бабының 2) тармақшасында көрсетілген жер учаскелері бойынша жер учаскесінің және (немесе) жер үлесінің алаңы салықтық база болып табылады.

601-бап. Жекелеген жағдайларда салықты есептеу мен төлеу

Жеке тұлға, оның ішінде жеке практикамен айналысатын адам кәсіпкерлік қызметте (жеке практикаға байланысты қызметте) пайдаланылатын (пайдалануға жататын) салық салу объектілері бойынша мүлік салығын есептейді және төлейді және оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер үшін осы Кодекстің 64, 65 және 66-тарауларында айқындалған тәртіппен осы салық түрі бойынша салықтық есептілік ұсынады.

Осы Кодекстің 599-бабының 1) тармақшасында көрсетілген салық салу объектілері бойынша салықтық база осы Кодекстің 591-бабының 6-тармағына сәйкес айқындалады.

Бұл ретте осы тараудың мақсаттары үшін салықтық база осы Кодекстің 600-бабына сәйкес айқындалатын және салықты есептеуді салық органдары жүргізетін тұрғынжай және басқа да объектілер, сондай-ақ осындай тұрғынжайлар және басқа да объектілер тек қана тұру мақсаттары үшін жалға (пайдалануға) берілген және тұрғын үй қорынан шығарылмаған деген шарттар сақталған кезде, осындай тұрғынжай және басқа да объектілер алып жатқан жер учаскесі кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) салық салу объектілері деп танылмайды.

602-бап. Салықтық мөлшерлемелер және салықтық кезең

1. Салықтық база осы Кодекстің 600-бабы 12-тармағының 1) тармақшасына сәйкес айқындалатын жеке тұлғалардың мүлік салығы салық салу объектілерінің құнына қарай мынадай мөлшерлемелер бойынша есептеледі:

1	2	3
1.	2 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	салық салу объектілері құнының 0,05 пайызы
2.	2 000 000 теңгеден жоғары 4 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	1 000 теңге + 2 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,08 пайыз
3.	4 000 000 теңгеден жоғары 6 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	2 600 теңге + 4 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,1 пайыз
4.	6 000 000 теңгеден жоғары 8 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	4 600 теңге + 6 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,15 пайыз
5.	8 000 000 теңгеден жоғары 10 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	7 600 теңге + 8 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,2 пайыз
6.	10 000 000 теңгеден жоғары 12 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	11 600 теңге + 10000000 теңгеден асатын сомадан 0,25 пайыз

7.	12 000 000 теңгеден жоғары 14 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	16 600 теңге + 12 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,3 пайыз
8.	14 000 000 теңгеден жоғары 16 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	22 600 теңге + 14 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,35 пайыз
9.	16 000 000 теңгеден жоғары 18 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	29 600 теңге + 16 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,4 пайыз
10.	18 000 000 теңгеден жоғары 20 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	37 600 теңге + 18 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,45 пайыз
11.	20 000 000 теңгеден жоғары 75 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	46 600 теңге + 20 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,5 пайыз
12.	75 000 000 теңгеден жоғары 100 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	321 600 теңге + 75 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,6 пайыз
13.	100 000 000 теңгеден жоғары 150 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	471 600 теңге + 100000000 теңгеден асатын сомадан 0,65 пайыз
14.	150 000 000 теңгеден жоғары 350 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	796 600 теңге + 150 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,7 пайыз
15.	350 000 000 теңгеден жоғары 450 000 000 теңгеге дейін қоса алғанда	2 196 600 теңге + 350 000 000 теңгеден асатын сомадан 0,75 пайыз
16.	450 000 000 теңгеден жоғары	2 946 600 теңге + 450 000 000 теңгеден асатын сомадан 2 пайыз

Салықтық база осы Кодекстің 600-бабы 12-тармағының 2) тармақшасына сәйкес айқындалатын жеке тұлғалардың мүлік салығының жиынтық сомасы мынадай мөлшерлеме бойынша есептеледі: құнның шекті мөлшерінен асатын салықтық базадан 2 946 600 теңге + 2 пайыз.

2. Тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар (үй маңындағы учаскелерді қоспағанда) алып жатқан жерге базалық салықтық мөлшерлемелер алаңның бір шаршы метріне есептегенде мынадай мөлшерлерде белгіленеді:

Р/с №	Елді мекеннің санаты	Тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерге арналған базалық салықтық мөлшерлемелер (теңге)
1	2	3
	Қалалар:	
1.	Алматы	0,96
2.	Шымкент	0,58
3.	Астана	0,96
4.	Ақтау	0,58
5.	Ақтөбе	0,58
6.	Атырау	0,58

7.	Жезқазған	0,58
8.	Көкшетау	0,58
9.	Қарағанды	0,58
10.	Қонаев	0,58
11.	Қостанай	0,58
12.	Қызылорда	0,58
13.	Орал	0,58
14.	Өскемен	0,58
15.	Павлодар	0,58
16.	Петропавл	0,58
17.	Семей	0,58
18.	Талдықорған	0,58
19.	Тараз	0,58
20.	Түркістан	0,39
21.	Алматы облысы	
22.	облыстық маңызы бар қалалар	0,39
23.	аудандық маңызы бар қалалар	0,39
24.	Ақмола облысы:	
25.	облыстық маңызы бар қалалар	0,39
26.	аудандық маңызы бар қалалар	0,39
27.	Қалған облыстық маңызы бар қалалар	0,39
28.	Қалған аудандық маңызы бар қалалар	0,19
29.	Кенттер	0,13
30.	Ауылдар	0,09

Бұл ретте елді мекендердің санаттары техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган бекіткен әкімшілік-аумақтық объектілер сыныптауышына сәйкес белгіленеді.

3. Үй жанындағы жер учаскелері мынадай базалық салықтық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады:

1) астана, республикалық маңызы бар қалалар және облыстық маңызы бар қалалар үшін:

1 000 шаршы метрді қоса алғанға дейінгі алаң болғанда – 1 шаршы метр үшін 0,20 теңге;

1 000 шаршы метрден асатын алаңға – 1 шаршы метр үшін 6,00 теңге.

Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша 1 000 шаршы метрден асатын жер учаскелеріне салық мөлшерлемелері 1 шаршы метр үшін 6,00 теңгеден 0,20 теңгеге дейін төмендетілуі мүмкін;

2) қалған елді мекендер үшін:

5 000 шаршы метрді қоса алғанға дейінгі алаң болғанда – 1 шаршы метр үшін 0,20 теңге;

5 000 шаршы метрден асатын алаңға – 1 шаршы метр үшін 1,00 теңге.

Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша 5 000 шаршы метрден асатын жер учаскелеріне салық мөлшерлемелері 1 шаршы метр үшін 1,00 теңгеден 0,20 теңгеге дейін төмендетілуі мүмкін.

Елді мекендер жеріне жататын, тұрғын үйге (тұрғын ғимаратқа) қызмет көрсетуге арналған және тұрғын үй (тұрғын ғимарат), соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатпаған жер учаскесінің бір бөлігі үй жанындағы жер учаскесі деп есептеледі.

4. Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерге, сондай-ақ тиісті құрылыстар алып жатқан жерді қоса алғанда, жеке тұлғаларға жеке үй (қосалқы) шаруашылығын жүргізу, бағбандық және саяжай құрылысы үшін берілген елді мекендердің жеріне базалық салықтық мөлшерлемелер мынадай мөлшерлерде белгіленеді:

1) алаңы қоса алғанда 0,50 гектарға дейін болған кезде – 0,01 гектар үшін 20 теңге;

2) 0,50 гектардан асатын алаңға – 0,01 гектар үшін 100 теңге.

5. Тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерді қоспағанда, елді мекендердің жеріне осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 3-бағанында белгіленген елді мекендердің жеріне базалық мөлшерлемелер бойынша салық салынуға жатады.

6. Жергілікті өкілді органдардың Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес жүргізілетін жерді аймаққа бөлу жобалары (схемалары) негізінде тұрғын үй қоры, соның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерге базалық салықтық мөлшерлемелерді салықтың базалық мөлшерлемелерінің 50 пайызынан асырмай төмендетуге немесе арттыруға құқығы бар.

Бұл ретте жекелеген салық төлеушілер үшін мөлшерлемелерді жеке-дара төмендетуге немесе арттыруға тыйым салынады.

Мөлшерлемелерді төмендету немесе арттыру туралы мұндай шешімді жергілікті өкілді орган ол енгізілген жылдың алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмей қабылдайды және ол қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Жергілікті өкілді органның мөлшерлемелерді төмендету немесе арттыру туралы шешімі ресми жариялануға тиіс.

7. 1 қаңтардан бастап 31 желтоқсан аралығындағы күнтізбелік жыл жеке тұлғалардың мүлік салығын есептеу үшін салықтық кезең болып табылады.

Жеке тұлғалардың салық салу объектілерін жою, қирату, бұзу кезінде салық салу объектілерін жою, қирату, бұзу фактісі болған ай салықтық кезеңнің есебіне қосылады.

603-бап. Салықты есептеу мен төлеу тәртібі

1. Осы Кодекстің 604-бабында көрсетілгендерінен басқа, салық салу объектілері бойынша жеке тұлғалардың салығын есептеуді салық органдары салық төлеушінің

тұрғылықты жеріне қарамастан, салық салу объектісінің тұрған жері бойынша есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 шілдесінен кешіктірмей, құқықтары есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 қаңтарына дейін тіркелген жеке тұлғалардың салық салу объектілері бойынша меншік құқығында иеленудің іс жүзіндегі мерзімін ескере отырып, салықтық базаға тиісті салық мөлшерлемесін қолдану арқылы жүргізеді
.

2. Жеке тұлғалардың мүлік салығы салықтық кезең үшін осы Кодекстің 599-бабында көрсетілген әрбір салық салу объектісі бойынша жеке есептелген салық сомаларын қамтиды.

3. Егер салықтық кезең ішінде салық салу объектісі меншік құқығында он екі айдан аз болса, осындай объектілер бойынша төленуге жататын мүлік салығы осы баптың 1-тармағына сәйкес айқындалған салық сомасын он екіге бөлу және салық салу объектісінің меншік құқығында болуының іс жүзіндегі кезеңі айларының санына көбейту арқылы есептеледі.

Бұл ретте объектінің меншік құқығында болуының іс жүзіндегі кезеңі салықтық кезеңнің басынан бастап (егер объект осындай күнге меншік құқығында болса) немесе объектіге меншік құқығы туындаған айдың 1-інен бастап осындай объектіге меншік құқығы берілген айдың 1-іне дейін немесе салықтық кезеңнің соңына дейін (егер объект осындай күнге меншік құқығында болса) айқындалады.

4. Бірнеше жеке тұлғаның ортақ үлестік меншігіндегі салық салу объектісі үшін салық олардың осы мүліктегі үлесіне пропорционалды түрде есептеледі.

5. Салық салу объектісі жойылған, қираған, бұзылған кезде салық сомасын қайта есептеу уәкілетті мемлекеттік орган беретін, жойылу, қирау, бұзылу фактілерін растайтын құжаттар болған кезде жүргізіледі.

6. Осы Кодекстің 597-бабы 2-тармағы 1) – 5) тармақшаларының ережелерін қолдану құқығы салықтық кезең ішінде туындаған немесе тоқтатылған жағдайда, осындай ережелер:

құқық туындаған кезде – осындай құқық туындаған айдың 1-інен бастап салықтық кезең аяқталғанға дейін немесе осындай құқық тоқтатылатын айдың 1-іне дейін қолданылады;

құқық тоқтатылған кезде – осындай құқық тоқтатылатын айдың 1-інен бастап қолданылмайды.

7. Егер осы баптың 8-тармағында өзгеше белгіленбесе, бюджетке салық төлеу салық салу объектілерінің тұрған жері бойынша есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 қазанынан кешіктірмей жүргізіледі.

8. Меншік құқығын беретін тұлға салық салу объектісін иеленуінің іс жүзіндегі кезеңі үшін төлеуге жататын салық сомасы меншік құқықтары мемлекеттік тіркелген күннен кешіктірілмей бюджетке енгізілуге тиіс.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген жағдайда жеке тұлғалардың мүлік салығын есептеу мақсатында салық салу объектісіне меншік құқығын беру жүргізілген жылдың алдындағы салықтық кезең үшін айқындалған салықтық база қолданылады.

9. Әкімшілік-аумақтық бірліктің шекаралары өзгерген кезде шекаралардың осындай өзгеруі нәтижесінде басқа әкімшілік-аумақтық бірліктің шекараларына ауыстырылған аумақтың елді мекеніндегі жеке тұлғалардың мүлкіне салық осындай өзгеріс жүргізілген салықтық кезең үшін осындай өзгеріс күніне дейін осы елді мекен орналасқан шекаралардағы елді мекен санаты үшін белгіленген базалық құн негізге алына отырып есептеледі.

10. Салықтық жыл ішінде елді мекенді қоныстың бір санатынан басқа санатына ауыстырған кезде осындай ауыстыру жүргізілген салықтық кезең үшін жеке тұлғаларға меншік құқығымен тиесілі жер учаскелері бойынша мүлік салығы осы елді мекен осындай ауыстыруға дейін жатқызылған елді мекен санаты үшін белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

604-бап. Құнның шекті мөлшерінен асқан кезде салықты есептеу мен төлеу тәртібі

1. Жеке тұлғалардың осы Кодекстің 599-бабының 1) тармақшасында көзделген, олар бойынша салықтық база құнның шекті мөлшерінен асатын салық салу объектілері бойынша салықты есептеуді салық органдары салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 шілдесінен кешіктірмей жүргізеді.

Салықты есептеу салықтық кезең үшін мынадай тәртіппен жүргізіледі:

1) салық төлеушіде салықтық кезеңнің 31 желтоқсанына меншік құқығында бар барлық салық салу объектілері бойынша салықтың жиынтық сомасы салық базасына тиісті салық мөлшерлемесін қолдану арқылы айқындалады;

2) салықтық базаға енгізілген әрбір салық салу объектісі бойынша салық сомасы мынадай формула бойынша айқындалады: салықтың жиынтық сомасы * салық салу объектісінің құны/салықтық база.

2. Салық төлеу салық салу объектілерінің тұрған жері бойынша бюджетке салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 қазанынан кешіктірілмей жүргізіледі.

13-БӨЛІМ. ОЙЫН БИЗНЕСІ САЛЫҒЫ

68-тарау. ОЙЫН БИЗНЕСІ САЛЫҒЫ

605-бап. Төлеушілер

Ойын бизнесі саласында мынадай:

1) казино;

2) ойын автоматтары залы;

3) тотализатор;

4) букмекерлік кеңсе қызметі түрлерін жүзеге асыратын заңды тұлғалар (ойын бизнесін ұйымдастырушылар) ойын бизнесі салығын төлеушілер болып табылады.

606-бап. Салық салу объектілері

Ойын бизнесі саласындағы қызметті жүзеге асыру кезінде мыналар ойын бизнесіне салық салу объектілері болып табылады:

1) ойын үстелі;

2) ойын автоматы;

3) тотализатор кассасы;

4) тотализатордың электрондық кассасы;

5) букмекерлік кеңсе кассасы;

6) букмекерлік кеңсенің электрондық кассасы.

607-бап. Салық мөлшерлемелері

1. Салық салу объектісінің бір бірлігінен ойын бизнесі салығының мөлшерлемесі мыналарды құрайды:

1) ойын үстелі – айына айлық есептік көрсеткіштің 1 660 еселенген мөлшері;

2) ойын автоматы – айына айлық есептік көрсеткіштің 60 еселенген мөлшері;

3) тотализатор кассасы – айына айлық есептік көрсеткіштің 300 еселенген мөлшері;

4) тотализатордың электрондық кассасы – айына айлық есептік көрсеткіштің 4 000 еселенген мөлшері;

5) букмекерлік кеңсе кассасы – айына айлық есептік көрсеткіштің 300 еселенген мөлшері;

6) букмекерлік кеңсенің электрондық кассасы – айына айлық есептік көрсеткіштің 3 000 еселенген мөлшері.

2. Осы баптың 1-тармағында белгіленген салық мөлшерлемелері салықтық кезеңнің 1-іне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіш мөлшері негізге алына отырып айқындалады.

608-бап. Салықтық кезең

Күнтізбелік тоқсан ойын бизнесі салығы үшін салықтық кезең болып табылады.

609-бап. Салықты есептеу тәртібі

1. Ойын бизнесі салығын есептеу, егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, әрбір салық салу объектісіне осы Кодекстің 606-бабында айқындалған тиісті салық мөлшерлемесін қолдану арқылы жүргізіледі.

2. Салық салу объектілері айдың 15-іне дейін қоса алғанда пайдалануға берілген кезде ойын бизнесі салығы – белгіленген мөлшерлеме бойынша, 15-інен кейін белгіленген мөлшерлеменің 1/2 мөлшерінде есептеледі.

Салық салу объектілері айдың 15-іне дейін қоса алғанда шығып қалған кезде ойын бизнесі салығы – белгіленген мөлшерлеменің 1/2 мөлшерінде, 15-інен кейін белгіленген мөлшерлеме бойынша есептеледі.

610-бап. Салық декларациясын ұсыну мерзімі

Ойын бизнесі салығы бойынша декларация есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмей ұсынылады.

Ойын бизнесі салығы бойынша декларация жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеуші ретінде тіркеу есебінің жері бойынша салық органына ұсынылады.

611-бап. Салықты төлеу мерзімі

Ойын бизнесі салығы есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірілмей салық салу объектілерінің тіркелген жері бойынша бюджетке төленуге тиіс.

14-БӨЛІМ. БЮДЖЕТКЕ ТӨЛЕНЕТІН ТӨЛЕМДЕР

69-тарау. АЛЫМДАР

612-бап. Алымдар туралы жалпы ережелер

1. Салық органдары, жергілікті атқарушы органдар және басқа да уәкілетті мемлекеттік органдар:

1) тіркеу әрекеттері;

2) рұқсат беру құжаттарын немесе олардың телнұсқаларын беру бойынша әрекеттер жасалған кезде алатын, бюджетке төленетін бір реттік төлемдер алымдар болып табылады.

Бұл ретте осы тараудың мақсаттары үшін рұқсат беру құжаттары деп рұқсаттарға қатысы жоқ, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және жағдайларда қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган беретін келісім мен салық органдары беретін, АХҚО-ның инвестициялық резиденті болып табылатын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның резиденттігін растайтын құжат та түсініледі.

2. Осы тараудың мақсаттары үшін тіркеу әрекеттері деп уәкілетті мемлекеттік органдардың Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен мынадай әрекеттер жасауы түсініледі:

1) заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу, сондай-ақ оларды қайта тіркеу;

2) көлік құралдарын мемлекеттік тіркеу, сондай-ақ оларды қайта тіркеу.

3. Тиісті уәкілетті мемлекеттік органдар, салық органдары, жергілікті атқарушы органдар Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен мынадай құжаттарды немесе олардың телнұсқаларын берген кезде алымдар алынады:

1) Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес лицензиялауға жататын белгілі бір қызмет түрлерімен айналысуға арналған лицензиялар;

2) автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін берілетін рұқсат беру құжаттары (бұдан әрі – автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін алым):

халықаралық қатынаста жолаушылар мен жүктерді тасымалдауды жүзеге асыратын отандық автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағынан шығуы;

халықаралық қатынаста жолаушылар мен жүктерді тасымалдауды жүзеге асыратын шетелдік автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағына (аумағынан) кіруі (шығуы), Қазақстан Республикасының аумағымен транзиттеу;

ірі габаритті және (немесе) салмағы ауыр отандық және шетелдік автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өтуі;

3) Қазақстан Республикасына шетелдік жұмыс күшін тартуға (оны ұзартуға) арналған рұқсаттар;

4) АХҚО-ның инвестициялық резиденті болып табылатын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның резиденттігін растайтын құжат.

4. Жасау кезінде алым алу көзделген тиісті әрекеттерді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алым сомаларын есептеуді және есепке жазуды жүргізеді, сондай-ақ есептелген (есепке жазылған) алымдардың толық алынуы, бюджетке уақтылы төленуі үшін, сондай-ақ осы баптың 5-тармағына сәйкес мемлекеттік кіріс органдарына берілетін мәліметтердің анықтығы үшін жауапты болады.

5. Осы Кодекстің 54-бабында көзделген жағдайларды қоспағанда, уәкілетті мемлекеттік органдар тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей өздерінің тұрған жері бойынша (беру толық автоматтандырылғанға дейін) салық органына алымды төлеушілер және салық салу объектілері туралы мәліметтер ұсынады.

613-бап. Алым төлеушілер

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, уәкілетті мемлекеттік органдар жүзеге асыру кезінде алымдар алу көзделген әрекеттерді олардың мүдделері үшін жасайтын тұлғалар

, сондай-ақ заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелері алым төлеушілер болып табылады.

2. Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында және Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасында айқындалатын жағдайларда шетелдік жұмыс күшін тартатын тұлғалар Қазақстан Республикасына шетелдік жұмыс күшін тартуға рұқсатты бергені немесе ұзартқаны үшін алым төлеушілер болып табылмайды.

614-бап. Алымдарды есептеу мен төлеу тәртібі

1. Алым сомалары белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептеледі және уәкілетті мемлекеттік органға және жергілікті атқарушы органға тиісті құжаттар берілгенге дейін немесе рұқсат беру құжаттары алынғанға дейін алым төлеушінің тұрған жері бойынша төленеді.

2. Тиісті рұқсат беру құжаттары ресімделмей, сондай-ақ автомобиль көлігі саласындағы басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган белгілеген автокөлік құралының жол берілетін өлшемдерін бұза отырып, автокөлік құралының жүріп өту фактісі анықталған жағдайда, автокөлік құралының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін алым сомасы осындай факт анықталған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде бюджетке төленеді.

3. Автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін алым сомасын бюджетке төлеу банктік ұйымдар арқылы аудару жолымен не уәкілетті мемлекеттік органның бақылау-өткізу пункттерінде не өзге де арнайы жабдықталған орындарында уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша қатаң есептілік бланкілері негізінде қолма-қол ақшаны енгізу жолымен жүргізіледі.

Автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін қолма-қол ақшамен қабылданған алым сомаларын автомобиль көлігі саласындағы басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей күн сайын банктерге немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға оларды кейіннен бюджетке есепке жатқызу үшін тапсырады. Егер қолма-қол ақшаның күн сайынғы түсімдері алым төлеу күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 еселенген мөлшерінен аз болса, ақшаны есепке жатқызу ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап операциялық үш күнде бір рет жүзеге асырылады.

Жеке тұлғалар автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін алым сомаларын қолма-қол ақшамен төлеген кезде қатаң есептілік бланкілерінде уәкілетті мемлекеттік органның бизнес-сәйкестендіру нөмірі қойылады.

4. Жұмыс берушілерге Қазақстан Республикасына шетелдік жұмыс күшін тартуға рұқсатты бергені немесе ұзартқаны үшін алым астананың, облыстың, республикалық

маңызы бар қаланың жергілікті атқарушы органының Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасында және Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасында айқындалатын тәртіппен жұмыс берушілерге Қазақстан Республикасына шетелдік жұмыс күшін тартуға рұқсатты беру не ұзарту туралы шешім қабылдағаны туралы хабарламасы алынған күннен бастап он жұмыс күні ішінде алынады.

5. АХҚО-ның инвестициялық резиденті болып табылатын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның резиденттігін растайтын құжатты бергені үшін алым салық органына тиісті құжаттар берілгенге дейін АХҚО-ның тұрған жері бойынша төленеді.

615-бап. Тіркеу алымдарының мөлшерлемелері

1. Тіркеу алымдарының мөлшерлемелері осындай алымдарды төлеу күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткішке (бұдан әрі осы тараудың мәтіні бойынша – АЕК) еселенген мөлшерде айқындалады.

2. Коммерциялық ұйымдарды қоспағанда, заңды тұлғаларды, олардың филиалдары мен өкілдіктерін мемлекеттік (есептік) тіркегені, сондай-ақ оларды қайта тіркегені үшін алым мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Тіркеу әрекеттерінің түрлері	Мөлшерлемелер (АЕК)
1	2	3
1.	Коммерциялық ұйымдарды қоспағанда, заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркегені (қайта тіркегені), олардың қызметінің тоқтатылуын мемлекеттік тіркегені (оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда қайта ұйымдастыру кезінде), олардың филиалдары мен өкілдіктерін есептік тіркегені (қайта тіркегені), есептік тіркеуден шығарғаны үшін :	
1.1.	заңды тұлғаларды, олардың филиалдары мен өкілдіктерін	6,5
1.2.	саяси партияларды, олардың филиалдары мен өкілдіктерін	14
	Бюджет қаражатынан қаржыландырылатын мекемелерді, қазыналық кәсіпорындарды, көппәтерлі тұрғын үй мүлкінің меншік иелері бірлестіктерін және пәтерлердің (үй-жайлардың) меншік иелерінің кооперативін мемлекеттік тіркегені (қайта	

2.	тіркегені), олардың қызметінің тоқтатылуын (оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда қайта ұйымдастыру кезінде) мемлекеттік тіркегені, олардың филиалдары мен өкілдіктерін есептік тіркегені (қайта тіркегені), есептік тіркеуден шығарғаны үшін:	
2.1.	мемлекеттік тіркегені, қызметтің тоқтатылуын тіркегені, есептік тіркегені, есептік тіркеуден шығарғаны үшін	1
2.2.	қайта тіркегені үшін	0,5
3.	Балалар мен жастардың қоғамдық бірлестіктерін, сондай-ақ мүгедектігі бар адамдардың қоғамдық бірлестіктерін және (немесе) олар құрған, осы Кодекстің 322-бабының талаптарына сәйкес келетін ұйымдарды мемлекеттік тіркегені (қайта тіркегені), олардың қызметінің тоқтатылуын мемлекеттік тіркегені (оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда қайта ұйымдастыру кезінде), олардың филиалдары мен өкілдіктерін, республикалық және өңірлік ұлттық-мәдени қоғамдық бірлестіктердің филиалдарын есептік тіркегені (қайта тіркегені), есептік тіркеуден шығарғаны үшін :	
3.1.	тіркегені үшін (оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда қайта ұйымдастыру кезінде)	2
3.2.	қайта тіркегені, қызметтің тоқтатылуын мемлекеттік тіркегені (оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда қайта ұйымдастыру кезінде), есептік тіркеуден шығарғаны үшін	1

3. Көлік құралдарын мемлекеттік тіркегені, сондай-ақ оларды қайта тіркегені үшін алым мөлшерлемелері:

Р/с		

№	Тіркеу әрекеттерінің түрлері	Мөлшерлемелер (АЕК)
1	2	3
1.	Мемлекеттік тіркегені үшін:	
1.1.	механикалық көлік құралын (оған қатысты бастапқы мемлекеттік тіркеу жүргізілетін көлік құралынан басқа) немесе тіркемені	0,25
1.2.	теңіз кемелерін	60
1.3.	өзен кемелерін	15
1.4.	шағын көлемді флот кемелерін	
1.4.1.	қуаты 50 ат күшінен (37 кВт) жоғары өздігінен жүзетін шағын көлемді кемелерді	3
1.4.2.	қуаты 50 ат күшіне (37 кВт) дейінгі өздігінен жүзетін шағын көлемді кемелерді	2
1.4.3.	өздігінен жүзбейтін шағын көлемді кемелерді	1,5
1.5.	қалалық рельсті көлікті	0,25
1.6.	теміржолдың тартқыш, сондай-ақ моторлы-вагонды жылжымалы құрамын	0,25
2.	Қайта тіркегені үшін:	
2.1.	механикалық көлік құралын немесе тіркемені	0,25
2.2.	теңіз кемелерін	30
2.3.	өзен кемелерін	7,5
2.4.	шағын көлемді флот кемелерін	
2.4.1.	қуаты 50 ат күшінен (37 кВт) жоғары өздігінен жүзетін шағын көлемді кемелерді	1,5
2.4.2.	қуаты 50 ат күшіне (37 кВт) дейінгі өздігінен жүзетін шағын көлемді кемелерді	1
2.4.3.	өздігінен жүзбейтін шағын көлемді кемелерді	0,75
2.5.	қалалық рельсті көлікті	0,25
2.6.	теміржолдың тартқыш, сондай-ақ моторлы-вагонды жылжымалы құрамын	0,25
3.	Мемлекеттік тіркелгенін куәландыратын құжаттың телнұсқасын бергені үшін:	
3.1.	механикалық көлік құралын немесе тіркемені	0,25
3.2.	теңіз кемелерін	15

3.3.	өзен кемелерін	3,75
3.4.	шағын көлемді флот кемелерін	
3.4.1.	қуаты 50 ат күшінен (37 кВт) жоғары өздігінен жүзетін шағын көлемді кемелерді	0,75
3.4.2.	қуаты 50 ат күшіне (37 кВт) дейінгі өздігінен жүзетін шағын көлемді кемелерді	0,5
3.4.3.	өздігінен жүзбейтін шағын көлемді кемелерді	0,38
3.5.	қалалық рельсті көлікті	0,25
3.6.	теміржолдың тартқыш, сондай-ақ моторлы-вагонды жылжымалы құрамын	0,25
4.	Механикалық көлік құралдарын бастапқы мемлекеттік тіркегені үшін:	
4.1.	гибридті көлік құралдарын қоспағанда, электр қозғалтқыштары бар M1 санатындағы көлік құралдары:	
4.1.1.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылға дейінгі	0,25
4.1.2.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылдан 3 жылға дейінгі	25
4.1.3.	шығарылған жылын қоса алғанда, 3 жыл және одан жоғары	250
4.2.	электр қозғалтқыштары бар көлік құралдарын қоспағанда, M1 санатындағы көлік құралдары:	
4.2.1.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылға дейінгі	0,25
4.2.2.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылдан 3 жылға дейінгі	50
4.2.3.	шығарылған жылын қоса алғанда, 3 жыл және одан жоғары	500
4.3.	M2, M3, N1, N2, N3 санатындағы көлік құралдары (ершікті тартқыштарды қоспағанда):	
4.3.1.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылға дейінгі	0,25
4.3.2.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылдан 3 жылға дейінгі	240
4.3.3.	шығарылған жылын қоса алғанда, 3 жылдан 5 жылға дейінгі	350
4.3.4.	шығарылған жылын қоса алғанда, 5 жыл және одан жоғары	2500

4.4.	N3 санатындағы көлік құралдары (ершікті тартқыштар):	
4.4.1.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылға дейінгі	0,25
4.4.2.	шығарылған жылын қоса алғанда, 2 жылдан 3 жылға дейінгі	240
4.4.3.	шығарылған жылын қоса алғанда, 3 жылдан 7 жылға дейінгі	350
4.4.4.	шығарылған жылын қоса алғанда, 7 жыл және одан жоғары	2500

616-бап. Рұқсат беру құжаттарын бергені үшін алым мөлшерлемелері

1. Рұқсат беру құжаттарын бергені үшін алым мөлшерлемелері осындай алымдар төлеу күніне қолданыста болатын АЕК-тің еселенген мөлшерінде айқындалады.

2. Автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін алым мөлшерлемелері:

1) мыналарды:

халықаралық қатынаста жолаушылар мен жүктерді тасымалдауды жүзеге асыратын отандық автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағынан шыққаны үшін – АЕК-тің 1 еселенген мөлшерін;

Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарына сәйкес күнтізбелік бір жылға шетелдік рұқсатты ала отырып, тұрақты негізде халықаралық қатынаста жолаушылар мен жүктерді тасымалдауды жүзеге асыратын отандық автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағынан шыққаны үшін – АЕК-тің 10 еселенген мөлшерін;

2) халықаралық қатынаста жолаушылар мен жүктерді тасымалдауды жүзеге асыратын шетелдік автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағына (аумағынан) кіргені (шыққаны), Қазақстан Республикасының аумағымен транзиттеу үшін – АЕК-тің 30 еселенген мөлшерін;

3) ірі габаритті және (немесе) салмағы ауыр отандық және шетелдік автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін – осы баптың 3-тармағында белгіленген мөлшерлерді құрайды.

3. Ірі габаритті және (немесе) салмағы ауыр отандық және шетелдік автокөлік құралдарының Қазақстан Республикасының аумағымен жүріп өткені үшін алым мөлшерлемелері:

1) автокөлік құралының (жүкпен немесе жүксіз) жалпы нақты массасының жол берілетін жалпы массадан асып кеткені үшін – асып кеткен әрбір тонна (толық еместі қоса алғанда) үшін АЕК-тің 0,005 еселенген мөлшерін құрайды.

Автокөлік құралының (жүкпен немесе жүксіз) жалпы нақты массасының жол берілетін жалпы массадан асып кеткені үшін алым сомасы көрсетілген алым

мөлшерлемесін осындай асып кету мөлшеріне және маршрут бойынша тасымалдаудың тиісті арақашықтығына (километрмен) көбейту арқылы айқындалады;

2) автокөлік құралының (жүкпен немесе жүксіз) нақты осьтік жүктемелерінің жол берілетін осьтік жүктемелерден асып кеткені үшін (әрбір артық жүк тиелген жеке, қосарланған және үш еселенген осьтер үшін):

Р/с №	Жол берілетін осьтік жүктемелерден нақты асып кету, %	Жол берілетін осьтік жүктемелерден асып кеткені үшін тариф (АЕК)
1	2	3
1.	10 %-ды қоса алғанға дейін	0,011
2.	10,0 %-дан 20,0 %-ды қоса алғанға дейін	0,014
3.	20,0 %-дан 30,0 %-ды қоса алғанға дейін	0,190
4.	30,0 %-дан 40,0 %-ды қоса алғанға дейін	0,380
5.	40,0 %-дан 50,0 %-ды қоса алғанға дейін	0,500
6.	50,0 %-дан жоғары	1

Алым сомасы жол берілетін осьтік жүктемелерден нақты асып кеткен мөлшерге сәйкес келетін мөлшерлемені маршрут бойынша тасымалдаудың арақашықтығына (километрмен) көбейту арқылы айқындалады;

3) автокөлік құралы (жүкпен немесе жүксіз) габариттерінің автокөлік құралдарының биіктігі, ені және ұзындығы бойынша жол берілетін габариттік өлшемдерден асып кеткені үшін:

Р/с №	Автокөлік құралдарының габариттік өлшемдері, метрмен	Жол берілетін габариттік өлшемдерден асып кеткені үшін мөлшерлемелер (АЕК)
1	2	3
1.	Биіктігі:	
1.1.	4-тен жоғары 4,5-ті қоса алғанға дейін	0,009
1.2.	4,5-тен жоғары 5-ті қоса алғанға дейін	0,018
1.3.	5-тен жоғары	0,036
2.	Ені:	
2.1.	2,55-тен (изометриялық шанақтар үшін 2,6-дан) жоғары 3-ті қоса алғанға дейін	0,009
2.2.	3-тен жоғары 3,75-ті қоса алғанға дейін	0,019
2.3.	3,75-тен жоғары	0,038
3.	Ұзындығы:	

3.1.	жол берілетін ұзындықтан асып кететін әрбір метр (толық еместі қоса алғанда) үшін	0,004

Автокөлік құралы (жүкпен немесе жүксіз) габариттерінің автокөлік құралдарының биіктігі, ені және ұзындығы бойынша жол берілетін габариттік өлшемдерден асып кеткені үшін алым сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

биіктік бойынша автокөлік құралының нақты габариттік мөлшеріне сәйкес келетін мөлшерлемені маршрут бойынша тасымалдау арақашықтығына (километрмен) көбейту жолымен алынған, автокөлік құралы (жүкпен немесе жүксіз) габариттерінің биіктік бойынша жол берілетін габариттік өлшемдерден асып кеткені үшін алым сомасы, қосу ені бойынша автокөлік құралының нақты габариттік мөлшеріне сәйкес келетін мөлшерлемені маршрут бойынша тасымалдау арақашықтығына (километрмен) көбейту жолымен алынған, автокөлік құралы (жүкпен немесе жүксіз) габариттерінің мөлшеріне ені бойынша жол берілетін габариттік өлшемдерден асып кеткені үшін алым сомасы, қосу ұзындық бойынша автокөлік құралының нақты габариттік мөлшеріне сәйкес келетін мөлшерлемені маршрут бойынша тасымалдау арақашықтығына (километрмен) көбейту жолымен алынған, автокөлік құралы (жүкпен немесе жүксіз) габариттерінің ұзындық бойынша жол берілетін габариттік өлшемдерден асып кеткені үшін алым сомасы.

4. Жекелеген қызмет түрлерімен айналысу құқығы үшін лицензиялық алым (жекелеген қызмет түрлерімен айналысуға арналған лицензиялар бергені үшін алым) мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Лицензияланатын қызмет түрлері	Алым мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	Жекелеген қызмет түрлерімен айналысу құқығы үшін лицензиялық алым мөлшерлемелері:	
1.1.	Тау-кен және химия өндірістерін пайдалану	10
1.2.	Энергиямен жабдықтау мақсатында электр энергиясын сатып алу	10
1.3.	Атом энергиясы пайдаланылатын объектілердің өмірлік циклінің кезеңдеріне байланысты жұмыстарды орындау	100
1.4.	Ядролық материалдармен жұмыс істеу	50
1.5.	Радиоактивті заттармен, құрамында радиоактивті заттар бар аспаптармен және қондырғылармен жұмыс істеу	10

1.6.	Иондандырушы сәулені генерациялайтын аспаптармен және қондырғылармен жұмыс істеу	5
1.7.	Атом энергиясын пайдалану саласында көрсетілетін қызметтерді ұсыну	5
1.8.	Радиоактивті қалдықтармен жұмыс істеу	50
1.9.	Ядролық материалдарды, радиоактивті заттарды, иондандырушы сәулеленудің радиоизотоптық көздерін, радиоактивті қалдықтарды транзиттік тасымалдауды қоса алғанда, Қазақстан Республикасы аумағының шегінде тасымалдау	50
1.10.	Бұрынғы ядролық сынақ полигондары аумақтарындағы және жүргізілген ядролық сынақтардың салдарынан ластанған басқа да аумақтардағы қызмет	10
1.11.	Уларды өндіру, қайта өңдеу, сатып алу, сақтау, өткізу, пайдалану, жою	10
1.12.	Пестицидтерді өндіру (формуляциялау), пестицидтерді өткізу, пестицидтерді аэрозольдық және фумигациялық тәсілдермен қолдану	10
1.13.	Жолаушыларды облысаралық қалааралық, ауданаралық (облыс ішіндегі қалааралық) және халықаралық қатынастарда автобустармен, шағын автобустармен тұрақсыз тасымалдау, сондай-ақ жолаушыларды халықаралық қатынаста автобустармен, шағын автобустармен тұрақты тасымалдау	3
1.14.	Теміржол көлігімен жүктерді тасымалдау жөніндегі қызмет	6
1.15.	Есірткі, психотроптық заттар мен прекурсорлар айналымына байланысты қызмет	20
1.16.	Ақпаратты криптографиялық қорғау құралдарын әзірлеу және өткізу (оның ішінде өзге де беру)	9

1.17.	Жедел-іздестіру іс-шараларын жүргізуге арналған арнаулы техникалық құралдарды әзірлеу, өндіру, жөндеу және өткізу	20
1.18.	Ақпарат таралып кететін техникалық арналарды және жедел-іздестіру іс-шараларын жүргізуге арналған арнаулы техникалық құралдарды анықтау жөнінде қызметтер көрсету	20
1.19.	Ақпаратты жасырын алуға арналған арнаулы техникалық құралдарды ЕАЭО-ның кедендік аумағына әкелуге және ЕАЭО-ның кедендік аумағынан әкетуге қорытынды (рұқсат беру құжатын) беру	0
1.20.	Шифрлау (криптографиялық) құралдарын ЕАЭО-ның кедендік аумағына әкелуге және ЕАЭО-ның кедендік аумағынан әкетуге қорытынды (рұқсат беру құжатын) беру	0
1.21.	Тауарларды ақпаратты криптографиялық қорғау құралдарына және жедел-іздестіру іс-шараларын жүргізуге арналған арнаулы техникалық құралдарға жатқызу нысанасына техникалық зерттеу жүргізу	0
1.22.	Шифрлау (криптографиялық) құралдарын қамтитын тауарлардың (өнімдердің) сипаттамалары туралы нотификацияларды тіркеу	0
1.23.	Монтаждауды, реттеуді, жаңғыртуды, орнатуды, пайдалануды, сақтауды, жөндеуді және сервистік қызмет көрсетуді қоса алғанда, оқ-дәрілерді, қару-жарақ пен әскери техниканы, олардың қосалқы бөлшектерін, жиынтықтауыш бұйымдар мен аспаптарды, сондай-ақ оларды өндіруге арналған арнаулы материалдар мен жабдықтарды әзірлеу, өндіру, жөндеу, сатып алу және өткізу	22
1.24.	Жарылғыш және пиротехникалық (азаматтықты қоспағанда) заттар	22

	мен олар қолданылып жасалған бұйымдарды әзірлеу, өндіру, сатып алу, өткізу, сақтау	
1.25.	Босатылатын оқ-дәрілерді, қару-жарақты, әскери техниканы, арнаулы құралдарды жою (құрту, кәдеге жарату, көму) және қайта өңдеу	22
1.26.	Азаматтық және қызметтік қару мен оның патрондарын әзірлеу, өндіру, жөндеу, сату, коллекциялау, экспонаттау	10
1.27.	Азаматтық пиротехникалық заттар мен олар қолданылып жасалған бұйымдарды әзірлеу, өндіру, сату, пайдалану	10
1.28.	Ғарыш кеңістігін пайдалану саласындағы қызмет	186
1.29.	Байланыс саласында қызметтер көрсету	6
1.30.	Білім беру қызметі	10
1.31.	Теле-, радиоарналарын тарату жөніндегі қызмет	6
1.32.	Медициналық қызмет	10
1.33.	Фармацевтикалық қызмет	10
1.34.	Адвокаттық қызмет	6
1.35.	Нотариаттық қызмет	6
1.36.	Атқарушылық құжаттарды орындау жөніндегі қызмет	6
1.37.	Аудиторлық қызмет	10
1.38.	Қоршаған ортаны қорғау саласында жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету	50
1.39.	Заңды тұлғалардың күзет қызметін жүзеге асыруы	6
1.40.	Туроператорлық қызмет	10
1.41.	Ветеринария саласындағы қызмет	6
1.42.	Сот-сараптама қызметі	6
1.43.	Тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялық жұмыстарды және (немесе) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру	10
1.44.	Мыналар жүзеге асыратын банк операциялары*:	
	екінші деңгейдегі банктер, Қазақстан Республикасы	

1.44.1.	бейрезидент-банктерінің филиалдары	800
1.44.2.	банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар	400
1.45.	банктердің, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктері филиалдарының бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті жүзеге асыру жөніндегі операциялары	800
1.46.	банктер, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің филиалдары жүзеге асыратын өзге де операциялар	800
1.46.1.	Микроқаржылық қызмет	30
1.47.	Қызметін Ұлттық Банктің қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларына арналған лицензиясы негізінде тек қана айырбастау пункттері арқылы жүзеге асыратын заңды тұлғалардың операциялары	40
1.48.	Өмірді сақтандыру саласындағы қызмет**	500
1.49.	Жалпы сақтандыру саласындағы қызмет**	500
1.50.	Ерекше қызмет түрі ретінде қайта сақтандыру жөніндегі қызмет	500
1.51.	Қайта сақтандыру жөніндегі қызмет	200
1.52.	Сақтандыру брокерінің қызметі	300
1.53.	Актуарийлік қызмет	10
1.54.	Брокерлік қызмет	30
1.55.	Дилерлік қызмет	30
1.56.	Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызмет	30
1.57.	Кастодиан қызметі	30
1.58.	Трансферагенттік қызмет	10
1.59.	Бағалы қағаздармен және өзге де қаржы құралдарымен жасалатын сауданы ұйымдастыру жөніндегі қызмет	10
1.60.	Қаржы құралдарымен жасалатын мәмілелер бойынша клиринг қызметі	40
1.61.	Іздестіру қызметі	10

1.62.	Құрылыс-монтаждау жұмыстары	10
1.63.	Жобалау қызметі	10
1.64.	Тұрғын үй ғимараттарының құрылысын үлескерлердің ақшасын тарту есебінен ұйымдастыру жөніндегі қызмет	10
1.65.	Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы мен Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасын жасау	10
1.66.	Этил спиртін өндіру	3 000
1.67.	Сыра қайнату өнімінен басқа, алкоголь өнімін өндіру	3 000
1.68.	Сыра қайнату өнімін өндіру	2 000
1.69.	Алкоголь өнімін өндіру аумағында сақтау және көтерме саудада өткізу жөніндегі қызметті қоспағанда, алкоголь өнімін сақтау және көтерме саудада өткізу, әрбір қызмет объектісі үшін	200
1.70.	Алкоголь өнімін өндіру аумағында сақтау және бөлшек саудада өткізу жөніндегі қызметті қоспағанда, алкоголь өнімін сақтау және бөлшек саудада өткізу, қызметін мыналарда жүзеге асыратын субъектілерге әрбір қызмет объектісі үшін:	
1.70.1.	астанада, республикалық және облыстық маңызы бар қалаларда	100
1.70.2.	аудандық маңызы бар қалаларда және кенттерде	70
1.70.3.	ауылдық елді мекендерде	30
1.71.	Темекі бұйымдарын өндіру	500
1.72.	Тауарлардың экспорты мен импорты	10
1.73.	Экспорттық бақылауға жататын өнімнің экспорты мен импорты	10
1.74.	Астық қолхаттарын шығара отырып, қойма қызметі бойынша қызметтер көрсету	10
1.75.	Ойын бизнесі саласындағы қызмет :	
1.75.1.	казино және ойын автоматтары залы үшін	3845
1.75.2.	тотализатор және букмекерлік кеңсе үшін	640

1.76.	Тауар биржалары саласындағы қызмет:	
1.76.1.	тауар биржасы үшін	10
1.77.	Денсаулық сақтау саласында дезинфекциялау, дезинсекциялау және дератизациялау бойынша қызметтер көрсету	10
1.78.	I кіші түр – меншік құқығында немесе басқа да заңды негіздерде цифрлық майнинг деректерін өңдеу орталығы бар цифрлық майнердің цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыруы	2 000
1.79.	II кіші түр – меншік құқығында немесе басқа да заңды негіздерде цифрлық майнинг деректерін өңдеу орталығы жоқ және цифрлық майнинг деректерін өңдеу орталығында орналастырылған, өзіне меншік құқығында тиесілі цифрлық майнингке арналған аппараттық-бағдарламалық кешенді пайдалана отырып, цифрлық майнингті жүзеге асыратын цифрлық майнердің цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыруы	5
2.	Лицензияның телнұсқасын бергені үшін алым мөлшерлемелері:	
2.1.	1.45. – 1.47.1., 1.49. – 1.53., 1.67. – 1.74.-тармақтарда көрсетілгендерді қоспағанда, барлық қызмет түріне	осы кестенің 1-тармағында белгіленген тиісті мөлшерлеменің 100 %-ы
2.2.	1.45. – 1.47.1., 1.49. – 1.53.-тармақтарда көрсетілген қызмет түрлеріне	осы кестенің 1-тармағында белгіленген тиісті мөлшерлеменің 10 %-ы
2.3.	1.67 – 1.74-тармақтарда көрсетілген қызмет түрлеріне	1
3.	Лицензияларды қайта ресімдегені үшін мөлшерлемелер:	
3.1.	тауарлардың экспорты мен импортына, сондай-ақ экспорттық бақылауға жататын өнімнің экспорты мен импортына лицензияны қайта ресімдеуді қоспағанда, барлық лицензия түрлері үшін	осы кестенің 1-тармағында белгіленген тиісті мөлшерлеменің 10 %-ы
	тауарлардың экспорты мен импортына, сондай-ақ экспорттық бақылауға жататын өнімнің	

3.2.	экспорты мен импортына лицензияны қайта ресімдегені үшін	1

Ескертпе.

*Әрбір банктік операция үшін; ** әрбір сақтандыру сыныбы үшін.

5. Көмірсутектер саласындағы қызметтің жекелеген кіші түрлерімен айналысу құқығына байланысты лицензия беру үшін лицензиялық алым мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Лицензияланатын қызметтің кіші түрлері	Алым мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	Қызметтің жекелеген кіші түрлерімен айналысу құқығына лицензиялық алым мөлшерлемелері:	
1.1.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезіндегі кәсіпшілік зерттеулер	100
1.2.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезіндегі сейсмикалық барлау жұмыстары	100
1.3.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезіндегі геофизикалық жұмыстар	100
1.4.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезіндегі ұңғымалардағы атқылау-жару жұмыстары	100
1.5.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезінде құрлықтағы, теңіздегі және ішкі су айдындарында ұңғымаларды бұрғылау	100
1.6.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезінде ұңғымаларды жерасты жөндеу, сынау, игеру, сынамалау, консервациялау, жою	100
1.7.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезінде ұңғымаларды цементтеу	100
1.8.	көмірсутектерді барлау және өндіру кезінде мұнай қыртыстарының мұнай беруін арттыру және ұңғымалардың өнімділігін ұлғайту	100
1.9.	теңіздегі көмірсутектер кен орындарында төгілуді болғызбау және жою жөніндегі жұмыстар	100

1.10.	мұнай-газ-химия өндірістерін пайдалану	100
1.11.	көмірсутектер кен орындарына арналған базалық жобалау құжаттарын жасау және көмірсутектер кен орындарының әзірлемелерін талдау	100
1.12.	көмірсутектер кен орындарына арналған техникалық жобалау құжаттарын жасау	100
1.13.	магистральдық құбыржолдарды пайдалану	100
2.	1.1 – 1.13-тармақтарда көрсетілген қызметтің кіші түрлеріне лицензияларды қайта ресімдегені үшін мөлшерлеме (лицензия алуға өтініш электронды түрде берілген кезде)	лицензия беру кезіндегі мөлшерлемеден 8 %
3.	Лицензияның телнұсқасы берілгені үшін алым мөлшерлемесі (лицензия алуға өтініш электронды түрде берілген кезде)	лицензия беру кезіндегі мөлшерлемеден 80 %

6. Қазақстан Республикасына шетелдік жұмыс күшін тартуға арналған рұқсатты бергені немесе ұзартқаны үшін алым мөлшерлемелерін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

7. АХҚО-ның инвестициялық резиденті болып табылатын шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның резиденттігін растайтын құжатты бергені үшін алым мөлшерлемесі 7 000 АЕК-ті құрайды.

70-тарау. ТӨЛЕМАҚЫЛАР

1-параграф. Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы

617-бап. Жалпы ережелер

1. Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы (бұдан әрі осы параграфтың мақсаттарында – төлемақы) мемлекет:

жер учаскесін уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға);

Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде жер қойнауы учаскесін бергені үшін алынады.

2. Жер учаскелерін және жер қойнауы учаскелерін беру тәртібі Қазақстан Республикасының Жер кодексінде және Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында белгіленеді.

3. Жер қатынастары жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органдар, ал арнайы экономикалық аймақтардың аумақтарында – жергілікті атқарушы органдар немесе арнайы экономикалық аймақтардың басқарушы компаниялары тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде өздерінің тұрған жеріндегі салық органдарына төлемақы төлеушілер, салық салу объектілері және жер учаскелері уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) берілген кезеңдер туралы мәліметтерді ұсынады.

4. Жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органдар тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде төлемақы төлеушілердің тұрған жеріндегі салық органдарына төлемақы төлеушілер, салық салу объектілері, пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге лицензияның қолданылу кезеңі, блоктардың сәйкестендіруші координаталары және олардың жеке кодтары туралы мәліметтерді ұсынады.

618-бап. Төлемақы төлеушілер

1. Мыналарды:

жер учаскесін уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға);

пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде жер қойнауы учаскесін алған тұлғалар төлемақы төлеушілер болып табылады.

2. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін төлемақыны дербес төлеуші ретінде тануға құқылы.

Заңды тұлғаның шешімі немесе осындай шешімнің күшін жою мұндай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер заңды тұлға өз шешімімен заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесін төлемақыны дербес төлеуші ретінде таныса, онда мұндай шешім осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Осы тармақтың ережелері пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде жер қойнауы учаскесін алған салық төлеушілерге қолданылмайды.

3. Мыналар төлемақы төлеушілер болып табылмайды:

шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі қолданылатын қызметте пайдаланылатын жер учаскелері бойынша – осы арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасалған концессия шартын іске асыру мақсатында берілген жер учаскелері бойынша концессия шартында көрсетілген мерзім, бірақ жергілікті атқарушы орган уақытша өтеулі жер пайдалану құқығын беру туралы шешім қабылдаған күннен бастап бес жылдан аспайтын мерзім ішінде – концессионер.

619-бап. Салық салу объектісі

Мыналар салық салу объектісі болып табылады:

мемлекет уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) беретін жер учаскесі;

пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде берілген жер қойнауы учаскесі.

620-бап. Салықтық кезең

Салықтық кезең осы Кодекстің 358-бабына сәйкес айқындалады.

621-бап. Төлемақы мөлшерлемелері

1. Пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде берілген жер қойнауы учаскесі бойынша төлемақы мөлшерлемелері салықтық кезеңнің 1-іне қолданыста болатын АЕК мөлшері негізге алына отырып айқындалады және мынаны құрайды:

Р/с №	Кезең	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	барлауға арналған лицензия қолданысының 1-айынан бастап 36-айы аралығында, 1 блок үшін	егер блоктар саны 70-тен аз болса – 15; егер блоктар саны 70-тен 120-ға дейін болса – 30; егер блоктар саны 120 және одан көп болса – 40
2.	барлауға арналған лицензия қолданысының 37-айынан бастап 60-айы аралығында, 1 блок үшін	егер блоктар саны 60-тан аз болса – 23; егер блоктар саны 60-тан 100-ге дейін болса – 50; егер блоктар саны 100 және одан көп болса – 60
3.	барлауға арналған лицензия қолданысының 61-айынан бастап 84-айы аралығында, 1 блок үшін	егер блоктар саны 50-ден аз болса – 32; егер блоктар саны 50-ден 100-ге дейін болса – 60; егер блоктар саны 100 және одан көп болса – 80
4.	барлауға арналған лицензия қолданысының 85-айынан бастап және әрі қарай, 1 блок үшін	егер блоктар саны 30-дан аз болса – 60; егер блоктар саны 30-дан 80-ге дейін болса – 80; егер блоктар саны 80 және одан көп болса – 100
5.	өндіруге арналған лицензия қолданысының 1-айынан бастап және әрі қарай, 1 км2	450

Осы тараудың мақсаттары үшін блок Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия берілген аумақты білдіреді. Әрбір блоктың оны сәйкестендіретін координаталары және жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган беретін жеке коды болады.

2. Қалған жер учаскелері бойынша төлемақы мөлшерлемелері Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес айқындалады. Бұл ретте төлемақы мөлшерлемелері осы Кодекстің 582-бабының 2 және 3-тармақтарында көзделген ережелер ескерілмей, жер салығының мөлшерлемелерінен төмен емес мөлшерде белгіленеді.

622-бап. Жекелеген жағдайларда жер учаскелері бойынша төлемақыны есептеу мен төлеу тәртібі

1. Уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша төлемақы сомасы – жер қатынастары жөніндегі уәкілетті органмен, ал арнайы экономикалық аймақ аумағында жергілікті атқарушы органмен немесе арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясымен жасалған уақытша өтеулі жер пайдалану шарттарының негізінде есептеледі.

Уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша жыл сайынғы төлемақы сомалары – жер қатынастары жөніндегі уәкілетті органдар, ал арнайы экономикалық аймақтардың аумақтарында жергілікті атқарушы органдар немесе арнайы экономикалық аймақтардың әкімшіліктері жасайтын есеп-қисаптарда белгіленеді.

Жер салығы сомаларының өзгеруіне алып келетін, шарттардың талаптары, сондай-ақ осы Кодексте белгіленген жер салығын есептеудің тәртібі өзгерген жағдайларда, уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша төлемақы сомасының есеп-қисаптарын – жер қатынастары жөніндегі уәкілетті органдар, ал арнайы экономикалық аймақтардың аумақтарында жергілікті атқарушы органдар немесе арнайы экономикалық аймақтардың әкімшіліктері қайта қарайды.

2. Салықтық кезең үшін төлеуге жататын уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша төлемақы мөлшері осы баптың 1-тармағында көрсетілген есеп-қисаптарда белгіленген төлемақы мөлшерлемелері және салықтық кезеңде жер учаскесін пайдаланудың нақты мерзімі негізге алына отырып айқындалады

.

Бұл ретте жер учаскесін пайдаланудың іс жүзіндегі мерзімі салықтық кезеңнің басынан бастап (егер жер учаскесі салықтық кезең басталатын күні бастапқы өтеулі жер пайдалану құқығында болса) немесе жер учаскесіне мұндай құқық туындаған айдың 1-інен бастап мұндай құқық тоқтатылған айдың 1-іне дейін немесе салықтық

кезеңнің соңына дейін (егер жер учаскесі салықтық кезең аяқталатын күні осындай құқықта болса) айқындалады.

3. Уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша төлемақы мөлшері осы Кодексте сәйкес осындай жер учаскелері бойынша есептелген жер салығы сомасының мөлшерінен төмен емес мөлшерде белгіленеді.

Жеке тұлғалар бойынша уақытша өтеулі жер пайдалану (жалдау) үшін алынған, осы Кодекстің 599-бабының 2) тармақшасында көрсетілген жер учаскелері бойынша төлемақы мөлшері осы Кодексте сәйкес осындай жер учаскелері бойынша есептелген жеке тұлғалардың мүлік салығы сомасының мөлшерінен төмен емес мөлшерде белгіленеді.

4. Егер осы баптың 5 және 6-тармақтарында өзгеше белгіленбесе, төлемақы төлеушілер ағымдағы жылғы 25 ақпаннан, 25 мамырдан, 25 тамыздан және 25 қарашадан кешіктірмей тең үлестермен төлемақы сомасын бюджетке төлейді.

Мемлекет төлемақы төлеудің жоғарыда санамаланған мерзімдерінің бірінен кейін жер учаскелерін уақытша өтеулі жер пайдалануға берген жағдайда, төлеудің келесі кезекті мерзімі төлемақыны бюджетке енгізудің алғашқы мерзімі болып табылады.

5. Жеке тұлғалар өтеулі жер пайдалануға алынған және кәсіпкерлік қызметте пайдаланылмайтын (пайдалануға жатпайтын) жер учаскелері бойынша төлемақы сомаларын 25 ақпаннан кешіктірмей төлейді.

Уақытша өтеулі жер пайдалану шарты осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген мерзімнен кейін жасалған жағдайда, жеке тұлғаның осындай шарт жасалған салықтық кезең үшін төлемақы төлеуі осындай шарт жасалған айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірілмей жүргізіледі.

6. Уақытша өтеулі жер пайдалану шартының қолданылу мерзімі өткен немесе салықтық кезең аяқталғанға дейін ол бұзылған жағдайда, уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша төлемақы сомасы шарттың қолданылу мерзімі өткен немесе осындай шарт бұзылған айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірілмей сол жылы жер пайдаланудың іс жүзіндегі кезеңі үшін бюджетке енгізілуге жатады.

7. Төлемақы сомасы жер учаскесінің тұрған жері бойынша – уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) берілген жер учаскесі бойынша есептелген төлемақы бойынша бюджетке төленеді.

8. Қызметін арнайы экономикалық аймақтардың аумақтарында жүзеге асыратын ұйымдар, сондай-ақ арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың басқарушы компаниялары жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақыны осы Кодекстің 80-тарауында белгіленген ережелерді ескере отырып есептейді.

9. Осы Кодекстің 577-бабы кестесінің 27 – 30-жолдарында көрсетілген елді мекендердің жер учаскелерін қоспағанда, объектілерді салуға арналған және тиісті мақсаттарда пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзыла

отырып пайдаланылатын жер учаскелері бойынша уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша жер қатынастары жөніндегі уәкілетті органмен, ал арнайы экономикалық аймақтың аумағында – жергілікті атқарушы органмен немесе арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясымен жасалған уақытша өтеулі жер пайдалану шарттары негізінде есептелген төлемақы сомасы орталық уәкілетті орган ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық бөлімшесі жер пайдаланушыға жер учаскесін мақсаты бойынша пайдалану және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықты жою қажеттігі туралы нұсқаманы табыс еткен күннен бастап он есеге ұлғайтылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің және осы баптың 10-тармағының мақсаттары үшін тиісті мақсаттарда пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзыла отырып пайдаланылатын жер учаскелерін анықтау тәртібін жер ресурстарын басқару жөніндегі орталық уәкілетті орган уәкілетті органмен келісу бойынша айқындайды.

Егер жер пайдалану құқығы үш жылдан аспаса, осы тармақтың ережелері екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымға және оның еншілес компанияларына қолданылмайды.

10. Мақсаты бойынша пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасы бұзыла отырып пайдаланылатын ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелері бойынша уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша жер қатынастары жөніндегі уәкілетті органмен, ал арнайы экономикалық аймақтың аумағында – жергілікті атқарушы органмен немесе арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясымен жасалған уақытша өтеулі жер пайдалану шарттары негізінде есептелген төлемақы сомасы орталық уәкілетті орган ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық бөлімшесі жер пайдаланушыға Қазақстан Республикасы жер заңнамасының талаптарын бұзушылықтарды жою туралы жазбаша нұсқаманы табыс еткен күннен бастап қырық есеге ұлғайтылады.

Егер жер пайдалану құқығы бес жылдан аспаса, осы тармақтың ережелері екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйымға және оның еншілес компанияларына қолданылмайды.

11. Орталық уәкілетті орган ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық

бөлімшелері осы баптың 9 және 10-тармақтарында көрсетілген жер учаскелері бойынша мәліметтерді салық органдарына ұсынады.

12. Осы баптың 9 және 10-тармақтарында көрсетілген, мәліметтерін орталық уәкілетті орган ведомствосының астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жердің пайдаланылуы мен қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын жер ресурстарын басқару жөніндегі аумақтық бөлімшесі ұсынатын жер учаскелері бойынша төлемақыны салық органдары салық төлеушіге салық органы есептеген салықтардың және (немесе) төлемдердің сомасы туралы хабарлама жібере отырып, белгіленген мөлшерлемелерді негізге ала отырып есептейді.

623-бап. Пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауы учаскелері үшін төлемақыны есептеу мен төлеу тәртібі

1. Жер қойнауын пайдаланушылар пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде берілген жер қойнауы учаскесі бойынша төлемақының жылдық сомасын есепті жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша лицензия қолданылған жағдайда және оның қолданылуы аяқталғанға дейін – есепті салықтық кезеңнің 25 ақпанынан кешіктірмей немесе лицензияны есепті жылдың 1 ақпанын қоса алғанға дейін алған кезде осы Кодекстің 621-бабының 1-тармағында белгіленген мөлшерлемелер бойынша айқындалатын төлемақының жылдық сомасы мөлшерінде төлейді.

2. Егер есепті салықтық кезеңнің 1 ақпанындағы жағдай бойынша пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензияның қолданылу мерзімі ағымдағы салықтық кезеңде аяқталатыны белгілі болса, онда есепті салықтық кезеңнің 25 ақпанынан кешіктірілмейтін мерзімде мұндай лицензияның іс жүзінде қолданылу кезеңі үшін осы баптың 3-тармағына сәйкес есептелген төлемақы төленуге тиіс.

3. Пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия есепті салықтық кезеңнің 1 ақпанынан кейін алынған немесе есепті салықтық кезең ішінде лицензияның қолданылуы тоқтатылған жағдайда жер қойнауын пайдаланушы төлемақы сомасын осы Кодекстің 621-бабының 1-тармағында белгіленген төлемақы мөлшерлемелерін және осындай лицензияның есепті салықтық кезеңде іс жүзінде қолданылу кезеңін негізге ала отырып айқындайды.

Бұл ретте лицензияның іс жүзінде қолданылу кезеңі салықтық кезеңнің басынан бастап (егер мұндай лицензия салықтық кезең басталатын күнге қолданыста болса) немесе мұндай лицензия қолданыла бастаған айдың 1-інен бастап мұндай лицензияның қолданылуы тоқтатылған айдың 1-іне дейін немесе салықтық кезеңнің соңына дейін (егер мұндай лицензия салықтық кезең аяқталатын күнге қолданыста болса) айқындалады.

4. Пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия есепті салықтық кезеңнің 1 ақпанынан кейін алынған немесе оның қолданылуы тоқтатылған жағдайда осындай лицензияның іс жүзінде қолданылу кезеңі үшін төлемақы сомасы лицензияның қолданылу мерзімі аяқталған тоқсаннан кейінгі тоқсанның екінші айының 25-інен кешіктірілмейтін мерзімде бюджетке енгізілуге жатады.

5. Төлемақы сомасы жер қойнауы учаскесінің орналасқан жері бойынша – пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде берілген жер қойнауы учаскесінің төлемақысы бойынша бюджетке төленеді.

624-бап. Салықтық есептілік

1. Мүлік салығы бойынша салықтық база осы Кодекстің 600-бабына сәйкес есептелетін салық салу объектілері алып жатқан және (немесе) жеке тұрғын үй құрылысына бөлінген жер учаскелері бойынша төлемақы төлеушілер, дара кәсіпкерлер болып табылмайтын жеке тұлғаларды, сондай-ақ дара кәсіпкерлерді қоспағанда, салық органдарына:

1) жер учаскесінің тұрған жері бойынша – уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) берілген жер учаскесі бойынша есептелген төлемақы бойынша;

2) жер қойнауы учаскесінің тұрған жері бойынша – жер қойнауын пайдаланушыға пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия негізінде берілген жер қойнауы учаскесіне төлемақы бойынша ағымдағы төлемдер сомаларының есеп-қисабын ұсынады.

2. Төлемақы төлеушілер ағымдағы төлем сомаларының есеп-қисабын есепті салықтық кезеңнің 20 ақпанынан кешіктірмей ұсынады.

3. Есепті салықтық кезеңнің 20 ақпанынан кейін уақытша өтеулі жер пайдалану туралы шарт жасасқан немесе пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия алған тұлғалар шарт жасалған немесе лицензия алынған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей ағымдағы төлем сомаларының есеп-қисабын ұсынады.

4. Есепті салықтық кезеңнің 20 ақпанынан кейін жергілікті атқарушы органмен немесе арнайы экономикалық аймақтың әкімшілігімен уақытша жер пайдалану туралы шарт бұзылған немесе пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензияның қолданылуы тоқтатылған кезде шарт қолданылуының мерзімі аяқталған (бұзылған) күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей ағымдағы төлем сомаларының қосымша есеп-қисабы ұсынылады.

2-параграф. Табиғи ресурстарды пайдаланғаны үшін төлемақы

625-бап. Жалпы ережелер

1. Табиғи ресурстарды пайдаланғаны үшін төлемақы (осы параграфтың мақсаттары үшін – төлемақы) мыналарды:

1) жерүсті су объектілерінің су ресурстарын;

2) жануарлар дүниесін;

3) өсімдік және орман ресурстарын;

4) жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін алынады.

2. Жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы Қазақстан Республикасының су заңнамасында белгіленген тәртіппен берілетін арнайы су пайдалануға арналған рұқсаттың негізінде жүзеге асырылатын арнайы су пайдаланудың түрлері үшін алынады.

Ресімделген рұқсат беру құжатынсыз арнайы су пайдалану су алудың іс жүзіндегі көлемін су ресурстарын алудың және (немесе) пайдаланудың белгіленген көлемінен асыра отырып су пайдалану ретінде қаралады.

3. Жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін төлемақы жануарлар дүниесін арнайы пайдалану тәртібімен алынады.

Жануарлардың сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген түрлерін пайдаланғаны үшін төлемақыны әрбір жекелеген жағдайда осы жануарларды табиғи ортадан алып қоюға рұқсат беру кезінде Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

Төлемақы:

1) жануарларды табиғи ортадан ғылыми-зерттеу және шаруашылық мақсаттарында ен салу, сақина салу, мекенін ауыстыру, қолдан өсіру және шағылыстыру мақсаттары үшін алып, кейіннен табиғи ортаға жіберген;

2) жеке және заңды тұлғалардың меншігі болып табылатын, қолдан өсірілген әрі еріксіз және (немесе) жартылай ерікті жағдайларда ұсталатын жануарлар дүниесі объектілерін пайдаланған;

3) жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану саласындағы уәкілетті мемлекеттік орган балық ресурстарын және су жануарларының басқа да түрлерін пайдалануға арналған биологиялық негіздеме мақсатында балықтар мен басқа да су жануарларын бақылау үшін аулауды жүзеге асырған;

4) халық денсаулығын сақтау, ауыл шаруашылығы және басқа да үй жануарларын аурулардан қорғау, қоршаған ортаға зиянды болғызбау, ауыл шаруашылығы қызметіне айтарлықтай залал келтіру қаупінің алдын алу мақсатында саны реттелуге жататын жануарлар түрлерін алып қойған кезде алынбайды.

4. Мемлекеттік орман қоры және ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерінен басқа , жердің барлық санатындағы учаскелердегі өсімдік ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы фармацевтикалық, азық-түлік және техникалық мұқтаждықтары үшін

жабайы өсетін өсімдіктердің түрлерін дайындау (жинау) кезінде арнайы пайдалану тәртібімен алынады.

5. Мемлекеттік орман қоры учаскелерінде орман пайдаланудың мынадай түрлері үшін төлемақы алынады:

1) сүрек дайындау;

2) шайыр мен ағаш шырындарын дайындау;

3) қосалқы ағаш ресурстарын (ағаштар мен бұталардың қабықтарын, бұтақтарын, томарларын, тамырларын, жапырақтарын, бүршіктерін) дайындау;

4) орманды жанама пайдалану (шөп шабу, мал жаю, марал шаруашылығы, аң шаруашылығы, омарталар мен ара ұяларын орналастыру, бау шаруашылығы, бақша шаруашылығы, бақ шаруашылығы және өзге де ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіру, дәрілік өсімдіктер мен техникалық шикізат, жабайы өсетін жемістер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер мен басқа да тағамдық өнімдер, мүктер, орман төсеніші мен түскен жапырақтар, қамыс дайындау және жинау);

5) мемлекеттік орман қоры учаскелерін:

мәдени-сауықтыру, рекреациялық, туристік және спорттық мақсаттар;

аңшылық шаруашылығының мұқтажы үшін пайдалану;

6) мемлекеттік орман қоры учаскелерін ағаш және бұта тұқымдас екпе материалын және арнаулы мақсаттағы плантациялық көшеттер өсіру үшін пайдалану.

Осы тараудың мақсаттары үшін орман пайдалануға Қазақстан Республикасы Үкіметінің тиісті шешімі негізінде өсімдіктердің сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген түрлерін, олардың бөліктерін немесе дериваттарын алып қою да жатқызылады.

Табиғи ортадан өсімдіктердің сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген түрлерін, олардың бөліктерін немесе дериваттарын алып қою туралы шешім қабылданған кезде мұндай алып қоюлардың көлемін, төлемақы мөлшерін және оны төлеу мерзімін Қазақстан Республикасының Үкіметі әрбір жекелеген жағдайда белгілейді.

Мемлекеттік орман қоры учаскелерінде орман пайдалану құқығы Қазақстан Республикасының орман заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде берілетін ағаш кесу билеті мен орман билеті (бұдан әрі – рұқсат беру құжаты) негізінде беріледі.

Өсімдіктер дүниесін арнайы пайдалану тәртібімен өсімдіктер ресурстарын пайдалану құқығы Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы енгізілген және фармацевтикалық, азық-түлік және техникалық мұқтаждықтар үшін жабайы өсетін өсімдіктерді дайындау (жинау) туралы хабарлама жіберілген жағдайда беріледі.

6. Қазақстан Республикасының аквашаруашылық саласындағы заңнамасына сәйкес бекітіп берілетін, жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін

жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыру құқығы үшін алынады.

7. Су ресурстарын қорғау және пайдалануды реттеу жөніндегі бассейндік су инспекциялары тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей төлемақы төлеушілер мен салық салу объектілері, олардың тұрған жері, арнайы су пайдалануға берілген рұқсаттар, су ресурстарын алудың және (немесе) пайдаланудың белгіленген көлемі, рұқсаттарға және су ресурстарын алу және (немесе) пайдалану көлемдеріне енгізілген өзгерістер туралы, Қазақстан Республикасының су заңнамасын сақтау бойынша су қорын қорғау және пайдалану саласындағы мемлекеттік бақылау мен қадағалаудың, Қазақстан Республикасының су заңнамасын сақтау бойынша су қорын пайдалану және қорғау саласындағы мемлекеттік бақылау нәтижелеріне шағым жасау жөніндегі сот актілерінің нәтижелері туралы мәліметтерді өздерінің тұрған жеріндегі салық органдарына ұсынады.

8. Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану саласындағы уәкілетті мемлекеттік орган мен жергілікті атқарушы органдар тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде өзінің тұрған жеріндегі салық органдарына төлемақы төлеушілер мен салық салу объектілері туралы мәліметтерді ұсынады.

9. Мемлекеттік орман иеленушілер (жергілікті атқарушы органдардың орман шаруашылығы мемлекеттік мекемелері; орман шаруашылығы мемлекеттік мекемелері және орман шаруашылығы саласындағы уәкілетті органның мемлекеттік ұйымдары; ерекше қорғалатын табиғи аумақтар саласындағы уәкілетті органның табиғат қорғау мекемелері; теміржол көлігі саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органның және автомобиль жолдары жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органның мемлекеттік ұйымдары ведомстволық бағыныстылығына сәйкес) тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде өзінің тұрған жеріндегі салық органдарына төлемақы төлеушілер және салық салу объектілері туралы мәліметтерді ұсынады.

10. Астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары тоқсан сайын есепті тоқсаннан (жылдан) кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде өзінің тұрған жеріндегі салық органдарына өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы төлеушілер және салық салу объектілері туралы мәліметтерді ұсынады.

11. Орман шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар және өсімдіктер дүниесін күзету, қорғау, қалпына келтіру және пайдалану саласындағы уәкілетті органдар жыл сайын есепті жылдан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмейтін

мерзімде өзінің тұрған жеріндегі салық органдарына мөлшері осы баптың 4 және 5-тармақтарына сәйкес айқындалатын төлемақыны төлеушілер және салық салу объектілері туралы мәліметтерді ұсынады.

12. Аквашаруашылық саласындағы уәкілетті орган жыл сайын, есепті жылдан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде өзінің тұрған жеріндегі салық органдарына төлемақы төлеушілер және салық салу объектілері туралы мәліметтерді ұсынады.

626-бап. Төлемақы төлеушілер

1. Мыналар төлемақы төлеушілер болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының су заңнамасында белгіленген тәртіппен тікелей жерүсті су объектісінен су ресурстарын алуға арнайы су пайдалану құқығын алған жеке және заңды тұлғалар;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жануарлар дүниесін арнайы пайдалануға құқық алған тұлғалар;

3) мемлекеттік орман иеленушілер және Қазақстан Республикасының Орман кодексінде айқындалған тәртіппен орман пайдалану құқығын алған тұлғалар;

4) Қазақстан Республикасы Үкіметінің тиісті шешімі негізінде өсімдіктердің сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген түрлерін, олардың бөліктерін немесе дериваттарын алып қою құқығын алған тұлғалар;

5) фармацевтикалық, азық-түлік және техникалық мұқтаждықтар үшін жабайы өсетін өсімдіктердің түрлерін дайындауды (жинауды) жүзеге асыратын тұлғалар;

6) Қазақстан Республикасының аквашаруашылық саласындағы заңнамасында белгіленген тәртіппен жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыратын заңды тұлғалар.

2. Мыналар төлемақы төлеушілер болып табылмайды:

орман өсіру үшін нысаналы мақсатты орман пайдалану құқығын алған кезде – Қазақстан Республикасының Жер кодексіне сәйкес өз меншігіндегі немесе ұзақ мерзімді жер пайдаланудағы жеке орман қоры учаскелерінде орман пайдалануды жүзеге асыратын орман иеленушілер;

мемлекеттік орман иеленушілер және Қазақстан Республикасының Орман кодексінде айқындалған тәртіппен орман пайдалану құқығын алған, өрт болған учаскелерде, егер осындай өрт алаңы жүзден астам гектарды құрайтын болса, аралық пайдалану кесулерін және өзге де кесуді жүзеге асыратын адамдар.

3. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақыны дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Заңды тұлғаның шешімі немесе осындай шешімнің күшін жою мұндай шешімді қабылдаған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер заңды тұлға өз шешімімен заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесін жерүсті су бъектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақыны дербес төлеуші деп таныса, онда мұндай шешім осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

627-бап. Салық салу объектісі

1. Мыналар салық салу объектілері болып табылады:

1) мыналарды:

бөгеттерге және басқа да тірек гидротехникалық және су реттейтін құрылыстарға жинақталатын су көлемін;

ағынды бассейнаралық бұруды жүзеге асыратын арналарда және ағынды реттеуді жүзеге асыратын ернеуден тыс су қоймаларында сүзуге және буланауға кететін, су шаруашылығы жүйелерінің жобалық деректері негізінде су қорын қорғау және пайдалану саласындағы уәкілетті орган растаған су шығындарын;

Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен су қорын қорғау және пайдалану саласындағы уәкілетті орган бекіткен табиғат қорғау және (немесе) санитариялық-эпидемиологиялық су ағызу көлемін;

су тасқынын, су басуды және су астында қалуды болғызбау мақсатында жүзеге асырылатын, су қорын қорғау және пайдалану саласындағы уәкілетті орган растаған суару жүйелеріне мәжбүрлі түрде су тарту көлемін қоспағанда, жерүсті су объектісінен алынған судың көлемі;

2) өндірілген электр энергиясының көлемі;

3) су көлігімен тасымалдау көлемі;

4) мемлекеттік орман қоры және ерекше қорғалатын табиғи аумақтар аумағынан тыс жерде фармацевтикалық, азық-түлік және техникалық мұқтаждықтар үшін жабайы өсетін өсімдіктердің түрлерін дайындау (жинау) көлемі;

5) мыналарды:

көшеттердің құрамы мен пішінін күтіп-баптау мақсатында кесуді жүзеге асыру, сондай-ақ жас талдар ішінде оның толық болуын (жарық түсіру, тазалау) және құндылығы аз ағаш көшеттерін реконструкциялауға және ландшафттарды қалыптастыруға байланысты кесулерді жүзеге асыру кезінде түбірімен босатылатын сүрек көлемін;

ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін алып қойылған ағаш ресурстарының, шайырдың, қосалқы орман ресурстарының көлемін қоспағанда, орманды пайдалану көлемі және (немесе) пайдалануға берілетін мемлекеттік орман қоры учаскелерінің, оның ішінде ерекше қорғалатын табиғи аумақтардағы алаңы;

6) жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындары учаскелерінің алаңы.

2. Төлемақы:

1) кеме тартқышынсыз сүректі ағызуға, рекреацияға;

2) жер қазатын техниканы қолдануға;

3) батпақты құрғатуға алынбайды.

628-бап. Жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны, жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері

1. Жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелерін су қорын қорғау және пайдалану саласындағы уәкілетті орган бекіткен жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелерін есептеу әдістемесінің негізінде астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті өкілді органдары белгілейді.

Суды алудың іс жүзіндегі көлемі су ресурстарын қорғау және пайдалануды реттеу жөніндегі бассейндік су инспекциялары белгілеген су ресурстарын алу және (немесе) пайдалану көлемінен асып кеткен кезде мұндай асып кету көлеміне жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін бес есе ұлғайтылған төлемақы мөлшерлемелері қолданылады.

2. Жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері аквашаруашылық саласындағы уәкілетті орган бекіткен осындай балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін бекітіп беру қағидаларында айқындалады.

629-бап. Жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері

1. Жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері осындай төлемақыны төлеу күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің (бұдан әрі – АЕК) еселенген мөлшерінде айқындалады.

2. Қазақстан Республикасында кәсіпшілік, әуесқойлық және спорттық аң аулауды жүргізу кезінде жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Жабайы жануарлардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемесі, бір дара нұсқасы үшін (АЕК)	
		кәсіпшілік аң аулау	әуесқойлық және спорттық аң аулау

1	2	3	4
1.	Сүтқоректілер:		
1.1.	бұлан (еркегі)	-	16
1.2.	бұлан (ұрғашысы)	-	11
1.3.	бұлан (бір жасар төлі)	-	6
1.4.	марал (еркегі)	-	13
1.5.	марал (ұрғашысы)	-	7
1.6.	марал (бір жасар төлі)	-	4
1.7.	аскания бұғысы (еркегі)	-	9
1.8.	аскания бұғысы (ұрғашысы)	-	5
1.9.	аскания бұғысы (бір жасар төлі)	-	3,5
1.10.	елік (таралу аймағының солтүстік бөлігі, еркегі)	-	4
1.11.	елік (таралу аймағының солтүстік бөлігі, ұрғашысы, бір жасар төлі)	-	3
1.12.	елік (таралу аймағының оңтүстік бөлігі, еркегі)	-	3
1.13.	елік (таралу аймағының оңтүстік бөлігі, ұрғашысы, бір жасар төлі)	-	2
1.14.	сібір тау ешкісі (текесі)	-	4
1.15.	сібір тау ешкісі (ұрғашысы, бір жасар төлі)	-	3,5
1.16.	құдыр	-	2
1.17.	қабан (еркегі)	-	4
1.18.	қабан (ұрғашысы, бір жасар төлі)	-	3
1.19.	киік (еркегі)	4	5
1.20.	киік (ұрғашысы, бір жасар төлі)	3	4
1.21.	қоңыр аю (Тянь-Шань аюынан басқа)	-	14
1.22.	өзен құндызы, кәмшат (ортаазиялықтан басқа)	1	2
1.23.	бұлғын	2	4
1.24.	суырлар (Мензбир суырынан басқа)	0,060	0,12
1.25.	ондатр	0,045	0,9
1.26.	борсық, түлкі	0,10	0,20
1.27.	қарсақ	0,045	0,10

1.28.	американдық су күзені	0,12	0,25
1.29.	сілеусін (Түркістан сілеусінінен басқа)	-	0,45
1.30.	қояндар (құмқоян, орқоян, ақ қоян)	0,010	0,045
1.31.	жанат тектес ит, шайқағыш жанат, құну, сарғыш күзен, ақ қалақ, аққіс, сары күзен, сасық күзен, кәдімгі тиін	0,020	0,35
1.32.	саршұнақ (құм саршұнағы)	0,015	0,025
1.33.	қасқыр	0	0
1.34.	шибөрі	0	0
2.	Құстар		
2.1.	маймақ қаз (қызыл жемсаулы, қара жемсаулы)	0,015	0,030
2.2.	саңырау құр	-	0,15
2.3.	құр	-	0,055
2.4.	Гималай ұлары	-	0,20
2.5.	қырғауыл	0,020	0,060
2.6.	қаздар* (сұр қаз, ақмандайлы қаз, қырманқаз), қарашақаз	0,020	0,045
2.7.	үйректер* (сарыалақаз, италақаз, барылдауық, қырылдақ шүрегей, ысылдақ шүрегей, боз үйрек, сары айдар үйрек, қылқұйрық, даурықпа шүрегей, жалпақ тұмсық, қызылтұмсық сүңгуір, бізқұйрық сүңгуір, айдарлы сүңгуір, теңіз сүңгуірі, ұшқыр үйрек, сусылдақ, мамыққаз, қара тұрпан, кіші бейнарық, секпілтөс бейнарық, үлкен бейнарық)	0,010	0,020
	қасқалдақ, қызғыш, шілдер (аққұр, тундра шілі, дала шілі, сұр шіл, сақалды шіл), кекілік, сұр құр, кептерлер (дыркептер, түзкептер, көк кептер, құз кептер), түркептер (кәдімгі, үлкен түркептер),		

2.8.	шалшықшылар (күржікей, шаушалшық, тауқұдірет, орман маңқысы, азиялық тауқұдірет, тау маңқысы, маңқы, жылқышы, үлкен шалшықшы, қасқа шалшықшы, үлкен шырғалақ, кіші шырғалақ)	0,005	0,010
2.9.	бөдене	0,005	0,010

Ескертпе.

*Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген түрлерінен басқа.

3. Балық аулау объектілері болып табылатын жануарлардың түрлерін пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Су жануарларының түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		бір дара нұсқасы үшін	бір килограм үшін
1	2	3	4
1.	Кәсіпшілік, ғылыми және өсімін молайту мақсаттарында:		
1.1.	бекіре тұқымдас балықтар (қортпа, бекіре, шоқыр, сүйрік, пілмай, Сібір бекіресі, Сырдария тасбекіресі)		0,064
1.2.	майшабақтар (қарынсау, бражников шабағы, қаражон), тікенді балық, камбала, шабақ		0
1.3.	албырт балықтар (құбылмалы бақтақ, майқан, хариус, Каспий албырты, Арал албырты, таймень, сылан, ақбалық)		0,017
1.4.	ақсақа балықтар (көкшұбар, көкшарбы, пайдабалық, шыр, мұқсын), ұзын саусақты шаян		0,012
1.5.	қаракөз		0,004
1.6.	итбалық	1,93	
1.7.	ірі балықтар:		
1.7.1.	ақ амур, сазан, тұқы, ақмарқа, беріш, жайын, нәлім, дөңмаңдай, шортан, жыланбас балық, көксерке, күтім, шортан тектес ақмарқа (тазбалық		0,013

	), Арал қаязы, Түркістан қаязы		
1.8.	ұсақ балықтар:		
1.8.1.	табан, торта, тұрпа балық, майбалық, көкбас, қызылкөз, аққайран, мөңке, алабұға, оңғақ, кәдімгі және Талас тарғақ балығы, қызылқанат, балпан балық, білеу балық, айнакөз, көктыран, қылыш балық, буффало, қарабалық, Іле қарабалығы (Іле популяциясы), Шу сүйрікқанаты, Балқаш алабұғасы (Балқаш-Іле популяциясы), шатқалдық тас тасалағыш, Волга көп аталықты майшабағы		0,004
2.	Спорттық-әуесқойлық (рекреациялық) балық аулауды жүргізу кезінде:		
2.1.	алып қоя отырып:		
2.1.1.	ірі балықтар		0,017
2.1.2.	қортпа		6,5
2.1.3.	бекіре тұқымдас балықтар		5,5
2.1.4.	ақсақа, албырт балықтар		0,042
2.1.5.	ұсақ балықтар		0,008
2.1.6.	шаян	0,008	
2.2.	"ұстап алу-қоя беру" қағидаты негізінде:		
2.2.1.	ірі балықтар		0,1
2.2.2.	бекіре тұқымдас балықтар (қортпа, бекіре, шоқыр, сүйрік, пілмай)	4,97	
2.2.3.	ақсақа және албырт балықтар		0,27
2.2.4.	ұсақ балықтар		0,068

4. Өзге де шаруашылық мақсаттарда (аң аулаудан және балық аулаудан басқа) пайдаланылатын жануарлар түрлерін пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Жануарлардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		бір дара нұсқасы үшін	бір килограм үшін
1	2	3	4

1.	Сүтқоректілер:		
1.1.	шұбар мысық немесе дала мысығы	0,030	-
1.2.	қарақас	0,015	-
2.	Құстар:		
2.1.	кішкене, қарамойын, қызылмойын, сұржақ, үлкен сұқсыр, үлкен суқұзғын, үлкен көлбұқа, бақылдақ құтан, көккұтан және қошқыл құтан	0,010	-
2.2.	үлкен аққұтан	0,015	-
2.3.	маусымқұс, қошқылқанат және алтынжон татрең, шүрілдек, шаушүрілдек, моңғол шүрілдегі, сарысағақ шүрілдек, шығыс шүрілдегі, теңіз шүрілдегі, алқалы татрең, тасшарлаған, сутартар, тартар, кішкене тартар, титтей тартар, қызылқасқа сутартар, дала қарақасы, қарала балшықшы, сауысқан, бұлыңғыр, бөрте балшықшы, үлкен балшықшы, шөпілдек, тәкілдек балшықшы, бұлақшы, мамыркұс, қайқытұмсық балшықшы, ақжағал қалытқы, ақтамақ қалытқы, құмғақша, қызылмойын құмдауық, ұзынсаусақ құмдауық, аққұйрық құмдауық, қызылтөс құмдауық, қаратөс құмдауық, бізқұйрық құмдауық, құмқұс, тұнбашы, шабындық және дала қарақасы, сақиналы түркептер, сарыжағал қараторғай, сарытұмсық шауқарға, қараторғай, пайызторғай, қызылтелпекті құнақ, көккарға, бозторғайлар (айдарлы, теңбілтөс, нәзіктұмсықты, сұр, сор, дала бозторғайы, қостеңбілді, аққанат, қара	0,005	

	, құлақты, орман бозторғайы, шабындық бозторғайы, үнді бозторғайы), қызылтұмсық шауқарға, алабажақ сайрауық		
2.4.	қаршыға	0,010	
2.5.	қырғи, маубас жапалақ, байғыз, жүнбалақ байғыз, құлақты жапалақ, саз жапалағы, жамансары	0,045	
3.	Бауырымен жорғалаушылар:		
3.1.	Орта Азия тасбақасы, саз тасбақасы	0,020	-
3.2.	ешкіемер, бат-бат кесіртке, жұмырбас құм кесіртке, сығыркөз	0,010	-
3.3.	бозша жылан	0,045	-
3.4.	өрнекті қарашұбар жылан, шығыс және құм жыланы	0,035	-
3.5.	көлбақа	0,005	-
4.	Омыртқасыз су жануарлары:		
4.1.	артемия (цисталар)	-	0,045
4.2.	гаммарус, шашақ мұрт шаяндар	-	0,010
4.3.	сүліктер	-	0,030
4.4.	басқа да су омыртқасыздары мен цисталар	-	0,005
4.5.	артемия	-	0,0043

630-бап. Орман және өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері

1. Осы баптың 2-тармағында көрсетілгендерді қоспағанда, орман және өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелерін орман шаруашылығы және өсімдіктер дүниесін күзету, қорғау, қалпына келтіру және пайдалану саласындағы уәкілетті органдар айқындаған тәртіпке сәйкес жасалған астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдарының есеп-қисаптары негізінде астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті өкілді органдары белгілейді.

2. Түбірімен босатылатын сүрек үшін орман және өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері орман пайдалануға құқығы туындайтын

тиісті қаржы жылының бірінші күніне қолданыста болатын еселенген АЕК мөлшерінде бір тығыз текше метр үшін айқындалады және мыналарды құрайды:

Р/с №	Ағаш-бұта тұқымдастарының атауы	Жоғары бөлігіндегі дің кесінділерінің диаметріне қарай іске жарамды ағаш, қабықсыз (АЕК)			Қабықты отындық ағаш (АЕК)
		ірі (25 см және одан жуан)	орташа (13-тен 24 см-ге дейін)	ұсақ (3-тен 12 см-ге дейін)	
1	2	3	4	5	6
1.	қарағай	1,48	1,05	0,52	0,21
2.	Шренк шыршасы	1,93	1,37	0,68	0,27
3.	Сібір шыршасы, майқарағай	1,34	0,95	0,48	0,16
4.	балқарағай	1,19	0,85	0,41	0,15
5.	самырсын	2,67	1,91	0,93	0,23
6.	ағаш тектес арша	1,79	1,26	0,63	0,27
7.	емен, шаған	2,67	1,91	0,93	0,41
8.	қара қандыағаш, үйеңкі, шегіршін, жөке	0,60	0,42	0,21	0,14
9.	сексеуіл				0,60
10.	қайың	0,69	0,48	0,23	0,16
11.	көктерек, ағаш тектес тал, терек	0,52	0,37	0,18	0,11
12.	грек жаңғағы, пісте	3,24	2,32	1,15	0,35
13.	өрік, аққарағаң, алша, долана, шие, жиде, шетен, алхоры, мойыл, тұт ағашы, алма ағашы, өзге де ағаш тұқымдастар	1,90	1,35	0,68	0,23
14.	арша, самырсын өскіні			0,34	0,18
15.	жыңғыл			0,3	0,25
16.	сары қарағаң, бұта тектес талдар, шырғанақ, жүзгін, шеңгел және өзге де бұталар			0,19	0,12

3. Төлемақы мөлшерлемелеріне мынадай коэффициенттер қолданылады:

1) кеспеағаш аймағының жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдардан қашықтығына қарай:

№	Қашықтық	Коэффициент
1	2	3
1.	10 км-ге дейін	1,30
2.	10,1 – 25 км	1,20
3.	25,1 – 40 км	1,00
4.	40,1 – 60 км	0,75
5.	60,1 – 80 км	0,55
6.	80,1 – 100 км	0,40
7.	100 км-ден көп	0,30

Кеспеағаш аймағының жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдардан қашықтығы кеспеағаш аймағының ортасынан жолға дейінгі қысқа аралық бойынша картографиялық материалдармен айқындалады және жергілікті жердің бедеріне қарай мынадай коэффициенттер бойынша түзету жасалады:

жазық бедер – 1,1;

жоталы бедер немесе батпақты жер – 1,25;

таулы бедер – 1,5;

2) аралық мақсатта пайдалану үшін ағаш кесуді жүргізу кезінде – 0,6;

3) басты мақсатта пайдалану үшін іріктеп ағаш кесуді жүргізу кезінде – 0,8;

4) сүректі 20 градустан жоғары беткейлі тау жоталарынан босату кезінде – 0,7.

4. Сүректі түбірімен босату кезінде пайда болған кесілген ағаш қалдықтары (ұшар басынан алынған отын) үшін орман ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемесі осы баптың 2-тармағында көрсетілген тиісті ағаш тұқымдас отындық ағашқа арналған мөлшерлеменің 20 пайызы мөлшерінде белгіленеді.

5. Мемлекеттік орман қорының және ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың аумағынан тыс жерде өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы мөлшерлемелері пайдалану құқығы туындайтын тиісті қаржы жылының бірінші күніне қолданыста болатын АЕК-тің еселенген мөлшерінде бір килограмм үшін айқындалады.

631-бап. Жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақыны, жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақыны есептеу мен төлеу тәртібі

1. Төлеушілер төлемақы сомасын жерүсті су объектілерінің су ресурстарын алудың және (немесе) пайдаланудың іс жүзіндегі көлемдеріне және белгіленген мөлшерлемелерді негізге ала отырып есептейді.

2. Тірек гидротехникалық және суды реттейтін құрылыстары бар су объектілерінде су көлігімен тасымалдау көлемі үшін төлемақы сомасы тасымалданған жүктердің тоннасына/километріне есептеледі.

3. Төлеушілер (шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілерден басқа) су ресурстарын қорғау және пайдалануды реттеу жөніндегі бассейндік су инспекциялары белгілеген жерүсті су объектілерінің су ресурстарын алудың және (немесе) пайдаланудың ай сайынғы көлемі негізінде есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей су пайдаланудың іс жүзіндегі көлемі үшін төлемақының ағымдағы сомасын бюджетке төлейді.

4. Төлемақы сомасы рұқсат беру құжатында көрсетілген арнайы су пайдалану орны бойынша бюджетке төленеді.

5. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер төлемақыны осы Кодекстің 732-бабында белгіленген мерзімдерде төлейді.

6. Жылу энергетикасы кәсіпорындары жерүсті су объектілерінің су ресурстарын алу және (немесе) пайдалану көлемі шегінде тұрғын үй-пайдалану және коммуналдық мұқтаждықтар үшін жылу энергиясын өндіру үшін, сондай-ақ агрегаттарды салқындату (қайтарымды су тұтыну) үшін технологиялық мұқтаждықтарға жұмсалатын су үшін төлемақы мөлшерін тұрғын үй-пайдалану және коммуналдық қызметтер көрсететін ұйымдар үшін көзделген мөлшерлемелер бойынша айқындайды.

Суды қайтарымсыз тұтыну үшін төлемақы мөлшері өнеркәсіптік кәсіпорындар үшін белгіленген мөлшерлемелер бойынша айқындалады.

7. Жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақының мөлшері аквашаруашылық саласындағы уәкілетті орган бекіткен осындай балық шаруашылығы су аудындарының учаскелерін бекітіп беру қағидаларында айқындалады.

8. Тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақының сомасы осындай балық шаруашылығы су айдындарының учаскелеріне бекітіп беруді жүзеге асыратын органның тұрған жері бойынша бюджетке төленеді.

Төлеу аквашаруашылық саласындағы уәкілетті орган жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскесін бекітіп беру туралы шешім қабылдағаннан кейін Қазақстан Республикасының аквашаруашылық саласындағы заңнамасында белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

632-бап. Жануарлар дүниесін пайдаланғаны үшін төлемақыны есептеу мен төлеу тәртібі

1. Төлеушілер төлемақы сомасын белгіленген мөлшерлемелерді және жануарлардың санын немесе салмағын (су жануарларының жекелеген түрлері үшін) негізге ала отырып есептейді.

Қазақстан Республикасында аң аулауды жүргізу кезінде шетел азаматтары үшін төлемақы сомасын есептеу кезінде белгіленген мөлшерлемелерге 10-ға тең коэффициент қолданылады.

2. Төлемақы сомасы жануарлар дүниесін пайдалануға рұқсат алған жер бойынша бюджетке төленеді. Төлеу бюджетке төленуге жататын төлемақы сомасы ағымдағы жылғы кәсіпшілік балық аулау объектілерін алып қою квоталары бойынша айлық есептік көрсеткіштің 350 еселенген мөлшерінен астам сомада асып кеткен кезде кәсіпшілік балық аулау объектілері болып табылатын жануарлар түрлерін пайдаланғаны үшін төлемақыны қоспағанда, рұқсат алынғанға дейін банк ұйымдары арқылы аудару жолымен жүргізіледі.

Кәсіпшілік балық аулау объектілері болып табылатын жануарлар түрлерін пайдаланғаны үшін төлемақы төлеу бюджетке төленуге жататын төлемақы сомасы ағымдағы жылғы кәсіпшілік балық аулау объектілерін алып қою квоталары бойынша айлық есептік көрсеткіштің 350 еселенген мөлшерінен астам сомада асып кеткен кезде мынадай мерзімдерде үлестермен жүргізіледі:

ағымдағы жылдың 25 желтоқсанына дейін – ағымдағы жылы берілген жалпы квотаның 20 пайызы;

квота берілген жылдан кейінгі жылдың 25 наурызына дейін – ағымдағы жылы берілген жалпы квотаның 40 пайызы;

квота берілген жылдан кейінгі жылдың 25 маусымына дейін – ағымдағы жылы берілген жалпы квотаның 40 пайызы.

633-бап. Орман және өсімдік ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақыны есептеу мен төлеу тәртібі

1. Орманды пайдаланғаны үшін төлемақы сомасын мемлекеттік орман иеленушілер есептейді және мөлшері осы баптың 2-тармағына сәйкес белгіленетін төлемақыны қоспағанда, рұқсат беру құжатында көрсетіледі.

2. Мемлекеттік орман қорының және ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың аумағынан тыс жерде өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы сомасын астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары есептейді.

3. Төлемақы мөлшері:

сүректі түбірімен босатқан кезде – осы Кодекстің 630-бабында белгіленген коэффициенттер ескеріле отырып, орман пайдалану көлемі және төлемақы мөлшерлемелері негізге алына отырып;

төлемақы мөлшері осы Кодекстің 630-бабының 2-тармағына сәйкес айқындалатын орманды пайдалануды қоспағанда, орман пайдаланудың өзге де түрлері кезінде – орман пайдаланудың көлемі және (немесе) алаңы, астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті өкілді органдары белгілейтін орман пайдаланудың өзге де түрлері үшін төлемақы мөлшерлемелері негізге алына отырып айқындалады.

4. Орманды пайдаланғаны үшін төлемақы сомасы бюджетке орман пайдалану объектісінің тұрған жері бойынша мынадай мерзімдерде:

1) ұзақ мерзімді орман пайдалану кезінде – орман пайдаланудың жыл сайынғы көлемінің жалпы сомасының тең үлестерімен тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмейтін мерзімде;

2) қысқа мерзімді орман пайдалану кезінде – рұқсат беру құжаттарын алғанға дейін немесе алған күні төленеді. Бұл ретте рұқсат беру құжатында төлем құжатының деректемелері көрсетіле отырып, ақы төлеудің жүргізілгені туралы белгі қойылады;

3) түбірімен босатылатын сүрек үшін – жазылып берілген ағаш кесу билеттері бойынша жылдық төлемақы сомасының тең үлестерімен тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде;

4) өсімдіктердің сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген түрлерін, олардың бөліктерін немесе дериваттарын алып қойғаны үшін – әрбір жекелеген жағдайда Қазақстан Республикасы Үкіметінің тиісті шешімі негізінде белгіленетін мерзімдерде төленеді.

5. Мемлекеттік орман қорының және ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың аумағынан тыс жерде өсімдіктер ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы сомасы бюджетке пайдалану объектісінің тұрған жері бойынша тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмейтін мерзімде жылдық төлемақы сомасының тең үлестерімен төленеді.

6. Егер сүректі түбірімен, шайырды, ағаш шырындарын және қосалқы орман ресурстарын босату кезінде дайындалған сүректің, шайырдың, ағаш шырындарының және қосалқы орман ресурстарының жалпы көлемі ағаш кесу билетінде көзделген көлеммен (алаңмен) сәйкес келмесе, мемлекеттік орман иеленушілер іс жүзінде дайындалған көлем үшін төлемақы сомасын қайта есептеуді жүргізеді. Қайта есептеу кезінде белгіленген төлемақы сомасы оны төлеудің кезекті мерзімінде төленеді.

7. Кезекті мерзімге кесуге берілетін кесілмеген ағаштар, сондай-ақ алдыңғы жылы кесу басталмаған кеспеағаш аймағы үшін төлемақы сомасын төлеу осы Кодекстің 630-бабында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

8. Төлемақы сомасын төлеу банк ұйымдары арқылы аудару не оны орман шаруашылығы саласындағы уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша қатаң есептілік бланкілері негізінде мемлекеттік орман иеленушілердің кассаларына қолма-қол ақшамен енгізу жолымен жүргізіледі.

Қолма-қол ақшамен қабылданған төлемақы сомаларын мемлекеттік орман иеленушілер ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей банк ұйымдарына кейіннен оларды бюджетке есепке жатқызу үшін тапсырады. Егер қолма-қол ақшаның күн сайынғы түсімдері айлық есептік көрсеткіштің 10 еселенген мөлшерінен аз болса, бюджетке есепке жатқызу үшін ақшаны тапсыру ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап операциялық үш күнде бір рет жүзеге асырылады.

9. Жеке тұлғалар төлемақы сомасын қолма-қол ақшамен төлеген кезде қатаң есептілік бланкілеріне мемлекеттік орман иеленушілердің бизнес-сәйкестендіру нөмірі қойылады.

634-бап. Салықтық кезең

Салықтық кезең осы Кодекстің 358-бабына сәйкес айқындалады.

635-бап. Салықтық есептілік

1. Жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы төлеушілер (орман, өсімдік ресурстарын және жануарлар дүниесін және жобаны іске асыру кезінде тор қоршама шаруашылық қызметін жүзеге асыруға арналған халықаралық және (немесе) республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су айдындарының учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы төлеушілерді қоспағанда) арнайы су пайдалану жері бойынша салық органдарына төлемақы бойынша декларация ұсынады.

2. Жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы төлеушілер шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілерді қоспағанда, тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде декларация ұсынады.

3. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша салықтық есептілікті шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілерге арналған декларацияға тиісті қосымша түрінде тапсырады.

3-параграф. Қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақы

636-бап. Жалпы ережелер

1. Қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақы (бұдан әрі осы параграфтың мәтіні бойынша – төлемақы) Қазақстан Республикасының экология заңнамасына сәйкес тиісті экологиялық рұқсат пен қоршаған ортаға әсер ету туралы декларация негізінде жүзеге асырылатын, ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділері (

қоршаған ортаға эмиссия), күкіртті ашық түрде күкірт карталарында орналастырғаны және қалдықтарды көмгені үшін алынады.

2. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның аумақтық бөлімшелері және астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде өзінің тұрған жеріндегі салық органдарына төлемақы төлеушілер және салық салу объектілері, берілген экологиялық рұқсаттар, қоршаған ортаға эмиссиялардың белгіленген нормативтері, экологиялық рұқсаттарға және қоршаған ортаға эмиссиялардың белгіленген нормативтеріне енгізілген өзгерістер туралы мәліметтерді, сондай-ақ табиғат пайдаланушылардың өндіру мен тұтыну қалдықтарын уақытша сақтауына қатысты өздері жөніндегі мәліметтерді (уақытша сақтаудың көлемдері, белгіленген мерзімдері, іс жүзінде орналастыру кезеңі) ұсынады.

3. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган және оның аумақтық органдары өзінің тұрған жеріндегі салық органдарына Қазақстан Республикасы экология заңнамасының сақталуына тексерулерді (мемлекеттік экологиялық бақылау) жүзеге асыру барысында анықталған, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес осындай тексерулердің нәтижелеріне шағым жасау ескеріле отырып белгіленген қоршаған ортаға теріс әсер етудің нақты көлемдері туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген осындай тексерулердің нәтижелеріне шағым жасау мерзімдері өткен соң он жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде ұсынады.

637-бап. Төлемақы төлеушілер

1. Қазақстан Республикасының Экология кодексіне сәйкес айқындалған I, II және III санаттағы объектілердің операторлары төлемақы төлеушілер болып табылады.

2. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін осындай құрылымдық бөлімшенің қоршаған ортаға эмиссиясының көлемі бойынша төлемақыны дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген заңды тұлғаның шешімі немесе осындай шешімнің күшін жою мұндай шешімді қабылдаған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер заңды тұлға өз шешімімен заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесін төлемақыны дербес төлеуші деп таныса, онда мұндай шешім осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

3. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі қолданылатын қызметті жүзеге асыру нәтижесінде туындайтын қоршаған ортаға теріс әсер ету бойынша шаруа және фермер қ қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер төлемақы төлеушілер болып табылмайды.

638-бап. Салық салу объектісі

Мыналар:

1) ластаушы заттардың шығарындылары;

2) ластаушы заттардың төгінділері;

3) көмілген қалдықтар;

4) көмірсутектерді барлау және (немесе) өндіру операцияларын жүргізу кезінде түзілетін, күкірт карталарында ашық түрде орналастырылған күкірт түрінде есепті кезеңде (I және II санаттардағы объектілер үшін – белгіленген нормативтер және лимиттер шегінде, III санаттағы объектілер үшін – декларацияланған көлем шегінде) қоршаған ортаға теріс әсер етудің (радиоактивті қалдықтар үшін – масса, белсенділік өлшем бірлігі), оның ішінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган және оның аумақтық органдары Қазақстан Республикасының экология заңнамасының сақталуына мемлекеттік экологиялық бақылауды (мемлекеттік экологиялық бақылау) жүзеге асыру нәтижелері бойынша анықталған іс жүзіндегі көлемі салық салу объектісі болып табылады.

639-бап. Төлемақы мөлшерлемелері

1. Төлемақы мөлшерлемелері салықтық кезеңнің бірінші күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің еселенген мөлшерінде айқындалады.

2. 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілерді және екінші, үшінші санаттағы объектілерді қоспағанда, бірінші санаттағы объектілердің стационарлық көздерінен ластаушы заттардың шығарындылары үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	1 килограмм үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3	4
1.	Күкірт оксидтері (SOx)	20	
2.	Азот оксидтері (NOx)	20	
3.	Шаң және күл	10	
4.	Қорғасын және оның қосылыстары	3986	
5.	Күкіртсутек	124	
6.	Фенолдар	332	
7.	Көмірсутектер	0,32	
8.	Формальдегид	332	
9.	Көміртегі монооксиді	0,32	
10.	Метан	0,02	
11.	Күйе	24	

12.	Темір тотықтары	30	
13.	Аммиак	24	
14.	Алты валентті хром	798	
15.	Мыс тотықтары	598	
16.	Бенз(а)пирен		996,6

3. Тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілерді қоспағанда, бірінші санаттағы объектілердің стационарлық көздерінен ластаушы заттардың шығарындылары үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

1) 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2031 жылғы 1 қаңтарға дейін:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	1 килограмм үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3	4
1.	Күкірт оксидтері (SOx)	40	
2.	Азот оксидтері (NOx)	40	
3.	Шаң және күл	20	
4.	Қорғасын және оның қосылыстары	7972	
5.	Күкіртсутек	248	
6.	Фенолдар	664	
7.	Көмірсутектер	0,64	
8.	Формальдегид	664	
9.	Көміртегі монооксиді	0,64	
10.	Метан	0,04	
11.	Күйе	48	
12.	Темір тотықтары	60	
13.	Аммиак	48	
14.	Алты валентті хром	1569	
15.	Мыс тотықтары	1196	
16.	Бенз(а)пирен		1993,2

2) 2031 жылғы 1 қаңтардан бастап:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	1 килограмм үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3	4
1.	Күкірт оксидтері (SOx)	60	
2.	Азот оксидтері (NOx)	60	
3.	Шаң және күл	30	
4.	Қорғасын және оның қосылыстары	11958	
5.	Күкіртсутек	372	
6.	Фенолдар	996	
7.	Көмірсутектер	0,96	

8.	Формальдегид	996	
9.	Көміртегі монооксиді	0,96	
10.	Метан	0,06	
11.	Күйе	72	
12.	Темір тотықтары	90	
13.	Аммиак	72	
14.	Алты валентті хром	2394	
15.	Мыс тотықтары	1794	
16.	Бенз(а)пирен		2989,8

4. Тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілер үшін стационарлық көздерден ластаушы заттардың шығарындылары үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	1 килограмм үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3	4
1.	Күкірт оксидтері (SOx)	20	
2.	Азот оксидтері (NOx)	20	
3.	Шаң және күл	10	
4.	Қорғасын және оның қосылыстары	3986	
5.	Күкіртсутек	124	
6.	Фенолдар	332	
7.	Көмірсутектер	0,32	
8.	Формальдегид	332	
9.	Көміртегі монооксиді	0,32	
10.	Метан	0,02	
11.	Күйе	24	
12.	Темір тотықтары	30	
13.	Аммиак	24	
14.	Алты валентті хром	798	
15.	Мыс тотықтары	598	
16.	Бенз(а)пирен		996,6

5. Ілеспе және (немесе) табиғи газды алау етіп жағудан ластаушы заттардың шығарындылары үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	Көмірсутектер	44,6
2.	Көміртегі тотықтары	14,6
3.	Метан	0,8
4.	Күкірт диоксиді	200

5.	Азот диоксиді	200
6.	Күйе	240
7.	Күкіртсутек	1240
8.	Меркаптан	199320

6. Жылжымалы көздерден атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарындылары үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Отын түрлері	Пайдаланылған отынның 1 тоннасы үшін мөлшерлеме (АЕК)
1	2	3
1.	Этилденбеген бензин үшін	0,33
2.	Дизель отыны үшін	0,45
3.	Сұйытылған, сығылған газ, керосин үшін	0,24

7. 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілерді және екінші, үшінші санаттардағы объектілерді қоспағанда, бірінші санаттағы объектілердің ластаушы заттардың төгінділері үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	Нитриттер	1340
2.	Мырыш	2680
3.	Мыс	26804
4.	Оттегіні биологиялық тұтыну	8
5.	Тұзды аммоний	68
6.	Мұнай өнімдері	536
7.	Нитраттар	2
8.	Жалпы темір	268
9.	Сульфаттар (анион)	0,8
10.	Өлшенген заттар	2
11.	Синтетикалық беткі белсенді заттар	54
12.	Хлоридтер (анион)	0,2
13.	Алюминий	54

8. Тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілерді қоспағанда, бірінші санаттағы объектілердің ластаушы заттардың төгінділері үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

1) 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2031 жылғы 1 қаңтарға дейін:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	Нитриттер	2680

2.	Мырыш	5360
3.	Мыс	53608
4.	Оттегіні биологиялық тұтыну	16
5.	Тұзды аммоний	136
6.	Мұнай өнімдері	1072
7.	Нитраттар	4
8.	Жалпы темір	536
9.	Сульфаттар (анион)	0,16
10.	Өлшенген заттар	4
11.	Синтетикалық беткі белсенді заттар	108
12.	Хлоридтер (анион)	0,4
13.	Алюминий	108

2) 2031 жылғы 1 қаңтардан бастап:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	Нитриттер	4020
2.	Мырыш	8040
3.	Мыс	80412
4.	Оттегіні биологиялық тұтыну	24
5.	Тұзды аммоний	204
6.	Мұнай өнімдері	1608
7.	Нитраттар	6
8.	Жалпы темір	804
9.	Сульфаттар (анион)	0,24
10.	Өлшенген заттар	6
11.	Синтетикалық беткі белсенді заттар	162
12.	Хлоридтер (анион)	0,6
13.	Алюминий	162

9. Тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілер үшін ластаушы заттардың төгінділеріне төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)
1	2	3
1.	Нитриттер	1340
2.	Мырыш	2680
3.	Мыс	26804
4.	Оттегіні биологиялық тұтыну	8
5.	Тұзды аммоний	68
6.	Мұнай өнімдері	536

7.	Нитраттар	2
8.	Жалпы темір	268
9.	Сульфаттар (анион)	0,8
10.	Өлшенген заттар	2
11.	Синтетикалық беткі белсенді заттар	54
12.	Хлоридтер (анион)	0,2
13.	Алюминий	54

10. 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілерді және екінші, үшінші санаттардағы объектілерді қоспағанда, бірінші санаттағы объектілердің өндіру мен тұтыну қалдықтарын көмгені үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Қалдықтардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		1 тонна үшін	1 гигабеккерель үшін (Гбк)
1	2	3	4
1.	Өндіру мен тұтыну қалдықтарын полигондарда, жинақтағыштарда, санкцияланған үйінділерде және арнайы бөлінген орындарда көмгені үшін:		
1.1.	Осы кестенің 1.2-жолында көрсетілген қалдықтарды қоспағанда, төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілетін қалдықтар:		
1.1.1.	қауіпті қалдықтар	8,01	
1.1.2.	қауіпсіз қалдықтар	1,06	
1.2.	Төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілмейтін қалдықтардың жекелеген түрлері:		
1.2.1.	Коммуналдық қалдықтар (қатты тұрмыстық қалдықтар, кәріздік тазарту құрылысжайларының тұнбасы)	0,38	
	Тау-кен өндіру өнеркәсібінің және карьерлерді игеру		

1.2.2.	қалдықтары (мұнай мен табиғи газды өндіруден басқа):		
1.2.2.1.	аршынды жыныстар	0,004	
1.2.2.2.	жанасқан таужыныстары	0,026	
1.2.2.3.	байыту қалдықтары	0,02	
1.2.2.4.	шлактар, шламдар	0,038	
1.2.3.	Құрамында пайдалы қазбалар бар кенді, концентраттарды, агломераттарды және шекемтастарды қайта өңдеу, қорытпалар мен металдар өндірісі кезінде металлургиялық қайта жасауда түзілетін шлактар, шламдар	0,038	
1.2.4.	Күл және күл шлактары	0,66	
1.2.5.	Ауыл шаруашылығы өндірісінің қалдықтары, оның ішінде қи, құс саңғырығы	0,002	
1.2.6.	Радиоактивті қалдықтар:		
1.2.6.1.	трансуранды		0,76
1.2.6.2.	альфа-радиоактивті		0,38
1.2.6.3.	бета-радиоактивті		0,04
1.2.6.4.	шынақты радиоактивті көздер		0,38

11. Тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілерді қоспағанда, бірінші санаттағы объектілердің өндіру мен тұтыну қалдықтарын көмгені үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

1) 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2031 жылғы 1 қаңтарға дейін:

Р/с №	Қалдықтардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		1 тонна үшін	1 гигабеккерель үшін (Гбк)
1	2	3	4
1.	Өндіру мен тұтыну қалдықтарын полигондарда, жинақтағыштарда, санкцияланған үйінділерде және арнайы бөлінген орындарда көмгені үшін:		
	Осы кестенің 1.2-жолында көрсетілген қалдықтарды қоспағанда,		

1.1.	төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілетін қалдықтар:		
1.1.1.	қауіпті қалдықтар	16,02	
1.1.2.	қауіпсіз қалдықтар	2,12	
1.2.	Төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілмейтін қалдықтардың жекелеген түрлері:		
1.2.1.	Коммуналдық қалдықтар (қатты тұрмыстық қалдықтар, кәріздік тазарту құрылысжайларының тұнбасы)	0,76	
1.2.2.	Тау-кен өндіру өнеркәсібінің және карьерлерді игеру қалдықтары (мұнай мен табиғи газды өндіруден басқа):		
1.2.2.1.	аршынды жыныстар	0,008	
1.2.2.2.	жанасқан таужыныстары	0,052	
1.2.2.3.	байыту қалдықтары	0,04	
1.2.2.4.	шлактар, шламдар	0,076	
1.2.3.	Құрамында пайдалы қазбалар бар кенді, концентраттарды, агломераттарды және шекемтастарды қайта өңдеу, қорытпалар мен металдар өндірісі кезінде металлургиялық қайта жасауда түзілетін шлактар, шламдар	0,076	
1.2.4.	Күл және күл шлактары	1,32	
1.2.5.	Ауыл шаруашылығы өндірісінің қалдықтары, оның ішінде қи, құс саңғырығы	0,004	
1.2.6.	Радиоактивті қалдықтар:		
1.2.6.1.	трансуранды		1,52
1.2.6.2.	альфа-радиоактивті		0,76
1.2.6.3.	бета-радиоактивті		0,08
1.2.6.4.	шынақты радиоактивті көздер		0,76

2) 2031 жылғы 1 қаңтардан бастап:

Р/с №	Қалдықтардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		1 тонна үшін	1 гигабеккерель үшін (Гбк)
1	2	3	4
1.	Өндіру мен тұтыну қалдықтарын полигондарда, жинақтағыштарда, санкцияланған үйінділерде және арнайы бөлінген орындарда көмгені үшін:		
1.1.	Осы кестенің 1.2-жолында көрсетілген қалдықтарды қоспағанда, төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілетін қалдықтар:		
1.1.1.	қауіпті қалдықтар	24,03	
1.1.2.	қауіпсіз қалдықтар	3,18	
1.2.	Төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілмейтін қалдықтардың жекелеген түрлері:		
1.2.1.	Коммуналдық қалдықтар (қатты тұрмыстық қалдықтар, кәріздік тазарту құрылысжайларының тұнбасы)	1,14	
1.2.2.	Тау-кен өндіру өнеркәсібінің және карьерлерді игеру қалдықтары (мұнай мен табиғи газды өндіруден басқа):		
1.2.2.1.	аршынды жыныстар	0,012	
1.2.2.2.	жанасқан таужыныстары	0,078	
1.2.2.3.	байыту қалдықтары	0,06	
1.2.2.4.	шлактар, шламдар	0,114	
	Құрамында пайдалы қазбалар бар кенді, концентраттарды, агломераттарды және шекемтастарды қайта		

1.2.3.	өңдеу, қорытпалар мен металдар өндірісі кезінде металлургиялық қайта жасауда түзілетін шлактар, шламдар	0,114	
1.2.4.	Күл және күл шлактары	1,98	
1.2.5.	Ауыл шаруашылығы өндірісінің қалдықтары, оның ішінде қи, құс саңғырығы	0,006	
1.2.6.	Радиоактивті қалдықтар:		
1.2.6.1.	трансуранды		2,28
1.2.6.2.	альфа-радиоактивті		1,14
1.2.6.3.	бета-радиоактивті		0,12
1.2.6.4.	шынақты радиоактивті көздер		1,14

12. Тыныс-тіршілікті қамтамасыз ететін бірінші санаттағы объектілер үшін өндіру мен тұтыну қалдықтарын көмгені үшін төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды :

Р/с №	Қалдықтардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		1 тонна үшін	1 гигабеккерель үшін (Гбк)
1	2	3	4
1.	Өндіру мен тұтыну қалдықтарын полигондарда, жинақтағыштарда, санкцияланған үйінділерде және арнайы бөлінген орындарда көмгені үшін:		
1.1.	Осы кестенің 1.2-жолында көрсетілген қалдықтарды қоспағанда, төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілетін қалдықтар:		
1.1.1.	қауіпті қалдықтар	8,01	
1.1.2.	қауіпсіз қалдықтар	1,06	
1.2.	Төлемақыны есептеу мақсаттары үшін қауіптілік қасиеттері ескерілмейтін қалдықтардың жекелеген түрлері:		
	Коммуналдық қалдықтар (қатты тұрмыстық		

1.2.1.	қалдықтар, кәріздік тазарту құрылысжайларының тұнбасы)	0,38	
1.2.2.	Тау-кен өндіру өнеркәсібінің және карьерлерді игеру қалдықтары (мұнай мен табиғи газды өндіруден басқа):		
1.2.2.1.	аршынды жыныстар	0,004	
1.2.2.2.	жанасқан таужыныстары	0,026	
1.2.2.3.	байыту қалдықтары	0,02	
1.2.2.4.	шлактар, шламдар	0,038	
1.2.3.	Құрамында пайдалы қазбалар бар кенді, концентраттарды, агломераттарды және шекемтастарды қайта өңдеу, қорытпалар мен металдар өндірісі кезінде металлургиялық қайта жасауда түзілетін шлактар, шламдар	0,038	
1.2.4.	Күл және күл шлактары	0,66	
1.2.5.	Ауыл шаруашылығы өндірісінің қалдықтары, оның ішінде қи, құс саңғырығы	0,002	
1.2.6.	Радиоактивті қалдықтар:		
1.2.6.1.	трансуранды		0,76
1.2.6.2.	альфа-радиоактивті		0,38
1.2.6.3.	бета-радиоактивті		0,04
1.2.6.4.	шынақты радиоактивті көздер		0,38

13. Көмірсутектерді барлау және (немесе) өндіру жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде түзілетін күкіртті ашық түрде күкірт карталарында орналастыру үшін төлемақы мөлшерлемелері бір тонна үшін 3,77 айлық есептік көрсеткішті құрайды.

640-бап. Есептеу мен төлеу тәртібі

1. Төлемақы сомасын:

1) I және II санаттардағы объектілердің операторлары болып табылатын төлеушілер осы Кодекстің 638-бабында көрсетілген салық салу объектілерін және осы бапта көзделген коэффициенттерді қолдана отырып, белгіленген төлемақы мөлшерлемелерін негізге ала отырып есептейді;

2) III санаттағы объектілердің операторлары болып табылатын төлеушілер осы Кодекстің 638-бабында көрсетілген декларацияланған салық салу объектілерін және белгіленген төлемақы мөлшерлемелерін негізге ала отырып есептейді;

3) салық органдары осы бапта көзделген коэффициенттерді қолдана отырып, белгіленген төлемақы мөлшерлемелерін және осы Кодекстің 638-бабында айқындалған салық салу объектілерінің, оның ішінде мемлекеттік экологиялық немесе салықтық бақылау нәтижесінде алынған мәліметтер бойынша анықталған декларацияланбаған бөлігін негізге ала отырып есепке жазады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасына сәйкес төлемақы сомасы есепке жазылған жағдайда, салық органы осы Кодекстің 636-бабының 3-тармағында көзделген мәліметтерді алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде тиісті хабарлама шығарады.

2. Қазақстан Республикасының аумағында ең үздік қолжетімді техникаларды ендіру мен қолдануды ынталандыру, қоршаған ортаға зиянды антропогендік әсер ету деңгейінің алдын алу немесе оны төмендету мақсатында кешенді экологиялық рұқсат, оның ішінде 2021 жылғы 1 шілдеге дейін берілген қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілер бойынша төлемақыны есептеу кезінде төлеушілер мынадай коэффициенттерді:

кешенді экологиялық рұқсат берілген күннен бастап онда белгіленген нормативтер шегінде, стационарлық көздерден және ілеспе және (немесе) табиғи газды алау етіп жағудан ластаушы заттардың шығарындылары үшін осы Кодекстің 639-бабының 2, 3, 4 және 5-тармақтарында көзделген төлемақы мөлшерлемелеріне – 0 коэффициентін;

кешенді экологиялық рұқсат берілген күннен бастап онда белгіленген нормативтер шегінде ластаушы заттардың шығарындылары үшін осы Кодекстің 639-бабының 7, 8 және 9-тармақтарында көзделген төлемақы мөлшерлемелеріне – 0 коэффициентін;

кешенді экологиялық рұқсат берілген күннен бастап лимиттер шегінде және өндіру мен тұтыну қалдықтарын түзу, пайдалану, залалсыздандыру және көму кезінде ұсынылатын есептілікке сәйкес қалдықтарды көмгені үшін осы Кодекстің 639-бабының 10, 11 және 12-тармақтарында көзделген төлемақы мөлшерлемелеріне – 0 коэффициентін;

кешенді экологиялық рұқсат берілген күннен бастап көмірсутектерді барлау және (немесе) өндіру жөніндегі операцияларды жүргізу кезіндегі лимиттер шегінде және күкіртті түзу және орналастыру кезінде ұсынылатын есептілікке сәйкес күкіртті ашық түрде күкірт карталарында орналастырғаны үшін осы Кодекстің 639-бабының 13-тармағында көзделген төлемақы мөлшерлемелеріне – 0 коэффициентін қолданады.

3. 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін жекелеген төлеушілер кешенді экологиялық рұқсат қолданылмайтын, қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілер бойынша төлемақы сомасын есептеген кезде төлемақының тиісті мөлшерлемелеріне мынадай коэффициенттер қолданылады:

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен, 2021 жылдың 1 қаңтарына ластаушы заттардың жиынтық шығарындылары бойынша неғұрлым ірі, I санаттағы елу объектінің тізбесіне енгізілген I санаттағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,6;

осы Кодекстің 639-бабының 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,86;

осы Кодекстің 639-бабының 12-тармағы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,1;

өзге де төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 2, 5, 7, 10 және 13-тармақтарында белгіленген мөлшерлемелерге – 2;

2) осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген объектілерден басқа, I санаттағы объектілер бойынша, сондай-ақ II және III санаттардағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,3;

осы Кодекстің 639-бабының 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,43;

осы Кодекстің 639-бабының 12-тармағы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,05;

полигондар операторлары болып табылатын және коммуналдық қалдықтарды көмуді жүзеге асыратын төлеушілер:

жеке тұлғалар тұрғылықты жері бойынша түзетін тұрмыстық қатты қалдықтар көлемі үшін осы Кодекстің 639-бабының 12-тармағы кестесінің 1.2.1-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,2.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген коэффициенттер I және II санаттардағы объектілер бойынша төлеушілердің тиісті экологиялық рұқсаттарында белгіленген нормативтер мен лимиттер шегінде қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге немесе III санаттағы объектілер бойынша декларацияларда көрсетілген, қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге қатысты қолданылады.

4. 2028 жылғы 1 қаңтардан бастап 2031 жылғы 1 қаңтарға дейін жекелеген төлеушілер кешенді экологиялық рұқсат қолданылмайтын, қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілер бойынша төлемақы сомасын есептеген кезде төлемақының тиісті мөлшерлемелеріне мынадай коэффициенттер қолданылады:

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен, 2021 жылдың 1 қаңтарына ластаушы заттардың жиынтық шығарындылары бойынша неғұрлым ірі, I санаттағы елу объектінің тізбесіне енгізілген I санаттағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 1,2;

осы Кодекстің 639-бабының 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 1,72;

осы Кодекстің 639-бабы 11-тармағының 1) тармақшасы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,2;

өзге де төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 3-тармағының 1) тармақшасында, 5-тармағында, 8-тармағының 1) тармақшасында, 11-тармағының 1) тармақшасында және 13-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 4;

2) осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген объектілерден басқа, I санаттағы объектілер бойынша, сондай-ақ II және III санаттардағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,3;

осы Кодекстің 639-бабының 8-тармағының 1) тармақшасында және 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,43;

осы Кодекстің 639-бабы 11-тармағының 1) тармақшасы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,05;

полигондар операторлары болып табылатын және коммуналдық қалдықтарды көмуді жүзеге асыратын төлеушілер:

жеке тұлғалар тұрғылықты жері бойынша түзетін тұрмыстық қатты қалдықтар көлемі үшін осы Кодекстің 639-бабы 11-тармағының 1) тармақшасы кестесінің 1.2.1-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,2.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген коэффициенттер I және II санаттардағы объектілер бойынша төлеушілердің тиісті экологиялық рұқсаттарында белгіленген нормативтер мен лимиттер шегінде қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге немесе III санаттағы объектілер бойынша декларацияларда көрсетілген, қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге қатысты қолданылады.

5. 2031 жылғы 1 қаңтардан бастап 2034 жылғы 1 қаңтарға дейін жекелеген төлеушілер кешенді экологиялық рұқсат қолданылмайтын, қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілер бойынша төлемақы сомасын есептеген кезде төлемақының тиісті мөлшерлемелеріне мынадай коэффициенттер қолданылады:

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен, 2021 жылдың 1 қаңтарына ластаушы заттардың жиынтық шығарындылары бойынша неғұрлым ірі, I санаттағы елу объектінің тізбесіне енгізілген I санаттағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 2,4;

осы Кодекстің 639-бабының 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 3,44;

осы Кодекстің 639-бабы 11-тармағының 2) тармақшасы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,4;

өзге де төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 3-тармағының 2) тармақшасында, 5-тармағында, 8-тармағының 2) тармақшасында, 11-тармағының 2) тармақшасында және 13-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 8;

2) осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген объектілерден басқа, I санаттағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – электр өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,6;

осы Кодекстің 639-бабының 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,86;

осы Кодекстің 639-бабы 11-тармағының 2) тармақшасы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,1;

полигондардың операторлары болып табылатын және коммуналдық қалдықтарды көмуді жүзеге асыратын төлеушілер:

жеке тұлғалар тұрғылықты жері бойынша түзетін қатты тұрмыстық қалдықтардың көлемі үшін осы Кодекстің 639-бабы 11-тармағының 2) тармақшасы кестесінің 1.2.1-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,4;

өзге де төлеушілер:

Осы Кодекстің 639-бабының 3-тармағының 2) тармақшасында, 5-тармағында, 8-тармағының 2) тармақшасында, 11-тармағының 2) тармақшасында және 13-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 2;

3) II және III санаттардағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 2-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,3;

осы Кодекстің 639-бабының 7-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,43;

осы Кодекстің 639-бабының 10-тармағы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,05;

полигондар операторлары болып табылатын және коммуналдық қалдықтарды көмуді жүзеге асыратын төлеушілер:

жеке тұлғалар тұрғылықты жері бойынша түзетін тұрмыстық қатты қалдықтар көлемі үшін осы Кодекстің 639-бабының 10-тармағы кестесінің 1.2.1-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,2.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген коэффициенттер I және II санаттардағы объектілер бойынша төлеушілердің тиісті экологиялық рұқсаттарында белгіленген нормативтер мен лимиттер шегінде қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге немесе III санаттағы объектілер бойынша декларацияларда көрсетілген, қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге қатысты қолданылады;

6. 2034 жылғы 1 қаңтардан бастап 2037 жылғы 1 қаңтарға дейін жекелеген төлеушілер кешенді экологиялық рұқсат қолданылмайтын, қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілер бойынша төлемақы сомасын есептеген кезде төлемақының тиісті мөлшерлемелеріне мынадай коэффициенттер қолданылады:

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен, 2021 жылдың 1 қаңтарына ластаушы заттардың жиынтық шығарындылары бойынша неғұрлым ірі, I санаттағы елу объектінің тізбесіне енгізілген I санаттағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 2,4;

осы Кодекстің 639-бабының 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 3,44;

осы Кодекстің 639-бабы 11-тармағының 2) тармақшасы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,4;

өзге де төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 3-тармағының 2) тармақшасында, 5-тармағында, 8-тармағының 2) тармақшасында, 11-тармағының 2) тармақшасында және 13-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 8;

2) осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген объектілерден басқа, I санаттағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 4-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 1,2;

осы Кодекстің 639-бабының 9-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,72;

осы Кодекстің 639-бабының 11-тармағы 2) тармақшасы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,2;

полигондардың операторлары болып табылатын және коммуналдық қалдықтарды көмуді жүзеге асыратын төлеушілер:

жеке тұлғалар тұрғылықты жері бойынша түзетін қатты тұрмыстық қалдықтардың көлемі үшін осы Кодекстің 639-бабының 11-тармағы 2) тармақшасы кестесінің 1.2.1-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,8;

өзге де төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 3-тармағының 2) тармақшасында, 5-тармағында, 8-тармағының 2) тармақшасында, 11-тармағының 2) тармақшасында және 13-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 4;

3) II және III санаттардағы объектілер бойынша:

коммуналдық қызметтер көрсету кезінде – табиғи монополиялар субъектілері болып табылатын төлеушілер, электр энергиясын өндіру кезінде – энергия өндіруші ұйымдар болып табылатын төлеушілер:

осы Кодекстің 639-бабының 2-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,3;

осы Кодекстің 639-бабының 7-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,43;

осы Кодекстің 639-бабының 10-тармағы кестесінің 1.2.4-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,05;

полигондар операторлары болып табылатын және коммуналдық қалдықтарды көмуді жүзеге асыратын төлеушілер:

жеке тұлғалар тұрғылықты жері бойынша түзетін тұрмыстық қатты қалдықтар көлемі үшін осы Кодекстің 639-бабының 10-тармағы кестесінің 1.2.1-жолында белгіленген мөлшерлемелерге – 0,2.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген коэффициенттер I және II санаттардағы объектілер бойынша төлеушілердің тиісті экологиялық рұқсаттарында белгіленген нормативтер мен лимиттер шегінде қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге немесе III санаттағы объектілер бойынша декларацияларда көрсетілген, қоршаған ортаға теріс әсер ететін көлемдерге қатысты қолданылады.

7. Қазақстан Республикасының аумағында, ядролық қауіпсіздік аймағы жерінің аумағында жүргізілген ядролық сынақтардың салдарынан пайда болған радиоактивті қалдықтарды орналастыруды жүзеге асыратын заңды тұлғалардың төлемақы сомасын есептеу кезінде осы Кодекстің 639-бабы 10, 11 және 12-тармақтары кестесінің 1.2.6.1, 1.2.6.2 және 1.2.6.3-жолдарында белгіленген төлемақы мөлшерлемелеріне 0 коэффициенті қолданылады.

8. Жиынтық жылдық көлемде төлемдерінің көлемі 100 айлық есептік көрсеткішке дейін I және II санаттардағы объектілердің операторлары болып табылатын төлемақы төлеушілер рұқсат беру құжатын беретін орган белгілеген қоршаған ортаға теріс әсер ету нормативтерін немесе лимиттерін сатып алуға құқылы. Нормативтерді немесе

лимиттерді сатып алу ағымдағы жыл үшін толық алдын ала төлем жасалып, рұқсат беру құжатын ресімдеу кезінде есепті салықтық кезеңнің 20 наурызынан кешіктірілмей жүргізіледі.

Рұқсат беру құжаты көрсетілген мерзімнен кейін алынған кезде нормативті сатып алу рұқсат беру құжаты алынған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей жүргізіледі.

9. Төлемақы сомасы, ластаудың жылжымалы көздерін қоспағанда, рұқсат беру құжатында көрсетілген қоршаған ортаға теріс әсер ету көзінің (объектінің) тұрған жері бойынша бюджетке төленеді.

Ластаудың жылжымалы көздері бойынша төлемақы сомасы бюджетке:

1) мемлекеттік тіркеуге жататын жылжымалы көздер бойынша – мұндай тіркеуді жүргізу кезінде уәкілетті мемлекеттік орган айқындайтын жылжымалы көздерді тіркеу орны бойынша;

2) мемлекеттік тіркеуге жатпайтын ластаудың жылжымалы көздері бойынша – салық төлеушінің тұрған жері бойынша, оның ішінде заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің (егер оған салықтық міндеттемені орындау жүктелсе) тұрған жері бойынша енгізіледі.

10. Осы баптың 3-тармағында көрсетілген төлеушілерді қоспағанда, төлеушілер қоршаған ортаға теріс әсер етудің іс жүзіндегі көлемі үшін ағымдағы төлемақы сомаларын есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей енгізеді.

11. I санаттағы объектіге қатысты берілген кешенді экологиялық рұқсатқа экологиялық тиімділікті арттыру бағдарламасы шеңберінде (бұдан әрі осы тармақтың мақсаттарында – бағдарлама) қоршаған ортаға теріс әсерді кезең-кезеңімен төмендету көрсеткіштеріне қол жеткізу графигінде белгіленген мерзімге, маркерлік ластаушы зат бойынша қоршаған ортаға теріс әсерді кезең-кезеңімен төмендету көрсеткіші шамасының 30 пайызынан аз осындай көрсеткішке қол жеткізілмеген жағдайда, көрсетілген заттың эмиссиясына қатысты төлемақы сомасын есепке жазу мақсатында осы баптың 2-тармағында көзделген коэффициент теріс әсерді кезең-кезеңімен төмендетудің белгіленген көрсеткішіне қол жеткізілмеген жылдың алдындағы салықтық кезеңнен бастап және осындай көрсеткішке қол жеткізілген күнге дейін осы баптың 3, 4, 5 және 6-тармақтарында көзделген тиісті коэффициенттің мәніне ие болады.

I санаттағы объектіге қатысты берілген кешенді экологиялық рұқсатқа бағдарламаны орындау мерзімі аяқталған күнге маркерлік ластаушы заттардың жалпы санының 30 және одан аз пайызы бойынша белгіленген технологиялық нормативтерге қол жеткізілмеген жағдайда, төлемақы сомасын есептеу мақсатында осы баптың 2-тармағында көзделген коэффициенттер белгіленген технологиялық нормативтерге қол

жеткізілмеген маркерлік ластаушы заттар эмиссияларына қатысты кешенді экологиялық рұқсат алынған күннен бастап тиісті жылдар үшін осы баптың 3, 4, 5 және 6-тармақтарында көзделген тиісті коэффициенттердің мәндеріне ие болады.

I санаттағы объектіге қатысты бағдарламаны орындау шартымен және оны орындау кезеңінде Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген негіздер бойынша берілген кешенді экологиялық рұқсат кері қайтарып алынған, одан айырылған немесе оның қолданысы тоқтатылған жағдайда, төлемақы сомасын есепке жазу мақсатында осы баптың 2-тармағында көзделген коэффициенттер осы тармақтың төртінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, төлемақы алынатын I санаттағы осы объект бойынша қоршаған ортаға теріс әсердің барлық түрі бойынша кешенді экологиялық рұқсат алынған күннен бастап тиісті жылдар үшін осы баптың 3, 4, 5 және 6-тармақтарында көзделген тиісті коэффициенттердің мәндеріне ие болады.

Бұл ретте, егер бағдарламаны орындау шеңберінде технологиялық нормативтерге маркерлік ластаушы заттардың жалпы санының 70 және одан көп пайызы бойынша қол жеткізілсе, осы тармақтың үшінші бөлігі бағдарламаны орындау шеңберінде технологиялық нормативтерге көрсетілген күнге дейін қол жеткізілген I санаттағы объектіге қатысты берілген кешенді экологиялық рұқсат кері қайтарып алынған, одан айырылған немесе оның қолданысы тоқтатылған күнге дейін жүзеге асырылған маркерлік ластаушы заттардың эмиссияларына қатысты қолданылмайды.

Осы тармақтың бірінші, екінші және үшінші бөліктеріне сәйкес туындаған және есепке жазылған төлемақы сомасына осы баптың 3, 4, 5 және 6-тармақтарында көрсетілген коэффициенттер қолданылған күннен бастап осы Кодексте айқындалған мөлшерде өсімпұлдар есепке жазылады.

641-бап. Салықтық кезең

Салықтық кезең осы Кодекстің 358-бабына сәйкес айқындалады.

642-бап. Салықтық есептілік

1. Төлемақы төлеушілер ластаудың жылжымалы көздері бойынша декларацияны қоспағанда, ластау объектісінің тұрған жеріндегі салық органдарына декларация ұсынады.

Декларация салық органдарына:

1) мемлекеттік тіркеуге жататын ластаудың жылжымалы көздері бойынша – мұндай тіркеуді жүргізу кезінде уәкілетті мемлекеттік орган айқындайтын жылжымалы көздерді тіркеу орны бойынша;

2) мемлекеттік тіркеуге жатпайтын ластаудың жылжымалы көздері бойынша – салық төлеушінің тұрған жері бойынша тапсырылады.

2. Осы баптың 3-тармағында көрсетілгендерді қоспағанда, төлемақы төлеушілер декларацияны тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей тапсырады.

3. Жылдық жиынтық көлемі 100 айлық есептік көрсеткішке дейінгі төлемдер көлемінде төлемақы төлеушілер декларацияны есепті салықтық кезеңнің 20 наурызынан кешіктірмей тапсырады.

Рұқсат беру құжаты көрсетілген мерзімнен кейін ресімделген жағдайда, төлеушілер декларацияны рұқсат беру құжаты алынған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей тапсырады.

4-параграф. Радиожиілік спектрін пайдаланғаны үшін төлемақы

643-бап. Жалпы ережелер

1. Радиожиілік спектрін пайдаланғаны үшін төлемақы (бұдан әрі осы параграфтың мақсаттарында – төлемақы) байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган бөлген радиожиілік спектрінің номиналдары (белдеулер, диапазондар) (бұдан әрі – радиожиілік спектрінің номиналдары) үшін алынады.

2. Радиожиілік спектрін пайдалану құқығы "Байланыс туралы" Қазақстан Республикасының Заңында айқындалған тәртіппен байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган берген рұқсат беру құжаттарымен куәландырылады.

3. "Байланыс туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес радиожиілік спектрін пайдалана отырып байланыс саласында қызметтер көрсету жөніндегі кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырғаны үшін бюджетке төлеуге жататын біржолғы төлемақы сомасы төлемақы есебіне есепке жатқызылмайды.

4. Байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелері төлеушілердің тұрған жеріндегі салық органдарына төлеушілер, салық салу объектілері, берілген рұқсаттар, олардың қолданылу кезеңі, берілген рұқсаттарға енгізілген өзгерістер мен толықтырулар, салық төлеушілерге жіберілген хабарламалар туралы және төлемақы сомалары туралы мәліметтерді мынадай мерзімдерде ұсынады:

1) осы Кодекстің 646-бабы 3-тармағының бірінші бөлігінде белгіленген жағдайда – салықтық кезеңнің 25 ақпанынан кешіктірмей;

2) осы Кодекстің 646-бабы 3-тармағының екінші бөлігінде белгіленген жағдайда – салық төлеуші радиожиілік спектрін пайдалануға рұқсат алған айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей.

5. Байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелері есепті тоқсаннан кейінгі айдың

25-інен кешіктірілмейтін мерзімде төлеушілердің тұрған жеріндегі салық органдарына радиожиілік спектрін пайдалана отырып, байланыс саласында қызметтер көрсету жөніндегі кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырғаны үшін біржолғы төлемақыны төлеушілер, бюджетке төлеуге жататын осындай біржолғы төлемақы сомалары және оны төлеу мерзімдері туралы мәліметтерді ұсынады.

644-бап. Төлемақы төлеушілер

1. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен радиожиілік спектрін пайдалану құқығын алған тұлғалар төлемақы төлеушілер болып табылады.

2. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін осындай құрылымдық бөлімше пайдаланатын радиожиілік спектрінің номиналдары үшін төлемақыны дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Заңды тұлғаның шешімі немесе осындай шешімнің күшін жою мұндай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер заңды тұлға өз шешімімен заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесін төлемақыны дербес төлеуші деп таныса, онда мұндай шешім осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

3. Мыналар төлемақы төлеушілер болып табылмайды:

1) өздеріне жүктелген негізгі функционалдық міндеттерді орындаған кезде радиожиілік спектрін пайдаланатын мемлекеттік мекемелер;

2) бір станцияға пайдаланылатын жиіліктер үшін ОТ-диапазонды (27 МГц) радиостанциялардың иелері.

645-бап. Төлемақы мөлшерлемелері

1. Жылдық төлемақы мөлшерлемелері салықтық кезеңнің бірінші күніне қолданыста болатын АЕК-тің еселенген мөлшерінде айқындалады.

2. Радиобайланыстың мынадай түрлері үшін жылдық төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Радиобайланыс түрлері	Пайдалану аумағы	Төлемақы мөлшерлемесі (АЕК)
1	2	3	4
1.	Дербес радиошақыру радиожүйелері (ені 25 кГц жиілік берілгені үшін)	астана, облыс, республикалық маңызы бар қала	10
2.	Транкинг байланысы (қабылдауға ені 25 кГц/ беруге 25 кГц радиоарна үшін)		

2.1.		астана және республикалық маңызы бар қала	140
2.2.		халқының саны 50 мың адамнан асатын елді мекен	80
2.3.		қалған әкімшілік-аумақтық бірліктер (аудандық маңызы бар қала, аудан, кент, ауыл, ауылдық округ)	10
3.	УҚТ-диапазонды радиобайланыс (қабылдауға ені 25 кГц/ беруге 25 кГц дуплексті арна үшін)		
3.1.		астана және республикалық маңызы бар қала	80
3.2.		халқының саны 50 мың адамнан асатын елді мекен	60
3.3.		қалған әкімшілік-аумақтық бірліктер (аудандық маңызы бар қала, аудан, кент, ауыл, ауылдық округ)	15
4.	УҚТ-диапазонды радиобайланыс (ені 25 кГц симплексті арна үшін)		
4.1.		астана және республикалық маңызы бар қала	30
4.2.		халқының саны 50 мың адамнан асатын елді мекен	20
4.3.		қалған әкімшілік-аумақтық бірліктер (аудандық маңызы бар қала, аудан, кент, ауыл, ауылдық округ)	10
5.	Таратқыштың шығу қуаты: - 50 Вт-қа дейін; - 50 Вт-тан жоғары болған кездегі	астана, облыс, республикалық маңызы бар қала	10 20

	ҚТ-байланыс (бір жиілік берілгені үшін)		
6.	Радиоұзартқыштар (арна үшін)	астана, облыс, республикалық маңызы бар қала	2
7.	Ұялы байланыс (қабылдауға ені 1 МГц/ беруге 1 МГц жиіліктер белдеуі үшін)	астана, облыс, республикалық маңызы бар қала	2300
	5G/IMT ұялы байланысы (қабылдауға ені 5 МГц/ беруге 5 МГц жиіліктер белдеуі үшін)	астана, облыс, республикалық маңызы бар қала	1150
8.	Жаһандық дербес жылжымалы спутниктік байланыс (қабылдауға ені 100 кГц/ беруге 100 кГц жиіліктердің дуплексті белдеуі үшін)	Қазақстан Республикасы	20
9.	HUB-технологиясы бар спутниктік байланыс (HUB-қа пайдаланылатын, қабылдауға белдеуі 100 кГц/беруге 100 кГц болатын ені үшін)	Қазақстан Республикасы	30
9.1.	Геостационарлық емес спутниктер қолданылатын спутниктік байланыс (түйіндесу станциясының бір қабылдау-беру құрылғысына, белдеуі қабылдауға 2МГц/беруге 2МГц болатын ені үшін)	Қазақстан Республикасы	1
10.	HUB-технологиясынсыз спутниктік байланыс (бір станция пайдаланатын жиіліктер үшін)	Қазақстан Республикасы	100
11.	Радиореле желілері (бір аралықтағы дуплексті ұңғыма үшін):		
11.1.	жергілікті	аудан, қала, кент, ауыл, ауылдық округ	40
11.2.	аймақтық және магистральдық	Қазақстан Республикасы	10
12.	Сымсыз радиоға қолжетімділік жүйелері (қабылдауға ені 25 кГц/ беруге 25 кГц дуплексті арна үшін)		

12.1.		халқының саны 50 мың адамнан асатын елді мекен	25
12.2.		қалған әкімшілік-аумақтық бірліктер (аудандық маңызы бар қала, аудан, кент, ауыл, ауылдық округ)	2
13.	КБС-технологиясы пайдаланылған кезде сымсыз радиоға қолжетімділік жүйелері (қабылдауға ені 2 МГц/ беруге 2 МГц дуплексті арна үшін)		
13.1.		астана және республикалық маңызы бар қала	140
13.2.		халқының саны 50 мың адамнан асатын елді мекен	70
13.3.		қалған әкімшілік-аумақтық бірліктер (аудандық маңызы бар қала, аудан, кент, ауыл, ауылдық округ)	5
14.	Эфирлік-кәбілдік теледидар (8 МГц жиіліктер белдеуі үшін)		
14.1.		халқының саны 200 мың адамнан асатын елді мекен	300
14.2.		халқының саны 50 мыңнан 200 мың адамға дейін болатын елді мекен	135
14.3.		халқының саны 50 мың адамға дейін болатын аудандық маңызы бар қала, аудан	45
14.4.		қалған әкімшілік-аумақтық бірліктер (кент, ауыл, ауылдық округ)	5
15.	Теңіздегі радиобайланыс (радиомодем, жағалаулық байланыс, телеметрия, радиолокациялық және т.б.), бір радиоарна үшін	облыс	10

3. Цифрлық эфирлік телерадио хабарларын тарату үшін жылдық төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Цифрлық эфирлік телерадио хабарларын тарату үшін жиіліктер диапазоны	Пайдалану аумағы	Төлемақы мөлшерлемесі (АЕК)
1	2	3	4
1.	Телевизия/жиіліктердің метрлік диапазоны		
1.1.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 50 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	81
		облыс	15
1.2.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 250 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	361
		облыс	65
1.3.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 500 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	957
		облыс	174
1.4.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 1 000 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	1353
		облыс	245
1.5.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 1 000 Вт-тан жоғары	астана және республикалық маңызы бар қала	2 344
		облыс	425
2.	Телевизия/ жиіліктердің дециметрлік диапазоны		
2.1.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 50 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	51
		облыс	9
2.2.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 250 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	228
		облыс	41

2.3.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 500 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	605
		облыс	110
2.4.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 1 000 Вт-ты қоса алғанға дейін	астана және республикалық маңызы бар қала	855
		облыс	155
2.5.	Таратушы радиоэлектрондық құралдың қуаты 1 000 Вт-тан жоғары	астана және республикалық маңызы бар қала	1 481
		облыс	269

4. Алты айды қоса алғанға дейінгі мерзімде тәжірибелік пайдалануды, жарыстарды, көрмелер мен өзге де іс-шараларды өткізу кезеңіне радиожиілік спектрін пайдаланған кезде төлемақы радиобайланыстың түріне, радиожиілік спектрін пайдалану аумағына және таратушы радиоэлектрондық құралдың қуатына қарай, оны іс жүзінде пайдалану мерзіміне сәйкес келетін мөлшерде, бірақ жылдық төлемақы мөлшерлемесінің кемінде 1/12 мөлшерінде белгіленеді.

Ені осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілгеннен ерекшеленетін дуплексті (симплексті) арнаның белдеуін пайдалана отырып технологиялар қолданылған жағдайда , төлемақы мөлшерлемелері төлеуші осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілген дуплексті (симплексті) арна белдеуінің еніне іс жүзінде қолданатын дуплексті (симплексті) арна белдеуі енінің үлес салмағы негізге алына отырып айқындалады.

Кең белдеулі сигнал технологиясы пайдаланылған кезде қабылдауға ені 2 МГц/ беруге 2 МГц болатын белдеу үшін төлемақы алынады.

646-бап. Есептеу мен төлеу тәртібі

1. Төлемақы сомасын байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган рұқсат беру құжаттарында көрсетілген техникалық өлшемдерге, оның ішінде таратушы радиоэлектрондық құралдың қуатына сәйкес радиобайланыс түріне және радиожиілік спектрін пайдалану аумағына қарай жылдық төлемақы мөлшерлемелерінің негізінде есептейді.

2. Егер салықтық кезеңде радиожиілік спектрін пайдалану кезеңі бір жылдан аз болса, төлемақы сомасы бір жылға есептелген төлемақы сомасын он екіге бөлумен және бір жылда радиожиілік спектрі пайдаланылған нақты кезең айларының тиісті санына көбейтумен айқындалады.

Бұл ретте радиожиілік спектрін пайдаланудың іс жүзіндегі кезеңі салықтық кезеңнің басынан бастап (егер рұқсат беру құжатының негізінде радиожиілік спектрін пайдалану құқығы салықтық кезең басталатын күні қолданыста болса (туындаса)

немесе осындай құқық туындаған айдың 1-інен бастап осындай құқық тоқтатылатын (тоқтатылған) айдың 1-іне дейін немесе салықтық кезеңнің соңына дейін (егер осындай құқық салықтық кезең аяқталатын күні болса (қолданыста болса) айқындалады.

3. Байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган жылдық төлемақы сомасын көрсете отырып, хабарлама жазып береді және оны төлемақы төлеушілерге ағымдағы есепті кезеңнің 20 ақпанынан кешіктірмей жібереді.

Радиожиілік спектрін пайдалану құқығын куәландыратын рұқсат беру құжаты көрсетілген мерзімнен кейін алынған жағдайда, байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган салық төлеушіге төлемақы сомасын көрсете отырып, салық төлеуші радиожиілік спектрін пайдалануға рұқсат алған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірмей хабарлама жібереді.

4. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, жылдық төлемақы сомасы төлемақы төлеушінің тұрған жері бойынша бюджетке тең үлестермен ағымдағы жылғы 25 наурыздан, 25 маусымнан, 25 қыркүйектен және 25 желтоқсаннан кешіктірілмей төленеді.

Радиожиілік спектрін пайдалануға рұқсат беру құжаты жоғарыда санамаланған төлеу мерзімдерінің бірінен кейін алынған жағдайда, осы баптың 3-тармағында көрсетілген хабарлама алынғаннан кейінгі келесі кезекті төлеу мерзімі төлемақыны бюджетке енгізудің алғашқы мерзімі болып табылады.

Бұл ретте бюджетке төлеуге жататын төлемақы сомасы ағымдағы салықтық кезеңдегі алдағы төлеу мерзімдеріне тең үлестермен қайта бөлінеді.

5. Қазақстан Республикасында қызметін жүзеге асырмайтын және Қазақстан Республикасының салық төлеушілері ретінде тіркелмеген шетел азаматтары, азаматтығы жоқ адамдар және бейрезидент-заңды тұлғалар төлемақыны радиожиілік спектрін пайдалануға рұқсат беру құжатында көрсетілген радиожиілік спектрін пайдалануға құқықтың бүкіл қолданылу кезеңі үшін, бірақ осындай рұқсат алынған айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірілмейтін мерзімде, кемінде 1 ай бұрын байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органның тұрған жері бойынша бюджетке төлейді.

647-бап. Салықтық кезең

Салықтық кезең осы Кодекстің 358-бабына сәйкес айқындалады.

5-параграф. Қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты бергені үшін төлемақы

648-бап. Жалпы ережелер

1. Қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты бергені үшін төлемақы (бұдан әрі осы параграфтың мақсаттарында – төлемақы):

1) қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын;

2) ұялы байланысты беру құқығы үшін алынады.

2. Қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты беру құқығы Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган берген рұқсат беру құжаттарымен куәландырылады.

3. Байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелері төлемақы төлеушілердің тұрған жеріндегі салық органдарына төлеушілер, төлемақы салынатын объектілер, берілген рұқсаттар, олардың қолданылу кезеңі, берілген рұқсаттарға енгізілген өзгерістер мен толықтырулар, төлемақы сомалары туралы мәліметтерді мынадай мерзімдерде ұсынады:

1) осы Кодекстің 652-бабы 3-тармағының бірінші бөлігінде белгіленген жағдайда – салықтық кезеңнің 25 ақпанынан кешіктірмей;

2) осы Кодекстің 652-бабы 3-тармағының екінші бөлігінде белгіленген жағдайда – салық төлеуші қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты беруге рұқсат алған айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей.

649-бап. Төлемақы төлеушілер

"Байланыс туралы" Қазақстан Республикасының Заңында айқындалған тәртіппен қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты беру құқығын алған қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысы, сондай-ақ ұялы байланыс операторлары болып табылатын заңды тұлғалар төлемақы төлеушілер болып табылады.

650-бап. Салықтық кезең

Төлемақыны есептеу үшін 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы күнтізбелік жыл салықтық кезең болып табылады.

651-бап. Төлемақы мөлшерлемелері

Төлемақы мөлшерлемелерін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

652-бап. Есептеу мен төлеу тәртібі

1. Төлемақы сомасын байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган төлеушілердің алдыңғы жыл үшін электр

байланысы (телекоммуникациялар) қызметтерін көрсетуден түскен кірістерін және белгіленген төлемақы мөлшерлемелерін негізге ала отырып есептейді.

2. Егер есепті салықтық кезеңде қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты беру кезеңі бір жылдан аз болса, төлемақы сомасы бір жылға есептелген төлемақы сомасын он екіге бөлумен және есепті кезеңде қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысы, сондай-ақ ұялы байланыс берілген айлардың нақты санына көбейтумен айқындалады.

Бұл ретте есепті салықтық кезеңде қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты берудің іс жүзіндегі кезеңі салықтық кезеңнің басынан бастап (егер рұқсат беру құжатының негізінде қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты беру құқығы салықтық кезең басталатын күні қолданыста болса (туындаса) немесе осындай құқық туындаған айдың 1-інен бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-іне дейін немесе салықтық кезеңнің соңына дейін (егер осындай құқық салықтық кезең аяқталатын күні болса (қолданыста болса) айқындалады.

3. Байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган жылдық төлемақы сомасын көрсете отырып, хабарлама жазады және оны төлеушіге ағымдағы есепті кезеңнің 20 ақпанынан кешіктірмей жібереді.

Құқықты куәландыратын рұқсат беру құжаты осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген мерзімнен кейін алынған жағдайда байланыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган төлеушіге төлемақы сомасын көрсете отырып, салық төлеуші қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты беруге рұқсат алған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмейтін мерзімде хабарлама жібереді.

4. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, жылдық төлемақы сомасы төлемақы төлеушінің тұрған жері бойынша бюджетке тең үлестермен ағымдағы жылғы 25 наурыздан, 25 маусымнан, 25 қыркүйектен және 25 желтоқсаннан кешіктірілмейтін мерзімде төленеді.

Қалааралық және (немесе) халықаралық телефон байланысын, сондай-ақ ұялы байланысты беру құқығын куәландыратын рұқсат беру құжаты жоғарыда санамаланған төлемақы төлеу мерзімдерінің бірінен кейін алынған жағдайда, осы баптың 3-тармағында көрсетілген хабарлама алынғаннан кейінгі келесі кезекті төлеу мерзімі бюджетке төлемақы енгізудің алғашқы мерзімі болып табылады.

Бұл ретте бюджетке төлеуге жататын төлемақы сомасы ағымдағы жылы алдағы төлеу мерзімдеріне тең үлестермен қайта бөлінеді.

6-параграф. Сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін төлемақы

653-бап. Жалпы ережелер

1. Сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін төлемақы (бұдан әрі осы параграфтың мақсаттарында – төлемақы) сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін алынады.

2. Тиісті хабарлама жіберілмеген жағдайда сыртқы (көрнекі) жарнаманы іс жүзінде орналастыру төлемақы сомасын өндіріп алу және бюджетке енгізу үшін негіз болып табылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген жағдайда, жергілікті өкілді органның шешімін ескере отырып, осы Кодекстің 655-бабында айқындалған төлемақы мөлшерлемелері екі есеге ұлғайтылады.

3. Жергілікті атқарушы органдар ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 15-інен кешіктірілмейтін мерзімде сыртқы (көрнекі) жарнама орналастырылған жердегі салық органдарына төлемақы төлеушілер, төлемақы сомалары, сыртқы (көрнекі) жарнаманың орналастырылу кезеңі мен орны, хабарламаның жіберілгені (жіберілмегені) туралы мәліметтерді ұсынады.

654-бап. Төлемақы төлеушілер

1. Сыртқы (көрнекі) жарнама объектілерінің меншік иелері немесе сыртқы (көрнекі) жарнама орналастырылатын ғимараттардың (құрылысжайлардың) меншік иелері төлемақы төлеушілер болып табылады.

2. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесін төлемақыны дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Заңды тұлғаның шешімі немесе осындай шешімнің күшін жою мұндай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесін заңды тұлға төлемақы төлеуші деп таныса, онда мұндай шешім осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

3. Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары өздеріне жүктелген функционалдық міндеттерді іске асыруға байланысты орналастырылатын сыртқы (көрнекі) жарнама бойынша төлемақы төлеушілер болып табылмайды.

655-бап. Төлемақы мөлшерлемелері

1. Төлемақы мөлшерлемелері сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастыру жүзеге асырылатын тиісті күнтізбелік айдың бірінші күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің еселенген мөлшерінде айқындалады.

2. Халықаралық және республикалық маңызы бар жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінде орналастырылатын сыртқы (көрнекі) жарнама жағының ауданы үш шаршы метрді қоса алғанға дейін болатын сыртқы (

көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін базалық ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелері мыналарды құрайды:

Р/с №	Жолдар санаты	Төлемақы мөлшерлемесі (АЕК)
1	2	3
1.	Қалаға кіреберістер	8
2.	I, II	7
3.	III	3
4.	IV	2

Сыртқы (көрнекі) жарнама жағының ауданы үш және одан да көп шаршы метр болатын мұндай жарнаманы орналастыру кезінде базалық ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелері орналастырылатын сыртқы (көрнекі) жарнама жағы ауданының үш шаршы метрге қатысты ұлғаюына пропорционалды түрде көтеріледі.

3. Сыртқы (көрнекі) жарнаманы елді мекендердегі үй-жайлардың шегінен тыс ашық кеңістікте, облыстық және аудандық маңызы бар жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінде, елді мекендерден тыс жердегі үй-жайлардың шегінен тыс ашық кеңістікте және жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінен тыс жерде орналастырғаны үшін базалық ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелері сыртқы (көрнекі) жарнаманың орналасқан жері және оны орналастыру жағының ауданы негізге алына отырып белгіленеді:

Р/с №	Сыртқы (көрнекі) жарнама түрлері	Сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырудың бір жағы үшін төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)		
		астанада және республикалық маңызы бар қалада	облыстық маңызы бар қалада және облыстық маңызы бар жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінде	аудандық маңызы бар қалада, ауылда, кентте, аудандық маңызы бар жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінде, елді мекендерден тыс жерде және жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінен тыс жерде
1	2	3	4	5
1.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, 2 ш.м-ді	2		0,5

	қоса алғанға дейінгі сыртқы (көрнекі) жарнама		1	
2.	Лайтбокстар (сити-форматта)	3	2	1
3.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, ауданы мынадай сыртқы (көрнекі) жарнама:			
3.1.	2-ден 5 ш.м-ді қоса алғанға дейін	5	3	1
3.2.	5-тен 10 ш.м-ді қоса алғанға дейін	10	5	2
3.3.	10-нан 20 ш.м-ді қоса алғанға дейін	20	10	3
3.4.	20-дан 30 ш.м-ді қоса алғанға дейін	30	15	5
3.5.	30-дан 50 ш.м-ді қоса алғанға дейін	50	20	7
3.6.	50-ден 70 ш.м-ді қоса алғанға дейін	70	30	12
3.7.	70 ш.м-ден жоғары	100	50	25
4.	Шатырүсті жарықты сыртқы (көрнекі) жарнама (жарық-динамикалық панно немесе көлемді неонды әріптер):			
4.1.	30 ш.м-ді қоса алғанға дейін	30	20	6
4.2.	30 ш.м-ден жоғары	50	30	8
5.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, палаткалардағы, тенттердегі, шатырлардағы, бастырмалардағы, қалқа-шатырлардағы, тулардағы, вымпелдардағы, штандарттардағы,			

	көше жиһаздарындағы (жабдықтарындағы) сыртқы (көрнекі) жарнама:			
5.1.	5 ш.м-ді қоса алғанға дейін	1	1	0
5.2.	5-тен 10 ш.м-ді қоса алғанға дейін	2	1	0
5.3.	10 ш.м-ден жоғары	3	2	1
6.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, уақытша типтегі дүңгіршектердегі сыртқы (көрнекі) жарнама:			
6.1.	2 ш.м-ді қоса алғанға дейін	2	1	0
6.2.	2-ден 5 ш.м-ді қоса алғанға дейін	2	1	0
6.3.	5-тен 10 ш.м-ді қоса алғанға дейін	3	2	1
6.4.	10 ш.м-ден жоғары	8	4	2
7.	Жылжымалы жайма жарнама	10	5	1
8.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын, ауданы мынадай сыртқы (көрнекі) жарнама:			
8.1.	20 ш.м-ді қоса алғанға дейін	20	14	6
8.2.	20 ш.м-ден жоғары	30	24	16
9.	Жүгіртпе жол арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнама	3	2	1

Облыстардың жергілікті өкілді органдарының елді мекендердегі үй-жайлардың шегінен тыс ашық кеңістікте және облыстық маңызы бар жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінде орналастырылатын

сыртқы (көрнекі) жарнама бойынша базалық ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелерінің мөлшерін сыртқы (көрнекі) жарнаманың орналасқан жеріне және көлеміне қарай 50 пайыздан асырмай төмендетуге немесе 100 пайыздан асырмай ұлғайтуға құқығы бар.

Астананың және республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті өкілді органдарының елді мекендердегі үй-жайлардың шегінен тыс ашық кеңістікте орналастырылатын сыртқы (көрнекі) жарнама бойынша базалық ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелерінің мөлшерін сыртқы (көрнекі) жарнаманың орналасқан жері мен көлеміне қарай 50 пайыздан асырмай төмендетуге немесе 200 пайыздан асырмай ұлғайтуға құқығы бар.

Ескертпе. Сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастыру жағы деп, орналастырылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманың, оның ішінде көріністердің, бейнекөріністердің, қазақ және орыс тілдеріндегі жүгіртпе жолдардың санына қарамастан, сыртқы (көрнекі) жарнаманың орналасқан жері мен оны орналастыру жағының алаңы негізге алынатын сыртқы (көрнекі) жарнама объектісінің жағы түсініледі.

656-бап. Есептеу, төлеу тәртібі мен төлеу мерзімдері

1. Төлемақы мөлшері төлемақы мөлшерлемелері және сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырудың:

1) хабарламада көрсетілген;

2) сыртқы (көрнекі) жарнама хабарлама жіберілмей орналастырылған жағдайда, астананың, республикалық маңызы бар қаланың, облыстық маңызы бар қаланың және ауданның жергілікті атқарушы органы белгілеген нақты мерзімі негізге алына отырып есептеледі.

Сыртқы (көрнекі) жарнама күнтізбелік бір айдан аз мерзімге орналастырылған кезде төлемақы мөлшері күнтізбелік бір ай үшін айқындалады.

2. Бюджетке енгізілуге жататын төлемақы сомасы ай сайын, ағымдағы айдың 25-інен кешіктірілмейтін мерзімде төленеді.

Бұл ретте сыртқы (көрнекі) жарнама хабарлама негізінде орналастырылған жағдайда, жарнаманы орналастырудың бірінші айы үшін төлемақы төлеу хабарлама жіберілгенге дейін жүргізілуге тиіс.

3. Астананың, республикалық маңызы бар қалалардың, облыстық маңызы бар қалалардың және аудандардың жергілікті атқарушы органдарына хабарлама жіберілген кезде төлемақы төлеушілер сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырудың бірінші айы үшін төлемақы сомасының бюджетке енгізілгенін растайтын құжатты қоса береді.

4. Төлемақы сомасы сыртқы (көрнекі) жарнаманың орналасқан жері бойынша бюджетке төленеді.

7-параграф. Цифрлық майнинг үшін төлемақы

657-бап. Жалпы ережелер

1. Цифрлық майнинг үшін төлемақы (бұдан әрі осы параграфтың мақсаттарында – төлемақы) цифрлық майнинг кезінде тұтынылған электр энергиясының көлемі үшін алынады.

658-бап. Төлемақы төлеушілер

Осы тараудың мақсаттарында:

Қазақстан Республикасының аумағында цифрлық майнингті жүзеге асыратын;

цифрлық майнинг жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғаларға есептеу операцияларын орындау және деректерді өңдеу үшін кешенді есептеу инфрақұрылымымен қамтамасыз ету бойынша қызметтер көрсететін тұлғалар төлемақы төлеушілер болып табылады.

659-бап. Төлемақы мөлшерлемесі

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, цифрлық майнинг мақсатында төлемақыны есептеу есепті кезеңде тұтынылған электр энергиясының 1 киловатт-сағаты үшін 2 теңге мөлшеріндегі мөлшерлеме бойынша жүргізіледі.

2. Цифрлық майнинг мақсатында төлемақы Қазақстан Республикасының аумағындағы меншікті электр станцияларында жаңартылатын электр энергиясы көздерінен немесе Қазақстан Республикасының біртұтас электр энергетикалық жүйесіне қосылмаған генерациялайтын қондырғылардан өндірілген электр энергиясын пайдаланған кезде тұтынылған электр энергиясының 1 киловатт-сағаты үшін 1 теңге мөлшерлемесі бойынша есептеледі.

Цифрлық майнинг бойынша қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия, электр энергиясын тұтыну көлемін есепке алудың бақылау аспаптары болмаған және (немесе) олар ақаулы күйде болған кезде цифрлық майнинг мақсатында төлемақы тұтынылған электр энергиясының 1 киловатт-сағатына 25 теңге мөлшерлемесі бойынша есептеледі.

3. Электр энергиясын тұтыну көлемін есепке алудың бақылау аспаптары болмаған және (немесе) олар ақаулы күйде болған жағдайларда цифрлық майнинг мақсатында тұтынылған электр энергиясының көлемі электр энергиясының ең жоғары қуатын тәулік бойы тұтыну есебінен есептеледі.

660-бап. Салықтық кезең және салық декларациясы

1. Төлемақыны есептеу үшін тоқсан салықтық кезең болып табылады.

2. Декларация салық төлеушінің тұрған жері бойынша салық органына тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмей ұсынылады.

661-бап. Есептеу мен төлеу тәртібі

1. Төлемақы сомасын төлемақы төлеушілер цифрлық майнингті жүзеге асыру кезінде тұтынылған электр энергиясының нақты көлемдерін және белгіленген төлемақы мөлшерлемесін негізге ала отырып есептейді.

2. Төлемақы төлеушілер ағымдағы төлемақы сомаларын бюджетке тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей төлейді.

3. Төлемақы сомасы салық төлеушінің тұрған жері бойынша бюджетке төленуге жатады.

71-тарау. МЕМЛЕКЕТТІК БАЖ. КОНСУЛДЫҚ АЛЫМ

1-параграф. Мемлекеттік баж

662-бап. Жалпы ережелер

1. Мемлекеттік баж уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды адамдардың заңдық мәні бар, оның ішінде құжаттарды (олардың көшірмелерін, телнұсқаларын) берумен байланысты әрекеттер жасағаны үшін алынатын, бюджетке төленетін төлем болып табылады.

2. Уәкілетті мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмейтін мерзімде өзінің тұрған жеріндегі салық органына мемлекеттік баж төлеушілер және олар есептеген мемлекеттік баж сомалары туралы ақпарат береді.

663-бап. Мемлекеттік бажды төлеушілер

1. Уәкілетті мемлекеттік органдарға немесе лауазымды адамдарға заңдық мәні бар әрекеттер жасау жөнінде өтініш жасайтын тұлғалар мемлекеттік баж төлеушілер болып табылады.

2. Заңды тұлға өз шешімімен өзінің құрылымдық бөлімшесіне мемлекеттік баж сомаларын төлеу жөніндегі міндетті осындай құрылымдық бөлімше мүддесі үшін тиісті уәкілетті органдар заңдық мәні бар әрекеттер жасаған кезде жүктеуге құқылы.

664-бап. Алу объектілері

1. Мемлекеттік баж:

1) сотқа берілетін әкімшілік талап қоюлардан, талап қоюлардан, ерекше талап қою ісін жүргізу арыздарынан, ерекше іс жүргізу істері бойынша арыздардан (шағымдардан), сот бұйрығын шығару туралы арыздардан, атқару парағының телнұсқасын беру туралы арыздардан, төреліктің және шетелдік соттардың шешімдерін мәжбүрлеп орындатуға атқару парақтарын беру туралы арыздардан, төрелік шешімнің күшін жою туралы өтінішхаттардан, сот актілерінің, атқару парақтарының және өзге де құжаттардың көшірмелерін қайтадан беру туралы арыздардан;

2) уәкілетті тұлғалардың "Нотариат туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген нотариаттық әрекеттер жасағаны үшін, сондай-ақ нотариат куәландырған құжаттардың көшірмелерін (телнұсқаларын) бергені үшін;

3) Қазақстан Республикасынан тұрақты тұрғылықты жерге кетуге құжаттар ресімдегені үшін;

4) шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына жеке істері бойынша келуіне шақыруларды ресімдегені, Қазақстан Республикасының визаларын беру бойынша қабылдаушы тұлғалардың шақыруларын қабылдағаны және келіскені үшін;

5) Қазақстан Республикасының аумағында шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарға Қазақстан Республикасынан кету және Қазақстан Республикасына келу құқығына визалар бергені, оны қалпына келтіргені немесе ұзартқаны үшін;

6) Қазақстан Республикасының азаматтығын алу, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру және Қазақстан Республикасының азаматтығын тоқтату туралы құжаттарды ресімдегені үшін;

7) аңшы куәлігін (аңшы куәлігінің телнұсқасын) бергені (қайта ресімдегені) үшін;

8) босқын куәлігін, Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігін алғаш рет және қолданылу мерзімінің аяқталуы бойынша беруді қоспағанда, жеке басты куәландыратын құжаттарды бергені үшін;

9) азаматтық, қызметтік қару мен оның патрондарын иеленуге, сақтауға немесе сақтау мен алып жүруге, тасымалдауға рұқсаттар бергені үшін;

10) азаматтық, қызметтік қаруды және оның патрондарын Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге және Қазақстан Республикасының аумағынан әкетуге қорытындылар бергені үшін;

11) жеке және заңды тұлғалардың азаматтық, қызметтік қаруының (аңшылық суық қаруды, белгі беретін қаруды, механикалық шашыратқыштарды, аэрозольді және көзден жас ағызатын немесе тітіркендіретін заттар толтырылған басқа құрылғыларды, үрлемелі энергиясы 7,5 Дж-дан аспайтын және калибрі 4,5 мм-ді қоса алғанға дейінгі пневматикалық қаруды қоспағанда) әрбір бірлігін тіркегені және қайта тіркегені үшін;

12) Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілеттік берген мемлекеттік органдардың Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартқа сәйкес Қазақстан Республикасында жасалған ресми құжаттарға апостиль қойғаны үшін;

13) жүргізуші куәліктерін, тракторшы-машинист куәліктерін, механикалық көлік құралдарын мемлекеттік тіркеу туралы куәліктер бергені үшін;

14) сақталуы үшін Қазақстан Республикасының жол жүрісі туралы заңнамасында белгіленген мерзімнен аспайтын кезең ішінде сақтауда тұрған автомобильге арналған мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін қоспағанда, мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін (телнұсқаларын) бергені үшін;

15) азаматтық пиротехникалық заттар мен олар қолданылып жасалған бұйымдарды сатып алуға рұқсаттар бергені үшін;

16) Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат бергені үшін алынады.

2. Егер осы Кодекстің 665-бабында өзгеше белгіленбесе, мемлекеттік баж мөлшерлемелері мемлекеттік бажды төлеу күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің (бұдан әрі осы тараудың мәтіні бойынша – АЕК) еселенген мөлшерінде немесе талап қою сомасының пайызымен айқындалады.

Ескерту. 664-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

665-бап. Соттардағы мемлекеттік баж мөлшерлемелері

Ескерту. 665-баптың тақырыбына өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

1. Сотқа берілетін әкімшілік талап қоюлардан, талап қоюлардан, ерекше талап қою ісін жүргізу арыздарынан, ерекше іс жүргізу істері бойынша арыздардан (шағымдардан), сот бұйрығын шығару туралы арыздардан, атқару парағының телнұсқасын беру туралы арыздардан, төреліктің және шетелдік соттардың шешімдерін мәжбүрлеп орындатуға атқару парақтарын беру туралы арыздардан, сот актілерінің, атқару парақтарының және өзге де құжаттардың көшірмелерін қайтадан беру туралы арыздардан мемлекеттік баж мынадай мөлшерлерде алынады:

1) егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, мүліктік сипаттағы талап қоюлардан:

жеке тұлғалар үшін – талап қою сомасының 1 пайызы, бірақ 10 000 АЕК-тен аспайтын мөлшер;

заңды тұлғалар үшін – талап қою сомасының 3 пайызы, бірақ 20 000 АЕК-тен аспайтын мөлшер;

2) мемлекеттік органдар мен олардың лауазымды адамдарының жеке тұлғалардың құқықтарына нұқсан келтіретін құқыққа сыйымсыз әрекетіне (әрекетсіздігіне) және шешімдеріне шағымдардан – 0,3 АЕК;

3) мемлекеттік органдар мен олардың лауазымды адамдарының заңды тұлғалардың құқықтарына нұқсан келтіретін құқыққа сыйымсыз әрекетіне (әрекетсіздігіне) және шешімдеріне шағымдардан – 5 АЕК;

4) тексеру актілері бойынша хабарламаларға дау айту туралы әкімшілік талап қоюлардан:

дара кәсіпкерлер мен шаруа немесе фермер қожалықтары үшін – хабарламада көрсетілген салықтардың, кедендік төлемдердің және бюджетке төленетін төлемдердің (өсімпұлды қоса алғанда) даулы сомасының 0,1 пайызы, бірақ 500 АЕК-тен аспайтын мөлшер;

заңды тұлғалар үшін – хабарламада көрсетілген салықтардың, кедендік төлемдердің және бюджетке төленетін төлемдердің (өсімпұлды қоса алғанда) даулы сомасының 1 пайызы, бірақ 20 мың АЕК-тен аспайтын мөлшер;

5) некені бұзу туралы талап қоюлардан – 0,3 АЕК.

Неке бұзылған кезде мүлік бөлінген жағдайларда баж осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес талап қою бағасынан айқындалады;

6) белгіленген тәртіппен хабарсыз кеткен деп немесе психикалық ауруы немесе ақыл-есінің кемдігі салдарынан әрекетке қабілетсіз деп танылған адамдармен не үш жылдан астам мерзімге бас бостандығынан айыруға сотталған адамдармен некені бұзу кезінде мүлікті бөлу туралы талап қоюлардан – осы баптың 1) тармақшасына сәйкес;

7) тұрғынжайды жалдау шартын өзгерту немесе бұзу туралы, мұраны қабылдау мерзімін ұзарту туралы, мүлікті тыйым салудан босату туралы талап қоюлардан және мүліктік емес сипаттағы немесе бағалауға жатпайтын басқа да талап қоюлардан – 0,5 АЕК;

8) осы тармақтың 2), 3), 4) және 13) тармақшаларында көрсетілгендерді қоспағанда, Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің шеңберінде ерекше талап қою ісін жүргізу арыздарынан, ерекше іс жүргізу істері бойынша арыздардан (шағымдардан), әкімшілік талап қоюлардан – 0,5 АЕК;

9) төрелік шешімдерінің күшін жою туралы өтінішхаттардан – Қазақстан Республикасының сотына мүліктік емес сипаттағы талап қоюлар берілген кезде алынатын мемлекеттік баж мөлшерінің 50 пайызы, ал мүліктік сипаттағы даулар бойынша – Қазақстан Республикасының сотына мүліктік сипаттағы талап қою берілген кезде алынатын және арыз беруші даулап отырған соманы негізге ала отырып есептелген мемлекеттік баж мөлшерінің 50 пайызы;

10) сот бұйрығын шығару туралы арыздардан – осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген мемлекеттік баж мөлшерлемелерінің 50 пайызы;

11) атқару парағының телнұсқасын беру туралы арыздардан, төреліктің және шетелдік соттардың шешімдерін мәжбүрлеп орындатуға арналған атқару парақтарын беру туралы арыздардан – 5 АЕК;

12) сот шешімдерінің, үкімдерінің, ұйғарымдарының, соттардың өзге де қаулыларының көшірмелерін (телнұсқаларын), сондай-ақ іске қатысатын тараптар мен басқа да тұлғалардың өтініші бойынша соттар беретін істің басқа да құжаттарының көшірмелерін қайтадан беру туралы арыздардан – әрбір құжат үшін 0,1 АЕК, сондай-ақ әрбір дайындалған бет үшін 0,03 АЕК;

13) заңды тұлғаларды банкрот деп тану, оңалту рәсімін қолдану туралы арыздардан – 0,5 АЕК;

14) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін немесе сот арқылы банкроттық рәсімін қолдану туралы арыздардан – 0,3 АЕК;

15) жеке тұлғалардың абыройды, қадір-қасиетті және іскерлік беделді түсіретін мәліметтерді таратудан келтірілген моральдық зиянды ақшалай мәнде өтеуді өндіріп алу туралы талап қоюларынан – талап қою сомасының 1 пайызы;

16) заңды тұлғалардың іскерлік беделді түсіретін мәліметтерді таратудан келтірілген залалдарды өндіріп алу туралы талап қоюларынан – талап қою сомасының 3 пайызы.

2. Алып тасталды – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

3. Төрелік шешімдерінің күшін жою және төреліктің және шетелдік соттардың шешімдерін мәжбүрлеп орындатуға атқару парақтарын беру мәселелері жөніндегі ұйғарымдарға, соттардың мүліктік емес және мүліктік сипаттағы даулар бойынша шешімдері мен қаулыларына сот актілерін кассациялық тәртіппен қайта қарау туралы кассациялық шағымдардан мемлекеттік баж жолданым субъектісі үшін осы баптың 1-тармағында белгіленген мемлекеттік баждың тиісті мөлшерлемесінің 50 пайызы мөлшерінде алынады.

4. Бір мезгілде мүліктік және мүліктік емес сипаттағы талаптарды қамтитын талап қоюлар үшін мүліктік сипаттағы талап қоюларға және мүліктік емес сипаттағы талап қоюларға белгіленген мемлекеттік баж бір мезгілде алынады.

Ескерту. 665-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

666-бап. Қазақстан Республикасының визаларын берген, Қазақстан Республикасынан тұрақты тұрғылықты жерге кетуге құжаттарды ресімдеген, шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына келуіне шақыруларды ресімдеген және келіскен, Қазақстан Республикасының азаматтығын алған, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтірген немесе Қазақстан Республикасының азаматтығынан шыққан, Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат берген кездегі мемлекеттік баж мөлшерлемелері

Қазақстан Республикасының визаларын беруге, Қазақстан Республикасынан тұрақты тұрғылықты жерге кетуге құжаттарды ресімдеуге, шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына келуіне шақыруларды ресімдеуге және келісуге, Қазақстан Республикасының азаматтығын алуға, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіруге немесе Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығуға, Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат беруге байланысты әрекеттер жасағаны үшін мемлекеттік баж мынадай мөлшерлерде алынады :

1) Қазақстан Республикасының аумағында шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға мынадай құқыққа визалар бергені, оны қалпына келтіргені немесе ұзартқаны үшін:

Қазақстан Республикасынан кетуге – 0,5 АЕК;

Қазақстан Республикасына келуге және Қазақстан Республикасынан кетуге – 7 АЕК ;

көп рет Қазақстан Республикасына келуге және Қазақстан Республикасынан кетуге – 30 АЕК;

2) Қазақстан Республикасының азаматтарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарға Қазақстан Республикасынан тұрақты тұрғылықты жерге кетуге құжаттарды ресімдегені үшін – 1 АЕК;

3) шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына жеке істері бойынша келуіне шақыруларды ресімдегені, Қазақстан Республикасының визаларын беру бойынша қабылдаушы тұлғалардың шақыруларын келіскені үшін – әрбір шақырылушы үшін 0,5 АЕК;

4) Қазақстан Республикасының азаматтығын алу, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру, Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы құжаттарды ресімдегені үшін – 1 АЕК.

5) Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат бергені үшін – 4 АЕК.

667-бап. Нотариаттық және өзге де әрекеттер жасағаны үшін мемлекеттік баж мөлшерлемелері. Нотариаттық әрекеттер жасау кезінде мемлекеттік баж төлеуден босату

1. Нотариаттық әрекеттер жасағаны үшін мемлекеттік баж мынадай мөлшерлерде алынады:

1) қалалық жердегі жылжымайтын мүлікті (жер учаскелерін, тұрғынжайларды, саяжайларды, гараждарды, құрылысжайлар мен өзге де жылжымайтын мүлікті) иеліктен шығару туралы шарттарды куәландырғаны үшін:

егер тараптардың бірі заңды тұлға болып табылса – 10 АЕК;

құны 30 АЕК-ке дейін:

балаларына, жұбайына (зайыбына), ата-анасына, туған аға-інілері мен әпке-сіңлілеріне (қарындастарына), немерелеріне – 1 АЕК;

басқа адамдарға – 3 АЕК;

құны 30 АЕК-тен жоғары:

балаларына, жұбайына (зайыбына), ата-анасына, туған аға-інілері мен әпке-сіңлілеріне (қарындастарына), немерелеріне – 5 АЕК;

басқа адамдарға – 7 АЕК;

егер мәміле ипотекалық тұрғын үй қарызы бойынша алынған қаражат есебінен жылжымайтын мүлікті сатып алу мақсатында жасалатын болса – 2 АЕК;

2) ауылдық жердегі жылжымайтын мүлікті (жер учаскелерін, тұрғынжайларды, саяжайларды, гараждарды, құрылысжайлар мен өзге де жылжымайтын мүлікті) иеліктен шығару туралы шарттарды куәландырғаны үшін:

егер тараптардың бірі заңды тұлға болып табылса – 1 АЕК;

балаларына, жұбайына (зайыбына), ата-анасына, туған аға-інілері мен әпке-сіңлілеріне (қарындастарына), немерелеріне – 0,5 АЕК;

басқа адамдарға – 0,7 АЕК;

3) автомотокөлік құралдарын иеліктен шығару шарттарын куәландырғаны үшін:

егер тараптардың бірі заңды тұлға болып табылса – 7 АЕК;

балаларына, жұбайына (зайыбына), ата-анасына, туған аға-інілері мен әпке-сіңлілеріне (қарындастарына), немерелеріне – 2 АЕК;

басқа адамдарға – 5 АЕК;

4) жалға алу, қарыз, (ипотекалық тұрғын үй қарызы шарттарын қоспағанда), кепілақы, лизинг, мердігерлік шарттарын, неке келісімшарттарын, ортақ меншіктегі мүлікті бөлу, мұрагерлік мүлікті бөлу шарттарын, алименттерді төлеу жөніндегі келісімдерді, құрылтай шарттарын куәландырғаны үшін – 5 АЕК;

5) ипотекалық тұрғын үй қарызы шарттарын куәландырғаны үшін – 2 АЕК;

6) өсиетхаттарды куәландырғаны үшін – 1 АЕК;

7) мұрагерлікке құқық туралы куәліктер бергені үшін – әрбір берілген куәлік үшін 1 АЕК;

8) ерлі-зайыптылардың ортақ мүлкіндегі үлеске және бірлескен ортақ меншік құқығында мүлкі бар өзге де адамдардың меншік құқығы туралы куәліктер бергені үшін – 1 АЕК;

9) мүлікті пайдалану және оған билік ету құқығына сенімхаттарды куәландырғаны үшін – 0,5 АЕК;

10) автокөлік құралдарын сату құқығынсыз пайдалану және басқару құқығына сенімхаттарды куәландырғаны үшін – 1 АЕК;

11) автокөлік құралдарын сатуға, сыйға тартуға, айырбастауға сенімхаттарды куәландырғаны үшін – 2 АЕК;

12) өзге сенімхаттарды куәландырғаны үшін:

жеке тұлғалар үшін – 0,1 АЕК;

заңды тұлғалар үшін – 0,5 АЕК;

13) Қазақстан Республикасының заңнамасында міндетті нотариаттық куәландыру көзделген келісулерді куәландырғаны үшін – 0,5 АЕК;

14) мұрагерлік мүлікті қорғау жөнінде шаралар қолданғаны үшін – 1 АЕК;

15) теңіз наразылығын жасағаны үшін – 0,5 АЕК;

16) құжаттардың көшірмесі мен құжаттардың үзінді көшірмесінің дұрыстығын куәландырғаны үшін (әр бетіне):

жеке тұлғалар үшін – 0,05 АЕК;

заңды тұлғалар үшін – 0,1 АЕК;

17) құжаттардағы қойылған қолдың төлнұсқалығын, сондай-ақ құжаттардың бір тілден екінші тілге аудармасының дұрыстығын куәландырғаны үшін (әрбір құжат үшін):

жеке тұлғалар үшін – 0,03 АЕК;

заңды тұлғалар үшін – 0,1 АЕК;

18) жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін басқа жеке және заңды тұлғаларға бергені үшін – 0,2 АЕК;

19) құжаттардың нотариат куәландырған көшірмелерін бергені үшін – 0,2 АЕК;

20) телнұсқа бергені үшін – 1 АЕК;

21) екінші деңгейдегі банктерде шоттар ашқан кезде қойылған қолдардың төлнұсқалығын куәландырғаны үшін (әрбір құжат үшін):

жеке тұлғалар үшін – 0,1 АЕК;

заңды тұлғалар үшін – 0,5 АЕК;

22) жылжымайтын мүлік кепілі шарттарын, ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша талап ету құқықтары мен ипотекалық куәліктерді куәландырғаны үшін – 2 АЕК; өзге де кепіл шарттарын куәландырғаны үшін – 7 АЕК;

23) вексель наразылығын жасағаны үшін және чектің төленбегенін куәландырғаны үшін – 0,5 АЕК;

24) атқарушылық жазба жасағаны үшін – 0,5 АЕК;

25) құжаттарды және бағалы қағаздарды сақтағаны үшін – әрбір айға 0,1 АЕК;

26) кепілгерлік пен кепілдік шарттарын куәландырғаны үшін –0,5 АЕК;

27) Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген басқа да нотариаттық әрекеттерді жасағаны үшін – 0,2 АЕК.

2. Нотариаттық әрекеттер жасаған кезде мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

1) жеке тұлғалар – өздерінің мүлікті мемлекет пайдасына сыйға тарту өсиеттерін, шарттарын куәландырғаны үшін;

2) мемлекеттік мекемелер – оларға мемлекеттің мұраға құқығы туралы куәліктерді (куәліктердің телнұсқаларын) бергені үшін, сондай-ақ осы куәліктерді (куәліктердің телнұсқаларын) алу үшін қажетті барлық құжаттар үшін;

3) жеке тұлғалар – оларға:

Қазақстан Республикасын қорғау кезінде, өзге де мемлекеттік немесе қоғамдық міндеттерді орындауға байланысты не Қазақстан Республикасы азаматының адам өмірін құтқарып қалу, мемлекеттік меншікті және құқықтық тәртіпті қорғау жөніндегі борышын орындауға байланысты қаза тапқан адамдардың мүлкіне;

егер мұрагер мұра қалдырушы қайтыс болған күнге мұра қалдырушымен кемінде үш жыл тұрған болса және ол қайтыс болғаннан кейін де осы тұрғынжайда тұрып жатса, тұрғынжайға немесе тұрғын үй-құрылыс кооперативіндегі пайға;

сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру төлемдеріне, мемлекеттік қарыз облигацияларына, еңбекке ақы төлеу сомаларына, авторлық құқықтарға, авторлық гонорар және ашқан жаңалықтар, өнертабыстар мен өнеркәсіптік үлгілер үшін сыйақы сомаларына;

ақталған азаматтардың мүлкіне мұрагерлік құқық туралы куәліктер берілгені үшін;

4) Ұлы Отан соғысының ардагерлері, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер және басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталған адамдар, 1941 жылғы 22 маусым мен 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адамдар, мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ бала кезінен мүгедектігі бар адамның, мүгедектігі бар баланың ата-анасының бірі – барлық нотариаттық әрекеттер бойынша;

5) қандастар – Қазақстан Республикасының азаматтығын алуға байланысты барлық нотариаттық әрекеттер бойынша;

6) "Батыр Ана" атағына ие болған, "Алтын алқа", "Күміс алқа" алқаларымен наградталған көпбалалы аналар – барлық нотариаттық әрекеттер бойынша;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қорғаншылық тағайындалған психикалық аурумен немесе ақыл-есінің кемдігімен ауыратын жеке тұлғалар – өздерінің мүлікке мұрагерлігі туралы куәліктер алғаны үшін;

8) "Қазақстан мүгедектігі бар адамдардың ерікті қоғамы" одағы, Қазақ саңыраулар қоғамы, Қазақ зағиптар қоғамы, сондай-ақ олардың өндірістік кәсіпорындары – барлық нотариаттық әрекеттер бойынша;

9) жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар он сегіз жасқа толғанға дейін – оларға мұрагерлікке құқық туралы куәліктер берілгені үшін.

3. Өзге де әрекеттерді жасағаны үшін мемлекеттік баж мынадай мөлшерде алынады :

1) аңшы куәлігін (аңшы куәлігінің телнұсқасын) бергені (қайта ресімдегені) үшін – 2 АЕК;

2) мыналарды:

Қазақстан Республикасы азаматының паспортын мына көлемде бергені үшін:

24 бет – 4 АЕК (16 жасқа дейінгі балалар үшін);

36 бет – 8 АЕК;

48 бет – 12 АЕК;

азаматтығы жоқ адамның куәлігін, жол жүру құжатын бергені үшін – 8 АЕК;

Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігін бергені үшін – 0,2 АЕК;

бір жылдың ішінде екі реттен көп жоғалуына байланысты Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігін бергені үшін – 1 АЕК;

шетел азаматының Қазақстан Республикасында тұруына ықтиярхатты бергені үшін – 0,2 АЕК;

3) мыналарды:

заңды тұлғаларға:

азаматтық, қызметтік қарудың және оның патрондарын Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге қорытынды бергені үшін – 2 АЕК;

азаматтық, қызметтік қаруды және оның патрондарын Қазақстан Республикасының аумағынан әкетуге қорытынды бергені үшін – 2 АЕК;

азаматтық, қызметтік қаруды және оның патрондарын сақтауға рұқсат бергені үшін – 1 АЕК;

азаматтық, қызметтік қаруды және оның патрондарын сақтау мен алып жүруге рұқсат бергені үшін – 1 АЕК;

азаматтық, қызметтік қаруды және оның патрондарын тасымалдауға рұқсат бергені үшін – 2 АЕК;

азаматтық, қызметтік қаруды және оның патрондарын иеленуге рұқсат бергені үшін – 3 АЕК;

азаматтық пиротехникалық заттарды және олар қолданылып жасалған бұйымдарды иеленуге рұқсат бергені үшін – 3 АЕК;

жеке тұлғаларға:

азаматтық қаруды және оның патрондарын иеленуге рұқсат бергені үшін – 0,5 АЕК;

азаматтық қаруды және оның патрондарын сақтауға рұқсат бергені үшін – 0,5 АЕК;

азаматтық қаруды және оның патрондарын сақтау мен алып жүруге рұқсат бергені үшін – 0,5 АЕК;

азаматтық қаруды және оның патрондарын тасымалдауға рұқсат бергені үшін – 0,1 АЕК;

4) жеке және заңды тұлғалардың азаматтық, қызметтік қаруының (аңшылық суық қаруды, белгі беретін қаруды, механикалық шашыратқыштарды, аэрозольді және көзден жас ағызатын немесе тітіркендіретін заттар толтырылған басқа құрылғыларды, үрлемелі энергиясы 7,5 Дж-дан аспайтын және калибрі 4,5 мм-ді қоса алғанға дейінгі пневматикалық қаруды қоспағанда) әрбір бірлігін тіркегені және қайта тіркегені үшін – 0,1 АЕК;

5) жеке басты куәландыратын құжаттарға өзгерістер енгізгені үшін – 0,1 АЕК;

6) Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілеттік берген мемлекеттік органдардың Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартқа сәйкес Қазақстан Республикасында жасалған ресми құжаттарға апостиль қойғаны үшін – әрбір құжат үшін 0,5 АЕК;

7) мыналарды:

жүргізуші куәлігін бергені үшін – 1,25 АЕК;

көлік құралдарын мемлекеттік тіркеу туралы куәлікті бергені үшін – 1,25 АЕК;

егер осы тармақшада өзгеше белгіленбесе, автомобильге мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісін бергені үшін – 2,8 АЕК;

автомобильге мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісінің телнұсқасын 2 бірлікте бергені үшін – 2,8 АЕК;

автомобильге мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісінің телнұсқасын 1 бірлікте бергені үшін – 1,4 АЕК;

автомобильге цифрлық белгіленуі 010, 020, 030, 040, 050, 060, 070, 077, 080, 090, 707 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 57 АЕК;

автомобильге әріптік белгіленуі бірдей, цифрлық белгіленуі 010, 020, 030, 040, 050, 060, 070, 077, 080, 090, 707 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 114 АЕК;

автомобильге цифрлық белгіленуі 100, 111, 200, 222, 300, 333, 400, 444, 500, 555, 600, 666, 700, 800, 888, 900, 999 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 137 АЕК;

автомобильге әріптік белгіленуі бірдей, цифрлық белгіленуі 100, 111, 200, 222, 300, 333, 400, 444, 500, 555, 600, 666, 700, 800, 888, 900, 999 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 194 АЕК;

автомобильге цифрлық белгіленуі 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 777 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 228 АЕК;

автомобильге әріптік белгіленуі бірдей, цифрлық белгіленуі 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 777 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 285 АЕК;

цифрлық белгіленуі 101, 121, 131, 141, 151, 161, 171, 181, 191, 202, 212, 232, 242, 252, 262, 272, 282, 292, 303, 313, 323, 343, 353, 363, 373, 383, 393, 404, 414, 424, 434, 454 , 464, 474, 484, 494, 505, 515, 525, 535, 545, 565, 575, 585, 595, 606, 616, 626, 636, 646, 656, 676, 686, 696, 717, 727, 737, 747, 757, 767, 787, 797, 808, 818, 828, 838, 848, 858, 868 , 878, 898, 909, 919, 929, 939, 949, 959, 969, 979, 989 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 15 АЕК;

автомобильге әріптік белгіленуі бірдей, цифрлық белгіленуі 101, 121, 131, 141, 151, 161, 171, 181, 191, 202, 212, 232, 242, 252, 262, 272, 282, 292, 303, 313, 323, 343, 353, 363 , 373, 383, 393, 404, 414, 424, 434, 454, 464, 474, 484, 494, 505, 515, 525, 535, 545, 565, 575, 585, 595, 606, 616, 626, 636, 646, 656, 676, 686, 696, 717, 727, 737, 747, 757, 767, 787 , 797, 808, 818, 828, 838, 848, 858, 868, 878, 898, 909, 919, 929, 939, 949, 959, 969, 979, 989 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 72 АЕК;

автомобильге әріптік белгіленуі бірдей (цифрлық белгіленуі 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 010, 020, 030, 040, 050, 060, 070, 077, 080, 090, 100, 101, 111, 121, 131 , 141, 151, 161, 171, 181, 191, 200, 202, 212, 222, 232, 242, 252, 262, 272, 282, 292, 300, 303, 313, 323, 333, 343, 353, 363, 373, 383, 393, 400, 404, 414, 424, 434, 444, 454, 464, 474

, 484, 494, 500, 505, 515, 525, 535, 545, 555, 565, 575, 585, 595, 600, 606, 616, 626, 636, 646, 656, 666, 676, 686, 696, 700, 707, 717, 727, 737, 747, 757, 767, 777, 787, 797, 800, 808, 818, 828, 838, 848, 858, 868, 878, 888, 898, 900, 909, 919, 929, 939, 949, 959, 969, 979, 989, 999 мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін қоспағанда) мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 57 АЕК;

автомобильге кез келген қалаған цифрлық (немесе) әріптік белгіленуі бар (цифрлық белгіленуі 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 010, 020, 030, 040, 050, 060, 070, 077, 080, 090, 100, 101, 111, 121, 131, 141, 151, 161, 171, 181, 191, 200, 202, 212, 222, 232, 242, 252, 262, 272, 282, 292, 300, 303, 313, 323, 333, 343, 353, 363, 373, 383, 393, 400, 404, 414, 424, 434, 444, 454, 464, 474, 484, 494, 500, 505, 515, 525, 535, 545, 555, 565, 575, 585, 595, 600, 606, 616, 626, 636, 646, 656, 666, 676, 686, 696, 700, 707, 717, 727, 737, 747, 757, 767, 777, 787, 797, 800, 808, 818, 828, 838, 848, 858, 868, 878, 888, 898, 900, 909, 919, 929, 939, 949, 959, 969, 979, 989, 999 және (немесе) әріптік белгіленуі бірдей мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін қоспағанда) мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін бергені үшін – 10 АЕК;

мотокөлікке, автомобиль тіркемесіне мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісін бергені үшін – 1,4 АЕК;

мотокөлікке, автомобиль тіркемесіне мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісінің телнұсқасын бергені үшін – 1,4 АЕК;

көлік құралын айдап әкелуге арналған мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісін (транзиттік) бергені үшін – 0,35 АЕК.

Бұл ретте мемлекеттік органның қарамағындағы автомобильге мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісін бергені үшін мемлекеттік баж мөлшері 2,8 АЕК-ті құрайды;

8) мыналарды:

тракторшы-машинист куәлігін бергені үшін – 0,5 АЕК;

тракторларға, олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерге, олардың тіркемелеріне (арнаулы жабдықпен монтаждалған тіркемелерді қоса алғанда), өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдеріне мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісін бергені үшін – 1 АЕК;

тракторларды, олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, олардың тіркемелерін (арнаулы жабдықпен монтаждалған тіркемелерді қоса алғанда), өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерді мемлекеттік тіркеу үшін техникалық паспорт бергені үшін – 0,5 АЕК.

668-бап. Соттарда мемлекеттік баж төлеуден босату

Ескерту. 668-баптың тақырыбына өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

Соттарда мыналар мемлекеттік баж төлеуден босатылады:

1) талапкерлер – еңбекке ақы төлеу сомаларын өндіріп алу туралы талап қоюлар және еңбек қызметіне байланысты басқа да талаптар бойынша;

2) талапкер авторлар, орындаушылар және олардың мүліктік құқықтарын ұжымдық негізде басқаратын ұйымдар – авторлық құқықтан және аралас құқықтардан туындайтын талап қоюлар бойынша;

3) өнеркәсіптік меншік объектілерінің талапкер авторлары – өнертабысқа, пайдалы модельдерге және өнеркәсіптік үлгілерге құқықтан туындайтын талап қоюлар бойынша ;

4) талапкерлер – алименттерді өндіріп алу туралы талап қоюлар бойынша;

5) талапкерлер – мертігуден немесе денсаулығын өзге де зақымдаудан, сондай-ақ асыраушысының қайтыс болуынан келтірілген зиянды өтеу туралы талап қоюлар бойынша;

6) талапкерлер – қылмыстық құқық бұзушылықтан келтірілген материалдық залалды өтеу туралы талап қоюлар бойынша;

7) іске қатысы жоқ тұлғалардан басқа жеке және заңды тұлғалар – оларға қылмыстық істерге және алименттер бойынша істерге байланысты құжаттар берілгені үшін;

8) талапкерлер – Қазақстан Республикасының экология заңнамасын бұзу арқылы мемлекетке келтірілген залалды өтеу есебіне мемлекет кірісіне қаражат өндіріп алу туралы талап қоюлар бойынша;

9) арыз берушілер – азаматтардың және қоғамдық бірлестіктердің сайлау құқықтарының, азаматтардың және қоғамдық бірлестіктердің жалпыхалықтық референдумға қатысу құқықтарының бұзылуы туралы арыздар бойынша;

10) білікті еңбек жұмыскерлерін және біліктілігі жоғары деңгейдегі жұмысшы кадрларды даярлауды қамтамасыз ететін кәсіптік мектептер мен кәсіптік лицейлер – оқу орындарын өз бетінше тастап кеткен немесе олардан шығарылған оқушыларды күтіп-ұстауға мемлекет шеккен шығыстарды өндіріп алу туралы талап қоюлар бойынша;

11) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда басқа тұлғалардың немесе мемлекеттің құқықтарын және заңмен қорғалатын мүдделерін қорғауға сотқа арызбен жүгінген жеке және заңды тұлғалар;

12) Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасына сәйкес бюджеттік кредиттерді, сондай-ақ мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздарды қайтару жөнінде талап қоюмен сотқа жүгінген сенім білдірілген өкіл (агент);

13) Ұлы Отан соғысының ардагерлері, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер және басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және

медальдарымен наградталған адамдар, 1941 жылғы 22 маусым мен 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адамдар, мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ бала кезінен мүгедектігі бар адамның, мүгедектігі бар баланың ата-анасының бірі – барлық істер мен құжаттар бойынша;

14) талапкер қандастар – Қазақстан Республикасының азаматтығын алуға байланысты барлық істер мен құжаттар бойынша;

15) жеке және заңды тұлғалар – сотқа мынадай:

іс бойынша іс жүргізуді тоқтату туралы сот ұйғарымының күшін жою немесе арызды қараусыз қалдыру;

шешімді орындауды кейінге қалдыру немесе оның мерзімін ұзарту;

шешімді орындаудың тәсілі мен тәртібін өзгерту;

талап қоюларды қамтамасыз ету немесе қамтамасыз етудің бір түрін басқамен ауыстыру;

жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша соттың шешімдерін, ұйғарымдарын немесе қаулыларын қайта қарау;

сот ұйғарымдарымен салынған айыппұлдарды қосу немесе азайту;

өткізіп алған мерзімдерді қалпына келтіру туралы сот шешімдерінің орындалуын бұру;

соттың сырттай шешімінің күшін жою;

арнаулы білім беру ұйымдарына және ерекше режимде ұстайтын білім беру ұйымдарына орналастыру туралы арыздар;

сондай-ақ мынадай:

сот орындаушыларының әрекеттеріне шағымдар;

соттардың айыппұлдарды қосудан немесе азайтудан бас тарту туралы ұйғарымдарына жеке шағымдар;

сот ұйғарымдарына басқа да жеке шағымдар;

әкімшілік құқық бұзушылық туралы істер бойынша қаулыларға шағымдар бергені үшін;

16) прокуратура органдары – барлық талап қоюлар бойынша;

17) мемлекеттік мекемелер және орта білім беретін мемлекеттік оқу орындары – үшінші тұлғалардың мүдделерін қорғау жағдайларын қоспағанда, талап қойған және сот шешімдеріне шағым жасаған кезде;

18) мүгедектігі бар адамдардың қоғамдық бірлестіктері және (немесе) кемінде 35 пайызы есту, сөйлеу, сондай-ақ көру қабілетінен айырылған мүгедектігі бар адамдар жұмыс істейтін, өздері құрған ұйымдар – өздерінің мүдделері үшін талап қоюды берген кезде;

19) сақтандырушылар мен сақтанушылар – міндетті сақтандыру шарттарынан туындайтын талап қоюлар бойынша;

20) талапкерлер мен жауапкерлер – азаматқа заңсыз сотталудан, күзетпен қамауға алу түрінде бұлтартпау шарасын заңсыз қолданудан не қамаққа алу түріндегі әкімшілік жазаны заңсыз қолданудан келтірілген залалды өтеуге байланысты даулар бойынша;

21) Ұлттық Банк, оның филиалдары, өкілдіктері мен ведомстволары – өздерінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша талап қоюды берген кезде;

22) Қазақстан Республикасындағы Адам құқықтары жөніндегі уәкіл – өзінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша талап қоюды берген кезде;

23) мәжбүрлеп таратылатын қаржы ұйымдарының тарату комиссиялары – тарату ісін жүргізу мүддесінде берілген талап қоюлар, арыздар, шағымдар бойынша;

24) Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктері филиалдарының, Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының қызметін мәжбүрлеп тоқтататын тарату комиссиялары – қызметін мәжбүрлеп тоқтату рәсімі мүддесінде берілген талап қоюлар, арыздар, шағымдар бойынша;

25) мәжбүрлеп таратылатын қаржы ұйымдарының уақытша әкімшіліктері – уақытша әкімшіліктің мүддесінде берілген талап қоюлар, арыздар, шағымдар бойынша;

26) Қазақстан Республикасының заңына сәйкес мемлекеттік инвестициялық саясатты іске асыруға уәкілеттік берілген банктер – мынадай:

бюджет қаражаты есебінен қайтарымды негізде берілген кредиттер бойынша берешекті өндіріп алу;

мүлікке өндіріп алуды қолдану;

борышкерлердің сыртқы мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздар, сондай-ақ бюджет қаражаты есебінен берілген қарыздар бойынша міндеттемелерді орындамауына байланысты олардың банкроттығы туралы талап қоюларды берген кезде ;

27) облигация ұстаушылардың өкілдері – эмитенттердің облигациялар шығару проспектісінде белгіленген міндеттемелерді орындамауы мәселелері бойынша облигациялар ұстаушылардың атынан талап қоюды берген кезде;

28) банкроттықты және оңалтуды басқарушылар — Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасында көзделген өз өкілеттіктері шегінде банкроттық рәсімі, оңалту рәсімі мүддесінде талап қоюды берген кезде;

29) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары – борышкерлерден зейнетақы активтеріне қатысты міндеттемелерін орындамауына байланысты пайда болған берешекті өндіріп алу бойынша жүргізілетін жұмыстар шеңберінде талап қойған және соттардың шешімдеріне шағым жасаған кезде;

30) ішкі істер органдары – Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарды Қазақстан Республикасының

шегінен тысқары жерге шығарып жіберуге байланысты мәселелер бойынша арыздар берген кезде;

31) талапкерлер (арыз берушілер) – қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды пайдалану мәселелері бойынша жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін, оның ішінде белгіленбеген тұлғалар тобының мүдделерін көздей отырып қорғау туралы талап қоюлар (арыздар) бойынша;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

32) тармақша 01.01.2030 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

32) екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандатын, Қазақстан Республикасының Үкіметі жалғыз акционері болып табылатын ұйым – талап қойған және сот шешімдеріне шағым жасау кезінде;

33) талапкерлер – әлеуетті өнім берушіні немесе өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюлар бойынша;

34) жеке тұлғалардың депозиттеріне міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйым – депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесіне қатысушы банктен төленбеген жарналардың сомасын, сондай-ақ қосылу шарты бойынша олардың өз міндеттемелерін орындамағаны үшін тұрақсыздық айыбын өндіріп алуға байланысты даулар бойынша.

Осы баптың бірінші бөлігінде аталған тұлғалар сот актілеріне шағым жасаған кезде де соттарда мемлекеттік баж төлеуден босатылады.

Ескерту. 668-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

669-бап. Қазақстан Республикасының азаматтығын алу туралы құжаттарды ресімдеген кезде мемлекеттік баж төлеуден босату

1. Мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

1) жаппай қуғын-сүргін, күштеп ұжымдастыру кезеңдерінде, адамгершілікке жат өзге де саяси акциялар салдарынан Қазақстан Республикасының аумағынан кетуге мәжбүр болған адамдар және олардың ұрпақтары – Қазақстан Республикасының азаматтығын алу туралы құжаттарды ресімдегені үшін;

2) қандастар – Қазақстан Республикасының азаматтығын алу туралы құжаттарды ресімдегені үшін.

2. Көрсетілген мемлекеттік баж төлеуден босату бір рет беріледі.

670-бап. Қазақстан Республикасының визаларын беру бойынша қабылдаушы тұлғалардың шақыруларын келіскен кезде, сондай-ақ Қазақстан Республикасының визаларын берген, қалпына келтірген немесе ұзартқан кезде мемлекеттік баж төлеуден босату

Мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

1) Қазақстан Республикасының визаларын беру бойынша қабылдаушы тұлғалардың шақыруларын келіскен кезде:

Қазақстан Республикасымен консулдық алымдар алудан өзара бас тарту туралы халықаралық шарт жасасқан мемлекеттердің жеке және заңды тұлғалары;

мыналарға:

Қазақстан Республикасына баратын шетелдік ресми делегациялардың мүшелеріне және олармен бірге жүретін адамдарға;

Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Құрылтайының, Қазақстан Халық Кеңесінің, Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының, Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының, Қазақстан Республикасы Үкіметі Аппаратының, мемлекеттік органдардың, астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар әкімдіктерінің шақырулары бойынша Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

Қазақстан Республикасының мүдделі мемлекеттік органдарымен келісілген гуманитарлық көмекпен Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

шетелдік инвесторларға;

этникалық қазақтарға;

өзара түсіністік қағидаты негізінде 16 жасқа дейінгі балаларға Қазақстан Республикасының визаларын беру бойынша шақыруларды келісу туралы өтінішхат беретін қабылдаушы тұлғалар;

2) мыналарға:

Қазақстан Республикасына келетін шетелдік ресми делегациялардың мүшелеріне және олармен бірге жүретін адамдарға;

Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Құрылтайының, Қазақстан Халық Кеңесінің, Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының, Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының, Қазақстан Республикасы Үкіметі Аппаратының, мемлекеттік органдардың, астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар әкімдіктерінің шақыруы бойынша Қазақстан Республикасына келетіндерге;

Қазақстан Республикасының мүдделі мемлекеттік органдарымен келісілген гуманитарлық көмекпен Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

этникалық қазақтарға;

өзара түсіністік қағидаты негізінде 16 жасқа дейінгі балаларға;

шетелде тұрақты тұратын және Қазақстан Республикасына жақын туыстарының жерлеуіне баратын, бұрын Қазақстан Республикасының азаматтығында болған адамдарға;

шетелдік инвесторларға Қазақстан Республикасының аумағында шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарға виза бергені, оны қалпына келтіргені немесе ұзартқаны үшін;

3) Қазақстан Республикасы консулдық мекемелерінің, Сыртқы істер министрлігінің, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің қызметкерлері жіберген қателері бар бастапқы визалардың орнына қайтадан визалар бергені үшін.

Ескерту. 670-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

671-бап. Өзге де әрекеттер жасаған кезде мемлекеттік баж төлеуден босату

Мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

1) азаматтық талап қою қылмыстық іste қойылған кезде;

2) Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдіктері мен консулдық мекемелері арқылы апостильдеуге түсетін құжаттарға апостиль қойылған кезде;

3) азаматтық хал актілерін тіркеу туралы куәліктер қайтадан берілген кезде – Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдіктері мен консулдық мекемелері арқылы өтініш жасаған азаматтар;

4) Қазақстан Республикасы азаматтарының паспорттары мен жеке куәліктері, сондай-ақ шетел азаматының Қазақстан Республикасында тұруына ықтиярхаты және азаматтығы жоқ адамның куәліктері берілген кезде:

Кеңес Одағының батырлары, Социалистік Еңбек ерлері;

үш дәрежелі Даңқ орденінің және үш дәрежелі Еңбек Даңқы, "Алтын Қыран", " Отан" ордендерімен наградталған, "Халық қаһарманы", "Қазақстанның Еңбек Ері" атақтарына ие болған адамдар;

"Батыр Ана" атағына ие болған, "Алтын алқа", "Күміс алқа" алқаларымен наградталған көпбалалы аналар;

Ұлы Отан соғысының ардагерлері, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер және басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталған адамдар, 1941 жылғы 22 маусым мен 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адамдар, мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ бала кезінен мүгедектігі бар адамның, мүгедектігі бар баланың ата-анасының бірі;

қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға арналған жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде тұратын қарттар, балалар үйлерінде және (

немесе) интернаттарда тұратын, мемлекеттің толық қамсыздандыруындағы жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар;

Чернобыль апатының салдарынан зардап шеккен азаматтар;

5) жоғары сұранысқа ие мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін беруді қоспағанда, автомобильге, автомобильдің тіркемесіне, мотокөлікке мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісі берілген кезде:

Кеңес Одағының батырлары, Социалистік Еңбек ерлері, үш дәрежелі Даңқ және үш дәрежелі Еңбек Даңқы, "Алтын Қыран", "Отан" ордендерімен наградталған, "Халық қаһарманы", "Қазақстанның Еңбек Ері" атақтарына ие болған адамдар;

Ұлы Отан соғысының ардагерлері, жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер және басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталған адамдар, 1941 жылғы 22 маусым мен 1945 жылғы 9 мамыр аралығында кемінде алты ай жұмыс істеген (қызмет өткерген) және Ұлы Отан соғысы жылдарында тылдағы қажырлы еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және медальдарымен наградталмаған адамдар, мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ бала кезінен мүгедектігі бар адамның, мүгедектігі бар баланың ата-анасының бірі;

Чернобыль апатының салдарынан зардап шеккен азаматтар.

672-бап. Мемлекеттік бажды төлеу тәртібі

1. Мемлекеттік баж:

1) соттар қарайтын істер бойынша – осы Кодекстің 135-бабында көзделген жағдайларды, Қазақстан Республикасы Азаматтық процестік кодексінің 106-бабының үшінші бөлігінде көзделген істерді қоспағанда, тиісті талап қою, әкімшілік талап қою, арыздар (шағымдар) немесе сот бұйрығын шығару туралы арыздар берілгенге дейін, сондай-ақ сот құжаттардың көшірмелерін берген кезде;

2) мыналарды:

Қазақстан Республикасы азаматтарының паспорттары мен жеке куәліктерін, азаматтығы жоқ адамның куәліктерін, шетел азаматының Қазақстан Республикасында тұруына ықтиярхат және жол жүру құжатын бергені үшін;

аңшы куәлігін (аңшы куәлігінің телнұсқасын) бергені (қайта ресімдегені) үшін;

азаматтық, қызметтік қаруды және оның патрондарын иеленуге, сақтауға немесе сақтау мен алып жүруге, тасымалдауға рұқсаттар, Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге және Қазақстан Республикасының аумағынан әкетуге қорытындылар бергені үшін;

азаматтық пиротехникалық заттарды және олар қолданылып жасалған бұйымдарды сатып алуға рұқсаттар бергені үшін;

жеке және заңды тұлғалардың азаматтық, қызметтік қаруының (аңшылық суық қаруды, белгі беретін қаруды, механикалық шашыратқыштарды, аэрозольді және көзден жас ағызатын немесе тітіркендіретін заттар толтырылған басқа да құрылғыларды, үрлемелі энергиясы 7,5 Дж-дан аспайтын және калибрі 4,5 мм-ді қоса алғанға дейінгі пневматикалық қаруды қоспағанда) әрбір бірлігін тіркегені және қайта тіркегені үшін;

Қазақстан Республикасының азаматтығын алуға немесе Қазақстан Республикасының азаматтығын тоқтатуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасынан кетуге және Қазақстан Республикасына келуге байланысты істер бойынша;

3) жүргізуші куәліктерін, тракторшы-машинист куәліктерін, механикалық көлік құралдарын және тіркемелерді мемлекеттік тіркеу туралы куәліктерді, мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін, сондай-ақ мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісінің телнұсқасын бергені үшін – тиісті құжаттарды, мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін, мемлекеттік тіркеу нөмірі белгісінің телнұсқасын бергенге дейін;

4) Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілеттік берген мемлекеттік органдардың Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары мен нотариустарынан шығатын ресми құжаттарға апостиль қойғаны үшін апостиль қойылғанға дейін төленеді.

2. Мемлекеттік баж уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды адамдардың заңдық мәні бар әрекеттер жасаған және (немесе) құжаттарды берген жері бойынша есепке жатқызылады.

3. Мемлекеттік баж сомасын бюджетке төлеу банк ұйымдары арқылы аудару не оны уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша қатаң есептілік бланкілері негізінде қолма-қол ақшаны енгізу жолымен жүргізіледі.

4. Мемлекеттік баж сомасы қолма-қол ақшамен төленген кезде осындай қабылданған мемлекеттік баж сомаларын уәкілетті мемлекеттік органдар ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей банк ұйымдарына кейіннен оларды бюджетке есепке жатқызу үшін тапсырады. Егер қолма-қол ақшаның күн сайынғы түсімдері АЕК-тің 10 еселенген мөлшерінен аз болса, ақшаны тапсыру ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап операциялық үш күнде бір рет жүзеге асырылады.

Ескерту. 672-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

2-параграф. Консулдық алым

673-бап. Жалпы ережелер

Консулдық алым Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдіктері мен консулдық мекемелері, Сыртқы істер министрлігі консулдық әрекеттер жасағаны және заңдық мәні бар құжаттар бергені үшін шетел азаматтарынан, азаматтығы жоқ

адамдардан, шетелдік бейрезидент-заңды тұлғалардан, Қазақстан Республикасының жеке және заңды тұлғаларынан алатын, бюджетке төленетін төлем болып табылады.

674-бап. Консулдық алымды төлеушілер

Осы Кодекстің 675-бабында көзделген консулдық әрекеттер олардың мүдделері үшін жасалатын шетел азаматтары, азаматтығы жоқ адамдар және бейрезидент-шетелдік заңды тұлғалар, Қазақстан Республикасының жеке және заңды тұлғалары консулдық алымды төлеушілер болып табылады.

675-бап. Алу объектілері

Консулдық алым мынадай консулдық әрекеттер жасағаны үшін алынады:

1) Қазақстан Республикасының дипломатиялық және қызметтік паспорттарын ресімдеуді қоспағанда, Қазақстан Республикасы азаматының паспортын ресімдеу;

2) Қазақстан Республикасының азаматтары мен заңды тұлғаларының, сондай-ақ шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың, шетелдік заңды тұлғалардың визалар беру туралы жолданымдарын пысықтау және Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелеріне визалар беру (визалық қолдау) туралы нұсқама жіберу;

3) Қазақстан Республикасының визаларын беру;

4) Қазақстан Республикасына қайта оралуға куәлік беру;

5) шетелде болу мәселелері бойынша Қазақстан Республикасы азаматтарының өтінішхаттарын ресімдеу;

6) Қазақстан Республикасының азаматтығы мәселелері бойынша құжаттарды ресімдеу;

7) азаматтық хал актілерін тіркеу;

8) құжаттарды талап етіп алдыру;

9) құжаттарды заңдастыру, сондай-ақ апостильдеу үшін құжаттарды қабылдау және одан әрі өткізу;

10) нотариаттық әрекеттер жасау;

11) консулдық мекемеде өсиеттерді, құжаттар бар пакетті (өсиеттен басқа), ақшаны, бағалы қағаздарды және басқа да құндылықтарды (мұрагерлікті қоспағанда) сақтау;

12) жария сауда-саттықтарда тауарларды немесе өзге де мүлікті сату;

13) мүлікті немесе ақшалай сомаларды тиесілігі бойынша беру үшін алты айға дейінгі мерзімге депозитке қабылдау;

14) заңды тұлғалардың мекенжайына дипломатиялық поштамен құжаттар жіберу;

15) кеме шетелден сатып алынған жағдайда Қазақстан Республикасының Мемлекеттік туын көтеріп жүзу құқығына уақытша куәлік беру;

16) Қазақстан Республикасының кемелеріне қатысты Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын

халықаралық шарттарда көзделген кез келген декларацияны немесе басқа да құжатты жасау немесе куәландыру;

17) Қазақстан Республикасының шетелдегі кемесінің немесе жүгінің опат болуы немесе зақымдануы (кемелердің кеме апатына ұшырауы) жағдайында теңіз наразылығы туралы акт жасау;

18) заңдық мәні бар өзге де құжаттар (анықтамалар) беру.

676-бап. Консулдық алым мөлшерлемелері

Сыртқы істер министрлігі уәкілетті органмен және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша:

1) Қазақстан Республикасының аумағында алынатын;

2) шет мемлекеттің аумағында консулдық әрекеттер жасағаны үшін алынатын консулдық алым мөлшерлемелерін әзірлейді және бекітеді.

Сыртқы істер министрлігі осы баптың бірінші бөлігінің 2) тармақшасына сәйкес бекітілген мөлшерлемелерге қосымша өзара түсіністік қағидаты негізінде жеделдеткені үшін консулдық алым мөлшерлемелерін белгілеуге құқылы.

677-бап. Консулдық алымды төлеуден босату

Консулдық алым:

1) осы Кодекстің 667 – 671-баптарында көзделген жағдайларда;

2) Қазақстан Республикасымен консулдық алымдар алудан өзара бас тарту туралы халықаралық шарт жасасқан мемлекеттердің жеке және заңды тұлғаларынан;

3) Қазақстан Республикасымен құқықтық көмек туралы халықаралық шарт жасасқан мемлекеттердің билік орындары мен жекелеген азаматтарының сұрау салуы бойынша отбасылық, азаматтық және қылмыстық істер бойынша, алименттер, мемлекеттік жәрдемақылар мен зейнетақылар, бала асырап алу туралы құжаттарды талап етіп алдырғаны үшін;

4) мыналарға:

Қазақстан Республикасы ресми делегацияларының мүшелеріне және олармен бірге жүретін адамдарға;

Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарына;

қызметтік істер бойынша тысқары жерге шығатын Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілеріне – Қазақстан Республикасының дипломатиялық, қызметтік немесе ұлттық паспорт иелеріне;

Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелері персоналының отбасы мүшелеріне;

Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелері қызметкерінің немесе жұмыскерінің сырқаттануына немесе қайтыс болуына байланысты тысқары жерге

шығатын Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелері персоналының жақын туыстарына және олармен бірге жүретін адамдарға визалар беру туралы шетелдік дипломатиялық өкілдіктерге және консулдық мекемелерге нота жасағаны және басып шығарғаны үшін;

5) Қазақстан Республикасының азаматтары мен заңды тұлғаларының, сондай-ақ шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың, шетелдік заңды тұлғалардың визалар беру туралы жолданымдарын пысықтағаны және:

Қазақстан Республикасына баратын шетелдік ресми делегациялардың мүшелеріне және олармен бірге жүретін адамдарға;

республикалық және халықаралық маңызы бар іс-шараларға (симпозиумдарға, конференцияларға және өзге де саяси, мәдени, ғылыми және спорттық іс-шараларға) қатысу үшін Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Құрылтайының, Қазақстан Халық Кеңесінің, Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының, Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының, Қазақстан Республикасы Үкіметі Аппаратының, мемлекеттік органдардың, астана, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар әкімдіктерінің шақыруы бойынша Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

Қазақстан Республикасының мүдделі мемлекеттік органдарымен келісілген гуманитарлық көмекпен Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

халықаралық ұйымдардың қызметтік істер бойынша Қазақстан Республикасына баратын қызметкерлеріне;

өзара түсіністік қағидаты негізінде шетелдік дипломатиялық өкілдіктер мен консулдық мекемелердің, сондай-ақ Қазақстан Республикасында аккредиттелген халықаралық ұйымдардың шақыруы бойынша Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

инвесторлық визалар;

Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылмайтын ұлты қазақ адамдарға;

өзара түсіністік қағидаты негізінде 16 жасқа дейінгі балаларға визалар беру (визалық қолдау) туралы Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелеріне нұсқама жібергені үшін;

6) мынадай визаларды:

Қазақстан Республикасына баратын шетелдік ресми делегациялардың мүшелеріне және олармен бірге жүретін адамдарға;

республикалық және халықаралық маңызы бар іс-шараларға (симпозиумдарға, конференцияларға және өзге де саяси, мәдени, ғылыми және спорттық іс-шараларға) қатысу үшін Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Құрылтайының, Қазақстан Халық Кеңесінің, Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының, Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының, Қазақстан Республикасының Президенті Іс басқармасының, Қазақстан Республикасы Үкіметі Аппаратының шақыруы бойынша Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

Қазақстан Республикасының мүдделі мемлекеттік органдарымен келісілген гуманитарлық көмекпен Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

халықаралық ұйымдардың қызметтік істер бойынша Қазақстан Республикасына баратын қызметкерлеріне;

өзара түсіністік қағидаты негізінде шетелдік дипломатиялық өкілдіктер мен консулдық мекемелердің, сондай-ақ Қазақстан Республикасында аккредиттелген халықаралық ұйымдардың шақыруы бойынша Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына;

қызметтік істер бойынша Қазақстан Республикасына баратын шетел азаматтарына – дипломатиялық және қызметтік паспорт иелеріне;

өзара түсіністік қағидаты негізінде 16 жасқа дейінгі балаларға;

Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылмайтын ұлты қазақ адамдарға;

шетелде тұрақты тұратын және жақын туыстарының жерлеуіне Қазақстан Республикасына баратын, Қазақстан Республикасының бұрынғы азаматтарына визаларды;

инвесторлық визаларды;

қызметтік визаларды;

дипломатиялық визаларды бергені үшін;

7) Қазақстан Республикасы консулдық мекемелерінің және Сыртқы істер министрлігінің қызметкерлері жіберген қателері бар бастапқы визалардың орнына қайтадан визалар бергені үшін;

8) жоғалту, дүлей зілзала немесе басқа да форс-мажорлық мән-жайлар салдарынан құжаттары мен ақшасы жоқ Қазақстан Республикасының азаматтарына Қазақстан Республикасына қайта оралуға куәліктер және анықтамалар бергені үшін;

9) шетелде қайтыс болған Қазақстан Республикасы азаматтарының мәйіті салынған табыттар мен күлі салынған урналарды Қазақстан Республикасына жіберген кезде қайтыс болу туралы куәліктер және анықтамалар бергені үшін;

10) өзара түсіністік қағидаты негізінде шетелдік дипломатиялық өкілдіктер мен консулдық мекемелердің өтінішхаттары бойынша құжаттарды талап етіп алдырғаны үшін;

11) Қазақстан Республикасы азаматтарының Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелері арқылы талап етіп алдырған құжаттарын заңдастырғаны үшін;

12) өзара түсіністік қағидаты негізінде шетелдік дипломатиялық өкілдіктер мен консулдық мекемелердің, сондай-ақ халықаралық ұйымдардың өтінішхаттары бойынша құжаттарды заңдастырғаны үшін;

13) шетелде уақытша және тұрақты тұратын Қазақстан Республикасының азаматтарын, сондай-ақ шетел азаматтарына асырап алуға берілген, Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылатын балаларды консулдық есепке қойғаны және консулдық есептен шығарғаны үшін алынбайды.

Ескерту. 677-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 11.06.2026 № 308-VIII (01.07.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

678-бап. Консулдық алымды төлеу тәртібі

1. Консулдық алым консулдық әрекеттер жасалғанға дейін төленеді.

2. Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдіктері мен консулдық мекемелері консулдық әрекеттерді төлеуші консулдық алымды төлегеннен кейін жүзеге асырады.

3. Мөлшерлемесі АҚШ долларымен белгіленген консулдық алымдарды Қазақстан Республикасының аумағында төлеу алымды төлеу күніне Ұлттық Банк белгілеген ресми бағам бойынша теңгемен жүргізіледі.

4. Консулдық алым:

1) Қазақстан Республикасының аумағында – екінші деңгейдегі банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы аудару жолымен бюджетке консулдық әрекеттер жүзеге асырылатын жер бойынша немесе Сыртқы істер министрлігі белгілеген нысан бойынша қатаң есептілік бланкілері негізінде консулдық мекемелерде қолма-қол ақшамен төленеді.

Консулдық алым қолма-қол ақшамен төленген жағдайда, консулдық алымның осы сомасын уәкілетті мемлекеттік орган ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей банк ұйымдарына кейіннен оларды бюджетке есепке жатқызу үшін тапсырады. Егер қолма-қол ақшаның күн сайынғы түсімдері айлық есептік көрсеткіштің 10 еселенген мөлшерінен аз болса, ақшаны тапсыру ақша қабылдау жүзеге асырылған күннен бастап операциялық үш күнде бір рет жүзеге асырылады;

2) Қазақстан Республикасы аумағының шегінен тысқары жерде – шаруашылық пайдалану құқығынсыз дипломатиялық өкілдіктің немесе консулдық мекеменің банктік шотына банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы аудару жолымен немесе Сыртқы істер министрлігі белгілеген нысан бойынша қатаң есептілік бланкілері негізінде консулдық мекемелерде қолма-қол ақшамен төленеді.

5. Консулдық алымды төлеу аумағында консулдық әрекеттер жасалатын мемлекеттің валютасымен немесе кез келген басқа еркін айырбасталатын валютамен жүргізіледі.

6. Шетелде қабылданған консулдық алым сомаларын дипломатиялық өкілдік немесе консулдық мекеме олар қабылданған күннен бастап операциялық он күннен кешіктірмей дипломатиялық өкілдік немесе консулдық мекеме орналасқан мемлекеттің шетелдік банкіне шетелдік банктік шотқа есепке жатқызу үшін тапсырады.

Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдігі немесе консулдық мекемесі орналасқан мемлекеттің валютасымен шетелдік банктік шотқа түскен консулдық алымдарды шетелдік банк дипломатиялық өкілдіктің немесе консулдық мекеменің тапсырмасы бойынша АҚШ долларына, еврoға, ағылшын фунт стерлингіне, швейцар франкіне, Канада долларына, жапон иеніне, Ресей рубліне, Қытай юаніне айырбастайды.

Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдігінің немесе консулдық мекемесінің бірінші қол қою құқығы бар басшысы шетелдік банктік шотқа билік етуші болып табылады.

Шетелдік банктік шотқа түскен консулдық алымдарды дипломатиялық өкілдік немесе консулдық мекеме ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 10-ынан кешіктірілмейтін мерзімде Сыртқы істер министрлігінің валюталық шотына одан әрі бюджет кірісіне есепке жатқызу үшін аударады. Егер дипломатиялық өкілдікке немесе консулдық мекемеге консулдық алымдардан түсетін ай сайынғы түсімдер 1 000 АҚШ долларынан аз болса және оның есепті кезеңнің соңындағы бағам бойынша осы тармақта көрсетілген валюта түрлеріндегі баламасын құраса, аудару тоқсан сайын, есепті айдан кейінгі айдың 10-ынан кешіктірілмейтін мерзімде жүзеге асырылады.

Сыртқы істер министрлігі дипломатиялық өкілдік немесе консулдық мекеме аударған консулдық алымдарды Ұлттық Банктен шетелдік валютадағы корреспондеттік шоттар бойынша үзінді көшірмелерді алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде электрондық нысандағы төлем құжаттарын қоса бере отырып, республикалық бюджет кірісіне аударады.

7. Төленген консулдық алым сомалары қайтарылуға жатпайды.

15-БӨЛІМ. БЕЙРЕЗИДЕНТТЕРГЕ САЛЫҚ САЛУ

679-бап. Бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден кірістері

1. Бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден кірістері деп кірістердің мынадай түрлері танылады:

1) Қазақстан Республикасының аумағында тауарларды өткізуден түсетін кіріс, сондай-ақ сыртқы сауда қызметін жүзеге асыру шеңберінде Қазақстан

Республикасындағы, оның шегінен тысқары жердегі тауарларды өткізуден түсетін кіріс ;

2) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс;

3) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде ақпаратты өңдеу жөніндегі қызметтерді, басқарушылық, қаржылық, консультациялық, инжинирингтік, маркетингтік, аудиторлық, дизайнерлік қызметтерді, жарнама, заң (соттарда, төрелікте немесе аралық сотта өкілдік ету және құқықтар мен заңды мүдделерді қорғау бойынша көрсетілетін қызметтерді, сондай-ақ нотариаттық көрсетілетін қызметтерді қоспағанда) қызметтерін көрсетуден түсетін кіріс.

Осы бөлімнің мақсаттарында мыналар қаржылық көрсетілетін қызметтер деп танылады:

сақтандыру нарығына (сақтандыру және (немесе) қайта сақтандыру бойынша көрсетілетін қызметтерді қоспағанда), бағалы қағаздар нарығына қатысушылардың қызметі;

бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметі;

банк қызметі, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүргізу жөніндегі ұйымдардың қызметі (Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғасының құрылымдық бөлімшесіне банктік шоттарды ашу және жүргізу, аудару операциялары, кассалық операциялар, қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын қоса алғанда, шетел валютасымен айырбастау операциялары, төлем құжаттарын инкассоға қабылдау бойынша көрсетілген қызметтерді қоспағанда);

орталық депозитарийдің және өзара сақтандыру қоғамдарының қызметі;

әлеуметтік медициналық сақтандыру қорының қызметі;

әлеуметтік сақтандыру қорының қызметі;

4) жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген тұлғаның жұмыстардың, қызметтердің іс жүзінде орындалған, көрсетілген жеріне қарамастан, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кірістері, сондай-ақ осы бапта белгіленген өзге де кірістер.

Осы тармақшаның ережелері:

осындай мемлекеттің аумағында жеке тұлғаға туристік қызметтер көрсетуден;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалған әуежай қызметін жүзеге асырудан түсетін кіріске қатысты қолданылмайды;

5) шет мемлекетте тіркелген тұлғаның мынадай:

осындай аванс (алдын ала төлем) төленген күннен бастап он екі ай ішінде бейрезидент қанағаттанбаған;

аванстық (алдын ала төлемді) төлеген тұлға таратылған кезде тарату салықтық есептілігін ұсынған күнге бейрезидент қанағаттанбаған шарттардың бірі орындалған кезде алынған аванс (алдын ала төлем) бойынша міндеттемелері түріндегі кірістері.

Аванстық (алдын ала төлемді) төлеген тұлға таратылған кезде осы Кодекске сәйкес тарату салықтық тексеруін жүргізу немесе камералдық бақылау нәтижелері бойынша қорытынды беру көзделген жағдайда, осындай міндеттеменің мөлшері:

салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес төленуге жатқан және аралық тарату балансын бекіту күніне осы баланста көрсетілуге жататын (көрсетілген) міндеттемелер сомасы (қосылған құн салығының сомаларын қоспағанда)

алу

аралық тарату балансы бекітілген күннен бастап және тарату салықтық тексеруі немесе камералдық бақылау аяқталған күнге дейінгі кезеңде қанағаттандырылатын міндеттемелер сомасы ретінде айқындалады.

Тарату салықтық тексеруінің нәтижелері бойынша міндеттеменің мөлшерін салық органы көрсетілген кезең үшін қанағаттандырылған міндеттемелердің нақты сомасын негізге ала отырып айқындайды. Мұндай міндеттеменің мөлшері салықтық тексеру актісінде көрсетіледі.

Камералдық бақылаудың нәтижелері бойынша міндеттеменің мөлшерін салық органы көрсетілген кезең үшін қанағаттандырылған міндеттемелердің нақты сомасын негізге ала отырып айқындайды және камералдық бақылау нәтижелері бойынша болжалды алшақтықтар туралы хабарламада көрсетіледі;

6) осындай тауарлар берілген, қызметтер көрсетілген және жұмыстар орындалған күннен бастап он екі ай ішінде бейрезидент қанағаттанбаған, тауарларды бергені, қызметтерді көрсеткені және жұмыстарды орындағаны үшін резидентке ақы төлеу жөніндегі міндеттемелер түріндегі кірістер;

7) мыналарды:

Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес құқықтары немесе мәмілелері мемлекеттік тіркеуге жататын, Қазақстан Республикасының аумағындағы мүлікті;

Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес мемлекеттік тіркеуге жататын, Қазақстан Республикасының аумағындағы мүлікті;

резидент шығарған бағалы қағаздарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасында орналасқан резидент-заңды тұлғаның, консорциумның жарғылық капиталына қатысу үлестерін;

егер бейрезидент-заңды тұлғаның осындай акциялары, қатысу үлестері немесе активтері құнының 50 және одан көп пайызын Қазақстан Республикасындағы мүлік құрайтын болса, бейрезидент шығарған акцияларды, сондай-ақ бейрезидент-заңды тұлғаның, консорциумның жарғылық капиталына қатысу үлестерін өткізу кезіндегі құн өсімінен түсетін кіріс;

8) талап ету құқығын басқаға берген бейрезидент үшін – борышты талап ету құқығын Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын резидентке немесе бейрезидент-заңды тұлғаға беруден түсетін кіріс.

Бұл ретте осындай кірістің мөлшері бейрезиденттің бастапқы құжаттарына сәйкес басқаға берілген талап ету құқығының құны мен талап ету құқығын басқаға беру күніне борышкерден алуға жататын талап ету құны арасындағы оң айырма түрінде айқындалады;

9) талап ету құқығын сатып алатын бейрезидент үшін – осы тармақтың 10) тармақшасында көзделген кірісті қоспағанда, Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын резиденттен немесе бейрезидент-заңды тұлғадан борышты талап ету құқығын сатып алу кезінде талап ету құқықтарын басқаға беруден түсетін кіріс.

Бұл ретте осындай кірістің мөлшері талап ету құқығын басқаға беру күніне негізгі борышты, оның ішінде негізгі борыштан жоғары соманы борышкерден талап ету бойынша алуға жататын сома мен талап ету құқығын сатып алу құны арасындағы оң айырма түрінде айқындалады;

10) талап ету құқығын сатып алатын бейрезидент үшін – Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын резиденттен немесе бейрезидент-заңды тұлғадан "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" және "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес берілген (қайта берілген) борышты талап ету құқығын сатып алу кезінде талап ету құқықтарын басқаға беруден түсетін кіріс.

Бұл ретте осындай кірістің мөлшері борышкер нақты төлеген сома мен талап ету құқығын сатып алу құны арасындағы оң айырма түрінде айқындалады.

Талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс оң айырма туындайтын (ұлғайтылатын) салықтық кезеңде танылады. Бұл ретте бұрын алдыңғы салықтық кезеңдерде танылған оң айырма ескерілмейді;

11) бюджеттен қайтарылған, бұрын негізсіз ұсталған айыппұлдардан басқа, тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл) және санкциялардың басқа да түрлері түріндегі кіріс;

12) резидент-заңды тұлғадан, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес құрылған инвестициялық пай қорларынан алынатын дивидендтер түріндегі кіріс ;

13) борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақыларды қоспағанда, сыйақылар түріндегі кіріс;

14) эмитенттен алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақылар түріндегі кіріс;

15) роялти түріндегі кіріс;

16) қаржы лизингінен басқа, Қазақстан Республикасында орналасқан немесе орналасатын мүлікті мүліктік жалдауға (жалға) беруден түсетін кіріс;

17) Қазақстан Республикасындағы жылжымайтын мүліктен алынатын кіріс;

18) Қазақстан Республикасында туындайтын тәуекелдерді сақтандыру шарттары бойынша төленетін сақтандыру сыйлықақылары түріндегі кіріс;

19) Қазақстан Республикасында туындайтын тәуекелдерді қайта сақтандыру шарттары бойынша төленетін сақтандыру сыйлықақылары түріндегі кіріс;

20) халықаралық тасымалдау жөніндегі қызметтерді көрсетуден түсетін кіріс.

Осы бөлімнің мақсаттарында халықаралық тасымалдар деп әртүрлі мемлекеттердегі , олардың біреуі Қазақстан Республикасы болып табылатын пункттер арасында жүзеге асырылатын теңіз, өзен немесе әуе кемесімен, автокөлік құралымен немесе теміржол көлігімен жолаушыларды, багажды, тауарларды, оның ішінде поштаны кез келген тасымалдау танылады.

Осы бөлімнің мақсатында мыналар халықаралық тасымалдар деп танылмайды:

тек қана Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі пункттер арасында, сондай-ақ тек қана Қазақстан Республикасының аумағындағы пункттер арасында жүзеге асырылатын тасымалдау;

тауарларды магистральдық құбыржолдармен тасу;

21) теңіз тасымалы шартында (келісімшартында) көзделген сталиялық уақыттан асатын уақытта тиеу-түсіру операциялары кезінде кеменің бос тұрып қалғаны үшін төлем түріндегі кіріс;

22) Қазақстан Республикасының аумағындағы құбыржолдарды, электр беру желілерін, талшықты-оптикалық байланыс желілерін пайдаланудан алынатын кіріс;

23) жұмыс берушілер болып табылатын резидентпен немесе бейрезидентпен жасалған еңбек шарты (келісімі, келісімшарты) бойынша бейрезидент-жеке тұлғаның Қазақстан Республикасындағы қызметінен түсетін кірістері;

24) еңбекші көшіп келушіге рұқсаттың негізінде Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес жасалған еңбек шарты бойынша бейрезидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі;

25) басшының гонорары және (немесе) басқару органының (директорлар кеңесінің немесе өзге де органның) мүшелері резидентке қатысты өздеріне жүктелген басқарушылық міндеттерді орындауына байланысты, мұндай міндеттерді нақты орындайтын жеріне қарамастан, аталған адамдар алатын өзге де төлемдер;

26) жұмыс берушілер болып табылатын резидент немесе бейрезидент Қазақстан Республикасында тұруына байланысты бейрезидент-жеке тұлғаға төлейтін үстемеақылар;

27) бейрезидент-жеке тұлғаның жұмыс берушіден алынған материалдық пайда түріндегі Қазақстан Республикасындағы қызметінен түсетін кірісі.

Осы бөлімнің мақсаттарында мыналар материалдық пайда деп танылады, оның ішінде:

бейрезидент-жеке тұлға үшінші тұлғалардан алған тауарларға, орындалған жұмыстарға, көрсетілген қызметтерге ақы төлеуі және (немесе) олардың құнының өтемі;

бейрезидент-жеке тұлғаға өткізілген тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны мен осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бағасы немесе олардың өзіндік құны арасындағы теріс айырма;

бейрезидент-жеке тұлғаның борыш немесе міндеттеме сомасын есептен шығару;

28) бейрезидент-жеке тұлғаның жұмыс беруші болып табылмайтын тұлғадан алған материалдық пайда түріндегі кірісі.

Осы бөлімнің мақсаттарында мыналар материалдық пайда деп танылады, оның ішінде:

бейрезидент-жеке тұлға үшінші тұлғалардан алған тауарларға, орындалған жұмыстарға, көрсетілген қызметтерге ақы төлеу және (немесе) олардың құнының өтемі ;

бейрезидент-жеке тұлғаға өткізілген тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны мен осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бағасы немесе олардың өзіндік құны арасындағы теріс айырма;

бейрезидент-жеке тұлғаның борыш немесе міндеттеме сомасын есептен шығару;

29) резидент-жинақтаушы зейнетақы қоры жүзеге асыратын зейнетақы төлемдері;

30) бейрезидент-жеке тұлғаларға зейнетақы аннуитеті шарты бойынша жүзеге асырылатын сақтандыру төлемдері;

31) төлем қалай және кімге жүргізілетініне қарамастан, театр, кино, радио, телевизия әртісінің, музыканттың, суретшінің, спортшының және өзге де бейрезидент-жеке тұлғаның Қазақстан Республикасындағы мәдениет, өнер және спорт саласындағы қызметтен түсетін кірісі;

32) ұтыс түріндегі кіріс;

33) Қазақстан Республикасында тәуелсіз жеке (кәсіби) қызметтер көрсетуден түсетін кіріс;

34) бейрезидент-жеке тұлғаның резидент-жеке тұлғадан өтеусіз алған мүлкін қоспағанда, өтеусіз алынған немесе мұраға қалған мүлік, оның ішінде жұмыстар, көрсетілетін қызметтер түріндегі кіріс.

Өтеусіз орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құны осындай жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге байланысты жұмсалған шығыстар мөлшерінде айқындалады.

Өтеусіз орындалған жұмыстарды, көрсетілген қызметтерді қоспағанда, өтеусіз алынған мүліктің құны мүлікті беру күніне мұндай мүлікті берген тұлғаның

бухгалтерлік есебінің деректері бойынша оның баланстық құнының мөлшерінде айқындалады.

Бухгалтерлік есепке алу деректері бойынша өтеусіз алынған мүліктің, сондай-ақ мұраға қалған мүліктің құнын айқындау мүмкін болмаған жағдайда, мұндай мүліктің мұраға беру немесе енгізу күнгі құны мынадай тәсілдердің бірімен белгіленеді:

Мемлекеттік корпорация мұндай мүлік алынған күнтізбелік жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша белгілеген құн негізінде;

қазақстандық немесе шетелдік қор биржасында саудаланатын бағалы қағаздың көрсетілген бағалы қағазды мұраға алу (енгізу) күніне белгіленімінің құны негізінде.

Өтеусіз алынған немесе мұраға қалған мүліктің құнын осы тармақшада айқындалған тәртіппен айқындау мүмкін болмаған жағдайда құн мүлікті бағалау туралы есептің негізінде айқындалады;

35) туынды қаржы құралдары бойынша кіріс;

36) сенімгерлік басқару құрылтайшысы болып табылатын бейрезидент үшін Қазақстан Республикасында салықтық міндеттемені орындау жүктелмеген резидентке мүлікті сенімгерлік басқаруға беруден алынған кіріс;

37) ислам банкінде орналастырылған инвестициялық депозит бойынша кіріс;

38) Қазақстан Республикасының аумағындағы қызметтен пайда болатын басқа да кірістер;

39) мынадай түрдегі:

өтеу мерзімі жиырма төрт айдан аспайтын қаржылай қарыз талаптарында белгіленген мерзімдерде өтелмеген немесе ішінара өтелмеген негізгі борыш мөлшерінде алынған қаржылай қарыз түріндегі (банктік қарызды қоспағанда) кірістер.

Егер қаржылай қарыздың талаптарында қаржылай қарыздың негізгі борышын өтеу графигі көзделсе, қаржылай қарыздың негізгі борышын өтеу графигіне сәйкес бейрезиденттің резидент алдында орындамаған әрбір міндеттеме кіріс деп танылады;

өтеу мерзімі жиырма төрт айдан асатын, бірақ алпыс айдан аспайтын қаржылай қарыз талаптарында белгіленген мерзімдерде өтелмеген немесе ішінара өтелмеген негізгі борыш мөлшерінде алынған қаржылай қарыз (банктік қарызды қоспағанда) түріндегі;

өтеу мерзімі алпыс айдан асатын, негізгі борыш мөлшерінде алынған қаржылай қарыз (банктік қарызды қоспағанда) түріндегі;

резидент алған және Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі шетел банкіндегі шотқа есепке жатқызылған қаржылай қарызды (банктік қарызды қоспағанда) өтеу мақсатында резидент жүзеге асыратын төлемдер түріндегі;

қаржылай қарыздың талаптары бойынша мұндай қарызды өтеу Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі шетел банкіндегі шотқа жүзеге асырылатын, бейрезидентке қаржылай қарыз (банктік қарызды қоспағанда) беру мақсатында жүзеге асырылатын төлемдер түріндегі;

резидент үлестес емес бейрезидентке беретін, талаптары бойынша қарызды пайдаланғаны үшін сыйақы төлеу көзделмеген қаржылай қарызды (банктік қарызды қоспағанда) беру жөніндегі төлем сомасына орташа нарықтық мөлшерлемені көбейту жолымен есептелетін сома түріндегі кірістер.

Қаржылай қарыз ұғымы "Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көрсетілген мағынада қолданылады.

2. Осы бөлімнің мақсаттарында ақшаны қолма-қол ақшалай және (немесе) қолма-қол ақшасыз нысандарда, бағалы қағаздарды, қатысу үлесін, тауарларды, мүлікті беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету, борыш талабын есептеп шығару және (немесе) есепке жатқызу, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы көздерден кірістерді төлеу бойынша бейрезидент алдындағы берешекті өтеу есебіне жүргізілетін кірісті төлеу деп түсініледі.

Нақты кіріс төлемі болмаған кезде сатып алынатын мүлікті мемлекеттік тіркеу кіріс төлемі деп танылады.

Осы Кодексте және Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасына сәйкес салық салу объектілерін түзету кезінде туындайтын дивидендтерге салық салынған кезде осы Кодекстің 13-бабына сәйкес кірісті айқындау кірісті төлеу деп түсініледі. Бұл ретте есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызы кірісті төлеу күні болып табылады.

680-бап. Бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден кірісі болып табылмайтын сомалар мен төлемдер

1. Мыналар бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден кірісі болып танылмайды:

1) осы Кодекстің ережелеріне сәйкес бейрезиденттің кірісінен есептелген және салық агенті осындай табыс салығын ұстамай өз қаражаты есебінен Қазақстан Республикасының бюджетіне төлеген табыс салығының сомасы;

2) басқару органының (директорлар кеңесінің немесе өзге де органның) мүшелеріне резидент жүктеген басқарушылық міндеттерді орындауға байланысты оларға жұмсалған шығыстар өтемақысы, мынадай шекте:

осындай шығыстарды растайтын құжаттар (оның ішінде құнын төлеу фактісін растайтын құжат, сондай-ақ отырғызу талоны немесе жол жүру фактісін растайтын және тасымалдаушы берген өзге де құжат болған кезде электрондық билет, электрондық жол жүру құжаты) негізінде бронь үшін шығыстарды төлеуді қоса алғанда , басқарушылық міндеттерді орындау орнына бару және кері қайту жолына нақты жүргізілген шығыстар;

осындай шығыстарды растайтын құжаттар негізінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде тұрғын үй-жайды жалдау бойынша нақты жүргізілген, бірақ шетелде іссапарларда жүрген мемлекеттік қызметшінің отельдерден бір орынды

стандартты нөмірлерді жалдауы бойынша шығыстарды өтеудің шекті нормаларынан аспайтын шығыстар;

осындай шығыстарды растайтын құжаттар негізінде Қазақстан Республикасының шегінде тұрғын үй-жайды жалдау бойынша нақты жүргізілген шығыстар;

күнтізбелік қырық күннен аспайтын кезең ішінде басқарушылық міндеттерді орындау үшін Қазақстан Республикасының шегінде болған күнтізбелік әрбір күн үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшерінен аспайтын ақша сомасы;

күнтізбелік қырық күннен аспайтын кезең ішінде басқарушылық міндеттерді орындау үшін Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде болған күнтізбелік әрбір күн үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 8 еселенген мөлшерінен аспайтын ақша сомасы. Бұл ретте басқарушылық міндеттерді орындайтын орын тұрақты тұратын жерімен сәйкес келмеуге тиіс;

3) бейрезидент-заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым түрінде алынған мүліктің құны, сондай-ақ бейрезидент-эмитент өзі шығарған акцияларды орналастырудан алған мүліктің құны;

4) тауар беруге байланысты Қазақстан Республикасының аумағында көрсетілген қызметтерді, орындалған жұмыстарды қоспағанда, сыртқы сауда қызметі шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағына тауарлар беруге байланысты төлемдер.

Егер тауарларды беруге арналған шарттың (келісімшарттың) талаптары бойынша мәміле бағасына Қазақстан Республикасының аумағында қызметтерді көрсетуге, жұмыстарды орындауға арналған шығыстар шартта (келісімшартта) сатып алынған тауарлар және (немесе) осындай шығыстар бойынша сомалар жеке бөлінбей енгізілсе, онда сатып алынған тауарлар құны осындай шығыстар ескеріле отырып, шартта (келісімшартта) көрсетілген мәміле бағасының негізінде айқындалады.

Егер тауарларды беруге арналған шарттың (келісімшарттың) талаптары бойынша мәміле бағасына Қазақстан Республикасының аумағында қызметтерді көрсетуге, жұмыстарды орындауға шығыстар енгізілсе, бұл ретте сатып алынған тауарлар бойынша сома осындай шығыстардан жеке көрсетілсе, онда сатып алынған тауарлар бойынша құн осындай шығыстардың құны есепке алынбай айқындалады;

5) мемлекеттік мекеменің бейрезидент-жеке тұлғалардың іс-шаралар өткізу (оның ішінде қабылдаулар, таныстырылымдар, отырыстар, конференциялар мен семинарлар) шеңберінде бюджетте (шығыстар сметасында) көзделген тұру, тамақтану, жол жүру, әуежайдың күту залдарында болуы, мәдени іс-шараларға баруы, виза рәсімдеуі және кәдесый өнімдерінің құны бойынша шығыстарына ақы төлеуі немесе оларды осындай шығыстарды растайтын құжаттардың негізінде бейрезидент-жеке тұлғаларға өтеуі.

681-бап. Бейрезиденттің Қазақстан Республикасында салық салуға жатпайтын кірістері

Мыналар салық салуға жатпайды:

1) резидент-сатып алушылар сатып алған кезде төленген борыштық бағалы қағаздар бойынша жинақталған (есептелген) сыйақылардың сомалары;

2) халықаралық қаржы лизингі шарттары бойынша негізгі құралдарды қаржы лизингіне беруден түсетін кірістер;

3) бірыңғай құбыржол жүйесі арқылы Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге тасымалданатын шикі мұнайды өткізу сапасы бойынша құнын түзетуге байланысты төлемдер;

4) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасында өткізілген күні осы қор биржасының ресми тізімдерінде болған бағалы қағаздарды ашық сауда-саттық әдісімен өткізген кезде бейрезидент-заңды тұлғаның құн өсімінен түсетін кірістері;

5) мынадай:

осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 3), 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген;

Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеменің қызметіне байланысты кірістерді қоспағанда, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін кірістер;

6) дамуға ресми көмек операторы тұруға, медициналық сақтандыруға, әуе көлігімен Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі тұрғылықты жерінен Қазақстан Республикасындағы қызметін жүзеге асыру орнына дейін баруға және кері қайтуға арналған шығыстарды төлеу (өтеу) түрінде іс жүзінде жүргізген:

дамуға ресми көмек операторының қызметкері болып табылатын;

Қазақстан Республикасында дамуға ресми көмек операторына жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету жөніндегі қызметті жүзеге асыратын бейрезидент-жеке тұлға алған материалдық пайда;

7) осындай сыйақылар мен дивидендтерді есептеу күні Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржаларының ресми тізімінде тұрған бағалы қағаздар бойынша сыйақылар мен дивидендтер.

Бұл ретте осы тармақшаның ережелері Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған өлшемшарттарға сәйкес биржада күнтізбелік бір жылда сауда-саттық жүзеге асырылған бағалы қағаздар бойынша есептелген сыйақылар мен дивидендтерге қолданылады;

8) бейрезидент-заңды тұлғаның:

осы Кодекстің 15-бабы 2-тармағының 9) тармақшасында айқындалған дербес білім беру ұйымдарынан;

осы тармақшаның екінші абзацында аталған тұлға құрған, осы Кодекстің 329-бабының ережелерін қолданатын коммерциялық емес ұйымнан;

осы Кодекстің 15-бабы 2-тармағының 9) тармақшасында көрсетілген қызмет түрлері бойынша жұмыстарды орындағаны, қызметтерді көрсеткені үшін осы

Кодекстің 15-бабы 2-тармағының 9) тармақшасында айқындалған дербес білім беру ұйымдарынан;

АХҚО органдарынан немесе АХҚО органының ұйымдарынан алған кірісі;

9) жеңілдікті салық салынатын мемлекеттің резиденті болып табылатын тұлғаның кірістерін қоспағанда, мына шарттар бір уақытта орындалған кезде:

борыштық бағалы қағаздарды өткізу күні салық төлеуші үш жылдан астам осы борыштық бағалы қағаздардың иесі болғанда;

осындай эмитент-заңды тұлға жер қойнауын пайдаланушы болып табылмағанда;

жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалардың (тұлғаның) мүлкі осындай эмитент-заңды тұлғаның активтерінің құнында осындай өткізу күні 50 пайыздан аспаса, резидент-заңды тұлға эмитенті болып табылатын борыштық бағалы қағаздарды өткізу кезінде құнның өсімінен түсетін кірістер.

Осы тармақшаның мақсаттарында жер қойнауын пайдаланушы деп жерасты суларын және (немесе) кең таралған пайдалы қазбаларды өз мұқтаждықтары үшін өндіру құқығына иеленетіндіктен ғана жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын жер қойнауын пайдаланушы танылмайды.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушылар (жер қойнауын пайдаланушы) болып табылатын тұлғалардың (тұлғаның) эмитент-заңды тұлға активтерінің құнындағы мүлкінің үлесін уәкілетті орган айқындайды;

10) дамуға ресми көмек операторы бейрезиденттерге берген мүлік;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

11) тармақша 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

11) жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген тұлғаның кірісін қоспағанда, консультациялық, маркетингтік, инжинирингтік қызметтер, ақпараттық қауіпсіздік саласындағы қызметтер көрсетуден, деректерді өңдеу орталықтарын құру жөніндегі жұмыстарды орындаудан түсетін, "Астана Хаб" қатысушысы-заңды тұлға төлейтін кіріс.

Осы тармақшаның ережесі ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен, техникалық реттеу саласындағы уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша бекітетін ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы қызметтің басым түрлерінің тізбесіне енгізілген қызмет түрлерін жүзеге асыру үшін осындай жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алған жағдайда қолданылады;

12) осы Кодекстің 15-бабы 2-тармағының 9) тармақшасында көрсетілген дербес білім беру ұйымы тұруға, медициналық сақтандыруға, әуе көлігімен Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі тұрғылықты жерінен Қазақстан Республикасындағы қызметін жүзеге асыру орнына дейін баруға және кері қайтуға арналған шығыстарды төлеу (өтеу) түрінде іс жүзінде жүргізген:

осындай дербес білім беру ұйымының қызметкері болып табылатын;

Қазақстан Республикасында осындай дербес білім беру ұйымының жұмыстарын орындау, қызметтерін көрсету жөніндегі қызметті жүзеге асыратын;

бейрезидент-заңды тұлғаның жұмыскері болып табылатын, осындай дербес білім беру ұйымының жұмыстарын орындайтын, қызметтерін көрсететін және осындай жұмыстарды тікелей орындайтын және осындай қызметтер көрсететін бейрезидент-жеке тұлға алған материалдық пайда;

13) бейрезидент-заңды тұлғаның жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген тұлғаның кірісін қоспағанда, "Астана Хаб" қатысушысы-заңды тұлға төлейтін роялти түріндегі кірісі.

Осы тармақшаның ережесі ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен, индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау саласындағы уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша бекітетін ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы қызметтің басым түрлерінің тізбесіне енгізілген қызметті жүзеге асыру мақсатында төленетін роялти түріндегі кіріске қолданылады;

14) мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар, агенттік облигациялар бойынша сыйақылар, сондай-ақ оларды өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кірістер;

15) резидент-банктердің корреспонденттік шоттарын ашу мен жүргізу және олар бойынша есеп-қисапты, сондай-ақ халықаралық төлем карточкалары арқылы есеп-қисапты жүргізу бойынша қызметтер көрсетуден түсетін кірістер.

682-бап. Төлем көзінен табыс салығының мөлшерлемелері

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден түсетін кірістері мынадай мөлшерлемелер бойынша төлем көзінен салық салынуға жатады:

1) осы тармақтың 2) – 9) тармақшаларында көрсетілген кірістерді қоспағанда, осы Кодекстің 679-бабында айқындалған кірістер – 20 пайыз;

2) тәуекелдерді сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары – 15 пайыз;

3) тәуекелдерді қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары – 5 пайыз;

4) халықаралық тасымал бойынша қызметтер көрсетуден түсетін кірістер – 5 пайыз;

5) осы тармақтың 6) – 7) тармақшаларында көрсетілген кірістерді қоспағанда, құн өсімінен түсетін кірістер, дивидендтер, сыйақылар, роялти – 15 пайыз;

6) дивидендтер төлейтін резидент-заңды тұлға капиталының кемінде жиырма бес пайызын тікелей немесе жанама иеленетін тұлғаға төленетін дивидендтер:

№	Салық салынатын кіріс сомасы	Мөлшерлемесі

1	230 000 еселенген айлық есептік көрсеткішке дейін* (қоса алғанда)	5 пайыз
2	230 000 еселенген айлық есептік көрсеткіштен жоғары*	230 000 еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшеріндегі кіріске салынатын салық сомасы* + одан асатын сомадан 15 пайыз

*осы баптың 6) және 8) тармақшаларын қолдану мақсатында тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданылатын айлық есептік көрсеткіш қолданылады.

7) кредиттер (қарыздар), борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақылар – 10 пайыз;

8) осы Кодекстің 693-бабының 3-тармағында көрсетілген кірістер:

№	Салық салынатын кіріс сомасы	Мөлшерлемесі
1	8 500 еселенген айлық есептік көрсеткішке дейін* (қоса алғанда)	10 пайыз
2	8 500 еселенген айлық есептік көрсеткіштен жоғары*	салық салынатын кірістен алынатын салық сомасы айлық есептік көрсеткіштің 8 500 еселенген мөлшерінде* + одан асатын сомадан 15 пайыз

9) құмар ойындағы ұтыстар және (немесе) бәс тігу түріндегі кірістер – 10 пайыз.

Салық төлеуші осы Кодексте белгіленген тәртіппен халықаралық шартта белгіленген мөлшерлемелерді қолдануға құқылы.

2. Жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген тұлғаның кірістері 20 пайыз мөлшерлеме бойынша төлем көзінен салық салынуға жатады.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

3-тармақтың бірінші бөлігі 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

3. Осы Кодекстің 17-бабында аталған заңды тұлғалар шығарған акцияларды, осы Кодекстің 17-бабында аталған заңды тұлғаларға қатысу үлестерін өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кірістер, сондай-ақ осы Кодекстің 17-бабында аталған заңды тұлғалардан алынған дивидендтер 5 пайыз мөлшерлемесі бойынша төлем көзінен салық салынуға жатады.

Осы баптың ережесі Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидентке қолданылмайды.

72-ТАРАУ. ҚЫЗМЕТІ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ТҰРАҚТЫ МЕКЕМЕ ҚҰРУҒА АЛЫП КЕЛМЕЙТІН БЕЙРЕЗИДЕНТ-ЗАҢДЫ ТҰЛҒАНЫҢ КІРІСТЕРІНЕ САЛЫҚ САЛУ ТӘРТІБІ

683-бап. Төлем көзінен корпоративтік табыс салығын есептеу мен ұстау тәртібі

1. Қызметі Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құруға алып келмейтін бейрезидент-заңды тұлғаның (бұдан әрі осы тараудың мақсатында – бейрезидент)

Қазақстан Республикасындағы көздерден түсетін кірістеріне шегерімдер жүзеге асырылмай, төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынады.

Бұл ретте төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығының сомасын салық агенті осы Кодекстің 681-бабында көрсетілген кірістерді қоспағанда, осы Кодекстің 679 -бабында көрсетілген кірістер сомасына осы Кодекстің 682-бабында белгіленген мөлшерлемелерді қолдану арқылы есептейді.

Төлем көзінен салық салынатын кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын есептеу мен ұстап қалуды салық агенті:

1) есепке жазылған және төленген кірістер бойынша – бейрезидентке кірістерді төлеу күнінен кешіктірмей;

2) шегерімге жатқызылған, есепке жазылған және төленбеген кірістер бойынша – табыс салығы бойынша декларацияны ұсыну үшін осы Кодекстің 359-бабының 1-тармағында белгіленген мерзімнен кешіктірмей жүргізеді.

2. Салық агенті төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығын бейрезидентке кіріс төлеуді жүзеге асырудың нысаны мен орнына қарамастан ұстайды.

3. Бейрезиденттің кірістеріне төлем көзінен салық салу осы бейрезиденттің өз кірістеріне үшінші тұлғалардың және (немесе) басқа мемлекеттердегі өзінің құрылымдық бөлімшелерінің пайдасына билік етуіне қарамастан жүргізіледі.

4. Осы баптың ережелеріне қарамастан, бейрезидент-заңды тұлғаның кірістерінен төлем көзінен корпоративтік табыс салығын құн өсімінен есептеу, ұстап қалу және бюджетке аудару осы Кодекстің 687-бабында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

5. Бейрезиденттің роялти түріндегі кірістеріне салық салу кезінде сүйемелдеу жөніндегі қызметтерді, техникалық қолдау жөніндегі қызметтерді көрсеткені үшін кіріс сомалары, егер роялти болып табылатын кіріс сомасынан бөлек көрсетілсе, роялти түріндегі кіріс ретінде салық салынуға жатпайды.

Көрсетілген бөлу болмаған кезде бейрезидент кірісінің бүкіл сомасына роялти ретінде салық салынуға жатады.

6. Осы Кодекстің ережелеріне сәйкес бейрезиденттің кірісінен есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын салық агенті оны ұстамай өз қаражаты есебінен төлеген кезде салық агентінің төлем көзінен корпоративтік табыс салығын ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеті орындалды деп есептеледі.

7. Төлем көзінен корпоративтік табыс салығын есептеу, ұстап қалу және бюджетке аудару жөніндегі міндет пен жауапкершілік бейрезидентке кіріс төлейтін және салық агенттері деп танылған мынадай тұлғаларға:

1) дара кәсіпкерге;

2) Қазақстан Республикасында қызметін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға;

3) Қазақстан Республикасында қызметін құрылымдық бөлімше ашпай тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға;

4) бейрезидент, оның ішінде депозитарлық қолхаттардың базалық активінің эмитенті-заңды тұлғаға;

5) осы Кодекстің 687-бабы 1-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген құн өсімінен кіріс төлейтін тұлғаға жүктеледі.

Бұл ретте осы Кодекстің 687-бабы бірінші бөлігінің 1-тармағында көрсетілген кірісті төлейтін жеке тұлға осы тармақшаның бірінші бөлігін іске асыру мақсатында қор биржасында бағалы қағаздармен мәмілелер жасасу жағдайларын қоспағанда, салық агенті деп танылады;

6) бейрезидент борышкер осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 10) тармақшасында белгіленген, талап ету құқықтары "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" және "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес басқаға берілген (қайта берілген) активтер бойынша кірісті төлеген кезде сервистік компания болып табылатын резидент-заңды тұлғаға;

7) бейрезидент пен осы тармақтың 6) тармақшасында айқындалған сервистік компания арасында сенімгерлік басқару шарты болмаған кезде осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 10) тармақшасында белгіленген кіріс бойынша, талап ету құқықтары " Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" және " Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес басқаға берілген (қайта берілген) активтер бойынша борышкерлер болып табылатын дара кәсіпкерге, резидент-заңды тұлғаға жүктеледі.

8. Бейрезидентпен жасалған келісімшартта Қазақстан Республикасының аумағында және оның шегінен тысқары жерде жұмыстардың, қызметтердің алуан түрінің орындалуын, көрсетілуін көздейтін ережелер болған кезде осы бапта белгіленген төлем көзінен ұсталатын табыс салығын есептеу және ұстап қалу тәртібі жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің әрбір түріне жеке-жеке қолданылады. Бірыңғай өндірістік-технологиялық цикл шеңберінде бейрезидент орындаған жұмыстардың, көрсеткен қызметтердің әрбір кезеңі бейрезиденттің кірістерінен төлем көзінен табыс салығын есептеу және ұстап қалу мақсатында жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрі ретінде қаралады.

Бұл ретте жоғарыда көрсетілген келісімшарт бойынша бейрезиденттің жалпы кірістер сомасы Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерде жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден алынған кірістерге негізді түрде бөлінуге тиіс.

Осы тармақтың ережелерін қолдану мақсатында бейрезидент Қазақстан Республикасының және (немесе) шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес жасалған, бейрезиденттің жалпы кіріс сомасын Қазақстан Республикасында жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден алынған кірістерге және оның шегінен тысқары жерде жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден алынған кірістерге бөлуді

растайтын есепке алу құжаттамасының көшірмелерін көрсетілетін қызметтерді алушыға ұсынуға міндетті.

Осы баптың ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасында салық салуға жататын бейрезиденттің кіріс сомасының төмендеуіне алып келген, бейрезиденттің кірісін осындай бөлу болмаған немесе негізсіз бөлген кезде жоғарыда көрсетілген келісімшарт бойынша бейрезиденттің Қазақстан Республикасында, сол сияқты оның шегінен тысқары жерде жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден алынған жиынтық кіріс сомасы салық салынуға жатады.

684-бап. Төлем көзінен корпоративтік табыс салығын аудару тәртібі мен мерзімдері

1. Бейрезиденттің кірістерінен ұсталатын, төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салық агентінің бюджетке:

1) осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген жағдайдан басқа, кірістің есепке жазылған және төленген сомалары бойынша – кірісті төлеу жүргізілген ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей, кірісті төлеу күніне белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша;

2) кірістің есепке жазылған, бірақ шегерімге жатқызу кезінде төленбеген сомалары бойынша – корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей, бейрезиденттің кірістері шегерімге жатқызылған корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияда, осы Кодекстің 358-бабының 1-тармағында белгіленген салықтық кезеңнің соңғы күніне белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша аударуына жатады.

Осы тармақшаның ережесі өтеу мерзімдері корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күн өткен соң басталатын борыштық бағалы қағаздар мен депозиттер бойынша сыйақыларға қолданылмайды. Мұндай жағдайда осы баптың 1-тармағы 1) тармақшасының ережелері қолданылады;

3) алдын ала төлем (аванс) төленген жағдайда – төленген алдын ала төлем сомасы шегінде бейрезиденттің кірісі есепке жазылған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей, кірісті есепке жазу күніне белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша;

4) резидент тауарларды берген, қызметтерді көрсеткен және жұмыстарды орындаған жағдайда – бейрезиденттің кірісі есепке жазылған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей, кірісті есепке жазу күніне белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша жүзеге асырылған тауарларды беру, көрсетілген қызмет және орындалған жұмыс бойынша міндеттемелер сомасы шегінде аударуына жатады.

Бейрезидент осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағы 5) тармақшасының екінші абзацында және 6) тармақшасында көрсетілген талаптар бойынша резидент алдындағы

міндеттемелерді толық орындаған жағдайда салық агенті осы Кодекстің 116-бабына сәйкес бейрезиденттің кірісінен төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша бұрын ұсынылған салықтық есептілікке өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы. Корпоративтік табыс салығының артық төленген сомасы туындаған кезде салық агентінің осы Кодекстің 10-тарауының 1-параграфында көзделген тәртіппен осындай соманы есепке жатқызуды және (немесе) қайтаруды жүргізуге құқығы бар.

2. Бейрезиденттің осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 39) тармақшасында көрсетілген кірістерінен ұсталатын төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салық агентінің:

1) осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағы 39) тармақшасының бірінші абзацында көзделген кірістер бойынша – қаржылай қарызды өтеу мерзімі өткен ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей;

2) осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағы 39) тармақшасының төртінші абзацында көзделген кірістер бойынша – қаржылай қарыз берілген күннен бастап өтеудің жиырма төрт айлық мерзімі өткен ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей;

3) осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағы 39) тармақшасының бесінші абзацында көзделген кірістер бойынша – қаржылай қарыз беру жүзеге асырылған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей;

4) осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағы 39) тармақшасының алтыншы абзацында көзделген кірістер бойынша – қаржылай қарызды өтеу бойынша төлем жүзеге асырылған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей;

5) осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағы 39) тармақшасының жетінші және сегізінші абзацтарында көзделген кірістер бойынша қаржылай қарыз беру бойынша төлем жүзеге асырылған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей бюджетке аударуына жатады.

Табыс салығын есептеу, есепке жазу, ұстап қалу кіріс төленетін күнге белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша жүзеге асырылады.

3. Осы Кодекстің 679-бабының 1-тармағы 39) тармақшасының екінші және үшінші бөліктерінде қаржылай қарыз талаптарында белгіленген мерзімде резидент алдындағы міндеттемелерді бейрезидент толық орындаған жағдайда, салық агенті осы Кодекстің 116-бабына сәйкес бейрезиденттің кірісінен төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша бұрын ұсынылған салықтық есептілікке өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы. Корпоративтік табыс салығының артық төленген сомасы туындаған кезде салық агентінің осы Кодекстің 10-тарауының 1-параграфында көзделген тәртіппен осындай соманы есепке жатқызуды және (немесе) қайтаруды жүргізуге құқығы бар.

4. Егер бейрезидент кірісінің есепке жазылған сомасы осы Кодекстің 358-бабының 1-тармағында белгіленген салықтық кезең үшін корпоративтік табыс салығы бойынша

декларацияда шегерімге жатқызылса, бірақ бұл ретте бейрезидентке осындай кірісті төлеу осындай кезең өткеннен кейін жүргізілсе, онда төлем көзінен ұсталатын табыс салығы салық агентінің осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасында белгіленген мерзімдерде бюджетке аударуына жатады.

5. Бейрезиденттің кірісінен төлем көзінен табыс салығының сомасын бюджетке аударуды салық агенті тұрған жерінде жүзеге асырады.

685-бап. Салықтық есептілікті ұсыну

Салық агенті өзінің тұрған жеріндегі салық органына бейрезиденттің кірісінен төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы және Қазақстан Республикасындағы көздерден кез келген төлем бойынша есеп-қисапты мынадай мерзімдерде:

1) бірінші, екінші және үшінші тоқсандар үшін – бейрезидентке кірісті төлеу жүргізілген тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей;

2) төртінші тоқсан үшін – бейрезидентке кірісті төлеу жүргізілген және (немесе) бейрезиденттің есепке жазылған, бірақ төленбеген кірісі шегерімге жатқызылған, осы Кодекстің 358-бабының 1-тармағында белгіленген есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей ұсынуға міндетті.

686-бап. Салықтық есептілікті ұсыну ерекшеліктері

Қазақстан Республикасында қызметін халықаралық шартқа немесе осы Кодекстің 226-бабының 2-тармағына сәйкес тұрақты мекеме құруға алып келмейтін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асыратын бейрезидент корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны Кодекстің 359-бабының 1-тармағында белгіленген мерзімде тұрған жеріндегі салық органына осы ұсынады.

687-бап. Қазақстан Республикасындағы мүлікті өткізу кезінде құн өсімінен түсетін кірістерден салықты есептеу, ұстау және аудару

1. Осы бап бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден құн өсімінен түсетін кірістеріне мыналар:

1) Қазақстан Республикасының аумағындағы, құқығы немесе мәмілелері Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес мемлекеттік тіркеуге жататын мүлік;

2) Қазақстан Республикасының аумағындағы, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес мемлекеттік тіркеуге жататын мүлік;

3) резидент шығарған бағалы қағаздар және резидент-заңды тұлғаның немесе қатысушысы (қатысушылары) резидент-заңды тұлға, оның ішінде жер қойнауын пайдаланушы (жер қойнауын пайдаланушылар) болып табылатын консорциумның жарғылық капиталына қатысу үлестері өткізілген;

4) акциялары өткізілетін заңды тұлғаның активтері құнының 50 пайызы және одан астамы осындай өткізу күні резидент тұлғаның, оның ішінде жер қойнауын пайдаланушының мүлкінен тұратын, осындай эмитент-заңды тұлғаны қоса алғанда, резидент тұлғалар акцияларды өткізген кезде қолданылады.

Осы тармақшаның ережелері заңды тұлғаға немесе консорциумға қатысу үлесін өткізу кезінде де қолданылады;

5) акциялары өткізілетін осындай бейрезидент-заңды тұлғаның активтері құнының 50 пайызы және одан астамы осындай өткізу күні резидент-тұлғаның, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы жер қойнауын пайдаланушының мүлкінен тұратын бейрезидент эмитент-заңды тұлғаны қоса алғанда, бейрезидент-тұлғаның акциялары. Осы тармақшаның ережелері заңды тұлғаға немесе консорциумға қатысу үлесін өткізу кезінде де қолданылады.

Бұл ретте құн өсімі мынадай тәртіппен:

1) осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген мүлікті өткізу кезінде – мүлікті өткізу құны мен оны сатып алу құны арасындағы оң айырма ретінде;

2) акцияларды және қатысу үлестерін өткізу кезінде – осы Кодекстің 250, 251 және 252-баптарына сәйкес айқындалады:

Жерасты суларын және (немесе) кең таралған пайдалы қазбаларды өз мұқтаждықтары үшін өндіру құқығына иеленетіндіктен ғана осындай жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын жер қойнауын пайдаланушы осы тармақтың мақсатында жер қойнауын пайдаланушы болып танылмайды.

2. Өткізілетін акциялардың құнына немесе өткізу күніндегі қатысу үлесіне пайыздық арақатынастағы мүліктің үлесін, сондай-ақ жер қойнауын пайдаланушы (жер қойнауын пайдаланушылар) болып табылатын тұлғалардың (тұлғаның) резидент-заңды тұлғаның, оның ішінде эмитент заңды тұлғаның активтері құнындағы мүлкінің үлесін анықтау тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

3. Осы Кодекстің 681-бабының 4) және 9) тармақшаларында көрсетілген кірістерді қоспағанда, бейрезиденттің осы баптың 1-тармағында көрсетілген кірістері осы Кодекстің 682-бабында белгіленген мөлшерлеме бойынша төлем көзінен табыс салығын салуға жатады.

4. Уәкілетті мемлекеттік және жергілікті атқарушы, оның ішінде Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауы саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын органдар осы баптың 1-тармағында көрсетілген мүлікті сатып алу-сату жөніндегі мәміле туралы мәліметтерді уәкілетті органға беруге міндетті.

5. Салық органының сұрау салуы бойынша өткізілетін бағалы қағаздар мен қатысу үлесі мүлкімен қамтамасыз етілген тұлға растайтын құжаттардың нотариат

куәландырған көшірмелерін қоса бере отырып, осы баптың 1-тармағында көрсетілген бағалы қағаздарды және қатысу үлестерін сатып алу-сату жөніндегі мәміле туралы мәліметтерді беруге міндетті.

6. Уәкілетті орган осы баптың 4-тармағына сәйкес мәліметтерді алған күннен бастап отыз жұмыс күні ішінде осындай мәліметтерді өткізілетін бағалы қағаздар мен қатысу үлесі мүлкімен қамтамасыз етілген заңды тұлғаның тұрған жеріндегі салық органына жібереді.

7. Өткізілетін бағалы қағаздар мен қатысу үлесі мүлкімен қамтамасыз етілген заңды тұлғаның тұрған жеріндегі салық органы осы баптың 4-тармағында көрсетілген мәліметтерді алған күннен бастап өткізілетін бағалы қағаздар мен қатысу үлесі мүлкімен қамтамасыз етілген заңды тұлғаға акцияларды (қатысу үлестерін) сатып алушы туралы, сондай-ақ осындай акцияларды (қатысу үлестерін) сатып алу бағасы туралы мәліметтерді жіберуге міндетті. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген өзге де мүлік бойынша мәліметтер осындай мүлікті өткізетін резидент-заңды тұлғаның тұрған жеріндегі салық органына жіберіледі.

8. Мүлікті, оның ішінде акцияларды, қатысу үлестерін өткізетін тұлға сатып алушы салық агентіне сатып алу (салым) құнын растайтын құжаттың көшірмесін ұсынуға міндетті.

Салық агентіне сатып алу (салым) құнын растайтын құжат ұсынылмаған жағдайда өткізу құны төлем көзінен табыс салығын салуға жатады.

9. Төлем көзінен табыс салығын есептеу, ұстап қалу және бюджетке аудару жөніндегі міндет пен жауапкершілік кіріс төлейтін салық агентіне жүктеледі.

10. Салық агенті болып табылатын бейрезидент-заңды тұлға салық органында тіркеу есебіне қоюды жүзеге асыруға міндетті.

11. Төлем көзінен табыс салығын салық агенті кіріс төлеуді жүзеге асырудың нысаны мен орнына қарамастан, бейрезидентке кіріс төлеу кезінде ұстайды.

12. Табыс салығының сомасын бюджетке аударуды салық агенті осы Кодекстің 684-бабында белгіленген мерзімдерде жүргізеді.

Бейрезиденттердің кірістерінен төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша салықтық есептілікті салық төлеуші салық агенті осы Кодекстің 685 және 694-баптарында белгіленген мерзімдерде өзінің Қазақстан Республикасындағы тіркелу есебі орнындағы салық органына ұсынады.

13. Табыс салығын резидент-заңды тұлға, оның ішінде жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын резидент-заңды тұлға салық агентінің (салық төлеушінің) қаражаты есебінен төлеуі мүмкін.

Бұл ретте табыс салығын осындай резидент-заңды тұлға салық агентінен (салық төлеушіден) табыс салығының сомасы алынған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмейтін мерзімде бюджетке аударуға тиіс.

Бейрезиденттің кірістерінен төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша салықтық есептілікті осындай резидент-заңды тұлға салық агентінен (салық төлеушіден) табыс салығының сомасы алынған тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей резидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында тұрған жеріндегі салық органына ұсынады.

Салық агенті (салық төлеуші) мүлкі, оның ішінде акциялары, қатысу үлесі өткізілетін резидент-заңды тұлғаға аударған табыс салығының сомасы осындай резидент-заңды тұлғаның кірісі деп танылмайды.

14. Салық агенті (салық төлеуші) осы баптың 12 және 13-тармақтарының ережелерін сақтамаған жағдайда, акциялары, қатысу үлесі өткізілетін резидент-заңды тұлға бейрезидент үшін құн өсімінен түсетін кірістерден табыс салығын төлеуді өз қаражаты есебінен дербес жүргізуге құқылы.

Көрсетілген жағдайда табыс салығын төлеу осы баптың 6-тармағында көрсетілген мәліметтер алынған ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірілмейтін мерзімде жүргізіледі.

Акциялары, қатысу үлесі өткізілетін резидент-заңды тұлға осы тармаққа сәйкес табыс салығын төлеген кезде өзінің тұрған жеріндегі салық органына табыс салығы бойынша салықтық есептілікті осы баптың 6-тармағында көрсетілген мәліметтер алынған тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей ұсынуға міндетті.

Бұл ретте бейрезидент үшін төленген салық сомасы акциялары, қатысу үлесі өткізілетін резидент-заңды тұлғаның салық салынатын кірісін айқындаған кезде шегерімге жатқызылмайды.

15. Салық агенті, акцияларды, қатысу үлесін өткізетін резидент-заңды тұлға осы баптың 11, 12, 13 және 14-тармақтарының ережелерін орындамаған жағдайда, салық органы уәкілетті мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың мәліметтері негізінде осы Кодекстің 682-бабында айқындалған мөлшерлемелерді қолдана отырып, осы бапта белгіленген тәртіппен өткізілетін акциялары, қатысу үлесі мүлкімен қамтамасыз етілген резидент-заңды тұлғаға салықты есепке жазуды жүргізуге құқылы.

Міндеттемені орындау өткізілетін акциялары, қатысу үлесі мүлкімен қамтамасыз етілген, оның ішінде жер қойнауын пайдаланушы болып табылатын резидент-заңды тұлғаға осы Кодекстің 95-бабында және 17-тарауында айқындалған тәртіппен жүктеледі.

Осы тармақтың мақсатында салықты есепке жазу тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган айқындайды.

73-тарау. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ҚЫЗМЕТТІ ТҰРАҚТЫ МЕКЕМЕ АРҚЫЛЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН БЕЙРЕЗИДЕНТ-ЗАҢДЫ ТҰЛҒАНЫҢ КІРІСТЕРІНЕ САЛЫҚ САЛУ ТӘРТІБІ

688-бап. Салық салынатын кірісті айқындау

1. Егер осы бапта және осы Кодекстің 690-бабында өзгеше белгіленбесе, бейрезидент-заңды тұлғаның салық салынатын кірісін айқындау, тұрақты мекемесінің кірісінен корпоративтік табыс салығын есептеу мен төлеу осы баптың және осы Кодекстің 24 – 32 және 34 – 38-тарауларының ережелеріне сәйкес жүргізіледі.

2. Бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесінің жылдық жиынтық кірісін:

1) осы Кодекстің 679-бабының 1-тармағында көзделген, Қазақстан Республикасындағы көздерден алынатын;

2) осы Кодекстің 237-бабының 1-тармағында көрсетілген, осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасына енгізілмеген;

3) Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден, оның ішінде жұмыскерлер немесе басқа да жалданған персонал арқылы алынған;

4) бейрезидент-заңды тұлғаның басқа мемлекеттердегі құрылымдық бөлімшелерінің кірістерін қоса алғанда, осы бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында тұрақты мекемесі арқылы жүзеге асырылатын қызметімен бірдей немесе оған ұқсас Қазақстан Республикасында қызметті жүзеге асырудан алатын кірістер құрайды.

Бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесінің осы тармақта көзделген кірістері жылдық жиынтық кіріске енгізу үшін оның қызметімен байланысты және Қазақстан Республикасында қызметті жүзеге асыра бастаған күннен бастап алынған болуға тиіс (алынуға жатады).

Бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесінің жылдық жиынтық кірісіне халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес туындайтын теріс бағамдық айырма сомасынан оң бағамдық айырма сомасының асып кетуі:

1) осындай тұрақты мекемені құрған бейрезидент-заңды тұлға;

2) аталған бейрезидент-заңды тұлғаның басқа құрылымдық бөлімшесі алдында міндеттемелер бойынша енгізілмейді.

3. Бейрезидент Қазақстан Республикасында немесе оның шегінен тысқары жерде өзінің тұрақты мекемесімен бірлесіп бір жоба немесе байланысты жобалар шеңберінде кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырған кезде оның сол немесе оған ұқсас шарттарда осындай қызметті жекелеген заңды тұлға ретінде жүзеге асырған кезде ала алатын кірісі осындай тұрақты мекеменің кірісі болып есептеледі.

4. Қазақстан Республикасында бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі, осындай тұрақты мекемені құрған бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасынан тысқары жерде орналасқан басқа құрылымдық бөлімшесі өндірген тауарларды өткізу кезінде аталған тұрақты мекеме сол немесе оған ұқсас шарттарда жекелеген заңды тұлға ретінде тауарларды өткізген кезде ала алатын кірісі тұрақты мекеменің кірісі деп танылады.

5. Осы бапты қолдану мақсатында бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесінің кірісі Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасының нормалары ескеріле отырып айқындалады.

6. Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме арқылы қызметтен кіріс алумен тікелей байланысты шығыстар Қазақстан Республикасында немесе оның шегінен тысқары жерде жұмсалғанына қарамастан, шегерімдерге жатады.

Осы тармақтың ережелері осы Кодексте сәйкес шегерімге жатпайтын шығыстарға қолданылмайды.

7. Бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемеге:

1) осы бейрезидент-заңды тұлғаның меншігін немесе зияткерлік меншігін пайдаланғаны немесе пайдалану құқығын бергені үшін төленетін роялти, гонорарлар, алымдар және басқа да төлемдер;

2) бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемеге көрсеткен қызметтері үшін кірістер;

3) осы бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемеге берген қарыздары бойынша сыйақылар;

4) бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы қызметінен кірістер алуымен байланысты емес шығыстар;

5) құжатпен расталмаған шығыстар;

6) бейрезидент-заңды тұлғаның осы Кодекстің 708-бабының 2-тармағында айқындалған, Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асырумен байланысты емес басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстар түрінде ұсынылған соманы тұрақты мекемеге шегерімге жатқызуға құқығы жоқ.

8. Бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесінің міндеттемелері бойынша халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес туындайтын теріс бағамдық айырма сомасының оң бағамдық айырма сомасынан асып кетуі:

1) осындай тұрақты мекемені құрған бейрезидент-заңды тұлғаның;

2) аталған бейрезидент-заңды тұлғаның басқа құрылымдық бөлімшесінің бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесінің міндеттемелер бойынша шегеріміне жатқызылмайды.

689-бап. Таза кіріске салық салу тәртібі

1. Бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметінен түсетін таза кірісіне 15 пайыз мөлшерлеме бойынша корпоративтік табыс салығы салынады.

Таза кіріс мынадай тәртіппен айқындалады:

осы Кодекстің 24-тарауында көзделген кірістер мен шығыстар сомасына, сондай-ақ осы Кодекстің 35-тарауына сәйкес шегетін залалдар сомасына азайтылған, салық салынатын кіріс

алу

осы Кодекстің 357-бабында белгіленген мөлшерлемені осы Кодекстің 24-тарауында көзделген кірістер мен шығыстар сомасына, сондай-ақ осы Кодекстің 35-тарауына сәйкес шегетін залалдар сомасына азайтылған салық салынатын кірісті көбейту арқылы есептелген корпоративтік табыс салығының сомасы.

2. Корпоративтік табыс салығының есептелген сомасы корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияда көрсетіледі.

3. Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға таза кірісіне корпоративтік табыс салығын корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейінгі күнтізбелік он күн ішінде тұрақты мекеме тұрған жердегі бюджетке төлеуді жүргізеді.

690-бап. Қазақстан Республикасында тіркелген тұрақты мекемесі болған кезде бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасындағы кірістеріне салық салу тәртібі

1. Салық агенті бейрезидент-заңды тұлғаға мынадай:

1) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін;

2) бейрезидент-заңды тұлғаның басқа мемлекеттердегі құрылымдық бөлімшелері алатын кірістерді қоса алғанда, осы бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемесі арқылы жүзеге асырылатын қызметімен біртектес немесе ұқсас қызметті Қазақстан Республикасында жүзеге асыру кезінде алатын;

3) Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерде Қазақстан Республикасындағы өзінің тұрақты мекемесімен бірлесіп бір жоба және (немесе) байланысты жобалар шеңберінде кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырудан түсетін кірістерді төлеу кезінде корпоративтік табыс салығын есептеуді, ұстап қалуды және аударуды 20 пайыз мөлшерлеме бойынша шегерімдерді жүзеге асырмай жүргізеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережесі мынадай шарттарды бір мезгілде орындаған кезде қолданылады:

1) бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесімен немесе оның тұрақты мекемесімен филиал, өкілдік ашпай жасалған келісімшарттың болмауы;

2) бейрезидент-заңды тұлғаның филиалы немесе өкілдігі не филиал, өкілдік ашпай оның тұрақты мекемесі жазып берген өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілген қызметтер бойынша шот-фактураның болмауы.

2. Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға:

1) Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеменің жиынтық жылдық кірісіне ретроспективті тәртіппен осы баптың 1-тармағында көрсетілген кірістерді, егер осындай кірістер тұрақты мекеменің қызметіне байланысты болса енгізеді;

2) осы Кодекстің 688 және 689-баптарына сәйкес корпоративтік табыс салығын есептейді;

3) көрсетілген кірістерді енгізе отырып, осындай тұрақты мекеме тұрған жердегі салық органына корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны ұсынады;

4) тұрақты мекеме есептеген салықтың сомасын осы тармаққа сәйкес осындай бейрезидент-заңды тұлғаның кірістерінен төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасына азайтады (есепке жатқызады). Корпоративтік табыс салығын азайту салық агентінің салықты ұсталғанын растайтын құжаттар болған кезде жүргізіледі.

Салық агенті ұсталған корпоративтік табыс салығының сомасы мен Қазақстан Республикасындағы бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі есептеген корпоративтік табыс салығының сомасы арасындағы оң айырма талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде келесі салықтық кезеңдерге ауыстырылады.

3. Егер осы баптың 1-тармағында көрсетілген кірістер тұрақты мекеменің қызметімен байланысты болмаса, бейрезидент осы Кодексте айқындалған тәртіппен бюджеттен ұсталған корпоративтік табыс салығын қайтару бөлігінде халықаралық шарттың ережесін қолдануға құқылы.

691-бап. Бейрезидент-заңды тұлғаның салық органында тіркелмеген не мерзімдерін бұза отырып тіркелген Қазақстан Республикасында тұрақты мекеменің құрылуына алып келетін қызметінен түсетін кірістеріне салық салу тәртібі

1. Бейрезидент-заңды тұлғаның салық органдарында тіркеу есебіне қоюды жүзеге асырмаған, тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен алатын кірістеріне 20 пайыз мөлшерлеме бойынша шегерімдер жүзеге асырылмай төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынуға жатады.

2. Қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын, салық органдарында тіркеу есебіне қоюды осындай есепке қою мерзімдерін бұза отырып жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлға тұрақты мекемені құруға алып келген кәсіпкерлік қызметін жүзеге асыру басталған күннен бастап ретроспективті түрде:

1) кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап, салық агентінің міндеттемелерінен басқа, салықтарды төлеу бойынша туындаған салықтық міндеттемелерді есептеуге;

2) салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілерді салықтардың тиісті түрлері бойынша бастапқы ұсынылатын декларацияларда көрсетуге міндетті.

Қазақстан Республикасындағы бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекемесі есептеген корпоративтік табыс салығының сомасы салық агентінің осындай

бейрезидент-заңды тұлғаның көрсетілген кезеңдегі кірістерінен төлем көзінен ұстаған корпоративтік табыс салығының сомасына азаяды.

Корпоративтік табыс салығын азайту салық агентінің салықты ұстағанын растайтын құжаттар болған кезде жүргізіледі.

74-тарау. БЕЙРЕЗИДЕНТ-ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ КІРІСТЕРІНЕ САЛЫҚ САЛУ ТӘРТІБІ

692-бап. Төлем көзінен салық салуға жататын кірістер бойынша жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару тәртібі

1. Осы Кодекстің 693-бабының 1-тармағында және 738-бабының 4-тармағында көрсетілген кірістерді қоспағанда, бейрезидент-жеке тұлғаның Қазақстан Республикасындағы көздерден алынатын кірістеріне, егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салықтық шегерімдер жүзеге асырылмай, осы Кодекстің 682-бабында көрсетілген мөлшерлемелер бойынша төлем көзінен жеке табыс салығы салынады.

2. Осы баптың ережелеріне қарамастан, бейрезидент-жеке тұлғаның құн өсімінен түсетін кірістерінен төлем көзінен жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және бюджетке аудару осы Кодекстің 687-бабында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

3. Төлем көзінен жеке табыс салығын есептеуді салық агенті салықтық шегерімдерді жүзеге асырмай, осы Кодекстің 372-бабының 5-тармағында көзделген ережелер ескеріле отырып, осы Кодекстің 372-бабында айқындалған кірістерді қоса алғанда, бейрезидент-жеке тұлғаның мынадай кірістерінің:

жұмыс берушілер болып табылатын резидентпен немесе бейрезидентпен жасалған еңбек шарты (келісім, келісімшарт) бойынша Қазақстан Республикасындағы қызметтен ;

жұмыс берушіден алынған материалдық пайда түріндегі Қазақстан Республикасындағы қызметтен түсетін кірістерінің сомасына;

басшысының гонорарларына және (немесе) басқару органының (директорлар кеңесінің немесе өзге де органның) мүшелеріне мұндай міндеттердің нақты орындалу орнына қарамастан, аталған адамдар резидентке қатысты өздеріне жүктелген басқару міндеттерін орындауға байланысты алатын өзге де төлемдеріне;

Қазақстан Республикасында жұмыс берушілер болып табылатын резидент немесе бейрезидент ретінде тұруына байланысты оған төленетін үстемеақыларына;

бейрезидент-жеке тұлғаларға зейнетақы аннуитеті шарты бойынша жүзеге асырылатын сақтандыру төлеміне;

резидент-жинақтаушы зейнетақы қоры жүзеге асыратын зейнетақы төлемдеріне осы Кодекстің 682-бабы 1-тармағының 8) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені қолдану арқылы жүргізеді.

4. Бейрезидент-жеке тұлғаның төлем көзінен кірістеріне салық салу осы бейрезиденттің өз кірістерін үшінші тұлғалардың пайдасына билік етуіне қарамастан жүргізіледі.

5. Осы баптың 8-тармағында көрсетілген жағдайды қоспағанда, жеке табыс салығын есептеуді және ұстап қалуды салық агенті бейрезидентке кірістер төленген күннен кешіктірмей, төлем көзінен салық салынатын есептелген және төленген кірістер бойынша жүргізеді.

Төлем көзінен жеке табыс салығын салық агенті бейрезидент-жеке тұлғаға кіріс төлеуді жүзеге асыру нысаны мен орнына қарамастан ұстайды.

6. Салық агенті салық ұстап қалуға жататын айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей тұрған жерінде төлем көзінен ұсталған төлем көзінен жеке табыс салығының сомасын аударуға міндетті.

7. Кіріс шетел валютасымен төленген кезде төлем көзінен салық салынатын кірістің мөлшері кіріс төленетін күнге белгіленген валютаның ресми бағамы қолданыла отырып теңгемен қайта есептеледі.

8. Осы Кодекстің 226-бабының 2-тармағы 2) тармақшасының ережелеріне сәйкес қызметі Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құрмайтын бейрезидент шетелдік персоналды ұсынған кезде Қазақстан Республикасындағы қызметтен осындай персоналдың кірісіне төлем көзінен жеке табыс салығы салынады.

Бұл ретте бейрезидент-жеке тұлғаның кірістері, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы қызметіне байланысты осындай тұлға алатын өзге де материалдық пайда жеке табыс салығын салу объектісі болып табылады.

Егер кіріс бейрезидент ұсынған персоналға төленсе, жеке табыс салығын есептеу мақсатында салықтық базаны осы Кодекстің 226-бабы 2-тармағының 2) тармақшасына сәйкес бейрезидент ұсынатын құжаттардың негізінде салық агенті айқындайды.

Шетелдік персоналдың кірісінен төлем көзінен жеке табыс салығын ұстап қалуды бейрезидент заңды тұлғаға шетелдік персоналды ұсыну жөніндегі қызметтер үшін кіріс төленген кезде салық агенті жүргізеді.

Төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығын есептеуді салық агенті салықтық шегерімдерді жүзеге асырмай, осы Кодекстің 372-бабы 5-тармағының ережелері ескеріле отырып, осы тармаққа сәйкес айқындалған шетелдік персонал кірістерінің сомасына осы Кодекстің 682-бабы 1-тармағының 8) тармақшасында белгіленген мөлшерлемені қолдану арқылы жүргізеді.

Салық агенті төлем көзінен ұсталған жеке табыс салығының сомаларын тұрған жерінде салық ұсталуға жататын айдан кейінгі айдың 25-іне дейін аударуға міндетті.

9. Төлем көзінен жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және бюджетке аудару жөніндегі міндет пен жауапкершілік бейрезидентке кіріс төлейтін және салық агенттері таныған мынадай тұлғаларға:

1) дара кәсіпкерге;

2) Қазақстан Республикасында қызметін құрылымдық бөлімше арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға;

3) Қазақстан Республикасында қызметін құрылымдық бөлімше ашпай тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға;

4) резидент-заңды тұлғаға, оның ішінде депозитарлық қолхаттардың базалық активінің эмитентіне жүктеледі.

Осы тараудың мақсаттары үшін резидент-заңды тұлға өз шешімімен осы Кодекстің 439-бабында айқындалған тәртіппен осындай құрылымдық бөлімше төлеген (төлеуге жататын) төлем көзінен салық салынатын кірістер бойынша өзінің құрылымдық бөлімшесін төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығы бойынша салық агенті деп тануға құқылы;

5) осы Кодекстің 687-бабының 1-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген құн өсімінен кіріс төлейтін тұлғаға жүктеледі.

Бұл ретте осы Кодекстің 687-бабы 1-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген кірісті төлейтін жеке тұлға осы тармақшаның бірінші бөлігін іске асыру мақсатында қор биржасында бағалы қағаздармен мәмілелер жасасу жағдайларын қоспағанда, салық агенті деп танылады.

10. Салық агенті осы Кодекстің ережелеріне сәйкес бейрезидент-жеке тұлғаның кірістерінен есептелген жеке табыс салығының сомасын оны ұстап қалмай өз қаражаты есебінен төлеген кезде салық агентінің төлем көзінен жеке табыс салығын ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеті орындалған болып есептеледі.

693-бап. Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ретінде тіркелмеген бейрезидент-заңды тұлға Қазақстан Республикасына жіберген шетел азаматтарының және азаматтығы жоқ адамдардың кірістеріне салық салу тәртібі

1. Осы бапта белгіленген салық салу тәртібі Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ретінде тіркелмеген бейрезидент-заңды тұлға Қазақстан Республикасына жіберген шетел азаматтарының және азаматтығы жоқ адамдардың кірістеріне, оған қоса осы Кодекстің 372-бабында айқындалған:

жұмыс беруші болып табылатын осындай бейрезидент-заңды тұлғамен жасалған еңбек шарты (келісімі, келісімшарты) бойынша Қазақстан Республикасындағы қызметтен;

осындай бейрезидент-заңды тұлғамен жасалған азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт (келісімшарт) бойынша Қазақстан Республикасындағы қызметтен;

жұмыс беруші болып табылмайтын тұлғадан алынған, материалдық пайда түрінде Қазақстан Республикасындағы қызметтен алынған (алынуға жататын) кірістерге;

Қазақстан Республикасында тұруға байланысты осындай бейрезидент-заңды тұлға төлейтін үстемеақыларға қолданылады.

Осы баптың мақсаттарында Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ретінде тіркелмеген бейрезидент-заңды тұлға деп резидент-банктерде ағымдағы шот ашуына байланысты және (немесе) осы Кодекстің 687-бабына сәйкес міндеттемелердің туындауына байланысты Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ретінде тіркелген бейрезидент-заңды тұлға да танылады.

Осы баптың ережелері, егер осы Кодекстің 692-бабының 8-тармағында өзгеше белгіленбесе, мынадай шарттар бір мезгілде орындалған кезде:

1) шетел азаматы немесе азаматтығы жоқ адам Қазақстан Республикасының салық төлеушісі ретінде тіркелмеген бейрезидент-заңды тұлғаның жұмыскері және (немесе) мердігері (қосалқы мердігері) не аталған бейрезидент-заңды тұлға мердігерінің (қосалқы мердігерінің) жұмыскері болып табылса;

2) шетел азаматы немесе азаматтығы жоқ адам осы Кодекстің 222-бабы 2-тармағының 1) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасында тұрақты болады деп танылса, Қазақстан Республикасына жіберілген шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның осы бапта көрсетілген кірістеріне қолданылады.

Бұл ретте, егер шетел азаматы немесе азаматтығы жоқ адам осы Кодекстің 222-бабының 2-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасында тұрақты болатын деп танылмаса, онда жұмыс беруші болып табылмайтын тұлғадан алынған материалдық пайда түрінде Қазақстан Республикасындағы қызметтен түсетін кірістер осы Кодекстің 682-бабында белгіленген мөлшерлеме бойынша салық салынуға жатады.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның кірісінен төлем көзінен жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және бюджетке аудару жөніндегі міндет пен жауапкершілік бейрезидент-заңды тұлға пайдасына жұмыстар орындайтын, қызметтер көрсететін тұлғаға (оның ішінде қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидентке) жүктеледі. Мұндай тұлға салық агенті деп танылады.

3. Салық агенті жеке табыс салығын есептеуді осы тармаққа сәйкес бейрезидент ұсынған құжатта көрсетілген шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның кірісінен осы Кодекстің 682-бабы 1-тармағының 8) тармақшасында белгіленген мөлшерлеме бойынша салықтық шегерімдерді жүзеге асырмай жүргізеді. Бұл ретте бейрезидент-заңды тұлға салық агентіне:

Қазақстан Республикасына жіберілген шетел азаматымен немесе азаматтығы жоқ адаммен жасасқан жеке еңбек шартының (келісімшартының) және (немесе) азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттың нотариат куәландырған көшірмелерін;

осындай бейрезидентпен жасасқан еңбек шартының және (немесе) азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттың шеңберінде жалдау бойынша жеке тұлғаның жұмыстан алынатын кірістері туралы мәліметті қамтитын өзге де құжатты ұсынуға міндетті.

Салық агентіне осы тармақта көрсетілген құжаттар ұсынылмаған жағдайда бейрезидент-заңды тұлғаға орындалған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін төленуге жататын кіріс сомасының 80 пайызы мөлшеріндегі кірісі төлем көзінен жеке табыс салығын салуға жатады, бұл барлық шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарға тең үлестермен бөлінеді.

Бұл ретте осы тармақта көрсетілген кіріс:

осы тармақта айқындалған құжаттарда, олар ұсынылған жағдайда, көрсетілген кіріс сомасына;

жұмыс беруші болып табылмайтын тұлғадан алынған материалдық пайда түрінде Қазақстан Республикасындағы қызметтен түсетін кіріс сомасына, егер осындай кіріс шарттың (келісімшарттың, келісімнің) талаптарында көзделген болса, азайтылуға жатады.

4. Салық агенті кіріс төлеуді жүзеге асырудың нысаны мен орнына қарамастан, бейрезидент-заңды тұлғаға кіріс төлеу күнінен кешіктірмей төлем көзінен жеке табыс салығын есептейді және ұстап қалады.

5. Бюджетке шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның кірістерінен жеке табыс салығын аударуды салық агенті өзінің тұрған жері бойынша осы баптың 4-тармағына сәйкес салық ұсталуға жататын айдан кейінгі айдың 25-іне дейін жүргізеді.

6. Кірісті шетел валютасында төлеу кезінде төлем көзінен салық салынатын кіріс мөлшері кіріс төленетін күнге белгіленген валютаның ресми бағамы қолданыла отырып , теңгемен қайта есептеледі.

694-бап. Жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық бойынша декларацияны ұсыну

Жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық бойынша декларацияны салық агенті тоқсан сайын, есепті салықтық кезеңдер кіретін тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей салық төлеу орнындағы салық органына ұсынады.

695-бап. Қазақстан Республикасындағы көздерден салық агенті болып табылмайтын тұлғадан алынған бейрезидент-жеке тұлғаның кірістерінен жеке табыс салығын есептеу мен төлеу тәртібі

1. Осы баптың ережелері бейрезидент-жеке тұлғаның осы Кодекстің ережелеріне сәйкес салық агенті болып табылмайтын тұлғадан Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістеріне қолданылады.

2. Бейрезидент-жеке тұлғаның осы Кодекстің ережелеріне сәйкес салық агенті болып табылмайтын тұлғадан Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістерінен жеке табыс салығын есептеу салықтық шегерімдер жүзеге асырылмай, кірістің есептелген сомасына осы Кодекстің 682-бабында белгіленген мөлшерлемені қолдану арқылы жүргізіледі.

3. Жеке табыс салығын төлеуді бейрезидент-жеке тұлға салықтық кезең үшін жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейінгі күнтізбелік он күннен кешіктірмей дербес жүргізеді.

696-бап. Бейрезидент-еңбекші көшіп келушінің кірістерінен жеке табыс салығын есептеу мен төлеу тәртібі

1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбекші көшіп келушіге жұмыстар орындауға, қызметтер көрсетуге берілген рұқсаттың негізінде еңбек шартын жасасқан бейрезидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі мынадай кірістерден тұрады:

1) бейрезидент-еңбекші көшіп келушіге рұқсат алуға (оны ұзартуға) берілген өтініште бейрезидент-еңбекші көшіп келуші көрсеткен тиісті кезеңдегі жұмыстар орындаудың, қызметтер көрсетудің әрбір айы үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын 40 еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде ең аз салық салынатын кірісінің сомасынан;

2) бейрезидент-еңбекші көшіп келушіге рұқсат алуға (оны ұзартуға) берілген өтініште бейрезидент-еңбекші көшіп келуші көрсеткен тиісті кезең үшін еңбек шарты бойынша алынуға жататын кірістің, осындай асып кету болған кезде – осы кезеңдегі ең аз салық салынатын кірістен асып кету сомасы.

2. Бейрезидент-еңбекші көшіп келушінің асып кету түріндегі кірісінің салық салынатын сомасы:

еңбекші көшіп келушіге рұқсатта көрсетілген тиісті кезеңдегі жұмыстар орындаудың, қызметтер көрсетудің әрбір айы үшін жұмыстар орындаудан, қызметтер көрсетуден алынған кірістері:

алу

дәл осы кезеңдегі ең аз салық салынатын кіріс сомасы

алу

дәл осы кезеңдегі жұмыстар орындаудың (қызметтер көрсетудің) әрбір айы үшін, тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 14 еселенген мөлшеріндегі сома ретінде айқындалады.

3. Бейрезидент-еңбекші көшіп келуші есептеген жеке табыс салығын ең аз салық салынатын кірістің сомасынан төлеу бейрезидент-еңбекші көшіп келуші рұқсатты алғанға (ұзартқанға) дейін бейрезидент-еңбекші көшіп келушінің болған жерінде жүргізіледі.

4. Бейрезидент-еңбекші көшіп келуші кірісінің салық салынатын сомасынан салықтық кезеңдегі асып кету түрінде есептелген жеке табыс салығын төлеуді бейрезидент-еңбекші көшіп келуші болатын жерінде кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну мерзімінен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей жүргізеді.

5. Егер кірістің ең аз салық салынатын сомасынан есептелген, салықтық кезең ішінде төленген жеке табыс салығының сомасы бейрезидент-еңбекші көшіп келушінің

кірісінен осы есепті салықтық кезеңде есептелген жеке табыс салығының сомасынан асып кетсе, онда мұндай асып кету артық төленген жеке табыс салығының сомасы болып табылмайды және кері қайтарылуға немесе есепке жатқызуға жатпайды.

697-бап. Жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсыну

1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны осы Кодекске сәйкес дербес салық салуға жататын кірістерді Қазақстан Республикасындағы көздерден алатын бейрезидент-жеке тұлға салық төлеушінің болатын (тұрғылықты) жеріндегі салық органына есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 1 шілдесінен кешіктірмей ұсынады.

Есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 1 шілдесіне дейін Қазақстан Республикасының аумағына кейіннен кірместен ағымдағы салықтық кезең ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге кету жағдайында бейрезидент-жеке тұлға жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсынуға және ағымдағы салықтық кезең ішінде жеке табыс салығын төлеуге құқылы. Бұл ретте жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларация ағымдағы салықтық кезеңнің басынан бастап Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге осындай тұлға кеткен күнге дейінгі кезең үшін ұсынылады.

2. Жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны осы Кодекстің 679-бабы 1-тармағының 24) тармақшасында көрсетілген кірістерді алған бейрезидент-еңбекші көшіп келуші есепті салықтық кезең үшін есептелген жеке табыс салығының сомасы ең аз салық салынатын кірістен төленген жеке табыс салығының сомасынан асып кеткен жағдайда ұсынады.

Осы тармақта көзделген кірістер бойынша жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны бейрезидент-еңбекші көшіп келуші болатын жеріндегі салық органына есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 1 шілдесінен кешіктірмей ұсынады
.

Бұл ретте 679-баптың 1-тармағының 24) тармақшасында көрсетілген кірістерді алған бейрезидент-еңбекші көшіп келуші салықтық кезең ішінде Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге кеткен жағдайда жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларация (декларациялар) осындай тұлғаның Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге шығатын күніне дейін ұсынылады.

75-тарау. ҚОСАРЛАНҒАН САЛЫҚ САЛУДЫ БОЛҒЫЗБАУ ЖӘНЕ САЛЫҚ ТӨЛЕУДЕН ЖАЛТАРУДЫҢ АЛДЫН АЛУ МӘСЕЛЕЛЕРІН РЕТТЕЙТІН ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ШАРТТАР БОЙЫНША АРНАУЛЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-параграф. Жалпы ережелер

698-бап. Халықаралық шартты қолдану талаптары мен тәртібі

1. Тараптарының бірі Қазақстан Республикасы болып табылатын, қосарланған салық салуды болғызбау және салық төлеуден жалтарудың алдын алу мәселелерін реттейтін халықаралық шарт (бұдан әрі – халықаралық шарт) осындай шарт жасасқан мемлекеттердің біреуінің немесе екеуінің де резиденті болып табылатын тұлғаларға қолданылады.

Егер резидент халықаралық шарттың ережелерін халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып табылмайтын басқа тұлғаның мүддесі үшін пайдаланса, осы баптың ережелері халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің осы резидентіне қолданылмайды.

2. Халықаралық шарттың ережелерін қолдану осы Кодексте және тиісті халықаралық шартта айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

Егер халықаралық шартқа салық базасының бұлыңғырлануына және салық салудан пайданы шығаруға қарсы іс-қимыл мақсатында салық келісімдеріне қатысты шараларды орындау жөніндегі көпжақты халықаралық шартпен (бұдан әрі – көпжақты халықаралық шарт) өзгерістер енгізілсе, осындай халықаралық шарт енгізілген өзгерістер ескеріле отырып, қолданылады.

3. Салық агенті осы Кодекстің ережелеріне сәйкес бейрезиденттің кірістерінен есептелген табыс салығының сомасын бейрезиденттің кірісінен ұстап қалмай өз қаражаты есебінен төлеген кезде халықаралық шарттың ережелері қолданылмайды.

699-бап. Бейрезиденттің төленген табыс салығын халықаралық шарт негізінде бюджеттен қайтарып алуға өтініш беру тәртібі

1. Халықаралық шарттың ережелерін қолданған кезде бейрезиденттің осы бапта және осы Кодекстің 700 және 701-баптарында айқындалған тәртіппен табыс салығын қайтарып алуға мынадай:

1) салық агенті осы Кодекстің ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған бейрезиденттің кірістерінен табыс салығын ұстап қалған және бюджетке аударған;

2) бейрезидент халықаралық шартқа сәйкес тұрақты мекеме құруға алып келмейтін құрылымдық бөлімше арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметті жүзеге асырудан түсетін кірістерінен табыс салығын есептеген және төлеген;

3) бейрезидент Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістерінен осы Кодекстің ережелеріне сәйкес табыс салығын бюджетке төлеген жағдайларда құқығы бар.

Бұл ретте бейрезидент төленген табыс салығын бюджеттен қайтарып алуға осы баптың 3 және 4-тармақтарында айқындалған құжаттарды қоса бере отырып, салықтық өтінішті (бұдан әрі осы баптың және осы Кодекстің 700 және 701-баптарының мақсатында – өтініш) салық органына ұсынуға міндетті.

2. Өтінішті бейрезидент уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша салық агенті тұрған (тұрғылықты, болатын) жеріндегі салық органына қатысты жоғары тұрған орган болып табылатын салық органына екі данада ұсынады.

Өтінішті салық органына ұсыну күні салық органының өтінішті алған күні болып табылады.

3. Өтінішке мынадай құжаттар:

1) жұмыстар орындауға, қызметтер көрсетуге немесе өзге де мақсаттарға келісімшарттардың (шарттардың, келісімдердің) көшірмелері;

2) бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат;

3) алынған кірістер мен ұсталған, төленген салықтардың сомасын растайтын бухгалтерлік немесе өзге де құжаттардың көшірмелері;

4) қызметтерді көрсету, жұмыстарды орындау фактісін растайтын құжаттардың көшірмелері;

5) бейрезидент Қазақстан Республикасының аумағында осындай мақсаттар үшін жалдаған жұмыскерлер немесе басқа да персоналдар арқылы жұмыстар орындаған, қызметтер көрсеткен жағдайда – осындай жеке тұлғалардың жеке басын куәландыратын құжаттарының және олардың Қазақстан Республикасының аумағында болу мерзімдерін растайтын құжаттардың көшірмелері;

6) өтінішті заңды тұлға берген жағдайда қосымша:

құрылтай құжаттарының нотариат куәландырған көшірмелері не

құрылтайшыларды (қатысушыларды) және бейрезидент-заңды тұлғаның мажоритарлық акционерлері көрсетіле отырып, сауда тізілімінен (акционерлер тізілімінен) немесе бейрезидент тіркелген мемлекеттің заңнамасында көзделген өзге де ұқсас құжаттан үзінді көшірмелер қоса берілуге тиіс.

Бейрезиденттің шет мемлекет заңнамасының талаптарына сәйкес құрылтай құжаттары немесе сауда тізілімінде (акционерлердің тізілімінде) немесе бейрезидент тіркелген мемлекеттің заңнамасында көзделген өзге де ұқсас құжатта тіркеу бойынша міндеттемесі болмаған жағдайда осындай бейрезидент салық агентіне:

бейрезидентті құруға негіз болған, құқықтық (заңдық) күшін осындай бейрезидент тіркелген шет мемлекеттің тиісті органы растаған құжатты (актіні);

не қатысушысы бейрезидент болып табылатын шоғырландырылған топтың ұйымдық құрылымын көрсететін, оның барлық қатысушылары мен олардың географиялық орналасқан жерін (шоғырландырылған топ қатысушылары жасалған (құрылған) мемлекеттердің (аумақтардың) атауын) және барлық шоғырландырылған топ қатысушыларының мемлекеттік және салықтық тіркеу нөмірлері көрсетілген өзге де құжатты ұсынады.

Өтінішті жеке тұлға ұсынған жағдайда жеке басты куәландыратын құжаттың көшірмесі қосымша ұсынылады.

Өтініш осы баптың 4-тармағына сәйкес ұсынылған жағдайда осы тармақтың ережелері қолданылмайды.

4. Бейрезидент депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша алынған кірістерден табыс салығын қайтарып алуға өтінішті ұсынған кезде өтінішке мынадай құжаттарды:

1) мыналарды:

бейрезиденттің атауын немесе тегін, атын және әкесінің атын;

депозитарлық қолхаттардың саны мен түрі туралы ақпаратты;

бейрезиденттің жеке басын куәландыратын құжаттың атауын және деректемелерін (жеке тұлға үшін), бейрезиденттің инкорпорация еліндегі салықтық тіркелу нөмірін немесе оның баламасын (ол болған кезде), бейрезиденттің мемлекеттік тіркелу нөмірін және күнін (заңды тұлға үшін) қамтитын орталық депозитарийден алынған шоттан үзінді көшірмені;

2) депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар эмитентінің акционерлері жалпы жиналысының бір акция есебінен дивидендтің мөлшерін және дивидендтер алуға құқығы бар акционерлердің тізімі жасалған күнді көрсете отырып, белгілі бір кезең үшін дивидендтер төлеу туралы шешімін;

3) келіп түскен дивидендтердің сомалары бойынша валюта шотынан үзінді көшірмелерді;

4) депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша кірістерді түпкілікті (нақты) алушы (иеленуші) болып табылатын бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатты қоса береді.

5. Бейрезидент құн өсімінен алынған кірістерден табыс салығын қайтаруға өтініш берген кезде өтінішке мыналардың:

1) осы баптың 3-тармағының 1) – 3), 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген;

2) сатып алу және өткізу бағасын көрсете отырып, акцияларды, қатысу үлестерін және өзге де мүлікті сатып алу-сатуды растайтын құжаттардың көшірмелері қоса беріледі.

6. Егер осы баптың 3, 4 және 5-тармақтарында көрсетілген құжаттар шет тілінде жасалған болса, бейрезидент олардың қазақ немесе орыс тілдеріндегі нотариат куәландырған аудармасын қоса беруге міндетті.

7. Бейрезидент жұмыстар орындаудан, қызметтер көрсетуден түскен кірістерден ұсталған табыс салығын қайтаруға өтінішті Қазақстан Республикасында жұмыстар орындау, қызметтер көрсету аяқталған соң ұсынады.

Бейрезидент ұзақ мерзімді келісімшарттар бойынша салық органына өтінішті жұмыстар орындаудың, қызметтер көрсетудің әрбір кезеңінің аяқталуына қарай ұсынуға құқылы.

Осы бөлімнің мақсатында ұзақ мерзімді келісімшарт оның жасалған күнінен бастап он екі айлық кезең ішінде аяқталмаған, жұмыстар орындауға, қызметтер көрсетуге арналған келісімшарт (шарт) болып табылады.

8. Егер халықаралық шартта өзгеше белгіленбесе, бейрезидент өтінішті салық органына талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін ұсынады.

9. Салық органы мынадай жағдайларда:

1) бейрезидент өтінішті осы баптың 7-тармағында белгіленген мерзім өткеннен кейін бергенде, өтінішті қараудан бас тартады.

Бұл ретте бейрезидент өтінішті қайта беруге құқылы емес;

2) резиденттікті растайтын құжат осы Кодекстің 702-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келмегенде;

3) бейрезидент осы баптың 3, 4 және 5-тармақтарында айқындалған құжаттарды ұсынбағанда;

4) бейрезидент осы баптың 2-тармағының ережелерін сақтамағанда;

5) бұрын қаралған (тексерілген) кезең үшін, қорытындысы бойынша салық органы мынадай негіздердің бірі:

осы Кодекстің 226-бабына сәйкес бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемесі (қызметінің тұрақты орны) деп тану;

өз қаражаты есебінен салық агентінің Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған бейрезиденттің кірістерінен табыс салығын ұстап қалуы және бюджетке аударуы бойынша бюджеттен табыс салығын қайтарып алудан бас тарту туралы шешім шығарған өтініш қайта ұсынылған кезде;

6) осы баптың 1-тармағында көрсетілген жағдайлар басталмағанда, өтінішті қараудан бас тартады.

Бұл ретте салық органының өтінішті қараудан бас тарту туралы шешімі бейрезидентке қолын қойғызып табыс етіледі немесе бас тарту себептері көрсетіле отырып, салық органы алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде өтінішті және ұсынылған құжаттарды қоса бере отырып, хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта арқылы жіберіледі.

Салық органы осы тармақтың 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша өтінішті қараудан бас тартқан жағдайда, бейрезидент, егер ол жол берілген бұзушылықтарды жоятын болса, осы баптың 8-тармағында белгіленген мерзім шегінде қайта өтініш беруге құқылы.

700-бап. Бейрезиденттің өтінішін қарау және оны қарау нәтижелері бойынша шешім қабылдау тәртібі

1. Салық органы бейрезиденттің осы Кодекстің 699-бабына сәйкес ұсынылған өтінішін оны бейрезидент ұсынған күннен бастап жиырма жұмыс күні ішінде қарайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген өтінішті қарау мерзімі:

1) осы баптың 3-тармағында көрсетілген тақырыптық тексеріс жүргізу кезеңіне;

2) салық органы осы баптың 2 және 5-тармақтарында көрсетілген сұрау салу жіберген күннен бастап осындай сұрау салуға жауап алған күнге дейінгі кезеңге тоқтатыла тұрады.

2. Бейрезиденттің өтінішін қарау барысында салық органы басқа салық органдарына, уәкілетті мемлекеттік органдарға, шет мемлекеттердің құзыретті органдарына, банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға және Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын өзге де ұйымдарға қажетті ақпарат беру туралы, сондай-ақ салықты қайтарып алуға байланысты мәселелер бойынша бейрезидентке сұрау салулар жіберуге құқылы.

3. Бейрезиденттің өтінішін қарау кезінде салық органы, осы баптың 5 және 6-тармақтарында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, осы Кодекстің 15-тарауында айқындалған тәртіппен бейрезиденттің өтініші негізінде төленген табыс салығын бюджеттен қайтару мәселесі бойынша тақырыптық тексеру жүргізеді.

4. Егер бейрезиденттің Қазақстан Республикасында құрылымдық бөлімшесі бар болса, өтінішті қарайтын салық органы бейрезидентті оның талап қоюдың ескіру мерзімі кезеңінде салықтық міндеттемелерді орындауы және Қазақстан Республикасында тұрақты мекемесінің болуы не болмауы тұрғысынан кешенді салықтық тексеру жүргізуге сұрау салуды осындай құрылымдық бөлімше тұрған жердегі салық органына жіберуге міндетті.

5. Салық агенті таратылған (қызметі тоқтатылған), банкрот болған жағдайда салық органы өтініші қаралып жатқан бейрезиденттің резиденттік елінің құзыретті органына салық агенті мен бейрезиденттің өзара қатынастары туралы ақпарат беру жөнінде сұрау салу жіберуге құқылы.

Бұл ретте осы баптың 7-тармағында көрсетілген шешім салық органының сұрау салуына бейрезиденттің резиденттік елінің құзыретті органынан алынған ақпарат және (немесе) таратылған (қызметі тоқтатылған) немесе банкрот деп танылған салық агенті ұсынған, төлем көзінен ұстап қалған табыс салығы бойынша салықтық есептіліктің деректері негізінде қабылданады.

Шет мемлекеттің құзыретті органы осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген негіздер бойынша жіберілген сұрау салу бойынша ақпарат ұсынудан жазбаша бас тартқан немесе сұрау салу жіберілген күннен бастап екі жылдан астам мерзімде жауап ұсынылмаған жағдайда салық органы өтінішті қараудан бас тартуға міндетті. Бұл ретте салық төлеуші осы Кодекстің 232-бабының ережелеріне сәйкес өзара келісу рәсіміне бастамашылық жасауға құқылы.

6. Бейрезидент-жеке тұлға бюджетке салық агенттері болып табылмайтын адамдардан алынған кірістерден табыс салығын төлеген жағдайда осы баптың 7-тармағында көрсетілген шешім осы Кодекстің 686-бабының 3-тармағында айқындалған табыс салығын қайтарып алуға өтінішке қоса берілген құжаттардың және бейрезидент

ұсынған табыс салығы бойынша салықтық есептілік деректерінің негізінде қабылданады.

7. Бейрезиденттің өтінішін қарау қорытындылары бойынша салық органы мынадай:

1) табыс салығын толық немесе оның бір бөлігін қайтару туралы;

2) табыс салығын қайтарудан бас тарту туралы шешімдердің біреуін шығарады.

Салық органының шешімі жазбаша нысанда ресімделеді және оған басшы немесе оның орынбасары қол қояды.

Салық органы табыс салығын толық немесе оның бір бөлігін қайтару туралы шешім қабылдаған кезде ұсынылған өтініште халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес қайтаруға жататын табыс салығының сомасы көрсетіледі және өтініш басшының немесе оның орынбасарының қолтаңбасымен және салық органының мөрімен куәландырылады.

Салық органының өтінішті қарау нәтижелері бойынша шешімінде мыналар көрсетілуге тиіс:

1) шешім қабылданған күн;

2) шешім қабылдаған салық органының атауы;

3) өтініш берген бейрезиденттің толық атауы;

4) бейрезиденттің инкорпорация еліндегі салықтық тіркелу нөмірі немесе оның аналогы (ол болған кезде);

5) қайтару туралы шешім қабылданған жағдайда – бюджеттен бейрезидентке қайтаруға жататын табыс салығының сомасы;

6) табыс салығын толық немесе оның бір бөлігін қайтарудан бас тарту туралы шешім шығарылған жағдайда – осы Кодекстің 15-тарауына сәйкес жүргізілген тақырыптық салықтық тексеру нәтижелері ескеріле отырып, Қазақстан Республикасы заңнамасының және (немесе) халықаралық шарттың нормаларына сілтеме жасалған және (немесе) салық органының сұрау салуы негізінде шет мемлекеттің құзыретті органынан алынған ақпарат негізінде осындай шешім шығарған кезде салық органы басшылыққа алған негіздеме.

8. Табыс салығы бюджетке төленген және салық органы табыс салығын толық немесе оның бір бөлігін қайтару туралы шешім қабылдаған жағдайда шешімнің көшірмелері мен бейрезиденттің өтініштерін осындай салық органы табыс салығын төлеуді жүргізген салық агенті (салық төлеуші) тұрған (тұрғылықты, болатын) жерінде тіркелген салық органына жібереді.

Салық агенті (салық төлеуші) тұрған (тұрғылықты, болатын) жерінде тіркелген салық органы бейрезидентке осы Кодекстің 11-тарауының 1-параграфында айқындалған тәртіппен бюджеттен табыс салығының сомасын қайтаруды осындай шешім қабылданған күннен бастап отыз жұмыс күні ішінде жүргізеді.

9. Салық органының шешімі бейрезидент өтінішінің бір данасы қоса беріле отырып, бейрезидентке қолын қойғызып табыс етіледі немесе алу туралы хабарлама бар тапсырысты хатпен пошта арқылы жіберіледі.

Табыс ету немесе поштаның немесе өзге де байланыс ұйымының хабарламасына бейрезиденттің белгі қойған күні бейрезиденттің салық органының шешімін алған күні болып табылады.

701-бап. Бейрезиденттің өтінішін қарау нәтижелері бойынша шешімге шағым жасау және шағымды қарау нәтижелері бойынша шешім шығару тәртібі

1. Бейрезидент салық органының осы Кодекстің 700-бабының 7-тармағында көрсетілген шешімімен келіспеген жағдайда оған уәкілетті органға шағым жасауға құқылы.

Шағым салық органының шешімін алған күннен кейінгі күннен бастап күнтізбелік тоқсан күн ішінде жазбаша нысанда беріледі.

Бұл ретте бейрезидент шешіміне шағым жасалған салық органына шағымның көшірмесін жіберуге тиіс.

Шағымды уәкілетті органға берген күн шағымды уәкілетті орган алған күн болып табылады.

2. Шағымда мыналар көрсетілуге тиіс:

1) бейрезиденттің шағымға қол қойған күні;

2) шағым беруші тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты не толық атауы, оның тұрғылықты жері (тұрған жері);

3) бейрезиденттің инкорпорация еліндегі салықтық тіркелу нөмірі немесе оның аналогы (ол болған кезде);

4) шешіміне бейрезидент шағымданған салық органының атауы;

5) шағым беруші бейрезидент өзінің талаптарын негіздейтін мән-жайлар және осы мән-жайларды растайтын дәлелдемелер;

6) қоса берілетін құжаттардың тізбесі.

Шағымға бейрезидент не оның өкілі болып табылатын тұлға қол қояды.

3. Шағымға мыналар қоса беріледі:

1) өтініш пен салық органы шешімінің көшірмелері;

2) өтінішті қоспағанда, осы Кодекстің 699-бабының 3 немесе 4-тармақтарында белгіленген құжаттар;

3) бейрезидент өзінің талаптарын негіздейтін мән-жайларды растайтын құжаттар;

4) іске қатысы бар өзге де құжаттар.

4. Уәкілетті орган мынадай:

1) бейрезидент шағымды осы баптың 1-тармағының екінші бөлігінде белгіленген мерзім өткен соң берген;

2) шағымның мазмұны осы баптың 2-тармағында белгіленген талаптарға сәйкес келмеген;

3) резиденттікті растайтын құжат осы Кодекстің 702-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келмеген;

4) бейрезидент осы Кодекстің 699-бабының 3 немесе 4-тармақтарында белгіленген құжаттарды ұсынбаған;

5) бейрезидент салық органының осы Кодекстің 700-бабының 7-тармағында көрсетілген шешіміне сотқа шағым (арыз) берген жағдайларда, бейрезиденттің шағымын қараудан бас тартады.

Шағымды қараудан бас тарту туралы шешім бейрезидентке шағымды уәкілетті органға берген күннен бастап он жұмыс күні ішінде жазбаша нысанда жіберіледі.

Уәкілетті орган осы тармақтың бірінші бөлігінің 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша шағымды қараудан бас тартқан жағдайда бейрезидент, егер өзі жол берген бұзушылықтарды жоятын болса, шағымды қараудан бас тарту туралы шешімді алған күннен бастап күнтізбелік тоқсан күн ішінде оны қайта беруге құқылы.

5. Уәкілетті орган бейрезиденттің шағымын уәкілетті органға шағым берілген күннен бастап отыз жұмыс күні ішінде қарайды.

Бұл ретте шағымды қарау мерзімі уәкілетті орган шет мемлекеттің құзыретті органына немесе Қазақстан Республикасының басқа да мемлекеттік органдарына, банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға, Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын өзге де ұйымдарға қажетті ақпаратты ұсыну туралы, сондай-ақ бейрезидентке оның өтінішін қарауға байланысты мәселелер бойынша сұрау салулар жіберген жағдайда осындай ақпаратты алғанға дейін тоқтатыла тұрады.

6. Бейрезиденттің шағымын қарау қорытындылары бойынша уәкілетті орган:

1) табыс салығын толық немесе оның бір бөлігін қайтару туралы;

2) табыс салығын қайтарудан бас тарту туралы шешімдердің біреуін шығарады.

Уәкілетті органның шешімі бейрезидентке қолын қойғызып табыс етіледі немесе оған алуы туралы хабарлама бар тапсырысты хатпен пошта арқылы жіберіледі.

Табыс ету күні немесе поштаның немесе өзге де байланыс ұйымының хабарламасына бейрезиденттің белгі қойған күні уәкілетті органның шешімін бейрезиденттің алған күні болып табылады.

Уәкілетті органның шағымды қарау нәтижелері бойынша шешімінде мыналар көрсетілуге тиіс:

1) шешім қабылданған күн;

2) өтініш берген бейрезиденттің толық атауы;

3) бейрезиденттің инкорпорация еліндегі салықтық тіркелу нөмірі немесе оның аналогы (ол болған кезде);

4) қайтару туралы шешім қабылданған жағдайда – мемлекеттік бюджеттен бейрезидентке қайтаруға жататын табыс салығының сомасы;

5) табыс салығын қайтарудан бас тарту туралы шешім шығарылған жағдайда – осындай шешім шығарылған кезде салық органы басшылыққа алған, Қазақстан Республикасы заңнамасының және (немесе) халықаралық шарттың нормаларына сілтеме жасалған және (немесе) уәкілетті органның сұрау салуы негізінде шет мемлекеттің құзыретті органынан алынған ақпарат көрсетілген негіздеме.

7. Уәкілетті орган шешімінің көшірмесі шешіміне бейрезидент шағымданған салық органына жіберіледі.

Уәкілетті орган табыс салығын қайтару туралы шешім қабылдаған жағдайда, шешіміне бейрезидент шағымданған салық органы бейрезиденттің осындай салық органына бұрын ұсынған өтінішінде халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес қайтаруға жататын табыс салығының сомасын көрсетеді. Осындай салық органының уәкілетті орган шешімінің көшірмелерін алған күні өтінішті куәландыру күні болып табылады. Бұл ретте өтініш басшының немесе оның орынбасарының қолтаңбасымен және осындай салық органының мөрімен куәландырылады және бейрезидентке қолын қойғызып табыс етіледі немесе алу туралы хабарлама бар тапсырысты хатпен пошта арқылы жіберіледі.

Шешіміне бейрезидент шағымданған салық органы көрсетілген шешімнің көшірмелерін және осындай бейрезиденттің куәландырылған өтінішін табыс салығын төлеуді жүргізген салық агентінің (салық төлеушінің) тұрған (тұрғылықты, болатын) жерінде тіркелген салық органына жібереді.

702-бап. Бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатқа қойылатын талаптар

1. Осы бөлімнің ережелерін қолдану мақсатында бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат кірісті алушы – бейрезиденттің Қазақстан Республикасымен халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып табылатынын растайтын, мынадай:

1) резиденті бейрезидент болып табылатын шет мемлекеттің құзыретті органы куәландырған түпнұсқа түрінде ұсынылған ресми құжат болып табылады. Бейрезиденттің резиденттігін растайтын құзыретті органның лауазымды адамының қолтаңбасы мен мөрі Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен заңдастырылуға немесе құзыретті органның лауазымды адамының қолтаңбасы мен мөрін заңдастыратын құжат:

заңдастыруды жүзеге асыратын мемлекеттік органның интернет-ресурсында;

өзге де мемлекеттік ұйымның немесе шет мемлекеттің электрондық апостилдерін жинауды (сақтауды) жүзеге асыратын қоғамдық нотариаттық палатаның интернет-ресурсында орналастырылуға тиіс;

2) осы тармақтың 1) тармақшасының талаптарына сәйкес келетін құжат түпнұсқасының нотариат куәландырған көшірмесі түрінде ұсынылған ресми құжат болып табылады. Шетелдік нотариустың қолтаңбасы мен мөрі Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен заңдастырылуға немесе шетелдік нотариустың қолтаңбасы мен мөрін заңдастыратын құжат:

заңдастыруды жүзеге асыратын мемлекеттік органның интернет-ресурсында;

өзге де мемлекеттік ұйымның немесе шет мемлекеттің электрондық апостилдерін жинауды (сақтауды) жүзеге асыратын қоғамдық нотариаттық палатаның интернет-ресурсында орналастырылуға тиіс;

3) шет мемлекеттің құзыретті органының интернет-ресурсында орналастырылған, бейрезиденттің резиденттігін растайтын электрондық құжаттың қағаз көшірмесі түрінде ұсынылған ресми құжат болып табылады.

Егер шет мемлекеттің құзыретті органының интернет-ресурсында электрондық құжаттың қағаз көшірмесінің қысқартылған (толық емес) нұсқасы орналастырылса, бірақ онда бейрезидент шет мемлекеттің резиденті болып табылатындығы расталса, мұндай құжат аталған тұлғаның көрсетілген кезеңдегі резиденттігін растайтын құжат болып танылады.

2. Егер мынадай жағдайларда:

бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат шет мемлекеттің құзыретті органының интернет-ресурсында орналастырылған болса;

осы баптың 1-тармағында көрсетілген (көрсетілетін) тұлғаның (тұлғалардың) қолтаңбасы мен мөрінің түпнұсқалығын куәландырудың өзге де тәртібі:

Қазақстан Республикасының халықаралық шартында;

осы Кодекстің 232-бабына сәйкес жүргізілетін өзара келісу рәсімі шеңберінде уәкілетті орган мен шет мемлекеттің құзыретті органы арасында;

ЕАЭО органының шешімімен белгіленсе, Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен заңдастыру талап етілмейді.

3. Мынадай кезде:

бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатта уақыт кезеңі көрсетілген кезде – көрсетілген кезең ішінде;

резиденттік белгілі бір күнге расталған кезде – бейрезиденттің резиденттігі расталған күнге дейінгі күнтізбелік жылдың басынан бергі уақыт кезеңіне;

бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатта уақыт кезеңі болмаған кезде – осындай құжат берілген (шет мемлекеттің құзыретті органының интернет-ресурсында орналасқан) күнтізбелік жыл ішінде бейрезидент Қазақстан Республикасымен халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті деп танылады.

703-бап. Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістердің және ұсталған, төленген салықтардың сомалары туралы анықтама

1. Бейрезидент Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістердің және ұсталған, төленген салықтардың сомасы туралы анықтаманы (бұдан әрі осы баптың мақсаттарында – анықтама), егер осындай салық Қазақстан Республикасының бюджетіне, оның ішінде халықаралық шарт негізінде төлеуге жататын болса және осы Кодекстің 699, 700 және 701-баптарына сәйкес қайтаруға жатпайтын болса, салық органынан алуға құқылы.

Салық органынан анықтаманы салық агенті де осындай салық агенті бейрезидентке есептеген және (немесе) төлеген кірістердің және осындай кірістен ұсталған (төленген) салықтардың сомасы бойынша алуға құқылы. Бұл ретте осы Кодекстің 38-бабына сәйкес сенімхаттың болуы талап етілмейді.

2. Анықтама алу үшін бейрезидент (салық агенті) салықтық өтінішті мынадай салық органына:

1) Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме құрмай жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның кірістері бойынша – салық агентінің тұрған жеріндегі;

2) бейрезиденттің тұрақты мекемесі – осындай тұрақты мекеме тұрған жердегі;

3) Қазақстан Республикасындағы көздерден түсетін кірістерден салықты дербес төлейтін шетел азаматы немесе азаматтығы жоқ адам – Қазақстан Республикасындағы келген (тұрғылықты) жері бойынша;

4) осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілмеген шетел азаматының немесе азаматтығы жоқ адамның кірістері бойынша – салық агентінің тұрған жеріндегі салық органына ұсынуға міндетті.

3. Мыналар:

бейрезиденттің (салық агентінің) салықтық өтініші деректерінің салық төлеушінің және (немесе) салық агентінің салықтық есептілігі нысандарында көрсетілген деректерге сәйкес келмеуі анықталған;

салық төлеу болмаған;

салық төлеушіде және (немесе) салық агентінде салықтық өтініш берілген күні бейрезиденттің кірістерінен салықты аудару бойынша салықтық берешек болған кезде салық органы бейрезидентке (салық агентіне) анықтама беруден жазбаша бас тартуды жібереді.

4. Анықтама мынадай күндерден барынша кешірек:

салықтық өтініш берілген күннен;

бейрезиденттің есебіне жазылған және салық төлеуге жататын кірістерінің сомалары көрсетілген салықтық есептіліктің тиісті нысанын бейрезидент-салық төлеуші және (немесе) салық агенті ұсынған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей беріледі.

704-бап. Салық жинаудағы көмек

1. Уәкілетті органның халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес орындалмаған салықтық міндеттемелерін орындау мақсатында салықтық талап жіберу арқылы шет мемлекеттің құзыретті органынан жәрдемдесуге сұрау салуға құқығы бар.

Салықтық талап Қазақстан Республикасындағы көздерден түсетін кірістер, сондай-ақ Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жердегі көздерден түсетін бейрезидент тұрақты мекемесінің кірістері бойынша салықтық міндеттемені орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда, тек қана мәжбүрлеп өндіріп алудың барлық ықтимал шаралары қолданылғаннан кейін шет мемлекеттің құзыретті органына жіберіледі.

2. Шет мемлекеттің құзыретті органынан жәрдемдесуге сұрау салу келіп түскен кезде уәкілетті органның резиденттің шет мемлекетте туындаған салықтық міндеттемесінің атқарылуын қамтамасыз етуге құқығы бар.

Бұл ретте уәкілетті орган халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес резиденттің шет мемлекеттегі көздерден алынатын кірістерінен салық төлеудің заңдылығын қарайды және қорытынды шығарады.

3. Шет мемлекеттің құзыретті органының сұрау салуы бойынша оң қорытынды шығарылған жағдайда уәкілетті орган халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес резиденттің салықтық міндеттемелерді осы Кодексте айқындалған тәртіппен атқаруын қамтамасыз етеді.

Резидент-салық төлеуші салық сомасын уәкілетті органның талабы бойынша халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес жіберілген, салық жинауға жәрдемдесу туралы сұрау салуда көрсетілген шет мемлекеттің құзыретті органының шотына аударады.

4. Уәкілетті орган шет мемлекеттің құзыретті органының сұрау салуларын өзара түсіністік қағидаттарында қарайды.

5. Егер халықаралық шартта өзгеше айқындалмаса, осы баптың ережелері талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін қолданылады.

2-параграф. Салық агентінің халықаралық шартты өз бетінше қолдану тәртібі

705-бап. Бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден алған кірістерін салық салудан толық босату бөлігінде халықаралық шартты қолдану тәртібі

1. Осы бапта белгіленген халықаралық шарттың ережелерін қолдану тәртібі мынадай:

1) осы Кодекстің 706, 707, 712, 713 және 714-баптарына сәйкес оларға қатысты халықаралық шарттың ережелерін қолданудың өзге тәртібі көзделген;

2) осы Кодекстің 699, 700 және 701-баптарына сәйкес оларға қатысты халықаралық шарттың ережелерін қолданудың өзге тәртібі көзделген, осы Кодекстің 687-бабында айқындалған;

3) осы Кодекстің 699, 700 және 701-баптарына сәйкес оларға қатысты халықаралық шарттың ережелерін қолданудың өзге тәртібі көзделген, филиал, өкілдік ашпай, бейрезиденттің тіркелген құрылымдық бөлімшесі және (немесе) тұрақты мекемесі болған кезде қызметтер көрсетуден және (немесе) жұмыстар орындаудан;

4) Қазақстан Республикасында тұрақты мекеменің құрылуына алып келетін бір жоба және (немесе) байланысты жобалар шеңберінде қызметтер көрсетуден және (немесе) жұмыстар орындаудан түсетін кірістерді қоспағанда, бейрезиденттің осы Кодекстің 679-бабында көзделген кірістеріне қолданылады.

Жобалардың байланысын салық агенті осы Кодекстің 228-бабына сәйкес өзі дербес айқындайды.

2. Салық агенті бейрезидентке кірісті төлеу немесе бейрезиденттің есепке жазылған, бірақ төленбеген кірісін шегерімге жатқызу кезінде мынадай шарттар сақталған кезде:

1) бейрезиденттің резиденттік мемлекетімен халықаралық шарт жасасқанда және ратификацияланғанда;

2) осы баптың 3-тармағында белгіленген мерзімде бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат ұсынылғанда, салық салудан босатуды өзі дербес қолдануға құқылы.

Бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат осы Кодекстің 702-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келуге тиіс.

3. Резиденттікті растайтын құжатты бейрезидент салық агентіне бірінші болып басталатын мынадай күндердің бірінен:

1) бейрезидентке кіріс төленген немесе бейрезиденттің төленбеген кірістері шегерімге жатқызылған, корпоративтік табыс салығына арналған салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан;

2) төлем көзінен салықтық кезең үшін ұсталатын табыс салығы бойынша салықтық міндеттемені орындау мәселесі бойынша салықтық тексеру аяқталғанға дейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады.

4. Егер бейрезидент-заңды тұлға Қазақстан Республикасында тұрақты мекемені құруға алып келмейтін мерзім шегінде Қазақстан Республикасында қызметтер көрсетсе және (немесе) жұмыстар орындаса, осындай бейрезидент резиденттікті растайтын құжатпен бірге салық агентіне мынадай құжаттардың бірін:

1) құрылтай құжаттарының нотариат куәландырған көшірмелерін;

2) сауда тізілімінен (акционерлер тізілімінен) үзінді көшірмені немесе бейрезидент-заңды тұлғаның құрылтайшыларын (қатысушыларын) және мажоритарлық акционерлерін көрсете отырып, бейрезидент тіркелген мемлекеттің заңнамасында көзделген өзге де ұқсас құжатты ұсынады.

Бейрезидентте осы тармақта көрсетілген құжаттар болмаған жағдайда, осындай бейрезидент салық агентіне мына құжаттардың бірін:

1) бейрезидентті құруға негіз болған, осындай бейрезидент тіркелген құжатты (актіні);

2) қатысушысы бейрезидент болып табылатын шоғырландырылған топтың ұйымдық құрылымын көрсететін, оның барлық қатысушылары мен олардың географиялық орналасқан жерін (шоғырландырылған топ қатысушылары құрылған мемлекеттердің (аумақтардың) атауларын) және барлық шоғырландырылған топ қатысушыларының мемлекеттік және салықтық тіркеу нөмірлерін көрсете отырып, ұйымдық құрылымын көрсететін өзге де құжатты ұсынады.

6. Егер Қазақстан Республикасында тұрақты мекемені құруға алып келмейтін мерзім шегінде Қазақстан Республикасының аумағында қызметтер көрсету және (немесе) жұмыстар орындау бірлескен қызмет туралы шарттың шеңберінде жүзеге асырылса, онда осындай шарттың қатысушысы болып табылатын бейрезидент-заңды тұлға осы баптың 4 және 5-тармақтарында көрсетілген құжаттармен қатар мынадай құжаттардың бірін:

1) бірлескен қызмет туралы шарттың нотариат куәландырған көшірмесін;

2) оның бірлескен қызметтегі қатысу үлесін растайтын өзге де құжатты ұсынады.

Егер бейрезидент осындай шарттың (келісімшарттың) және байланысты жобалардың шеңберінде қызметтер көрсету немесе жұмыстар орындау нәтижесінде тұрақты мекеме құрмаса, салық агенті бейрезидент-заңды тұлғаның бірлескен қызметке қатысу үлесін растайтын құжатта көрсетілген оның бірлескен қызметке қатысу үлесіне пропорционалды кірісіне халықаралық шарттың ережелерін қолдануға құқылы.

7. Салық агенті тұрған жеріндегі салық органына төртінші тоқсан үшін салықтық есептілікті ұсынуға белгіленген күннен бастап күнтізбелік бес күннен кешіктірмей бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжаттың көшірмесін ұсынуға міндетті.

Салық агенті ұсынатын салықтық есептілікте мыналар көрсетіледі:

1) бейрезидентке есептелген (төленген) және ұсталған, салықтарды ұстап қалудан босатылған кірістердің сомалары;

2) Қазақстан Республикасында салық салуға жатпайтын кірістердің сомалары;

3) халықаралық шарттардың ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасындағы көздерден бейрезидентке төленетін кез келген төлемдердің сомалары;

4) табыс салығының мөлшерлемелері және халықаралық шарттардың атаулары.

8. Салық агенті халықаралық шарт ережелерін қолданбаған жағдайда салық агенті табыс салығын төлем көзінен ұстап қалуға және аударуға міндетті.

9. Бюджетке аударуға жататын салықтардың ұсталған сомаларын аудармауға немесе толық аудармауға алып келген халықаралық шарт ережелерінің құқыққа сыйымсыз қолданылуы кезінде салық агенті Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.

706-бап. Бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған дивидендтер, сыйақылар және (немесе) роялти түріндегі кірістеріне қатысты халықаралық шартты қолдану тәртібі

1. Егер халықаралық шартта өзгеше белгіленбесе, бейрезидентке дивидендтер, сыйақылар және (немесе) роялти түріндегі кірістерді төлеу кезінде немесе бейрезиденттің сыйақылар және (немесе) роялти түріндегі төленбеген кірістерді шегерімге жатқызу кезінде салық агенті мынадай шарттар сақталған кезде:

1) бейрезиденттің резиденттік мемлекетімен халықаралық шарт жасалса және ол ратификацияланса;

2) бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат осы Кодекстің 705-бабының 3-тармағында белгіленген мерзімде ұсынылса, халықаралық шарттың ережелерін дербес қолдануға құқылы.

Бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат осы Кодекстің 702-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келуге тиіс;

3) төленген кірістер бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемесінің қызметімен байланысты болмаса;

4) бейрезидент түпкілікті кіріс алушы болып табылмаса, халықаралық шарттың ережелерін дербес қолдануға құқылы.

Осы бөлімнің мақсаттарында кірістерді иеленуге, пайдалануға, оларға билік етуге құқығы бар және мұндай кіріске қатысты делдалды, оның ішінде агентті, номиналды ұстаушы болып табылмайтын тұлғаны (нақты иеленушіні) түпкілікті кірістерді алушы деп түсінген жөн.

2. Түпкілікті кіріс алушыға делдал арқылы сыйақы түріндегі кірісті төлеу кезінде салық агенті бір мезгілде мынадай шарттар орындалған кезде:

1) сыйақы соның негізінде төленетін шартта (келісімшартта) мыналар:

делдалдың атауы, делдалға төленетін төлемдер мен сыйақылардың сомалары және делдал арқылы әрбір түпкілікті сыйақы алушы бойынша сыйақылардың сомалары;

делдалдың және осындай тұлғаның деректері (жеке тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты немесе заңды тұлғаның атаулары);

инкорпорация еліндегі салықтық тіркелу нөмірі немесе оның аналогы (ол болған кезде);

инкорпорация еліндегі мемлекеттік тіркелу нөмірі (немесе оның аналогы) көрсетілсе;

2) осы Кодекстің 705-бабының 3-тармағында белгіленген мерзімде түпкілікті алушының резиденттігін растайтын құжат ұсынылса, осындай түпкілікті алушы резиденті болып табылатын мемлекетпен жасалған халықаралық шартта көзделген табыс салығынан босатуға немесе оның төмендетілген мөлшерлемесін қолдануға құқылы.

Түпкілікті алушының резиденттігін растайтын құжат осы Кодекстің 702-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келуге тиіс.

3. Салық агенті тұрған жеріндегі салық органына төртінші тоқсан үшін салықтық есептілікті ұсыну үшін белгіленген күннен бастап күнтізбелік бес күннен кешіктірмей түпкілікті алушының резиденттігін растайтын құжаттың көшірмесін ұсынуға міндетті.

4. Салық агенті халықаралық шарттың ережелерін қолданбаған жағдайда салық агенті осы Кодекстің 683 және 684-баптарында көзделген тәртіппен және мерзімдерде төлем көзінен табыс салығын ұстауға және аударуға міндетті.

5. Салық агенті бейрезидент-түпкілікті кіріс алушы төлем көзінен ұсталған табыс салығын бюджетке аударған жағдайда оның халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес төлем көзінен артық ұсталған табыс салығын осындай бейрезидентке қайтаруға құқығы бар.

Артық ұсталған табыс салығын бейрезидентке қайтаруды салық агенті жүргізеді.

Бұл ретте бейрезидент-түпкілікті кіріс алушы салық агентіне:

1) мыналар:

мұндай тұлғаның деректері (жеке тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты немесе заңды тұлғаның атаулары) көрсетіле отырып, осындай бейрезиденттің сыйақы сомасы;

инкорпорация еліндегі салықтық тіркелу нөмірі (немесе оның аналогы) ол болған кезде;

инкорпорация еліндегі мемлекеттік тіркелу нөмірі (немесе оның аналогы) көрсетілген, делдалмен жасасқан шарттың (келісімшарттың) нотариат куәландырған көшірмесін;

2) осындай бейрезидентке сыйақы түріндегі кіріс есепке жазылған кезең үшін бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатты ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген құжаттарды, егер халықаралық шартта өзге мерзімдер белгіленбесе, бейрезидент бюджетке төлем көзінен ұсталған табыс салығын соңғы аудару күнінен бастап талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін ұсынады.

6. Осы баптың 5-тармағына сәйкес бейрезидентке ұсталған табыс салығы қайтарылған жағдайда салық агенті өзінің тұрған жеріндегі салық органына бейрезидент-түпкілікті кіріс алушының сыйақы түріндегі кірістерінен табыс салығын ұстау және аудару жүргізілген салықтық кезеңге төмендетілген салық мөлшерлемесін немесе салық салудан босату қолданылған кездегі азайтылған сомаға төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша қосымша есеп-қисапты ұсынуға құқылы.

Көрсетілген жағдайда төлем көзінен ұсталған табыс салығының артық төленген сомасын салық агентіне есепке жатқызу осы Кодексте айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

707-бап. Бейрезиденттің депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістерін салық салудан ішінара босатуға қатысты халықаралық шартты қолдану тәртібі

1. Депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістерді бейрезидент-түпкілікті кіріс алушыға депозитарлық қолхаттарды номиналды ұстаушы арқылы төлеу кезінде бір мезгілде мынадай шарттар орындалған:

1) мыналарды:

базалық активі Қазақстан Республикасының резиденті шығарған акциялар болатын депозитарлық қолхаттардың меншік иелері болып табылатын жеке тұлғалардың тегін, атын және әкесінің атын немесе заңды тұлғалардың атауларын;

депозитарлық қолхаттардың саны және түрі туралы ақпаратты;

жеке тұлғалардың жеке басын куәландыратын құжаттардың атауы мен деректемелерін немесе заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу нөмірі мен күнін қамтитын депозитарлық қолхаттарды ұстаушылар тізімі болған кезде салық агентінің осындай кірісті түпкілікті алушы резиденті болып табылатын мемлекетпен тиісті халықаралық шартта көзделген табыс салығының төмендетілген мөлшерлемесін қолдануға құқығы бар.

Депозитарлық қолхаттарды ұстаушылардың тізімін мына тұлғалар:

егер депозитарлық қолхаттар бойынша меншік құқықтарын есепке алуды және оны растауды жүзеге асыруға арналған шарт депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялардың резидент-эмитенті мен орталық депозитарий арасында жасалса – орталық депозитарий;

депозитарлық қолхаттар бойынша меншік құқықтарын есепке алуды және оны растауды жүзеге асыруға арналған шарт депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялардың резидент-эмитенті мен осындай ұйым арасында жасалған жағдайда шет мемлекеттің бағалы қағаздар нарығында депозитарлық қызметті жүзеге асыру құқығын иеленетін өзге ұйым жасайды;

2) депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша түпкілікті дивидендтер алушы болып табылатын бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжаттың болуы кезінде салық агентінің осындай кірісті түпкілікті алушы резиденті болып табылатын мемлекетпен тиісті халықаралық шартта көзделген табыс салығының төмендетілген мөлшерлемесін қолдануға құқығы бар.

Резиденттікті растайтын құжат осы Кодекстің 705-бабының 3-тармағында белгіленген мерзімде салық агентіне ұсынылады.

2. Салық агенті төртінші тоқсан үшін салықтық есептілікті ұсынған кезде бейрезидент-салық төлеушінің резиденттігін растайтын құжаттың көшірмесін тұрған жеріндегі салық органына ұсынуға міндетті.

Салықтық есептілікте мыналар көрсетіледі:

1) халықаралық шарттардың ережелеріне сәйкес есептелген (төленген) кірістердің және ұсталған, ұстап қалудан босатылған салықтардың сомалары;

2) табыс салығының мөлшерлемелері;

3) халықаралық шарттардың атаулары.

3. Халықаралық шарттың ережелері қолданылмаған жағдайда салық агенті осы Кодекстің 683 және 684-баптарында көзделген тәртіппен және мерзімдерде төлем көзінен табыс салығын ұстап қалуға және аударуға міндетті.

4. Салық агенті бейрезидент-түпкілікті кіріс алушының кірістерінен ұсталған табыс салығын бюджетке аударған жағдайда, осындай бейрезиденттің халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес төлем көзінен артық ұсталған табыс салығын қайтаруға құқығы бар .

Бейрезидент салық агентіне:

1) базалық активі резидент-эмитенттің акциялары болып табылатын депозитарлық қолхаттарға меншік құқығын растайтын құжаттың нотариат куәландырған көшірмесін;

2) мұндай бейрезидентке кіріс дивидендтер түрінде есепке жазылған кезең үшін оның резиденттігін растайтын құжатты ұсынуға міндетті.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген құжаттарды, егер халықаралық шартта өзге мерзім белгіленбесе, бейрезидент бюджетке төлем көзінен ұсталған табыс салығын соңғы аудару күнінен бастап талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін ұсынады.

Артық ұсталған табыс салығын бейрезидентке қайтаруды салық агенті жүргізеді.

5. Салық агенті өзінің тұрған жеріндегі салық органына бейрезиденттің кірістерінен депозитарлық қолхаттардың базалық активі болып табылатын акциялар бойынша дивидендтер түріндегі табыс салығын ұстап қалу және аудару жүргізілген салықтық кезең үшін төмендетілген мөлшерлеме қолданылған кездегі табыс салығының азаю сомасына төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша қосымша есеп-қисапты ұсынуға құқылы.

Көрсетілген жағдайда төлем көзінен ұсталған табыс салығының артық төленген сомасын салық агентінің есебіне жатқызу осы Кодексте айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

3-параграф. Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның халықаралық шартты қолдану тәртібі

708-бап. Қазақстан Республикасындағы көздерден алынған кірістерге салық салу мақсатында бейрезидент- заңды тұлғаның басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарын шегерімге жатқызу тәртібі

1. Егер бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен салық салынатын кірісін айқындау кезінде халықаралық шарттың ережелерінде бейрезидент-заңды тұлғаның басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарын (бұдан әрі – бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстары) шегеруге жол берілсе, онда мұндай шығыстардың сомасы өз таңдауы бойынша осындай бейрезидент-заңды тұлғамен мынадай:

1) шығыстарды пропорционалды бөлу әдісінің;

2) шығыстарды шегерімге тікелей (тура) жатқызу әдісінің бірі бойынша айқындалады.

Осы баптың және осы Кодекстің 709, 710 және 711-баптарының мақсаттары үшін бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстары бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыруға байланысты Қазақстан Республикасында да, оның шегінен тысқары жерде іс жүзінде шеккен басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстары деп танылады.

Бұл ретте:

қызметі Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құруға алып келген, бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі немесе бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында құрылымдық бөлімше ашпай тұрақты мекемесі тікелей шеккен, осы Кодекстің 26-тарауына сәйкес шегерімге жататын басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстары;

бейрезидент-заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелері немесе тұрақты мекемелері басқа елдерде тікелей шеккен, Қазақстан Республикасында салық төлеуші ретінде тіркелген тұрақты мекеменің қызметіне байланысты емес басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстары;

бейрезидент-заңды тұлғаның Қазақстан Республикасында тіркелген тұрақты мекеменің қызметіне байланысты емес басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстары бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарына енгізуге жатпайды.

2. Бейрезидент-заңды тұлғаның басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстары – бұл ұйымды басқаруға, басқарушы персоналдың өндірістік процеске байланысты емес еңбегіне ақы төлеуге байланысты шығыстар.

3. Бейрезидент-заңды тұлға өз таңдауы бойынша есепті салықтық кезең ішінде бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарын тұрақты мекеменің шегеріміне жатқызу әдістерінің біреуін ғана қолданады.

Бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарын шегерімге жатқызудың қолданылатын әдісі бейрезидент-заңды тұлғаның шегерімге жатқызылатын басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстары жөніндегі ақпаратты қамтитын корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияға қосымшада көрсетіледі.

4. Бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарын Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме:

1) халықаралық шарттың талаптары сақталған;

2) осы Кодекстің 709-бабының 3-тармағында немесе 711-бабының 3-тармағында көрсетілген құжаттар болған;

3) бейрезидент-заңды тұлғаның резиденттігін растайтын құжат болған кезде шегерімге жатқызады.

5. Егер осы баптың 4-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген құжаттар шет тілінде жасалса, мұндай құжаттардың Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен нотариат куәландырған қазақ немесе орыс тіліне аудармасының болуы міндетті.

6. Бейрезидент-заңды тұлға резиденттікті растайтын құжатты корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны беру үшін белгіленген мерзімдерде тиісті салық органына ұсынады.

709-бап. Шығыстарды пропорционалды бөлу әдісі

1. Пропорционалды бөлу әдісін пайдалану кезінде Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме шегерімге жатқызатын бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарының сомасы бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстары мен есептік көрсеткіш сомаларының көбейтіндісі ретінде айқындалады.

2. Есептік көрсеткіш бейрезидент-заңды тұлғаның таңдауы бойынша мына тәсілдердің біреуі:

1) бейрезидент-заңды тұлғаның есепті салықтық кезеңде Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асырудан алған, осы Кодекстің 688-бабының 2-тармағына сәйкес айқындалатын жылдық жиынтық кірісі сомасының бейрезидент-заңды тұлғаның көрсетілген салықтық кезеңдегі шет мемлекеттің салық заңнамасына сәйкес айқындалған жылдық кірісінің жалпы сомасына арақатынасы;

2) орташа шаманы (ОШ) үш көрсеткіш бойынша анықтау:

бейрезидент-заңды тұлғаның есепті салықтық кезеңде Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асырудан алған, осы Кодекстің 688-бабының 2-тармағына сәйкес айқындалатын жылдық жиынтық кірісі сомасының бейрезидент-заңды тұлғаның көрсетілген салықтық кезеңдегі шет мемлекеттің салық заңнамасына сәйкес айқындалған жылдық кірісінің жалпы сомасына арақатынасы (К);

Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеменің есепті салықтық кезеңнің соңындағы жағдай бойынша қаржылық есептілігінде ескерілген негізгі құралдарының бастапқы (ағымдағы) құнының бейрезидент-заңды тұлғаның осындай салықтық кезеңдегі негізгі құралдарының жалпы бастапқы (ағымдағы) құнына арақатынасы (НҚ);

Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемеде жұмыс істейтін персоналдың еңбегіне ақы төлеу жөніндегі есепті салықтық кезеңнің соңындағы жағдай бойынша шығыстар сомасының бейрезидент-заңды тұлға персоналының осындай салықтық кезеңдегі еңбегіне ақы төлеу жөніндегі шығыстардың жалпы сомасына арақатынасы бойынша есептеп шығарылады (ЕТ).

Орташа шама мынадай формула бойынша айқындалады:

ОШ = (К + НҚ + ЕТ)/3.

3. Пропорционалды бөлу әдісін пайдалану кезінде бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарының сомасын Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме халықаралық шарттың талаптары сақталған жағдайда және онда мынадай растайтын құжаттар:

1) бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекемесінің қаржылық есептілігінің көшірмелері;

2) шет мемлекеттің құзыретті органы растаған, салықтық кезеңдегі жалпы кірісі көрсетіле отырып, шет мемлекет заңнамасының талаптарына сәйкес жасалған бейрезидент-заңды тұлғаның салықтық есептілігінің көшірмелері;

3) бейрезидент-заңды тұлғаның өзі құрылған және (немесе) осындай заңды тұлға резиденті болып табылатын мемлекет заңнамасының талаптарына сәйкес жасалған, бейрезидент-заңды тұлғаның атауы жазылған мөрімен (ол болған кезде), сондай-ақ басшының қолтаңбасымен куәландырылған қаржылық есептілігінің көшірмелері болған кезде ғана шегерімге жатқызады.

Бұл ретте осы тармақтың бірінші бөлігінің 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген қаржылық есептілікте немесе салықтық есептілікте:

басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстар сомасы;

жалпы жылдық кіріс сомасы;

персоналдың еңбегіне ақы төлеу бойынша шығыстар сомасы;

негізгі құралдардың бастапқы (ағымдағы) және баланстық құны бөлек жолмен бөліп көрсетілуге тиіс;

4) осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көзделген қаржылық есептілікте көрсетілген басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстардың сомасын:

шығыстардың түрлері бойынша бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарын;

Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеменің басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарын бөлек көрсете отырып таратып жазу;

5) бейрезидент-заңды тұлғаның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша аудиторлық есептің көшірмелері (осындай қаржылық есептіліктің аудиті жүзеге асырылған кезде) болған кезде ғана шегерімге жатқызады.

Егер шет мемлекетте Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген, кірістер мен шығыстарды айқындауды есепке алудың өзгеше әдісі қолданылса, басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарды бөлудің тікелей әдісі ғана қолданылады.

710-бап. Жекелеген жағдайларда шығыстарды пропорционалды бөлу әдісін қолдану кезінде бейрезидент-заңды тұлғаның қаржылық есептілігінің деректерін түзету тәртібі

1. Бейрезидент-заңды тұлға тұрақты мекемеге шегерімге жатқызылуға жататын, Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеменің басқарушылық және жалпы

әкімшілік шығыстарының сомасын есептеу кезінде пайдаланылатын қаржылық есептілік деректерін мынадай жағдайларда:

Қазақстан Республикасында және осындай бейрезиденттің резиденттік елінде салықтық кезеңдердің ұзақтығына сәйкес болмаған;

көрсетілген салықтық кезеңдердің тең ұзақтығы кезінде Қазақстан Республикасында және осындай бейрезиденттің резиденттік елінде салықтық кезеңдердің басталу және аяқталу күндері сәйкес болмаған жағдайларда түзетуге міндетті.

Бейрезиденттің қаржылық есептілігінің деректерін түзету үшін түзеу коэффициенті (К) қолданылады, ол мұндай бейрезиденттің резиденттік еліндегі салықтық кезеңді Қазақстан Республикасындағы салықтық кезеңмен сәйкес келтіреді.

2. Коэффициент (К) Қазақстан Республикасындағы салықтық кезең шеңберіне кіретін, мұндай бейрезиденттің резиденттік еліндегі салықтық кезеңнің айлары санының бейрезиденттің резиденттік еліндегі салықтық кезең айларының санына арақатынасы ретінде айқындалады.

Егер Қазақстан Республикасындағы салықтық кезеңге екі салықтық кезең толық немесе ішінара кіретін болса, мұндай бейрезиденттің резиденттік елінде екі коэффициент (К1, К2) қолданылады.

3. Бейрезидент-заңды тұлғаның қаржылық есептілігінің деректері мынадай түрде түзетіледі:

К1хҚЕ (РЕ)1 + К2хҚЕ(РЕ)2,

мұндағы К1 = СК (РЕ)1/СК (РЕ)3; К2 = СК (РЕ)2/СК (РЕ)3,

бұл ретте:

СК (РЕ)1 – бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы салықтық кезеңге кіретін, резиденттік еліндегі бір салықтық кезең айларының саны;

СК (РЕ)2 – бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы салықтық кезеңге кіретін, резиденттік еліндегі басқа салықтық кезең айларының саны;

СК (РЕ)3 – бейрезиденттің резиденттік еліндегі салықтық кезең айларының жалпы саны;

ҚЕ (РЕ)1 – бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы салықтық кезеңге кіретін, резиденттік еліндегі бір салықтық кезең үшін бейрезиденттің резиденттік еліндегі қаржылық есептілігі;

ҚЕ (РЕ)2 – бейрезиденттің Қазақстан Республикасындағы салықтық кезеңге кіретін, резиденттік еліндегі басқа салықтық кезең үшін бейрезиденттің резиденттік еліндегі қаржылық есептілігі.

711-бап. Шығыстарды шегерімге тікелей (тура) жатқызу әдісі

1. Бейрезидент-заңды тұлға бас кеңсенің және Қазақстан Республикасындағы және басқа елдердегі тұрақты мекемелердің кірістері мен шығыстарын (Қазақстан

Республикасындағы тұрақты мекеменің басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарын қоса алғанда) бөлек есепке алуды жүргізген жағдайда бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстарын шегерімге тікелей (тура) жатқызу әдісі пайдаланылады.

2. Егер бейрезидент-заңды тұлғаның бөлінетін шығыстары растайтын құжаттар негізінде айқындалатын болса және тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен кіріс алу мақсатында тікелей жұмсалса, Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме оларды осы бапқа сәйкес шегерімге жатқызады.

3. Мыналар:

1) бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен кіріс алу мақсатында Қазақстан Республикасының аумағында шеккен, бөлінетін шығыстарын растайтын бастапқы есепке алу құжаттары;

2) бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен кіріс алу мақсатында Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде шеккен, бөлінетін шығыстарын растайтын бастапқы есепке алу құжаттарының көшірмелері;

3) бейрезидент-заңды тұлғаның тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен кіріс алу мақсатында Қазақстан Республикасында да, Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде де шеккен, бөлінетін шығыстарын есепке алу бойынша осы шығыстарды растайтын бастапқы есепке алу құжаттарының негізінде жасалған салықтық тіркелімдер растау құжаттары болып табылады.

Салықтық тіркелімнің нысаны, оны толтыру тәртібі Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның салықтық есепке алу саясатында бекітіледі;

4) бейрезидент-заңды тұлғаның өзі құрылған және (немесе) осындай заңды тұлға резиденті болып табылатын мемлекет заңнамасының талаптарына сәйкес жасалған және осындай бейрезидент-заңды тұлға басшысының қолтаңбасымен және мөрімен (ол болған кезде) куәландырылған қаржылық есептілігінің көшірмесі растау құжаттары болып табылады.

Бұл ретте осы тармақшада көрсетілген қаржылық есептілікте бейрезидент-заңды тұлғаның басқарушылық және жалпы әкімшілік шығыстарының жалпы сомасы бөлек жолмен бөліп көрсетілуге тиіс;

5) бейрезидент-заңды тұлғаның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша аудиторлық есептің көшірмесі (осындай қаржылық есептіліктің аудиті жүзеге асырылған кезде) растау құжаттары болып табылады.

712-бап. Бейрезиденттің тұрақты мекеме арқылы халықаралық тасымал бойынша қызметтер көрсетуден түскен кірістерін салық салудан босатуға қатысты халықаралық шартты қолдану тәртібі

1. Егер бейрезидент кірісті түпкілікті алушы және халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып табылса, халықаралық шарт ережелеріне сәйкес мұндай бейрезиденттің халықаралық тасымал бойынша қызметтер көрсетуден түсетін кірістерді салық салудан босатуды қолдануға құқығы бар.

Халықаралық шарт салық салудан босату бөлігінде бейрезидентте корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны ұсыну күніне оның резиденттігін растайтын құжат болған кезде қолданылады.

Бейрезидент резиденттікті растайтын құжатты корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны берген кезде тұрақты мекеме тұрған жердегі салық органына ұсынады.

2. Бейрезидент салықтық кезеңде халықаралық тасымал бойынша қызметтер көрсетуден түсетін кірістер мен Қазақстан Республикасындағы көздерден түсетін басқа да кірістердің сомаларын бөлек есепке алуды жүргізуге міндетті.

3. Бейрезидент халықаралық тасымал бойынша қызметтер көрсетумен байланысты шығыстардың сомасын тікелей немесе пропорционалды әдіспен айқындайды.

Шығыстарды айқындаудың таңдап алынған әдісі осындай бейрезиденттің тұрақты мекемесі тұрған жердегі салық органына қатысты жоғары тұрған орган болып табылатын салық органымен (уәкілетті органды қоспағанда) келісу бойынша ғана салықтық кезең басталғанға дейін өзгертілуі мүмкін.

Бір салықтық кезең ішінде шығыстарды айқындаудың біреуден артық әдісі қолданылмайды.

4. Шығыстарды айқындаудың тікелей әдісін қолдану кезінде бейрезидент халықаралық тасымал бойынша қызметтер көрсетумен байланысты шығыстарды және басқа да шығыстарды бөлек есепке алуды жүргізеді.

5. Пропорционалды әдісті қолдану кезінде шығыстар сомасы салықтық кезеңдегі Қазақстан Республикасында қызметті жүзеге асырумен байланысты бейрезидент шығыстарының үлесі мен жалпы сомасының көбейтіндісі ретінде айқындалады.

Үлес халықаралық тасымал бойынша қызметтер көрсетуден түсетін кірістер сомасының салықтық кезеңдегі Қазақстан Республикасында қызметті жүзеге асырумен байланысты кірістердің жалпы сомасына арақатынасы ретінде айқындалады.

6. Корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны ұсынған күнге бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат болмаған кезде бейрезидент халықаралық шарттың ережелерін қолдануға құқылы емес.

Бұл ретте корпоративтік табыс салығы есептелген және бюджетке төленген жағдайда бейрезиденттің талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін, егер халықаралық шартта өзге мерзімдер белгіленбесе, салық органына корпоративтік табыс салығы бойынша қосымша декларация мен бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат ұсынылған жағдайда халықаралық шарттың ережелерін қолдануға құқығы бар.

713-бап. Бейрезиденттің тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен түсетін таза кірісін салық салудан ішінара босатуға қатысты халықаралық шартты қолдану тәртібі

1. Егер бейрезидент халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып табылса және осындай халықаралық шартта бейрезиденттің таза кірісіне салық салудың осы Кодекстің 689-бабында белгіленген тәртіптен өзгеше тәртібі көзделген болса, оның тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасындағы қызметтен түсетін таза кірісіне халықаралық шартта көзделген төмендетілген салық мөлшерлемесін қолдануға құқығы бар.

Төмендетілген салық мөлшерлемесін бейрезидентте корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны ұсыну күніне оның резиденттігін растайтын құжат болған кезде қолданылады.

Бейрезидент резиденттікті растайтын құжатты корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны берген кезде тұрақты мекеме тұрған жердегі салық органына ұсынады.

2. Корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны ұсынған күнге бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат болмаған кезде бейрезидент халықаралық шарттың ережелерін қолдануға құқылы емес.

Бұл ретте корпоративтік табыс салығы есептелген және бюджетке төленген жағдайда бейрезиденттің талап қоюдың ескіру мерзімі өткенге дейін, егер халықаралық шартта өзге мерзімдер белгіленбесе, салық органына корпоративтік табыс салығы бойынша қосымша декларация мен бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжат ұсынылған жағдайда халықаралық шарттың ережелерін қолдануға құқығы бар.

4-параграф. Бейрезидент-жеке тұлғаның халықаралық шартты өз бетінше қолдану тәртібі

714-бап. Бейрезидент-жеке тұлғаның салық агенттері болып табылмайтын тұлғалардан алған кірістерін салық салудан босатуға қатысты халықаралық шартты қолдану тәртібі

1. Егер бейрезидент-жеке тұлға кірісті түпкілікті алушы және халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып табылса, бейрезидент-жеке тұлғаның халықаралық шарттың ережелеріне сәйкес салық агенттері болып табылмайтын тұлғалардан алған кірістерін салық салудан босатуды қолдануға құқығы бар.

Халықаралық шарт салық салудан босату бөлігінде бейрезидентте жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсынған күнге оның резиденттігін растайтын құжат болған кезде қолданылады.

Бейрезидент-жеке тұлға резиденттікті растайтын құжатты жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны берген кезде өзі болатын (тұрғылықты) жердегі салық органына ұсынады.

2. Бейрезидент-жеке тұлға жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсыну күнінде резиденттікті растайтын құжаты болмаған кезде осы Кодекстің 695-бабында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде бюджетке жеке табыс салығын төлеуді жүргізуге міндетті.

Бұл ретте бейрезидент-жеке тұлғаның осы Кодекстің 699, 700 және 701-баптарында айқындалған тәртіппен төленген табыс салығын бюджеттен қайтарып алуға құқығы бар
.

16-БӨЛІМ. АРНАУЛЫ САЛЫҚ РЕЖИМДЕРІ

76-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

715-бап. Жалпы ережелер

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, осы тармақтың және осы бөлімнің ережелеріне сәйкес келген кезде салық төлеуші мынадай арнаулы салық режимдерінің бірін таңдауға құқылы:

№	Арнаулы салық режимдерінің түрлері	Субъектілер	Шекті кіріс мөлшері (қаржы жылының 1 қаңтарына айлық есептік көрсеткіш)	Мөлшерлеме, кіріс %-ы	Қызмет түрлері/ жер учаскесінің болуы
А	1	2	3	4	5
1	Өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимі	жеке тұлғалар – Қазақстан Республикасының азаматтары, қандастар	бір айда 300	жеке табыс салығы – 0 әлеуметтік төлемдер – 4*	арнаулы салық режимін қолдануға рұқсат етілген қызмет түрлерінің тізімі
2	Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі	дара кәсіпкерлер мен Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғалары	бір жылда 600 000	4 % мөлшеріндегі (жергілікті өкілді органдардың мөлшерлемені 50%-ға дейін төмендету/ арттыру құқығымен) жеке табыс салығы/ корпоративтік табыс салығы және белгіленген мөлшерлердегі әлеуметтік төлемдер*	арнаулы салық режимін қолдануға тыйым салынған қызмет түрлерінің тізімі

3	Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі	шаруа немесе фермер қожалықтары	-	жеке табыс салығы – 0,5	Қазақстан Республикасының аумағында белгіленген шекті алаңдарда жеке меншік және (немесе) жер пайдалану құқықтарында (қайталама жер пайдалану құқығын қоса алғанда) жер учаскелері болған кезде

*Әлеуметтік төлемдердің мөлшерлері Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде және "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген.

2. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын шаруа немесе фермер қожалықтары осы арнаулы салық режимінің күші қолданылмайтын қызмет түрлерінен кірістер алған кезде тиісті салықтарды есептеуді, төлеуді және олар бойынша салықтық есептілікті ұсынуды мынадай салық салу режимдерінде:

1) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимінде оны қолдану шарттарына сәйкес келген кезде;

2) жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүргізеді.

716-бап. Арнаулы салық режимін таңдау тәртібі, оған ауысу және оны қолдануды тоқтату шарттары

1. Осы бөлімде әрбір осындай режим үшін белгіленген, оны қолдану шарттарына сәйкес келген кезде арнаулы салық режимін таңдауды:

1) дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қою кезінде жеке тұлға – осы Кодекстің 97-бабына сәйкес жіберілетін, дара кәсіпкер ретінде қызметін бастағаны туралы хабарламада;

2) жаңадан құрылған заңды тұлғалар – тіркеуші органда мемлекеттік тіркелгеннен кейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей салық органына ұсынылатын, қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламада;

3) қалған жағдайларда дара кәсіпкер мен заңды тұлға – қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламада жүзеге асырады.

Өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін жеке тұлғаның таңдауы:

көрсетілген режимде арнаулы мобильді қосымшаның чектері қалыптастырылған айда;

жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде – төлем құжаттарында көрсетілген кезеңде танылады.

2. Егер жаңадан құрылған салық төлеуші осы баптың 1-тармағында айқындалған тәртіппен арнаулы салық режимін таңдамаса, осындай салық төлеуші жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін таңдады деп танылады.

3. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші екінші арнаулы салық режимін – оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану үшін қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламада арнаулы салық режимдерінің екі дерегін көрсетеді.

4. Тиісті арнаулы салық режиміне оны қолдану шарттарына сәйкес келген кезде мыналар ауысуға құқылы:

1) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режиміне – жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданатын заңды тұлғалар;

2) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режиміне және (немесе) шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режиміне – жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданатын дара кәсіпкерлер;

3) шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режиміне – оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер;

4) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режиміне – шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер
.

5. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын шаруа немесе фермер қожалықтары осы арнаулы салық режимінің күші қолданылмайтын қызмет түрлерінен кірістер алған кезде тиісті салықтарды есептеуді, төлеуді және олар бойынша салықтық есептілікті ұсынуды:

1) оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимінде, оны қолдану шарттарына сәйкес келген кезде жүргізеді.

Бұл ретте оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану кезінде шекті кіріс мөлшері бойынша шектеуді қолдану мақсаттары үшін кірістер мөлшеріне шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимінің күші қолданылатын қызмет түрлерін жүзеге асырудан түсетін кірістер енгізілмейді;

2) жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүргізеді.

6. Шаруа немесе фермер қожалықтары үшін таңдалған арнаулы салық режимі осындай салық салу режимі үшін осы бөлімде белгіленген арнаулы салық режимін қолдану шарттарына сәйкес келмейтін жағдайлардың туындауын қоспағанда, күнтізбелік жыл ішінде өзгертуге жатпайды.

7. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимінен жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне (оның ішінде салық органының шешімі бойынша)

ауысқаннан (көшкеннен) кейін оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режиміне кейінгі ауысу бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келген кезде:

жалпыға бірдей белгіленген тәртіпті қолданудың кемінде бір күнтізбелік жылынан кейін;

соңғы күнтізбелік жылда жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданған кезде жылдық жиынтық кіріс оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану үшін белгіленген шекті кіріс мөлшерінен аспаса, жүзеге асырылады.

8. Салық төлеушілер қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламаны тұрған жеріндегі салық органына қағаз жеткізгіште немесе электрондық нысанда, оның ішінде "электрондық үкімет" веб-порталы немесе арнаулы мобильді қосымша арқылы ұсынады.

9. Таңдалған арнаулы салық режимін қолдануды бастау күні мыналар болып табылады:

1) дара кәсіпкер ретінде қызметін бастағаны туралы хабарламада таңдалған арнаулы салық режимін көрсеткен жеке тұлғалар үшін – салық органдарында дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қою күні;

2) қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламаны ұсынған, жаңадан құрылған заңды тұлғалар үшін – тіркеуші органда мемлекеттік тіркеу күні;

3) өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін таңдаған жеке тұлғалар үшін:

арнаулы мобильді қосымшада алғашқы чек қалыптастырылған айда көрсетілген чектің қалыптастырылған күні;

жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде – төлем құжаттарында көрсетілген кезең;

4) қалған жағдайларда – қолданылатын салық салу режимі туралы хабарлама берілген күн.

10. Өзге де арнаулы салық режиміне немесе жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне ауысу жүзеге асырылатын, арнаулы салық режимін немесе жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолдануды тоқтату күні қолданылатын салық салу режимі туралы тиісті хабарлама ұсынылған күннің алдындағы күн болып табылады.

11. Арнаулы салық режимін қолдануға мүмкіндік бермейтін талаптар туындаған жағдайларда жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне немесе өзге де арнаулы салық режиміне ауысу үшін салық төлеуші осындай талаптар туындаған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде:

өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолданған кезде – дара кәсіпкер ретінде қызметін бастағаны туралы хабарламаны;

оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданған кезде – қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламаны ұсынуға міндетті.

Басқа арнаулы салық режимін немесе жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолдануды бастау күні осындай талаптар туындаған күн болып табылады.

Кірісі арнаулы салық режимі үшін шекті кірістен асатын мәміле жасалған жағдайда, салық төлеуші осындай мәміле бойынша кіріс алынғанға дейін тиісті хабарлама береді.

12. Салық органы камералдық бақылау барысында салық төлеушінің тиісті арнаулы салық режимін қолдану үшін белгіленген шарттарға сәйкес келмеу фактісін белгілеген кезде салық органы салық төлеушіге осы Кодекстің 82 және 137-баптарында белгіленген мерзімдерде және тәртіппен камералдық бақылау нәтижелері бойынша анықталған алшақтықтар туралы хабарлама жібереді.

Салық төлеуші өзге арнаулы салық режиміне ауысу туралы хабарламаны салық органына ұсынбаған жағдайда салық органы осындай салық төлеушіні жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне ауыстырады немесе өзін-өзі жұмыспен қамтыған адам дара кәсіпкер ретінде қызметін бастағаны туралы хабарламаны осы баптың 11-тармағында көзделген жағдайда және тәртіппен ұсынбаған кезде өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолдануды тоқтатады.

Бұл ретте:

оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі үшін – арнаулы салық режимін қолдану бойынша сәйкессіздік туындаған күн жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолдануды бастау күні болып табылады.

Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін немесе шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін тоқтату күні арнаулы салық режимін қолдану бойынша сәйкессіздік туындаған күннің алдындағы күн болып табылады;

өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимі үшін – осы арнаулы салық режимін қолдану бойынша сәйкессіздік туындаған күн осындай арнаулы салық режимін қолдануды аяқтау күні болып табылады.

13. Өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолданатын жеке тұлғаларда жеке табыс салығы мен әлеуметтік төлемдер есептелген және төленген күнтізбелік ай ішінде кірістер болмаған жағдайда, мұндай адамдарды салық органы осы режимді қолданатын салық төлеуші ретінде есептен шығарады.

14. Салық төлеушінің оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдануды бастаған күні және (немесе) тоқтатқан күні туралы мәліметтер уәкілетті органның интернет-ресурсында осындай арнаулы салық режимін қолданудың тиісті басталған күніне және (немесе) тоқтатылған күніне дейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей орналастырылады.

717-бап. Арнаулы мобильді қосымша

1. Арнаулы мобильді қосымша – мынадай:

өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолданатын жеке тұлғалардың салықтық міндеттемелерді және әлеуметтік төлемдер бойынша міндеттемелерді орындау тәртібін қолдану;

оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимдерін қолданатын дара кәсіпкерлердің жеке табыс салығын және әлеуметтік төлемдерді есептеуі, оларды төлеуі және декларацияны ұсынуы бойынша салықтық міндеттемелерді орындау;

салық төлеушінің электрондық цифрлық қолтаңбасы арқылы куәландырылған электрондық құжат негізінде дара кәсіпкер ретінде тіркеу (мұндай тіркеуден алып тастау);

арнаулы мобильді қосымшаның чегін қалыптастыру мақсаттары үшін салықтық мобильді қосымша.

Арнаулы салық режимін қолдану кезінде салықтық міндеттемелерді және әлеуметтік төлемдер бойынша міндеттемелерді орындау мақсаттары үшін арнаулы мобильді қосымшаны пайдалану тәртібін, арнаулы мобильді қосымша чегінің мазмұнын уәкілетті орган белгілейді.

2. Арнаулы мобильді қосымшада өзін-өзі жұмыспен қамтығандар үшін немесе оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер мен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушы (алушы) арасында есеп айырысуларды жүзеге асыру фактісін растайтын құжат осы қосымшада қалыптастырылатын арнаулы мобильді қосымшаның чегі болып табылады.

3. Арнаулы мобильді қосымшаның чегін салық төлеуші қолма-қол ақшамен және (немесе) қолма-қол ақшасыз төлемдерді қабылдауға арналған жүйені (құрылғыны) пайдаланып есеп айырысу кезінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушыға (алушыға), оның ішінде олар көрсеткен электрондық пошта мекенжайына береді.

4. Арнаулы мобильді қосымшада арнаулы мобильді қосымшаның чектері және өзге де көздерден алынған кірістер туралы басқа да мәліметтер негізінде кірістер тізілімі қалыптастырылады.

5. Өзін-өзі жұмыспен қамтығандар үшін немесе оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер банк ұйымдарының, интернет-платформа операторының мобильді қосымшасын пайдаланған кезде оларға арнаулы мобильді қосымшаның чектерін қалыптастыруға уәкілеттік беруге құқылы.

Осы бапта интернет-платформа операторы деп Интернетте орналастырылған, электрондық форматта делдалдық қызметтер көрсетуге, жұмыстар орындауға арналған ақпараттық жүйелердің операторы түсініледі.

6. Уәкілеттік берілген банк ұйымдарының, интернет-платформалар операторларының арнаулы мобильді қосымшаға операциялар бойынша мәліметтерді беру мақсаттары үшін салық органдарымен өзара іс-қимыл жасау тәртібін уәкілетті орган Ұлттық Банкпен келісу бойынша айқындайды.

77-тарау. Өзін-өзі жұмыспен қамтығандар үшін арнаулы салық режимі

718-бап. Жалпы ережелер

1. Өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін өзін-өзі жұмыспен қамтығандар арнаулы салық режимін қолдану тәртібі мен талаптарын сақтау кезінде қолдануға құқылы.

2. Осы Кодекстің мақсаттары үшін өзін-өзі жұмыспен қамтығандар деп мынадай талаптарға сәйкес келетін:

1) өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолдануға рұқсат етілген қызметтің бір немесе бірнеше түрін жүзеге асыратын жеке тұлғалар (дара кәсіпкерлер болып табылмайтын) – Қазақстан Республикасының азаматтары, қандастар танылады.

Өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолдануға рұқсат етілген қызмет түрлерінің тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді ;

2) жұмыскерлердің еңбегін пайдаланбайтын;

3) күнтізбелік айдағы кірісі тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 300 еселенген мөлшерінен аспайтын жеке тұлғалар (дара кәсіпкерлер болып табылмайтын) – Қазақстан Республикасының азаматтары, қандастар танылады.

719-бап. Арнаулы салық режимін қолдану тәртібі мен шарттары

1. Өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимі төлем көзінен ұсталатын салықты (бұдан әрі осы тараудың мақсатында – жеке табыс салығы), әлеуметтік төлемдерді қоспағанда, жеке табыс салығын есептеудің және төлеудің оңайлатылған тәртібін белгілейді.

2. Арнаулы салық режимін қолдануға рұқсат етілген қызмет түрлерінің тізіміне енгізілген қызметті жүзеге асыруға байланысты салықтық кезең үшін алынған кіріс өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимінде салық салу объектісі болып табылады.

Бұл ретте өткізілген тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін есеп айырысуларды жүзеге асыру күні, оның ішінде ақшаны немесе оның баламасын алу немесе төлеу күні кірісті тану күні болып табылады.

Өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолданатын жеке тұлғалардың (қызметін жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде жүзеге асыратын жеке тұлғаларды қоспағанда) кірістерін есепке

алу арнаулы мобильді қосымшаның чектері және өзге де көздерден алынған кірістер туралы басқа да мәліметтер негізінде арнаулы мобильді қосымшада қалыптастырылатын кірістер тізілімде жүргізіледі.

Қызметін жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде жүзеге асыратын жеке тұлғалардың өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режиміндегі кірістерін есепке алу операциялардың күні, атауы , әрбір операциядан алынған сомалар, әрбір күн үшін, ай үшін қорытынды сома көрсетіле отырып, өздері дербес әзірлеген қарапайым нысанда жүргізіледі.

3. Күнтізбелік ай өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолдану үшін салықтық кезең болып табылады.

4. Өзін-өзі жұмыспен қамтығандар арнаулы мобильді қосымшаны міндетті түрде пайдалана отырып немесе қызметін жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде жүзеге асыру кезінде жеке табыс салығын және әлеуметтік төлемдерді дербес есептеу және төлеу жолымен арнаулы салық режимін қолданады.

5. Қызметті интернет-платформаны пайдалана отырып жүзеге асыру кезінде арнаулы салық режимін қолдану осы Кодекстің 721-бабының ережелері ескеріле отырып жүргізіледі.

720-бап. Жеке табыс салығын және әлеуметтік төлемдерді арнаулы салық режимінде есептеу мен төлеу тәртібі

1. Жеке табыс салығының сомасын есептеу осы баптың 2-тармағында көзделген азайту ескеріле отырып, салық салу объектісіне 0 пайыз мөлшеріндегі мөлшерлемені қолдану арқылы жүргізіледі.

Әлеуметтік төлемдерді есептеу және төлеу осы баптың 2-тармағында көзделген азайту ескеріле отырып, Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне және " Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүргізіледі.

2. Арнаулы салық режимінде жеке табыс салығы мен әлеуметтік төлемдердің сомасын есептеуді өзін-өзі жұмыспен қамтыған адам қызметін жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде жүзеге асыру жағдайларын қоспағанда, арнаулы мобильді қосымшаны пайдалану арқылы жүргізеді.

Бұл ретте арнаулы мобильді қосымшада өзін-өзі жұмыспен қамтыған адамның салықтық кезеңде алған барлық кірістерінің сомасы және есептелген жеке табыс салығы мен әлеуметтік төлемдердің сомасы көрсетіледі.

Қызметті интернет-платформаны пайдалана отырып жүзеге асыру кезінде салық агенті жеке табыс салығын және әлеуметтік төлемдерді ұстап қалған және аударған

жағдайларда, өзін-өзі жұмыспен қамтыған адамның салық салу объектісі жеке табыс салығы мен әлеуметтік төлемдердің сомасын есептеу, ұстап қалу және төлеу жөніндегі міндеттемені осындай салық агенті орындауға жататын кірістер сомасына азаяды.

3. Қызметті жалпыға ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде жүзеге асырудан түсетін кірістер бойынша арнаулы салық режимінде жеке табыс салығының және әлеуметтік төлемдердің сомасын салықтық кезең үшін есептеуді өзін-өзі жұмыспен қамтыған адам дербес жүргізеді.

Бұл ретте төлем құжаттарында көрсетілген кезеңдер үшін арнаулы салық режимінде төленген жеке табыс салығының және әлеуметтік төлемдердің сомасы арнаулы салық режимінде есептелген жеке табыс салығының және әлеуметтік төлемдердің сомасы деп танылады.

4. Жеке табыс салығы бюджетке есепті айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірілмей төленуге жатады. Әлеуметтік төлемдерді арнаулы салық режимінде төлеу Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде және "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген мерзімдерде жүргізіледі.

721-бап. Қызметін интернет-платформаны пайдалана отырып жүзеге асыратын, өзін-өзі жұмыспен қамтыған адамның арнаулы салық режимін қолдану ерекшеліктері

1. Осы баптың ережелері өзін-өзі жұмыспен қамтыған адам қызметін интернет-платформаны пайдалана отырып, қызметтің рұқсат етілген түрлерінің тізімі бойынша жүзеге асырған кезде қолданылады.

2. Осы бөлімде қолданылатын негізгі ұғымдар:

1) интернет-платформа – интернет-платформа операторының, көрсетілетін қызметтерге тапсырыс берушінің және интернет-платформада тіркелген және көрсетілетін қызметтерге тапсырыс берушілерге интернет-платформаны пайдалана отырып қызметтер көрсететін тұлғаның өзара іс-қимылын қамтамасыз ететін электрондық интернет-алаң;

2) интернет-платформа операторы – интернет-платформада тіркелген және көрсетілетін қызметтерге тапсырыс берушілерге интернет-платформаны пайдалана отырып қызметтер көрсететін тұлға арасында қызметтер көрсету (оның ішінде қызметтер көрсету үшін үшінші тұлғаларды тарта отырып қызметтер көрсету) бойынша байланыстарды орнату үшін ақпараттық технологиялар мен жүйелерді қолдана отырып, техникалық, ұйымдастырушылық, ақпараттық және өзге де мүмкіндіктер беретін дара кәсіпкер немесе заңды тұлға;

3) серіктес-интегратор – Қазақстан Республикасының заңнамасында осындай интеграциялауға белгіленген талаптарға сәйкес интернет-платформалардың мемлекеттік ақпараттық жүйелермен интеграциялануын қамтамасыз ететін ақпараттық өнімнің иесі болып табылатын дара кәсіпкер немесе заңды тұлға;

4) тапсырыс беруші – интернет-платформада тіркелген және онда қызметтер көрсетуге немесе жұмыстар орындауға тапсырысты орналастыратын жеке немесе заңды тұлға.

3. Интернет-платформа операторы осы Кодекстің 3-бабының 13) тармақшасына сәйкес салық агенті болып табылады, ол өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолданатын және қызметін интернет-платформаны пайдалана отырып жүзеге асыратын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес орындаушылар болып табылатын жеке тұлғалар үшін Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде және "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жеке табыс салығы мен әлеуметтік төлемдерді ұстап қалуды және аударуды жүргізеді.

4. Салық агенті Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне және "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әлеуметтік төлем сомаларын ұстап қалуды жүргізеді.

Ұсталған жеке табыс салығының сомаларын бюджетке аударуды салық агенті есепті айдан кейінгі айдың 15-інен кешіктірмей жүргізеді.

Ұсталған әлеуметтік төлем сомаларын төлеуді салық агенті Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде және "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген мерзімдерде жүргізеді.

78-тарау. ОҢАЙЛАТЫЛҒАН ДЕКЛАРАЦИЯ НЕГІЗІНДЕ АРНАУЛЫ САЛЫҚ РЕЖИМІ

722-бап. Жалпы ережелер

1. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда, осы режимді қолданатын салық төлеушілер үшін корпоративтік немесе жеке табыс салығын есептеу мен төлеудің оңайлатылған тәртібін белгілейді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілмеген, салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық есептілікті есептеу, төлеу және ұсыну жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

2. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші салық агентінің осы Кодекстің 43-тарауында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде төлем көзінен салық салынуға жататын кірістерден жеке табыс салығы бойынша осы салықты есептеу, ұстап қалу және оны аудару жөніндегі міндеттемесін орындайды.

3. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану үшін салықтық және есепті кезең жартыжылдық болып табылады.

4. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер:

1) әлеуметтік салық төлеушілер болып табылмайды;

2) қосылған құн салығын төлеушілер болып табылмайды (импортталатын тауарларға қосылған құн салығын және бейрезидент үшін қосылған құн салығын қоспағанда).

723-бап. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану шарттары

1. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін мынадай шарттарға сәйкес келетін:

1) күнтізбелік жылдағы шекті кірісі тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 600 000 еселенген мөлшерінен аспайтын;

2) Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған, оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану тыйым салынатын қызмет түрлерінің тізбесіне енгізілмеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер және Қазақстан Республикасының резидент-заңды тұлғалары (осы баптың 2-тармағында аталғандарды қоспағанда) қолдануға құқылы.

Шекті кіріс мөлшерін айқындау мақсаттары үшін:

осы Кодекстің 724-бабына сәйкес айқындалатын салық салу объектісінің мөлшері ескеріледі;

қызметті шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолдана отырып жүзеге асырудан түсетін кірістер ескерілмейді.

2. Мыналар оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдануға құқылы емес:

1) басқа заңды тұлғалардың қатысу үлесі 25 пайыздан асатын заңды тұлғалар;

2) құрылтайшысы немесе қатысушысы бір мезгілде арнаулы салық режимін қолданатын басқа заңды тұлғаның құрылтайшысы немесе қатысушысы болып табылатын заңды тұлғалар;

3) құрылтайшысы немесе қатысушысы арнаулы салық режимін қолданатын заңды тұлғалар;

4) арнаулы салық режимін қолданатын заңды тұлғаның құрылтайшылары немесе қатысушылары болып табылатын салық төлеушілер (жеке тұлғалар, дара кәсіпкерлер);

5) коммерциялық емес ұйымдар;

6) арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың, "Астана Хаб" қатысушылары;

7) бірлескен қызмет туралы шарттар бойынша жүзеге асырылатын қызмет бойынша салық төлеушілер.

3. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар осы Кодекстің 20-тарауына сәйкес салықтық есепке алуды ұйымдастырады және жүргізеді.

724-бап. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданған кезде кірістерді айқындау тәртібі

1. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші үшін салық салу объектісі салықтық кезең үшін есепке жазу әдісі бойынша алуға жататын (алынған) кіріс (шығыстар есепке алынбай) болып табылады.

Корпоративтік немесе жеке табыс салығын (төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда) есептеу кезінде осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген салық салу объектісі күнтізбелік жылдың басынан бастап өспелі қорытындымен айқындалған осындай салық салу объектісі тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 24 000 еселенген мөлшерінен асқан айдан бастап осындай жұмыс беруші салық төлеушінің өз жұмыскерлерінің кірістері бойынша шығыстарының сомасына азаяды.

2. Осы баптың 1-тармағының мақсаттары үшін айқындалатын кіріс Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерде алынған (алуға жататын) кірістердің мынадай түрлерінен (осы баптың 7-тармағына сәйкес жүргізілген түзетулер ескеріле отырып):

1) тауарларды өткізуден, жұмыстар орындаудан, қызметтер көрсетуден түсетін кірістен, оның ішінде роялтиден, мүлікті мүліктік жалдауға (жалға) тапсырудан түсетін кірістен;

2) міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кірістен;

3) талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кірістен;

4) борышкерге ұйғарылған немесе борышкер таныған айыппұлдардан, өсімпұлдан және басқа да санкция түрлерінен (егер бұл сомалар оларды шегерімге жатқызу көзделмейтін арнаулы салық режимін қолдану кезеңінде төленсе, сондай-ақ егер бұл айыппұлдар бұрын салық төлеуші бюджетпен есеп айырысуды жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүзеге асырған кезеңде шегерімге жатқызылмаса, бюджеттен қайтарылған негізсіз салынған айыппұлдардан басқа);

5) шығындарды жабу үшін мемлекеттік бюджет қаражатынан алынған сомадан;

6) түгендеу кезінде анықталған материалдық құндылықтардың артық шығуынан;

7) кәсіпкерлік мақсаттарда пайдалануға арналған өтеусіз алынған мүлік түріндегі кірістен (қайырымдылық және гуманитарлық көмектен басқа);

8) жалға беруші дара кәсіпкердің жалға берілген мүлкін күтіп-ұстауға және жөндеуге арналған шығыстарын жалға алушының өтеуінен;

9) жалға алушының жалға алу шарты бойынша төлемақы есебіне есепке жатқызылатын, дара кәсіпкерден жалға алған мүлікті күтіп-ұстауға және жөндеуге арналған шығыстарынан тұрады.

Егер осы тармақта көзделген кірістер бірлескен қызмет туралы шарттар бойынша қызметті жүзеге асырудан алынса (алынуға тиіс болса), онда осындай кірістер осы баптың 1-тармағының мақсаттары үшін айқындалатын кіріске енгізілмейді және оларға жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен салық салынады.

3. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану мақсатында қызметін комиссия және (немесе) тапсырма шарттары бойынша жүзеге асыратын тұлғаның кірісіне осындай тұлғаның шарт (келісім) бойынша сыйақысы ескеріле отырып, өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің құны енгізіледі.

4. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану кезінде осы баптың 2-тармағында көрсетілген кірістердің мөлшерін:

1) заңды тұлға – жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен осы Кодекстің 5-бөліміне және осы баптың 5, 6, 7 және 8-тармақтарына сәйкес;

2) "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкер – осы Кодекстің 21-тарауына, осы баптың 5, 6, 7 және 8-тармақтарына және осы Кодекстің 725-бабына сәйкес;

3) бухгалтерлік есепке алуды жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асыратын дара кәсіпкер – осы Кодекстің 5-бөліміне және осы баптың 5, 6, 7 және 8-тармақтарына сәйкес корпоративтік табыс салығын есептеу мақсатында кірістердің мөлшерін айқындау тәртібіне ұқсас жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен айқындайды.

5. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер осы баптың 2-тармағында көрсетілмеген кірістерді алған кезде осы Кодекске сәйкес жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен тиісті салықтарды есептеуді, төлеуді және олар бойынша салықтық есептілік ұсынуды жүргізеді.

6. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушінің кірісі ретінде салық салу мақсатында:

1) мүлікті өтеусіз беретін салық төлеуші үшін – осындай берілген мүліктің құны;

2) дара кәсіпкер өтеусіз алған, оған жарнамалау мақсатында (оның ішінде сыйға тарту түрінде) берілген тауардың құны, егер осындай тауар бірлігінің құны осындай беру күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 5 еселенген мөлшерінен аспаса;

3) егер көрсетілген шығыстар мыналарға:

Қазақстан Республикасының тұрғын үй заңнамасына сәйкес кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін күтіп-ұстауға;

"Тұрғын үй қатынастары туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген коммуналдық көрсетілетін қызметтер ақысын төлеуге;

тұрғынжайды жөндеуге арналған жалға алу төлемақысына енгізілмесе, дара кәсіпкер болып табылмайтын жалға алушы жеке тұлғаның тұрғынжайды мүліктік жалдау (жалға алу) кезінде шеккен шығыстары;

4) Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес есептен шығарылған өсімпұл мен айыппұлдардың сомасы қаралмайды.

7. Осы тараудың мақсаттары үшін бұрын танылған кіріс сомасы шегінде есепті салықтық кезеңнің кіріс мөлшерін ұлғайту немесе есепті салықтық кезеңнің кіріс мөлшерін азайту түзету деп танылады.

Осы баптың 2-тармағында көрсетілген кірістер:

1) тауарлар толық немесе ішінара қайтарылған;

2) мәміле шарттары өзгертілген;

3) өткізілген немесе сатып алынған тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін бағалар, өтемақылар өзгертілген;

4) баға жеңілдіктері, сатылым жеңілдіктері;

5) шарт талаптары негізге алына отырып, өткізілген немесе сатып алынған тауарлар , орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін ұлттық валютамен төлеуге жататын сомалар өзгертілген;

6) заңды тұлғадан, дара кәсіпкерден, қызметті Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғадан осындай тұрақты мекеменің қызметіне қатысты талаптар бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құруға алып келмеген қызметті филиал, өкілдік арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның филиалынан, өкілдігінен талапты есептен шығарған жағдайларда түзетуге жатады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көзделген кірісті түзету:

дебитор-салық төлеуші таратылған кезде оның тарату балансын бекіту күніне талапты кредитор-салық төлеуші талап етпеген;

заңды күшіне енген сот актісі бойынша салық төлеуші талапты есептен шығарған жағдайларда азайту жағына қарай жүзеге асырылады.

Осы тармақшада көзделген түзету талаптың туындағанын растайтын бастапқы құжаттар болған кезде есептен шығарылған талаптың және бұрын осындай талап бойынша танылған кірістің сомасы шегінде жүргізіледі.

Осы тармақтың екінші бөлігінің 1) – 5) тармақшаларында көзделген түзету осындай түзетуді жүзеге асыру үшін жағдайлардың басталғанын растайтын бастапқы құжаттар болған кезде жүргізіледі.

Кірістерді түзету осы бапта көрсетілген жағдайлар басталған салықтық кезеңде жүргізіледі.

Осы бапта көрсетілген жағдайлар басталған кезеңде кіріс болмаған немесе азайту жағына түзетуді жүзеге асыру үшін оның мөлшері жеткіліксіз болған жағдайда түзету бұрын кіріс түзетуге жатады деп танылған салықтық кезеңде жүргізіледі.

8. Егер нақ сол кірістер кірістердің бірнеше бабында көрсетілуі мүмкін болса, көрсетілген кірістер кіріске бір рет енгізіледі.

Салық салу мақсаттары үшін кірісті тану күні осы тараудың ережелеріне сәйкес айқындалады.

9. Егер осы баптың 6-тармағында өзгеше белгіленбесе, оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкер:

1) осы Кодекстің 6-бөлімінің 3-параграфына сәйкес – мүліктік кірістің;

2) осы Кодекстің 6-бөліміне сәйкес жеке тұлғаның осы баптың 2-тармағында көрсетілмеген өзге де кірістерінің мөлшерін айқындайды.

Бұл ретте тиісті салықтарды есептеу және төлеу, олар бойынша салықтық есептілікті ұсыну осы Кодекстің 6-бөліміне сәйкес жүргізіледі.

725-бап. "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлердің кірістерін салықтық есепке алуда тану ерекшеліктері

1. Осы баптың ережелерін "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бухгалтерлік есепке алуды жүргізуді және қаржылық есептілік жасауды жүзеге асырмайтын дара кәсіпкерлер қолданады.

2. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, кіріс дара кәсіпкер ұсынатын кез келген сауда және көтерме жеңілдіктердің сомасы ескеріле отырып, алынған немесе алынуға жататын құн бойынша өлшенеді. Операциядан туындайтын кірістің сомасы дара кәсіпкер мен сатып алушы немесе активті пайдаланушы арасындағы орындалған шарт негізінде де айқындалады.

3. Тауарларды өткізуден түсетін кіріс төменде санамаланған барлық талаптар қанағаттандырылған кезде:

1) дара кәсіпкер сатып алушыға тауарға меншік құқығымен байланысты елеулі тәуекелдер мен сыйақылар берсе;

2) дара кәсіпкер әдетте меншік құқығымен ұштасатын дәрежеде бұдан әрі басқаруға қатыспаса және сатылған тауарларды бақыламаса;

3) кіріс сомасы сенімді түрде өлшенетін болса;

4) операциямен байланысты экономикалық пайданың дара кәсіпкерге түсу ықтималдығы болса;

5) операциямен байланысты шеккен немесе күтілетін шығындар сенімді түрде өлшенетін болса, кіріс деп танылады.

4. Жұмыстар орындаудан, қызметтер көрсетуден түсетін кіріс орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісінің немесе жұмыстардың орындалу, қызметтердің көрсетілу фактісін растайтын өзге де құжат негізінде танылады. Жұмыстар орындаудан, қызметтер көрсетуден түсетін кірістер орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісіне немесе жұмыстардың орындалу, қызметтердің көрсетілу фактісін растайтын өзге де құжатқа қол қойылған кезеңде танылады.

5. Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріске мыналар жатады:

1) кредитордың салық төлеуші міндеттемелерін есептен шығаруы;

2) дара кәсіпкердің қызметі тоқтатылған кезде кредитор талап етпеген міндеттемелер;

3) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімінің өтуіне байланысты міндеттемелерді есептен шығару;

4) заңды күшіне енген сот актісі бойынша міндеттемелерді есептен шығару.

Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріс сомасы:

1) осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) тармақшасында көрсетілген жағдайда салық органына қызметін тоқтату туралы салықтық өтінішті ұсынған;

2) қалған жағдайларда есептен шығарылған күні дара кәсіпкердің бастапқы құжаттарына сәйкес төленуге жататын міндеттемелер сомасына (қосылған құн салығының сомасын қоспағанда) тең болады.

Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін кіріс:

1) осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген жағдайда кредитор міндеттемені есептен шығарған;

2) осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) тармақшасында көрсетілген жағдайда салық органына тарату салықтық есептілігі ұсынылған;

3) осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда талап қоюдың ескіру мерзімі өткен;

4) осы тармақтың бірінші бөлігінің 4) тармақшасында көрсетілген жағдайда сот актісі заңды күшіне енген есепті салықтық кезеңде танылады.

6. Түгендеу кезінде анықталған материалдық құндылықтардың артық шығуы түріндегі кіріс түгендеу аяқталған және осындай артық шығу фактісі көрсетіле отырып, түгендеу актісі жасалған салықтық кезеңде танылады. Дара кәсіпкер артық шығу құнын Қазақстан Республикасында қолданылатын бағалар мен тарифтер негізінде дербес айқындайды.

7. Айыппұлдар, өсімпұл, тұрақсыздық айыбы және басқа да санкциялар түріндегі кіріс сот оларды өндіріп алу туралы шешім шығарған немесе оларды борышкер таныған салықтық кезеңде танылады.

8. Дара кәсіпкердің тауарлары, жұмыстары немесе көрсетілетін қызметтері басқа тұлғаның тауарларына, жұмыстарына немесе көрсетілетін қызметтеріне айырбасталатын операцияларды дара кәсіпкер жүзеге асырған кезде тауарларды,

жұмыстарды немесе көрсетілетін қызметтерді қабылдау-беру актісі жасалуға тиіс. Қабылдау-беру актісінде берілген және алынған тауарлардың, орындалған жұмыстардың немесе көрсетілген қызметтердің құны көрсетілуге тиіс. Мұндай операциядан түсетін кіріс қабылдау-беру актісінде көрсетілуге жататын алынған тауарлардың, орындалған жұмыстардың немесе көрсетілген қызметтердің құны мен берілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың немесе көрсетілген қызметтердің өзіндік құны арасындағы оң айырма ретінде айқындалады.

9. Салықтық кезең үшін алуға жататын (алынған) кіріс есепті салықтық кезеңдегі ұзақ мерзімді келісімшарт бойынша кіріс болып танылады.

10. Талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс:

1) талап ету құқығын иеленетін дара кәсіпкер үшін – негізгі борышты талап ету бойынша борышкерден алынуға жататын сома, оның ішінде талап ету құқығы басқаға берілген күнгі негізгі борыштан артық сома мен талап ету құқығын иелену құны арасындағы оң айырма болып табылады. Талап ету құқығын басқаға беруден түсетін мұндай кіріс сатып алынған талапты борышкер өтеген салықтық кезеңнің кірісі болып табылады;

2) талап ету құқығын басқаға берген дара кәсіпкер үшін – салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес басқаға беру жүргізілген талап ету құқығының құны мен талап ету құқығын басқаға беру күні борышкерден алынуға жататын талап ету құны арасындағы оң айырма болып табылады. Талап ету құқығын басқаға беруден түсетін мұндай кіріс басқаға беру жүргізілген салықтық кезеңнің кірісі болып табылады.

11. Дара кәсіпкер меншігіне өтеусіз алған мүлік құны, егер дара кәсіпкер мұндай мүлікті осы мүлік алынған салықтық кезеңде кәсіпкерлік мақсатта пайдаланса, кәсіпкерлік мақсатта пайдалануға арналған, өтеусіз алынған мүлік (қайырымдылық көмектен басқа) түріндегі кіріс болып табылады.

Мемлекеттік тіркеуге жататын жылжымайтын мүлік пен көлік құралдарын қоспағанда, кәсіпкерлік мақсатта пайдалануға арналған, өтеусіз алынған мүлік (қайырымдылық көмектен басқа) түріндегі кіріс мұндай мүлік алынған салықтық кезеңде танылады.

Кәсіпкерлік мақсатта пайдалануға арналған, өтеусіз алынған жылжымайтын мүлік (қайырымдылық көмектен басқа) түріндегі кіріс мұндай мүлікке меншік құқығын тіркеу жүргізілген салықтық кезеңде танылады.

Мемлекеттік тіркеуге жататын, кәсіпкерлік мақсатта пайдалануға арналған, өтеусіз алынған көлік құралы (қайырымдылық көмектен басқа) түріндегі кіріс мұндай көлік құралын мемлекеттік тіркеу жүргізілген салықтық кезеңде танылады.

Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамасына сәйкес бағалаушы мен дара кәсіпкер арасындағы шарт бойынша жүргізілген бағалау туралы есепте айқындалған, осы мүлікке меншік құқығы туындаған күнгі осы мүліктің нарықтық құны дара кәсіпкер меншікке өтеусіз алған мүліктің құны болып табылады.

12. Жалға алушының жалға беруші дара кәсіпкердің жалға берілген мүлікті күтіп-ұстауға және жөндеуге арналған шығыстарын өтеуі түріндегі кіріс мұндай өтем алынған салықтық кезеңде танылады.

Жалға алу шарты бойынша төлем есебіне жатқызылатын, жалға алынған мүлікті күтіп-ұстауға және жөндеуге арналған жалға алушының шығыстары түріндегі жалға беруші дара кәсіпкердің кірісі мұндай есепке жатқызу жүргізілген салықтық кезеңде танылады.

726-бап. Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимі бойынша салықтарды есептеу

Төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда, корпоративтік немесе жеке табыс салығын есептеуді оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану кезінде салық төлеуші есепті салықтық кезеңде салық салу объектісіне 4 пайыз мөлшеріндегі мөлшерлемені қолдану арқылы өзі дербес жүргізеді.

Жергілікті өкілді органдардың осы баптың бірінші бөлігінде белгіленген мөлшерлемені қызмет түріне және объектінің тұрған жеріне қарай 50 пайыздан аспайтын мөлшерде төмендетуге немесе арттыруға құқығы бар.

Бұл ретте жекелеген салық төлеушілер үшін мөлшерлемені жеке-дара төмендетуге немесе арттыруға тыйым салынады.

Мөлшерлеме мөлшерін төмендету немесе арттыру туралы осындай шешімді жергілікті өкілді орган ол қолданысқа енгізілетін жылдың алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмей қабылдайды, ол қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші әртүрлі мөлшерлемелерді қолданған жағдайда осындай мөлшерлемелер бойынша салық салынатын кірістер бойынша бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге тиіс.

727-бап. Декларацияны ұсыну мен салықтарды төлеу мерзімдері

1. Оңайлатылған декларация салық төлеушінің тұрған жеріндегі салық органына есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмей ұсынылады.

2. Оңайлатылған декларацияда көрсетілген салықтарды бюджетке төлеу жеке (корпоративтік) табыс салығы түрінде есепті салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірілмей жүргізіледі.

79-тарау. ШАРУА НЕМЕСЕ ФЕРМЕР ҚОЖАЛЫҚТАРЫНА АРНАЛҒАН АРНАУЛЫ САЛЫҚ РЕЖИМІ

728-бап. Жалпы ережелер

1. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін Қазақстан Республикасының аумағында жеке меншік және (немесе) жерді пайдалану (кейінгі жер пайдалану құқығын қоса алғанда) құқығында жер учаскелері болған кезде шаруа немесе фермер қожалықтары қолдануға құқылы.

2. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолдану мақсатында жеке меншік және (немесе) жер пайдалану құқығындағы (кейінгі жер пайдалану құқығын қоса алғанда) ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелерінің жиынтық алаңы мыналар үшін:

1) аумақтық аймақ – 5 000 га;

2) аумақтық аймақ – 3 500 га;

3) аумақтық аймақ – 1 500 га;

4) аумақтық аймақ – 500 га болып белгіленген жер учаскесінің шекті алаңының көлемінен аспауға тиіс.

Осы тармақтың мақсаты үшін жер учаскелерін мынадай аймақтарға бөлу қолданылады:

1-аумақтық аймақ: Алматы, Ақтөбе, Атырау, Жамбыл, Қызылорда, Маңғыстау, Түркістан және Жетісу облыстарының, Алматы және Шымкент қалаларының топырақ-климаттық аймақтарындағы шөлді, жартылай шөлді және тау бөктеріндегі шөлді-далалық жерлеріндегі жайылымдар;

2-аумақтық аймақ: Ақмола, Шығыс Қазақстан, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Ұлытау, Абай облыстарының, Астана қаласының, сондай-ақ 1-аумақтық аймақтың жерлерін қоспағанда, Ақтөбе облысының жерлері;

3-аумақтық аймақ: 1-аумақтық аймақтың жерлерін қоспағанда, суармалы жерлерін қоса алғанда, Атырау, Маңғыстау облыстарының жерлері;

4-аумақтық аймақ: 1-аумақтық аймақтың жерлерін қоспағанда, суармалы жерлерін қоса алғанда, Алматы, Жамбыл, Қызылорда, Түркістан, Жетісу облыстарының, Алматы және Шымкент қалаларының жерлері.

Шаруа немесе фермер қожалығында әртүрлі аумақтық аймақтарда орналасқан ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелері болған жағдайда, осы тармақтың мақсаттары үшін мұндай учаскелердің жиынтық алаңы осындай аумақтық аймақтар үшін белгіленген жер учаскесінің ең жоғары шекті алаңынан аспауға тиіс.

Бұл ретте әрбір аумақтық аймақта орналасқан ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелерінің алаңы осындай аумақтық аймақтар үшін белгіленген жер учаскесінің шекті алаңының мөлшерінен аспауға тиіс.

3. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимі шаруа немесе фермер қожалығының қызметінен түсетін кірістерден жеке табыс салығын (төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда) есептеудің айрықша тәртібін көздейді және акцизделетін тауарларды өндіру, қайта өңдеу және өткізу жөніндегі

қызметті қоспағанда, шаруа немесе фермер қожалықтарының ауыл шаруашылығы өнімін өндіру және оны өткізу, өзі өндірген ауыл шаруашылығы өнімін қайта өңдеу, осындай қайта өңдеу өнімдерін өткізу жөніндегі қызметіне қолданылады.

4. Арнаулы салық режимін қолдану үшін салықтық және есепті кезең күнтізбелік жыл болып табылады.

5. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін таңдау кезінде салық төлеушілер мұндай салық режимін оны қолдану шарттарына сәйкес келген кезде кемінде күнтізбелік бір жыл мерзім бойы қолданады.

6. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер осы арнаулы салық режимінің күші қолданылмайтын қызмет түрлерінен кірістер алған кезде кірістер мен шығыстардың, активтер мен міндеттемелердің бөлек есебін жүргізуге, сондай-ақ қолданылатын салық салу режиміне:

1) оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режиміне;

2) жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне қарай олар бойынша тиісті салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеуді және төлеуді жүргізуге міндетті.

Бұл ретте осы тармақта көзделген бөлек есепке алуды салық төлеушілер өздері бекіткен салықтық есепке алу саясатының ережелеріне сәйкес жүзеге асыруға тиіс.

7. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимінің күші қолданылмайтын қызмет бойынша қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебіне қою бойынша міндеттеме туындаған жағдайда, салық төлеушіде жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібіне көшу бойынша міндеттеме туындайды.

729-бап. Салық салу объектісі

1. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші үшін акцизделетін тауарларды өндіру, қайта өңдеу және өткізу жөніндегі қызметті қоспағанда, салықтық кезеңде ауыл шаруашылығы өнімін (оның ішінде осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызметке байланысты шығындарды (шығыстарды) жабуға арналған мемлекеттік бюджет қаражатынан алынған сомалар түріндегі кірістер), өзі өндірген ауыл шаруашылығы өнімін қайта өңдеу өнімдерін өткізуден алған кіріс салық салу объектісі болып табылады.

2. Осы баптың 1-тармағының мақсаттары үшін айқындалатын кіріс Қазақстан Республикасында және оның шегінен тысқары жерде (осы баптың 5-тармағына сәйкес жүргізілетін түзетулерді ескере отырып) алынған (алуға жататын) кірістерден тұрады.

3. Осы баптың 1-тармағының мақсаттары үшін айқындалатын кіріс:

1) міндеттемелерді есептен шығарудан түскен кірісті;

2) осы баптың 1-тармағында көрсетілген қызметті пайдалануға арналған, өтеусіз алынған мүлік (қайырымдылық көмектен басқа) түріндегі кірісті қамтиды.

Осы баптың 2-тармағында көрсетілген кірістердің мөлшері шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолдану кезінде осы Кодекстің 237 – 256-баптарына және осы баптың 4, 5 және 6-тармақтарына сәйкес айқындалады.

4. Салық салу мақсатында шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушінің кірісі ретінде өтеусіз берілген мүлікті беретін салық төлеуші үшін осындай берілген мүліктің құны қаралмайды.

5. Осы тараудың мақсаттары үшін бұрын танылған кіріс сомасы шегінде есепті салықтық кезеңнің кіріс мөлшерін ұлғайту немесе есепті салықтық кезеңнің кіріс мөлшерін азайту түзету деп танылады.

Осы баптың 2-тармағында көрсетілген кірістер:

1) тауарлар толық немесе ішінара қайтарылған;

2) мәміле шарттары өзгертілген;

3) өткізілген немесе сатып алынған тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін бағалар, өтемақылар өзгертілген;

4) баға жеңілдіктері, сатылым жеңілдіктері;

5) шарт талаптары негізге алына отырып, өткізілген немесе сатып алынған тауарлар , орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін ұлттық валютамен төлеуге жататын сомалар өзгертілген;

6) заңды тұлғадан, дара кәсіпкерден, Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғадан осындай тұрақты мекеменің қызметіне қатысты талаптар бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасында қызметті тұрақты мекеме құруға алып келмейтін филиал, өкілдік арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаның филиалынан, өкілдігінен талаптарды есептен шығарған жағдайларда түзетуге жатады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген кірісті түзету:

дебитор-салық төлеуші таратылған кезде оның тарату балансын бекіту күніне кредитор салық төлеуші талап қоймаған;

заңды күшіне енген сот шешімі бойынша салық төлеуші талапты есептен шығарған жағдайларда азайту жағына қарай жүзеге асырылады.

Осы тармақшаның екінші бөлігінің үшінші абзацында көзделген түзету талаптың туындауын растайтын бастапқы құжаттар болған кезде есептен шығарылған талаптың және бұрын осындай талап бойынша танылған кірістің сомасы шегінде жүргізіледі.

Осы тармақтың екінші бөлігінің 1) – 5) тармақшаларында көзделген түзету осындай түзетуді жүзеге асыру үшін жағдайлардың басталғанын растайтын бастапқы құжаттар болған кезде жүргізіледі.

Кірістерді түзету осы бапта көрсетілген жағдайлар басталған салықтық кезеңде жүргізіледі.

Осы бапта көрсетілген жағдайлар басталған кезеңде кіріс болмаған немесе сол кезеңде азайту жағына түзетуді жүзеге асыру үшін оның мөлшері жеткіліксіз болған

жағдайда, түзету бұрын кіріс түзетуге жатады деп танылған салықтық кезеңде жүргізіледі.

6. Егер нақ сол кірістер кірістердің бірнеше бабында көрсетілуі мүмкін болса, көрсетілген кірістер кіріске бір рет қосылады.

Салық салу мақсаттары үшін кірісті тану күні осы тараудың ережелеріне сәйкес айқындалады.

730-бап. Салықты есептеу тәртібі

Төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда, жеке табыс салығын есептеуді есепті салықтық кезең үшін салық салу объектісіне 0,5 пайыз мөлшеріндегі мөлшерлемені қолдану арқылы салық төлеуші дербес жүргізеді.

731-бап. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолдану ерекшеліктері

1. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің мынадай түрлерін:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұза отырып пайдаланылатын жер учаскелерін қоспағанда, осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызметте пайдаланылатын жер учаскелері бойынша жер салығын және (немесе) жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақыны;

2) осы Кодекстің 563-бабы 3-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген салық салу объектілері бойынша – көлік құралдары салығын;

3) осы Кодекстің 588-бабы 3-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген салық салу объектілері бойынша – мүлік салығын;

4) осы арнаулы салық режимі қолданылатын шаруа немесе фермер қожалығының қызметі бойынша – әлеуметтік салықты;

5) осы арнаулы салық режимі қолданылатын шаруа немесе фермер қожалығының қызметі бойынша – қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақыны;

6) қосылған құн салығын (импортталатын тауарларға қосылған құн салығын және бейрезидент үшін қосылған құн салығын қоспағанда) төлеушілер болып табылмайды.

2. Осы Кодекстің 730-бабында және осы баптың 1-тармағында көрсетілмеген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу, төлеу осындай салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық есептілікті ұсыну, сондай-ақ әлеуметтік төлемдерді төлеу (аудару) жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен не осы Кодекстің 94-тарауында көзделген тәртіппен жүргізіледі.

732-бап. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлерін төлеу мерзімдері

1. Төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда, жеке табыс салығын, жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақыны төлеу мынадай тәртіппен жүргізіледі:

1) салықтық кезеңнің 1 қаңтарынан бастап 1 қазанына дейін есептелген сомалар – ағымдағы салықтық кезеңнің 10 қарашасынан кешіктірілмейтін мерзімде;

2) салықтық кезеңнің 1 қазанынан бастап 31 желтоқсаны аралығында есептелген сомалар – есепті салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнің 10 сәуірінен кешіктірілмейтін мерзімде.

2. Жеке табыс салығын бюджетке төлеу жер учаскесі тұрған жер бойынша жүргізіледі.

733-бап. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер үшін декларация тапсыру мерзімдері

1. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер үшін декларация есептелген жеке табыс салығының (төлем көзінен ұсталатын салықтан басқа) және жерүсті су объектілерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақының сомасын көрсетуге арналған.

2. Шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер үшін декларация жер учаскесі тұрған жердегі тиісті салық органдарына есепті салықтық кезеңнен кейінгі салықтық кезеңнің 31 наурызынан кешіктірілмей ұсынылады.

17-БӨЛІМ. ШАРТТАР (КЕЛІСІМШАРТТАР) НЕГІЗІНДЕГІ САЛЫҚТЫҚ ПРЕФЕРЕНЦИЯЛАР МЕН ЖЕҢІЛДІКТЕР

80-тарау. ҚЫЗМЕТІН АРНАЙЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ АЙМАҚТАР АУМАҚТАРЫНДА ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ТҰЛҒАЛАРҒА, АРНАЙЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ИНДУСТРИЯЛЫҚ АЙМАҚТАРДЫҢ БАСҚАРУШЫ КОМПАНИЯЛАРЫНА САЛЫҚ САЛУ

734-бап. Салықтық преференцияларды қолданатын арнайы экономикалық аймақтарға қатысушылар

1. Осы Кодекстің және салықтық преференциялардың қолданылу мақсаттары үшін арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметті жүзеге асыратын ұйым бір мезгілде мынадай талаптарға сәйкес келетін заңды тұлға болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы заңнамасына сәйкес арнайы экономикалық аймаққа қатысушы болып табылады ;

2) тұрған жеріндегі арнайы экономикалық аймақтың аумағындағы салық органында немесе арнайы экономикалық аймақтың аумағы құзыретіне жататын салық органының аумақтық бөлімшесінде салық төлеуші ретінде тіркелген;

3) арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметтің басым түрлерін жүзеге асыруға қажетті инфрақұрылым және объектілер болған кезде, өкілдіктерді қоспағанда, заңды тұлға арнайы экономикалық аймақтың аумағы шегінен тысқары жерден филиалдарға және басқа да оқшауланған құрылымдық бөлімшелерге ие болуға құқылы емес;

4) арнайы экономикалық аймақтың аумағында арнайы экономикалық аймақты құру мақсаттарына сәйкес келетін қызметтің басым түрін жүзеге асырады.

Қызметтің басым түрлерін айқындау техникалық реттеу саласындағы уәкілетті орган бекіткен экономикалық қызмет түрлерінің жалпы сыныптауышына сәйкес жүзеге асырылады.

Осы тармақтың ережелері осы баптың 2-тармағында аталған тұлғаларға қолданылмайды.

2. Осы Кодекстің және салықтық преференциялардың қолданылу мақсаттары үшін арнайы экономикалық аймақ аумағында қызметті жүзеге асыратын ұйым немесе дара кәсіпкер деп бір мезгілде мынадай талаптарға сәйкес келетін:

1) Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы заңнамасына сәйкес шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймаққа қатысушы болып табылатын;

2) шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағындағы салық органында немесе шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағы құзыретіне жататын салық органының аумақтық бөлімшесінде тұрған жері бойынша салық төлеуші ретінде тіркелген;

3) өкілдіктерді қоспағанда, филиалдары мен өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшелері жоқ;

4) шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақты құру мақсаттарына сәйкес келетін, қызметтің басым түрлерін арнайы экономикалық аймақ аумағында жүзеге асыратын тұлға танылады.

3. Арнайы экономикалық аймақтардың аумақтарында қызметін жүзеге асыратын ұйымдарға және дара кәсіпкерлерге:

1) жер қойнауын пайдаланушылар;

2) осы Кодекстің 536-бабының 6) тармақшасында көзделген акцизделетін тауарларды өндіруді, құрастыруды (жинақтауды) жүзеге асыратын ұйымдарды қоспағанда, акцизделетін тауарларды өндіретін ұйымдар;

3) арнаулы салық режимдерін қолданатын салық төлеушілер мен дара кәсіпкерлер;

4) Қазақстан Республикасының инвестициялар туралы заңнамасына сәйкес инвестициялық стратегиялық жобаны іске асыратын (іске асырған), инвестициялар туралы келісім, инвестициялық міндеттемелер туралы келісім, пайдалы қатты қазбаларды өңдеу туралы келісім жасасқан ұйымдар;

5) ойын бизнесі саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар;

6) "Астана Хаб" қатысушылары;

7) АХҚО қатысушылары жатпайды.

Бұл ретте шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймаққа қатысты өтініш берушілерге шетелдік жеке және заңды тұлғалар да жатпайды.

735-бап. Арнайы экономикалық аймақтар аумағында салық салу ерекшеліктері

1. Арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйым немесе дара кәсіпкер арнайы экономикалық аймақтың аумағында орналасқан және қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын салық салу объектілері (салық салынатын объектілер) бойынша жер салығының, мүлік салығының және жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақының бюджетке төленуге жататын сомасын айқындау кезінде есептелген салық және (немесе) төлемақы сомасын мынадай тәртіппен:

тиісті салық мөлшерлемелеріне 0 коэффициентін қолдану арқылы жер салығы және жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша,

салықтық базаға 0 мөлшерлемесін қолдану арқылы мүлік салығы бойынша 100 пайызға азайтады.

Осы тараудың мақсаттарында осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген азайту салықтар мен төлемақы бойынша преференциялар болып табылады.

Салықтар мен төлемақы бойынша преференциялар:

арнайы экономикалық аймаққа қатысушы ретінде қызметін жүзеге асыру туралы шарт жасалатын айдың 1-інен бастап – жер салығы бойынша;

салық салу объектісі пайда болған күннен бастап, бірақ арнайы экономикалық аймаққа қатысушы ретінде қызметін жүзеге асыру туралы шарт жасалған күннен кейін – мүлік салығы бойынша;

арнайы экономикалық аймаққа қатысушы ретінде қызметін жүзеге асыру туралы шарт жасалған айдың 1-інен бастап уақытша өтеулі жер пайдалану (жалдау) шартының

қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін, бірақ арнайы экономикалық аймақтың қолданылу мерзімінен аспайтын мерзімде жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша қолданылады.

2. Арнайы экономикалық аймақтың аумағында орналасқан салық салу объектілері (салық салынатын объектілер) пайдаланылған жағдайда, қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру кезінде де, қызметтің өзге түрлерін жүзеге асыру кезінде де осы баптың 1 -тармағы бірінші бөлігінің ережелері қолданылатын салық немесе төлемақы сомасы қызметтің басым түрлерінен түсетін кірістердің жылдық жиынтық кіріске үлес салмағына пропорционалды түрде айқындалады.

3. Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясы арнайы экономикалық аймақтың қатысушысы ретінде қызметін жүзеге асыру туралы шартты бұзған жағдайда Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы заңнамасына сәйкес салықтар мен төлемақы бойынша преференциялар шартты бұзуға негіз болып табылатын бұзушылыққа жол берілген салықтық кезең басталған күннен бастап жойылады.

Арнайы экономикалық аймақтың басқарушы компаниясы шарт бұзылған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірілмейтін мерзімде шартты бұзуға негіз болып табылған бұзушылық күнін көрсете отырып, олармен жасалған шарттар бұзылған арнайы экономикалық аймаққа қатысушылар туралы мәліметтерді осындай қатысушылардың тұрған жеріндегі салық органдарына ұсынады.

Бұл ретте салық төлеуші шарт бұзылған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей шартты бұзуға себеп болып табылған бұзушылыққа жол берілген салықтық кезең үшін қосымша салықтық есептілікті ұсынуға міндетті.

4. Егер осы тармақта өзгеше көзделмесе, арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйым бюджетке төлеуге жататын корпоративтік табыс салығының сомасын айқындау кезінде қызметтің басым түрлерін жүзеге асырудың нәтижесі болып табылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден алынған кірістер бойынша осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын 100 пайызға азайтады.

Бұл ретте осы баптың осы тармағы бірінші бөлігінің және 5-тармағының ережесі, мұндай өткізу шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметтің басым түрлерінің тізбесіне кіретін жағдайларды қоспағанда, мынадай құрылыс объектілерін:

жобалау-сметалық құжаттамаға сәйкес ауруханаларды, емханаларды, мектептерді, балабақшаларды, музейлерді, театрларды, жоғары және орта оқу орындарын, кітапханаларды, оқушылар сарайларын, спорт кешендерін;

жобалау-сметалық құжаттамаға сәйкес инфрақұрылымды, әкімшілік және тұрғын үй кешендерін өткізуден түскен кірістер бойынша қолданылмайды.

5. Шектері ЕАЭО кедендік шекарасының учаскелерімен толық немесе ішінара тұспа-тұс келетін арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүзеге асыратын дара кәсіпкер бюджетке төленуге жататын жеке табыс салығының сомасын айқындау кезінде қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру нәтижесі болып табылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден алынған кірістер бойынша есептелген жеке табыс салығының сомасын 100 пайызға азайтады.

6. Арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйым немесе дара кәсіпкер қызметтің тиісті басым түрі және қызметтің өзге түрлері бойынша салықтық міндеттемелерді есептеу мақсатында салық салу объектілерін және (немесе) салық салумен байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды жүргізеді.

7. Арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйымның немесе дара кәсіпкердің қызметтің басым түріне жатпайтын өзге қызмет түрлерін жүзеге асырудан түсетін кірістеріне жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен корпоративтік табыс салығы немесе жеке табыс салығы салынуға жатады.

8. Арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйым осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығын 100 пайызға азайтуды көздейтін осы Кодекстің басқа ережелерін қолдануға құқылы емес.

9. Арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың басқарушы компаниялары бюджетке төленуге жататын, жер салығының, мүлік салығының және жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақының сомасын айқындау кезінде арнайы экономикалық және индустриялық аймақтарға қызмет көрсету үшін пайдаланылатын (пайдалану жоспарланатын) салық салу объектілері (салық салынатын объектілер) бойынша есептелген салық пен төлемақы сомаларын мынадай тәртіппен:

тиісті салық мөлшерлемелеріне 0 коэффициентін қолдану арқылы жер салығы және жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша;

салықтық базаға 0 мөлшерлемесін қолдану арқылы мүлік салығы бойынша 100 пайызға азайтады.

10. Осы баптың 1, 4 және 5-тармақтарында көзделген салықтар және (немесе) төлемақы сомаларын 100 пайызға азайтуды қолдану мерзімі Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы заңнамасында белгіленген санаттарға қарай, бірақ қызметті жүзеге асыру туралы шарттың қолданылу мерзімінен және арнайы экономикалық аймақтың жұмыс істеу мерзімінен аспай:

А санаты – 7 жыл ішінде;

В санаты – 15 жыл ішінде;

С санаты – 25 жыл ішінде жүзеге асырылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелерін арнайы экономикалық аймақ аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйым және дара кәсіпкер Қазақстан

Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы заңнамасына сәйкес қызметті жүзеге асыру туралы шартты 2024 жылғы 1 қаңтардан кейін жасасқан кезде қолданады.

11. Арнайы экономикалық аймақтардың аумақтарында қызметін жүзеге асыратын ұйымдар мен дара кәсіпкерлер арнайы экономикалық аймақтарға қатысушылар үшін салық салынбайтын айналымды және салық салынбайтын импортты айқындау бойынша осы Кодекстің 48-тарауында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып, осы Кодекстің 7-бөлімінде белгіленген қосылған құн салығын салу тәртібін қолданады.

Арнайы экономикалық аймақтың аумағына өткізілетін тауарларға қосылған құн салығын салу, сондай-ақ нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынатын айналым бойынша қосылған құн салығының асып кетуін қайтару тәртібі осы бөлімде және осы Кодекстің 470 және 471-баптарында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, осы Кодексте айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

Өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру саласындағы уәкілетті органмен жасасқан арнаулы инвестициялық келісімшарт шеңберінде арнайы экономикалық аймақтың аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйым:

осы Кодекстің 479-бабы 1-тармағының 9) тармақшасында және 525-бабы 2-тармағының 3) тармақшасында белгіленген шарттар сақталған кезде еркін кедендік аймақтың кедендік рәсімімен орналастырылған көлік құралдарының және (немесе) ауылшаруашылық техникасының құрамындағы шикізатты және (немесе) материалдарды, сондай-ақ олардың құрамдастарын;

осы Кодекстің 479-бабының 2-тармағында және 525-бабының 5-тармағында көзделген шарттар сақталған кезде арнайы экономикалық аймақтың аумағында өндірілген дайын өнім құрамындағы тауарларды импорттау кезінде қосылған құн салығынан босатылады.

12. Арнайы экономикалық аймаққа қатысушы ретінде қызметін жүзеге асыру туралы шарт жасасқан күннен кейін Қазақстан Республикасының салық заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда, егер мұндай өзгерістер мен толықтырулар корпоративтік табыс салығын, жеке табыс салығын, жер салығын, мүлік салығын және жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақыны есептеу кезінде қолданылатын азайту мөлшерлерін алып тастауды және (немесе) өзгертуді көздейтін болса, мұндай ұйым немесе дара кәсіпкер осындай шарт жасасу күніне қолданыста болатын осы тараудың ережелерін қолданады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы заңнамасына сәйкес жасалған арнайы экономикалық аймаққа қатысушы ретінде қызметін жүзеге асыру туралы шарттың қолданылу мерзімі ішінде, бірақ осындай бірінші өзгеріс және (немесе) толықтыру қолданысқа енгізілген күннен бастап он жылдан аспайтын мерзімде қолданылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері арнайы экономикалық аймаққа қатысушы ретінде қызметті жүзеге асыру туралы шартты арнайы экономикалық аймақты басқару органы біржақты тәртіппен бұзған жағдайда Қазақстан Республикасының арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы заңнамасына сәйкес қолданылмайды.

81-тарау. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КЕЛІСІМШАРТТАР БОЙЫНША САЛЫҚТЫҚ ПРЕФЕРЕНЦИЯЛАР

736-бап. Инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлғаларға салық салу

1. Осы Кодекстің мақсаттары үшін бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін:

1) Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес, салықтар бойынша преференциялар көзделетін инвестициялар туралы келісім жасаған;

2) инвестициялар туралы келісімде көзделген қызметтің басым түрі бойынша инвестициялық жобаны іске асыратын заңды тұлға инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлға болып табылады.

2. Инвестициялар туралы келісім осы баптың 1-тармағында көзделген шарттар сақталған кезде мынадай преференцияларды көздеуі мүмкін:

1) осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығын инвестициялар туралы келісімде айқындалған, инвестициялар туралы келісім шеңберінде жаңа өндірістер ретінде енгізілген, кеңейтілген немесе жаңартылған тіркеп-белгіленген активтерді пайдалану арқылы алынған қызметтің басым түрлері бойынша инвестициялық жобаны іске асырудан түскен кірістер бойынша 100 пайызға азайту;

2) инвестициялар туралы келісімде айқындалған қызметтің басым түрлері бойынша инвестициялық жобаны іске асыру үшін пайдаланылатын жер учаскелері бойынша жер салығын есептеу кезінде 0 коэффициентін қолдану;

3) инвестициялар туралы келісімде айқындалған қызметтің басым түрлері бойынша инвестициялық жобаны іске асыру үшін пайдаланылатын объектілер бойынша мүлік салығын есептеу кезінде салықтық базаға 0 пайыз мөлшерлемесін қолдану;

4) келісім жасалған күннен бастап инвестициялық жоба шеңберінде салықтар бойынша преференциялар мерзімдері аяқталған күнге дейінгі кезеңге осы бапта көзделген коэффициент мөлшерінің, мөлшерлемелердің және салықтарды азайту мөлшерінің тұрақтылығы.

Осы тармақтың бірінші бөлігі 2) және 3) тармақшаларының ережелері салық салу объектілерін пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға беру жағдайларында қолданылмайды.

3. Осы баптың 2-тармағында көзделген салықтар бойынша преференцияларды қолданудың шекті мерзімі:

1) корпоративтік табыс салығы бойынша келісімнің шарттарына қарай осы баптың 4-тармағында белгіленген тәртіппен айқындалады;

2) жер салығы бойынша – келісім жасалған айдың 1-інен басталады және осындай келісім жасалған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан он жылдан кешіктірілмей аяқталады;

3) мүлік салығы бойынша – бірінші актив халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес негізгі құралдар құрамында ескерілген айдың 1-інен басталады және (немесе) бірінші актив халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес негізгі құралдар құрамында ескерілген жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан сегіз жылдан кешіктірілмей аяқталады.

4. Корпоративтік табыс салығы бойынша преференцияларды қолданудың шекті мерзімі мынадай тәртіппен айқындалады:

1) жаңа өндірістер құру жөніндегі инвестициялар туралы келісім бойынша – осындай келісім жасалған жылдың 1 қаңтарынан басталады және келісім жасалған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан он жылдан кешіктірілмей аяқталады;

2) жұмыс істеп тұрған өндірістерді кеңейту және (немесе) жаңарту жөніндегі инвестициялар туралы келісім бойынша –

инвестициялар туралы келісімде айқындалған қызмет түрлері бойынша өнім шығаратын соңғы тіркеп-белгіленген активті пайдалануға беру жүргізілген жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан басталады және

өнім шығаратын соңғы тіркеп-белгіленген активті пайдалануға беру жүргізілген жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан үш жылдан кешіктірмей аяқталады;

3) инвестициялар туралы келісімде айқындалған қызмет түрлері бойынша өнім шығаратын тіркеп-белгіленген активтерді кезең-кезеңімен енгізу кезінде жұмыс істеп тұрған өндірістерді кеңейту және (немесе) жаңарту жөніндегі инвестициялар туралы келісім бойынша –

өнім шығаратын тіркеп-белгіленген активті пайдалануға беру жүргізілген жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан басталады;

және

өнім шығаратын тіркеп-белгіленген активті пайдалануға беру жүргізілген жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан үш жылдан кешіктірілмей аяқталады.

Шекті мерзім инвестициялар туралы келісімде айқындалған және жұмыс істеп тұрған өндірістерді кеңейту және (немесе) жаңарту жөніндегі инвестициялар туралы

келісімде көзделген қызмет түрлері бойынша өнім шығаратын әрбір тіркеп-белгіленген активке қатысты қолданылады.

5. Осы баптың 2-тармағында көрсетілген салықтар бойынша инвестициялық преференцияларды қолдану мерзімі инвестициялау санаттары бойынша жобаның құнына және жүзеге асырылатын қызметтің түріне қарай, бірақ өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру саласындағы, салық саясаты саласындағы уәкілетті органдармен және салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша инвестициялар жөніндегі уәкілетті орган айқындаған тәртіпке сәйкес 10 жылдан асырмай белгіленеді.

6. Инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлға инвестициялар туралы келісімде айқындалған қызметтің басым түрлері бойынша салықтық міндеттемелерді есептеу мақсатында салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды жүргізеді.

7. Инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлға осы Кодекстің корпоративтік табыс салығын азайтуды, мүлік салығы мен жер салығын есептеу кезінде төмендетілген мөлшерлемелер мен коэффициенттерді қолдануды көздейтін басқа ережелерін қолдануға құқылы емес.

8. Егер Қазақстан Республикасының салық заңнамасына өзгерістер және (немесе) толықтырулар жер салығын және (немесе) мүлік салығын есептеу кезінде қолданылатын коэффициенттерді және (немесе) мөлшерлемелерді ұлғайтуды не корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде азайту мөлшерін өзгертуді көздейтін болса, инвестициялар туралы келісім жасасқан тұлға инвестициялық жоба шеңберіндегі қызмет бойынша салықтық міндеттемелерді инвестициялар туралы келісім жасалған күні қолданыста болған коэффициенттерді қолдана отырып және (немесе) мөлшерлемелер бойынша айқындайды, сондай-ақ корпоративтік табыс салығын есептеу кезіндегі азайту мөлшерін қолданады.

9. Инвестициялар туралы келісімнің қолданылуы мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде салықтар бойынша преференциялар және Қазақстан Республикасы салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік ол жасалған күннен бастап күшін жояды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайда, салық төлеуші инвестициялар туралы келісім бұзылған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей осы келісім жасалған күннен бастап оны бұзған күнді қоса алғанға дейінгі салықтық кезеңдер үшін қосымша салықтық есептілікті ұсынуға міндетті.

737-бап. Инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасасқан тұлғаларға салық салу

1. Осы Кодекстің мақсаттары үшін бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін заңды тұлға:

1) Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметімен инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасалса;

2) көмірсутекті пайдалы қазбаларды өндіретін жер қойнауын пайдаланушыларды және мұнай өнімдерін өндірушілерді қоспағанда, тауар өндіруші болып табылса, инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасасқан тұлға болып табылады. Осы тараудың мақсаттары үшін тауар өндіруші деп инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасасуға өтінім берілген жылдың алдындағы жыл үшін жылдық жиынтық кірісінің кемінде жетпіс пайызын өзі өндірген тауарларды өткізуден не осындай тұлға өндірген пайдалы қазбаларды және (немесе) осындай тұлғаның пайдалы қазбаларды қайта өңдеуі нәтижесінде алынған өнімдерді өткізуден түсетін кіріс құрайтын заңды тұлға түсініледі;

3) Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес ірі немесе орта кәсіпкерлік субъектісі болып табылса;

4) акцизделетін тауарларды өндіру қызметін жүзеге асырмаса;

5) арнаулы салық режимдерін қолданбаса, инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасасқан тұлға болып табылады.

2. Егер осы баптың 3-тармағында өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасасқан салық төлеушілердің салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеуі көрсетілген келісім жасалған кезде қолданыста болатын салық режиміне сәйкес, осындай келісім (Қазақстан Республикасы салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік) жасалған жылдың 1 қаңтарынан бастап он жыл ішінде жүзеге асырылады.

3. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасасқан салық төлеуші (салық агенті) салықтық міндеттемені есептеуді осындай міндеттеме туындаған кезде қолданыста болатын салық режиміне сәйкес мынадай салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша жүзеге асырады:

қосылған құн салығы;

акциз;

қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемақы;

жеке табыс салығы;

төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы.

4. Инвестициялық міндеттемелер туралы келісімнің қолданысы мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде осы баптың 2-тармағында көзделген Қазақстан Республикасы салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік осы тармақтың үшінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, ол жасалған күннен бастап күшін жояды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайда салық төлеуші инвестициялық міндеттемелер туралы келісім бұзылған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей осы келісім жасалған күннен бастап оны бұзу күнін қоса алғандағы күнге дейінгі салықтық кезеңдер үшін қосымша салықтық есептілікті ұсынуға міндетті.

Егер инвестициялық міндеттемелер туралы келісімнің қолданысы тоқтатылған кезде Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінде осындай келісімдер үшін көзделген соманың кемінде тоқсан пайызы қаржыландырылса, осы баптың 2-тармағында көзделген Қазақстан Республикасы салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік инвестициялық міндеттемелер туралы келісімнің қолданысы тоқтатылған жылдың 1 қаңтарынан бастап күшін жояды.

5. Инвестициялық міндеттемелер туралы келісім жасалған кезге қолданыста болған салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлерінің күші жойылған жағдайда, салық төлеуші осындай келісім жасалған кезге қолданыста болған Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген тәртіппен және мөлшерлерде оларды бюджетке төлеуді жалғастырады.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

82-тарау 01.01.2029 дейін қолданыста болады – осы Кодекстің 848-бабымен.

82-тарау. "АСТАНА ХАБ" ҚАТЫСУШЫЛАРЫНЫҢ САЛЫҚТЫҚ ПРЕФЕРЕНЦИЯЛАРЫ

738-бап. "Астана Хаб" қатысушыларына салық салу

1. Осы Кодекстің 17-бабында көзделген шарттарға сәйкес келетін "Астана Хаб" қатысушылары мынадай салықтық преференцияларды қолданады:

1) осы тараудың 1-параграфында белгіленген тәртіппен, есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын 100 пайызға азайту;

2) осы Кодекстің 474-бабының 33) тармақшасына сәйкес "Астана Хаб" қатысушылары өндіретін және өткізетін тауарларды өткізу бойынша айналымдарды қосылған құн салығынан босату;

3) осы Кодекстің 474-бабының 34) тармақшасына сәйкес "Астана Хаб" қатысушылары өткізетін жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдарды қосылған құн салығынан босату;

4) осы Кодекстің 479-бабы 1-тармағының 11) тармақшасына сәйкес әкелінген тауарлар импортын қосылған құн салығынан босату;

5) "Астана Хаб" қатысушысы-жұмыскерлердің кірістерін осы Кодекстің 556-бабы 2 -тармағының 3) тармақшасына сәйкес әлеуметтік салық салу объектісінен алып тастау.

2. "Астана Хаб" қатысушыларында есептеу, ұстау және төлеу міндеттемелері туындайтын, бейрезиденттердің Қазақстан Республикасындағы көздерден алатын кірістерінен корпоративтік табыс салығы мен жеке табыс салығын есептеу және ұстау ерекшеліктері осы Кодекстің 15-бөлімінде көзделген.

3. Қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын "Астана Хаб" қатысушысы сатып алған, Қазақстан Республикасы өткізу орны болып танылатын, бейрезидент өтеулі негізде орындаған жұмыстар, көрсеткен қызметтер осы Кодекстің 454-бабы 3-тармағының 3) тармақшасында көзделген шарттарға сәйкес бейрезиденттен

жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым болып табылмайды.

4. Жұмыскердің төлем көзінен салық салуға жататын кірістерінен жеке табыс салығын есептеу кезінде "Астана Хаб" қатысушылары болып табылатын жұмыскерлердің кірістеріне осы Кодекстің 429-бабының 3) тармақшасына сәйкес азайту қолданылады.

1-параграф. "Астана Хаб" қатысушыларының корпоративтік табыс салығын азайту тәртібі

739-бап. Жалпы ережелер

1. "Астана Хаб" қатысушылары корпоративтік табыс салығының бюджетке төленуге тиісті сомасын айқындау кезінде осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын:

1) зияткерлік меншік объектілерінен түсетін кірістер бойынша – осы Кодекстің 740-бабында айқындалған тәртіппен;

2) ақпараттандыру саласында қызметтер көрсетуден түсетін кірістер бойынша – осы Кодекстің 741-бабында белгіленген тәртіппен;

3) осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көрсетілмеген кірістер бойынша – есептелген корпоративтік табыс салығы сомасында 100 пайызға азайтады.

2. Осы тараудың мақсаттарында зияткерлік меншік объектілері деп "Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен қорғалатын бағдарламалық қамтылым, сондай-ақ "Астана Хаб" қатысушылары үшін көзделген қызметтің басым түрлерін жүзеге асыру нәтижесі болып табылатын, " Қазақстан Республикасының Патент Заңы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ақпараттандыру саласындағы өнертабыс, пайдалы модель немесе өнеркәсіптік үлгі түсініледі.

3. "Астана Хаб" қатысушыларының қызметтің басым түрлерін жүзеге асыруы кезінде зияткерлік меншік объектісі бойынша залалды есепке алу тәртібі осы Кодекстің 343-бабында белгіленген.

4. Салық төлеуші "Астана Хаб" қатысушылары үшін осы Кодекстің 17-бабында белгіленген шарттарға сәйкес келмеген жағдайда, мұндай салық төлеуші бұзушылыққа жол берілген салықтық кезең басталған күннен бастап жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданады.

5. "Астана Хаб" қатысушысы осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығын 100 пайызға азайтуды көздейтін осы Кодекстің басқа ережелерін қолдануға құқылы емес.

740-бап. Зияткерлік меншік объектілерінен түсетін кіріс бойынша корпоративтік табыс салығын азайту

1. "Астана Хаб" қатысушыларының зияткерлік меншік объектілерінен түсетін кірісі зияткерлік меншік объектілеріне құқық иеленушінің айрықша мүліктік құқықтары болған кезде айқындалады және мынадай кірістерден тұрады:

1) зияткерлік меншік объектілерін өткізуден түсетін кіріс;

2) зияткерлік меншік объектісі бар тауарларды өткізуден түсетін кіріс;

3) зияткерлік меншік объектілері бойынша роялти;

4) зияткерлік меншік объектілері бойынша құқық иеленушінің және патент иеленушінің құқықтары бұзылғаны үшін берілген өтемақылар;

5) зияткерлік меншік объектілері бойынша оларды пайдалануға байланысты басқа да кірістер, оның ішінде жарнама орналастырудан, сондай-ақ зияткерлік меншік объектісіне кіріктірілген қосымша көрсетілетін қызметтерден түсетін кірістер.

Халықаралық іскерлік операциялар және халықаралық іскерлік операцияларға тікелей өзара байланысты Қазақстан Республикасының аумағында жасалған мәмілелер бойынша зияткерлік меншік объектілерінен түсетін кіріс "Трансферттік баға белгілеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңы ескеріле отырып айқындалады.

2. Зияткерлік меншік объектілерінен түсетін кіріс бойынша корпоративтік табыс салығын азайту сомасы осы баптың 1-тармағында көзделген зияткерлік меншік объектілерінен түсетін кіріс сомасының және осы баптың 3-тармағында белгіленген өзара байланыс коэффициентінің көбейтіндісі ретінде айқындалады.

3. Өзара байланыс коэффициенті мынадай формула бойынша айқындалады:

$$К = \frac{(Шқатысу + Ш\ аутсорсинг\ 1)*1,3}{Шқатысу+Ш\ аутсорсинг\ 1+Ш\ аутсорсинг\ 2+Ш\ сатып\ алу}, мұнда$$

К – өзара байланыс коэффициенті;

Шқатысу – Ш сатып алу көрсеткішінде көрсетілген шығыстарды қоспағанда, " Астана Хаб" қатысушысының зияткерлік меншік объектісіне байланысты шығыстары;

Ш аутсорсинг 1 – өзара байланысты тараптар болып табылмайтын тұлғалармен аутсорсинг бойынша шығыстар.

Осы тараудың мақсаттарында аутсорсинг деп зияткерлік меншік объектілерін құру үшін қажетті жекелеген функцияларды үшінші тұлғаларға беру түсініледі;

Ш аутсорсинг 2 – Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерде орналасқан тұлғалармен – өзара байланысты тараптармен аутсорсинг бойынша шығыстар;

Ш сатып алу – зияткерлік меншік объектісін сатып алу бойынша шығыстар.

Зияткерлік меншік объектілерінен түсетін кіріс бойынша корпоративтік табыс салығының азаю сомасын айқындау кезінде, егер өзара байланыс коэффициентінің мәні 1-ден артық болса, онда есептеу үшін мәні 1-ге тең коэффициент қабылданады.

741-бап. Ақпараттандыру саласында қызметтер көрсетуден түсетін кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын азайту

1. Ақпараттандыру саласында қызметтер көрсетуден түсетін кіріске қызметтің мынадай басым түрлерін:

1) бағдарламалық қамтылымды зерттеу, талдау жүргізу, жобалау, бейімдеу және баптау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді;

2) техникалық қолдау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді;

3) бағдарламалық қамтылымды тестілеу жөніндегі көрсетілетін қызметтерді;

4) бағдарламалық қамтылымды пайдаланушыларды оқыту жөніндегі көрсетілетін қызметтерді жүзеге асыру нәтижесінде "Астана Хаб" қатысушысы алған кірістер жатады.

2. Ақпараттандыру саласында қызметтер көрсетуден түсетін кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын 100 пайызға азайтуды "Астана Хаб" қатысушысы мынадай шарттарға сәйкес келген кезде қолданады:

1) ақпараттандыру саласында қызметтер көрсетуге арналған шарт (келісімшарт) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына қайшы келмейді;

2) жұмыскерлермен еңбек шарттары Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес жасалған;

3) "Астана Хаб" қатысушысы жұмыскерлерінің саны ақпараттандыру саласында қызметтер көрсетуге мүмкіндік береді, оларды іске асырудан түсетін кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын азайту қолданылады;

4) "Астана Хаб" қатысушысы жұмыскерлерінің ақпараттандыру саласында қызметтер көрсету үшін қажетті біліктілігінің және (немесе) еңбек өтілінің және (немесе) тәжірибесінің болуы, оларды іске асырудан түсетін кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын азайту қолданылады;

5) "Астана Хаб" қатысушысының жүргізілген шығыстары көлемінің ақпараттандыру саласында қызметтер көрсетуге арналған шығыстардың нақты қажетті көлеміне сәйкестігі, оларды іске асырудан түсетін кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын азайту қолданылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3), 4) және 5) тармақшаларында айқындалған шарттарға сәйкестік мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша ақпараттандыру саласындағы уәкілетті орган айқындаған тәртіппен белгіленеді.

83-тарау. КҮРДЕЛІ ЖОБАЛАР БОЙЫНША ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУШЫЛАРҒА САЛЫҚ САЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

742-бап. Күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушыларға салық салу ерекшеліктері

1. Күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге келісімшарт жасасқан жер қойнауын пайдаланушылар осы Кодекстің 756-бабында белгіленген ережелерді ескере отырып, күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдаланушының салықтарды есептеу ерекшеліктерін қолданады.

2. Күрделі жобалар (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушылар үшін корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде мынадай:

1) жылдық жиынтық кірісті тану;

2) табиғи ресурстарды геологиялық зерттеуге, барлауға және оларды өндіруге дайындық жұмыстарына арналған шығыстар бойынша, оның ішінде амортизациялық аударымдардың ұлғайтылған нормалары, шығыстарға шартты коэффициенттерді қолдану бойынша шегерімдердің мөлшерлерін айқындау;

3) тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу, оның ішінде келіп түскен және шығып қалған тіркеп-белгіленген активтерді есепке алу тәртібі, тіркеп-белгіленген активтердің амортизация нормалары бойынша;

4) төлеушінің келісімшарттық қызмет шеңберінде мүлік салығын тану ерекшеліктері көзделген.

743-бап. Құрлықтағы күрделі газ жобалары бойынша жер қойнауын пайдаланушыларға салық салу ерекшеліктері

1. Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес құрлықта газ жобаларын әзірлеуді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар осындай келісімшарт бойынша корпоративтік табыс салығының бюджетке төленуге жататын сомасын айқындау кезінде осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын 100 пайызға азайтады.

2. Келісімшарт бойынша есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын 100 пайызға азайту осы Кодекстің 756-бабының 4-тармағында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып жүргізіледі.

84-тарау. ПАЙДАЛЫ ҚАТТЫ ҚАЗБАЛАРДЫ ҚАЙТА ӨҢДЕУ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМ ЖАСАСҚАН ТҰЛҒАЛАРҒА САЛЫҚ САЛУ

744-бап. Жалпы ережелер

1. Осы Кодекстің мақсаттары үшін бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келетін:

1) "Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Қазақстан Республикасының Кодексіне сәйкес салықтар бойынша преференцияларды көздейтін осындай келісім жасасуға Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілеттік берген мемлекеттік органмен пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім жасасқан;

2) акцизделетін тауарларды өндіру жөніндегі қызметті жүзеге асырмайтын;

3) арнаулы салық режимдерін қолданбайтын заңды тұлға пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім жасасқан тұлға болып табылады.

2. Пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімнің қолданылуы мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде салықтар бойынша преференциялар осы тармақтың үшінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, ол жасалған күннен бастап күшін жояды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайда салық төлеуші пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім бұзылған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей осы келісім жасалған күннен бастап оны бұзу күнін қоса алғандағы күнге дейін салықтық кезеңдер үшін қосымша салықтық есептілікті ұсынуға міндетті.

Егер инвестициялық міндеттемелер туралы келісімнің қолданылуы тоқтатылған кезде "Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінде осындай келісімдер үшін көзделген соманың кемінде тоқсан пайызы қаржыландырылса, осы Кодекстің 745-бабында көзделген салықтар бойынша преференциялар пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімнің қолданылуы тоқтатылған жылдың 1 қаңтарынан бастап күшін жояды.

745-бап. Пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім жасасқан тұлғаларға салық салу

1. Осы Кодекстің 744-бабында көзделген шарттар сақталған кезде пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімде мынадай преференциялар көзделуі мүмкін:

1) осы Кодекстің 345-бабына сәйкес есептелген корпоративтік табыс салығын пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімде айқындалған, пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім шеңберінде жаңа өндірістер ретінде енгізілген, тіркеп-белгіленген активтерді пайдалану арқылы алынған қызмет түрлерінен түскен кірістер бойынша 100 пайызға азайту;

2) пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімді іске асыру үшін пайдаланылатын жер учаскелері бойынша жер салығын есептеу кезінде 0 коэффициентін қолдану;

3) пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісімді іске асыру үшін пайдаланылатын объектілер бойынша мүлік салығын есептеу кезінде салықтық базаға 0 пайыз мөлшерлемесін қолдану;

4) технологиялық жабдықтың, оның жиынтықтауыштары мен қосалқы бөлшектерінің тізбесі бойынша пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім шеңберінде қызметті жүзеге асыру кезінде ғана пайдаланылатын технологиялық жабдықтың, оның жиынтықтауыштары мен қосалқы бөлшектерінің импортын қосылған құн салығынан босату.

2. Пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім шеңберінде осы баптың 1-тармағының 1) тармақшасын қолданудың шекті мерзімі осындай келісім жасалған жылдың 1 қаңтарынан басталады және келісім жасалған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан он жылдан кешіктірілмей аяқталады.

3. Пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім шеңберінде осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасын қолданудың шекті мерзімі келісім жасалған айдың 1-інен басталады және осындай келісім жасалған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан он жылдан кешіктірілмей аяқталады.

4. Пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім шеңберінде осы баптың 1-тармағының 3) тармақшасын қолданудың шекті мерзімі бірінші актив халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес негізгі құралдар құрамында ескерілген айдың 1-інен басталады және (немесе) бірінші актив халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес негізгі құралдардың құрамында ескерілген жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептелетін қатарынан сегіз жылдан кешіктірілмей аяқталады.

5. Пайдалы қатты қазбаларды қайта өңдеу туралы келісім жасасқан тұлға салықтық міндеттемелерді есептеу мақсатында салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды жүргізеді.

18-БӨЛІМ. ЭКСПОРТҚА РЕНТА САЛЫҒЫ

85-тарау. ЭКСПОРТҚА РЕНТА САЛЫҒЫ

746-бап. Төлеушілер

Шикі мұнай мен шикі мұнай өнімдерін экспортқа өткізетін жеке және заңды тұлғалар экспортқа рента салығын төлеушілер болып табылады, бұған:

осы Кодекстің 755-бабының 1-тармағында көрсетілген келісімшарттар шеңберінде жер қойнауын пайдаланушылар;

көмірсутектер бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығын немесе жер қойнауын пайдалануға баламалы салық төлеушілер болып табылатын жер қойнауын пайдаланушылар өндірген шикі мұнай мен газ конденсаты экспортының көлемдері кірмейді.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін шикі мұнай және шикі мұнай өнімдері деп ЕАЭО-ның Сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасының 270900 қосалқы позициясында сыныпталатын тауарлар танылады.

747-бап. Салық салу объектісі

Жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда берген пайдалы қазбалардың экспортқа өткізілетін және мемлекет атынан алушы немесе осындай өткізуге мемлекет атынан алушы уәкілеттік берген тұлға өткізетін көлемдерді қоспағанда, экспортқа өткізілетін шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің көлемі экспортқа рента салығын салу объектісі болып табылады. Осы бөлімнің және Осы Кодекстің 19-бөлімінің мақсаттары үшін экспорт деп:

1) Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес экспорттың кедендік рәсімінде жүзеге асырылатын тауарларды әкету;

2) тауарларды Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына әкету;

3) Қазақстан Республикасының аумағынан ЕАЭО-ға мүше мемлекеттің аумағына қайта өңдеу үшін бұрын әкетілген алыс-беріс шикізатының қайта өңдеу өнімдерін ЕАЭО мүше басқа мемлекеттің аумағында өткізу түсініледі.

Экспортқа рента салығын есептеу үшін шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің көлемі мынадай тәртіппен:

шикі мұнайды және шикі мұнай өнімдерін ЕАЭО-ның кедендік аумағы шегінен тысқары жерге экспортқа өткізу кезінде – кедендік баждардың, алынуы кеден органдарына жүктелген өзге де төлемдердің сомаларын есептеу үшін не ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес өзге де кедендік мақсаттарда пайдаланылатын, тауарлардың толық декларациясының 35-бағанында көрсетілген шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің көлемі ретінде;

шикі мұнайды және шикі мұнай өнімдерін ЕАЭО-ға мүше басқа мемлекеттің аумағына экспортқа өткізу кезінде Қазақстан Республикасының аумағында осындай шикі мұнайды және шикі мұнай өнімдерін экспортқа берудің экспорттық маршрутының басында көлік ұйымының тауарларды қабылдау-тапсыру актісінде көрсетілген шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің көлемі ретінде айқындалады.

748-бап. Есептеу тәртібі

1. Экспортқа іс жүзінде өткізілетін шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің көлемі және осы Кодекстің 776-бабының 3-тармағында айқындалған тәртіппен есептелген әлемдік баға негізінде есептелген, экспортталатын шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің құны шикі мұнай және шикі мұнай өнімдері бойынша экспортқа рента салығын есептеу үшін салықтық база болып табылады. Бұл ретте шикі мұнай және шикі мұнай өнімдері үшін әлемдік баға шикі мұнайдың әлемдік бағасын негізге ала отырып айқындалады.

Экспортқа рента салығын есептеу мақсатында шикі мұнайдың әлемдік бағасын айқындау үшін өлшем бірліктерін баррельден метрикалық тоннаға ауыстыру орташа өлшемді баррельдеу коэффициентінің негізінде мына формула бойынша жүзеге асырылады:

К барр. орт. = (V1 х К барр.1 + V2 х К барр.2 … + Vn х К барр.n) / V жалпы өткізу, мұнда:

К барр. орт. – үтірден кейін төрт белгіге дейінгі дәлдікпен есептелетін баррельдеудің орташа өлшемді коэффициенті;

V1, V2, …Vn – салықтық кезең үшін экспортқа өткізілетін шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің әрбір партиясының көлемі;

К барр.1, К барр.2 … + К барр.n – Қазақстан Республикасының аумағында экспорттық маршруттың басында көлік ұйымының шикі мұнайды және шикі мұнай өнімдерін тапсыру және қабылдау пунктіндегі есепке алу аспабының деректері негізінде ресімделген әрбір тиісті партия бойынша сапа паспортында көрсетілген баррельдеу коэффициенттері. Бұл ретте баррельдеу коэффициенттері стандарттау саласындағы уәкілетті орган бекіткен ұлттық стандартқа сәйкес өлшеудің стандартты шарттарына келтірілген экспортталатын шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің нақты тығыздығы мен температурасы ескеріле отырып белгіленеді;

n – салықтық кезеңде экспортқа өткізілген шикі мұнай және шикі мұнай өнімдері партияларының саны;

V жалпы өткізу – салықтық кезең үшін шикі мұнайды және шикі мұнай өнімдерін экспортқа өткізудің жалпы көлемі.

2. Шикі мұнай, газ конденсаты бойынша экспортқа рента салығын төлеудің ақшалай нысаны Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша уәкілетті мемлекеттік орган мен салық төлеушінің арасында жасалатын қосымша келісімде айқындалған тәртіппен заттай нысанға ауыстырылуы мүмкін.

Шикі мұнай, газ конденсаты бойынша экспортқа рента салығын заттай нысанда төлеу тәртібі осы Кодекстің 819-бабында белгіленген.

749-бап. Экспортқа рента салығының мөлшерлемелері

Шикі мұнайдың және шикі мұнай өнімдерінің экспорты кезінде экспортқа рента салығы мынадай мөлшерлемелер бойынша есептеледі:

Р/с №	Әлемдік баға	Мөлшерлеме, %-бен
1	2	3
1.	Бір баррель үшін 20 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	0
2.	Бір баррель үшін 30 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	0
3.	Бір баррель үшін 40 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	0
4.	Бір баррель үшін 50 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	7
5.	Бір баррель үшін 60 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	11
6.	Бір баррель үшін 70 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	14
7.	Бір баррель үшін 80 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	16
8.	Бір баррель үшін 90 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	17
9.	Бір баррель үшін 100 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	19
10.	Бір баррель үшін 110 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	21
11.	Бір баррель үшін 120 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	22
12.	Бір баррель үшін 130 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	23
13.	Бір баррель үшін 140 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	25
14.	Бір баррель үшін 150 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	26
15.	Бір баррель үшін 160 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	27
16.	Бір баррель үшін 170 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	29
17.	Бір баррель үшін 180 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	30
18.	Бір баррель үшін 190 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	32
19.	Бір баррель үшін 200 АҚШ долларына дейін және одан жоғары	32

750-бап. Салықтық кезең

Экспортқа рента салығы бойынша салықтық кезең күнтізбелік тоқсан болып табылады.

Егер тауарларға уақытша және толық кедендік декларацияларды ресімдеу күндері әртүрлі салықтық кезеңдерге тура келсе, онда экспортқа рента салығын төлеу бойынша міндеттемелер тауарларға уақытша және толық декларацияларда көрсетілген, ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес экспорттың кедендік рәсімі шеңберінде шикі мұнайды және шикі мұнай өнімдерін беру жүзеге асырылатын уақыт кезеңіне тура келетін салықтық кезеңде туындайды.

751-бап. Төлеу мерзімдері

Салық төлеуші бюджетке салықтың есептелген сомасын салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей төлеуге міндетті.

752-бап. Салық декларациясы

Экспортқа рента салығы бойынша декларация салық төлеушінің тұрған жеріндегі салық органына салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмей тапсырылады.

19-БӨЛІМ. ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУШЫЛАРҒА САЛЫҚ САЛУ

86-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

753-бап. Осы бөлімде реттелетін қатынастар

1. Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың шеңберінде жер қойнауын пайдалану бойынша операцияларды жүргізу кезінде жер қойнауын пайдаланушылар осы Кодексте белгіленген барлық салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді төлейді.

2. Осы бөлім жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдері мен салықтары бойынша салықтық міндеттемелерді орындау тәртібін, сондай-ақ өнімді бөлу туралы келісімнің (келісімшарттың) шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша салықтық міндеттемелерді орындау ерекшеліктерін белгілейді.

3. Жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдері мен салықтары мыналарды қамтиды:

1) қол қою бонусы;

2) тарихи шығындарды өтеу бойынша төлем;

3) жер қойнауын пайдалануға баламалы салық;

4) роялти;

5) Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесі;

6) пайдалы қазбаларды өндіру салығы;

7) үстеме пайда салығы.

4. Көмірсутектер кен орнын (кен орындарының тобын, кен орнының бір бөлігін) рентабельділігі төмен санатқа жатқызу тәртібін, олардың тізбесін және пайдалы қазбаларды өндіру салығы бөлігінде салық салу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

Пайдалы қазбалардың қатты түрлерінің кен орнын (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындарының тобын, кен орнының бір бөлігін) рентабельділігі төмен санатқа жатқызу өлшемшарттарын, сондай-ақ рентабельділік деңгейін және рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейін айқындау тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

5. Толығымен Каспий теңізінің қазақстандық секторында орналасқан жер қойнауы учаскесінде (учаскелерінде) және (немесе) тау-кендік бөлуде немесе тау-кендік бөлу болмаған кезде көмірсутектерді өндіруге немесе барлау мен өндіруге арналған келісімшартта көрсетілген көмірсутектер кенжатындарының жоғары нүктесінің тереңдігі 4500 метрден жоғары емес және тау-кендік бөлуде немесе тау-кендік бөлу болмаған кезде көмірсутектерді өндіруге немесе барлау мен өндіруге арналған келісімшартта көрсетілген көмірсутектер кенжатындарының төменгі нүктесінің тереңдігі 5 000 метр және одан төмен жер қойнауы учаскелерінде көмірсутектерді өндіруге немесе барлау мен өндіруге арналған келісімшарттар бойынша салықтық міндеттемелерді орындау тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемнің, пайдалы қазбаларды өндіру салығының және үстеме пайда салығының орнына жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу және төлеу арқылы жүзеге асырылуы мүмкін.

754-бап. Жер қойнауын пайдаланушылардың салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық міндеттемелерді есептеу осы Кодекстің 755-бабының 1-тармағында және 756 -бабында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, оларды төлеу жөніндегі міндеттемелер туындаған кезде қолданыста болатын Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жүргізіледі.

2. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша қызметін жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы бейрезидент осы Кодекстің 688 – 691-баптарына сәйкес қосымша салық салынуға жатады.

3. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша салықтық міндеттемелерді орындау жер қойнауын пайдаланушыны салықтық міндеттеме туындаған күнге қолданыста болатын, Қазақстан

Республикасының салық заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінен тыс қызметті жүзеге асыру бойынша салықтық міндеттемені орындаудан босатпайды.

4. Жер қойнауын пайдалануға құқығы бар жеке тұлғалар жер қойнауын пайдаланушы заңды тұлғалар үшін айқындалған тәртіппен осындай құқықтың шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдері мен салықтары және бөлек салықтық есепке алуды жүргізу бойынша салықтық міндеттемелерді орындайды.

755-бап. Жекелеген жер қойнауын пайдаланушылардың салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе құзыретті орган мен жер қойнауын пайдаланушы арасында 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған және міндетті салықтық сараптамадан өткен, өнімді бөлу туралы келісімде (келісімшартта), сондай-ақ Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта айқындалған салық режимі мұндай келісімнің (келісімшарттың) ережелеріне сәйкес оларға қатысты салық режимінің тұрақтылығы тікелей көзделген, тек қана мұндай келісімнің (келісімшарттың) тараптарына қатысты, сондай-ақ оның белгіленген бүкіл қолданылу мерзімі ішінде операторларға қатысты қолданылатын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер үшін сақталады, мұндай келісімнің (келісімшарттың) тараптары немесе операторлары болып табылмайтын тұлғаларға қолданылмайды және тараптардың өзара келісімі бойынша өзгертілуі мүмкін.

Жер қойнауын пайдаланушы оларға қатысты салық агенті ретінде әрекет ететін, төлем көзінен ұстап қалуға жататын салықтар бойынша салықтық міндеттемені орындау Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе құзыретті орган мен жер қойнауын пайдаланушы арасында 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған және міндетті салықтық сараптамадан өткен, өнімді бөлу туралы келісімде (келісімшартта) және Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта төлем көзінен ұсталатын салық салу тәртібін реттейтін ережелердің болуына қарамастан, оларды төлеу жөніндегі міндеттемелер туындаған кезде қолданыста болатын Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жүргізіледі.

Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе құзыретті орган мен жер қойнауын пайдаланушы арасында 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған және міндетті салықтық сараптамадан өткен өнімді бөлу туралы келісімнің (келісімшарттың) салық режимінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың салық режимінде көзделген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдердің жекелеген түрлерінің күші жойылған жағдайда жер қойнауын пайдаланушы өнімді бөлу туралы келісімде (келісімшартта) және (немесе) жер

қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта белгіленген тәртіппен және мөлшерде, олардың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізілгенге дейін оларды бюджетке төлеуді жалғастырады.

2. Егер Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе құзыретті орган мен жер қойнауын пайдаланушы арасында 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған және міндетті салықтық сараптамадан өткен, өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) ережелерінде операторды айқындау көзделсе және аталған келісім (келісімшарт) бойынша салықтық міндеттемені орындауды оператор жүзеге асырса, онда мұндай оператор осы баптың 1-тармағына сәйкес осы келісімнің (келісімшарттың) тараптарына қатысты қолданылатын салық режиміне сәйкес аталған келісім (келісімшарт) бойынша салықтық міндеттемені орындайды.

3. Өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың салықтық міндеттемені орындауы төменде көрсетілген тәсілдердің бірімен жүзеге асырылуы мүмкін:

1) жай серіктестікке (консорциумға) қатысушының салықтық міндеттемені орындауды дербес немесе аталған қатысушының үлесіне қатысты міндеттеме бөлігінде ғана осындай қатысушының атынан және тапсырмасы бойынша оператор жүзеге асырады. Бұл ретте салықтық нысандарда салық төлеуші ретінде – жай серіктестікке (консорциумға) қатысушының деректемелері, уәкілетті өкіл ретінде операторды деректемелері көрсетіледі;

2) егер бұл өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) ережелерінде көзделсе, жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың салықтық міндеттемені орындауын өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша оператор жиынтық түрде жүзеге асырады. Бұл ретте салықтық нысандарды жасау мен тапсыруды осы Кодекстің 9-тарауында айқындалған тәртіппен салық төлеушінің деректемелері ретінде операторды деректемелерін көрсете отырып, оператор жүзеге асырады.

4. Егер жер қойнауын пайдалану бойынша операцияларды орындау барысында операторда Қазақстан Республикасы салық заңнамасының талаптарына сәйкес салық төлеушідегідей (салық агентіндегідей) салықтық міндеттемелер туындаса, онда мұндай салықтық міндеттемелерді оператор дербес орындайды.

756-бап. Күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарттар бойынша салықтық міндеттемені орындау ерекшеліктері

1. Күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарттар бойынша осы Кодекстің 305-бабы 5-тармағының, 277-бабы 5-тармағының, 280-бабы 5-тармағының, 588-бабы 3-тармағының бірінші бөлігі 5) тармақшасының, 743-бабының, 813-бабы 2-тармағы екінші бөлігінің және 814-бабы

екінші бөлігінің ережелері жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшартқа қол қойылған күнге қолданыста болатын Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес қолданылады.

2. Салықтық міндеттемелерді орындау осы баптың 1-тармағына сәйкес жүзеге асырылатын салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің күші жойылған жағдайда жер қойнауын пайдаланушылар күрделі жобалар бойынша (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарттар бойынша тиісті салықтар мен төлемдер бойынша салықтық міндеттемелерді орындауды осындай келісімшарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға немесе тараптардың келісімі бойынша оған тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізілгенге дейін, тиісті келісімшартқа қол қойылған күнге қолданыста болатын Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жалғастырады.

3. Күрделі жобалар бойынша (құрлықтағы газ жобаларын қоспағанда) көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт тоқтатылған жағдайда (оның ішінде мерзімінен бұрын бұзылған жағдайда), тиісті келісімшартта белгіленген салдар қолданылады. Бұл ретте мұндай келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдаланушы келісімшарт бойынша берілген босатулар, жеңілдіктер немесе өзге де алып қоюлар салдарынан бюджетке төленбеген салықтар, төлемдер сомаларын төлемейді. Күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт тоқтатылғаннан кейін (оның ішінде мерзімінен бұрын бұзылған жағдайда) салықтық міндеттемелерді орындау осындай келісімшарттың қолданылуы тоқтатылған күннен кейінгі салықтық кезеңнен бастап салықтық міндеттеме туындаған күнге қолданыста болатын Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

4. Осы Кодекстің 277-бабы 5-тармағының, 280-бабы 5-тармағының, 305-бабы 5-тармағының, 306-бабы 1-тармағы 1) тармақшасының, 588-бабы 3-тармағының бірінші бөлігі 5) тармақшасының, 743-бабының, 813-бабы 2-тармағы екінші бөлігінің және 814-бабы екінші бөлігінің ережелерін жер қойнауын пайдаланушы – күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт тіркелген күннен бастап, ал 2022 жылғы 31 желтоқсанға дейін жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшартты күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған үлгілік келісімшартқа сәйкес жаңа редакцияда жазуды көздейтін осындай келісімшартқа толықтыру тіркелген күннен бастап жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт шеңберінде өндірілген пайдалы қазбалар экспорты басталған күннен бастап күнтізбелік жиырма жыл өткенге дейін қолданады.

757-бап. Жер қойнауын пайдалану бойынша операцияларды бөлек салықтық есепке алу ерекшеліктері

1. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналып жасалған әрбір келісімшарттың шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша салықтық міндеттемені есептеу үшін, сондай-ақ рентабельділігі төмен, тұтқырлығы жоғары, су басқан, дебиті аз немесе игерілген кен орнын (бір келісімшарт шеңберіндегі кен орындарының осындай тобы, кен орнының бір бөлігі бойынша қызметті жүзеге асырған жағдайда кен орындарының тобын, кен орнының бір бөлігін) игерген кезде осындай кен орны (бір келісімшарт шеңберіндегі кен орындарының осындай тобы, кен орнының бір бөлігі бойынша қызметті жүзеге асырған жағдайда кен орындарының тобы, кен орнының бір бөлігі) бойынша осы Кодексте белгіленгендерден ерекшеленетін тәртіппен және мөлшерлемелер бойынша салықты және бюджетке төленетін төлемдерді есептеген жағдайда бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

2. Бөлек салықтық есепке алуды жүргізу туралы осы баптың ережелері кең таралған пайдалы қазбаларды, осы Кодекстің 781-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген кестенің 13-жолында көрсетілген кендік емес пайдалы қатты қазбаларды, жерасты суларын, емдік балшықты барлау және (немесе) өндіру жөніндегі келісімшарттарға, сондай-ақ осы келісімшарттар бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша салықтық міндеттемені есептеу және орындау бойынша бөлек салықтық есепке алуды жүргізу жөніндегі талаптарды қоспағанда, барлаумен және (немесе) өндірумен байланысты емес жерасты құрылысжайларын салуға және (немесе) пайдалануға қолданылмайды.

Көмірсутектерді немесе пайдалы қатты қазбаларды барлауға және (немесе) өндіруге арналған келісімшарттар бойынша қызметтің бір бөлігі болып табылатын осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша операциялар жер қойнауын пайдаланушыны бөлек салықтық есепке алу ескеріле отырып, көмірсутектерді немесе пайдалы қатты қазбаларды барлауға және (немесе) өндіруге арналған тиісті келісімшарт жөніндегі салықтық есепке алуда көрсетілуге тиіс. Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушы салықтық есепке алу саясатында осындай операциялар бойынша тиісті келісімшарттарға және (немесе) келісімшарттан тыс қызметке шығыстарды бөлу тәртібін көрсетуге міндетті.

3. Жер қойнауын пайдаланушы салық салу объектілерін және (немесе) салық салумен байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды бекітілген салықтық есепке алу саясатына сәйкес есепке алу құжаттамасы деректерінің негізінде және осы бапта белгіленген ережелерді ескере отырып жүргізеді.

Жер қойнауын пайдаланушы бөлек салықтық есепке алуды жүргізу тәртібін дербес әзірлейді және ол салықтық есепке алу саясатында (есепке алу саясаты бөлімінде) бекітіледі.

Салықтық есепке алу саясатында бөлек салықтық есепке алуды жүргізу тәртібі болмаған және (немесе) осындай тәртіп салық салу қағидаттарына сәйкес келмеген жағдайда салық органдары салықтық бақылауды жүзеге асыру барысында салық төлеушінің салықтық міндеттемелерін осы баптың 12-тармағының 1) тармақшасына сәйкес айқындайды.

Осы тармақтың ережелері осы Кодекстің 216-бабының 2-тармағына сәйкес жиынтық салықтық есепке алуды жүргізуге жауапты жай серіктестікке (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкіліне қатысты да қолданылады.

4. Келісімшарттық қызмет бойынша бөлек салықтық есепке алу мынадай салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер:

1) корпоративтік табыс салығы;

2) қол қою бонусы;

3) тарихи шығындарды өтеу бойынша төлем;

4) пайдалы қазбаларды өндіру салығы;

5) үстеме пайда салығы;

6) жер қойнауын пайдалануға баламалы салық;

7) осы Кодекстің 755-бабының 1-тармағында және 756-бабында айқындалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың салық режимі негізінде осы Кодексте белгіленгеннен өзгеше тәртіппен есептелетін өзге де салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша жүргізіледі.

5. Салықтық міндеттемені есептеу үшін бөлек салықтық есепке алуды жүргізу кезінде жер қойнауын пайдаланушы:

1) осы баптың 4-тармағында көрсетілген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу үшін келісімшарттан тыс қызметтен бөлек жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшарт бойынша – салық салу объектілерін және (немесе) салық салумен байланысты объектілерді салықтық есепке алуда көрсетуді;

2) осы баптың 4-тармағында көрсетілмеген салықты және бюджетке төленетін төлемдерді, сондай-ақ жер қойнауын пайдаланушының тұтастай бүкіл қызметі бойынша – корпоративтік табыс салығын есептеуді;

3) корпоративтік табыс салығы бойынша салықтық есептілікті қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшарт бойынша – осы баптың 4-тармағында көрсетілген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық есептілікті ұсынуды;

4) жер қойнауын пайдаланушының тұтастай қызметі бойынша – корпоративтік табыс салығы жөніндегі бірыңғай декларацияны және жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшарт бойынша оған тиісті қосымшаларды ұсынуды;

5) жер қойнауын пайдаланушының тұтастай бүкіл қызметі бойынша осы баптың 4-тармағында көрсетілмеген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салықтық есептілікті ұсынуды қамтамасыз етуге міндетті.

6. Жер қойнауын пайдаланушының тұтастай қызметі бойынша корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде жер қойнауын пайдалануға арналған нақты келісімшарт бойынша шеккен залалдар ескерілмейді, жер қойнауын пайдаланушының оларды осы Кодекстің 339-бабының ережелерін ескере отырып, келесі салықтық кезеңдерде жер қойнауын пайдалануға арналған осындай нақты келісімшарт бойынша қызметтен алған кірістері есебінен ғана өтеуге құқығы бар.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын геологиялық зерттеуге арналған лицензиясы бойынша шеккен залалдары Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес геологиялық ақпарат жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға берілген күннен бастап қатарынан бес жыл ішінде (құпиялылық мерзімі) оны өткізуден алынған кірістер есебінен өтелуі мүмкін.

7. Бөлек салықтық есепке алуды жүргізу мақсатында жер қойнауын пайдалану жөніндегі ұлттық компанияның немесе акциялары (қатысу үлестері) тікелей немесе жанама түрде осындай жер қойнауын пайдалану жөніндегі ұлттық компанияға тиесілі заңды тұлғаның Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес инвестициялық қаржыландыру (оның ішінде сыйақы жөніндегі) бойынша міндеттемесін стратегиялық әріптестің есептен шығаруынан түсетін кіріс те келісімшарттық қызмет бойынша кіріс болып табылады.

8. Салық төлеушінің техногендік минералдық түзілімдерді қайта өңдеу бойынша кірістері мен шығыстары келісімшарттан тыс қызмет бойынша салықтық есепке алуда ескеріледі.

9. Осы бөлімнің мақсаттары үшін мынадай ұғымдар:

1) жалпы кірістер мен шығыстар – жер қойнауын пайдаланушының келісімшарттық және келісімшарттан тыс қызметті жүзеге асырумен байланысты және жер қойнауын пайдалануға арналған нақты келісімшартпен және (немесе) келісімшарттан тыс қызметпен тікелей себеп-салдарлық байланысты емес және олардың арасында тиісті үлес бойынша бөлуді талап ететін жалпы тіркеп-белгіленген активтер бойынша кірістері мен шығыстарын қоса алғанда, есепті салықтық кезеңдегі кірістері мен шығыстарын;

2) жалпы тіркеп-белгіленген активтер – келісімшарттық және келісімшарттан тыс қызметті жүзеге асырумен байланысты және пайдалану ерекшелігіне қарай жер қойнауын пайдалануға арналған нақты келісімшартпен және (немесе) келісімшарттан тыс қызметпен тікелей себеп-салдарлық байланысты емес тіркеп-белгіленген активтерді;

3) жанама кірістер мен шығыстар – жер қойнауын пайдаланушының есепті салықтық кезеңдегі кірістері мен шығыстарын, оның ішінде жер қойнауын пайдалануға арналған бірнеше келісімшартпен тікелей себеп-салдарлық байланысы бар және жер қойнауын пайдалануға арналған осындай келісімшарттар арасында ғана тиісті үлес бойынша бөлінуге жататын тіркеп-белгіленген активтер бойынша кірістері мен шығыстарын;

4) жанама тіркеп-белгіленген активтер – пайдаланылу ерекшелігіне қарай жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттармен ғана тікелей себеп-салдарлық байланысы бар тіркеп-белгіленген активтерді;

5) минералды шикізатты өндірудің (байытудың), бастапқы қайта өңдеудің (байытудың), көмірсутекті дайындаудың өндірістік өзіндік құны – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, мыналарды:

пайдалы қазбаларды сақтау, тасымалдау, өткізу бойынша шығындарды;

минералды шикізатты өндірумен, бастапқы қайта өңдеумен (байытумен), көмірсутекті дайындаумен тікелей байланысты емес өзге де шығындарды;

халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес қорлардың өзіндік құнына қосуға жатпайтын жалпы әкімшілік шығыстарды;

қарыздар бойынша шығындарды қоспағанда, минералды шикізатты өндірумен, бастапқы қайта өңдеумен (байытумен), көмірсутектерді дайындаумен тікелей байланысты өндіріске жұмсалатын шығындарды;

6) тікелей кірістер мен шығыстар – жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған нақты келісімшартпен немесе келісімшарттан тыс қызметпен тікелей себеп-салдарлық байланысы бар тіркеп-белгіленген активтер бойынша кірістері мен шығыстарын қоса алғанда, есепті салықтық кезеңдегі кірістері мен шығыстарын білдіреді.

10. Салық салу объектілерін және (немесе) салық салумен байланысты объектілерді бөлек салықтық есепке алуды жүргізу мақсатында жер қойнауын пайдаланушының барлық кірістері мен шығыстары тікелей, жанама және жалпы болып бөлінеді.

Жер қойнауын пайдаланушы кірістер мен шығыстарды тікелей, жанама және жалпы деп сыныптауды қызмет ерекшелігінің негізінде дербес жүзеге асырады.

Тікелей кірістер мен шығыстар тікелей себеп-салдарлық байланысы бар келісімшарттық немесе келісімшарттан тыс қызметке ғана толық көлемде жатқызылуға тиіс.

Жалпы кірістер мен шығыстар келісімшарттық және келісімшарттан тыс қызмет арасында бөлінуге жатады және тиісті үлесімен тікелей себеп-салдарлық байланысы

бар сол келісімшарттың және келісімшарттан тыс қызметтің кірістері мен шығыстарына жатады.

Жанама кірістер мен шығыстар жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар арасында ғана бөлінуге жатады және тиісті үлесімен себеп-салдарлық байланысы бар сол келісімшарттың кірістері мен шығыстарына жатады.

Жалпы және жанама кірістер мен шығыстарды бөлу осы баптың 12-тармағында белгіленген әдістерге сәйкес және осы баптың 11-тармағының ережелері ескеріле отырып жүзеге асырылады.

11. Жалпы және жанама тіркеп-белгіленген активтер бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт (келісімшарттар) пен келісімшарттан тыс қызмет арасында жер қойнауын пайдаланушының осы тіркеп-белгіленген активтер бойынша шеккен шығыстары, оның ішінде амортизация бойынша шығыстары және бұдан кейінгі шығыстары бөлінуге жатады.

Сыйақылар жөніндегі жалпы және жанама шығыстар бойынша осы Кодекстің 263-бабына сәйкес айқындалған осындай сыйақылар жөніндегі шегерімнің жалпы сомасы бөлінуге жатады.

Егер бағамдық айырма тікелей себеп-салдарлық байланыс бойынша жер қойнауын пайдаланушының келісімшарттық және (немесе) келісімшарттан тыс қызметіне жатқызылмайтын болса, бағамдық айырма бойынша салықтық кезең үшін алынған жиынтық (сальдоланған) нәтиже оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуі немесе теріс бағамдық айырма сомасының оң бағамдық айырма сомасынан асып кетуі түрінде бөлінуге жатады.

Жалпы және жанама салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объектілер бойынша шегерімге жатқызылуға тиіс салықтар сол салық салу объектілері және (немесе) салық салумен байланысты объектілердің өздері тиісінше бөлінбей, осы баптың 12-тармағында белгіленген әдістерге сәйкес бөлінуге жатады.

12. Жер қойнауын пайдаланушы әрбір келісімшарттық қызмет үшін жалпы және жанама кірістер мен шығыстарды бөлуді қызметтің ерекшелігін немесе жер қойнауын пайдаланушының салықтық есепке алу саясатында қабылдаған бөлек салықтық есепке алуды жүргізудің бір немесе бірнеше әдістері, оның ішінде:

1) жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезең үшін алған тікелей кірістердің жалпы сомасындағы жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір нақты келісімшартқа және келісімшарттан тыс қызметке келетін тікелей кірістердің үлес салмағы бойынша;

2) салық төлеушінің жер қойнауын пайдалануға арналған барлық келісімшарттары бойынша пайдалы қазбаларды өндірудің жалпы көлеміндегі жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір нақты келісімшарт бойынша пайдалы қазбаларды өндіру көлемінің үлес салмағы бойынша;

3) жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезең үшін жүргізген тікелей шығыстардың жалпы сомасындағы жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір нақты

келісімшартқа және келісімшарттан тыс қызметке келетін тікелей шығыстардың үлес салмағы бойынша;

4) мына баптардың бірі бойынша: жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезең үшін осы бап бойынша жүргізген шығыстардың жалпы сомасындағы жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір нақты келісімшартқа және келісімшарттан тыс қызметке келетін тікелей өндірістік шығыстар, еңбекақы төлеу қоры немесе тіркеп-белгіленген активтердің құны бойынша шеккен шығыстардың үлес салмағы бойынша;

5) жер қойнауын пайдаланушы жұмыскерлерінің жалпы орташа тізімдік санындағы келісімшарттық қызметке қатысатын жұмыскерлердің орташа тізімдік санының үлес салмағы бойынша;

6) жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшарт бойынша бекітілген қорлар көлемдерінің жер қойнауын пайдалануға арналған барлық келісімшарттар бойынша бекітілген қорлардың жалпы көлеміндегі үлес салмағы бойынша;

7) өзге де әдістер негізінде жер қойнауын пайдалану бойынша операциялар жүргізуді есепке ала отырып, дербес жүргізеді.

Жалпы және жанама кірістер мен шығыстардың әр түріне қатысты оларды бөлудің осы тармақта белгіленген әртүрлі әдістері қолданылуы мүмкін.

Тиісті салықтық кезеңнің соңында жалпы және жанама кірістер мен шығыстарды бөлудің қолданылған әдістері көрсетілген салықтық кезең үшін өзгертуге жатпайды.

Жалпы және (немесе) жанама кірістер мен шығыстарды неғұрлым дәл бөлу үшін жер қойнауын пайдаланушы жоғарыда көрсетілген әдістердің бірін қолдану нәтижесінде алынған үлес салмағының мәнін үлестің жүзден бірге дейінгі пайызымен (0,01%) айқындайды.

13. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жекелеген келісімшарт бойынша келісімшарттық қызметтің корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде бөлек салықтық есепке алуды жүргізу мақсатында, өндірілген көмірсутектерді (көмірсутектерді дайындауды қоса алғанда) және (немесе) көмірсутектерді дайындау немесе минералды шикізатты бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) ғана өткен минералды шикізатты өткізуден түскен кіріс Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасының сақталуы ескеріле отырып, оларды өткізу бағасының негізінде, бірақ өндірілген көмірсутектердің, минералды шикізаттың және (немесе) бастапқы қайта өңдеу (байыту) нәтижесінде алынған, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын тауар өнімінің өндірістік өзіндік құнынан төмендетілмей айқындалады.

Егер Қазақстан Республикасының газ және газбен жабдықтау туралы заңнамасына сәйкес шикі газды, оның ішінде қайта өңдеуден өткен газды ұлттық оператор мемлекеттің артықшылықты құқығы шеңберінде сатып алса, онда жер қойнауын

пайдаланушы мұндай шикі газды, оның ішінде қайта өңдеуден өткен газды өткізуден түсетін кірісті осы Кодекстің 239-бабына сәйкес айқындайды.

Жер қойнауын пайдаланушы экспортқа өндірілген мұнайды өткізген кезде, егер мұнайдың әлемдік бағасы осындай мұнайды өткізетін күнге осы мұнайды өндірудің өндірістік өзіндік құнынан төмен болса, осындай мұнайды өткізуден түскен кіріс осы Кодекстің 239-бабына сәйкес айқындалады.

Өндірілген көмірсутектерді және (немесе) бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) өткен минералды шикізатты кейіннен қайта өңдеу үшін басқа заңды тұлғаға (меншік құқығын ауыстырмай) және (немесе) бір заңды тұлға шеңберінде құрылымдық немесе өзге де технологиялық бөлімшеге берген немесе өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған жағдайда жер қойнауын пайдаланушы, көмірсутектерді дайындауды немесе минералды шикізатты бастапқы қайта өңдеуді (байытуды) қоса алғанда, осындай операция бойынша кірісті өндірудің халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, 20 пайызға ұлғайтылған нақты өндірістік өзіндік құны бойынша айқындайды.

Егер шикі газ мұнаймен ілеспе түрде өндірілетін болса, мұндай шикі газды өндірудің өндірістік өзіндік құны мына формула бойынша айқындалады:

(GP1 x 0,857) GF x ---------- x r OP + (GP1 x 0,857) CP = ---------- , мұнда: GP1

CP – бір мың текше метр үшін теңгемен ағымдағы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде шикі мұнаймен ілеспе өндірілетін шикі газды өндірудің өндірістік өзіндік құны;

CF – теңгемен ағымдағы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын көмірсутектер өндірудің өндірістік өзіндік құны;

GP1 – ол бойынша халықаралық қаржылық есептілік стандарттарында және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарында өзіндік құнды айқындау бір мың текше метрмен көзделетін, ағымдағы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде мұнаймен ілеспе түрде өндірілетін шикі газдың өндірілу көлемі;

OP – ағымдағы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде мұнайдың тоннамен өндірілу көлемі;

0,857 – мұнаймен ілеспе түрде өндірілетін шикі газдың бір мың текше метрін ауыстыру коэффициенті, тоннамен;

r – мына формула бойынша айқындалатын құндық коэффициент:

$$r = \frac{GP2 \times AEPG}{OP \times AEPO}$$, мұнда:

GP2 – ағымдағы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде мұнаймен ілеспе түрде өндірілетін шикі газдың бір мың текше метрмен өндірілу көлемі;

OP – ағымдағы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде шикі мұнайдың тоннамен өндірілу көлемі;

AEPG – бір мың текше метр үшін теңгемен сыртқы сауда кедендік статистикасын және өзара сауда статистикасын жүргізу жөніндегі уәкілетті органдардың деректері бойынша есептелетін, тауарлық газды жер қойнауын пайдаланушыдан Қазақстан Республикасының шекарасына дейін тасымалдау бойынша тарифтер негізінде айқындалатын шығыстар шегеріле отырып, тиісті салықтық кезең үшін Қазақстан Республикасының шекарасындағы тауарлық газдың орташа өлшемді экспорттық бағасы;

AEPO – тоннасына теңгемен сыртқы сауда кедендік статистикасын және өзара сауда статистикасын жүргізу жөніндегі уәкілетті органдардың деректері бойынша есептелетін, мұнайды жер қойнауын пайдаланушыдан Қазақстан Республикасының шекарасына дейін тасымалдау бойынша тарифтер негізінде айқындалатын шығыстар шегеріле отырып, тиісті салықтық кезең үшін Қазақстан Республикасының шекарасындағы мұнайдың орташа өлшемді экспорттық бағасы.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушының келісімшарттан тыс қызметі бойынша жиынтық жылдық кірісіне осындай кейіннен қайта өңдеу нәтижесінде алынған өнімді өткізуден нақты алынған кіріс пен жер қойнауын пайдаланушының келісімшарттық қызметі бойынша жылдық жиынтық кірісіне қосылатын, осы тармаққа сәйкес есептелген кіріс сомасы арасындағы айырмаға тең сома қосуға жатады.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін байыту фабрикасы, қайта өңдеу, өндіріс немесе металлургия цехы (зауыты) заңды тұлғаның өзге де технологиялық бөлімшесі деп танылады.

758-бап. Жер қойнауын пайдалану құқығын жер қойнауын пайдаланудың лицензиялық режиміне қайта ресімдеу кезіндегі салықтық есепке алу ерекшеліктері

1. Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттан жер қойнауын пайдаланудың лицензиялық режиміне қайта ресімделген жағдайда, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты қайта ресімдеу жүргізілген салықтық кезеңде бөлек салықтық есепке алуды жүргізу

мақсатында жер қойнауын пайдалануға қайта ресімделген келісімшарт және оның орнына алынған жер қойнауын пайдалануға арналған лицензия жиынтық түрде жер қойнауын пайдалануға арналған біртұтас келісімшарт ретінде қаралады, ал жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға қайта ресімделген келісімшарт бойынша және аталған жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға алынған лицензия шеңберіндегі қызметі бірыңғай бөлек салықтық есепке алу жүргізілетін біртұтас келісімшарттық қызмет ретінде қаралады.

Егер жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу кезінде жер қойнауын пайдаланушыға жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың орнына жер қойнауын пайдалануға екі және одан көп лицензия берілсе, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты қайта ресімдеу жүргізілген салықтық кезең үшін жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт деп жер қойнауын пайдалануға қайта ресімделген келісімшарттың осы баптың 2 – 7-тармақтарына сәйкес лицензияға қайта бөлінген салық салу объектілеріне және (немесе) салық салуға байланысты объектілерге сәйкес келетін бір бөлігі мен көрсетілген жер қойнауын пайдалануға арналған лицензия жиынтық түрде түсініледі. Тиісінше, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты қайта ресімдеу жүргізілген салықтық кезеңде жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға алынған әрбір лицензия шеңберіндегі қызметі және жер қойнауын пайдалануға қайта ресімделген келісімшарт бойынша аталған жер қойнауын пайдаланушы қызметінің соған сәйкес келетін бір бөлігі жиынтық түрде бөлек салықтық есепке алу жүргізілетін жеке біртұтас келісімшарттық қызмет ретінде қаралады.

2. Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттан жер қойнауын пайдаланудың лицензиялық режиміне қайта ресімдеген кезде қайта ресімделген келісімшарт бойынша салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер жер қойнауын пайдалану құқығын көрсетілген қайта ресімдеу жүргізілген салықтық кезеңнің басынан бастап қайта ресімделген келісімшарттың орнына алынған лицензия бойынша салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер деп танылады.

Егер жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу кезінде жер қойнауын пайдаланушыға жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың орнына жер қойнауын пайдалануға екі және одан көп лицензия берілсе, жер қойнауын пайдалануға қайта ресімделетін келісімшарт бойынша салықтық есепке алуда ескерілетін салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер жер қойнауын пайдалану құқығын көрсетілген қайта ресімдеу жүргізілген салықтық кезеңнің басынан бастап осы баптың 3-тармағына сәйкес алынған лицензияларға қайта бөлуге жатады және бұдан әрі жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір лицензия шеңберіндегі қызмет бойынша тиісінше бөлек салықтық есепке алуды жүргізу кезінде ескеріледі.

3. Жер қойнауын пайдаланушының тиісті салықтық кезеңнің басынан бастап жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты лицензиялық режимге қайта ресімдеу күніне дейінгі жалпы және жанама кірістері мен шығыстарын бөлу осы Кодекстің 757-бабының 9, 10, 11 және 12-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

Бұл ретте салық төлеуші жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу жүргізілген жылдан кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей салық органын осы Кодекстің 757-бабының 12-тармағына сәйкес бөлудің қайта қарауға және өзгертуге жатпайтын таңдап алынған әдістері туралы хабардар етеді.

Осы баптың 7-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мерзімдерде мұндай хабарлама болмаған жағдайда, бөлу мақсатында осы Кодекстің 757-бабының 12-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген әдіс қолданылады.

4. Жер қойнауын пайдалануға қайта ресімделетін келісімшарт бойынша түзілген, амортизацияланатын активтердің кіші тобының (I тобының), тобының, сондай-ақ осы Кодекстің 305-бабында көрсетілген амортизацияланатын активтердің жеке тобының құндық балансын бөлу жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу жүргізілген жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша жүзеге асырылады. Бұл ретте амортизацияланатын активтердің кіші тобының (I тобының), тобының көрсетілген құндық балансына енгізілген амортизацияланатын активтер осы Кодекстің 757-бабының 9 және 12-тармақтарына сәйкес тікелей, жанама және жалпы болып сыныпталуға тиіс.

5. Жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу жүргізілген жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша жинақталған тарату қорының қаражаты осы Кодекстің 757-бабының 12-тармағына сәйкес лицензияларға бөлуге жатады және осындай жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу жүргізілген жылы осындай лицензиялардың жылдық жиынтық кірісіне енгізіледі.

6. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты жер қойнауын пайдаланудың лицензиялық режиміне қайта ресімдеу жүргізілген салықтық кезеңнің басында жер қойнауын пайдалануға қайта ресімделетін келісімшарт шеңберінде алдыңғы салықтық кезеңдерден жинақталған залалдар болған жағдайда, көрсетілген залалдар мынадай тәртіппен есепке алынады:

жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға бір лицензия алған жағдайда – жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты қайта ресімдеу жүргізілген салықтық кезеңде есепке алынады және олар толық пайдаланылмаған жағдайда осы Кодекстің 339-бабына сәйкес айқындалатын мерзім шегінде көрсетілген лицензия шеңберіндегі қызметтен алынған салық салынатын кіріс есебінен өтеу үшін ауыстырылады;

жер қойнауын пайдалануға екі және одан көп лицензия алынған жағдайда – осы Кодекстің 757-бабы 12-тармағының ережелері және жер қойнауын пайдаланушының алынған лицензияларға салықтық есепке алу саясаты ескеріле отырып, жер қойнауын

пайдалануға арналған келісімшартты қайта ресімдеу жүргізілген жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша бөлінеді, көрсетілген салықтық кезеңде әрбір лицензия бойынша тиісті бөлігінде есепке алынады және осы Кодекстің 339-бабына сәйкес айқындалатын мерзім шегінде тиісті лицензия шеңберіндегі қызметтен алынған салық салынатын кіріс есебінен одан әрі өтеу үшін ауыстырылады.

7. Осы баптың 4-тармағында көрсетілген кіші топтардың (I топтың), топтардың жалпы және жанама құндық баланстарын, осы баптың 5-тармағында көрсетілген тарату қорында жинақталған қаражатты, сондай-ақ осы баптың 6-тармағында көрсетілген залалдарды бөлу жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 757-бабы 12-тармағының 1) – 5) тармақшаларында көзделген әдістерден дербес таңдаған сол бір бөлу әдісі бойынша жүзеге асырылады, бұл туралы салық төлеуші жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу жүргізілген жылдан кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей салық органын хабардар етеді және ол қайта қарауға және өзгертуге жатпайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мерзімдерде мұндай хабарлама болмаған жағдайда, бөлу мақсатында осы Кодекстің 757-бабының 12-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген әдіс қолданылады.

87-тарау. ҚОЛ ҚОЮ БОНУСЫ

759-бап. Жалпы ережелер

Қол қою бонусы келісімшарт аумағында (жер қойнауы учаскесінде), сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен келісімшарт аумағы (жер қойнауы учаскесі) кеңейтілген кезде жер қойнауын пайдалану құқығын иелену үшін біржолғы тіркелген төлем болып табылады.

760-бап. Төлеушілер

Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес мынадай талаптардың біріне сай келетін:

1) жер қойнауын пайдалану құқығын алуға арналған конкурстың (аукционның) жеңімпазы болған;

2) жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойған;

3) жер қойнауын пайдалануға арналған мынадай келісімшарттардың бірін:

барлауға арналған келісімшартты;

пайдалы қазбаларды өндіруге арналған келісімшартты;

бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшартты;

жер қойнауын геологиялық зерттеуге арналған лицензияны;

жер қойнауының кеңістігін пайдалануға арналған лицензияны;

кен іздеушілікке арналған лицензияны жасасқан (алған) тұлға қол қою бонусын төлеуші болып табылады.

Тиісті келісімшарт аумағында (жер қойнауы учаскесінде) барлауға арналған келісімшарттың шеңберінде коммерциялық табуға байланысты өндіру құқығын алуға айрықша құқық негізінде келісімшарт жасасқан тұлға барлауға арналған осындай келісімшарт жасалған кезде оны төлегенде қол қою бонусын төлеуші болып танылмайды.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін "Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес өткізілетін конкурс" ұғымы " Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес өткізілетін аукцион" ұғымымен бірдей.

761-бап. Қол қою бонусын есептеу тәртібі

1. Қол қою бонусының бастапқы мөлшері жер қойнауын пайдалануға жасалатын әрбір келісімшарт үшін мынадай мөлшерде жеке белгіленеді:

1) мынадай:

пайдалы қазбалардың бекітілген қорлары жоқ аумақтағы барлауға арналған келісімшарттар үшін:

көмірсутектер бойынша – конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 2 800 еселенген мөлшері;

пайдалы қатты қазбаларды барлауға, кен іздеушілікке арналған лицензияларды және техногендік минералдық түзілімдерді игеруге арналған келісімшарттарды қоспағанда, пайдалы қатты қазбалар бойынша – конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 280 еселенген мөлшері;

кең таралған пайдалы қазбалар, жерасты сулары мен емдік балшық бойынша – конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 40 еселенген мөлшері;

пайдалы қазбалардың бекітілген қорлары бар аумақта – өндіруге, олар бойынша қорлар бекітілген тиісті пайдалы қазбаларды бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарттар үшін қол қою бонусының бастапқы мөлшерін айқындау үшін осы тармақтың 2) тармақшасында айқындалған тәртіппен;

2) көмірсутектерді:

өндіруге, бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарттар үшін:

егер қорлар бекітілмеген болса, – конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 3 000 еселенген мөлшері белгіленеді. Бұл ретте, егер жер қойнауын пайдалану құқығы Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес аумағы блоктарға бөлінген жер қойнауы учаскесіне берілсе, онда қол қою бонусының бастапқы мөлшері үш жүзіншіден кейінгі әрбір блок үшін конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 еселенген мөлшеріне ұлғаяды;

егер қорлар бекітілген болса – (Қ х 0,04%) + (Қа х 0,01%) формуласы бойынша, бірақ конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшерінен кем емес, мұнда:

Қ – А, В, С1 өнеркәсіптік санаттары бойынша Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен көмірсутектердің жиынтық қорларының құны;

Қа – әлеуетті коммерциялық объектінің және С3 санатының болжамдық ресурстарының қорларын жедел есептеу үшін Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен және (немесе) көрсетілген комиссия қорытындысында назарға алынған С2 санатындағы көмірсутектердің алдын ала бағаланған қорларының жиынтық құны.

Бұл ретте, егер жер қойнауын пайдалану құқығы Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес аумағы блоктарға бөлінген жер қойнауы учаскесіне берілсе, онда қол қою бонусының бастапқы мөлшері конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 еселенген мөлшеріне, үш жүзінші блоктан кейінгі әрбір блок үшін ұлғаяды;

егер жер қойнауын пайдалану құқығы көмірсутектердің бекітілген және бекітілмеген қорлары бір мезгілде болатын аумағы блоктарға бөлінген жер қойнауы

учаскесіне берілсе, онда қол қою бонусының бастапқы мөлшері тиісінше көмірсутектердің бекітілген және бекітілмеген қорлары үшін осы тармақшада айқындалған тәртіппен айқындалады. Бұл ретте қол қою бонусының бастапқы мөлшерінің жалпы сомасы конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшерінен кем болмауға тиіс;

техногендік минералдық түзілімдерді игеруге арналған келісімшарттарды және пайдалы қатты қазбаларды өндіруге, кен іздеушілікке арналған лицензияларды қоспағанда, минералды шикізатты өндіруге және бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарттар үшін:

егер қорлар бекітілмеген болса – конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 500 еселенген мөлшері;

егер қорлар бекітілген болса – (Қ х 0,01%) + (Қа х 0,005%) формуласы бойынша, бірақ конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 500 еселенген мөлшерінен кем емес, мұнда:

Қ – А, В, С1 өнеркәсіптік санаттары бойынша Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен минералды шикізаттың жиынтық қорының құны;

Қа – әлеуетті коммерциялық объектінің және болжамдық ресурстардың қорларын жедел есептеу үшін Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен және (немесе) көрсетілген комиссия қорытындысында назарға алынған С2 санатындағы минералды шикізаттың алдын ала бағаланған қорларының жиынтық құны;

кең таралған пайдалы қазбаларға, жерасты сулары мен емдік балшыққа арналған келісімшарттар үшін – (Қ х 0,01%) формуласы бойынша, бірақ конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 120 еселенген мөлшерінен кем емес;

3) техногендік минералдық түзілімдерді қайта өңдеуге арналған келісімшарттар үшін – (Қ1 х 0,01%) формуласы бойынша, бірақ конкурс шарттары жарияланған күнге

немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 300 еселенген мөлшерінен кем емес;

4) сарқынды суларды ағызу үшін жер қойнауын барлауға, сондай-ақ барлауға және (немесе) өндіруге (жер қойнауы кеңістігін пайдалану) байланысты емес жерасты құрылысжайларын салуға және (немесе) пайдалануға арналған келісімшарттар үшін – конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 400 еселенген мөлшері.

2. Пайдалы қазбалар қорларының құны:

1) осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген шикі газды қоспағанда, көмірсутектер үшін – қол қою бонусы төленген күннің алдындағы соңғы күнтізбелік күнге белгіленген валютаның ресми бағамы қолданыла отырып, конкурс шарттары жарияланған күнге немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күннің алдындағы күнге осы Кодекстің 776-бабына сәйкес көмірсутектердің шетел валютасындағы баға белгіленімінің орташа арифметикалық мәні негізге алына отырып айқындалады.

Бұл ретте көмірсутектердің Қазақстан Республикасының осы мақсаттар үшін уәкілеттік берілген мемлекеттік органы бекіткен қорларының құнын айқындау үшін мәні көрсетілген күнге ең жоғары болып табылатын, осы Кодекстің 776-бабының 3-тармағында көрсетілген мұнайдың стандартты сұрыпының баға белгіленімінің орташа арифметикалық мәні пайдаланылады;

2) Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын баға бойынша Қазақстан Республикасының ішкі нарығына өндірілген шикі газды берудің ең аз көлемі туралы жер қойнауын пайдаланушының міндеттемелері көзделген жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша шикі газ үшін мына формула бойынша:

Қ = V1 х Б1 + V2 х Б2, мұнда:

V1 – Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізілуге жататын А, В, С1 өнеркәсіптік санаттары бойынша Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен шикі газ қорларының көлемі;

V2 – V1-ді қоспағанда, А, В, С1 өнеркәсіптік санаттары бойынша Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен шикі газ қорларының көлемі;

Б1 – Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын баға;

Б2 – осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес айқындалатын, шикі газ бағасы белгіленімінің орташа арифметикалық мәні;

ҚА = V1 х Б1 + V2 х Б2, мұнда:

V1 – Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізуге жататын, әлеуетті коммерциялық объектінің және Қ3 санатының болжамдық ресурстарының қорларын жедел есептеу үшін Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен және (немесе) көрсетілген комиссия қорытындысында назарға алынған Қ2 санатындағы шикі газ қорларының көлемі;

V2 – V1-ді қоспағанда, әлеуетті коммерциялық объектінің және Қ3 санатының болжамдық ресурстарының қорларын жедел есептеу үшін Қазақстан Республикасының Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен және (немесе) көрсетілген комиссия қорытындысында назарға алынған Қ2 санатындағы шикі газ қорларының көлемі;

Б1 – Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын баға;

Б2 – осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес айқындалатын шикі газ бағасы белгіленімінің орташа арифметикалық мәні;

3) осы Кодекстің 780-бабы 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген пайдалы қазбалар үшін – қол қою бонусы төленген күннің алдындағы соңғы күнтізбелік күнге белгіленген валютаның ресми бағамы қолданыла отырып, конкурс шарттары жарияланған күннің немесе Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күннің алдындағы күнге осы Кодекстің 780-бабына сәйкес пайдалы қазбаның шетел валютасындағы баға белгіленімінің орташа арифметикалық мәні негізге алына отырып айқындалады.

Конкурс шарттары жарияланған күннің немесе тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күннің алдындағы күні пайдалы қазбалардың тиісті түрлері бағаларының ресми белгіленімі жарияланбаған жағдайда, бұрын осындай бағалар белгіленімі жарияланған соңғы күн бағаларының ресми белгіленімдері пайдаланылады.

Егер пайдалы қазбаларға биржалық баға белгіленсе, пайдалы қазбалардың тиісті түрлерін өндіруге арналған келісімшарттар үшін қол қою бонусының бастапқы мөлшері осы баптың 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында белгіленген ең төмен мөлшерде белгіленеді.

3. Жер қойнауын пайдалану құқығын алуға конкурс өткізілгенге дейін қол қою бонусының бастапқы мөлшері құзыретті органның конкурстық комиссиясының шешімі бойынша ұлғайтылуы мүмкін.

4. Қол қою бонусының бастапқыдан төмен емес сомадағы түпкілікті мөлшері жер қойнауын пайдалану құқығын алуға өткізілген конкурстың нәтижелері бойынша конкурстық комиссия шешімімен белгіленеді немесе жер қойнауын пайдаланушымен тікелей келіссөздер жүргізу нәтижелері бойынша құзыретті орган белгілейді және ол жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа енгізіледі.

5. Келісімшарт аумағы (жер қойнауы учаскесі) кеңейтілген кезде қол қою бонусының мөлшері мынадай тәртіппен:

1) егер кеңейтілетін келісімшарт аумағында (жер қойнауы учаскесінде) пайдалы қазбалар қорлары бекітілсе – осындай қорлардың көлеміне қатысты осы баптың 1 және 2-тармақтарында айқындалған тәртіппен пайдалы қазбалар түріне қарай;

2) егер кеңейтілетін келісімшарт аумағында (жер қойнауы учаскесінде) пайдалы қазбалардың қорлары бекітілмесе, келісімшарт аумағының (жер қойнауы учаскесінің) кеңейту коэффициенті мен осы келісімшарт бойынша қол қою бонусының бастапқы сомасының көбейтіндісі ретінде айқындалады. Келісімшарт аумағының (жер қойнауы учаскесінің) кеңейту коэффициенті келісімшарт аумағы (жер қойнауы учаскесі) кеңейтілетін алаң мөлшерінің келісімшарт аумағы (жер қойнауы учаскесі) алаңының бастапқы мөлшеріне қатынасы ретінде үтірден кейін төрт белгіге дейінгі дәлдікпен есептеледі.

Бұл ретте, егер келісімшарт аумағының (жер қойнауы учаскесінің) кеңейту коэффициентінің мәні 0,1-ден асып кетсе, оның кеңейтілу жағдайларының санына қарамастан, осындай асып кетуге келетін қол қою бонусының мөлшеріне 3 коэффициенті қолданылады.

6. Осы бапта белгіленген қол қою бонусын есептеу тәртібі аукцион нәтижелері бойынша берілетін, пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензияларға қолданылады.

762-бап. Аукцион нәтижелері бойынша берілетін лицензияларды қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған лицензиялар бойынша қол қою бонусын есептеу ерекшеліктері

Аукцион нәтижелері бойынша берілетін лицензияны қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған лицензия бойынша қол қою бонусының сомасы қол қою бонусын төлейтін күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде көрсетілген мөлшерлеме негізге алына отырып есептеледі:

Р/с №	Атауы	Мөлшерлеме АЕК-пен
1	2	3
1.	Барлауға арналған лицензия	100
2.	Өндіруге арналған лицензия	200
3.	Кен іздеушілікке арналған лицензия:	
3.1.	берілген аумақтың алаңы 17 000 м2-ге дейін болған кезде	9
3.2.	берілген аумақтың алаңы 17 000 м2-ден 33000 м2-ге дейін болған кезде	12
3.3.	берілген аумақтың алаңы 33 000 м2-ден 50 000 м2-ге дейін болған кезде	15

4.	Жер қойнауын геологиялық зерттеуге арналған лицензия	50
5.	Жер қойнауы кеңістігін пайдалануға арналған лицензия	400

763-бап. Салықтық кезең

Қол қою бонусын төлеу мерзімі басталатын күнтізбелік тоқсан қол қою бонусы бойынша салықтық кезең болып табылады.

764-бап. Қол қою бонусын төлеу мерзімдері

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, қол қою бонусы салық төлеушінің тұрған жері бойынша бюджетке:

– салық төлеуші конкурс жеңімпазы деп жарияланған күннен немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылған күннен бастап;

– жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) кеңейту туралы өзгерістер енгізілген күннен бастап;

– жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарын, теміржолдарды және гидроқұрылысжайларды салу (реконструкциялау) және жөндеу кезінде пайдаланылатын кең таралған пайдалы қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған жер қойнауын пайдалану құқығына жазбаша рұқсат алынған күннен бастап;

– жерасты суларын өндіруге рұқсат алынған күннен бастап жиырма жұмыс күнінен кешіктірілмей төленеді.

2. Аукцион нәтижелері бойынша берілетін лицензияларды қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған лицензиялар бойынша қол қою бонусы осындай лицензия берілген күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмей салық төлеушінің тұрған жеріндегі бюджетке төленеді.

765-бап. Салық декларациясы

Қол қою бонусы бойынша декларацияны қол қою бонусын төлеуші тұрған жеріндегі салық органына салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей тапсырады.

88-тарау. ТАРИХИ ШЫҒЫНДАРДЫ ӨТЕУ БОЙЫНША ТӨЛЕМ

766-бап. Жалпы ережелер

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт жасалғанға дейін келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шеккен жиынтық шығындарды өтеу бойынша жер қойнауын

пайдаланушының тіркелген төлемі тарихи шығындарды өтеу бойынша төлем болып табылады.

767-бап. Төлеушілер

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты жасасқанға дейін келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шығын шеккен пайдалы қазбалардың кен орындары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде қызметті жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемді төлеушілер болып табылады.

2. Пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия шеңберінде қызметін жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы бір мезгілде мынадай талаптар сақталған кезде:

пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдаланушылар туралы заңнамасына сәйкес 2017 жылғы 31 желтоқсаннан кейін берілсе;

пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия берілген аумақ Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдалану құқығы 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін берілген аумаққа жатпайтын болса, тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемді төлеуші болып табылмайды.

768-бап. Тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемді белгілеу тәртібі

1. Келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шеккен тарихи шығындар сомасын жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган есептейді және аталған сома бюджетке:

1) мемлекет меншігіндегі геологиялық ақпаратты сатып алу төлемақысын шегергенде, құпиялылық туралы келісімде белгіленген мөлшердегі тарихи шығындарды өтеу бойынша төлем түрінде;

2) мемлекет меншігіндегі геологиялық ақпаратты сатып алу үшін құпиялылық туралы келісімде белгіленген мөлшердегі төлемақы түрінде төленуге жатады.

2. Тарихи шығындарды өтеу бойынша төлем жөніндегі міндеттеме – жер қойнауын пайдаланушы мен жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган арасындағы құпиялылық туралы келісім жасалған күннен бастап, ал 2009 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша құпиялылық туралы тиісті келісімдер жасалмаған, бірақ жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың талаптары бойынша жасалуға тиіс, өнімді бөлу туралы келісімді қоса алғанда, 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған жер

қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша – жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органмен құпиялылық туралы келісім жасалған күннен бастап туындайды.

769-бап. Төлеу тәртібі мен мерзімдері

1. Тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемді жер қойнауын пайдаланушы келісімшарт аумағында (учаскесінде) өндіруді бастаған кезден және мына күндердің неғұрлым ертерегі басталғаннан бастап төлейді:

коммерциялық табуды жариялау;

Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес өндіру кезеңіне (сатысына) ауысу;

пайдалы қазбаларды өндіруге арналған лицензияны беру;

пайдалы қазбаларды өндіруге арналған келісімшартты жасасу.

Тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемді төлеу жер қойнауын пайдаланушының тұрған жері бойынша бюджетке мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

1) егер келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шеккен тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемнің жалпы мөлшері құпиялылық туралы келісім жасалған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшеріне тең немесе одан аз соманы құраса, тарихи шығындарды өтеу бойынша төлем жер қойнауын пайдаланушының пайдалы қазбаларды өндіруге кіріскен жылынан кейінгі жылдың 10 сәуірінен кешіктірілмей төленеді;

2) егер келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шеккен тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемнің жалпы мөлшері құпиялылық туралы келісім жасалған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшерінен асатын соманы құраса, құпиялылық туралы келісім жасалған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 2 500 еселенген мөлшеріндегі сомаға барабар сомадан кем болуы мүмкін соңғы үлестің сомасын қоспағанда, тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемді жер қойнауын пайдаланушы тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей, құпиялылық туралы келісім жасалған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 2 500 еселенген мөлшерінен кем емес сомаға барабар сомада, ұзақтығы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылу мерзімінен артық емес, бірақ он жылдан аспайтын кезең ішінде тең үлестермен төлейді.

Егер 2009 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тарихи шығындардың бюджетке өтелмеген сомасы республикалық бюджет туралы заңда 2009 жылғы 1 қаңтарға белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшерінен асатын соманы құраса, республикалық бюджет туралы заңда 2009 жылғы 1 қаңтарға белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 2 500 еселенген мөлшеріндегі сомаға барабар сомадан кем болуы

мүмкін соңғы үлестің сомасын қоспағанда, 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған, олар бойынша жер қойнауын пайдаланушы пайдалы қазбаларды өндіруге 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін кіріскен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемді жер қойнауын пайдаланушы тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей, республикалық бюджет туралы заңда 2009 жылғы 1 қаңтарға белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 2 500 еселенген мөлшерінен кем емес сомаға барабар сомада, ұзақтығы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылу мерзімінен артық емес, бірақ он жылдан аспайтын кезең ішінде тең үлеспен төлейді.

2. Егер келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шеккен тарихи шығындардың сомасын жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган шетел валютасымен белгілеген болса, онда:

1) осы бапқа сәйкес төлем төлеу тәртібін белгілеу үшін төлемнің теңгемен жалпы мөлшерін айқындау мақсатында Қазақстан Республикасының осы мақсаттар үшін уәкілеттік берілген мемлекеттік органы есептеген тарихи шығындар сомасы жер қойнауын пайдаланушы коммерциялық табудан кейін өндіруді бастаған есепті тоқсанның 1-күнінің алдындағы соңғы жұмыс күніне айқындалған валютаның нарықтық бағамы бойынша теңгемен қайта есептеледі, ал 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған, олар бойынша жер қойнауын пайдаланушы 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін пайдалы қазбаларды өндіруге кіріскен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша 2009 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша бюджетке өтелмеген тарихи шығындар сомасы 2009 жылғы 1 қаңтардың алдындағы соңғы күнтізбелік күнге белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша теңгемен қайта есептеледі;

2) тарихи шығындардың бюджетке өтелмеген шетел валютасындағы сомасын осы баптың 1-тармағы 2) тармақшасының бірінші бөлігіне сәйкес төлеуге жататын тоқсан сайынғы төлемдердің сомасына тең бөлу мақсатында тарихи шығындардың көрсетілген сомасы мұндай күнтізбелік жылдың 1 қаңтарының алдындағы соңғы күнтізбелік күнге белгіленген валютаның ресми бағамы бойынша әрбір күнтізбелік жылдың басында теңгемен қайта есептеледі.

3. Пайдалы қазбалардың кен орындарына оларды кейіннен өндіруді көздемейтін барлау жүргізуге жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша тарихи шығындарды өтеу төлемі төленбейді.

770-бап. Салық декларациясы

1. Егер келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шеккен тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемнің жалпы мөлшері құпиялылық туралы келісім жасалған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшеріне тең немесе одан кем

соманы құраса, онда жер қойнауын пайдаланушы тұрған жеріндегі салық органына декларацияны жер қойнауын пайдаланушының пайдалы қазбаларды өндіруге кіріскен жылынан кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей ұсынады.

2. Егер келісімшарт аумағын (жер қойнауы учаскесін) геологиялық зерттеуге және кен орындарын барлауға мемлекет шеккен тарихи шығындарды өтеу бойынша төлемнің жалпы мөлшері құпиялылық туралы келісім жасалған күнге қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшерінен асатын соманы құраса, онда жер қойнауын пайдаланушы тұрған жеріндегі салық органына декларацияны тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей тапсырады.

2009 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған, олар бойынша жер қойнауын пайдаланушы 2009 жылғы 1 қаңтарға дейін пайдалы қазбаларды өндіруге кіріскен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша, егер 2009 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тарихи шығындардың бюджетке өтелмеген сомасы 2009 жылғы 1 қаңтарға республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 10 000 еселенген мөлшерінен асатын соманы құраса, онда декларацияны жер қойнауын пайдаланушы тұрған жеріндегі салық органына тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей ұсынады.

89-тарау. ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАРДЫ ӨНДІРУ САЛЫҒЫ

771-бап. Жалпы ережелер

1. Жер қойнауын пайдаланушы пайдалы қазбаларды өндіру салығын Қазақстан Республикасының аумағында өндірілетін минералды шикізаттың, көмірсутектердің, жерасты сулары мен емдік балшықтың әрбір түрі бойынша жеке төлейді.

2. Жүргізілетін өндіру түріне қарамастан, өндірілетін минералды шикізаттың, көмірсутектердің, жерасты суларының және емдік балшықтың барлық түрлері бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығы осы тарауда белгіленген мөлшерлемелер бойынша және тәртіппен төленеді.

3. Егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсатында салықтық кезеңде өндірілген көмірсутектердің, минералды шикізаттың, жерасты сулары мен емдік балшықтың жалпы көлемінен технологиялық сынап көру мен зерттеулер жүргізу үшін берілген көмірсутектердің, минералды шикізаттың, жерасты сулары мен емдік балшықтың көлемі алып тасталуға жатады. Технологиялық сынап көру мен зерттеулер үшін берілетін көмірсутектердің, минералды шикізаттың, жерасты сулары мен емдік балшықтың көлемі көмірсутектердің, минералды шикізаттың, жерасты сулары мен емдік балшықтың тиісті түрлері (сұрыптары) үшін ұлттық стандарттарда көрсетілген технологиялық сынамалардың ең төмен массасымен шектеледі.

Бұл ретте технологиялық сынап көру мен зерттеулер жүргізу үшін берілген көмірсутектердің, минералды шикізаттың, жерасты сулары мен емдік балшықтың көлемін жоғарыда көрсетілген жалпы өндіру көлемінен алып тастау олар өткізілген жағдайда, оның ішінде бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) кейін, сондай-ақ олар қайта өңделген кезде жүргізілмейді.

772-бап. Төлеу ерекшеліктері

1. Пайдалы қазбаларды өндіру салығы, осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, ақшалай нысанда төленеді.

2. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша қызметті жүзеге асыру барысында пайдалы қазбаларды өндіру салығын төлеудің ақшалай нысаны Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша уәкілетті мемлекеттік орган мен жер қойнауын пайдаланушының арасында жасалатын қосымша келісімде айқындалған тәртіппен заттай нысанға ауыстырылуы мүмкін.

Осы Кодексте белгіленген пайдалы қазбаларды өндіру салығын, сондай-ақ осы Кодекстің 755-бабының 1-тармағында көрсетілген жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарда белгіленген роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін заттай нысанда төлеу тәртібі осы Кодекстің 93-тарауында белгіленген.

773-бап. Төлеушілер

Егер осы Кодекстің 791-бабының 1-тармағында өзгеше белгіленбесе, кен іздеушілікке арналған лицензия шеңберінде ғана қызметін жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушыларды қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға жасалған әрбір жеке келісімшарт шеңберінде пайдалы қазбаларды өндіру салығы төленбеген техногендік минералдық түзілімдерден пайдалы қазбалар алуды қоса алғанда, көмірсутектерді, минералды шикізатты, жерасты сулары мен емдік балшықтарды өндіруді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар пайдалы қазбаларды өндіру салығын төлеушілер болып табылады.

1-параграф. Көмірсутектерге арналған пайдалы қазбаларды өндіру салығы

774-бап. Салық салу объектісі

1. Жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңде өндірген көмірсутектердің физикалық көлемі пайдалы қазбаларды өндіруге салық салу объектісі болып табылады.

2. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсатында жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңде өндірген көмірсутектердің жалпы көлемі:

1) Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін өткізілген мұнай – жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт шеңберінде өндірген және жер

қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына өткізген не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына кейіннен өткізу үшін үшінші тұлғаға өткізген мұнайдың көлемі;

2) Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін алыс-беріс шикізаты ретінде берілген мұнай – жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт шеңберінде өндірген және жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін алыс-беріс шикізаты ретінде берген не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін алыс-беріс шикізаты ретінде кейіннен беру үшін үшінші тұлғаға өткізген мұнайдың көлемі;

3) жер қойнауын пайдаланушы өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған мұнай – жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезең үшін жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт шеңберінде өндірген, салықтық кезең ішінде өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланылған мұнайдың көлемі;

4) осы Кодекстің 93-тарауына сәйкес мемлекет атынан алушыға пайдалы қазбаларды өндіру салығын, экспортқа рента салығын, роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеу есебіне жер қойнауын пайдаланушы заттай нысанда берген мұнай;

5) Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізілген және (немесе) өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланылған шикі газ болып бөлінеді.

Осы тараудың мақсаттары үшін тауарлық газды өндіруге пайдаланылған шикі газ да Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізілген шикі газ деп танылады.

Егер осы тармақшада өзгеше белгіленбесе, осы бөлімнің мақсаттарында өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланылған шикі газ деп жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде өндірген және көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекіткен құжаттарға сәйкес осы келісімшарт шеңберінде:

жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде көмірсутектер дайындауда отын ретінде;

технологиялық және коммуналдық-тұрмыстық мұқтаждықтар үшін;

ұңғыма сағасында мұнайды қыздыру үшін және бекітілген жобалау құжаттарына сәйкес мұнайды өндіру және сақтау орнынан магистральдық құбыржолға және (немесе) көліктің басқа түріне ауыстырып тиеу орнына дейін тасымалдау кезінде;

жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде пайдаланылатын электр энергиясын өндіру үшін;

осы баптың 5-тармағында көзделген жер қойнауына кері айдау жағдайларын қоспағанда, бекітілген жобалау құжаттарында көзделген көлемде жер қойнауына кері айдау үшін;

көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекіткен жобалау құжаттарында көзделген көлемдерде өндіруші мұнай ұңғымаларын пайдаланудың газлифтілік (механикаландырылған) тәсілі мақсатында пайдаланылған шикі, оның ішінде қайта өңдеуден өткен газ танылады.

Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт шеңберінде өндірген және осы жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалануға арналған басқа келісімшарты шеңберінде мұнай-газ аймақтарында қабат қысымын ұстап тұру мақсатында бекітілген жобалау құжаттарында көзделген көлемде жер қойнауына кері айдау үшін пайдаланылған шикі газ да өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланылған шикі газ деп танылады;

6) Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізілген сұйытылған мұнай газына сәйкес келетін көлемде сұйытылған мұнай газын өндіру үшін пайдаланылған ілеспе газ болып бөлінеді. Бұл ретте сұйытылған мұнай газының мұндай көлемін көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекітеді және Қазақстан Республикасының газ және газбен жабдықтау туралы заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізу үшін міндетті болып табылады;

7) жүзеге асырылуы "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектісі-жер қойнауын пайдаланушы пайдаланған шикі газ болып бөлінеді.

Егер осы тармақшада өзгеше белгіленбесе, осы бөлімнің мақсаттарында, жүзеге асырылуы "Өнеркәсіптік саясат туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектісі-жер қойнауын пайдаланушы пайдаланған шикі газ деп шикі, оның ішінде тауарлық газдың жай-күйіне дейін қайта өңдеуден өткен газ танылады;

8) Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында көзделген жағдайларда факельде жағылатын шикі газ;

9) тауарлық көмірсутектер – егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт шеңберінде өндірген көмірсутектердің осы тармақтың 1) – 8) тармақшаларында көрсетілген мұнай, шикі газ және ілеспе газ көлемдерін шегергендегі жалпы көлемі болып бөлінеді.

3. Осы баптың 2-тармағының 5) және 6) тармақшаларына сәйкес өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланылған шикі газдың және (немесе) сұйытылған мұнай газын өндіру үшін пайдаланылған ілеспе газдың көлемі деп көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекіткен құжаттарда көрсетілген көлемдер шегінде осындай пайдаланылған табиғи және (немесе) ілеспе газдың нақты көлемі танылады.

4. Факельде жағылатын шикі газдың көлемі деп Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес факельде жағуға

рұқсат етілген шикі газдың көлемі шегінде барлау кезеңінде жер қойнауын пайдаланушы іс жүзінде факельде жағатын шикі газдың көлемі танылады.

5. Осы баптың 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына өткізуді не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына кейіннен өткізу үшін үшінші тұлғаға өткізуді және осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін алыс-беріс шикізаты ретінде беруді не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін алыс-беріс шикізаты ретінде кейіннен беру үшін үшінші тұлғаға өткізуді растау үшін жер қойнауын пайдаланушыда мұнайдың физикалық көлемін және Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытының оның тиісті көлемін қабылдау фактісін растайтын коммерциялық және тауарға ілеспе құжаттар түпнұсқаларының немесе олардың нотариат куәландырған көшірмелерінің, ал осы баптың 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына өткізуді не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына кейіннен өткізу үшін үшінші тұлғаға өткізуді растау үшін – тиісті көлемі үшін Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытының нақты сатып алу бағасын растайтын құжаттардың түпнұсқаларының немесе олардың нотариат куәландырған көшірмелерінің болуы міндетті.

Мұндай құжаттардың түпнұсқалары немесе олардың нотариат куәландырған көшірмелері болмаған кезде мұнайдың тиісті көлемі пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсаттары үшін тауарлы көмірсутектер ретінде қаралады.

6. Пайдалы қазбаларды өндіру салығы бекітілген жобалау құжаттарында көзделген мұнай алу коэффициентін ұлғайту мақсатында жер қойнауына кері айдалатын көлемдегі шикі газ бойынша төленбейді.

775-бап. Салықтық база

Салықтық кезеңде өндірілген көмірсутектер көлемінің құны пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу үшін салықтық база болып табылады.

776-бап. Көмірсутектердің құнын айқындау тәртібі

1. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсаттарында салықтық кезеңде өндірілген мұнайдың құны мынадай тәртіппен:

1) жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына өткізген не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына кейіннен өткізу үшін үшінші тұлғаға өткізген кезде – жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай

өңдеу зауытына өткізген не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына кейіннен өткізу үшін үшінші тұлғаға өткізген мұнайдың нақты көлемі мен Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытының өнімнің бір бірлігі үшін нақты сатып алу бағасының көбейтіндісі ретінде;

2) жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін алыс-беріс шикізаты ретінде берген не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына қайта өңдеу үшін алыс-беріс шикізаты ретінде кейіннен беру үшін үшінші тұлғаға өткізген және (немесе) жер қойнауын пайдаланушы өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған кезде – жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына алыс-беріс шикізаты ретінде қайта өңдеу үшін берген не Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан мұнай өңдеу зауытына алыс-беріс шикізаты ретінде кейіннен беру үшін үшінші тұлғаға өткізілген және (немесе) жер қойнауын пайдаланушы өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған мұнайдың нақты көлемі мен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, дайындауды қоса алғанда, өнім бірлігін өндірудің 20 пайызға ұлғайтылған өзіндік құнының көбейтіндісі ретінде;

3) жер қойнауын пайдаланушы мемлекет атынан алушыға пайдалы қазбаларды өндіру салығын, экспортқа рента салығын, роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеу есебіне мұнайды заттай нысанда берген кезде – осы Кодекстің 93-тарауына сәйкес жер қойнауын пайдаланушы мемлекет атынан алушыға пайдалы қазбаларды өндіру салығын, экспортқа рента салығын, роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеу есебіне заттай нысанда берілген мұнайдың нақты көлемі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен белгіленген беру бағасының көбейтіндісі ретінде айқындалады.

2. Жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт шеңберінде өндірген тауарлы көмірсутектердің құны өндірілген тауарлы көмірсутектердің көлемі мен осы баптың 3 және 4-тармақтарында айқындалған тәртіппен салықтық кезең үшін есептелген өнімнің бірлігі үшін әлемдік бағаның көбейтіндісі ретінде айқындалады.

3. Мұнайдың әлемдік бағасы салықтық кезеңдегі бағалардың күн сайынғы белгіленімдерінің орташа арифметикалық мәні мен тиісті салықтық кезеңдегі валютаның орташа арифметикалық ресми бағамының көбейтіндісі ретінде төменде келтірілген формула бойынша айқындалады.

Осы тармақтың мақсаттары үшін баға белгіленімі "Argus Media Ltd" компаниясының "Argus Crude" дереккөзінде жарияланатын ақпарат негізінде салықтық кезеңде "Юралс Средиземноморье" (Urals Med - CIF Augusta), "Kazakh Export Blend Crude Oil (Kebco - CIF Augusta)" немесе "North Sea Dated/Датированный Брент (Brent

Dtd)" мұнайының стандартты сұрыпының әрбірін жеке алғанда шетел валютасындағы мұнай бағасының белгіленімін білдіреді.

Осы дереккөзде шикі мұнайдың көрсетілген стандартты сұрыптарына бағалар туралы ақпарат болмаған кезде шикі мұнайдың көрсетілген стандартты сұрыптарына бағалар:

"S&P Global Inc. (S&P Global CommodityInsights)" компаниясының "Crude Oil Market Wire Basic Service" дереккөзінің деректері бойынша;

жоғарыда көрсетілген дереккөздерде шикі мұнайдың көрсетілген стандартты сұрыптарына бағалар туралы ақпарат болмаған кезде – Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында айқындалатын басқа да дереккөздердің деректері бойынша пайдаланылады.

Мұнайдың әлемдік бағасын айқындау үшін өлшем бірліктерін өндірілген мұнайдың өлшемнің стандартты жағдайларына келтірілген және мұнай паспортында көрсетілген сапасына нақты тығыздығы мен температурасын есепке ала отырып, баррельден метрикалық тоннаға ауыстыру стандарттау саласындағы уәкілетті орган бекіткен ұлттық стандартқа сәйкес жүргізіледі.

Бұл ретте пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсатында өлшем бірліктерін метрикалық тоннадан баррельге ауыстыру баррельдеудің орташа өлшемді коэффициенті негізінде мына формула бойынша жүзеге асырылады:

К барр. орт.өлш. = (V тонна 1 х К барр.1 + V тонна 2… х К барр.2... + V тонна n х К барр.n) / V тонна S, мұнда:

К барр. орт.өлш. – үтірден кейінгі төрт белгіге дейінгі дәлдікпен есептелетін орташа өлшемді баррельдеу коэффициенті;

V тонна –мұнайдың өндірілген әрбір партиясының көлемі;

К барр.1, К барр.2 ... + К барр.n – өндірілген мұнайдың әрбір тиісті партиясы бойынша сапа паспортында көрсетілген баррельдеу коэффициенттері;

V тонна S –салықтық кезең үшін өндірілген мұнайдың метрикалық тоннаны білдіретін жалпы көлемі.

Мұнайдың әлемдік бағасы мына формула бойынша айқындалады:

$$S = \frac{P_1 + P_2 + \ldots + P_n}{n} \times E,$$

мұнда:

S – мұнайдың салықтық кезең үшін әлемдік бағасы;

P1, P2 ..., Pn – салықтық кезең ішінде баға белгіленімдері жарияланған күндері бағалардың күн сайынғы орташа арифметикалық белгіленімі;

Е – тиісті салықтық кезең үшін валюта айырбастаудың орташа арифметикалық ресми бағамы;

n – салықтық кезеңде баға белгіленімдері жарияланған күндердің саны.

Бағалардың күн сайынғы орташа арифметикалық белгіленімі мына формула бойынша айқындалады:

$$P_n = \frac{C_{n1} + C_{n2}}{2},$$

мұнда:

Pn - бағалардың күн сайынғы орташа арифметикалық белгіленімі;

Cn1 – "Юралс Средиземноморье" (Urals Med - CIF Augusta)", "Kazakh Export Blend Crude Oil (Kebco - CIF Augusta)" немесе "North Sea Dated/Датированный Брент" (Brent Dtd)" күн сайынғы мұнай белгіленімінің төмен мәні (min);

Cn2 – "Юралс Средиземноморье" (Urals Med - CIF Augusta)", "Kazakh Export Blend Crude Oil (Kebco - CIF Augusta)" немесе "North Sea Dated/Датированный Брент" (Brent Dtd)" күн сайынғы мұнай белгіленімінің жоғары мәні (max).

"Юралс Средиземноморье (Urals Med - CIF Augusta)", "Kazakh Export Blend Crude Oil (Kebco - CIF Augusta)" немесе "North Sea Dated/ Датированный Брент (Brent Dtd)" мұнай белгіленімдерін қолдануды жер қойнауын пайдаланушы мұнайды беруге арналған шарттар негізінде мынадай тәртіппен жүргізеді:

1) беруге арналған шартта Urals стандартты мұнай сұрыпы немесе "Kazakh Export Blend Crude Oil (Kebco)" белгіленімі көрсетілген жағдайда – әлемдік бағасы салықтық кезең үшін ең жоғары болып табылатын "Юралс Средиземноморье (Urals Med - CIF Augusta)", "Kazakh Export Blend Crude Oil (Kebco - CIF Augusta)" мұнай белгіленімі қолданылады.

2) беруге арналған шартта Brent стандартты мұнай сұрыпы көрсетілген жағдайда – " North Sea Dated/Датированный Брент (Brent Dtd)" белгіленімі қолданылады.

Беруге арналған шартта жоғарыда көрсетілген стандартты сұрыптарға қатысы жоқ мұнай сұрыпы көрсетілген жағдайда, жер қойнауын пайдаланушы осындай шарт бойынша берілген мұнай көлемін әлемдік бағасы салықтық кезең үшін ең жоғары болып табылатын стандартты мұнай сұрыпына жатқызуға міндетті.

4. Шикі газға әлемдік баға халықаралық өлшем бірліктерін бекітілген коэффициентке сәйкес текше метрге ауыстыру ескеріле отырып, салықтық кезең үшін бағалардың шетел валютасындағы күн сайынғы белгіленімдерінің орташа арифметикалық мәні мен тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамының көбейтіндісі ретінде төменде келтірілген формула бойынша айқындалады.

Осы тармақтың мақсаттары үшін баға белгіленімі "The Mcgraw-Hill Companies Inc" компаниясының "Platts European Gas Daily" дереккөзінде жарияланатын ақпарат негізінде "Zeebrugge Day-Ahead" табиғи газы бағасының салықтық кезеңде шетел валютасындағы белгіленімін білдіреді.

Осы дереккөзде "Zeebrugge Day-Ahead" табиғи газына баға туралы ақпарат болмаған кезде "Zeebrugge Day-Ahead" табиғи газына баға:

1) "Argus Media Ltd" компаниясының "Argus European Natural Gas" дереккөзінің деректері бойынша;

2) жоғарыда көрсетілген дереккөздерде "Zeebrugge Day-Ahead" табиғи газына баға туралы ақпарат болмаған кезде Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында айқындалған басқа да дереккөздердің деректері бойынша пайдаланылады.

Шикі газдың әлемдік бағасы мына формула бойынша айқындалады:

$$S = \frac{P_1 + P_2 + \ldots + P_n}{n} \times E,$$

мұнда:

S – шикі газдың салықтық кезең үшін әлемдік бағасы;

P1, P2..., Pn – салықтық кезең ішінде бағалардың белгіленімі жарияланған күндері бағалардың күн сайынғы орташа арифметикалық белгіленімі;

E – тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы;

n – салықтық кезеңде бағалардың белгіленімдері жарияланған күндердің саны.

Бағалардың күн сайынғы орташа арифметикалық белгіленімі мына формула бойынша айқындалады:

$$P_n = \frac{C_{n1} + C_{n2}}{2},$$

мұнда:

Pn – бағалардың күн сайынғы орташа арифметикалық белгіленімі;

Cn1 – "Zeebrugge Day-Ahead" табиғи газы бағасының күн сайынғы белгіленімінің төмен мәні (min);

Cn2 – "Zeebrugge Day-Ahead" табиғи газы бағасының күн сайынғы белгіленімінің жоғары мәні (max).

5. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсаттарында жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізген және (немесе)

өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланылған шикі газдың, шикі газды факельде жағу кезінде сұйытылған мұнай газын өндіру үшін пайдаланылған ілеспе газдың, сондай-ақ өндірістік-инновациялық қызмет субъектісі-жер қойнауын пайдаланушы пайдаланған шикі газдың құны мынадай тәртіппен:

1) жер қойнауын пайдаланушы өндірілген шикі газды Қазақстан Республикасының ішкі нарығында өткізген кезде – осы Кодекстің 780-бабының 7-тармағына сәйкес айқындалатын салықтық кезең үшін қалыптасқан өткізудің орташа өлшемді бағасының негізінде;

2) осы Кодекстің 774-бабы 2-тармағының 6) тармақшасында көрсетілген шарттарға сәйкес сұйытылған мұнай газын өндіру үшін өндірілген ілеспе газды пайдаланған кезде және (немесе) өндірілген шикі газды өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған кезде, сондай-ақ шикі газ факельде жағылған кезде мыналардың:

сұйытылған мұнай газын өндіру үшін пайдаланылған ілеспе газдың нақты көлемі мен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, дайындауды қоса алғанда, өнім бірлігін өндірудің 20 пайызға ұлғайтылған өндірістік өзіндік құнының;

жер қойнауын пайдаланушы өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған шикі газдың нақты көлемі мен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, дайындауды қоса алғанда, өнім бірлігін өндірудің 20 пайызға ұлғайтылған өндірістік өзіндік құнының;

факельде жағылатын шикі газдың нақты көлемі мен Қазақстан Республикасының газ және газбен жабдықтау туралы заңнамасына сәйкес белгіленген және тиісті салықтық кезеңде қолданылатын, тауарлық газды ішкі нарықта көтерме саудада өткізудің шекті бағасының ең жоғары мәнінің көбейтіндісі ретінде айқындалады.

Бұл ретте тауарлық газды ішкі нарықта көтерме саудада өткізудің белгіленген шекті бағасы болмаған жағдайда, осындай шекті баға белгіленген соңғы салықтық кезеңнің шекті бағасы қолданылады.

Егер шикі газ мұнаймен ілеспе өндірілсе, шикі газды өндірудің өндірістік өзіндік құны дайындауды қоса алғанда, мұнайды өндірудің өндірістік өзіндік құны негізінде:

шикі газдың бір мың текше метрі 0,857 тонна мұнайға сәйкес келетін арақатынасында айқындалады;

3) осы Кодекстің 774-бабы 2-тармағының 7) тармақшасында көрсетілген шарттарға сәйкес өндірістік-инновациялық қызмет субъектісі-жер қойнауын пайдаланушы өндірілген шикі газды пайдаланған кезде – индустриялық-инновациялық қызмет субъектісі-жер қойнауын пайдаланушы пайдаланған шикі газдың нақты көлемі мен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес

айқындалатын, дайындауды қоса алғанда, өнім бірлігін өндірудің 20 пайызға ұлғайтылған өндірістік өзіндік құнының көбейтіндісі ретінде айқындалады.

6. Уәкілетті орган көмірсутектердің стандартты сұрыптарының әлемдік бағасын осы Кодексте айқындалған тәртіппен әрбір салықтық кезең бойынша айқындайды және ол есепті салықтық кезеңнен кейінгі айдың 10-інен кешіктірілмей бұқаралық ақпарат құралдарында жариялануға тиіс.

777-бап. Салықты есептеу тәртібі

1. Бюджетке төленуге жататын пайдалы қазбаларды өндіру салығының сомасы салық салу объектілерінің, салықтық база мен мөлшерлеменің негізінде айқындалады.

2. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу үшін жер қойнауын пайдаланушы күнтізбелік жыл ішінде осы Кодекстің 778-бабында келтірілген шәкілге сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жекелеген келісімшарт бойынша ағымдағы салықтық жылға жоспарланатын өндіру көлеміне сәйкес келетін мөлшерлемені қолданады.

Бұл ретте жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарттың шеңберінде жер қойнауын пайдалану құқығы берілген (ауыстырылған) жағдайда жер қойнауын пайдалануға арналған осындай келісімшарт бойынша өндірудің жалпы мәлімделген жылдық көлеміне сәйкес келетін пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемесі , жер қойнауын пайдалану құқығын беру (ауыстыру) фактісіне қарамастан, қолданылады.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеудің дұрыстығын және бюджетке толық төленуін қамтамасыз ету мақсатында көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушылар бөлінісінде көмірсутектерді өндірудің алдағы жылға жоспарланатын көлемдері туралы мәліметтерді салық органына ағымдағы күнтізбелік жылдың 20 қаңтарына дейін ұсынады.

3. Егер есепті күнтізбелік жылдың қорытындылары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша өндірілген көмірсутектердің нақты көлемі осындай келісімшарт бойынша жоспарланған көлемге сәйкес келмесе және пайдалы қазбаларды өндіру салығы мөлшерлемелерінің өзгеруіне алып келсе, жер қойнауын пайдаланушы есепті жыл үшін есептелген пайдалы қазбаларды өндіру салығының сомасын түзетуді жүргізуге міндетті.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығының сомасын түзету есепті салықтық жылдың соңғы салықтық кезеңі үшін декларацияда осы Кодекстің 778-бабына сәйкес айқындалатын, өндірілген көмірсутектердің нақты көлеміне сәйкес келетін пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемесін есепті салықтық жылдың бірінші, екінші және үшінші тоқсандары үшін пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша декларацияларда есептелген салықтық базаға қолдану арқылы жүргізіледі.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығының жүргізілген түзетулер ескерілетін сомасы есепті жылдың соңғы салықтық кезеңі үшін пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша салықтық міндеттеме болып табылады.

778-бап. Пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, мұнайға пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері жылдық өндіру көлемі мен осы Кодекстің 776-бабының 3-тармағына сәйкес айқындалған әлемдік баға негізге алына отырып, тіркелген мәнде мынадай шәкіл бойынша белгіленеді:

1) 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанда:

Р/с №	Жылдық өндіру көлемі	Мөлшерлемелер, %-бен
1	2	3
1.	250 000 тоннаны қоса алғанға дейін	5,0
2.	500 000 тоннаны қоса алғанға дейін	7,0
3.	1 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	8,0
4.	2 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	9,0
5.	3 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	10,0
6.	4 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	11,0
7.	5 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	12,0
8.	7 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	13,0
9.	10 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	15,0
10.	10 000 000 тоннадан жоғары	18,0

Мұнайды Қазақстан Республикасының ішкі нарығында, оның ішінде заттай нысанда пайдалы қазбаларды өндіру салығын, экспортқа рента салығын, роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеу есебіне мемлекет атынан алушыға өткізген және (немесе) берген жағдайда немесе осы Кодекстің 774-бабы 2-тармағының 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында айқындалған тәртіппен өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған жағдайда белгіленген мөлшерлемелерге 0,5 төмендету коэффициенті қолданылады.

2) 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап:

Р/с №	Жылдық өндіру көлемі	Барреліне мұнай құны, АҚШ доллары							
		20	30	40	50	60	70	80	90

1.	250 000 тоннаға дейін	19%	19%	19%	26%	30%	33%	35%	36%
2.	500 000 тоннаға дейін	21%	21%	21%	28%	32%	35%	37%	38%
3.	1 000 000 тоннаға дейін	22%	22%	22%	29%	33%	36%	38%	39%
4.	2 000 000 тоннаға дейін	23%	23%	23%	30%	34%	37%	39%	40%
5.	3 000 000 тоннаға дейін	24%	24%	24%	31%	35%	38%	40%	41%
6.	4 000 000 тоннаға дейін	25%	25%	25%	32%	36%	39%	41%	42%
7.	5 000 000 тоннаға дейін	26%	26%	26%	33%	37%	40%	42%	43%
8.	7 000 000 тоннаға дейін	27%	27%	27%	34%	38%	41%	43%	44%
9.	10 000 0 0 0 тоннаға дейін	29%	29%	29%	36%	40%	43%	45%	46%
10.	10 000 0 0 0 тоннаға дейін	32%	32%	32%	39%	43%	46%	48%	49%

Кестенің жалғасы

Барреліне мұнай құны, АҚШ доллары										
100	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200
38%	40%	42%	43%	46%	47%	48%	51%	52%	54%	53%
40%	42%	44%	45%	48%	49%	50%	53%	54%	56%	55%
41%	43%	45%	46%	49%	50%	51%	54%	55%	57%	56%
42%	44%	46%	47%	50%	51%	52%	55%	56%	58%	57%
43%	45%	47%	48%	51%	52%	53%	56%	57%	59%	58%
44%	46%	48%	49%	52%	53%	54%	57%	58%	60%	59%
45%	47%	49%	50%	53%	54%	55%	58%	59%	61%	60%
46%	48%	50%	51%	54%	55%	56%	59%	60%	62%	61%
48%	50%	52%	53%	56%	57%	58%	61%	62%	64%	63%
51%	53%	55%	56%	59%	60%	61%	64%	65%	67%	66%

Мұнайды Қазақстан Республикасының ішкі нарығында, оның ішінде заттай нысанда пайдалы қазбаларды өндіру салығын, экспортқа рента салығын, роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеу есебіне мемлекет атынан алушыға өткізген және (немесе) берген жағдайда немесе осы Кодекстің 774-бабы 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында айқындалған тәртіппен өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған жағдайда белгіленген мөлшерлемелерге көмірсутектер саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша салық саясаты саласындағы уәкілетті орган айқындаған тәртіппен айқындалатын теңестіру коэффициенті қолданылады.

Шикі газға пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемесі 10 пайызды құрайды.

Ішкі нарықта шикі газды өткізу кезінде пайдалы қазбаларды өндіру салығы жылдық өндіру көлеміне қарай мынадай мөлшерлемелер бойынша төленеді:

Р/с №	Жылдық өндіру көлемі	Мөлшерлемелер, %-бен
1	2	3
1.	1,0 млрд текше м-ді қоса алғанға дейін	0,5
2.	2,0 млрд текше м-ді қоса алғанға дейін	1,0
3.	2,0 млрд текше м-ден жоғары	1,5

2. Рентабельділігі төмен санатқа жатқызылған кен орындары (кен орындарының тобы, кен орнының бір бөлігі) үшін мұнайға арналған пайдалы қазбаларды өндіру салығы мөлшерлемелерін көмірсутектерді өндіруге арналған келісімшарт бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

2-параграф. Кең таралған пайдалы қазбаларды қоспағанда, минералды шикізатқа арналған пайдалы қазбаларды өндіру салығы

779-бап. Салық салу объектісі

Салықтық кезеңдегі жер қойнауындағы нақты ысыраптардың жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган өзі айқындайтын тәртіппен бекіткен кен орнын игерудің техникалық жобасында белгіленген жер қойнауындағы нормаланатын ысыраптардың шегінен асып түсетін көлемі ескеріле отырып, салықтық кезеңде жер қойнауын пайдаланушы өндірген минералды шикізаттың немесе пайдалы қатты қазбалардың физикалық көлемі (пайдалы қазбалардың салық салынатын көлемі) салық салу объектісі болып табылады.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушы өткен (есепті) тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей, жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға осындай

уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша өткен (есепті) тоқсанда жер қойнауын пайдаланушы өндірген минералды шикізаттың немесе пайдалы қатты қазбалардың физикалық көлемі туралы мәліметтерді береді.

Салық салу объектісін айқындау мақсаттары үшін өндірілген минералды шикізат және (немесе) пайдалы қатты қазбалар геологиялық барлау жұмыстарының нәтижелері, минералды ресурстар мен минералды қорлар туралы жария есептіліктің қазақстандық кодексі (бұдан әрі – KAZRC кодексі) бойынша қорларды есепке алуға көшу күнінің алдындағы күнгі жағдай бойынша қолданыста болатын мемлекеттік баланс шеңберінде , сондай-ақ кен орнында есептен шығарылған қорлар (ысырапты қайтару) құрамынан өндірілетін минералды шикізат ескеріле отырып айқындалады.

Бұрын Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссия бекітпеген минералды шикізат және (немесе) пайдалы қатты қазбалар бойынша өндірілген минералды шикізат және (немесе) пайдалы қазбалар KAZRC кодексіне сәйкес пайдалы қазбалар қорлары шеңберінде айқындалады.

Пайдалы қазбалардың салық салынатын көлемін айқындау мақсаттары үшін жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға ұсынылатын, минералды шикізат және (немесе) пайдалы қатты қазбалар қорларының есептік және жиынтық баланстарында пайдаланылатын өлшем бірліктері қолданылады.

Жерасты ұңғымалық сілтілеу әдісімен өндіру шеңберінде жер қойнауына қайтарылған уран көлемі салық салу объектісі болып табылмайды.

780-бап. Салықтық база

1. Салықтық кезеңде пайдалы қазбалардың салық салынатын көлемінің құны пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу үшін салықтық база болып табылады.

2. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсаттарында минералды шикізат:

1) құрамында осы баптың 4-тармағында көрсетілген пайдалы қазбалар ғана бар минералды шикізат;

2) құрамында бір мезгілде осы баптың 4-тармағында көрсетілген пайдалы қазбалар және пайдалы қазбалардың басқа да түрлері бар минералды шикізат;

3) осы баптың 4-тармағында көрсетілген пайдалы қазбаларды қоспағанда, құрамында пайдалы қазбалар бар минералды шикізат болып бөлінеді.

3. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсаттарында салықтық кезеңдегі пайдалы қазбалардың салық салынатын көлемінің құны:

1) осы баптың 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген өндірілген минералды шикізат құрамындағы пайдалы қатты қазбалар бойынша – салықтық кезеңдегі осындай пайдалы қазбалардың орташа биржалық бағасы негізінде айқындалады.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, орташа биржалық баға салықтық кезең үшін бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімдерінің орташа арифметикалық мәні мен тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа

арифметикалық ресми бағамының көбейтіндісі ретінде төменде келтірілген формула бойынша айқындалады.

Осы баптың мақсаттары үшін баға белгіленімі пайдалы қазбаның шетел валютасындағы Лондон металдар биржасында немесе Лондон қымбат бағалы металдар нарығы қауымдастығында тіркелген және "Metal Bulletin Journals Limited" баспасының "Metal Bulletin" журналында, "Metal-pagesLimited" баспасының "Metal-pages" журналында жарияланатын баға белгіленімін білдіреді.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, орташа биржалық баға мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S = \frac{P_1 + P_2 + \ldots + P_n}{n} \times E,$$

мұнда:

S – пайдалы қазбаға салықтық кезең үшін орташа биржалық баға;

P1, P2..., Pn – салықтық кезең ішінде Лондон металдар биржасында баға белгіленімдері жарияланған күндері бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімі;

E – тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы;

n – салықтық кезеңде баға белгіленімдері жарияланған күндердің саны.

Пайдалы қазбаға бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$P_n = \frac{C_{n1} + C_{n2}}{2},$$

мұнда:

Pn – бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімі;

Cn1 – пайдалы қазбаға Cash бағасының күн сайынғы белгіленімі;

Cn2 – пайдалы қазбаға Cash Settlement бағасының күн сайынғы белгіленімі.

Алтынға, платинаға, палладийге орташа биржалық баға салықтық кезеңдегі бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімдерінің орташа арифметикалық мәні мен тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамының көбейтіндісі ретінде мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S = \frac{P_1 + P_2 + \ldots + P_n}{n} \times E$$

мұнда:

S – алтынға, платинаға, палладийге салықтық кезең үшін орташа биржалық баға;

P1, P2,..., Pn – салықтық кезең ішінде Лондон қымбат бағалы металдар нарығы қауымдастығында баға белгіленімдері хабарланған және жарияланған күндері алтынға, платинаға, палладийға бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімі;

E – тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы;

n – салықтық кезеңде баға белгіленімдері жарияланған күндердің саны.

Алтынға, платинаға, палладийге бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$P_n = \frac{C_{n1} + C_{n2}}{2}$$

мұнда:

Pn – бағалардың күн сайынғы орташаландырылған белгіленімі;

Cn1 – алтынға, платинаға, палладийге a.m. (таңғы фиксинг) бағалардың күн сайынғы белгіленімі;

Cn2 – алтынға, платинаға, палладийге p.m. (кешкі фиксинг) бағалардың күн сайынғы белгіленімі.

Күміске орташа биржалық баға салықтық кезең үшін күміске бағалардың күн сайынғы белгіленімдерінің орташа арифметикалық мәні мен тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамының көбейтіндісі ретінде мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S = \frac{P_1 + P_2 + \ldots + P_n}{n} \times E$$

мұнда:

S – күміске салықтық кезең үшін орташа биржалық баға;

P1, P2,..., Pn – салықтық кезең ішінде Лондон қымбат бағалы металдар нарығы қауымдастығында баға белгіленімдері хабарланған және жарияланған күндері күміске бағалардың күн сайынғы белгіленімі;

E – тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамы;

n – баға белгіленімдері жарияланған салықтық кезеңдегі күндердің саны.

Пайдалы қазбаның орташа биржалық бағасы осы баптың 4-тармағында көрсетілген, өндірілген минералды шикізат құрамындағы пайдалы қатты қазбаның әрбір түрінің барлық көлеміне, оның ішінде кейіннен қайта өңдеу және (немесе) өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдалану үшін басқа заңды тұлғаларға және (немесе) бір заңды тұлға шеңберінде құрылымдық бөлімшеге берілген көлемге қолданылады;

2) осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген, өндірілген минералды шикізат құрамындағы пайдалы қатты қазбалар бойынша:

осы баптың 4-тармағында көрсетілген пайдалы қатты қазбалар бойынша – осы тармақтың 1) тармақшасында айқындалған тәртіппен;

өндірілген минералды шикізат құрамындағы өндірілген пайдалы қатты қазбалардың басқа түрлері бойынша – оларды өткізудің орташа өлшемді бағасы негізінде, ал кейіннен қайта өңдеу және (немесе) өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдалану үшін басқа заңды тұлғаларға және (немесе) бір заңды тұлға шеңберінде құрылымдық бөлімшеге берілген жағдайда – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, пайдалы қазбалардың осындай түрлеріне тура келетін, 20 пайызға ұлғайтылған өндіру мен бастапқы қайта өңдеудің (байытудың) нақты өндірістік өзіндік құны негізінде;

3) осы баптың 2-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген минералды шикізат бойынша – минералды шикізатты және (немесе) пайдалы қатты қазбаны, оның ішінде бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) ғана өткендерін өткізудің орташа өлшемді бағасы негізінде айқындалады.

4. Осы баптың 2-тармағы 1) тармақшасының ережелері есепті салықтық кезеңде Лондон металдар биржасында немесе Лондон қымбат бағалы металдар нарығы қауымдастығында тіркелген ресми баға белгіленімдері бар пайдалы қатты қазба түрлеріне қатысты қолданылады.

5. Минералды шикізатты және (немесе) пайдалы қатты қазбаны, оның ішінде бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) ғана өткендерін өткізу болмаған жағдайда пайдалы қазбалардың салық салынатын көлемінің құны мұндай өткізу орын алған соңғы салықтық кезеңдегі өткізудің орташа өлшемді бағасы негізінде айқындалады.

Осы тармақтың ережелері осы баптың 4-тармағында көрсетілген минералды шикізатқа қатысты қолданылмайды.

6. Келісімшарттың қолданылуы басталғаннан бастап минералды шикізатты және (немесе) пайдалы қатты қазбаны, оның ішінде бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) ғана өткендерін өткізу мүлдем болмаған жағдайда пайдалы қазбалардың салық салынатын көлемінің құны:

1) осы баптың 4-тармағында көрсетілген пайдалы қатты қазбалар бойынша – осы баптың 3-тармағының 1) тармақшасында айқындалған тәртіппен;

2) осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген пайдалы қатты қазбалардың басқа да түрлері бойынша – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, пайдалы қатты қазбалардың осындай түрлеріне тура келетін, 20 пайызға ұлғайтылған өндіру мен бастапқы қайта өңдеудің (байытудың) нақты өндірістік өзіндік құны негізінде;

3) осы тармақтың бірінші бөлігінің 4) тармақшасында көрсетілгенді қоспағанда, осы баптың 2-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген минералды шикізат және (немесе) пайдалы қатты қазбалар бойынша – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, пайдалы қазбалардың осындай түрлеріне тура келетін, 20 пайызға ұлғайтылған өндіру мен бастапқы қайта өңдеудің (байытудың) нақты өндірістік өзіндік құны негізінде айқындалады.

Осы баптың 4-тармағында көрсетілген пайдалы қазбалардан басқа, минералды шикізатты және (немесе) пайдалы қатты қазбаны, оның ішінде бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) ғана өткендерін кейіннен өткізген жағдайда, жер қойнауын пайдаланушы алғашқы өткізу орын алған салықтық кезеңдегі өткізудің нақты орташа өлшемді бағасын ескере отырып, пайдалы қазбаларды өндіру салығының есептелген сомаларына түзету жүргізуге міндетті;

4) өнімдік ерітінділерден алынған уран бойынша – бекітілген коэффициентке сәйкес фунттарды килограмға ауыстыру ескеріле отырып, салықтық кезеңнің әрбір айы үшін табиғи уран концентраты (U3O8) нысанындағы уран фунты үшін шетел валютасындағы айлық баға белгіленімдерінің орташа арифметикалық мәні мен тиісті салықтық кезең үшін валютаның орташа арифметикалық ресми бағамының көбейтіндісі ретінде төменде келтірілген формула бойынша айқындалатын табиғи уран концентраты (U3O8) нысанындағы ураннның бір килограмы үшін орташа өлшемді баға негізінде айқындалады.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінің мақсаттары үшін табиғи уран концентраты (U3O8) нысанындағы уран фунты үшін баға белгіленімі "Ux Consulting LLC" компаниясының (АҚШ) "Ux Weekly" және "TradeTech LLC" компаниясының (АҚШ) " The Nuclear Market Review" дереккөздерінде жарияланатын ақпарат негізінде айдың соңғы күні шетел валютасында қолданылатын табиғи уран концентраты (U3O8) фунтына споттық бағаның айлық индикаторын білдіреді. Көрсетілген дереккөздердің бірінде табиғи уран концентраты (U3O8) нысанындағы уран бағасының белгіленімі туралы ақпарат болмаған жағдайда, осындай белгіленімі бар басқа көрсетілген дереккөздің бағасы қолданылады.

Осы тармақшаның екінші бөлігінде көрсетілген дереккөздерде табиғи уран концентраты (U3O8) нысанындағы уран бағасының белгіленімі туралы ақпарат болмаған кезде Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы

заңнамасында айқындалатын басқа да дереккөздердің деректері бойынша баға қолданылады.

Табиғи уран концентраты нысанындағы уранның бір килограмы үшін орташа өлшемді баға мынадай формула бойынша айқындалады:

$$S = \frac{P1 + P2 + P3}{3} \times K \times E,$$

мұнда:

S – салықтық кезең үшін табиғи уран концентраты нысанындағы уранның бір килограмы үшін орташа өлшемді баға;

P1, P2, P3 – салықтық кезең ішінде әрбір ай үшін дереккөздерден бағалардың орташа арифметикалық айлық белгіленімі;

бағалардың орташа арифметикалық айлық белгіленімі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$Pn = \frac{Cn + Dn}{2},$$

мұнда:

Pn – бағалардың орташа арифметикалық белгіленімі;

Cn – "Ux Consulting LLC" компаниясының (АҚШ) "Ux Weekly" дереккөзінен есепті кезеңнің тиісті айының соңғы күніне табиғи уран концентраты (U3O8) нысанындағы уран фунты үшін бағаның айлық белгіленімінің мәні;

Dn – "TradeTech LLC" компаниясының (АҚШ) "The Nuclear Market Review" дереккөзінен есепті кезеңнің тиісті айының соңғы күніне табиғи уран концентраты (U3O8) нысанындағы уран фунты үшін бағаның айлық белгіленімінің мәні (Exchange Value);

К – фунттарды килограмға ауыстырудың 2,59978 мөлшерінде белгіленген коэффициенті;

Е – тиісті салықтық кезең үшін шетел валютасының орташа арифметикалық ресми бағамы.

Егер есепті күнтізбелік жылдың қорытындылары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша өнімді ерітінділерден алынған уранның нақты көлемі осындай келісімшарт бойынша жоспарланған көлемге сәйкес келмесе

және пайдалы қазбаларды өндіру салығы мөлшерлемесінің өзгеруіне алып келсе, жер қойнауын пайдаланушы пайдалы қазбаларды өндіру салығының есепті жыл үшін есептелген сомасына түзету жүргізуге міндетті.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығының сомасын түзету осы Кодекстің 781-бабына сәйкес айқындалатын, өнімді ерітінділерден алынған уранның нақты көлеміне сәйкес келетін, пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемесін есепті салық жылының бірінші, екінші және үшінші тоқсандары үшін пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша декларацияларда есептелген салықтық базаға қолдану арқылы есепті салық жылының соңғы салықтық кезеңі үшін декларацияда жүргізіледі.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығының жүргізілген түзету ескерілетін сомасы есепті жылдың соңғы салықтық кезеңі үшін пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша салықтық міндеттеме болып табылады.

Осы баптың 4-тармағында көрсетілген пайдалы қазбалардан басқа, минералды шикізатты, оның ішінде бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) ғана өткен минералды шикізатты және осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген минералды шикізаттың өндірілген қорларының салық салынатын көлемінің құрамындағы пайдалы қазбаларды кейіннен өткізген жағдайда жер қойнауын пайдаланушы алғашқы өткізу орын алған салықтық кезеңдегі өткізудің орташа өлшемді нақты бағасын ескере отырып, пайдалы қазбаларды өндіру салығының есептелген сомаларына түзету жүргізуге міндетті.

Жер қойнауын пайдаланушы пайдалы қазбаларды өндіру салығының есептелген сомаларын түзетуді алғашқы өткізу болған салықтық кезеңнің алдындағы он екі айлық кезең үшін жүргізеді. Бұл ретте түзету сомасы ағымдағы салықтық кезеңнің салықтық міндеттемесі болып табылады.

7. Осы баптың мақсаттарында салықтық кезеңде өткізудің орташа өлшемді бағасы мына формула бойынша айқындалады:

Б ор. = (V1 ө.п. х Б1ө. + V2 ө.п. х Б2 ө.… + Vn ө.п. х Бn ө.)/V жалпы өткізу,

мұнда:

V1 ө.п., V2 ө.п.,. Vn ө.п. – салықтық кезеңде өткізілетін минералды шикізаттың және (немесе) пайдалы қатты қазбаның әрбір партиясының көлемдері;

Б1 ө., Б2 ө..., Бn ө. – салықтық кезеңде әрбір партия бойынша минералды шикізатты және (немесе) пайдалы қатты қазбаны өткізудің нақты бағалары;

n – салықтық кезеңде өткізілген минералды шикізат және (немесе) пайдалы қатты қазба партияларының саны;

V жалпы өткізу – салықтық кезеңде минералды шикізатты және (немесе) пайдалы қатты қазбаны өткізудің жалпы көлемі.

Бұл ретте, егер минералды шикізатты және (немесе) пайдалы қатты қазбаны өткізудің орташа өлшемді бағасы олардың 20 пайызға ұлғайтылған, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік

есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын өндірістік өзіндік құнынан төмен болса, онда салықтық кезеңде өткізудің орташа өлшемді бағасы 20 пайызға ұлғайтылған осындай өндірістік өзіндік құн негізінде айқындалады.

Жер қойнауын пайдаланушы өткізудің орташа өлшемді бағасын пайдалы қазбалардың барлық салық салынатын көлеміне, оның ішінде кейіннен қайта өңдеу үшін бір заңды тұлға шеңберінде құрылымдық бөлімшеге өндірудің өндірістік өзіндік құны бойынша берілген және (немесе) тауарлы өнім өндіру үшін бастапқы шикізат ретінде пайдалануды қоса алғанда, жер қойнауын пайдаланушының өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланылған көлемдерге қолданады.

8. Егер пайдалы қазбаны өткізу бағасы шетел валютасында белгіленсе, онда өткізу жөніндегі операциялар бойынша мұндай баға осы баптың 5 және 7-тармақтарының мақсаттарында шартқа (келісімшартқа) сәйкес, өткізілетін минералды шикізатқа, оның ішінде тек бастапқы қайта өңдеуден (байытудан) өткен минералды шикізатқа меншік құқығы ауысқан күнге белгіленген валютаның ресми бағамы қолданыла отырып, теңгемен қайта есептеледі.

781-бап. Пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері

1. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері мынадай мөлшерлерде белгіленеді:

1) осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілгендерді қоспағанда, пайдалы қазбалар :

Р/с №	Пайдалы қазбалардың, минералды шикізаттың, оның ішінде бастапқы қайта өңдеуден ғана өткен минералды шикізаттың атауы		Мөлшерлемелер, пайызбен (%)	
1	2	3	4	
1.	Қара, түсті металдар кені	Хром кені (концентрат)	21,06	
		Марганец, темір-марганец кені (концентрат)	3,25	
		Темір кені (концентрат)	3,64	
2.	Металдар	Мыс	8,55	
		Мырыш	10,5	
		Қорғасын	10,4	
		Платина, палладий	6,5	
		Алюминий	0,38	
		Қалайы	3,9	
		Никель	7,8	

3.	Құрамында металдар бар минералды шикізат	Ванадий	5,2	
		Хром, титан, магний, кобальт, вольфрам, висмут, сүрме, сынап, мышьяк және басқалар	7,8	
4.	Құрамында сирек кездесетін металдар бар минералды шикізат	Ниобий, лантан, церий, цирконий	7,7	
		Галлий	1,0	
5.	Құрамында шашыраңқы металдар бар минералды шикізат	Селен, теллур, молибден	7,0	
		Скандий, германий, рубидий, цезий, кадмий, индий, талий, гафний, рений, осмий	6,0	
6.	Құрамында радиоактивті металдар бар минералды шикізат	Радий, торий	5,0	
7.	Құрамында сирек металдар бар минералды шикізат	Литий, бериллий, тантал, стронций	7,7	
8.	Құрамында жерде сирек кездесетін металдар бар минералды шикізат	Празеодим, неодим, прометий, самарий, европий, гадолиний, тербий, диспрозий, гольмий, эрбий, тулий, иттербий, лютений, иттрий	6,0	
Құрамында кендік емес пайдалы қатты қазбалар бар минералды шикізат				
9.	Жанатын, химиялық және агрономиялық минералды шикізат	Кокстелетін тас көмір, антрацит	4,05	
		Тас көмір (кокстелетін және антрациттен басқа), қоңыр көмір, жанғыш тақтатастар	2,7	
		Фосфориттер	4,0	
		Бораттар, оның ішінде бор ангидриті	3,5	
		Калий және калий-магний тұздары	6,0	
		Барит	4,5	
		Тальк	2,0	

		Гипс	5,6	
		Күкірт	6,0	
		Флюориттер	3,0	
		Воластанит	3,5	
		Шунгит	2,0	
		Графит және басқалар	3,5	
Жарқырауық тас шикізаты:				
10.	Құрамында қымбат бағалы тастар бар минералды шикізат	Алмас, лағыл, жақұт, зүбәржат, анар, александрит, қызыл (асыл) шпинель, эвклаз, топаз, аквамарин және басқалар	12,0	
11.	Құрамында өңделетін тастар бар минералды шикізат	Нефрит, яшма, жадеит, лазурит, радонит, малахит, авантюрин, агат, тау хрусталі, қызғылт кварц, бирюза, диоптаз, халцедон және басқалар	3,5	
12.	Құрамында техникалық тастар бар минералды шикізат	Техникалық алмастар, агат, корунд, циркон, яшма, серпентинит, асбест, слюда және басқалар	2,0	
13.	Өзгелері	Өзге де минералды шикізат және (немесе) пайдалы қазбалар Кең таралған пайдалы қазбалар болып табылмайтын өзге де кендік емес минералды шикізат	4,7, бірақ көлем бірлігіне 0,02 айлық есептік көрсеткіштен кем емес	

2) уран (өнімдік ерітінділерден алынған, шахталық әдіс) жылдық өндіру көлеміне және табиғи уран концентратының (U3O8) бағасына қарай:

Р/с №	Жылдық өндіру көлемі	Мөлшерлеме, пайызбен (%)
1.	500 тоннаны қоса алғанға дейін	4
2.	1 000 тоннаны қоса алғанға дейін	6
3.	2 000 тоннаны қоса алғанға дейін	9
4.	3 000 тоннаны қоса алғанға дейін	12
5.	4 000 тоннаны қоса алғанға дейін	15
6.	4 000 тоннадан астам	18

Бұл ретте табиғи уран концентратының (U3O8) орташа өлшемді бағасы төмен белгіленген бағалардан асып кеткен жағдайда, осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемесі мынадай мөлшерге ұлғаяды:

Р/с №	Табиғи уран концентратының (U3O8) орташа өлшемді бағасы	Мөлшерлеме, пайызбен (%)
1.	бір фунт үшін 70 доллардан жоғары	0,5
2.	бір фунт үшін 80 доллардан жоғары	1,0
3.	бір фунт үшін 90 доллардан жоғары	1,5
4.	бір фунт үшін 100 доллардан жоғары	2,0
5.	бір фунт үшін 110 доллардан жоғары	2,5

3) бағасына қарай алтын:

Р/с №	Алтынның орташа биржалық бағасы	Мөлшерлеме, пайызбен (%)
1.	троя унциясы үшін 2 800 долларды қоса алғанға дейін	7,5
2.	троя унциясы үшін 3 000 долларды қоса алғанға дейін	8
3.	троя унциясы үшін 3 200 долларды қоса алғанға дейін	8,5
4.	троя унциясы үшін 3 400 долларды қоса алғанға дейін	9
5.	троя унциясы үшін 3 600 долларды қоса алғанға дейін	9,5
6.	троя унциясы үшін 3 800 долларды қоса алғанға дейін	10
7.	бір троя унция үшін 3 800 доллардан жоғары	11

4) бағасына қарай күміс:

Р/с №	Күмістің орташа биржалық бағасы	Мөлшерлеме, пайызбен (%)
1.	троя унциясы үшін 28 долларды қоса алғанға дейін	7,5
2.	троя унциясы үшін 30 долларды қоса алғанға дейін	8
3.	троя унциясы үшін 32 долларды қоса алғанға дейін	8,5
4.	троя унциясы үшін 34 долларды қоса алғанға дейін	9
5.	троя унциясы үшін 36 долларды қоса алғанға дейін	9,5

6.	троя унциясы үшін 38 долларды қоса алғанға дейін	10
7.	бір троя унция үшін 38 доллардан жоғары	11

Бұл ретте өндірілген тас көмірге (кокстелетіннен және антрациттен басқа), қоңыр көмірге, жанғыш тақтатастарға пайдалы қазбаларды өндіру салығының осы бапта белгіленген мөлшерлемесіне мынадай жағдайларда:

1) табиғи монополия субъектісі болып табылатын жер қойнауын пайдаланушы осындай өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасына сәйкес электр энергиясын беру, жылу энергиясын өндіру, беру, тарату және (немесе) онымен жабдықтау, сумен жабдықтау және (немесе) су бұру жөніндегі қызметтерді ұсыну үшін пайдаланған;

2) жер қойнауын пайдаланушы өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды осы баптың екінші бөлігінің 1) тармақшасында көзделген қызметтерді көрсететін табиғи монополиялар субъектісіне өткізген;

3) жер қойнауын пайдаланушы өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды білім беру, денсаулық сақтау ұйымдарына өткізген;

4) жер қойнауын пайдаланушы өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды атаулы әлеуметтік көмекті алушыларға өткізген;

5) жер қойнауын пайдаланушы өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды қайта өңдеген және (немесе) оларды өзінің өндірістік мұқтаждықтарына пайдаланған;

6) энергия өндіруші ұйым болып табылатын жер қойнауын пайдаланушы өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды Қазақстан Республикасының электр энергетикасы туралы және жылу энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес өз мұқтаждықтары және (немесе) өткізу үшін электр және (немесе) жылу энергиясын өндіру үшін пайдаланған;

7) жер қойнауын пайдаланушы өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды Қазақстан Республикасының электр энергетикасы туралы және жылу энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес өз мұқтаждықтары және (немесе) өткізу үшін электр және (немесе) жылу энергиясын өндіру үшін энергия өндіруші ұйымға өткізген;

8) жер қойнауын пайдаланушы өндірілген тас көмірді, қоңыр көмірді, жанғыш тақтатастарды Қазақстан Республикасының аумағында тауарлар өндіру кезінде оларды қайта өңдеуді және (немесе) пайдалануды жүзеге асыратын ұйымдарға өткізген жағдайларда 0,01 коэффициенті қолданылады.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, кен орны бойынша баланстан тыс қорлардың құрамынан өндірілетін пайдалы қатты қазбалардың және минералды шикізаттың

барлық түріне салынатын пайдалы қазбаларды өндіру салығы 0 пайыз мөлшерлеме бойынша төленеді.

Осы тараудың мақсаттарында баланстан тыс қорларға мыналар жатады:

KAZRC кодексі бойынша қорларды есепке алуға көшудің алдындағы күнгі жағдай бойынша Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссияның кен орны бойынша баланстан тыс қорлар етіп бекітуі негізінде осындай қорларға жатқызылған пайдалы қатты қазбалар мен минералды шикізат;

KAZRC кодексі бойынша қорларды есепке алуға көшкеннен кейін алынған жер қойнауын пайдалануға арналған лицензиялар негізінде пайдалы қатты қазбаларды өндіру жүзеге асырылған жағдайда, баланстан тыс қорларға көлемдері болжанатын минералды ресурстар санатына енгізілген және тиісті салықтық кезеңде дәлелденген немесе ықтимал минералды қорлар болып табылмайтын, минералды шикізат құрамындағы пайдалы қатты қазбалар жатады.

Бұл ретте баланстан тыс қорлар құрамынан өндірілетін минералды шикізат және (немесе) пайдалы қатты қазбалар өткізілген жағдайда, пайдалы қазбаларды өндіру салығының 0 пайыз мөлшеріндегі мөлшерлемесі қолданылмайды.

2. Егер осы Кодекстің 753-бабы 4-тармағының екінші бөлігіне сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған өлшемшарттарға сәйкес келетін кен орны (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындарының тобы, кен орнының бір бөлігі) бойынша рентабельділік деңгейі 5 және одан аз пайызды құраса, мұндай кен орнында (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындарының тобында, кен орнының бір бөлігінде) өндірілген пайдалы қазбалар бойынша жер қойнауын пайдаланушы 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығының осы Кодексте белгіленген мөлшерлемелерін қолдануға құқылы.

Кен орны (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орнының тобы, кен орнының бір бөлігі) осы тармақтың бірінші бөлігіне сәйкес айқындалған төмен рентабельділік өлшемшарттарына іс жүзінде сәйкес келмеген кезде жер қойнауын пайдаланушы осы баптың 1-тармағында белгіленген мөлшерлемелер негізінде пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша салықтық міндеттемелерді қайта есептеуді осындай өлшемшарттар сақталмаған күнтізбелік жылдың әрбір тиісті салықтық кезеңі үшін жүргізеді және алынған мәндерді тиісті салықтық кезеңдер үшін пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша қосымша декларацияларда көрсетеді.

Осы тармақтың ережелері жер қойнауын пайдалану құқығын қайта ресімдеу (жер қойнауын пайдаланудың лицензиялық режиміне көшіру) не пайдалы қатты қазбаларды барлау немесе өндіру (жер қойнауы учаскесін бөлу) үшін берілген жер қойнауы учаскелерін түрлендіру жүзеге асырылған кен орындарына да (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобына да, кен орнының бір бөлігіне де) қолданылады.

3. Кен орны (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі) бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығы өнеркәсіптік өндіру басталған кезден бастап алпыс ай ішінде 0 пайыз мөлшерлеме бойынша бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде есептеледі:

1) кен орнында (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобында, кен орнының бір бөлігінде) минералды шикізатты өнеркәсіптік өндіру Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған талаптар сақталған кезде 2022 жылғы 31 желтоқсаннан кейін басталды;

2) кен орны (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі) бойынша рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейі 15 пайыздан аспайды;

3) өзара байланысты тараптың пайдасына иеліктен шығаруды қоспағанда, пайдалы қазбаларды өндіру салығының осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген мөлшерлемесі қолданылған кен орны бойынша жер қойнауын пайдалану құқығы осы тармақтың ережелерін қолдану кезеңі ішінде иеліктен шығаруға жатпайды.

Осы тармақтың мақсаттарында кен орны (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі) бойынша рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейі Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіпке сәйкес айқындалады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) және 3) тармақшаларында белгіленген шарттар сақталмаған кезде пайдалы қазбаларды өндіру салығы осы тармақтың ережелерін қолданудың бүкіл кезеңі үшін осы баптың 1 немесе 2-тармағына сәйкес белгіленген мөлшерлемелер бойынша төленеді.

Кен орны (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі) бойынша рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейі осы тармақтың 2) тармақшасында белгіленген көрсеткішке жеткен кезде жер қойнауын пайдаланушы осындай өлшемшарттар сақталмаған күнтізбелік жылдың әрбір тиісті салықтық кезеңі үшін алынған мәндерді тиісті салықтық кезеңдер үшін пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша қосымша декларацияларда көрсетеді.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша салықтық міндеттемелер қайта есептелгеннен соң кейінгі кезеңдерде рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейі 15 пайыздан төмен төмендеген жағдайда, салық төлеуші осы кейінгі кезеңдер үшін осы тармақтың ережелерін қолдануға құқылы емес.

Осы тармақтың және осы Кодекстің 782-бабының мақсаттарында өнеркәсіптік өндіру деп пайдалы қатты қазбаларды өндіру кезеңі түсініледі, оған көшуді жер қойнауын пайдаланушы уәкілетті органға аталған кезеңнің басталатын айы мен жылын көрсете отырып, осындай көшуге дейін он бес жұмыс күнінен кешіктірмей тиісті хабарлама жолдау арқылы жариялайды.

Бұл ретте осы тармақта көзделген, пайдалы қазбаларды өндіру салығын 0 пайыз мөлшерлемемен есептеу өндіруге арналған келісімшарттан (өндіруге арналған лицензиядан) немесе бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшарттан (өндіру кезеңінде) бөлінген кен орындары (жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі) бойынша қолданылмайды.

782-бап. Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тізбеге енгізілген жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығы мөлшерлемесін қолдануға арналған ерекше ережелер

1. Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тізбеге енгізілген жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығы өнеркәсіптік өндіру басталған күннен бастап алпыс ай ішінде 0 пайыз мөлшерлеме бойынша бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде есептеледі:

1) жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі бойынша минералды шикізатты өнеркәсіптік өндіру Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған талаптар сақталған кезде 2022 жылғы 31 желтоқсаннан кейін басталды;

2) жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі бойынша рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейі 15 пайызды және одан азды құрайды.

Рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейі жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобын, кен орнының бір бөлігін игеруге байланысты шығындар (шығыстар), оның ішінде геологиялық зерттеуге, барлауға, оларды өндіруге дайындық жұмыстарына және өзге де күрделі шығындар бойынша оларды жүзеге асыру басталғаннан бастап өсу қорытындысымен есептеледі;

3) пайдалы қазбаларды өндіру салығының осы тармақта көрсетілген мөлшерлемесі қолданылған жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы, кен орнының бір бөлігі бойынша жер қойнауын пайдалану құқығы өзара байланысты тараптың пайдасына иеліктен шығаруды қоспағанда, осы тармақтың ережелерін қолдану кезеңі ішінде иеліктен шығарылуға жатпайды.

2. Рентабельділіктің ішкі нормасының деңгейін айқындау тәртібін, жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы бойынша қорларды бірлесіп игеру не кен орнының бір бөлігі бойынша қорларды бөлек игеру үшін тізбеге енгізу тәртібін, сондай-ақ осындай тізбені Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды.

3. Пайдалы қазбаларды өндіру салығының осы баптың 1-тармағында белгіленген мөлшерлемесін қолдану мақсаттарында жер қойнауын пайдаланушы пайдалы қазбаларды өндіру салығының осы баптың 1-тармағында белгіленген мөлшерлемесін қолдануы кезеңінде жер қойнауын пайдалануға арналған бір келісімшарт бойынша кен орындары тобы бойынша қорларды бірлесіп игеруді не кен орнының бір бөлігі бойынша қорларды бөлек игеруді жүзеге асырған жағдайда пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша салықтық міндеттемені есептеу үшін бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

783-бап. Жер қойнауын пайдаланушының техногендік минералдық түзілімдерден алынған пайдалы қатты қазбалар бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелерін қолдануына арналған ерекше ережелер

1. Техногендік минералдық түзілімдерден алынған пайдалы қатты қазбалар бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу кезінде жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 781-бабында белгіленген мөлшерлемелерге 0,1 төмендету коэффициентін қолданады.

2. Жер қойнауын пайдаланушы пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу үшін жер қойнауын пайдаланушы өндірген өзге де пайдалы қатты қазбалардан бөлек техногендік минералдық түзілімдерден алынған пайдалы қатты қазбалар бойынша бөлек салықтық есепке алуды жүргізуге міндетті.

3. Техногендік минералдық түзілімдерден алынған пайдалы қатты қазбалардың өткізілген көлемі техногендік минералдық түзілімдерден алынған пайдалы қатты қазбалар бойынша салық салу объектісі болып табылады.

4. Техногендік минералдық түзілімдерден алынған пайдалы қатты қазбалар бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу мақсатында салықтық база осы Кодекстің 780-бабына сәйкес айқындалады.

784-бап. Жер қойнауын пайдаланушының пайдалы қатты қазбалар алынбай пайдаланылуға жататын техногендік минералдық түзілімдер бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемесін қолдануына арналған ерекше ережелер

1. Өзінің өндірістік мұқтаждықтары, жер қойнауын пайдалану салдарын жою және жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарын, теміржолдарды, мемлекеттік гидротехникалық құрылысжайларды салу мен реконструкциялауда пайдалану үшін мердігерлер болып табылатын үшінші тұлғаларға өткізу үшін пайдалы қатты қазбалар алынбай пайдаланылған техногендік минералдық түзілімдер (аршылым, жанасқан таужыныстары, күл және күл шлактары) бойынша пайдалы қазбаларды өндіру салығын есептеу кезінде осы Кодекстің 786-бабының 1-тармағына сәйкес метаморфтық жыныстар үшін пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері қолданылады.

2. Өздерінің өндірістік мұқтаждықтары үшін өткізілетін немесе пайдаланылатын техногендік минералдық түзілімдердің физикалық көлемі пайдалы қатты қазбалар алынбай пайдалануға жататын техногендік минералдық түзілімдер бойынша салық салу объектісі болып табылады.

3-параграф. Кең таралған пайдалы қазбаларға, жерасты суларына және емдік балшықтарға арналған пайдалы қазбаларды өндіру салығы

785-бап. Салық салу объектісі

Жер қойнауын пайдаланушының салықтық кезеңде өндірген кең таралған пайдалы қазбалардың, жерасты сулары мен емдік балшықтардың физикалық көлемі салық салу объектісі болып табылады.

Салық салу объектісін айқындау мақсаттары үшін жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға ұсынылатын минералды шикізат қорларының есептік және жиынтық баланстарында пайдаланылатын өлшем бірліктері қолданылады.

Осы тараудың мақсаттары үшін өндірілген кең таралған пайдалы қазба мен емдік балшық көлемінің бірлігі бір текше метр немесе бір тонна болып танылады.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығы мынадай жағдайларда:

1) жер қабатының қысымын ұстап тұру үшін жерасты суларын, оның ішінде олардан өндірілген бу түрінде жер қойнауына кері айдау (техногендік суды сорып алу) кезінде;

2) Қазақстан Республикасының су заңнамасына сәйкес көмірсутектермен ілеспе өндірілген және халық денсаулығы мен қоршаған ортаға қатер төндіретін жерасты суларын кәдеге жарату кезінде;

3) пайдалы қатты қазбаларды барлау және (немесе) өндіру кезінде ілеспе өндірілген (ілеспе алынған, сорып алынған) жерасты суларын (шахталық, карьерлік, кеніштік) төгу кезінде төленбейді;

4) меншік құқығында, жер пайдалану құқығында және жерге өзге де құқықтарда өзіне тиесілі жер учаскесінде жерасты суларын өндіруді жүзеге асыратын жеке тұлға өндірілген жерасты сулары кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру кезінде пайдаланылмаған жағдайда төлемейді;

5) өзінің шаруашылық мұқтаждықтары үшін мемлекеттік мекемелер өндіретін жерасты сулары бойынша төленбейді.

786-бап. Пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері

1. Кең таралған пайдалы қазбаларға және емдік балшықтарға арналған пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері өндірілген кең таралған пайдалы қазба

мен емдік балшық көлемінің бірлігі үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің мөлшері негізге алына отырып есептеледі және мыналарды құрайды:

Р/с №	Пайдалы қазбалардың атауы	Мөлшерлемелер, АЕК-пен
1	2	3
1.	Метаморфтық жыныстар, оның ішінде мәрмәр, кварцит, кварцтық-далалық шпат жыныстары	0,02
2.	Магмалық тау жыныстары, оның ішінде гранит, сиенит, диорит, габбро, риолит (липарит), андезит, диабаз, базальт, вулкандық туфтар, шлактар, пемзалар, вулкандық шынылар және шыны тектес жыныстар (перлит, обсидиан)	0,02
3.	Шөгінді тау жыныстары, оның ішінде жұмыртастар мен қиыршық тас, қиыршық тасты-құмды (құмды-қиыршық тасты) қоспа, құм және құмтастар, саз және сазды жыныстар (саздақ топырақ, алевролиттер, аргиллиттер, сазды тақта тастар), ас тұзы, гипстік жыныстар, мергельдер, әктастар, оның ішінде қабықшалар, борлы жыныстар, доломиттер, әктас-доломитті жыныстар, кремнийлі жыныстар (трепел, опока, диатомит), табиғи пигменттер, шымтезек	0,015
4.	Емдік балшықтар	0,02

2. Жерасты суларына арналған пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемелері өндірілген жерасты суының 1 текше метрі үшін тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің мөлшері негізге алына отырып есептеледі және мыналарды құрайды:

Р/с №	Пайдалы қазбалардың атауы	Мөлшерлемелер, АЕК-пен
1	2	3
1.	Осы кестенің 2 – 5-жолдарында көрсетілген жерасты суларын қоспағанда, жер қойнауын пайдаланушы өндірген жерасты суы	0,003
	Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасында реттелетін қызметті жүзеге асыру және (немесе) Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы	

2.	заңнамасында реттелетін қызметті жүзеге асыру үшін табиғи монополия субъектісіне кейіннен өткізу үшін жер қойнауын пайдаланушы өндірген жерасты суы	0,001
3.	Жер қойнауын пайдаланушы өндірген және ол алкоголь өнімін, этил спиртін, құрамында спирті бар тамақ өнімдерін, алкогольсіз сусындарды және (немесе) тамақ өнімін (ауыл шаруашылығы өнімін өндіруді және (немесе) оны қайта өңдеуді қоспағанда) өндіру үшін пайдаланған минералды жерасты суы, шаруашылық-ауызсуға арналған жерасты суы	0,250
4.	Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасында реттелетін қызметті жүзеге асыру және (немесе) Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар туралы заңнамасында реттелетін қызметті жүзеге асыру үшін табиғи монополия субъектісіне кейіннен өткізу кезінде тиісті есепті кезеңге сумен жабдықтауға арналған тарифте бекітілген нормаланатын ысыраптардың шегінен асып түсетін шаруашылық-ауыз суға арналған жерасты суының нақты ысыраптары	0,005
5.	Осы кестенің 4-жолында көрсетілген жерасты суларын қоспағанда, жер қойнауын пайдаланушы өндірген минералды жерасты суының, шаруашылық-ауыз суға арналған жерасты судың нақты ысыраптары	1,000

3. Өндірілген жерасты суын бөлек есепке алу болмаған жағдайда, жерасты суларына пайдалы қазбаларды өндіру салығының осы баптың 2-тармағында белгіленген мөлшерлемелерін қолдану мақсатында мөлшерлеменің ең көп мөлшері қолданылады.

787-бап. Салықтық кезең

Күнтізбелік тоқсан пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша салықтық кезең болып табылады.

788-бап. Төлеу мерзімдері

Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, салық төлеуші салықтың есептелген сомасын тұрған жері бойынша бюджетке салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей төлеуге міндетті.

Баланстан тыс қорлар құрамынан өндірілетін минералды шикізат және (немесе) пайдалы қазбалар өткізілген жағдайда, пайдалы қазбаларды өндіру салығы баланстан тыс пайдалы қазбалар құрамынан өндірілетін минералды шикізат және (немесе) пайдалы қазбалар өткізілген салықтық кезеңнен кейінгі айдың 25-күнінен кешіктірілмей, тұрған жері бойынша төленеді.

789-бап. Салық декларациясы

Жер қойнауын пайдаланушы пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша декларацияны тұрған жеріндегі салық органына салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей тапсырады.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

90-тарау 01.01.2027 бастап қолданысқа енгізіледі – осы Кодекстің 848-бабымен.

90-тарау. КЕҢ ТАРАЛҒАН ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАРДЫ ҚОСПАҒАНДА, ПАЙДАЛЫ ҚАТТЫ ҚАЗБАЛАРҒА РОЯЛТИ

790-бап. Жалпы ережелер

1. Осы Кодекстің 791-бабының 1-тармағында белгіленген шарттарға сәйкес келетін пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия бойынша қызметін жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар пайдалы қатты қазбаларға роялти төлейді.

Роялти осындай лицензия алынған күннен бастап оның қолданылуы аяқталған күнге дейінгі кезеңде төленеді.

Пайдалы қатты қазбалар бойынша роялти осы тарауда белгіленген мөлшерлемелер бойынша және тәртіппен төленеді.

2. Жер қойнауын пайдаланушы роялтиді өндірілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбаларды, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерін өткізу кезінде, сондай-ақ осы Кодекстің 791-бабының 1-тармағында көрсетілген пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия шеңберінде қызметті жүзеге асыру кезінде пайда болған техногендік минералды түзілімдер (техногендік минералды түзілімдерден алынған пайдалы қатты қазбалар) өткізілген жағдайда төлейді.

3. Өткізілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбалардың, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің көлемі, сондай-ақ өткізілетін минералды шикізаттағы

пайдалы қатты қазбалардың құрамы Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан аккредиттелген зертханалардың деректері негізінде расталады.

Мұндай растау өткізілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбаның әрбір партиясы бойынша пайдалы қатты қазбалар саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен және мерзімдерде жүзеге асырылады.

Бұл ретте пайдалы қатты қазбалар саласындағы уәкілетті орган аккредиттелген зертханалардың тізбесін өзі белгілеген тәртіппен бекітеді.

791-бап. Төлеушілер

1. Пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия шеңберінде өндірілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбаларды, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерін өткізуді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде:

пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес 2026 жылғы 31 желтоқсаннан кейін берілсе;

пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге лицензия берілген аумақ Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес 2026 жылғы 31 желтоқсанға дейін жер қойнауын пайдалану құқығы берілген аумаққа жатпаса, роялти төлеушілер болып табылады.

2. Жер қойнауын пайдалануға арналған мынадай келісімшарттар мен лицензиялар негізінде:

1) кен іздеушілікке арналған лицензиялар;

2) уран өндіруге арналған келісімшарттар бойынша қызметін жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар роялтиді қолдануға құқылы емес.

792-бап. Салық салу объектісі

Осы Кодекстің 791-бабының 1-тармағында көрсетілген пайдалы қатты қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензия шеңберінде қызметті жүзеге асыру кезінде жер қойнауын пайдаланушы өндірген өткізілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбаның, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің физикалық көлемі роялти салу объектісі болып табылады.

Бұл ретте, егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, өткізілген минералды шикізаттың, оның ішінде қайта өңдеуден өткен минералды шикізаттың көлемі осындай минералды шикізат және ондағы әрбір ілеспе пайдалы қазба бойынша айқындалады.

793-бап. Салықтық база

1. Салықтық кезеңдегі өткізілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбалардың, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің құны роялтиді есептеуге арналған салықтық база болып табылады.

Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше белгіленбесе, өткізілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбалардың, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің құны Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасының сақталуы ескеріле отырып, оларды өткізу бағасының негізінде, бірақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын, өткізілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбаның, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің 20 пайызға ұлғайтылған өндірістік өзіндік құнынан төмендетілмей айқындалады.

Бұл ретте өткізілген минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбаның, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің өндірістік өзіндік құны халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес әрбір операция бойынша айқындалады.

2. Есепті салықтық кезеңде Лондон металдар биржасында немесе Лондон қымбат бағалы металдар нарығы қауымдастығында тіркелген ресми баға белгіленімдері бар минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбалардың, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің құны салықтық кезеңде қалыптасқан орташа биржалық баға бойынша айқындалады.

Орташа биржалық баға осы Кодекстің 780-бабы 3-тармағының 1) тармақшасында белгіленген тәртіппен айқындалады.

3. Осы тараудың мақсаттары үшін өткізу күні халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және (немесе) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалады.

4. Осы Кодекстің 256-бабының 2-тармағында көзделген жағдайларда, минералды шикізат пен пайдалы қатты қазбаның, оның ішінде қайта өңдеуден өткендерінің құнын және (немесе) көлемдерін түзету көрсетілген жағдайлар басталған кезеңде жүргізіледі.

794-бап. Роялти мөлшерлемелері

Роялти мөлшерлемелері мынадай мөлшерлерде белгіленеді:

Р/с №	Тауар өнімінің түрі	Мөлшерлемелер, пайызбен (%)
1	2	3
1.	Жер қойнауынан өндірілген, бөлшектеу, електеу, ұсақтау, жіктеу (сұрыптау) процесінен өткен кен шикізаты, тау-кен өндіру, тау-кен өңдеу немесе	13

	энергетика өндірісінің мемлекеттік және өз қалдықтары	
2.	Байыту өндірісінің концентраттары және бастапқы қайта өңдеудің (байытудың) нәтижесі болып табылатын өзге де өнімдер мен өз қалдықтары	10
3.	Химиялық-металлургиялық қайта бөлудің нәтижесі болып табылатын металдар мен қорытпалар, өзге де өнімдер мен өз қалдықтары	7

795-бап. Салықтық кезең

Күнтізбелік тоқсан роялти бойынша салықтық кезең болып табылады.

796-бап. Төлеу мерзімдері

Салық төлеуші есептелген роялти сомасын тұрған жері бойынша бюджетке салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей төлеуге міндетті.

797-бап. Салық декларациясы

Жер қойнауын пайдаланушы роялти бойынша декларацияны тұрған жеріндегі салық органына салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей ұсынады.

91-тарау. ҮСТЕМЕ ПАЙДА САЛЫҒЫ

798-бап. Жалпы ережелер

1. Үстеме пайда салығы осы Кодекстің 799-бабына сәйкес жер қойнауын пайдаланушы үстеме пайда салығын төлеуші болып табылатын жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша салықтық кезең үшін есептеледі.

2. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін жер қойнауын пайдаланушы осы тарауда белгіленген тәртіпке сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша салық салу объектісін, сондай-ақ салық салуға байланысты мынадай объектілерді:

1) үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кірісті;

2) үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін салық салынатын кірісті;

3) жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша жылдық жалпы кірісті;

4) үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдерді;

5) жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша корпоративтік табыс салығын;

6) жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша бейрезиденттің тұрақты мекемесінің таза кірісіне салынатын салықтың есеп айырысу сомасын айқындайды.

799-бап. Төлеушілер

1. Осы баптың 2-тармағында көрсетілген жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша жүзеге асырылатын қызмет бойынша жер қойнауын пайдаланушылар үстеме пайда салығын төлеушілер болып табылады.

2. Жер қойнауын пайдалануға арналған мынадай:

1) осы Кодекстің 755-бабының 1-тармағында көрсетілген;

2) осы келісімшарттар пайдалы қазбалардың басқа топтарын өндіруді көздемеген жағдайда, пайдалы қатты қазбаларды, оның ішінде кең таралған пайдалы қазбаларды, жерасты суларын және (немесе) емдік балшықтарды барлауға және (немесе) өндіруге арналған;

3) барлауға және өндіруге байланысты емес жерасты құрылысжайларын салуға және пайдалануға арналған келісімшарттардың негізінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша жер қойнауын пайдаланушылар осы тарауда белгіленген үстеме пайда салығын төлеушілер болып табылмайды.

800-бап. Салық салу объектісі

Осы Кодекстің 804-бабына сәйкес айқындалған үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін жер қойнауын пайдаланушының шегерімдер сомасының 25 пайызына тең сомадан асатын салықтық кезең үшін жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша осы Кодекстің 801-бабына сәйкес үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін айқындалған жер қойнауын пайдаланушының таза кірісінің бір бөлігі үстеме пайда салығын салу объектісі болып табылады.

801-бап. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс

1. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс осы Кодекстің 802-бабына сәйкес айқындалған үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін салық салынатын кіріс пен осы Кодекстің 805-бабына сәйкес есептелген жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша корпоративтік табыс салығы арасындағы айырма ретінде айқындалады.

2. Тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасында жер қойнауын пайдалану жөніндегі қызметті жүзеге асыратын бейрезиденттер үшін үстеме пайда салығын

есептеу мақсаттарындағы таза кіріс жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт бойынша тұрақты мекеменің осы Кодекстің 806-бабына сәйкес есептелген таза кірісіне салынатын салықтың есеп айырысу сомасына қосымша азайтылады.

802-бап. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін салық салынатын кіріс

1. Осы тараудың мақсаттарында салық салынатын кіріс осы Кодекстің 337-бабында көзделген кірістер мен шығыстар сомасына азайту ескеріле отырып, осы Кодекстің 803 -бабына сәйкес айқындалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін жылдық жалпы кіріс пен осы Кодекстің 804-бабына сәйкес айқындалған үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдер арасындағы айырма ретінде айқындалады.

2. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдердің салықтық кезең үшін жылдық жалпы кіріс сомасынан асып кетуі келесі салықтық кезеңдердің үстеме пайда салығын есептеу мақсаттарында салық салынатын кіріс есебінен өтеу үшін ауыстырылады.

803-бап. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша жылдық жалпы кіріс

1. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін жылдық жалпы кірісті келісімшарттық қызмет бойынша жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 244, 250 – 254 және 297-баптарында көзделген, осы баптың 2-тармағына сәйкес айқындалған кірістерді қоспағанда, жылдық жиынтық кірісті айқындау үшін осы Кодексте айқындалған тәртіппен жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша айқындайды.

2. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттарында осы Кодекстің 244 және 297-баптарында көзделген кірістер активтердің өткізілуінің, берілуінің және шығып қалуының осы Кодекстің 279, 303 – 316-баптарында көрсетілген толық құны мөлшерінде айқындалады.

Осы Кодекстің 250 – 254-баптарында көзделген кірістер көрсетілген активтердің құны үстеме пайда салығын есептеу мақсаттарында шегерімдерге жатқызылған жағдайда, активтердің өткізілуінің, берілуінің және шығып қалуының осы Кодекстің 279, 303 – 316-баптарында көрсетілген толық құны мөлшерінде айқындалады.

Осы Кодекстің 250 – 254-баптарында көрсетілген, құны үстеме пайда салығын есептеу мақсаттарында шегерімге жатқызылуға тиісті емес активтерді өткізуден түсетін кіріс мөлшері осы Кодекстің 250 – 254-баптарына сәйкес айқындалады.

804-бап. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдер

1. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша шегерімдер:

1) осы Кодекстің 257 – 260, 262 – 273, 301 – 302 және 317-баптарына сәйкес келісімшарттық қызмет бойынша корпоративтік табыс салығын есептеу мақсаттарында есепті салықтық кезеңде шегерімдерге жатқызылған шығыстардың;

2) мыналарға:

тіркеп-белгіленген активтер топтарының (кіші топтарының) құндық баланстарына;

осы Кодекстің 303 және 316-баптарына сәйкес түзілген амортизацияланатын активтердің жеке топтарына қосуға жататын, салықтық кезең ішінде іс жүзінде шегілген шығындар сомасы ретінде айқындалады.

Бұл ретте үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін жалпы және (немесе) жанама тіркеп-белгіленген активтерді сатып алу бойынша шығындар жер қойнауын пайдаланушы салықтық кезең үшін жүргізген тікелей шығыстардың жалпы сомасында жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір нақты келісімшартқа және келісімшарттан тыс қызметке сай келетін тікелей шығыстардың үлес салмағы бойынша шегерімге жатқызылуға тиіс.

2. 2018 жылдың салықтық кезеңі үшін үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін үстеме пайда салығын есептеу мақсаттарында жинақталған шығындардың шегерімге жатқызылуға тиісті, бірақ 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімге жатқызылмаған сомасының біржолғы шегерімі жүргізіледі.

3. Егер шығыстардың нақ сол түрлері шегерімдердің осы бапта белгіленген бірнеше түрінде көзделсе, онда салық салынатын кірісті есептеу кезінде көрсетілген шығыстар бір рет қана шегеріледі.

805-бап. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша корпоративтік табыс салығы

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша корпоративтік табыс салығы жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша келісімшарттық қызмет бойынша салықтық кезең үшін осы Кодекстің 357-бабының 1-тармағында белгіленген мөлшерлеме мен осы Кодекстің 345-бабында айқындалған тәртіппен жер қойнауын пайдалануға арналған осындай келісімшарт бойынша есептелген, осы Кодекстің 337-бабында көзделген кірістер мен шығыстар сомаларына, сондай-ақ осы Кодекстің 338 – 344-баптарына сәйкес ауыстырылатын жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша залалдар сомасына азайтылған салық салынатын кірістің көбейтіндісі ретінде айқындалады.

806-бап. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша бейрезиденттің тұрақты мекемесінің таза кірісіне салынатын салықтың есеп айырысу сомасы

Осы тараудың мақсаттары үшін жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша бейрезиденттің тұрақты мекемесінің таза кірісіне салынатын салықтың есеп айырысу сомасы салықтық кезең үшін бейрезиденттің тұрақты мекемесінің таза кірісіне салынатын салықтың осы Кодекстің 357-бабы 1-тармағының 4) тармақшасында белгіленген мөлшерлемесі мен бейрезиденттің тұрақты мекемесінің таза кірісіне осы Кодекстің 689-бабында айқындалған тәртіппен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша есептелген салық салынатын объектінің көбейтіндісі ретінде айқындалады.

807-бап. Есептеу тәртібі

1. Салықтық кезең үшін үстеме пайда салығын есептеу осы Кодекстің 808-бабында белгіленген әрбір деңгей бойынша әрбір тиісті мөлшерлемені осындай деңгейге жататын үстеме пайда салығы салынатын объектінің әрбір бөлігіне кейіннен барлық деңгейлер бойынша үстеме пайда салығының есептелген сомаларына жинақтап қоса отырып, қолдану арқылы жүргізіледі.

2. Осы баптың 1-тармағының ережелерін қолдану үшін жер қойнауын пайдаланушы :

1) салық салу объектісін, сондай-ақ жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша үстеме пайда салығын салумен байланысты объектіні айқындайды;

2) осы Кодекстің 808-бабында белгіленген әрбір деңгей бойынша үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кірісті бөлудің шекті сомаларын мынадай тәртіппен:

1, 2, 3, 4, 5 және 6-деңгейлер үшін – осы Кодекстің 808-бабында кестесінің 3-бағанында белгіленген әрбір деңгейге арналған пайыз бен үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдер сомасының көбейтіндісі ретінде;

7-деңгей үшін:

егер үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс сомасы үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдер сомасының 70 пайызына тең сомадан көп болса – үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс пен үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдер сомасының 70 пайызына тең сома арасындағы айырма ретінде;

егер үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс сомасы үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін шегерімдер сомасының 70 пайызына тең сомадан аз немесе оған тең болса – нөл ретінде айқындайды;

3) осы Кодекстің 808-бабында көзделген деңгейлер бойынша үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін салықтық кезеңде іс жүзінде алынған таза кірісті мынадай тәртіппен бөледі:

1-деңгей үшін:

егер салықтық кезеңге үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс сомасы таза кірісті бірінші деңгей үшін бөлудің шекті сомасынан асса, онда таза кірістің бірінші деңгей үшін бөлінген бөлігі таза кірісті бірінші деңгей үшін бөлудің шекті сомасына тең болады;

егер салықтық кезеңге үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс сомасы таза кірісті бірінші деңгей үшін бөлудің шекті сомасынан аз болса, онда таза кірістің бірінші деңгей үшін бөлінген бөлігі салықтық кезеңге үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс сомасына тең болады. Бұл ретте келесі деңгейлер үшін үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кірісті бөлу жүргізілмейді;

2, 3, 4, 5, 6 және 7-деңгейлер үшін:

егер салықтық кезеңге үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс пен таза кірістің алдыңғы деңгейлер бойынша бөлінген бөліктерінің жалпы сомасы арасындағы айырма таза кірісті тиісті деңгей үшін бөлудің шекті сомасынан асса немесе соған тең болса, онда таза кірістің осы деңгей үшін бөлінген бөлігі таза кірісті осы тиісті деңгей үшін бөлудің шекті сомасына тең болады;

егер салықтық кезеңге үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кіріс пен таза кірістің алдыңғы деңгейлер бойынша бөлінген бөліктерінің жалпы сомасы арасындағы айырма таза кірісті тиісті деңгей үшін бөлудің шекті сомасынан аз болса, онда таза кірістің осы деңгей үшін бөлінген бөлігі осындай айырмаға тең болады.

Бұл ретте келесі деңгейлер үшін үстеме пайда салығын есептеу мақсаттарында таза кірісті бөлу жүргізілмейді.

Таза кірістің деңгейлер бойынша бөлінген бөліктерінің жалпы сомасы салықтық кезеңге үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кірістің жалпы сомасына тең болуға тиіс;

4) үстеме пайда салығының тиісті мөлшерлемесін осы Кодекстің 808-бабына сәйкес таза кірістің деңгейлер бойынша бөлінген әрбір бөлігіне қолданады;

5) осы Кодекстің 808-бабында көзделген барлық деңгей бойынша үстеме пайда салығының есептелген сомаларына жинақтап қоса отырып, салықтық кезең үшін үстеме пайда салығының сомасын айқындайды.

808-бап. Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кірісті бөлудің шекті сомасының есеп-қисабы

Жер қойнауын пайдаланушы үстеме пайда салығын мынадай тәртіппен айқындалатын мөлшерлемелердің өзгермелі шәкілі бойынша төлейді:

Деңгей №	Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кірісті деңгейлер бойынша бөлу шәкілі, шегерімдер сомасының пайызы	Үстеме пайда салығын есептеу мақсаттары үшін таза кірісті бөлудің шекті сомасын есептеуге арналған пайыз	Мөлшерлеме (%-бен)

1	2	3	4
1.	25 пайыздан аз немесе оған тең	25	Белгіленбейді
2.	25 пайыздан 30 пайызды қоса алғанға дейін	5	10
3.	30 пайыздан 40 пайызды қоса алғанға дейін	10	20
4.	40 пайыздан 50 пайызды қоса алғанға дейін	10	30
5.	50 пайыздан 60 пайызды қоса алғанға дейін	10	40
6.	60 пайыздан 70 пайызды қоса алғанға дейін	10	50
7.	70 пайыздан жоғары	Осы Кодекстің 761-бабы 2-тармағының 2) тармақшасына сәйкес	60

809-бап. Салықтық кезең

1. Үстеме пайда салығы үшін 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы күнтізбелік жыл салықтық кезең болып табылады.

2. Егер жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт күнтізбелік жыл ішінде жасалса, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт күшіне енген күннен бастап және күнтізбелік жыл аяқталғанға дейінгі уақыт кезеңі осындай келісімшарт бойынша үстеме пайда салығын есептеу үшін бірінші салықтық кезең болып табылады.

3. Егер жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы күнтізбелік жылдың соңына дейін өткен болса, күнтізбелік жыл басталғаннан бастап жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы аяқталған күнге дейінгі уақыт кезеңі осындай келісімшарт бойынша үстеме пайда салығын есептеу үшін соңғы салықтық кезең болып табылады.

4. Егер күнтізбелік жыл басталғаннан кейін күшіне енген жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы осы күнтізбелік жыл аяқталғанға дейін өткен болса, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт күшіне енген күннен бастап жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы аяқталған күнге дейінгі уақыт кезеңі осындай келісімшарт бойынша үстеме пайда салығын есептеу үшін салықтық кезең болып табылады.

810-бап. Салық төлеу мерзімі

Үстеме пайда салығы декларация тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірілмей, салық төлеушінің тұрған жері бойынша бюджетке төленеді.

811-бап. Салық декларациясы

Салық төлеуші үстеме пайда салығы бойынша декларацияны тұрған жеріндегі салық органына есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей ұсынады.

92-тарау. ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУҒА БАЛАМАЛЫ САЛЫҚ

812-бап. Жалпы ережелер

1. Егер осы баптың 4-тармағында өзгеше белгіленбесе, Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес:

1) толығымен Каспий теңізінің қазақстандық секторында орналасқан жер қойнауы учаскесінде (учаскелерінде) көмірсутектерді өндіруге және (немесе) бірлескен барлау мен өндіруге арналған келісімшартты;

2) тау-кендік бөлуде немесе тау-кендік бөлу болмаған кезде көмірсутектерді өндіруге немесе барлау мен өндіруге арналған келісімшартта көрсетілген көмірсутектер кенжатындары жоғарғы нүктесінің тереңдігі 4500 метрден жоғары емес және тау-кендік бөлуде немесе тау-кендік бөлу болмаған кезде көмірсутектерді өндіруге немесе барлау мен өндіруге арналған келісімшартта көрсетілген, көмірсутектер кенжатындары төменгі нүктесінің тереңдігі 5 000 метр және одан төмен жер қойнауы учаскесі (учаскелері) бойынша көмірсутектерді өндіруге және (немесе) барлау мен өндіруге арналған келісімшартты;

3) Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес сарқылатындар санатына жатқызылған кен орнында (кен орындарында) көмірсутектерді өндіруге немесе барлау мен өндіруге арналған келісімшартты жасасқан жер қойнауын пайдаланушы-заңды тұлғалар тарихи шығындарды өтеу төлемінің, пайдалы қазбаларды өндіру салығының, үстеме пайда салығының орнына жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты қолдануға құқылы.

Аталған құқық жер қойнауын пайдалануға арналған осы келісімшарттар немесе жер қойнауын пайдалануға бұрын жасалған келісімшарттарға толықтырулар жасалған күннен бастап жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарттың қолданысы аяқталған күнге дейінгі кезеңде қолданылады және өзгертілуге жатпайды.

Салық төлеуші осы құқықты қолдану туралы хабарламаны жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт немесе жер қойнауын пайдалануға бұрын жасалған келісімшарттарға толықтырулар тіркелген күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей тұрған жеріндегі салық органына жібереді.

2. Осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген , 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдер мен салықтар бойынша салықтық міндеттемесін орындаудың баламалы тәртібін 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап қолдану құқығы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қалған барлық қолданылу

кезеңіне жүргізіледі және өзгертілуге жатпайды, бұл туралы салық төлеуші тұрған жеріндегі салық органына 2018 жылғы 1 наурыздан кешіктірмей хабарлама жібереді.

3. Осы баптың 1 және 2-тармақтарында көзделген хабарламалар белгіленген мерзімдерде ұсынылмаған жағдайда, тарихи шығындарды өтеу төлемі, пайдалы қазбаларды өндіру салығы және үстеме пайда салығы бойынша салықтық міндеттемені орындау осы Кодекстің 88, 89 және 91-тарауларында айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

4. Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшартты жасасқан жер қойнауын пайдаланушы-заңды тұлғалар тиісті келісімшарт тіркелген күннен бастап оған орай тарихи шығындарды өтеу төлемінің, пайдалы қазбаларды өндіру салығының, үстеме пайда салығының орнына жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты қолданады. Аталған жер қойнауын пайдаланушылар осы баптың 1-тармағында көрсетілген хабарламаны жібермейді.

Бұл ретте осы тараудың мақсаттары үшін Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған үлгілік келісімшартқа сәйкес жаңа редакцияда жазылған көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт та күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт деп танылады. Мұндай жағдайда осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері жер қойнауын пайдалануға бұрын жасалған келісімшартқа толықтыру тіркелген күннен бастап қолданылады.

813-бап. Жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу тәртібі

1. Жер қойнауын пайдалануға баламалы салық жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша келісімшарттық қызметтің салықтық кезеңі үшін айқындалады.

2. Жер қойнауын пайдалануға баламалы салықтың салық салынатын объектісі жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу мақсаттары үшін жылдық жиынтық кіріс пен осы Кодекстің 256 және 288-баптарында көзделген түзетулер ескеріле отырып , жер қойнауын пайдалануға баламалы салықтың мақсаттары үшін шегерімдер арасындағы айырмасы ретінде айқындалады.

Осы Кодекстің 756-бабының 4-тармағында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, күрделі теңіз жобалары бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушы үшін жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу мақсаттары үшін шегерімдердің салықтық кезеңде жер қойнауын пайдалануға баламалы салықтың мақсаттары үшін есептелген жылдық жиынтық кірістің сомасынан асып кетуі кейінгі қоса алғандағы он

жылға жер қойнауын пайдалануға баламалы салықтың мақсаттары үшін есептелген осы келесі салықтық кезеңдердің салық салынатын кірісінің есебінен өтеу үшін ауыстырылады.

3. Жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу мақсаттары үшін жылдық жиынтық кіріс оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуін қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу мақсаттарында жылдық жиынтық кіріске қосуға жатпайтын корпоративтік табыс салығын есептеу мақсаттары үшін осы Кодексте айқындалған тәртіпке сәйкес және осы Кодекстің 255-бабында көзделген жылдық жиынтық кірісті азайту есепке алынбай айқындалады.

Стратегиялық әріптес жер қойнауын пайдалану жөніндегі ұлттық компанияның немесе акциялары (жарғылық капиталға қатысу үлестері) тікелей немесе жанама түрде осындай жер қойнауын пайдалану жөніндегі ұлттық компанияға тиесілі заңды тұлғаның міндеттемесін барлау кезеңінде коммерциялық табуға дейін есептен шығарған кезде туындаған, оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуі осы тармақтың мақсатында кіріс ретінде қарастырылмайды.

4. Жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу мақсаттары үшін шегерімдер корпоративтік табыс салығын есептеу мақсаттары үшін мыналар:

сыйақылар, оның ішінде осы Кодекстің 263-бабына сәйкес шегерімге жатқызылатын немесе күрделі шығындар ретінде есепке алынуға жататын сыйақылар шегерімге жатпайтыны;

теріс бағамдық айырма сомасының оң бағамдық айырма сомасынан, оның ішінде осы Кодекстің 303 – 315-баптарына сәйкес шегерімдерге жатқызылатын шығыстар құрамында асып кетуі шегерімге жатпайтыны;

есептелген (есепке жазылған) корпоративтік табыс салығының сомасы шегерімге жатпайтыны ескеріле отырып, осы Кодексте айқындалған тәртіпке сәйкес айқындалады

.

5. Егер нақ сол шығыстар (шығындар) осы баптың 4-тармағында белгіленген шығыстардың (шығындардың) бірнеше түрінде көзделсе, онда жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу кезінде аталған шығыстар (шығындар) тек бір рет шегеріледі.

6. Жер қойнауын пайдалануға баламалы салық жер қойнауын пайдалануға осындай салықтың салық салынатын объектісі мен осы Кодекстің 814-бабында белгіленген мөлшерлеменің көбейтіндісі ретінде есептеледі.

814-бап. Салық мөлшерлемесі

Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, жер қойнауын пайдалануға баламалы салық осы Кодекстің 776-бабының 3-тармағында айқындалған тәртіппен есептелген мұнайдың әлемдік бағасы негізге алына отырып, мына мөлшерлемелер бойынша есептеледі:

Р/с №	Әлемдік баға	Мөлшерлеме, %-бен
1	2	3
1.	Бір баррель үшін 50 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	0
2.	Бір баррель үшін 60 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	6
3.	Бір баррель үшін 70 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	12
4.	Бір баррель үшін 80 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	18
5.	Бір баррель үшін 90 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	24
6.	Бір баррель үшін 100 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	30
7.	Бір баррель үшін 110 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	32
8.	Бір баррель үшін 120 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	34
9.	Бір баррель үшін 130 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	36
10.	Бір баррель үшін 140 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	38
11.	Бір баррель үшін 150 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	40
12.	Бір баррель үшін 150 АҚШ долларынан жоғары	42

Осы Кодекстің 756-бабының 4-тармағында көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес күрделі теңіз жобалары бойынша көмірсутектерді барлау мен өндіруге немесе өндіруге арналған келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдалануға баламалы салық осы Кодекстің 776-бабының 3-тармағында айқындалған тәртіппен есептелген мұнайдың әлемдік бағасы негізге алына отырып, мынадай мөлшерлемелер бойынша есептеледі:

Р/с №	Әлемдік баға	Мөлшерлеме, %-бен
1	2	3
1.	Бір баррель үшін 50 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	0
2.	Бір баррель үшін 60 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	2
3.	Бір баррель үшін 70 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	4
4.	Бір баррель үшін 80 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	6

5.	Бір баррель үшін 90 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	8
6.	Бір баррель үшін 100 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	10
7.	Бір баррель үшін 110 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	10,7
8.	Бір баррель үшін 120 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	11,3
9.	Бір баррель үшін 130 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	12,0
10.	Бір баррель үшін 140 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	12,7
11.	Бір баррель үшін 150 АҚШ долларын қоса алғанға дейін	13,3
12.	Бір баррель үшін 150 АҚШ долларынан жоғары	14,0

815-бап. Салықтық кезең

1. Күнтізбелік жыл жер қойнауын пайдалануға баламалы салық үшін салықтық кезең болып табылады.

2. Егер жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт күнтізбелік жыл ішінде жасалған болса, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт күшіне енген күннен бастап және күнтізбелік жылдың соңына дейінгі уақыт кезеңі осындай келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу үшін бірінші салықтық кезең болып табылады.

3. Егер жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы күнтізбелік жылдың соңына дейін өткен болса, күнтізбелік жылдың басынан бастап жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы аяқталған күнге дейінгі уақыт кезеңі осындай келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу үшін соңғы салықтық кезең болып табылады.

4. Егер күнтізбелік жыл басталғаннан кейін күшіне енген жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы осы күнтізбелік жылдың соңына дейін өткен болса, жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт күшіне енген күннен бастап жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысы аяқталған күнге дейінгі уақыт кезеңі осындай келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалануға баламалы салықты есептеу үшін салықтық кезең болып табылады.

816-бап. Салық төлеу мерзімі

Жер қойнауын пайдалануға баламалы декларация тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірілмей, салық салық төлеушінің тұрған жері бойынша бюджетке төленуге жатады.

817-бап. Салық декларациясы

Салық төлеуші жер қойнауын пайдалануға баламалы салық бойынша декларацияны тұрған жеріндегі салық органына есепті салықтық кезеңнен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей ұсынады.

93-тарау. ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАРДЫ ӨНДІРУ САЛЫҒЫНА, КӨМІРСУТЕКТЕР БОЙЫНША ЭКСПОРТҚА РЕНТА САЛЫҒЫНА, РОЯЛТИГЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӨНІМДІ БӨЛУ БОЙЫНША ҮЛЕСІНЕ ҚАТЫСТЫ САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ЗАТТАЙ НЫСАНДА ОРЫНДАУ ТӘРТІБІ

818-бап. Роялтиге және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесіне қатысты салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібі

1. Роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеуге қатысты салықтық міндеттемені ақшалай нысанда орындау бір мезгілде мынадай шарттар сақталған кезде:

1) осы Кодекстің 755-бабында көрсетілген, өнімді бөлу туралы келісімдерде (келісімшарттарда), Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта жер қойнауын пайдаланушының роялтиді және (немесе) Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеуге қатысты салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне пайдалы қазбаларды беруі көзделсе;

2) жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені орындау есебіне заттай нысанда берген пайдалы қазбаларды мемлекет атынан алушы Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен айқындалса, уақытша, толық немесе ішінара заттай нысанға ауыстырылуы мүмкін.

2. Салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау үшін:

1) жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 755-бабында көрсетілген, өнімді бөлу туралы келісімде (келісімшартта) және (немесе) Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта не осындай келісімде және (немесе) келісімшартта көзделген өзге де құжатта белгіленген тәртіппен және мерзімдерде пайдалы қазбаларды мемлекет атынан алушыға береді;

2) мемлекет атынан алушы Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасының сақталуын ескере отырып, пайдалы қазбаларды өзі дербес немесе осындай өткізуді жүзеге асыруға мемлекет атынан алушы уәкілеттік берген тұлға арқылы өткізеді.

Жер қойнауын пайдаланушы міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне алынған пайдалы қазбаларды өткізуді мынадай:

заңдылық;

ашықтық;

айқындық;

адалдық;

әділдік;

барынша көп пайда алу;

ілеспе шығыстарды барынша азайту қағидаттарын сақтай отырып, жүзеге асырады;

3) мемлекет атынан алушы немесе осындай өткізуді жүзеге асыруға мемлекет атынан алушы уәкілеттік берген тұлға Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған, міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібіне сәйкес есептелген мөлшерде ағымдағы төлемдерді айқындайды және бюджетке аударады;

4) жер қойнауын пайдаланушы, мемлекет атынан алушы салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау бойынша декларацияны (ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын) тұрған жеріндегі салық органдарына осы Кодексте айқындалған тәртіппен және уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша ұсынады.

3. Күнтізбелік тоқсан жер қойнауын пайдаланушының салықтар бойынша салықтық міндеттемені заттай нысанда орындауы үшін салықтық кезең болып табылады.

Күнтізбелік жыл жер қойнауын пайдаланушы салықтар бойынша салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне беретін пайдалы қазбаларды іс жүзінде өткізуден алынған ақшаны төлеу бөлігінде мемлекет атынан алушы үшін салықтық кезең болып табылады.

4. Салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне берілетін пайдалы қазбалардың көлемін айқындау, оны ақшалай мәнде есептеу, сондай-ақ оларды өткізу Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған, міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібімен жүзеге асырылады.

5. Жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау туралы декларацияны тұрған жеріндегі салық органына салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей тапсырады.

6. Мемлекет атынан алушы тұрған жеріндегі салық органына:

1) салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау бойынша ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмей ұсынады.

Осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кейін салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау бойынша ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын ұсынуға, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізуге жол берілмейді;

2) күнтізбелік жыл үшін салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау туралы декларацияны есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей ұсынады.

Мемлекет атынан алушы салықтық міндеттемені заттай нысанда орындауға байланысты қызметке қатысты корпоративтік табыс салығы мен қосылған құн салығы бойынша декларацияны тапсырмайды.

7. Салықтық кезең ішінде мемлекет атынан алушы тоқсан сайын салықтарды заттай нысанда төлеу есебіне ағымдағы төлемдерді айқындайды және оларды салықтық кезеңнен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей бюджетке аударады, бұған осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген ағымдағы төлемдер кірмейді.

Алдыңғы салықтық кезеңдер үшін алынған, бірінші тоқсанда өткізілген пайдалы қазбалар бойынша ағымдағы төлемдер алдыңғы күнтізбелік жылдың төртінші тоқсаны үшін заттай нысандағы ағымдағы төлемдердің қосымша есеп-қисабында көрсетілуге жатады және осы баптың 8-тармағында белгіленген мерзімде бюджетке аударылады.

Ағымдағы төлемдер Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған, міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібіне сәйкес өтелуге жататын осындай өткізу бойынша шығыстар азайтыла отырып, тиісті салықтық кезеңде пайдалы қазбаларды өткізуден алынған ақша мөлшерінде бюджетке аударылады.

8. Салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау туралы декларацияны ұсыну үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірілмейтін мерзімде мемлекет атынан алушы салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне жер қойнауын пайдаланушы алдыңғы күнтізбелік жыл ішінде берген пайдалы қазбаларды өткізуден алынған ақшаны төлеуді жүзеге асырады. Мұндай төлеу осы Кодекстің 755-бабында көрсетілген, өнімді бөлу туралы тиісті келісімде (келісімшартта) және (немесе) Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта көзделген валютада жүзеге асырылады.

Заттай нысандағы салықтық міндеттеменің күнтізбелік жыл үшін мөлшері Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібіне сәйкес айқындалады.

9. Төлеу (аудару) кезінде төлем құжаттарында мемлекет атынан алушының атауы мен сәйкестендіру нөмірі де көрсетіледі.

10. Мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттеме мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттеме бойынша пайдалы қазбалардың физикалық көлемінің ақшалай мәнге аударылғандағы мөлшерінде айқындалады.

11. Жер қойнауын пайдаланушы үшін мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттеме бойынша пайдалы қазбалардың физикалық көлемі салықтық кезең үшін берілуге жататын пайдалы қазбалардың физикалық көлемі мен салықтық кезең үшін іс жүзінде берілген пайдалы қазбалардың физикалық көлемі арасындағы айырма ретінде айқындалады.

Пайдалы қазбалардың физикалық көлемі осы Кодекстің 755-бабында көзделген, өнімді бөлу туралы келісімдерге (келісімшарттарға), Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа сәйкес айқындалған шартты бағалар қолданыла отырып, ақшалай мәнге аударылады.

Осы Кодекстің 755-бабында көзделген, өнімді бөлу туралы келісімдерде (келісімшарттарда), Қазақстан Республикасының Президенті бекіткен жер қойнауын

пайдалануға арналған келісімшартта шартты бағаларды айқындау тәртібі болмаған жағдайда, мұндай шартты бағалар Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібіне сәйкес айқындалады.

12. Мемлекет атынан алушы үшін күнтізбелік жыл бойынша мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттеме бойынша пайдалы қазбалардың физикалық көлемі Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібіне сәйкес есептелетін, салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне алынған пайдалы қазбалардың есепті күнтізбелік жыл үшін өткізілуге жататын физикалық көлемі мен есепті күнтізбелік жылда іс жүзінде өткізілген пайдалы қазбалардың физикалық көлемі арасындағы айырма ретінде айқындалады.

Күнтізбелік жыл бойынша мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттеме бойынша пайдалы қазбалардың физикалық көлемі мемлекет атынан алушы үшін есепті күнтізбелік жылға орташа өлшемді нақты баға, бірақ осы баптың 11-тармағында көзделген орташа өлшемді шартты бағадан төмен емес баға қолданыла отырып, ақшалай мәнге аударылады.

819-бап. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын, көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығын заттай нысанда төлеу тәртібі

1. Осы Кодекстің 748-бабының 2-тармағында және 772-бабының 2-тармағында белгіленген жағдайларда салық төлеуші пайдалы қазбаларды өндіру салығын, көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығын төлеу есебіне пайдалы қазбаларды заттай нысанда Қазақстан Республикасына беруді жүргізуге міндетті.

2. Осы Кодексте белгіленген пайдалы қазбаларды өндіру салығын және көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығын төлеудің ақшалай нысанын ауыстыру уақытша, толық немесе ішінара жүргізілуі мүмкін.

3. Осы Кодексте белгіленген, заттай нысанда төленетін пайдалы қазбаларды өндіру салығының және көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығының мөлшері осы Кодексте белгіленген тәртіппен және мөлшерлерде ақшалай мәнде есептелген осы салықтар мен төлемдердің сомасына барабар болуға тиіс.

Жер қойнауын пайдаланушы салықтық міндеттемені заттай нысанда орындау есебіне беретін пайдалы қазбалардың көлемін айқындау, оны ақшалай мәнде есептеу, сондай-ақ мұндай пайдалы қазбаларды өткізу Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған міндеттемені заттай нысанда орындау тәртібімен жүзеге асырылады.

4. Салық төлеушінің осы Кодексте белгіленген пайдалы қазбаларды өндіру салығын және көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығын заттай нысанда төлеуі көзделетін қосымша келісім жасалған кезде, онда:

1) салық төлеуші пайдалы қазбаларды өндіру салығы, көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығы түрінде Қазақстан Республикасына заттай нысанда беретін пайдалы қазбалардың көлемдерін мемлекет атынан алушы;

2) салық төлеуші пайдалы қазбаларды өндіру салығы, көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығы түрінде Қазақстан Республикасына заттай нысанда беретін пайдалы қазбалардың көлемдерін беру пункті, шарттары мен мерзімдері міндетті түрде көрсетіледі.

5. Осы Кодексте белгіленген пайдалы қазбаларды өндіру салығын және көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығын төлеу есебіне заттай нысанда берілетін пайдалы қазбаларды салық төлеушінің беру мерзімдері көрсетілген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді ақшалай нысанда төлеудің осы Кодексте белгіленген мерзімдеріне сәйкес келуге тиіс.

6. Мемлекет атынан алушы пайдалы қазбаларды өндіру салығының, көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығының тиесілі сомасын көрсетілген салықтар мен төлемдерді төлеудің осы Кодексте белгіленген мерзімдерінде ақшалай нысанда бюджетке аударады.

7. Мемлекет атынан алушы салық төлеушінің пайдалы қазбалардың тиісті көлемін өзіне уақтылы және толық беруін бақылауды өзі дербес жүзеге асырады.

Осы Кодексте белгіленген, салық төлеуші Қазақстан Республикасына заттай нысанда беретін пайдалы қазбаларды өндіру салығы мен көмірсутектер бойынша экспортқа рента салығының бюджетке толық және уақтылы аударылуы үшін салық төлеуші пайдалы қазбалардың тиісті көлемдерін іс жүзінде тиеп жөнелткен күннен бастап мемлекет атынан алушы жауапты болады.

8. Салық төлеуші және мемлекет атынан алушы тұрған жеріндегі салық органдарына осы Кодексте белгіленген пайдалы қазбаларды өндіру салығының және шикі мұнай, газ конденсаты бойынша экспортқа рента салығының мөлшерлері мен оларды заттай нысанда төлеу (беру) мерзімдері туралы есептілікті осы Кодексте белгіленген мерзімдерде және уәкілетті орган бекіткен нысандар бойынша ұсынады.

20-БӨЛІМ. БІРЫҢҒАЙ ТӨЛЕМ

94-тарау. БІРЫҢҒАЙ ТӨЛЕМ

820-бап. Жалпы ережелер

1. Салық агенті тиісті декларацияда осы тараудың ережелеріне сәйкес немесе осы Кодекстің 6-бөлімінің ережелеріне сәйкес жұмыскерлердің төлем көзінен салық салуға жататын кірістеріне салық салудың бірыңғай тәртібін дербес айқындайды.

2. Жұмыскердің (бейрезидентті қоспағанда) төленген кірістері бойынша бірыңғай төлем құрамында жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттемелерді орындауды таңдаған микро- және шағын, орта кәсіпкерлік субъектілері болып табылатын дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар, егер олар:

осы Кодекстің 78 және 79-тарауларында көзделген арнаулы салық режимдерін қолданса;

ауыл шаруашылығы өнімдерін, аквашаруашылық (балық шаруашылығы) өнімдерін өндірумен, сондай-ақ өзі өндірген көрсетілген өнімдерді қайта өңдеумен және осындай қайта өңдеу өнімдерін өткізумен айналысса;

осы Кодекстің 16-бабында көрсетілген ауыл шаруашылығы кооперативтері болып табылса, осы тараудың мақсаттарында салық агенттері деп танылады.

3. Бірыңғай төлемге төлем көзінен салық салуға жататын кірістерден төленуге жататын жеке табыс салығының сомалары, Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес төленетін міндетті зейнетақы жарналары және жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары, әлеуметтік аударымдар, "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес төленетін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналар мен аударымдар енгізіледі.

4. Бастапқы немесе кезекті декларацияда жұмыскерлердің төлем көзінен салық салуға жататын кірістеріне салық салудың таңдалған тәртібі салықтық кезең ішінде өзгертілуге жатпайды.

821-бап. Бірыңғай төлем алу объектісі

Бейрезидент-жұмыскерді қоспағанда, жұмыскердің осы Кодекстің 420-бабында көзделген, осы Кодекстің 820-бабының 2-тармағында көрсетілген тұлға болып табылатын жұмыс беруші есептеген кірісі бірыңғай төлем алу объектісі болып табылады.

822-бап. Бірыңғай төлемнің мөлшерлемесі және ондағы төлем көзінен салық салынатын кірістерден алынатын жеке табыс салығының үлесі

1. Салық салу объектісіне қолданылатын бірыңғай төлем мөлшерлемесі:

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап – 24,8 пайызды;

2027 жылғы 1 қаңтардан бастап – 25,8 пайызды;

2028 жылғы 1 қаңтардан бастап – 26,3 пайызды құрайды.

Бұл ретте Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне және "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әлеуметтік төлемдерді (міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын қоспағанда) төлеуден босатылған жұмыскерлер үшін, сондай-ақ "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 26-бабы 1-тармағының 1), 7), 8) , 9), 11), 12) және 13) тармақшаларына сәйкес міндетті әлеуметтік медициналық

сақтандыруға арналған жарналарды мемлекет төлейтін жұмыскерлер үшін бірыңғай төлемнің мөлшерлемесі әлеуметтік төлемдердің (міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын қоспағанда) тиісті үлесіне төмендетіледі.

2. Бірыңғай төлем төлеушінің жеке табыс салығының бірыңғай төлем мөлшерлемесіндегі үлесі:

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап – 7,3 пайызды;

2027 жылғы 1 қаңтардан бастап – 7,0 пайызды;

2028 жылғы 1 қаңтардан бастап – 6,9 пайызды құрайды.

823-бап. Бірыңғай төлемді есептеу, төлеу және ол бойынша міндеттемелерді тиісті салықтық есептілікте көрсету тәртібі

1. Салық агенті бірыңғай төлемнің тиісті үлестерін есептеуді, ұстап қалуды және оны аударуды, сондай-ақ ол бойынша міндеттемелерді тиісті салықтық есептілікте көрсетуді осы тарауда белгіленген тәртіппен және мерзімдерде жүргізеді.

2. Салық агенті салық салу объектісін есепке жазу кезінде бірыңғай төлемді есептеуді жүргізеді.

3. Салық агенті бірыңғай төлемнің жеке табыс салығына, міндетті зейнетақы жарналарына, міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жарналарына тиесілі тиісті үлестерінің сомаларын ұстап қалуды төлем көзінен салық салуға жататын кіріс төленетін күннен кешіктірмей жүргізеді.

4. Салық агенттері жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналарын, әлеуметтік аударымдарды және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдарды өз қаражаты есебінен жұмыскерлердің пайдасына жүзеге асырады.

5. Салық агенті есепке жазылған кірістер бойынша бірыңғай төлемді екінші деңгейдегі банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы жалпы сомамен ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірмей, Мемлекеттік корпорацияның банктік шотына осындай бірыңғай төлем аударылатын айды көрсете отырып аударады.

6. Бірыңғай төлемді, бірыңғай төлем бойынша өсімпұлды төлеу, аудару және оларды жеке табыс салығы және әлеуметтік төлемдер (міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын қоспағанда), өсімпұл түрінде бөлу, сондай-ақ оларды қайтару Ұлттық Банкпен, уәкілетті органмен, сондай-ақ мемлекеттік жоспарлау жөніндегі, денсаулық сақтау саласындағы және ақпараттандыру саласындағы уәкілетті мемлекеттік органдармен келісу бойынша халықты әлеуметтік қорғау саласындағы орталық атқарушы орган айқындайтын тәртіппен жүзеге асырылады.

7. Бірыңғай төлем сомалары осы Кодекстің 445-бабында көзделген декларацияларда көрсетіледі.

824-бап. Салықтық кезең

Күнтізбелік ай салық агенттерінің бірыңғай төлемді есептеуі үшін салықтық кезең болып табылады.

825-бап. Мемлекеттік корпорацияның бірыңғай төлем шеңберіндегі құзыреті

1. Бірыңғай төлем шеңберінде мемлекеттік корпорация мемлекеттік монополияға жататын мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) жеке сәйкестендіру нөмірі базасында бірыңғай төлем төлеушілерді дербестендіріп есепке алуды жүргізеді;

2) бірыңғай төлем төлеушілерді дербестендіріп есепке алуды жаңартып отырады;

3) бірыңғай төлемнің сомасын МӘСҚ-қа, әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және салық агентінің тұрған жері бойынша тиісті бюджетке бөледі және аударады;

4) бірыңғай төлемнің қате (артық) төленген сомаларын Ұлттық Банкпен, уәкілетті органмен, сондай-ақ мемлекеттік жоспарлау жөніндегі, денсаулық сақтау саласындағы және ақпараттандыру саласындағы уәкілетті мемлекеттік органдармен келісу бойынша халықты әлеуметтік қорғау саласындағы орталық атқарушы орган айқындайтын тәртіппен қайтаруды жүзеге асырады.

2. Мемлекеттік корпорация өндіретін және (немесе) өткізетін тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) бағаларын орталық мемлекеттік органдар арасынан Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен айқындалатын уәкілетті орган монополияға қарсы органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша белгілейді .

21-БӨЛІМ. ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРҒА ТАУАРЛАРМЕН ЭЛЕКТРОНДЫҚ САУДАНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ, ЭЛЕКТРОНДЫҚ НЫСАНДА ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ КЕЗІНДЕ ШЕТЕЛДІК КОМПАНИЯЛАРҒА САЛЫҚ САЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

95-тарау. ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРҒА ТАУАРЛАРМЕН ЭЛЕКТРОНДЫҚ САУДАНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ, ЭЛЕКТРОНДЫҚ НЫСАНДА ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ КЕЗІНДЕ ШЕТЕЛДІК КОМПАНИЯҒА САЛЫҚ САЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

826-бап. Жалпы ережелер

1. Осы Кодекстің 102-бабының тәртібімен тіркелген шетелдік компания қосылған құн салығын төлеуші деп танылады.

Осы тармақтың мақсатында осы Кодекстің 100 және 101-баптарына сәйкес қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою жүргізілген тұлға шетелдік компанияға жатпайды.

2. Қосылған құн салығын төлеуші жеке тұлғаларға тауарлармен электрондық сауданы жүзеге асыру, электрондық нысанда қызметтер көрсету кезінде қосылған құн салығын, егер мынадай шарттардың бірі орындалса:

Қазақстан Республикасы сатып алушы жеке тұлғаның тұрғылықты жері болып табылса;

Қазақстан Республикасының аумағы көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу үшін сатып алушы жеке тұлға пайдаланатын банктік шот ашылған банктің немесе сатып алушы-жеке тұлға көрсетілетін қызметтерге ақы төлеуді жүзеге асыратын электрондық ақша операторының тұрған жері болып табылса;

көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде пайдаланылған сатып алушы жеке тұлғаның желілік мекенжайы Қазақстан Республикасында тіркелсе;

көрсетілетін қызметтерді сатып алу немесе оларға ақы төлеу үшін пайдаланылатын телефон нөмірі (оның ішінде мобильді телефон нөмірі) елінің халықаралық кодын Қазақстан Республикасы берсе, осы бөлімде белгіленген тәртіппен есептейді.

3. Жеке тұлғаларға электрондық нысанда өткізілген тауарлар, көрсетілген қызметтер бойынша қосылған құн салығын төлеушінің шот-фактураларды жазып беруі талап етілмейді.

4. Жеке тұлғаларға тауарлармен электрондық сауданы жүзеге асыру, электрондық нысанда қызметтер көрсету кезінде қосылған құн салығы мынадай жағдайларда:

1) кедендік баждар, салықтар жиынтық кедендік төлем түрінде Қазақстан Республикасында төленген және қайтарылуға жатпайтын, ЕАЭО-ның кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын құндық және (немесе) салмақтық нормадан асып кетуі бөлігінде;

2) егер мұндай тауарлардың, көрсетілетін қызметтердің құны ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерден әкелінетін тауарларға қосылған құн салығы Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және осы Кодекстің 51-тарауына сәйкес қайтарылуға жатпайтын, осы Кодекстің 509-бабына сәйкес айқындалатын салық салынатын импорт мөлшеріне енгізілсе, есептелуге және төленуге жатпайды.

827-бап. Жеке тұлғаларға тауарлардың электрондық саудасын жүзеге асыру, электрондық нысанда қызметтер көрсету кезінде қосылған құн салығын есептеу мен төлеу тәртібі

1. Жеке тұлғаларға тауарлардың электрондық саудасын жүзеге асыру, электрондық нысанда қызметтер көрсету кезінде қосылған құн салығы электрондық нысанда өткізілген тауарлардың, көрсетілетін қызметтердің құнына осы Кодекстің 503-бабының 1-тармағында белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептеледі.

Жеке тұлғаларға электрондық нысанда өткізілген тауарлардың, көрсетілген қызметтердің шетел валютасындағы құны салық төлеу күнінің алдындағы соңғы күнтізбелік күнге белгіленген ресми валюта бағамы қолданыла отырып, теңгемен қайта есептеледі.

Шетелдік компания жеке тұлғаларға тауарлардың электрондық саудасын жүзеге асыру, электрондық нысанда қызметтер көрсету кезінде есептелген қосылған құн салығын бюджетке әрбір тоқсан үшін, тауарларды өткізу, қызметтерді көрсету жүзеге асырылған тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірмей төлеуге міндетті.

2. Осы бөлімнің мақсаттары үшін тауарды және (немесе) көрсетілетін қызметтерді сатып алушы төлемді жүзеге асырған күн жеке тұлғаларға тауарлардың электрондық саудасы және (немесе) электрондық нысанда қызметтер көрсету бойынша айналым жасалған күн болып табылады.

3. Қосылған құн салығының төленген сомалары осы бапқа сәйкес қайтарылуға жатпайды.

22-БӨЛІМ. ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ ӨТПЕЛІ ЕРЕЖЕЛЕР

828-бап. Өтпелі ережелер

1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры 2017 жылғы 25 желтоқсандағы "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінің (Салық кодексі) 351-1-бабы 2-тармағының 2) тармақшасына сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан жүзеге асырылған біржолғы зейнетақы төлемдері бойынша бұрын есептелген және мемлекеттік бюджетке аударылмаған жеке табыс салығын ұстап қалуды және аударуды жүргізбейді.

2. Егер жеке тұлғаның салық салынатын кірісін 2017 жылғы 25 желтоқсандағы " Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінің (Салық кодексі) 353-бабының 3 және 3-1-тармақтарына сәйкес айқындау кезінде жеке тұлғаның кірісінен жеке табыс салығын ұстап қалу күнінен кешірек өтініш жасауы себебінен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан зейнетақы төлемдері және (немесе) біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі жеке тұлғаның кірісіне 2017 жылғы 25 желтоқсандағы "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінің (Салық кодексі) 346-бабы 1-тармағының 2) және 3) тармақшаларында белгіленген салықтық шегерімдер қолданылмаса, онда жеке тұлға осындай кірістен жеке табыс салығын ұстап қалуды жүргізген салық агентіне өтініш пен растаушы құжаттарды ұсынуға құқылы, олардың негізінде салық агенті осы Кодекстің 65-бабы 2-тармағының 2) тармақшасында көзделген талап қоюдың ескіру мерзімі шегінде кірістерді қайта есептеуді жүргізеді.

Бұл ретте 2021 жылғы 1 қаңтар – 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде жүзеге асырылған бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан біржолғы зейнетақы төлемдері түріндегі кірістерді қайта есептеу бойынша талап қоюдың ескіру мерзімі 2021 жылғы 1 қаңтар – 2025 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең ішінде айқындалды.

829-бап. Жеке практикамен айналысатын адамға қатысты өтпелі ережелер

1. Салық органы осы Кодекс қолданысқа енгізілген күннен бастап он жұмыс күні ішінде қосылған құн салығын төлеуші ретінде тіркеу есебінде тұрған жеке практикамен айналысатын адамды хабардар етпестен, оны осы Кодекс қолданысқа енгізілген күннен бастап қосылған құн салығын төлеуші ретінде тіркеу есебінен шығаруға тиіс.

2. Қосылған құн салығын төлеуші ретінде тіркеу есебінде тұрған жеке практикамен айналысатын адам осы Кодекс қолданысқа енгізілген күннен бастап он жұмыс күні ішінде, тіркелген жеріндегі салық органына қосылған құн салығы бойынша таратудың салықтық есептілігін осындай таратудың салықтық есептілігін ұсыну бойынша міндеттеме туындаған салықтық кезеңнің басынан бастап оны салық органына ұсынған күнге дейінгі кезең үшін ұсынуға міндетті.

3. Жеке практикамен айналысатын адамды қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою туралы куәлік осы Кодекс қолданысқа енгізілген күннен бастап жарамсыз деп танылады.

830-бап. Механикалық көлік құралдарын бастапқы мемлекеттік тіркегені үшін алым мөлшерлемелері бойынша өтпелі ережелер

Халықаралық автомобильмен жүк тасымалдарын жүзеге асыруға рұқсат куәлігі бар төлеушілер тіркейтін, шығарылған жылын қоса алғанда, 7 жылға дейінгі N3 (ершікті тартқыштар) санатындағы көлік құралдарына қатысты осы Кодекстің 615-бабының 4-тармағында белгіленген механикалық көлік құралдарын бастапқы мемлекеттік тіркегені үшін алым мөлшерлемелері 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылмайды деп белгіленсін.

831-бап. Радиожиілік спектрін пайдаланғаны үшін жылдық мөлшерлемелердің қолданылуы бойынша өтпелі ережелер

Байланыс саласындағы уәкілетті орган радиожиілік спектрін пайдалануға берген рұқсаттар шеңберінде өзіне міндеттемелер қабылдаған, төлемақының тиісті мөлшерлемесін төмендетуден босаған қаражаттан аз емес қаражатты қалалық және ауылдық елді мекендердегі Интернетке кең жолақты қолжетімділік жобаларын қаржыландыруға дербес өзі немесе топтасып жіберген байланыс операторлары үшін осы Кодекстің 645-бабы 2-тармағының кестесі 7-жолының қолданысы 2031 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатыла тұрсын, айқындалған жылдық төлемақы мөлшерлемелері 90 пайызға азайтылады деп белгіленсін.

Төлеушілер төлеген төлем сомаларын қайтару жүргізілмейді.

Байланыс операторлары осындай міндеттемелерді ресімдеу мақсатында байланыс саласындағы уәкілетті органға радиожиілік спектрін пайдалануға арналған рұқсатты

жібереді, ол міндеттемелерді енгізеді және радиожиілік спектрін пайдалануға арналған рұқсатты байланыс операторына қайтарады.

Байланыс операторлары тиісті міндеттемелер орындалғанға дейін және орындалғаннан кейін көрсетілген жобаларды қаржыландыру бойынша жыл сайынғы аудиттелген мәліметтерді байланыс саласындағы уәкілетті органға ұсынады, сондай-ақ қалалық және ауылдық елді мекендерді Интернетке кең жолақты қолжетімділікпен қамтамасыз ету жөніндегі ақпаратты ай сайынғы негізде береді.

Байланыс саласындағы уәкілетті орган радиожиілік спектрін пайдалануға берген рұқсаттар шеңберінде өзіне міндеттемелер қабылдаған, төлемақының тиісті мөлшерлемесін төмендетуден босатылған қаражаттан аз емес қаражатты спутниктік технологияларды қолдана отырып, ауылдық елді мекендерде Интернетке кең жолақты қолжетімділік жобаларын қаржыландыруға дербес өзі жіберген байланыс операторлары үшін осы Кодекстің 645-бабы 2-тармағының кестесі 9, 9.1 және 10-жолдарының қолданысы 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатыла тұрсын, айқындалған жылдық төлемақы мөлшерлемелері тиісті міндеттемелер қабылданған күннен бастап 90 пайызға азайтылады деп белгіленсін.

Төлеушілер төлеген төлем сомаларын қайтару жүргізілмейді.

Байланыс операторлары осындай міндеттемелерді ресімдеу мақсаттарында байланыс саласындағы уәкілетті органға радиожиілік спектрін пайдалануға арналған рұқсатты жібереді, ол міндеттемелерді енгізеді және радиожиілік спектрін пайдалануға арналған рұқсатты байланыс операторына қайтарады.

Байланыс операторлары көрсетілген жобаларды қаржыландыру бойынша жыл сайынғы аудиттелген мәліметтерді тиісті міндеттемелер орындалғаннан кейін байланыс саласындағы уәкілетті органға ұсынады.

832-бап. Негізгі құрал ретінде есепке алынған (есепке алынатын) жеңіл автокөлік бойынша қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызу бойынша өтпелі ережелер

Егер негізгі құрал ретінде есепке алынған (есепке алынатын) жеңіл автокөлікті алған күн немесе оны сатып алу жөніндегі шот-фактураны жазып берген күн 2026 жылғы 1 қаңтардан басталған кезеңге тұспа-тұс келетін болса, онда мұндай жеңіл автомобиль бойынша осы Кодекстің 49-тарауында белгіленген шарттар сақталған кезде 2026 жылы есепке жатқызылады деп белгіленсін.

833-бап. 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін ұсынылған қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы салықтық өтініштер мен талаптарды қарау тәртібі туралы өтпелі ережелер

2026 жылғы 1 қаңтарға дейін ұсынылған қосылған құн салығының асып кету сомасын қайтару туралы салықтық өтініштер мен талаптар 2017 жылғы 25 желтоқсандағы "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы"

Қазақстан Республикасының Кодексінде (Салық кодексі) көзделген тәртіппен және мерзімдерде қаралады деп белгіленсін.

834-бап. Жеке тұлғаларға тауарлардың электрондық саудасын жүзеге асыру, электрондық нысанда қызметтер көрсету кезінде қосылған құн салығын есептеу мен төлеу жөніндегі өтпелі ережелер

ЕАЭО Кеден кодексі туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттама күшіне енгенге дейін жеке тұлғаларға тауарлардың электрондық саудасын жүзеге асыру, электрондық нысанда қызметтер көрсету кезінде қосылған құн салығы кедендік баждар , салықтар жиынтық кедендік төлем түрінде Қазақстан Республикасында төленген және қайтарылуға жатпайтын, ЕАЭО кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын құндық және (немесе) салмақтық нормадан асып кетуі бөлігінде есептелуге және төленуге жатпайды деп белгіленсін.

835-бап. Экспортқа рента салығын төлеушілер бойынша өтпелі ережелер

Осы Кодекстің 746-бабының бірінші бөлігі үшінші абзацының қолданысы 2027 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатыла тұрсын, тоқтатыла тұру кезеңінде осы абзац мынадай редакцияда қолданылады деп белгіленсін:

"жер қойнауын пайдалануға баламалы салық төлеушілер болып табылатын жер қойнауын пайдаланушылар өндірген шикі мұнай мен газ конденсаты экспортының көлемдері кірмейді.".

836-бап. 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған стратегиялық жоба бойынша салықтық преференцияларды сақтау

Қазақстан Республикасының инвестициялар туралы заңнамасына сәйкес инвестициялар жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органмен 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған инвестициялық стратегиялық жоба бойынша салықтар бойынша преференциялар 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданыста болған Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалған олардың қолданылу мерзімі өткенге дейін сақталады деп белгіленсін.

837-бап. Инвестициялық басым жобаны іске асыру кезінде инвестициялық келісімшартта көзделген талаптарды және 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған инвестициялық міндеттемелер туралы келісімдер үшін көзделген талаптарды сақтау

1. Инвестициялар жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органмен жасалған инвестициялық келісімшартқа сәйкес іске асырылатын инвестициялық басым жоба бойынша оның қолданылу мерзімі өткенге дейін:

1) Қазақстан Республикасының инвестициялар туралы заңнамасына сәйкес 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған келісімшарттар бойынша Қазақстан Республикасы салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік бөлігінде;

2) Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап 2026 жылғы 1 қаңтарға дейінгі кезеңде жасалған келісімшарттар бойынша салық преференциялары және Қазақстан Республикасы салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік бөлігінде осы келісімшарт талаптары сақталады деп белгіленсін.

2. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметімен 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған инвестициялық міндеттемелер туралы келісімдер бойынша салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік сақталады деп белгіленсін.

838-бап. 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған инвестициялар туралы келісімде көзделген шарттарды сақтау

Қазақстан Республикасының Үкіметі инвестициялар туралы келісім жасасуға уәкілеттік берген мемлекеттік органмен Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған осындай келісімдер бойынша салық салу шарттары мен Қазақстан Республикасының салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік бөлігіндегі оның қолданылу мерзімі өткенге дейін осы келісімнің шарттары сақталады деп белгіленсін.

839-бап. 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған инвестициялық келісімшарттың шикізат және (немесе) материалдар импортын қосылған құн салығынан босату жөніндегі талаптарын сақтау

Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған инвестициялық келісімшарт (инвестициялық басым жоба мен инвестициялық стратегиялық жобаны қоспағанда) шеңберінде шикізат және (немесе) материалдар импортын қосылған құн салығынан босату осы келісімшарттың қолданылу мерзімі өткенге дейін сақталады деп белгіленсін.

840-бап. Арнаулы салық режимдерін қолданатын салық төлеушілерге қатысты өтпелі ережелер

1. Салық органы 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін арнаулы салық режимдерін патент негізінде және арнаулы мобильді қосымшаны пайдалана отырып қолданған, оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану үшін осы баптың 2-тармағында көзделген хабарламаны ұсынбаған салық төлеушілерді 2026 жылғы 1 наурызда дара кәсіпкерлер ретінде есептен автоматты түрде шығаруға тиіс.

Осы Кодекс қолданысқа енгізілген күн мұндай салық төлеушілер дара кәсіпкерлер ретінде есептен шығарылған күн болып табылады.

Мыналар:

ортақ пайдаланылатын телекоммуникациялар желісі жоқ жерлерде қызметті жүзеге асырған жағдайда – осы Кодекстің 720-бабының 3-тармағына сәйкес бірінші төлем құжатында көрсетілген ай;

өзге жағдайларда – арнаулы мобильді қосымшада қалыптастырылған алғашқы чектің күні өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға арналған арнаулы салық режимін қолдану басталған күн болып табылады.

2. 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін арнаулы салық режимдерін қолданған салық төлеушілер осы Кодекстің 723-бабында белгіленген қолдану шарттарын ескере отырып , оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режимін қолдану үшін 2026 жылғы 1 наурызға дейін қолданылатын салық салу режимі туралы хабарламалар ұсынады.

Осы Кодекс қолданысқа енгізілген күн осы Кодекс қолданысқа енгізілгенге дейін қолданылған арнаулы салық режимдерін қолдану тоқтатылған күн және осындай салық төлеушілерге арналған режимді қолдану басталған күн болып табылады.

3. 2026 жылғы 1 наурызға дейін осы баптың 2-тармағына сәйкес қолданылатын салық салу режимі туралы хабарлама ұсынбаған салық төлеушілер (осы баптың 1-тармағында көрсетілгендерден, сондай-ақ шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданатындардан басқа) жалпыға бірдей белгіленген салық салу тәртібін қолданушылар деп танылады.

841-бап. Мүліктік кіріс бойынша өтпелі ережелер

2028 жылғы 1 қаңтарға дейін:

1) осы Кодекстің 382-бабының 5-тармағы 1), 2) және 4) тармақшаларының қолданысы тоқтатыла тұрсын, тоқтатыла тұру кезеңінде осы тармақшалар мынадай редакцияда қолданылады деп белгіленсін:

"1) осындай жеке тұлғаның меншік құқығында:

2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап бір жыл және одан көп болатын;

2026 жылғы 1 қаңтардан кейін дейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап екі жыл және одан көп болатын, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан тұрғынжайларды, саяжай құрылыстарын, орынтұрақ орындарын, қоймаларды, гараждарды, жеке қосалқы шаруашылық объектілерін;

2) мынадай:

тұрғынжай, саяжай құрылысы, орынтұрақ орны, қойма, гараж, жеке қосалқы шаруашылық объектісі осындай жеке тұлғаның меншік құқығында 2026 жылғы 1

қаңтарға дейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап бір жыл және одан көп болатын

немесе

тұрғынжай, саяжай құрылысы, орынтұрақ орны, қойма, гараж, жеке қосалқы шаруашылық объектісі осындай жеке тұлғаның меншік құқығында 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап екі жыл және одан көп болатын

немесе

осындай шарт 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған күннен бастап немесе талап ету құқығын басқаға беру арқылы осындай құқыққа 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін ие болған күннен бастап мүлікті өткізу немесе оны жарғылық капиталға салым ретінде беру күніне дейінгі кезең екі және одан көп жылды құрайтын

немесе

осындай шарт 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін жасалған күннен бастап немесе талап ету құқығын басқаға беру арқылы осындай құқыққа 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін ие болған күннен бастап мүлікті өткізу немесе оны жарғылық капиталға салым ретінде беру күніне дейінгі кезең үш және одан көп жылды құрайтын жағдайда, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша немесе тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын беру арқылы сатып алынған, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан тұрғынжайларды, орынтұрақ орындарын, қоймаларды, гараждарды, жеке қосалқы шаруашылық объектілерін;";

"4) осындай жеке тұлғаның меншік құқығында:

бір жыл және одан көп болатын, меншік құқығы 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін туындаған күннен бастап өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру күніне дейін нысаналы мақсаты жеке тұрғын үй құрылысы, саяжай құрылысы, жеке қосалқы шаруашылық жүргізу, бау-бақша шаруашылығы, гараж салу болып табылатын, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан жер учаскелерін және (немесе) жер үлестерін;

немесе

екі жыл және одан көп болатын, меншік құқығы 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін дейін туындаған күннен бастап өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру күніне дейін нысаналы мақсаты жеке тұрғын үй құрылысы, саяжай құрылысы, жеке қосалқы шаруашылық жүргізу, бау-бақша шаруашылығы, гараж салу болып табылатын, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан жер учаскелерін және (немесе) жер үлестерін өткізу, заңды тұлғаның жарғылық капиталына салым ретінде беру кезінде түзілмейді.";

2) осы Кодекстің 382-бабының 6-тармағы 1) және 2) тармақшаларының қолданысы тоқтатыла тұрсын, тоқтатыла тұру кезеңінде осы тармақшалар мынадай редакцияда қолданылады деп белгіленсін:

"1) мынадай:

осындай шарт 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең екі және одан көп жылды құрайтын;

осындай шарт 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін жасалған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш және одан көп жылды құрайтын жағдайда;

2) мынадай:

тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы осындай құқыққа 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін ие болған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең екі және одан көп жылды құрайтын;

тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы осындай құқыққа 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін ие болған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш және одан көп жылды құрайтын жағдайда түзілмейді.".

842-бап. Жылжымайтын мүлік бойынша құн өсімінен түсетін кіріс бойынша өтпелі ережелер

Осы Кодекстің 383-бабының 1-тармағы 1) және 2) тармақшаларының қолданысы 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатыла тұрсын, тоқтатыла тұру кезеңінде осы тармақшалар мынадай редакцияда қолданылады деп белгіленсін:

"1) Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан тұрғынжайларды, саяжай құрылыстарын, гараждарды, орынтұрақ орындарын, қоймаларды, жеке қосалқы шаруашылық объектілерін олар меншік құқығында:

2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап бір жылдан аз болатын;

2026 жылғы 1 қаңтардан кейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап екі жылдан аз болатын жағдайда;

2) меншік құқығы туындаған күннен бастап өткізу күніне дейін нысаналы мақсаты жеке тұрғын үй құрылысы, саяжай құрылысы, жеке қосалқы шаруашылық жүргізу, гараж салу, орынтұрақ орындары болып табылатын Қазақстан Республикасындағы жер учаскелерін және (немесе) жер үлестерін олар меншік құқығында:

2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап бір жылдан аз болатын;

2026 жылғы 1 қаңтардан кейін жүргізілген меншік құқығын тіркеу күнінен бастап екі жылдан аз болатын жағдайда;".

843-бап. Талап ету құқығын, оның ішінде тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс бойынша өтпелі ережелер

Осы Кодекстің 391-бабы 2 және 3-тармақтарының қолданысы 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатыла тұрсын, тоқтатыла тұру кезеңінде осы тармақтар мынадай редакцияда қолданылады деп белгіленсін:

"2. Талап ету құқығын басқаға беру құны мен тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарттың бағасы арасындағы оң айырма:

осындай шарт 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған күннен бастап талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең екі жылдан аз болатын;

осындай шарт 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін жасалған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш жылдан аз болатын жағдайда, талап ету құқығын басқаға берген салық төлеуші үшін тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс болып табылады.

3. Талап ету құқығын басқаға беру құны және:

1) мынадай:

осындай құқыққа тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін ие болған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең екі жылдан аз болатын және (немесе)

осындай құқыққа тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін ие болған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш жылдан аз болатын жағдайда, жеке тұлға осындай құқыққа бұрын ие болған күн

және (немесе)

2) мынадай:

осындай құқықты 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін өтеусіз алған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең екі жылдан аз болатын;

осындай құқықты 2026 жылғы 1 қаңтардан кейін өтеусіз алған күннен бастап осындай талап ету құқығын басқаға беру күніне дейінгі кезең үш жылдан аз болатын жағдайда, басқа жеке тұлғадан өтеусіз алынған талап ету құқығының құны арасындағы оң айырма талап ету құқығын басқаға берген салық төлеуші үшін тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша талап ету құқығын басқаға беру арқылы бұрын сатып алынған және (немесе) басқа жеке тұлғадан өтеусіз алынған, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша көппәтерлі тұрғын үйдегі үлесті талап ету құқығын басқаға беруден түсетін кіріс болып табылады.".

844-бап. Сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша кірістер мен шегерімдер жөніндегі өтпелі ережелер

1. Сақтандыру, қайта сақтандыру ұйымдары 2026 жылғы 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы есепті салықтық кезең үшін сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша мынадай кірістерді:

1) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес 17 "Сақтандыру шарттары" халықаралық қаржылық есептілік стандартына көшуге байланысты туындаған, 2023 жылғы аудиттелген жылдық есептіліктегі өткен жылдардың бөлінбеген пайдасының ұлғаю сомасындағы кірістерді;

2) қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның уәкілетті органмен және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісілген талаптары ескеріле отырып, Ұлттық Банк белгілеген есептілік бойынша таза пайда мен 2023, 2024 және 2025 жылдардағы аудиттелген қаржылық есептілікте көрсетілген таза пайда арасындағы теріс айырманы таниды.

2. Сақтандыру, қайта сақтандыру ұйымдары 2026 жылғы 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы есепті салықтық кезең үшін сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары бойынша мынадай шығыстарды:

1) Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес 17 "Сақтандыру шарттары" халықаралық қаржылық есептілік стандартына көшуге байланысты туындаған, 2023 жылғы аудиттелген жылдық есептіліктегі өткен жылдардың бөлінбеген пайдасының азаю сомасындағы шығыстарды;

2) қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның уәкілетті органмен және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісілген талаптары ескеріле отырып, Ұлттық Банк белгілеген есептілік бойынша таза пайда мен 2023, 2024 және 2025 жылдардағы аудиттелген қаржылық есептілікте көрсетілген таза пайда арасындағы оң айырманы шегерімге жатқызуға құқылы.

3. Осы баптың 1 және 2-тармақтарының ережелерін Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі қолданады.

Бұл ретте осы баптың 1-тармағы 2) тармақшасының және 2-тармағы 2) тармақшасының мақсаттарында сауда қызметін реттеу саласындағы уәкілетті орган белгілеген, қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен, уәкілетті органмен және салық саясаты саласындағы уәкілетті органмен келісілген есептілік ескеріледі.

845-бап. Пайдалы қазбаларды өндіру салығын төлеушілер бойынша өтпелі ережелер

Осы Кодекстің 773-бабының қолданысы 2027 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатыла тұрсын, тоқтатыла тұру кезеңінде осы бап мынадай редакцияда қолданылады деп белгіленсін:

"773-бап. Төлеушілер

"Кен іздеушілікке арналған лицензия шеңберінде ғана қызметін жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушыларды қоспағанда, жер қойнауын пайдалануға жасалған әрбір жеке келісімшарт шеңберінде пайдалы қазбаларды өндіру салығы және (немесе) роялти төленбеген техногендік минералдық түзілімдерден пайдалы қазбалар алуды қоса алғанда, көмірсутектерді, минералды шикізатты, жерасты сулары мен емдік балшықтарды өндіруді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушылар пайдалы қазбаларды өндіру салығын төлеушілер болып табылады.".

846-бап. Кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсыну жөніндегі өтпелі ережелер

Салық агентіне 2025 жылға басқа да шегерімдердің алдын ала сомасы түріндегі салықтық шегерімдерді қолдану туралы өтінішті ұсынған жеке тұлғалар 2025 жыл үшін кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсынуға міндетті.

847-бап. Жеке табыс салығы бойынша асып кетуді есепке жатқызу және (немесе) қайтару тәртібі туралы өтпелі ережелер

1. Жеке тұлға 2025 жылғы кірістер мен мүлік туралы декларацияда не 2025 жылғы кірістер мен мүлік туралы қосымша декларацияда (бұдан әрі осы баптың мақсаттары үшін – декларация) жеке табыс салығы бойынша асып кету туындаған кезде осы бапта айқындалған тәртіппен салық органы жүзеге асыратын салыстырып тексеру жүргізілгеннен кейін жеке табыс салығы бойынша мұндай асып кетуді осы бапта белгіленген тәртіппен және мерзімдерде есепке жатқызуға және (немесе) қайтаруға құқылы.

2. Декларацияда мәлімделген, жеке табыс салығы бойынша асып кетуді есепке жатқызу және (немесе) қайтару туралы талап жеке табыс салығы бойынша салыстырып тексеруді жүргізуге негіз болып табылады.

3. Жеке табыс салығы бойынша салыстырып тексеру жеке табыс салығы бойынша декларацияда мәлімделген асып кету сомасын растау мақсатында салық органы жүргізетін рәсім болып табылады. Салыстырып тексеру барысында:

1) кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген мәліметтерді салық агенттері мен уәкілетті тұлғалардың деректерімен салыстыру;

2) салықтық шегерімдерді және салықтық шегерімдер деп танылатын шығыстар сомаларын қолданудың негізділігін растау;

3) жеке табыс салығы бойынша есепке жатқызуға және (немесе) қайтаруға мәлімделген асып кету сомасын растау жүргізіледі.

4. Осы баптың 3-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген мәліметтердің алшақтығы анықталған кезде жеке тұлғаға осы Кодекстің 12-тарауына сәйкес хабарлама жіберіледі.

5. Салық органы кірістер мен мүлік туралы декларация ұсынылған жылдың 31 желтоқсанынан кешіктірмей жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын қайтару және (немесе) есепке жатқызу туралы талапты көрсете отырып:

1) тиісті уәкілетті тұлғаларға – Қазақстан Республикасының аумағында жеке тұлғаның білімге, медицинаға жұмсаған шығыстары туралы мәліметтерді ұсыну туралы;

2) жеке тұлғаға – салықтық шегерімдердің қолданылғанын растайтын құжаттардың түпнұсқаларын немесе нотариат куәландырған көшірмелерін ұсыну қажеттілігі туралы;

3) екінші деңгейдегі банктерге немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға – жеке тұлғаның кірістері мен мүлкі туралы декларацияда көрсетілген жеке тұлғаның (шот иесінің) келісімі негізінде, жеке тұлға Қазақстан Республикасында тұрғын үй сатып алуға алған ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша сыйақыны өтеуге арналған шығыстар туралы мәліметтерді ұсыну туралы сұрау салу жіберуге құқылы.

6. Осы баптың 5-тармағының 1) және 3) тармақшаларында көрсетілген сұрау салулар мынадай тәсілдердің бірімен:

1) хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта арқылы жіберіледі.

Бұл ретте мұндай талапты пошта немесе өзге байланыс ұйымы пошта немесе өзге байланыс ұйымының қабылдағаны туралы белгі қойылған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде жеткізуге тиіс;

2) салық төлеушіге қолын қойғызып жеке табыс етіледі;

3) веб-қосымшада электрондық тәсілмен жіберіледі.

7. Осы баптың 5-тармағында көрсетілген мәліметтерді ұсынуды уәкілетті тұлғалар, банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар, салық төлеушілер тиісінше қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен, білім беру саласындағы уәкілетті органмен, денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органмен келісу бойынша уәкілетті орган белгілеген тәртіппен, мерзімдерде және нысан бойынша жүзеге асырады.

8. Егер мұндай құжаттар шет тілінде жасалса, мұндай құжаттардың қазақ немесе орыс тіліне нотариат куәландырған аудармасының болуы міндетті.

Көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу бойынша қолма-қол ақшасыз төлемдер жасау кезінде пайдасына осындай шығыстарға ақы төлеу жүргізілген тұлғаның атауы мен сәйкестендіру нөмірінің болуы шартымен мынадай құжаттардың бірі:

банктік шотты пайдалана отырып не банктік шотты пайдаланбай төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыру кезінде жасалатын төлем құжаты;

төлем карточкасын пайдалана отырып не электрондық терминалдар арқылы төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыру кезінде жасалатын чек (бұдан әрі – чек);

банктік шот бойынша ақша қозғалысы туралы үзінді көшірме (бұдан әрі – үзінді көшірме) осындай қызметтерге ақы төлеуге жұмсалған нақты шығыстарды растайтын құжат болып табылады.

Аталған көрсетілетін қызметтер Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде алынған және оларға ақы төленген жағдайда, пайдасына осындай көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу жүргізілген тұлғаның сәйкестендіру нөмірін чектер мен үзінді көшірмелерде көрсету талап етілмейді.

Құжаттардың көшірмелерін белгіленген мерзімде ұсынбау және түпнұсқаларды ұсыну арқылы олардың түпнұсқалығын растамау жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын растамауға және осы баптың 9-тармағының 3) тармақшасында көзделген қорытындыны жіберуге негіз болады.

9. Салық органы уәкілетті тұлғалардың, банктердің немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың алынған мәліметтері, жеке тұлғаның осы баптың 8-тармағына сәйкес ұсынылған құжаттарының түпнұсқалары немесе нотариат куәландырған көшірмелері негізінде жеке тұлғаның салық шегерімдерді қолдану негізділігін тексереді, жеке табыс салығы бойынша есепке жатқызуға және (немесе) қайтаруға мәлімделген асып кету сомасын растайды және мынадай:

1) жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасының толық расталғаны;

2) толық расталмау себептерін көрсете отырып, жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасының бір бөлігінде расталғаны;

3) себептерін көрсете отырып, жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасының расталмағаны туралы қорытындыларды қалыптастырады.

10. Осы баптың 9-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген қорытындылар мыналарға:

1) электрондық салық төлеушіге – веб-қосымша арқылы электрондық тәсілмен;

2) қалған салық төлеушілерге – хабарламасы бар тапсырысты хатпен пошта арқылы жіберіледі.

11. Жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару жеке табыс салығы бойынша жеке тұлға мәлімдеген асып кету сомасы шегінде, осы баптың 10-тармағында көзделген, жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын толық немесе бір бөлігінде растау туралы қорытынды негізінде жүргізіледі.

Жеке тұлғаға жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын қайтару салық агентінде 2025 жыл үшін жеке табыс салығы бойынша салықтық берешек болмаған жағдайда жүргізіледі.

12. Жеке тұлғада салықтық берешек болған кезде салық органы жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша

қазіргі бар салықтық берешекті өтеу есебіне есепке жатқызуды артық төленген салық сомасын есепке жатқызуды жүргізу үшін осы Кодекстің 122-бабында айқындалған тәртіппен жүргізеді.

13. Қазіргі бар салықтық берешек өтелгеннен кейін кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген талапқа байланысты алдағы төлемдер есебіне есепке жатқызу және (немесе) банктік шотқа қайтару жүргізіледі.

Бұл ретте жеке тұлғаның жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығы бойынша алдағы төлемдер есебіне есепке жатқызу жүргізілмейді.

14. Жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу туралы талапта жеке тұлға көрсеткен салықтар бойынша алдағы төлемдер есебіне жүргізіледі.

15. Жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын қайтару жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын қайтару туралы талапта көрсетілген банктік шотқа жүргізіледі.

16. Жеке тұлға кірістер мен мүлік туралы декларацияда жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу және қайтару жөніндегі талаптарды бір мезгілде көрсеткен жағдайда салық органы жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын алдағы төлемдер есебіне есепке жатқызуды, ал жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызғаннан кейін қалған бөлігінде банктік шотқа қайтаруды қатар жүргізеді.

17. Жеке тұлғаның жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару кірістер мен мүлік туралы декларация ұсынылған жылдан кейінгі жылдың 15 қыркүйегінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару жөніндегі талап көрсетілген, бірақ банктік шоттың деректемелері көрсетілмеген кірістер мен мүлік туралы декларация ұсынылған кезде жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару осы тармақтың үшінші бөлігіне сәйкес жүргізіледі.

Кірістер мен мүлік туралы декларация 2026 жылғы 15 қыркүйектен кейін ұсынылған, сондай-ақ жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару жөніндегі талапты көрсету және банктік шоттың деректемелерін көрсету бөлігінде кірістер мен мүлік туралы қосымша декларация ұсынылған жағдайда, жеке тұлғаның жеке табыс салығы бойынша асып кету сомасын есепке жатқызу және (немесе) қайтару кірістер мен мүлік туралы осындай декларация ұсынылған күннен бастап он екі айдан кешіктірілмейтін мерзімде жүргізіледі.

18. Егер мерзімнің соңғы күні жұмыс күні емес күнге тура келсе, онда есепке жатқызу және (немесе) қайтару мерзімі келесі жұмыс күнінің соңында аяқталады.

848-бап. Осы Кодексті қолданысқа енгізу тәртібі

1. Осы Кодекс:

1) 2026 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізілетін 189-бапты;

2) 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 92-бапты, 90-тарауды қоспағанда, 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

2. Мыналар:

1) 320-баптың 2-тармағының 4) және 10) тармақшалары, 337-баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің 13) тармақшасы, 351-баптың 3-тармағының 19) тармақшасы 2027 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады;

2) 286-баптың 15) тармақшасы, 337-баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің 15) тармақшасы, 474-баптың 40) тармақшасы, 487-баптың 2-тармағының 2) тармақшасы 2028 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады;

3) 17-бап, 238-баптың 1-тармағының 19) тармақшасы және 2-тармағының 16) тармақшасы, 254-баптың 3-тармағы, 255-баптың 2-тармағының 1) және 2) тармақшалары, 286-баптың 17) тармақшасы, 323-баптың 1-тармағының бесінші бөлігі, 337-баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің 10) және 13) тармақшалары, 338-баптың 4) тармақшасы, 343-бап, 348-баптың 1-тармағының 6) тармақшасы, 351-баптың 3-тармағы 16) тармақшасының үшінші абзацы және 18) тармақшасы, 368-баптың 2) тармақшасы, 429-баптың 3) тармақшасы, 454-баптың 3-тармағының 3) тармақшасы, 474-баптың 33), 34) және 48) тармақшалары, 479-баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 11) тармақшасы, 487-баптың 2-тармағының 7) тармақшасы, 556-баптың 2-тармағы 3) тармақшасының үшінші абзацы, 592-баптың 3-тармағының 10) тармақшасы, 82-тарау, 681-баптың 11) тармақшасы, 682-баптың 3-тармағының бірінші бөлігі 2029 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады;

4) 238-баптың 1-тармағының 18) тармақшасы, 320-баптың 3, 4 және 5-тармақтары, 323-баптың 1-тармағының алтыншы бөлігі, 668-баптың 32) тармақшасы 2030 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады;

5) 337-баптың 2-тармағы бірінші бөлігінің 4) және 9) тармақшалары және үшінші бөлігі 2031 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады деп белгіленсін.

3. Осы Кодекс қолданысқа енгізілген күннен бастап:

1) 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап күші жойылды деп танылатын 68-баптың 1-1-тармағын және 2029 жылғы 1 қаңтардан бастап күші жойылды деп танылатын 26-баптың 23-тармағын қоспағанда, 2017 жылғы 25 желтоқсандағы "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің (Салық кодексі);

2) "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексін (Салық кодексі) қолданысқа енгізу туралы" 2017 жылғы 25 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының күші жойылды деп танылсын.

Қазақстан Республикасының Президенті *Қ. ТОҚАЕВ*

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК